



รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา



ยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา



วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา”

ของ ยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ดร. ผดุงชัย ภูพัฒน์)

.....ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ศาสตราจารย์ ดร. ปกรณ์ ประจันบาน)

.....กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพ่วง)

.....กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ สว่างเมฆ)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(รองศาสตราจารย์ ดร. อีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย)

อนุมัติ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.กรองกาญจน์ ชูทิพย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ผู้วิจัย	ยุพิน อยู่ศิลป์ชัย
ประธานที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพ่วง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ สว่างเมฆ
ประเภทวิทยานิพนธ์	วิทยานิพนธ์ กศ.ด. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2567
คำสำคัญ	การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ, การส่งเสริมวินัยเชิงบวก, โรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และเพื่อศึกษาผลลัพธ์ของรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ประชากร ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนบ้านสุขสำราญ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ระยะเวลาในการทดลอง เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2568 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ประกอบด้วย 3 วงรอบที่ 1 ระยะต้นน้ำ วงรอบที่ 2 ระยะกลางน้ำ และวงรอบที่ 3 ระยะปลายน้ำ

ระยะต้นน้ำ ประกอบด้วย การศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ร่างรูปแบบและร่างการใช้คู่มือฯ การทำ MOU การกำหนดนโยบาย การสร้างกระบวนการในการให้ความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักแก่คณะครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การวิเคราะห์ความซับซ้อน การกำหนดปัจจัยความสำเร็จ KRAs และ KPIs นำไปสู่การออกแบบโครงการ/กิจกรรม สะท้อนผล ดำเนินการผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ และชุมชนนักปฏิบัติ

ระยะกลางน้ำ ประกอบด้วย การปรับกระบวนการพัฒนาและปรับคู่มือการพัฒนา มีการแต่งตั้งคณะทำงาน ระบบสารสนเทศ การจัดการเรียนรู้ และกระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ศึกษาภาวะเปราะบางที่เกี่ยวข้อง กำหนดปฏิทินการสะท้อนผล ตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม และตัวชี้วัดที่ปฏิบัติว่าบรรลุตามตัวชี้วัดหรือไม่ วิเคราะห์ความซับซ้อน เพื่อจัดลำดับ Red Zone ทบทวน

และปรับโครงการ/กิจกรรม และนำไปสู่การปฏิบัติ ประเมินความสามารถของทีม ปรับแผนงานการดำเนินงานระหว่างงาน และสะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกัน

ระยะปลายน้ำ ประกอบด้วย การปรับกระบวนการพัฒนาและปรับคู่มือการพัฒนาฯ การทบทวนและปรับปรุงโครงการหรือกิจกรรม (Act) นำแผนที่ปรับปรุงไปปฏิบัติและสังเกตอย่างต่อเนื่องการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) ปรับแผนการดำเนินงานในปีถัดไป และการสะท้อนผลการนำ KRAs และ KPIs ไปปรับใช้ในการพัฒนากระบวนการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการวิจัย พบว่า

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ผลการดำเนินการพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยการศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 5 แห่ง แล้วสังเคราะห์ร่วมกับแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรูปแบบมีส่วนประกอบ 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1) ทิศทางของรูปแบบ ส่วนที่ 2) กระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ส่วนที่ 3) ผลผลิต (Output) และ ส่วนที่ 4) ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (Outcome)

2. เพื่อศึกษาผลลัพธ์ของรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

จากการนำรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกมาใช้ พบว่าทุกกลุ่มเป้าหมายมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรม ด้านผู้บริหาร เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีวิสัยทัศน์ชัดเจน และสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านครูมีความเข้าใจได้มากขึ้น ใช้แนวทางการสื่อสารเชิงบวก สร้างความสัมพันธ์ที่ปลอดภัย ด้านนักเรียน มีวินัยในตนเองมากขึ้น แสดงออกด้วยความสุภาพ รับผิดชอบ ไม่ใช้ความรุนแรง และปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเหมาะสม ด้านผู้ปกครอง มีการเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติ ลดการลงโทษที่รุนแรง พร้อมทั้งร่วมมือกับโรงเรียนผ่านชุมชนแห่งการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงทั้งหมดนี้แสดงถึงความสำเร็จของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง

Title	The Model of Whole School Approach to Promote the Positive Discipline of Students in Educational Opportunity Extension School
Author	Yupin Yusinchai
Advisor	Professor Pakorn Prachanban, Ph.D.
Co-Advisor	Assistant Professor Anucha Kornpuang, Ph.D. Associate Professor Thaweesak Sawangmek, Ph.D.
Academic Paper	Ed.D. Dissertation in Educational Administration, Naresuan University, 2024
Keywords	Developmental Evaluation Supervision Process, Innovative Organizations

Abstract

This research aims to develop a model for the development of the entire school system to promote positive discipline of students in schools with expanded educational opportunities using the action research process and to study the results of the model for the development of the entire school system to promote positive discipline of students in schools with expanded educational opportunities using the action research process.

The population includes basic education institutions under the Office of the Basic Education Commission, primary and lower secondary levels. The sample group is Ban Suk Samran School, Sam Ngao District, Phichit Province, using purposive sampling. The experiment period began from November 1, 2024 to February 28, 2025. The researcher conducted the research according to the action research process, consisting of 3 cycles: 1) upstream phase, 2) midstream phase, and 3) downstream phase.

The upstream phase consists of studying the context and guidelines for the development of the entire school system to promote positive discipline of students, drafting the model and drafting the use of the manual, making an MOU, setting a policy, creating a process for providing knowledge, understanding, and awareness to teachers and stakeholders, setting common goals, analyzing the environment, and analyzing

complexity. The determination of success factors, KRAs and KPIs, leading to the design of projects/activities, reflecting results, and implementing them through the process of learning communities for professional development and communities of practitioners.

The midstream phase consists of adjusting the development process and adjusting the development manual, appointing a working group, information systems, learning management, and learning communities for professional development, studying relevant regulations, setting a reflection calendar, checking the projects/activities and performance indicators to see if they achieve the indicators, analyzing complexity to prioritize Red Zones, reviewing and adjusting projects/activities, and leading to implementation, assessing team capabilities, adjusting the implementation plan during the work, and reflecting on joint learning results.

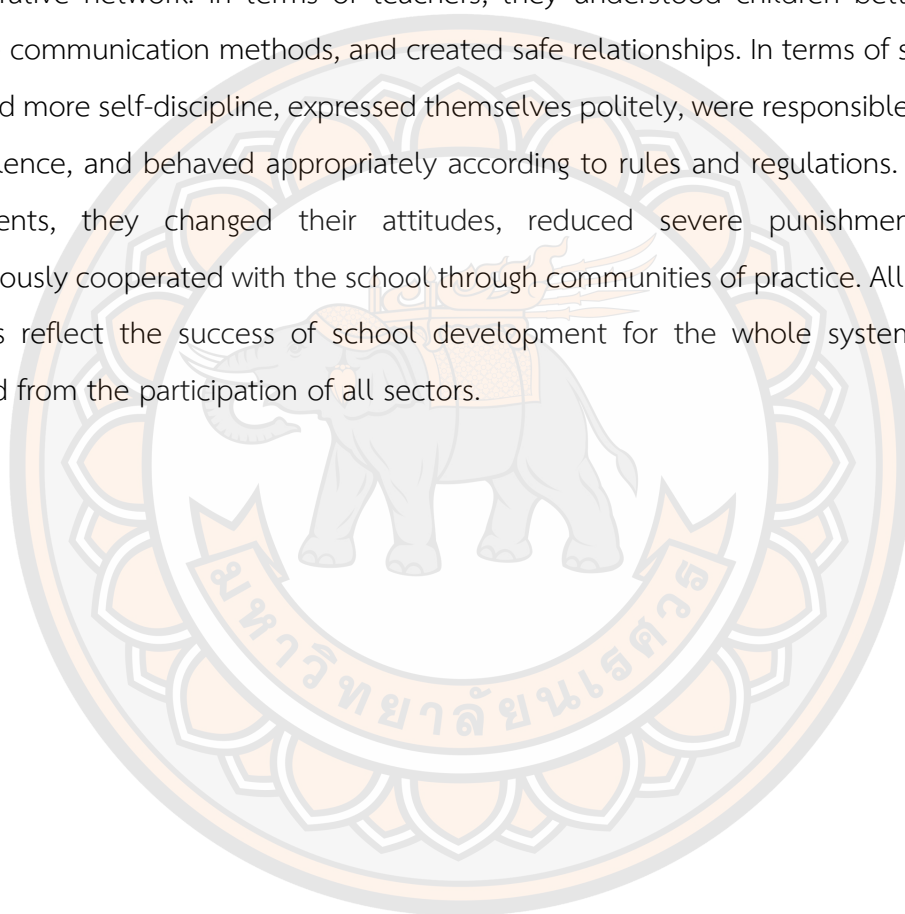
The downstream phase consists of adjusting the development process and adjusting the development manual, reviewing and improving projects or activities (Act), implementing the adjustment plan and continuously observing, conducting gap analysis, adjusting the implementation plan for the following year, and reflecting on the results of applying KRAs and KPIs to develop a positive discipline promotion process.

The research results found that

1. To develop a model for developing a school-wide development system to promote positive discipline for students in schools with expanded educational opportunities using the action research process.

The results of the development of a school development model for the whole system to promote positive discipline of students in schools with expanded educational opportunities using the action research process by studying the context and guidelines for school development for the whole system to promote positive discipline of 5 schools with expanded educational opportunities with good practices (Best Practice) and synthesizing with concepts, theories and related research. The model has 4 components: Part 1) Model direction, Part 2) School development process for the whole system to promote positive discipline of students in schools with expanded educational opportunities, Part 3) Output, and Part 4) Desired results (Outcome).

2. To study the results of the school development model for the whole system to promote positive discipline of students in schools with expanded educational opportunities using the action research process. From the implementation of the school development model for the whole system to promote positive discipline, it was found that all target groups had tangible changes. In terms of administrators, they were leaders of change, had a clear vision, and were able to effectively build a collaborative network. In terms of teachers, they understood children better, used positive communication methods, and created safe relationships. In terms of students, they had more self-discipline, expressed themselves politely, were responsible, did not use violence, and behaved appropriately according to rules and regulations. In terms of parents, they changed their attitudes, reduced severe punishments, and continuously cooperated with the school through communities of practice. All of these changes reflect the success of school development for the whole system, which resulted from the participation of all sectors.



ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาอย่างยิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร.ปรกรณ์ ประจันบาน ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพวง รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ สว่างเมฆ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.สถิรพร เขาวนชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน ที่ได้ให้คำปรึกษาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนในการสนับสนุนและช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด จนการวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังรายนาม ดังนี้ ดร.พิทยา แสงสว่าง ดร.ณัฐรัตน์ศิริณิกุล ดร.สิทธิศักดิ์ เทพประสิทธิ์ ดร.บุญครอง กุลดี ดร.วนิดา จันทรมณี นายธงชัย จันแยม นางสาวน้ำอ้อย สุขเลิศ นางสาวกิตติยา ทองแกมนาก และนางสาวกัลยา ดิษฐ์ศรี

ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ และตรวจแก้ไขเครื่องมือและให้คำปรึกษาจนทำให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์และทรงคุณค่า

กราบขอบพระคุณ นายนิเวช อินสุวอ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ตลอดจนผู้บริหาร คณะครูและบุคลากร ผู้ปกครอง โรงเรียนบ้านสุขสำราญเป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์และสนับสนุนการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย และให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยในครั้งนี้

เหนือสิ่งอื่นใดขอขอบพระคุณครอบครัวของผู้วิจัย ผู้บังคับบัญชาที่ให้งำลังใจและให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา

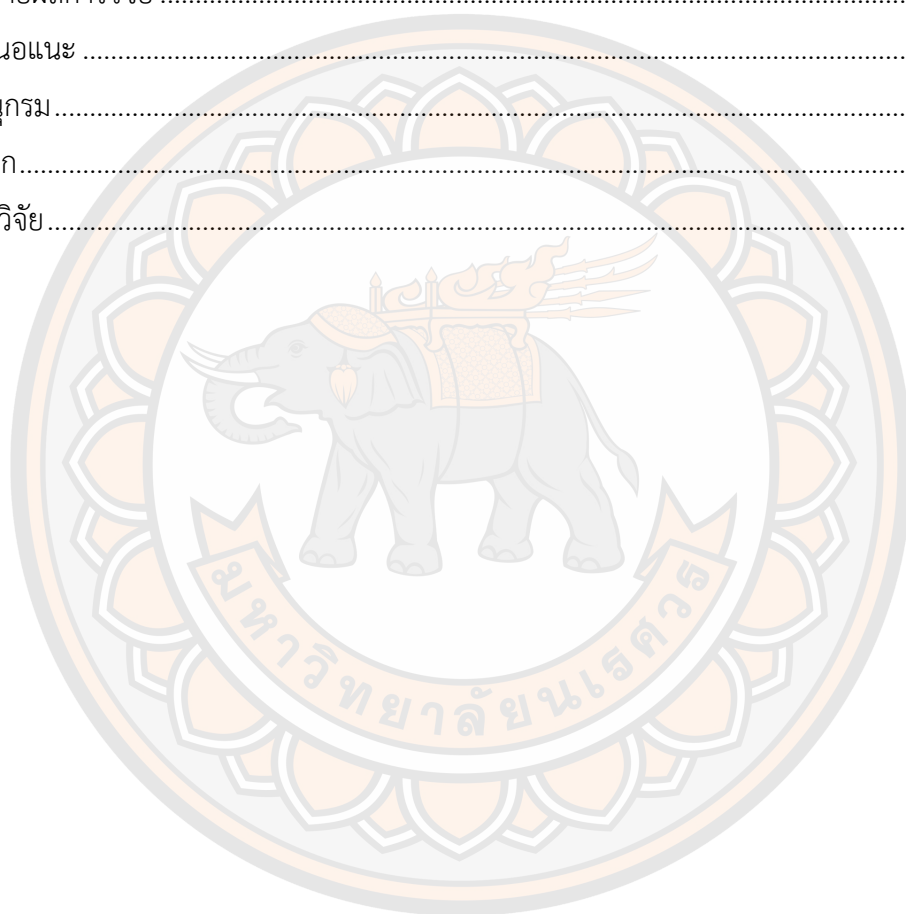
คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจบ้างไม่มากนัก

ยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....ค	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....จ	
ประกาศคณูปการ.....ซ	
สารบัญ.....ฅ	
สารบัญตาราง.....ฉ	
สารบัญภาพ.....น	
บทที่ 1 บทนำ.....1	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....1	
คำถามการวิจัย.....8	
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....8	
ประโยชน์ของการวิจัย.....8	
สมมุติฐานการวิจัย.....9	
ขอบเขตของการวิจัย.....9	
นิยามศัพท์เฉพาะ.....15	
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....23	
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ.....25	
หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (whole school approach-WSA).....41	
หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับวินัยเชิงบวก.....73	
หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก.....82	
แนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก.....132	
แนวคิดเกี่ยวกับการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ.....139	
แนวคิดเกี่ยวกับการคิดเชิงระบบ.....146	
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation : DE).....149	
แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research).....169	
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา.....184	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....192	
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....199	

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	201
วงรอบที่ 2 ระยะกลางน้ำ	230
วงรอบที่ 3 ระยะปลายน้ำ.....	242
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	251
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	593
สรุปผลการวิจัย	593
อภิปรายผลการวิจัย	603
ข้อเสนอแนะ	613
บรรณานุกรม	619
ภาคผนวก.....	643
ประวัติผู้วิจัย.....	919



สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงผลการสังเคราะห์องค์ประกอบแนวคิดของรูปแบบ	31
ตาราง 2 แสดงผลการเปรียบเทียบ แนวคิดการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ	53
ตาราง 3 แสดงผลการวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริม วินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	54
ตาราง 4 แสดงผลกลไกที่สัมพันธ์กันเพื่อขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ	55
ตาราง 5 แสดงตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ด้านการมีวินัยของนักเรียน	79
ตาราง 6 แสดงการให้คะแนนด้านการมีวินัยของนักเรียน ระดับประถมศึกษา (ป.1- ป.3).....	80
ตาราง 7 แสดงการให้คะแนนด้านการมีวินัยของนักเรียน ระดับประถมศึกษา (ป.4- ป.6).....	80
ตาราง 8 แสดงการให้คะแนนด้านการมีวินัยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา (ม.1- ม.3)	81
ตาราง 9 แสดงผลการวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ...	92
ตาราง 10 แสดงผลการวิเคราะห์กลไกที่สัมพันธ์กันเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน	94
ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบปฏิกิริยาเฉพาะหน้าของครูกับเป้าหมายระยะยาวที่ครูต้องการให้ เกิดขึ้นกับเด็กในอนาคต.....	95
ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบองค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ และขั้นตอนการ ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน.....	98
ตาราง 13 แสดงผลการเชื่อมความสัมพันธ์ องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) กับ ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.).....	101
ตาราง 14 แสดงความแตกต่างระหว่างประเมินโดยทั่วไปกับการประเมินแบบ DE.....	162
ตาราง 15 แสดงความแตกต่างระหว่างประเมินโดยทั่วไปกับการประเมินแบบ DE.....	163
ตาราง 16 แสดงกระบวนการวิจัยตามกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research Cycle)	205
ตาราง 17 แสดงเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลของสถานศึกษาที่มีการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อ ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	211
ตาราง 18 แสดงการกำหนดขั้นวางแผนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (ระยะต้นน้ำ).....	217
ตาราง 19 แสดงการกำหนดขั้นการสะท้อนผล จากผู้บริหาร ครู (ระยะต้นน้ำ)	228
ตาราง 20 แสดงการกำหนดกระบวนการ CoP ผู้ปกครอง (ระยะต้นน้ำ)	228

ตาราง 21 แสดงกำหนดการกระบวนการขึ้นการนำการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบไปปฏิบัติ (ระยะกลา น้ำ)	233
ตาราง 22 แสดงกำหนดการตรวจสอบแผนงาน โครงการ และตัวชี้วัด (KPI) การวิเคราะห์ (Red zone) การทบทวนผลการดำเนินงาน การนำแผนที่ปรับปรุงไปปฏิบัติ.....	235
ตาราง 23 แสดงกำหนดการประเมินความสามารถของทีม ปรับแผนงานการดำเนินงาน/ระหว่างทาง	237
ตาราง 24 แสดงกำหนดการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection).....	240
ตาราง 25 แสดงกำหนดการทบทวนกิจกรรม / การสะท้อนผลการดำเนินงาน (ระยะปลายน้ำ).....	242
ตาราง 26 แสดงกำหนดการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap).....	244
ตาราง 27 แสดงกำหนดการปรับแผนการดำเนินการ (ระยะปลายน้ำ)	246
ตาราง 28 แสดงกำหนดการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection).....	247
ตาราง 29 แนวคิดทฤษฎี และผลการวิจัยที่นำมาใช้ออกแบบและยกย่องรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้ง ระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา.....	378
ตาราง 30 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติ การจัดอบรมโครงการอบรม เชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้าง สนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม..	394
ตาราง 31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติ การจัดอบรมโครงการอบรมเชิง ปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้าง สนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม ด้าน ทักษะการคิดเชิงบวกและจิตวิทยาเชิงบวก.....	395
ตาราง 32 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติ การจัดอบรมโครงการอบรมเชิง ปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้าง สนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม ด้าน ทักษะการสร้างคุณค่าในตนเองและศักยภาพของผู้อื่น	396
ตาราง 33 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติ การจัดอบรมโครงการอบรมเชิง ปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายในการสร้าง สนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม ด้าน ทักษะการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก	397
ตาราง 34 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติ การจัดอบรมโครงการอบรมเชิง ปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้าง	

สนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม ด้านทักษะการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน	398
ตาราง 35 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติ การจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม ด้านทักษะการฟังและการให้คำปรึกษา.....	399
ตาราง 36 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติ การจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์	400
ตาราง 37 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT)	402
ตาราง 38 แสดงผล ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาวโดยผู้บริหารประเมินครู.....	424
ตาราง 39 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาวโดยครูประเมินนักเรียน	427
ตาราง 40 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาวโดยนักเรียนประเมินตนเอง.....	429
ตาราง 41 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง โดยผู้บริหารประเมินครู.....	431
ตาราง 42 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง โดยนักเรียนประเมินครู.....	432
ตาราง 43 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทางโดย ครูประเมินตนเอง.....	433

[illegible]

ตาราง 55 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยผู้บริหารประเมินตนเอง	445
ตาราง 56 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม	446
ตาราง 57 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม	446
ตาราง 58 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม	447
ตาราง 59 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม	447
ตาราง 60 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวกในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม	448
ตาราง 61 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม	448
ตาราง 62 แสดงผลการตรวจสอบแผนงาน โครงการ และตัวชี้วัด (KPI) ที่ปฏิบัติ.....	453
ตาราง 63 แสดงผลการทบทวน และปรับกิจกรรมหรือโครงการ (Act).....	462
ตาราง 64 แสดงผลการประเมินความสามารถของทีม.....	466
ตาราง 65 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาวโดยผู้บริหารประเมินครู.....	479
ตาราง 66 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาวโดยครูประเมินนักเรียน	482

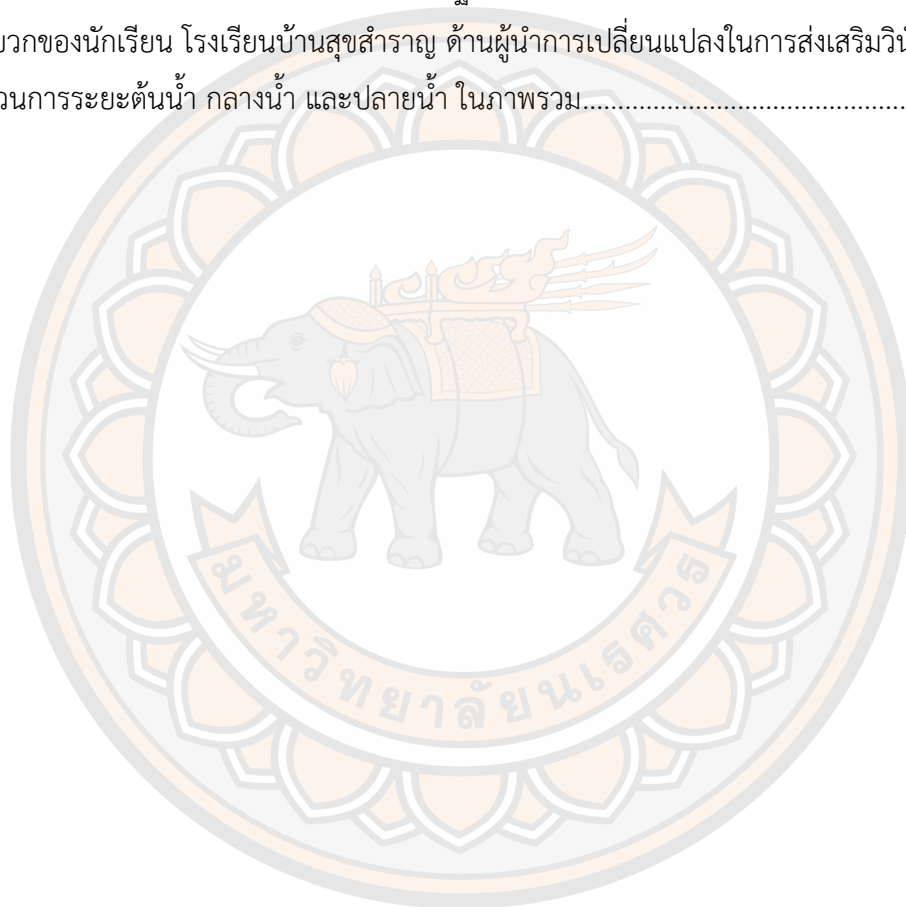
[illegible]

[illegible]

ตาราง 88 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะกลางน้ำ ในภาพรวม.....	506
ตาราง 89 แสดงผลการทบทวนและปรับโครงการหรือกิจกรรม (Act).....	509
ตาราง 90 แสดงผลสรุปการประเมินตามเป้าหมายของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ	513
ตาราง 91 แสดงผลการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap)	528
ตาราง 92 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาวโดยผู้บริหารประเมินครู.....	543
ตาราง 93 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว โดยครูประเมินนักเรียน	545
ตาราง 94 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว โดยนักเรียนประเมินตนเอง.....	547
ตาราง 95 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง โดยผู้บริหารประเมินครู.....	550
ตาราง 96 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง โดยนักเรียนประเมินครู.....	551
ตาราง 97 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง โดยครูประเมินตนเอง.....	552
ตาราง 98 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก โดยผู้บริหารประเมินครู.....	553
ตาราง 99 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก โดยนักเรียนประเมินครู.....	554

[illegible]

ตาราง 120 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริม วินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในภาพรวม ดังนี้.....	579
ตาราง 121 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริม วินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก ในกระบวนการ ระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในภาพรวม ดังนี้.....	581
ตาราง 122 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริม วินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในภาพรวม.....	583

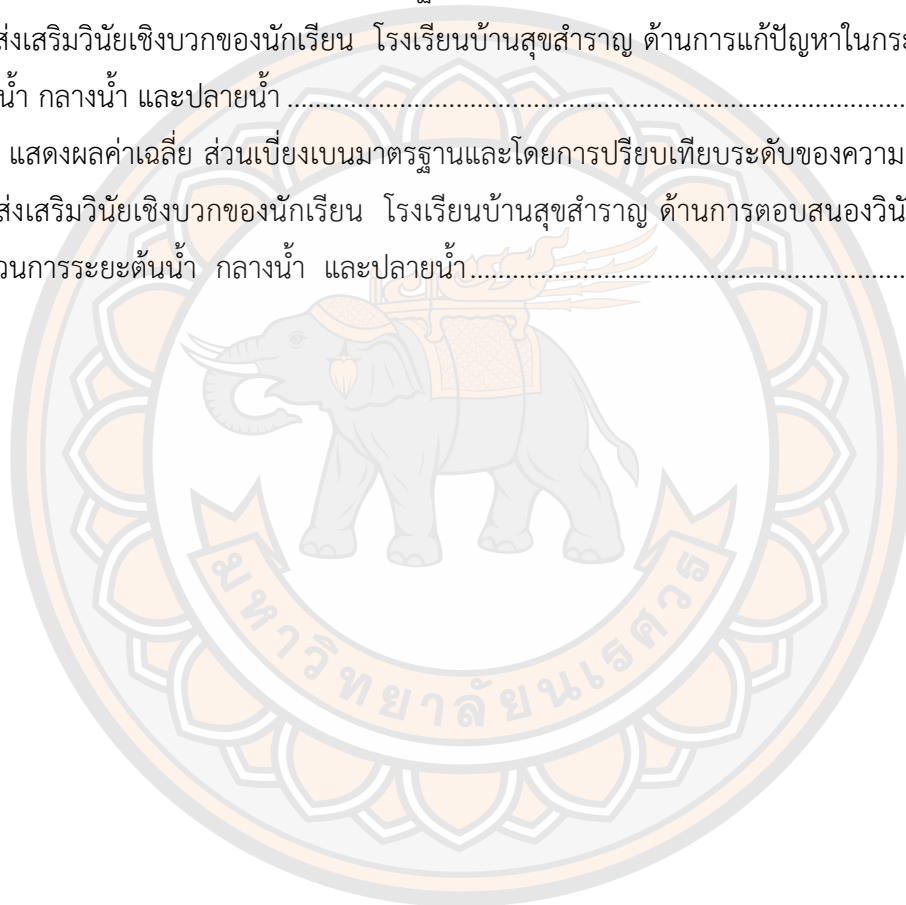


สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงการสร้างรูปแบบ โดย Steiner & Keeves.....	35
ภาพ 2 แสดงขั้นตอนการสร้างรูปแบบ	37
ภาพ 3 แสดงองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ	49
ภาพ 4 แสดงกรอบแนวคิดของการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบในโครงการรุ่งอรุณ	49
ภาพ 5 แสดงอารมณ์ ความรู้สึก ที่แตกต่างกันของเด็ก.....	122
ภาพ 6 แสดงกระบวนการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)	148
ภาพ 7 แสดงตัวอย่างการวิเคราะห์ความซับซ้อน.....	157
ภาพ 8 แสดงตัวอย่างกำหนด KRA/KPI ในการทำ DE ต้นน้ำ.....	158
ภาพ 9 แสดงการดำเนินการตามขั้นตอนของ DE ต้นน้ำ	159
ภาพ 10 แสดงการใช้เครื่องมือวิเคราะห์ความซับซ้อน และจัดลำดับ Matrix.....	160
ภาพ 11 แสดงกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของเคมมิสและแม็กแท็กการ์ด	175
ภาพ 12 แสดงกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Stringer Stringer (1999, p.19) ..	176
ภาพ 13 แสดงกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Coghlan & Brannick	177
ภาพ 14 แนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ	เพื่อ
ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	376
ภาพ 15 ร่างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	388
ภาพ 16 แสดงผลการวิเคราะห์ความซับซ้อน (Systems Thinking)	สิ่ง
ที่เป็นอยู่ของโรงเรียนบ้านสุขสำราญ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร	405
ภาพ 17 แสดงผลการวิเคราะห์ความซับซ้อน (Systems Thinking) สิ่งที่ยากให้เกิด ของโรงเรียน บ้านสุขสำราญ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร.....	407
ภาพ 18 แสดงผลการปรับกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ	เพื่อ
ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (ระยะกลางน้ำ)	449
ภาพ 19 แสดงผลของการวิเคราะห์ความซับซ้อนของโรงเรียน พบว่า โครงการ/กิจกรรมที่มี ความสำคัญต่อเป้าหมายและความซับซ้อน คือ Act 4, Act 5 ซึ่งถูกกำหนดไว้ใน Red Zone จำเป็นเร่งด่วนที่ต้องปรับเปลี่ยน เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์.....	461

ภาพ 201 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและโดยการเปรียบเทียบระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาวในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ	573
ภาพ 21 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและโดยการเปรียบเทียบระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิธีคิด และความรู้สึกของเด็ก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ.....	578
ภาพ 22 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและโดยการเปรียบเทียบระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหาในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ	580
ภาพ 23 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและโดยการเปรียบเทียบระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวกในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ.....	582



บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 กำหนดว่า รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการพัฒนาคนไทยให้เป็นคนเก่ง คนดี มีวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในทุกมิติ และทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ “คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัยมีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21” โดยมุ่งเน้นพัฒนาคนในเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ปลุกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ให้มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นวิถีในการดำเนินชีวิต ส่งเสริมให้ครอบครัวอบอุ่น ดำเนินชีวิต โดยยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม มัธยัสถ์ อดออม ซื่อสัตย์และแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บูรณาการความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรมในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา, 2561) และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) ซึ่งเป็นแผนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ได้กำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายเกี่ยวกับการพัฒนาคนไว้ เพื่อเป็นการวางรากฐานคนไทยให้เป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบ วินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ คนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพ ที่เหมาะสมกับช่วงวัยภูมิคุ้มกัน และมีคุณธรรมจริยธรรม และในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มีความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษาโดยเน้นการ

สอนผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ได้กำหนดวิสัยทัศน์พัฒนาไว้ดังนี้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลโลก เมื่อจบการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนถือนับถือ นอกจากนี้ยังมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ (1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (2) ซื่อสัตย์สุจริต (3) มีวินัย (4) ใฝ่เรียนรู้ (5) อยู่อย่างพอเพียง (6) มุ่งมั่นในการทำงาน (7) รักความเป็นไทย (8) มีจิตสาธารณะ โดยกำหนดให้คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผู้เรียน เพื่อให้ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนดทุกระดับการศึกษา และสามารถปฏิบัติงานในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ระบบการศึกษาไทยที่ผ่านมาประสบปัญหาด้านคุณภาพอย่างมาก แม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีพันธกิจที่มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ และพัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษาและบูรณาการการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, หน้า 82) ซึ่งโรงเรียนขยายโอกาสเป็นแนวทางหนึ่งในการที่จะพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้พื้นฐานของประชาชนให้สูงขึ้นเพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ การเมืองสิ่งแวดล้อมและสังคมไทยโดยจัดให้แก่กลุ่มนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น การดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาคุณภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความรู้และประสบการณ์ ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพควบคู่กันไป ทั้งนี้เพื่อที่จะให้นักเรียนได้มีความรู้คู่คุณธรรมและทักษะในการประกอบอาชีพเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัย พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นสถาบันหนึ่งที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนวิทยาการต่าง ๆ และยังทำหน้าที่ในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่สมาชิกในสังคมด้วย เด็กนักเรียนที่เข้ารับการศึกษารวมทั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาจะมีอายุอยู่ในช่วง 12 – 18 ปี ซึ่งกำลังอยู่ในวัยรุ่นที่มีลักษณะพัฒนาการทางอารมณ์ สังคม แตกต่างจากวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ ได้แก่ ความต้องการเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเองต้องการความรู้สึกรับรู้มั่นคงอบอุ่น ปลอดภัย ต้องการให้ผู้อื่นชื่นชม ต้องการความเด่นในหมู่เพื่อน การเลียนแบบผู้อื่น ต้องการแสวงหาประสบการณ์ แปลกใหม่ ต้องการคบเพื่อนต่างเพศ (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2538) วัยรุ่นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อแห่งการปรับตัว เป็นช่วงวิกฤติของบุคคล ในแง่การเลือกในการวางแผน

เป้าหมาย และอุดมคติ ทั้งที่เกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ ครอบครัว คุณธรรมจริยธรรมจึงมีผลต่อการตัดสินใจ ถ้าเด็กในวัยนี้ไม่รู้จักเลือกสิ่งที่เหมาะสมให้กับตนเองแล้ว ก็จะเป็นปัญหาในการดำเนินชีวิตตลอดไป (อารี การมี. 2543) ฉะนั้นโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงเป็นสถาบันที่มีอิทธิพล ต่อเด็กวัยรุ่นโดยตรงและมีความสำคัญต่อการปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมเป็นอย่างยิ่ง

จากผลการศึกษาสถานการณ์คุณธรรมของสังคมไทย ประจำปี 2562 ที่ดำเนินการสำรวจโดย ศูนย์คุณธรรม กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสังคมไทยในปัจจุบันผู้คนมีคุณธรรมในระดับปานกลางมากที่สุด ร้อยละ 52 และในระดับน้อยสูงถึง ร้อยละ 32.50 และคิดว่าในอนาคตสังคมไทยจะมีคุณธรรมลดลงสูงถึงร้อยละ 59.10 โดยสาเหตุของการขาดคุณธรรมในสังคมไทยเกิดจากปัญหาการที่คนในสังคมไม่มีวินัย ร้อยละ 59.70 รองลงมาคือการคำนึงถึงแต่ประโยชน์ส่วนตัว ขาดความซื่อสัตย์สุจริต การไม่รู้จักพอเพียง การที่ผู้ใหญ่ในบ้านเมืองเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีการที่คนส่วนใหญ่ขาดความรับผิดชอบ ขาดความสามัคคีอันก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคม ความก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยี ร้อยละ 57.90, 51.10, 45.60, 35.80, 32.00, 31.30 ,27.30 ตามลำดับ และเห็นว่าการมีจิตสำนึกที่ดีและการมีวินัย เป็นประเด็นคุณธรรมที่รัฐบาลควรส่งเสริมให้กับประชาชน ร้อยละ 60.30 และ 57.00 และคนรุ่นใหม่ ควรได้รับการปลูกฝังคุณธรรมสูงสุด 5 ลำดับแรก คือ 1) ความมีวินัย 2) ความมีน้ำใจต่อกันและกัน 3) ความซื่อสัตย์สุจริต 4) การคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม 5) การมีจิตสำนึกที่ดี และจากการสัมภาษณ์คุณธรรมใน 4 ภูมิภาค พบว่าประเด็นวินัยเป็นประเด็นที่ภาคีเครือข่ายให้ความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง โดยมีประเด็นย่อย ได้แก่ ประเด็นด้านการจัดการขยะ วินัยจราจร วินัยการออม และวินัยในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (ศูนย์คุณธรรม (องค์กรมหาชน) , “1 ทศวรรษ สร้างสังคมคุณธรรม : วินัยคนสะท้อน วินัยชาติ” (เอกสารประกอบการประชุมสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 10 ณ ห้องประชุมเอนกประสงค์ ชั้น 1 ณ ห้องประชุมวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย, 2-3 กรกฎาคม 2562), 6.) เพราะฉะนั้นการมีวินัยเป็นคุณสมบัติสำคัญประจำตัวของคนทุกคน การสร้างวินัยให้เกิดขึ้นกับนักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนของชาติ จะมีส่วนช่วยสร้างวัฒนธรรมที่ดีงาม ส่งผลให้สังคมเป็นสังคมที่น่าอยู่ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สงบสุข ร่มเย็น

สอดคล้องกับแนวคิด ของประเทศญี่ปุ่น ชาวญี่ปุ่นเป็นเชื้อชาติที่มีวินัยในทุก ๆ สิ่งที่ทำ ตั้งแต่เรื่องความตรงต่อเวลา หรือการรักษาความสะอาด แต่วินัยเหล่านี้ ก็คงไม่ได้จะเกิดขึ้นในทันทีทันใด แต่เป็นผลมาจากการบ่มเพาะในหัวใจมาเป็นเวลานาน จน ‘วินัย’ กลายเป็นเบ้าหลอมสำคัญของการสร้างคนญี่ปุ่น (วรินทร์ ววงค์ และคณะ.2562) ชาวญี่ปุ่นมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบที่สูงส่งมากมายจนกลายเป็นอัตลักษณ์สำคัญที่ติดตัวไปกับชาวญี่ปุ่นทุกคน โดยสามารถแบ่งสาเหตุสำคัญ ออกได้เป็น 2 ข้อใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ 1) ชาวญี่ปุ่นได้รับการปลูกฝังมาเป็นเวลาช้านานว่า จะต้องคำนึงถึงผู้อื่นเป็นหลักสำคัญ ค่านิยมนี้ ถูกถ่ายทอดมาสู่จิตใจของชาวญี่ปุ่น ด้วยเหตุนี้ชาวญี่ปุ่นจึงมีความเคารพต่อผู้อื่น และรักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้เป็นอย่างมาก นอกจากการคำนึงและเอาใจใส่

ผู้อื่นแล้ว ความมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และการเคารพผู้อื่นที่อาวุโสกว่า ก็เป็นสิ่งที่ชาวญี่ปุ่นได้รับการปลูกฝังมาเช่นเดียวกัน ชาวญี่ปุ่นมีทัศนคติในการรับผิดชอบต่อร่วมกัน การไม่รักษาสัญญาที่ให้ไว้ ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่อาจให้อภัยได้ เชื่อกันว่าสิ่งสำคัญที่ทำให้ชาวญี่ปุ่น อุตลักษณ์ที่สำคัญเหล่านี้ อาจเป็นผลพวงจากหลักคำสอนของศาสนาชินโต (Shinto) อันเป็นหลักความเชื่อโบราณ ที่ชาวญี่ปุ่นให้ความนับถือมาเป็นเวลาหลายพันปีแล้ว และความเชื่อต่าง ๆ เหล่านี้ ก็ได้ถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมญี่ปุ่น อย่างปฏิเสธไม่ได้ 2) ผลพวงจากการที่ชาวญี่ปุ่นพบเจอกับความเลวร้ายต่าง ๆ ตลอดประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา พบว่าชาวญี่ปุ่นได้ประสบพบเจอกับความเลวร้ายและความทุกข์โหดต่าง ๆ นานา ทั้งภัยจากสงคราม รวมไปถึงภัยจากทางธรรมชาติ ด้วยสภาพแวดล้อมที่ยากลำบาก ส่งผลให้ชาวญี่ปุ่นกระตุ้นจิตสำนึกของความมีระเบียบ เพราะชาวญี่ปุ่นมีความเชื่อว่า ความมีระเบียบวินัย คือ ปัจจัยสำคัญที่สุด ที่จะทำให้พวกเขาสามารถเอาชีวิตรอดจากความโหดร้ายต่าง ๆ นี้ได้ ตัวอย่างสำคัญที่แสดงให้เห็นว่า ความมีระเบียบวินัยของชาวญี่ปุ่น สามารถช่วยให้ผ่านพ้นจากสภาวะอันโหดร้ายได้ ก็คือหลังจากที่สงครามโลกครั้งที่ 2 ได้สิ้นสุดลง ญี่ปุ่นเกิดความย่อยยับอย่างรุนแรงหลังจากที่สงครามโลกครั้งที่ 2 แต่สุดท้ายชาวญี่ปุ่นก็ได้ใช้อัตลักษณ์สำคัญที่ติดตัวผู้เขาในพื้นที่ และพัฒนาประเทศ ชาวญี่ปุ่นได้ใช้ระเบียบวินัยที่เข้มแข็ง ในการผ่านพ้นจากช่วงเวลาที่ยากลำบาก และเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการฟื้นฟูประเทศ นำพาให้ญี่ปุ่นมีความเจริญรุ่งเรืองแบบในทุกวันนี้ได้ และทั้งหมดนี้ เป็นความเป็นมาและสาเหตุสำคัญ ที่ทำให้ชาวญี่ปุ่นมีความเป็นระเบียบวินัยและมีความรับผิดชอบต่อที่สูงมาก เพราะสิ่งต่าง ๆ ได้ถูกปลูกฝังและสร้างทัศนคติให้กับชาวญี่ปุ่นมาเป็นเวลาหลายพันปี (Histofun Deluxe.2563)

การสร้างวินัยให้เด็กกับเด็กในเบื้องต้นนั้น เป็นหน้าที่ของบ้านและโรงเรียน ถ้าเด็กมีวินัยมาจากบ้านยังไม่เพียงพอ ครูก็มีหน้าที่ต้องช่วยกันเสริมสร้างวินัยให้เด็กแก่เด็ก การสร้างความสำนึกในสิ่งใดให้เกิดแก่เด็ก ก็คือการสร้างวินัยในสิ่งนั้นให้เกิดแก่เด็ก เรียกว่าวินัยในตนเอง โรงเรียนควรสอนให้นักเรียนมีวินัยในด้าน การเข้าแถวเคารพธงชาติ วินัยในการรักษาความสะอาด วินัยในการทำเคารพ เป็นต้น (สุดใจ ทศพร,2528: 48-49) การสร้างวินัยให้นักเรียน ควรเริ่มต้นในการสร้างวินัยเพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากที่บ้าน ที่โรงเรียน สู่สังคมและประเทศชาติ จึงจะเกิดเปลี่ยนแปลงทั้งหมด หรือเกิดพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่มีความสำคัญอันจะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและยกระดับคุณภาพทางการเรียนรู้จากทุกองค์ประกอบของโรงเรียน เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียน รวมถึงผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งของกลไกการพัฒนาในการส่งเสริมวินัยของนักเรียนได้ โดยมีองค์ประกอบเป็นส่วนที่ทำให้โรงเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งองค์กร สำหรับการทำงานขึ้นทั้งหมด 5 อย่าง ได้แก่ 1. การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน 2. การพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชน 3. การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีคุณภาพ (Info) 4. การพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียน 5. การสร้าง

เครือข่ายการดำเนินการร่วมกัน โดยหัวใจสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน เครือข่าย จะต้องร่วมกันเพื่อให้เกิดวินัยของนักเรียน

การสร้างวินัยเชิงบวก เป็นวิธีการสมัยใหม่ที่มีประสิทธิภาพ ที่ไม่ใช้การคุมพฤติกรรมโดยการลงโทษ แต่สอนทักษะชีวิตและทักษะทางสังคมอย่างเห็นคุณค่า ให้เด็กมีส่วนร่วม โดยผู้สอนต้องเลือกวิธีการสื่อสารที่ชัดเจนกับการคาดหวัง กฎ และข้อจำกัด สอนด้วยจิตใจที่อ่อนโยน จริงจัง แก้ปัญหาเด็กอย่างปราศจากความรุนแรง คำนึงถึงพัฒนาการของเด็ก สร้างความสัมพันธ์อย่างให้เกียรติซึ่งกันและกัน เคารพในสิทธิของเด็กที่พึงได้รับ (Durrant, 2013; Nelsen, Erwin, and Duffy, 2007) ซึ่งเป็นวิธีการที่ตอบสนองความต้องการของเด็ก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งและมีความสำคัญ ถ้าเด็กได้รับการเติมเต็มส่วนนี้ จะทำให้รู้สึกปลอดภัย และมีความเคารพผู้อื่น ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง ให้เด็กได้ลองพบประสบการณ์ด้วยตนเองแล้วประสบความสำเร็จ จะทำให้พวกเขารู้ว่าตนมีความสามารถอย่างไรบ้าง ด้านการเป็นตัวของตัวเอง ให้เด็กได้ใช้พลังในทางที่ถูกต้อง เรียนรู้การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และสุดท้ายด้านทักษะทางสังคมและชีวิต การให้เด็กได้เรียนรู้ความรับผิดชอบทักษะที่ใช้ในชีวิตประจำวัน จะนำไปสู่ความภูมิใจในตนเอง (Nelsen et al., 2007) ซึ่งสอดคล้องกับ Indigo (2012) และ Liftmatter (n.d) วินัยเชิงบวกมีพื้นฐานมาจากแนวคิดของ แอดเลอร์ และจูดอล์ฟ โดยเด็กเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีความเท่าเทียมและควรได้รับการเคารพสิทธิเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ ในการเลี้ยงดูเด็กควรใช้หลักประชาธิปไตยไม่ใช้การลงโทษ เพราะประชาธิปไตยเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เด็กมีความสุขและเกิดความรับผิดชอบ โดยวินัยเชิงบวกเป็นวิธีการหนึ่งในการอบรมเลี้ยงดูที่สามารถแก้ไขปัญหาวัยรุ่นที่ไม่พึงประสงค์ของเด็ก เป็นวิธีการที่ปราศจากการใช้ความรุนแรง ในการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีให้กับเด็ก และสร้างการเคารพซึ่งกันและกัน ส่งผลที่ดีต่อความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยความรักการเอาใจใส่ดูแล ซึ่งช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จ และเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ดังนั้นการสร้างวินัย จึงต้องอาศัยทุกฝ่ายร่วมกัน จึงจะเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ (Whole-school Approach : WSA) สอดคล้องกับการศึกษาของประเทศแคนาดา ซึ่งมีผลการจัดอันดับคุณภาพการศึกษาของแคนาดาสูงกว่าของสหรัฐอเมริกา คืออยู่ใน 10 อันดับแรกของโลก ที่ได้มีการปฏิรูปการศึกษาที่ยึดหยุ่นตามบริบทของพื้นที่นั้น ๆ มีเป้าหมายพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ทุกด้าน พัฒนาทั้งระบบ รัฐออนแทรีโอ เน้นเฉพาะผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ และลด drop-out rate แนวทางที่ถูกต้องคือการดำเนินการเชิงบวก สร้างพื้นที่ให้ครูและภาคีอื่น ๆ ในพื้นที่เข้ามาร่วมกันคิด วางเป้าหมาย วางยุทธศาสตร์ดำเนินการ และวัดผล หัวใจของการพัฒนาคือต้องพัฒนาสมรรถนะในระดับโรงเรียน เน้นสนับสนุนให้โรงเรียนดำเนินการเอง โดยมีตัวช่วยหรือกลไกช่วยเหลือที่เหมาะสม ตามบริบทของโรงเรียนนั้น ความช่วยเหลือเน้นที่การช่วยสร้างขีดความสามารถหรือสมรรถนะหลักของครู และผู้อำนวยการ

โรงเรียน โดยโรงเรียนต้องเป็นผู้ตั้งเป้าหมายการพัฒนาและกำหนดมาตรการบรรลุเป้าหมายด้วยตนเอง คือเน้นการพัฒนาจากล่าง ไม่ใช้จากบนลงล่าง เน้นความเป็นตัวของตัวเองของโรงเรียน ในการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียน (วิจารณ์ พานิช. 2562) และการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ในการสร้างวินัยเชิงบวก กับการจัดการห้องเรียน โรงเรียนในแอฟริกาใต้พึ่งพาการลงโทษทางร่างกายเป็นอย่างมาก เพื่อรักษาวินัย และนักการศึกษาหลายคนพบว่า วิธีการลงโทษเป็นสิ่งยากที่ทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงได้ การส่งเสริมวินัยเชิงบวกเป็นการเพิ่มศักยภาพให้กับผู้บริหาร นักการศึกษา หน่วยงานที่กำกับดูแลโรงเรียนและผู้มีส่วนร่วมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเริ่มส่งเสริมวินัยเชิงบวกจากการสนับสนุนสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีระเบียบวินัย ในขณะเดียวกันก็เคารพสิทธิของผู้เรียนและนักการศึกษาด้วย การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการนำระเบียบวินัยเชิงบวกไปปฏิบัติทั้งโรงเรียน การพัฒนาทั้งโรงเรียนเพื่อสร้างวินัยเชิงบวกมีความสำคัญ โดยสมาชิกทุกคนในชุมชน โรงเรียนทำงานร่วมกัน เพื่อทบทวนนโยบายและขั้นตอนการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนและเรียนรู้ในการสร้างวินัยเชิงบวก (การศึกษาขั้นพื้นฐาน สาธารณรัฐแอฟริกาใต้. 2555) สอดคล้องกับเว็บไซต์ Strobel Education ได้กล่าวว่า วิธีแก้ไขปัญหาวินัยอย่างมีประสิทธิภาพและเชิงบวกที่ Strobel Education เชื่อว่า การสร้างสภาพแวดล้อมแห่งความเคารพ ความเห็นอกเห็นใจ และการเรียนรู้เชิงบวกสำหรับนักเรียน หากโรงเรียนมุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนหลักปฏิบัติด้านระเบียบวินัย แนวทางวินัยเชิงบวก เช่น ความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ โปรแกรมการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ และกลยุทธ์การเสริมกำลังเชิงบวก สามารถช่วยส่งเสริมความรู้สึกเป็นชุมชน ระหว่างนักเรียน ในขณะเดียวกันก็สร้างบรรยากาศที่ผู้เรียนทุกคนรู้สึกปลอดภัยและได้รับความเคารพ โรงเรียนให้การสนับสนุนที่จำเป็นแก่นักเรียนเพื่อให้ประสบความสำเร็จ เชื่อครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนเข้าร่วม โดยใช้ทรัพยากรและร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ในชุมชนท้องถิ่น เมื่อเกิดร่วมมือกันสามารถรับประกันได้ว่านักเรียนทุกคนจะสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยปราศจากความกลัวหรืออันตราย จะแก้ไขปัญหาวินัยหรือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนต้องเปลี่ยนการมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาแบบองค์รวมมากขึ้นที่เน้นการสอนมากกว่าการลงโทษ (Strobel Education.2566)

ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทยให้เป็น “คนดี คนเก่ง และมีความสุข” ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) โดยเฉพาะการสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ไม่ใช่ความรุนแรง และเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตร่วมกับคุณธรรมจริยธรรม รัฐบาลสนับสนุนให้โรงเรียนพัฒนาผู้เรียนบนพื้นฐานของความเข้าใจและการให้โอกาส ไม่เน้นการลงโทษหรือบังคับ แต่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ในการสร้างวินัยที่ยั่งยืนจากภายใน ทั้งนี้แนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ก็สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

ผ่านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและแนวทางการ “จับถูก” ที่เน้นการชื่นชมพฤติกรรมดี ส่งผลให้นักเรียนเติบโตอย่างมีวินัยและรับผิดชอบต่อสังคม

ทั้งยังสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนเรียนรู้ที่จะควบคุมตนเอง มีวินัยจากภายใน ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเข้าใจ เมตตา และการสร้างแรงจูงใจ มากกว่าการลงโทษ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) แนวทางนี้เน้นให้ครูใช้วิธี “จับถูก” หรือการชื่นชมพฤติกรรมที่ดีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างแรงเสริมทางบวก นโยบายดังกล่าวถูกนำไปใช้ผ่านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีหลักการ 7 ประการ เช่น การเคารพศักดิ์ศรีของเด็ก การส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสม และการเข้าใจแรงจูงใจของผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2, 2566) โรงเรียนจึงมีบทบาทในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะที่ดี เช่น การจัดชุมนุม สภานักเรียน และชั่วโมงโฮมรูม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงบวก

สอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560–2579) ซึ่งกำหนดให้การจัดการศึกษาต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งด้านวินัย ความรับผิดชอบ ความมีเมตตา และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสันติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) การพัฒนาวินัยเชิงบวกจึงเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่ตอบโจทย์เป้าหมายของแผน คือ การพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีทักษะชีวิต และมีจิตสาธารณะ โดยหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงหรือการลงโทษ แต่เน้นการเรียนรู้ผ่านกระบวนการที่สร้างความเข้าใจ ส่งเสริมความมั่นใจในตนเอง และการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ของผู้เรียน ดังนั้น การดำเนินนโยบายวินัยเชิงบวกในสถานศึกษา จึงเป็นการแปลงแผนการศึกษาระดับชาติมาสู่การปฏิบัติจริงที่ชัดเจนและยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชน

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและยกระดับคุณภาพทางการเรียนรู้จากทุกองค์ประกอบของโรงเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียน รวมถึงผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งของกลไกการพัฒนา เพื่อให้เกิดผลที่คาดหวังตามเป้าหมาย โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการซึ่งถือว่าเป็นศูนย์กลางขององค์กรในการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก เป็นวิธีการหนึ่งที่มีส่วนสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างพฤติกรรมที่ดีให้กับเด็ก โดยปราศจากความรุนแรง สร้างความเชื่อมั่น และก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับเด็ก โดยมุ่งให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างเต็มที่ และมีการพัฒนาไปพร้อม ๆ กันอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยหลักความเป็นอิสระ หลักการมีส่วนร่วม หลักการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวมและต่อเนื่อง ดังนั้น จากความเป็นมาและความสำคัญของ

ปัญหา และการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลสู่ความสำเร็จของการขับเคลื่อนคุณภาพสถานศึกษา คุณภาพของผู้เรียนตามความมุ่งหวังของสังคม ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพขององค์การสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้พัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นอย่างไรและให้ผลลัพธ์อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์หลัก

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
2. เพื่อศึกษาผลลัพธ์ของรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ได้รูปแบบพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่ทำหน้าที่บริหารงานโรงเรียนสามารถนำรูปแบบพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่ได้จากการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ตามบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เพื่อให้สามารถพัฒนา และแก้ปัญหาทางการศึกษา ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษาโดยมีเป้าหมายที่การพัฒนาคุณภาพนักเรียน
3. สถานศึกษาสามารถนำข้อค้นพบที่ได้เป็นแนวทางในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและบริบทก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีขึ้น

สมมุติฐานการวิจัย

การนำรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบไปใช้ ส่งผลให้นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีระดับวินัยเชิงบวกเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร ประกอบด้วย

ประชากร ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนบ้านสุขสำราญ โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ
2. การส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ขอบเขตด้านระยะเวลาและสถานที่

1. ระยะเวลาการดำเนินการ โดยใช้ระยะเวลา 4 เดือน เริ่มการวิจัยตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2568

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาตามวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research Cycle) ประกอบด้วย 3 ระยะหลัก ระยะต้นน้ำ ระยะกลางน้ำ และระยะปลายน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการพัฒนาตามวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research Cycle) 4 ขั้นตอน (3 วงรอบ)

วงรอบที่ 1 ระยะต้นน้ำ

ในการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการวงรอบที่ 1 ต้นน้ำ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จากนั้นนำผลการยกย่องรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยได้จากการศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยาย

โอกาสทางการศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยได้จากศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ทฤษฎีระบบ (System Theory) และการประเมินแบบพัฒนา (Developmental Evaluation : DE) ผู้วิจัยดำเนินการทำ MOU การกำหนดนโยบาย การสร้างกระบวนการในการให้ความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักแก่คณะครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การวิเคราะห์ความซับซ้อน การกำหนดปัจจัยความสำเร็จ KRAs และ KPIs นำไปสู่การออกแบบโครงการ/กิจกรรม สะท้อนผล ดำเนินการผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ชุมชนนักปฏิบัติ และประเมินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยระยะต้นน้ำ มีผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ (Coach) ในการทดลองรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล/แหล่งข้อมูล

1.1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1) ผู้บริหารสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานการส่งเสริมวินัยนักเรียน หรือครูผู้สอนที่รับผิดชอบกลุ่มบริหารงานการส่งเสริมวินัยนักเรียน ครูประจำชั้นนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวม 5 โรงเรียน

2) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หรือด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 15 คน

3) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ โรงเรียนกลุ่มทดลองการใช้รูปแบบการพัฒนา ฯ จำนวน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านสุขสำราญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยมีผู้บริหาร ครู จำนวน 15 คน ผู้ปกครอง จำนวน 118 คน

1.1.2 แหล่งข้อมูล ได้แก่

1) แหล่งข้อมูล เอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) การส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) การประเมินแบบพัฒนา (Developmental Evaluation : DE)

2) เอกสารศึกษาบริบท และแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

3) เอกสารสร้างร่างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

4) เอกสารสร้างร่างคู่มือรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

5) เอกสารการทำบันทึกข้อตกลง (MOU)

6) เอกสารการกำหนดหรือประกาศนโยบาย

7) เอกสารการประเมินทักษะจากการอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากร ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ

8) เอกสารบันทึกการตกลงเป้าหมายร่วมกัน (Share Vision)

9) เอกสารวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยใช้ SWOT

10) เอกสารวิเคราะห์ความซับซ้อน โดยประยุกต์ใช้ Systems Thinking

11) เอกสารวิเคราะห์การกำหนดปัจจัยความสำเร็จ (Key Result Areas: KRAs) และดัชนีบ่งชี้ความสำเร็จ (Key Performance Indicators: KPIs)

12) เอกสารวิเคราะห์การออกแบบโครงการ/กิจกรรม (Act) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

13) เอกสารสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection)

14) เอกสารสะท้อนผลการ CoP ผู้ปกครอง

16) ข้อเสนอแนะผู้ให้คำปรึกษา/คำแนะนำ (Coach)

17) แบบประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน

1.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1.2.1 บริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1.2.2 ร่างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา

1.2.3 ร่างคู่มือรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1.2.4 ผลการทำบันทึกข้อตกลง (MOU)

1.2.5 ผลการกำหนดหรือประกาศนโยบาย

1.2.6 ผลการประเมินทักษะจากการอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ

1.2.7 ผลการบันทึกการตกลงเป้าหมายร่วมกัน (Share Vision)

1.2.8 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยใช้ SWOT

1.2.9 ผลการวิเคราะห์ความซับซ้อน ด้วย Systems Thinking

1.2.10 เป้าหมายการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน (School Goal) ได้แก่ ผลลัพธ์และตัวชี้วัด (KRA : Key Result Area, KPI : Key Performance Indicator)

1.2.11 โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

1.2.12 ผลการสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) ระยะต้นน้ำ

1.2.13 ผลสะท้อนผลการ CoP ผู้ปกครอง

1.2.14 ข้อเสนอแนะผู้ให้คำปรึกษา/คำแนะนำ (Coach)

1.2.15 ผลประเมินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน

วงรอบที่ 2 ระยะกลางน้ำ

ในขณะนี้เป็นการดำเนินการรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อปรับกระบวนการพัฒนาและปรับคู่มือการพัฒนา มีการแต่งตั้งคณะทำงาน ระบบสารสนเทศ การจัดการเรียนรู้ และกระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ศึกษาภาวะเบี่ยงที่เกี่ยข้อง กำหนดปฏิทินการสะท้อนผล ตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม และตัวชี้วัดที่ปฏิบัติว่าบรรลุตามตัวชี้วัดหรือไม่ วิเคราะห์ความซับซ้อน เพื่อจัดลำดับ Red Zone ทบทวนและปรับโครงการ/กิจกรรม และนำไปสู่การปฏิบัติ ประเมินความสามารถของทีม ปรับแผนงานการดำเนินงานระหว่างงาน และสะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกัน และประเมินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยระยะกลางน้ำ มีผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ (Coach) ในการทดลองรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล / แหล่งข้อมูล

2.1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ โรงเรียนกลุ่มทดลองการใช้กระบวนการพัฒนา ฯ จำนวน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านสุขสำราญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยมีผู้บริหาร ผู้บริหาร ครู จำนวน 15 คน ผู้ปกครอง จำนวน 188 คน

2.1.2 แหล่งข้อมูล ได้แก่

1) เอกสารคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน การนำไปสู่การปฏิบัติ

- 2) เอกสารผลการสะท้อนผลการดำเนินการระหว่างทาง
- 3) เอกสารการตรวจสอบโครงการ และตัวชี้วัด (KPI) กิจกรรมหรือโครงการ (Act) ที่ปฏิบัติว่าบรรลุตามตัวชี้วัดหรือไม่
- 4) เอกสารการวิเคราะห์ความซับซ้อน โดยใช้เครื่องมือ Matrix เพื่อจัดลำดับความสำคัญ และระบุ Red Zone ที่ทำไม่ได้ตามเป้าหมาย
- 5) เอกสารการทบทวนและปรับโครงการ / กิจกรรม (Act)
- 6) เอกสารประเมินความสามารถของทีม ใช้กระบวนการ PLC
- 7) เอกสารปรับแผนการดำเนินงานระหว่างทาง
- 8) แบบประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน
- 9) ผลการสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) ระยะกลางน้ำ
- 10) ข้อเสนอแนะผู้ให้คำปรึกษา/คำแนะนำ (Coach)

2.2 ตัวแปรที่ศึกษา

- 2.2.1 รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา
- 2.2.2 คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา
- 2.2.3 ผลการตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมและตัวชี้วัด (KPI) ที่ปฏิบัติ
- 2.2.4 ผลการวิเคราะห์ความซับซ้อน โดยใช้เครื่องมือ Matrix เพื่อจัดลำดับความสำคัญ (Red Zone)
- 2.2.5 ผลการทบทวน และปรับกิจกรรมหรือโครงการ (Act)
- 2.2.6 ผลการนำโครงการ / กิจกรรม (Act) ที่ปรับไปปฏิบัติ
- 2.2.7 ผลการประเมินความสามารถของทีม ใช้กระบวนการ PLC
- 2.2.8 ผลการปรับแผนการดำเนินงานระหว่างทาง
- 2.2.9 ผลการประเมินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
- 2.2.10 ผลการสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) ระยะกลางน้ำ
- 2.2.11 ข้อเสนอแนะผู้ให้คำปรึกษา/คำแนะนำ (Coach)

วงรอบที่ 3 ระยะปลายน้ำ

ในขณะนี้เป็นการดำเนินการพัฒนา ปรับปรุง และประเมินผลการพัฒนา โดยการปรับกระบวนการพัฒนาและปรับคู่มือการพัฒนา การทบทวนและปรับปรุงโครงการหรือกิจกรรม (Act) นำแผนที่ปรับไปปฏิบัติและสังเกตอย่างต่อเนื่องการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) ปรับแผนการ

ดำเนินงานในปีถัดไป และการสะท้อนผลการนำ KRAs และ KPIs ไปปรับใช้ในการพัฒนากระบวนการส่งเสริมวินัยเชิงบวกและประเมินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยระยะปลายน้ำมีผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ (Coach) ในการทดลองรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

3.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล / แหล่งข้อมูล

3.1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ โรงเรียนกลุ่มทดลองการใช้กระบวนการพัฒนาฯ จำนวน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านสุขสำราญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยมีผู้บริหาร ผู้บริหาร ครู จำนวน 15 คน ผู้ปกครอง จำนวน 188 คน

3.1.2 แหล่งข้อมูล ได้แก่

- 1) เอกสารผลการนำโครงการ / กิจกรรมที่ปรับไปปฏิบัติ
- 2) เอกสารการทบทวนกิจกรรมหรือโครงการ (Act)
- 3) เอกสารการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap)
- 4) เอกสารปรับแผนการดำเนินการในปีถัดไป
- 5) เอกสารการประเมินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน
- 6) เอกสารผลการสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) ระยะปลายน้ำ
- 7) ข้อเสนอแนะผู้ให้คำปรึกษา/คำแนะนำ (Coach)

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

3.2.1 รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา

3.2.2 คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา

3.2.3 ผลการทบทวน และปรับกิจกรรมหรือโครงการ (Act)

3.2.4 ผลการประเมินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

3.2.5 ผลที่เกิดกับโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากร

3.2.6 ผลการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap)

3.2.7 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานในปีถัดไป

3.2.8 ผลการสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection) ระยะปลายน้ำ

3.2.9 ผลการสะท้อนในการนำ KRA/KPI ไปปรับใช้

3.2.10 ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ เพื่อเป็นแบบอย่างหรือแนวทางในการดำเนินงานสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้นและแสดงถึงองค์ประกอบและกระบวนการตรวจสอบความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์ในเชิงทฤษฎีกับปรากฏการณ์จริง อาจแสดงความสัมพันธ์ด้วยเส้นโยงแสดงในรูปแผนภาพ หรือเขียนเป็นข้อความ หรือเป็นแผนภูมิ หรือรูปสามมิติ ซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลักการหรือแนวคิด

2. การพัฒนารูปแบบ หมายถึง สิ่งที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี จากการศึกษาตั้งแต่ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย การศึกษารูปแบบตามสมมติฐาน การรวบรวมข้อมูล ในสถานการณ์จริงหรือทำการทดลองด้วยการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อพิจารณาว่ารูปแบบที่สร้างขึ้นมีความใกล้เคียงกับข้อมูลจริงมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทดลองใช้รูปแบบในสถานการณ์จริง จะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบหรือตัวแปรที่มีอิทธิพลหรือความสำคัญน้อยออกไป เพื่อปรับปรุงรูปแบบให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

3. การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หมายถึง การดำเนินการปรับปรุงและหรือเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดผลกับสถานศึกษาผ่านกระบวนการ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ **องค์ประกอบที่ 1** การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal) **องค์ประกอบที่ 2** ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) **องค์ประกอบที่ 3** การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) **องค์ประกอบที่ 4** กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) **องค์ประกอบที่ 5** เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network)

4. รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วม ระหว่าง ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ในการ ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้นักเรียนได้มีพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างเหมาะสม โดยการหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรง ทั้งกาย ใจ และวาจา ให้ความเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ใช้วิธีการเชิงเหตุผล พร้อมทั้งโน้มน้าวเด็กให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง จากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างมีเหตุผล เป็นการขัดเกลาพฤติกรรมของเด็ก ช่วยให้เด็กเรียนรู้การควบคุมตนเอง เกิดการปรับพฤติกรรมไปในแนวทางที่ดีขึ้นโดยพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน ทั้งโรงเรียน ตามแนวคิด 4 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 ทิศทางของรูปแบบ หมายถึง องค์ประกอบส่วนนำของรูปแบบที่แสดงถึงทิศทางการพัฒนารูปแบบอันจะนำไปสู่กระบวนการ และผลลัพธ์ของรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ และระบบกลไกของรูปแบบ เช่น การจัดโครงสร้างองค์กร การแต่งตั้งคณะกรรมการ

และคณะทำงานต่างๆ เป็นต้น พร้อมกับ การกำหนดบทบาทหน้าที่ความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกันของระบบเหล่านั้น เพื่อการบรรลุ วัตถุประสงค์ของรูปแบบที่กำหนดไว้

4.2 กระบวนการของรูปแบบ หมายถึง กระบวนการพัฒนาของรูปแบบ หมายถึง เป็นกระบวนการส่งเสริม และพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบตามองค์ประกอบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ และการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย ประกอบด้วย 2.1 การกำหนดเป้าหมายระยะยาว 2.2) การให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง 2.3) การเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก 2.4) การแก้ปัญหา) และ 2.5) การตอบสนองวินัยเชิงบวก 2.6) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

4.3 ผลผลิต (Output) หมายถึง สิ่งที่ได้โดยตรงจากการดำเนินกระบวนการตามรูปแบบ

4.4 ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์(Outcome) หมายถึง ผลที่เกิดจากกระบวนการของการนำรูปแบบไปใช้

5. วินัย หมายถึง ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับใด ๆ ที่กำหนดขึ้นมา ไว้สำหรับฝึกฝน ควบคุมความประพฤติ พฤติกรรม ของบุคคล ให้มีชีวิตที่งามเจริญก้าวหน้า และควบคุมหมู่ชนให้อยู่ร่วมกันด้วยความสงบเรียบร้อยดีงาม อันเป็นคุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรม ที่ช่วยให้สามารถควบคุมตนเองและปฏิบัติตามระเบียบวินัยเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

6. วินัยเชิงบวก หมายถึง กระบวนการที่ครู เป็นผู้ส่งเสริมพฤติกรรมให้เด็กแสดงออกอย่างเหมาะสม โดยการหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรง ทั้งกาย ใจ และวาจา ให้ความเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ใช้วิธีการเชิงเหตุผล พร้อมทั้งโน้มน้าวเด็กให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง จากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างมีเหตุผล เป็นการขัดเกลาพฤติกรรมของเด็กช่วยให้เด็กเรียนรู้การควบคุมพฤติกรรมตนเองโดยใช้ความคิดไตร่ตรองมีเหตุผล เคารพกฎระเบียบของสังคม รู้จักหน้าที่ของตน เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น มีทักษะการแก้ปัญหา มีความรับผิดชอบ มีความร่วมมือ มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีเจตคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

7. การส่งเสริมวินัยเชิงบวก หมายถึง กระบวนการสอน พัฒนา ขัดเกลา และสนับสนุนให้เด็กเกิดความมั่นใจที่จะควบคุมแสดงออกพฤติกรรมของตนเองอย่างเหมาะสมและมีความรับผิดชอบ โดยผู้สอนต้องให้เกียรติ เคารพในสิทธิของเด็ก ใช้ความอ่อนโยนและให้เด็กมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกที่จะปฏิบัติ ไม่ใช้การลงโทษ แต่ไม่ให้ความสำคัญกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ขั้นตอนของวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan .Durrant,Ph.D.) คือ 1.การระบุเป้าหมายระยะยาว 2.การให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง 3.การเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก 4.การแก้ปัญหา 5.การตอบสนองกับวินัยเชิงบวก 6. ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

7.1 การระบุเป้าหมายระยะยาว หมายถึง การสร้างทักษะและพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองของเด็กในระยะยาวเป็นการมองเห็นอนาคตที่เราต้องการให้เด็กพัฒนาไปถึง ซึ่งเป็นมากกว่าการแก้ปัญหาพฤติกรรมเฉพาะหน้า โดยการตั้งเป้าหมายที่เน้นการเสริมสร้างทักษะชีวิตโดยไม่ใช้การลงโทษที่รุนแรง แต่เน้นการให้คำแนะนำและเสริมแรงในเชิงบวก เพื่อให้เด็กเข้าใจและปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง ได้แก่ มีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น เป็นผู้รอบคอบและเป็นคนสุภาพ เป็นคนที่ซื่อสัตย์และไว้วางใจได้ เป็นคนที่ตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด เป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง เป็นคนที่คอยห่วงใยตนเองและผู้เรียน

7.2 การให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง หมายถึง ครูให้การเอาใจใส่ คอยดูแลอย่างใกล้ชิด ด้วยความรัก ให้ความเข้าใจนักเรียน และสร้างความสัมพันธ์ที่อันดีระหว่างครูกับนักเรียน โดยครูจะทำหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม และชี้แนะแนวทางการประพฤติที่ถูกต้องให้กับนักเรียน โดยไม่ใช้วิธีการลงโทษทางร่างกายหรือการทำให้นักเรียนเกิดความกลัว แต่จะเน้นการพูดคุย การสอนด้วยเหตุผล มีความอดทนต่อพฤติกรรมนักเรียน ครูให้ความอบอุ่น ความเอาใจใส่ และการยอมรับในความรู้สึกรู้สึกและความต้องการของนักเรียน ซึ่งช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในตนเองและพัฒนาทักษะการจัดการอารมณ์และพฤติกรรมที่เหมาะสม

- การให้ความอบอุ่น ได้แก่ อารมณ์เสมอต้นเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์) ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข ความรักที่แสดงออกมาทางกายและคำพูด เคารพระดับพัฒนาของเด็ก เข้าใจความต้องการของเด็ก เข้าใจความรู้สึกของเด็ก ให้กำลังใจ

- การให้แนวทาง ได้แก่ การกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน ระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน อธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน การสนับสนุนที่ส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จ ส่งเสริมความคิดที่เป็นอิสระของเด็ก (ส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น) รู้จักการเจรจาต่อรอง เอาใจใส่ ไม่ปล่อยปละเลย

7.3 การเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก หมายถึง การรับรู้พฤติกรรมของเด็กมักมีที่มาจากความต้องการภายใน ไม่ว่าจะเป็นความต้องการความสนใจ ความรัก หรือการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ที่เกิดขึ้นรอบตัว ดังนั้นการตอบสนองความต้องการเหล่านั้นควรเป็นไปอย่างมีความเมตตาและเอาใจใส่ โดยไม่ใช้การลงโทษที่มีความรุนแรงหรือทำให้นักเรียนเกิดความทุกข์ใจ แต่ควรใช้วิธีการที่สร้างสรรค์ เช่น การสื่อสารที่ชัดเจนและสร้างความเข้าใจในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ได้แก่ การให้ความปลอดภัยกับเด็กการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก ความต้องการเป็นอิสระของเด็ก ต้องการเรียนรู้และฝึกทักษะชีวิต รับรู้นิสัยใจคอและสภาพความเป็นตัวตนของเด็ก เข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก การเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล เข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก

7.4 การแก้ปัญหา หมายถึง การแก้ปัญหาพฤติกรรมของเด็กหรือบุคคลโดยใช้แนวทางที่สร้างสรรค์และให้ความเคารพ ไม่ใช้การลงโทษที่รุนแรงหรือสร้างความเจ็บปวด เป้าหมายหลักของวินัยเชิงบวกคือการพัฒนาความเข้าใจ ความรับผิดชอบ และการเรียนรู้จากข้อผิดพลาด โดยมุ่งเน้นที่การเสริมสร้างพฤติกรรมที่ดี และลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในรูปแบบที่ไม่ทำร้ายจิตใจหรือร่างกาย ได้แก่ วิธีการขจัดความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธให้เด็กมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต การแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา) ให้ความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น ความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย

7.5 การตอบสนองกับวินัยเชิงบวก หมายถึง การจัดการพฤติกรรมของเด็กในทางที่สร้างสรรค์และเป็นบวก โดยมุ่งเน้นการสร้าง ความเข้าใจในพฤติกรรมที่เหมาะสมผ่านการสอน การสนับสนุน และการให้ออกาสเด็กเรียนรู้จากประสบการณ์โดยไม่ใช้การลงโทษหรือการบังคับ ความสำคัญของวินัยเชิงบวกคือการเคารพในศักดิ์ศรีของเด็ก ช่วยให้เด็กเกิดการพัฒนาทางด้านอารมณ์ สังคม และทักษะชีวิตที่ดีขึ้น ได้แก่ มุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก คำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก เข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม ให้เด็กได้ลองสิ่งใหม่ๆ ด้วยตนเอง ช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ

7.6 ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกของผู้เรียน ผ่านกระบวนการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีเป้าหมายชัดเจน และใช้แนวทางวินัยเชิงบวกเป็นฐานในการดำเนินงาน แสดงบทบาทในการกำหนดวิสัยทัศน์ เชื่อมโยงพันธกิจของสถานศึกษากับการพัฒนานักเรียนอย่างรอบด้าน สนับสนุนการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร ผู้ปกครอง ส่งเสริมการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ และพัฒนาวัฒนธรรมโรงเรียนให้เป็นพื้นที่แห่งความเข้าใจ ความเคารพ และการเรียนรู้ร่วมกันอย่างยั่งยืน

8. บริบทการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง สภาพแวดล้อม โครงสร้าง และปัจจัยต่าง ๆ ทั้งในระดับนโยบาย การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาครู และความร่วมมือกับชุมชน ที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนโรงเรียนให้ส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

9. แนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง กระบวนการ หรือแนวดำเนินการนำแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ไปใช้ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ร่วมกับการประยุกต์ใช้การประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation: DE) และแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) ตลอดจนการประยุกต์ใช้เครื่องมือและกรอบแนวคิด

ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการส่งเสริมวินัยในผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย การวางแผนทางการดำเนินงาน ไปจนถึงการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามทิศทางที่กำหนดไว้ เพื่อให้หน่วยงานสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างเป็นระบบและยั่งยืน ทั้งนี้ การพัฒนาเริ่มการดำเนินงานระยะที่ 1 ขั้นการวางแผนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ และตามแนวทางการดำเนินงาน ประกอบด้วย 3 ระยะหลัก ระยะต้นน้ำ ระยะกลางน้ำ และระยะปลายน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการพัฒนาตามวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research Cycle)

9.1 ระยะต้นน้ำ หมายถึง ระยะเริ่มต้นของกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยเน้นการวางแผนตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการของ Kemmis และ McTaggart (1988) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) ขั้นวางแผน เริ่มจากการศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน เพื่อร่างรูปแบบและคู่มือการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทจริง พร้อมจัดทำ MOU เพื่อกำหนดความร่วมมือเชิงนโยบาย ขั้นปฏิบัติ ดำเนินการตามแผนผ่านการประกาศนโยบาย การสร้างกระบวนการให้ความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักให้แก่คณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การกำหนดเป้าหมายร่วม (Shared Vision) และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและความซับซ้อนของระบบ ขั้นสังเกตการณ์ มีการกำหนด KRAs และ KPIs เพื่อใช้เป็นแนวทางออกแบบกิจกรรมและประเมินผลเชิงพฤติกรรม ขั้นสะท้อนผล ดำเนินการผ่าน PLC สำหรับครู CoP สำหรับผู้ปกครอง และการประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับปรุงรูปแบบอย่างต่อเนื่อง

9.2 ระยะกลางน้ำ หมายถึง ระยะของการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจริง (Strategic Implementation) ซึ่งเป็นกระบวนการขับเคลื่อนรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยอิงตามวงจรของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) ขั้นวางแผน เริ่มจากการปรับกระบวนการพัฒนาฯ และปรับคู่มือการพัฒนาฯ ขั้นปฏิบัติ มีการแต่งตั้งคณะทำงาน กำหนดหน้าที่ในการขับเคลื่อนระบบสารสนเทศ การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และการจัดกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ศึกษาภาระเบี่ยงที่เกี่ยวข้อง กำหนดปฏิทินการสะท้อนผล เพื่อให้การดำเนินงานมีความพร้อมและเป็นระบบ การสะท้อนผลและปรับปรุงแนวทาง โดยมีกระบวนการใช้เครื่องมือวิเคราะห์ (เช่น Matrix เพื่อจัดลำดับ Red Zone) ใช้ PLC ในการวิเคราะห์โครงการ (Act) ทบทวนผลการดำเนินงาน ขั้นสังเกตการณ์ มีการประเมินความสามารถของทีมงาน

ปรับแผนงานระหว่างทาง ขึ้นสะท้อนผล มีกระบวนการสะท้อนผล (Reflection) และการประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

9.4 ระยะเวลา หมายถึง ระยะเวลาของการควบคุม ติดตาม และประเมินผลการพัฒนา (Developmental Evaluation) ซึ่งเป็นช่วงท้ายของกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริม วินัยเชิงบวกของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมิน ความก้าวหน้า ปรับปรุงกระบวนการ และพัฒนารูปแบบให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ภายใต้กรอบ แนวคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) ขึ้นวางแผน เริ่มจากการปรับ กระบวนการพัฒนาฯ และปรับคู่มือการพัฒนาฯ ทบทวนและปรับปรุงโครงการหรือกิจกรรม (Act) โดยวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน และค้นหาแนวทางแก้ไข พร้อมทั้งออกแบบกิจกรรมใหม่ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทจริง ขึ้นการปฏิบัติ เป็นการนำ นวัตกรรมหรือแผนที่ได้รับการปรับปรุงไปปฏิบัติจริง พร้อมสังเกตการณ์อย่างต่อเนื่องเพื่อเก็บข้อมูล สะท้อนผล ขึ้นการสังเกตการณ์ มีการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) ระหว่างผลที่เกิดขึ้นจริงกับ เป้าหมายที่กำหนดไว้ พร้อมปรับแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ขึ้นการสะท้อนผล คือ การจัด กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะครู ผู้บริหาร และผู้ปกครอง เพื่อถอดบทเรียน ปรับใช้ข้อมูล พัฒนารูปแบบให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นในรอบการพัฒนาต่อไป และการ ประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

10. การสะท้อนผล หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ สรุป และทบทวนประสบการณ์จาก การดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีเป้าหมายในการสืบค้นและสร้างองค์ความรู้จากการ ปฏิบัติงานจริง ผ่านการถอดบทเรียนอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นกระบวนการสะท้อนผลการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยครอบคลุมทั้ง 3 ระยะ ได้แก่ ระยะต้นน้ำ ระยะกลางน้ำ และ ระยะปลายน้ำ โดยในระยะต้นน้ำและระยะกลางน้ำ มุ่งเน้นการสะท้อนผลใน 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ (1) ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (2) การเรียนรู้ใหม่หรือ ความเข้าใจใหม่เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้เรียน และแนวทางการสร้างวินัยเชิงบวก และ (3) การดำเนินงาน ตามกระบวนการและแผนปฏิบัติการที่ได้กำหนดไว้ สำหรับในระยะปลายน้ำ เป็นการสะท้อนผลการ เรียนรู้ในระดับเชิงระบบ โดยพิจารณาจากผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงของนักเรียน ครู ผู้บริหารและ สถานศึกษา ทั้งในด้านพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียน และผลของการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่ ออกแบบไว้ตามเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ (KRA และ KPI) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแนว ทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในปีการศึกษาต่อไป ตลอดจนพัฒนาแนวทางการพัฒนาและการ

ติดตามที่ใช้กระบวนการประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Supervision) เพื่อยกระดับโรงเรียนสู่การส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนอย่างยั่งยืน

11 การประเมินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน หมายถึง กระบวนการตรวจสอบวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกของผู้เรียน ทั้งในระดับปัจเจก กลุ่ม และระดับระบบโรงเรียน โดยใช้แนวทางวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) มากกว่าการควบคุมหรือการลงโทษ การประเมินครอบคลุมการพิจารณาทั้งด้านบริบท (Context) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) โดยอาศัยข้อมูลจากหลากหลายแหล่ง เช่น พฤติกรรมของผู้เรียน ทักษะของครู และผู้ปกครอง คุณภาพของกิจกรรมส่งเสริมวินัย ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อวัฒนธรรมโรงเรียน การเรียนรู้ และความสัมพันธ์เชิงบวกภายในชุมชนการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความยั่งยืนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในโรงเรียน การประเมินประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

11.1 ผลการประเมินความสำเร็จตาม KPI 3 ด้าน ได้แก่ ด้านครู ด้านผู้บริหาร และด้านผู้ปกครอง มีรายละเอียด ดังนี้ **1) ด้านครู** ครูมีอารมณ์เสมอต้นเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์), ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข, ครูเคารพระดับพัฒนาการของเด็ก, ครูแสดงความรักที่แสดงออกทางกายและคำพูด, ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก, ครูให้กำลังใจนักเรียน, ครูกำหนดขอบเขตระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน, ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน, ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน, ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น, ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง, ครูไม่ปล่อยปละละเลย, ครูให้ความปลอดภัยกับเด็ก, ครูเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก, ครูส่งเสริมความต้องการเป็นอิสระของเด็ก ความต้องการเรียนรู้ และการฝึกทักษะชีวิต, ครูรับรู้นิสัยใจคอและเคารพความเป็นตัวตนของเด็ก, ครูเข้าใจความต้องการของเด็ก เข้าใจความรู้สึกของเด็ก, ครูเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก, ครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล, และครูเข้าใจในการเรียนรู้ที่จะจัดการด้วยตนเองของเด็ก **2) ด้านผู้บริหาร** ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว, ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ, ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ, ผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี, ผู้บริหารมีวิธี เทคนิค และแนวทางในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก รวมถึงแนวทางในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างถูกต้อง, ผู้บริหารดำเนินงานอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง, ผู้บริหารส่งเสริมการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี, ผู้บริหารมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ได้ดี, และผู้บริหารติดตามและประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง **3) ด้านผู้ปกครอง** ผู้ปกครองมุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก, ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก, ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กต่อ

สิ่งแวดล้อม, ผู้ปกครองให้เด็กได้ลองสิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเอง, ผู้ปกครองช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี, และผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ

11.2 ผลที่เกิดกับนักเรียน ผู้บริหาร และครู โดยการรวบรวมข้อมูลจากการรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการ / กิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้รับผิดชอบได้รายงานผลแก่สถานศึกษา

12. การประเมินผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (Outcome) KRA นักเรียน หมายถึง การประเมินผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (Outcome) ของนักเรียน ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว และด้านการแก้ปัญหา KRA ผู้เรียน มี 39 ตัวชี้วัด ได้แก่ นักเรียนมีการคิดอย่างสร้างสรรค์, เป็นผู้รอบคอบ, เป็นคนสุภาพ, เป็นคนที่ซื่อสัตย์และไวใจได้, เป็นคนที่ตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด, เป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง, เป็นคนที่คอยห่วงใย, ปฏิบัติตนตามกฎหมายของโรงเรียน, ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน, ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์, แต่งกายและทรงผมตามระเบียบ, ปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน, ปฏิบัติตามระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียนและยานพาหนะ, ขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้านก่อนเวลาเลิกเรียนเพื่อความปลอดภัย, ปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วยและการรักษาความสะอาด, ปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว โรงเรียน และในที่สาธารณะ, มีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว, มีมารยาทในการพูด การแสดงความเคารพ และให้เกียรติผู้อื่น, มีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง รวมถึงในห้องเรียน สถานที่ประชุม และขณะรับประทานอาหาร, มีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น, เคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว, เคารพเวลาและความเป็นระเบียบ, แสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น, ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน, มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง ครอบครัว และสังคม, ตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมและภารกิจต่าง ๆ ทั้งที่เกี่ยวกับตนเองและผู้อื่น, มีวิธีการจัดการความคับข้องใจ ความขัดแย้ง และความโกรธอย่างเหมาะสม, มีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต, แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยไม่ใช้ความรุนแรง, เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น และมีความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารซึ่งครอบคลุมถึงแนวคิดทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบ
 - 1.1 ความหมายของรูปแบบ
 - 1.2 ประเภทของรูปแบบ
 - 1.3 องค์ประกอบของรูปแบบ
 - 1.4 การสร้างรูปแบบ และการพัฒนารูปแบบ
 - 1.5 การประเมินรูปแบบ
2. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (whole school approach-WSA)
 - 2.1 แนวคิดของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ
 - 2.2 ความหมายของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ
 - 2.3 องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ
3. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับวินัยเชิงบวก
 - 3.1 หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับความมีวินัย
 - 3.2 ความหมายของวินัยเชิงบวก
 - 3.3 ความสำคัญของวินัยเชิงบวก
 - 3.4 พฤติกรรมวินัยเชิงบวกของเด็ก
4. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก
 - 4.1 ความหมายของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก
 - 4.2 ความสำคัญของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (ประโยชน์)
 - 4.3 องค์ประกอบของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก
 - 4.4 วิธีการและเทคนิคของการใช้วินัยเชิงบวก
 - 4.5 ปัจจัยที่ส่งผลให้การใช้วินัยเชิงบวกมีประสิทธิภาพ
 - 4.6 บทบาทและหน้าที่ของครูในการใช้วินัยเชิงบวก
 - 4.7 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก

5. แนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก
 - 5.1 ความหมายของจิตวิทยาเชิงบวก
 - 5.2 ความเป็นมาของการศึกษาจิตวิทยาเชิงบวก
 - 5.3 องค์ประกอบของจิตวิทยาเชิงบวก
6. แนวคิดเกี่ยวกับการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
 - 6.1 ความหมายของการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
 - 6.2 ความสำคัญของการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
 - 6.3 แนวทางการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา
 - 6.4 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
7. แนวคิดเกี่ยวกับการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)
 - 7.1 ความหมายเกี่ยวกับการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)
 - 7.2 กระบวนการของการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)
 - 7.3 ประโยชน์ของการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)
8. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินแบบพัฒนา (Developmental Evaluation : DE)
 - 8.1 ความหมายของการประเมินเชิงพัฒนา
 - 8.2 หลักการประเมินเชิงพัฒนา
 - 8.3 ความสำคัญของการประเมินเชิงพัฒนา
 - 8.4 ขั้นตอนการประเมินเชิงพัฒนา
 - 8.5 ความแตกต่างระหว่างประเมินโดยทั่วไปกับการประเมินแบบ DE
 - 8.6 เป้าประสงค์ในการใช้ DE
9. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research)
 - 9.1 ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
 - 9.2 ความเชื่อพื้นฐานของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Basic Assumptions)
 - 9.3 ลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
 - 9.4 ประโยชน์ของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
 - 9.5 กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
10. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
12. กรอบแนวคิดของการวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ

1.1 ความหมายของรูปแบบ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของรูปแบบ พอสรุปได้ดังนี้

บุญศรี แสงศรี (2557, หน้า 70) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่า รูปแบบเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญๆ ในเรื่องหนึ่ง เรื่องใดโดยเฉพาะ เพื่ออธิบายพฤติกรรมหรือลักษณะบางประการของสิ่งที่เป็นจริงอย่างหนึ่ง เมื่อได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบสำคัญๆ ของเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นเป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป

วิวัฒน์ อ้นน่วม (2557, หน้า 36) ได้กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง แบบจำลอง แบบแผน หรือ โครงสร้างที่สร้างขึ้นเพื่อแทนสภาพความเป็นจริงอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกันอย่างเป็นระบบ

สุพรทิพย์ ธรณ์โชติวัตติ (2557, หน้า 20) ได้กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง กรอบความคิดที่ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้กระบวนการ และการประเมินผลโดยสามารถยึดถือเป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

เมธา สีหานาท (2558, หน้า 89) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงถึงมโนทัศน์หรืออุดมคติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแสดงให้เห็น ความสัมพันธ์กันขององค์ประกอบต่างๆผ่านกระบวนการทดสอบเพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือเพื่อช่วยให้ตนเองและผู้อื่นเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น

สุรินทร์ แก้วมณี (2558, หน้า 71) ได้กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง แบบอย่างหรือชุดโครงสร้างเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลเพื่อให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์

นันทิยาภรณ์ หงส์เวียงจันทร์ (2559) กล่าวว่า รูปแบบเป็นสิ่งที่แสดงโครงสร้างโดย การจำลอง ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ตลอดทั้ง จินตนาการ ที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏโดยใช้สื่อสารในลักษณะต่าง ๆ เช่น ภาพวาด แผนภูมิ หรือแผนผังต่อเนื่องที่มีความสลับซับซ้อน ให้สามารถเข้าใจได้ง่าย โดยสามารถนำเรื่องราวหรือประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างกระชับภายใต้หลักการอย่างมีระบบ นำไปสู่การ อธิบายคุณลักษณะสำคัญของปรากฏการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และนำเสนอ หรือสื่อสารให้มองเห็น ภาพที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ประยูรศรี กวานปรัชชา (2559) กล่าวว่ารูปแบบ หมายถึง แบบแผนแสดงการจัดโครงสร้างทางความคิดและองค์ประกอบต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน ช่วยให้สามารถวิเคราะห์ และเข้าใจในข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์เรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ง่ายยิ่งขึ้น

สุริย์มาศ สุขกลี (2559) กล่าวว่า รูปแบบเป็นการจำลองภาพในอุดมคติที่นำไปสู่การอธิบายคุณลักษณะสำคัญของปรากฏการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจที่ไม่มีองค์ประกอบแน่นอนหรือรายละเอียดทุกแง่มุมโดยผ่านกระบวนการทดสอบอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดการถูกต้องและเชื่อถือได้

จิรวัดน์ นิจนตร (2560, น. 75) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของปัจจัยหรือตัวแปรของสิ่งที่ศึกษาเพื่ออธิบายลักษณะสำคัญของปรากฏการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ให้เข้าใจง่าย มองเห็นเป็นรูปธรรมใช้ข้อมูลเหตุผลและฐานคติมาประกอบ สามารถพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ส่งผลต่อการปรับปรุงหรือการยกระดับไปสู่การพัฒนาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ ที่มีความแม่นยำและน่าเชื่อถือได้ทางสถิติ

พัฒนา พรหมมณี (2560, น. 128) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง แบบจำลองหรือตัวแบบอย่างง่าย หรือย่อส่วนของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านการศึกษาและพัฒนาขึ้น เพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจง่ายขึ้น เป็นสิ่งที่สร้างหรือพัฒนาขึ้น จากหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และความเชื่อที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการแสดงถึงโครงสร้างทางความคิดหรือองค์ประกอบและความสัมพันธ์ ขององค์ประกอบที่สำคัญ เป็นขั้นตอนสำหรับถ่ายทอดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโดยใช้สื่อหรือ เครื่องมือเข้าช่วยเพื่อทำให้เกิดความรู้ เข้าใจง่าย และกระชับถูกต้อง สามารถวัดตรวจสอบและ เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจได้

พิรดา มาลาม (2560, หน้า 14) อธิบายว่า รูปแบบ คือ สิ่งที่เป็นโครงสร้างทางความคิดโปรแกรม แบบจำลอง หรือตัวแบบจำลองสภาพความเป็นจริงที่มีองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ โดยจะต้องพิจารณาว่ามีสิ่งใดบ้างที่จะต้องนำมาศึกษา เพื่อใช้แทนแนวคิดหรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง โดยสามารถอธิบายความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนั้นได้ตามองค์ประกอบที่ศึกษาจากรูปแบบนั้น ๆ

วิภาส ทองสุทธิ (2560) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง แบบอย่าง หรือแนวทาง ในการดำเนินการใด ๆ ที่แสดงหรืออธิบายให้เห็นถึงโครงสร้างทางความคิดหรือความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญของปรากฏการณ์ที่ศึกษาให้สามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น

ประกิต วิทยสัมพันธ์ (2561) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง แบบแผน แนวทาง หรือโครงสร้างที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญที่สัมพันธ์กัน ซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎีหลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่าง ๆ ซึ่งจะสามารถช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยอาศัยกระบวนการหรือขั้นตอนการตรวจสอบพิสูจน์ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ที่เชื่อถือและยอมรับได้

นริศรา ตาปราบ (2562) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่เป็นโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญของเรื่องที่ศึกษาอย่างเป็นระบบ มีลักษณะเป็นตัวแทนของความเป็นจริง ที่เปลี่ยนความสลับซับซ้อนให้เป็นความเข้าใจง่ายขึ้น สะท้อนลักษณะบางส่วนออกมาให้เป็นความสัมพันธ์ต่อเนื่อง เชื่อมโยง มีความเป็นเหตุผล ซึ่งกันและกัน โดยใช้เหตุผล ข้อมูล และฐานคติมาประกอบอาจเป็นได้ทั้งรูปแบบที่เป็นแบบจำลอง ของสิ่งที่เป็นรูปธรรม และรูปแบบที่เป็นแบบจำลองของสิ่งที่เป็นนามธรรม

สุริพร ดิน้อย (2562) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้าง แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในการดำเนินการกระทำ หรือดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญของสิ่งที่ศึกษาทำให้สามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น

เสถียร วัชรนิมิต (2562) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง การจำลองภาพองค์ประกอบที่สำคัญของปรากฏการณ์ หรือลักษณะของสิ่งของ โดยประกอบด้วย กระบวนการ หรือขั้นตอน สำคัญที่มีความสัมพันธ์กัน ในเชิงทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อต่าง ๆ ของปรากฏการณ์ นั้น ๆ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ หรือยอมรับว่า สามารถใช้เป็นแบบแผนในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ของรูปแบบนั้น ๆ

ประสิทธิ์ ฉิมบุญมา (2564, หน้า 6) อธิบายว่า รูปแบบ คือ สิ่งที่เป็นโครงสร้างหรือแบบจำลองที่แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ที่แสดงขั้นตอนการทำงานหรืออธิบายความสัมพันธ์กันขององค์ประกอบหรือปรากฏการณ์นั้น ๆ

Cummings, & Worley (2013, p. 789 อ้างถึงใน กัลยาณี รัตนบุตร, 2564, หน้า 6) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง การย่อส่วน (Simplification) ปรากฏการณ์ อย่างหนึ่งอย่างใดให้ง่ายต่อการศึกษาและทำความเข้าใจ เป็นการแสดงให้เห็นแบบแผนที่เป็นรูปธรรมของทฤษฎี หรือเป็นการประพจน์ปฏิบัติในเชิงอุดมคติ เพื่อให้คนอื่น ๆ สามารถเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนโดยอ้างอิงหรือดัดแปลงจาก พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นเป็นแบบอย่าง

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุป รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ เพื่อเป็นแบบอย่างหรือแนวทางในการดำเนินงานสิ่งใดสิ่งหนึ่งช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้นและแสดงถึงองค์ประกอบและกระบวนการตรวจสอบความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์ในเชิงทฤษฎีกับปรากฏการณ์จริง อาจแสดงความสัมพันธ์ด้วยเส้นโยงแสดงในรูปแผนภาพ หรือเขียนเป็นข้อความ หรือเป็นแผนภูมิ หรือรูปสามมิติ ซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลักการหรือแนวคิด

1.2 ประเภทของรูปแบบ

เพิ่มพูน ร่มศรี (2558, หน้า 67-68) ได้กล่าวถึงประเภทของรูปแบบไว้ว่า การแบ่งประเภทของรูปแบบหรือแบบจำลองนั้นขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการสร้างและ สร้างขึ้นจากแนวคิดทฤษฎี

รูปแบบควรแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1) รูปแบบที่เป็นนามธรรม เป็นสิ่งที่สามารถจับต้องได้ มีรูปร่าง มีขนาด เช่น รูปแบบของเครื่องบิน รูปแบบของ ต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้า เป็นต้น 2) รูปแบบที่เป็นนามธรรมเป็นโครงสร้างทางความคิด หรือองค์ประกอบของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน

นันทิยาภรณ์ หงส์เวียงจันทร์ (2559) กล่าวว่า ประเภทของรูปแบบสามารถจำแนกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ รูปแบบเชิงกายภาพ มีลักษณะเหมือนหรือคล้ายของจริง และรูปแบบเชิงสัญลักษณ์ มีลักษณะเป็นการอธิบายหรือการพรรณนาลักษณะด้วยสัญลักษณ์ หรือตัวย่อต่าง ๆ เพื่อความเข้าใจ

ประยูรศรี กวานปรัชชา (2559) กล่าวว่า ประเภทของรูป ประกอบด้วย รูปแบบเชิงกายภาพ ได้แก่ รูปแบบคล้ายและรูปแบบเชิงแนวความคิด ได้แก่ รูปแบบที่อธิบายความหมาย รูปแบบที่มีลักษณะเป็นแผนภูมิ รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ และรูปแบบเชิงเหตุผล หรือรูปแบบ เชิงสาเหตุ

สุรีย์มาศ สุขกสิ (2559) กล่าวว่า ประเภทของรูปแบบนั้น สามารถดำเนินการได้หลายประเภท ตามวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้หรือตามเป้าหมายที่กำหนด

คีฟส์ (Keeves, 1988, p.178 อ้างถึงใน ประสิทธิ์ ฉิมบุญมา, 2564, หน้า 6) ได้แบ่งรูปแบบออกเป็น 4 ประเภท คือ

1) รูปแบบคล้าย (Analogue Model) คือ รูปแบบที่มีความสัมพันธ์กับระบบกายภาพ มักเป็นรูปแบบที่ใช้ในวิทยาศาสตร์กายภาพ เป็นรูปแบบที่นำไปใช้อุปมากับสิ่งอื่นได้ เช่น รูปแบบจำลอง ระบบสุริยะที่เกิดขึ้นจริง ธนาการจำลองกับระบบธนาการที่เป็นจริง แบบจำลองการผลิตกับการผลิตจริง เป็นต้น

2) รูปแบบที่อธิบายความหมายหรือให้ความหมาย (Semantic Model) คือ รูปแบบ ที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้น ๆ

3) รูปแบบที่มีลักษณะเป็นแผนภูมิแบบแผน หรือโครงการ (Schematic Models)

4) รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) คือ รูปแบบที่กำหนดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในรูปสมการหรือฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์

5) รูปแบบเชิงเหตุผล (Causal Model) เป็นรูปแบบที่มีโครงสร้างเป็นสมการเชิงเส้นที่ประกอบด้วยตัวแปรสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น มีการทดสอบสมมุติฐานผลของรูปแบบ

Smith et. al. (1980, p. 461 อ้างถึงใน กัลยาณี รัตนบุตร, 2564, หน้า 70) จำแนกประเภทของรูปแบบออกเป็น ดังนี้

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) ได้แก่

1.1 รูปแบบคล้ายจริง (Iconic Model) มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น เครื่องบิน จำลองหุ่นไล่กา หุ่นตามร้านตัดเสื้อผ้า เป็นต้น

1.2 รูปแบบเหมือนจริง (Analog Model) มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลองทางเคมีในห้องปฏิบัติการก่อนที่จะทำการทดลองจริง เครื่องบินจำลองที่บินได้ หรือเครื่องฝึกบิน เป็นต้น แบบจำลองชนิดนี้ใกล้เคียงความจริงกว่าแบบแรก

2. รูปแบบเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Model) ได้แก่

2.1 รูปแบบข้อความ (Verbal Model) หรือรูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Model) รูปแบบนี้พบมากที่สุด เป็นการใช้ข้อความปกติธรรมดาในการอธิบายโดยย่อ เช่น คำพรรณนา ลักษณะงาน คำอธิบายรายวิชา เป็นต้น

2.2 รูปแบบทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) หรือรูปแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Model) เช่น สมการและโปรแกรมเชิงเส้น เป็นต้น

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุป ประเภทของรูปแบบ มีอยู่หลากหลายประเภท ทั้งการแบ่งประเภทของรูปแบบจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการอธิบายรูปแบบนั้น ๆ

1.3 องค์ประกอบของรูปแบบ

สมาน อัสวภูมิ (2547, น. 55) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบที่ดีควร ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ในการพัฒนารูปแบบ ผู้ออกแบบรูปแบบต้องรู้ว่า จะออกแบบรูปแบบการดำเนินงานขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ใด ซึ่งโดยทั่วไปก็มักจะพัฒนารูปแบบขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเพื่อให้การดำเนินงานเกิดผลดีอย่างใดอย่างหนึ่ง

2. ทฤษฎีพื้นฐาน และหลักการของรูปแบบ เพื่อการดำเนินงานของรูปแบบนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้ออกแบบรูปแบบต้องกำหนดว่า จะออกแบบรูปแบบนั้น ๆ บนฐานความคิดของทฤษฎี และหลักการใดบ้าง

3. ระบบงาน และกลไกของรูปแบบ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามหลักการ และบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ผู้พัฒนารูปแบบต้องออกแบบระบบงานของรูปแบบ เพื่อเป็นกลไกในการดำเนินงานของรูปแบบ เช่น การจัดโครงสร้างองค์กร การแต่งตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงานต่าง ๆ เป็นต้น พร้อมกับการกำหนดบทบาทหน้าที่ความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกันของระบบเหล่านั้น เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบที่กำหนดไว้

4. วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ โดยกำหนดภารกิจ กระบวนการ วิธีการ กิจกรรม และอื่น ๆ ที่ต้องดำเนินการ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ

5. แนวการประเมินรูปแบบ หมายถึง การกำหนดแนวทาง และเครื่องมือในการประเมินผล รูปแบบ ตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ และการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบ ว่าเป็นไปตาม ที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบว่า รูปแบบทำหน้าที่ตามที่ออกแบบไว้ มากน้อย เพียงใด และเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด ตลอดจนการกำหนดแนวทางในการพัฒนา รูปแบบต่อเนื่องไปได้

6. คำอธิบายประกอบรูปแบบ หมายถึง การอธิบายคำศัพท์เฉพาะที่นำมาใช้ในการออกแบบ รูปแบบ เพื่อสื่อความให้ตรงกันในการนำรูปแบบไปใช้

ธีระ รุญเจริญ (2550, น. 12) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบไว้ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. หลักการของรูปแบบ 2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3. กลไกการดำเนินการ 4. วิธีดำเนินการของรูปแบบ 5. แนวทางการประเมินรูปแบบ 6. เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ

สมศรี สุ่มมาตร (2557, หน้า 96) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบไว้ ว่า การพัฒนารูปแบบที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต้องมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ที่สอดคล้องกับกระบวนการวิจัยและพัฒนา ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) การจัดกลไกในการดำเนินการ 4) วิธีการดำเนินการ 5) การประเมินผล และ 6) เงื่อนไข ความสำเร็จและได้รับการยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญตามกรอบแนวคิดซึ่งเป็นพื้นฐานในการ พัฒนารูปแบบนี้ ๆ และการทดลองใช้รูปแบบ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการนำรูปแบบไปใช้

กมลพรรณ เกาโพธิ์ (2558, หน้า 16) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของ รูปแบบไว้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบที่สำคัญที่คล้ายคลึงกัน คือ 1) หลักการ แนวคิดแบบ แผนปจจัยนำเข้า 2) วัตถุประสงค์ จุดหมาย เป้าประสงค์ 3) ระบบกลไกเงื่อนไขของรูปแบบ 4) กระบวนการ วิธีการหรือยุทธศาสตร์ของรูปแบบ 5) ผลที่เกิดแนวทางการประเมิน รูปแบบ ซึ่งการที่รูปแบบใดจะมีองค์ประกอบอย่างไร มากน้อยเท่าไรไม่เป็นที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับรูปแบบนั้น ๆ

บุญญพัฒน์ สิงห์จรรย์(2564, น. 81) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) วัตถุประสงค์ 2) ปจจัยสนับสนุน 3) กระบวนการดำเนินงาน 4) ผลลัพธ์ ซึ่งองค์ประกอบของ รูปแบบว่าจะประกอบด้วยอะไรหรือมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ ปจจัยหรือ ตัวแปรต่างๆ ที่กำลังศึกษาในเรื่องนั้นๆ

ประสิทธิ์ ฉิมบุญมา (2564, หน้า 6) อธิบายว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ไว้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการดำเนินงาน และ 4) การประเมินผล ทั้งนี้องค์ประกอบของรูปแบบจะมีมาก หรือน้อยขึ้นอยู่กับปจจัยหรือตัวแปรที่ศึกษา

พล เหลืองรังสี(2564, น. 16) สรุปได้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบที่มีความคล้ายคลึงกัน ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการ ผลผลิต และเงื่อนไขการใช้รูปแบบ ทั้งนี้ แต่ละรูปแบบ จะ

องค์ประกอบแนวคิด ของรูปแบบ	หน่วยงานการศึกษา/นักวิชาการศึกษา								
	ธีระ ฤกษ์เจริญ (2550)	บุญพัฒนา ลิ้ม จารุ (2564)	ประสิทธิ์ นิยมบุญมา (2564)	พล เหลืองรังสี(2564)	สมศรี สุ่มมาต (2557)	กมลพรรณ นาโพธิ์ (2558)	Ivancevich et a(1989)	สมาน อัครภูมิ (2547)	ความถี่
1. หลักการของ รูปแบบ	✓		✓	✓	✓	✓		✓	6
2. วัตถุประสงค์ของ รูปแบบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	7
3. ระบบและกลไกการ ดำเนินการ	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	7

องค์ประกอบแนวคิด ของรูปแบบ	หน่วยงานการศึกษา/นักวิชาการศึกษา								ความถี่
	ธีระ ฤกษ์ (2550)	บุญพัฒน์ สิงห์ จาย (2564)	ประสิทธิ์ นิยมบุญมา (2564)	พล เทืองรังสี (2564)	สมศรี สุ่มมาตร (2557)	กมลพรรณ นกโพธิ์ (2558)	Ivancevich et al (1989)	สมาน อัครภูมิ (2547)	
4. กระบวนการของ รูปแบบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	7
5. แนวทางการ ประเมินรูปแบบ	✓				✓			✓	3
6. เงื่อนไขการนำ รูปแบบไปใช้	✓			✓	✓				3
7. ปัจจัยสนับสนุน		✓							1
8. ผลลัพธ์/ผลผลิต	✓	✓		✓			✓		4
9. ข้อมูลป้อนกลับจาก สภาพแวดล้อม							✓		1
10. ปัจจัยนำเข้า							✓		1

จากตาราง 1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบของนักการศึกษา พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบไม่ปรากฏหลักเกณฑ์ที่ตายตัว ว่ารูปแบบจะต้องมีองค์ประกอบอะไรบ้าง มีรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสม ไม่มีข้อกำหนดที่แน่นอนตายตัว เป็นสิ่งที่สร้างและพัฒนาขึ้นไว้เป็นแนวทางการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่รูปแบบต้องมีตัวแปรผันครบ แสดงให้เห็นถึง ความสัมพันธ์ในลักษณะเป็นเหตุเป็นผลกัน

ในการสร้างและพัฒนาแบบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบที่มีความสำคัญและปรากฏอย่างถี่จากการศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ มาเป็นฐานในการจัดโครงสร้างของรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบที่ได้รับการกล่าวถึงจากนักวิชาการทางการศึกษาหลายท่าน ซึ่งปรากฏความถี่ตั้งแต่ 4 ครั้งขึ้นไป ซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์ความรู้ที่มีน้ำหนักและน่าเชื่อถือ โดยผู้วิจัยได้จัดกลุ่มองค์ประกอบเหล่านี้อย่างเป็นระบบ เพื่อสะท้อนถึงกระบวนการพัฒนารูปแบบที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดทางทฤษฎี และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยองค์ประกอบสำคัญที่ได้จากการสังเคราะห์และจัดกลุ่มสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ทิศทางของรูปแบบ หมายถึง องค์ประกอบส่วนนำของรูปแบบที่แสดงถึงทิศทาง การพัฒนารูปแบบอันจะนำไปสู่กระบวนการ และผลลัพธ์ของรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ และระบบและกลไกของรูปแบบ เช่น การจัดโครงสร้างองค์กร การแต่งตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงานต่างๆ เป็นต้น พร้อมกับ การกำหนดบทบาทหน้าที่ความสัมพันธ์และการทำงาน ร่วมกันของระบบเหล่านั้น เพื่อการบรรลุ วัตถุประสงค์ของรูปแบบที่กำหนดไว้

2. กระบวนการของรูปแบบ หมายถึง กระบวนการ วิธีการ กิจกรรม และอื่นๆ ที่ต้อง ดำเนินการ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบ รวมถึงการกำหนดความสัมพันธ์ และการทำงาน ร่วมกันของระบบ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบที่กำหนดไว้

3. ผลผลิต (Output) หมายถึง สิ่งที่ได้โดยตรงจากการดำเนินกระบวนการตามรูปแบบ

4. ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (Outcome) หมายถึง ผลที่เกิดจากกระบวนการของการนำ รูปแบบไปใช้

ซึ่งจากที่สรุปมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียน ทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามองค์ประกอบ ของ รูปแบบที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักการศึกษา เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.4 ลักษณะของรูปแบบที่ดี

ลักษณะของรูปแบบที่ดีนั้นต้องแสดงถึงองค์ประกอบของรูปแบบ นอกจากนี้ยังต้อง สามารถ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ โดยลักษณะของรูปแบบที่ดีนั้น มีผู้กล่าวไว้ ดังต่อไปนี้

Keeves (1997, pp. 386-387 อ้างถึงใน กัลยาณี รัตนบุตร, 2564, หน้า 70) กล่าวว่า รูปแบบที่จะใช้ประโยชน์ได้ ควรมีส่วนที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. รูปแบบจะต้องนำไปสู่การทำนาย (Prediction) ผลที่ตามมา ซึ่งสามารถถูกตรวจสอบได้
2. โครงสร้างของรูปแบบจะต้องประกอบด้วย ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship) ซึ่งสามารถอธิบายปรากฏการณ์หรือเรื่องนั้นได้

3. รูปแบบจะต้องสามารถช่วยสร้างจินตนาการ (Imagination) ความคิดรวบยอด (Concept) และความเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน (Interrelations) รวมทั้งช่วยขยายขอบเขตของ การแสวงหาความรู้ได้

4. รูปแบบควรจะต้องประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (Structural Relationship) มากกว่าความสัมพันธ์แบบเชื่อมโยง (Associative Relationship)

กรกมล สมมุติ (2556) กล่าวว่า รูปแบบที่ดีควรประกอบด้วยความสัมพันธ์ ของโครงสร้างตัวแปรสามารถหาข้อสนับสนุนและตรวจสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้

วิภาส ทองสุทธิ (2560) กล่าวว่า การสร้างและพัฒนารูปแบบที่ดีจะต้องได้มาจาก แนวคิด ของทฤษฎีที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ เพื่ออธิบายถึงโครงสร้าง ความสัมพันธ์เชิง

เหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้ครอบคลุมและชัดเจน ซึ่งรูปแบบที่ดีจะต้องผ่านการทดสอบหรือตรวจสอบก่อนนำไปใช้จริง เนื่องจากจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการสร้างรูปแบบ คือ การทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบที่สร้างขึ้นมาว่ามีความถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกับการนำรูปแบบไปใช้ประโยชน์ต่อไปหรือไม่

สิริพร ดิน้อย (2562) กล่าวว่า รูปแบบที่ดีจะต้องได้มาจากการสร้างและพัฒนา ที่มีพื้นฐานมาจากแนวคิด และทฤษฎี แสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ เพื่ออธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์ของเรื่องที่ศึกษาได้ครอบคลุมและชัดเจน ซึ่งรูปแบบที่ดีจะต้อง ผ่านการทดสอบหรือตรวจสอบก่อนนำไปใช้จริงว่ารูปแบบที่สร้างขึ้นมาว่ามีความถูกต้อง เหมาะสม และควรนำรูปแบบนั้นไปใช้ต่อไปหรือไม่

เสถียร วัชรนิมิต (2562) กล่าวว่า ไม่มีรูปแบบใดที่เป็นคุณลักษณะของรูปแบบที่ดี ที่สุด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ต้องการศึกษาว่ามีความเหมาะสม และมีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด อย่างไรก็ตามคุณลักษณะรูปแบบที่ดี ต้องมีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมารับรอง และสามารถทำนาย และอธิบายปรากฏการณ์หรือความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในเชิงเหตุผลได้ มีการต่อยอดความรู้อันจะเป็น การสร้างองค์ความรู้ใหม่ มีความชัดเจน ตรวจสอบได้ และมีกระบวนการในการสร้างหรือพัฒนา รูปแบบได้อย่างไม่มีสิ้นสุด

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปได้ว่ารูปแบบที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้

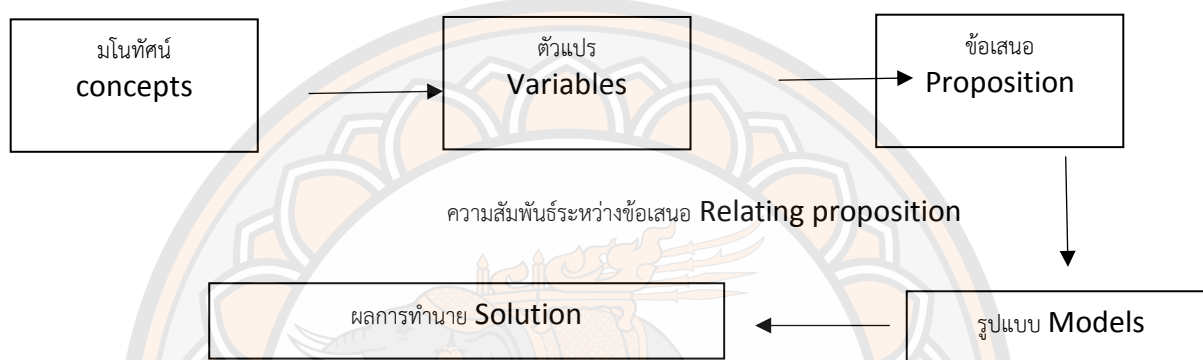
1. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์เชิง เส้นตรงธรรมดาอย่างไรก็ตามความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงก็มีประโยชน์ในช่วงของการพัฒนารูปแบบ
2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการทำนายผลที่จะเกิดขึ้นสามารถตรวจสอบได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยเมื่อทดสอบรูปแบบแล้ว ถ้าปรากฏว่าไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์รูปแบบนั้นต้องถูกยกเลิก
3. รูปแบบควรอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลหรือชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้อย่างชัดเจน
4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างความคิดรวบยอด (Concept) หรือมโนทัศน์ใหม่ เป็นการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา
5. รูปแบบเรื่องใด ๆ ควรขึ้นอยู่กับกรอบของทฤษฎีในเรื่องนั้น ๆ

1.5 การสร้างรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะของรูปแบบที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสาร จากนักวิชาการ และนักการศึกษา ดังต่อไปนี้

1.5.1 การสร้างรูปแบบ

Steiner & Keeves (1988, 172) คือ การกำหนดมโนทัศน์เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบเพื่อชี้ให้เห็น ชัดเจนว่ารูปแบบเสนออะไร เสนออย่างไร เพื่อให้ได้อะไร และสิ่งที่ได้นั้นอธิบายปรากฏการณ์อะไร และนำไปสู่ข้อค้นพบอะไรใหม่ๆ รายละเอียด ขั้นตอนการสร้างรูปแบบ ดังภาพที่ 1



ภาพ 1 แสดงการสร้างรูปแบบ โดย Steiner & Keeves

ที่มา (Steiner & Keeves 1988, 17)

Keeves (1997, 407) กล่าวว่า การสร้างรูปแบบจะต้องประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญได้ดังนี้ (1) การศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การศึกษาสภาพข้อมูลพื้นฐาน การระบุปัญหาความต้องการและความจำเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดหลักการองค์ประกอบและการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา (2) การสร้างแบบร่าง หรือรูปแบบเบื้องต้น หรือการนำเสนอทางเลือก (3) การตรวจสอบหรือการประเมินผล ได้แก่ การหาความเหมาะสม ความเป็นไปได้ จากผู้ทรงคุณวุฒิ การประเมินประสิทธิภาพ และประสิทธิผล และการทดลองใช้ และ (4) การปรับปรุงและการพัฒนาและนำเสนอรูปแบบที่สมบูรณ์

Lewin (1988 หน้า 359-364) ได้เสนอว่าการสร้างรูปแบบจะต้องแยกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 อธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นที่มาของรูปแบบ อันประกอบด้วยเป้าหมายของรูปแบบ ทฤษฎี และสมมุติฐานที่รองรับรูปแบบ และมโนทัศน์สำคัญที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบ ส่วนที่ 2 ลักษณะรูปแบบเป็นการอธิบายรูปแบบ ซึ่งนำเสนอเป็นประเด็นๆ ไป และเน้นการปฏิบัติ ได้ มี 4 ประเด็น คือ ขั้นตอนของรูปแบบ รูปแบบการปฏิสัมพันธ์ หลักการแสดงการให้ระบบ หรือ ตอบสนอง

ของแต่ละตัวแปร และสิ่งสนับสนุน ซึ่งเป็นการบอกถึงเงื่อนไข หรือสิ่งจำเป็นต่อการใช้ รูปแบบนั้นๆ ให้บังเกิดผล ส่วนที่ 3 การนำรูปแบบไปใช้ในการแนะนำให้ข้อสังเกต ในการนำรูปแบบนั้นไปใช้ส่วนที่ 4 ผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

กล่าวโดยสรุป รูปแบบที่จะนำไปใช้ได้ประโยชน์สูงสุดนั้น ต้องประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ มีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง สามารถทำนายผลได้ สามารถขยายความผลทำนายได้กว้างขวางขึ้น และสามารถนำไปสู่แนวคิดใหม่ ๆ สำหรับการพัฒนารูปแบบนั้น ผู้วิจัยจะต้องศึกษาแนวคิดทฤษฎีในการ สร้างรูปแบบนำเอาข้อมูลที่จัดเก็บมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบรูปแบบ

1.5.2 การพัฒนารูปแบบ

การพัฒนาหรือการสร้างรูปแบบ มีหลักการเพื่อกำกับการสร้างรูปแบบไว้ 4 ประการ คือ (Keeves, 1988, p.560 อ้างถึงใน ทิศานาด ชุนนาถ, 2557, หน้า 85)

- 1) รูปแบบควรประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างของตัวแปร มากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงแบบธรรมดา อย่างไรก็ตาม ความเชื่อมโยงแบบเส้นตรงแบบธรรมดาทั่วไปนั้น ก็มีประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยในช่วงต้นของการพัฒนารูปแบบ
- 2) รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบได้ สามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกต และหาข้อสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้
- 3) รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้น นอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรให้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย
- 4) รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างโมเดลใหม่ และการสร้างความสัมพันธ์ ของตัวแปร ในลักษณะใหม่

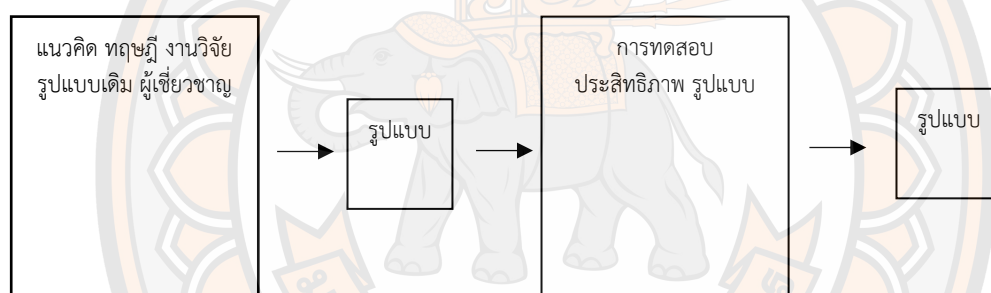
วรี จันทะงาม (2557, หน้า 72) ได้กล่าวถึงการพัฒนารูปแบบไว้ว่า การพัฒนารูปแบบ เป็นการสร้างรูปแบบที่สัมพันธ์กันจากกรอบแนวคิดพื้นฐาน เพื่อใช้เป็น แนวทางในการพยากรณ์ผลจากการใช้รูปแบบ ซึ่งไม่มีข้อกำหนดตายตัวว่าต้องสร้าง อย่างไรและมีการตรวจสอบหาคุณภาพของรูปแบบที่สร้างขึ้นนั้น ซึ่งสรุปขั้นตอนในการ พัฒนารูปแบบได้ว่าเริ่มจากการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบ สร้างรูปแบบและ ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ จัดทำคู่มือเพื่อนำรูปแบบไปทดลองใช้ และประเมิน ความเหมาะสมความเป็นไปได้ของรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญ

ประยูรศรี กวานปรัชชา (2559) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การศึกษารวบรวมวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (2) การพัฒนารูปแบบ (3) การสร้างเครื่องมือ และ (4) การทดลองใช้รูปแบบ

สุรีย์มาศ สุขกสิ (2559) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบเป็นการสร้างหรือปรับปรุงรูปแบบ การดำเนินงานขององค์การ หน่วยงาน สารหรือองค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องที่ต้องการศึกษา ที่แสดง

ถึงแนวความคิด วัตถุประสงค์เป้าหมายและวิธีการที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ด้วยกระบวนการศึกษาหลักการแนวความคิด ทฤษฎี การสังเคราะห์การสร้างรูปแบบการศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้หรือการตรวจสอบรูปแบบและการนำเสนอรูปแบบ การพัฒนา รูปแบบ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นการศึกษาและสำรวจข้อมูลขั้นต้น ขั้นการสร้างรูปแบบจำลอง ขั้นการพัฒนา รูปแบบ ขั้นตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ และขั้นสรุปและนำเสนอรูปแบบ

ประกิต วิทย์สัมพันธ์ (2561) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบ มีความหมายสรุปได้ว่า คือ การดำเนินการอย่างมีแบบแผนเป็นลำดับขั้นตอนและจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน เพื่อให้รูปแบบ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีทฤษฎีรองรับ มีการวิจัย ตรวจสอบ และปรับปรุงพัฒนา อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถใช้ได้เกิดผลสูงสุดกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เฉพาะเจาะจง และ สามารถประยุกต์ใช้ได้กับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกันแต่อาจเกิดผลที่ลดน้อยลง ดังภาพ 2



ภาพ 2 แสดงขั้นตอนการสร้างรูปแบบ

ที่มา (Model อ้างถึงใน ประกิต วิทย์สัมพันธ์, 2561)

สิริพร ดิน้อย (2562) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบมีขั้นตอนแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการสร้างรูปแบบ ซึ่งได้กำหนดการพัฒนารูปแบบไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ (2) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรม (3) รวบรวมข้อมูลด้านเนื้อหา การจัดกิจกรรม ระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรม (4) สร้างร่างรูปแบบ (5) ตรวจสอบรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ และ (6) ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเป็นรูปแบบที่สมบูรณ์

เสถียร วัชรนิมิต (2562) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบเป็นกระบวนการดำเนินงาน ของรูปแบบในหนังสือ สัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุคคลตามลักษณะ หรือปรากฏการณ์เฉพาะ ซึ่งอาจแสดงออกในรูปแบบจำลอง (Model) รูปแบบเชิงระบบ รูปแบบ เชิงความคิด เพื่อการถ่ายทอดแนวความคิด หรือจินตภาพ การพัฒนารูปแบบอาจเป็นทั้งการสร้าง รูปแบบใหม่ ๆ ของ

ลักษณะของสิ่งต่าง ๆ หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ และการเสริมสร้างรูปแบบเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างทันเวลา และใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มสมรรถนะ ในการพัฒนารูปแบบควมมีทฤษฎีรองรับและมีการวิจัยเพื่อทดสอบรูปแบบก่อนที่ จะทำรูปแบบไปใช้ ตามจุดมุ่งหมายของการพัฒนารูปแบบนั้น ๆ

วิลเลอร์ (Willer. 1986 : 83) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้าง (Construct) รูปแบบ และ 2) การหาความเที่ยงตรง (Validity) ของรูปแบบ

จากการศึกษาแนวคิดจากนักวิชาการและผู้วิจัยหลายท่านดังกล่าวมาข้างต้น สามารถที่จะสรุปแนวคิดร่วมกันตามขั้นตอนของ การพัฒนารูปแบบ หมายถึง สิ่งที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี จากการศึกษาตั้งแต่ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย การศึกษารูปแบบตามสมมติฐาน การรวบรวม ข้อมูล ในสถานการณ์จริงหรือทำการทดลองด้วยการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อพิจารณาว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นมีความใกล้เคียงกับข้อมูลจริงมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูล ในสถานการณ์จริงหรือทดลองใช้รูปแบบในสถานการณ์จริง จะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญ ขององค์ประกอบหรือ ตัวแปรที่มีอิทธิพลหรือความสำคัญน้อยออกไป เพื่อปรับปรุงรูปแบบให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วม ระหว่าง ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ใน การ ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้นักเรียนได้มี พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างเหมาะสม โดยการหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรง ทั้งกาย ใจ และวาจา ให้ ความเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ใช้วิธีการเชิงเหตุผล พร้อมทั้งโน้มน้าวเด็กให้เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของตนเอง จากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างมีเหตุผล เป็น การขัดเกลาพฤติกรรมของเด็ก ช่วยให้เด็กเรียนรู้การควบคุมตนเอง เกิดการปรับพฤติกรรมไปใน แนวทางที่ดีขึ้นโดยพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน ทั้งโรงเรียน ตามแนวคิด 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ทิศทางของรูปแบบ หมายถึง องค์ประกอบส่วนนำของรูปแบบที่แสดงถึงทิศทาง การพัฒนารูปแบบอันจะนำไปสู่กระบวนการ และผลลัพธ์ของรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย หลักการ และ วัตถุประสงค์ และระบบกลไกของรูปแบบ เช่น การจัดโครงสร้างองค์กร การแต่งตั้งคณะกรรมการ และ คณะทำงานต่างๆ เป็นต้น พร้อมกับ การกำหนดบทบาทหน้าที่ความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกันของ ระบบเหล่านั้น เพื่อการบรรลุ วัตถุประสงค์ของรูปแบบที่กำหนดไว้

2. กระบวนการของรูปแบบ หมายถึง กระบวนการส่งเสริม และพัฒนาโรงเรียนทั้ง ระบบๆตามองค์ประกอบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ และการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย ประกอบด้วย 2.1 การกำหนดเป้าหมาย

ระยะยาว 2.2) การให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง 2.3) การเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก 2.4) การแก้ปัญหา) และ 2.5) การตอบสนองวินัยเชิงบวก 2.6) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

3. ผลผลิต (Output) หมายถึง สิ่งที่ได้โดยตรงจากการดำเนินการกระบวนการตามรูปแบบ

4. ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (Outcome) หมายถึง ผลที่เกิดจากกระบวนการของการนำรูปแบบไปใช้

1.6 การตรวจสอบรูปแบบ

ไอสนอร์ (Eisner, 1976) ได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบโดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในบาง เรื่อง ที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยเชิงปริมาณโดยเชื่อว่า การรับรู้ที่เท่ากันนั้น เป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้และได้เสนอแนวคิดการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้

1) การประเมินโดยแนวทางนี้ มิได้เน้นผลสัมฤทธิ์ ของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ ตามรูปแบบการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (goal-base model) แต่อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่การประเมิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิจะ เป็นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอ แต่อาจจะ ผสมผสาน ปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามวิจารณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้ ข้อสรุปเกี่ยวกับ คุณภาพ ประสิทธิภาพหรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน

2) เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (specialization) ในเรื่อง ที่จะประเมิน โดยที่พิจารณาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ (art criticism) ที่มีความละเอียดอ่อน ลึกซึ้ง และต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัยเนื่องจากเป็นการวัดค่าไม่อาจประเมินด้วย เครื่องวัดใด ๆ ได้ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง ต่อมาได้มีการนำแนวคิด นี้ไปประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงในวงการอุดมศึกษามากขึ้น ในสาขาเฉพาะที่ต้อง อาศัยผู้รู้ ผู้ศึกษาในเรื่องนั้นจริง ๆ มาเป็นผู้ประเมิน ทั้งนี้เพราะองค์ความรู้เฉพาะสาขานั้น ผู้ที่ศึกษา เรื่องนั้น จริง ๆ จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

3) เป็นรูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องประเมิน โดยให้ความเชื่อถือ ว่าผู้ทรงคุณวุฒิ นั้นเที่ยงธรรมและมีดุลยพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้น จะเกิดขึ้น จากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิ

4) รูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตาม อธิบาย และความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ข้อมูล ที่ต้องการ การเก็บรวบรวม การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

อรารณ สมบุรณ์ (2557: 52) สรุปได้ว่า การตรวจสอบและประเมินรูปแบบ ใช้ตรวจสอบ และประเมินรูปแบบ 3 ประการ ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาในการบริหารงานวิชาการ 2) ร่าง

รูปแบบการบริหารงานวิชาการ 3) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ การบริหารงานวิชาการ

สุรียา ห้าวหาญ (2558: 75) โดยสรุป พบว่า การตรวจสอบรูปแบบมีหลายวิธีและสามารถใช้วิธีตรวจสอบความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบที่ผู้บริหารสถานศึกษานำรูปแบบไปใช้โดยตรง และตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญที่ชำนาญการด้านการบริหารงานวิชาการและการมีส่วนร่วม เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมและควรเผยแพร่ต่อการนำไปใช้จริงในสถานศึกษาต่อไป

เสถียร วัชรนิมิต (2562) กล่าวว่า การตรวจสอบรูปแบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบหรือทดสอบรูปแบบ ถึงความเหมาะสมความเป็นไปได้ของรูปแบบในการปฏิบัติจริงหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ซึ่งมีหลายวิธีผลของการตรวจสอบรูปแบบจะนำไปสู่การปฏิเสธหรือยอมรับรูปแบบ อันจะส่งผลถึงการปรับปรุงสร้างหรือพัฒนารูปแบบใหม่ต่อไป

คีฟส์ (Keeves, 1988 อ้างถึงใน กมลรัตน์ แก่นจันทร์. 2560: 101) ได้กล่าวว่าปัญหา ที่เป็นอันตรายอย่างสำคัญในการสร้างหรือพัฒนารูปแบบทางวิจัยการศึกษา คือการสร้างรูปแบบ ขึ้นมาเพื่ออธิบายเท่านั้น ไม่ได้มีการนำไปทดสอบรูปแบบให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นที่ยอมรับ ฉะนั้น การสร้างรูปแบบที่ดีต้องมีการทดสอบรูปแบบควบคู่ไปด้วย ในการทดสอบรูปแบบทางสังคม และพฤติกรรมศาสตร์นั้น จะมีข้อมูลเชิงปริมาณและตัวเลขทางสถิติแสดงอย่างชัดเจน แต่ในการทดสอบรูปแบบทางการศึกษาบางเรื่องยังมีข้อจำกัด ไม่สามารถกระทำได้ชัดเจนในเชิงสถิติ ดังนั้น ไอสนอร์ (Eisner) จึงได้เสนอแนวคิดของการทดสอบหรือการประเมิน โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ในประเด็นที่ต้องการสาระรายละเอียดทางเนื้อหา มากกว่าการทดสอบเชิงสถิติ โดยเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากันจะเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้ ซึ่งแนวคิดในการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

1. การประเมินตามแนวทางนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะในประเด็นที่ถูกนำมาพิจารณาโดยไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์และการตัดสินใจแต่อาจจะมี การผสมผสานปัจจัยต่าง ๆ ในการพิจารณาเข้าด้วยกันตามวิจรรย์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพและคุณภาพของสิ่งที่ต้องการประเมิน

2. การประเมินที่เป็นความเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมินเป็นการพัฒนามาจากรูปแบบการวิพากษ์งานศิลป์ ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัยต้องใช้ความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ไม่สามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือใด ๆ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขานั้น ที่จะเข้าใจอย่างแท้จริง รูปแบบนี้ จึงเป็นที่นิยมใช้ในวงการการศึกษาที่ต้องการความลึกซึ้งและ ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางสูง

3. รูปแบบที่ใช้ตัวบุคคลจะมีผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ประเมินโดยให้ความเชื่อถือผู้ทรงคุณวุฒิ นั้นมีความยุติธรรมและมีดุลยพินิจที่ดี โดยมาตรฐานและเกณฑ์ในการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒินั้นมาจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิโดยตรง

4.เป็นรูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตาม ความถนัดและความต้องการ ตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญ การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวมการประมวลผลการวินิจฉัยข้อมูลและวิธีการนำเสนอ

Stufflebeam, Madaus & Scriven (2000, p.399-402) ให้แนวคิดการประเมินรูปแบบ ดังนี้

1. มาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ (Utility Standards) ผลการประเมินต้องให้ข้อมูลตรงตามที่ใช้ผลการประเมินอย่างรู้ และนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานได้จริง โดยเฉพาะถ้าสามารถให้ข้อมูลช่วยในการปรับปรุงตนเองได้ในระดับบุคคลก็จะเป็นประโยชน์มากขึ้น
2. มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) วิธีการที่ใช้ในการประเมินจะต้องมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง ประหยัด คุ่มค่า และเหมาะสม
3. มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) วิธีการที่ใช้ในการประเมินต้องไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคล มีจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานไม่ทำให้การประเมินก่อให้เกิดผลเสียให้กับผู้ใด
4. มาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standards) วิธีการที่ใช้ในการประเมินต้องมีความถูกต้องให้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ เช่น เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินต้องสามารถวัดตัวชี้ที่ต้องการจะวัดได้จริง มีความครบถ้วนสมบูรณ์ตามตัวบ่งชี้ที่ต้องการวัด แหล่งผู้ให้ข้อมูลเชื่อถือได้ให้ข้อมูลตามความเป็นจริง วิธีการวิเคราะห์ และการเสนอผลการประเมินถูกต้อง และผลการประเมินมีความเป็นปรนัย

หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (whole school approach-WSA)

2.1 แนวคิดของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ

“การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ” (Whole School Approach: WSA) ในประเทศไทยนั้นมีการใช้ภาษาไทยหลายคำ ได้แก่ การปฏิรูปทั้งโรงเรียน การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ การพัฒนาทั้งระบบโรงเรียน การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ การเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เป็นต้น สำหรับงานวิจัยฉบับนี้ใช้คำว่า “การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ” เนื่องจากผู้เขียนมีมุมมองของการพัฒนาโรงเรียนในมิติของการพัฒนาให้ดีกว่าเดิม และพัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่ใช่เพียงการพัฒนาเพียงครั้งเดียว เพื่อให้เกิดผลที่คาดหวังตามเป้าหมาย โดยดำเนินการอย่างครอบคลุมทุกองค์ประกอบของโรงเรียนในทุกขั้นตอนของกระบวนการ และอาศัยการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับทุกฝ่าย

จากการศึกษาเอกสาร ของแนวคิดทฤษฎีของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ(Whole-school reform) ได้ข้อสรุปว่า แนวคิดนี้ มีการดำเนินงานในรูปของโปรแกรมที่ได้รับการส่งเสริมโดยองค์กรเอกชนในประเทศอเมริกา ซึ่งก่อตั้งขึ้นในปี 1991 ในชื่อ New American School Development

Corporation New American Schools (NAS) การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole-school reform) จะต้องเป็นองค์ความรู้ที่มีการพัฒนา หรือเปลี่ยนแปลงทุกส่วนของการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งหัวใจของการปฏิรูปโรงเรียน คือ ความร่วมมือร่วมใจในการทำงานของบุคลากรทุกคน ทุกฝ่ายในโรงเรียนที่สำคัญ คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรของโรงเรียน โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(Eadaoin K.P. Hui.,2002) แนวคิดทฤษฎีของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนานักเรียน ที่ต้องอาศัยความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น Galloway, D. (1994)) เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาการบูลลี่ (Bully) ในโรงเรียน

สำหรับแนวคิดทฤษฎีของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) ในการจัดการศึกษาของประเทศไทย กล่าวคือ ใน พ.ศ.2539-2544 ได้มีการวิจัยในรูปการวิจัยและพัฒนา ภายใต้ชื่อ “โครงการรุ่งอรุณ” ซึ่งเป็นโครงการร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติและสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย โดยมุ่งบูรณาการกระบวนการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อแก้ไขวิกฤตพลังงานของสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และใช้แนวคิดของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบครอบคลุม 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การบริหารจัดการ ผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จะต้องทำหน้าที่อำนวยความสะดวก ส่งเสริม ประสานงาน นิเทศ ควบคุม กำกับติดตาม ประเมิน แก้ไข พัฒนาปรับปรุง การดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับระบบโรงเรียนทั้งหมด ทั้งการวางแผน การบริหาร งานธุรการการเงิน อาคารสถานที่ งานบริการต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนที่ 2 การจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ของครูและบุคลากรในโรงเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดทำแผนการสอนที่สอดคล้องกับความรู้และการลงมือปฏิบัติ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียน (Learner-centered, Student-centred หรือ Child-centered) ต้องเน้นให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ และพัฒนาความรู้ได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพของตนเอง รวมทั้งสนับสนุนให้มีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของการทำงาน มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสังคมและการประยุกต์ใช้ มีการจัดกิจกรรมและกระบวนการให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินและสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ โดยไม่เน้นไปที่การท่องจำเนื้อหาเป็นสำคัญมีการประเมินผลตามสภาพจริงและจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ส่วนที่ 3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ บุคลากรทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ทั้งกิจกรรมประจำวัน ประจำสัปดาห์ ประจำภาคเรียน อย่างสม่ำเสมอ ที่จะกำหนดให้นักเรียนได้ปฏิบัติในชีวิตประจำวันทั้งอยู่ในโรงเรียน บ้าน และครอบครัวของนักเรียน ส่วนที่ 4 คือ การจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาโรงเรียน ผู้เรียน

โดยเชิญผู้นำชุมชน เช่น พระภิกษุ ผู้ปกครอง นักเรียน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. ฯลฯ มาร่วมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางในการ ปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้ชุมชน ตระหนักว่ากระบวนการจัดการศึกษา เป็นหน้าที่ ของคนทุกคนในชุมชน การช่วยเหลือหรือการมีส่วนร่วมควรเกิดจากความศรัทธาและเต็มใจอย่างแท้จริง จากแนวคิดในการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ จะอยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมการบูรณาการ (Integration) และการเรียนรู้ (Learning) โดยมีเกณฑ์ในการดำเนินงานอยู่ 6 ประการ ดังนี้ 1.บูรณาการเข้ากับระบบงาน (built-in) 2.การดำเนินงานครบวงจร (complete cycle) 3.ครอบคลุมทุกส่วนของระบบงานของโรงเรียน (total development) 4.มีโครงสร้างพื้นฐานเอื้ออำนวย (basic requirement) 5.กระตุ้นส่งเสริมพัฒนา (self-development) และ 6.การเข้าใจยอมรับและมีส่วนร่วม (full participation)

ต่อมา ทิศนา ขัมมณี, พิมพันธ์ เดชคุปต์, ดวงเดือน อ่อนน้อม และเลขา ปิยะอัจฉริยะ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2547, น. 3 - 4) ได้วิจัยและพัฒนารูปแบบการปฏิรูปการเรียนรู้ ทั้งโรงเรียน (Research and Development of Whole School Learning Reform Model) ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2544 - เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2547 โดยได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 (พ.ศ.2541-2544) เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดยการวิจัยเบื้องต้น และระยะที่ 2 มีการวิจัยและพัฒนาในระยะที่ 2 (พ.ศ.2544-2547) ในการพัฒนาชุดโครงการวิจัยแม่บทในชุดโครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน (ชุดโครงการ วพร.) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปทั้งโรงเรียน ซึ่งเป็นสาระสำคัญของหมวดที่ 4 แนวทางการจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุงพ.ศ.2545) ตลอดจนได้มีการนำผลการศึกษาด้านทฤษฎีมาบูรณาการกับข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการวิจัย มาเป็นกรอบแนวคิดหลักการ 4 ประการ คือ 1.การพัฒนาทั้งโรงเรียน ซึ่งการปฏิรูปการเรียนรู้ต้องเป็นการพัฒนา บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องเรียนรู้ที่จะปฏิรูปการเรียนรู้ของตนเอง และรวมพลังกันดำเนินการปฏิรูปความสำเร็จและผลการพัฒนาอยู่ที่นักเรียน เป็นเป้าหมาย 2.การกำหนดจุดเน้นในการพัฒนา การรวมพลังกันปฏิรูปการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องมีจุกร่วม ทุกฝ่ายรวมพลังกันพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน 3.การวิจัยปฏิบัติการและการวิจัยและพัฒนาการปฏิรูปการเรียนรู้ต้องมีผลสำเร็จที่เชื่อถือได้ ตามหลักของการเรียนรู้ด้วยการวิจัย 4.การจัดการศึกษาที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด การปฏิรูปการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนจะ ได้รับจากกระบวนการจัดการศึกษา เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ ซึ่งได้รับทุนวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มีการดำเนินโครงการย่อย 49 โครงการ จากสถานศึกษา 135 แห่ง ใน 33 จังหวัด ลักษณะการดำเนินการที่สำคัญ 6 ประการ คือ 1) การบูรณาการเข้าสู่ระบบงาน 2) การจัดให้ครบวงจร 3) การพัฒนาให้ครอบคลุมทุกส่วนของระบบโรงเรียน 4) การกำหนดปัจจัยพื้นฐาน ที่เอื้อต่อการพัฒนา 5) ส่งเสริมให้พัฒนาตนเอง โดยให้ฝ่ายต่าง ๆ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องประเมินตนเอง

เกี่ยวกับการดำเนินงาน สอดคล้องกับกระบวนการพัฒนางจรรคุณภาพของเดิมมีง เป็นการบริหารอย่างมีระบบตามกระบวนการคุณภาพ PDCA ที่มีการวางแผน (Plan) ลงมือปฏิบัติ (Do) ตรวจสอบประเมินผล(Check) และกำหนดมาตรฐานและปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Act) 6) การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่(full participation) โดยให้ทุกฝ่ายทุกคนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเรื่องนั้นบนพื้นฐานของความเข้าใจ การยอมรับ และตระหนักในความสำคัญ การจัดการในลักษณะดังกล่าวต้องครอบคลุมถึงการปฏิบัติงานที่เป็นองค์ประกอบหลักของงานในโรงเรียน คือ การบริหารจัดการการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมในโรงเรียน และกิจกรรมที่ทำร่วมกับชุมชน

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (2562, น. 5-6) กล่าวถึง แนวคิดการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบว่าเป็นแนวคิดที่มีจุดเน้นไปยังการพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School based) ให้ครูเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองร่วมกันกับครูทั้งโรงเรียน (Professional Learning Community:PLC) ทั้งนี้จะมีปัจจัยส่งเสริมให้โรงเรียนจัดทำและใช้ระบบสารสนเทศ (Information) เพื่อบริหารจัดการโรงเรียนและเทคนิคทางวิชาการโดยการสนับสนุนส่งเสริมจากทีมพี่เลี้ยง (Coach) เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนการสอนแบบ Active Learning และสนับสนุนให้เด็กนักเรียนได้การดูแลตลอดจนครูที่มีความสามารถในการประเมินนักเรียนเป็นรายบุคคล ดังนั้น กระบวนการในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ 1) ต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งของ Coach ภายในโรงเรียนและ Coach ภายนอกโรงเรียน (ศน./คณาจารย์ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์) ทำให้เกิดพลังขับเคลื่อนงานคุณภาพของโรงเรียนได้อย่างแท้จริงและมีการปรับปรุงเครื่องมือสำหรับการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนทั้งระบบให้เป็นเอกภาพในการส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน (Q-Classroom) ดังนี้ Q-Goal เอื้ออำนวยให้โรงเรียนตั้งเป้าหมายที่ท้าทายและวางแผนโดยให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน Q-PLC เสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนครู Professional learning Community ในการจัดการในการสอนทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 Q-Info พัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับติดตามการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียนตามแนวทางผลการวิจัยเครื่องมือประเมินทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 Q-Network ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามโรงเรียน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนา Q-Classroom ร่วมกับเครือข่าย 2) การจัดการเรียนการสอนสู่ทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning และ Focus ทักษะการคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับการพัฒนา 21 Century Skill 3) การสนับสนุนเพิ่มเติมทางวิชาการให้เกิดในสองระดับสำคัญ Q-Classroom คือ ระดับชั้นเรียน ตามกระบวนการ Active Learning และระดับการพัฒนาโรงเรียนร่วมกับมหาวิทยาลัยในพื้นที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้วิจัยและพัฒนาาร่วมกันในลักษณะ Working Platform สำหรับทดลองปฏิบัติการร่วมไปกับการศึกษาบทเรียนเพื่อพัฒนาตัวแบบอย่างเป็นระบบ

มูลนิธิสืบลายมาศพัฒนา (2562, น. 1-2) มีเป้าหมาย เพื่อดำเนินการบริหารจัดการ โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายให้มีการพัฒนาคุณภาพ แนวคิดการพัฒนางโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) ว่าเป็นการดำเนินงานที่นำพาโรงเรียนให้สามารถบริหารจัดการตนเอง ซึ่งประกอบด้วย มีการกำหนดเป้าหมาย (Goal) ที่ชัดเจน เพื่อยกระดับการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน มีระบบสารสนเทศ(Info) สำหรับผู้บริหารและครู เพื่อใช้ในการบริหาร โดยเฉพาะการดูแลติดตามนักเรียนเป็นรายบุคคล มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) เป็นชุมชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูมืออาชีพเพื่อการพัฒนาผู้เรียน และด้านการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนมีกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของครู ในระดับชั้นเรียน (Classroom) ที่เป็น Active Learning รูปแบบต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน ตามที่กำหนด โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา และเครือข่ายต่าง ๆ (Network) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2.2 ความหมายของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (2562, น. 5) ได้กล่าวถึง การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) ว่าเป็นการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านการบริหารจัดการโรงเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โรงเรียนมีการพัฒนาและขับเคลื่อนด้วยตัวเองทั้งโรงเรียน โดยการสนับสนุนจากทีมโค้ช (coach) มีรูปแบบการบริหารจัดการตนเองทั้งโรงเรียน ด้วยการกำหนดเป้าหมาย (school goal) ชัดเจนเพื่อยกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีระบบสารสนเทศ (Info) ที่มีประสิทธิภาพสำหรับครูและผู้บริหาร เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ มีกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) เป็นชุมชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูมืออาชีพ รวมถึงการพัฒนาการเรียนการสอนของครู ในชั้นเรียนที่มีคุณภาพ (classroom) ที่เป็นการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนตามเป้าหมายที่กำหนดใน 4 กระบวนการ ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น 2) การดูแลผู้เรียนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม 3) การพัฒนาครูให้เฝ้ารู้เฝ้าเรียนเป็นครูมืออาชีพ และ 4) การสร้างศรัทธาให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมีเป้าหมายผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ตัวผู้เรียน (core learning outcomes)

ธิดิมา ถาวรรัตน์ (2559, หน้า 17) กล่าวว่า การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หมายถึง การดำเนินการปรับปรุงและหรือเปลี่ยนแปลงสถานศึกษาเพื่อให้เกิดผลที่คาดหวังตามเป้าหมาย โดยดำเนินการอย่างครอบคลุมทุกองค์ประกอบของโรงเรียน ได้แก่ การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนหรือการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ รวมทั้ง

อาศัยการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายนับแต่ผู้เรียน ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ

ทิตินา แคมณี, พิมพันธ์ เดชะคุปต์, ดวงเดือน อ่อนน่วม และเลขา ปิยะอัจฉริยะ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2547, น. 3 - 4) การปฏิรูปทั้งโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการปฏิรูปที่บุคลากรของโรงเรียนทุกคนหรือส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการดำเนินการปฏิรูป โดยการปฏิรูปหรือการเปลี่ยนแปลงต้องเป็นไปในทุกส่วนขององค์ประกอบของการจัดการศึกษา ซึ่งในชุดโครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน (ชุดโครงการ วพร.) ครอบคลุมการปฏิรูปใน 3 ลักษณะ คือ (1) การปฏิรูปการเรียนการสอน การปฏิรูปการวัดและประเมินผล การปฏิรูปการวิจัยในชั้นเรียน และการปฏิรูปการบริหารวิชาการ โดยมีการบูรณาการการดำเนินงานทุกส่วนเป็นเรื่องเดียวกัน (2) การปฏิรูปที่สะท้อนภาพของการที่บุคลากรส่วนใหญ่ของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และ (3) การปฏิรูปที่โรงเรียนมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับการพัฒนาการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียนไปในทางที่ดีขึ้น พินสุตา สิริธรรังศรี (2563, น. 19) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ (whole school approach) หมายถึง แนวคิดที่มุ่งให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างเต็มที่ และมีการพัฒนาไปพร้อม ๆ กันอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยหลักความเป็นอิสระ หลักการมีส่วนร่วม หลักการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวมและต่อเนื่อง โดยมีกระบวนการในการพัฒนา 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสำรวจและพิจารณาขอบเขตที่ต้องการพัฒนา 2) การกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนา 3) การสร้างแผนงาน 4) การลงมือปฏิบัติตามแผน 5) การประเมินผลการดำเนินงาน 6) การปรับปรุงและการคงไว้ ซึ่งงานที่ดี (Education Improvement Commission, 2000) โดยหลักการ ความเป็นอิสระ หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอย่างเป็นอิสระ ปราศจากการแทรกแซงใดๆ ตลอดกระบวนการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินการ การควบคุม และการตรวจสอบตามบริบทของบุคคลขึ้นอยู่กับขอบเขต และเงื่อนไขตามบทบาท สิทธิหน้าที่ อำนาจ และความรับผิดชอบของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้น ที่ล้วนมีผลต่อความเป็นอิสระโดยรวมทั้งสิ้น หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องใด เรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องร่วมกันเพื่อให้บรรลุนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมายของงาน ที่กำหนดไว้ของบุคคลหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน (planning) นับตั้งแต่การคิดร่วมกัน เสนอปัญหาและความต้องการร่วม และลำดับความสำคัญร่วมกัน 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (decision-making) ตั้งแต่การริเริ่ม ตัดสินใจ ดำเนินการตัดสินใจ และตัดสินใจลงมือปฏิบัติการ 3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบไปด้วยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหาร และการประสานขอความร่วมมือ 4) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบและการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน ร่วมกัน 5) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (benefits) ประกอบไปด้วย ผลประโยชน์ทางด้านวัสดุ ผลประโยชน์ ทางสังคมและผลประโยชน์ส่วน

บุคคล 6) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (evaluation) เกี่ยวกับการควบคุม และการตรวจสอบ การดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วม และ 7) การร่วมชื่นชมผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานร่วมกัน หลักการพัฒนายอย่างเป็นองค์รวมและต่อเนื่อง หมายถึง การพัฒนาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เชื่อมโยงกับปัจจัยและองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เข้ามามีผลกระทบ ต่อตัวผู้เรียนโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ทุกคน และทุกด้าน เป็นการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม

มูลนิธิศึกษาธิการ (2563) ได้กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) คือ การดำเนินการของโรงเรียนตามมาตรการที่กำหนดเป้าหมายของโรงเรียนที่มีคุณภาพ กระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ การจัดระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาที่มีคุณภาพ การพัฒนาการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน และการสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกัน

มูลนิธิเพื่อทักษะแห่งอนาคต (2563) กล่าวว่า Whole School Approach หรือ WSA หมายถึง การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ไม่ว่าจะเป็นระบบการบริหารจัดการ ระบบการจัดการเรียนการสอน ระบบการประกันคุณภาพภายใน ระบบการพัฒนาศักยภาพ การดูแลนักเรียนให้ทั่วถึง ระบบสนับสนุนฯ

นพพรพรรณ ญาณโกมุท และคณะ (2558) กล่าวว่า การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) หมายถึง การดำเนินการปรับปรุงหรือการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาครูและบุคลากร การประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดผลที่คาดหวังตามเป้าหมาย โดยดำเนินการอย่างครอบคลุมทุกองค์ประกอบของโรงเรียน ในทุกขั้นตอนของกระบวนการ และอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการซึ่งถือว่าเป็นศูนย์กลางขององค์กรในการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป

สโรชา เอิบโชคชัย (2564) ได้ให้ความหมายของ การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) คือการเปลี่ยนแปลงและยกระดับคุณภาพทางการเรียนรู้จากทุกองค์ประกอบของโรงเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียน รวมถึงผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งของกลไกการพัฒนา โดยมีสถาบันการศึกษาต้นแบบคอยเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ

อุดม วงษ์สิงห์ (2565) ได้ให้ความหมายของ การพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนทั้งระบบ หรือ Whole School Approach ด้วยโครงการโรงเรียนพัฒนาตนเอง (Teacher and School Quality Program: TSQP) โดยต้องการกระตุ้นให้โรงเรียนพัฒนาตนเองทั้งระบบใน 2 ส่วน คือ 1. การพัฒนาคุณภาพของระบบบริหารจัดการโรงเรียน และ 2.การจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูงในชั้นเรียน

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 เพื่อมุ่งสร้าง ผลลัพธ์การเรียนรู้ = Values + Attitude + Skills + Knowledge ให้เกิดกับผู้เรียนทุกคน” โดยมี 6 ปัจจัย การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) การรู้จักสภาพนักเรียนแต่ละคนจากครู การให้นักเรียนได้ประเมินผลการเรียนด้วยตัวเอง การเรียนรู้ตามวัยระดับพัฒนาการ การดูแลและแก้ไขปัญหาความเสี่ยงของนักเรียนแต่ละคน การเรียนการสอนที่เปลี่ยนหลักคิด ความร่วมมือของทุกคนในโรงเรียน

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุป การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หมายถึง การดำเนินการปรับปรุงและหรือเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดผลกับสถานศึกษาผ่านกระบวนการ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ **องค์ประกอบที่ 1** การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal) **องค์ประกอบที่ 2** ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) **องค์ประกอบที่ 3** การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) **องค์ประกอบที่ 4** กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) **องค์ประกอบที่ 5** เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) เพื่อให้เกิดผลที่คาดหวังตามเป้าหมาย โดยดำเนินการอย่างครอบคลุมทุกองค์ประกอบของโรงเรียนในทุกขั้นตอนของกระบวนการ และอาศัยการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2.3 องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ

จากการศึกษาพบว่า มีหน่วยงาน และสถานศึกษาที่ใช้แนวคิดการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม ดังนี้

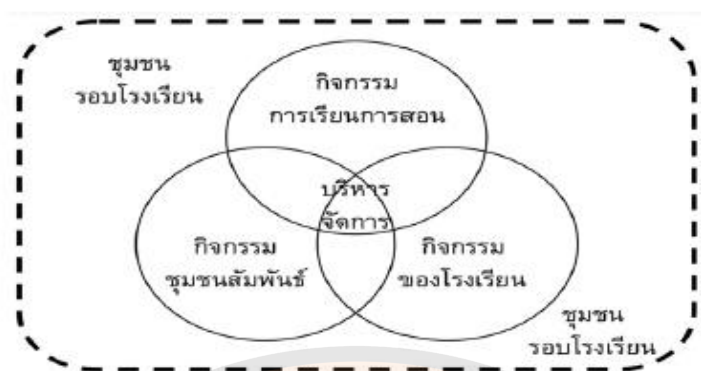
โครงการรุ่งอรุณ (กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติและสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย, 2544, หน้า 9-10) มีการใช้แนวคิดนี้ที่ชัดเจนในระหว่างปี 2539-2544 ในรูปการวิจัยและพัฒนาซึ่งเป็นโครงร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติและสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย โดยมุ่งบูรณาการกระบวนการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเพื่อแก้ไขวิกฤตพลังงานของสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยใช้แนวคิดของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบครอบคลุม 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การบริหารจัดการ

ส่วนที่ 2 การจัดการเรียนการสอน

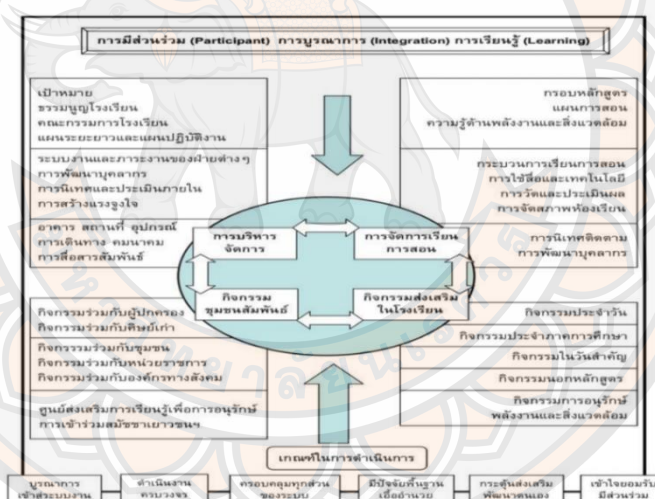
ส่วนที่ 3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน

ส่วนที่ 4 การจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์



ภาพ 3 แสดงองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติและสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย, 2544, หน้า 10



ภาพ 4 แสดงกรอบแนวคิดของการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบในโครงการรุ่งอรุณ

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติและสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย, 2544, หน้า 10

จากนั้น การดำเนินชุดโครงการวิจัยและพัฒนาปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน (ชุดโครงการวพร.) โดยคณะวิจัยจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้รับทุนวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้ดำเนินงานวิจัย 3 ปี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนโรงเรียน/สถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งเพื่อการวิจัย

และพัฒนาองค์ความรู้ เกี่ยวกับรูปแบบการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน และรูปแบบการขยายผลการปฏิรูปการเรียนรู้ของโรงเรียน / สถานศึกษาในชุดโครงการ มีการดำเนินโครงการย่อย 49 โครงการ ใน 33 จังหวัด มีสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 135 แห่ง ผลการวิจัยรูปแบบขยายผลการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียนและมีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ได้รับความร่วมมืออันดีจากทุกฝ่าย ทั้งครู ผู้บริหาร นักวิจัย นักวิชาการ เป็นบ่อเกิดแห่งพลังทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เกิดการปฏิรูปทั้งโรงเรียน เกิดการเรียนรู้ ที่มีความสุข เป็นคนดี มีความสามารถตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานในโครงการ ซึ่งเป็นการดำเนินการที่สำคัญ 6 ประการ คือ (ทศนา แคมมณี และคณะ 2547, น. 33-34)

1. การบูรณาการเข้าสู่ระบบงาน (Built-in) ดำเนินงานโดยให้เป็นส่วนหนึ่งของระบบงานปกติ ไม่ใช่เป็นการเพิ่มเติมหรืองานเฉพาะกิจ
2. การทำให้ครบวงจร (Complete Cycle) ดำเนินงานโดยให้เป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนต่าง ๆ ของระบบและภาระงานของโรงเรียนตั้งแต่การคิดวางแผนถึงการประเมินผลการดำเนินงาน
3. การจัดให้ครอบคลุมทุกส่วนของระบบโรงเรียน (Total Development) ดำเนินงานโดยให้เป็นส่วนหนึ่งของทุกองค์ประกอบของระบบโรงเรียน
4. การจัดปัจจัยพื้นฐานที่เอื้ออำนวย (Basic Requirement) ดำเนินงานโดยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานในส่วนระบบงาน กระบวนการทำงานและบุคลากร
5. การส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาตนเอง (Self-Development) ดำเนินงานโดยกระตุ้นให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องให้ตระหนักและเห็นความสำคัญ สามารถประเมินและพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ จนเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและหน่วยงาน
6. การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ (Full Participation) ดำเนินงานโดยให้บุคลากรทุกฝ่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน บนพื้นฐานของความเข้าใจการยอมรับ

เชิด คำปลิว (2565 : 46-50) หลังจากนั้น ปีการศึกษา 2562-2565 กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ซึ่งกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา จัดตั้งขึ้นตามข้อเสนอของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา โดยปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 พ.ร.บ.กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ.2561 ประกาศใช้บังคับเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2561 มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา ช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา รวมทั้งเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐเป็นผู้จัดสรรงบประมาณให้กองทุน และมีการบริหารงานที่เป็นอิสระ ได้สนับสนุนให้โรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขนาดกลาง 723 แห่งเกิดการพัฒนาคุณภาพตนเองและการเปลี่ยนแปลงด้านระบบบริหารจัดการ ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ได้มีโครงการโรงเรียนพัฒนาตนเอง

(Teacher and School Quality Program: TSQP) ยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้สามารถพัฒนาตนเองได้ทั้งระบบ(Whole School Approach) ทั้งด้านการพัฒนาคุณภาพของระบบบริหารจัดการและการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูงในชั้นเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เกิดสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนมีคุณลักษณะพึงประสงค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากขึ้น โดยการพัฒนาทั้งระบบโรงเรียน ดำเนินการผ่าน 6 มาตรการ คือ

1. โรงเรียนมีเป้าหมาย (School Goal)
2. โรงเรียนมีระบบสารสนเทศ ((Information System
3. โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning)
4. โรงเรียนมีการใช้ชุมชนเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)
5. โรงเรียนมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยโอกาสและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
6. โรงเรียนมีเครือข่าย (School Network)

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ พบงานวิจัยของ อรรถพงษ์ อินต๊ะวงศ์ (2565, น. 56-57) ได้ทำการวิจัยรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบที่เกิดขึ้นนั้น ต้องเกิดการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ โรงเรียน ครู เครือข่ายการเรียนรู้ และนักเรียน โดยการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) ดังนี้

1. โรงเรียนวิถีใหม่ คือ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน เป็นการดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อปรับเปลี่ยนให้สถานศึกษามีการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ช่วยให้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ชุมชน มีส่วนร่วมในการบริหาร ร่วมแสดงความคิดเห็น วางแผน ตัดสินใจ ปฏิบัติ ติดตามตรวจสอบและประเมินผล ทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพและผลสำเร็จของสถานศึกษา โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คลอบคลุมระบบสารสนเทศ ที่นำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา และเพื่อระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวกกับโรงเรียน

2. ครูมืออาชีพ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับครู โดยครูจะต้องมีการออกแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นทักษะการปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดความเข้าใจและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง ทำหน้าที่เป็นผู้แนะแนวทางและให้คำปรึกษา เลือกใช้วิธีการวัดผลการเรียนรู้อย่างหลากหลายตามสภาพที่เหมาะสมของผู้เรียน เพื่อให้ทราบถึงผลลัพธ์ที่ถูกต้องและแม่นยำ เลือกจัดกิจกรรมหรือโครงการที่เน้นให้ผู้เรียนให้เกิดความรู้ ทักษะ หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ค่านิยมที่ดีงาม

3. เครือข่ายการเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับความร่วมมือในการบริหารสถานศึกษา โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ หน่วยงานภายนอกโรงเรียนและภายในโรงเรียน เครือข่ายที่เป็นบุคคล ภูมิปัญญา ครอบครัว ชุมชน สถานประกอบการ สถาบันทางสังคม หน่วยงานของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนับสนุนการศึกษา โดยความสมัครใจทั้งที่เป็นทางการและ ไม่เป็นทางการ เพื่อให้การถ่ายทอด แลกเปลี่ยน การสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา

4. นักเรียนคุณภาพ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับนักเรียน :ซึ่งความเสมอภาคทางการศึกษา ทักษะ (Skills) และคุณธรรมจริยธรรม (Characteristic Qualities) เป็นผลลัพธ์ของการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ ความเสมอภาคทางการศึกษา หมายถึง การที่นักเรียนมีสิทธิที่จะได้รับและเข้าถึงการศึกษา ที่มีคุณภาพ พัฒนาอย่างเสมอภาคและทั่วถึง โดยให้ความช่วยเหลือการดูแลอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ทักษะ หมายถึง ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษ 21 ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนในสถานศึกษา มีการเปลี่ยนแปลง มีการยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย ทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหาและวิพากษ์อย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต และคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนในสถานศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย มีวินัย มีความซื่อสัตย์ และมีจิตสาธารณะ

จากแนวคิดของ โครงการรุ่งอรุณ โครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน (ชุดโครงการ วพร.) และกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) แม้ว่าจะมีองค์ประกอบที่แตกต่างกัน แต่ทุกแนวคิดมีจุดมุ่งหมายที่ผู้เรียนเป็นสำคัญเหมือนกัน ถือเป็นหัวใจของการพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) พ.ศ. 2562-2565 ตามแนวคิดของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) เพราะเป็นองค์ประกอบที่นิยมใช้ในปัจจุบัน และมีหลายหน่วยงานและสถาบันการศึกษานำมาปรับประยุกต์ใช้ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยนเรศวร จ.พิษณุโลก
2. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. มูลนิธิลำปลายมาศพัฒนา
4. มูลนิธิสยามกัมมาจล
5. มูลนิธิเพื่อทักษะแห่งอนาคต
6. โรงเรียนวัดคู่อำ เมธาวิสัยคุณากร จ.เชียงใหม่
7. โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดท่ามะปราง) จ.พิษณุโลก

8. โรงเรียนบ้านวังร่อง จ. เพชรบูรณ์
9. โรงเรียนบ้านทรายขาว จ.สงขลา
10. โรงเรียนบ้านไกรกลึก จ.นครราชสีมา
11. โรงเรียนบ้านกล้วยจอหอ จ.นครราชสีมา
12. โรงเรียนบ้านรุ่ง จ.ศรีสะเกษ
13. โรงเรียนบ้านตาเนาะแมเราะ จ.ยะลา

ตาราง 2 แสดงผลการเปรียบเทียบ แนวคิดการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ

การเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) พ.ศ. 2539-2544 ตามแนวคิดของ โครงการรุ่งอรุณ	การเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) พ.ศ. 2545-2561 ตามแนวคิดของ โครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ ทั้งโรงเรียน (ชุดโครงการ วพร.)	การเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) พ.ศ. 2562-2565 ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความ เสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)
1. การบริหารจัดการ 2. การจัดการเรียนการสอน 3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน 4. การจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์	1. การบูรณาการเข้าสู่ระบบงาน (Built-in) 2. การทำให้ครบวงจร (Complete Cycle) 3. การจัดให้ครอบคลุมทุกส่วนของ ระบบโรงเรียน (Total Development) 4. การจัดปัจจัยพื้นฐานที่เอื้ออำนวย (Basic Requirement) 5. การส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาตนเอง (Self-Development) 6. การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ (Full Participation)	1. โรงเรียนมีเป้าหมาย (School Goal) 2. โรงเรียนมีระบบสารสนเทศ (Information System) 3. โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอน ระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) 4. โรงเรียนมีการใช้ชุมชนเรียนรู้เพื่อ พัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) 5. โรงเรียนมีเครือข่าย (School Network) 6. โรงเรียนมีระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนด้อยโอกาสและนักเรียนที่มี ความต้องการพิเศษ (Support system for underprivileged and special needs students)

ตาราง 3 แสดงผลการวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

องค์ประกอบ	นงลักษณ์ วิรัชชัย	สุรพล วงสินธุ์	สำนักงานเขตและพัฒนา มาตรฐานการศึกษา	สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	โครงการรุ่งอรุณ	พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542	อำนาจ จาตุณโรจน์ และ สงวน อินทร์รักษ์	โครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อ ปฏิบัติการเรียนรู้ ทั้งโรงเรียน (ชุด โครงการ วพร.)	อนุชา ก่อนพ่วง	กสศ.	รวม
1.การบริหารจัดการ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	9
2.การพัฒนาครูและบุคลากร	✓			✓		✓			✓	✓	5
3. การจัดการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	9
4. การประกันคุณภาพการศึกษา	✓			✓		✓					3
5. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้		✓	✓		✓		✓				4
6.การจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์		✓	✓		✓		✓		✓	✓	6
7.การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	9
8.ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มี ประสิทธิภาพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	9
9.การเรียนการสอนในระดับชั้น เรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	9
10.กระบวนการพัฒนาครูและ ผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการ เรียนรู้วิชาชีพ	✓			✓		✓			✓	✓	5
11.เครือข่ายการทำงานร่วมกันของ โรงเรียน		✓	✓		✓		✓	✓	✓	✓	6

ตาราง 4 แสดงผลกลไกที่สัมพันธ์กันเพื่อขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ

องค์ประกอบโรงเรียน	เชื่อมโยงกับประเด็นหลัก	การวิเคราะห์
1. โรงเรียนมีเป้าหมาย (School Goal)	การบริหารจัดการ การประกันคุณภาพการศึกษา	การกำหนดเป้าหมายเป็นจุดเริ่ม ของการบริหารจัดการโรงเรียน และเป็นตัวชี้วัดสำคัญในการ ติดตามคุณภาพการศึกษา
2. ระบบสารสนเทศของโรงเรียน (Information System)	การประกันคุณภาพการศึกษา การบริหารจัดการ	ระบบสารสนเทศช่วยในการเก็บ วิเคราะห์ และใช้ข้อมูลเพื่อการ ตัดสินใจ การติดตาม และ ประเมินผลอย่างเป็นระบบ
3. การจัดการเรียนการสอน ระดับชั้นเรียน (Classroom Learning)	การจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	แสดงถึงการออกแบบการสอน การ ใช้สื่อ กิจกรรม และการวัดผลที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. ชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนา วิชาชีพ (PLC)	การพัฒนาครูและบุคลากร การประกันคุณภาพการศึกษา	PLC เป็นกลไกหลักที่ส่งเสริมให้ครู พัฒนาตนเองร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และสะท้อนผลต่อคุณภาพของ ผู้เรียน
5. เครือข่ายโรงเรียน (School Network)	การจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ การพัฒนาครูและบุคลากร	การมีเครือข่ายช่วยให้โรงเรียน สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เข้าถึง ทรัพยากรภายนอก และทำงานกับ ชุมชนได้อย่างมีพลัง

จากตาราง 4 องค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน ไม่ได้แยกขาดจากกัน แต่ล้วนเป็นกลไกที่สัมพันธ์กัน เพื่อขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ การบูรณาการระหว่างเป้าหมายโรงเรียน ระบบสารสนเทศ ห้องเรียน PLC และเครือข่าย ทำให้สามารถพัฒนาได้ครอบคลุมทั้ง ด้านการบริหารจัดการ การพัฒนาครู การจัดการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของชุมชน อย่างแท้จริง

ผู้วิจัยจึงได้เลือกประเด็นที่คล้ายคลึงกัน และบูรณาการประเด็นอื่นเข้าด้วยกัน และสรุปได้ว่า องค์ประกอบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบสอดคล้องตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ คือ

1. โรงเรียนมีเป้าหมาย (School Goal)
2. โรงเรียนมีระบบสารสนเทศ ((Information System)
- 3.โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning)
4. โรงเรียนมีการใช้ชุมชนเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)
5. โรงเรียนมีเครือข่าย (School Network)

องค์ประกอบหลัก 5 ประการ ของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร สรุปได้ดังนี้

1. โรงเรียนมีเป้าหมาย (School Goal)

มูลนิธิโรงเรียนสตาร์ฟิชคันทรีโฮม (2563) ได้กล่าวถึง เป้าหมายสำคัญในการจัดการศึกษา คือ การพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงของโลก แม้ว่าแต่ละโรงเรียนจะมีเป้าหมายหรือวิสัยทัศน์ที่เขียนไว้อย่างชัดเจน แต่ในทางปฏิบัติกลับทำได้ยาก เนื่องจากการกำหนดวิสัยทัศน์นั้นอาจไม่ได้พิจารณาบริบทของผู้เรียนและสภาพชุมชนมาประกอบกับปัจจัยอื่น ๆ ดังนั้นการตั้งเป้าหมายที่ดีจึงควรวิเคราะห์ถึงความต้องการของชุมชนและความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน และโรงเรียนเป็นสำคัญผู้นำจึงต้องกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน เพื่อที่จะมีแนวทางในการวางกลยุทธ์ให้ชัดเจน และกำหนดแผนการดำเนินงานที่เป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมรวมไปถึงวิธีการตรวจสอบความคืบหน้าตามเป้าหมาย (Info) และแนวทางในการถ่ายทอดเรื่องราว ความสำเร็จ โดยไม่ลืมที่จะสำรวจส่วนที่ควรปรับปรุงเพื่อการพัฒนาโรงเรียนที่ยั่งยืน

สุรสาธินี ก้อนใจ (2563) ได้กล่าวถึง ความหมายของการพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง แผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาที่วางแผนร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้องโดยมีวิสัยทัศน์ เป้าหมาย วิธีปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบกิจกรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาที่ตั้งไว้

แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

1) ภาพรวมของสถานศึกษา (School Profile) เป็นการนำเสนอข้อมูลโดยสังเขป เพื่อแสดงความเป็นมา สภาพปัจจุบันเป็นการนำเสนอข้อมูลโดยสังเขป และทิศทางในอนาคตของสถานศึกษา

1.1) ข้อมูลทั่วไปของชุมชน ได้แก่ สภาพทางภูมิศาสตร์การศึกษา การประกอบอาชีพ เศรษฐกิจ การปกครอง ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ฯลฯ

- 1.2) ประวัติความเป็นมาของสถานศึกษา
- 1.3) โครงสร้างการบริหารของสถานศึกษา แผนภูมิการบริหาร พร้อมทั้งบทบาทหน้าที่
- 1.4) โครงการสร้างการจัดการศึกษา ได้แก่ หลักสตรกิจกรรรมที่ใช้ในการจัดการศึกษา
กลุ่มเป้าหมายที่ให้บริการ และการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการของชุมชน
- 1.5) มาตรฐานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) ทิศทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จะมุ่งมั่นสู่ความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาให้แก่ชุมชน ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้
 - 2.1) วิสัยทัศน์ (Vision) เป็นเจตนารมณ์หรือความตั้งใจที่กว้างๆ ครอบคลุมทุกภารกิจของสถานศึกษา มุ่งการคิดไปข้างหน้า แสดงถึงความคาดหวังในอนาคต ข้อความ วิสัยทัศน์ จะสื่อถึงอุดมการณ์ หลักการ ความเชื่อ และอนาคตที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาและชุมชน ข้อความวิสัยทัศน์จะต้องมีความชัดเจน เป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา การเขียนวิสัยทัศน์ที่ดีให้ค่านึงว่าจะสามารถสร้างความศรัทธาและจุดประกายความคิดให้แก่ผู้ปฏิบัติได้
 - 2.2) ภารกิจหรือพันธกิจ (Mission) เป็นข้อความที่แสดงเจตนารมณ์และวิธีการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุถึงวิสัยทัศน์
 - 2.3) เป้าหมายของสถานศึกษา (School Goals) เป็นข้อความที่ระบุผลลัพธ์ปลายทางที่สถานศึกษาจะดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จ ในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำหนดเป้าหมายเพื่อให้ภารกิจที่กำหนดมีความเป็นไปได้และมีความชัดเจนยิ่งขึ้น สถานศึกษาจะต้องกำหนดเป้าหมายที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการของสถานศึกษา เช่น ในด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ด้านหลักสูตร และการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ การจัดการองค์กร การพัฒนาวิชาชีพ และการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของชุมชน เป้าหมายที่กำหนดในระดับนี้เป็นผลลัพธ์ปลายทางที่สถานศึกษาคาดหวังจะบรรลุภายในเวลาที่กำหนด ลักษณะการเขียนยังเป็นผลลัพธ์กว้างๆ
- 3) แผนปฏิบัติการ เป็นแผนที่กำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการในแต่ละปี เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระยะที่กำหนด แผนปฏิบัติการประกอบด้วย สังเขปรายละเอียดของกิจกรรม หรือขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติ งบประมาณ งบประมาณ และแหล่งงบประมาณ รูปแบบการเขียนนิยมใช้ตารางซึ่งจะช่วยให้เห็นความเชื่อมโยง ตั้งแต่เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ มาตรฐาน ที่เป็นจุดเน้นของการพัฒนา วิธีการประเมินผล ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ผู้รับผิดชอบ งบประมาณในแต่ละกิจกรรม
- 4) การระดมทรัพยากร ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องแสดงให้เห็นถึงแหล่งสนับสนุนงบประมาณและสรุปงบประมาณในแผนพัฒนาคุณภาพ ซึ่งจะต้องบอกจนวนงบประมาณที่จะต้องใช้ในแต่ละปี และแหล่งที่สถานศึกษาจะสามารถระดมทรัพยากรและสนับสนุนงบประมาณได้

5) การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่ายการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่าย และแหล่งวิทยาการภายนอก เพื่อสนับสนุนทางวิชาการ เพื่อการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งควรจะต้องเขียนไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วย

กฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 2 เมษายน 2553 กำหนดไว้ในข้อ 14(2) ว่าให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยได้กำหนดเป้าหมาย หลักการ เนื้อหา กระบวนการจัดทำ และบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องที่สถานศึกษาต้องคำนึงและนำไปปฏิบัติ ภายใต้การส่งเสริม สนับสนุนและร่วมพัฒนาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด

จะเห็นได้ว่า แผนพัฒนาการจัดการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากแผนพัฒนาการจัดการศึกษาจะเป็นเครื่องมือในการสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับรู้และเข้าใจในการบริหารและจัดการคุณภาพที่มีการแสดงเป้าหมายทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน มีแนวทางปฏิบัติเพื่อนำไปสู่ทิศทางที่ต้องการโดยการขับเคลื่อนที่ยึดสถานศึกษาเป็นฐาน ด้วยความร่วมมือและความรับผิดชอบของบุคลากรภายในสถานศึกษาตลอดการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2563) ได้การกำหนดเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีแนวทาง ดังนี้

1. สถานศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (SWOT Analysis) และประเมินบริบท ต่าง ๆ ของสถานศึกษาด้วยความรอบคอบ โดยพิจารณาร่วมกับข้อมูลสารสนเทศ ความสำเร็จของสถานศึกษาย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี จนได้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2. สถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดเป้าหมายความสำเร็จที่ท้าทายตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยลักษณะของเป้าหมายที่ดีควรมีลักษณะ SMART ดังนี้

1) Specific เป้าหมายต้องมีลักษณะเฉพาะเจาะจง สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาไม่ควรระบุให้กว้างเกินไป และไม่ใช้คำที่ต้องตีความ

2) Measurable เป้าหมายควรวัดได้เป็นตัวเลข ประเมินค่าเปรียบเทียบได้และใช้ติดตามประเมินผลได้

3) Action oriented เป้าหมายต้องระบุถึงสิ่งที่สถานศึกษาจะดำเนินการและนำไปสู่การกำหนดโครงการและกิจกรรมได้อย่างชัดเจน

4) Realistic เป้าหมายต้องเป็นจริงได้แต่ไม่่ง่ายจนเกินไป เป้าหมายที่ดีต้องมีความท้าทาย (Challenge) เพื่อนำไปสู่การคิดค้น ริเริ่มวิธีการใหม่ๆ อยู่เสมอ

5) Timely เป้าหมายต้องมีกรอบระยะเวลาที่แน่นอน ชัดเจน ซึ่งอาจจะเป็นรายวัน สัปดาห์ เดือน ไตรมาส ครึ่งปีหรือ 1 ปีไม่ควรตั้งเป้าหมายที่ยาวนานเกินกว่า 1 ปีเมื่อดำเนินโครงการจนบรรลุเป้าหมายในปีนั้น ๆ ในปีถัดไปสถานศึกษาก็จะตั้งเป้าหมายที่สูงขึ้นและท้าทายยิ่งขึ้นได้

การกำหนดเป้าหมายความสำเร็จที่ท้าทาย สถานศึกษาต้องพิจารณาข้อมูลเชิงเปรียบเทียบประกอบด้วย (Benchmark) โดยสถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายเชิงเปรียบเทียบได้ดังนี้

1) กำหนดเป้าหมายโดยเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสถานศึกษา ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน เช่น ดูผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในปีที่ผ่านมา มา เพื่อดูแนวโน้มความสำเร็จแล้วกำหนดเป้าหมายให้สูงขึ้น

2) กำหนดเป้าหมายโดยเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในกลุ่มเดียวกันเพื่อสร้างความท้าทายในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความสำเร็จที่ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

3) กำหนดเป้าหมายโดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายของสถานศึกษาในระดับที่เหนือกว่ากลุ่มเดียวกัน หรือเปรียบเทียบกับเกณฑ์รางวัลที่ได้รับการยอมรับระดับชาติหรือนานาชาติทั้งนี้ สถานศึกษาเลือกกำหนดเป้าหมายด้วยวิธีใดก็ตามต้องคำนึงถึงศักยภาพและบริบทของสถานศึกษาด้วย เป้าหมายที่ดีต้องท้าทายให้ลงมือทำแต่ต้องมีความเป็นไปได้โดยอาศัยการริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์

3. ระบุเป้าหมายเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพให้ชัดเจน ดังนี้

1) ระบุเป้าหมายเชิงปริมาณเป็นจำนวน ร้อยละ หรือค่าเฉลี่ย โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ผ่านมาเป็นฐาน (Baseline) ในการกำหนดเป้าหมายที่ท้าทายเช่น ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ได้รับรางวัล ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวนครูที่ผ่านการอบรมการวิจัย จำนวนนักเรียนกลุ่มเสี่ยง จำนวนกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นต้น

2) ระบุเป้าหมายเชิงคุณภาพ เช่น เพิ่มขึ้น สูงขึ้น ดีเลิศดีเยี่ยม ชัดเจนก้าวหน้าขึ้น มีแนวโน้มที่ดีขึ้น ซึ่งจะต้องมีเกณฑ์ระดับคุณภาพกำกับด้วยอย่างไรก็ดีสถานศึกษาสามารถกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้หลายลักษณะ อาจกำหนดเป็นภาพรวม เป็นรายข้อ เป็นข้อความ เป็นความเรียงหรือกำหนดในลักษณะอื่นที่สามารถสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจได้ว่าเป้าหมายที่สถานศึกษามุ่งที่จะพัฒนาเน้นไปในทิศทางใด

ผู้วิจัยได้สรุป โรงเรียนมีเป้าหมาย (School Goal) หมายถึง โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน เพื่อใช้แนวทางในการวางกลยุทธ์ไว้อย่างชัดเจน และกำหนดพันธกิจ วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าประสงค์ ไว้ในแผนการดำเนินงานที่เป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมรวมไปถึงวิธีการ

ตรวจสอบความคืบหน้าตามเป้าหมาย และแนวทางในการถ่ายทอดเรื่องราว ความสำเร็จ และควรปรับปรุงเพื่อการพัฒนา ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการของสถานศึกษา ที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ต้องเป็นผู้นำในการกำหนดเป้าหมาย ร่วมกับ คณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกคน เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. โรงเรียนมีระบบสารสนเทศ (Information System)

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ. (2560) คือ การใช้สารสนเทศในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา สำหรับทุกช่วงวัย มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษา ที่ทันสมัยสนองตอบความต้องการของผู้เรียนและผู้ใช้บริการอย่างทั่วถึง มีประสิทธิภาพและสถานศึกษาทุกแห่งมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและมีคุณภาพ

เรณู จันทพันธ์ (2557) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน หากมีการวางแผนในการบริหารจัดการที่ดีจะทำให้บริหารงานในโรงเรียนเป็นระบบ สะดวก รวดเร็ว มีความน่าเชื่อถือในการนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา หลักการสำคัญในการบริหารจัดการสารสนเทศในโรงเรียนมี ดังนี้

1. ประชุมสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนเห็นความสำคัญของการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ
2. วางแผนจัดระบบงานในโรงเรียนให้เป็นหมวดหมู่
3. มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบแต่ละงานอย่างชัดเจน
4. ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดทำข้อมูลตามที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 อ้างถึงใน ชญาภา ไชยรักษา. 2564) การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในสถานศึกษา ทั้งการบริหารงานด้านวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการ การเงิน พัสดุ และครุภัณฑ์ อีกทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารงานที่ประสบผลสำเร็จได้ ผลงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารจึงนำการบริหารเชิงระบบมาใช้ในการจัดระบบสารสนเทศ ซึ่งทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายการพัฒนาบริหารจัดการ โดยมีการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการวางแผนระบบข้อมูลสารสนเทศและเครือข่ายสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ และสามารถเชื่อมโยงติดต่อสื่อสารถึงกันได้ทุกระดับ

ณัทชิตา บุตรดีวงศ์ (2561) ระบุไว้ว่า ในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่21 ซึ่งสถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งใน ด้านความรู้สาระวิชาหลัก (Core Subjects) และทักษะแห่งศตวรรษที่21 ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการ เรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ และ 3.ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยีจึงเป็น ภาระที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบจัดการศึกษาให้ประสิทธิภาพ

ซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่า ความเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองคิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยน รูปแบบการทำงานให้มีความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรและ นอกองค์กรให้ความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งผลลัพธ์ใส่ใจในเรื่องของศาสตร์ทางการสอนที่ เหมาะสมและ ต้องเข้ามารับบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู ปรับเปลี่ยน เนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ๆ ให้กับครูผู้สอนส่งเสริมให้มีการนำ เทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้นรวมทั้งปรับบทบาทในการสร้างเครือข่าย การเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถและมีทักษะ เท่าเทียมเป็นที่ยอมรับของชาติอื่น และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2554 อ้างถึงใน นางสาวณัทชลิดา บุตรดีวงศ์ 2561) การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในสถานศึกษาด้านต่าง ๆ การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ ในสถานศึกษาด้านต่าง ๆ ทั้งงานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการ การเงิน พัสดุ และครุภัณฑ์ งานอาคารสถานที่ และงานชุมชน งานแต่ละงานจะเกี่ยวข้องกับบุคลากรทั้งใน สถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ดังนี้

1. ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในงานวิชาการ ระบบสารสนเทศสำหรับงานวิชาการจะมี ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร แผนการเรียนการสอน คู่มือ สื่อการเรียนรู้ ตารางสอน และผลการ เรียนของผู้เรียนทุกวิชา สามารถนำ มาใช้ประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้อาจมี CD-ROM บทเรียนสำเร็จรูป และความรู้ต่าง ๆ เพื่อเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูสามารถเรียกใช้ ข้อมูลทางวิชาการได้ตลอดเวลา

2. ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในงานกิจการนักเรียนระบบสารสนเทศสำหรับงานกิจการ นักเรียนจะมีทะเบียนผู้เรียนมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับประวัติผู้เรียนทุกคน ความสนใจ ความถนัด ความประพฤติลักษณะนิสัย ฐานะทางเศรษฐกิจ สภาพครอบครัว การกระทำความดี การกระทำ ความผิด ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาครอบครัว การทำ งานหารายได้พิเศษ สถิติการมาเรียน สถานที่อยู่ อาศัยชื่อและที่อยู่ของผู้ปกครองและชื่อเพื่อนสนิท ตลอดจนปัญหาและความต้องการของผู้เรียนซึ่ง สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานกิจการนักเรียน ทั้งการให้บริการและสวัสดิการแก่ผู้เรียน ความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือ แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน ครูอาจารย์สามารถศึกษา เกี่ยวกับผู้เรียนเพื่อนำมาใช้ในการให้คำปรึกษาแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

3. ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในงานบุคลากรระบบสารสนเทศสำหรับงานบุคลากรจะมี ทะเบียนประวัติครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทุกคน มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ ประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติการฝึกอบรม ประวัติการทำงาน ประวัติเงินเดือนและ สวัสดิการ ความถนัด ความสนใจ และความสามารถพิเศษ ตลอดจนอัตรากำลังคนในปัจจุบันและแผน

กำลังคนในอนาคต สามารถนำสารสนเทศนี้มาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลให้เกิดประสิทธิภาพสูง ทั้งการสรรหา การพัฒนา การรักษาไว้ และการใช้ประโยชน์จากบุคลากร

4. ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในงานธุรการ การเงิน พัสดุ และครุภัณฑ์ ระบบสารสนเทศสำหรับงานธุรการ การเงิน พัสดุและครุภัณฑ์จะมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับ การปฏิบัติงาน แบบฟอร์มงานสารบรรณทะเบียนหนังสือราชการ รายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา รายรับรายจ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การเบิกจ่ายเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายพัสดุ ทะเบียนครุภัณฑ์ สามารถนำสารสนเทศนี้ มาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานธุรการและการเงินให้มีประสิทธิภาพสูง ทั้งการวางแผนงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการอำนวยความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการแก่บุคลากรภายในสถานศึกษา ตลอดจนบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5. ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในงานอาคารสถานที่ ระบบสารสนเทศสำหรับงานอาคารสถานที่จะมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับแผนผังอาคารและบริเวณ รายการห้องต่าง ๆ เช่น ห้องทำงาน ห้องประชุม ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ห้องสื่อการเรียน ห้องอาหาร ห้องกีฬาในร่ม ฯลฯ ตารางและสถิติการใช้ห้อง ประวัติการซ่อมบำรุง แผนการสร้างอาคารและตกแต่งบริเวณซึ่งสามารถนำสารสนเทศนี้ มาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานอาคารสถานที่ ทั้งด้านการวางแผนในอนาคต การจัดสภาพแวดล้อมและใช้อาคารสถานที่เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตลอดจนการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและประหยัด

6. ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในงานชุมชน ระบบสารสนเทศสำหรับงานชุมชนจะมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับแผนที่แสดงที่ตั้งสถานศึกษาและสถานที่อื่น ๆ ที่ใกล้เคียง แผนผังชุมชนรอบสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น บุคคลสำคัญในชุมชน สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และประเพณี รวมทั้งสร้าง Website ของสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้สรุป โรงเรียนมีระบบสารสนเทศ (Information System) หมายถึง โรงเรียนมีนำระบบสารสนเทศ มาใช้ในการบริหารงานของโรงเรียนในกลุ่มงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ หรือการประสานงานตามกฎหมายเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้สามารถนำข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลและถูกจัดให้อยู่ในรูปแบบที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจและการดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการของสถานศึกษา ที่โรงเรียนต้องมีข้อมูล ระบบสารสนเทศของโรงเรียน ไว้ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้มีความสะดวกรวดเร็วและมีคุณภาพ ดำเนินไปอย่างราบรื่นและเกิดประสิทธิภาพ ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการสถานศึกษา

3.โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning)

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กำหนดความหมายของการจัดการชั้นเรียนไปในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

Hough & Duncan, 1970 อ้างถึงใน สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน (2557: 7) กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ และมีความสุข ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนจึงเป็นกิจกรรมในแง่มุมต่าง ๆ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษา ความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนการเลือกเนื้อหาได้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้
3. ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้
4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluating) หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้

Agcol, M. (2016) การเรียนรู้ในชั้นเรียน คือ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ จะมีการจัดการที่ดีเพียงใด หากนักเรียนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมเป็นครั้งคราว จะส่งผลต่อการเรียนรู้ในห้องเรียน ครูต้องพร้อมที่จะจัดการกับนักเรียนด้วยความเอาใจใส่และคำนึงถึงอย่างสูงสุด ต่อไปนี้อาจเป็นสาเหตุของปัญหาทางวินัยที่อาจส่งผลต่อการเรียนรู้ในห้องเรียน ได้แก่

1. สภาพการเรียนรู้ที่ไม่เอื้ออำนวย ห้องเรียนอาจไม่เอื้อต่อการเรียนรู้หาก มีนักเรียนมากเกินไปในชั้นเรียนมากกว่าจำนวนปกติ มีแสงสว่างไม่เพียงพอและการระบายอากาศไม่เพียงพอ มีเฟอร์นิเจอร์และตู้เก็บของอยู่ในตำแหน่งที่ไม่เป็นระเบียบ ทำให้การรวบรวมและการดึงเครื่องมือออกมามีประสิทธิภาพน้อยลง มีการจัดที่นั่งที่ไม่เหมาะสมจนมีสิ่งรบกวนสมาธิเกิดขึ้นได้ง่าย ใกล้แหล่งกำเนิดเสียงรบกวนซึ่งขัดขวางความเข้าใจในบทเรียน

2. ภูมิหลังที่แตกต่างกันของนักเรียน นักเรียนนำบันทึกอันน่าทึ่งเกี่ยวกับทัศนคติ ความสนใจ และความสามารถส่วนบุคคลมาสู่ห้องเรียน ลักษณะดังกล่าวอาจสืบเนื่องมาจากความแตกต่างใน: ก) ภูมิหลังทางครอบครัว ข) ความสามารถทางร่างกายและจิตใจ และ ค) ลักษณะทางอารมณ์ในหมู่ผู้อื่น

3. ทักษะการจัดการที่ไม่ดีของครู การที่ครูขาดความรู้และทักษะเพียงพอในการจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมก็มีส่วนทำให้เกิดปัญหาเช่นกัน

Samonte & Bulat-ag (2017) การเรียนรู้ในชั้นเรียน คือ การเรียนรู้ในห้องเรียน จำเป็นต้องมีผู้เข้าร่วมหรือนักเรียนจำนวนหนึ่งเพื่อที่จะเป็นผู้ฟังที่กระตือรือร้นและมีส่วนร่วมในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ นักเรียนและครูจำเป็นต้องปรากฏตัวในห้องเรียน

พิมพ์พันธ์ เคชะกูปค์ (2550) องค์ประกอบสำคัญของการวางแผนการจัดการเรียนรู้มี 3 ประการ ได้แก่

1. วัตถุประสงค์การเรียนรู้หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ (Objective) ควรเขียนเป็น วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral Objective) โดยเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาในเรื่องต่อไปนี้

1.1 ความรู้ (Knowledge: K)

1.2 ทักษะกระบวนการ (Process: P) ทักษะกระบวนการคิดและการปฏิบัติรวมทั้ง

1.3 เจตคติ (Attitude: A) คือ ความสนใจ พอใจ รวมทั้งลักษณะนิสัย

2. ประสบการณ์เรียนรู้ (Learning Experiences) ในส่วนนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

2.1 เนื้อหาสาระ (Content) ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ

2.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Process of Learning) เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตั้งแต่ขั้นนำ ขั้นกิจกรรม ขั้นสรุป

3. การประเมินผล (Evaluation) เป็นการตีค่าผลการเรียนของผู้เรียน ซึ่งต้องใช้ข้อมูล ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ จากการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

ผู้วิจัยได้สรุป โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) หมายถึง โรงเรียนมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ซึ่งจะต้องมีผู้เข้าร่วมหรือนักเรียนจำนวนหนึ่งจึงจะเป็นผู้ฟัง มีกระตือรือร้น และมีส่วนร่วมในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ นักเรียนและครูต้องปรากฏตัวในห้องเรียน การเรียนรู้ในชั้นเรียนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างเปิดเผยและการมีปฏิสัมพันธ์แบบเห็นหน้ากันของนักเรียนและครู การเรียนรู้ในห้องเรียน ยังส่งเสริมการขัดเกลาทางสังคมระหว่างครูและนักเรียน การประเมินเพื่อน และการอภิปรายกลุ่ม และการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ต้องครอบคลุมถึงสภาพแวดล้อมของห้องเรียน จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอน เป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียนถือเป็นกิจกรรมที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะเจตคติ โดยมีการวางแผนการจัดกิจกรรมเป็นลำดับขั้นตอน

4. โรงเรียนมีการใช้ชุมชนเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

Darling-Hammond, 1999 และ Brookfield & Stephen, 1995 แนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เพื่อส่งเสริมความเป็นมืออาชีพดังกล่าว คือ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เนื่องจากชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการรวมตัว

กันเป็นกลุ่มของครูผู้สอน เพื่อร่วมมือรวมพลัง เรียนรู้ร่วมกันและสะท้อนผลการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายหลักคือเพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนพัฒนาการเรียนรู้อะไรและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ไบรค์, แคมเบิร์น และหลุยส์ (Bryk, Camburn and Louis, 1999 ,น.19) ได้ให้ความหมายว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง ลักษณะของปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูทั้งหลายภายในโรงเรียนที่เกิดขึ้นอย่างเป็นประจักษ์และเป็นวิถีปฏิบัติหรือความประพฤติของครูที่มีบรรทัดฐานร่วมกัน ในการมุ่งเน้นไปสู่การสอนและการปรับปรุงพัฒนาการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียน

เซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni, 1994,น.112-113) ได้ให้ความหมายว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ PLC เป็นสถานที่สำหรับ “ปฏิสัมพันธ์” ลด “ความโดดเดี่ยว” ของมวลสมาชิกวิชาชีพครูของโรงเรียนในการทำงาน เพื่อปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียนหรืองานวิชาการโรงเรียน

ฮอร์ด (Hord, 1997 ,น.10) ได้ให้ความหมายว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นชุมชนของการค้นหาและการพัฒนาที่ต่อเนื่อง และให้ความสนใจไปที่ศักยภาพของคนภายในและภายนอกโรงเรียนในการร่วมกันส่งเสริมการเรียนรู้ของครูและนักเรียนตลอดจนการพัฒนาโรงเรียน

บัคเลย์ และฮิกส์ (Bulkley and Hicks, 2005,น.21) ได้ให้ความหมายว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเป็นลักษณะของปฏิสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องระหว่างครูกับครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการสอน รวมทั้งการเรียนรู้ของครูและนักเรียน

Padwad and Dixit (2008,น.3-4) ได้ให้ความหมายว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพว่าหมายถึง ชุมชนหรือกลุ่มบุคคลที่มารวมกันเพื่อทำงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน นำไปสู่การเจริญเติบโต หรือเกิดพัฒนาการของบุคคลและเกิดความเป็นมืออาชีพขึ้น

เรวณี ชัยเชาวรัตน์ (2558,น.12) ได้ให้ความหมายว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพว่าหมายถึงกระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงโดยเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มบุคคลที่มารวมกันเพื่อทำงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกันวางเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน และตรวจสอบ สะท้อนผลการปฏิบัติทั้งในส่วนบุคคลและผลที่เกิดขึ้นโดยรวม ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิพากษ์วิจารณ์ การทำงานร่วมกัน การร่วมมือรวมพลัง โดยมุ่งเน้นและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม

หุทัย อนุสรราชกิจ และคณะ (2560, น.26) สรุปว่าชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพก่อให้เกิดผลดีต่อทั้งครูผู้สอนและต่อนักเรียน ซึ่งชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560, น.45) ได้สนับสนุนข้อสรุปดังกล่าวด้วยเหตุผลดังนี้

1. PLCเป็นประโยชน์ต่อครู เพราะ1) ช่วยลดความโดดเดี่ยวให้กับงานครูจากเดิมที่ครูแต่ละคนต่างคิด ต่างทำ ต่างแก้ปัญหา ขาดการปรึกษาหารือกัน เปลี่ยนมาเป็นเพื่อนและเครือข่ายในการทำงานร่วมกัน โดยมีเป้าหมายอย่างเดียวกันคือพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน 2) เพิ่มความรู้สึกร่วมกัน

ต่อพันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษาซึ่งเนื่องมาจากการมีเพื่อนมีเครือข่ายและการทำงานร่วมกัน ก่อให้เกิดความผูกพันต่อกัน 3) เพิ่มความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานให้บรรลุภารกิจ เนื่องจาก กระบวนการของ PLC เริ่มจากการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ค่านิยมร่วม และเป้าหมายร่วม ส่งผลให้ครูเห็น เป้าหมายชัดเจนและยอมรับในเป้าหมายดังกล่าว 4) การเรียนการสอนในชั้นเรียนได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพราะครูมีการเรียนรู้มากขึ้นได้เห็นตัวอย่างที่ดีในการจัดการเรียนการสอนของเพื่อนครูซึ่งสามารถ นำมาประยุกต์ในชั้นเรียนของตนเองทำให้การเรียนการสอนได้ผลดียิ่งขึ้น 5) รับทราบข้อมูลสารสนเทศ ที่จำเป็นต่อวิชาชีพได้กว้างขวางรวดเร็วขึ้นเนื่องจาก PLC ช่วยให้เกิดเครือข่ายและการสื่อสารที่ กว้างขวางทั่วถึงยิ่งขึ้น 6) ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาและอุทิศตนเพื่อศิษย์ซึ่งเป็นผลจากการมี ค่านิยมร่วมวิสัยทัศน์ร่วม และการเห็นตัวอย่างที่ดีของเพื่อนครู 7) ช่วยให้อัตราการลาหยุดงานน้อยลง เมื่อเทียบกับสถานศึกษาที่ไม่มี PLC ทั้งนี้เพราะโรงเรียนที่ใช้ PLC ช่วยให้ครูมีความเป็นกัลยาณมิตร เอื้ออาทรและช่วยเหลือเกื้อกูลต่อกันและ 8) ครูปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ได้ดีกว่าสถานศึกษาที่ไม่มี PLC ซึ่งเป็นผลจากสภาพแวดล้อมและบรรยากาศและการเรียนรู้จากเพื่อน ครูด้วยกัน

2. PLC เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนจำแนกเป็นประเด็นย่อยได้ 4 ประเด็น คือ 1) ช่วยลด อัตราการตกชั้นของนักเรียน 2) อัตราการขาดเรียนของนักเรียนลดลง 3) นักเรียนมีความสุขในการ เรียนมากกว่าสถานศึกษาที่ไม่มี PLC และ 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ประวัติศาสตร์ และการอ่านสูงขึ้นอย่างเด่นชัดเมื่อเทียบกับสถานศึกษาแบบเก่าซึ่งผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนข้างต้นเป็นผล จากการที่ครูได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ดีต่อกันและกระบวนการจัด PLC ในโรงเรียนมักเริ่มต้นจากการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมที่ทำให้ครูได้เสนอปัญหาความต้องการและ แนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนร่วมกันส่งผลให้ครูมีเป้าหมายเดียวกันในการ พัฒนาซึ่งย่อมส่งผล สะท้อนไปสู่บรรยากาศที่ดีในการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2560, น.7-8) ได้ให้ความหมายว่าชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำและร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร สู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือ ประสิทธิภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชนย้า PLC เป็นเครื่องมือพัฒนาไม่ใช่ หัวเรื่องในการสอน

หุทัย อนุสสรราชกิจ. (2560, น.30) ได้ให้ความหมายว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง กระบวนการของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาที่มีการทำงานร่วมกันอย่างเป็น ระบบ ทั้งการวางเป้าหมายร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การหนุนเสริมซึ่งกันและกัน และมีการ สะท้อนผลการทำงาน ทั้งหมดเพื่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาได้ตามศักยภาพ

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนมีการใช้ชุมชนเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) หมายถึง โรงเรียนมีกระบวนการ ในการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำและร่วมเรียนรู้ร่วมกัน เป็นลักษณะของปฏิสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องระหว่างครูกับครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาและนักการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อร่วมมือร่วมใจกันเรียนรู้ทางวิชาชีพ การศึกษา โดยอยู่บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรที่มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน ทำงานร่วมกันแบบทีม จัดการเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้นำร่วมกัน ซึ่งผู้บริหารแบบผู้ดูแลสนับสนุน ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเอง ส่งเสริมการจัดการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ อันทำให้เกิดความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน

5. โรงเรียนมีเครือข่าย (School Network)

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มีประสิทธิผล มีประสิทธิภาพ จำเป็นที่สถานศึกษาต้องอาศัย การมีเครือข่ายและการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ไม่จำกัดอยู่ เพียงแค่งบประมาณของแผ่นดินที่ได้รับการจัดสรร สถานศึกษาสามารถระดมได้ทุกภาคส่วน นอกจากนี้สถานศึกษาสามารถระดมทั้งความคิดสติปัญญา แรงกาย แรงใจ พลังสมอง ของทุกองค์และ ชุมชนในท้องถิ่นมาทำการพัฒนาการศึกษาของชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้สู่ความเป็นสากลต่อไป และพระราชบัญญัติการศึกษาของชาติซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและจัดการศึกษา ยังได้ กำหนดไว้ให้มีการส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไว้ว่า ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน จะเห็นได้ว่าการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษามาก

ความสำเร็จการสร้างเครือข่าย ส่งผลต่อกระบวนการในการสร้างความสัมพันธ์ ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์การ โดยการประสานงาน ติดต่อสื่อสารเพื่อให้ความช่วยเหลือกัน ใน ด้านต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อความสำเร็จในการทำงาน ซึ่งมีผู้กล่าวถึงความสำเร็จในการสร้างเครือข่ายไว้ดังต่อไปนี้

O'Connor (O'Connor, 1982, น.36) กล่าวว่า การสร้างเครือข่าย เป็นกระบวนการที่ สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่มและองค์การ ซึ่งก่อให้เกิดผล 3 ด้าน คือ

- 1) การได้รับข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การสร้างเครือข่ายกับบุคคล กลุ่ม องค์กร ทำให้ ได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร กฎเกณฑ์ที่ต้องการ เข้าใจตำแหน่งทางอำนาจ และความเคลื่อนไหว ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกองค์การ

2) การได้รับการเสนอแนะให้รู้จักกับบุคคลอื่น หมายถึง การได้รับการแนะนำให้ รู้จักกับบุคคล กลุ่มหรือองค์การอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์การที่สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและ กันในด้านต่าง ๆ

3) การได้รับข้อมูลป้อนกลับ หมายถึง การสร้างเครือข่ายร่วมกันกับบุคคล กลุ่ม หรือองค์การอื่น ทำให้ได้รับข้อมูลป้อนกลับทางด้านความคิด พฤติกรรมและกลยุทธ์ต่าง ๆ รวมทั้ง ได้รับความเข้าใจจากเครือข่าย

Starkey, 1996, น.3-4 ได้กล่าวถึง เครือข่ายของโรงเรียน ว่าปัจจุบันการสร้างเครือข่าย (Networking) มีความสำคัญและถูกนำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย ในการดำเนินงานขององค์การต่าง ๆ ซึ่งได้รับการยอมรับทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม องค์การวิชาชีพหรือองค์การที่ไม่แสวงหากำไร เป็นต้น การสร้างเครือข่ายชี้ให้เห็นและอธิบายภาพการ เคลื่อนตัวของบุคคล กลุ่มหรือองค์การเพื่อรวมตัวเป็นเครือข่าย ส่งผลให้บุคคล กลุ่มหรือองค์การได้ ติดต่อกัน ประสานงาน แลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ ผสานความร่วมมือด้วยความสมัครใจใน ลักษณะการมีส่วนร่วม

Agranoff & McGuire, 2001, pp. 295-296) การจัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่มและ องค์การที่มีแนวคิด เป้าหมาย วัตถุประสงค์ ผลประโยชน์ที่ต้องการบรรลุผลร่วมกันและการสนับสนุน ช่วยเหลือกันโดยยึดหลักการ ข้อตกลงและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เกิดจากความร่วมมือที่ดี มีการ ประสานพลัง (Synergy) เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายมุ่งแก้ไขปัญหาคือองค์การใดองค์การหนึ่งไม่สามารถ แก้ไขปัญหาหรือจัดการปัญหาให้บรรลุผลสำเร็จได้ง่ายเพียงลำพัง สู่การขับเคลื่อน พัฒนาและเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ เกิดพลังต่อรองกับอำนาจ มีการเคลื่อนไหวกิจกรรมทางสังคมเพื่อผลประโยชน์สาธารณะร่วมกัน

ภัธรกร ปุยสุวรรณ (2557) ได้กล่าวถึง เครือข่ายของโรงเรียน คือ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของสมาคมผู้ปกครองและครู ถือว่าเป็นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากสถานศึกษาสู่ชุมชนโดยเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบ ในกระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยมีโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรชุมชนอื่น ๆ ให้การสนับสนุนความร่วมมือ แก้ปัญหา และพัฒนา ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่เน้นให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของชุมชนแนวคิด การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และนักวิชาการ ในหนังสือปฏิวัติการศึกษาไทยว่าการจัดการศึกษาเป็นสิทธิและหน้าที่ของผู้ปกครองจึงต้องกระจายความรับผิดชอบไปให้ผู้ปกครอง ต้องส่งเสริมให้มีสมาคมผู้ปกครองและครู (Parent Teachers Association) หรือ PTA ในทุกสถานศึกษาเพื่อให้มีบทบาทความร่วมมือในการบริหารจัดการสถานศึกษา สามารถแสดงความคิดเห็น ในการประชุมผู้ปกครอง ผ่านผู้แทนที่อยู่ในคณะกรรมการโรงเรียน เป็นวิธีที่ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมากขึ้น

รัชนิกร อินทเชื้อ (2563, น.19) ได้กล่าวถึง เครือข่ายของโรงเรียน คือ การสร้างเครือข่ายมีการกลั่นกรองนำจุดแข็งของแต่ละฝ่ายมาสนับสนุนส่งเสริมซึ่งกันและกัน รวมไปถึงการดึงศักยภาพของแต่ละองค์การมาประมวลรวมกัน เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งในการกิจใด ๆ ที่เครือข่ายนั้น ๆ ต้องการให้ประสบความสำเร็จ ลดข้อจำกัดหรือข้อด้อยในการดำเนินงานและเสริมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านทรัพยากร ด้านการบริหาร เป็นต้น

Husman & Husman, 2002, p. 141 กล่าวถึงผลสำเร็จของการสร้างเครือข่าย ไว้ดังนี้

1) การบรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ในการสร้างเครือข่าย ซึ่งเป็นผลที่รับจากการติดต่อกับบุคคล กลุ่มหรือองค์การอื่น มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ วิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ และวิธีการทำงานใหม่ๆ กับเครือข่าย

2) สัมพันธภาพที่ไว้วางใจกันระหว่างเครือข่าย การติดต่อสื่อสาร ประสานงาน ระหว่างเครือข่ายเป็นไปอย่างอบอุ่น มีความไว้วางใจกันและส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของกันและ กันอย่างจริงจัง โดยปราศจากความอิจฉาริษยา การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับบุคคล กลุ่มหรือ องค์การจะสร้างความเชื่อถือ

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนมีเครือข่าย (School Network) หมายถึง โรงเรียนมีเครือข่ายความร่วมมือ โดยเป็นการจัดระบบให้หน่วยงาน บุคคล ได้แก่ โรงเรียน ครู ชุมชน ผู้ปกครอง หรือ องค์การที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างร่วมกัน หรือการจัดให้มีกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์กัน เพื่อนำไปสู่จุดหมายที่เห็นพ้องต้องกัน การรวมตัว เป็นเครือข่ายมีลักษณะเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเอาจุดแข็งของแต่ละฝ่ายมาเรียนรู้และสนับสนุนกันและกัน เป็นการผนึกกำลัง ได้แก่ การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งการระดม การแลกเปลี่ยน ทรัพยากรระหว่างกัน ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร เงินทุนและสถานที่หรือวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น เพื่อให้บรรลุ เป้าหมาย และสนับสนุนให้บุคคล กลุ่มหรือองค์การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้บรรลุเป้าหมายที่ สมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้มุ่งเน้นการกระจาย อำนาจและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้หน่วยงานต่าง ๆ ทุกระดับ ทั้งระดับชาติเขตพื้นที่ การศึกษา สถานศึกษา ตลอดจนชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

สำหรับ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้อยโอกาสและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ (Support system for underprivileged and special needs students)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 14-15) ได้ให้ความหมายว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนโดยมีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหารและครูทุกคน ฯลฯ มีส่วนร่วม และดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ

การส่งเสริมพัฒนาป้องกัน และการแก้ไขปัญหา ได้แก่ นักเรียนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำเนินชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวง

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนพัฒนามาจากงานแนะแนว ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ดังนี้

1. เพื่อให้โรงเรียนมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีกระบวนการ วิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพ และมีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบได้
2. เพื่อส่งเสริมให้ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

กระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งในเชิงการบริหารที่สำคัญ สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง กระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน
5. การส่งต่อ

รายละเอียดแต่ละขั้นตอน มีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้น จะทำการศึกษานักเรียนแต่ละคนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านความสามารถทางการเรียน ด้านความสามารถพิเศษ ด้านสุขภาพกาย ด้านสุขภาพจิต ด้านครอบครัว

ด้านพฤติกรรมทางเพศ ด้านสารเสพติด ตลอดจนด้านความต้องการอื่น ๆ โดยใช้วิธีการและเครื่องมือต่างๆ ที่หลากหลาย ยิ่งรู้จักนักเรียนได้มากเท่าไรก็ยิ่งทำให้การป้องกัน การช่วยเหลือ แก้ไขพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนได้มากขึ้นเท่านั้น

ขั้นตอนที่ 2 การคัดกรองนักเรียน

เมื่อครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้น รู้จักนักเรียนมากพอแล้ว จะทำการคัดกรองนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา การจัดกลุ่มนักเรียนนี้มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการ

แก้ไข้ปัญหาให้ตรงกับปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้น และมีความรวดเร็วในการแก้ไข้ปัญหา เพราะมีข้อมูลของนักเรียนในด้านต่าง ๆ

ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้ว ความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อการแก้ไข้ปัญหาของนักเรียนจะมีน้อยลง มีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ ซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไข้โดยเร่งด่วน ลักษณะของนักเรียนแต่ละกลุ่ม มีดังนี้

1) กลุ่มเด็กพิเศษ คือ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีความเป็นอัจฉริยะ แสดงออกซึ่งความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน อย่างเป็นที่ประจักษ์เมื่อเทียบกับผู้มีอายุในระดับเดียวกันภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพ ความสามารถพิเศษนั้นจนถึงขั้นสูงสุด

2) กลุ่มปกติคือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้ว อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ ซึ่งควรได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและการส่งเสริมพัฒนา

3) กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียน ต้องให้การป้องกันหรือแก้ไข้ปัญหาตามแต่กรณี

4) กลุ่มมีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มมีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องช่วยเหลือและแก้ไข้ปัญหาโดยเร่งด่วน

ขั้นตอนที่ 3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียน

การส่งเสริมและการพัฒนานักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง หรือมีปัญหา กลุ่มความสามารถพิเศษให้มีคุณภาพมากขึ้น ได้พัฒนาเต็มศักยภาพ มีความภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติและกลุ่มพิเศษกลายเป็นกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา และเป็นการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพและมาตรฐานตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนมีหลากหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้แต่มีกิจกรรมหลักที่โรงเรียนต้องการดำเนินการ ได้แก่ การจัดกิจกรรมโฮมรูม การเยี่ยมบ้าน การจัดประชุมผู้ปกครอง การจัดกิจกรรมเสริมทักษะการดำเนินชีวิต เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 การจัดกิจกรรมช่วยเหลือ ป้องกันและแก้ไข้

ครูควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่ปล่อยปละละเลยจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การสร้างภูมิคุ้มกัน การป้องกันและแก้ไข้ปัญหาของนักเรียน จึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนให้เติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป กิจกรรมที่ครูต้องดำเนินการเพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา ได้แก่ การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการจัดกิจกรรมซ่อมเสริม การจัดกิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง เช่น การโทรศัพท์ การเชิญมาพบ การเยี่ยมบ้านเพื่อพบปะผู้ปกครอง เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 5 การส่งต่อ

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนโดยครูที่ปรึกษาอาจมีกรณีที่ปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้ปัญหาคลายคลาเป็นบอบช้ำหนักหน่วงของครูที่ปรึกษาหรือครูคนใดคนหนึ่งเท่านั้น ความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้นหรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข ซึ่งครูที่ปรึกษาสามารถดำเนินการได้ตั้งแต่กระบวนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือการคัดกรองนักเรียนก็ได้ขึ้นกับกรณีปัญหาของนักเรียน การส่งต่อแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

1. การส่งต่อภายใน ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยัง ครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายปกครอง
2. การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก ในกรณีที่ศักยภาพของทางโรงเรียนไม่สามารถช่วยเหลือนักเรียนได้

องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF, 1989 : 112 อ้างถึงใน สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หน้า 16) ได้ให้ความหมายเด็กด้อยโอกาส หมายถึง เด็กที่อยู่ในสภาพที่เป็นปัญหาสังคม เช่น เด็กพิการ เด็กที่มาจากครอบครัวยากจน เด็กที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือในชุมชนแออัด และเด็กที่ต้องอพยพย้ายถิ่นตามพ่อแม่ ความด้อยโอกาสของเด็กเหล่านี้ครอบคลุมทั้งเรื่องของการศึกษา สภาพแวดล้อม ภาษา วัฒนธรรมและโอกาสในการได้รับการบริการ

เพิ่มพูน สานิชนวรรณกุล (2560) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง เด็กที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือเป็นพิเศษ เนื่องจาก ความบกพร่อง หรือข้อจำกัดทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ประสาทสัมผัส อารมณ์ และสังคม รวมไปถึงการได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางสภาพแวดล้อม อันเป็นเหตุให้เด็กมีข้อจำกัด หรืออุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตหรือการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคมให้สำเร็จตามบทบาทปกติ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดและความรุนแรงของความบกพร่องหรือข้อจำกัด

กล่าวโดยสรุป ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้อยโอกาสและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ (Support system for underprivileged and special needs students) หมายถึง กระบวนการส่งเสริม การป้องกัน การแก้ไขและพัฒนาเพื่อให้นักเรียนที่ด้อยโอกาส ที่อยู่ในสภาพที่ปัญหาของสังคม อาทิ เด็กพิการ เด็กที่มาจากครอบครัวยากจน เด็กที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือในชุมชนแออัด และเด็กที่ต้องอพยพย้ายถิ่นตามพ่อแม่ ความด้อยโอกาสของเด็กเหล่านี้ครอบคลุมทั้งเรื่องของการศึกษา สภาพแวดล้อม ภาษา วัฒนธรรมและโอกาสในการได้รับการบริการ ตลอดจนเด็กที่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือเป็นพิเศษ เนื่องจาก ความบกพร่อง หรือข้อจำกัดทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ประสาทสัมผัส อารมณ์ และสังคม รวมไปถึงการได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางสภาพแวดล้อม อันเป็นเหตุ

ให้เด็กมีข้อจำกัด หรืออุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตหรือการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคมให้สำเร็จตามบทบาทปกติ ให้ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวง ให้ได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นตามศักยภาพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ในการศึกษาจนสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน และประสิทธิภาพครูของโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้วิจัย เห็นได้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้อยโอกาสและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ (Support system for underprivileged and special needs students) ไม่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เนื่องจากการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนั้น ต้องมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกคน ไม่ใช่เฉพาะนักเรียนด้อยโอกาสและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จึงไม่มีสัมพันธ์กับองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับวินัยเชิงบวก

3.1 หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับความมีวินัย

ความหมายของวินัยนั้นได้มีนักการศึกษา และนักวิชาการหลายท่าน ทางการศึกษา และให้ความหมายของวินัยไว้ดังต่อไปนี้

รุ่งอรุณ เขียวพุ่มพวง (2557, น.60) ให้ความหมายระเบียบวินัยว่า หมายถึง แบบแผนการควบคุม บังคับของบุคคลให้เป็นไปตามความประสงค์ของสังคม เพื่อให้บุคคลมีคุณสมบัติที่ดีงาม แสดงออกมาได้ทั้งอารมณ์ ความรู้สึก เจตคติและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากสามัญสำนึกภายในจิตใจที่ได้รับการอบรม ปลูกฝัง ซึมซับของมนุษย์ในสังคมด้วยความสมัครใจ และมีความมุ่งมั่นที่จะกระทำ ซึ่งความมีวินัยนั้นจะมีพฤติกรรมที่แสดงออกโดยการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบและเคารพกติกาของสังคม มีความตรงต่อเวลา มีความมุ่งมั่นตั้งใจต่อตนเองและสังคม

คุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ (2558น.19) กล่าวว่า วินัย หมายถึง แบบแผน ข้อบังคับ ธรรมเนียมปฏิบัติ เพื่อควบคุมให้บุคคลแต่ละภาคส่วนของสังคมนั้น ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบแบบแผนเดียวกัน อันจะทำให้สังคมนั้นเกิดความเรียบร้อยและสงบสุขในการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกัน

นพดล ครูสาย (2558 น.17) กล่าวว่า วินัย หมายถึง การปฏิบัติตามแบบแผน ข้อบังคับ ธรรมเนียมปฏิบัติ เพื่อควบคุมให้บุคคล ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบแบบแผนเดียวกัน อันจะทำให้สังคมนั้นเกิดความเรียบร้อย และสงบสุขในการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกัน

ประวีณ ณ นคร (2558 น.44) กล่าวว่า วินัย หมายถึง เป็นมาตรฐานทางพฤติกรรมของคนในการประกอบกิจกรรมแต่ละอย่างซึ่งอาจกำหนดไว้เป็นรูปธรรม เช่น วินัยพระสงฆ์ วินัยทหาร

วินัยข้าราชการพลเรือน หรืออาจเป็นเพียงสิ่งที่มุ่งหวังว่าต้องอยู่ในกรอบ เช่น วินัยนักเรียน ที่จะต้องอยู่ในกรอบของผู้ประกอบการทางการศึกษา หรือวินัยทางการเงินและการคลังของรัฐบาลที่ จะต้องให้อยู่ในกรอบของผู้ประกอบการทางเศรษฐกิจ วินัยยังเป็นเครื่องนำทางให้ มีความ แตกต่าง ผู้มีวินัยจะแตกต่างกับผู้ไม่มีวินัย เช่น กลุ่มคนถืออาวุธซึ่งมีวินัย อาจเป็นทหาร ส่วนกลุ่ม คนที่มีอาวุธ ที่ไม่มีวินัย อาจเป็นกองโจร และการมีวินัยทำให้คนเป็นคนดี คนที่ไม่มีวินัยเป็นคนไม่ดี

เบญจภรณ์ จิรมหาศาล (2563) วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ ตนมุ่งหวัง โดยเกิดจากการสำนึกขึ้นมาเอง ทั้งนี้จะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันจะเกิดความ ยุ่งยากแก่ตนเองในอนาคต แต่จะต้องก่อให้เกิดความเจริญต่อตนเองและผู้อื่นโดยไม่ขัดต่อ ระเบียบของสังคมและศีลธรรม มีความตั้งใจ และมั่นใจในพฤติกรรมที่แสดงออกมาว่าเป็น สิ่งที่ดีต่อตนเองและสังคม

เบญญาภา หลวงราช (2560) กล่าวว่า การที่บุคคลปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎ ระเบียบของสังคม องค์กร และประเทศ โดยที่การปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎระเบียบนั้นเกิดจากความยินดี ที่จะปฏิบัติตามเต็มใจและตั้งใจ

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (2561, หน้า 52) ได้ให้ความหมายว่า วินัย หมายถึง การยึดมั่นและรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ทั้งวินัยต่อตนเองในการผลักดันชีวิตให้ก้าวหน้า วินัยต่อองค์กร สังคม ปฏิบัติตามจริยธรรม จรรยาบรรณและเคารพต่อกฎหมาย ผู้ที่มีวินัย ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้ มีระเบียบและจริยธรรม ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของพลเมือง ปฏิบัติตนตามกติกาขององค์กร และสังคม กำหนด ปฏิบัติตามกติกาจรรยาบรรณวิชาชีพ เคารพต่อกฎหมาย

พรทิพย์ โกกิลรัตน์ (2561, น.17) กล่าวว่า วินัย หมายถึง การควบคุมพฤติกรรมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติ ตามกฎเกณฑ์ ระเบียบ แบบแผน ข้อบังคับหรือข้อตกลงของสังคมที่กำหนดขึ้นเป็นข้อปฏิบัติร่วมกัน เพื่อความสงบสุขของตนเองและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม ดังนั้นการเสริมสร้างวินัยนักเรียนจึงครอบคลุมถึง การเสริมสร้างให้นักเรียนมีความประพฤติ ปฏิบัติตนอยู่ในกฎระเบียบ แบบแผน ข้อบังคับของโรงเรียนและสังคมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้การปฏิบัติงานและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561) ได้ให้ความหมายว่า วินัย หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อตกลงที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางให้บุคคลประพฤติปฏิบัติในการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมให้เรียบร้อยดีงาม คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

Senge (1990,น.3) กล่าวว่า "วินัย (Disciplines)" หมายถึง เทคนิควิธีที่ต้องศึกษา ใคร่ครวญอยู่เสมอแล้วนำมาปฏิบัติ เป็นแนวทางการพัฒนาเพื่อการแสวงหาการเสริมสร้างทักษะ หรือสมรรถนะ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถผ่านการปฏิบัติ เพื่อความคิดสร้างสรรค์เพื่อสิ่งใหม่ ๆ วินัย

5 ประการ ประกอบด้วย วินัยประการที่ 1: ความรอบรู้แห่งตน (Personal Mastery) วินัยประการที่ 2: แบบแผนความคิดอ่าน (Mental Models) วินัยประการที่ 3: วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) วินัยประการที่ 4: การเรียนรู้ของทีม (Team Learning) วินัยประการที่ 5: การคิดอย่างเป็นระบบ (Systematic Thinking)

จากความหมายที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า วินัย คือ ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับใด ๆ ที่กำหนดขึ้นมา ไว้สำหรับฝึกฝน ควบคุมความประพฤติ พฤติกรรม ของบุคคล ให้มีชีวิตที่งามเจริญก้าวหน้า และควบคุมหมู่ชนให้อยู่ร่วมกันด้วยความสงบเรียบร้อยดีงาม อันเป็นคุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรม ที่ช่วยให้สามารถควบคุมตนเองและปฏิบัติตามระเบียบวินัยเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3.2 ความหมายของวินัยเชิงบวก

คำว่า วินัยเชิงบวก หรือ Positive Discipline มีผู้ให้ความหมาย ไว้ดังนี้

Naker และ Sekitoleko (2009) ให้ความหมายของ วินัยเชิงบวก ว่าหมายถึง การแนะนำแนวทางปฏิบัติที่แตกต่างแก่เด็ก โดยมุ่งไปที่ความต้องการทางด้านอารมณ์ จิตใจของเด็ก วินัยเชิงบวกช่วยให้เด็กเรียนรู้แนวทางที่ควรปฏิบัติด้วยตัวเอง และเรียนรู้การมีวินัยในตนเองการใช้วินัยเชิงบวกขึ้นอยู่กับบทบาทและการให้คำแนะนำของครู ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเสริมทางบวกเมื่อเกิดพฤติกรรมที่ดี วินัยเชิงบวกปฏิเสธวิธีการที่รุนแรงโดยเป็นการลงทุนระยะยาวเพื่อพัฒนาเด็กมากกว่าเป็นการให้เด็กปฏิบัติตามโดยทันที

Durrant (2010) ให้ความหมายของ วินัยเชิงบวก ว่าหมายถึง การอบรมสั่งสอนเด็ก โดยปราศจากความรุนแรง และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้เด็กได้รับข้อมูลที่เป็นต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และทำให้เด็กประสบความสำเร็จในชีวิต วินัยเชิงบวกมีลักษณะ ดังนี้

- 1) เป็นการแก้ปัญหาระยะยาวที่ช่วยพัฒนาวินัยในตนเองของเด็ก
- 2) เป็นการสื่อสารที่ชัดเจนและสม่ำเสมอระหว่างครูกับเด็ก
- 3) เป็นการสื่อสารเกี่ยวกับความคาดหวังของครู ระเบียบ กฎเกณฑ์ของชั้นเรียน โดยมีขอบเขตที่ชัดเจนเสมอต้นเสมอปลาย และสนับสนุนให้เด็กปฏิบัติเช่นนั้น
- 4) เป็นการสร้างความสัมพันธ์บนพื้นฐานของความเคารพ การให้เกียรติกันและกันระหว่างครูกับเด็ก
- 5) เป็นการสอน และฝึกทักษะการแก้ปัญหาให้เด็ก เพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
- 6) เป็นการส่งเสริมความสามารถของเด็ก และส่งเสริมความเชื่อมั่นในการจัดการกับความท้าทายที่เกิดจากการเรียนและสถานการณ์ทางสังคมที่เป็นปัญหา

The Ministry of Foreign Affairs and Trade, New Zealand (2016) กล่าวว่า วินัยเชิงบวก คือ การให้เด็กพัฒนาการควบคุม ตนเองในเวลาต่อมา การสื่อสารที่ชัดเจน การให้เกียรติเด็ก และยอมรับความเคารพของเด็ก การสอนให้เด็ก รู้จักการตัดสินใจที่ดี การสร้างทักษะและความมั่นใจให้เด็ก และการสอนให้เด็กเคารพความรู้สึกของผู้อื่น

ปนัดดา ธนเศรษฐกร. (2561) กล่าวว่า วินัยเชิงบวก คือ สอน ฝึกฝนและพูดถึงพฤติกรรมที่เหมาะสม ปราศจากความรุนแรง ทางกาย ใจ วาจา พูดไปแล้วจะไม่ทำร้ายจิตใจ การกระทำจะไม่ทำร้ายร่างกายและจิตใจ

กล่าวโดยสรุป วินัยเชิงบวก คือ กระบวนการที่ครู เป็นผู้ส่งเสริมพฤติกรรมให้เด็กแสดงออกอย่างเหมาะสม โดยการหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรง ทั้งกาย ใจ และวาจา ให้ความเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ใช้วิธีการเชิงเหตุผล พร้อมทั้งโน้มน้าวเด็กให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง จากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างมีเหตุผล เป็นการขัดเกลาพฤติกรรมของเด็กช่วยให้เด็กเรียนรู้การควบคุมพฤติกรรมตนเองโดยใช้ความคิดไตร่ตรองมีเหตุผล เคารพกฎระเบียบของสังคม รู้จักหน้าที่ของตน เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น มีทักษะการแก้ปัญหา มีความรับผิดชอบ มีความร่วมมือ มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีเจตคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

3.3 ความสำคัญของวินัยเชิงบวก

การนำวินัยเชิงบวกมาใช้ในโรงเรียน ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้พฤติกรรมที่ดีในสังคมและประสบความสำเร็จในชีวิต การใช้วินัยเชิงบวกเป็นการปฏิบัติด้วยความเมตตาบนฐานความเชื่อที่ว่าเด็กควรได้รับคำแนะนำมิใช่การลงโทษเป็นการนำข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นมาใช้ในการสอนมากกว่าทำให้เด็กอับอาย การใช้วินัยเชิงบวก มีความสำคัญดัง ต่อไปนี้

ปนัดดา ธนเศรษฐกร. (2564) การสร้างวินัยเชิงบวก มีเป้าหมายหลักคือ ให้เด็กรู้สึกปลอดภัยและมีคนเข้าใจเพื่อให้อารมณ์ลดลงอยู่ในระดับที่สามารถควบคุมและจัดการอารมณ์ตัวเองได้ ผู้ปกครองจะได้มีโอกาสสอนหรืออธิบายตามหลักที่ถูกต้อง จริง ๆ แล้วหลักการง่าย ๆ ในการการสร้างวินัยเชิงบวก คือ มีการกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อที่จะสอนและให้โอกาสเด็กได้ฝึกฝนพฤติกรรมนั้นจนเกิดเป็นทักษะและนิสัย ยกตัวอย่างเช่น เมื่อเห็นเด็กร้องไห้โวยวาย ควรเริ่มด้วยการปลอบเด็กให้สงบลงก่อน แทนที่จะเข้าสอนทันทีว่าไม่ควรปาของ ด้วยการแสดงความเข้าใจว่าเขาโกรธเขาถึงปาของ และเมื่อเห็นว่าเขาอยู่ในอารมณ์ที่พร้อมแล้ว ค่อยสอนด้วยการให้เด็กตัดสินใจว่า เขาจะสามารถทำอะไรได้บ้าง แทนพฤติกรรมกรรมการปาของ เป็นต้น ประโยชน์ที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง จะได้จาก การปลูกฝังวินัยเชิงบวกให้กับเด็ก คือ เด็กจะได้ฝึกใช้ทักษะสมองส่วนหน้าเชิง Exective fuction หรือ EF ช่วยให้เด็กสามารถตัดสินใจด้วยตัวเองได้ ส่งเสริมพัฒนาการทางสมอง เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเรากับเด็ก ทำให้เด็กเกิดความผูกพันระหว่างกัน เป็นการพัฒนาด้านการรับรู้ตัวตนของเด็กเอง

ฝึกควบคุมอารมณ์ และสามารถแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมได้ แต่การสร้างวินัยเชิงบวกนั้นก็ยังมีข้อจำกัดอยู่บ้างในเรื่องของเวลา เพราะกว่าจะซึมซับจนกลายเป็นนิสัยของเด็กได้นั้น ต้องใช้เวลาปลูกฝังเป็นเวลานาน ครูและพ่อแม่ จึงไม่ควรคาดหวังให้ลูกเป็นไปตามแนวทางที่ต้องการจนเร็วเกินไปนัก มิฉะนั้น อาจจะกลายเป็นการสร้างวินัยเชิงลบได้โดยไม่รู้ตัว

Starfish Academy (2564) การสร้างวินัยเชิงบวกที่กำลังเป็นที่นิยมอย่างมาก เนื่องจากวิธีที่ช่วยให้เด็กเล็กได้ฝึกการคิด วิเคราะห์ และพัฒนาตนเองอย่าง สร้างสรรค์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการฝึกทักษะให้เด็กที่เรียนรู้วินัยด้วยตนเอง สามารถมีพัฒนาการทางด้านความคิดที่ก้าวกระโดด และเผชิญหน้ากับปัญหาหลากหลายรูปแบบได้ในชีวิตประจำวัน วิธีการสร้างวินัยเชิงบวก หรือกระบวนการทางความคิดที่เรียกว่า EF หรือ Executive Function ซึ่งเกิดจากการพัฒนาของสมองส่วนหน้า และจะพัฒนาได้ในทุกเพศ ทุกวัย แต่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในเด็ก โดยเฉพาะด้านความจำ การคิดวิเคราะห์ การแก้ไขปัญหา และการควบคุมอารมณ์ของตัวเอง แกรมเด็กที่มีทักษะทางความคิด หรือ EF จะประสบความสำเร็จได้มากกว่าเด็กที่ไม่มี EF หรือเด็กที่พัฒนาทักษะนี้เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การสร้างวินัยให้กับเด็กก็ส่งผลต่อ EF เช่นเดียวกัน โดยการใช้ความรุนแรงจนเด็กได้รับความเจ็บปวดทั้งทางกาย และจิตใจ จะทำให้เด็กจะลดความเชื่อมั่นในตัวเอง (Self esteem) ลงและกลายเป็นคนที่ไม่กล้าตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ไม่มั่นใจที่แก้ปัญหาด้วยตัวเอง และไม่คอยยืดหยุ่นกับการลองหาคำตอบด้วยวิธีใหม่ๆ อีกทั้งเด็กที่ถูกลงโทษด้วยความรุนแรงนั้น มีแนวโน้มจะเติบโตไปเป็นคนที่ใช้ความรุนแรงกับผู้อื่น รวมถึงอาจเกิดภาวะ ซึมเศร้าเมื่อก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่อีกด้วย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุป วินัยเชิงบวก มีความสำคัญ คือ เป็นการช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้พฤติกรรมที่ดี ช่วยให้เด็กสามารถตัดสินใจด้วยตัวเองได้ ช่วยให้เด็กเล็กได้ฝึกการคิด วิเคราะห์ และพัฒนาตนเองอย่าง สร้างสรรค์ และช่วยให้เด็กเรียนรู้การจัดการกับสถานการณ์ที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

3.4 พฤติกรรมวินัยเชิงบวกของเด็ก

นัยทิพย์ ธีรภัก (2554, น. 32-40 อ้างถึงใน ศุภศิริ สุวรรณธน.2563 หน้า 18) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ว่า หมายถึง การมีความประพฤติไปในทางที่ยอมรับของสังคมและกรอบวัฒนธรรมอันดีงาม การที่จะทำให้เด็กมี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้นั้น คนทุกคนต้องร่วมมือกัน ไม่ว่าจะเป็นครู พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง ต้องปลูกฝังค่านิยมที่ดี หากพบสิ่งที่ไม่ถูกต้องจะต้องไม่ละเลย ให้บอกเหตุผลและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ได้ระบุคุณลักษณะของเด็กที่พึงประสงค์ไว้ดังนี้

1. เป็นคนตรงต่อเวลา
2. มีวินัยในการกิน กินเป็นเวลา 3 มื้อ
3. การเรียน ใฝ่รู้ จัดตารางสอน ทำการบ้าน อ่านบททบทวนบทเรียน เข้าเรียนสม่ำเสมอ

4. การเล่น เล่นและออกกำลังกายเป็นเวลา
5. การทำงาน ตามที่ได้รับมอบหมาย
6. การเข้านอน ตื่นนอนเป็นเวลา
7. การใช้เงิน รู้จักประหยัด อดออม รู้คุณค่าของเงิน

นฤมล เนียมหอม (2560 อ้างถึงใน ศุภศิริ สุวรรณธ.2563 หน้า 18-19) กล่าวว่า เป้าหมายสำคัญที่สุดของการปลูกฝังวินัย ให้แก่เด็ก คือการพัฒนาให้เด็กมี “วินัยในตนเอง” กล่าวคือ การพัฒนาให้เด็กสามารถควบคุมตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ได้เรียนรู้มาว่าเป็นสิ่งที่ดี เป็นที่ยอมรับของสังคม และละเว้นการปฏิบัติใน สิ่งที่ไม่ดี ไม่เป็นที่ยอมรับด้วยความสมัครใจ ทั้งนี้ยังได้ระบุ คุณลักษณะของเด็กปฐมวัยที่มีวินัยใน ตนเองไว้ ดังนี้

1. อดทน อดกลั้น หมายถึง การที่เด็กควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง แล้ว แสดงออกอย่างเหมาะสมด้วยตนเอง เช่น การเข้าแถวรอคอยตามลำดับก่อนหลัง การเดินไปที่ต่าง ๆ เป็นแถวอย่างเรียบร้อย โดยไม่ออกนอกแถวหรือวิ่ง

2. รับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง การที่เด็กแสดงออกด้วยการปฏิบัติตามหน้าที่ ด้วยตนเอง เช่น การตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ การจัดเก็บของใช้ส่วนตัวเข้าที่ได้เรียบร้อย

3. รับผิดชอบต่อส่วนรวม หมายถึง การที่เด็กแสดงออกโดยคำนึงถึงผลกระทบจากพฤติกรรมของตนเองที่มีต่อผู้อื่น เช่น การช่วยจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกัน การเก็บของเล่น ของใช้เข้าที่เมื่อเลิกใช้ การรดน้ำเมื่อใช้ห้องส้วมเสร็จ

4. ปฏิบัติตามมารยาทสังคม หมายถึง การที่เด็กแสดงออกตามคุณสมบัติที่ได้ เรียนรู้มาว่าเป็นสิ่งจำเป็นของการใช้ชีวิตร่วมกันในสังคม เช่น การไหว้และสวัสดีผู้ใหญ่ การพูดสุภาพ การเล่น กับผู้อื่นดี ๆ การก้มหลังเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ การขอบคุณเมื่อผู้อื่นช่วยเหลือหรือให้ของ เป็นต้น

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2554) ได้กล่าวถึง ผู้มีวินัย ผู้ที่มีวินัย ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้ ไว้ในแนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ผู้มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

ผู้ที่มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคมเป็นปกติวิสัย ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

ตัวชี้วัด

- 1.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคมตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้

ตาราง 5 แสดงตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ด้านการมีวินัยของนักเรียน

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
1.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม	1.1.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคมไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น 1.1.2 ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553).



ตาราง 6 แสดงการให้คะแนนด้านการมีวินัยของนักเรียน ระดับประถมศึกษา (ป.1- ป.3)

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)
1.1.1 ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	ไม่ปฏิบัติตนตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว และโรงเรียน	ปฏิบัติตนตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว และโรงเรียน	ปฏิบัติตนตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว และโรงเรียน	ปฏิบัติตนตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว และโรงเรียน
1.1.2 ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน		โดยต้องมีการเตือนเป็นส่วน ใหญ่	โดยต้องมีการเตือนเป็น บางครั้ง	ได้ด้วยตนเอง

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาพื้นฐาน. (2553).

ตาราง 7 แสดงการให้คะแนนด้านการมีวินัยของนักเรียน ระดับประถมศึกษา (ป.4- ป.6)

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)
1.1.1 ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ไม่ละเมิด สิทธิของผู้อื่น	ไม่ปฏิบัติตนตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว และโรงเรียน	ปฏิบัติตนตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว และโรงเรียนตรงต่อเวลา	ปฏิบัติตนตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว และโรงเรียนตรงต่อเวลา	ปฏิบัติตนตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว และโรงเรียน
1.1.2 ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน		ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน แต่ ต้องมีการเตือนเป็นส่วน ใหญ่	ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน แต่ ต้องมีการเตือนเป็น บางครั้ง	ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิต ประจำวัน และรับผิดชอบใน การทำงานได้ด้วยตนเอง

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาพื้นฐาน. (2553).

ตาราง 8 แสดงการให้คะแนนด้านการมีวินัยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา (ม.1- ม.3)

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)
1.1.1 ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	ไม่ปฏิบัติตนตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว และโรงเรียน	ปฏิบัติตนตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน ตรงต่อเวลา	ปฏิบัติตนตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว และโรงเรียน ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติ	ปฏิบัติตนตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว และโรงเรียน และสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของ
1.1.2 ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน		ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	กิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิต ประจำวัน และรับผิดชอบใน การทำงาน	ผู้อื่นตรงต่อเวลาในการปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553).

เมื่อพิจารณา ตัวบ่งชี้ จะพบว่าบางพฤติกรรมไม่สามารถรายละเอียดและประเมินได้ ดังนั้น จะต้องวิเคราะห์พฤติกรรมดังกล่าวให้เป็นพฤติกรรมที่สังเกตและวัดได้ในสถานศึกษา ดังนี้

1. จัดเก็บสิ่งของเป็นที่เป็นทาง
2. แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
3. มีมารยาทในการเข้าร่วมประชุม
4. เข้าแถวเพื่อซื้ออาหารตามลำดับ
5. ทิ้งขยะในที่ที่จัดเตรียมไว้
6. ของกิจวัตรของตนตามเวลา
7. ไปโรงเรียนทันเวลา
8. เมื่อถึงชั่วโมงเรียนเข้าเรียนตามเวลา
9. ทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด
10. เข้าร่วมกิจกรรมตามเวลาที่นัดหมาย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุป พฤติกรรมวินัยเชิงบวกของเด็ก คือ ความประพฤติของเด็ก อันจะทำให้เกิดผลดีกับตนเองและผู้อื่น ทำให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งเป็นการกระทำที่ทำอย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็น พฤติกรรม และเป็นพฤติกรรมที่ดี และควรได้รับการส่งเสริมให้ทำพฤติกรรมนั้น ๆ อย่างต่อเนื่องถาวร โดยสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

4.1 ความหมายของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ปนัดดา ธนเศรษฐกร (2558) ให้ความหมายไว้ว่า การสร้างวินัยเชิงบวก (Positive Disciplines) คือ การสอนหรือการ ฝึกฝนให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสม ด้วยวิธีเชิงใจอย่างมีแบบแผน ให้เด็กอยากทำพฤติกรรมที่เหมาะสมเอง

ชุมศิริ ตันติธรา (2559 หน้า 28 อ้างถึงใน สุจินวดี ธีญะอุดม หน้า 31) การสร้างวินัยเชิงบวก หมายถึง กระบวนการสอน พัฒนา ชัดเจน และสนับสนุนให้เด็กเกิดความมั่นใจที่จะควบคุม แสดงออกพฤติกรรมของตนอย่างเหมาะสม และความรับผิดชอบโดยผู้สอนต้องให้เกียรติเคารพในสิทธิของเด็กใช้ความอ่อนโยนและให้เด็กมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกที่จะปฏิบัติไม่ใช้การลงโทษ แต่ไม่ให้ความสำคัญกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ปนัดดา ธนเศรษฐกร (2561) ให้ความหมายของ การส่งเสริมวินัยเชิงบวก คือ การสอน และฝึกฝนเด็กให้มีพฤติกรรมตามที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง คาดหวังโดยไม่ใช้ความรุนแรง เน้นการส่งเสริม

วิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ไม่บังคับหรือควบคุมลูก รวมถึงลงโทษหรือทำร้ายร่างกาย และจิตใจ สอนให้ลูกประสบความสำเร็จโดยให้ความรู้และความรักควบคู่กัน

สมบัติ ตาปัญญา (2558, น. 4-5 อ้างถึงใน ศุภศิริ สุวรรณธ.2563 หน้า 16-17) ได้กล่าวถึง แนวทางการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก ไว้ 4 ประการ ที่เรียกว่า CUTE ได้แก่ 1.Confidence หมายถึง การให้ความมั่นใจ ในการสร้างวินัยเชิงบวก พ่อแม่ ผู้ปกครอง ควรเปลี่ยนจากการใช้วิธี “จับผิด” มองหาแต่ส่วนบกพร่องมาเป็น “จับถูก” มองหาสิ่งดี ในอัตราส่วน 4: 1 คือ พยายาม “จับถูก” พฤติกรรมที่ดีของเด็ก 4 ครั้ง ต่อการ “จับผิด” พฤติกรรม ที่ไม่เหมาะสม 1 ครั้ง และควรพยายาม ทำแบบนี้อย่าง “คงเส้นคงวา” เพื่อแสดงให้เด็ก ๆ เห็นว่าผู้ใหญ่ จริงจังกับการสังเกตสิ่งที่เด็ก ๆ ทำได้ดีเมื่อเห็นเด็กทำได้ดีก็แสดงความชื่นชม และให้รางวัลแก่เด็ก ๆ ทันที และเมื่อเด็ก ผิดพลาดก็ให้กำลังใจ ไม่ซ้ำเติม เด็กจะมั่นใจและภูมิใจในตัวเองมากขึ้น 2.Understanding หมายถึง การให้ความเข้าใจ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ควรพยายาม ทำความเข้าใจสถานการณ์จากมุมมองของเด็ก และหาวิธีต่อรองกับเด็กโดยไม่บังคับ เช่น หากเด็ก ว่ายน้ำกลับบ้านดึกเกินเวลา แทนที่จะดุด่าโมโห อาจแสดงให้เด็กรู้ว่าพ่อแม่เป็นห่วง ขอฟังเหตุผลของ เด็ก แสดงความเข้าใจแล้วช่วยเด็กคิดว่าจะทำอย่างไรจึงจะไม่มีปัญหาแบบนี้อีก 3.Trust หมายถึง การให้ความไว้วางใจ ซึ่งมีความสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล เป็นรากฐานที่ทำให้เกิดความรักความอบอุ่นในครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องไม่ตัดสินใจ แทนเด็กตลอดเวลา แต่ช่วยให้เด็กคิดหาทางเลือกต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา อย่างฉลาด รวมถึงเปิดโอกาส ให้เด็กได้ตัดสินใจทำในสิ่งที่เขาอยากทำบางเรื่องด้วยตัวเอง เพื่อให้เขาได้เติบโตขึ้นเป็นคนที่มีความมั่นใจในตัวเอง 4.Empathy หมายถึง การเข้าใจความรู้สึก หรือการให้ความเห็นใจ พ่อแม่ผู้ปกครอง ควรพยายามลองมองสถานการณ์จากมุมมองของเด็ก รู้จักเข้าใจถึง ความคิด และความรู้สึกของเด็ก เพราะเด็กทุกคนก็คือมนุษย์คนหนึ่งที่มีความคิดและความรู้สึกเหมือน คนทั่วไป เราจึงควรปฏิบัติต่อเขา อย่างให้เกียรติและเคารพในศักดิ์ศรีของเด็ก เสมือนเขาคือผู้ใหญ่คนหนึ่งเช่นกัน

สุจินต์ ัญญะอุดม (2565) ให้ความหมายของ การเสริมสร้างวินัยเชิงบวก หมายถึง ครู ให้ความรู้และข้อมูล แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองในการสอนและฝึกฝนให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสมด้วยการ สื่อสารหรือ คำแนะนำในเชิงบวก ฝึกฝนด้วยการเสริมแรงเชิงบวก และการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก อย่างสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย การปฏิบัติต่อเด็กโดยปราศจากการใช้ความรุนแรง ให้ความเคารพในศักดิ์ศรีของเด็ก มุ่งเน้นการแก้ปัญหา โดยคำนึงถึงพัฒนาการเด็ก

Goicoechea (2005) ให้ความหมายของ การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ว่าหมายถึง การส่งเสริมพฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นทางเลือก และมีการวางแผนการใช้วินัยเชิงบวกในการจัดการ พฤติกรรมโดยไม่มีการกระทำที่รุนแรงทั้งทางร่างกายและทางจิตใจต่อเด็ก เป็นวิธีการจัดการ

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็ก และต้องนำมาใช้อย่างสม่ำเสมอ ด้วยเชื่อว่าจะส่งผลต่อการเรียนรู้เชิงบวกของเด็ก

Nelsen (2007) การสร้างวินัยเชิงบวกเป็นวิธีการสมัยใหม่ ที่มีประสิทธิภาพไม่ใช้การลงโทษตามที่คนทั่วไปเข้าใจ แต่เป็นการสอนทักษะชีวิตและทักษะทางสังคมอย่างเห็นคุณค่า ให้เด็กมีส่วนร่วม โดยผู้สอนต้องเลือกวิธีการสื่อสารที่ชัดเจนกับการคาดหวัง กฎ และข้อจำกัด สอนด้วยจิตใจที่อ่อนโยน และจริงจัง หรือแก้ปัญหาเด็กอย่างปราศจากความรุนแรง สร้างความสัมพันธ์อย่างให้เกียรติซึ่งกันและกัน เคารพในสิทธิของเด็กที่พึงได้รับ คำนึงถึงพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน

RAPCAN (2008) ให้ความหมายของ การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ว่าหมายถึง กระบวนการให้การศึกษาและแก้ไขเพื่อพัฒนาเด็กให้มีวินัยในตนเองยอมรับผู้อื่น ไม่ใช้การควบคุมหรือบังคับภายใต้สภาพแวดล้อมที่ปลอดความรุนแรง มีจุดประสงค์เพื่อสร้างความเคารพซึ่งกันและกัน โดยจัดกิจกรรมให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำงาน ไม่ต่อต้านเด็ก และสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้เด็กโดยใช้การเสริมแรงทางบวก เพื่อกระตุ้นพฤติกรรมที่ดีมากกว่าจับผิดความอ่อนแอ

Durant (2010) ให้ความหมายว่า การสร้างวินัยเชิงบวก (Positive Disciplines) คือการอบรมสั่งสอนเด็กโดยปราศจากความ รุนแรงและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จะช่วยให้เด็กได้รับข้อมูลที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กและทำให้เด็กประสบความสำเร็จในชีวิตต่อไป

ศรีวงศ์พานิช, น., & เพ็ญฟู, อ. (2554). ให้ความหมายว่า การสร้างเสริมวินัยเชิงบวก (Positive discipline) คือ การปฏิบัติต่อเด็กโดยปราศจากการใช้ความรุนแรง ให้ ความเคารพในศักดิ์ศรีของเด็ก มุ่งเน้นการแก้ปัญหา โดยคำ ปรึกษา ถึงพัฒนาการเด็ก

กล่าวโดยสรุป การส่งเสริมวินัยเชิงบวก หมายถึง กระบวนการสอน พัฒนา ชัดเจน และสนับสนุนให้เด็กเกิดความมั่นใจที่จะควบคุมแสดงออกพฤติกรรมของตนอย่างเหมาะสมและมีความรับผิดชอบ โดยผู้สอนต้องให้เกียรติ เคารพในสิทธิของเด็ก ใช้ความอ่อนโยนและให้เด็กมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกที่จะปฏิบัติ ไม่ใช้การลงโทษ แต่ไม่ให้ความสำคัญกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ขั้นตอนของวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของดอร์แรนท์ (Joan .Durrant,Ph.D.) คือ 1.การระบุเป้าหมายระยะยาว 2.การให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง 3.การเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก 4.การแก้ปัญหา 5.การตอบสนองกับวินัยเชิงบวก

4.2 ความสำคัญของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (ประโยชน์)

องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย (2560) เน้นว่าการส่งเสริมวินัยเชิงบวกมีบทบาทสำคัญในการ ลดความรุนแรงในโรงเรียน และช่วยสร้าง บรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย เด็กจะได้เรียนรู้จากผลของการกระทำของตนเอง ผ่านการสะท้อนคิด และเข้าใจการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ วินัยเชิง

บวกยังช่วย ส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมในระยะยาว และพัฒนาเด็กให้มีวินัยในตนเองโดยไม่ใช้การลงโทษ

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชนฯ (2562) เน้นว่าวินัยเชิงบวกเป็นหัวใจของ การเลี้ยงดูที่ไม่ใช้ความรุนแรง โดยส่งเสริมให้ครูและผู้ปกครอง เปลี่ยนจากการลงโทษ มาใช้ การ สื่อสารด้วยเหตุผล, การ ตั้งขอบเขตอย่างชัดเจน และการ เสริมแรงเชิงบวก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมเด็กอย่างยั่งยืน

Karkara (2007) กล่าวว่า การใช้วินัยเชิงบวกหากนำไปใช้ในการส่งเสริมวินัยให้กับเด็ก จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการเด็ก ๆ ในแต่ละด้าน ดังนี้

1) ด้านสังคม คือ เด็กมีความเชื่อถือไว้วางใจต่อผู้ใหญ่มากขึ้น ทำให้เด็กเข้าใจว่าเด็ก เป็นพลเมืองที่มีความเท่าเทียมกับผู้ใหญ่ เข้าใจความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีความเคารพศักดิ์ศรีของ ตนเองและบุคคลอื่น ๆ และเป็นวิธีการที่สอนให้รู้จักถึง ความร่วมมือ

2) ด้านจิตใจ คือ วินัยเชิงบวกเป็นวิธีการที่ส่งผลต่อจิตใจของเด็ก ช่วยส่งเสริมความ มั่นใจและความภูมิใจในตนเอง ให้ความรู้สึกถึงความปลอดภัยและความมั่นคงทางอารมณ์

3) ด้านร่างกาย คือ ได้รับการปกป้องทางร่างกายในเรื่องของสุขภาพและพัฒนาการ Naker และ Sekitoleko (2009) กล่าวว่า ประสพการณ์ของเด็กที่ได้รับการสร้าง วินัยเชิงบวกของครู ส่งผลที่ดีต่อความคิดและพฤติกรรมของเด็ก ได้แก่ การมีเป้าหมายที่ชัดเจนการมี ความเชื่อมั่นในตนเอง การมีแรงกระตุ้นในตัวเอง การมีความเต็มใจที่จะทำงานอย่างหนักเพื่อเป้าหมาย การมีความเชื่อมั่นในวิจรรย์ญาณของตนเอง และการมีความคิดในวิธีการใหม่ๆ เพื่อแก้ปัญหาเก่า ๆ

นอกจากนั้น ประโยชน์ของวินัยเชิงบวกส่งผลต่อเด็ก ชั้นเรียน โรงเรียน และประเทศชาติ ดังนี้

1) เด็กมีพฤติกรรมที่ดีเป็นนิสัย เมื่อครูมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก โดยให้เด็กมี ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และให้เด็กมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นและเมื่อเด็ก ตระหนักดีว่าทัศนคติ และความคิดเห็นของตนได้รับการยอมรับ สิ่งเหล่านี้ ส่งผลให้สภาพแวดล้อมใน ชั้นเรียนมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปทางที่ดีขึ้น เด็กมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น

2) ความพึงพอใจของครูเพิ่มมากขึ้น เพราะเด็กในชั้นเรียนมีความสนใจต่อการเรียนรู้ มีการแสดงพฤติกรรมที่ดี เหมาะสม มากยิ่งขึ้น การเรียนการสอนของครูได้รับความสนใจจากเด็ก ครูไม่ต้องเหนื่อยกับการจัดการพฤติกรรมเด็ก เพราะเด็กสามารถจัดการพฤติกรรมตนเองได้ สิ่งเหล่านี้ ส่งผลให้ครูเกิดความพึงพอใจจากการที่เด็กเอาใจใส่ในการเรียนอย่างเต็มที่

3) เด็กในชั้นเรียนมีการเรียนรู้ที่ดีขึ้น เพราะวินัยเชิงบวกเป็นวิธีการที่ช่วยสนับสนุนให้ เด็กมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น และการแสดงพฤติกรรม และวิธีการสอนที่ใช้การถามคำถามเด็ก แทนการบอกคำตอบ ทำให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นมีความสามารถในการจดจำ

ข้อมูลที่ดีขึ้น และสามารถนำไปใช้กับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้ ซึ่งจะทำให้ครูได้เห็นผลการเรียนของเด็กที่ดีขึ้น

4) โรงเรียนได้รับชื่อเสียงที่ดีขึ้น โดยชื่อเสียงที่ดีเหล่านี้เกิดจาก การที่เด็กมีความกระตือรือร้นในการแสดงพฤติกรรมที่ดีจนเป็นนิสัย มักได้รับคำชื่นชมจากบุคคลภายนอก กลายเป็นหน้าเป็นตาของโรงเรียน และเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่นในการนำวินัยเชิงบวกไปใช้กับเด็ก

กล่าวโดยสรุป การสร้างวินัยเชิงบวกจะเกิดประโยชน์ที่ดีต่อตัวเด็กได้ ครูต้องสอนให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดี เหมาะสม รู้จักความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่น เรียนรู้และเข้าใจวิธีการในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น โดยเด็กจะมีพฤติกรรมที่ดีได้ จำเป็นที่ครูจะต้องให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิ มีเป้าหมายที่ชัดเจนการมีความเชื่อมั่นในตนเอง การมีแรงกระตุ้นในตัวเอง การมีความเต็มใจที่จะทำงานอย่างหนักเพื่อเป้าหมาย การมีความเชื่อมั่นในวิจรรย์ญาณของตัวเอง และการมีความคิดในวิธีการใหม่ๆ เพื่อแก้ปัญหาเก่าๆ และหน้าที่ความรับผิดชอบของตัวเองก่อนเป็นอันดับแรก เพราะเมื่อเด็กมีความรับผิดชอบ รู้หน้าที่ของตน เด็กจะเข้าใจวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมต่อตนเอง และผู้อื่น การใช้วินัยเชิงบวกจึงจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชั้นเรียน โรงเรียน และประเทศชาติ ตามลำดับต่อไป

4.3 องค์ประกอบของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

Nelsen, Lott และ Glenn (2000) กล่าวถึง องค์ประกอบของการใช้วินัยเชิงบวกว่าสามารถแบ่งองค์ประกอบได้ ดังนี้

1) การสร้างบรรยากาศภายในชั้นเรียนโดยจะต้องใจเย็น ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอให้เกียรติและเคารพซึ่งกันและกัน มีลักษณะดังนี้

1.1) ส่งเสริมให้เด็กมองความผิดพลาดเป็นโอกาสในการเรียนรู้ และสนับสนุนให้เด็กเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง เพื่อการสร้างผลงานที่มีความหมายต่อตนเองและผู้อื่น

1.2) ควรรับฟัง คิดตาม และรู้สึกจริงใจกับทุกสิ่งที่เด็กกำลังพูด

1.3) เคารพในการตัดสินใจของเด็ก

1.4) ช่วยให้เด็กเข้าใจผลที่เกิดขึ้นจากจากสิ่งที่ตนเลือก ทั้งนี้สิ่งเหล่านั้นต้องไม่

1.5) ให้เด็กค้นพบคำตอบด้วยตนเองโดยการใช้คำถามปลายเปิดแทนการพูด

1.6) สนับสนุนให้เด็กร่วมคิด ร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชั้นเรียน

2) การกำหนดให้มีการประชุมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยมีลักษณะ ดังนี้

2.1) ประเด็นหลักในการประชุมชั้นเรียนเกิดจากความคิดของเด็กส่วนใหญ่

2.2) เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการกับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน

2.3) การประชุมชั้นเรียนเป็นกระบวนการสอนให้เด็กมีทักษะชีวิต และทักษะทางสังคมที่ดี เนื่องด้วยเด็กทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของชั้นเรียนและสังคม อีกทั้งฝึกให้เด็กได้ใช้ทักษะการสื่อสารและแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน้าที่ประชุม

2.4) การประชุมชั้นเรียนเป็นการให้เด็กฝึกฝนการชื่นชม และชมเชยผู้อื่นเมื่อเด็กได้รับคำชื่นชม ชมเชยจากผู้อื่น เด็กจะเรียนรู้การเคารพซึ่งกันและกัน และเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

2.5) การประชุมชั้นเรียนควรฝึกให้เด็กเรียนรู้ และเข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล สอนให้เด็กมีทักษะชีวิต และทักษะทางสังคมที่ดี ทั้งด้านความคิด พฤติกรรม และการแสดงออกต่าง ๆ

3) ทำความเข้าใจพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เกิดจาก 4 เหตุผล ดังนี้

3.1) ต้องการเรียกร้องความสนใจ

3.2) ต้องการมีพลังอำนาจ

3.3) ต้องการแก้แค้น

3.4) ต้องการหลีกเลี่ยงความล้มเหลวหรือความรู้สึกว่าตนเองไร้ความสามารถ

4) การใช้แรงจูงใจ มีลักษณะ ดังนี้

4.1) การสร้างแรงจูงใจเป็นวิธีการที่让孩子ได้เรียนรู้ข้อผิดพลาดของตนเอง

4.2) การสร้างแรงจูงใจควรเป็นการใช้คำพูดชื่นชม การกำลังใจ และให้คำสนับสนุน มากกว่าการสรรเสริญหรือให้สิ่งของตอบแทน เพราะการสรรเสริญและให้สิ่งของตอบแทน เป็นการสอนให้เด็กยึดติดกับสิ่งภายนอกมากกว่าการมั่นใจในความสามารถ และศักยภาพของตนเอง

5) การใช้วินัยเชิงบวกเป็นเครื่องมือในการจัดการชั้นเรียน มีลักษณะ ดังนี้

5.1) การเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาต่อเด็ก ครูเสนอทางเลือกต่อเด็กอย่างน้อย 2 ทาง โดยควรจะเป็นทางเลือกที่ครูกับเด็กยอมรับได้ทั้งสองฝ่าย

5.2) การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบแก่เด็กในชั้นเรียน โดยมอบหมายงานที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน ทำให้เด็กรู้สึกเป็นเจ้าของชั้นเรียน และตระหนักว่าตนมีความสำคัญ

5.3) การเปิดโอกาสให้เด็กส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และจัดการกับปัญหาที่ตนกระทำ

5.4) ควรหลีกเลี่ยงการลงโทษ การช่วยเหลือ การควบคุม การต่อสู้ และการแก้แค้นกับเด็ก

5.5) ควรใช้คำพูดเด็กที่แสดงถึงการเคารพศักดิ์ศรีของตัวเอง มีใช้การออกคำสั่ง

5.6) เมื่อเกิดปัญหาขึ้นไม่ควรคิดแทนเด็ก แต่ควรบอกเด็กว่า เกิดอะไร ทำไมจึงเกิดและต้องทำอะไร เพื่อให้เด็กได้คิดและแก้ปัญหาด้วยตนเอง

5.7) ควรใช้ท่าทางมากกว่าคำพูด เพราะท่าทางมีความน่าสนใจ ช่วยทำให้เด็กปฏิบัติตามได้ง่าย เช่น ต้องการให้เด็กเงียบเสียง ใช้วิธีการชูกำปั้นแทนการตะโกนบอกให้เด็กเงียบเสียง

5.8) ควรแยกเด็ก เมื่อมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อผู้อื่น เช่น การทำร้ายร่างกายผู้อื่น โดยให้เด็กอยู่ในมุมหรือบริเวณที่ครูจัดไว้ในระยะเวลาเหมาะสม เมื่อเด็กใจเย็นหรือสงบลงสามารถให้กลับเข้ามาทำกิจกรรมได้ตามปกติ

6) การมีส่วนร่วมในการประชุมของพ่อแม่/ครู/เด็ก มีลักษณะ ดังนี้

6.1) ครูควรดูแล และสนับสนุนการประชุมชั้นเรียน ได้แก่ จัดเตรียมอุปกรณ์สถานที่ และคอยช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ

6.2) ครูควรแนะนำ และให้กำลังใจ แต่ไม่ควรแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนวทางการแก้ปัญหาในที่ประชุม

7 การใช้วิธีการครูช่วยครูในการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน มีลักษณะ ดังนี้

7.1) จัดการประชุม พูดคุย เกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนของครูในการใช้วินัยเชิงบวกเป็นประจำทุกสัปดาห์ หรือทุกเดือน เพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับครูโดยมีการร่วมกันแสดงความคิดเห็น และเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในชั้นเรียนที่เกิดขึ้น เพื่อให้ครูแต่ละคนนำเสนอวิธีการเชิงบวกที่ใช้แล้วได้ผลให้กับครูท่านอื่น สามารถนำไปปรับใช้กับปัญหาพฤติกรรมเด็กที่เกิดขึ้นของตน

7.2) การประชุมแต่ละครั้งควรมีการรายงานผลของการแก้ปัญหาที่ครูแต่ละคนนำไปใช้เพื่อสรุปแนวทางจัดการกับปัญหาที่ดีที่สุดต่อไป

8. ผู้นำควรเปลี่ยนจากการลงโทษ เป็นผู้สร้างความเข้าใจและกรอบพฤติกรรมร่วม ผู้นำควรเชื่อว่าทุกพฤติกรรมมีสาเหตุ และทุกคนสามารถพัฒนาได้ผ่านการฝึกฝนอย่างเห็นคุณค่า ผู้นำวินัยเชิงบวกควรเป็นผู้ที่เชื่อมั่นในพลังภายในของเด็ก (Inner Strength) สร้างการเรียนรู้ที่เน้นความเคารพและความร่วมมือ ไม่ใช้การลงโทษ แต่ใช้การให้ทางเลือกและการเรียนรู้จากผลลัพธ์ของการกระทำ (Logical Consequences) ส่งเสริมความรับผิดชอบตนเอง และการมีวินัยภายใน

Power, F. Clark and Hart, Stuart N. (cited in UNESCO, 2006) ระบุหลักสำคัญสำหรับการสร้างวินัยเชิงบวกให้เด็กไว้ ดังนี้

1. เคารพศักดิ์ศรีของเด็ก
2. พยายามพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การมีวินัยในตนเอง และบุคลิกลักษณะที่ดี
3. เพิ่มการมีส่วนร่วมของเด็ก
4. เคารพความต้องการในการพัฒนาของเด็กและคุณภาพชีวิตของเด็ก
5. ให้ความสำคัญกับมุมมองชีวิตและแรงจูงใจของเด็ก
6. ให้ความสำคัญเป็นธรรม (ความเสมอภาคและไม่เลือกปฏิบัติ) และความยุติธรรม
7. ส่งเสริมความสามัคคี

8. ผู้นำควรส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมโดยเน้น "การเรียนรู้จากผลลัพธ์" และการมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้ทางจริยธรรม ผู้นำต้องให้ความสำคัญกับสิทธิเด็ก (Children's Rights) ใช้การพัฒนาจิตสำนึกทางศีลธรรม (Moral Development) ส่งเสริมการคิดแบบมีเหตุผลทางจริยธรรม และการมีส่วนร่วมของเด็กในการตัดสินใจ

RAPCAN (2008) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญในการใช้นโยบายเชิงบวก ดังนี้

1) การจัดสภาพแวดล้อม งานวิจัยได้ระบุไว้ว่า ความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของเด็กเกิดจากปัญหาความต้องการพื้นฐานที่ไม่ได้รับการตอบสนอง ดังนั้น ครูที่ทำงานในชั้นเรียนที่ค่อนข้างมีปัญหาต้องมีความเอื้ออาทร มีความเห็นอกเห็นใจ ปฏิบัติต่อเด็กด้วยความเมตตา มีความเข้าใจ และสร้างให้เด็กมีความรู้สึกเป็นเจ้าของชั้นเรียน

2) การแก้ปัญหา การศึกษาพบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่แก้ปัญหาด้วยความก้าวร้าว และมักเป็นต้นแบบให้เด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว และรุนแรงเช่นกัน ครูจึงควรแก้ปัญหาด้วยการจัดกิจกรรมให้เด็กมีส่วนร่วม และมีการสำรวจวิธีการแก้ปัญหาร่วมกันกับครู โดยวิธีที่ไม่ใช้ความรุนแรง

3) การมีส่วนร่วมของเด็ก ครูมีส่วนสำคัญในการสร้างให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบและความเป็นเจ้าของ โดยครูควรให้เด็กมีส่วนร่วมในการออกกฎของชั้นเรียนให้เด็กสามารถปฏิบัติตามกฎที่สร้างขึ้นด้วยตัวเอง

4) การเสริมแรงทางบวก ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า เด็กควรได้รับการยกย่อง และควรได้รับแรงจูงใจหรือแรงเสริมทางบวกเมื่อทำสิ่งที่ถูกต้อง แต่การสร้างแรงจูงใจต้องไม่ใช่เงิน หรือของรางวัล แต่ให้รางวัลด้วยการให้เวลาพิเศษสำหรับการอ่านหนังสือหรือใช้เวลาเล่นกับเพื่อนๆ โดยแรงเสริมทางบวกต้องสัมพันธ์กับอายุ และความสนใจของเด็ก

5) ผู้นำควรมีจิตวิญญาณของครู เป็นศูนย์กลาง ใช้ภาษาสันติ และสร้างนโยบายปลอดความรุนแรงในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ

6) ผู้นำควรมีจิตวิญญาณของครู เป็นศูนย์กลาง ใช้ภาษาสันติ และสร้างนโยบายปลอดความรุนแรงในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ผู้นำควรส่งเสริมโรงเรียนเป็นพื้นที่ปลอดความรุนแรง ใช้แนวทางพัฒนา “นโยบายปลอดการลงโทษ” ส่งเสริมวัฒนธรรมการเคารพสิทธิ ความเห็นอกเห็นใจ และการมีส่วนร่วมของนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ., 2565) แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก องค์ประกอบหลัก ได้แก่

1. ครูมีบทบาทเป็นโค้ชและผู้นำทางอารมณ์
2. การตั้งเป้าหมายพฤติกรรมที่พึงประสงค์
3. การวางแผนและใช้แผนพฤติกรรมร่วมกับนักเรียน
4. การติดตามและให้ข้อมูลย้อนกลับต่อพฤติกรรม
5. การประเมินผลร่วมกับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

6. ผู้นำสถานศึกษาต้องขับเคลื่อนวินัยเชิงบวกเป็นนโยบายโรงเรียน เน้นการสร้างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใช้ระบบสารสนเทศ และการนิเทศติดตามแบบมีส่วนร่วม ผู้นำสถานศึกษาต้องมีบทบาทใน กำหนดนโยบายโรงเรียนปลอดความรุนแรง ขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ร่วมกับครู ส่งเสริม PLC เพื่อสร้างความเข้าใจในวินัยเชิงบวก เป็นแบบอย่างของการสื่อสารที่เคารพ และสร้างแรงบันดาลใจ

มูลนิธิสยามกัมมาจล (2564) – จากโครงการโรงเรียนพัฒนาตนเอง เน้น 4 องค์ประกอบ สำคัญที่สนับสนุนวินัยเชิงบวกในโรงเรียน ได้แก่

1. วัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อความปลอดภัยทางจิตใจ
2. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบองค์รวม
3. การมีส่วนร่วมของครูและนักเรียนในกระบวนการสร้างข้อตกลง
4. การสื่อสารที่เห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์และไม่ใช้ความรุนแรง
5. ผู้นำต้องเป็น “โค้ชทางการเปลี่ยนแปลง” ใช้การประเมินเชิงพัฒนา สร้างชุมชนแห่ง

การเรียนรู้ และสนับสนุนครูออกแบบวัฒนธรรมวินัยที่ตอบโจทย์บริบท ผู้นำที่ดีคือผู้สร้าง *สนามพลังบวก (Positive Energy Field)* สร้างพื้นที่ปลอดภัยทางจิตใจในโรงเรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมอย่างแท้จริง ใช้แนวทาง *Developmental Evaluation (DE)* ในการสะท้อนและปรับปรุงการดำเนินงาน ส่งเสริมให้นักเรียนมีบทบาทในการสร้างกฎร่วม

วรสิทธิ์ ศรศรีวิชัย (2565) การใช้การประเมินเชิงพัฒนาเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกเสนอ องค์ประกอบของวินัยเชิงบวกไว้ ดังนี้

1. การเข้าใจธรรมชาติและพัฒนาการของผู้เรียน
2. การสร้างบรรยากาศแห่งความเข้าใจและไม่ใช้ความรุนแรง
3. การวางข้อตกลงร่วมกัน
4. การให้แรงเสริมทางบวกและคำชมเชิงพฤติกรรม
5. การสอนทักษะชีวิตควบคู่กับวินัยในตนเอง
6. การใช้การสะท้อนผลร่วมกับผู้เรียนในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
7. ผู้นำวินัยเชิงบวกต้องมีทักษะการฟัง สร้าง PLC อย่างมีคุณภาพ ส่งเสริมแรงจูงใจครู

และเข้าใจระบบการเปลี่ยนแปลงที่ไม่เป็นเส้นตรง ใช้ DE เป็นเครื่องมือสะท้อนผล ผู้นำวินัยเชิงบวก ควรเป็นผู้ที่เข้าใจบริบทของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส ใช้การประเมินเชิงพัฒนาเป็นเครื่องมือในการปรับพฤติกรรม ขับเคลื่อน PLC เพื่อให้ครูแลกเปลี่ยนแนวทางไม่ใช้การลงโทษ บูรณาการวินัยเชิงบวกในระบบงานทุกด้านของโรงเรียน

Marshall Rosenberg (2003) – *Nonviolent Communication (NVC)* แม้ Rosenberg จะไม่ได้พูดถึงในเรื่อง “วินัยเชิงบวก” แต่แนวคิดของเขาเป็นรากฐานสำคัญของวินัยเชิงบวกผ่านแนวทาง การสื่อสารอย่างสันติ (Nonviolent Communication) ซึ่งมี 4 องค์ประกอบคือ

1. การสังเกต (Observation) มองพฤติกรรมโดยไม่ตัดสิน
2. ความรู้สึก (Feelings) ระบุอารมณ์ของตนเองอย่างตรงไปตรงมา

3. ความต้องการ (Needs) เชื่อมโยงกับความต้องการภายในของมนุษย์
4. การร้องขอ (Request) สื่อสารสิ่งที่ต้องการอย่างไม่บังคับ
5. ผู้นำต้องใช้การสื่อสารอย่างสันติ (Nonviolent Communication) ไม่ตัดสิน หลีกเลี่ยงการออกคำสั่ง ใช้ความเข้าใจความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่นเป็นพื้นฐาน ผู้นำวินัยเชิงบวกต้องใช้ การสื่อสารอย่างสันติ (Nonviolent Communication: NVC) ฟังด้วยความเข้าใจ (Empathetic Listening) เน้นความรู้สึก-ความต้องการ และการร้องขออย่างไม่บังคับ ไม่ใช้อำนาจแบบควบคุม แต่สร้างความร่วมมืออย่างมีมนุษยธรรม

Durrant (2010) ได้เสนอองค์ประกอบของวินัยเชิงบวกไว้ ดังนี้

1. การระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)
2. การให้ความอบอุ่น (Providing warmth)
3. ความเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก (Understanding how children think and feel)
4. การแก้ปัญหา (Problem solving)
5. ตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline)
6. ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ผู้นำที่ดีต้องสร้างความสัมพันธ์ที่อบอุ่น กำหนดกฎร่วม สนับสนุนครูใช้การสะท้อนคิด ใช้เหตุผล ไม่ใช้ความรุนแรง และเน้นการเสริมแรงทางบวก ผู้นำที่สนับสนุนวินัยเชิงบวกต้องเป็นผู้นำที่ ฟังนักเรียนด้วยความเข้าใจ (Empathetic Listening) ส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความเมตตาและไม่ใช้ความรุนแรง สร้างระบบที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้จากพฤติกรรม ไม่ใช่ถูกลงโทษ ช่วยให้ครูมีเครื่องมือและแนวทางในการจัดการพฤติกรรมโดยไม่ลงโทษ

ตาราง 9 แสดงผลการวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

องค์ประกอบ	Nelsen, Lott และ Glenn (2000)	Power, F. Clark and Hart, Stuart N	RAPCAN (2008)	Durrant (2010)	สพฐ., 2565	มูลนิธิสยามกัมมาจล (2564)	วารลัพท์ ศรศรีวิชัย (2565)	Marshall Rosenberg (2003)	Hargreaves & Fullan (2011)	Fullan (2001; 2007)	ความถี่
1.การสร้างบรรยากาศภายในชั้นเรียน	√			√							2
2.การกำหนดให้มีการประชุมชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ	√			√							2
3. ทำความเข้าใจพฤติกรรมไม่พึงประสงค์	√	√		√							3
4. การใช้แรงจูงใจ	√			√							2
5. การใช้วินัยเชิงบวกเป็นเครื่องมือในการจัดการชั้นเรียน	√			√							2
6. การมีส่วนร่วมในการประชุมของพ่อแม่/ครู/เด็ก	√			√							2
7.การใช้วิธีการครูช่วยครูในการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน	√	√		√							3
8.เคารพศักดิ์ศรีของเด็ก		√		√							2
9.พยายามพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การมีวินัยในตนเอง และบุคลิกลักษณะที่ดี		√		√							2
10.เพิ่มการมีส่วนร่วมของเด็ก		√		√							2
11.เคารพความต้องการในการพัฒนาของเด็กและคุณภาพชีวิตของเด็ก		√		√				√			2

องค์ประกอบ	Nelsen, Lott และ Glenn (2000)	Power, F. Clark and Hart, Stuart	RAPCAN (2008)	Durant (2010)	สพฐ., 2565	มูลนิธิสยามกัมมาจล (2564)	วรสิทธิ์ ศรศรีวิชัย (2565)	Marshall Rosenberg (2003)	Hargreaves & Fullan (2012)	Fullan (2001; 2007)	ความถี่
12. ให้ความเป็นธรรม (ความเสมอภาคและไม่เลือกปฏิบัติ) และความยุติธรรม		✓									1
13. ส่งเสริมความสามัคคี		✓									1
14. การจัดสภาพแวดล้อม			✓								1
15 . การมีส่วนร่วมของเด็ก			✓								1
16 . การระบุเป้าหมายระยะยาว	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓			7
17 . การให้ความอบอุ่น และการให้แนวทาง	✓	✓	✓	✓		✓		✓			6
18 . ความเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก	✓	✓	✓	✓		✓		✓			6
19 . การแก้ปัญหา	✓	✓	✓	✓							4
20 . ตอบสนองกับวินัยเชิงบวก				✓	✓		✓	✓			4
21. ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10

ตาราง 10 แสดงผลการวิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่สัมพันธ์กันเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

องค์ประกอบโรงเรียน	เชื่อมโยงกับประเด็นหลัก	การวิเคราะห์
1. การระบุเป้าหมายระยะยาว	การพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์, คุณภาพชีวิตเด็ก	การมีเป้าหมายระยะยาวช่วยกำหนดแนวทางการพัฒนานักเรียนให้มีวินัยในตนเองและมีพฤติกรรมเหมาะสมอย่างยั่งยืน
2. การให้ความอบอุ่น	การสร้างบรรยากาศห้องเรียน, การให้แนวทาง	การให้ความอบอุ่นจากครูช่วยให้นักเรียนรู้สึกปลอดภัย กล้าแสดงออก และเปิดใจต่อการพัฒนา
3. ความเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก	ความเข้าใจเด็ก, เคารพศักดิ์ศรีและสิทธิเด็ก	ความเข้าใจในพฤติกรรมและอารมณ์ของเด็กเป็นพื้นฐานของการจัดการชั้นเรียนอย่างสร้างสรรค์
4. การแก้ปัญหา	การใช้วิธีครูช่วยครู, การมีส่วนร่วมแก้ปัญหา	กระบวนการแก้ปัญหามุ่งเน้นความร่วมมือ เช่น การใช้วิธีครูช่วยครูและการมีส่วนร่วมของเด็กและผู้ปกครอง
5. ตอบสนองกับวินัยเชิงบวก	การใช้วินัยเชิงบวก, การเสริมแรงทางบวก	การตอบสนองต่อพฤติกรรมของนักเรียนควรเน้นการเสริมแรงทางบวกมากกว่าการลงโทษ
6. ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	การสร้างวัฒนธรรมโรงเรียน, การใช้ข้อมูลและการสะท้อนร่วม	ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์เชิงบวกต้องส่งเสริมวัฒนธรรมที่ไม่ใช้ความรุนแรง เน้นความเข้าใจและสนับสนุนเครื่องมือให้ครูใช้จัดการพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์

ผู้วิจัยจึงได้เลือกประเด็นที่คล้ายคลึงกัน และบูรณาการประเด็นอื่นเข้าด้วยกัน และสรุปได้ว่าองค์ประกอบการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน สอดคล้องตามแนวทาง Durrant (2010) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ประการ คือ

1. การระบุเป้าหมายระยะยาว
2. การให้ความอบอุ่น
3. ความเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก
4. การแก้ปัญหา
5. ตอบสนองกับวินัยเชิงบวก
6. ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ตามองค์ประกอบหลัก 6 ประการ ของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร สรุปได้ดังนี้ Durrant (2010) กล่าวว่า การนำวินัยเชิงบวกไปใช้ในการปฏิบัติงานของครู ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่มีลำดับขั้นตอนการใช้วินัยเชิงบวกในชั้นเรียน 5 ประการ ดังนี้

1) การระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)

การสอนให้เด็กเรียนรู้สิ่งที่ดีเพื่อความสำเร็จในชีวิตเป็นงานสำคัญที่สุดของครูโดยครูต้องกำหนดเป้าหมายเพื่อเป็นรากฐานให้สามารถสร้างทักษะด้านวินัยเชิงบวกให้กับเด็กได้อย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ เป้าหมายระยะยาว คือ สิ่งที่ครูต้องการให้เกิดขึ้นกับเด็กในอนาคต และต้องการให้คงอยู่ตลอดไปในชีวิตของเด็ก อาทิ มีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น เป็นผู้รอบคอบและเป็นคนสุภาพ เป็นคนที่ซื่อสัตย์และไว้วางใจได้ เป็นคนที่ตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด เป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง เป็นคนที่คอยห่วงใยคุณ เป็นพ่อแม่ที่รักลูก นอกจากนี้ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กยังมีผลกระทบต่อชีวิตของเด็กด้วย ตัวอย่างพฤติกรรมที่ครูแสดงต่อเด็กระหว่างปฏิกริยาเฉพาะหน้า(เชิงลบ) กับเป้าหมายระยะยาว (เชิงบวก) ดังนี้

ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบปฏิกริยาเฉพาะหน้าของครูกับเป้าหมายระยะยาวที่ครูต้องการให้เกิดขึ้นกับเด็กในอนาคต

ปฏิกริยาเฉพาะหน้า	เป้าหมายระยะยาว
การตำหนิ การวิจารณ์	การส่งเสริมความภูมิใจในคุณค่าของตน
การสบประมาท	การสอนให้รู้จักวิธีแก้ปัญหาโดยไม่ใช้ความรุนแรง
การดูต่ำด้วยคำหยาบคายหรือเหยียดหยาม	การสร้างความเข้มแข็งทางใจให้เอาชนะอุปสรรค
การทำให้อับอายขายหน้า	การทำให้ได้ความทรงจำที่มีความสุขเกี่ยวกับโรงเรียนและครู

ที่มา : Durant ,2010

การไปถึงเป้าหมายระยะยาวของครูมักถูกขัดขวางด้วยปฏิกริยาเฉพาะหน้าของครู เช่น การตะโกนดุด่า การดูถูกเหยียดหยามเด็กต่อหน้าผู้อื่น และการเขินดี การตอบสนองเด็กในลักษณะเช่นนี้ตรงกันข้ามกับสิ่งที่ครูต้องการให้เด็กได้เรียนรู้ในระยะยาวทำให้ครูเสียโอกาสแสดงให้เด็กเห็นวิธีปฏิบัติที่ดี และเสียโอกาสส่งเสริมให้เด็กมีแรงจูงใจในการเรียนรู้

2) การให้ความอบอุ่น และการให้แนวทาง

การให้ความอบอุ่น (Providing warmth) เป้าหมายระยะยาวช่วยให้ครูสามารถใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ แต่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้จำเป็นต้องมีเครื่องมือแนวทาง ได้แก่ ความอบอุ่น มีลักษณะ ดังนี้ การให้ความอบอุ่น ครูควรตระหนักว่า การปฏิบัติต่อเด็กอย่างเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ ส่งผลดีต่อการเรียนรู้ของเด็ก กล่าวได้ว่า มนุษย์ทุกคนเรียนรู้ได้ดีเมื่อรู้สึกผ่อนคลาย และปลอดภัย ทำให้สามารถมุ่งความสนใจกับข้อมูลที่ได้รับและช่วยให้จดจำได้ดี โดยในชั้นเรียนที่มีบรรยากาศอบอุ่น เด็กมักให้ความร่วมมือ และมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาน้อยลง ได้แก่ การเข้าใจความต้องการทางการเรียนรู้ และทางสังคมของเด็ก การเข้าใจอารมณ์ และความรู้สึกของเด็ก การทำให้เด็กรู้สึกถึงความปลอดภัยทางร่างกาย และจิตใจ การแสดงออกต่อเด็กด้วยความรัก ความอบอุ่น และความห่วงใย อารมณ์เสมอต้นเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์) ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข ความรักที่แสดงออกมาทางกายและคำพูด เคารพระดับพัฒนาการของเด็ก เข้าใจความต้องการของเด็ก เข้าใจความรู้สึกของเด็ก ให้กำลังใจ

การให้โครงสร้างและการให้แนวทาง (Providing structure) ครูควรตระหนักว่า การให้ความรู้ และการให้แนวทางมีผลต่อการเรียนรู้ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์และด้านสังคมของเด็ก และเป็นแนวทางที่ช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในชีวิต โดยวิธีการที่ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ได้แก่ การให้แนวปฏิบัติที่ชัดเจนทั้งด้านพฤติกรรม และด้านวิชาการ การอธิบายเหตุผลของการมีกฎระเบียบ การกระตุ้นส่งเสริมให้เด็กคิด และปฏิบัติด้วยตนเอง การสอนให้เด็กสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งกับผู้อื่นในลักษณะที่สร้างสรรค์ การให้เด็กมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ และวิธีการแก้ไขความผิดพลาดของตน การสอนให้เด็กตระหนักถึงผลกระทบจากการกระทำของตนเอง และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง อธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน การสนับสนุนที่ส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จส่งเสริมความคิดที่เป็นอิสระของเด็ก (ส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น) รู้จักการเจรจาต่อรอง เอาใจใส่ ไม่ปล่อยปละละเลย

3) ความเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก (Understanding how children think and feel)

พัฒนาการเป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่อง ไม่มีสิ้นสุด ก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ทำให้ครูสามารถสอนความรู้ และทักษะใหม่ๆ ให้กับเด็กได้ตลอดเวลา เด็กแต่ละวัยมีวิธีการการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน และเปลี่ยนแปลงไปตามวัยดังนั้นวิธีสอนต้องเปลี่ยนตามเช่นกัน

ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อพัฒนาการเด็ก ทำให้พัฒนาการหยุดชะงัก หรือล่าช้ากว่าปกติ ได้แก่ ผลกระทบต่อสมองที่ได้รับก่อนหรือระหว่างคลอด เช่น พันธุกรรม สารพิษ ครูควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กว่าเป็นไปตามระดับพัฒนาการ และบางส่วนอาจเกิดจากปัจจัยภายนอก เมื่อครูเข้าใจจะสามารถตอบสนองเด็กได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ได้แก่ความสามารถในการอธิบาย

การให้กำลังใจ การแนะนำความรู้ การสร้างความอบอุ่น การสอนความรู้ และทักษะใหม่ๆ ให้กับเด็ก แต่เด็กในแต่ละวัยไม่ได้เรียนรู้ลักษณะเดียวกันทั้งหมด วิธีคิดและวิธีทำความเข้าใจสิ่งต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ ดังนั้น วิธีการสอนต้องเปลี่ยนตามไปการเข้าใจพัฒนาการเด็กทำให้ครูเข้าใจ พฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกของเด็ก สามารถส่งเสริมความรู้ ความสามารถให้กับเด็กได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เมื่อเด็กได้รับการยอมรับจะทำให้มีความมั่นใจในความสามารถของตน มีความตั้งใจในการเรียนรู้ และมีความเชื่อมั่นว่าตนสามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้

เด็กทุกคนมีลำดับขั้นของพัฒนาการในแต่ละวัยเหมือนกัน ได้แก่ การนั่ง การคลาน การยืน การเดิน แต่สิ่งที่แตกต่างกัน คือ สภาพแวดล้อม บุคลิกภาพ ความถนัด และความสามารถ ครูต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก ได้แก่ สภาพแวดล้อมในบ้าน วัฒนธรรม โครงสร้างร่างกาย ความถนัดและความสนใจ อารมณ์ หากครูไม่เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลที่เกิดขึ้น อาจมีผลกระทบต่อสภาพความพร้อมของเด็กในการเรียนรู้ แรงจูงใจ ความมั่นใจในความสามารถของตนเองที่จะทำให้สำเร็จ และทักษะทางสังคมของเด็ก การให้ความปลอดภัยกับเด็ก การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก ความต้องการเป็นอิสระของเด็ก ต้องการเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต รับรู้นิสัยใจคอและเคารพความเป็นตัวตนของเด็ก เข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก การเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล เข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก

4) การแก้ปัญหา (Problem solving)

การแก้ปัญหาคืออาศัยความรู้ ความเข้าใจ โดยการนำความรู้ด้านพัฒนาการเด็ก และความแตกต่างระหว่างบุคคลมาประยุกต์ใช้ เพื่อหาเหตุผลของการแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน แล้วนำเครื่องมือของวินัยเชิงบวกมาเลือกจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กอย่างสร้างสรรค์ ให้นักเรียนรู้วิธีการขจัดความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ ให้เด็กมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต การแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา) ให้ความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น ความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย

5) ตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline)

ควรระลึกถึงเป้าหมายระยะยาวถึงลักษณะของเด็กที่คาดหวังไว้เป็นแบบแผนปฏิบัติ จะช่วยให้จัดการกับเป้าหมายระยะสั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยวิธีการที่มุ่งมั่นสร้างความอบอุ่นและแนะแนวทางสำหรับเด็ก คำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเขา เข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม ให้พวกเขาได้ลองทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ช่วยเหลือและส่งเสริมพวกเขาให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี ผู้ปกครองหรือครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกต่อพฤติกรรมเด็กอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความคุ้นชินและสามารถควบคุมสถานการณ์ที่ท้าทายได้อย่างปราศจากความรุนแรงตลอดจนต้อง

6) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก Change Leader in Promoting Positive Discipline

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกของผู้เรียน ผ่านกระบวนการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีเป้าหมายชัดเจน และใช้แนวทางวินัยเชิงบวกเป็นฐานในการดำเนินงาน แสดงบทบาทในการกำหนดวิสัยทัศน์ เชื่อมโยงพันธกิจของสถานศึกษากับพัฒนานักเรียนอย่างรอบด้าน สนับสนุนการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร ผู้ปกครอง ส่งเสริมการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ และพัฒนาวัฒนธรรมโรงเรียนให้เป็นพื้นที่แห่งความเข้าใจ ความเคารพ และการเรียนรู้ร่วมกันอย่างยั่งยืน

กล่าวโดยสรุป ในการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้วิจัยได้ออกประกอบ 6 ขั้นตอน ของส่งเสริมวินัยเชิงบวกตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant, Ph.D.) คือ 1. การระบุเป้าหมายระยะยาว 2. การให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง 3. การเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก 4. การแก้ปัญหา 5. การตอบสนองกับวินัยเชิงบวก 6. ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ซึ่งได้สอดคล้องกับการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดังนี้

ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบองค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ และขั้นตอนการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาค ทางการศึกษา (กสศ.)	ขั้นตอนการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant, Ph.D.)
1) การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal) 2) ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) 3) การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning)	1. การระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals) 2. การให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (Providing warmth and Providing structure) 3. การเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก

องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาค ทางการศึกษา (กสศ.)	ขั้นตอนการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)
4) กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วย กระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community)	(Understanding how children think and feel) 4. การแก้ปัญหา (Problem solving)
5) เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network)	5. การตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline) 6. ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัย เชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบของโรงเรียน 5 ประการ ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal) 2) ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) 3) การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) 4) กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) และ 5) เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) สามารถเชื่อมโยงกับหลักการองค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) และขั้นตอนการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan .Durrant,Ph.D.) ของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกได้อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกันในแต่ละมิติของการพัฒนาเชิงพฤติกรรมและวัฒนธรรมโรงเรียน ดังนี้

การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal) การมีเป้าหมายระยะยาวที่ชัดเจน (Identifying long-term goals) เป็นหัวใจของการพัฒนาอย่างยั่งยืน โรงเรียนที่ให้ความสำคัญกับการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กทั้งด้านพฤติกรรม คุณลักษณะ และความสามารถในการควบคุมตนเอง จะสามารถวางระบบการจัดการวินัยที่มีทิศทางและมีจุดหมาย ไม่เน้นการควบคุมชั่วคราว แต่เน้นการปลูกฝังระเบียบวินัยในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวินัยเชิงบวกที่เน้นการส่งเสริมการเรียนรู้ทางพฤติกรรมมากกว่าการลงโทษ

ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) ระบบสารสนเทศที่ดีช่วยให้โรงเรียนสามารถวางแผนและตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัย ซึ่งส่งเสริม

การให้ความอบอุ่น (Providing warmth) และการให้แนวทางอย่างมีโครงสร้าง (Providing structure) แก่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อมูลที่ได้จากระบบ เช่น การบันทึกพฤติกรรม การเข้าเรียน หรือผลการเรียน ช่วยให้ครูเข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคลและสามารถออกแบบการตอบสนองที่เหมาะสมกับลักษณะและความต้องการของแต่ละคน

การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) กระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียน คือพื้นที่สำคัญของการปลูกฝังวินัยเชิงบวกโดยตรง การที่ครูเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก (Understanding how children think and feel) คือพื้นฐานของการสร้างห้องเรียนที่ปลอดภัยและเป็นมิตร ครูที่เข้าใจนักเรียนสามารถออกแบบกิจกรรมที่ตอบสนองต่อพฤติกรรมและอารมณ์ของผู้เรียน และหลีกเลี่ยงการใช้วิธีลงโทษแบบเดิม ๆ ที่ลดทอนคุณค่าของเด็ก อีกทั้งยังสามารถกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่เหมาะสมผ่านการเรียนรู้ที่มีความหมายและเชื่อมโยงกับชีวิตของเด็ก

การพัฒนาครูและผู้บริหารผ่าน PLC (Professional Learning Community) PLC เป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมทักษะของครูในการใช้วินัยเชิงบวกอย่างแท้จริง ผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน การสังเคราะห์แนวทางใหม่ ๆ และการสะท้อนตนเองอย่างสม่ำเสมอ การฝึกครูให้สามารถ “แก้ปัญหา” (Problem solving) พฤติกรรมของนักเรียนอย่างมีส่วนร่วม ไม่ใช่ความรุนแรง และมองพฤติกรรมเป็นโอกาสในการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาและความร่วมมือ ซึ่ง PLC เป็นพื้นที่กลางที่เอื้อให้กระบวนการเหล่านี้เกิดขึ้น

เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) เครือข่ายช่วยสร้างความเข้มแข็งของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในระดับนโยบายและการปฏิบัติจริง การที่โรงเรียนร่วมมือกันแลกเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติ และสนับสนุนกันในระดับพื้นที่ ทำให้เกิดวัฒนธรรมของการ “ตอบสนองต่อพฤติกรรมของเด็กด้วยวินัยเชิงบวก” (Responding with positive discipline) อย่างเป็นระบบ ครูและผู้บริหารสามารถเข้าถึงเครื่องมือ แนวคิด และการฝึกอบรมร่วมจากภายนอก ซึ่งช่วยให้การพัฒนา นโยบายและแนวทางปฏิบัติเกิดขึ้นจริงและขยายผลได้อย่างกว้างขวาง

จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบหลักของโรงเรียนทั้ง 5 ประการ สอดคล้องและส่งเสริมกับแนวคิดสำคัญของวินัยเชิงบวกในทุกมิติ ทั้งในด้านการกำหนดเป้าหมาย การใช้ข้อมูล การจัดการในห้องเรียน การพัฒนาครู และการสร้างเครือข่ายสนับสนุน ผู้นำที่เข้าใจความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเหล่านี้ และสามารถขับเคลื่อนในทิศทางเดียวกัน จะสามารถสร้างโรงเรียนที่มีวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ ความเมตตา และความรับผิดชอบร่วมกันอย่างยั่งยืน

ตาราง 13 แสดงผลการเชื่อมความสัมพันธ์ องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) กับ ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)

การเชื่อมความสัมพันธ์ องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) กับ ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)			
องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)	ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)	การเชื่อมความสัมพันธ์	สอดคล้องกับแนวคิด/ทฤษฎี
1) การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal) โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน เพื่อใช้แนวทางในการวางกลยุทธ์ไว้อย่างชัดเจนและกำหนดพันธกิจ วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าประสงค์ ไว้ในแผนการดำเนินงานที่เป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม รวมไปถึงวิธีการตรวจสอบความคืบหน้าตามเป้าหมายและแนวทางในการถ่ายทอดเรื่องราว ความสำเร็จ และควรปรับปรุงเพื่อการพัฒนา ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ ของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ต้องเป็นผู้นำในการกำหนดเป้าหมายร่วมกับ คณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน	1) การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal) โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน เพื่อใช้แนวทางในการวางกลยุทธ์ไว้อย่างชัดเจนและกำหนดพันธกิจ วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าประสงค์ ไว้ในแผนการดำเนินงานที่เป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม รวมไปถึงวิธีการตรวจสอบความคืบหน้าตามเป้าหมายและแนวทางในการถ่ายทอดเรื่องราว ความสำเร็จ และควรปรับปรุงเพื่อการพัฒนา ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ต้องเป็นผู้นำในการกำหนดเป้าหมายร่วมกับ	องค์ประกอบข้างต้นนี้นับได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal) และการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals) นั้น ถือเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือแนวทางในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ โดยได้มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครอง	สอดคล้องกับทฤษฎีการตั้งเป้าหมาย (Goal-Setting Theory) โดย Edwin Locke (2006,น. 265-268). คือ 1. ความชัดเจน (Clarity) เป้าหมายต้องมีความเฉพาะเจาะจงและความชัดเจน 2.ความท้าทาย (Challenge) ต้องเป็นเป้าหมายที่ไม่ยาก แต่ก็ไม่ง่ายจนเกินไป และต้องสร้างความท้าทายที่พอดี 3.มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Commitment) ผู้ร่วมทีมต้องเข้าใจ เห็นด้วย และยอมรับเป้าหมายของทีมที่ถูกตั้งขึ้นมาอย่างเต็มที่ 4. เปิดรับข้อเสนอแนะ และคำติชม (Feedback) ต้องมีการตรวจสอบ เปิดรับข้อเสนอแนะ และสะท้อนข้อคิดเห็นอยู่เสมอ 5.ความซับซ้อนของภารกิจ (Task complexity) ต้องกระจาย

การเชื่อมความสัมพันธ์ องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) กับ ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)			
องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)	ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)	การเชื่อมความสัมพันธ์	สอดคล้องกับแนวคิด/ทฤษฎี
และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกคน เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	คณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกคน เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	นักเรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ออกเป็นเป้าหมายเล็ก ๆ หรืองานย่อย ๆ ได้ เพื่อให้คนอื่น ๆ รับผิดชอบงานได้ต่อ
2) ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารงานของโรงเรียนในกลุ่มงานต่างๆ ภายในโรงเรียน เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริง ที่เป็นประโยชน์ หรือการประสานงานตามกฎหมายที่กำหนด เพื่อให้สามารถนำข้อมูล ที่ผ่านการประมวลผล และ ถูกจัดให้อยู่ในรูปแบบที่มีประโยชน์ต่อ	2) การให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง การให้ความอบอุ่น (Providing warmth) ความอบอุ่น มีลักษณะ ดังนี้ การให้ความอบอุ่น ครูควรตระหนักว่า การปฏิบัติต่อเด็กอย่างเหมาะสมกับระดับ พัฒนาการ ส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็ก กล่าวได้ว่า มนุษย์ทุกคนเรียนรู้ได้ดีเมื่อรู้สึกผ่อนคลาย และปลอดภัย ทำให้สามารถมุ่งความสนใจกับข้อมูลที่ได้รับและช่วยให้จดจำได้ดี โดยในชั้นเรียนที่มีบรรยากาศอบอุ่น เด็กมักให้ความร่วมมือ และมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาน้อยลง ได้แก่ การเข้าใจความต้องการทางการ	องค์ประกอบข้างต้นนี้ นับได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นกระบวนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียน โดยครูเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียน เป็นสำคัญ โดยโรงเรียนจะต้องมีระบบสารสนเทศ มีข้อมูลพื้นฐานในการจัดการศึกษาของโรงเรียน	สอดคล้องกับงานวิจัยของ เวสซีโอ และอดัม (Vescio, V., Ross, D.; & Adams, A., 2008, น. 80-92) ทำการวิจัยเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพพบว่า การใช้ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู และการเรียนของนักเรียน เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ หากผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุน และเห็นคุณค่า และการที่ครูมีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ ส่งผลให้

การเชื่อมความสัมพันธ์ องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) กับ ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)			
องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)	ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)	การเชื่อมความสัมพันธ์	สอดคล้องกับแนวคิด/ทฤษฎี
การตัดสินใจและการดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการของสถานศึกษา ที่โรงเรียนต้องมีข้อมูล ระบบสารสนเทศของโรงเรียนไว้ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้มีความสะดวก รวดเร็วและมีคุณภาพ ดำเนินไปอย่างราบรื่น และเกิดประสิทธิภาพ ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการสถานศึกษา	เรียนรู้ และทางสังคมของเด็ก การเข้าใจอารมณ์ และความรู้สึกของเด็ก การทำให้เด็กรู้สึกถึงความปลอดภัยทางร่างกาย และจิตใจ การแสดงออกต่อเด็กด้วยความรัก ความอบอุ่น และความห่วงใย อารมณ์เสมอต้นเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์) ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข ความรักที่แสดงออกมาทางกายและคำพูด เคารพระดับพัฒนาของเด็ก เข้าใจความต้องการของเด็ก เข้าใจความรู้สึกของเด็ก ให้กำลังใจ	เพื่อให้การบริหารงานทั้ง 4 กลุ่มงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในการขับเคลื่อน การจัดการศึกษาของโรงเรียน โรงเรียน ต้อง มี กระบวนการสอนในชั้นเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี กระบวนการพัฒนาครู และ ผู้บริหาร ด้วย กระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ	ครูมองเห็นความสำคัญมากขึ้นกับการจัดการเรียน การสอน ที่มีนักเรียนเป็นศูนย์กลาง
3) โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) โรงเรียนมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ซึ่งจะต้องมีผู้เข้าร่วมหรือ	การให้โครงสร้างและการให้แนวทาง (Providing structure) ครูควรตระหนักว่า การให้ความรู้ และการให้แนวทางมีผลต่อการเรียนรู้ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์และด้านสังคมของเด็ก และเป็น	เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ระหว่างครูกับครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาและนักการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เป็น	สอดคล้องกับงานวิจัยของฮอร์ด (Hord, 1997 อ้างถึงใน สุรพล ธรรมมรดี และคณะ, 2553 น.45) ได้ทำการสังเคราะห์รายงานการวิจัยเกี่ยวกับโรงเรียนที่มีการจัดตั้งชุมชนแห่งวิชาชีพ โดยใช้คำถามว่า โรงเรียนดังกล่าวมีผลลัพธ์

การเชื่อมความสัมพันธ์ องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) กับ ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)			
องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)	ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)	การเชื่อมความสัมพันธ์	สอดคล้องกับแนวคิด/ทฤษฎี
นักเรียนจำนวนหนึ่งจึงจะเป็นผู้ฟัง มีกระตือรือร้น และ มี ส่วน ร่วม ใน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ นั้น นักเรียนและครูต้องปรากฏตัวในห้องเรียน การเรียนรู้ในชั้นเรียน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยน ความคิด เห็น อย่าง เปิด เผย และ การ มี ปฏิสัมพันธ์แบบเห็นหน้า กันของนักเรียนและครู การเรียนรู้ในห้องเรียน ยังส่งเสริมการขัดเกลาทางสังคมระหว่างครูและนักเรียน การประเมินเพื่อน และการอภิปรายกลุ่ม และการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ต้อง ค ร อ บ ค ลุ ม ถึง สภาพแวดล้อมของห้องเรียน จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน ระดับชั้นเรียน เป็น กระบวนการจัดการเรียน	แนวทางที่ช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในชีวิต โดยวิธีการที่ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ได้แก่ การให้แนวปฏิบัติที่ชัดเจนทั้งด้านพฤติกรรม และ ด้านวิชาการ การอธิบายเหตุผลของการมีกฎระเบียบ การกระตุ้นส่งเสริมให้เด็กคิด และปฏิบัติด้วยตนเอง การสอนให้เด็กสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งกับผู้อื่นในลักษณะที่สร้างสรรค์ การให้เด็กมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ และ วิธีการ แก้ไข ความ ผิดพลาดของตน การสอนให้เด็กตระหนักถึงผลกระทบจากการกระทำของตนเอง และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน การสนับสนุนที่ส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จส่งเสริมความคิดที่เป็นอิสระของเด็ก (ส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น) รู้จักการเจรจาต่อรอง เอาใจใส่ ไม่ปล่อยปละละเลย	การหาทางแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ดีที่สุด อาทิ เพื่อแก้ปัญหาของผู้เรียนในการเรียนรู้ เพื่อสร้างความอบอุ่น ให้ความรัก ให้ความปลอดภัย แก่ผู้เรียน และเป็นแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้เรียน โดยครูจะต้องเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน ตลอดจนต้องสอนให้นักเรียนได้รู้จักการแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ด้วยตนเอง	อะไรบางอย่างที่แตกต่างไปจากโรงเรียนทั่วไปที่ไม่มีชุมชนแห่งวิชาชีพ และถ้าแตกต่างแล้วจะมีผลดีต่อครูผู้สอนและต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง ได้ผลสรุปเป็นประเด็นย่อๆ ดังนี้ 1. ลดความรู้สึกโดดเดี่ยวในงานสอนของครูลง 2. เพิ่มความรู้สึกร่วมกันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น โดยเพิ่มความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจอย่างแข็งขัน 3. รู้สึกร่วมกันรับผิดชอบต่อการพัฒนาการโดยรวมของนักเรียน และร่วมกันรับผิดชอบ เป็นกลุ่มต่อผลสำเร็จของนักเรียน

การเชื่อมความสัมพันธ์ องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) กับ ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)			
องค์ประกอบของการ พัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุน เพื่อความเสมอภาค ทางการศึกษา (กสศ.)	ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัย เชิงบวกตามแนวคิด ของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)	การเชื่อมความสัมพันธ์	สอดคล้องกับ แนวคิด/ทฤษฎี
การสอน เป็นการ จัด กิจกรรมส่งเสริมการ เรียนรู้ และการพัฒนา ผู้เรียน ถือเป็นกิจกรรมที่ผู้สอน และผู้เรียนร่วมมือกัน ดำเนินกิจกรรม			
4) โรงเรียนมีการใช้ ชุมชนเรียนรู้เพื่อ พัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โรงเรียนมี กระบวนการในการ รวมตัว ร่วมใจ ร่วม พลัง ร่วมทำและร่วม เรียนรู้ร่วมกัน เป็น ลักษณะของ ปฏิสัมพันธ์ที่ต่อเนื่อง ระหว่างครูกับครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาและ	3) ความเข้าใจวิธีคิดและ ความรู้สึกของเด็ก (Understanding how children think and feel) พัฒนาการเป็นกระบวนการที่ มีความต่อเนื่อง ไม่มีสิ้นสุด ก่อให้เกิดการเรียนรู้และ ประสบการณ์ การ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเด็ก ทำให้ครูสามารถสอนความรู้ และทักษะใหม่ๆให้กับเด็กได้ ตลอดเวลา เด็กแต่ละวัยมี วิธีการการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน และเปลี่ยนแปลงไปตามวัย ดังนั้น วิธีสอนต้องเปลี่ยน ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อ พัฒนาการเด็ก ทำให้	4. รู้สึกเกิดสิ่งที่เรียกว่า “พลังการเรียนรู้” (Powerful learning)” ซึ่ง ส่งผลให้ การ ปฏิบัติการสอนในชั้น เรียนของตนมีผลดียิ่งขึ้น กล่าวคือ มีการค้นพบ ความรู้และความเชื่อ ใหม่ๆ ที่เกี่ยวกับวิธีการ สอนและตัวผู้เรียนซึ่งตน ไม่เคยสังเกตหรือสนใจ มาก่อน 5. เข้าใจในด้าน เนื้อหาสาระที่ต้องทำ การสอนได้แตกฉาน ยิ่งขึ้น และรู้ว่าตนเอง ควรแสดงบทบาทและ	

การเชื่อมความสัมพันธ์ องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) กับ ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)			
องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)	ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)	การเชื่อมความสัมพันธ์	สอดคล้องกับแนวคิด/ทฤษฎี
นั ก ก ร ศี ก ษ า ที่ เกี่ยว ข้อง ตั้ง แต่ สอง คน ขึ้น ไป เพื่อ ร่วม มี อ ร่ ม ใจ กัน เรียน รู้ ทาง วิชา ศี พ การ ศี ก ษ า โดย อยู่ บน พื้น ฐ า น วิ ฒ น ธิ ร ร ม ความ สัม พัน ธ์ แบบ ก ล ย า ณ มี ต ร ที่ มี วิ สัย ทั ศ น์ คุณ ค่า เป้าหมาย และการ กิจ ร่วม กัน ทำ งาน ร่วม กัน แบบ ทีม จัด การ เรียน รู้ ที่ มี ครู เป็น ผู้ นำ ร่วม กัน ซึ่ง ผู้ บริหาร แบบ ผู้ ดู แล สนับสนุน สู่ การ เรียน รู้ และ พัฒนา วิชา ศี พ เปลี่ยน แปลง คุณ ภาพ ตนเอง สู่ คุณ ภาพ การ จัด กิจ การ ส่ง เสริม การ เรียน รู้ และ การ พัฒนา ผู้ เรียน ที่ เน้น ความ สำ เจริ จ หรือ	พัฒนาการหยุดชะงัก หรือล่าช้ากว่าปกติ ได้แก่ ผลกระทบต่อสมองที่ได้รับก่อนหรือระหว่างคลอด เช่น พันธุกรรม สารพิษ ครูควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กว่าเป็นไปตามระดับพัฒนาการ และบางส่วนอาจเกิดจากปัจจัยภายนอก เมื่อครูเข้าใจจะสามารถตอบสนองเด็กได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ได้แก่ ความสามารถในการอธิบาย การให้กำลังใจ การแนะนำความรู้ การสร้างความอบอุ่น การสอนความรู้ และทักษะใหม่ๆ ให้กับเด็ก แต่เด็กในแต่ละวัยไม่ได้เรียนรู้ลักษณะเดียวกันทั้งหมด วิธีคิดและวิธีทำความเข้าใจสิ่งต่างๆ จะเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ ดังนั้นวิธีการสอนต้องเปลี่ยนตามไป การเข้าใจพัฒนาการเด็กทำให้ครูเข้าใจพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกของเด็ก สามารถส่งเสริมความรู้ ความสามารถ	พฤติกรรม การสอน อย่างไร จึงจะช่วยให้ นักเรียน เกิด การ เรียน รู้ ได้ ดี ที่ สุด ตาม เกณฑ์ ที่ คาดหมาย 6. รับทราบข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อวิชาชีฟได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็วขึ้น ส่งผลดีต่อการปรับปรุงพัฒนางานวิชา ศี พ ของ ตน ได้ ตลอดเวลา ครู เกิด แรง บั นดาลใจ ที่ จะ สร้าง แรง บั นดาลใจ ต่อ การ เรียน รู้ ให้ แก่ นักเรียน ต่อ ไป 7. เพิ่มความพึงพอใจเพิ่มขวัญกำลังใจต่อการปฏิบัติงานสูงขึ้น และลดอัตราการลาหยุดงานน้อยลง 8. มีความก้าวหน้าในการปรับเปลี่ยนวิธีสอนให้สอดคล้องกับลักษณะผู้เรียนได้อย่างเด่นชัด	

การเชื่อมความสัมพันธ์ องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) กับ ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)			
องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)	ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)	การเชื่อมความสัมพันธ์	สอดคล้องกับแนวคิด/ทฤษฎี
ประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ อันทำให้เกิดความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน	ให้กับเด็กได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เมื่อเด็กได้รับการยอมรับจะทำให้มีความมั่นใจในความสามารถของตน มีความตั้งใจในการเรียนรู้ และมีความเชื่อมั่นว่าตนสามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้ เด็กทุกคนมีลำดับขั้นของการพัฒนาการในแต่ละวัยเหมือนกัน ได้แก่ การนั่ง การคลาน การยืน การเดิน แต่สิ่งที่แตกต่างกัน คือ สภาพแวดล้อม บุคลิกภาพ		และรวดเร็วกว่าที่พบในโรงเรียนแบบเก่า 9. มีความผูกพันที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ให้ปรากฏอย่างเด่นชัดและยั่งยืน 10. มีความประสงค์ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบต่อปัจจัยพื้นฐาน

การเชื่อมความสัมพันธ์ องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) กับ ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)			
องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)	ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)	การเชื่อมความสัมพันธ์	สอดคล้องกับแนวคิด/ทฤษฎี
	ความถนัด และความสามารถ ครูต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก ได้แก่ สภาพแวดล้อมในบ้าน วัฒนธรรม โครงสร้างร่างกาย ความถนัดและความสนใจ อารมณ์ หากครูไม่เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลที่เกิดขึ้น อาจมีผลกระทบต่อสภาพความพร้อมของเด็กในการเรียนรู้ แรงจูงใจ ความมั่นใจในความสามารถของตนเองที่จะทำให้สำเร็จ และทักษะทางสังคมของเด็ก การให้ความปลอดภัยกับเด็ก การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก ความต้องการเป็นอิสระของเด็ก ต้องการเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต รับผิดชอบ และเคารพความเป็นตัวตนของเด็ก เข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก การเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล เข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก		นอกจากนี้ ยังสอดคล้อง กับ โรเจอร์ส (Rogers. 1969, น. 25) ระบุว่า หลักการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้อบอุ่นปลอดภัย ไม่น่าหวาดกลัว น่าไว้วางใจ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพ และแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเองอยู่แล้ว ครูจึงควรสอนแบบชี้แนะ (Non-Directive) โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้นำทางในการเรียนรู้ของตน (Self-Directive) และคอยช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนอย่างสะดวกจนบรรลุผลในการจัดการเรียนการสอนควรเน้นการเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning) เป็นสำคัญ เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญที่บุคคลใช้ใน การดำรงชีวิต และแสวงหาความรู้ต่อไป

การเชื่อมความสัมพันธ์ องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) กับ ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)

องค์ประกอบของการ พัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตาม แนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาค ทางการศึกษา (กสศ.)	ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัย เชิงบวกตามแนวคิด ของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)	การเชื่อม ความสัมพันธ์	สอดคล้องกับ แนวคิด/ทฤษฎี
ความถนัด และความสามารถ ครูต้องเรียนรู้ และทำความเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล ของเด็ก ได้แก่ สภาพแวดล้อมในบ้าน วัฒนธรรม โครงสร้างร่างกาย ความถนัดและ ความสนใจ อารมณ์ หากครูไม่เข้าใจความ แตกต่างระหว่างบุคคลที่เกิดขึ้น อาจมี ผลกระทบตอสภาพความพร้อมของเด็กใน การเรียนรู้ แรงจูงใจ ความมั่นใจใน ความสามารถของตนเองที่จะทำให้สำเร็จ และทักษะทางสังคมของเด็ก การให้ความ ปลอดภัยกับเด็ก การเสริมสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก ความต้องการ เป็นอิสระของเด็ก ต้องการเรียนรู้ และฝึก ทักษะชีวิต รับรู้สัญญาณและเคราพความ เป็นตัวตนของเด็ก เข้าใจในความเชื่อและ ค่านิยมในตัวเด็ก การเข้าใจความแตกต่าง ระหว่างบุคคล เข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการ ด้วยตนเองของเด็ก			

การเชื่อมความสัมพันธ์ องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) กับ ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)			
องค์ประกอบของการ พัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตาม แนวคิดของ กองทุนเพื่อ ความเสมอภาคทาง การศึกษา (กสศ.)	ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัย เชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)	การเชื่อมความสัมพันธ์	สอดคล้องกับ แนวคิด/ ทฤษฎี
4) การแก้ปัญหา (Problem solving) การแก้ปัญหามองอาศัยความรู้ ความเข้าใจ โดยการนำความรู้ด้าน พัฒนาการเด็ก และความแตกต่าง ระหว่างบุคคลมาประยุกต์ใช้ เพื่อ หาเหตุผลของการแสดงพฤติกรรมที่ ไม่พึงประสงค์ของเด็กที่เกิดขึ้นใน ชั้นเรียน แล้วนำเครื่องมือของวินัย เชิงบวกมาเลือกจัดการกับ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็ก อย่างสร้างสรรค์ ให้นักเรียนรู้วิธีการ ขจัดความคับข้องใจ หรือความ ขัดแย้งและความโกรธ ให้เด็กมี ทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต การแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา) ให้ความเคารพสิทธิของตนเองและ ผู้อื่น ความมั่นใจในการรับมือกับ สถานการณ์ที่ท้าทาย			

การเชื่อมความสัมพันธ์ องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) กับ ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)

องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)	ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัย เชิงบวกตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)	การเชื่อมความสัมพันธ์	สอดคล้องกับแนวคิด/ทฤษฎี
5) เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) โรงเรียนมีเครือข่ายความร่วมมือ โดยเป็นการจัดระบบให้หน่วยงาน บุคคล ได้แก่ โรงเรียน ครู ชุมชน ผู้ปกครอง หรือองค์กรที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างร่วมกัน หรือการจัดให้มีกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์กัน เพื่อนำไปสู่จุดหมายที่เห็นพ้องต้องกัน การรวมตัวเป็นเครือข่ายมีลักษณะเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเอาจุดแข็งของแต่ละฝ่ายมาเรียนรู้และสนับสนุนกันและกัน เป็นการ	5) ตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline) ควรระลึกถึงเป้าหมายระยะยาวถึงลักษณะของเด็กที่คาดหวังไว้ เป็นแบบแผนปฏิบัติ จะช่วยให้จัดการกับเป้าหมายระยะสั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยวิธีการที่มุ่งมั่นสร้างความอบอุ่นและแนะแนวทางสำหรับเด็ก คำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเขา เข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อมให้พวกเขาได้ลองทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ช่วยเหลือและส่งเสริมพวกเขาให้สามารถสร้างตัวเองที่ดี ผู้ปกครองหรือ	โรงเรียนมีเครือข่าย (School Network) และตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline) นั้นมีความสัมพันธ์กัน เพราะการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือเป้าประสงค์ ให้มีคุณภาพ มี ประ ส ท ธิ ผล มี ประสิทธิภาพ นั้น สิ่งที่เป็นสำคัญ สถานศึกษาต้องมีความร่วมมือและการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ทั้งในด้านงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ต่างๆ สถานศึกษาสามารถระดม ได้ ทุ ก ภ า ค ส่วน นอก จาก นี้ สถานศึกษาสามารถระดม กำลังร่างกาย แรงใจ พลังสมอง รวมกระทั่งความคิดสติปัญญา จากทุกองค์กร และชุมชน มาทำการพัฒนา	สอดคล้องกับ จิระศักดิ์ สร้อยคา (2561, หน้า 12) ได้กล่าวถึง การตระหนักถึงความจำเป็นของเครือข่าย หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้มีส่วนร่วมตระหนักและให้ความสำคัญในการร่วมคิด ร่วมวางแผนร่วมปฏิบัติ ร่วมติดตามและประเมินผล เพื่อให้งานเกิดการพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุดา มงคลสิทธิ์ (2562, หน้า 584) ได้ทำการศึกษาเรื่องกลยุทธ์ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชน จังหวัดชลบุรี พบว่า กลยุทธ์ในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการ

การเชื่อมความสัมพันธ์ องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) กับ ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)			
องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)	ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัย เชิงบวกตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)	การเชื่อมความสัมพันธ์	สอดคล้องกับแนวคิด/ทฤษฎี
ผณีกกำลัง ได้แก การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งการระดมการแลกเปลี่ยนทรัพยากรระหว่างกัน ไม่ว่าจะเป็น บุคลากร เงินทุนและสถานที่หรือวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และสนับสนุนให้บุคคล กลุ่มหรือองค์การช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้บรรลุเป้าหมายที่สมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้มุ่งเน้นการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้หน่วยงานต่างๆ ทุกระดับ ทั้งระดับชาติ เขต พื้นที่ การศึกษา สถานศึกษา ตลอดจนชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	ครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกต่อพฤติกรรมเด็กอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความคุ้นชิน และสามารถควบคุมสถานการณ์ที่ท้าทายได้อย่างปราศจากความรุนแรง	การศึกษาของสถานศึกษาให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้สู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ จะเห็นได้ว่า การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษามาก จะทำให้ตอบสนองบรรลุตามเป้าหมายระยะยาว หรือภาพความสำเร็จที่ต้องการจะเป็นให้เกิดขึ้นในอนาคตที่คาดหวังไว้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในที่นี้หมายถึง การตอบสนองกับวินัยเชิงบวกที่ผู้ปกครอง หรือโรงเรียนต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกต่อพฤติกรรมเด็กอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความคุ้นชินและสามารถควบคุมสถานการณ์ที่ท้าทายได้อย่างปราศจากความรุนแรง	จ้ ด ก า ร ศี ก ษ า ป ร ะ ก อ บ ดั ว ย 6 ขั น ต ่ อ น ได้ แก่ 1) ก า ร ต ร ะ หั น กั ง ค ว ม จ ำ เป็ น ข อ ง ค ร ี อ ช ำ ย 2) ก า ร ป ะ ส าน แสวงหาผู้ ร ่วม พ ฒ น า ค ร ี อ ช ำ ย 3) ก า ร ส ำ ร ัง พ ัน ธ สั น ญ า ร ่วม กั น 4) ก า ร บ ริ ห าร จ ำ ด ก าร ค ร ี อ ช ำ ย 5) ก ำ ร ต ิ ต ำ ม ผล พ ฒ น ำ ก าร ปฏิ บั ต ิ ำ น ข อ ง ค ร ี อ ช ำ ย และ 6) ก ำ ร อ ำ ร ัง ร ัก ษ ำ ส ำ ร ัง ค ว ม ต ่อ เนื่ อ ง ข อ ง ค ร ี อ ช ำ ย

การเชื่อมความสัมพันธ์ องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) กับ ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)			
องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)	ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)	การเชื่อมความสัมพันธ์	สอดคล้องกับแนวคิด/ทฤษฎี
5) เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) โรงเรียนมีเครือข่ายความร่วมมือ โดยเป็นการจัดระบบให้หน่วยงาน บุคคล ได้แก่ โรงเรียน ครู ชุมชน ผู้ปกครอง หรือองค์กรที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่าง ร่วมกัน หรือการจัดให้มีกิจกรรม ชุมชนสัมพันธ์กัน เพื่อนำไปสู่จุดหมายที่เห็นพ้องต้องกัน การรวมตัวเป็นเครือข่ายมีลักษณะเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเอาจุดแข็งของแต่ละฝ่ายมาเรียนรู้ และสนับสนุนกันและกัน เป็นการ	5) ตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline) ควรระลึกถึงเป้าหมายระยะยาวถึงลักษณะของเด็กที่คาดหวังไว้เป็นแบบแผนปฏิบัติ จะช่วยให้จัดการกับเป้าหมายระยะสั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยวิธีการที่มุ่งมั่นสร้างความอบอุ่นและแนะแนวทางสำหรับเด็ก คำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเขา เข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อมให้พวกเขาได้ลงมือทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ช่วยเหลือและส่งเสริมพวกเขาให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี ผู้ปกครองหรือ	การศึกษาของสถานศึกษาให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้สู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ จะเห็นได้ว่า การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ต่อการจัดการศึกษา มาก จะทำให้ตอบสนองบรรลุตามเป้าหมายระยะยาว หรือภาพความสำเร็จที่ต้องการจะเป็นให้เกิดขึ้นในอนาคต ที่คาดหวังไว้ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในที่นี้หมายถึง การตอบสนองกับวินัยเชิงบวกที่ผู้ปกครอง หรือโรงเรียนต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกต่อพฤติกรรมเด็กอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความคุ้นชินและสามารถควบคุมสถานการณ์ที่ทำทลายได้อย่างปราศจากความรุนแรง	สอดคล้องกับ จิระศักดิ์ สร้อยคา (2561, หน้า 12) ได้กล่าวถึง การตระหนักถึงความจำเป็นของเครือข่าย หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้มีส่วนร่วมตระหนักและให้ความสำคัญในการร่วมคิดร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติร่วมติดตามและประเมินผล เพื่อให้งานเกิดการพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดา มงคลสิทธิ์ (2562, หน้า 584) ได้ทำการศึกษาเรื่องกลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนจังหวัดชลบุรี พบว่า กลยุทธ์ในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการ

การเชื่อมความสัมพันธ์ องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) กับ ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)			
องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)	ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัย เชิงบวกตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)	การเชื่อมความสัมพันธ์	สอดคล้องกับแนวคิด/ทฤษฎี
ผณีกกำลัง ได้แก่ การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งการระดมการแลกเปลี่ยนทรัพยากรระหว่างกัน ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร เงินทุนและสถานที่ หรือวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และสนับสนุนให้บุคคล กลุ่มหรือองค์การช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้บรรลุเป้าหมายที่สมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้มุ่งเน้นการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้หน่วยงานต่างๆ ทุกระดับ ทั้งระดับชาติ เขต พื้นที่ การศึกษา สถานศึกษา ตลอดจนชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	ครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกต่อพฤติกรรมเด็กอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความคุ้นชิน และสามารถควบคุมสถานการณ์ที่ท้าทายได้อย่างปราศจากความรุนแรง	การศึกษาของสถานศึกษาให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้สู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ จะเห็นได้ว่า การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ต่อการจัดการศึกษามาก จะทำให้ตอบสนองบรรลุตามเป้าหมายระยะยาว หรือภาพความสำเร็จที่ต้องการจะเป็นให้เกิดขึ้นในอนาคตที่คาดหวังไว้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในที่นี้หมายถึง การตอบสนองกับวินัย เชิง บวก ที่ผู้ปกครอง หรือโรงเรียนต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกต่อพฤติกรรมเด็กอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความคุ้นชิน และสามารถควบคุมสถานการณ์ที่ท้าทายได้อย่างปราศจากความรุนแรง	จ้ ด ก า ร ศี ก ษ า ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การตระหนักถึงความจำเป็นของเครือข่าย 2) การประสานแสวงหาผู้ร่วมพัฒนาเครือข่าย 3) การสร้างพันธสัญญาร่วมกัน 4) การบริหารจัดการเครือข่าย 5) การติดตามผลพัฒนาการปฏิบัติงานของเครือข่าย และ 6) การธำรงรักษาสรางความต่อเนื่องของเครือข่าย

การเชื่อมความสัมพันธ์ องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) กับ ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)

องค์ประกอบของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ตามแนวคิดของ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)	ขั้นตอนของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกตามแนวคิดของโดร์แรนท์ (Joan E.Durrant,Ph.D.)	การเชื่อมความสัมพันธ์	สอดคล้องกับแนวคิด/ทฤษฎี
1) การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal)	6.) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)	- ผู้นำกำหนดวิสัยทัศน์ระยะยาวในการพัฒนาเด็กที่มีวินัยในตนเอง สนับสนุนการกำหนดเป้าหมายร่วมกันทั้งองค์กร เพื่อขับเคลื่อนวัฒนธรรมวินัยเชิงบวก	- สอดคล้องกับ Fullan (2001) เรื่องการนำการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ และ Durrant (2010) ที่เน้นการออกแบบการเรียนรู้เพื่อพฤติกรรมเชิงบวก
2) ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)	ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกของผู้เรียนผ่านกระบวนการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีเป้าหมายชัดเจน และใช้แนวทางวินัยเชิงบวกเป็นฐานในการดำเนินงาน	- ผู้นำสนับสนุนการใช้ข้อมูลพฤติกรรมและบริบทของนักเรียนในการวิเคราะห์และตัดสินใจเชิงระบบ เพื่อปรับแนวทางดูแลช่วยเหลืออย่างตรงจุด	- สอดคล้องกับแนวคิด Data-driven decision making และแนวทางของ สฟฐ. (2565) ที่เน้นการบริหารด้วยข้อมูล
3) การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning)	ผ่านกระบวนการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีเป้าหมายชัดเจน และใช้แนวทางวินัยเชิงบวกเป็นฐานในการดำเนินงาน	- ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและใช้วินัยเชิงบวกเป็นเครื่องมือในการจัดการชั้นเรียน	- สอดคล้องกับแนวคิดของ Nelsen et al. (2000), Rosenberg (2003) ที่เน้นการเคารพศักดิ์ศรีและใช้การสื่อสารอย่างไม่ใช้ความรุนแรง
4) กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community)	สถานศึกษากับการพัฒนา	สนับสนุนการสร้างบรรยากาศอบอุ่น	- สอดคล้องกับแนวคิดของ Hargreaves & Fullan (2012) เรื่อง Professional Capital และแนวคิด ครูเป็นผู้นำวินัยเชิงบวกในชั้นเรียน
5) เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network)	นักเรียนอย่างรอบด้าน	- ผู้นำสร้างวัฒนธรรมของการเรียนรู้ร่วม ส่งเสริมการสะท้อนคิด และพัฒนาศักยภาพของครูในการจัดการพฤติกรรมเชิงบวก	- สอดคล้องกับแนวทางของ มูลนิธิสยามกัมมาจล (2564) และ กสศ. (2564) ที่สนับสนุนการสร้าง “สนามพลังบวก” ระดับพื้นที่
	บุคลากร ผู้ปกครอง ส่งเสริมการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจและพัฒนาวัฒนธรรมโรงเรียนให้เป็นพื้นที่แห่งความเข้าใจ ความเคารพ และการเรียนรู้ร่วมกันอย่างยั่งยืน	- ผู้นำประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และหน่วยงานภายนอก เพื่อขยายผลการสร้างวัฒนธรรมแห่งความเข้าใจและไม่ใช้ความรุนแรง	

4.4 วิธีการและเทคนิคของการใช้นัยเชิงบวก

การสร้างวิธีการและเทคนิคของครูในการใช้นัยเชิงบวก มีดังนี้

สมบัติ ตาปัญญา (2558, น. 4-5 อ้างถึงใน ศุภศิริ สุวรรณธน.2563 หน้า 9-10) ได้กล่าวถึง แนวทางการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก ไว้ 4 ประการ ที่เรียกว่า CUTE ได้แก่

1. Confidence หมายถึง การให้ความมั่นใจ ในการสร้างวินัยเชิงบวก พ่อแม่ ผู้ปกครอง ควรเปลี่ยนจากการใช้วิธี “จับผิด” มองหาแต่ส่วนบกพร่องมาเป็น “จับถูก” มองหาสิ่งดี ในอัตราส่วน 4: 1 คือ พยายาม “จับถูก” พฤติกรรมที่ดีของเด็ก 4 ครั้ง ต่อการ “จับผิด” พฤติกรรม ที่ไม่เหมาะสม 1 ครั้ง และควรพยายามทำแบบนี้อย่าง “คงเส้นคงวา” เพื่อแสดงให้เด็ก ๆ เห็นว่าผู้ใหญ่ จริงจังกับการสังเกตสิ่งที่เด็ก ๆ ทำได้ดีเมื่อเห็นเด็กทำได้ดีก็แสดงความชื่นชม และให้รางวัลแก่เด็ก ๆ ทันที และเมื่อเด็กผิดพลาดก็ให้กำลังใจ ไม่ซ้ำเติม เด็กจะมั่นใจและภูมิใจในตัวเองมากขึ้น

2. Understanding หมายถึง การให้ความเข้าใจ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ควรพยายามทำความเข้าใจสถานการณ์จากมุมมองของเด็ก และหาวิธีต่อรองกับเด็กโดยไม่บังคับ เช่น หากเด็กวิ่งร่อนกลับบ้านดึกเกินเวลา แทนที่จะดุด่าโมโห อาจแสดงให้เด็กรู้ว่าพ่อแม่เป็นห่วง ขอฟังเหตุผลของเด็ก แสดงความเข้าใจแล้วช่วยเด็กคิดว่าจะทำอย่างไรจึงจะไม่มีปัญหาแบบนี้อีก

3. Trust หมายถึง การให้ความไว้วางใจ ซึ่งมีความสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล เป็นรากฐานที่ทำให้เกิดความรักความอบอุ่นในครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องไม่ดัดสันใจ แทนเด็กตลอดเวลา แต่ช่วยให้เด็กคิดหาทางเลือกต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาอย่างฉลาด รวมถึงเปิดโอกาส ให้เด็กได้ตัดสินใจทำในสิ่งที่เขาอยากทำบางเรื่องด้วยตัวเอง เพื่อให้เขาได้เติบโตขึ้นเป็นคนที่มี ความมั่นใจในตัวเอง

4. Empathy หมายถึง การเข้าใจความรู้สึก หรือการให้ความเห็นใจ พ่อแม่ผู้ปกครอง ควรพยายามลองมองสถานการณ์จากมุมมองของเด็ก รู้จักเข้าใจถึงความคิด และความรู้สึกของเด็ก เพราะเด็กทุกคนก็คือมนุษย์คนหนึ่งที่มีความคิดและความรู้สึกเหมือนคนทั่วไป เราจึงควรปฏิบัติต่อเขาอย่างให้เกียรติและเคารพในศักดิ์ศรีของเด็ก เสมือนเขาคือผู้ใหญ่คนหนึ่งเช่นกัน

ปิยวลี ธนเศรษฐกร, (2559) กล่าวว่า เทคนิคการสร้างวินัยเชิงบวก 10 เทคนิค ประกอบด้วย

- 1) หลักการ ทำให้เป็นเรื่องใหญ่ ชื่นชมอย่างเฉพาะเจาะจงเด็กแบบตัวต่อตัว
- 2) หลักการมองระดับสายตา ทำให้เด็กรู้สึกได้รับความใส่ใจ มีคุณค่าและเชื่อใจ
- 3) หลักการให้ทางเลือกเชิงบวก ไม่มีใครชอบให้ใครมาสั่งหรือ บังคับ โดยให้ทางเลือก 2 ทาง ซึ่งจะ让孩子คิดเป็น ผูกทักษะให้เด็กตัดสินใจ มีความคิดยืดหยุ่น ใช้ชีวิต กับสิ่งที่มีอยู่ได้ ใช้สถานการณ์ให้เด็กรับผิดชอบในสิ่งที่เลือก

4) หลักการเบี่ยงเบนพฤติกรรม เช่น เด็กเคาะ โต๊ะ ก็ให้เด็กทำอย่างอื่นที่ไม่สามารถเคาะโต๊ะได้ แต่อย่าใช้คำว่าหยุดหรือห้ามทำ เพราะเด็กจะต่อต้าน ไม่อยากให้ใครมาสั่ง

5) หลักการให้ความสำคัญ ทำให้เด็กรู้สึกมีส่วนร่วมสำคัญในสังคม มอบหน้าที่ให้รับผิดชอบ และชื่นชมเด็ก

6) หลักการกระชับ ไม่ตะโกนใส่เด็กเพราะมนุษย์มีสัญชาตญาณในการปกป้อง ตัวเอง เด็กจะตัดความสัมพันธ์ แต่ถ้าเป็นเสียงกระซิบจะใส่ใจฟัง

7) หลักการอะไรก่อนหลัง เช่น ทำงาน เสร็จแล้วไปเล่นได้เลย เป็นต้น ทั้งนี้การตั้งเงื่อนไขที่ไม่น่าสนใจจะทำให้เด็กต่อต้าน

8) หลักการตั้งเวลา ผูก ให้เด็กรู้จักวางแผน

9) หลักการส่งความรู้สึก เพื่อบอกความรู้สึกของเรา ทำให้เด็กเรียนรู้ว่าทุกการกระทำของเขาส่งผลต่อคนอื่นเสมอ

10) หลักการแสดงความเข้าใจ เด็กมีความรู้สึกทุกวันและมีหลายอารมณ์ ให้เด็กรู้ว่ากำลังมีอารมณ์อะไร รับรู้อารมณ์ตัวเอง และรู้ว่าต้องจัดการอะไรกับอารมณ์ของตัวเองและ สามารถกำกับตัวเองได้

นวลจันทร์ จุฑาภักติกุล (2563) ได้กำหนดเทคนิคการสร้างวินัยเชิงบวกไว้ว่า เทคนิคการสร้างวินัยเชิงบวก เป็นวิธีการสื่อสาร เชิงบวก ให้เด็กใช้ทักษะสมองส่วนหน้า เป็นการฝึกให้เด็กเรียนรู้และแก้ปัญหาเป็นโดยหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรง และการทำร้าย ร่างกายและจิตใจ และในขณะเดียวกันก็ใช้เป็นเครื่องมือในการการสอนพฤติกรรมที่เหมาะสมด้วย การสอนให้เด็กมีวินัยในตนเอง และ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถรับผิดชอบต่อหน้าที่ตนเอง และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข ได้กำหนดเทคนิคการสร้างวินัยเชิงบวก 10 เทคนิค ดังนี้

1) เทคนิคการชม คือ การชมเชย เมื่อเด็กกำลังมีพฤติกรรมที่ถูกต้อง เหมาะสม โดยการชมที่มีประสิทธิภาพ จะเป็นการชมถึงพฤติกรรมเจาะจง และตามด้วยคุณลักษณะที่สอดคล้องกับพฤติกรรม

2) เทคนิคการแสดงความเข้าใจ คือ การบอกอารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของเด็กที่กำลังเกิดขึ้น โดยการบอกว่า เข้าใจ ว่ารู้สึกอย่างไร เพราะอะไร จึงแสดงพฤติกรรมนั้น

3) เทคนิคการรอให้พร้อม คือการรอให้เด็กอารมณ์พร้อม ที่จะทำพฤติกรรมที่เหมาะสมด้วยตัวเอง โดยการบอกให้เด็ก ทำเมื่อพร้อม แทนการสั่ง การควบคุมให้เด็กทำเดี๋ยวนี้ หรือการลงโทษเด็กด้วยการ Time-out

4) เทคนิคการให้ทางเลือกเชิงบวก คือ การเสนอทางเลือกให้เด็ก 2 ทาง เมื่อต้องการให้เด็กทำพฤติกรรมเหมาะสม โดย ทั้งสองทางเลือกนั้นจะต้องไปให้ถึงเป้าหมาย และต้องรับได้ทั้ง 2 ทางเลือก

5) เทคนิคอะไรก็ได้ “ได้” คือ การบอกว่า “ได้” เมื่อเด็กขอทำอะไร โดยการอธิบายเพิ่มเติมว่าได้เมื่อไหร่ โดยสิ่งที่เด็กขอ นั้น ต้องเป็นเรื่องที่ไม่ทำร้ายตัวเอง ทำร้ายผู้อื่น หรือ ทำลายสิ่งของ

6) เทคนิคสิทธิ และหน้าที่ คือ การสอนเรื่องสิทธิและหน้าที่ โดยการบอกว่า เด็กมีสิทธิทำอะไรได้บ้างเมื่อเด็กสามารถ รับผิดชอบหน้าที่ ที่มากับสิทธินั้น

7) เทคนิคการมองตา คือ การพูดกับเด็กในระดับสายตา เทคนิคนี้สามารถใช้ควบคู่กับเทคนิคอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็น การมอง ตาเด็กเมื่อชม หรือ แสดงความเข้าใจ เพราะการมองตาเด็กนี้ นอกจากจะได้รับความสนใจ และสมาธิจากเด็กเพิ่มขึ้นแล้ว ยังเป็นการ แสดงถึงความจริงใจที่ส่งไปถึงใจเด็กได้อีกด้วย

8) เทคนิคการกอด คือ การกอดบอ ๆ ทั้งวัน และทุกวัน การกอดนี้สามารถใช้สำหรับ ทักทาย เมื่อตื่นพบเจอกันในตอน เช้า ก่อนแยกย้ายจากกันไปทำหน้าที่ และทักทายเมื่อกลับมาพบกัน ใหม่ หรือใช้การกอด เพื่อปลอบเด็กให้ลดอารมณ์เศร้า เหงา โกรธ เสียใจ และกลับคืนสู่อารมณ์ปกติ และยังสามารถกอด เพื่อแสดงความดีใจกับเด็ก

9) เทคนิค I – Message คือ การบอกอารมณ์ความรู้สึกให้เด็กรู้ โดยการอธิบายถึง ความรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมของเด็ก และผลที่ตามมา และความต้องการว่าอยากให้เด็กทำอะไร เพื่อที่จะทำให้รู้สึกดีขึ้น

10) เทคนิคการติดตามจนสำเร็จ (Follow Through) คือ การติดตามดูผลงานเด็ก เมื่อเด็กต้องรับผิดชอบทำอะไรก็ตาม โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ทำงานที่รับผิดชอบจนเสร็จ วัตถุประสงค์ของเทคนิคนี้ คือ การให้กำลังใจเมื่อเด็กต้องการ และการชมเชยเมื่อเด็ก ทำจนสำเร็จ

นรรีชต์ ฝันเชียร (2562อ้างถึงใน สุวรรณีศิริ สุวรรณธ.2563 หน้า 15-16) ได้กล่าวถึงเทคนิคของการสร้างวินัยเชิงบวกสำหรับ คุณครูไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. ควรชมเชยนักเรียนแบบเฉพาะเจาะจงตามสมควร เพื่อให้เขารู้สึกว่าตัวเองมีความสำคัญ
2. ในการพูดคุยกับนักเรียน ครูผู้สอนควรยืนในระดับสายตา กับนักเรียน ซึ่งจะทำให้ นักเรียนรู้สึกได้รับความใส่ใจ มีคุณค่าและเชื่อใจ
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีทางเลือกในเชิงบวก โดยไม่ใช้การสั่งหรือการบังคับ เช่น มีข้อเสนอให้นักเรียนเลือกว่า จะให้จัดสอบหรือจะทำรายงานมาส่งเก็บคะแนน ซึ่งสิ่งจะช่วยให้ นักเรียนรู้จักคิดและตัดสินใจเลือกสิ่งที่เหมาะสมกับตัวเอง
4. ใช้วิธีการเบี่ยงเบนพฤติกรรมแทนการสั่งให้หยุดหรือห้าม เช่น นักเรียนบางคน ที่ชอบเหม่อลอยออกไปนอกหน้าต่าง ก็อาจเปลี่ยนที่นั่งให้ใกล้ชิดคุณครูหรือให้ห่างจากหน้าต่างแทนการไปดุต่อนักเรียน ซึ่งจะทำให้ นักเรียนมีความรู้สึกต่อต้านได้

5. ควรให้ความสำคัญกับนักเรียนทุกคน ในฐานะเขาเป็นส่วนหนึ่งของชั้นเรียน เขาควรมีสิทธิ์ในการนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับชั้นเรียนและควรมอบหมายหน้าที่ให้เขาดูแลตามสมควร

6. ใช้โทนเสียงปกติในการพูดคุยกับนักเรียน ไม่ตะโกนใส่ ซึ่งจะทำให้ชั้นเรียน มีความสัมพันธ์ที่ดี นักเรียนก็พร้อมที่จะตั้งใจฟังครู และพฤติกรรมที่ดีของครูก็จะเป็นแบบอย่างที่ดี ของนักเรียนต่อไป เพราะไม่มีใครชอบคนที่ตะโกนใส่ตัวเอง ดังนั้นจึงควรพูดคุยกับเด็กด้วยโทนเสียง ปกติ

7. สอนให้เด็กรู้จักเลือกที่จะทำอะไรก่อนและหลัง

8. กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียน และกำชับให้นักเรียนคำนึงถึง การรักษาเวลาอยู่เสมอ

9. ครูควรมีโอกาสบอกความรู้สึกของตัวเองกับนักเรียน ถึงสิ่งที่นักเรียนกำลัง กระทำ อยู่ว่า ครูชอบและชื่นชมในสิ่งที่เขาทำดี หรือรู้สึกเสียใจกับพฤติกรรมไม่ดีของเขา ซึ่งจะทำให้ เขาได้ เรียนรู้ว่าการกระทำของเขาส่งผลต่อความรู้สึกของคนอื่น

10. ส่งเสริมให้นักเรียนทำความเข้าใจตัวเอง ซึ่งแต่ละคนล้วนมีความแตกต่าง และแม้ จะคนเดียวกัน แต่ในแต่ละวันก็มีอารมณ์ความรู้สึกที่ไม่เหมือนกัน เราจึงควรสอนให้นักเรียน รู้เท่าทัน อารมณ์ความรู้สึกของตัวเอง เพื่อที่จะได้จัดการกับอารมณ์ความรู้สึกของตัวเองได้อย่าง เหมาะสม คือ สามารถกำกับตัวเองได้นั่นเอง

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2563, น. 27) กล่าวว่า เทคนิคสร้าง วินัย เชิงบวก คือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูก เพื่อป้องกันและจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ทั้งช่วยพัฒนาสมองด้านอารมณ์และสังคม เป็นการสอนและฝึกฝนลูกให้มีพฤติกรรมตามที่เราคาดหวัง ด้วยการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้และการเรียนรู้ของเด็ก มีจุดมุ่งหมาย ให้เด็กรู้จักควบคุมพฤติกรรมตัวเอง โดยไม่ต้องมีการบังคับ เพื่อให้ลูกปรับพฤติกรรมไปในแนวทางที่ดี ขึ้นและมีผลต่อเนื่องไปในอนาคต

Karkara (2007) ได้อธิบายถึงเทคนิคของครูในการใช้วินัยเชิงบวก เพื่อช่วยให้เกิดบรรทัด ฐานที่ดีภายในชั้นเรียนและเกิดประสิทธิภาพที่ดีในการจัดการชั้นเรียน โดยเทคนิคการใช้วินัยเชิงบวก ประกอบด้วย 7 เทคนิค ดังต่อไปนี้

1) การมุ่งความสนใจที่ตัวเด็กมากกว่าการสอนของครู โดยครูควรมุ่งความสนใจใน พฤติกรรมของเด็กทุกคนในชั้นเรียนก่อนเริ่มบทเรียน ครูไม่ควรพยายามสอนในขณะที่เด็กยังไม่มี ความพร้อมหรือสนใจ โดยเทคนิคการมุ่งความสนใจ คือ ครูควรเรียกร้องความสนใจของเด็กก่อนเริ่ม บทเรียน กล่าวคือ ครูควรรอ และไม่สอนจนกว่าเด็กทุกคนในชั้นเรียนจะสงบ โดยความเงียบจะทำให้ การสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ครูควรรอคอยให้เด็กได้ตั้งสติอยู่กับความเงียบ ประมาณ 3-5 วินาที ก่อนเริ่มการสอน เพื่อการดำเนินการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

2) การเป็นต้นแบบที่ดีให้กับเด็ก กล่าวคือ พฤติกรรมสามารถจับต้องได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีการสอน ครูควรเป็นต้นแบบที่ดีแก่เด็กทั้งจากและจากความประพฤติ มิใช่พรีำ สอนด้วยคำพูดให้เด็กประพฤติปฏิบัติดีแต่ครูกลับปฏิบัติตรงข้ามกับสิ่งที่พูด ครูควรมีความสุภาพ กระตือรือร้น และอดทน โดยพฤติกรรมที่ครูแสดงออกเหล่านี้นี้จะเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเด็กได้ปฏิบัติตาม หากครูปฏิบัติตรงข้ามกับสิ่งที่พูด จะทำให้เด็กสับสน และอาจประพฤติปฏิบัติสิ่งผิดๆ ได้

3) การสื่อสารที่ไม่ใช่คำพูด โดยการแสดงออกทางสีหน้า การใช้สัญญาณมือ และท่าทางของร่างกายในการสื่อสาร ครูควรตกลงร่วมกับเด็กในการกำหนดสัญญาณ สัญลักษณ์ การสื่อสารในชั้นเรียน ด้วยการให้เด็กเลือกวิธีการแสดงท่าทางที่มีใช้คำพูดด้วยตัวเอง โดยครูอธิบายความหมาย เวลาที่ใช้ วิธีการใช้ของแต่ละท่าทางให้กับเด็กทุกคน เช่น หากครูยกกำปั้นขึ้นเหนือศีรษะหมายถึง ความเจ็บ เด็กทุกคนในชั้นเรียนต้องสงบเงียบในระยะเวลาเร็วที่สุด

4) การจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้อบอุ่น ครูควรมีการปรับเปลี่ยน สภาพแวดล้อมในชั้นเรียนเป็นครั้งคราวเพื่อความแปลกใหม่ และให้เด็กเกิดความเพลิดเพลินกับสภาพแวดล้อมที่แตกต่าง สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปช่วยสร้างความกระตือรือร้น ในการเรียนรู้ของเด็ก ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน นำมาซึ่งการลดความขัดแย้งในการเรียนรู้ของเด็ก ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน นำมาซึ่งการลดความขัดแย้งระหว่างกัน ครูควรให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน

5) การเสริมแรงทางบวก ครูควรใช้กฎ กติกาเชิงบวกแทนการห้ามกฎที่ใช้ในชั้นเรียน ควรเป็นการอธิบายพฤติกรรมที่เด็กควรทำแทนการอธิบายในสิ่งที่เด็กไม่สามารถทำได้ เช่น เดินบนอาคารเรียนด้วยความเรียบร้อยเรียบร้อยแทนห้ามวิ่งบนอาคารเรียนกลับไปเคียวหมากรังที่บ้าน แทน ห้ามเคียวหมากรังในชั้นเรียน ครูควรบอกกฎ และข้อตกลงที่เป็นความคาดหวังของครูให้เด็กทราบเพื่อให้เด็กสามารถประพฤติตนในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสมและเมื่อเด็กปฏิบัติตามกฎของชั้นเรียนที่วางไว้ ครูควรชื่นชมเด็กทันที โดยควรมีการใช้ท่าทางร่วมด้วย เช่น การพยักหน้าหรือการชูนิ้วโป้งขึ้นเหนือศีรษะ เพื่อแสดงให้เด็กทราบว่า เด็กกระทำในสิ่งที่ดีเยี่ยม สิ่งเหล่านี้เป็นการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกของเด็กให้ปฏิบัติพฤติกรรมเดิมซ้ำอีก และพัฒนาตนในการทำพฤติกรรมที่ดีขึ้นต่อไป

RAPCAN (2008) นำเสนอ วิธีการและเทคนิคในการใช้นัยเชิงบวกให้เกิดประสิทธิภาพ ดังนี้

1) การมุ่งเน้นไปที่พฤติกรรมเชิงบวกของเด็ก โดยการสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก ด้วยการยอมรับและยืนยันว่าสิ่งที่เด็กทำเป็นพฤติกรรมเชิงบวก สิ่งนั้นจะเป็นการสนับสนุนและให้โอกาสเด็กแสดงพฤติกรรมเชิงบวกเหล่านี้ซ้ำอีก อธิบายวิธีการที่จะสร้างพฤติกรรมเชิงบวกให้เด็กเข้าใจ เพื่อที่จะสามารถสนับสนุนให้พวกเขาทำสิ่งเหล่านั้นได้อย่างปลอดภัย

2) การแสดงความสนใจและความใส่ใจ โดยการสร้างโอกาสในการพูดคุย และการรับฟังเรื่องราวของเด็กแต่ละคน ในวิธีการนี้เด็กจะรู้สึกว่าคุณค่าและไม่จำเป็นต้องพยายามแสดงความสนใจบ่อยเกินไป คำถามของเด็กเกี่ยวกับเรื่องความสนใจส่วนตัวของตน และงานอดิเรกเป็นคำถามที่สามารถส่งเสริมให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจในตนเองและรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของ

3) การเป็นตัวอย่างที่ดี เด็กเรียนรู้ได้ดีจากการสังเกตรอบ ๆ ตัว ดังนั้น หากผู้ใหญ่ประพฤติตนก้าวร้าวเป็นประจำ เด็กอาจแสดงพฤติกรรมในทางเดียวกันต่อผู้อื่นได้ ซึ่งแบบอย่างของการแสดงพฤติกรรมในด้านบวกเป็นสิ่งที่คาดหวังจากเด็ก เพื่อให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่ดีตาม เช่น ความมีเมตตา ความอดทน และความเป็นคนใจกว้าง

4) การให้เด็กได้ร่วมตัดสินใจ โดยการตัดสินใจของเด็กมีความเกี่ยวข้องกับการสร้างการยอมรับสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก ทำให้เด็กมีแนวโน้มปฏิบัติตามในสิ่งที่ตนได้ร่วมตัดสินใจ และเกิดความรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง ได้แก่ การให้เด็กมีส่วนร่วมในการสร้างกฎระเบียบ ข้อตกลงของชั้นเรียน

5) การฟังก่อนตัดสินใจ เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ครูควรถามคำถามเด็กก่อนที่จะตัดสินปัญหา เพื่อค้นหาว่าทำไมเด็กจึงมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ แล้วจึงค่อยตัดสินปัญหาอย่างยุติธรรม เหตุผลที่ครูต้องฟังคำอธิบายของเด็ก เพราะเด็กมีเหตุผลว่าทำไมจึงกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมดังกล่าว บางครั้งอาจมาจากเงื่อนไขที่เกี่ยวกับทางบ้านหรือปัจจัยแทรกซ้อนต่าง ๆ เช่น ความหิว ความโกรธ หากครูไม่รับฟังเด็ก และลงโทษเด็กอย่างไม่เป็นธรรม สิ่งเหล่านี้สามารถนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่ก่อความวุ่นวาย และบั่นทอนความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับเด็กได้

6) การแบ่งแยกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากตัวเด็ก เป็นการมุ่งความสนใจไปที่เหตุผลในการแสดงพฤติกรรมมากกว่าสิ่งที่เด็กกำลังแสดงพฤติกรรมออกมา บางครั้งเด็กอาจตัดสินใจทำในสิ่งที่ผิดแต่ควรได้รับโอกาสในการเรียนรู้จากความผิดพลาดที่ได้กระทำด้วยตัวเอง อันดับแรกครูต้องแยกพฤติกรรมที่เด็กกระทำออกจากตัวเด็กเสียก่อน และจำไว้ว่าเด็กได้ทำผิดแต่ไม่ได้เป็นเด็กที่เลว ดังนั้นอย่ารีบตัดสินเด็กและเรียกเด็กว่าโง่หรือเลว

7) การปลูกฝังความเคารพซึ่งกันและกัน กล่าวคือ เด็กมีสิทธิเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ หากเด็กได้รับสิทธิ และความเคารพเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ จะทำให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและพร้อมที่จะเคารพสิทธิของผู้อื่น ดังนั้น ครูควรปฏิบัติต่อเด็กอย่างเท่าเทียมกัน สอนให้เด็กเรียนรู้และเข้าใจวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการเคารพในศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมกันของความเป็นมนุษย์

นอกจากนั้น การใช้วินัยเชิงบวกในโรงเรียนหลายแห่ง มักใช้เทคนิคการเสริมแรงทางบวกด้วยวิธีสร้างแรงจูงใจและผลตอบแทนให้กับเด็ก สิ่งเหล่านี้ช่วยสนับสนุนและจูงใจให้เด็กประพฤติตนเชิงบวก การเสริมแรงทางบวกสามารถมีหลากหลายวิธีแต่ต้องเป็นสิ่งที่เด็กสามารถมองเห็นได้และต้องได้รับเฉพาะเมื่อมีการแสดงพฤติกรรมที่ดีเท่านั้น วิธีการสร้างแรงจูงใจ มีดังนี้

1) การส่งข้อความชื่นชมไปยังบ้านของเด็ก โดยการส่งข้อความชื่นชมไปยังพ่อแม่ของเด็กหรือผู้ดูแลเป็นการอธิบายถึงคุณลักษณะที่ครูได้สังเกตเห็นการประพฤติปฏิบัติและการทำงานเชิงบวกในชั้นเรียนของเด็ก และสนับสนุนให้ผู้ปกครองวางข้อความชื่นชมดังกล่าวในบริเวณที่สมาชิกในครอบครัวทุกคนสามารถมองเห็นและทราบถึงการกระทำพฤติกรรมของเด็กทำให้เด็กอยากมีพฤติกรรมเหล่านี้ซ้ำอีก

2) การให้เด็กเป็นผู้ช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการที่เด็กได้รับสิทธิในการเป็นผู้ช่วยค ทำให้การเรียนการสอนสนุกและกิจกรรมมีความเหมาะสมกับเด็กมากขึ้นการสอบถามเด็กถึงงานเด็กสามารถทำได้โดยต้องแน่ใจว่าจะไม่เกิดข้อผิดพลาดความลำบากในภายหลัง เช่น การช่วยเขียนบนกระดาน การช่วยขานชื่อเด็กคนอื่นให้ตอบคำถาม

3) การสร้างวันแห่งความสนุกให้กับเด็กทั้งชั้นเรียน โดยให้เด็กได้รับสิทธิพิเศษในการเลือกทำกิจกรรมที่สนุกสนานได้ในบางวัน โดยสามารถเลือกทำกิจกรรมด้วยตัวเอง เช่น ในการเลือกทำกิจกรรมที่สนุกสนานได้ในบางวัน โดยสามารถเลือกทำกิจกรรมด้วยตัวเอง เช่น อาจสวมใส่เสื้อยืดกลับนอกกลับใน ใส่หมวกที่มีหรือสร้างขึ้นด้วยตนเอง กิจกรรมเหล่านี้ช่วยส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้วยกันอย่างง่ายๆ เพื่อเพิ่มความสุขและความสุขนอกเหนือจากการเรียนการสอน

4) การฝึกให้เด็กปฏิบัติพฤติกรรมที่ดีให้เป็นกิจวัตร โดยการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันเป็นสิ่งที่ต้องทำเป็นประจำในแต่ละวัน สิ่งเหล่านี้ ทำให้เด็กได้มีโอกาสรับผิดชอบสิ่งที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กทำในสิ่งที่ถูกต้องแม้ในขณะที่ครูไม่อยู่ เช่น เข้าแถวอย่างเงียบๆ ก่อนเข้าชั้นเรียน ทำความสะอาดโต๊ะเมื่อจบการเรียนการสอนในแต่ละวัน

5) การฝึกให้เด็กแสดงอารมณ์ โดยการตัดภาพใบหน้าที่แสดงถึงอารมณ์ที่แตกต่างกัน เช่น



ภาพ 5 แสดงอารมณ์ ความรู้สึก ที่แตกต่างกันของเด็ก

แล้วให้เด็กอธิบายเกี่ยวกับภาพที่เห็นว่ามีความรู้สึกอย่างไรเมื่อเห็นภาพใบหน้าเหล่านี้ และเหตุใดจึงรู้สึกเช่นนั้น ช่วยให้ได้มีโอกาสพูดคุยเกี่ยวกับความรู้สึกของตนเองในสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว

6) การฝึกให้เด็กแสดงความคิดเห็น โดยครูควรจัดเวลาในแต่ละสัปดาห์ให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องของตน ในสิ่งที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน โรงเรียน บ้านหรือชุมชน สิ่งเหล่านี้จะ

ส่งเสริมให้เด็กรู้จักการถามคำถาม และช่วยให้เด็กได้ค้นหาและสำรวจความรู้สึกของตนเองถึงผลกระทบภายในที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตน

กล่าวโดยสรุป วิธีการและเทคนิคของครูในการใช้วินัยเชิงบวกกับเด็กจำเป็นต้องมีวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม เข้าใจวิธีคิด และความรู้สึกของเด็ก รวมทั้งต้องรู้จักสร้างบรรยากาศของชั้นเรียน การเป็นครูที่มีประสิทธิภาพได้ จำเป็นต้องมีลักษณะ ดังนี้

- 1) มีความคาดหวังต่อความสามารถของเด็กในแต่ละวัยอย่างเหมาะสม
- 2) เข้าใจว่าเด็กบางคนอาจไม่มีประสบการณ์หรือความรู้ที่จำเป็นในการเรียนรู้ได้
- 3) คิดตรึกตรองมองหาวิธีการต่างๆ ที่จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้ดี
- 4) มีความตระหนักว่าวิธีมองสิ่งต่างๆ ของเด็กอาจแตกต่างจากของครู
- 5) เข้าใจถึงวิธีการในการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างครูกับเด็กและเด็กกับเด็ก
- 6) การสร้างบรรยากาศความเคารพซึ่งกันและกันระหว่างครูกับเด็ก เด็กกับเด็กเพื่อ

เอื้อต่อการใช้วินัยเชิงบวกอย่างมีประสิทธิภาพ

4.5 ปัจจัยที่ส่งผลให้การใช้วินัยเชิงบวกมีประสิทธิภาพ

ก ข เนลเซนเจน (2549) กล่าวถึง เกณฑ์สำหรับวินัยเชิงบวกที่มีประสิทธิภาพ ประกอบไปด้วย มี 5 เกณฑ์

1. ช่วยให้เด็กรู้สึกถึงความเชื่อมโยง (ความเป็นของและความสำคัญ)
2. มีความเคารพและเป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน (ใจดีและหนักแน่นในเวลาเดียวกัน)
3. มีผลในระยะยาว (พิจารณาถึงสิ่งที่เด็กกำลังคิดรู้สึกเรียนรู้และตัดสินใจเกี่ยวกับตัวเองและโลกของพวกเขา - และสิ่งที่ต้องทำในอนาคตเพื่อความอยู่รอดหรือเจริญเติบโต)
4. สอนทักษะทางสังคมและชีวิตที่สำคัญ (ความเคารพความห่วงใยผู้อื่นการแก้ปัญหาและความร่วมมือตลอดจนทักษะในการมีส่วนร่วมในบ้านโรงเรียนหรือชุมชนขนาดใหญ่)
5. ชวนเด็ก ๆ มาค้นพบว่าพวกเขามีความสามารถเพียงใด (ส่งเสริมการใช้อำนาจส่วนบุคคลและการปกครองตนเองอย่างสร้างสรรค์)

RAPCAN (2008) กล่าวว่า การใช้วินัยเชิงบวกมิใช่เรื่องง่าย เนื่องจากครูจำเป็นต้องสนับสนุน และดูแลเด็กตลอดเวลา ด้วยการเอาใจใส่ในทุก ๆ การกระทำของเด็ก นอกจากเทคนิคและวิธีการที่ช่วยสร้างวินัยเชิงบวกให้กับเด็กแล้วนั้น ปัจจัยด้านอื่น ยังมีส่วนช่วยให้ครูสามารถใช้วินัยเชิงบวกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

- 1) การเตรียมการสอนและสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนล่วงหน้าโดยวัตถุประสงค์ของการเตรียมความพร้อม คือ ให้ครูมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนและทำให้เด็กได้เรียนรู้ตามกระบวนการที่ออกแบบไว้อย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยครูต้องมีการเตรียม การสอนเพื่อทราบว่าจะต้องใช้สื่อ หนังสือ วิธีการสอนแบบไหนจึงจะเหมาะกับเรื่องที่สอน และเด็กแต่ละบุคคลใน

ชั้นเรียน กล่าวโดยสรุป การสร้างกิจกรรมที่ทำนายสำหรับเด็กจะเกิดขึ้นได้จากการเตรียมการสอนที่ดีของครู ทำให้ครูสามารถทำงานได้รวดเร็วลดปัญหา และป้องกันการเรียนที่หยุดชะงักอันเกิดมาจากความไม่พร้อมของการจัดการเรียนการสอน

2) การสร้างความเข้าใจและรู้จักเด็ก โดยครูควรหมั่นสังเกตเด็กอย่างละเอียดเพื่อการตอบสนองต่อพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดอย่างเหมาะสมแทนการใช้คำทักทายที่ไม่ดีหรือรอยยิ้มที่แยๆ เช่น การแสดงให้เด็กเห็นว่าครูสนใจเด็กขณะที่กำลังสนทนากับเด็ก ค้นหาวิธีการทำให้เด็กมีความรู้สึกพิเศษ เมื่อพวกเขาเกิดป่วยหรือไม่มาโรงเรียนความรับผิดชอบในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวเอง ครูต้องแสดงให้เด็กรู้สึกว่าเป็นเพื่อนชั้นเรียนของตนแทน

3) การให้ความสำคัญกับเด็ก โดยการให้เด็กรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของ เกิดการรู้สึกว่าเป็นเพื่อนชั้นเรียนของครู ให้เด็กสร้างกฎระเบียบของชั้นเรียนด้วยตนเอง และครูควรสร้างความเข้าใจร่วมกันกับเด็กเกี่ยวกับข้อตกลง กฎระเบียบ การจัดการเรียนการสอน และอธิบายให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับผลของการกระทำ หากเด็กกระทำผิดกฎระเบียบที่วางไว้

4) การศึกษาวิธีการและเทคนิคเพิ่มเติมจากครูคนอื่น โดยครูควรพยายามจัดเวลาในการสังเกตการใช้วินัยเชิงบวกจากครูที่ใช้วินัยเชิงบวกได้ผล เพื่อขอคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการ และเทคนิคในการใช้วินัยเชิงบวกมาปรับประยุกต์ใช้กับปัญหาการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดการชั้นเรียน และการแก้ไข พัฒนาพฤติกรรมเด็ก

5) การสะท้อนผลการดำเนินงานการใช้วินัยเชิงบวกของตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อการดำเนินการใช้วินัยเชิงบวกอย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูต้องใช้เวลา และมีความเต็มใจในการคิดวิพากษ์ วิเคราะห์เกี่ยวกับการทำงานของตน การสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนช่วยให้ครูสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองอย่างมีเป้าหมาย และนำผลการสะท้อนมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตลอดจนยังสามารถนำพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กที่ได้บันทึกไว้มาใช้เป็นโอกาสในการคิดวิธีแก้ปัญหาใหม่ๆ ให้กับตนเองอีกด้วย

นอกจากนั้น Kronowitz (1996) กล่าวถึง ปัจจัยที่ช่วยให้ครูใช้วินัยเชิงบวกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1) การอธิบายถึงความสำคัญของการมีระเบียบวินัยการใช้วินัยเชิงบวกจะสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพต่อตัวเด็กได้ ครูต้องทำให้เด็กเห็นถึงความสำคัญของการมีระเบียบวินัย เริ่มจากครูอธิบายให้เด็กเข้าใจว่าทำไมชั้นเรียน จึงควรมีกฎระเบียบ ถ้าหากมีคนที่ผิดกฎระเบียบของชั้นเรียนจะเกิดผลอย่างไร ทำไมกฎระเบียบในชั้นเรียนจึงเป็นสิ่งที่ดี กฎระเบียบแบบไหนบ้างที่จะช่วยให้ชั้นเรียนของเรามีความสงบสุข

2) การสร้างกฎระเบียบที่เหมาะสมในชั้นเรียน ครูควรอธิบายเป็นประสบการณ์หรือประโยคที่เข้าใจได้ง่ายเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้น เช่น เมื่อวางรองเท้าเป็นระเบียบชั้นเรียน

จะสวยงาม ในการติดป้ายกฎกติกาของชั้นเรียนควรติดในที่โดดเด่น หรือบริเวณที่ครูสามารถอธิบายหรือชี้แจงกฎระเบียบให้กับเด็กได้ทันที เพื่อที่ครูจะได้สามารถบอกหรือตักเตือนหากเด็กกำลังทำผิดกฎระเบียบของชั้นเรียนได้ทันพ่วงที่

3) การจัดประชุมชั้นเรียนการจัดประชุมชั้นเรียนเป็นการสร้างหลักประชาธิปไตยให้เกิดขึ้น โดยให้เด็กเป็นมากกว่าผู้ทำตามกฎระเบียบ แต่ให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตรวจสอบและดูแลกฎระเบียบของชั้นเรียน เพราะเด็กสามารถควบคุมตนเองและเลือกที่จะกระทำพฤติกรรมที่เหมาะสม ได้ด้วยตนเอง การจัดประชุมชั้นเรียนบทบาทของครูคือผู้ที่คอยให้ความช่วยเหลือเด็กในการเลือกใช่วิธีการเชิงบวกในการแก้ปัญหา จัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะกับการประชุมชั้นเรียนอำนวยความสะดวกให้กับเด็ก คอยแนะนำและนำทางให้การแก้ปัญหาเหล่านั้นเป็นวิธีการที่ไม่ใช่การลงโทษ โดยเด็กมีบทบาทในการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาของชั้นเรียนที่เกิดขึ้นอย่างเต็มที่ เช่น การร่วมกันตัดสินใจผลการกระทำของผู้ที่ทำผิดกฎระเบียบในชั้นเรียน

4) การสื่อสารกับผู้ปกครองเกี่ยวกับกฎระเบียบของชั้นเรียนวิธีการสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อชี้แจงให้ผู้ปกครองรับทราบ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบของชั้นเรียน ได้แก่ การส่งจดหมายไปที่บ้านหรือการจัดประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน สิ่งเหล่านี้มีความจำเป็นอย่างมากสำหรับการใช้นัยเชิงบวกของครูเพราะผู้ปกครองมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการใช้นัยเชิงบวกทำให้การใช้นัยเชิงบวกระหว่างบ้านกับโรงเรียนมีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้ปกครองจะได้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้นัยเชิงบวก และทราบการดำเนินงานของชั้นเรียนว่ามีแนวทางการใช้นัยเชิงบวกอย่างไร

4.6 บทบาทของสถานศึกษาในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน

4.6.1 บทบาทของสถานศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551(2551 หน้า 41) ได้ส่งเสริมการพัฒนา ความสามารถของผู้เรียนด้วยกิจกรรม 3 ลักษณะ ดังนี้1) กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิต ทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้เหมาะสม ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครอง ใน การมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน โดยมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ 1.1) ด้านการศึกษา ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มศักยภาพ รู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูล ประกอบการวางแผนการเรียนหรือการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีวิธีการ เรียนรู้และสามารถวางแผนการเรียนหรือการศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม 1.2) ด้านอาชีพ ให้ผู้เรียนได้ รู้จักตนเองในทุกด้าน รู้และเข้าใจโลกของงานและอาชีพอย่างหลากหลาย มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองถนัดและสนใจ 3) ด้าน ส่วนตัวและสังคม ให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น

รักษ์ สิ่งแวดล้อม มีคุณภาพทางอารมณ์มีเจตคติที่ดีต่อการมีชีวิตที่มีคุณภาพมีทักษะชีวิต อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข 2) กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดีการทำงานร่วมกัน ความรับผิดชอบ การรู้จักปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปัน เอื้ออาทรและสมานฉันท์โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน 3) จัดกิจกรรมร่วมกับองค์กรอื่น หมายถึง กิจกรรมที่ ผู้เรียนอาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงาน หรือองค์กรอื่น ๆ ที่จัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ผู้เรียนสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้โดยร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เข้ามาจัดกิจกรรมในโรงเรียนหรือร่วมกับหน่วยงานอื่นที่จัดกิจกรรมนอกโรงเรียน

4.6.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 หน้า 35-36) กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีคุณลักษณะ ความรู้และ ความสามารถของผู้บริหารที่ควรมีในการเสริมสร้างวินัยให้กับนักเรียน ดังนี้คือ 1) มีความรู้สึกที่ดีต่อ การเสริมสร้างวินัยนักเรียน 2) ความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้อื่น 3) ปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการ มีวินัย 4) มีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนารูปแบบ กลไกการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานด้านความรับผิดชอบและการตรงต่อเวลาเสริมสร้างวินัยนักเรียน 5) มีความรู้ เกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย/แนวทางในการส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย 6) มีความรู้เกี่ยวกับการ วิเคราะห์หลักสูตรและบริบทของโรงเรียนและชุมชน เพื่อนำไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อ เสริมสร้างวินัยนักเรียน 7) มีความรู้เกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างวินัย นักเรียน/จัดการเรียนการสอนที่การบูรณาการการเสริมสร้างวินัยเข้าไปในการเรียนการสอนได้ 8) มีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์/ปรัชญาที่เกี่ยวกับวินัยที่ชัดเจน 9) สามารถกระตุ้นและโน้มน้าวให้บุคลากรในโรงเรียนเห็นความสำคัญในการพัฒนาวินัย 10) สามารถส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย 11) ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน บ้าน ชุมชน และองค์กรต่างๆ ในการเสริมสร้างวินัย 12) จัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมที่เสริมสร้างวินัยนักเรียน 13) นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ข้อเสนอแนะการทำโครงการ/กิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียน นักเรียนสอนที่บูรณาการการเสริมสร้างวินัยเข้าไปในการเรียนการสอนได้ 9) มีความสามารถจัดการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย10) สามารถวิเคราะห์หลักสูตรและบริบทของโรงเรียนและชุมชน เพื่อนำไปสู่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียน 11) สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียน/จัดการเรียนการสอนที่การบูรณาการการเสริมสร้างวินัยเข้าไปในการเรียน การสอนได้12) มีความสามารถในการเสริมแรงนักเรียนให้มีวินัย

4.6.3 บทบาทและหน้าที่ของครู

หน้าที่ของครูมิใช่แต่เพียงเป็นผู้สอนด้านวิชาการให้แก่เด็กเพียงอย่างเดียว หากครูยังมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นผู้ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพ และพัฒนาการทางสังคมทางบวกที่เพิ่มขึ้น กล่าวคือ ช่วยให้ได้มีบุคลิกภาพที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีความสุข มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเมตตาและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ตัวและมีความสามารถในการควบคุมสติของตนเองได้

สมบัติ ตาปัญญา. (2558) วินัยเชิงบวก สร้างได้โดยใช้ความเข้าใจการเริ่มต้นสร้างวินัยเชิงบวก ในชั้นเรียน

1. ครูควรเริ่มจากการทำความเข้าใจในตัวนักเรียนก่อน ว่าทำไมเขาถึงมีพฤติกรรมเช่นนั้น เขามองตัวเองอย่างไร รวมถึงเข้าใจในระดับความสามารถและสถานการณ์ชีวิตของนักเรียนในขณะนั้น ๆ ด้วย การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีจะทำให้เด็กไวใจ จะลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาลงได้ เช่น “เพราะอะไรหนูถึงมาโรงเรียนสายเธอจะช่วยให้ครูฟังหน่อย” “เพราะอะไรหนูถึงไม่ได้ทำการบ้านส่งคะ”

2. วินัยเชิงบวก สร้างได้โดยการให้แนวทาง ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบและกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน บอกความคาดหวังของครูให้นักเรียนทราบ อธิบายเหตุผลให้นักเรียนฟัง และส่งเสริมให้นักเรียนคิดเป็น รู้จักการต่อรอง เช่น “โจทย์เลขหน้านี้ จะทำในห้องเรียนหรือจะทำการบ้านมาส่งดีคะ” “เราจะไม่ใช้โทรศัพท์ในห้องเรียนกันนะคะ หากใครมีธุระเร่งด่วน สามารถขออนุญาตครูแล้วไปคุยธุระได้ที่นอกห้องคะ”

3. วินัยเชิงบวก สร้างได้โดยการให้ความอบอุ่นมั่นคงให้กำลังใจนักเรียน เมื่อทำดีต้องกล่าวชื่นชม ควบคุมอารมณ์ของตนให้เสมอดันเสมอปลาย มั่นคง แสดงออกทั้งร่างกายและคำพูดให้อย่างไม่มีเงื่อนไข เช่น “วันนี้ครูขอชื่นชมนักเรียนทุกคนนะคะ ให้ความร่วมมือกันดีมาก”

การดักเตือนโดยใช้ความเข้าใจและวินัยเชิงบวก สามารถทำได้โดย

1. ดักเตือนโดยใช้คำพูดที่สั้นๆ กระชับ ตรงประเด็นเป็นรูปธรรม และไม่ควรประจานนักเรียนต่อหน้าเพื่อน ควรทำเป็นส่วนตัว

2. ใช้การสื่อสารโดยตรงกับนักเรียน สบตาเด็กและสื่อสารทันทีที่เด็กแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

3. ทำโดยไม่แสดงอารมณ์โกรธ หรือควบคุมอารมณ์ให้มีอารมณ์น้อยที่สุด ไม่ตำหนิเยาะเย้ย ถากถาง ประชดประชัน เปรียบเทียบ

4. เมื่อนักเรียนทำดี ต้องชมทุกครั้ง โดยพยายามให้การชม เกิดขึ้นบ่อยกว่าการดักเตือนเราเลือกได้ว่าจะถ่ายทอดความรุนแรงหรือความรักให้กับเด็ก

hakur, Kalpna, (2017) ได้ระบุ บทบาทและหน้าที่ของครูในการใช้นโยบายเชิงบวก ดังนี้

1. สร้างความไว้วางใจในห้องเรียน เมื่อนักถึงโรงเรียนเรามักจินตนาการเห็นครูผู้น่ารัก ขาม คอยห้ามปรามนักเรียน มากกว่าครูใจดีที่เป็นเพื่อนเล่นเพื่อนคุยกับนักเรียนได้ แต่อย่างที่เป็นจริง บก ล้มการดำหนิ การคาดโทษ การตัดคะแนนความประพฤติหรือจิตพิสัยอย่างที่ทำกันอยู่ทั่วไปได้ เลย เพราะการสร้างวินัยเชิงบวกต้องอาศัย การสื่อสารกันบนพื้นฐานของความเคารพซึ่งกันและกัน (reciprocal respect) ระหว่างครูกับนักเรียน

2. ความคาดหวังมีได้ แต่ต้องมาพร้อมกับการให้ความหวังและสร้างกำลังใจ ครูต้องเชื่อมั่นในศักยภาพของเด็กทุกคน ไม่เฉพาะแค่คนที่โดดเด่นหรือคนที่เก่ง เพราะความเชื่อมั่นของครูจะ สร้างแรงบันดาลใจ และส่งผลต่อความสำเร็จของเด็ก ให้โอกาสนักเรียนได้แสดงออกอย่างเท่าเทียมกัน เช่น การถามตอบในชั้นเรียน ให้นเวล่านักเรียนแต่ละคนได้คิดและแสดงความคิดเห็นของตัวเอง ไม่เจาะจงเฉพาะเด็กเก่ง หากนักเรียนตอบไม่ได้ ครูให้คำใบ้เพื่อกระตุ้นให้เด็กได้คิดแล้วตอบตาม ความเข้าใจของตัวเอง ไม่มีผิดไม่มีถูก เป็นต้น

3. เติมเต็มความภาคภูมิใจ พื้นที่นำเสนอผลงานที่นักเรียนลงมือทำด้วยตัวเอง เป็นอีกทางหนึ่งที่ทำให้นักเรียนรู้สึกว่ามีตัวตนและมีคุณค่า สิ่งที่ต้องระวังคือ ครูไม่ควรเอา คะแนนมาเป็นตัวตัดสินหรือเลือกผลงานขึ้นนำเสนอจากคะแนน ล้มคะแนนไปเลย แล้วเปิดพื้นที่ให้ ผลงานของนักเรียนได้อวดโฉม

4. สื่อสารความแครงอย่างตรงไปตรงมา การถามว่า วันนี้สบายดีไหม? เมื่อนักเรียนเดิน ผ่านหรือกำลังผ่านประตูห้องเรียนเข้ามา คำถามง่ายๆ สั้นๆ ก็สร้างความชื่นใจและประทับใจให้ นักเรียนได้ พวกเขาจะรู้สึกที่ครูสนใจชีวิตของพวกเขา รวมถึงการรับฟังเมื่อนักเรียนถามหรือต้องการ ปรึกษา และให้กำลังใจเมื่อเด็กอยู่ในภาวะที่กำลังเผชิญหน้ากับเรื่องสะเทือนใจ เช่น การสูญเสีย เป็นต้น

5. เด็กและเยาวชนต้องการความสนใจและเชื่อมั่นจากพ่อแม่ผู้ปกครอง ครู หรือ แม้กระทั่งเพื่อน ด้วยเหตุนี้การแสดงออกด้วยความรักและความห่วงใย จะสร้างสายสัมพันธ์ที่ดีอย่าง แน่นแฟ้น หากครูสามารถสร้างสายใยที่ดีนี้ระหว่างครูกับนักเรียนได้ พวกเขาจะ ‘เชื่อและฟัง’ ครูโดยไม่ขัดขืน ไม่แสดงพฤติกรรมต่อต้าน และไม่ก้าวร้าว เป็นวิธีการสร้างวินัยเชิงบวกที่เป็นแรงจูงใจให้เด็ก รักการเรียนรู้ นำมาสู่การพัฒนาตัวเองเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ตามแบบฉบับของตัวเองไปได้ ตลอดชีวิต

6. สภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี จะช่วยสร้างและเตรียมความพร้อมให้ เด็กและเยาวชนเติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ มีความมั่นใจและเชื่อมั่นในศักยภาพของตัวเอง (confidence and competence) ด้วยคุณลักษณะเหล่านี้ เด็กจะกลายเป็นพลเมืองที่ดี มีความ รับผิดชอบทั้งต่อตัวเอง (self-discipline) ชุมชน และสังคม

โดยสรุป ครูที่ใช้วินัยเชิงบวกจำเป็นต้องมีความเข้าใจถึงวิธีคิดและความรู้สึกของเด็กตลอดจนความและความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการและธรรมชาติตามวัยของเด็ก รวมทั้งต้องรู้จักสร้างบรรยากาศของชั้นเรียนอย่างเหมาะสม

4.6.4 บทบาทของนักเรียน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวว่า นักเรียน ต้องมีคุณลักษณะหรือพฤติกรรม ดังนี้ คือ 1) ตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีวินัย 2) เป็นผู้คิดกิจกรรมที่เสริมสร้างวินัยด้วยตนเอง 3) เป็นผู้ลงมือทำกิจกรรมที่เสริมสร้างวินัยด้วยตนเอง 4) เป็นผู้นำเสนอกิจกรรมที่เสริมสร้างวินัยด้วย ตนเอง 5) มีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมสร้างวินัย

4.6.5 บทบาทของเครือข่าย

บทบาทของเครือข่ายความร่วมมือ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวว่า เครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง กรรมการ สถานศึกษา ครอบครัวของนักเรียน ชุมชนโดยรอบ และสถาบันทางศาสนา ต้องมีลักษณะดังนี้คือ 1) มีความเข้าใจวิสัยทัศน์จุดหมายเป้าหมายด้านการเสริมสร้างวินัยนักเรียน 2) มีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมเพื่อพัฒนาวินัยนักเรียน 3) ให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาวินัยนักเรียน 4) มีความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนบ้าน ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561 หน้า 16) ได้กล่าวถึง ปัจจัยและเงื่อนไขความสำเร็จของการเสริมสร้างวินัย ประกอบด้วย

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร เป็นความสามารถของผู้บริหารที่ควรมีในการเสริมสร้างวินัยให้กับนักเรียน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญของการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ
2. ปัจจัยด้านครู มีบทบาทในการขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมวินัยนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถบูรณาการและประสานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวินัยของผู้เรียนกับการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

3. ปัจจัยด้านนักเรียน เป็นคุณลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้เรียน ที่เมื่อมีลักษณะหรือพฤติกรรมดังกล่าวแล้ว จะทำให้การเสริมสร้างวินัยบรรลุเป้าหมาย

4. ปัจจัยด้านเครือข่ายความร่วมมือ เป็นความร่วมมือกันของสถาบันต่าง ๆ ภายนอกโรงเรียน ที่สามารถช่วยเหลือ ดูแล แนะนำนักเรียนให้มีวินัย เมื่ออยู่ภายนอกโรงเรียน

5. ปัจจัยด้านบริบท เป็นการสร้างบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ที่เอื้อต่อการดำเนินชีวิตอย่างมีวินัยของนักเรียน

การเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นสิ่งที่จะต้องใช้พลังความร่วมมือ และ ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน โดยมีเงื่อนไขที่จะทำให้การเสริมสร้างวินัยประสบผลสำเร็จ

4.7 การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก

ยูภาพร เทพสุรียานนท์. (2559) ครูถือว่าเป็นบุคคลที่สำคัญสำหรับนักเรียน นอกเหนือจากผู้ปกครอง ทุกศาสนาและทุกวัฒนธรรมสอนให้นักเรียนควรที่จะเคารพครูและพยายามที่จะเรียนรู้จากครูไม่เพียงแต่ด้านวิชาการเท่านั้นแต่รวมไปถึงคุณค่าของชีวิตด้วย ครูมีบทบาทที่สำคัญในการสร้างบุคลิกภาพ สร้างความสัมพันธ์ให้กับนักเรียน และพัฒนานักเรียนด้านวิชาการควบคู่ไปกับการเจริญเติบโต ในทางบวกความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนครูควรให้กำลังใจและส่งเสริมนักเรียนในการเรียนรู้ รู้สึกอิสระในการที่จะถามเมื่อเกิดความไม่เข้าใจ นักเรียนต้องการที่จะได้คำตอบหรือวิธีการที่สามารถเข้าใจได้ง่าย ดังนั้นคำตอบที่นักเรียนพูดออกมาจะไม่มีคำตอบที่ผิดเพราะจะทำให้สกัดความคิด การสื่อสารของความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน สิ่งจำเป็น 2 ประเด็นหลักที่จะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนเป็นไปในทางบวก

ประเด็นที่หนึ่ง ระดับของนักเรียนในชั้นเรียนเป็นอุปสรรคที่สำคัญนักเรียนบางคนตั้งใจเรียนและมีสมาธิในการเรียน แต่ยังมีครูบางคนที่ยังกังวลเป็นห่วง ซึ่งเป็นธรรมชาติของนักเรียน และเป็นการยากที่เราจะหาวิธีการ ให้นักเรียนและดึงสมาธินักเรียนให้อยู่ในชั้นเรียน เพื่อที่จะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน เป็นสิ่งที่จำเป็นที่ครูต้องมองข้ามอุปสรรคเหล่านี้ไปให้ได้และดูแลนักเรียนเป็นพิเศษ และครูควรจะมีเมตตา ความเข้มงวดในการดูแลนักเรียน นี่คือ 2 สาเหตุที่จะก่อให้เกิดความวุ่นวาย นี่คือการรับผิดชอบของครูที่จะสังเกตนักเรียนเป็นรายบุคคลในชั้นเรียน เพื่อที่จะดูความก้าวหน้าและตรวจสอบติดตามนักเรียน ใส่ใจนักเรียนตามระดับของนักเรียนในชั้นเรียน

อีกประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับเวลา ขณะที่นักเรียนอยู่ระดับประถมศึกษาครูจะดูแลและแสดงออกกับนักเรียนเหมือนเป็นแม่ของนักเรียน ชี้แนะทุกสิ่งทุกอย่างให้กับนักเรียน และในช่วงมัธยมศึกษาครูจะต้องมีความเชี่ยวชาญเป็นอย่างมากในการที่จะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน สำเร็จบรรลุในการที่จะสอนให้นักเรียนให้รู้จักคุณค่าที่แท้จริงของชีวิต และนี่คือสิ่งที่ครูต้องประสบในการสอน ในระดับนี้ครูจะเปลี่ยนแปลงจากครูที่เป็นผู้สอนที่รับผิดชอบสอนนักเรียนเพียงอย่างเดียวสอนนักเรียนมากกว่าสอนเนื้อหาในตำรา สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนที่เข้มแข็ง มีความจำเป็นอย่างมากที่ครูต้องเข้าใจนักเรียน เข้าใจศึกษาถึงพื้นฐานและวัฒนธรรมที่แตกต่างของนักเรียนในชั้นเรียน สิ่งจำเป็นที่เพิ่มขึ้นของครูควรแก้ไขและส่งเสริมนักเรียน ครูควรพัฒนาระดับความเข้าใจ รับรู้ความรู้สึกของนักเรียน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญให้นักเรียนตระหนักและเคารพตนเอง นี่เป็นผลสะท้อนที่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ โดยภาพรวมขนาดของชั้นเรียนก็เป็นส่วนหนึ่ง ถ้าชั้นเรียนมีขนาดใหญ่ก็เป็นการยากที่จะศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล ดังนั้นผู้บริหารควรจะชั้นเรียนจัดชั้นเรียนให้มีขนาดเล็กเพื่อความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนที่เด่นชัด การแข่งขันที่มีมากขึ้นในสังคมก็เป็นสิ่งจำเป็น

สำหรับการปรับปรุงความสัมพันธ์ของแต่ละคน ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนเป็นสิ่งที่จำเป็นสูงสุดที่เหมาะสม ในการพัฒนาเยาวชนให้เจริญเติบโตและมีการศึกษา มีความรับผิดชอบ และเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม

พระมหาสุวณฺณกิตติเมธี และคณะ (2565) การสร้างความสุขที่อาศัยปัจจัยภายนอกแต่เพียงอย่างเดียวอาจทำให้เกิดโทษได้เช่น ทำให้นักเรียนเรียกร้องเอาแต่ใจตัวเองเกิดนิสัยชอบพึ่งพาผู้อื่นและมีความสุขแบบพึ่งพา ดังนั้น ครูผู้นำทางแห่งการเรียนรู้ จึงต้องเข้าใจหลักการและมีแนวปฏิบัติได้ถูกต้องคือ

1. การสร้างบรรยากาศแห่งความรักให้เด็กมีความสุขนั้นไม่ใช่จุดหมายแต่เป็นการสร้างปัจจัยเอื้อต่อการก้าวสู่เป้าหมายคือหนุนการเรียนรู้และการทำอะไรที่เป็นการสร้างสรรค์
2. ให้เด็กอยู่ในบรรยากาศแห่งความรักหรือได้รับความรักในลักษณะที่ไม่รวมศูนย์เขาหาตัวแต่ให้ขยายความรักออกไปรักครูรักเพื่อนและอยากช่วยเหลือผู้อื่น
3. ครูควรสร้างนิสัยช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นและการร่วมกันคิดร่วมกันทำให้มากกว่าการพึ่งพาผู้อื่นเป็นการสร้างความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอันเป็นลักษณะของสังคมที่พึงปรารถนา
4. ครูควรใช้ปัจจัยภายนอกช่วยทำให้สถานการณ์นั้นเชื่อมโยงไปสู่การใฝ่สร้างสรรค์ในตัวเด็ก
5. สถานการณ์การเรียนรู้ที่สนุกต้องไม่ทำให้เด็กติดในความสนุกหรือเห็นแก่ความสนุกต้องดำเนินไปในลักษณะที่ความสนุกนั้นเป็นปัจจัยนำไปสู่การใฝ่รู้ใฝ่เรียนในเชิงสร้างสรรค์ตลอดชีวิต

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่าครูเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ครูจึงควรต้องมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพบทบาทที่สำคัญของครูคือมีกิริยาจาเหมาะสมควรมีเมตตาใช้ภาษาแจ่มชัดจัดความลำเอียงหลีกเลี่ยงการตำหนิหมั่นคิดริเริ่มสร้างสรรค์อารมณ์ขันแทรกสร้างความสัมพันธ์อันดีมิตรติดตามทันโลกเสมอและคนให้เจอความสามารถเด็กและ
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บทบาทที่สำคัญของครูคือเกมเพลงนำมาใช้ให้เล่นนิทานสนุกปลูกใจให้หมั่นคิดไม่เกะกิดในห้องเรียนผลิตเปลี่ยนเวียนรายงานบูรณาการทุกวิชาสรรหาสื่อหลากหลายเลียบรรยายให้ปฏิบัติและจัดตามหลักChild-Centered (ออนไลน์)

โดยสรุป ครูที่ใช้วินัยเชิงบวกจำเป็นต้องมีความเข้าใจถึงวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก ตลอดจนความ และความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการและธรรมชาติตามวัยของเด็ก ตลอดจน ครูควรจะเข้าถึงจิตใจของเด็ก และมองเห็นความสามารถในตัวของเด็ก สำหรับความคาดหวังของครูต่อเด็กควรอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ไม่ใช่อยู่บนความคาดหวังของครู ดังนั้น การสร้างความสัมพันธ์ด้าน

บวกที่มีรากฐานควรอยู่บนความเข้าใจเข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิดเบื้องต้นของเด็ก การทำให้เด็กไว้วางใจครู และมองการยอมรับของครูว่าเป็นสิ่งมีค่า พฤติกรรมที่เป็นปัญหาก็จะลดลงไปตามลำดับ พร้อมกับความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครูจะดีขึ้นเป็นลำดับ รวมทั้งครูต้องรู้จักสร้างบรรยากาศของชั้นเรียนอย่างเหมาะสมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

แนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก

5.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาจิตวิทยาเชิงบวก

มาร์ติน เซลิเกแมน (Martin Seligman, 2002: 3) ได้ให้คำจำกัดความว่า Positive Psychology is the scientific and practical explorations of human strengths นั่นคือเป็นจิตวิทยาตะวันตกสมัยใหม่ที่ยึดเอาจุดแข็งของมนุษย์เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา อาทิเช่น การพัฒนาในด้านคุณค่า (Value) สติรู้ตื่นสั่นไหวในกิจกรรม (Flow) การมองโลกทางบวกหรือในแง่ดี (Optimism) ความหวัง (Hope) และความสุข (Happiness) ของบุคคล เป็นต้น จากการที่จิตวิทยาตะวันตกสายหลักในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองมักมุ่งเน้นที่ตัวปัญหา วิธีแก้ไขปัญหา การป้องกัน และการรักษาปัญหาทางจิตหรือโรคทางจิตเวชเป็นสำคัญ แต่ปัญหาในเรื่องเหล่านี้ต่างมีปริมาณมากยิ่งขึ้น และการที่สังคมพัฒนามากขึ้นในหลายด้านแต่มนุษย์กลับไม่ได้มีความสุขเพิ่มมากขึ้น จิตวิทยาเชิงบวก จึงเป็นศาสตร์ทางเลือกใหม่ที่มุ่งพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์ให้เป็นผู้มีความสุข โดยมีพื้นฐานของความสุขจากการพัฒนาตนเอง การเป็นคนดี มีมุมมองต่อชีวิตและโลกในเชิงบวก อีกทั้งเป็นวิชาที่เน้นความเป็นวิทยาศาสตร์มีงานวิจัย ตัวเลข สถิติ ที่สามารถนำมาใช้อ้างอิงได้ มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นตัวอย่างชัดเจนและเหมาะสมกับสภาพชีวิตในสังคมปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้ แนวคิด จิตวิทยาเชิงบวก จึงกำลังได้รับความสนใจและนำไปประยุกต์ใช้กับการพัฒนามนุษย์อย่างกว้างขวางในประเทศตะวันตก ในขณะนี้โดยเฉพาะในการพัฒนาสุขภาพ

5.2 ความหมายของจิตวิทยาเชิงบวก

แบนดูรา (Bandura.1997 : 19-21) อธิบายว่าสามารถทำให้เพิ่มมากขึ้นได้ และ Snyder ก็รายงานไว้ว่า ตัวแปรความหวัง ตัวแปรความหวัง (hope) สามารถพัฒนาได้จึงมีแบบวัดที่เรียกว่า state hope scale นอกจากนี้ ตัวแปรการมองโลกในแง่ดี (optimism) โดย ซิเล็กแมน (Seligman.1998 : 410) ก็แสดงให้เห็นว่าสามารถเรียนรู้ได้ (learned optimism) และตัวแปรความยืดหยุ่นตัว (resiliency) Masten และ Reed ได้อธิบายว่า กลวิธีหนึ่งที่ทำให้บุคคลเกิดความยืดหยุ่นตัวได้คือการให้การช่วยเหลือและพัฒนาบุคคล Wagnild และ Young ที่สร้างแบบวัดความยืดหยุ่นตัวขึ้นในลักษณะแบบ state-like ด้วย

ชไนเดอร์และโลเปส (Snyder; & Lopez, 2007 : 428) ได้ให้ความหมาย จิตวิทยาเชิงบวก ไว้ว่า หมายถึง สภาวะของบุคคลในการพัฒนาคุณลักษณะทางบวกในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

ลูธานส์ (Luthans ,2007: 3) ได้ให้ความหมาย จิตวิทยาเชิงบวก (Positive Psychological Capital) หรือ Psychological Capital หรือเรียกสั้นๆว่า PsyCap หมายถึง คุณลักษณะและพัฒนาการของสภาวะจิตใจในทางบวกของบุคคลในการทำงาน และได้แบ่งองค์ประกอบของทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกไว้ 4 องค์ประกอบ คือ

- 1) การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self efficacy) เพื่อให้ได้มาซึ่งการประสบผลสำเร็จจากการทำงานที่ท้าทาย
- 2) ความหวัง (Hope) เป็นความพากเพียรพยายามที่จะไปถึงเป้าหมาย และมีทางเลือกของหนทางไปสู่เป้าหมาย
- 3) การมองโลกในแง่ดี (Optimism) เป็นการสร้างความคิดทางบวกหรือมุมมองทางบวกต่อการที่จะได้มาซึ่งความสำเร็จทั้งในปัจจุบันและอนาคต
- 4) ความยืดหยุ่น (Resiliency) เป็นการต่อสู้กับปัญหานั้น ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จเมื่อประสบกับปัญหาต่าง ๆ สถานการณ์ที่เลวร้าย ก็ยังคงยืนหยัด และมีความยืดหยุ่น ทั้ง 4 องค์ประกอบนี้ มีผลกระทบที่สำคัญไปสู่การกำหนดพฤติกรรมหรือการแสดงออกที่สามารถวัดได้ พัฒนาได้ และสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อทำให้เกิดผลการปฏิบัติงาน (Performance) ที่โดดเด่น และผลผลิต (Productivity) ที่เพิ่มขึ้น

นิศากร หวลจิตร และคณะ. (2564). ได้ให้แนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก หมายถึง แนวคิดที่ใช้หลักการทางด้านวิทยาศาสตร์กับสังคมศาสตร์ในการพัฒนาความสามารถของมนุษย์ เพื่อให้มีความสุขจากการพัฒนาตนเอง โดยมีมุมมองต่อชีวิตและโลกเชิงบวก บนพื้นฐานหลัก 3 ประการ ประกอบด้วย

- 1) อารมณ์เชิงบวกส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่ดี เกี่ยวข้องกับอารมณ์สังคมเชิงบวก บรรยากาศความสนุกสนาน มีความซาบซึ้งและการเห็นคุณค่า เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรับรู้แนวทางการพัฒนาทางด้านอารมณ์และสังคมของตนเอง
- 2) บุคลิกภาพเชิงบวกของตนเอง การส่งเสริมให้ผู้เรียน บรรลุเป้าหมายสูงสุดของการเรียนแต่ละครั้ง โดยเปิดโอกาสให้ได้ค้นพบสิ่งที่สนใจ และวิธีการเรียนรู้ที่ดีที่สุดที่สัมพันธ์กับจุดแข็งของผู้เรียน จากการให้งาน ที่ท้าทายได้ใช้ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงาน ปรับปรุงแก้ไขงานด้วยตนเอง รวมถึงส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถมองเห็นอนาคตของตนเองเพื่อสร้างการเรียนรู้ที่มีความหมาย ความภาคภูมิใจ ใน ความสำเร็จ และการยกย่อง

3) บรรยากาศเชิงบวก การส่งเสริมให้เกิดการมีสร้างสัมพันธ์ภาพเชิงบวก ระหว่างผู้สอน ผู้เรียนและเพื่อนร่วมห้อง และภายใต้บรรยากาศการเรียนรู้ที่มีความเป็นกัลยาณมิตร ช่วยเหลือ

เกื้อกูล เป็นกันเอง ผู้สอนใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายสร้างความกระตือรือร้น การใช้กลยุทธ์ในการบริหารเวลา และการสะท้อนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในทันทีโดยการใช้การประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน

สรุปได้ว่า จิตวิทยาเชิงบวก หมายถึง การศึกษาทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับความเจริญรุ่งเรืองของมนุษย์และความเป็นอยู่ที่ดี จิตวิทยาเชิงบวก เป็นแนวคิดที่ใช้หลักการทางด้านวิทยาศาสตร์กับสังคมศาสตร์ในการพัฒนาความสามารถของมนุษย์ เพื่อให้มีความสุขจากการพัฒนาตนเอง โดยมีมุมมองต่อชีวิตและโลกเชิงบวก บนพื้นฐานหลัก 3 ประการ ประกอบด้วย

1) อารมณ์เชิงบวกส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่ดี เกี่ยวข้องกับอารมณ์สังคมเชิงบวก บรรยากาศความสนุกสนาน มีความซาบซึ้งและการเห็นคุณค่า

2) บุคลิกภาพเชิงบวกของตนเอง การส่งเสริมให้ผู้เรียน บรรลุเป้าหมายสูงสุดของการเรียนแต่ละครั้ง โดยเปิดโอกาสให้ได้ค้นพบสิ่งที่สนใจ และวิธีการเรียนรู้ที่ดีที่สุดที่สัมพันธ์กับจุดแข็งของผู้เรียน รวมถึงส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถมองเห็นอนาคตของตนเองเพื่อสร้างการเรียนรู้ที่มีความหมาย ความภาคภูมิใจ ใน ความสำเร็จ และการยกย่อง

3) บรรยากาศเชิงบวก การส่งเสริมให้เกิดการมีสร้างสัมพันธ์ภาพเชิงบวก ระหว่างผู้สอน ผู้เรียนและเพื่อนร่วมห้อง และภายใต้บรรยากาศการเรียนรู้ที่มีความเป็นกัลยาณมิตร ช่วยเหลือเกื้อกูล เป็นกันเอง

5.3 ความเป็นมาของการศึกษาจิตวิทยาเชิงบวก

มาร์ติน เซลิเกแมน (Martin Seligman) นักจิตวิทยาคนสำคัญซึ่งเปรียบเสมือนบิดาของศาสตร์นี้ได้เสนอมุมมองใหม่ต่อการค้นคว้าทางจิตวิทยา โดย Seligman ได้ต่อยอดองค์ความรู้จากกลุ่ม Humanistic psychology (Abraham Maslow and Carl Rogers) ความต้องการของมนุษย์มี 5 ชั้น มาสโลว์ (Maslow, 1970 : 85-85) ได้กล่าวถึงสิ่งจูงใจจากความต้องการของมนุษย์และได้วางกระบวนการทางความต้องการของมนุษย์ไว้ว่ามนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ ไม่มีสิ้นสุด ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นจะเข้ามาแทนที่ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ใช่สิ่งจูงใจอยู่ และความต้องการของมนุษย์มีลำดับขั้นจากต่ำไปหาสูง (Hierarchy of Needs) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ชั้นดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอด เช่น ความต้องการในเรื่องอาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการพักผ่อน และความต้องการทางเพศ ฯลฯ ความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนที่ต่อเมื่อความต้องการทางด้านร่างกายยังไม่ได้รับการตอบสนองเลย ในด้านนี้โดยปกติแล้ว องค์กรทุกแห่งมักจะตอบสนองความต้องการของแต่ละคนด้วยวิธีการทางอ้อม คือ การจ่ายเงินค่าจ้าง

2. ความต้องการความปลอดภัยหรือความมั่นคง (Security of Safety Needs) ถ้าหากความต้องการทางด้านร่างกายได้รับตอบสนองตามสมควรแล้ว มนุษย์ก็จะมีความต้องการในขั้นต่อไปที่สูงขึ้น คือ ความต้องการทางด้านความปลอดภัยหรือความมั่นคงต่าง ๆ ความต้องการด้านความปลอดภัย จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับร่างกายความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจ ส่วนความมั่นคงนั้นหมายถึง ความต้องการความมั่นคงในการดำรงชีวิต เช่น ความมั่นคงในหน้าที่การงาน สถานะทางสังคม

3. ความต้องการทางด้านสังคม (Social or Belonginess Needs) ภายหลังจากที่ได้รับการตอบสนองขั้นที่ 2 แล้วมีความต้องการที่สูงขึ้นคือ ความต้องการทางสังคมจะเริ่มเป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรมของคน ความต้องการทางด้านนี้จะเป็นความต้องการเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันและการได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และมีความรู้สึกว่ามันเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคมอยู่เสมอ

4. ความต้องการที่จะมีฐานะเด่นในสังคม (Esteem or Status Needs) ความต้องการขั้นต่อมาจะเป็นความต้องการที่ประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ดังนี้คือ ความมั่นใจในตัวเองในเรื่อง ความรู้ความสามารถและความสำคัญในตัวของตัวเอง รวมตลอดทั้งความต้องการที่จะมีฐานะเด่นเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น หรืออยากที่จะให้บุคคลอื่นยกย่องสรรเสริญในความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน การดำรงตำแหน่งที่สำคัญในองค์กร

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization of Self-Realization) ลำดับขั้นความต้องการที่สูงสุดของมนุษย์ ก็คือความต้องการที่อยากจะประสบความสำเร็จในชีวิตตามความนึกคิดหรือความคาดหวัง ทะเยอทะยานใฝ่ฝันที่อยากได้รับผลสำเร็จในสิ่งอันสูงส่งในทัศนะของตน ตามลำดับความต้องการของ Maslow

สรุปได้ว่า จิตวิทยาเชิงบวก เป็นการศึกษาและสำรวจจุดแข็งของมนุษย์ทางด้านวิทยาศาสตร์ โดยเน้นการวิจัยพฤติกรรมทางบวกของคนปกติ เช่น การพัฒนาในด้านคุณค่า (Value) สติรู้ตื่นตื่นไหลในกิจกรรม (Flow) ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) การมองโลกในแง่ดี (Optimism) ความหวัง (Hope) และความสุข (Happiness) ความรู้สึกต่อตนเองในเชิงบวกและเชิงสหสัมพันธ์ ต่อผู้อื่นรวมถึงการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความคิดและการกระทำเชิงบวก

5.4 องค์ประกอบของจิตวิทยาเชิงบวก

ลูธานส์และคณะ (Luthans;et al. 2007 : 3) ได้พัฒนาองค์ประกอบทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกที่มีความเฉพาะเจาะจง สามารถวัดได้ สามารถพัฒนาได้ บุคลากรในองค์กรมีความผูกพัน มีบรรยากาศในการทำงานที่ดี และส่งผลให้มีการปฏิบัติงานดีขึ้น มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self efficacy) ความหวัง (Hope) การมองโลกในแง่ดี (Optimism) และความยืดหยุ่นตัว (Resiliency)

1. การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self efficacy) การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Perceived self efficacy) เรียกสั้นๆว่า (Self efficacy) เป็นแนวคิดที่ แบนดูรา ได้พัฒนามาจากทฤษฎีการรู้คิดทางสังคม (Social cognitive theory) ดังมีรายละเอียดดังนี้

1) ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนเอง ความเชื่อมั่นว่าตนเองมีความสามารถ มีการทำงานที่ท้าทาย มีแรงจูงใจที่มีความเชื่อว่างานใด ๆ ก็ตามไม่ยากเกินความสามารถของตน และสามารถกระทำให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ แบนดูรา (Bandura.1997 : 191-215) กล่าวถึงการรับรู้ความสามารถตนเองว่าเป็นความรู้สึกของบุคคลที่ประเมินความสามารถของตนว่า จะสามารถแสดงพฤติกรรมในการกระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งในสถานการณ์หนึ่งได้มากน้อยเพียงใดและจะเลือกแสดงพฤติกรรมตามที่ได้ประเมินความสามารถของตนเองไว้แล้ว ถ้าบุคคลเชื่อว่าตัวเองไม่มีความสามารถเพียงพอที่จะทำกิจกรรมให้สำเร็จก็จะเกิดความกลัว และพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำกิจกรรมนั้น ๆ แต่ถ้าบุคคลมีความมั่นใจว่าสามารถทำกิจกรรมนั้นๆ ได้ บุคคลนั้นจะไม่เกิดความกลัวและหวาดหวั่นล่วงหน้าแล้ว ยังทำให้บุคคลเกิดความเพียรพยายามไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมนั้น ๆ มากขึ้น

2) ปัจจัยที่ก่อให้เกิดของการรับรู้ความสามารถของตนเอง แบนดูรา (Bandura.1986 : 399) กล่าวว่าพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ 4 ปัจจัย ดังนี้ ความสำเร็จในการกระทำที่ผ่านมา (Performance Attainment) หรือ (Enactive Mastery Expericence) การสังเกตตัวแบบ (Vicarious Experience) การพูดชักจูง (Verbal Persuasion) การถูกกระตุ้นทางร่างกายและอารมณ์ (Physiological and Emotional Arousal)

3) ผลของการรับรู้ความสามารถของตนเอง การรับรู้ความสามารถของตนเองจะส่งผลต่อพฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคล เนื่องจากการรับรู้ความสามารถของตนเองมีอิทธิพลต่อความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งแบนดูรา (Bandura. 1986 : 393 - 395) ได้กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนมีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลดังนี้ การเลือกกระทำพฤติกรรม (Choice behavior) การใช้ความเพียรพยายามและความมุมานะ (Effort expending and persistence) ความคิดและปฏิกิริยาทางอารมณ์ (Thought and emotion reaction) และเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมมากกว่าเป็นผู้ทำนายพฤติกรรม (Human as producer rather than simply foreteller of behavior)

สรุปได้ว่าผลของการรับรู้ความสามารถของตนเองนั้น จะทำให้บุคคลรู้สึกว่าคุณภาพของตนเองมีคุณค่า จึงมีความเพียรพยายามยิ่งขึ้นนำไปสู่การพัฒนาการทำงาน ความคิดริเริ่มใหม่ๆ

2. ความหวัง (Hope) ความหวัง (Hope) เป็นการตอบสนองพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับชีวิตมนุษย์ทั้งในการ ดาเนินชีวิตประจำวันรวมถึงในด้านการทำงาน

1) ความหมายของความหวัง ลูธานส์และคณะ (Luthans; et al. 2007: 63-65) ได้สรุปความคาดหวังไว้ว่า หมายถึง ความมุ่งมั่นปรารถนาด้วยความคิดว่าจะบรรลุความสำเร็จโดยปราศจากความรู้สึกที่สิ้นหวัง เป็นภาวะที่สะท้อนความพยายามของคนที่จะบรรลุเป้าหมายเป็นความเชื่อว่าแผนและแนวทางที่กำหนดมีไว้เพื่อบรรลุเป้าหมาย จะเห็นได้ว่าความหมายของความหวังคือความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผดุงปัญญา จังหวัดตากที่มุ่งมั่นตั้งใจไว้ล่วงหน้าว่าจะตั้งใจเรียน มีวินัย มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายในแต่ละวิชาให้สำเร็จลุล่วง โดยมีการกำหนดเป้าหมายและมีแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน

2) องค์ประกอบของความหวัง สไนเดอร์ (Snyder. 2002: 254) กล่าวถึงความหวังจะประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้

1. ความคิดที่มุ่งไปยังเป้าหมาย (Goal)
2. มีแรงจูงใจหรือตั้งใจ (Agency หรือ Will power)
3. เชื่อว่าตนสามารถคิดหาแนวทางซึ่งทำให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้ (Pathways หรือ Way Power)

จะเห็นได้ว่าบุคคลที่มีระดับความหวังสูงจะสามารถคิดหาแนวทางได้หลายๆแนวทาง หรือสามารถคิดหาแนวทางใหม่ที่น่าจะทำให้บรรลุเป้าหมายได้ และเพราะว่าเขามีแรงจูงใจในระดับสูง จะทำให้เขามีความพยายามที่จะคิดหาแนวทางใหม่ๆ แม้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้เขาก็ยังสามารถที่จะปรับแต่งเป้าหมายหรือเปลี่ยนเป้าหมายที่เขาเชื่อว่าสามารถบรรลุได้เป็นไปในลักษณะที่ให้คุณค่ากับความหวังในทางบวกหรือในทางที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการศึกษาจิตวิทยาเชิงบวกที่มองว่าความหวังเป็นหนึ่งในคุณลักษณะด้านดีของมนุษย์ซึ่งควรส่งเสริมพัฒนาให้มีมากขึ้น

3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความหวัง สไนเดอร์ (Snyder. 2002: 262) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อระดับความหวังของบุคคล สรุปได้ดังนี้

1. ความสามารถทางปัญญา
2. แรงสนับสนุนทางสังคม
3. ภาวะสุขภาพทางกาย
4. ประสบการณ์ของความสำเร็จในอดีตของตนหรือของผู้อื่น

3. การมองโลกในแง่ดี (Optimism)

1) ความหมายการมองโลกในแง่ดี (Optimism) ความหมายของการมองโลกในแง่ดี คือความคิดทางบวกที่มีต่อบุคคล สถานการณ์หรือต่อสถานที่ต่าง ๆ มีความสามารถในการยอมรับความจริงต่าง ๆ ในชีวิตได้อย่างที่เป็นจริง เชื่อว่าเหตุการณ์ทางบวกจะเกิดขึ้นกับตนเองในปัจจุบันและอนาคต สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขสรุปการมองโลกในแง่ดีนั้น เป็นคุณลักษณะที่แสดงออกถึง

ทัศนคติทางบวกในการมองโลกของบุคคลในการอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองภายใต้สถานการณ์ที่เกิดขึ้น

2) ปัจจัยของการมองโลกในแง่ดี

1. สรีรวิทยาของร่างกาย (Physiologic Factor)
2. การเลี้ยงดูตั้งแต่วัยเด็ก (Intergenerational Transmission)
3. ประสบการณ์และการเรียนรู้ในสังคม (Social Experience)
4. การมองโลกในแง่ดีในการทำงาน

4. ความยืดหยุ่น (Resiliency)

1) ความหมายของความยืดหยุ่น (Resiliency) คือ การที่บุคคลมีอารมณ์ ความรู้สึกในการปรับตัวจิตใจ ปรับตัวในการทำงาน เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา อุปสรรค และสามารถฟื้นตัวกลับสู่สภาพเดิมหรือดีขึ้น

2) แนวคิดของความยืดหยุ่น คำว่า Resiliency เป็นความสามารถในการฟื้นฟูสภาพของตนเองให้กลับมามีเดิม นอกจากนี้นักวิชาการอื่นกล่าวว่า แนวคิดของความยืดหยุ่นเป็นกระบวนการปรับตัวของบุคคลให้สามารถกลับฟื้นคืนมาสู่ภาวะปกติจากความทุกข์ยากลำบาก ปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ แต่อย่างไรก็ตามแต่ละคนจะมีทักษะไม่เหมือนกัน มากน้อยต่างกันไปแปรเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่ตนเองเผชิญ และเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาได้

มาสเทน (Masten. 2001: 228) กล่าวว่าบุคคลที่มีความสามารถยืดหยุ่นตัวนั้น ต้องเข้าใจตนเอง มีอารมณ์ทางบวก มีพลังในการต่อสู้อุปสรรค จะมีศักยภาพในการทำงานหนัก มีความอดทน และรู้จักจัดอารมณ์ทางลบได้ ดังนั้นจะเห็นว่าความยืดหยุ่นของบุคคลจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ทางบวกทั้งทางด้านอารมณ์และความคิด

อริเจต มงคลโสฬศ. (2566) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบจิตวิทยาเชิงบวก ไว้ 5 ประการ คือ

1. Positive Emotion – สภาวะอารมณ์ที่ดี ถือเป็นสิ่งที่เรียบง่ายที่สุด เป็นความรู้สึกหรืออารมณ์ด้านบวก เช่น ความสุข ดีใจ ตื่นเต้น สนุก พึงพอใจ ภาคภูมิใจ รวมไปถึงอัศจรรย์ใจ คุณอยู่ในสภาวะอารมณ์เหล่านี้บ้างมักระหว่างทำงาน ปัจจัยเหล่านี้ถือเป็นพื้นฐานของความสุขเลยทีเดียว คุณอาจเริ่มต้นวันด้วยรอยยิ้ม มีอาหาร ของว่าง หรือฟังเพลงที่ชอบเพื่อทำอารมณ์ให้มีความสุข เป็นการปูพื้นฐานอารมณ์ก่อนการทำงานในแต่ละวัน

2. Engagement – สร้างความผูกพันกับงานที่ทำ คือความรู้สึกเพลิดเพลินไปกับการทำสิ่งใดจนกระทั่งลืมเวลาที่กำลังผ่านไป โดยมีพื้นฐานมาจากการรู้สึกมีส่วนร่วมไปกับสิ่งนั้น และกิจกรรมนั้นที่จะต้องใช้ทักษะความสามารถที่มีความท้าทายอย่างพอเหมาะ ไม่ยากเกินไป ไม่ง่ายเกินไป ซึ่งช่วยให้เกิดความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะทำกิจกรรมนั้นให้บรรลุไปถึงเป้าหมายได้สำเร็จ ภาวะของการ

มีสมาธิกับกิจกรรมจนลืมเวลาลักษณะนี้มีอีกชื่อเรียกว่า Flow ซึ่งเป็นอีกสิ่งที่ทำให้มีความสุขโดยไม่รู้สึกตัวในชีวิตของคุณอาจคุ้นชินกับภาวะแบบนี้ในการทำงานอดิเรก

3. Relationships – จงเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับในความสัมพันธ์ที่ดี ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความสุขของมนุษย์อย่างมาก สะท้อนผ่านหลากหลายงานวิจัยคือความสัมพันธ์ที่ดี ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ที่ดีจากครอบครัว คู่ชีวิต เพื่อน ๆ รวมถึงเพื่อนร่วมงาน โดยมีทั้งในรูปแบบของการได้รับการยอมรับ การได้รับความไว้วางใจ ซึ่งความสัมพันธ์ที่ดีในสถานที่ทำงานนั้นเกิดได้จากการสื่อสารต่อกันในเชิงบวก

4. Meaning – การรู้สึกถึงความหมายของชีวิต การรู้สึกถึงคุณค่าและความหมายในการมีชีวิตนั้นฟังดูยิ่งใหญ่ ทว่านิยามของมันอาจอยู่ใกล้ตัวกว่าที่คิด เพียงคุณมีความรู้สึกมีความสุขหรือมีส่วนร่วม หรือสิ่งที่มีค่าความหมาย หรือมีเป้าหมายยิ่งใหญ่ใด ๆ ก็ตามที่คุณเองมีส่วนส่งเสริมให้เกิดเป้าหมายนั้น เพียงเท่านั้นคือการที่คุณมีชีวิตที่มีความหมายแล้ว ในชีวิตการทำงาน องค์กรอาจมีเป้าหมายใหญ่อยู่ การมองเห็นคุณค่าที่คุณเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ไปถึงเป้าหมายนั้นก็ทำให้คุณรู้สึกถึงสิ่งนี้ได้

5. Accomplishment – การบรรลุถึงเป้าหมาย การรู้สึกที่เราทำสำเร็จซึ่งจะอิงกับ 4 หลักคิดข้างต้น การมีสภาวะอารมณ์ที่ดี มีความผูกพันกับสิ่งที่ทำ มีความสัมพันธ์ที่ดี และรู้สึกถึงความหมายของชีวิต เหล่านี้จะต่อยอดมาสู่การรู้ถึงสิ่งที่เราต้องการในชีวิต หรือก็เป้าหมายนั่นเอง เมื่อบรรลุถึงเป้าหมายจะทำให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ ในมุมของคนทำงานที่ต้องรับแรงกดดันอยู่เป็นประจำ มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดภาวะหมดไฟในการทำงานหรือ burn out หากในระหว่างนั้นได้มีภาวะของการบรรลุถึงเป้าหมายจะมีส่วนช่วยลดล็อกคนทำงานจากภาวะหมดไฟได้

แนวคิดเกี่ยวกับการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) มีแนวคิดพื้นฐานมาจากภาคธุรกิจที่มีสามารถขององค์กรในการเรียนรู้ โดยการนำเอาแนวคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้กับโรงเรียนเปรียบเสมือนองค์กร (Thompson, Gregg and Niska, 2004, pp. 1340-1347) ความเป็นชุมชนมากกว่าความเป็นองค์กรซึ่งความเป็นองค์กรกับชุมชนมีความแตกต่างกันที่ความเป็นชุมชนจะยึดโยงภายในต่อกันด้วยค่านิยมแนวคิดและความผูกพันร่วมกันของทุกคนที่เป็นสมาชิกซึ่งแนวคิดตรงกันห้ามกับความเป็นองค์กรที่มีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในลักษณะที่ยึดตามระบบลดหลั่นกันลงมามีกลไกในการควบคุมและมีโครงสร้างแบบ 1 ตัวแบบตั้งตัวที่เต็มไปด้วยกฎระเบียบวัฒนธรรมการใช้อำนาจเป็นหลักในขณะที่ชุมชนจะใช้สิทธิพลที่เกิดจากค่านิยมวัตถุประสงค์ร่วมกันความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเชิงวิชาชีพเป็นกลยาณมิตรเชิงวิชาการยึดหลักพึ่งพาอาศัยกันแบบผลิตกำลังในการปฏิบัติมุ่งไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ดังนั้นองค์กรยังทำให้เกิดคุณลักษณะเช่นลดความเป็นกันเองต่อกันลงมีความเป็นราชการมากและถูกควบคุมจากภายนอกให้ต้องรักษาสภาพเดิมของหน่วยงานไว้ซึ่งจะเห็นได้ว่าการมองโรงเรียนในฐานแบบองค์กร ดังกล่าวแล้วก็จะทำให้โรงเรียนมีความเป็นทางการที่สร้างความรู้สึกห่างเหินระหว่างบุคคลมาก ขึ้นมีกลไกบังคับควบคุมมากมายและมักมีจุดเด่นทางด้านเทคนิคเป็นหลักในทางตรงกันข้ามยอมรับว่าโรงเรียนมีฐานะแบบที่เป็นชุมชนแล้วบรรยากาศคือสมาชิกจะมีความผูกพันต่อกันด้วยวัตถุประสงค์ร่วมสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมเกิดความร่วมมือร่วมใจสร้างบรรยากาศที่ทุกคนแสดงออกถึงความห่วงหาอาทรและช่วยเหลือเรื่องสวัสดิการสวัสดิภาพร่วมกัน

ดังนั้น กล่าวได้ว่า การเป็นชุมชนแห่งวิชาชีพเป็นการรวมตัว รวมใจ รวมพลัง ร่วมมือกับครูผู้บริหารสถานศึกษาและนักการศึกษาในโรงเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

6.1 ความหมายของการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Erin (2007, pp. 1079–1094) กล่าวว่า การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการเปลี่ยนแปลงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มต้นที่ตัวครูก่อนโดยการมองเห็นปัญหา การปรับปรุง แก้ไขเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อนักเรียน

The National Commission on Teaching and American's Future (2010, pp. 7-32) กล่าวว่า การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการรวมกลุ่มของครูเพื่อการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน มีการกำหนดเป้าหมาย ร่วมกัน การใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การพัฒนาบทเรียนร่วมกันการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

Abbott (2014, p. 65) กล่าวว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง กลุ่มของนักเรียนที่มาประชุมปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอ มีการแบ่งปันความรู้ การทำงานร่วมกันเพื่อการพัฒนาทักษะของครู ในด้านการเรียนการสอนทางวิชาการให้แก่เด็กเรียน

ปองทิพย์ เทพอารีย์ และมารุต พัฒนาผล (2557) ได้ให้ความหมายของการเป็นชุมชนวิชาชีพ หมายถึง การรวมตัวของกลุ่มคนในวิชาชีพที่มีความรู้ความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มาร่วมแลกเปลี่ยน แบ่งปัน เรียนรู้ในเรื่องนั้น ร่วมกัน ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่และสามารถนำมาบูรณาการตามสถานการณ์ต่าง ๆ ของชุมชนแห่งการเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและวัฒนธรรมแบบเดิม ๆ มาเป็นการทำงาน ร่วมกันเป็นทีมตนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางสมรรถนะของครูและทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน

ศรสวรรค์ เพชรมี (2558, หน้า 5) และสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2558, หน้า 8) สรุปได้ว่า การเป็นชุมชนวิชาชีพ หมายถึง การรวมตัว รวมใจ รวมพลัง ร่วมมือกันของครู ผู้บริหารสถานศึกษา โดยการเปลี่ยนแปลงคุณภาพ ของการจัดการเรียนรู้ที่เริ่ม

จากการเรียนรู้ของครูเป็นตัวตั้งต้นการเรียนรู้ที่จะมองเห็น การเปลี่ยนแปลง พัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นสำคัญ

วาสนา ทองทวีงยศ (2560, หน้า 22) กล่าวว่า การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การที่บุคลากรในโรงเรียนมีการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และนำมาถ่ายทอด แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน เพื่ออนาคตความรู้ ประสบการณ์และความคิด สร้างสรรค์ขึ้น มาใหม่ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้อย่างสูงสุด

วิรัชดา ทานิล (2561, หน้า 9) กล่าวว่า การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง กลุ่มของบุคลากรครู ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่รวมตัวกันเพื่อพัฒนา ทักษะและองค์ความรู้ทางวิชาชีพ โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ไปที่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาการเรียนรู้ผ่านการวางแผน วิสัยทัศน์ร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสถานศึกษา

สุริดา การิณี (2562, หน้า 13) กล่าวว่า การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การเรียนรู้ร่วมกัน ภายในชุมชนเน้นในด้านของการพัฒนาวิชาชีพครูเป็นการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหารและนักการศึกษาบนพื้นฐานวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ แบบกัลยาณมิตร วิสัยทัศน์ ค่านิยม เป้าหมายและภารกิจร่วมกัน การทำงาน เป็นทีมและการเรียนรู้ของครูเป็นผู้นำชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

สรุปได้ว่า การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ ระหว่างผู้บริหาร ครู อาจารย์ และคณะบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วน ร่วมกันจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด ทำให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน

6.2 ความสำคัญของการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ดูฟอร์ (DuFour. 2007 : 121) กล่าวถึง ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพว่า PLC ไม่ใช่ โปรแกรมหรือหลักสูตร แต่เป็นแนวทางการดำเนินการที่ช่วยให้เกิดพลังในการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนทุกระดับ ครูผู้สอนทั้งบุคลากรในโรงเรียนจะต้องมุ่งเน้นการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นมากกว่าให้ความสำคัญกับการสอน นอกจากนั้นยังต้องให้ความสำคัญกับการร่วมมือร่วมพลัง การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จภายใต้เป้าหมายเดียวกัน โดยอาศัยการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

สโตร และ หลุยส์ (Stoll and Louis. 2007 : 214) อธิบายว่าชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพคือ “กลุ่มของครูที่มาร่วมกันทำงานและวางแผนเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งมีการสะท้อนการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องเพื่อมุ่งเน้นและส่งเสริมพัฒนาการและการเจริญเติบโตทางวิชาชีพ”

พัตวัด และ ดิกอิก (Padwad and Dixit. 2008 : 121) อธิบายเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ว่า หมายถึง ชุมชนหรือกลุ่มบุคคลที่มารวมกันเพื่อทำงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกัน และกัน นาไปสู่การ เจริญเติบโตหรือเกิดพัฒนาการของบุคคลและเกิดความเป็นมืออาชีพขึ้น

โฮต (Hord. 2009 : 90) กล่าวว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การกระจาย อำนาจ การควบคุม หรือการตัดสินใจต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน ความเป็นประชาธิปไตยที่ ครูทุกคนมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบ สามารถที่จะให้การช่วยเหลือและสนับสนุนกันและกันในด้าน ของทรัพยากร สถานที่ เวลา สื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ในเชิงของ การเคารพ นับถือ ห่วงใยและไว้วางใจกัน อันเป็นลักษณะของการอยู่ร่วมกันในชุมชน ครูทุกคน ในโรงเรียนมีการ เรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อที่จะจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และเพิ่ม ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน และผลจากการสะท้อนคิดที่ได้จากเพื่อนร่วมงาน ก็จะช่วย ให้โรงเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงไปในทางที่ดียิ่งขึ้น

Roussin and Sommer (2009, pp. 6-8) กล่าวถึงความสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพในโรงเรียนมีความสำคัญ 5 มิติ ดังนี้ มิติที่ 1 การมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน มิติที่ 2 การ ร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน มิติที่ 3 การสืบสอบเพื่อสะท้อนผลเชิงวิชาชีพ มิติที่ 4 การร่วมมือรวมพลัง และมิติที่ 5 การสนับสนุนการจัดลำดับโครงสร้างและความสัมพันธ์ของบุคลากร ประสาทพร การเรียนรู้หรือสังคมแห่งความรู้ รวมทั้งการสร้างวิถีการเรียนรู้และแห่งการเรียนรู้ให้ เข้มแข็งทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก ให้คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ซึ่งเป็นนโยบายที่ สถานศึกษาต้องยึดถือและปฏิบัติ

ชูชาติ พวงสมจิตร (2558, หน้า 68) กล่าวถึงความสำคัญของการเป็นชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ ไว้ดังนี้ 1) มีความสัมพันธ์อันดีและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีบรรยากาศที่จะช่วยให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน 2) เป็นชุมชนที่มีฉันทะและครูมี ความศรัทธาในการปฏิบัติงานร่วมกันที่จะมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างจริงจัง 3) มีความเอื้อ ออาทร มีคุณธรรมและเป็นกัลยาณมิตรในทางวิชาการ ซึ่งครู ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากร ทางการศึกษาพร้อมที่จะแบ่งปัน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเป้าหมายคือผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของ นักเรียน และ 4) มีการขับเคลื่อนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพทางด้านต้นทุนที่จะช่วยให้ โรงเรียนสามารถพัฒนาครู นักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถเพื่อยกระดับมาตรฐานของครูสู่ชุมชน วิชาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560, หน้า 3-5) ได้แบ่งระดับ ความสำคัญของการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มี 3 ระดับ คือ ระดับสถานศึกษา เป็นการ ขับเคลื่อนในบริบทสถานศึกษา เช่น นักเรียน ผู้ประกอบวิชาชีพและการเรียนรู้ของชุมชนระดับกลุ่ม

เครือข่าย เป็นการขับเคลื่อนในลักษณะการรวมตัวกันของกลุ่มวิชาชีพจากองค์กรอื่น ๆ ที่มีความมุ่งมั่นในการสร้างเครือข่ายที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริม สนับสนุนให้กำลังใจ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและพัฒนาวิชาชีพพร้อมกันอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมและระดับชาติ เป็นการกำหนดเชิงนโยบายของรัฐที่มุ่งจัดเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพ โดยได้รับความร่วมมือจากสถานศึกษา ครูและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาร่วมกันพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ภายใต้การสนับสนุนของภาครัฐ

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีความสำคัญในเชิงนโยบายและระดับปฏิบัติการ ผู้บริหารโรงเรียน ต้องให้ความสำคัญ ความสนใจในการขับเคลื่อนโรงเรียนเพื่อการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยให้ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และคณะบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วน ร่วมกันจัดการศึกษา ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาตนเองเพื่อสร้างนักเรียนที่มีคุณภาพทางการศึกษา เก่ง ดี มีสุขและเป็นพลเมืองไทยและพลโลกที่มีคุณค่าทางสังคม

6.3 แนวทางการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 12) ได้กำหนดมาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. การสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา
2. การกำกับติดตามนิเทศและประเมินผล
3. การสนับสนุนผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษารวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. การสรุปองค์ความรู้ที่จำเป็น
5. การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

ฮอร์ด (Hord. 2009 : 10) ได้ให้ความเห็นว่า แนวทางที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ภายในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมี ดังนี้

1. ครูและสมาชิกในกลุ่มร่วมกันระบุเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่จำเป็นต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ
2. ครูผู้สอนและสมาชิกในกลุ่มร่วมกันการสะท้อนผลการปฏิบัติการสอนการจัดการเรียนรู้และสิ่งที่มีผลกระทบกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. ครูผู้สอนและสมาชิกในกลุ่มร่วมกันพิจารณาและตัดสินใจเลือกแนวทางที่ควรจัดให้กับผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด โดยพิจารณาจากข้อมูลที่มีอยู่

มัวไฟฟ์ และ เดล (Murphy and Dale. 2005 : 10) ยังได้เสนอแนวทางสำคัญที่ควรใช้เพื่อให้ครูเกิดการรวมกลุ่มและเกิดการทางานแบบร่วมมือรวมพลังซึ่งจะทำให้ในโรงเรียนเกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพขึ้น โดยการสร้างกลุ่มหรือทีม ได้แก่

1. กลุ่มคณะกรรมการ (Committees) เป็นการรวมกลุ่มของสมาชิกในโรงเรียนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยสมัครใจ ส่วนใหญ่มักเป็นลักษณะงานด้านการบริหารที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ล่วงหน้า โดยมีงานที่ได้รับมอบหมายเป็นจุดเน้นในการสืบสอบหาแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาเพื่อนาไปทดลองใช้

2. กลุ่มวิพากษ์ (Critical Friends Group) เป็นการรวมกลุ่มของครูผู้สอนที่มีความสนใจตรงกันข้าม รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาของกลุ่ม โดยในแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกไม่เกิน 12 คน เพื่อพบปะและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งฝึกวางแผนและพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้อย่างน้อยเดือนละครั้งตามข้อตกลงที่วางไว้ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักอยู่ที่การเรียนรู้ของนักเรียน

3. กลุ่มให้คาปรึกษา (Peer Coaching Team) เป็นการรวมกลุ่มของครูผู้สอน 2-3 คน เพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนรู้และทาการสังเกตการสอนของเพื่อนครูผู้สอนที่เป็นสมาชิกในกลุ่มจากนั้นจึงให้ข้อสังเกต คาแนะนา และข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. กลุ่มเรียนรู้ (Study Group / Independent or Stand-Alone) เป็นกลุ่มที่เรียนรู้การปฏิบัติจากกลุ่มการเรียนรู้ย่อยๆ กลุ่มอื่น หรือสมาชิกคนอื่นในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในกรณีนี้อาจเป็นการเรียนรู้ของสมาชิกครูผู้สอนที่อยู่โรงเรียนต่างกันได้ โดยมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การเรียนรู้ในประเด็นที่ตนสนใจ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในประเด็นนั้นเพิ่มมากขึ้น

5. ทีมวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research Team) การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคคลหรือหน่วยงาน เป็นกระบวนการวิจัยที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานจริง โดยคำนึงถึงบริบททางการศึกษา

6. ชุมชนการเรียนรู้ย่อย (Small Learning Community) เป็นการรวมกลุ่มของสมาชิกส่วนหนึ่งโรงเรียนที่มีภาระหน้าที่หรือความรับผิดชอบใกล้เคียงกัน เช่น สอนในกลุ่มสาระ การเรียนรู้เดียวกัน ประจาระดับชั้นเดียวกัน เป็นต้น เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ข้อแนะนา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น

สรุปได้ว่า การสร้างชุมชนการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา ต้องเกิดการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง จากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษา ต้องทุ่มเทความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ ในการขับเคลื่อนให้โรงเรียนเกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพขึ้น โดยการสร้างกลุ่มหรือทีม

6.4 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.ป.ป. : 7) กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพประกอบด้วย

1. วิสัยทัศน์ร่วมกัน หมายถึง มีเป้าหมาย ทิศทางเดียวกัน มุ่งสู่การพัฒนาการเรียนการสอน สู่คุณภาพผู้เรียน
2. ร่วมแรง ร่วมใจ และร่วมมือ หมายถึง ต้องเปิดใจ รับฟัง เสนอวิธีการนาสู่การปฏิบัติ และประเมินร่วมกัน Open เปิดใจรับและให้ Care และ Share
3. ภาวะผู้นำร่วม หมายถึง การหาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ต้องมีผู้นำและผู้ตามในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. กัลยาณมิตร หมายถึง เป็นเพื่อนร่วมวิชาชีพ เติมเต็มส่วนที่ขาดของแต่ละคน
5. ต้องปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร หมายถึง ต้องเน้นการทำงานที่เปิดโอกาสการทำงาน ที่ช่วยเหลือกันมากกว่าการสั่งการ มีชั่วโมงพูดคุย
6. การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ หมายถึง การเรียนรู้การปฏิบัติงานและตรงกับภาระงานคือ การสอน สู่คุณภาพผู้เรียน

สมาคมวิจัยและพัฒนาวิชาชีพบุคลากร (2560 : 222) กล่าวว่า องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย

1. วิสัยทัศน์ร่วม
2. ทีมร่วมแรงร่วมใจ
3. ภาวะผู้นำร่วม
4. การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ
5. ชุมชนกัลยาณมิตร
6. โครงสร้างสนับสนุนชุมชน

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มุ่งเน้นให้องค์กรมีการปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้น โดยเริ่มพัฒนาจากแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้และปรับประยุกต์ให้มีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ การเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกันเป็นสำคัญ มีวิสัยทัศน์ร่วม มีภาวะผู้นำร่วม การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ย่อมเกิดผลดีทางวิชาชีพครู และผู้เรียน

แนวคิดเกี่ยวกับการคิดเชิงระบบ

7.1 ความหมายเกี่ยวกับการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)

Barry Richmond.(1987) ได้ให้ความหมายของ การคิดเชิงระบบ เป็นศิลปะและวิทยาศาสตร์ของการอ้างอิงที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับลักษณะการทำงานโดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

Peter Senge. (1990) ได้ให้ความหมายของ การคิดเชิงระบบ เป็นวิธีคิดและภาษาสำหรับเพื่ออธิบายและทำความเข้าใจพลังและปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรม(การทำงาน) ของระบบ เป็นกรอบแนวคิดให้เห็นความสัมพันธ์ภายใต้สถานการณ์และปฏิสัมพันธ์ที่ซับซ้อน ครอบคลุมความสามารถในการเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบ นอกจากมองภาพรวมแล้ว ต้องมองรายละเอียดของส่วนประกอบย่อยในภาพนั้นให้ออกด้วย 0 ผลตามมาของผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของแผนและโครงการตามความตั้งใจ/ไม่ตั้งใจ และนำไปสู่ความตระหนักถึงการเชื่อมโยงอย่างลึกซึ้งและความสมบูรณ์เบื้องหลังการเปลี่ยนแปลงระบบใด ๆ โดยผู้นำการเรียนรู้ที่จะใช้แผนที่ความคิดเชิงระบบและบุคลิกภาพ และวิเคราะห์สถานการณ์เหตุการณ์ ปัญหา และสาเหตุของการดำเนินงานที่เป็นไปได้เพื่อค้นหาตัวเลือกการเปลี่ยนแปลง/แก้ไขปัญหาที่ดีกว่า รวมทั้งเป็นการคิดเชิงเครือข่าย (Network) เป็นการคิดแบบสัมพันธ์กับบริบท (Context) และเป็นการคิดอย่างเป็นกระบวนการ(Process Thinking)

บุญเลิศ คณาธนาสาร. (2558) ได้ให้ความหมายของ Systems Thinking คือ ความคิดเชิงระบบ ที่มุ่งเน้นในการมองภาพรวม มองให้เห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ แทนที่จะมองแต่สิ่งใดสิ่งหนึ่ง มองให้เห็นรูปแบบการเปลี่ยนแปลงแทนที่จะมองเฉพาะจุด

พรพรรณ ภูมิภ. (2558) ได้ให้ความหมายของ การคิดเชิงระบบ หมายถึง การคิดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มองภาพรวมที่เป็นระบบ และมีส่วนประกอบย่อย ๆ โดยอาศัยการคิดในรูปแบบโดยตรงและโดยทางอ้อมทฤษฎีระบบ ให้แนวคิดที่ว่าแต่ละสิ่งย่อมอยู่ในเอกภพ (The Universe) รวมทั้งสิ่งเล็ก ใหญ่ เพียงใด ล้วนเป็นหนึ่งหน่วยระบบมีวงจรของการทำงาน มีปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ปัจจัยการผลิต ความเป็นระบบ ผลผลิตรวมย่อมเกิดจากการประสานงานกันหลายๆ ระบบ แต่ละหน่วยมีระบบการทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกัน ผลผลิตจะไหลจากหน่วยการผลิตหนึ่งไปสู่อีกหน่วยผลการผลิตหนึ่งอย่างครบวงจรไม่มีที่สิ้นสุด แต่ละสิ่งในเอกภพมีความเป็นระบบตามมิติต่าง ๆ กัน ในเวลาเดียวกัน

HealthSystemsDDLabs. (2558) การคิดเชิงระบบ (Systems Thinking) คือ แนวคิดและเครื่องมือในการทำความเข้าใจและแก้ปัญหาในระบบซับซ้อน (complex systems) และมีพลวัต (dynamics) ผ่านกระบวนการคิดใน 3 ลักษณะ

1. คิดลึก คือ การทำความเข้าใจถึงรากของปัญหา โดยเครื่องมือหลักคือ Iceberg model (แบบจำลองภูเขาน้ำแข็ง) และ Ladder of inference (บันไดการอนุมาน)

2. คิดครบ คือ การคิดอย่างครบถ้วน ด้วยการมองจากภาพใหญ่ และทำความเข้าใจความสัมพันธ์ โดยเครื่องมือหลักคือ Causal loop diagram (CLD) หรือ แผนภาพวงจรสาเหตุ และ Stocks and flows diagram (SFD) หรือ แผนภาพการสะสมและการไหล

3. คิดยาว คือ การสังเกตและทำความเข้าใจพลวัตของระบบในระยะยาว โดยเครื่องมือหลักคือ Behavior-over-time (BOT) graphs หรือกราฟการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมในช่วงเวลา

กล่าวโดยสรุป การคิดเชิงระบบ คือ การคิดที่มีความเข้าใจ เชื่อมโยง มุ่งเน้นในการมองภาพรวม มองให้เห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ แทนที่จะมองแต่สิ่งใดสิ่งหนึ่ง มองให้เห็นรูปแบบการเปลี่ยนแปลงแทนที่จะมองเฉพาะจุด

7.2 กระบวนการของการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)

Iceberg model เป็นหนึ่งในเครื่องมือของการคิดเชิงระบบที่ช่วยให้เราเข้าใจระบบได้อย่างลึกซึ้งขึ้น ปัญหาเชิงมีรากที่ใหญ่และลึก เปรียบได้กับภูเขาน้ำแข็งที่โผล่เหนือน้ำที่ดูเหมือนมีขนาดเล็ก แต่มีขนาดภูเขาน้ำแข็งขนาดใหญ่ซ่อนอยู่ใต้น้ำ

Iceberg model มี 4 ชั้นจากบนลงล่างเหตุการณ์

1. (events) เป็นสิ่งที่สังเกตเห็นได้ เปรียบได้กับยอดภูเขาน้ำแข็งที่โผล่มาเหนือน้ำ ในตัวอย่างนี้คือ พนักงานมาสายในวันอังคาร

2. แนวโน้ม (patterns) คือ แนวโน้มเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อสังเกตในรอบระยะเวลาหนึ่ง ในตัวอย่างนี้คือ พนักงานมาสายทุกวันอังคาร

3. โครงสร้าง (structure) แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบย่อยในระบบ เช่นในกรณีนี้คือ พนักงาน และเวลางาน ที่ไม่มีความยืดหยุ่น กล่าวคือพนักงานจะต้องเข้างานในเวลาที่กำหนดไว้ โครงสร้างเป็นสาเหตุของแนวโน้ม ในกรณีนี้ พนักงานคนนี้อาจเรียนภาคค่ำทุกคืนวันจันทร์ ส่งผลให้มาสายทุกวันอังคาร

4. Mental models คือ วิธีการมองโลกของผู้ที่อยู่ในระบบ ในกรณีนี้ ผู้จัดการอาจจะคิดว่าเขาไม่สามารถเชื่อใจว่าพนักงานจะทำงานอย่างเต็มที่ได้หากให้มีความยืดหยุ่นเรื่องเวลาและสถานที่ในการทำงาน จึงต้องให้พนักงานมาทำงานที่ออฟฟิศในเวลาที่กำหนด เพื่อที่เค้าจะได้เห็นด้วยตาตนเองว่าพนักงานกำลังทำงานอยู่

การคิดและแก้ไขปัญหาเชิงระบบ สิ่งแรกๆ ที่มีความสำคัญคือการทำความเข้าใจรากเหง้าของพฤติกรรมของระบบ ดังนั้น Iceberg model จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้เรามองลึกเข้าไปถึงแนวโน้ม ความสัมพันธ์ และสาเหตุของพฤติกรรม เพื่อที่จะเข้าใจระบบที่เรา กำลังออกแบบได้ดีขึ้น การมองเฉพาะเหตุการณ์เปรียบเสมือนการมองปัญหาที่เห็นเฉพาะก้อนน้ำแข็งที่อยู่เหนือผิวน้ำ การแก้ไขปัญหาเชิงระบบมองเห็นสิ่งที่อยู่ใต้น้ำที่ทำให้เกิดเหตุการณ์นั้นซ้ำแล้วซ้ำ ยิ่งเรามองเห็น

ประเด็นที่ซ่อนอยู่ได้น้ำมากขึ้นเท่าไร ยิ่งเป็นโอกาสใช้จุดคานงัดที่ยังมีประสิทธิภาพในการแก้ไข ปัญหาเชิงระบบมากขึ้นเท่านั้น



ภาพ 6 แสดงกระบวนการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)

ที่มา: Senge (1990), Kim (1999)

7.3 ประโยชน์ของการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)

1. ช่วยให้เกิดความคิดเพื่อพัฒนาองค์กรในภาพรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ประสานงานร่วมกับบุคคลอื่นให้เป็นไปตามกระบวนการ และระบบการบริหารงานภายใน
3. สามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. แก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. เพื่อให้มองเห็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นกับระบบภายในองค์กร
ซึ่งเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบโดยการเชื่อมโยงติดต่อกัน และสามารถแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation : DE)

8.1 ความหมายของการประเมินเชิงพัฒนา

Scriven (1967) ซึ่งเป็นผู้บัญญัติศัพท์คำว่า *Formative Evaluation* ไว้ในงานวิจัยทางการศึกษา การประเมินเชิงพัฒนาใช้เพื่อ "การปรับปรุงสิ่งที่ยังดำเนินอยู่" โดยแตกต่างจาก Summative Evaluation ที่ใช้ตัดสินคุณค่าเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการ

Stufflebeam & Shinkfield (2007) ได้ขยายความว่าการประเมินเชิงพัฒนาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาอย่างมีระบบ โดยเป็นการให้ข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่องแก่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจและปรับปรุงกิจกรรมหรือกลยุทธ์ระหว่างทาง

Patton (2008) ยังเน้นว่า การประเมินเชิงพัฒนาเหมาะกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงและไม่แน่นอน เช่น การพัฒนานวัตกรรม การเปลี่ยนแปลงในเชิงระบบ หรือการนำร่องโมเดลใหม่ ๆ โดยผู้ประเมินไม่ใช่เพียงผู้รายงานผล แต่เป็น “หุ้นส่วนในกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับผู้พัฒนา”

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2545) ระบุว่า การประเมินเชิงพัฒนาเป็นการเก็บข้อมูลระหว่างกระบวนการ เพื่อให้ครูสามารถใช้ข้อมูลที่ได้มา “ตัดสินใจปรับแผนการสอน ปรับกิจกรรม และวิธีการได้อย่างทันการณ์” จึงเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Learning-based evaluation) โดยเน้นว่า การประเมินเชิงพัฒนา ควรเกิดขึ้นโดยไม่สร้างความกดดัน และเน้นสร้างวัฒนธรรมการพัฒนาภายในองค์กรอย่างยั่งยืน

หมตจต วิจารย์ (2550) อธิบายว่า การประเมินเชิงพัฒนา (Formative Evaluation) คือ การประเมินที่มุ่งเน้นการเก็บข้อมูลระหว่างการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น ไม่ใช่เพื่อตัดสินความสำเร็จ แต่เพื่อสะท้อนแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเป็นเครื่องมือเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ปฏิบัติและผู้รับการประเมิน” และเป็นหัวใจของการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะในการปฏิรูปการเรียนรู้และการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

สยาม กัมมาจล (2553) ให้ความหมายของ การประเมินเชิงพัฒนา ว่าเป็น “การประเมินที่ดำเนินไปพร้อมกับการพัฒนา” ซึ่งมุ่งตรวจสอบ ตรวจสอบ และติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน และข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงในระหว่างกระบวนการ โดยเน้นว่าการประเมินลักษณะนี้ควรเกิดขึ้นในช่วงที่กิจกรรมยังดำเนินอยู่ โดยผู้ประเมินไม่ใช่คนนอกองค์กรเพียงอย่างเดียว แต่ครูหรือทีมพัฒนาต้องเป็นผู้ประเมินตนเองร่วมด้วย เพื่อสะท้อนการเรียนรู้จากภายใน

มูลนิธิสยามกัมมาจล (2564) ได้นำ DE มาใช้ในกระบวนการประเมิน และได้ให้ความหมายของ DE ว่าเป็น การประยุกต์แนวคิดความซับซ้อนมาสู่การพัฒนานวัตกรรมและใช้ประโยชน์จากการประเมิน โดยการนำผลลัพธ์ไปใช้ประโยชน์ในทันที หรือกลุ่มเป้าหมายจะต้องได้ใช้ประโยชน์ในทันที

สรุปได้ว่า การประเมินเชิงพัฒนา หรือ DE หมายถึง การประเมินเชิงพัฒนาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนานวัตกรรมหรือรูปแบบต่าง ๆ ที่ยังอยู่ระหว่างการดำเนินงาน โดยมีจุดเน้นที่การสะท้อนผลอย่างต่อเนื่อง การปรับตัวตามสถานการณ์ และการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

8.2 หลักการประเมินเชิงพัฒนา

Patton (2011) ได้อธิบายหลักการสำคัญของการประเมินเชิงพัฒนา ไว้ดังนี้

1. ใช้การประเมินเพื่อพัฒนา ไม่ใช่เพื่อตัดสิน (Evaluation for Development, not Judgement) DE มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมนวัตกรรม โดยให้ข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในระหว่างการดำเนินงาน ผู้ประเมินจึงไม่ใช่ผู้พิพากษายกนอก แต่เป็น “ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้”
2. เหมาะกับสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงเร็ว (Complex and Dynamic Environments) เหมาะกับสถานการณ์ที่ผลลัพธ์ไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ชัดเจน เช่น การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กร การพัฒนาโรงเรียนในพื้นที่ขาดแคลน หรือการทดลองแนวทางใหม่
3. เน้นการเรียนรู้แบบเรียลไทม์ (Real-time Learning) การวิเคราะห์ข้อมูลเกิดขึ้นขณะเดียวกับที่โครงการดำเนินไป เพื่อให้สามารถตัดสินใจปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ได้ทันที (*adaptive decision-making*)
4. ผู้ประเมินทำงานแบบมีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิด (Embedded Evaluator) ผู้ประเมินจะทำงานร่วมกับทีมพัฒนาในฐานะ “สมาชิกทีม” ไม่ใช่เพียงผู้เฝ้าสังเกต แต่ช่วยชี้ให้เห็นรูปแบบ (*patterns*) ข้อมูลเชิงลึก (*insights*) และโอกาสในการปรับเปลี่ยน
5. ส่งเสริมการพัฒนาความเข้าใจร่วม (Sense-Making and Co-Creation) DE ไม่เพียงแค່รายงานผล แต่ช่วยให้ทีมสามารถตีความข้อมูลร่วมกันเพื่อวางแผนและดำเนินงานต่อไปอย่างมีทิศทางร่วม

หมตจต วิจารย์ (2550) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ การประเมินเชิงพัฒนา (Formative Evaluation) ว่าเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องในระหว่างที่กิจกรรมหรือโครงการยังดำเนินอยู่ โดยมีใช้การประเมินเพื่อสรุปผลลัพธ์สุดท้าย แต่เป็น “เครื่องมือ” สำคัญที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถเรียนรู้จากการดำเนินงานจริง และนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ ท่านได้สังเคราะห์ โดยได้อธิบายหลักการของการประเมินเชิงพัฒนา ไว้ 5 ประการสำคัญ ดังนี้

1. มุ่งเน้นการพัฒนา ไม่ใช่การตัดสินคุณค่า การประเมินเชิงพัฒนานั้นการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างต่อเนื่องเพื่อใช้ในการปรับปรุงกิจกรรม/โครงการที่กำลังดำเนินอยู่ โดยไม่ได้มีจุดมุ่งหมายในการตัดสินผลลัพธ์ว่าดีหรือไม่ดี แต่เป็นการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาในแต่ละขั้นตอน

2. เกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการดำเนินงาน การประเมินเชิงพัฒนาจะเกิดขึ้น *ขณะที่กิจกรรมกำลังดำเนินอยู่* ไม่รอให้สิ้นสุดก่อนแล้วจึงประเมิน เพื่อให้สามารถใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาแก้ไขและปรับปรุงทันที

3. เน้นการสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflective Practice) เป็นการประเมินที่มุ่งให้ผู้ดำเนินงานได้ย้อนกลับมาทบทวนตนเอง และกระบวนการที่ได้ทำไป ผ่านการสะท้อนผลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อพัฒนาแนวทางให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4. เป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วม (Collaborative Learning Process) ผู้ประเมิน ผู้ปฏิบัติ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรเข้ามามีบทบาทร่วมกันในกระบวนการประเมิน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่นำไปสู่การปรับเปลี่ยนที่ดีขึ้น

5. เป็นหัวใจของการพัฒนาอย่างยั่งยืน การประเมินเชิงพัฒนาไม่ใช่กระบวนการที่ทำเพียงครั้งเดียว แต่เป็นวัฒนธรรมที่ต้องปลูกฝังในองค์กร เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในทุกระดับ เป็นรากฐานของความยั่งยืน

วรสิทธิ์ ศรศรีวิชัย (2565) ได้ให้หลักการการประเมินเชิงพัฒนา หรือ DE ไว้ดังนี้

การประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation: DE) เป็นกระบวนการประเมินที่พัฒนาขึ้นเพื่อสนับสนุนการคิดค้นและดำเนินงานนวัตกรรมในสถานการณ์ที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างไม่แน่นอน โดยมี 8 หลักการสำคัญ ดังนี้:

1. เป้าหมายอยู่ที่การพัฒนา (Development Purpose) การประเมิน DE มีจุดมุ่งหมายเพื่อ *สนับสนุนการพัฒนา* ไม่ใช่เพื่อการตัดสินผลลัพธ์ การทำงานของ DE จะมุ่งเน้นการทำความเข้าใจลักษณะ รูปแบบ และพัฒนาการของนวัตกรรม เพื่อสร้างความกระจ่างแก่ทีมพัฒนา และใช้ข้อมูลเพื่อการปรับตัวอย่างมีทิศทาง โดย DE สามารถจำแนกได้เป็น 5 ชนิด เช่น DE เพื่อการเรียนรู้ DE เพื่อนำร่อง ฯลฯ

2. ดำเนินการอย่างเข้มงวดจริงจัง (Rigor and Integrity) แม้จะยืดหยุ่นในวิธีการ แต่ DE ต้องดำเนินการบนพื้นฐานของข้อมูลที่เชื่อถือได้ มีความแม่นยำ และชัดเจนในจุดประสงค์ ไม่ใช่การประเมินแบบผิวเผิน ผู้ประเมินต้องใช้วิธีคิดเชิงประเมินอย่างหลากหลาย เช่น คิดเชิงวิจารณ์ญาณ คิดเชิงออกแบบ คิดเชิงยุทธศาสตร์ และใส่ใจจริยธรรม ความเหมาะสม และบริบทของงานอย่างลึกซึ้ง

3. มุ่งการนำไปใช้ประโยชน์ (Utilization Focused) DE เป็นการประเมินที่ออกแบบมาเพื่อ *การใช้ประโยชน์จริง* โดยต้องกำหนดผู้ใช้หลัก (Primary Intended Users) และวัตถุประสงค์การใช้งานให้ชัดเจนตั้งแต่ต้น เพื่อให้สามารถออกแบบกระบวนการให้ตอบสนองต่อผู้ใช้งาน และสร้างคุณค่าได้จริงในการพัฒนา

4. เน้นที่นวัตกรรม (Innovation Focused) DE มีหน้าที่ติดตามความก้าวหน้ากระบวนการ และผลลัพธ์ของนวัตกรรม ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบของกิจกรรม โครงการ นโยบาย หรือ

ความร่วมมือ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นวัตกรรมสังคมที่เกิดขึ้นจากการปรับตัวในปัญหาซับซ้อน เช่น “wicked problems” ซึ่งต้องอาศัยการเรียนรู้ผ่านหลายรอบ (learning loops)

5. ใช้โลกทัศน์ของความซับซ้อน (Complexity Perspective) DE ดำเนินการภายใต้การยอมรับว่า นวัตกรรมเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่ไม่แน่นอน มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผู้ประเมินต้องมีความเข้าใจความซับซ้อน ทั้งในแง่ของการเปลี่ยนแปลงเชิงพลวัต ปฏิสัมพันธ์ และการปรับตัว โดยปรับกระบวนการประเมินตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

6. คิดเชิงระบบ (Systems Thinking) การคิดเชิงระบบใน DE คือการมองเห็นองค์ประกอบต่าง ๆ ของนวัตกรรมในความสัมพันธ์กัน เข้าใจพลวัตระหว่างส่วนต่าง ๆ ในระบบ และสะท้อนถึงผลกระทบที่เชื่อมโยงกัน การคิดเชิงระบบช่วยให้เข้าใจว่านวัตกรรมไม่ได้ดำเนินอยู่ในพื้นที่ว่าง แต่มีบริบทและขอบเขตที่สัมพันธ์กันอย่างซับซ้อน

7. ร่วมสร้าง (Co-creation) DE ไม่ใช่การประเมินที่แยกออกจากการดำเนินงาน แต่เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างนวัตกรรม โดย *ทีมประเมินและทีมปฏิบัติ* ต้องทำงานร่วมกัน ตั้งแต่การออกแบบ ดำเนินการ ไปจนถึงการสะท้อนผล ถือเป็นกระบวนการ “ถักทอ” ระหว่างการคิด การประเมิน และการพัฒนาให้เป็นเนื้อเดียวกัน

8. ให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างเหมาะสมแก่กาล (Timely Feedback) DE ต้องสามารถให้ข้อมูลในเวลาที่เหมาะสม (timeliness) ไม่ใช่ตามกำหนดตายตัว แต่ตาม “จังหวะของการพัฒนา” เพื่อให้ทีมสามารถปรับตัวได้ทันต่อสถานการณ์จริง โดยเฉพาะในภาวะที่ผลลัพธ์และพัฒนากำลังเกิดขึ้นไม่แน่นอน ไม่เป็นเส้นตรง

ทั้ง 8 หลักการนี้ทำให้ DE แตกต่างจากการประเมินแบบดั้งเดิม โดยเน้นที่ การเรียนรู้ร่วม, ความยืดหยุ่นต่อสถานการณ์, การเข้าใจความซับซ้อน, และ การสร้างคุณค่าต่อการพัฒนาอย่างแท้จริง โดยเฉพาะในบริบทของการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาและสังคม

สรุปได้ว่า หลักการประเมินเชิงพัฒนา คือ เครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงและการสร้างนวัตกรรม โดยยึดถือการพัฒนาเป็นเป้าหมายหลัก ใช้กระบวนการประเมินที่เข้มงวดยืดหยุ่นในเวลาเดียวกัน และเป็นการประเมินที่สร้างการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อบริบทที่ซับซ้อน และสร้างผลกระทบเชิงบวกได้อย่างยั่งยืน หลักการประเมินเชิงพัฒนา มีดังนี้

1. การประเมินต้องมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนา การประเมินเชิงพัฒนามุ่งเน้นการใช้ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ไม่ใช่เพื่อตัดสินความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกิจกรรมหรือโครงการ แต่เพื่อให้ผู้ดำเนินงานสามารถเรียนรู้ระหว่างทางและปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่น

2. การประเมินเกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงาน การประเมินเชิงพัฒนาต้องดำเนินควบคู่ไปกับกิจกรรมหรือโครงการในขณะดำเนินการ ไม่ใช่รอจนสิ้นสุด จึงสามารถใช้ข้อมูลได้ทันทีเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและการปรับเปลี่ยนอย่างทันที่

3. การประเมินต้องมีความเข้มงวดและน่าเชื่อถือ แม้การประเมินเชิงพัฒนาจะมีลักษณะยืดหยุ่น แต่ก็ต้องดำเนินการบนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ ใช้วิธีการที่เหมาะสมกับบริบท และเป็นกระบวนการที่มีเหตุผลทางวิชาการ มีจริยธรรม และสามารถตรวจสอบได้

4. การประเมินต้องสนับสนุนการเรียนรู้ร่วม ผู้ประเมินไม่ใช่ผู้สังเกตการณ์ภายนอก แต่เป็น “ผู้ร่วมเรียนรู้” ที่มีบทบาทร่วมในการตีความข้อมูล แลกเปลี่ยนความคิด และสะท้อนผลร่วมกับผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการ และช่วยกำหนดทิศทางพัฒนาอย่างสอดคล้องกัน

5. การประเมินต้องตอบสนองความซับซ้อนของบริบท การพัฒนาในโลกปัจจุบันมีความซับซ้อนสูง การประเมินจึงต้องตั้งอยู่บนฐานของแนวคิดความซับซ้อน (complexity thinking) ที่ยอมรับความไม่แน่นอน การเปลี่ยนแปลงที่ไม่เป็นเส้นตรง และการต้องปรับตัวอยู่เสมอ

6. การประเมินต้องคิดเชิงระบบ การคิดเชิงระบบเป็นหัวใจสำคัญของ DE เพราะช่วยให้เข้าใจปัจจัยที่หลากหลาย ความสัมพันธ์ และผลกระทบที่เชื่อมโยงกันอย่างซับซ้อนภายในระบบการพัฒนา เช่น โรงเรียนหรือชุมชน และสามารถมองภาพรวมของการเปลี่ยนแปลงได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

7. การประเมินต้องเอื้อต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรม DE คือการประเมินที่ออกแบบมาเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรม ไม่ว่าจะเป็นโครงการใหม่ กิจกรรมริเริ่ม นโยบาย หรือแนวปฏิบัติใหม่ในระบบงานต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการทดลอง การนำร่อง และการขยายผล

8. การประเมินต้องให้ข้อมูลป้อนกลับที่เหมาะสมกับเวลา ความทันเวลา (timeliness) คือปัจจัยสำคัญของ DE ผู้ประเมินต้องสามารถให้ feedback ได้ในจังหวะที่เหมาะสมกับความก้าวหน้าของนวัตกรรม เพื่อให้สามารถปรับตัวและดำเนินงานต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8.3 ความสำคัญของการประเมินเชิงพัฒนา

Scriven เป็นผู้บัญญัติคำว่า *Formative Evaluation* โดยแยกประเภทของการประเมินออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่

1. Formative Evaluation: การประเมินเพื่อปรับปรุงในระหว่างการดำเนินงาน

2. Summative Evaluation: การประเมินเพื่อสรุปผลเมื่อสิ้นสุดกระบวนการ

Scriven (1967) ระบุว่า “Formative Evaluation is designed to improve rather than to prove.” กล่าวคือ การประเมินเชิงพัฒนามีความสำคัญในฐานะเครื่องมือเพื่อ “การพัฒนา” มิใช่ “การพิสูจน์คุณค่า” ของโครงการหรือกิจกรรม

Stufflebeam & Shinkfield (2007) ผู้พัฒนา CIPP Model ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่ใช้มากในด้านการศึกษา และสนับสนุนแนวคิดของการประเมินเชิงพัฒนาอย่างชัดเจนในมิติของ Process Evaluation ซึ่งว่าการประเมินเชิงพัฒนา ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจของผู้ดำเนินการ ในระหว่างทาง และทำให้สามารถปรับแนวทางให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ซึ่งเป็น การประเมินเพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

Patton (2011) ได้พัฒนาแนวคิด Developmental Evaluation (DE) เพื่อใช้กับบริบทที่ซับซ้อน เช่น การพัฒนานวัตกรรม การเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ หรือสถานการณ์ที่ไม่สามารถพยากรณ์ได้ล่วงหน้า ระบุว่า “DE supports the development of innovations and adaptation in complex dynamic environments.” ความสำคัญของ DE คือ การเป็น “หุ้นส่วนการเรียนรู้” ของทีมพัฒนา ไม่ใช่เพียงผู้ตัดสิน เพื่อให้เกิดการปรับตัวเชิงกลยุทธ์ระหว่างดำเนินงาน

หมดจต วิจารย์ (2550) อธิบายว่า การประเมินเชิงพัฒนา เป็นเครื่องมือสำคัญในการสะท้อนการเรียนรู้และพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา เน้นว่า “การประเมินเชิงพัฒนาเป็นการเรียนรู้ร่วมระหว่างผู้ประเมินกับผู้รับการประเมิน เพื่อให้สามารถปรับปรุงการปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง”

วรสิทธิ์ ศรศรีวิชัย (2565) ได้นำแนวคิด DE มาประยุกต์ใช้กับการพัฒนานวัตกรรมทางสังคมในประเทศไทย โดยเสนอว่า DE มีความสำคัญในการ “เรียนรู้แบบทันเวลา” และ “สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมในสถานการณ์ซับซ้อน” “DE ไม่ได้ทำหน้าที่เพียงรายงานผล แต่ช่วยให้ทีมพัฒนาเห็นรูปแบบความเปลี่ยนแปลง และเข้าใจความหมายของสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น เพื่อใช้ในการตัดสินใจและปรับตัวอย่างมีประสิทธิภาพ”

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.). (2564) ได้ให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation: DE) อย่างมาก โดยมองว่า DE เป็น “กลไกการเรียนรู้ร่วมระหว่างกระบวนการพัฒนา” ที่ส่งเสริมการปรับตัวตามสถานการณ์จริงและเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำพาโครงการหรือรูปแบบนวัตกรรมไปสู่ความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะในบริบทที่ซับซ้อน เช่น โรงเรียนพื้นที่ห่างไกล โรงเรียนขนาดเล็ก หรือโรงเรียนขยายโอกาส กสศ. เห็นว่าการประเมินเชิงพัฒนาเป็นมากกว่าการวัดผลหรือสะท้อนผลงาน แต่คือ กลไกเสริมพลังภายในให้โรงเรียนและพื้นที่สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างแท้จริง โดยเน้นการเรียนรู้ขณะทำงาน การสร้างความเข้าใจร่วม และการใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นสำคัญที่ กสศ. ให้ความสำคัญต่อการประเมินเชิงพัฒนา มีดังนี้

1. DE เป็นเครื่องมือส่งเสริมนวัตกรรม ไม่ใช่เครื่องมือสรุปผล DE ไม่ได้เน้นเพียงการวัดผลปลายทาง แต่เน้น การใช้ข้อมูลในระหว่างทาง เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติสามารถปรับปรุงวิธีการ

พัฒนารูปแบบ และตอบสนองต่อบริบทที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างทันเวลา"DE ช่วยให้เกิดนวัตกรรมในความเป็นจริงของพื้นที่ ไม่ใช่เพียงแค่แนวคิดเชิงทฤษฎี"

2. DE สนับสนุนการเรียนรู้ร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการประเมินเชิงพัฒนาเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติการ เช่น ครู ผู้อำนวยการ นักวิชาการ และชุมชน มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูล สะท้อนผล และร่วมตัดสินใจในทิศทางของโครงการ ถือเป็นการสร้าง “วัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วม” ในระดับพื้นที่

3. DE มีบทบาทในการเสริมพลังการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ (Systemic Change) ในโครงการนำร่องหรือโครงการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ เช่น “โรงเรียนพัฒนาตนเอง” หรือ “พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” DE ทำหน้าที่เป็น *เชมทิด* ในการปรับกระบวนการ และ *สะพานเชื่อม* ระหว่างระดับปฏิบัติ (ครู/โรงเรียน) กับระดับนโยบายจังหวัด/ส่วนกลาง

4. DE เหมาะกับบริบทที่ซับซ้อน และไม่สามารถควบคุมทุกตัวแปรได้ เช่น การทำงานในชุมชน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเชิงวัฒนธรรม หรือการลดความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสทางการศึกษา DE ทำให้สามารถติดตาม "การเปลี่ยนแปลงที่ค่อยๆ เกิดขึ้น" และช่วยให้ทีมเห็น “ร่องรอยของผลลัพธ์” ได้แม้ยังไม่สมบูรณ์

5. DE เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารเชิงข้อมูลและพัฒนาศักยภาพในพื้นที่ กสศ. ใช้ DE ในการฝึกฝน "ทักษะการคิดเชิงประเมิน" ให้กับครูและผู้นำพื้นที่ เพื่อให้พวกเขา *คิด วิเคราะห์ วางแผน และพัฒนาได้ด้วยตนเอง* โดยไม่ต้องรอคำสั่งจากศูนย์กลาง

สรุปได้ว่า การประเมินเชิงพัฒนา เป็นกลไกสำคัญที่เอื้อต่อการปรับปรุงการดำเนินงานในระหว่างทาง ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตอบสนองต่อบริบทที่ซับซ้อน และส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน ทั้งในระดับปฏิบัติการและระดับนโยบาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาแนวทางใหม่ ๆ ที่ยังอยู่ในระหว่างการค้นหาแนวปฏิบัติที่เหมาะสม

8.4 ขั้นตอนการประเมินเชิงพัฒนา

มูลนิธิสยามกัมมาจล (2564) ได้สรุปขั้นตอนการประเมินเชิงพัฒนาไว้ ดังนี้

1. โครงการมีความซับซ้อนจำเป็นต้องมีการออกแบบแผนงานที่รอบคอบ
2. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share Vision) หาเป้าหมายร่วมระหว่างสมาชิก
3. วิเคราะห์/จัดการความซับซ้อน สิ่งใดบ้างที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายร่วม
4. กำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัด (KRA : Key Result Area , KPI : Key Performance Indicator) ตัวชี้วัดเป็นเครื่องมือบ่งชี้ความสำเร็จของผลลัพธ์
5. วางแผนการทำงานที่สอดคล้องกับ KPA และKPI (ACT : Action) กำหนดกิจกรรมการดำเนินงานให้เป็นรูปธรรม

6. ลงมือปฏิบัติตามแผนงานโครงการ (Baseline) ที่ผ่านกระบวนการ DE (ผู้รับผิดชอบโครงการ ⇨ กลุ่มเป้าหมาย ⇨ ชุมชน)

7. ประเมินผลการปฏิบัติงาน

8. วางแผนปรับปรุงพัฒนาโครงการระยะต่อไป

มูลนิธิสยามกัมมาจล (2565, น. 10) อ้างอิงในกวินพัฒน์ ขวัญแนน 2567 หน้า 87 – 98 ได้กล่าวว่า Developmental Evaluation หรือ DE มีหลักการดำเนินงาน และการนำไปปฏิบัติ ภายใต้ความเชื่อว่าการทำงานของโรงเรียนมีความซับซ้อน และเชื่อมโยงกันเป็นระบบที่เป็นพลวัต มีผู้เกี่ยวข้องหลากหลายฝ่าย และต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยหัวใจหลักของ DE ก็คือการเคารพ รับฟัง ซึ่งกันและกัน การเรียนรู้ร่วม และการเกิดข้อตกลงร่วมกัน ซึ่ง DE จะมีการดำเนินการแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยมีรายละเอียดและแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) DE ต้นน้ำ หมายถึง การ Share Vision การตกลงเป้าหมายร่วมกัน โดยมีการดำเนินการโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้รับผลประโยชน์ ร่วมทำความเข้าใจโครงการ และกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มีการออกแบบ Design แผนงาน กิจกรรม และตัวชี้วัดที่พึงประสงค์ร่วมกัน โดยมีการกำหนดวิธีการติดตามและเก็บข้อมูล เพื่อวัดผลความสำเร็จของโครงการร่วมกัน

2) DE กลางน้ำ หมายถึง เป็นการนำข้อมูลจากการดำเนินงานมาทบทวน เพื่อให้ผู้ดำเนินโครงการเห็นสถานการณ์ปัญหา และความก้าวหน้าของโครงการ เพื่อสามารถปรับแผนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เพื่อให้การดำเนินงานช่วงหลังของโครงการมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น หลังจากนั้นนำผลงานที่ทำไปแล้ว มาวิเคราะห์ความซับซ้อน และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ และล้มเหลว เพื่อให้เห็นว่าตรงไหนสำเร็จ หรือตรงไหนไม่สำเร็จ เพื่อนำไปปรับเปลี่ยนแผนงาน กลไกการทำงาน และองค์ประกอบของทีม (Teamwork) ให้ดีขึ้น

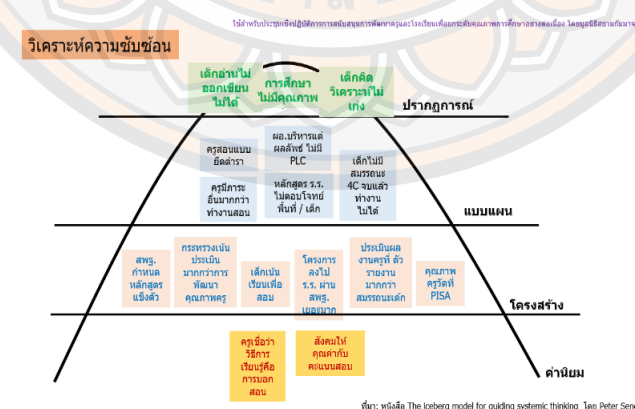
3) DE ปลายน้ำ หมายถึง การนำเอาข้อมูลผลลัพธ์จากการดำเนินงานมาศึกษา โดยออกแบบเครื่องมือจาก KPI ที่วางไว้ เพื่อให้เห็น Area ความสำเร็จและความไม่สำเร็จ เพื่อให้เห็นความท้าทายในปีถัดไป และสามารถนำผลที่ได้มาวางแผนการดำเนินงานในปีถัดไป ทำให้โครงการสามารถปรับกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม และเพื่อให้การดำเนินการตามกระบวนการ DE สามารถดำเนินไปได้มีประสิทธิภาพ ทีม DE จำเป็นต้องมีบุคคลที่ทำหน้าที่เอื้ออำนวย หรือเป็นกระบวนการในการขับเคลื่อนทั้งกระบวนการ ตั้งแต่ต้นจนจบการประเมิน

กระบวนการ DE ต้นน้ำ

1) Check In การเตรียมความพร้อม หมายถึง การเตรียมความพร้อมในการทำกิจกรรม โดย Facilitator โยนคำถาม อาทิ ความรู้สึกเข้านี้ และความคาดหวังสำคัญ 1 เรื่องที่คาดหวังได้กลับไปจากเวทีนี้ เล่าให้ฟังคนละ 2 นาที ทั้งหมด 8 นาที เล่าทีละคน โดยสิ่งสำคัญ คือ เปิดโอกาสให้เพื่อนพุดจนจบ ฟังแบบเข้าไปนั่งในหัวใจเพื่อนหรือเป็นหนึ่งเดียวกับเพื่อนและสังเกตความคิดที่แทรกเข้ามา จากนั้นวางความคิดลง เมื่อแชร์ความรู้สึกและความคาดหวังรายบุคคล ให้ภายในกลุ่มตั้งประเด็นสำคัญ หรือ ขมวดประเด็นความรู้สึกและความคาดหวัง จากนั้นลั่นระฆังเพื่อเป็นสัญญาณสิ้นสุดเวลา และยื่นไม้ค้ำให้กับผู้นำเสนอ

2) Share Vision ร่วมกัน หมายถึง การแบ่งปันวิสัยทัศน์ร่วมกันว่า อยากเห็นอะไร โดย Facilitator ใช้คำถาม โจทย์ “อะไรคือผลลัพธ์ที่อยากเห็นจากการทำโครงการ” หรือ อยากเห็นโรงเรียนเป็นอย่างไร ซึ่งต้องได้ Vision (เป้าหมายใหม่) ที่มาจาก Passion ร่วมกันของทุกคน

3) วิเคราะห์ความซับซ้อน ด้วย Systems Thinking หมายถึง การร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคที่พบในการดำเนินงานของผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนที่ทำให้ไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้ และแนวทางที่อยากให้เกิดขึ้นเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย โดยแบ่งการวิเคราะห์เป็นระดับปรากฏการณ์ แบบแผน พฤติกรรม โครงสร้าง และค่านิยม และคุณค่าการนำปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อองค์กร มาวิเคราะห์ความซับซ้อน ด้วยเครื่องมือ Systems Thinking อาทิ 1) โครงสร้างระบบ ประกอบด้วย (1) วัฒนธรรม ความเคยชิน (2) ปัจเจก เช่น ผอ. ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ศน. (3) หน่วยงานสนับสนุนในชุมชน (4) หน่วยงานสนับสนุนนอกชุมชน 2) โครงสร้างใหญ่ ประกอบด้วย (1) หลักสูตร (2) โครงสร้าง (3) บุคคล (4) งบประมาณ และ 3) โครงสร้างในโรงเรียน นำปัจจัยเหล่านี้มาวิเคราะห์ด้วย Iceberg Model ดังภาพ 2 แสดงตัวอย่างการวิเคราะห์ความซับซ้อน



ภาพ 7 แสดงตัวอย่างการวิเคราะห์ความซับซ้อน

ที่มา: สยามกัมมาจล (2565)

4) กำหนดผลลัพธ์หลัก และตัวชี้วัด (KRA, KPI) หมายถึง การกำหนดผลลัพธ์ที่อยากเห็นหลังจากดำเนินการเสร็จสิ้น ประกอบไปด้วย 1) KRA คือ ใคร? และต้องเป็นอย่างไร/อะไรบ้างต้องเปลี่ยน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น ผอ. เป็นอย่างไร? ครู เป็นอย่างไร? นักเรียนเป็นอย่างไร? และผู้ปกครองเป็นอย่างไร เป็นต้น และ 2) KPI คือ ผลลัพธ์ที่อยากให้เกิดขึ้นคืออะไร?

KRA 1 นักเรียน	KRA 2 ครู	KRA 3 ผู้อำนวยการ	KRA 4 ผู้ปกครองและชุมชน	KRA 5 เขตพื้นที่การศึกษา
KPI 1.1 นักเรียนมีทักษะคิดวิเคราะห์ KPI 1.2 นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ KPI 1.3 มีทักษะการสื่อสาร KPI 1.4 มีทักษะอาชีพ KPI 1.5 มีทักษะการทำงานเป็นทีม การทำงานร่วมกัน KPI 1.6 มีความเป็นนวัตกรรม สร้างและพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์	KPI 2.1 ครูจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning จนเป็นวิถี KPI 2.2 ครูจัดระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง KPI 2.3 ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน KPI 2.4 ครูใช้ PLC ในการพัฒนางาน และจัดการเรียนรู้	KPI 3.1 เป็นผู้นำในการกำหนดทิศทางการศึกษาของโรงเรียน (School Goal) ร่วมกับครู ผู้ปกครอง ชุมชน KPI 3.2 ผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการ และเป็นผู้นำความเปลี่ยนแปลง (มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการศึกษา สามารถนำครูออกแบบ หลักสูตร จัดการเรียนรู้ รวมถึง วิธีการวัดและประเมินผลอย่างเหมาะสม มี Growth Mindset)	KPI 4.1 ร่วมกำหนด School Goal ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา KPI 4.2 สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการบริหาร (4m) KPI 4.3 ชุมชนเปิดพื้นที่เป็นแหล่งเรียนรู้ KPI 4.4 มีภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมพัฒนา จัดการเรียนรู้ KPI 4.5 มีเครือข่ายร่วมพัฒนา ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้	KPI 5.1 เขตพื้นที่การศึกษาเข้าร่วมวางแผน สนับสนุนพัฒนา ติดตามและประเมินผล KPI 5.2 ศึกษาในเทศกมีทักษะในการ Coach ครูเพื่อจัดการเรียนการสอนจากหลักสูตรฐานสมรรถนะ

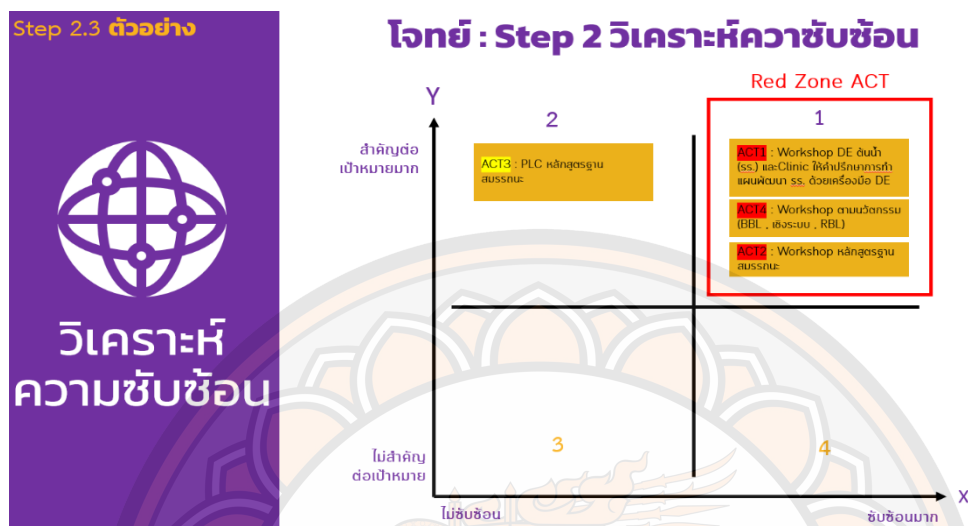
ภาพ 8 แสดงตัวอย่างกำหนด KRA/KPI ในการทำ DE ต้นน้ำ

ที่มา: เยาวนารถ พันธุ์เพ็ง (2565, น. 116)

5) ออกแบบกระบวนการ วิธีการ และขั้นตอนการทำงาน (กำหนด ATC) หมายถึง การดำเนินการออกแบบแผนงาน/กิจกรรม/การดำเนินงานที่เป็น Action Plan

6) Reflection สะท้อนผลการเรียนรู้ หมายถึง การสะท้อนผลการดำเนินการในช่วงต้นน้ำ หรือการสะท้อนคิด เป็นแนวทางที่ทำให้เกิดการพัฒนาระบบงาน/แนวทางปฏิบัติใหม่ๆ และเป็นการประเมินการอบรมในแต่ละขั้นตอน และผลความพอใจ เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วม ซึ่งในการอบรมมีการจัดทำแบบสอบถามให้ผู้อบรมได้ร่วมแสดงข้อเสนอแนะ ส่วนในการสะท้อนคิด (Reflective Practice, Reflection) หมายถึง สิ่งที่สะท้อนการกระทำที่ผู้ปฏิบัติสามารถมองเห็นตนเองภายใต้บริบท จากประสบการณ์ของตนเอง ด้วยวิธีการเผชิญ เข้าใจ และแก้ไข ปัญหาจาก การปฏิบัติงานของตนเองทั้งที่ต้องการและจากการ ปฏิบัติจริงประโยชน์ของการสะท้อนคิดนั้น ทำให้เป็นอิสระจากการกระทำแบบเดิมๆ สามารถคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เกิดความตระหนักในคุณค่าของสิ่งนั้นๆ เกิดความระมัดระวังใน การกระทำสิ่งต่างๆ มากขึ้น ดังคำที่ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่สะท้อนถึงขั้นตอนวิเคราะห์ความซับซ้อนว่ามีความสำคัญทำให้ทุกคนเปิดใจล้าพุดถึงปัญหา เพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน ส่งผลให้พัฒนาการทำงานในแต่ละขั้นตอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อไปสู่เป้าหมายของโรงเรียนที่กำหนด (เยาวนารถ พันธุ์เพ็ง, 2565, น. 121)

(3) นำ ACT มาจัดกลุ่มลงใน Matrix ความซับซ้อน โดยพิจารณาความสำคัญต่อเป้าหมาย และความซับซ้อน



ภาพ 10 แสดงการใช้เครื่องมือวิเคราะห์ความซับซ้อน และจัดลำดับ Matrix

ที่มา: สยามกัมมาจล (2565)

3) ทบทวนผลการดำเนินงาน หมายถึง การทบทวนเอกสารผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อให้สมาชิกในทีมเห็นข้อมูลร่วมกัน พร้อมแสดงความคิดเห็นว่า “ทำสำเร็จที่ส่วนใด และยังไม่สำเร็จที่ส่วนใด” ซึ่งจะต้องทำต่อ (ผลที่ออกมาใช้เครื่องมืออะไรไว้) และวิเคราะห์หาสาเหตุอุปสรรค อะไรที่ทำให้ยังไม่สำเร็จ (โดยนำผลจาก Step 2 มาร่วมวิเคราะห์ด้วย)

4) ประเมินความสามารถของทีม หมายถึง การอธิบายถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จและล้มเหลว โดยมีประเด็นพิจารณา อาทิ 1) ด้านวิชาการ 2) ด้านระบบ IT 3) ด้านจำนวนกลุ่มเป้าหมาย การจัดการ และการสื่อสาร 4) ด้านการติดตามความสำเร็จของการจัด Work Shop 5) ด้านความร่วมมือ เป็นต้น

5) ปรับแผนงานการดำเนินงาน/ระหว่างทาง หมายถึง การนำปัจจัยทั้งหมดที่วิเคราะห์มาพิจารณาร่วมกัน และหาแนวทางการปรับกิจกรรมให้ดีขึ้น

6) Reflection สรุปผลการเรียนรู้ มีการดำเนินการ ดังนี้

(1) ให้พิจารณาจากเป้าหมายของโครงการ และการปรับกิจกรรม การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

(2) ให้พิจารณาจากการพัฒนาตนเองของสมาชิกในโครงการ

กระบวนการ DE ปลายน้ำ

- 1) ทบทวนกิจกรรม หมายถึง การสะท้อนผลการดำเนินการตาม Timeline ว่าทำกิจกรรมอะไรไปบ้างที่ผ่านมา (เฉพาะกิจกรรมหลัก)
- 2) ผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร หมายถึง การดำเนินการนำผลการรายงานที่ผ่านมาจาก Step ที่ 1 มาทบทวนผลลัพธ์ในแต่ละกิจกรรม และสรุปผลให้เห็นถึงความก้าวหน้า
- 3) วิเคราะห์ Gap หมายถึง การนำผลงานที่ได้ใน Step ที่ 2 มา Weight น้ำหนักว่ากลุ่มเป้าหมายไหนที่มีความก้าวหน้า และก้าวหน้าอย่างไร โดยแบ่งตาม KRA
- 4) ปรับแผนการดำเนินการในปีถัดไป คือ การวิเคราะห์ว่า Vision ที่เขียนไว้ตั้งแต่ต้นจุดไหนมีความก้าวหน้าและจุดไหนที่ต้องให้ความสำคัญมากขึ้น และปรับแผนการดำเนินงานในปีถัดไปว่าจะต้องเน้นเรื่องอะไร
- 5) Reflection สะท้อนการเรียนรู้ หมายถึง การสะท้อนผลการเรียนรู้ตั้งแต่เข้าร่วมกระบวนการ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

8.5 ความแตกต่างระหว่างประเมินโดยทั่วไปกับการประเมินแบบ DE

Michael Quinn Patton (2011) ได้กล่าวถึง การประเมินผล (Evaluation) เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสะท้อนคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าของโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม การประเมินไม่ได้มีลักษณะเดียวกันทั้งหมด แต่มีหลายประเภทตามวัตถุประสงค์และบริบทของการใช้งาน ซึ่งหนึ่งในรูปแบบที่มีการพัฒนาเพื่อตอบสนองบริบทที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คือ การประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation: DE)

การประเมินแบบทั่วไป เช่น Formative Evaluation และ Summative Evaluation มีโครงสร้างที่ชัดเจน โดยมุ่งเน้นการประเมินเพื่อปรับปรุง (ในช่วงดำเนินการ) หรือเพื่อสรุปผลลัพธ์ (เมื่อสิ้นสุดโครงการ) ตามลำดับ ในขณะที่ DE มีเป้าหมายเพื่อ “การเรียนรู้ร่วมและการปรับตัวอย่างยืดหยุ่นระหว่างทาง” ในสถานการณ์ที่ผลลัพธ์ยังไม่แน่นอน หรือยังไม่มีรูปแบบการดำเนินงานที่ตายตัว

Patton (2011) อธิบายว่า DE เหมาะกับการพัฒนานวัตกรรมในสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อน (complex systems) ซึ่งต้องการการประเมินที่ยืดหยุ่น ทันเวลา และสามารถให้ feedback เพื่อการตัดสินใจในเชิงกลยุทธ์ได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีรายละเอียดความแตกต่างดังใน ตาราง 14

ตาราง 14 แสดงความแตกต่างระหว่างประเมินโดยทั่วไปกับการประเมินแบบ DE

ประเด็นเปรียบเทียบ	การประเมินทั่วไป (Formative / Summative)	การประเมินแบบ DE (Developmental Evaluation)
เป้าหมาย	ปรับปรุงหรือสรุปผลโครงการ	สนับสนุนการเรียนรู้ การปรับตัว และพัฒนานวัตกรรม
ช่วงเวลาในการประเมิน	มีจุดเริ่มและจุดสิ้นสุดชัดเจน	เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการพัฒนา
ลักษณะของผลลัพธ์	มักมุ่งวัดผลลัพธ์ปลายทาง	มุ่งเข้าใจพัฒนาการ รูปแบบ และพลวัตของการเปลี่ยนแปลง
บทบาทของผู้ประเมิน	เป็นผู้สังเกตภายนอก รายงานผล	เป็นสมาชิกในทีม ร่วมคิดและร่วมสร้างนวัตกรรม
ลักษณะของโครงการ	โครงการที่มีแผนชัดเจน	โครงการที่อยู่ระหว่างพัฒนา หรือยังไม่มีรูปแบบตายตัว
ความสัมพันธ์กับผู้ปฏิบัติ	ผู้ประเมินแยกตัวจากทีม	ผู้ประเมินทำงานร่วมกับทีมพัฒนา
เหมาะกับบริบทใด	โครงการปกติ / เสร็จสมบูรณ์	บริบทซับซ้อน เปลี่ยนแปลงเร็ว / นวัตกรรม
ข้อมูลที่ใช้	ข้อมูลมาตรฐาน / วัดผลสำเร็จ	ข้อมูลพลวัต / เชิงลึก / บริบทเฉพาะพื้นที่
ความยืดหยุ่น	ติดตามตามแผนที่กำหนดไว้	ปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์จริงแบบเรียลไทม์

ที่มา : Patton (2011)

กวิณพัฒน์ ขวัญแนน (2567) ได้กล่าวถึง ความแตกต่างระหว่างประเมินโดยทั่วไปกับการประเมินแบบ DE มี 7 ประการ คือ (1) เป้าประสงค์ (2) จุดโฟกัส (3) วิธีการ (4) บทบาทและความสัมพันธ์ (5) ผลลัพธ์และผลกระทบ (6) การปฏิบัติต่อความซับซ้อน (7) คุณสมบัติของนักประเมิน โดยมีรายละเอียดความแตกต่างดังใน ตาราง 15

ตาราง 15 แสดงความแตกต่างระหว่างประเมินโดยทั่วไปกับการประเมินแบบ DE

รายการ	การประเมินโดยทั่วไป	การประเมินแบบ DE
1. เป้าประสงค์และสถานการณ์		
1.1 เป้าประสงค์ของการประเมิน	เน้น ประเมิน เพื่อ ปรับปรุง (formative) และ ประเมิน ผลลัพธ์ (summative)	เพื่อสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม (innovation) และ เพื่อ การ ปรับ การดำเนินการ (intervention) ใน สภาพแวดล้อมที่เป็นพลวัต
1.2 สถานการณ์ที่เหมาะสม	สถานการณ์ที่มั่นคง ควบคุมได้ รู้ต้นตอของปัญหา มีหลักการของการดำเนินการชัดเจน รู้เป้าหมาย สุดท้าย ตัวแปรที่มีผลกระทบต่อ outcome ควบคุมได้ วัดได้ และ ทำนายได้	สภาพแวดล้อมมีความซับซ้อนและเป็นพลวัต ไม่รู้วิธีแก้ปัญหาลึก มีแนวทางดำเนินการได้หลากหลายวิธี แต่ไม่มั่นใจว่าควรใช้วิธีใดต้องการการสำรวจ การทดลอง และนวัตกรรม ในการดำเนินการ
1.3 ชุดความคิดหลัก	ค้นหาว่ารูปแบบการดำเนินการตามโมเดลที่กำหนด ได้ผลหรือไม่ เน้นที่ ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ผลกระทบ และโอกาสขยายผล	ค้นหาแนวทางที่เป็นไปได้ สร้างแนวคิด และทดสอบผล ทดลองโมเดลก่อนเป็นทางการ เป็นการประเมินแบบ pre-formative และ ไม่มีการประเมินผล (summative) แต่คาดหวังการเคลื่อนสู่นวัตกรรมและการพัฒนา ไม่หวังได้รูปแบบ
2. จุดโฟกัสและเป้าหมายของการประเมิน		
2.1 เป้าหมายของการเปลี่ยนแปลง	ผลกระทบ (outcomes) ที่กำหนด ต่อกลุ่มผู้ได้รับผลที่กำหนด, การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมส่วนบุคคล และตัวชี้วัดการบรรลุผลสำเร็จ	การเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ ตั้งแต่ระบบย่อยระดับท้องถิ่น ไปจนถึง การเปลี่ยนแปลง (disruptive innovation) ของระบบสังคมภาพใหญ่ ในปัญหาใหญ่ของบ้านเมือง ดำเนินการตายตัว
2.2 พลังขับเคลื่อนการดำเนินการ	เน้นที่ผลกระทบ ตัวระบบถือเป็นบริบท	เน้นการเปลี่ยนระบบ ส่วนผลกระทบ เป็นสิ่งผุดบังเกิดจากพลวัต
2.3 จุดโฟกัสของการประเมิน	Formative: เพื่อปรับปรุงโมเดลการดำเนินการ เตรียมพร้อมรับการ	Developmental : ให้ feedback ตรงตามกาละ เพื่อหนุนการพัฒนา สร้าง

รายการ	การประเมินโดยทั่วไป	การประเมินแบบ DE
	ประเมินผล Summative : ตัดสินผล การดำเนินการว่าคุ้มค่าหรือไม่ สำเร็จ หรือล้มเหลว	การเรียนรู้ หนุน การกระทำใน กระบวนการพัฒนา
2.4 แนวทางการ ประเมิน	การประเมินเป็นแบบ top-down (ขับเคลื่อนด้วยทฤษฎี) หรือ bottom-up (มีส่วนร่วม)	การประเมินช่วยนวัตกรรมพื้นที่ที่ ไม่ชัดเจนที่กระแส top-down กับ bottom-up มากระทบกัน
3. โมเดลและวิธีการ		
3.1 โมเดลที่ใช้	ใช้ cause – effect หรือ linear model มี input, process, output ที่ชัดเจน ประเมินผลที่เกิดจาก โมเดล คิดจากเหตุไปหาผล	ออกแบบการประเมินโดยใช้ design thinking เพื่อจับประเด็นและทำแผนที่ ของพลวัตเชิงระบบที่ซับซ้อนและ เปลี่ยนแปลง ค้นหาความเชื่อมโยงที่มุด บังเกิด นำข้อมูลที่ตรวจจับได้ไปคิด ย้อนทางไปสู่ต้นทางคือต้นเหตุ คือคิด จากผลไปหาเหตุ
3.2 ความเข้าใจ ผิดๆ (counterfactuals)	เอาใจใส่ความเข้าใจผิดๆ ว่าเป็น ปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จ	ความเข้าใจผิดๆ เป็นส่วนหนึ่งของ ความซับซ้อน (complexity) ซึ่งจะมี ปฏิสัมพันธ์กับปัจจัยอื่น ๆ อย่าง ซับซ้อน ตามความเป็นจริง
3.3 วิธีวัด	วัดผลสัมฤทธิ์เทียบกับเป้าหมายที่ กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยเป้าหมายนั้นมี ลักษณะ SMART (specific, measurable, achievable, realistic, time-bound)	พัฒนากลไกติดตามและวัดทันใดเมื่อ ผลกระทบเริ่มโผล่ อาจเปลี่ยนแปลงสิ่ง ที่วัดและวิธีวัดเมื่อเหตุการณ์ เปลี่ยนไป เมื่อพบทางสามแพร่งมีการ ตัดสินใจสู่การสร้างนวัตกรรม
3.4 เอาใจใส่ผลที่ไม่ คาดคิดไว้ก่อน	แสดงท่าทีรับรู้อย่างเสียไม่ได้ต่อผลดี และผลร้าย ที่ไม่คาดหมาย	คาดหวังสิ่งที่ไม่คาดคิด การประเมินมุ่ง จ้องหาสิ่งที่ไม่คาดไว้ก่อน และสิ่งมุด บังเกิด
3.5 ความรับผิดชอบ ออกแบบการประเมิน	ผู้ประเมินเป็นผู้ออกแบบ และควบคุม การประเมิน	ผู้ประเมินร่วมกับผู้ปฏิบัติงานในการ ออกแบบการประเมินที่เหมาะสมต่อ กระบวนการสร้างนวัตกรรม เมื่อมอง

รายการ	การประเมินโดยทั่วไป	การประเมินแบบ DE
		จากมุมมองของหลักการ และจากมุมมองขององค์กร
3.6 ปรัชญาของวิธีประเมิน	เน้นความถูกต้องแม่นยำของวิธีการประเมินเป็นหลัก การใช้ประโยชน์เป็นรอง เน้นคุณภาพตามมาตรฐานของงานวิจัย	เน้นการใช้ประโยชน์ เลือกวิธีการตามความต้องการใช้ทุนการพัฒนา
3.7 กระบวนการตีความ	ใช้นิรนัย (deduction) เป็นหลักใช้อุปนัย (induction) ในบางโอกาส ซึ่งหมายความว่าเน้นการตีความข้อมูล ให้มีความสำคัญต่อบริบทน้อย	ขยายหรือเชื่อมโยงความหมาย (abduction) สู่การปฏิบัติ เพื่อนำผลประเมินสู่การใช้ประโยชน์
4. บทบาทและความสัมพันธ์		
4.1 ท่าทีของผู้ประเมิน	ผู้ประเมินเป็นอิสระ เพื่อความน่าเชื่อถือ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประเมินที่อยู่ในทีมปฏิบัติงาน หรืออยู่ภายนอก	ผู้ประเมินเป็นส่วนหนึ่งของทีมพัฒนานวัตกรรม ทำหน้าที่กระบวนการและโค้ชของกระบวนการเรียนรู้ นำเอาวิธีคิดเชิงประเมินมาสู่ทีมงาน ความน่าเชื่อถืออยู่ที่ปฏิสัมพันธ์แบบเคารพซึ่งกันและกัน
4.2 กลไกของความรับผิดชอบ (accountability)	ความรับผิดชอบชอบอยู่นอกทีมประเมินและนอกทีมงาน คืออยู่ที่แหล่งทุน โดยมีเกณฑ์ประเมินที่ชัดเจน	ความรับผิดชอบชอบอยู่ที่ทีมประเมินเป็นหลัก จากการมีความมุ่งมั่น และเห็นคุณค่าต่อการสร้างสรรค์ แหล่งทุนแสดงความรับผิดชอบผ่านการร่วมเรียนรู้และพัฒนา
4.3 ฐานะของการประเมินในการบริหารองค์กร	การประเมินเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ มอบหมายให้กลไกภายนอกดำเนินการ	การประเมินเป็นภารกิจด้านภาวะผู้นำ เพื่อหล่อเลี้ยงภาวะผู้นำในการทดสอบความเป็นจริง การมุ่งผลลัพธ์และเน้นการเรียนรู้
5. ผลและผลกระทบของการประเมิน		
5.1 ข้อค้นพบจากการประเมินที่ต้องการ	Best practices ที่ผ่านการตรวจสอบ และใช้การได้ข้ามกาลและเทศะ	หลักการสำหรับใช้ชี้นำภาคปฏิบัติที่สามารถปรับใช้ได้บริบทของพื้นที่

รายการ	การประเมินโดยทั่วไป	การประเมินแบบ DE
5.2 การนำไปใช้ขยายผล	การนำ best practice ไปใช้ขยายผลให้ได้ผล ต้องปฏิบัติตามรายละเอียดอย่างเคร่งครัด	การนำหลักการไปใช้ขยายผลต้องปรับให้เหมาะสมต่อบริบทของพื้นที่
5.3 แนวทางเสนอรายงาน	รายงานเชิงวิชาการ เป็นทางการ เป็นเล่ห์หนา ใช้ภาษาของบุรุษที่สาม	เน้นรายงานเป็น feedback รวดเร็ว ฉับพลัน ใช้ภาษาของบุรุษที่หนึ่ง
5.4 ผลกระทบของการประเมิน ต่อวัฒนธรรมองค์กร	บ่อยครั้งที่การประเมินนำไปสู่ความกลัวล้มเหลว	การประเมินนำไปสู่ความกระหายใคร่เรียนรู้
5.5 ซัดความสามารถด้านการประเมินที่พัฒนาขึ้นจากกระบวนการประเมิน	ไม่ใช่เป้าหมาย ตัวเป้าหมายคือการได้รับผลการประเมินที่ดี ผ่านวิธีการประเมินที่เอาจริงเอาจัง	กระบวนการประเมิน นำไปสู่การสร้างและสั่งสมขีดความสามารถในการคิด และการมีปฏิสัมพันธ์กันเชิงประเมิน
6. ทำที่ต่อความซับซ้อน (complexity)		
6.1 ทำที่ต่อความไม่แน่นอน (uncertainty)	มุ่งให้มีความแน่นอนและคาดการณ์ได้มากที่สุด	คาดหวังความไม่แน่นอนและคาดเดาไม่ได้ ซึ่งเป็นธรรมชาติของสถานการณ์ที่ซับซ้อนและเป็นพลวัต
6.2 ทำที่ต่อการควบคุม (control)	ผู้ประเมินพยายามควบคุมการออกแบบการประเมิน และกระบวนการประเมิน	ผู้ประเมินพยายามไม่ควบคุม อยู่กับสิ่งที่เผยตัวออกมาและตอบสนองตามความเหมาะสม อย่างคล่องตัว
7. คุณภาพของวิชาชีพประเมิน		
7.1 คุณลักษณะสำคัญของผู้ประเมิน	แม่นยำด้านวิธีวิทยา ประเมินจริงจัง อิสระ น่าเชื่อถือต่อบุคคลภายนอก และต่อแหล่งทุน แม่นยำด้านการวิเคราะห์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	ยืดหยุ่นด้านวิธีวิทยา เลือกรสและปรับตัว, คิดกระบวนการแบบ คือมีดุลยภาพระหว่างคิดสร้างสรรค์กับคิดอย่างมีวิจารณญาณ, อดทนต่อความไม่ชัดเจน, เปิดรับและคล่องแคล่ว, มีทักษะด้านการทำงานเป็นทีม และทักษะด้านคน คือมีความสามารถในการเป็นกระบวนการทำกิจกรรม ใคร่ครวญสะท้อนคิดกลุ่ม เพื่อเสนอแนะมาตรการ

รายการ	การประเมินโดยทั่วไป	การประเมินแบบ DE
7.2 มาตรฐาน และ จริยธรรมการประเมิน	รู้และปฏิบัติตามมาตรฐานของวิชาชีพ นักประเมิน	รู้และปฏิบัติตามมาตรฐานของวิชาชีพ นักประเมิน

ที่มา : กวินพัฒน์ ขวัญแนน (2567)

8.6 เป้าประสงค์ในการใช้ DE

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ได้ให้ความสำคัญกับการนำแนวคิดการประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation: DE) มาใช้ในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ โดยเฉพาะในบริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนพื้นที่ห่างไกล หรือโรงเรียนที่มีความเปราะบางทางสังคม ซึ่งจำเป็นต้องมีการดำเนินงานที่ยืดหยุ่น และมีการเรียนรู้ต่อเนื่องจากบริบทจริง

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ระบุว่า DE ไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือในการวัดผลหรือสรุปผลสำเร็จ แต่เป็นกระบวนการประเมินที่ทำหน้าที่เสมือน "กลไกการเรียนรู้ร่วม" และ "เครื่องมือเชิงกลยุทธ์" เพื่อสนับสนุนการพัฒนาย่างยั่งยืน โดยสามารถสรุป เป้าประสงค์หลักของการใช้ DE ตามแนวคิดของ กสศ. ได้ 5 ประการ ดังนี้:

1. เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมในบริบทจริง

DE ถูกนำมาใช้เพื่อเก็บข้อมูล วิเคราะห์ และสะท้อนกระบวนการพัฒนาโครงการที่กำลังเกิดขึ้นจริงในพื้นที่ โดยมีเป้าหมายเพื่อ “ช่วยให้เกิดนวัตกรรมในความเป็นจริงของพื้นที่ ไม่ใช่เพียงแค่แนวคิดเชิงทฤษฎี” (กสศ., 2564) ซึ่งหมายถึง การใช้ DE ในการเรียนรู้จากการลงมือทำจริง และปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่หลากหลายและซับซ้อน

2. เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

DE เปิดพื้นที่ให้ผู้ปฏิบัติงาน เช่น ครู ผู้อำนวยการ นักวิชาการ และชุมชน ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล ตีความผล และตัดสินใจร่วมกัน ถือเป็น การสร้าง วัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วม (Collaborative Learning Culture) ที่เอื้อให้เกิดการพัฒนาย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน

3. เพื่อเป็นเครื่องมือเสริมพลังการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ

DE มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุน “โครงการนำร่อง” หรือ “พื้นที่นวัตกรรม” เช่น โรงเรียนพัฒนาตนเอง ที่ต้องการการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างหรือวัฒนธรรมองค์กร โดย DE ทำหน้าที่เป็น *เข็มทิศ* ช่วยชี้ทิศทาง และ *สะพานเชื่อม* ระหว่างระดับปฏิบัติ (เช่น โรงเรียน) กับระดับนโยบาย (เช่น หน่วยงานการศึกษาในพื้นที่)

4. เพื่อให้สามารถติดตามและตอบสนองต่อบริบทที่ซับซ้อน

การเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรม วัฒนธรรม หรือคุณภาพชีวิตในระดับพื้นที่ มักเกิดขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป และไม่เป็นเส้นตรง DE ทำให้สามารถมองเห็น “ร่องรอยของผลลัพธ์” ที่กำลังจะเกิดขึ้นได้แม้อย่างไม่ชัดเจน และสามารถปรับแผนหรือกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์จริงได้อย่างทัน่วงที

5. เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในพื้นที่

กสศ. ใช้ DE เป็นเครื่องมือในการฝึกฝน “ทักษะการคิดเชิงประเมิน (Evaluative Thinking)” ให้กับครู ผู้นำพื้นที่ และเจ้าหน้าที่ภาคสนาม เพื่อให้สามารถ วิเคราะห์ข้อมูล ตัดสินใจ และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งถือเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งภายใน (Empowerment) และความสามารถในการพึ่งพาตนเองด้านการพัฒนาในระยะยาว

DE ตามแนวทางของกสศ. จึงมิใช่เพียงกระบวนการเก็บข้อมูลและรายงานผลลัพธ์ แต่เป็นกลไกสำคัญที่เชื่อมโยงระหว่าง “การพัฒนา – การเรียนรู้ – การเปลี่ยนแปลง” ซึ่งเน้นให้ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ปรับตัวได้ตามบริบท และร่วมกันพัฒนานวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

กวิณพัฒน์ ขวัญแนน (2567) ได้กล่าวถึงเป้าประสงค์ในการใช้ DE ว่า DE มีที่ใช้ใน 5 เป้าประสงค์คือ

1. ใช้ปรับงานพัฒนาที่กำลังดำเนินการ ทั้งที่เป็นงานระดับโครงการ ชุดโครงการ กิจกรรมเชิงยุทธศาสตร์ การประยุกต์นโยบาย หรือการริเริ่มเชิงนวัตกรรม ไปสู่สภาพใหม่ ในระบบที่ซับซ้อนและเป็นพลวัต

2. ปรับใช้หลักการที่พิสูจน์แล้วว่าได้ผล เอาไปประยุกต์ใช้ในต่างบริบท

3. ใช้ในการพัฒนางานตอบสนองเร่งด่วนต่อวิกฤติ เช่นภัยพิบัติธรรมชาติ หรือวิกฤติเศรษฐกิจ

4. ใช้พัฒนานวัตกรรมช่วงเบื้องต้น (Pre-formative Development) ก่อนดำเนินการพัฒนาจริง

5. ใช้ในการเปลี่ยนระบบใหญ่ เพื่อตรวจสอบหาจุดพลิกผัน (Tipping point)

หมดจต วิจารย์ (2550) ได้กล่าวถึง เป้าประสงค์ในการใช้ DE ว่าการประเมินเชิงพัฒนาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถสะท้อนผลการดำเนินงานของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง และนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเป้าประสงค์ของการประเมินเชิงพัฒนา ไว้ดังนี้:

1. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงงานระหว่างดำเนินการ การประเมินเชิงพัฒนาไม่ใช่การประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ แต่เกิดขึ้น ระหว่างการดำเนินงาน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้

ผู้ปฏิบัติงานสามารถรับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นจริงและนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงรูปแบบหรือวิธีการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้นในขณะนั้น

2. เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การประเมินเชิงพัฒนาเน้นการสะท้อนผล (reflection) ซึ่งช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานมีโอกาสดำเนินการสิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างทาง ทั้งในแง่ของความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และการปรับตัว ส่งผลให้เกิด กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในองค์กรอย่างแท้จริง

3. เพื่อกระตุ้นการตัดสินใจอย่างมีข้อมูล เป้าประสงค์สำคัญของการประเมินเชิงพัฒนา คือ การสร้าง ฐานข้อมูลที่ทันเวลาและตรงประเด็น เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการนำข้อมูลมาใช้ในระหว่างกระบวนการ มากกว่ารอผลลัพธ์สุดท้ายที่อาจสายเกินไปสำหรับการแก้ไข

4. เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการประเมินในองค์กร การประเมินเชิงพัฒนาเป็นมากกว่ากระบวนการทางเทคนิค หากแต่เป็นการวางรากฐานของวัฒนธรรม “การประเมินเพื่อการเรียนรู้” ซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาภายในองค์กรอย่างยั่งยืน ทำให้บุคลากรเกิดความตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ และเห็นคุณค่าของการประเมินที่ไม่ใช่เพียงการวัดผลสำเร็จ แต่เป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5. เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในการประเมิน การประเมินเชิงพัฒนาไม่ควรเป็นหน้าที่ของผู้ประเมินเพียงฝ่ายเดียว แต่ควรเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ การสะท้อนผล และการตัดสินใจร่วมกัน ส่งผลให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ (ownership) และการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม

สรุปได้ว่า เป้าประสงค์ของการใช้การประเมินเชิงพัฒนา จึงเน้นที่การใช้ข้อมูลเพื่อการพัฒนาและการเรียนรู้ มากกว่าการพิพากษาหรือสรุปผลลัพธ์ การประเมินรูปแบบนี้จึงเหมาะสำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินงาน และต้องการการปรับตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นความร่วมมือของทุกฝ่ายและการพัฒนาศักยภาพภายในอย่างยั่งยืน

แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research)

9.1 ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

Kurt Lewin (1946) นักจิตวิทยาชาวเยอรมันผู้ให้กำเนิดแนวคิด Action Research ระบุว่า “Action research is a comparative research on the conditions and effects of various forms of social action and research leading to social action.” กล่าวคือ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือการศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบของการกระทำทางสังคมในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางปฏิบัติ

จอห์นสัน (Johnson, 2008, p.28) ให้ความหมายการวิจัยเชิงปฏิบัติการว่า เป็นการวิจัยระหว่างการทำงานเพื่อแก้ปัญหาที่ผู้ปฏิบัติงานกำลังเผชิญอยู่ โดยเป็นกระบวนการศึกษาสภาพหรือสถานการณ์ที่เป็นจริงของสถานศึกษาเพื่อทำความเข้าใจและพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพของการปฏิบัติงาน

(Laelin,1999) การวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ผู้เข้าร่วมในการวิจัยทำการพิจารณาวิธีปฏิบัติทางการศึกษาของตนเองอย่างรอบคอบและเป็นระบบ โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบต่าง ๆ ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของหลักการดังต่อไปนี้ (1) ครูและครูใหญ่ทำงานแก้ไขปัญหาได้ดีที่สุดเมื่อพวกเขาได้ระบุปัญหาออกมาด้วยตนเอง (2) ครูและครูใหญ่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นเมื่อได้รับการสนับสนุนให้ทำการตรวจสอบและประเมินผลการทำงานของตนเองแล้วหาวิธีการทำงานที่แตกต่างออกไป (3) ครูและครูใหญ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยทำงานแบบร่วมมือกัน (4) การทำงานกับเพื่อนร่วมงานช่วยให้ครูและครูใหญ่ พัฒนาวิชาชีพของตนเอง (Watts, 1985 cited in Ferrance,2000)

สรชัย อินสม (2553) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็น “การวิจัยที่ใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองและงานได้อย่างเหมาะสม”

สุวิมล ว่องวานิช (2557, น. 21) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการเป็นการค้นหาข้อความรู้ที่มีขั้นตอนหลักสำคัญ คือการวิจัยและการปฏิบัติ เป็นกระบวนการที่มีการดำเนินงานเป็นวงจรต่อเนื่องและทำเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานอีกทั้งยังมีการสะท้อนผลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของตนเองและผลที่เกิดขึ้นโดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานและผลที่ได้รับสุดท้ายคือผลที่ได้จากการวิจัยจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการทำงานที่ดีขึ้น

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2558, น. 31) ได้กล่าวถึงความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการไว้ว่า เป็นการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ และตีความหมายอย่างมีระบบ และยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้นในสถานการณ์เฉพาะถึงการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความเข้าใจดีขึ้น หรือแก้ปัญหาเกี่ยวกับงานที่ทำอยู่ของผู้วิจัย และผู้ที่เกี่ยวข้อง สมปอง พะมุสิลา (2561) ได้ให้ความหมายการวิจัยเชิงปฏิบัติการว่า เป็นกระบวนการวิจัย ที่มีเป้าหมายที่จะแก้ปัญหาเป็นการทดลองปฏิบัติในสถานการณ์ตามธรรมชาติโดยวิเคราะห์ สถานการณ์อย่างลึกซึ้งและเหมาะสมเน้นที่การสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นขั้นตอนและบันทึก ข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องตลอดกระบวนการวิจัย จนเกิดองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้จากกระบวนการวิจัยนำมาประมวลเป็นแนวคิด หลักการและสร้างเป็นทฤษฎีได้

จึงสรุปได้ว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการจึงเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยง “การเรียนรู้ – การปฏิบัติ – การปรับปรุง” เข้าด้วยกัน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง การสะท้อนผลที่เป็นระบบและการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับเปลี่ยนเพื่อพัฒนาคุณภาพของบุคลากร กระบวนการ และผลลัพธ์ในสถานการณ์จริง

9.2 ความเชื่อพื้นฐานของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Basic Assumptions)

McNiff, J. (1988). ได้กล่าวถึง ความเชื่อพื้นฐานของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Basic Assumptions) Action Research: Principles and Practice. London: Routledge. ในหนังสือนี้ McNiff เน้นว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นกระบวนการที่ ผู้ปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง เช่น ครูหรือผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ดำเนินการวิจัยด้วยตนเอง เพื่อปรับปรุงการทำงานของตนเอง โดยใช้ การสะท้อนผล การรวบรวมข้อมูล และการเปลี่ยนแปลงอย่างมีจุดมุ่งหมาย ซึ่งตรงกับหลักการสำคัญของ AR ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้วิจัยในกระบวนการทั้งหมด การเรียนรู้แบบสะท้อนคิด (Reflective Practice) การวิจัยเพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา การเคารพบริบทและประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะ “ผู้ปฏิบัติ” McNiff ยังเห็นว่า AR ไม่ใช่การวิจัยเพื่อ “หาความจริง” อย่างเดียว แต่เป็นการวิจัยเพื่อ “เข้าใจตนเองและบริบทเพื่อเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น” ซึ่งทำให้ผลงานของเขามีอิทธิพลอย่างมากในแวดวงการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพครู

Kemmis & McTaggart, (1988) การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เป็นกระบวนการวิจัยที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการเปลี่ยนแปลง พัฒนา และปรับปรุงแนวปฏิบัติของตนเองและของชุมชนผู้ปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรม Stephen Kemmis และ Robin McTaggart (1988) ได้เสนอชุด “ความเชื่อพื้นฐาน” หรือ “สมมติฐานทางปรัชญา” ที่วางรากฐานให้การวิจัยเชิงปฏิบัติการไว้อย่างเด่นชัด ดังนี้:

1. ความรู้เกิดจากการปฏิบัติจริงในบริบท (Practice-based Knowledge) Kemmis และ McTaggart (1988) เชื่อว่าความรู้ที่แท้จริงในการวิจัยเชิงปฏิบัติการนั้นเกิดจาก “การกระทำที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนา” มิใช่เพียงแค่การสังเกตหรือวิเคราะห์จากภายนอก แต่เกิดจากการมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติในบริบทจริงของผู้วิจัยเอง

2. ผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้สร้างความรู้ (Practitioners as Knowledge Generators) การวิจัยเชิงปฏิบัติการยืนยันว่า ครู นักพัฒนา หรือเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง ไม่เพียงแต่เป็นผู้ใช้ความรู้จากภายนอก แต่ยังเป็น “ผู้ผลิตความรู้ (knowledge producers)” ด้วยตนเอง ผ่านการสังเกต วิเคราะห์ สะท้อนผล และทดลองปรับเปลี่ยนการปฏิบัติ

3. การวิจัยเป็นกระบวนการทางสังคมที่มีจริยธรรม (Ethical and Social Process) Action Research ไม่ได้เป็นเพียงกระบวนการหาข้อเท็จจริงทางวิชาการเท่านั้น แต่เป็นการเคลื่อนไหวเพื่อความยุติธรรมและจริยธรรมในสังคม โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมี “เสียง” ในการแสดงออก สะท้อนผล และตัดสินใจร่วม

4. การเรียนรู้เกิดจากการสะท้อนร่วมกัน (Reflective Collaboration) เน้นย้ำว่า ความเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงจะเกิดขึ้นเมื่อมี การสะท้อนร่วมกัน (collective self-reflection) ระหว่างผู้มีส่วนร่วมในชุมชนปฏิบัติ ซึ่งจะนำไปสู่การตระหนักรู้ของแต่ละบุคคลและการสร้างความเข้าใจร่วม

5. การเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนต้องมีการมีส่วนร่วม (Participatory Change) การพัฒนาที่มีความหมายเกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง มิใช่การกำหนดจากเบื้องบนหรือผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น การมีส่วนร่วมทำให้ผู้เกี่ยวข้องเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ และรับผิดชอบต่อกระบวนการเปลี่ยนแปลงร่วมกัน

6. การเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการต่อเนื่อง (Transformative Process) Action Research เชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงเชิงปฏิบัติไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นทันทีหรือจากการทดลองเพียงครั้งเดียว แต่เป็น กระบวนการที่ต่อเนื่อง วนซ้ำ และค่อยเป็นค่อยไป โดยอาศัยวงจร PAOR (Plan – Act – Observe – Reflect)

สรุปได้ว่า ผู้วิจัยเห็นว่าความเชื่อพื้นฐานของการวิจัยเชิงปฏิบัติการมีสาระสำคัญอยู่ 5 ประการ ดังนี้:

1. การเรียนรู้ที่แท้จริงเกิดจากการลงมือปฏิบัติและสะท้อนผล ผู้วิจัยเชื่อว่าความรู้ที่มีคุณค่าสำหรับผู้ปฏิบัติงาน เช่น ครูหรือผู้บริหาร ไม่ได้มาจากตำราเพียงอย่างเดียว หากแต่เกิดจากการที่ผู้ปฏิบัติ “เรียนรู้จากการกระทำของตนเอง” และนำสิ่งที่ค้นพบกลับมาทบทวน ปรับปรุง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้ปฏิบัติงานสามารถเป็นนักวิจัยได้ ผู้วิจัยเห็นว่าครูหรือบุคลากรทางการศึกษาไม่จำเป็นต้องรอรับคำแนะนำจากนักวิชาการเท่านั้น แต่สามารถทำการวิจัยได้ด้วยตนเอง โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับบริบทของตน และสร้างองค์ความรู้ที่มีประโยชน์ต่อชุมชนวิชาชีพของตนเอง

2. การเปลี่ยนแปลงต้องมาจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย จากมุมมองของผู้วิจัย การเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนไม่สามารถเกิดขึ้นจากคำสั่งหรือแนวทางจากภายนอก แต่ต้องอาศัย “ความร่วมมือและการมีส่วนร่วม” ของผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ ตั้งแต่ครู ผู้เรียน ไปจนถึงผู้บริหาร และชุมชน

3. กระบวนการวิจัยควรยึดหลักจริยธรรมและความเป็นธรรม การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการมิใช่เพียงกระบวนการหาข้อสรุป แต่เป็นกระบวนการที่ผู้วิจัยต้องเคารพเสียงของผู้ร่วมวิจัย เปิดโอกาสให้ทุกคนสะท้อนความคิดเห็น และร่วมกันกำหนดแนวทางพัฒนาอย่างมีจริยธรรม

4. การเปลี่ยนแปลงต้องค่อยเป็นค่อยไปและเกิดจากการเรียนรู้ซ้ำ ๆ ผู้วิจัยมีความเชื่อว่าการพัฒนาการเรียนการสอน หรือระบบในโรงเรียน จะไม่สำเร็จจากการทำเพียงครั้งเดียว แต่ต้องอาศัยวงจรของการวางแผน-ลงมือทำ-สังเกต-สะท้อนผล (PAOR) อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง

9.3 ลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

องอาจ นัยพัฒน์ (2548, น. 335) ได้อธิบายเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการไว้ 8 ประการ ดังต่อไปนี้

1. เกี่ยวข้องกับปัญหาทางด้านการปฏิบัติงาน (Practical Problem) ที่ผู้ปฏิบัติงานระดับล่างมักจะประสบในขณะที่ทำงานอยู่ประจำหรือปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละวัน มากกว่าการเกี่ยวข้องกับปัญหาทางด้านทฤษฎี (Theoretical Problem) ซึ่งได้รับการนิยามหรือกล่าวถึงโดยนักวิจัยบริสุทธิ์ในสาขาวิชาความรู้ใด ๆ โดยเฉพาะ

2. มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อทำความเข้าใจ (Understanding) ต่อสภาพปัญหาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู ผู้บริหารการศึกษาอย่างลุ่มลึกและกระจ่างชัด ภายใต้กระบวนการใคร่ครวญตรวจสอบในลักษณะสะท้อนกลับของยุทธวิธีปฏิบัติที่นักวิจัยเชิงปฏิบัติการได้ลงมือกระทำลงไปอย่างวิพากษ์วิจารณ์ (critically) อันจะนำไปสู่การได้แนวทางปฏิบัติการสำหรับใช้แก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทแวดล้อมมากยิ่งขึ้น สำหรับการดำเนินงานในลำดับต่อไป นอกจากนั้นยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานรวมทั้งสภาวะการณ์เงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานมากกว่าการมีจุดมุ่งหมายเพื่อการสร้างสรรค์องค์ความรู้เชิงวิชาการอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นการเฉพาะ

3. มุ่งเน้นการตีความหมายเหตุการณ์ หรือสภาวะการณ์ของปัญหาที่เกิดขึ้น ตามความคิดเห็นหรือทัศนะของผู้ปฏิบัติงานหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับเหตุการณ์หรือสภาวะการณ์ของปัญหาดังกล่าว มากกว่าการอาศัยแนวคิดทฤษฎี กฎหรือหลักการของวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ทั้งนี้ เพราะเชื่อว่าท่าทาง การกระทำ การติดต่อสื่อสารหรือพฤติกรรมใด ๆ ของมนุษย์ ทั้งที่ปรากฏให้เห็นเด่นชัดหรือไม่เห็นเด่นชัดในเหตุการณ์หรือสภาวะการณ์ของปัญหาหนึ่งๆ สามารถตีความหมายได้โดยการสรุปอ้างอิง (inference) จากแรงจูงใจความเชื่อ เจตนา หรือจุดมุ่งหมายของผู้แสดงพฤติกรรมประกอบเข้ากับบริบทแวดล้อมที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมหรือการกระทำเหล่านั้นขึ้น เช่น บรรทัดฐาน ค่านิยม และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคมเป็นสำคัญ โดยนัยดังกล่าวนี้แสดงว่า นักวิจัยไม่สามารถตีความหมายพฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคลใด ๆ ได้เลย ถ้าปราศจากการพิจารณาบริบทแวดล้อมพฤติกรรมนั้น ๆ มาประกอบด้วย

4. เสนอผลการวิจัยในรูปแบบเรียบง่าย การเสนอรายงานผลการศึกษาวิจัยในรูปแบบด้วยการเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนในระดับเดียวกับผู้ปฏิบัติงาน โดยพยายามหลีกเลี่ยงคำ ศัพท์เฉพาะสาขาวิชา (technical term) และภาษาที่มีลักษณะค่อนข้างเป็นนามธรรม เพื่อให้ง่ายต่อการติดตาม ทำความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงาน นอกจากนี้คำอธิบายเกี่ยวกับ ผลการวิจัยตลอดจนกระบวนการวิจัยอื่น ๆ สามารถตรวจสอบความตรง (validity) ได้จาก การสนทนาแบบเป็นกันเองกับผู้ปฏิบัติงานหรือผู้มีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องในทุกระยะของ กระบวนการวิจัย

5. มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย การดำเนินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ ในทุกขั้นตอนจะต้องอยู่ภายใต้บรรยากาศการมีส่วนร่วม การร่วมมือร่วมใจ การเชื่อถือและ ไว้วางใจ การเป็นมิตร รวมทั้งความเป็นอิสระและความเสมอภาคในการแสดงความคิดเห็น

6. ผ่อนคลายความเข้มงวดเกี่ยวกับระเบียบวิธีการศึกษาวิจัย การดำเนินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการไม่ยึดติดอยู่ภายใต้กรอบการจัดกระทำทางการทดลองและการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนอย่างเคร่งครัดแบบตายตัวด้วยแบบแผนการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research Design) หรือวิธีการทางสถิติใด ๆ (Statistical Control) แนวคิดพื้นฐานดังกล่าวนี้ไม่ได้หมายความว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการละเลยหรือมองข้ามความสำคัญของการศึกษาค้นคว้าด้วยการอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ หากแต่ปรับวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีการดังกล่าวให้กลมกลืนหรือสอดคล้องกับลักษณะของปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมปัญหาที่ต้องการแสวงหาความรู้ความจริงด้วยเหตุนี้การวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยทั่วไปอาจเลือกใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณที่อาศัยแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Design) หรือการวิจัยเชิงคุณภาพ

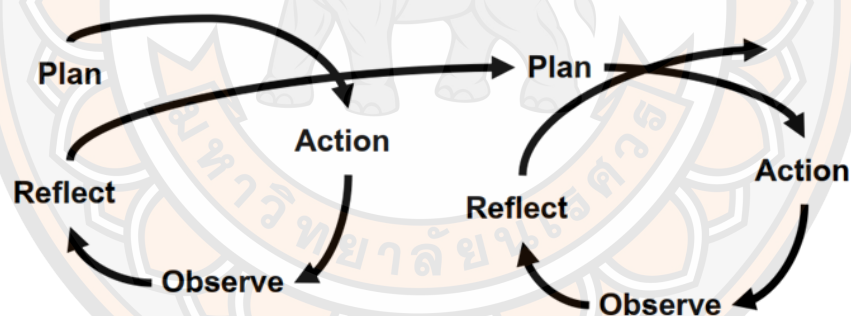
7. ไม่เน้นการสรุปอ้างอิงผลการศึกษาริวิจัยข้ามไปยังบริบทอื่น การสรุปอ้างผลการวิจัยหรือการขยายผลการวิจัยให้ครอบคลุมไปยังห้องเรียน หรือโรงเรียนที่มีทำเลที่ตั้งหรือบริบทอื่น ๆ แตกต่างไปจากทำเลหรือบริบทที่ทำการวิจัยจริง มีลักษณะค่อนข้างจำกัดกว่าการวิจัยเชิงทดลองทางวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้ การสรุปอ้างอิงผลของการวิจัยที่ได้จากการวิจัยเชิงปฏิบัติการไม่สามารถอาศัยกฎของความครอบคลุม (covering law) ตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์ หรือการอ้างอิงเชิงสาเหตุ(causal Relationships) ดังนั้นในทางปฏิบัติโดยทั่วไปการสรุปอ้างอิงผลของการวิจัยที่ได้จากการวิจัยเชิงปฏิบัติการ จึงมีแนวโน้มกระทำได้เฉพาะในขอบเขตของสถานที่ บุคคลและเวลาที่ทำการศึกษาวิจัย อย่างไรก็ตามถ้าต้องการขยายผลของการวิจัยให้ครอบคลุมข้ามไปยังขอบเขตอื่นที่นอกเหนือก็สามารถกระทำได้ ถ้าปัจจัยที่เกี่ยวข้องในบริบทเหล่านั้นมีลักษณะคล้ายคลึงหรืออยู่ในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกัน รวมทั้งได้รับการยืนยันจากผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ประกอบด้วย

8. สร้างดุลยภาพและความเสมอภาคระหว่างทัศนะของบุคคลภายในและภายนอกนักวิจัยเชิงปฏิบัติการที่เป็นบุคคลภายใน (insider) และบุคคลภายนอก (outsider) ของสถานที่ทำการศึกษาริวิจัย มีบทบาทสำคัญ 2 ประการ คือ บุคคลภายในมีบทบาทเป็นทั้งผู้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ปกติและเป็นนักวิจัยปฏิบัติการในสถานที่ทำงานของตนเองในขณะที่บุคคลภายนอกมีบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญ/ ผู้ให้คำปรึกษาทางวิชาการให้กับบุคคลภายในและเป็นนักวิจัยเชิงปฏิบัติการเช่นเดียวกับบุคคลภายใน นักวิจัยเชิงปฏิบัติการทั้งที่เป็นบุคคลภายในและบุคคลภายนอกจะต้องปรับบทบาทของตนเองให้มีดุลยภาพทางแนวความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติอยู่เสมอในแต่ละสถานการณ์ นอกจากนี้จะต้องสร้างความเสมอภาคทางความคิดเห็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมการวิจัย เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางความคิดหรือความสับสนระหว่างบทบาทเหล่านั้น ในขณะปฏิบัติงานวิจัย จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนาขึ้นมาจากฐานคติความเชื่อ (assumption) สำคัญที่ว่า การสร้างสรรค์และการใช้ความรู้เชิงปฏิบัติการ (Action or

Practical Knowledge) สำหรับการแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนาใดๆ ใน องค์กร ชุมชน หรือสังคม หนึ่งๆ จะต้องตั้งอยู่บนหลักการพื้นฐานของความเป็นประชาธิปไตย ความยุติธรรม ความสันติสุข และความสอดคล้องกลมกลืนกับบริบททางด้านวัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ รวมทั้งอยู่ใต้บรรยากาศของความเอื้ออาทร หรือเป็น แบบกัลยาณมิตรที่นักวิจัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ กระบวนการวิจัยมีการเรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งยอมรับฟังความคิดเห็นและให้เกียรติซึ่งกันและกัน ความรู้ เชิงปฏิบัติการที่เป็น ผลผลิตอันเกิดจากความร่วมมือร่วมใจระหว่างนักวิจัยกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย (stakeholders) โดยผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีความใกล้ชิดกับปัญหาได้เกิดความรู้สึก ในการ เป็นเจ้าของความรู้ จึงเป็นปัจจัยผลักดันสำคัญต่อแนวโน้มชุมชน หรือสังคมให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป ซึ่งลักษณะ ของการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยทั่วไปจะมีการนำความรู้นั้นๆ ไปใช้ประโยชน์ ในการแก้ปัญหา หรือ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงใดๆ ในองค์กร

9.4 กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

เคมมิสและแม็กแท็กการ์ด (Kemmis and McTaggart, 1988, p.15) ได้กล่าวถึง กระบวนการวิจัย เชิงปฏิบัติการว่าประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติการ ขั้น สังเกตการณ์และขั้นสะท้อนการปฏิบัติ มีรายละเอียดแสดงดังภาพ 10



ภาพ 11 แสดงกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของเคมมิสและแม็กแท็กการ์ด

ที่มา : Kemmis and McTaggart (1988, p.15)

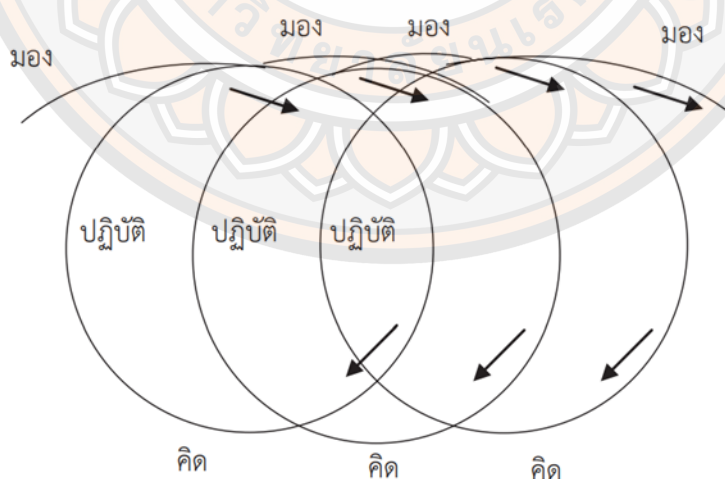
ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Planning) เริ่มต้นด้วยการสำรวจปัญหาที่สำคัญระหว่างครูและนักเรียน ผู้ปกครองและ/หรือผู้บริหาร เพื่อให้ได้ปัญหาที่สำคัญ ตลอดจนการแยกแยะรายละเอียดของปัญหานั้น เกี่ยวกับลักษณะของปัญหา เป็นปัญหาเกี่ยวกับใคร มีแนวทางแก้ปัญหอย่างไร เช่น ครูต้องเปลี่ยนวิธีสอน นักเรียนต้องทำงานเป็นกลุ่ม เป็นต้น ในขั้นตอนการวางแผนจะมีการปรึกษาร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด ซึ่งเป็นการวิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียนอย่างครอบคลุมทุกแง่มุม

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ (Action) หลังจากที่เราได้ร่วมกันวางแผนเสร็จสิ้นถึงขั้นลงมือปฏิบัติตามแผนการดำเนินงาน โดยใช้การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นร่วมกันของทีมงานเพื่อทำการแก้ไข ปรับปรุง ฉะนั้นแผนที่กำหนดควรมีการยืดหยุ่นปรับแก้ได้โดยผู้วิจัยต้องใช้วิจารณญาณ และการตัดสินใจที่เหมาะสม และมุ่งปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามขั้นตอนที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 3 ขั้นสังเกตการณ์(Observation) เป็นการสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นขณะที่ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนที่วางไว้โดยการจดบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดที่คาดหวังและไม่คาดหวัง โดยสังเกตกระบวนการปฏิบัติ(The Action Process) และผลของการปฏิบัติ (The Effects of Action)

ขั้นที่ 4 ขั้นการสะท้อนการปฏิบัติ(Reflect) เป็นขั้นสุดท้ายของวงจรการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือการประเมินผลหรือตรวจสอบการปฏิบัติงาน หรือสิ่งที่เป็นข้อปฏิบัติของข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติการ ผู้ร่วมวิจัยกับผู้เกี่ยวข้องควรนำข้อมูลที่ได้รวบรวมไว้จากเครื่องมือต่าง ๆ มา ตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้นในแง่มุมต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับสภาพสังคมหรือสิ่งแวดล้อมโดยผ่านการอภิปรายปัญหา การประเมินโดยกลุ่มทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาขั้นตอนของการดำเนินกิจกรรม และเป็นข้อมูลพื้นฐานนำไปสู่การปรับปรุง และการวางแผนปฏิบัติต่อไป

กระบวนการดำเนินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Stringer Stringer (1999, p.19) ได้แบ่งกระบวนการดำเนินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการออกเป็น 3 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ 1) การพินิจวิเคราะห์ (มอง) 2) การคิดวิเคราะห์ (คิด) และ 3) การปฏิบัติการ (ปฏิบัติ) ซึ่งเป็นไปตามภาพ 12

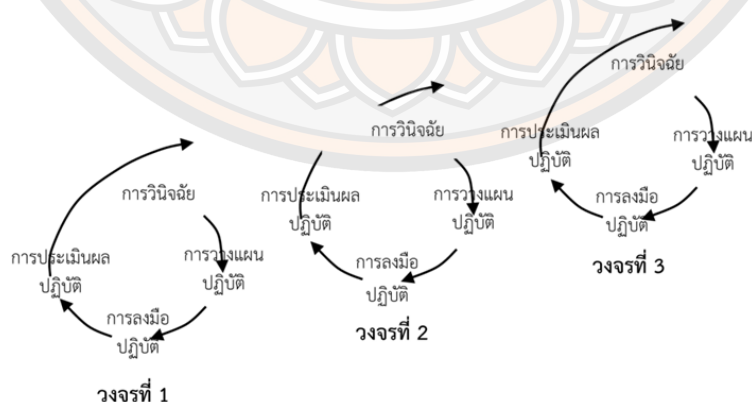


ภาพ 12 แสดงกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Stringer Stringer (1999, p.19)

ที่มา : Stringer, E. T. (1999).

กิจกรรมหลักทั้ง 3 ขั้นตอนนี้ เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นวัฏจักรซ้ำกันหลายรอบ (Recycling Set of Activities) การดำเนินกิจกรรมการวิจัยในขั้นตอนแรกมีจุดมุ่งหมาย สำคัญเพื่อช่วยให้บุคคลทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยได้เข้าใจสภาพปัญหา ปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยอุปสรรค การปรับปรุงแก้ไขปัญหาและบริบทอื่น ๆ ที่แวดล้อม ปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างถ่องแท้และชัดเจน เพื่อที่จะได้คิดหาหนทางที่จะนำไปสู่การ บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าวนี้ นักวิจัยที่เป็นบุคคลภายนอกจะเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการทำการวิจัย บุคคลภายในองค์กรหรือชุมชนทำหน้าที่นิยาม ปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนพรรณนารายละเอียดเกี่ยวกับบริบทแวดล้อมองค์กรหรือชุมชน และสภาพการณ์เงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับปัญหา นอกจากนี้ยังร่วมมือกันเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและบริบทแวดล้อม โดยใช้วิธีการสังเกตการณ์ สัมภาษณ์ หรือ การศึกษาเอกสาร ส่วนการดำเนินกิจกรรมในขั้นตอนที่ 2 ได้แก่ การตีความและวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้จากขั้นตอนแรก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความชัดเจนและขยายความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับลำดับขั้นตอน การปฏิบัติงานในขั้นตอนที่ 3 ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อลงมือปฏิบัติการแก้ไขปัญหให้สำเร็จลุล่วงไปตามที่ได้คิดวิเคราะห์ไว้โดยมีการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นกลยุทธ์สำคัญ เพื่อการระบุความสำเร็จของการแก้ไขปัญหว่าอยู่ในระดับใด มีประเด็นใดบ้างที่จะต้องทำการแก้ไขในวงจรรอบต่อไป

Coghlan & Brannick (2001, p. 19) ได้แบ่งกระบวนการวิจัย เชิงปฏิบัติการเป็นขั้นตอนเบื้องต้น 1 ขั้นตอน คือ การทำความเข้าใจบริบทของปัญหาที่ ต้องการแก้ไขและการกำหนดจุดมุ่งหมายการปฏิบัติการ และมีขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวินิจฉัย (diagnosing) 2) การวางแผนปฏิบัติการ (planning) 3) การลงมือ ปฏิบัติการ (taking action) 4) การประเมินผลการปฏิบัติการ (evaluation action) ซึ่งกระบวนการวิจัยเป็นไปตามภาพ 12



ภาพ 13 แสดงกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Coghlan & Brannick

ที่มา : Coghlan & Brannick (2001)

กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก เริ่มต้นจาก การวินิจฉัย สภาพการณ์ของปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไข รวมทั้งการระบุนกรอบแนวคิดทฤษฎี และหลักการพื้นฐาน สำหรับใช้รองรับการปฏิบัติงาน จากนั้นจึงทำการวางแผนปฏิบัติการตามจุดมุ่งหมายของการแก้ปัญหา หรือโครงการพัฒนาที่กำหนดไว้ โดยอาศัยข้อมูลจากผลการวินิจฉัยในขั้นตอนแรกและความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน แล้วจึงลงมือปฏิบัติการตามแผนการที่วางไว้ทีละขั้นตอน เสร็จแล้วจึงทำการประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งที่เกิดขึ้นโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ เพื่อตรวจสอบดูความถูกต้องและความเหมาะสมของการวินิจฉัยและการปฏิบัติการตามแผน สารสนเทศที่ได้จากการประเมินผลในขั้นตอนนี้จะนำไปสู่การดำเนินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการในวงจรรอบต่อไป

ขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

กระบวนการวิจัยนี้ เมื่อกล่าวในเชิงการนำไปใช้เพื่อพัฒนาและปรับปรุง การปฏิบัติงานในโรงเรียน สามารถอธิบายวิธีการดำเนินการตามวงจรของการวิจัยเชิง ปฏิบัติการได้ดังนี้

1. การจำแนกหรือพิจารณาปัญหาที่ประสงค์จะศึกษา ผู้วิจัยและกลุ่มที่ทำ การวิจัยจะต้องศึกษารายละเอียดของปัญหาที่จะศึกษาอย่างชัดเจน ปัญหาที่เกิดขึ้นใน โรงเรียนที่จะทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการจะต้องศึกษาค้นคว้า แสวงหาหลักการและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น ๆ ให้กว้างขวางพอสมควร

2. เลือกปัญหาสำคัญที่เป็นสาระควรแก่การศึกษาริวิจัย โดยอาศัยพื้นฐานจาก หลักการและทฤษฎีมาใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะของปัญหา แล้วสร้างวัตถุประสงค์และ สมมติฐานของการวิจัย ในรูปแบบของข้อความที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของปัญหากับ หลักการหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

3. เลือกเครื่องมือดำเนินการวิจัยที่จะช่วยให้ได้คำตอบของปัญหาตามสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ โดยเครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัยมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ปฏิบัติหรือการฝึกหัดตามวิธีการ และเครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นผล จากการปฏิบัติการ เช่น แบบทดสอบ แบบสังเกตพฤติกรรม เป็นต้น

4. บันทึกเหตุการณ์อย่างละเอียดในแต่ละขั้นตอนของการวิจัย ทั้งส่วนที่ เป็นความก้าวหน้า และที่เป็นอุปสรรคตามวงจรของการปฏิบัติการทั้ง 4 ขั้นตอน โดยจะ ต้องเก็บสะสมข้อบันทึกต่าง ๆ ไว้เพื่อใช้ในการปรับปรุงวงจรปฏิบัติในรอบต่อไป และเพื่อ เป็นการรวบรวมข้อมูลสำหรับใช้วิเคราะห์หาคำตอบของสมมติฐาน

4.1 ขั้นวางแผน (Planning) เริ่มด้วยการสำรวจปัญหาร่วมกันระหว่าง บุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อให้ได้ปัญหาที่สำคัญที่ต้องการแก้ไข ตลอดจนการแยกแยะ รายละเอียดของปัญหานั้น เกี่ยวกับลักษณะของปัญหา เกี่ยวข้องกับใคร แนวทางแก้ไขอย่างไร และจะต้องปฏิบัติอย่างไร

4.2 ขั้นปฏิบัติการ (Action) เป็นการนำแนวคิดที่กำหนดเป็นกิจกรรมในชั้น วางแผนมาดำเนินการ โดยวิเคราะห์วิจารณ์ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นร่วมกันของทีมงาน ประกอบไปด้วย เพื่อทำการแก้ไขปรับปรุงแผน ฉะนั้นแผนที่กำหนดควรจะต้องมีความยืดหยุ่น ปรับได้

4.3 ขั้นสังเกตการณ์ (Observation) เป็นการศึกษาความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ด้วยความรอบคอบ ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งที่คาดหวังและไม่คาดหวัง โดยต้องอาศัย เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เข้าช่วย

4.4 ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติการ (Reflection) ซึ่งเป็นขั้นสุดท้ายของวงจร การทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยทำการประเมินหรือตรวจสอบกระบวนการแก้ปัญหา หรือสิ่งที่เป็นข้อจำกัดอันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติการ ผู้วิจัยร่วมกับกลุ่มผู้เกี่ยวข้องจะต้องตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้นในแง่มุมต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับสภาพสังคม สิ่งแวดล้อม และ ระบบการศึกษาของโรงเรียนที่ประกอบกันอยู่ โดยผ่านการร่วมอภิปรายปัญหาและ การประเมินโดยกลุ่ม ซึ่งจะทำได้แนวทางของการพัฒนาและขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่นำไปสู่การปรับปรุงและวางแผนการปฏิบัติต่อไป

5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ ของข้อมูลที่ได้รับรวบรวมไว้ ซึ่งส่วนใหญ่ จะเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ทำการตรวจสอบรายละเอียดของข้อมูลเพื่อให้มั่นใจในความถูกต้อง แสดงรายละเอียดในการอธิบายเหตุการณ์ต่าง ๆ จัดหมวดหมู่และแยกประเภทของ กลุ่มข้อมูลตามหัวข้อที่เหมาะสม เปรียบเทียบข้อแตกต่างและความคล้ายคลึงของข้อมูล แต่ละประเภทโดยการวิเคราะห์อย่างลึกซึ้งร่วมกับกลุ่มผู้วิจัย

6. ตรวจสอบข้อมูลที่กลุ่มผู้วิจัยได้ร่วมกันพิจารณาไว้แล้วอีกครั้งหนึ่ง เพื่อสรุปหา คำตอบที่เป็นสาเหตุ วิธีการแก้ปัญหา และผลที่ได้รับ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้ กำหนดไว้ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดหากผู้วิจัยสามารถทำการประมวลและสรุปเป็น หลักการ (principle) รูปแบบ (model) ของการปฏิบัติ ข้อเสนอเชิงทฤษฎี (proposition) หรือทฤษฎี (theory) ของปฏิบัติการแก้ปัญหานั้น ๆ ได้ ทั้งนี้ ต้องอาศัยหลักตรรกวิทยา โดยวิธีอุปนัย (induction) และความรู้เชิงทฤษฎีของผู้วิจัยเป็นสำคัญ

วิชัย วงใหญ่และมารุต วัฒนผล (2567) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ไว้ว่า

1. การระบุปัญหาการวิจัย (ที่มา)
2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (หรือใช้ความรู้จากแหล่งอื่นๆ) (ที่มา)
3. การวางแผนการวิจัย (Plan)
4. การพัฒนานวัตกรรม และสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (Plan)
5. การดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูล (Do)

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอ (Check)

7. การสะท้อนผลการวิจัยสู่การปรับปรุงและพัฒนา (Reflection)

9.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

Kemmis & McTaggart (1988) การเก็บข้อมูลในงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากการวิจัยทั่วไป เนื่องจากเน้นการปฏิบัติจริงของผู้วิจัยในบริบทที่ตนเกี่ยวข้อง โดยใช้กระบวนการวนซ้ำของ การวางแผน (Plan) → การปฏิบัติ (Act) → การสังเกต (Observe) → การสะท้อนผล (Reflect) เพื่อปรับปรุงแนวปฏิบัติและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีคุณภาพและยั่งยืน โดย เน้นว่าการเก็บข้อมูลในวิจัยเชิงปฏิบัติการควรมีความหลากหลาย สอดคล้องกับบริบท และสะท้อนถึงพฤติกรรมและปฏิสัมพันธ์ของผู้มีส่วนร่วม ซึ่งสามารถสรุปแนวทางการเก็บข้อมูลตามหลักการของทั้งสองท่าน ได้ดังนี้

1. การสังเกต (Observation) เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บข้อมูลจากพฤติกรรมของผู้เรียน ผู้สอน หรือสถานการณ์จริงภายในชั้นเรียนหรือองค์กร ใช้เพื่อติดตามผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแต่ละรอบของการปฏิบัติ อาจใช้การสังเกตแบบไม่เป็นทางการหรือการบันทึกอย่างเป็นระบบผ่านแบบฟอร์ม

2. การบันทึกภาคสนามและบันทึกสะท้อนผล (Field Notes and Reflective Journal) Kemmis & McTaggart เน้นว่าผู้วิจัยควรบันทึกข้อมูลอย่างสม่ำเสมอในทุกขั้นตอนของวงจรวิจัย การบันทึกผลการเปลี่ยนแปลงของกิจกรรม การเรียนรู้ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง การสะท้อนตนเองหลังการดำเนินกิจกรรม ช่วยให้เห็นความก้าวหน้าและจุดที่ต้องปรับปรุง

3. การสัมภาษณ์ (Interviews) ใช้เพื่อให้ข้อมูลเชิงลึกจากผู้มีส่วนร่วม เช่น นักเรียน เพื่อนครู ผู้บริหาร หรือผู้ปกครอง อาจใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการหรือกึ่งโครงสร้าง เพื่อสะท้อนมุมมองที่แท้จริง ให้ความสำคัญกับ “เสียงของผู้เกี่ยวข้อง” ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ Kemmis & McTaggart (1988) ชี้ว่า การสัมภาษณ์ช่วยให้เข้าใจมุมมองและความหมายที่ซ่อนอยู่ในกระบวนการเปลี่ยนแปลง

4. การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) เอกสารที่ใช้ประกอบการเก็บข้อมูล ได้แก่ แผนการสอน บันทึกการประชุม ผลงานของผู้เรียน แบบประเมิน ฯลฯ เป็นข้อมูลที่สามารถสะท้อนแนวทางการพัฒนาของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย มีคุณค่าในฐานะหลักฐานการดำเนินงานและพัฒนาการที่เป็นรูปธรรม

(Cohen, Manion, & Morrison, 2000) การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นกระบวนการวิจัยที่ผู้วิจัยมีบทบาทเป็นทั้งผู้ปฏิบัติงานและผู้วิจัยไปพร้อมกัน โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติอย่างเป็นระบบ การเก็บข้อมูลในการวิจัยลักษณะนี้จึงมีลักษณะเฉพาะที่ต้อง สะท้อนสถานการณ์จริง, เปิดกว้างสำหรับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม, และ สนับสนุนการปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง

โดยได้เสนอว่า การเก็บข้อมูลในวิจัยเชิงปฏิบัติการควรมีความหลากหลาย (multi-method approach) เพื่อสะท้อนมุมมองและประสบการณ์ของผู้มีส่วนร่วมอย่างรอบด้าน โดยเน้นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นหลัก และสามารถสรุปแนวทางหลักในการเก็บข้อมูลได้ การเก็บข้อมูลในวิจัยเชิงปฏิบัติการควรมีลักษณะ “เชิงปฏิบัติ – เชิงบริบท – เชิงคุณภาพ” ซึ่งหมายถึง ผู้วิจัยควรเลือกใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่เหมาะสมกับสถานการณ์จริงของตน และต้องเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนร่วมได้มีเสียงสะท้อนกลับมาในทุกช่วงของวงจรการวิจัย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาแนวปฏิบัติและการเรียนรู้ของทั้งตนเองและชุมชนวิชาชีพ ดังนี้

1. การสังเกต (Observation) เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บข้อมูลจากสถานการณ์จริง เช่น การเรียนการสอน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ฯลฯ มีทั้งแบบไม่มีส่วนร่วม (non-participant observation) และแบบมีส่วนร่วม (participant observation) ควรจัดทำแบบฟอร์มบันทึกพฤติกรรม หรือบันทึกภาคสนาม

2. การสัมภาษณ์ (Interviews) ใช้เพื่อสำรวจความคิดเห็น มุมมอง และประสบการณ์ของผู้เกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน เพื่อนครู ผู้บริหาร แนะนำให้ใช้ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เพราะสามารถเก็บข้อมูลเชิงลึกได้ดี

3. การใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ช่วยให้เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายจำนวนมาก เช่น ความพึงพอใจ หรือการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมหรือทัศนคติ สามารถใช้แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

4. การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) เป็นการเก็บข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ เช่น แผนการสอน บันทึกผลการเรียน ผลงานของนักเรียน รายงานการประชุม ฯลฯ ช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจแนวโน้มและบริบทที่มีผลต่อปัญหาหรือการเปลี่ยนแปลง

สรุปได้ว่า การเก็บข้อมูลในวิจัยเชิงปฏิบัติการควรมีลักษณะ เชิงบริบท เชิงคุณภาพ และเชิงปฏิบัติ ควรใช้ การบูรณาการหลายวิธี (Triangulation) เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูล ผู้วิจัยควรเป็นทั้ง “ผู้เก็บข้อมูล” และ “ผู้สะท้อนผล” ในกระบวนการ เครื่องมือสำคัญ ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม การวิเคราะห์เอกสาร และการจดบันทึกสะท้อนผล

9.6 ประโยชน์ของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ธีระ รุญเจริญ (2546, น.149) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยเชิงปฏิบัติการไว้ดังนี้

1. ให้โอกาสครูในการสร้างองค์ความรู้ทักษะการทำวิจัย การประยุกต์ใช้ การตระหนักถึง ทางเลือกที่เป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น
2. เป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้นอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงหรือสะท้อนผลการทำงาน

3. เป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติโดยตรง เนื่องจากช่วยพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ ช่วยทำให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง และเกิดการเปลี่ยนแปลงผ่านกระบวนการวิจัยในที่ทำงานซึ่งเป็นประโยชน์ต่อองค์กร เนื่องจากนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติและการแก้ปัญหา

4. เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติในการวิจัย ทำให้กระบวนการวิจัยเป็น ประชาธิปไตย และทำให้เกิดการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติ

5. ทำให้ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

6. เป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ นอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงหรือสะท้อนผลการทำงาน

7. ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานของครูที่มีประสิทธิผล

Anne Burns (2010) ในหนังสือ *Doing Action Research in English Language Teaching: A Guide for Practitioners* ได้สรุปประโยชน์ของการวิจัยเชิงปฏิบัติการไว้ชัดเจน โดยชี้ว่าเป็น กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ที่มีอิทธิพลทั้งต่อผู้วิจัย ระบบ และผู้เรียน โดยสามารถสรุปได้เป็น 6 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. ส่งเสริมการเรียนรู้และการสะท้อนตนเองของครู การวิจัยเชิงปฏิบัติการทำให้ครูมีโอกาสหยุดคิด ทบทวน และวิเคราะห์การสอนของตนเองอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การพัฒนาทักษะความเป็นมืออาชีพ การสะท้อนตนเอง (reflective teaching) คือหัวใจของการพัฒนาครูอย่างแท้จริง

2. ช่วยปรับปรุงการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง Action Research ทำให้ครูสามารถปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการเรียนการสอน หรือพฤติกรรมในชั้นเรียนได้ทันทีตามข้อมูลและผลลัพธ์ที่เก็บระหว่างกระบวนการ จุดแข็งของ AR คือความยืดหยุ่นและเชื่อมโยงกับสภาพจริงในชั้นเรียน

3. พัฒนาทักษะการวิจัยในครูหรือผู้ปฏิบัติงาน กระบวนการวางแผน เก็บข้อมูล วิเคราะห์ และสะท้อนผล จะช่วยให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักวิจัยมากขึ้น และสามารถนำไปใช้ต่อยอดในงานอื่น ๆ ได้ AR เป็น “การวิจัยของครูโดยครู” ที่ช่วยพัฒนาทักษะทั้งด้านปฏิบัติและวิชาการ

4. สร้างแรงจูงใจและความภาคภูมิใจในวิชาชีพ เมื่อครูเห็นผลลัพธ์จากการพัฒนาแนวปฏิบัติของตนเอง จะเกิดความมั่นใจและแรงบันดาลใจในการสอนเพิ่มขึ้น การเห็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจริงกับนักเรียน เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญของครู

5. ส่งเสริมวัฒนธรรมการพัฒนาในระดับชั้นเรียนหรือองค์กร AR ช่วยสร้างการเรียนรู้ร่วมและการแบ่งปันแนวปฏิบัติระหว่างเพื่อนครู ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ AR มีบทบาทในการสร้าง “communities of inquiry” ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาเชิงระบบ

6. ช่วยให้ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในวิชาชีพของตนเอง จากการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการพัฒนาแนวปฏิบัติ ครูสามารถก้าวสู่บทบาทของผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนหรือชุมชนวิชาชีพได้ AR ช่วยให้ครูตระหนักในพลังของตนเองที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้

Cohen, Manion และ Morrison (2000) ได้นำเสนอแนวคิดว่าการวิจัยเชิงปฏิบัติการไม่ใช่เพียงการหาคำตอบทางวิชาการ แต่คือเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานในภาคการศึกษา เช่น ครูหรือผู้บริหาร สามารถพัฒนาตนเองและระบบการเรียนรู้ได้อย่างลึกซึ้ง โดยสรุป ประโยชน์สำคัญ 6 ประการ ดังนี้:

1. ช่วยพัฒนาแนวปฏิบัติของผู้วิจัยในสถานการณ์จริง Action Research เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงาน เช่น ครู หรือผู้บริหาร ได้ปรับปรุงแนวทางการทำงานโดยใช้ข้อมูลที่เก็บได้จากสถานการณ์จริงการวิจัยควรสะท้อนสถานการณ์จริงเพื่อให้เกิดการปรับปรุงที่ตรงจุด
2. สนับสนุนการเรียนรู้และการสะท้อนผลด้วยตนเอง การวิจัยเชิงปฏิบัติการเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้สะท้อนผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยให้ตนเองเข้าใจจุดแข็ง จุดอ่อน และแนวทางการพัฒนา
3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความร่วมมือในองค์กร กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการมักเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างครู นักเรียน ผู้บริหาร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ซึ่งช่วยสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้าง AR สร้างสรรค์ “collaborative inquiry” ที่ทำให้ทุกฝ่ายมีเสียง
4. เพิ่มความมั่นใจและศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน เมื่อผู้วิจัยสามารถปรับปรุงงานและเห็นผลที่ชัดเจน จะเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถพัฒนาต่อ ยอดไปสู่การเป็นผู้นำในวิชาชีพ
5. ส่งเสริมวัฒนธรรมการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน การเก็บข้อมูลวิเคราะห์ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นระบบ และกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมโรงเรียนหรือองค์กร AR เป็นเครื่องมือส่งเสริม “school-based development”
6. ช่วยพัฒนาองค์ความรู้เชิงทฤษฎีจากการปฏิบัติ แม้จะเริ่มจากสถานการณ์จริง แต่ Action Research ยังสามารถเชื่อมโยงกับทฤษฎีและนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการและการฝึกอบรมครู

สรุปได้ว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการมีประโยชน์ในหลายมิติ ได้แก่ การพัฒนาทักษะของผู้วิจัย การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ การปรับปรุงแนวปฏิบัติในสถานการณ์จริง การส่งเสริมการสะท้อนตนเองและการเรียนรู้ร่วมกัน การพัฒนาองค์กร และการเสริมสร้างบทบาทของครูในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งทั้งหมดล้วนส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาในระยะยาว

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

10.1 ความเป็นมาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 ได้บัญญัติสิทธิและเสรีภาพด้านการศึกษาของปวงชนชาวไทยไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และในบทเฉพาะกาลมาตรา 335 (3) ได้กำหนดให้รัฐธรรมนูญประกาศใช้ ดังนั้น รัฐจะต้องดำเนินการตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้และต้องเตรียมการให้พร้อมที่จะจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี อย่างทั่วถึงมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

ซึ่งในส่วนของการจำกัด สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ เพื่อการที่รัฐธรรมนูญจะกระทำมิได้ เว้นแต่อาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะ กำหนดไว้ ตามมาตรา 29 และ มาตรา 50 ซึ่งเป็นด้วยเหตุดังกล่าว จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กฎหมายแม่บทการศึกษาดั้งเดิม ของประเทศไทยขึ้นโดยมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ที่สนองต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีการกำหนดกรอบทิศทางทางการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนชาวไทยให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ มาตรา 10 ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” เพื่อเป็นการตอบสนองตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษาและกรมวิชาการ จึงเป็นหน่วยงานที่จะต้องมารวมกันเป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี

เพื่อให้การบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการให้ชัดเจนมิให้เกิดการปฏิบัติงาน ซึ่งซ้อนทับกันระหว่างส่วนราชการของกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมทั้งเป็นการจัดระบบบริหารราชการในระดับต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการให้มีเอกภาพให้เป็นไป ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและนโยบายที่รัฐมนตรีกำหนด

วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 นับเป็นวันสำคัญต่อวงการการศึกษาของไทย เนื่องจากเป็นวันที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มีผลบังคับใช้ ส่งผลให้กระทรวงศึกษาธิการเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ คือ เกิดหน่วยงานใหม่ที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน จำนวน 5 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547)

ในส่วนโครงการขยายโอกาส เป็นการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้ พื้นฐานของประชาชนให้สูงขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน ที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจและสังคมไทย ตามรายงานการประเมินผลหนึ่งทศวรรษโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, น. 2) ได้สรุปว่าเป็นการจัดการศึกษาให้แก่กลุ่มนักเรียนเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาได้มีโอกาสศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้ชื่อว่าโครงการนาร่องขยายการศึกษา ภาคบังคับและปัจจุบันเรียกว่าโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ดำเนินการตั้งแต่การศึกษา 2533 เป็นต้นมา เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมมือรณรงค์ให้เด็กที่เรียนจบในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคน ได้เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ กระทรวงศึกษาธิการ (2550, น. 2-5) ได้กำหนดระเบียบ ว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 เพื่อให้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาวางแผนการจัดการศึกษาในภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อรองรับการจัดการศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เพียงพอกับประชาชนนักเรียนได้อย่างเหมาะสมเสมอภาค เป็นธรรม คุ่มค่า ประหยัดงบประมาณ ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ คือ สถานศึกษาต้องผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาคารสถานที่เหมาะสม เพียงพอและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน จำนวน นักเรียนที่จะเข้าศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่น้อยกว่า 40 คน มีครูที่มีคุณวุฒิความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และมีครูเพียงพอในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักและมีศักยภาพ พร้อมทั้งจะรองรับการจัดการศึกษา ตลอดหลักสูตร โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตั้งอยู่ในชนบทห่างไกล ไม่มีความพร้อมตามระเบียบว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 แต่ต้องขยายชั้นเรียนเพื่อรองรับประชากรในวัยเรียนให้ได้เรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ จึงต้องขยาย ชั้นเรียนในสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษ

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, น.7) กำหนด ไว้ว่า พื้นที่ที่มีลักษณะพิเศษ ได้แก่ พื้นที่กันดาร ห่างไกลการคมนาคมไม่สะดวกขาดสาธารณูปโภค ปัจจัยพื้นฐาน พื้นที่เสี่ยงภัย ตะเข็บชายแดน ชายขอบ พื้นที่ที่ยังคงมีโรคติดต่อชุกชุม พื้นที่สูงที่ไม่มี ถนนติดต่อกับภายนอกบนเกาะและพื้นที่ตามประกาศกระทรวงการคลังสำนักงานในพื้นที่พิเศษ

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้น อนุบาล ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

10.2 ขอบข่ายและภารกิจของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้มีการกระจาย อำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาคำเนินการ โดยอิสระ คล่องตัว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนร่วม จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวม 4 ด้าน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 5 - 8)

1. งานบริหารวิชาการ เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา มีขอบข่ายงานบริหารที่สำคัญ 12 งาน ดังนี้

- 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนการเรียนรู้
- 1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 1.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 1.7 การนิเทศการศึกษา
- 1.8 การแนะแนวการศึกษา
- 1.9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 1.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 1.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- 1.12 การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานอื่นที่

จัดการศึกษา

2. งานบริหารงบประมาณ การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีขอบข่าย 7 งาน ดังนี้

- 2.1 การจัดทำและเสนอของบประมาณ
- 2.2 การจัดสรรงบประมาณ
- 2.3 การตรวจสอบติดตามประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลกา
- 2.4 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 2.5 การบริหารการเงิน
- 2.6 การบริหารบัญชี
- 2.7 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

3. งานบริหารงานบุคคล การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่ส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัว มีอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ส่งผลให้เกิดการดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สามารถบรรลุเป้าหมายโดยขอบข่ายและภารกิจของการบริหารงานมีขอบข่าย 5 งาน ดังนี้

- 3.1 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
- 3.2 การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง
- 3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
- 3.4 วินัยและการรักษาวินัย
- 3.5 การออกจากราชการ

4. การบริหารทั่วไป งานการบริหารทั่วไปที่เกี่ยวกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการงานบริหารอื่น ๆ บรรลุมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาท หลักในการประสาน ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาที่มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ได้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและ จัดการการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความ โปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิด การศึกษา มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงมีขอบข่ายและ ภารกิจที่สำคัญมีขอบข่าย 16 งาน ดังนี้

- 4.1 การดำเนินงานธุรการ
- 4.2 งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4.3 การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 4.4 การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- 4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- 4.6 งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 4.7 การส่งเสริมสนับสนุนค่านิยมวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป
- 4.8 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 4.9 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- 4.10 การรับนักเรียน
- 4.11. การส่งเสริมประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและ ตามอัธยาศัย
- 4.12 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 4.13 ส่งเสริมงานกิจการนักเรียน
- 4.14 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

4.15 การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

4.16 งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น

10.3 การกิจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ประเทศไทยได้พยายาม ดำเนินการขยายโอกาสการศึกษาให้ประชาชนมาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการดำเนินงานทั้งด้าน นโยบาย การจัดสรรงบประมาณ การปรับหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดหาสื่อ อุปกรณ์ การศึกษา นอกจากนี้ ได้ออกกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัยเพื่อให้คนไทยและผู้ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ทุกคนมี โอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2548 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้กำหนดให้บุคคลมีสิทธิ เสขอกันในการ รับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และต้องจัดการศึกษาให้ผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือผู้ที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้ได้รับการศึกษาทัดเทียม กับบุคคลอื่นด้วย

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(2550, หน้า 5-6) กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) จึงได้กำหนดกรอบทิศทางการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมาตรฐานอย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิตทั้งการศึกษาในระบบ ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีเป้าหมายหลัก คือ ภายในปี พ.ศ. 2554 ประชากรไทยมีการศึกษาเฉลี่ย 10 ปี และมีเป้าหมายในแต่ละระดับการศึกษาคือ การศึกษาในระบบ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2541, หน้า 1.3)

1. ประชากรกลุ่มอายุ 3 - 5 ปี ได้รับการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาทุกคน
2. ประชากรกลุ่มอายุ 6 - 11 ปี ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาทุกคน
3. ประชากรกลุ่มอายุ 12 - 14 ปี ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทุกคน
4. ประชากรกลุ่มอายุ 15 - 17 ปี ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 75

โดยมีสัดส่วนสายสามัญ : สายอาชีวศึกษา เท่ากับ 50 : 50

4.1 ประชากรกลุ่มอายุ 18 - 24 ปี ได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 35 การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

4.2 ผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนที่เรียนจนสำเร็จการศึกษา เป็นจำนวนรวมตั้งแต่ปี 2550 - 2554 ประมาณ 16 ล้านคน

กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555 - 2559) ได้กำหนดกรอบทิศทางการศึกษาบนหลักการพื้นฐานสำคัญ ที่คนไทยห้องมี

ความรู้ ใฝ่เรียนรู้ ตัดสินใจด้วยความระมัดระวัง มีสำนึกในศีลธรรมและจริยธรรม ดำเนินชีวิตด้วยความเพียรอดทน มีสติใช้ปัญญา จะนำไปสู่ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สามารถดำเนินชีวิตอย่างสมดุลทุกด้าน จึงจำเป็นต้องสร้างภูมิคุ้มกันให้คนและสังคมไทยในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. คนไทยมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทั้งในเรื่องการศึกษา ทักษะการทำงาน การดำเนินชีวิต เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันสำคัญในการดำรงชีวิตและปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21

2. คนไทยตระหนักถึงคุณค่าวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย สร้างจิตสำนึกที่ดี มีค่านิยมที่พึงประสงค์อยู่ร่วมกันด้วยความรัก ความสามัคคี เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน บนความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อเป็นฐานในการก้าวไปสู่สังคมที่มีความใส่ใจและแบ่งปัน ต่อผู้อื่นตลอดจนนำไปสู่การสร้างและพัฒนานวัตกรรมและผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมที่เชื่อมต่อ กับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศในอนาคต

3. สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็ง ทำหน้าที่และบทบาทของตนเอง ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา และชุมชนให้เป็นสถาบันหลักในการพัฒนาความรู้ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม สถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา มีภารกิจในการจัดการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อพัฒนานักไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรม จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตรวจสอบปรับปรุง พัฒนา สาระ ของหลักสูตรใส่านที่เกี่ยวกับสภาพปัญหา ในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ร่วมมือกับชุมชนกักปรกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น ในการจัดการรักษาจัดให้มีระบบประกบคุณภาพภายในโรงเรียนจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต ในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด แหล่งข้อมูลการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาค้นให้มีความรู้คู่คุณธรรมและจริยธรรม อนุรักษ์สืบทอดประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงาม จัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ เด็กด้อยโอกาส ด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคลากร และให้โอกาสทางการศึกษาแก่บุคคลทั่ว ไป คำนึงงานประสานความร่วมมือตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ในการดำเนินงานพัฒนาต่าง ๆ ร่วมกันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ดำเนินงานตามโครงการพิเศษตามนโยบายของหน่วยเหนือและความต้องการของท้องถิ่น โดยสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษาเปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลศึกษาปีที่ 1 - ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การส่งเสริม สนับสนุน ภารกิจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2564 ซึ่งมอบหมายภารกิจให้สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย ดูแลการจัดการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนขยายโอกาส ให้สามารถขับเคลื่อนตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นางสาวตรีนุช เทียนทอง) ข้อ 11 การเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และผู้เรียนที่มีความจำเป็นพิเศษ เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สอดคล้องกับวาระเร่งด่วน (Quick Win) วาระที่ 5 ในด้านการพัฒนาทักษะอาชีพ โดยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างอาชีพและรายได้ที่เหมาะสม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับนโยบายของ สพฐ. ในเรื่องการพัฒนาทักษะอาชีพ โดยการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเสริมทักษะอาชีพ เป็นการส่งเสริมให้โรงเรียนขยายโอกาสได้เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564)

10.4 ปัญหาการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ในยุคการศึกษาเพื่อความเป็นมนุษย์อย่างแท้จริง การพัฒนา “วินัยเชิงบวก” (Positive Discipline) จึงกลายเป็นหนึ่งในแนวทางที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของโลกยุคใหม่ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว วินัยเชิงบวกไม่เพียงแต่หมายถึงการมีระเบียบวินัย แต่ยังรวมถึงการสร้างแรงจูงใจภายใน การเข้าใจตนเอง และการตัดสินใจด้วยเหตุผล โดยไม่ใช้ความรุนแรง การลงโทษ หรือการควบคุมที่บั่นทอนคุณค่าในตนเอง (Durrant, 2013) อย่างไรก็ตาม ในบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่มีอยู่ในพื้นที่ห่างไกล ชนบท หรือชายขอบของสังคม การส่งเสริมวินัยเชิงบวกยังคงเผชิญกับข้อจำกัดและอุปสรรคที่ซับซ้อนและหลากหลาย ซึ่งอาจส่งผลให้การดำเนินงานไม่สามารถบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

1. ข้อจำกัดด้านทรัพยากรและการพัฒนาบุคลากร

หนึ่งในปัญหาสำคัญที่พบอย่างชัดเจนในโรงเรียนขยายโอกาสคือข้อจำกัดด้านทรัพยากร ทั้งในแง่ของจำนวนครูที่ไม่เพียงพอและการขาดแคลนครูผู้มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางวินัยเชิงบวกอย่างแท้จริง ครูบางส่วนยังยึดติดกับแนวปฏิบัติแบบเดิม เช่น การลงโทษทางกาย การดุด่า หรือการใช้มาตรการควบคุมอย่างเข้มงวด ซึ่งอาจเห็นผลในระยะสั้นแต่ไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในผู้เรียนอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) ยิ่งไป

กว่านั้น โรงเรียนขยายโอกาสหลายแห่งยังขาดโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพของครู โดยเฉพาะการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้วินัยเชิงบวกในสถานการณ์จริง และการใช้เครื่องมือวิเคราะห์พฤติกรรมเชิงระบบ เช่น แบบประเมิน EQ, SDQ หรือ Checklists พฤติกรรม

2. สภาพแวดล้อมและบริบทของผู้เรียนที่เปราะบาง

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นพื้นที่ที่รับนักเรียนจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน ขาดความมั่นคงในชีวิต และมีปัญหาครอบครัว เช่น การหย่าร้าง การทะเลาะ หรือความรุนแรงในครอบครัว ส่งผลให้นักเรียนบางส่วนมีความเครียด วิตกกังวล ขาดแรงจูงใจในการเรียน และแสดงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนหรือก้าวร้าว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) การจะส่งเสริมวินัยเชิงบวกในกลุ่มผู้เรียนเช่นนี้ต้องอาศัยความเข้าใจลึกซึ้งในบริบท การดูแลรายกรณีอย่างต่อเนื่อง และการมีระบบติดตามแบบองค์รวม แต่ด้วยข้อจำกัดด้านกำลังคนและเวลา โรงเรียนจึงไม่สามารถให้การดูแลได้อย่างทั่วถึง ทำให้ปัญหาพฤติกรรมยังคงวนเวียนอยู่โดยไม่มีแนวทางพัฒนาที่ยั่งยืน

3. ขาดการมีส่วนร่วมและความเข้าใจจากผู้ปกครองและชุมชน

วินัยเชิงบวกเป็นแนวทางที่ต้องอาศัยความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน โดยเฉพาะผู้ปกครอง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังพฤติกรรมของบุตรหลาน แต่ในหลายพื้นที่ผู้ปกครองยังมีความเข้าใจแบบเดิม โดยเชื่อว่าการลงโทษรุนแรงเป็นสิ่งที่จำเป็นและมีประสิทธิภาพ หรืออาจไม่ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการดูแลพฤติกรรมนักเรียน (กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา, 2564) ขณะเดียวกัน โรงเรียนเองก็อาจยังไม่มีช่องทางหรือระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพกับผู้ปกครอง จึงทำให้แนวทางวินัยเชิงบวกไม่สามารถขยายผลจากโรงเรียนไปสู่ครอบครัวและชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง

4. ขาดระบบติดตามและการใช้ข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ

การดำเนินงานเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลเชิงลึกและการติดตามพฤติกรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง แต่ในทางปฏิบัติ โรงเรียนขยายโอกาสหลายแห่งยังขาดระบบฐานข้อมูลนักเรียนที่เชื่อมโยงกับพฤติกรรม การมาเรียน การเรียนรู้ และบริบทครอบครัวอย่างครบถ้วน รวมถึงการขาดเครื่องมือประเมินพฤติกรรมหรืออารมณ์ทางสังคมของนักเรียนที่ทันสมัยและเข้าใจง่าย ส่งผลให้ครูไม่สามารถวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรม หรือวางแผนการดูแลเชิงลึกได้อย่างแท้จริง (มูลนิธิสยามกัมมาจล, 2564)

5. ผู้นำทางการศึกษาและการบริหารเชิงระบบยังไม่เข้มแข็ง

แม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะให้ความสำคัญกับการสร้างวินัยเชิงบวก โดยมีนโยบายและแนวทางกำกับ แต่ในระดับปฏิบัติ ความสำเร็จของการขับเคลื่อนยังขึ้นอยู่กับผู้นำสถานศึกษาอย่างมาก หากผู้บริหารขาดความเข้าใจในหลักการของวินัยเชิงบวก หรือไม่เห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในโรงเรียน ก็จะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นเพียง “ภาระงาน” ที่ทำตาม

นโยบายโดยไม่มีจิตวิญญาณและความเชื่อมั่นร่วมของครูและบุคลากร (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2557; วรสิทธิ์ ศรศรีวิชัย, 2565)

ปัญหาการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นประเด็นที่มีความซับซ้อนและต้องอาศัยการพัฒนาทั้งในระดับปัจเจก ครอบครัว โรงเรียน และระบบสนับสนุนเชิงนโยบาย การพัฒนาแนวทางให้มีความยั่งยืนจึงต้องเน้น “การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน” การสร้างความเข้าใจอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาครูให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการจัดการระบบข้อมูลเพื่อการติดตามและพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนขยายโอกาสมิใช่พื้นที่แห่งความด้อยโอกาส หากแต่เป็นพื้นที่แห่ง “ความเป็นไปได้” ที่ต้องได้รับการออกแบบและสนับสนุนอย่างรอบด้าน เพื่อให้การส่งเสริมวินัยเชิงบวกเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ มีงานวิจัยที่สำคัญและเกี่ยวข้องดังนี้

11.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

กนกพร คำมีมูล (2552) ได้ศึกษา “การใช้วินัยเชิงบวกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนบุญโญบลัมภ์ จังหวัดลำพูน” การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้วินัยเชิงบวกผ่านกิจกรรมแนะแนวและเปรียบเทียบการพัฒนาพฤติกรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรม กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนบุญโญบลัมภ์ จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2551 จำนวน 56 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามการพัฒนาพฤติกรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ก่อนและหลังการทดลองและกิจกรรมแนะแนว จำนวน 11 กิจกรรม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามการพัฒนาพฤติกรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ผู้ปกครอง และครู ก่อนและหลังการทดลอง และดำเนินการทดลองโดยใช้วินัยเชิงบวกผ่านกิจกรรมแนะแนว จำนวน 11 กิจกรรม ระยะเวลา 11 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 กิจกรรม พร้อมกับเก็บข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการศึกษาที่น่าสนใจพบว่า ทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง ครู มีความเห็นว่า หลังเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวและการใช้วินัยเชิงบวก นักเรียนมีพฤติกรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยรวมทั้ง 3 ด้าน คือ ความมีวินัย ความรับผิดชอบและความมีสัมมาคาราวะสูงขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรม

ณปภัช จิงแยมปิ่น (2558) ได้ศึกษา “ผลการใช้กระบวนการให้การศึกษาผู้ปกครองแบบกลุ่มที่มีต่อการส่งเสริมวินัยในตนเองแก่เด็กวัยอนุบาล” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

ผลการใช้กระบวนการให้การศึกษาผู้ปกครองแบบกลุ่มที่มีต่อการส่งเสริมวินัยในตนเองแก่เด็กวัยอนุบาลใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติต่อเด็กด้วยความเข้าใจ ด้านการสร้างควมไว้วางใจ ด้านการเป็นแบบอย่าง และด้านการใช้วิธีการเชิงบวก ตัวอย่างประชากร คือ ผู้ปกครองนักเรียน อายุ 3-6 ปีที่กำลัง ศึกษาในภาคปลาย ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนอนุบาลธีรานุรักษ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมส่งเสริมวินัยในตนเองสำหรับเด็กวัยอนุบาลวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา กระบวนการให้ การศึกษาผู้ปกครองแบบกลุ่ม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การสร้างความเข้าใจร่วมกัน ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ และขั้นที่ 3 การสรุปการเรียนรู้ผลการศึกษาพบว่า หลังการทดลอง ผู้ปกครอง มีคะแนนพฤติกรรมส่งเสริมวินัยในตนเองแก่เด็กวัยอนุบาล สูงกว่าก่อนการทดลอง โดยมีคะแนน พฤติกรรมส่งเสริมวินัยในตนเองแก่เด็กวัยอนุบาล ในด้านการใช้วิธีการเชิงบวกเพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมา คือด้านการเป็นแบบอย่าง ด้านการสร้างควมไว้วางใจ และด้านการปฏิบัติต่อเด็กด้วย ความเข้าใจตามลำดับ

ชุมศิริ ต้นติธาร (2561) ได้ศึกษา “ผลการใช้โปรแกรมการสร้างวินัยเชิงบวก ที่มีต่อการทำงานของสมองด้านการจัดการของเด็กปฐมวัย” การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลจากการใช้โปรแกรมการสร้างวินัยเชิงบวกที่มีต่อการทำงานของสมองด้านการจัดการของ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2560 โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) จังหวัดนนทบุรี จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ โปรแกรมการสร้างวินัยเชิงบวก และแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของสมองด้านการจัดการของเด็กปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างช่วงเวลาของ การวัดประเมินการทำงานของสมองด้านการจัดการ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Anova) และสถิติทดสอบทีแบบอิสระ (Independent t-test) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีระดับการทำงานของสมองด้านการจัดการสูงกว่าก่อนการทดลอง และระยะติดตามผลการทดลอง กลุ่มทดลองมีระดับการทำงานของสมองด้านการจัดการแตกต่างจากหลังการทดลอง 2. หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีระดับการทำงานของสมองด้านการจัดการมากกว่ากลุ่มควบคุม 3. ระยะติดตามผลการทดลอง กลุ่มทดลองมีระดับการทำงานของสมองด้านการจัดการสูงกว่ากลุ่มควบคุม

สุชาติ ทั้งสิทธิสม (2561) ได้ศึกษา “รูปแบบการสอนรายวันเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝายประถม” ตามแนวคิดการสร้างวินัยเชิงบวกด้วยพหุวิธี การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบ

การสอนรายวัน เพื่อพัฒนาพฤติกรรม ความมีวินัยนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายประถมศึกษา ตามแนวคิดการสร้างวินัยเชิงบวก ด้วยพหุวิธี กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 43 คน การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและพัฒนารูปแบบการสอน ระยะที่ 2 ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการสอน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการศึกษาที่น่าสนใจ พบว่า 1. รูปแบบ การสอนรายวันเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายประถมศึกษา ตามแนวคิดการสร้างวินัยเชิงบวกด้วยพหุวิธี ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ แนวคิด และทฤษฎี พื้นฐานของรูปแบบการสอน 2) วัตถุประสงค์ 3) กิจกรรมการสอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ประเด็นปัญหา ขั้นที่ 2 พิจารณาตัวแบบที่ดี ขั้นที่ 3 ร่วม กำหนดวิธีแก้ไขและทดลองปฏิบัติ ขั้นที่ 4 แสดงพฤติกรรมตามสถานการณ์และเสริมแรงใจ ขั้นที่ 5 สะท้อนผลวินัยและประเมินความสำเร็จ 4) บทบาทผู้สอนและผู้เรียน 5) สิ่งสนับสนุน 6) แนวทาง การวัดและประเมินผล 2. รูปแบบการสอนสามารถพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนได้โดย นักเรียนมีพฤติกรรมความมีวินัยผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คือจำนวนนักเรียนที่ผ่าน กระบวนการสอนของ รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น และจากการสังเกตและวิเคราะห์ข้อมูลการ สะท้อนผล พบว่า นักเรียนมีทักษะและพฤติกรรมความมีวินัยดีขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มต้นจนถึง สิ้นสุดกิจกรรม การสอนในแต่ละวัน

ศุภศิริ สุวรรณธนู (2563) ได้การศึกษาเรื่อง “บทบาทของนักสังคมสงเคราะห์กับการ สร้างวินัยเชิงบวกในสถานรองรับ เด็กสังกัดกรมกิจการเด็กและเยาวชน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา บทบาทของนักสังคมสงเคราะห์กับ การสร้างวินัยเชิงบวกในสถานรองรับเด็ก สังกัดกรมกิจการเด็ก และเยาวชน เป็นการศึกษาวิธีวิจัย เชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปฏิบัติงานตำแหน่งนักสังคม สงเคราะห์และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ใน สถานรองรับเด็ก สังกัดกรมกิจการ เด็กและเยาวชน 30 แห่ง จำนวน 92 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดย โปรแกรม SPSS โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ วิเคราะห์ ความแตกต่างระหว่างตัวแปรด้วยการหาค่า t-test และ F-test เมื่อพบความต่างจะหาความต่าง รายคู่ด้วยวิธีทดสอบเชฟเฟ (Scheffe) โดยกำหนดระดับ นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลการวิเคราะห์ มีดังนี้ ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุระดับการศึกษา ลักษณะ ตำแหน่งงาน ระยะเวลาในการทำงานด้านเด็กและเยาวชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 25-30 ปีมีการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นผู้ปฏิบัติงาน ตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์และ มีระยะเวลาในการทำงานด้านเด็กและเยาวชน ต่ำกว่า 5 ปีโดยกลุ่ม ตัวอย่างมีการปฏิบัติเพื่อ สร้างวินัยเชิงบวกในสถานรองรับเด็กในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีการปฏิบัติด้านการเป็นแบบอย่างความมีวินัยให้กับเด็กมากที่สุด รองลงมา มีการ

ปฏิบัติด้าน การแก้ปัญหาด้วยวิธีการเชิงบวก หลีกเลี่ยงการลงโทษ และมีการปฏิบัติด้านการเสริมแรง เมื่อเด็ก แสดงพฤติกรรมวินัยเชิงบวกน้อยที่สุด ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูล ส่วนบุคคลกับบทบาทของ นักสังคมสงเคราะห์กับการสร้างวินัยเชิงบวก พบว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกันมีการปฏิบัติบทบาทของ นักสังคมสงเคราะห์กับการสร้างวินัยเชิงบวกในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีการปฏิบัติด้านการเสริมแรง เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมวินัยเชิงบวก การปฏิบัติด้านการแก้ปัญหา ด้วยวิธีการเชิงบวกหลีกเลี่ยง การลงโทษ การปฏิบัติด้านการแสดงความไว้วางใจและให้ความรัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับด้านอื่น ๆ และตัวแปรเพศ อายุลักษณะ ตำแหน่งงาน และระยะเวลาใน การทำงานด้านเด็กและเยาวชนที่แตกต่างกัน มีการปฏิบัติบทบาทของ นักสังคมสงเคราะห์กับการสร้าง วินัยเชิงบวก ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

เบญจภรณ์ จิรมหาศาล (2563) การพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยกอกหนองเค็ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพและปัญหาของครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน พบว่า 1) สภาพ เกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียน พบว่า ครูยังขาดความรู้ ความเข้าใจ เทคนิควิธีจัด กิจกรรมเสริมสร้างวินัย นักเรียน ขาดการพัฒนาศักยภาพที่เป็นระบบและต่อเนื่อง นักเรียน ขาดการมีวินัย สังเกตได้จาก พฤติกรรมการแต่งกาย การรักษาความสะอาดร่างกายของตนเอง การเข้าแถว การตั้งใจเรียน การทิ้งขยะ ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ไม่รักษาสมบัติของโรงเรียน 2) ปัญหาเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียน พบว่า ครูขาด ความรู้ ความเข้าใจ เทคนิควิธีจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัย นักเรียน ภาระงานที่รับผิดชอบ มากขึ้น ทำให้ไม่มีเวลาอบรม จึงส่งผลให้นักเรียนขาดความรับผิดชอบ ต่อตนเองและต่อ ส่วนรวม 2. แนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน ได้แก่ แนวทางที่ใช้ในการพัฒนาครู ประกอบด้วย 4 แนวทาง ได้แก่ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความเป็นมืออาชีพ (Professional Learning Community: PLC) 3) การศึกษาดูงาน และ 4) การนิเทศภายใน และแนวทางที่ใช้เสริมสร้าง วินัยนักเรียนมี 3 กิจกรรม ประกอบด้วย 1) ครูสัญญา 2) พระธรรมนำวินัย และ 3) Cleaning day 3. ผลในการพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียน บ้านห้วยกอกหนองเค็ม พบว่า 3.1 ผลที่เกิดกับครู 1) ครูที่ได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความเข้าใจในการ เสริมสร้างวินัย ในภาพรวม จากการดำเนินงานในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($x = 2.53$) และวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ย ในระดับมาก ($x = 4.24$) มีค่าร้อยละ ความก้าวหน้าเท่ากับ 69.23 2) การดำเนินการเสริมสร้าง วินัยนักเรียนของครูที่สังเกต โดยกลุ่มผู้นิเทศ โดยรวมดำเนินการในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยในระดับน้อย ($x = 2.40$) และ ในวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ($x = 5.00$) มีค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 100 และในทุก ๆ ด้านมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 100 3.2 ผลที่เกิดกับนักเรียน

1) ความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัยต่อพฤติกรรม วินัยของนักเรียน ในวงรอบที่ 1 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($x = 3.36$) ใน วงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($x = 4.92$) โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ 95.12 2) ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมวินัยของนักเรียน โดยรวม ในวงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($x = 3.10$) ในวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับ มาก ($x = 4.23$) โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 59.47

เชิด คำปลิว. (2565) ได้ศึกษา เรื่อง การเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบที่ส่งเสริม การพัฒนากรอบความคิดทางวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขนาดเล็กด้วยการวิจัย เชิงปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่า 1. การเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบที่ส่งเสริมการพัฒนา กรอบความคิดทางวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วยแนวทาง และคู่มือการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบที่ส่งเสริมการพัฒนากรอบความคิดทางวิชาการด้านการ จัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนี้คือ 1) การนำและบริหารจัดการ 2) การพัฒนาครู การเตรียมการและการพัฒนาครูและ 3) การจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน โดยมีการดำเนิน การพัฒนา 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การเตรียมการ 2) การวางแผน 3) การปฏิบัติตามแผน 4) การเก็บข้อมูล และ 5) การสะท้อนผล 2. ผลการพัฒนาและถอดบทเรียนการเปลี่ยนแปลงโรงเรียน ทั้งระบบที่ส่งเสริมการพัฒนากรอบความคิดทางวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน ขนาดเล็กด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการ พบว่า 1) ครูร้อยละ 75 เปลี่ยนแปลงกรอบความคิดทางวิชาการ ด้านการจัดการเรียนรู้จากบุคคลที่มีกรอบความคิดจำกัดแต่ความคิดบางอย่างเติบโต เป็นบุคคลที่มี กรอบความคิดเติบโตแต่ความคิดบางอย่างยังจำกัด 2) ครูร้อยละ 25 เปลี่ยนแปลงกรอบความคิด ด้านการจัดการเรียนรู้จากบุคคลที่มีกรอบความคิดเติบโตแต่ความคิดบางอย่างยังจำกัด เป็นบุคคลที่มี กรอบความคิดเติบโตแต่ความคิดบางอย่างยังจำกัด ด้วยคะแนนที่สูงขึ้น ส่วนผลการถอดบทเรียน พบว่า ปัจจัยความสำเร็จได้แก่ กระบวนการเตรียมการ วิสัยของครู บริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก ส่งผล ต่อการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ

อรรถพงษ์ อินต๊ะวงศ์ (2565, น. 56-57) ได้ทำการวิจัยรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ของการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบที่เกิดขึ้นนั้น ต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในส่วนของโรงเรียนครู เครือข่ายการเรียนรู้ และนักเรียน โดยการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษาจากการได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากเครือข่าย การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Network: PLN) ผ่านกระบวนการปรับเปลี่ยนด้าน การบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียนของครู ส่งผลให้เกิด การเปลี่ยนแปลงใน 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. โรงเรียนวิถีใหม่ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับ โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยมีเป้าหมายร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้กับผู้เรียน

ผู้บริหารและครูมีภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีวัฒนธรรมองค์การทำงานเป็นทีมโดยมีกรอบคิดการทำงานเชิงระบบและเป็นประชาธิปไตย มีระบบบริหารงานคุณภาพและระบบสารสนเทศเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยความยืดหยุ่นเป็นพลวัต และมีการจัดโครงการการทำงานที่เอื้อต่อการบริหารจัดการ รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้

2. ครูมืออาชีพ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับครู ได้แก่ ครูมีความสามารถในการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยออกแบบให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดปฏิบัติจริง สามารถนำความรู้ประสบการณ์ไปใช้ใสถานการณ์ในอนาคตได้โดยปรับเปลี่ยนบทบาทจากการบอกความรู้ เป็นผู้คอยสนับสนุน ชี้แนะแนวทางการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนให้มากที่สุด ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมถึงการให้เกียรติเคารพผู้เรียนด้วยความเท่าเทียมและความเสมอภาค ใช้กระบวนการวัดและประเมินผลเพื่อการพัฒนาผู้เรียนบนความแตกต่างหลากหลาย

3. เครือข่ายการเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นที่แสดงให้เห็นถึงการได้รับความร่วมมือของบุคคล หน่วยงานภายนอกและภายในโรงเรียน ทั้งเครือข่ายที่เป็นโรงเรียน เครือข่ายที่เป็นบุคคล ภูมิปัญญา ครอบครัว ชุมชน สถานประกอบการ สถาบันทางสังคม หน่วยงานของรัฐเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนับสนุนการศึกษา โดยความสนใจทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ และทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

4. นักเรียนคุณภาพ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ ประกอบด้วย ความเสมอภาคทางการศึกษา ทักษะ (Skills) และคุณธรรมจริยธรรม (Characteristic Qualities) โดยความเสมอภาคทางการศึกษา หมายถึง การที่นักเรียนมีสิทธิที่จะได้รับและเข้าถึงการศึกษา ที่มีคุณภาพ พัฒนาอย่างเสมอภาคและทั่วถึง โดยให้ความช่วยเหลือการดูแลอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ทักษะ (Skills) หมายถึง ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนในสถานศึกษา มีการเปลี่ยนแปลง มีการยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย ทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหาและวิพากษ์อย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต และคุณธรรมจริยธรรม (Characteristic Qualities) หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนในสถานศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงการยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย มีวินัย มีความซื่อสัตย์และมีจิตสาธารณะ

11.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของต่างประเทศ

มาร์ตินสัน (Martinson, 1991) ได้ศึกษาถึงการควบคุมความประพฤติของนักเรียนโดยอาจารย์ใหญ่และครูผู้ทำหน้าที่ดูแลความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน ผลของการวิจัยพบว่าผู้บริหารและอาจารย์ผู้ควบคุมความประพฤติต่างก็ต้องการให้นักเรียนลดความประพฤติหรือพฤติกรรมที่เป็นปัญหาโดยวิธีแก้ไขความประพฤติที่เป็นปัญหาของนักเรียนคือ การใช้ยุทธวิธีที่สุภาพไม่ดุด่าหรือ

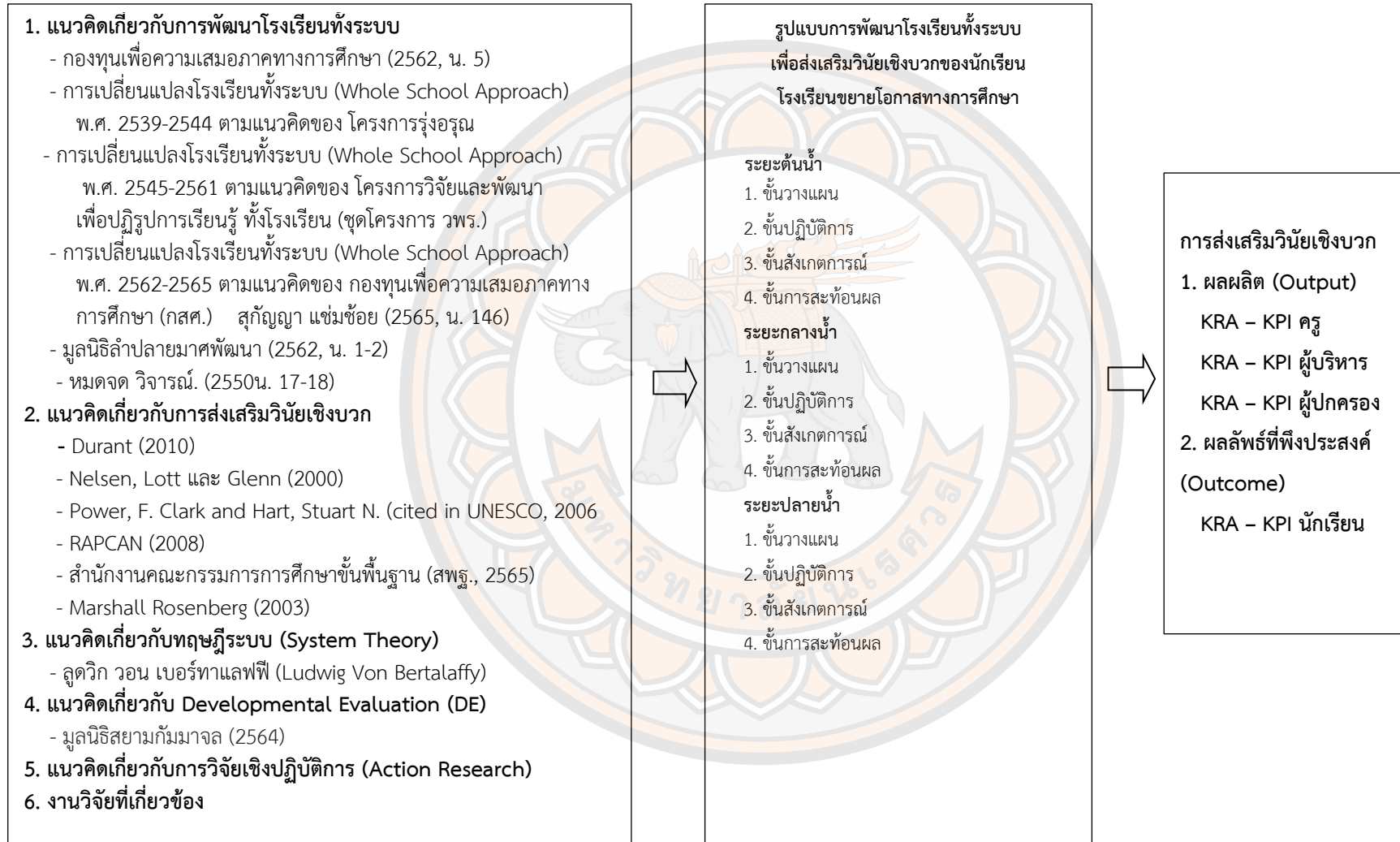
ทำโทษ ถ้านักเรียนมีการตอบสนองโดยมีพฤติกรรมความประพฤติดีขึ้นก็จะได้รับรางวัลแต่ถ้านักเรียนไม่ร่วมมือก็จะมีกำบังคับมากขึ้น และจากการสังเกตพบว่า การใช้ความสุภาพแก้ปัญหาความประพฤติของนักเรียนได้ดีกว่าวิธีการอื่น ๆ จากการรวบรวมงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนดังเช่น เพศ ระดับชั้น สุขภาพจิต ขนาดของโรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน อิทธิพลของตัวแบบสัญลักษณ์ สภาพการพักอาศัย อาชีพของบิดา มารดา แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตน การอบรมเลี้ยงดูของบิดา มารดา ที่ส่งผลให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองและไม่มีความมีวินัยในตนเอง

Kariuki และคณะ (2000) ทำการศึกษา เรื่อง ผลของการใช้เทคนิควินัยเชิงบวกที่มีผลต่อช่วงเปลี่ยนคาบเรียนของเด็กมัธยมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ความแตกต่างในช่วงเวลาการคาบเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิควินัยเชิงบวก โดยก่อนการใช้เทคนิควินัยเชิงบวกจะต้องใช้เวลาในการจัดการพฤติกรรมเด็กให้สงบก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนการสอนคาบใหม่ แต่เมื่อนำวินัยเชิงบวกมาใช้กับเด็ก ช่วยลดเวลาในการจัดการพฤติกรรมเด็กให้สงบเมื่อถึงเวลาเปลี่ยนคาบเรียน โดยเด็กสามารถที่จะจัดการพฤติกรรมของตนให้เหมาะสมได้ด้วยตนเอง

Singh (2008) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาการดำเนินการด้านวินัยเชิงบวกเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง ส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านวินัยเชิงบวก เริ่มจากการมีวัตถุประสงค์เดียวกันในการปฏิบัติงานด้านระเบียบวินัยเพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยผู้บริหารและครูจำเป็นต้องมีโอกาสดำเนินการพัฒนาด้านการจัดการศึกษาเพื่อสร้างกลยุทธ์ในการจัดการชั้นเรียนด้วยวินัยเชิงบวกอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ในการให้รางวัลสำหรับเด็กที่มีพฤติกรรมดีและเด็กที่มีส่วนร่วมทางสังคมเชิงบวกในโรงเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาเด็กให้มีระเบียบวินัยที่ดี ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมที่ดีขึ้น

Thanasetkorn (2009) ทำการศึกษา เรื่อง ผลกระทบของการอบรม 101 วิธีการสร้างวินัยเชิงบวก ต่อการพัฒนาความสามารถทางด้านอารมณ์ สังคม และทางด้านวิชาการของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพครูในการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กเพิ่มขึ้น วิธีการใช้วินัยเชิงบวกส่งผลต่อความรู้สึกของครูในเรื่องมุมมองด้านการจัดการพฤติกรรมของเด็ก โดยการตอบสนองของครูในด้านอารมณ์ ด้านทักษะสังคม ด้านการควบคุมตนเอง ครูมีการใช้วินัยเชิงบวกเพิ่มขึ้น ทั้งหมดส่งผลต่อพฤติกรรมเด็กทำให้เด็กสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองมีความร่วมมือ และสนใจในการจัดการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

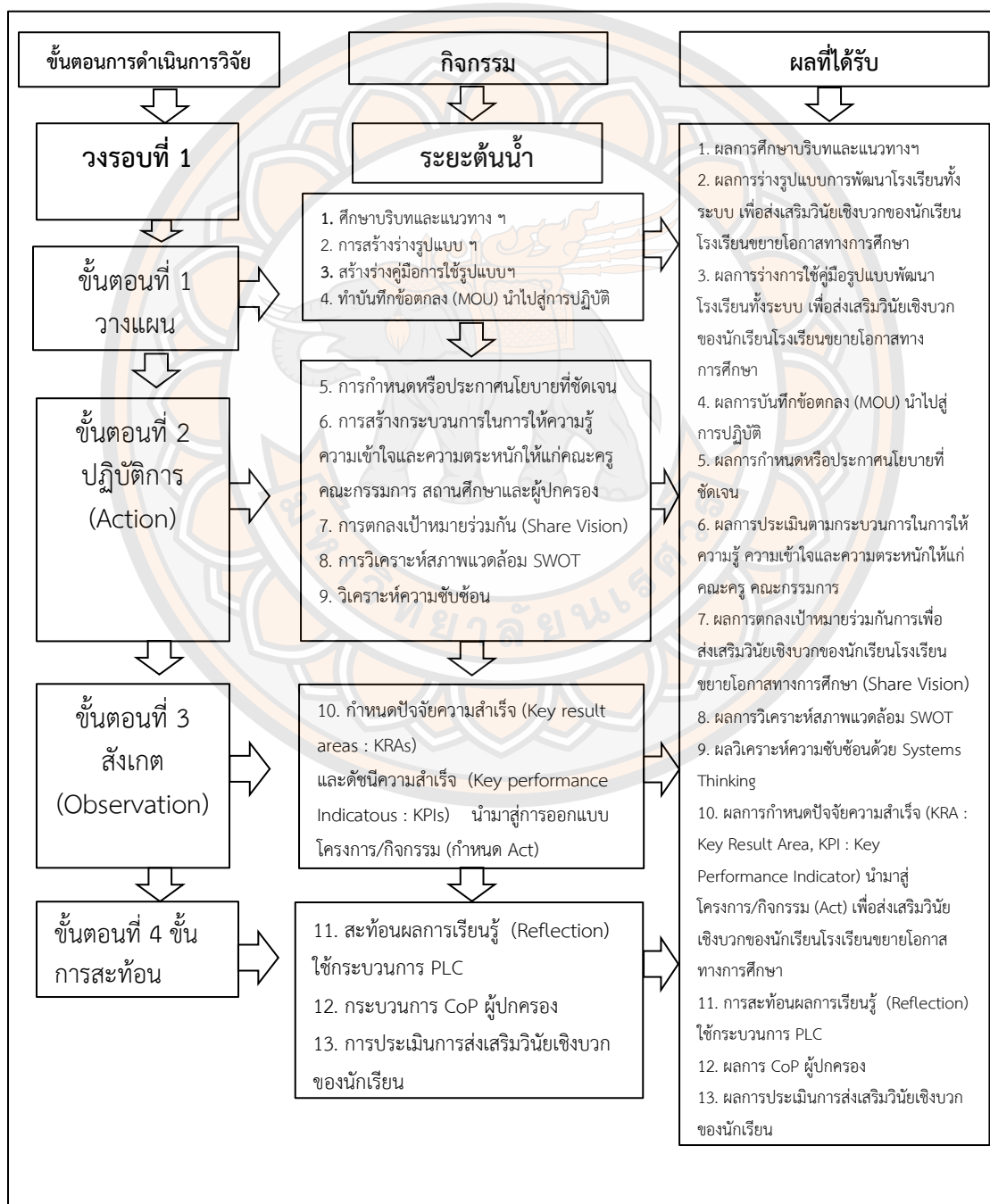
กรอบแนวคิดในการวิจัย

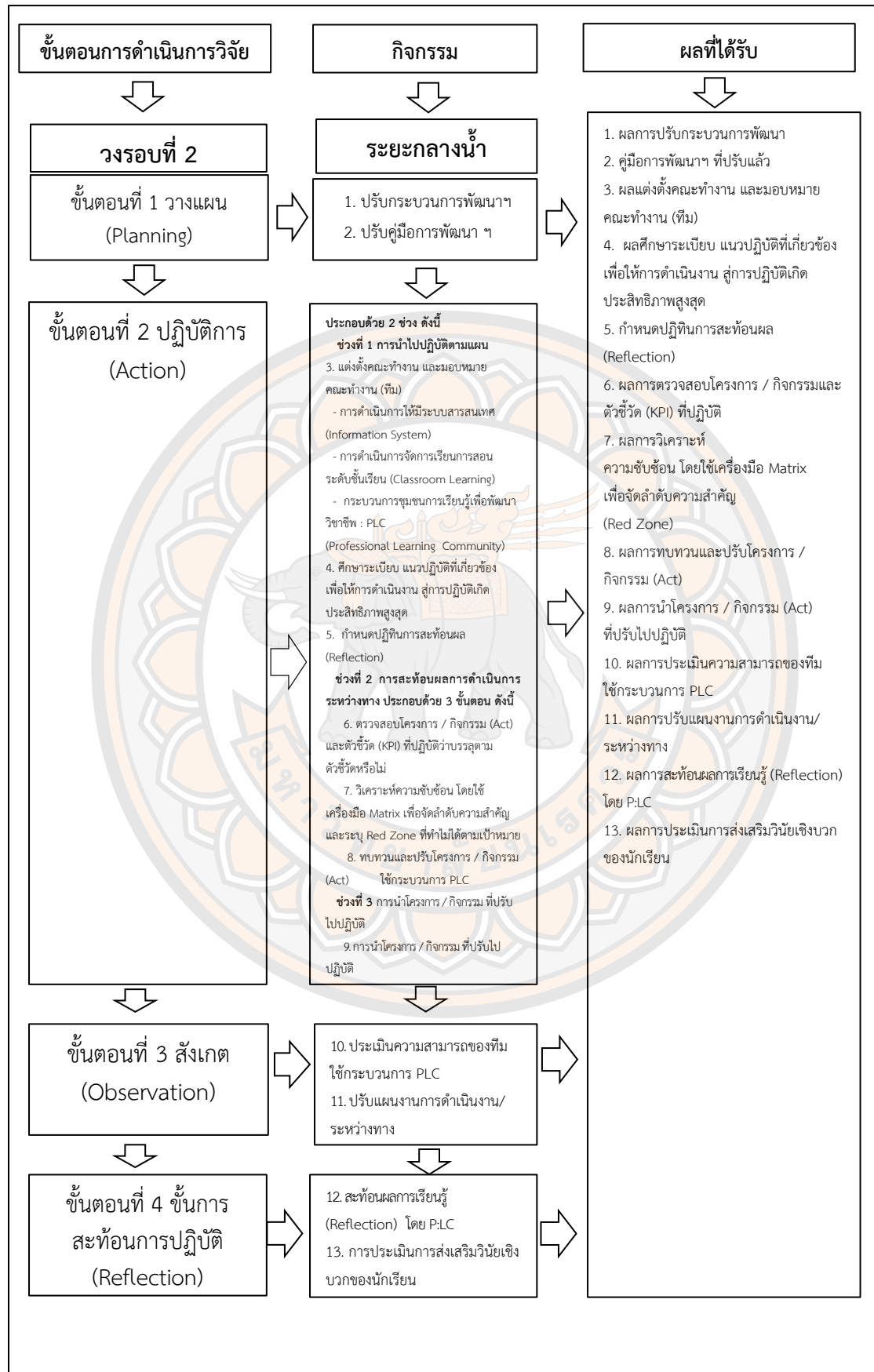


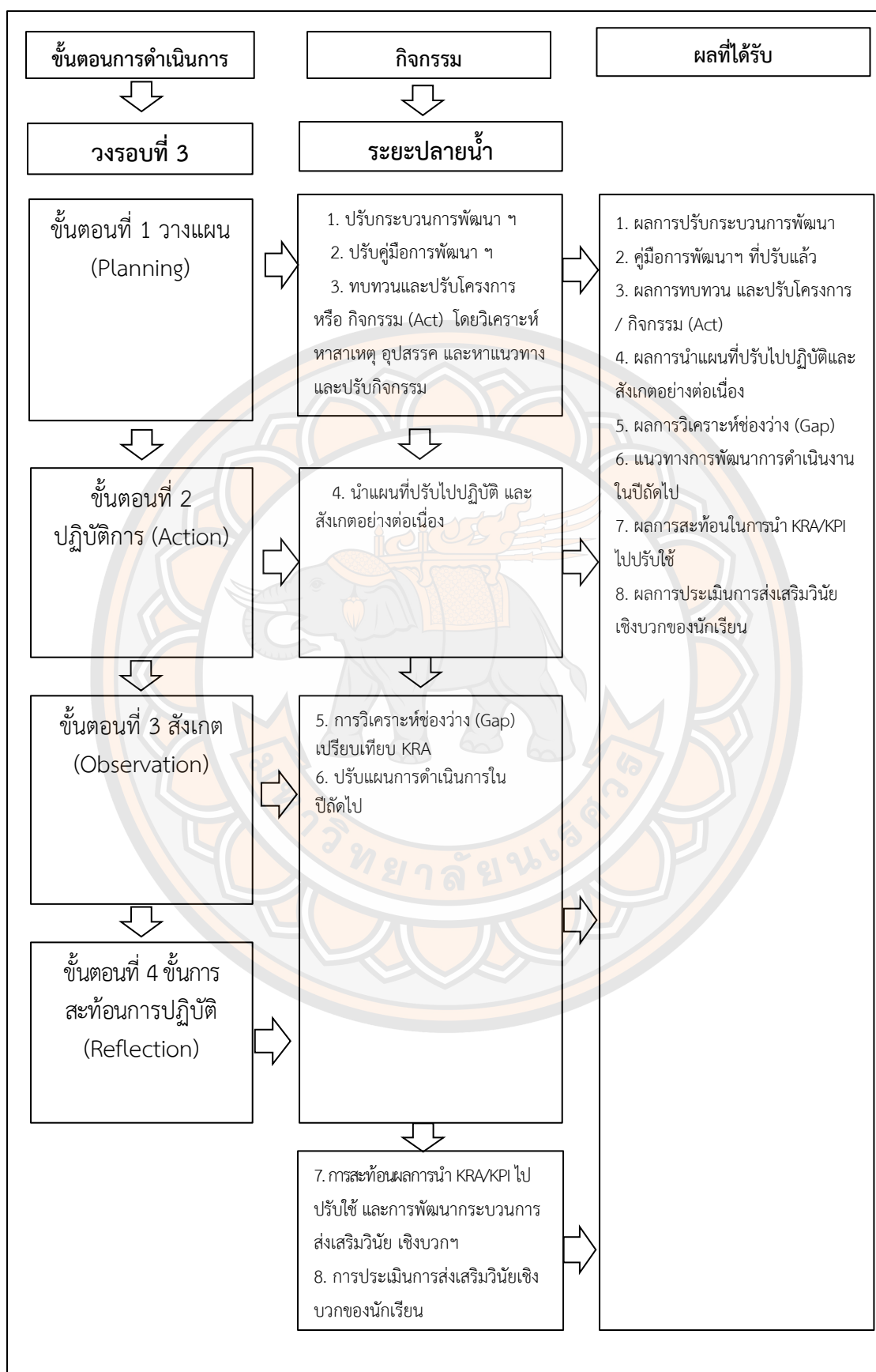
บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 3 วงรอบ (4 ขั้นตอน) ดังนี้







ผู้วิจัยดำเนินการตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยมี 4 ขั้นตอน คือ Planning Action Observation Reflection (PAOR) จำนวน 3 รอบ ประกอบด้วย วงรอบที่ 1 ระยะต้นน้ำ วงรอบที่ 2 ระยะกลางน้ำ และวงรอบที่ 3 ระยะปลายน้ำ

วงรอบที่ 1 ระยะต้นน้ำ โดยการศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา การเก็บรวบรวม ข้อมูลได้ดำเนินสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานการส่งเสริมวินัยนักเรียนหรือครูผู้สอนที่รับผิดชอบกลุ่มบริหารงานการ ส่งเสริมวินัยนักเรียน ครูประจำชั้นนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยเลือกโรงเรียนแบบ เจาะจง (Purposive Sampling) รวม 5 โรงเรียน ซึ่งกำหนดเกณฑ์ในการเลือกจะต้องเป็นโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีการบริหารที่เป็นการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หรือด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา จากนั้นนำผลการยกร่างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนพัฒนาโรงเรียนทั้ง ระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยได้จากการศึกษา บริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และผลการสร้างรูปแบบการพัฒนา โรงเรียนพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา โดยได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก การ พัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ทฤษฎีระบบ (System Theory) และการประเมินแบบพัฒนา (Developmental Evaluation : DE) ผู้วิจัยดำเนินการทำ MOU การกำหนดนโยบาย การสร้าง กระบวนการในการให้ความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักแก่คณะครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การ กำหนดเป้าหมายร่วมกัน การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การวิเคราะห์ความซับซ้อน การกำหนดปัจจัย ความสำเร็จ KRAs และ KPIs นำไปสู่การออกแบบโครงการ/กิจกรรม สะท้อนผล ดำเนินการผ่าน กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ชุมชนนักปฏิบัติ และการประเมินผลการส่งเสริมวินัย เชิงบวกของนักเรียน

วงรอบที่ 2 ระยะกลางน้ำ โดยการปรับกระบวนการพัฒนาฯ และปรับคู่มือการพัฒนาฯ จากนั้นแต่งตั้งคณะทำงาน และมอบหมาย คณะทำงาน (ทีม) การดำเนินการให้มีระบบสารสนเทศ (Information System) การดำเนินการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ : PLC (Professional Learning Community) ศึกษาระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงาน สู่การปฏิบัติเกิดประสิทธิภาพสูงสุด กำหนดปฏิทินการสะท้อนผล (Reflection) นำไปสู่ตรวจสอบโครงการ / กิจกรรม (Act) และตัวชี้วัด (KPI) ที่ปฏิบัติว่าบรรลุตามตัวชี้วัดหรือไม่ วิเคราะห์ความซับซ้อน โดยใช้เครื่องมือ Matrix เพื่อ

จัดลำดับความสำคัญ และระบุ Red Zone ที่ทำไม่ได้ตามเป้าหมาย ทบทวนและปรับโครงการ / กิจกรรม (Act) ใช้กระบวนการ PLC. การนำโครงการ / กิจกรรม ที่ปรับไปปฏิบัติ ประเมินความสามารถของทีม ใช้กระบวนการ PLC ปรับแผนงานการดำเนินงาน/ระหว่างทาง และสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) โดย P:LC และการประเมินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

วงรอบที่ 3 ระยะปลายน้ำ โดยการปรับกระบวนการพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ปรับคู่มือการพัฒนา รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จากนั้นทบทวนและปรับโครงการ หรือ กิจกรรม (Act) โดยวิเคราะห์หาสาเหตุ อุปสรรค และหาแนวทางและปรับกิจกรรม นำแผนที่ปรับไปปฏิบัติ และสังเกตการณ์อย่างต่อเนื่อง มีการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap) เปรียบเทียบ KRA ปรับแผนการดำเนินการในปีถัดไป ตลอดจนมีการสะท้อนผลการนำ KRA/KPI ไปปรับใช้ และการประเมินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

โดยกระบวนการพัฒนาตามวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research Cycle) แต่ละวงรอบ มี 4 ขั้นตอน คือ Planning Action Observation Reflection (PAOR) จำนวน 3 รอบ ดังตาราง 16

ตาราง 16 แสดงกระบวนการวิจัยตามกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research Cycle)

การดำเนินการ	ขั้นตอนการดำเนินการ	กิจกรรม
วงรอบที่ 1 ระยะต้นน้ำ	Planning	1. ศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) 2. การสร้างร่างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 3. การจัดทำร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 4. การทำบันทึกข้อตกลง (MOU) นำไปสู่การปฏิบัติ

การดำเนินการ	ขั้นตอนการดำเนินการ	กิจกรรม
	Action	5. การกำหนดหรือประกาศนโยบายที่ชัดเจน 6. การสร้างกระบวนการในการให้ความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักให้แก่คณะครู คณะกรรมการ สถานศึกษาและผู้ปกครอง 7. การตกลงเป้าหมายร่วมกัน (Share Vision) 8. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม SWOT 9. วิเคราะห์ความซับซ้อน
	Observation	10. กำหนดปัจจัยความสำเร็จ (Key result areas : KRAs) และดัชนีความสำเร็จ (Key performance Indicatus : KPIs) นำมาสู่การออกแบบโครงการ/กิจกรรม (กำหนด Act)
	Reflection	11. สะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) ใช้กระบวนการ PLC 12. กระบวนการ CoP ผู้ปกครอง 13. การประเมินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
	Planning	1. ปรับกระบวนการพัฒนาฯ 2. ปรับคู่มือการพัฒนา ฯ
	Action	3. แต่งตั้งคณะทำงาน และมอบหมาย คณะทำงาน (ทีม) - การดำเนินการให้มีระบบสารสนเทศ (Information System) - การดำเนินการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) - กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ : PLC (Professional Learning Community) 4. ศึกษาเปรียบเทียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงาน สู่การปฏิบัติเกิดประสิทธิภาพสูงสุด
วงรอบที่ 2 ระยะกลางน้ำ		

การดำเนินการ	ขั้นตอนการดำเนินการ	กิจกรรม
วงรอบที่ 3 ระยะปลายน้ำ		5. กำหนดปฏิทินการสะท้อนผล (Reflection)
		6. ตรวจสอบโครงการ / กิจกรรม (Act) และตัวชี้วัด (KPI) ที่ปฏิบัติว่าบรรลุตามตัวชี้วัดหรือไม่
		7. วิเคราะห์ความซับซ้อน โดยใช้เครื่องมือ Matrix เพื่อจัดลำดับความสำคัญ และระบุ Red Zone ที่ทำไม่ได้ตามเป้าหมาย
	Observation	8. ทบทวนและปรับโครงการ / กิจกรรม (Act) ใช้กระบวนการ PLC
		9. การนำโครงการ / กิจกรรม ที่ปรับไปปฏิบัติ
		10. ประเมินความสามารถของทีม ใช้กระบวนการ PLC
	Reflection	11. ปรับแผนงานการดำเนินงาน/ระหว่างทาง
		12. สะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) โดย P:LC
		13. การประเมินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
	Planning	1. ปรับกระบวนการพัฒนา ฯ
		2. ปรับคู่มือการพัฒนา ฯ
		3. ทบทวนและปรับโครงการ หรือ กิจกรรม (Act) โดยวิเคราะห์หาสาเหตุ อุปสรรค และหาแนวทางและปรับกิจกรรม
	Action	4. นำแผนที่ปรับไปปฏิบัติ และสังเกตการณ์อย่างต่อเนื่อง
	Observation	5. การวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap) เปรียบเทียบ KRA
		6. ปรับแผนการดำเนินการในปีถัดไป
	Reflection	7. การสะท้อนผลการนำ KRA/KPI ไปปรับใช้ และการพัฒนากระบวนการส่งเสริมวินัย เชิงบวก ฯ
		8. การประเมินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

สำหรับกลุ่มทดลองในการใช้แนวรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 15 คน และนักเรียน จำนวน 118 คน รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียน จาก 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านสุขสำราญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ตามคุณสมบัติที่กำหนด คือ เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษา เป็นโรงเรียนที่มีผู้บริหารและครูยินดีเข้าร่วมดำเนินการทดลองใช้รูปแบบ เป็นโรงเรียนที่ผู้วิจัยมีความสะดวกในการดำเนินการทดลอง เป็นโรงเรียนที่ผู้บริหารสามารถขับเคลื่อนให้เกิดผลการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพได้ อีกทั้งผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูมีความสนใจและต้องการเห็นความเปลี่ยนแปลงด้านคุณภาพที่จะเกิดขึ้นหลังจากการทดลองใช้แนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดังกล่าว

ในการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นไปตามรูปแบบและคู่มือการใช้การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และเป็นไปตามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ (Coach) ในการทดลองรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามการทดลองใช้รูปแบบฯ ตามกระบวนการพัฒนาตามวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research Cycle) และร่วมสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) วงรอบที่ 1 ระยะต้นน้ำ วงรอบที่ 2 ระยะกลางน้ำ และวงรอบที่ 3 ระยะปลายน้ำ ดังนี้

1. ดร. พิทยา แสงสว่าง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. นางสาวน้ำอ้อย สุขเลิศ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
3. นางสาวกิตติยา ทองเกษมณาก ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

วงรอบที่ 1 ระยะต้นน้ำ

ขั้นตอนที่ 1 วางแผน (Planning)

1. ศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

1. 1 แหล่งข้อมูล

1.1.1 เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นกรอบแนวคิด เบื้องต้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนารูปแบบทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) และการประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation: DE)

1.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานการส่งเสริมวินัยนักเรียนหรือครูผู้สอนที่รับผิดชอบกลุ่มบริหารงานการส่งเสริมวินัยนักเรียน ครูประจำชั้นนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 15 คน โดยการสัมภาษณ์ ทั้งนี้ เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวม 5 โรงเรียน ด้วยการกำหนดคุณสมบัติสถานศึกษา ดังนี้ เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีนักเรียนชั้นอนุบาล ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนพัฒนาตนเอง (Teacher and School Quality Program: TSQP) กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่เป็นโรงเรียนต้นแบบที่มีผลงาน หรือรางวัลด้านการส่งเสริมวินัยนักเรียน ระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่ผ่านการประเมินโครงการคุณธรรม สพฐ.สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับ 3 ดาว ในระดับขึ้นไปเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่ได้รับรางวัล พระบรมราโชบาย คุณธรรม 4 ประการ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป ผลการคัดเลือกโรงเรียนขยายโอกาสต้นแบบ จำนวน 5 โรงเรียน ประกอบด้วย

- 1) โรงเรียนบ้านหนองกุลา อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก กัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
- 2) โรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก กัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
- 3) โรงเรียนบ้านมาบกระเปา อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร กัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
- 4) โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร กัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
- 5) โรงเรียนวัดป่ามะคาบ (สามัคคีพิทยาคาร) อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร กัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi – Structured interview) ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ 2) การศึกษาบริบทเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน 3) แนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับแนวคิดการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2. กำหนดประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เพื่อร่างแบบสัมภาษณ์
3. นำร่างแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบ
4. นำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์
5. หาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยที่เกณฑ์ในการพิจารณาค่าความสอดคล้อง มีดังนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่ารายการในแบบประเมินมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ารายการในแบบประเมินมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

- 1 หมายถึง แน่ใจว่ารายการในแบบประเมินไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1) ดร.พิทยา แสงสว่าง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการการ บริหารการศึกษา สังกัดภาควิชาบริหาร วิชา และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

2) ดร.ณัฐ รัตนศิริชกุล อาจารย์ประจำสาขาวิชาการการ บริหารการศึกษา สังกัดภาควิชาบริหาร วิชา และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

3) นายธงชัย จันแ้ย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

4) ดร.สิทธิศักดิ์ เทพประสิทธิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

5) ดร.บุญครอง กุลดี รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

6. นำผลที่ได้จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งเกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา ดังนี้ ถ้า $IOC > 0.50$ ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา ถ้า $IOC \leq 0.50$ ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

7. ปรากฏว่า มีค่าดัชนี IOC 1.00 ทุกข้อ และนำไปวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ โดยคำนวณค่าความสอดคล้องภายใน (Cronbach's Alpha) ผลการวิเคราะห์พบว่าค่า Cronbach's Alpha ของแบบสัมภาษณ์อยู่ที่ 0.81 ซึ่งสูงกว่า 0.70 แสดงให้เห็นว่าแบบสัมภาษณ์มีความสอดคล้องภายในสูง และข้อคำถามแต่ละข้อวัดแนวคิดเดียวกัน แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งเพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. จัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยดำเนินการประสาน และสัมภาษณ์ด้วยตนเอง บันทึกข้อมูลโดยการจดบันทึกหรือบันทึกเทป และนำมาถอดเทปสรุปวิเคราะห์ ประเด็นการสัมภาษณ์

3. ผู้วิจัยใช้การศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานการประเมินตนเอง (SAR) การวิจัยภายในโรงเรียน และเอกสารโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนและการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ตาราง 17 แสดงเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลของสถานศึกษาที่มีการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

วัน เดือน ปี	เวลาที่สัมภาษณ์	สถานที่สัมภาษณ์
21 - 22 มีนาคม 2567	09.00–16.00 น.	กรณีศึกษาที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองกุดา
23 - 24 มีนาคม 2567	09.00–16.00 น.	กรณีศึกษาที่ 2 โรงเรียนนวัตปากพิงตะวันตก
4 - 5 เมษายน 2567	09.00–16.30 น.	กรณีศึกษาที่ 3 โรงเรียนบ้านมาบกระเปา
9 - 10 เมษายน 2567	09.00–16.00 น.	กรณีศึกษาที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก
24 - 25 เมษายน 2567	09.00–16.30 น.	กรณีศึกษาที่ 5 โรงเรียนวัดป่ามะคาบ (สามัคคีพิทยาคาร)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำข้อมูลทั้งหมด มาตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลแบบห้ำหั่น (Triangulation) ทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยวิธีการ Coding คำสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์สรุปอุปนัย (Analytic Induction)

1.2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ผู้วิจัยมีการสร้างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดังนี้ การออกแบบและสร้าง รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นการนำผลการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาออกแบบ และสร้างแนวทางรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และนำผลของการศึกษาริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีการบริหารที่มีการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หรือด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มาก “สร้างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” ตามลำดับ ดังนี้

1. การออกแบบแนวทางรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้วิจัยออกแบบโดยนำผลการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎี

ที่เกี่ยวข้อง 3 ส่วน คือ 1) ผลการศึกษากระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ 2) แนวคิดการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน และ 3) แนวคิดการประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation) มาสังเคราะห์เพื่อออกแบบแนวทางในเบื้องต้น ซึ่งผลการสังเคราะห์แนวทางรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ทำให้ได้ประเด็นสำคัญของแนวทางและได้รายละเอียดในบางประเด็นย่อย

2. ศึกษาาร่างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อนำมากำหนดแนวทางในการจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีองค์ประกอบ 4 ส่วน ดังนี้

2.1 ทิศทางของรูปแบบ หมายถึง องค์ประกอบส่วนนำของรูปแบบที่แสดงถึงทิศทางการพัฒนารูปแบบอันจะนำไปสู่กระบวนการ และผลลัพธ์ของรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ และระบบกลไกของรูปแบบ เช่น การจัดโครงสร้างองค์กร การแต่งตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงานต่างๆ เป็นต้น พร้อมกับ การกำหนดบทบาทหน้าที่ความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกันของระบบเหล่านั้น เพื่อการบรรลุ วัตถุประสงค์ของรูปแบบที่กำหนดไว้

2.2 กระบวนการของรูปแบบ หมายถึง กระบวนการพัฒนาของรูปแบบ หมายถึง เป็นกระบวนการส่งเสริม และพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบตามองค์ประกอบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ และการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย ประกอบด้วย 2.1 การกำหนดเป้าหมายระยะยาว 2.2) การให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง 2.3) การเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก 2.4) การแก้ปัญหา 2.5) การตอบสนองวินัยเชิงบวก และ 2.6) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

2.3 ผลผลิต(Output) หมายถึง สิ่งที่ได้โดยตรงจากการดำเนินกระบวนการตามรูปแบบ

2.4 ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (Outcome) หมายถึง ผลที่เกิดจากกระบวนการของการนำรูปแบบไปใช้

3. การยกร่างแนวทางรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้วิจัยนำผลจากการศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หรือด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามาเพิ่มเติมในประเด็นย่อยของแนวทาง ซึ่งการออกแบบและยกร่างแนวทางรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่สัมพันธ์กับข้อมูลสำคัญข้างต้น

4. ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำ ตรวจสอบความ ถูกต้อง ครอบคลุม ความสอดคล้องเพื่อพิจารณาความเหมาะสม และการใช้ภาษา ได้ร่างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1.4 การทำบันทึกข้อตกลง (MOU) นำไปสู่การปฏิบัติ

การทำบันทึกข้อตกลง (MOU) เป็นกระบวนการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียน เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.4.1 การวางแผนและเตรียมการทำบันทึกข้อตกลง (MOU)

ศึกษาหลักการ แนวทาง และนโยบายเกี่ยวกับวินัยเชิงบวกตามที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด วิเคราะห์สถานการณ์พฤติกรรมของนักเรียนภายในโรงเรียน เพื่อนำไปสู่การออกแบบมาตรการส่งเสริมวินัยที่เหมาะสม ประชุมหารือกับผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และ คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ร่างบันทึกข้อตกลง (MOU) โดยกำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน นำร่างบันทึกข้อตกลงเข้าสู่ การพิจารณาและปรับปรุงให้เหมาะสมก่อนการลงนาม

1.4.2 การลงนามและประกาศใช้บันทึกข้อตกลง (MOU)

โดยกำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการลงนามบันทึกข้อตกลง โดยเชิญผู้แทนจาก ทุกฝ่ายเข้าร่วม ในวันที่ 30 ตุลาคม 2567 และจัดพิธีลงนามอย่างเป็นทางการเพื่อสร้างความตระหนัก ถึงความสำคัญของข้อตกลง

ขั้นตอนที่ 2 ปฏิบัติการ (Action)

เป็นการเตรียมการและวางแผนพัฒนาร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและผู้รับการพัฒนาโรงเรียนทั้ง ระบบ เพื่อนำการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และคู่มือการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา ไปทดลองใช้

1.5 การกำหนดหรือประกาศนโยบายที่ชัดเจน

ผู้บริหารโรงเรียนดำเนินการกำหนดและประกาศนโยบายที่ชัดเจน โดยสื่อสารให้ครู บุคลากร นักเรียน และผู้เกี่ยวข้องรับทราบและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไป ในทิศทางเดียวกัน และเกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาโรงเรียน ดังนี้

1.5.1 การวิเคราะห์และจัดทำร่างนโยบาย ศึกษาแนวทาง กฎหมาย ระเบียบ และ นโยบายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการ และบริบทของโรงเรียน เพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายของนโยบาย รับฟังความคิดเห็นจากครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อนำมา

ปรับปรุงร่างนโยบายให้ครอบคลุมทุกมิติ จัดทำร่างนโยบายที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านการบริหาร วิชาการ วินัยนักเรียน การพัฒนาครู และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง

1.5.2 การประกาศและสื่อสารนโยบาย นำเสนอนโยบายต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเพื่อรับรองและอนุมัติ ประกาศนโยบายอย่างเป็นทางการผ่านประกาศทางเอกสาร จัดประชุมชี้แจงให้ครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครองรับทราบแนวทางและมาตรการที่เกี่ยวข้อง

1.6 ผู้บริหารสร้างกระบวนการในการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจและความตระหนักให้แก่คณะครู คณะกรรมการ สถานศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อรับทราบนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน

1.6.1 ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมเอกสารคู่มือเพื่อดำเนินการทดลองการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1.6.2 กำหนดปฏิทินการดำเนินการตามการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1.6.3 ประชุมเตรียมความพร้อมของโรงเรียนที่เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อชี้แจงเหตุผลความจำเป็น จุดประสงค์ การดำเนินงาน และสร้างความรู้ ความเข้าใจคู่มือการส่งเสริมวินัยเชิงบวกโดยใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 ณ โรงเรียนบ้านสุขสำราญ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

1.6.4 จัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากร ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ จำนวน 2 วัน ก่อนเริ่มขั้นตอนการทดลองใช้ โดยมีการพัฒนาบุคลากร ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ในวันที่ 14 -15 พฤศจิกายน 2567 ณ โรงเรียนบ้านสุขสำราญ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1) ผู้เข้าร่วมอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากร ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เป็นกลุ่มบุคคลที่เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนบ้านสุขสำราญ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

2) วัตถุประสงค์การพัฒนา

2.1) เพื่อสร้างความเข้าใจ ให้แก่ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง เกี่ยวกับส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ

2.2) เพื่อให้ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง มีความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจนส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ มีความตระหนัก และวิธีการนำไปใช้ในชั้นเรียนและนอกห้องเรียน

2.3) เพื่อให้ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง สามารถส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามบทบาทหน้าที่ของ ตนเอง

2.4) เพื่อให้ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง มีความรู้ ความเข้าใจ ในการรู้จักชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกได้

3) เนื้อหา ได้แก่ ทักษะในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ซึ่งประกอบด้วย

- 3.1 ส่งเสริมวินัยเชิงบวก
- 3.2 จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน
- 3.3 การสร้างสนามพลังบวก
- 3.4 จิตวิทยาเชิงบวก
- 3.5 การคิดเชิงบวก
- 3.6 การรู้จักชุมชนนักปฏิบัติ (CoP)

4) ตารางกำหนดการพัฒนา

1.7 การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน เป็นการกำหนด School Goal เพื่อหาจุดฝันร่วมกัน ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ร่วมกันเป็นการหาเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยโรงเรียนดำเนินการจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากร เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการกำหนดแรงบันดาลใจ (Aspiration) ผลลัพธ์ที่ต้องการ (Result) และวิสัยทัศน์ (Vision) อันนำไปสู่การตกลงเป้าหมายร่วม (Shared Vision) ที่ชัดเจนในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ทั้งนี้เพื่อให้ทุกฝ่ายมีแนวทางและเป้าหมายเดียวกันในการพัฒนาโรงเรียนอย่างยั่งยืนในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2567 ณ โรงเรียนบ้านสุขสำราญ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

1.8 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาต้องพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงาน โดยเฉพาะด้านการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน สภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน ปัจจัยทางการศึกษา การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอน การติดตามและประเมินผล ในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2567 ณ โรงเรียนบ้านสุขสำราญ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

1.9 การวิเคราะห์ความซับซ้อน

เป็นการวิเคราะห์ความซับซ้อน ด้วยเครื่องมือการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking) เป็นการนำผลการวิเคราะห์ความซับซ้อน ด้วย System thinking เป็นการนำผลการคัดกรองนักเรียน การประเมินนักเรียนโดยผู้ปกครอง ครู หรือการประชุมผู้ปกครอง การประชุมครู เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคที่พบในการดำเนินงานการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของผู้เกี่ยวข้อง ในโรงเรียนที่ทำให้ไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้ และเพื่อสร้างแนวทางที่อยากให้เกิดขึ้นเพื่อนำไปสู่การกำหนดเป้าหมาย (Vision) การส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ดำเนินการ ในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2567 ณ โรงเรียนบ้านสุขสำราญ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ตาราง 18 แสดงการกำหนดขั้นวางแผนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (ระยะต้นน้ำ)

วัน เดือน ปี	เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
28 ตุลาคม 2567	08.30 น. – 09.00 น.	1. เตรียมความพร้อม	DAY 1
	09.00 น. – 12.00 น.	2. กิจกรรมทบทวนคู่มือการใช้รูปแบบฯ และการวางแผนการดำเนินงาน	
30 ตุลาคม 2567	09.00-12.00 น.	1. การทำบันทึกข้อตกลง (MOU)	DAY 1
		2. ประกาศและ กำหนดนโยบาย	
14 – 15 พฤศจิกายน 2567	9.00-12.00 น.	3. สร้างความรู้ สร้างความเข้าใจและความตระหนัก	DAY 2
17 พฤศจิกายน 2567 - 17 ธันวาคม 2567	9.00-12.00 น.	4. การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (School Goal)	MONTH 1

วัน เดือน ปี	เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
	13.30 – 14.00 น.	5.การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	
	14.00 - 14.30 น.	6. การวิเคราะห์ความซับซ้อน ด้วยเครื่องมือการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)	

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านสุขสำราญ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 15 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนกลุ่มทดลองการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

3. เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

3.1 หลักสูตรการสร้าง โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากร ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลักสูตร 2 วัน ได้แก่ ผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง โรงเรียนบ้านสุขสำราญ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

3.2 แบบประเมินผลการอบรม “โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากร ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้ง ระบบ” ได้แก่ ผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

3.3 แบบบันทึกข้อตกลง (MOU) ในการส่งเสริมวินัยของนักเรียน

3.4 แบบประกาศและ กำหนดนโยบาย ในการส่งเสริมวินัยของนักเรียน

3.5 แบบบันทึกการตกลงเป้าหมายร่วมกัน (Share Vision)

3.6 แบบวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยประยุกต์ใช้ SWOT

การสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยได้จัดทำแบบประเมินทักษะความรู้ ความเข้าใจ ของครู ผู้ปกครอง ในอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากร ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ โดยใช้รูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 กำหนดประเด็นการประเมิน โดยผู้วิจัยได้นำข้อคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ได้แก่ ผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ระหว่างก่อนและหลังการอบรมของโรงเรียนบ้านสุขสำราญ โดยให้ผู้เข้ารับการพัฒนากทักษะเป็นผู้ประเมินตนเอง จากแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยนำผลการประเมินมาตรวจให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.102)

1.2 เสนอดัชนีแบบประเมินที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา

1.3 ปรับปรุงและแก้ไขแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้มีความถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้นสำหรับการนำไปใช้ในการวิจัย

1.4 หาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบประเมินทักษะของครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยที่เกณฑ์ในการพิจารณาค่าความสอดคล้อง มีดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่ารายการในแบบประเมินมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ารายการในแบบประเมินมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

-1 หมายถึง แน่ใจว่ารายการในแบบประเมินไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1) ดร.พิทยา แสงสว่าง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการการ บริหารการศึกษา สังกัดภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

2) ดร.ณัฐ รัตนศิริณกุล อาจารย์ประจำสาขาวิชาการการ บริหารการศึกษา สังกัดภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

3) นายธงชัย จันแย์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

4) ดร.สิทธิศักดิ์ เทพประสิทธิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

5) ดร.บุญครอง กุลดี รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

นำผลที่ได้จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งเกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา ดังนี้ ถ้า $IOC > 0.50$ ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา ถ้า $IOC \leq 0.50$ ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

ปรากฏว่า มีค่าดัชนี IOC 1.00 ทุกข้อ แต่มีประเด็นเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญ และได้ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริง

2. ผู้วิจัยสร้างแบบบันทึกและแบบวิเคราะห์ต่าง ๆ เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษาแล้วแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) ซึ่งมีลักษณะเป็น มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

4 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

3 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับมาก

2 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อย

1 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103) ดังนี้

3.50 – 4.00 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

2.50 – 3.49 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับมาก

1.50 – 2.49 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

1.00 – 1.49 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับน้อย

3.1 กำหนดประเด็นการประเมินโดยใช้องค์ประกอบตามตัวชี้วัดของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก เพื่อร่างแบบสอบถาม

3.2 นำร่างแบบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบ

3.3 นำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไขแบบประเมิน

3.4 หาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบประเมินผลวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยที่เกณฑ์ในการพิจารณาค่าความสอดคล้อง มีดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่ารายการในแบบประเมินมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ารายการในแบบประเมินมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

-1 หมายถึง แน่ใจว่ารายการในแบบประเมินไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1) ดร.พิทยา แสงสว่าง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัด
ภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

2) ดร.ณัฐ รัตนศิริชกุล อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัด
ภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

3) ดร.สิทธิศักดิ์ เทพประสิทธิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา
พิจิตร เขต 1

4) ดร.วนิดา จันทรมณี ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

5) ผอ.กัลยา ดิษฐ์ศรี ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่
ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

3.5 นำผลที่ได้จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนี
ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งเกณฑ์การ
ตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา ดังนี้ ถ้า $IOC > 0.50$ ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้
สอดคล้องกับเนื้อหา ถ้า $IOC \leq 0.50$ ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

ปรากฏว่า มีค่าดัชนี IOC 1.00 ทุกข้อ แต่มีประเด็นเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญ
และได้ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่
ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริง

3.6 จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบประเมินผลวินัยเชิงบวก (Positive Discipline)
ซึ่งพัฒนาขึ้นภายใต้กรอบของรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกในโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว ได้นำแบบ
ประเมินไปดำเนินการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัยโดยการทดลองใช้ (Try-out) ซึ่งมี
ลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 160 คน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน
และผู้ปกครอง กลุ่มละ 40 คน การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค
(Cronbach's Alpha Coefficient) ดังนี้

3.6.1 ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว (KRAnักเรียน) ประเมินแบบ 270 องศา
(270-Degree Evaluation) คือ กระบวนการประเมินผลสมรรถนะหรือพฤติกรรมของบุคคล โดย
รวบรวมข้อมูลจากแหล่งประเมิน 3 ทิศทาง ได้แก่ ผู้บริหารประเมินครู ครูประเมินนักเรียน นักเรียน
ประเมินตนเอง

3.6.2 ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (KRAครู) ประเมินแบบ 270
องศา (270-Degree Evaluation) คือ กระบวนการประเมินผลสมรรถนะหรือพฤติกรรมของบุคคล

โดยรวบรวมข้อมูลจากแหล่งประเมิน 3 ทิศทาง ได้แก่ ผู้บริหารประเมินครู นักเรียนประเมินครู ครูประเมินตนเอง

3.6.3 ด้านการเข้าใจวิถีชีวิตและความรู้สึกของเด็ก (KRAครู) ประเมินแบบ 270 องศา (270-Degree Evaluation) คือ กระบวนการประเมินผลสมรรถนะหรือพฤติกรรมของบุคคล โดยรวบรวมข้อมูลจากแหล่งประเมิน 3 ทิศทาง ได้แก่ ผู้บริหารประเมินครู ครูประเมินนักเรียน นักเรียนประเมินตนเอง ครูประเมินตนเอง

3.6.4 ด้านการแก้ปัญหา (KRAนักเรียน) ประเมินแบบ 270 องศา (270-Degree Evaluation) คือ กระบวนการประเมินผลสมรรถนะหรือพฤติกรรมของบุคคล โดยรวบรวมข้อมูลจากแหล่งประเมิน 3 ทิศทาง ได้แก่ ผู้บริหารประเมินครู ครูประเมินนักเรียน นักเรียนประเมินตนเอง

3.6.5 ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก (KRA ผู้ปกครอง) ประเมินแบบ 270 องศา (270-Degree Evaluation) คือ กระบวนการประเมินผลสมรรถนะหรือพฤติกรรมของบุคคล โดยรวบรวมข้อมูลจากแหล่งประเมิน 3 ทิศทาง ได้แก่ ผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง ครูประเมินผู้ปกครอง ผู้ปกครองประเมินตนเอง

3.6.6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (KRAผู้บริหาร) ประเมินแบบ 270 องศา (270-Degree Evaluation) คือ กระบวนการประเมินผลสมรรถนะหรือพฤติกรรมของบุคคล โดยรวบรวมข้อมูลจากแหล่งประเมิน 3 ทิศทาง ได้แก่ ครูประเมินผู้บริหาร ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร ผู้บริหารประเมินตนเอง

โดยแบบประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

4 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

3 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับมาก

2 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อย

1 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103) ดังนี้

3.50 – 4.00 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

2.50 – 3.49 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับมาก

1.50 – 2.49 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

1.00 – 1.49 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับน้อย

ปรากฏว่า มีค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มากกว่า 0.80 ถือว่าอยู่ในระดับดีถึงดีมาก แสดงถึงความมั่นคงและความน่าเชื่อถือของเครื่องมือที่สามารถนำไปใช้ในการประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อจัดการอบรม “โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากร ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้ง ระบบ”

4.2 ผู้วิจัยจัดประชุมระดมสมองแลกเปลี่ยนร่วมกันในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดย ประยุกต์ใช้ SWOT การตกลงเป้าหมายร่วมกัน (Share Vision) การกำหนดปัจจัยความสำเร็จ (Key Result Areas: KRAs) และดัชนีบ่งชี้ความสำเร็จ (Key Performance Indicators: KPIs) และการ ออกแบบโครงการ/กิจกรรม (Act) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

4.3 ผู้วิจัยนำแบบประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) ไป ดำเนินการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัยโดยการทดลองใช้ (Try-out) ซึ่งมีลักษณะ ใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 160 คน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และ ผู้ปกครอง กลุ่มละ 40 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลผลการพัฒนาตามหลักสูตร “โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ พัฒนาบุคลากร ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลัง บวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้ง ระบบ” จากแบบประเมินตนเองหลัง การอบรมพัฒนาจากแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

5.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมระดมสมองแลกเปลี่ยนร่วมกัน โดยใช้ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

5.3 การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

5.4 วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) จากแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย โดยนำ ผลการประเมินมาตรวจให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 102)

4 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

- 3 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับมาก
- 2 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

5.5 วิเคราะห์ผลการประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline)

5.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินตนเองในประเด็นความเหมาะสมตามองค์ประกอบ การประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ 4 ระดับ ตามวิธี ของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103)

3.50 – 4.00	หมายถึง	รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
2.50 – 3.49	หมายถึง	รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับมาก
1.50 – 2.49	หมายถึง	รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
1.00 – 1.49	หมายถึง	รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับน้อย

ขั้นตอนที่ 3 สังเกต (Observation)

เป็นการสังเกตหลังจากปฏิบัติการ ในกระบวนการขั้นตอนที่ 2 ปฏิบัติการ (Action) และ ดำเนินการกำหนดปัจจัยความสำเร็จ (Key result areas : KRAs) และดัชนีความสำเร็จ (Key performance Indicatous : KPIs) เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ของการดำเนินงาน ดังนี้

1.10 การกำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัด (KRA/KPI)

นำ Vision วิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ มากำหนดปัจจัยความสำเร็จ (Key result areas : KRAs) และดัชนีความสำเร็จ (Key performance Indicatous : KPIs) เป็นการกำหนดผลลัพธ์ของการดำเนินงาน การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ต้องเห็นหลังจากดำเนินการเสร็จสิ้น ยกตัวอย่าง KRAs คือ ใครบ้าง และต้องเป็นอย่างไร/อะไรบ้างที่ต้องเปลี่ยน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น 1) ผู้บริหาร 2) ครู 3) ผู้ปกครองนักเรียน 4) ในส่วนของนักเรียน KPIs คือ ผลลัพธ์ที่อยากให้เกิดขึ้นในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่ต้องตั้งไว้ ดำเนินการในวันที่ 22 พฤศจิกายน 2567 ณ โรงเรียนบ้านสุขสำราญ จากนั้น ดำเนินการให้โรงเรียนได้นำผลจากการกำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัด (KRA : Key Result Area, KPI : Key Performance Indicator)ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน จากการกำหนดผลผลิตหรือพฤติกรรมบ่งชี้ (KPI) และผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ในส่วนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Key Result Area: KRA) ในโรงเรียน ก็นำมาการออกแบบโครงการ/กิจกรรม (กำหนด Act) ซึ่งเป็นการนำการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบสู่การกำหนดการจัดภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยการปรับหลักสูตรสถานศึกษา ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom

Learning) การเขียนแผนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในแผนการสอน/ ออกแบบแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม (Action Plan) โดยครอบคลุมกระบวนการทำงานของงานส่งเสริมวินัยเชิงบวกทั้ง 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การกำหนดเป้าหมายระยะยาว 2) การให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง 3) การเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก 4) การแก้ปัญหา 5) การตอบสนองกับวินัยเชิงบวก และ 6) ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานให้บรรลุตัวชี้วัด โดยผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง จะร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่ามีโครงการ / กิจกรรมใดที่ตอบโจทย์ตัวชี้วัดใดบ้าง ดำเนินการในวันที่ 22 พฤศจิกายน 2567 ณ โรงเรียนบ้านสุขสำราญ

1. แหล่งข้อมูล

- 1.1 เอกสารการประเมินทักษะในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ
- 1.2 เอกสารการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยประยุกต์ใช้ SWOT
- 1.3 เอกสารบันทึกการตกลงเป้าหมายร่วมกัน (Share Vision)
- 1.4 เอกสารการกำหนดปัจจัยความสำเร็จ (Key Result Areas: KRAs) และดัชนีบ่งชี้ความสำเร็จ (Key Performance Indicators: KPIs)
- 1.5 เอกสารการออกแบบโครงการ/กิจกรรม (Act) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านสุขสำราญ จำนวน 15 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนกลุ่มทดลองการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

3. เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

- 3.1 แบบวิเคราะห์การกำหนดปัจจัยความสำเร็จ (Key Result Areas: KRAs) และดัชนีบ่งชี้ความสำเร็จ (Key Performance Indicators: KPIs)
- 3.2 แบบวิเคราะห์การออกแบบโครงการ/กิจกรรม (Act) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
- 3.3 เอกสารสังเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินทักษะในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้ง ระบบ”
- 3.4 เอกสารสังเคราะห์ข้อมูลผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยประยุกต์ใช้ SWOT

3.5 เอกสารสังเคราะห์ข้อมูลบันทึกการตกลงเป้าหมายร่วมกัน (Share Vision)

3.6 เอกสารสังเคราะห์ข้อมูลการกำหนดปัจจัยความสำเร็จ (Key Result Areas: KRAs) และดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicators: KPIs)

3.7 เอกสารสังเคราะห์ข้อมูลการออกแบบโครงการ/กิจกรรม (Act) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis)

4.2 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินการด้าน KRA ผู้เรียน KRA ครู KRA ผู้บริหาร และ KRA ผู้ปกครอง และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการในระหว่างวันที่ 24 ธันวาคม 2567

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลผลการพัฒนาทักษะในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญา ภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง โรงเรียนบ้านสุขสำราญ จากการประเมินตนเองหลัง การอบรมพัฒนาจากแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 102)

5 หมายถึง มีพฤติกรรม มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีพฤติกรรม มีการปฏิบัติในระดับมาก

3 หมายถึง มีพฤติกรรม มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีพฤติกรรม มีการปฏิบัติในระดับน้อย

1 หมายถึง มีพฤติกรรม มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103)

4.51 – 5.00 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมระดมสมองแลกเปลี่ยนร่วมกัน โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ข้อมูลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยประยุกต์ใช้ SWOT

วิเคราะห์ความซับซ้อน ใช้ Systems Thinking การตกลงเป้าหมายร่วมกัน (Share Vision) การกำหนดปัจจัยความสำเร็จ (Key Result Areas: KRAs) และดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicators: KPIs) และการออกแบบโครงการ/กิจกรรม (Act) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

ขั้นตอนที่ 4 การสะท้อนผล (Reflection)

1.11 สะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection)

เป็นการสะท้อนผลการดำเนินงานในช่วงแรก เพื่อสะท้อนให้เกิดการพัฒนากระบวนการ/แนวทางปฏิบัติใหม่ๆ และเป็นการประเมินกระบวนการ และผลความพึงพอใจของทุกคน และมีการประสานความร่วมมือกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และ ภายนอกสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ทุกเย็นวันอังคารและ วันศุกร์ เวลา 15.30 - 16.30 น. การสะท้อนผลการพัฒนาเป็นการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) ของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ใน 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 ความรู้สึกที่เกิดขึ้น ประเด็นที่ 2 การเรียนรู้ใหม่และความเข้าใจใหม่ และประเด็นที่ 3 การดำเนินการตามกระบวนการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ดำเนินการในวันที่ 23 ธันวาคม 2567 ตามตาราง 19

ในกระบวนการสะท้อนผลการดำเนินงาน ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ได้ร่วมวงในการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) ร่วมกับผู้บริหาร คณะครู เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ (Coach) ในการทดลองรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดังนี้

1. ดร. พิทยา แสงสว่าง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. นางสาวน้ำอ้อย สุขเลิศ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
3. นางสาวกิตติยา ทองแกมมาก ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

1.12 กระบวนการ CoP ผู้ปกครอง

กระบวนการ CoP ผู้ปกครอง เป็นเครื่องมือทำงานร่วมกับผู้ปกครอง เพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติทั้งระบบและต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายหลักคือ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอน นำไปสู่เป้าหมายร่วมกัน คือ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน กำหนดการตามตาราง 20

1.13 การประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline)

การประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) โดยผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน เป็นผู้ประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ตาราง 19 แสดงการกำหนดชั้นการสะท้อนผล จากผู้บริหาร ครู (ระยะต้นน้ำ)

วัน เดือน ปี	เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
23 ธ.ค. 2567	15.30 น. – 16.30 น.	1. กิจกรรม Check in 2. กิจกรรม สะท้อนผล การเรียนรู้ (Reflection)	ช่วงชั้นอนุบาล-ช่วงชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3
	15.30 น. – 16.30 น.	1. กิจกรรม Check in 2. กิจกรรม สะท้อนผล การเรียนรู้ (Reflection)	ช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 -ช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
	15.30 น. – 16.30 น.	1. กิจกรรม Check in 2. กิจกรรม สะท้อนผล การเรียนรู้ (Reflection)	ช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - ช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตาราง 20 แสดงการกำหนดกระบวนการ CoP ผู้ปกครอง (ระยะต้นน้ำ)

วัน เดือน ปี	เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
24 ธ.ค. 2567	15.00 น. – 15.30 น.	1. กิจกรรม Check in	ช่วงชั้นอนุบาล-ช่วงชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3
		2. กิจกรรม CoP ผู้ปกครอง	
25 ธ.ค. 2567	15.00 น. – 15.30 น.	1. กิจกรรม Check in	ช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 -ช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
		2. กิจกรรม CoP ผู้ปกครอง	
26 ธ.ค. 2567	15.00 น. – 15.30 น.	1. กิจกรรม Check in	ช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - ช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
		2. กิจกรรม CoP ผู้ปกครอง	

1. ผู้ให้ข้อมูล

1.1 ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านสุขสำราญ จำนวน 15 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนกลุ่มทดลองการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1.2 ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ จำนวน 118 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนกลุ่มทดลองการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2. เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) จากผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา (ระยะต้นน้ำ) ใน 3 ประเด็นได้แก่ ประเด็นที่ 1 ความรู้สึกที่เกิดขึ้น ประเด็นที่ 2 การเรียนรู้ใหม่และความเข้าใจใหม่ และประเด็นที่ 3 การดำเนินการเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

2.2 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นกระบวนการ CoP ผู้ปกครอง (ระยะต้นน้ำ) ใน 3 ประเด็นได้แก่ ประเด็นที่ 1 ความรู้สึกที่เกิดขึ้น ประเด็นที่ 2 การเรียนรู้ใหม่และความเข้าใจใหม่ และประเด็นที่ 3 การดำเนินการเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

2.3 ข้อเสนอแนะผู้ให้คำปรึกษา/คำแนะนำ (Coach)

2.4 แบบประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อจัดประชุมระดมสมองแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) (ระยะต้นน้ำ)

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อจัดประชุมระดมสมองแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระบวนการ CoP ผู้ปกครอง (ระยะต้นน้ำ)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล แบบประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) จากผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) (ระยะต้นน้ำ) ใน 3 ประเด็นได้แก่ ประเด็นที่ 1 ความรู้สึกที่เกิดขึ้น ประเด็นที่ 2 การเรียนรู้ใหม่และความเข้าใจใหม่ และประเด็นที่ 3 การดำเนินการเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลกระบวนการ CoP ผู้ปกครอง (ระยะต้นน้ำ) ใน 3 ประเด็นได้แก่ ประเด็นที่ 1 ความรู้สึกที่เกิดขึ้น

ประเด็นที่ 2 การเรียนรู้ใหม่และความเข้าใจใหม่ และประเด็นที่ 3 การดำเนินการเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อเสนอแนะผู้ให้คำปรึกษา/คำแนะนำ (Coach)

4.4 วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) จากแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย โดยนำผลการประเมินมาตรวจให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 102)

4 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

3 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับมาก

2 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อย

1 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

4.5 วิเคราะห์ผลการประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline)

4.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินตนเองในประเด็นความเหมาะสมตามองค์ประกอบ การประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ 4 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103)

3.50 – 4.00	หมายถึง	รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
2.50 – 3.49	หมายถึง	รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับมาก
1.50 – 2.49	หมายถึง	รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
1.00 – 1.49	หมายถึง	รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับน้อย

วงรอบที่ 2 ระยะกลางน้ำ

เป็นการดำเนินการพัฒนา ทดลอง และประเมินผลจากการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยให้โรงเรียนดำเนินการพัฒนาตามกระบวนการพัฒนาและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning)

เป็นการนำข้อมูลจากขั้นการสะท้อนผลการสะท้อนผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน และการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (ระยะต้นน้ำ) มาปรับและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ และคู่มือการพัฒนาโดยใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1.1 การปรับกระบวนการพัฒนาฯ

1.2 การปรับคู่มือการพัฒนาฯ

1. แหล่งข้อมูล

1.1 เอกสารบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) จากขั้นการสะท้อนผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนและการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (ระยะต้นน้ำ)

1.2 รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1.3 คู่มือรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2. เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบวิเคราะห์ผลการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) (ระยะต้นน้ำ)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) (ระยะต้นน้ำ) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลผลการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) (ระยะต้นน้ำ) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 ปฏิบัติการ (Action)

เป็นช่วงที่สถานศึกษานำกิจกรรม / โครงการ (Act) ไปสู่การปฏิบัติตามปฏิทินที่กำหนด และปฏิบัติการถอดบทเรียนผลการดำเนินงาน ด้วยกระบวนการตามคู่มือรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีการดำเนินงาน มี 3 ช่วง ประกอบด้วย

ช่วงที่ 1 การนำไปปฏิบัติ เป็นการกำหนดตารางเวลาการปฏิบัติการ การมอบหมายหรือแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ และนำไปสู่การปฏิบัติ ระหว่างเดือน 2 มกราคม 2568 – 10 มกราคม 2568 ประกอบด้วย

1.3 แต่งตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียนและมอบหมายหน้าที่ รับผิดชอบให้ชัดเจน ได้แก่

- แต่งตั้งคณะทำงานในการดำเนินการให้มีระบบสารสนเทศ (Information System) โดยมีการแต่งตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการดำเนินการ เพื่อขับเคลื่อนระบบสารสนเทศ ในโรงเรียน

ประกอบด้วย ครูผู้ควบคุมดูแลระบบ และคุณครูประจำชั้นทุกชั้นเรียน และคณะทำงาน ต้องศึกษา แนวปฏิบัติในการใช้โปรแกรม ซึ่งใช้โปรแกรม Q-info หรือ ระบบเพิ่มคุณภาพการศึกษาและพัฒนา คุณภาพนักเรียน Quality learning Information System (Q-info) จะรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ เวลา การมาเรียนของนักเรียน ทั้งแบบรายวัน รายวิชา น้ำหนักส่วนสูง ผลการสอบ คะแนนกิจกรรม คะแนนสอบรายวิชา คะแนนเก็บรายตัวชี้วัด คะแนน คุณลักษณะ คะแนนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้ง วิชาแนะแนว ลูกเสือ ชุมนุม ซึ่งเอาไว้สำหรับประเมินเพื่อออกรายงานว่านักเรียนคนไหนผ่านไม่ผ่าน โดยข้อมูลทั้งหมดเพื่อนำไปประเมินผลเพื่อสามารถนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงนักเรียนให้ดีขึ้น และ ข้อมูลที่ได้นำมาใช้เพื่อให้สอดคล้องกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

- แต่งตั้งคณะทำงานในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกทั้งระบบ โดยเริ่มตั้งแต่

1. ด้านหลักสูตร (Curriculum) มีการปรับปรุงหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมวินัยเชิงบวกทุกระดับชั้นเรียน เพื่อให้มีจุดมุ่งหมายของการศึกษา ความเข้าใจในจุดประสงค์ รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนการเลือกเนื้อหาได้เหมาะสม

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสม ส่งเสริมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วาง ไว้ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

3. ด้านการวัดผล (Measuring) เลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ ผลได้ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluating) ความสามารถในการ ประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก

- แต่งตั้งคณะทำงานกระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)) เพื่อร่วมกันแก้ไขและส่งเสริมวินัยเชิงบวกทั้งระบบ

1.4 คณะทำงาน (ทีม) ศึกษาระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ การ ส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน เพื่อให้การดำเนินงานสู่การปฏิบัติเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.5 กำหนดปฏิทินการถอดบทเรียนผลการดำเนินงาน

1. แหล่งข้อมูล

1.1 ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านสุข สำราญ จำนวน 15 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนกลุ่มทดลองการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อ ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1.2 เอกสารแต่งตั้งคณะกรรมการเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน และมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบ ได้แก่

- เอกสารแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการให้มีระบบสารสนเทศ (Information System)
- เอกสารแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกทั้งระบบ
- เอกสารแต่งตั้งคณะกรรมการกระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC))

1.3 รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1.4 คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ตาราง 21 แสดงกำหนดการกระบวนการขั้นการนำการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบไปปฏิบัติ (ระยะกลางน้ำ)

วัน เดือน ปี	เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
2 มกราคม 2568	09.00 น. – 09.30 น.	1. กิจกรรม Check in	DAY1
	09.30 น. – 12.00 น.	2. การนำไปปฏิบัติ - แต่งตั้งคณะกรรมการ - ฝึกอบรมการใช้โปรแกรม Q-info - การรวบรวมข้อมูลนักเรียน - การประเมินผลข้อมูลที่รวบรวมได้ - การนำผลประเมินไปสู่การพัฒนาโรงเรียน	
	13.00-14.30 น.	3. แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) - ประชุมเปิดตัวโครงการ - ปรับปรุงหลักสูตร - การจัดการเรียนรู้ - การวัดผล - การประเมินผลการเรียนรู้ - การประชุม PLC	
	14.30-15.30 น.	4. ศึกษาระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน	

วัน เดือน ปี	เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
	15.30-16.30 น.	5. กำหนดปฏิทินการสะท้อนผล (Reflection) การดำเนินงาน	
		6. การประเมินการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	

2. เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบวิเคราะห์ผลการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) (ระยะกลางน้ำ)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยอยู่ในพื้นที่การวิจัย ได้กำหนดตารางเวลาการปฏิบัติการ การมอบหมายหรือแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ และนำไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย

1) แต่งตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมวินัย เชิงบวกนักเรียน และมอบหมายหน้าที่ รับผิดชอบให้ชัดเจน

2) คณะทำงาน (ทีม) ศึกษาเปรียบเทียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน เพื่อให้การดำเนินงานสู่การปฏิบัติเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3) กำหนดปฏิทินการถอดบทเรียนผลการดำเนินงาน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลผลการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) (ระยะกลางน้ำ) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ช่วงที่ 2 ถอดบทเรียน/สะท้อนผลการดำเนินการระหว่างทาง มีขั้นตอนดังนี้

1.6 ตรวจสอบแผนงาน โครงการ และตัวชี้วัด (KPI) ที่ปฏิบัติ

เป็นการดำเนินการให้โรงเรียนได้นำโครงการ/กิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้วตั้งแต่ระยะการวางแผนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (ต้นน้ำ) จนถึงปัจจุบันมาร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินการว่าโครงการใดบ้างที่ได้ดำเนินการไป แล้วบรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ ดำเนินการในวันที่ 5 มกราคม 2568

1.7 การวิเคราะห์ความซับซ้อน

เป็นการดำเนินการวิเคราะห์ความซับซ้อนโดยใช้เครื่องมือ Matrix เพื่อจัดลำดับความสำคัญ (Red Zone) โดยการนำโครงการ/กิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้วมาจัดลำดับ และโครงการ/กิจกรรมที่ถูกจัดลำดับอยู่ในพื้นที่สีแดง (Red Zone) มีความสำคัญที่ควรเร่งแก้ไข/ปรับเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ ดำเนินการในวันที่ 5 มกราคม 2568

1.8 การทบทวนและปรับปรุงกิจกรรมหรือโครงการ (Act)

เป็นการดำเนินการให้โรงเรียนนำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่ผ่านมาให้สมาชิกในทีมเห็นข้อมูลร่วมกัน พร้อมแสดงความคิดเห็นว่า ทำสำเร็จที่ส่วนใด และยังไม่สำเร็จที่ส่วนใด โดยนำอิทธิพลความซับซ้อนมาช่วยในการวิเคราะห์หาสาเหตุ และร่วมกันวิเคราะห์ว่าสาเหตุที่เป็นอุปสรรคที่ทำให้ไม่ได้ตามเป้าหมาย และหาแนวทางการปรับปรุงกิจกรรมที่ยังไม่ได้ดำเนินการให้ดีขึ้น หรือเพิ่มโครงการ/กิจกรรม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ ดำเนินการในวันที่ 14 มกราคม 2567

ช่วงที่ 3 การนำโครงการ / กิจกรรมที่ปรับไปปฏิบัติ

1.9 การนำโครงการ / กิจกรรมที่ปรับไปปฏิบัติ

เป็นการดำเนินการให้โรงเรียนนำโครงการ/กิจกรรมไปปฏิบัติ ในระยะระหว่างวันที่ 6 มกราคม 2567 – 14 มกราคม 2567

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามกระบวนการขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติ ขั้นสังเกตการณ์ และขั้นสะท้อนผล (ระยะกลางน้ำ) ดังตาราง 22

ตาราง 22 แสดงกำหนดการตรวจสอบแผนงาน โครงการ และตัวชี้วัด (KPI) การวิเคราะห์ (Red zone) การทบทวนผลการดำเนินงาน การนำแผนที่ปรับไปปฏิบัติ

วัน เดือน ปี	เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
5 มกราคม 2568	08.30 น. – 09.00 น.	1. กิจกรรม Check in	DAY 1
	09.00 น. – 16.30 น.	2. ตรวจสอบแผนงาน โครงการ และตัวชี้วัด (KPI) การวิเคราะห์ (Red zone) การทบทวนผลการดำเนินงาน	
5 มกราคม 2568	09.30 น. – 12.00 น.	3. การวิเคราะห์ (Red zone) โดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ Red one	DAY 1
	13.00 น. – 16.30 น.	4. การทบทวนผลการดำเนินงาน	
6 มกราคม 2567 - 14 มกราคม 2567		5. การนำแผนที่ปรับไปปฏิบัติ	DAY 14

ช่วงที่ 2 ถอดบทเรียน / สะท้อนผลการดำเนินการระหว่างทาง

ผู้วิจัยและโรงเรียนร่วมดำเนินการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตามขั้นตอนดังนี้

- 2.1 การสะท้อนผลและตรวจสอบโครงการ / กิจกรรม (Act) และตัวชี้วัด (KPI) ที่ปฏิบัติ
- 2.2 การวิเคราะห์ความซับซ้อนด้วยเครื่องมือ Matrix เพื่อจัดลำดับความสำคัญ (Red Zone)
- 2.3 การทบทวนและปรับโครงการ / กิจกรรม (Act)

1. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านสุขสำราญ จำนวน 15 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนกลุ่มทดลองการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2. เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

- 2.1 แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกต
- 2.2 แบบสะท้อนผลและตรวจสอบโครงการ/กิจกรรม (Act) และตัวชี้วัด (KPI) ที่ปฏิบัติ
- 2.3 แบบวิเคราะห์ความซับซ้อนด้วยเครื่องมือ Matrix เพื่อจัดลำดับความสำคัญ

(Red Zone)

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยสร้างแบบรวบรวมผลการดำเนินงาน แบบบันทึกข้อมูลจากการสังเกต แบบสะท้อนผลและตรวจสอบโครงการ / กิจกรรม (Act) และตัวชี้วัด (KPI) ที่ปฏิบัติ แบบวิเคราะห์ความซับซ้อนด้วยเครื่องมือ Matrix เพื่อจัดลำดับความสำคัญ (Red Zone) และแบบบันทึกการปรับโครงการ / กิจกรรม (Act) โดยผู้วิจัยสร้างแบบบันทึกต่าง ๆ เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษาแล้วแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนและรวบรวมข้อมูลและประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับครูผู้รับผิดชอบทุกคน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลผลการสะท้อนผลและตรวจสอบโครงการ / กิจกรรม (Act) และตัวชี้วัด (KPI) ที่ปฏิบัติ ข้อมูลการวิเคราะห์ความซับซ้อนด้วยเครื่องมือ Matrix เพื่อจัดลำดับความสำคัญ (Red Zone)

ขั้นตอนที่ 3 สังเกต (Observation)

1.10 ประเมินความสามารถของทีม

เป็นการอธิบายถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ และล้มเหลวของการดำเนินงาน ส่งเสริมวินัยเชิงบวกแก่นักเรียนของทุกคนในทีม เพื่อนำไป ปรับเปลี่ยนแผนงาน กลไกการทำงาน และ องค์ประกอบของทีมให้ดีขึ้น ใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยให้ผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ร่วมกันประเมิน ความสามารถของทีม

1.11 การนำโครงการ / กิจกรรมที่ปรับไปปฏิบัติ

เป็นการดำเนินการให้โรงเรียนนำโครงการ/กิจกรรมไปปฏิบัติในระหว่างวันที่ 15 มกราคม 2568 – 31 มกราคม 2568

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามกระบวนการขั้นการวางแผน ขั้นปฏิบัติ ขั้นสังเกตการณ์ และสะท้อนผล (ระยะกลางน้ำ) ดังตาราง 23

ตาราง 23 แสดงกำหนดการประเมินความสามารถของทีม ปรับแผนงานการดำเนินงาน/ระหว่างทาง

วัน เดือน ปี	เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
15 มกราคม 2568	12.00 น. – 13.00 น.	1. กิจกรรม Check in	
	13.00 น. – 14.30 น.	2. ประเมินความสามารถของทีม	
	14.30 น. – 15.30 น.	3. ปรับแผนงานการดำเนินงาน/ ระหว่างทาง	

เป็นการออกแบบการเก็บรวบรวมข้อมูลจากขั้นตอนที่ 2 และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

1. แหล่งข้อมูล

1.1 เอกสารตรวจสอบโครงการ / กิจกรรม (Act) และตัวชี้วัด (KPI) ที่ปฏิบัติว่าบรรลุ ตามตัวชี้วัดหรือไม่

1.2 เอกสารการวิเคราะห์ความซับซ้อน โดยใช้เครื่องมือ Matrix เพื่อจัดลำดับ ความสำคัญ และระบุ Red Zone ที่ทำไม่ได้ตามเป้าหมาย

1.3 เอกสารการทบทวนและปรับโครงการ / กิจกรรม (Act)

1.4 เอกสารการประเมินความสามารถของทีม

2. เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 เอกสารวิเคราะห์ผลการตรวจสอบโครงการ / กิจกรรม (Act) และตัวชี้วัด (KPI) ที่ปฏิบัติว่าบรรลุตามตัวชี้วัดหรือไม่

2.2 เอกสารวิเคราะห์ผลความซับซ้อน โดยใช้เครื่องมือ Matrix เพื่อจัดลำดับความสำคัญ และระบุ Red Zone ที่ทำไม่ได้ตามเป้าหมาย

2.3 เอกสารวิเคราะห์ผลการทบทวนและปรับโครงการ / กิจกรรม (Act)

2.4 เอกสารการออกแบบโครงการ/กิจกรรม (Act) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

2.5 แบบประเมินความสามารถของทีม

3. การรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมผลจากการจัดประชุมระดมสมอง แลกเปลี่ยนร่วมกันในขั้นตอนที่ 2 เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ผลการตรวจสอบโครงการ / กิจกรรม (Act) และตัวชี้วัด (KPI) ที่ปฏิบัติ การวิเคราะห์ผลความซับซ้อน โดยใช้เครื่องมือ Matrix เพื่อจัดลำดับความสำคัญ และระบุ Red Zone และการวิเคราะห์ผลการทบทวนและปรับโครงการ / กิจกรรม (Act)

3.2 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลผลการประเมินความสามารถของทีม โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยให้ผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ร่วมกันประเมินความสามารถของทีม

3.3 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินการด้าน KRA ผู้เรียน KRA ครู KRA ผู้บริหาร และ KRA ผู้ปกครอง และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการในระหว่างวันที่ 24 ธันวาคม 2567

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบโครงการ / กิจกรรม (Act) และตัวชี้วัด (KPI) ที่ปฏิบัติ การวิเคราะห์ผลความซับซ้อน โดยใช้เครื่องมือ Matrix เพื่อจัดลำดับความสำคัญและระบุ Red Zone และการวิเคราะห์ผลการทบทวนและปรับโครงการ / กิจกรรม (Act) โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินความสามารถของทีม ถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ และล้มเหลวของการดำเนินงานส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียนของทุกคนในทีม เพื่อนำไปปรับเปลี่ยนแผนงาน กลไกการทำงาน และองค์ประกอบของทีมให้ดีขึ้น ใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยให้ผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง นักเรียน ร่วมกันประเมินความสามารถของทีม โดยให้คะแนน คนละ 10 คะแนน จำนวน 5 คน จากแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยนำผลการประเมินมาตรวจให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 102) คือ

- 5 หมายถึง มีความสามารถมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความสามารถมาก
- 3 หมายถึง ความสามารถปานกลาง
- 2 หมายถึง ความสามารถน้อย
- 1 หมายถึง ความสามารถน้อยที่สุด

4.3 วิเคราะห์ผลการประเมินความสามารถของทีม

4.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินในประเด็นความสามารถของทีมผลการประเมินความสามารถของทีม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103)

41–50 คะแนน อยู่ในระดับ ระดับ 5 หมายถึง ทีมดำเนินการได้ยอดเยี่ยมในทุกด้าน บรรลุเป้าหมายโครงการอย่างเด่นชัด มีผลลัพธ์ชัดเจน มีนวัตกรรมหรือแนวปฏิบัติที่เป็นแบบอย่าง

31 – 40 คะแนน อยู่ในระดับ ระดับ 4 หมายถึง ทีมดำเนินงานได้ดีครบถ้วนตามแผน มีความร่วมมือและผลลัพธ์ เป็นรูปธรรม แต่ยังขาดความต่อเนื่องบางจุด

21 – 30 คะแนน อยู่ในระดับ ระดับ 3 หมายถึง ทีมทำงานตามแผนได้ระดับหนึ่ง มีจุดเด่นบางด้าน แต่ยังขาดการติดตาม สื่อสาร หรือการเชื่อมโยงผลลัพธ์

11 – 20 คะแนน อยู่ในระดับ ระดับ 2 หมายถึง ทีมมีการดำเนินงานไม่ครอบคลุม มีข้อจำกัดด้านการประสานงานหรือการวางแผน ไม่บรรลุเป้าหมายบางส่วน

1- 10 คะแนน อยู่ในระดับ ระดับ 1 หมายถึง ทีมยังไม่สามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ขาดการวางแผน และการทำงานร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 4 การสะท้อนผล (Reflection)

1.12 การสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) โดย PLC

การสะท้อนผลการนิเทศและพัฒนาเป็นการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) ของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ใน 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 ความรู้สึกที่เกิดขึ้น ประเด็นที่ 2 การเรียนรู้ใหม่และความเข้าใจใหม่ และประเด็นที่ 3 การดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ดำเนินการในวันที่ 28 มกราคม 2568 กำหนดการตามตาราง 24

ในกระบวนการสะท้อนผลการดำเนินงาน ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ได้ร่วมวงในการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) ร่วมกับผู้บริหาร คณะครู เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ (Coach) ในการทดลองรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดังนี้

1. ดร. พิทยา แสงสว่าง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. นางสาวน้ำอ้อย สุขเลิศ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
3. นางสาวกิตติยา ทองเกษม นัก ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ตาราง 24 แสดงกำหนดการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection)

วัน	เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
28 มกราคม 2568	12.30 - 13.00 น.	1. เตรียมความพร้อม	Day 1
	13.00 - 16.00 น.	2. การสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection)	

1.13 การประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) การประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) โดยผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน เป็นผู้ประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

1. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านสุขสำราญ จำนวน 15 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนกลุ่มทดลองการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2. เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) (ระยะกลางน้ำ) ใน 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 ความรู้สึกที่เกิดขึ้น ประเด็นที่ 2 การเรียนรู้ใหม่และความเข้าใจใหม่และประเด็นที่ 3 การดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ และข้อเสนอแนะ ผู้ให้คำปรึกษา/คำแนะนำ (Coach)

2.2 แบบประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน ได้ประชุมระดมสมอง แลกเปลี่ยนร่วมกันในการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) (ระยะกลางน้ำ)

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล แบบประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) จากผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล แบบประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) จากผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลผลการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) (ระยะกลางน้ำ) ใน 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 ความรู้สึกที่เกิดขึ้น ประเด็นที่ 2 การเรียนรู้ใหม่และความเข้าใจใหม่ และประเด็นที่ 3 การดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อเสนอแนะผู้ให้คำปรึกษา/คำแนะนำ (Coach)

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) จากแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย โดยนำผลการประเมินมาตรวจให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 102)

4 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

3 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับมาก

2 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อย

1 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

4.3 วิเคราะห์ผลการประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline)

4.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินตนเองในประเด็นความเหมาะสมตามองค์ประกอบการประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ 4 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103)

3.50 – 4.00 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

2.50 – 3.49 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับมาก

1.50 – 2.49 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

1.00 – 1.49 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับน้อย

วงรอบที่ 3 ระยะปลายน้ำ

เป็นการดำเนินการพัฒนา ปรับปรุง และประเมินผลการพัฒนา การใช้รูปแบบการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีขั้นตอน ดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning)

เป็นการนำข้อมูลผลการสะท้อนผลการพัฒนา ขั้นการสะท้อนผลการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (ระยะกลางน้ำ) มาปรับและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และปรับคู่มือการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดำเนินการในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2568

1.1 การปรับกระบวนการพัฒนา

1.2 การปรับคู่มือการพัฒนา

1.3 การทบทวน และปรับกิจกรรมหรือโครงการ (Act)

เป็นการทบทวน และปรับกิจกรรมหรือโครงการ (Act) โดยการวิเคราะห์หาสาเหตุ อุปสรรคและหาแนวทาง ปรับกิจกรรม / โครงการ (Act) เพื่อปรับปรุงสู่การปฏิบัติ ดำเนินการในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2568

ตาราง 25 แสดงกำหนดการทบทวนกิจกรรม / การสะท้อนผลการดำเนินงาน (ระยะปลายน้ำ)

วัน เดือน ปี	เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
15 กุมภาพันธ์ 2568	09.00 น. – 09.30 น.	1. กิจกรรม Check in	DAY 1
	09.20 น. – 10.00 น.	2. การทบทวนกิจกรรม	
	10.00 น. - 12.00 น.	และปรับกิจกรรมหรือโครงการ	1 DAY

1. แหล่งข้อมูล

1.1 แบบทบทวนและปรับโครงการ / กิจกรรม (Act)

1.2 แบบบันทึกการสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน

1.3 แบบบันทึกการสะท้อนผลการดำเนินงาน

1.4 คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2. เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

- 2.1 แบบวิเคราะห์ผลการทบทวนและปรับโครงการ / กิจกรรม (Act)
- 2.2 แบบวิเคราะห์ผลการสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน
- 2.3 แบบวิเคราะห์ผลการสะท้อนผลการดำเนินงาน

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยสร้างแบบบันทึกผลการทบทวนและปรับโครงการ / กิจกรรม (Act) แบบบันทึกการสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน และแบบวิเคราะห์ผลการสะท้อนผลการดำเนินงานโดยผู้วิจัย เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา ความเหมาะสมและการใช้ภาษาแล้วแก้ไขปรับปรุงตาม คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

- 3.1 ผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อจัดประชุมระดมสมองแลกเปลี่ยนร่วมกันในการทบทวนและปรับโครงการ / กิจกรรม (Act)
- 3.2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตจากการนำโครงการ / กิจกรรมที่ปรับไปปฏิบัติ และบันทึกการสังเกตการณ์ปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลการทบทวนและปรับโครงการ / กิจกรรม (Act) และข้อมูลจากการสังเกตการณ์ปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 ปฏิบัติการ (Action)

1.4 การนำแผนที่ปรับไปปฏิบัติ และสังเกตอย่างต่อเนื่อง

เป็นการนำกิจกรรม / โครงการ (Act) ที่ปรับไปสู่การปฏิบัติตามปฏิทินที่กำหนดของโรงเรียนบ้านสุขสำราญ เป็นไปตามปฏิทินที่กำหนดไว้ ดำเนินการในระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2568 - 20 กุมภาพันธ์ 2568

1. แหล่งข้อมูล

- 1.1 แบบบันทึกการสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน
- 1.2 คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2. เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

2.1 แบบวิเคราะห์ผลการสังเกตการปฏิบัติงาน

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยสร้างแบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติงาน โดยผู้วิจัยเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา ความเหมาะสมและการใช้ภาษาแล้วแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตจากการนำโครงการ / กิจกรรมที่ปรับปรุงไปปฏิบัติ และบันทึกการสังเกตการณ์ปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 สังเกต (Observation)

เป็นการออกแบบการดำเนินงานเพื่อประเมินผลการพัฒนาจากการดำเนินงานตามกิจกรรม / โครงการ (Act) ในระยะกลางนี้

1.5 การวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap)

เป็นการดำเนินการให้ผู้บริหารและครูร่วมกันนำผลที่ได้จากการสะท้อนผลการพัฒนาของโครงการ / กิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ และเปรียบเทียบเพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าของการพัฒนาการของแต่ละ KRA แต่ละตัวชี้วัด (KPI) ดำเนินการในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2568

ตาราง 26 แสดงกำหนดการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap)

วัน เดือน ปี	เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
20 กุมภาพันธ์ 2568	08.30 - 9.00 น.	1. เตรียมความพร้อม	Day 1
	9.00 - 11.00 น.	3. การวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap)	

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านสุขสำราญจำนวน 15 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนกลุ่มทดลองการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2. เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

2.1 แบบเก็บข้อมูลผลที่เกิดกับโรงเรียน ผู้บริหาร และครู

2.2 แบบวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap)

การสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยสร้างแบบวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap) โดยผู้วิจัยสร้างแบบต่าง ๆ เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษาแล้วแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนได้จัดประชุมระดมสมองแลกเปลี่ยนร่วมกันในการทบทวน โครงการ / กิจกรรม (Act) การประเมินการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (KRA นักเรียน/ผู้บริหาร / ครู/ ผู้ปกครอง) และการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap)

3.2 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินการด้าน KRA นักเรียน ด้าน KRA ครู ด้าน KRA ผู้บริหาร ด้าน KRA ผู้ปกครอง จากผลการประเมิน และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการในระหว่างวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2568

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากการทบทวนกิจกรรมโครงการ (Act) และแบบบันทึกการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

1.6 การปรับแผนการดำเนินการ

เป็นการดำเนินการให้ผู้บริหารและครูร่วมกันหาแนวทางและปรับแผนการดำเนินการโดยนำวิสัยทัศน์ (Vision) และผลการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap) ตัวชี้วัด (KPI) ทั้งหมดมาวิเคราะห์และร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินงานปีต่อไป ดำเนินการในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2568

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามกระบวนการขั้นการประเมินผล (ระยะปลายน้ำ) มีกำหนดการดังตาราง 27

ตาราง 27 แสดงกำหนดการปรับแผนการดำเนินการ (ระยะปลายน้ำ)

วัน	เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
23 กุมภาพันธ์ 2568	08.30 - 9.00 น.	1. เตรียมความพร้อม	Day 1
	14.30 - 15.00 น.	2. การปรับแผนการดำเนินการ	

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านสุขสำราญ จำนวน 15 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนกลุ่มทดลองการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2. เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

- 1.1 แบบเก็บข้อมูลผลที่เกิดกับนักเรียน ผู้บริหาร และครู
- 1.2 แบบการปรับแผนการดำเนินการ
- 1.3 แบบประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน

การสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยสร้างแบบการปรับแผนการดำเนินการ โดยผู้วิจัยสร้างแบบต่าง ๆ เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษาแล้วแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนได้จัดประชุมระดมสมองแลกเปลี่ยนร่วมกันในการทบทวน โครงการ / กิจกรรม (Act) การประเมินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน (KRA โรงเรียน / ผู้บริหาร / ครู/ผู้ปกครอง)

3.2 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินการด้าน KRA นักเรียน ด้าน KRA ครู ด้าน KRA ผู้บริหาร ด้าน KRA ผู้ปกครอง และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการในระหว่างวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2568

3.3 วิเคราะห์ข้อมูลผลที่เกิดกับโรงเรียน ผู้บริหาร และครูโดยโดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากการทบทวนกิจกรรมโครงการ (Act) และแบบบันทึกการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 4 การสะท้อนผล (Reflection)

1.7 การสะท้อนผลการนำ KRA/KPI ไปปรับใช้และการพัฒนากระบวนการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

เป็นการดำเนินการโดยให้ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ร่วมกันสะท้อนผลของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยร่วมกันสะท้อนใน 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 การนำผลลัพธ์และตัวชี้วัด (KRA : Key Result Area, KPI : Key Performance Indicator) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่จะนำไปปรับใช้ในครั้งต่อไป และประเด็นที่ 2 ผลการพัฒนาเพื่อนำไปพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดำเนินการในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามกระบวนการขั้นการสะท้อนผลการพัฒนา (ระยะปลายน้ำ) มีกำหนดการดังตาราง 28

ในกระบวนการสะท้อนผลการดำเนินงาน ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญได้ร่วมวงในการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) ร่วมกับผู้บริหาร คณะครู เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ (Coach) ในการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดังนี้

1. ดร. พิทยา แสงสว่าง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. นางสาวน้ำอ้อย สุขเลิศ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
3. นางสาวกิตติยา ทองเกษม นัก ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

ตาราง 28 แสดงกำหนดการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection)

วัน	เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
23 กุมภาพันธ์ 2568	13.00 - 13.30 น.	1. เตรียมความพร้อม	Day 1
	13.30 - 16.30 น.	2. การสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection)	

1.8 การประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline)

การประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) โดยผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน เป็นผู้ประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านสุขสำราญ จำนวน 15 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนกลุ่มทดลองการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2. เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) (ระยะปลายน้ำ) การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยสร้างแบบสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) (ระยะปลายน้ำ) แล้วเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษาแล้วแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2 แบบประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อจัดประชุมสนทนากลุ่มกับผู้บริหารและครูร่วมกันสะท้อนผลใน 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 การนำผลลัพธ์และตัวชี้วัด (KRA : Key Result Area, KPI : Key Performance Indicator) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่จะนำไปปรับใช้ครั้งต่อไป และประเด็นที่ 2 ผลการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อนำไปพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

3.2 ข้อเสนอแนะผู้ให้คำปรึกษา/คำแนะนำ (Coach)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล แบบประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) จากผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลแบบสะท้อนผลการเรียนรู้และผลการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ โดยใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ใน 2 ประเด็น ดังนี้

4.1 การกำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัด (KRA : Key Result Area, KPI : Key Performance Indicator) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่จะนำไปใช้ต่อไป

4.2 ผลการสะท้อนผลการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อนำไปพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อเสนอแนะผู้ให้คำปรึกษา/คำแนะนำ (Coach)

4.4 วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) จากแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย โดยนำผลการประเมินมาตรวจให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 102)

4 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

3 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับมาก

2 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อย

1 หมายถึง มีพฤติกรรม หรือมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

4.5 วิเคราะห์ผลการประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline)

4.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินตนเองในประเด็นความเหมาะสมตามองค์ประกอบการประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ 4 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103)

3.50 – 4.00 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

2.50 – 3.49 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับมาก

1.50 – 2.49 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

1.00 – 1.49 หมายถึง รายการนั้นมีการปฏิบัติในระดับน้อย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ประกอบด้วย 3 วงรอบที่ 1 ระยะต้นน้ำ วงรอบที่ 2 ระยะกลางน้ำ และวงรอบที่ 3 ระยะปลายน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการพัฒนาตามวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research Cycle) 4 ขั้นตอน (3 วงรอบ) มีผลดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการดำเนินการระยะต้นน้ำ

ตอนที่ 2 ผลการดำเนินการระยะกลางน้ำ

ตอนที่ 3 ผลการดำเนินการระยะปลายน้ำ

ตอนที่ 1 ผลการดำเนินการระยะต้นน้ำ

1.1 ผลการศึกษาโรงเรียนที่มีบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

โรงเรียนบ้านหนองกุลา อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1. บริบทของโรงเรียน

โรงเรียนบ้านหนองกุลา ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลหนองกุลา อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 1 มีพื้นที่ทั้งสิ้น 11 ไร่ 99.5 ตารางวา เดิมชื่อ โรงเรียนวัดหนองหลวง ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2469 ชาวบ้านและครูเก่าๆ เล่าว่าเดิมที่มีพระภิกษุรูปหนึ่งชื่อ อาจารย์แดง เป็นผู้สอนหนังสือโดยอาศัยศาลาวัดหนองหลวง เป็นสถานที่เล่าเรียน ต่อมาอาจารย์แดงได้ลาสิกขาบทออกมาถือเพศเป็นฆราวาสใช้ชื่อว่า นายสังวาลย์ คงประดิษฐ์การศึกษาสมัยนั้นดำรงอยู่ได้ด้วยเงินศึกษาพลี ต่อมา พ.ศ. 2482 ได้รับงบประมาณของทางราชการมาก่อสร้างอาคารเรียนเอกเทศถาวรสร้างในที่ดินราษฎรอุทิศให้ 3 ราย ได้แก่ 1. นายสวาสดี วิชัย 2. นายปลั่ง ชัยเชย 3. ขุนเกื้อ กุลารักษ์ ขณะนั้นมีนายสวาสดี วิชัย เป็นครูใหญ่ อาคารดังกล่าวใช้ได้เพียง 5 ปี จนกระทั่งปี พ.ศ. 2509 คณะครูวัดหนองหลวงพร้อมด้วย นายสำราญ พัฒแหวน กำนันตำบลหนองกุลาสมัยนั้นได้ประชุมกันและตกลงสร้างอาคารถาวร ขนาด 6 ห้องเรียน ในที่ดิน

ของทางโรงเรียนตามที่มีผู้ทักให้ดังกล่าว ทั้งนี้ได้เรียไว้สตุก่อสร้างจากราษฎรในหมู่บ้าน วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2511 ย้ายจากศาลาวัดหนองหลวงมาเรียนอาคารหลังใหม่จนถึงปัจจุบัน

1.1 ทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา

วิสัยทัศน์ของโรงเรียน (School Vision) : โรงเรียนบ้านหนองกุลาเป็นโรงเรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จัดการศึกษาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาวะ เปลี่ยนแปลงเชิงระบบด้วยนวัตกรรมจิตศึกษา PBL PLC เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรแกนกลางฯ

พันธกิจของโรงเรียน (School Mission) :

1. พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21
2. ส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนให้มีความสามารถด้านวิชาการ ดนตรี กีฬา ทักษะชีวิต และวิชาชีพ
3. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
4. ดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเข้มแข็ง เพื่อส่งเสริม พัฒนา ช่วยเหลือเด็กทุกด้านเพื่อให้สามารถพัฒนาตามศักยภาพความถนัดของตนเอง
5. บริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดการศึกษาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เอกลักษณ์ของโรงเรียน (School Unique) : โรงเรียนที่ใช้นวัตกรรมจิตศึกษา PBL PLC จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเสริมศักยภาพของนักเรียน

อัตลักษณ์ (Identity) ของนักเรียน : “นักเรียนมีความรู้ความสามารถ ด้านวิชาการ วิชาชีพ และวิชาทักษะชีวิต”

ปรัชญาของโรงเรียน (School Philosophy) : นตฺถิ ปญฺญาสมมา อาภา – แสงสว่างเสมอด้วยปัญญา ไม่มี

เป้าหมายโรงเรียน (School Goal) : เป็นศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาทักษะสมองเพื่อจัดการชีวิตสู่ความสำเร็จ (EF: Executive Functions Learning Center) โดยใช้นวัตกรรมหลัก “จิตศึกษา PBL PLC” พัฒนาทักษะพื้นฐาน ทักษะกำกับตนเอง และทักษะปฏิบัติ เพื่อให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น เรียนรู้เป็น แก้ปัญหาเป็น อยู่กับคนอื่นเป็น และ มีความสุข ที่มา: โรงเรียนบ้านหนองกุลา (2567)

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ทำให้ได้ข้อมูลอันนำมาสู่การวิเคราะห์และ อธิบายถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคต่างๆ ของโรงเรียนบ้านหนองกุลา ส่งผลให้โรงเรียน ได้รับรางวัลต่างๆ ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลจากการเก็บข้อมูล ทั้งการสัมภาษณ์บุคลากรหลัก และการศึกษาเอกสารที่

เกี่ยวข้องในประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่เป็นเลิศ ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว 2) ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง 3) ด้านการเข้าใจและความรู้สึกของเด็ก 4) ด้านการแก้ปัญหา 5) ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก และ 6) ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ดังนี้

2.1 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal)

2.1.1 ขั้นตอนกระบวนการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal)

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal) มีขั้นตอนและกระบวนการในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของโรงเรียนบ้านหนองกู่ลา พบว่า โรงเรียนได้ยึด หลักการในการขับเคลื่อนโรงเรียนบ้านหนองกู่ลา โดยกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนไว้ชัดเจน ว่า “โรงเรียนบ้านหนองกู่ลาเป็นโรงเรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จัดการศึกษาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เปลี่ยนแปลงเชิงระบบด้วยนวัตกรรมจิตศึกษา PBL PLC เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรแกนกลางฯ

โดยมีวัตถุประสงค์ในการขับเคลื่อน มีดังนี้

(1) โรงเรียนตระหนักและให้ความสำคัญกับการเรียนรู้การพัฒนาทักษะสมองเพื่อจัดการชีวิตสู่ความสำเร็จ (EF: Executive Functions Learning Center) โดยใช้นวัตกรรมหลัก “จิตศึกษา PBL PLC” พัฒนาทักษะพื้นฐาน ทักษะกำกับตนเอง และทักษะปฏิบัติ เพื่อให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น เรียนรู้เป็น แก้ปัญหาเป็น อยู่กับคนอื่นเป็น และ มีความสุข” สอดคล้องกับดำเนินการตามนโยบายในโครงการของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ในโครงการ “4CEF+ Development Mobile Kit

(2) มุ่งพัฒนานักเรียนอย่างรอบด้าน พร้อมสร้างโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมและทั่วถึง โดยใช้การส่งเสริมวินัยเชิงบวกเป็นแนวทาง เพื่อให้นักเรียนเติบโตอย่างมีคุณภาพ มีวินัยในตนเอง และพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...โรงเรียนได้มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา นักเรียน และบุคลากร ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน คือ ถ้ามองจากวิสัยทัศน์ของโรงเรียน เราเน้นการพัฒนานักเรียนอย่างรอบด้าน ทั้งในด้าน คุณธรรม จริยธรรม และการสร้างพฤติกรรมที่ดี เรามุ่งเน้นให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง พร้อมทั้งเสริมสร้างทักษะชีวิตต่างๆ ตามวัยของเขา โดยใช้แนวทางการสนับสนุนและส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกู่ลา (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

"...โรงเรียนของเรามีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนและเสริมสร้างคุณภาพของนักเรียนรอบด้าน อย่างเท่าเทียม และทั่วถึงให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และพันธกิจของโรงเรียน ถ้าพูดถึงหลักการหรือเป้าหมาย มีแนวคิดที่ว่า นักเรียนที่นี้เป็นนักเรียนที่ต้องการการสนับสนุนและโอกาสในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นโอกาสทางการศึกษา โอกาสในการพัฒนาตนเอง และการสร้างพฤติกรรมที่ดี..."

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนโรงเรียนบ้านหนองกุลา(วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

2.1.2 เทคนิคและวิธีการในการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการในการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมวินัยเชิงบวกพบว่า โรงเรียนบ้านหนองกุลานำการส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านการเตรียมสภาวะจิต เช่น กิจกรรม Body Scan และจิตศึกษา ร่วมกับการประชุมผู้ปกครองเพื่อกำหนดเป้าหมายร่วมกัน กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนแฝงแนวทางวินัยเชิงบวก มีการนำเสนอผ่าน PLC และใช้การสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ พร้อมประเมินผลด้วยวิธี DE อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ใช้เทคนิคจิตวิทยาเชิงบวกและการให้คุณค่านักเรียนเพื่อสร้างวินัยด้วยความเข้าใจ แทนการใช้ความรุนแรง

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...ในส่วนของการ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก เราได้ดำเนินการผ่าน กิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ซึ่งทุกกิจกรรมจะถูกออกแบบให้มีการส่งเสริมวินัยเชิงบวกเป็นวิถีปฏิบัติของโรงเรียน โดยใช้แนวทางต่าง ๆ เช่น จิตวิทยาเชิงบวก, จิตศึกษา, สนามพลังบวก และการให้ความสำคัญกับนักเรียนทุกคน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และสร้างสังคมโรงเรียนที่อบอุ่นและปลอดภัยสำหรับนักเรียนทุกคน" "การดำเนินงานทั้งหมดนี้จะได้รับการ วัดและประเมินผลโดยใช้แนวทาง Developmental Evaluation (DE) ที่มีการประเมินตั้งแต่ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อให้มั่นใจว่าการพัฒนาและการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของโรงเรียนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ..."

"...สุดท้ายนี้ เราเชื่อว่าการพัฒนาสภาวะจิตที่ดี ไม่ว่าจะเป็นของนักเรียน ครู หรือผู้ปกครอง จะช่วยให้กระบวนการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างราบรื่น และส่งผลให้เกิดพัฒนาการที่ดีในทุกมิติของโรงเรียน..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุลา (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

"...ทุกครั้งที่นักเรียนทำสิ่งที่ดี เราจะไม่ลืมที่จะชมเชยและเสริมแรงให้ เช่น การให้คำชม การให้รางวัล หรือการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ เพื่อให้ให้นักเรียนรู้สึกว่าการพัฒนาที่ดีนั้นมีคุณค่า..."

"...กฎเกณฑ์ในชั้นเรียนไม่ได้มาจากครูฝ่ายเดียว แต่เราจะร่วมกันสร้าง นักเรียนจะได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ เพื่อให้เข้าใจถึงผลของการกระทำของตัวเอง และนำไปสู่การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เหล่านั้นอย่างมีวินัย"

หัวหน้ากลุ่มงานการส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองกุลา (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

2.2.3 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยาย

โอกาสทางการศึกษา

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า โรงเรียนบ้านหนองกุลาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาแห่งนี้ประสบความสำเร็จในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยดูแลนักเรียนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านวิชาการ สุขภาพ และจิตใจ ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น คะแนนสอบเพิ่มขึ้น และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ผ่านโครงการที่หลากหลายและการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และชุมชน ทำให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้อย่างยั่งยืน.

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...ในด้านความรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองกุลาได้พัฒนาขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะผลคะแนนการทดสอบ O-NET, NT, RT ที่สูงขึ้นทุกปี ซึ่งเกิดจากการส่งเสริมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี โรงเรียนให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่เสริมทักษะต่างๆ และการสนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนแต่ละคน การเสริมสร้างวินัยเชิงบวกช่วยให้พวกเขามีสมาธิในการเรียนรู้ และทำให้คะแนนการทดสอบสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุลา (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

"...ในด้านร่างกาย โรงเรียนบ้านหนองกุลาให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสุขภาพและความแข็งแรงของนักเรียน โดยจัดกิจกรรมทางกายอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการออกกำลังกายและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬา ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยพัฒนาร่างกายให้แข็งแรง แต่ยังส่งผลดีต่อการพัฒนาวินัยเชิงบวกของนักเรียน การส่งเสริมให้เด็กๆ มีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอช่วยสร้างระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อตนเอง การมีร่างกายที่แข็งแรงช่วยให้พวกเขามีสมาธิในการเรียนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้โรงเรียนยังเน้นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกันในทีม ซึ่งช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนและเสริมทักษะทางสังคมอีกด้วย การสนับสนุนให้เด็กๆ มี

กิจกรรมทางกายที่หลากหลายจึงเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและพัฒนาการของนักเรียนในทุกด้าน...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนโรงเรียนบ้านหนองกุลา
(วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

“...ในด้านจิตใจ โรงเรียนบ้านหนองกุลาให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และจิตใจของนักเรียน โดยเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นและสนับสนุนให้เด็กๆ รู้สึกมีคุณค่าและมั่นใจในตนเอง การเสริมสร้างจิตใจที่แข็งแกร่งช่วยให้พวกเขามีความสามารถในการรับมือกับความท้าทายและอุปสรรคในชีวิตได้ดีขึ้น โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการทำงานร่วมกับผู้อื่น การจัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างจิตใจ ...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนโรงเรียนบ้านหนองกุลา
(วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

2.2 สารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

2.2.1 ขั้นตอน กระบวนการสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) พบว่า Q-info ช่วยให้ครูเช็คชื่อนักเรียนผ่านมือถือแบบเรียลไทม์ ทำให้โรงเรียนทราบข้อมูลการมาเรียนทันที และสามารถวิเคราะห์แนวโน้มการขาดเรียนได้อย่างแม่นยำ ช่วยให้สามารถติดตาม ดูแล และแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่ ส่งผลดีต่อการส่งเสริมวินัยและลดการขาดเรียนของนักเรียน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...Q-info ทำให้ครูประจำชั้นสามารถเช็คชื่อนักเรียนได้ผ่านแอปพลิเคชันในโทรศัพท์มือถือ ทันทีที่นักเรียนเข้าชั้นเรียน ซึ่งช่วยให้โรงเรียนทราบข้อมูล จำนวนนักเรียนที่มาเรียนในแต่ละวัน และยังสามารถนำไปวิเคราะห์เป็นสถิติ เช่น เปอร์เซ็นต์การขาดเรียนในแต่ละเดือน เทอม หรือปีการศึกษา เนื่องจาก Q-info เก็บข้อมูลแบบเรียลไทม์ ทำให้เราสามารถมองเห็นแนวโน้มของพฤติกรรมมาเรียนของนักเรียนได้อย่างชัดเจน และหากพบว่านักเรียนคนใดขาดเรียนผิดปกติ ระบบจะช่วยให้เราสามารถ เข้าไปดูดูแลและแก้ไขปัญหาได้อย่างทันทั่วทั้งที่ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในการส่งเสริมวินัยของนักเรียนและช่วยลดปัญหาการขาดเรียน...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองกุลา

(วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

2.2.2 เทคนิคและวิธีการการจัดทำและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการการจัดทำและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) โรงเรียนสามารถเพิ่มข้อมูลในระบบสารสนเทศได้อย่างสะดวก ครอบคลุมทุกกลุ่มงาน โดยเฉพาะระบบ Q-info ที่ช่วยให้ครูบันทึกข้อมูลนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านการมาเรียน สุขภาพ ผลการเรียนรู้ และพฤติกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการติดตามและพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...ระบบสารสนเทศของโรงเรียนเราได้มาจาก 2 แหล่งหลัก คือ ข้อมูลจากภายในโรงเรียน และ ข้อมูลจากภายนอกองค์กร เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สามารถสนับสนุนการดำเนินงานและการตัดสินใจของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เรามีวิธีการดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้ กำหนดเป้าหมายในการรวบรวมข้อมูล ว่าต้องการใช้ข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ใด ออกแบบเครื่องมือที่เหมาะสม สำหรับการเก็บข้อมูลให้ครอบคลุมและถูกต้อง กำหนดกลุ่มตัวอย่าง ที่จะใช้ในการสำรวจข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นตัวแทนที่ถูกต้อง จัดทำแผนรวบรวมข้อมูล ให้มีความเป็นระบบ จัดหาทีมสำรวจข้อมูล ที่มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเก็บข้อมูล ดำเนินการรวบรวมข้อมูล (Data Collection) ตามแผนที่วางไว้ กระบวนการทั้งหมดนี้ช่วยให้โรงเรียนมีข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง แม่นยำ และสามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนาโรงเรียน นักเรียน และบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุลา (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

“...การเพิ่มระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพสามารถดำเนินการได้อย่างสะดวก โดยสามารถเพิ่มข้อมูลลงในระบบได้โดยตรง ครอบคลุมทั้ง กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารงานทั่วไป ตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด และสามารถเพิ่มเติมข้อมูลได้ตามปฏิทินที่กำหนด สำหรับ Q-info ครูประจำชั้นสามารถ บันทึกและอัปเดตข้อมูลของนักเรียน ได้ตลอดเวลา เช่น เวลาการมาเรียนของนักเรียน ทั้งแบบรายวันและรายวิชา ข้อมูล น้ำหนัก ส่วนสูง และสุขภาพพื้นฐาน ผลการสอบ คะแนนกิจกรรม คะแนนคุณลักษณะคะแนนจากกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น วิชาแนะแนว ลูกเสือ ชุมนุม บันทึกผลการเรียนรายวิชา (ปพ.5) และรายงานผล

พัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคล (ปพ.6) ด้วยระบบนี้ เราสามารถติดตามพฤติกรรมและผลการเรียนของนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถใช้ข้อมูลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ..."

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองกุลา
(วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

2.2.3 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า โดยโรงเรียนบ้านหนองกุลาใช้ระบบสารสนเทศในการติดตามพฤติกรรมนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยรวบรวมข้อมูลด้านการมาเรียน พฤติกรรม ผลการเรียน การเยี่ยมบ้าน และการประเมินแบบ SDQ, EQ เพื่อเข้าใจนักเรียนรายบุคคล ครูประจำชั้นมีบทบาทในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ และแบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อวางแผนช่วยเหลือได้อย่างตรงจุด นอกจากนี้ ยังใช้สารสนเทศในการเสริมแรงบวก ชื่นชมพฤติกรรมดี และจัดทำคู่มือนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจในกฎระเบียบอย่างชัดเจน นำไปสู่การส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างมีประสิทธิภาพ

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...โรงเรียนใช้ ระบบสารสนเทศ ในการ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน เช่น การมาเรียน พฤติกรรม และผลการเรียน เพื่อติดตามและแก้ไขปัญหาได้อย่างทันทั่วทั้งที่ รวมถึงใช้ ข้อมูลการเยี่ยมบ้าน และแบบประเมินพฤติกรรม (SDQ, EQ) เพื่อเข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคล นอกจากนี้ ระบบยังช่วย แจ้งเตือน ติดตาม และวางแผนกิจกรรมส่งเสริมวินัยเชิงบวก เพื่อให้การพัฒนานักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุลา (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

"...การใช้ ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของนักเรียน โดยเราใช้ เทคนิคและวิธีการที่เป็นระบบ เพื่อให้สามารถติดตามและดูแลนักเรียนได้อย่างรอบด้าน ซึ่งประกอบไปด้วย ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการเยี่ยมบ้าน ทำให้เราทราบถึงสภาพแวดล้อมของนักเรียน เข้าใจปัญหาหรืออุปสรรคที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถวางแผนการช่วยเหลือได้อย่างตรงจุด ข้อมูลการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ช่วยให้เราสามารถติดตามพฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียนรู้ การเข้าเรียน และพฤติกรรมเชิงบวก เพื่อใช้เป็นแนวทาง

ในการให้คำแนะนำและพัฒนาได้อย่างเหมาะสมสารสนเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในชั้นเรียน ทำให้เราสามารถติดตามพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งให้คำชื่นชมและเสริมแรงด้านบวก เพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนพัฒนาตนเอง การใช้สารสนเทศเหล่านี้ช่วยให้เราสามารถ ดูแลนักเรียนแบบองค์รวม และนำไปสู่การ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก อย่างมีประสิทธิภาพ..."

"...ครูประจำชั้นมีบทบาทสำคัญในการ บันทึกข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) โดยเรารวบรวมข้อมูลจากการ ทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อสนับสนุนและประเมินพฤติกรรม ผ่านแบบประเมินต่าง ๆ เช่น SDQ, EQ, แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกตพฤติกรรม รวมถึงบันทึกข้อมูลลง เอกสารและโปรแกรม กคศ. นอกจากนี้ ครูยัง เยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อเก็บข้อมูลด้านสภาพแวดล้อม และนำมา วิเคราะห์แยกนักเรียนตามกลุ่ม เช่น เรียนเก่ง เรียนอ่อน นักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรม หรือ ขาดวินัย เพื่อให้สามารถช่วยเหลือได้ตรงจุด สุดท้าย โรงเรียนยังให้ความสำคัญกับ การสร้างความตระหนักในเรื่องกฎระเบียบ โดยการจัดทำ คู่มือนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและ ปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง..."

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองกุดลา
(วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

2.3 การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning)

2.3.1 ขั้นตอน กระบวนการการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า โรงเรียนบ้านหนองกุดลาใช้กระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยบูรณาการในทุกวิชา ผ่านการสร้างบรรยากาศปลอดภัย ให้นักเรียนมีส่วนร่วม ตั้งกฎร่วมกัน และรับผิดชอบตนเอง ครูใช้กิจกรรมกลุ่ม การสะท้อนตนเอง การชื่นชม และเทคนิคการเตรียมจิตใจ เช่น Morning Circle และ Brain Gym เพื่อฝึกวินัยภายใน เสริมแรงเชิงบวก และสร้างการเรียนรู้ที่มีความหมายและอบอุ่น

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...โรงเรียนของเรา มุ่งเน้นให้ การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยกระบวนการนี้ถูกบูรณาการอยู่ใน ทุกวิชา ผ่านการ ออกแบบ หน่วยการเรียนรู้ตามแผนการสอน กระบวนการจัดการเรียนรู้เน้นให้ครูสร้าง

บรรยากาศที่ ปลอดภัยและเป็นมิตร เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม ตั้งคำถาม แสดงความคิดเห็น และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง ครูจะใช้เทคนิคการสอนที่ เคารพความแตกต่างของผู้เรียน ส่งเสริมการคิดเชิงบวก และสร้างแรงจูงใจให้เด็กมีวินัยในตนเอง นอกจากนี้ โรงเรียนยังสนับสนุนให้ครู ใช้กิจกรรมที่ช่วยฝึกวินัย เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การแก้ปัญหาผ่านกระบวนการเรียนรู้ และการประเมินที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเอง สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้วินัยเชิงบวกเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ในทุกห้องเรียน..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุลา (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

"...ในฐานะครู เรานำ วินัยเชิงบวกมาผสานกับทุกหน่วยการเรียนรู้ โดยออกแบบแผนการสอนให้สอดคล้องกับ เป้าหมายการพัฒนาเด็กนักเรียนทั้งด้านวิชาการและพฤติกรรม กระบวนการเรียนรู้เริ่มจาก การสร้างข้อตกลงในชั้นเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการกำหนดกฎเกณฑ์ ทำให้พวกเขารู้สึกเป็นเจ้าของและรับผิดชอบร่วมกัน เราใช้ กิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างวินัย เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การมีบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน และการสะท้อนตนเองหลังการเรียนรู้ ทุกวิชาจะมี การฝึกฝนวินัยผ่านกระบวนการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นการตรงต่อเวลา การจัดระเบียบการเรียนรู้ของตนเอง หรือการเรียนรู้ผ่านสถานการณ์จริง ครูมีบทบาทในการ ให้คำชื่นชม เสริมแรงเชิงบวก และสร้างบรรยากาศที่ทำให้นักเรียน เห็นความสำคัญของวินัยในชีวิตประจำวัน กระบวนการเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนไม่เพียงแค่ เรียนรู้เนื้อหาวิชา แต่ยังพัฒnavินัยในตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเป็นพลเมืองที่ดีในอนาคต..."

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองกุลา
(วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

"...กิจกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียนเราให้ความสำคัญกับ การเตรียมสภาวะจิต ของนักเรียนก่อนเข้าสู่บทเรียน โดยใน ชั้นเตรียม ครูและนักเรียนเริ่มต้นวันด้วยความเคารพ Morning Circle ทักทายกันอย่างอบอุ่น ตามด้วยกิจกรรม Brain Gym เพื่อกระตุ้นสมอง และร่างกายให้พร้อมสำหรับการเรียนรู้ ครูนำพานักเรียน กลับมาอยู่กับปัจจุบัน ผ่านการรับรู้ลมหายใจ และใช้คำถามสะท้อนความคิด เช่น "เมื่อพี่ ๆ ดูรูปวาดและฟังเรื่องเล่าเรื่องนี้ แล้ว รู้สึกอย่างไร?" หรือ "พี่ ๆ คิดว่าตัวเองทำอะไรได้ดี และอยากพัฒนาอะไรเพิ่มขึ้น?" สิ่งเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการคิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยงตนเองกับผู้อื่น ใน ชั้นจบ ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนา สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ พร้อม Empower และชื่นชมความตั้งใจของทุก

คน สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยส่งเสริมวินัยเชิงบวก และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่น..."

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองกุดลา
(วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

2.3.2 เทคนิคในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เทคนิคในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองกุดลาส่งเสริมวินัยเชิงบวก ผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีที่บูรณาการจิตศึกษาและจิตวิทยาเชิงบวกอย่างเป็นระบบ พร้อมดำเนินโครงการต่าง ๆ เช่น ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พัฒนาคุณธรรม และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาวินัยอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...โรงเรียนของเราส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่าน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะในกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ซึ่งมีการบูรณาการ จิตศึกษา เข้าไปในทุกกระบวนการเรียนรู้ จิตศึกษาเป็น กระบวนการพัฒนาสมองส่วนหน้า ที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม และวินัย ผ่านกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียน ฝึกคิดอย่างเป็นระบบ เช่น สนามพลังบวก ที่ใช้ น้ำเสียงนุ่มนวล ให้เด็กตั้งใจฟัง และซึมซับแนวคิดด้านวินัย ครูทุกคนใช้ จิตเชิงบวก ทั้งในและนอกแนวจิตศึกษา โดยมุ่งเน้น ความเข้มข้น จริงจัง และจริงใจ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง นอกจากนี้ โรงเรียนยังใช้ กระบวนการ PLC เพื่อให้ครูได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาวินัยของนักเรียนอย่างเป็นระบบ ซึ่งช่วยให้การส่งเสริมวินัยเชิงบวกเกิดขึ้นอย่างยั่งยืน..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุดลา (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

"...ในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ครูได้นำการส่งเสริมวินัยเชิงบวก มาสอดแทรกใน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและโครงการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบตัวอย่างเช่น ใน กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เราสอดแทรก จิตศึกษา เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และวินัยของนักเรียน ผ่าน กิจกรรมสนามพลังบวก ที่ฝึกการตั้งใจฟัง การใช้เสียงเบา ๆ และการให้เกียรติกันนอกจากนี้ โครงการต่าง ๆ เช่น โครงการพัฒนา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และโครงการส่งเสริมจิตวิทยาเชิงบวก ล้วนช่วยเสริมสร้างวินัยให้กับนักเรียน ทั้งในด้านความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน และการควบคุมตนเอง..."

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองกุงลา (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

2.3.3 แนวปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แนวปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองกุงลาใช้ตัวชี้วัดที่ชัดเจนในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก เช่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ค่านิยม 12 ประการ และจิตศึกษา โดยบูรณาการในทุกวิชา ผ่านการสร้างข้อตกลง การใช้คำชม การสะท้อนคิด และ PLC ครูใช้แบบสังเกตแบบประเมินตนเอง และระบบ Q-info เพื่อติดตามพฤติกรรมรายวัน ประเมินวินัยเชิงบวกอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดวินัยจากภายในและนำไปใช้ในชีวิตจริง

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) มีตัวชี้วัดในการส่งเสริมวินัย อย่างชัดเจน ได้แก่ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เน้น ความมีวินัย ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์ ค่านิยมของคนไทย 12 ประการ ที่ปลูกฝัง ความมีระเบียบวินัย เคารพกติกา และความเป็นพลเมืองที่ดีตัวชี้วัดจิตศึกษา ด้านวินัย ที่มุ่งเน้น การฝึกควบคุมตนเอง มีสติ และปฏิบัติตามกฎระเบียบโดยสมัครใจ..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุงลา (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

"...แนวปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก คือการสร้างสภาพแวดล้อมที่ทำให้นักเรียน เกิดวินัยจากภายใน โดยไม่ใช้การบังคับ แต่เน้นการปลูกฝังผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นมิตรและสร้างแรงจูงใจ สร้างข้อตกลงในชั้นเรียนร่วมกัน – ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ ทำให้พวกเขารู้สึกเป็นเจ้าของกฎ และปฏิบัติตามด้วยความเข้าใจ ใช้จิตศึกษาเป็นแนวทาง – นำกระบวนการจิตศึกษามาใช้ เช่น กิจกรรมสนามพลังบวก การฝึกสติ และการสะท้อนตนเอง เพื่อช่วยให้นักเรียนมีสมาธิ และควบคุมตนเองได้ดีขึ้น ใช้คำชื่นชมและเสริมแรงเชิงบวก –

เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ดี ครูจะเน้นการชื่นชมแทนการตำหนิ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการรักษาวินัย บูรณาการวินัยเชิงบวกในทุกวิชา – ไม่ว่าจะเป็นวิชาหลักหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูสามารถสอดแทรกการฝึกระเบียบวินัย เช่น ความตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ และการทำงานเป็นทีม ใช้ PLC และการสะท้อนคิด – ครูทำงานร่วมกันในการพัฒนาวิธีการสอนที่ช่วยส่งเสริมวินัยเชิงบวก พร้อมทั้งให้นักเรียน สะท้อนพฤติกรรมของตนเอง ผ่านแบบประเมินตนเองหรือการพูดคุยในชั้นเรียน..."

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองกู่ลา (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

"...โรงเรียนของเรามี เครื่องมือวัดและประเมินผลการมีวินัยของนักเรียน อย่างเป็นระบบ โดยใช้แนวทางที่หลากหลายเพื่อให้สามารถติดตามพฤติกรรมและพัฒนาวินัยของนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง การประเมินผลรายชั่วโมงและรายวัน ครูผู้สอนใช้ การสังเกตพฤติกรรม ในห้องเรียน วัดผลผ่าน การตรงต่อเวลา การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย และการปฏิบัติตามข้อตกลงของชั้นเรียน การประเมินผลทุกระดับชั้น ใช้ แบบสังเกต แบบประเมินตนเอง และแบบประเมินจากเพื่อน เพื่อดูพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนอย่างครอบคลุม ใช้ตัวชี้วัดจากจิตศึกษา – ประเมินการ ควบคุมตนเอง ความรับผิดชอบ และการมีสติ ผ่านกระบวนการจิตศึกษา เช่น สนามพลังบวก และการสะท้อนตนเอง การใช้ Q-info – ครูสามารถบันทึกข้อมูลวินัยของนักเรียน เช่น การมาเรียน พฤติกรรมในชั้นเรียน และพฤติกรรมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อใช้วิเคราะห์และปรับปรุงแนวทางการสอน การสะท้อนคิด (Reflection) – นักเรียนสะท้อนพฤติกรรมของตนเองผ่าน การเขียนบันทึกจิตศึกษา หรือแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกู่ลา (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

"...ครูใช้ แบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อติดตามความมีวินัยของนักเรียน เช่น ความตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ และการปฏิบัติตามข้อตกลง ในชั้นเรียน นอกจากนี้ ยังใช้แบบประเมินจิตศึกษา เพื่อวัด สมาธิ การสะท้อนคิด และพฤติกรรมที่แสดงถึงวินัยจากภายใน ซึ่งช่วยส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างมีประสิทธิภาพ..."

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองกู่ลา (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

2.4 กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community)

2.4.1 ขั้นตอน กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองกู่ใช้กระบวนการ PLC โดยเริ่มจากการเตรียมสภาวะจิตด้วยจิตศึกษา จากนั้นครูแลกเปลี่ยนแนวทางการสอน สะท้อนผล วิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียน และร่วมกันแก้ปัญหา พร้อมบันทึกแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อพัฒนาและขยายผลในระดับโรงเรียน กระบวนการนี้ช่วยให้ครูเกิดแรงบันดาลใจและสร้างวัฒนธรรมวินัยเชิงบวกในโรงเรียน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...ขั้นตอนกระบวนการ PLC ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก เตรียมสภาวะจิต ใช้จิตศึกษา และกิจกรรมสร้างสมาธิให้ครูพร้อมรับฟังและแลกเปลี่ยนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครูต้นเรื่อง แบ่งปันแนวทางการสอนที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก Reflection สะท้อนผลที่เกิดขึ้น วิเคราะห์พฤติกรรมและผลลัพธ์ของนักเรียนอภิปรายแก้ไขปัญหา ร่วมกันหาแนวทางปรับปรุง พร้อมบันทึก FA NOTE สรุปแนวทางนวัตกรรม – นำแนวปฏิบัติที่ดีมาพัฒนาการเรียนการสอน Empower ส่งเสริมพลังบวกและแรงบันดาลใจให้ครูนำไปใช้จริง ขยายผลสู่ระดับโรงเรียน ปรับปรุงและติดตามผลเพื่อพัฒนาวินัยเชิงบวกในทุกระดับ PLC ช่วยให้ครูพัฒนาแนวทางการสอนและสร้างวินัยเชิงบวกเป็นวัฒนธรรมในโรงเรียน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกู่ (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

“...กระบวนการ PLC ในโรงเรียนของเราเริ่มต้นจาก การเตรียมสภาวะจิต ให้ทุกคนจดจ่อและเปิดใจรับฟังกัน จากนั้นครูต้นเรื่องจะเป็นผู้นำในการ แลกเปลี่ยนแนวทางการเรียนการสอนและถอดบทเรียน ในแต่ละวง PLC ไม่ว่าจะเป็น ระดับชั้นเรียน สายชั้น หรือหมวดวิชา ครูจะร่วมกัน แลกเปลี่ยนปัญหาในห้องเรียน และช่วยกันหาทางแก้ไข ก่อนจะนำแนวทางเหล่านี้ไปสะท้อนใน PLC ระดับโรงเรียน เพื่อขยายผลและพัฒนาแนวทางที่เป็นรูปธรรม สุดท้าย Empower เป็นสิ่งที่ทำให้ PLC มีพลัง เพราะทุกคนได้รับโอกาสในการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และร่วมกันพัฒนาแนวทางการสอนที่ช่วยยกระดับการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดีขึ้น...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองกู่ (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

2.4.2 เทคนิคและวิธีการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองกู่ใช้ PLC เป็นสนามพลังบวก เปิดพื้นที่ให้ครูแลกเปลี่ยนแนวการสอนและแก้ปัญหานักเรียน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาครู ผู้เรียน และโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...การทำงานให้มีพลัง ต้องอาศัย สนามพลังบวก ที่เปิดโอกาสให้ทุกคน พุดคุย แลกเปลี่ยนได้อย่างอิสระ ในกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ที่โรงเรียนของเรา เราสร้างพื้นที่ให้ครูสามารถ พุดอะไรก็ได้ โดยมีเพื่อนครูและผู้บริหาร รับฟัง ด้วยใจที่เปิดกว้าง ไวใจซึ่งกันและกัน...”

“...PLC คือพื้นที่ของ การแบ่งปันความสำเร็จ แก้ปัญหาของนักเรียน และตอบสนอง ต่อปัญหาได้อย่างรวดเร็ว ยังมีหลายมุมมอง แนวทางแก้ปัญหาก็จะมีทางเลือกมากขึ้น เพราะ การเปิดใจคือกุญแจสำคัญ ที่ทำให้กระบวนการนี้บรรลุเป้าหมาย และส่งผลโดยตรง ต่อนักเรียน ประเด็นที่ 1: พัฒนาครูผู้สอน PLC ช่วยให้ครูพัฒนา สื่อและวิธีการสอน รวมถึง แนวทางแก้ไข พฤติกรรมของนักเรียนในห้องเรียน ครูสามารถหาหรือเรื่องปัญหาการเรียนการสอนในรายวิชาหรือหน่วยที่นักเรียนยังมีปัญหา และร่วมกันพัฒนา กิจกรรม/โครงการ ที่ตอบโจทย์การเรียนรู้ ประเด็นที่ 2: พัฒนาผู้เรียน ครูสามารถ สะท้อนพฤติกรรมของ นักเรียน เพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหา เช่น นักเรียนขาดวินัยและความรับผิดชอบต่อการ เรียน นักเรียนมีพฤติกรรมที่ต้องปรับปรุง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ใช้ การจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning) เพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน ประเด็นที่ 3: พัฒนา สถานศึกษา PLC ยังช่วยให้โรงเรียนพัฒนา สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีที่ทันสมัย สภาพแวดล้อมของห้องเรียน และที่สำคัญคือ สร้างวัฒนธรรมการยอมรับความคิดเห็นของ ผู้เรียน เพื่อให้พวกเขากล้าแสดงออก และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น "การทำ PLC ไม่ใช่แค่การประชุม แต่เป็น สนามพลังบวก ที่ทำให้เราร่วมมือกัน พัฒนาครู พัฒนาผู้เรียน และพัฒนาสถานศึกษา เพื่อให้โรงเรียนของเราก้าวไปข้างหน้าได้อย่างแท้จริง...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกู่ (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

“...โรงเรียนของเราดำเนินกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) อย่างต่อเนื่อง โดยจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง วันพุธ และวันพฤหัสบดี เวลา 16.00 - 17.00 น. (ครั้งละ 1 ชั่วโมง) ในช่วงเวลานี้ ครูและผู้บริหาร

จะได้ร่วมกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ สะท้อนแนวทางการสอน แก้ไขปัญหานักเรียน และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และส่งเสริมวินัยเชิงบวกในห้องเรียนอย่างเป็นรูปธรรม..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุลา (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

2.3.2 แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองกุลาใช้กระบวนการ PLC เพื่อพัฒนาครูและผู้บริหารในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยเริ่มจากกิจกรรมง่าย ๆ เช่น การจัดเก็บของเล่น เพื่อปลูกฝังความรับผิดชอบในเด็กปฐมวัย ผ่านขั้นตอนการวางแผน สะท้อนผล และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่วนครูผู้รับผิดชอบเน้นการใช้จิตศึกษา สนามพลังบวก และการเสริมแรงเชิงบวก รวมถึงการออกแบบกิจกรรมร่วมกันในวง PLC เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมนักเรียนและสร้างวินัยจากภายในอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...โรงเรียนของเราได้ดำเนิน กระบวนการ PLC เพื่อพัฒนาครูและผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการ แก้ปัญหาด้านวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ผ่าน กิจกรรมการจัดเก็บของเล่น ซึ่งช่วยปลูกฝังความรับผิดชอบและวินัยในตนเองให้กับเด็ก กระบวนการเริ่มต้นจากการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน PLC และ กำหนดแผนการดำเนินงาน เพื่อให้แนวทางการพัฒนาเป็นไปอย่างมีระบบ โดยมีขั้นตอนดังนี้ สร้างทีมงาน PLC ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน สร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้บุคลากรด้วยแนวทาง พาดู พาคิด พาทำ กำกับ ติดตาม และประเมินผล เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ใช้ข้อมูลจากระบบสารสนเทศ มาวิเคราะห์และพัฒนานักเรียนให้บรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้ เราได้ศึกษาสาเหตุของปัญหา และใช้แนวทางการแก้ไข เช่น ฝึกให้นักเรียนเป็นผู้นำ สอนเรื่องกฎระเบียบ สร้างแรงจูงใจ ผ่านกิจกรรมเสริมแรง และให้นักเรียนสะท้อนคิดถึงประโยชน์ของการมีวินัย ผลที่เกิดขึ้นจะถูก สะท้อนคิด (Reflection) เพื่อนำไปอภิปรายและแก้ไขปัญหาให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการพัฒนานักเรียน เราใช้ แบบสังเกตพฤติกรรม และการกำกับติดตาม เพื่อประเมินผล และสรุปแนวทางการพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน "PLC จึงไม่ใช่แค่การประชุม แต่เป็นเครื่องมือสำคัญในการ พัฒนาครู พัฒนาผู้เรียน และพัฒนาสถานศึกษา ให้เป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่แท้จริง..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกู่ (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

“...แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วย กระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community - PLC) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก คือการสร้างพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่เปิดกว้าง สนับสนุนการพัฒนาครูและผู้บริหารให้สามารถออกแบบการสอนที่ช่วยปลูกฝังวินัยในตนเองให้กับนักเรียน แนวทางที่เราดำเนินการ ได้แก่ เริ่มต้นด้วยการเตรียมสภาวะจิต - ใช้จิตศึกษาและกิจกรรมสร้างสมาธิก่อนเข้าสู่กระบวนการ PLC ให้ครูแบ่งปันแนวทางการสอนที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก เช่น การใช้จิตวิทยาเชิงบวก สนามพลังบวก และการเสริมแรงทางบวก สะท้อนและวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน - หาสาเหตุและร่วมกันแก้ไขปัญหาการขาดวินัยของนักเรียน ออกแบบกิจกรรมเสริมสร้างวินัย - เช่น การใช้ Active Learning, การตั้งข้อตกลงร่วมกัน และการให้แรงเสริมทางบวกติดตามผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง - ใช้ FA NOTE และแบบสังเกตพฤติกรรมเพื่อประเมินผล...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองกู่

(วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

2.5 กระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network)

2.5.1 ขั้นตอน กระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองกู่มีเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง ทั้งผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก ช่วยส่งเสริมวินัยเชิงบวก และพัฒนาการเรียนรู้อย่างรอบด้าน สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...โรงเรียนของเรามีเครือข่ายการทำงานร่วมกัน (School Network) ที่แข็งแกร่ง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก และพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเครือข่ายนี้ประกอบไปด้วย ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภายนอก และองค์กรเครือข่ายต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาและส่งเสริมทักษะที่นำไปต่อยอดได้...”

“...การมีเครือข่ายที่เข้มแข็ง จะช่วยให้โรงเรียนสามารถพัฒนานักเรียนได้อย่างรอบด้าน ส่งเสริมวินัยเชิงบวก และสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ยั่งยืน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกู่ลา (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

“...โรงเรียนของเรามี เครือข่ายการทำงานร่วมกัน (School Network) ที่เข้มแข็ง ซึ่งเป็นแรงสนับสนุนสำคัญในการพัฒนาการศึกษาและส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้กับนักเรียน โดยเครือข่ายหลักที่มีบทบาทสำคัญ เครือข่ายทั้งหมดนี้มีบทบาทสำคัญในการช่วยให้โรงเรียนสามารถพัฒนา นักเรียน ครู และสถานศึกษา อย่างรอบด้าน และร่วมกันสร้างสังคมการเรียนรู้ที่ยั่งยืน...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองกู่ลา
(วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

2.4.2 เทคนิคและวิธี การมีเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองกู่ลา ทำงานร่วมกับเครือข่ายโรงเรียนอย่างเข้มแข็ง เพื่อพัฒนาการศึกษาและส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้นักเรียนเติบโตเป็นคนดีและมีคุณภาพ

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...โรงเรียนของเราทำงานร่วมกับ เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) อย่างเข้มแข็ง เพื่อพัฒนานักเรียน ครู และสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยเครือข่ายสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการศึกษาและวินัยเชิงบวก การทำงานร่วมกับเครือข่ายเหล่านี้ ทำให้โรงเรียนของเราสามารถส่งเสริมการเรียนรู้และวินัยเชิงบวกได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ นักเรียนเติบโตเป็นคนดีและมีคุณภาพต่อไป...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกู่ลา (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

“...โรงเรียนบ้านหนองกู่ลาให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกับเครือข่ายโรงเรียน อย่างเข้มแข็งค่ะ เพราะเราเชื่อว่า การมีเครือข่ายที่ดีจะช่วยส่งเสริมการศึกษาและวินัยเชิงบวกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนของเราได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน เติบโตเป็นคนดี มีคุณภาพ และพร้อมเผชิญกับโลกอนาคตได้อย่างมั่นใจ...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกู่ลา (วันที่ 22 มีนาคม 2567)

“...ในฐานะครู ดิฉันเห็นว่าการมีเครือข่ายการทำงานร่วมกันที่เข้มแข็ง ทั้งจาก โรงเรียนเครือข่าย ผู้ปกครอง และชุมชน เป็นแรงสนับสนุนสำคัญที่ช่วยให้เราสามารถ ส่งเสริมวินัยเชิงบวกและพัฒนานักเรียนได้อย่างรอบด้าน เด็ก ๆ ได้เรียนรู้ทั้งในและนอก ห้องเรียน และเติบโตเป็นคนดี มีวินัย และมีคุณภาพ...”

ครูผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองกู่ลา

(วันที่ 22 มีนาคม 2567)

2.4.3 แนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการกระบวนการเครือข่ายการทำงาน ร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองกู่ลาใช้ เครือข่ายความร่วมมือ เช่น ผู้ปกครอง พระสงฆ์ และคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมกันส่งเสริมวินัย เชิงบวก ผู้ปกครองปลูกฝังวินัยที่บ้าน พระสงฆ์เสริมคุณธรรมผ่านหลักธรรม และคณะกรรมการร่วม สนับสนุนการดูแลนักเรียนโดยไม่ใช้ความรุนแรง ส่งผลให้นักเรียนมีวินัยและเติบโตอย่างมีคุณภาพ

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...โรงเรียนของเรามีเครือข่ายที่เข้มแข็งในการทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนานักเรียนทั้ง ด้านวินัย คุณธรรม และการเรียนรู้ โดยเครือข่ายหลักที่มีบทบาทสำคัญ ได้แก่

1. ผู้ปกครอง "ผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญในการปลูกฝังวินัยและทักษะชีวิต ให้กับ “ลูก” มอบ ความอบอุ่น ความปลอดภัย และความรัก ให้กับลูกให้กำลังใจ ชื่นชม และให้คำปรึกษา เมื่อพบปัญหา ฝึกให้ลูกมี ระเบียบวินัย รับผิดชอบในงานที่ได้รับ มอบหมาย เปิดโอกาสให้ลูก มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว กำหนดกติการ่วมกัน เพื่อให้เด็กเข้าใจและปฏิบัติตามฝึกให้ลูกมี อิสระทางความคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง สร้าง ความมั่นใจให้กับลูกผ่าน คำชื่นชมและการเสริมแรงทางบวก

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน "คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นกำลังสำคัญ ในการพัฒนานักเรียนและสถานศึกษา" ร่วมกันดูแลปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน โดยใช้ แนวทางเชิงบวก ไม่ใช้ความรุนแรง เผื่อระวังและป้องกันปัญหายาเสพติดและความรุนแรง ในชุมชน ส่งเสริมระเบียบวินัย ให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสม

3. พระสงฆ์ "พระสงฆ์เป็นแบบอย่างในการขัดเกลาศีลธรรม จริยธรรม และ พฤติกรรมที่พึงประสงค์" สอนให้นักเรียนเข้าใจ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ส่งเสริมให้

เด็ก มีจิตใจอ่อนโยน เมตตา และกรุณาต่อผู้อื่น ปลุกฝัง คุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัยในชีวิตประจำวัน

“...การมีเครือข่ายที่เข้มแข็งช่วยให้โรงเรียนของเราสามารถพัฒนานักเรียนให้เติบโตเป็นคนดี มีวินัย และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมค่ะ”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกู่ลา (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

“...โรงเรียนของเรามุ่งเน้นให้เครือข่ายการทำงานร่วมกัน (School Network) เป็นแรงสนับสนุนสำคัญในการ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยใช้แนวทางที่เป็นระบบและสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีระเบียบวินัยและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงาน ได้แก่

1. การสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่าย จัดประชุม ผู้ปกครอง ชุมชน ตำรวจ พระสงฆ์ และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแนวทางร่วมกัน ส่งเสริม ความเข้าใจและความสำคัญของวินัยเชิงบวก ในทุกภาคส่วน

2. การบูรณาการวินัยเชิงบวกในกิจกรรมต่าง ๆ ผู้ปกครอง ร่วมมือกับโรงเรียนในการปลูกฝังวินัย เช่น การ กำหนดข้อตกลงร่วมกันภายในครอบครัว พระสงฆ์ สอนหลักธรรมทางศาสนา เพื่อขัดเกลาพฤติกรรมของนักเรียน ตำรวจ ให้ความรู้เรื่อง ระเบียบวินัยจราจร การป้องกันภัยออนไลน์ และยาเสพติด

3. การสร้างต้นแบบที่ดีและส่งเสริมแรงเสริมทางบวก ครูและเครือข่ายเป็น ต้นแบบที่ดี ให้นักเรียน ทั้งด้านพฤติกรรมและจริยธรรม ใช้ การชื่นชม การให้กำลังใจ และรางวัล เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกแทนการลงโทษ

4. การติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ใช้ แบบสังเกตพฤติกรรมและการสะท้อนคิด (Reflection) ในการติดตามพฤติกรรมของนักเรียน เครือข่ายช่วยกันเฝ้าระวังปัญหาพฤติกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อวินัยของนักเรียน แนวปฏิบัติเหล่านี้ช่วยให้เครือข่ายสามารถร่วมมือกัน ส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพต่อสังคม...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองกู่ลา (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

2.6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

2.6.1 ขั้นตอน กระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองกู่ลา เริ่มจากความเข้าใจและการสร้างแรงบันดาลใจ

ใจอย่างจริงใจ ทั้งในระดับผู้บริหารและครูผู้สอน โดยให้ความสำคัญกับการรับฟัง การร่วมออกแบบ และการปรับแนวทางอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนำไปสู่การปลูกฝังวินัยเชิงบวกอย่างเป็นธรรมชาติในวัฒนธรรมโรงเรียน ทั้งยังสร้างความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างครู นักเรียน และครอบครัวอีกด้วย

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกต้องเริ่มจาก “การสร้างแรงบันดาลใจมากกว่าการออกคำสั่ง” โดยผู้นำต้องแสดงให้เห็นว่า “วินัยเชิงบวก” ไม่ใช่เพียงแนวคิด แต่เป็นความเชื่อที่ลงมือปฏิบัติได้จริงผ่านขั้นตอนที่เป็นรูปธรรม โดยมี 5 ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้ เปิดใจรับฟัง รับฟังเสียงของครู นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อเข้าใจรากของปัญหาพฤติกรรม ไม่รีบด่วนตัดสิน ออกแบบกระบวนการร่วม ผู้อำนวยการเชิญชวนครูมาร่วมออกแบบแนวทางการสอนและการจัดการชั้นเรียน โดยยึดหลัก “ความร่วมมือ” ไม่ใช่ “ข้อบังคับ” ลงพื้นที่และอยู่ใกล้ครู ผู้อำนวยการไม่ทำหน้าที่อยู่หลังโต๊ะ แต่ลงไปดูแลสนับสนุน และเป็นกำลังใจให้ครูที่ปรับกระบวนการสอนให้เป็นเชิงบวก ใช้ข้อมูลนำทางประเมินผลพฤติกรรมของนักเรียนจากข้อมูลเชิงประจักษ์ เช่น แบบสังเกตพฤติกรรม และการสะท้อนผลจาก PLC เพื่อนำมาปรับแนวทาง ยกย่องการเปลี่ยนแปลง...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุงลา (วันที่ 22 มีนาคม 2567)

“...ในฐานะครู การเปลี่ยนแปลงไม่จำเป็นต้องเริ่มจากโครงการใหญ่ แต่เริ่มจาก “การปรับวิธีคิดและการมองนักเรียนอย่างเข้าใจ” ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงที่ครูนำมาใช้มีดังนี้ เริ่มต้นจากห้องเรียนของตนเอง ปรับบรรยากาศให้ปลอดภัย มีความเมตตา ใช้การพูดเชิงบวกมากกว่าการตำหนิ สื่อสารเพื่อสร้างข้อตกลงร่วม ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนช่วยกำหนดกติกา และรับผิดชอบพฤติกรรมของตนเอง สะท้อนและปรับตนเอง ครูร่วมวง PLC เพื่อแลกเปลี่ยนปัญหา และได้รับกำลังใจจากเพื่อนครู ไม่รู้สึกว่าจะต้องแก้ปัญหาคนเดียว เชื่อมโยงกับผู้ปกครอง แจ้งพฤติกรรมของนักเรียนเชิงบวกให้ผู้ปกครองทราบ และชวนผู้ปกครองร่วมชมพฤติกรรมดีในกิจกรรมพิเศษ ใช้แบบอย่างที่ดี ครูสอนนักเรียนด้วยการปฏิบัติตนเองเป็นตัวอย่าง ทั้งการใช้คำพูด การควบคุมอารมณ์ ...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุงลา (วันที่ 22 มีนาคม 2567)

2.6.2 เทคนิคและวิธีการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนมุ่งเน้นการเป็นผู้นำที่เปิดใจ รับฟัง และใช้ PLC สร้างพื้นที่ให้ครูได้แลกเปลี่ยนแนวคิดอย่างสร้างสรรค์ โดยส่งเสริมให้ครูนำแนวทางวินัยเชิงบวกไปปรับใช้ตามบริบทของ

ตนเอง ส่วนครูใช้กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนสะท้อนความรู้สึก เข้าใจตนเอง และเรียนรู้วินัยจากภายใน ไม่ใช่จากการควบคุม ทำให้การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างนุ่มนวลและยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...ดิฉันเน้นการนำด้วยความเข้าใจ เปิดโอกาสให้ครูออกแบบแนวทางตามบริบทของตน ใช้ข้อมูลและวง PLC เป็นเครื่องมือสร้างการเปลี่ยนแปลง โดยให้ความสำคัญกับการฟังและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้วินัยเชิงบวกเกิดจากความสมัครใจ ไม่ใช่การบังคับ...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองกุดา
(วันที่ 22 มีนาคม 2567)

“...ดิฉันใช้เทคนิคสื่อสารเชิงบวกและกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนสะท้อนความคิด เช่น สมุดใจพูดได้ และบทบาทสมมติ เพื่อสร้างความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น วินัยจึงเกิดขึ้นจากภายใน ไม่ใช่จากความกลัว...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองกุดา
(วันที่ 22 มีนาคม 2567)

2.6.3 แนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านมาบกระเปาผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้วยการสร้างเป้าหมายร่วม สื่อสารอย่างเห็นคุณค่า และให้ครูออกแบบกิจกรรมร่วมกับนักเรียน เพื่อปลูกฝังวินัยจากความเข้าใจและความภาคภูมิใจในตนเอง

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...ดิฉันเริ่มจากการสร้างเป้าหมายร่วมกับครู เน้นการสื่อสารแบบเห็นคุณค่า และใช้ความสำเร็จเล็ก ๆ ในห้องเรียนมาเป็นแรงขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุดา (วันที่ 22 มีนาคม 2567)

“...ดิฉันใช้วิธีเปิดใจฟังนักเรียนก่อนสอนทุกวัน สร้างข้อตกลงร่วม และสะท้อนพฤติกรรมผ่านกิจกรรมที่เด็กออกแบบเอง ทำให้วินัยเกิดจากความเข้าใจ ไม่ใช่ความกลัว...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุดา (วันที่ 22 มีนาคม 2567)

โรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1. บริบทของโรงเรียน

โรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 1 ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบล จีวงาม อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีพื้นที่ จำนวน 10 ไร่ 3 งาน 80 ตารางวา ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นธรณีสงฆ์ ก่อตั้งและ เปิดทำการครั้งแรกมาตั้งแต่วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2483 โดยเป็นความต้องการของชุมชนที่จะมีโรงเรียนเพื่อจัดการศึกษา ให้บุตรหลาน โดยอาศัยศาลาการเปรียญของวัดปากฟิงตะวันตกเป็นสถานที่เรียน และต่อมาชาวบ้านได้ร่วมกันสร้างอาคาร เรียนเป็นอาคารไม้เพื่อใช้เป็นสถานที่เรียน และได้รับการพัฒนาเรื่อยมา จนในปีการศึกษา 2536 ได้เปิดทำการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามโครงการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จนถึงปัจจุบัน ซึ่งเปิดทำการสอน ตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.1. ทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา

วิสัยทัศน์ของโรงเรียน (School Vision) : โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพของนักเรียน นักเรียนเป็นนักเรียนรู้ เป็นคนดี มีความสุข และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลง ครูเป็นครูมืออาชีพและเข้าถึงชุมชน ชุมชนและเครือข่ายร่วมพัฒนา มีความเข้มแข็ง (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมแก้ไข ปรับปรุงพัฒนา กับสถานศึกษา)

พันธกิจของโรงเรียน (School Mission) :

1. พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21
2. ส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนให้มีความสามารถด้านวิชาการ ดนตรี กีฬา ทักษะชีวิต และวิชาชีพ
3. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
4. ดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเข้มแข็ง เพื่อส่งเสริม พัฒนา ช่วยเหลือเด็กทุกด้านเพื่อให้สามารถพัฒนาตามศักยภาพความถนัดของตนเอง
5. บริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดการศึกษาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เอกลักษณ์ของโรงเรียน (School Unique) : โรงเรียนที่ใช้นวัตกรรมจิตศึกษา PBL PLC จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเสริมศักยภาพของนักเรียน

อัตลักษณ์(Identity)ของนักเรียน : “นักเรียนมีความรู้ความสามารถ ด้านวิชาการ วิชาชีพ และวิชาทักษะชีวิต”

ปรัชญาของโรงเรียน (School Philosophy) : นตฺถิ ปญญาสมา อาภา – แสงสว่างเสมอด้วยปัญญา ไม่มี

เป้าหมายโรงเรียน (School Goal) : เป็นศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาทักษะสมองเพื่อจัดการชีวิตสู่ความสำเร็จ (EF: Executive Functions Learning Center) โดยใช้นวัตกรรมหลัก “จิตศึกษา PBL PLC” พัฒนาทักษะพื้นฐาน ทักษะกำกับตนเอง และทักษะปฏิบัติ เพื่อให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น เรียนรู้เป็น แก้ปัญหาเป็น อยู่กับคนอื่นเป็น และมีความสุข

ปรัชญาโรงเรียน “สุวิชาโน ภวํ โหติ” (ผู้รู้ดี ย่อมเป็นผู้เจริญ)

คำขวัญโรงเรียน “เรียนดี มีวินัย ใฝ่คุณธรรม”

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ทำให้ได้ข้อมูลอันนำมาสู่การวิเคราะห์และอธิบายถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคต่างๆ ของโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก ส่งผลให้โรงเรียนได้รับรางวัลต่างๆ ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลจากการเก็บข้อมูล ทั้งการสัมภาษณ์บุคลากรหลัก และการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่เป็นเลิศ ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว 2) ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง 3) ด้านการเข้าใจและความรู้สึกของเด็ก 4) ด้านการแก้ปัญหา 5) ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก และ 6) ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ดังนี้

2.1 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal)

2.1.1 ขั้นตอน กระบวนการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal)

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal) มีขั้นตอนและกระบวนการในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของโรงเรียนบ้านหนองกุลา พบว่า โรงเรียน ได้ยึด หลักการในการขับเคลื่อนโรงเรียนบ้านหนองกุลา โดยกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนไว้ชัดเจน ว่า “โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพของนักเรียน นักเรียนเป็นนักเรียนรู้ เป็นคนดี มีความสุข และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลง ครูเป็นครูมืออาชีพและเข้าถึงชุมชน ชุมชนและเครือข่ายร่วมพัฒนา มีความเข้มแข็ง (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วม รับผิดชอบ ร่วมแก้ไขปรับปรุงพัฒนากับสถานศึกษา) โดยมีวัตถุประสงค์ในการขับเคลื่อน มีดังนี้

(1) โรงเรียนตระหนักและให้ความสำคัญกับดำเนินการตามนโยบายในโครงการของ สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในโครงการ “เรียนดี มีความสุข

(2) โรงเรียนมุ่งส่งเสริมวินัยเชิงบวกเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง ควบคู่กับความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมุ่งให้นักเรียน เก่ง ดี มีสุข พร้อมเป็น ผู้นำวิชาการ มี ฝีมืออาชีพ คอยสนับสนุน และเสริมสร้าง ชุมชนเข้มแข็ง ที่ร่วมมือกันพัฒนาเยาวชนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพและเต็มศักยภาพ

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...โรงเรียนของเรามุ่งมั่นและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามนโยบายในโครงการ 'เรียนดี มีความสุข' ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เรามุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทั้งด้านวิชาการ คุณธรรม และความสุข ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ครูที่เป็นมืออาชีพ และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนอย่างเต็มที่ และสร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน...”

“...โรงเรียนมีกระบวนการในการเป้าหมายของโรงเรียนของเราได้มาจาก การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ” ไม่ว่าจะเป็น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้บริหาร และครู โดยมีการระดมความคิดเห็นและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันเพื่อให้วิสัยทัศน์ของโรงเรียน ตอบโจทย์การพัฒนา นักเรียนและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา...”

“...กระบวนการเหล่านี้ช่วยให้โรงเรียนมีทิศทางที่ชัดเจน และสามารถพัฒนาได้อย่างเป็นระบบ โดยได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

2.2.2 เทคนิคและวิธีการในการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารและการ สัมภาษณ์บุคลากรหลักเกี่ยวกับ เทคนิคและวิธีการ เทคนิคและวิธีการในการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก พบว่า โรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตกส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านการรับฟัง แนะนำ และเสริมแรงบวกแทน การลงโทษ ครูสร้างบรรยากาศอบอุ่น กำหนดเป้าหมายพฤติกรรมรายวัน พร้อมให้กำลังใจและรางวัล โรงเรียนใช้แนวคิด System Thinking ร่วมกับจิตวิทยาเชิงบวก จิตศึกษา และสนามพลังบวก พร้อมติดตามผลด้วย DE เพื่อความยั่งยืน เป้าหมายคือให้นักเรียนมีวินัย มีความสุข และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...การส่งเสริมวินัยเชิงบวกเป็นหัวใจของการพัฒนาเด็กให้เติบโตอย่างสมบูรณ์ เรามุ่งเน้นการสนับสนุนพฤติกรรมเชิงบวก โดยไม่เน้นการลงโทษ เพื่อให้เด็กนักเรียนมีแรงจูงใจในการปรับปรุงตัวเอง ความสำเร็จของเด็กนักเรียนไม่ได้มาจากการเรียนเพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงการมีวินัยและทัศนคติที่ดี เราให้โอกาสนักเรียนพัฒนาตามความถนัด เช่น ดนตรี ศิลปะ หรืองานช่าง ผ่านกิจกรรมเสริมทักษะ วินัยเชิงบวกยังสร้างสภาพแวดล้อมที่นักเรียนรู้สึกปลอดภัยและมั่นใจที่จะเติบโตเป็นคนที่มีคุณภาพในอนาคต...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

“...ในฐานะครูแนะแนว ผมเชื่อว่าการส่งเสริมวินัยเชิงบวกเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการพัฒนาเด็กให้เติบโตทั้งในด้านการเรียนและการใช้ชีวิต การสร้างสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นและเอื้อให้เด็กมีโอกาสแสดงศักยภาพของตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น การเรียน การทำกิจกรรม หรือทักษะชีวิต ช่วยให้พวกเขารู้จักรับผิดชอบในสิ่งที่ทำ การให้คำแนะนำที่ดีและการสนับสนุนเชิงบวก ทำให้นักเรียนมองเห็นคุณค่าของตนเอง เกิดแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาตัวเองให้ดียิ่งขึ้นในทุกด้าน ทั้งนี้ การสร้างวินัยไม่ได้เกิดจากการบังคับ แต่จากการสร้างความเข้าใจและความเคารพซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยให้เด็กนักเรียนสามารถนำทักษะที่ได้รับไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน...”

ครูแนะแนวโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

2.2.3 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยาย

โอกาสทางการศึกษา

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการในการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของ โรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตกประสบความสำเร็จในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยดูแลนักเรียนทุกกลุ่มอย่างรอบด้าน ทั้งด้านพฤติกรรม ทักษะชีวิต ความรู้ และคุณลักษณะนิสัย ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น ไม่หลุดจากระบบการศึกษา และพัฒนาทั้งด้านการเรียนรู้และคุณธรรมอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียนของโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก มุ่งเน้นการส่งเสริมวินัยเชิงบวกด้วยการให้โอกาสนักเรียนได้พัฒนาตนเองในทุกมิติ เราเชื่อว่าการดูแลนักเรียนไม่ใช่แค่การแก้ปัญหาเมื่อเกิดขึ้น แต่คือการสร้างภูมิคุ้มกันให้เขาผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่นักเรียนรู้สึกปลอดภัยและได้รับการสนับสนุนให้เติบโตทั้งด้านการเรียนและด้านวินัย เมื่อเราให้ความสำคัญกับการส่งเสริมวินัย

เชิงบวก นักเรียนที่เคยมีปัญหาพฤติกรรมก็สามารถปรับตัวและกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาได้สำเร็จ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดลงอย่างเห็นได้ชัด อีกทั้งนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหาที่ได้รับการช่วยเหลือจนสามารถพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่อง ซึ่งทำให้ไม่มีนักเรียนออกจากระบบการศึกษากลางคัน ผลลัพธ์เหล่านี้แสดงให้เห็นว่า การส่งเสริมวินัยเชิงบวกและการดูแลที่ใส่ใจสามารถสร้างความสำเร็จทั้งในด้านพฤติกรรมและคุณภาพชีวิตของนักเรียนได้อย่างยั่งยืน...”

ครูแนะแนวโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

ด้านความรู้

“...นักเรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาด้านวิชาการ ผ่านการจัดโครงการต่างๆ ที่เน้น ในด้านของวิชาการตาม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

การส่งเสริมวินัยเชิงบวกด้านความรู้ที่โรงเรียนบ้านยาวิ-ห้วยโป่ง เรามุ่งเน้นการพัฒนาวิชาการควบคู่ไปกับการสร้างวินัยที่ดีให้กับนักเรียน โดยผ่านการจัดโครงการต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ไม่เพียงแต่เน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ยังเน้นให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง มีการจัดการเวลา การตั้งเป้าหมายในการเรียน และการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ สิ่งเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนรู้จักวางแผนชีวิต มีระเบียบวินัยในการเรียนและการดำเนินชีวิต การพัฒนาความรู้ผ่านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกจึงไม่ใช่แค่การเรียนในห้องเรียนเท่านั้น...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

ด้านทักษะ

“...ด้านทักษะ โรงเรียนของเราให้ความสำคัญในการส่งเสริมความถนัดที่หลากหลายของนักเรียน ผ่านการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ให้นักเรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะของตนเองอย่างจริงจัง ตัวอย่างเช่น กิจกรรมจิตศึกษา กิจกรรมPBL ซึ่งไม่ได้แค่ให้ความรู้ แต่ยังช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการทำงานอย่างมีระเบียบรู้จักการวางแผน และการทำงานร่วมกันในทีม รวมถึงการจัดการเวลาได้ดีขึ้น โครงการเหล่านี้ไม่เพียงแต่เสริมทักษะในด้านต่างๆ เท่านั้น แต่ยังช่วยสร้างวินัยในตนเอง และทำให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

“...สิ่งที่เราพยายามทำในการส่งเสริมทักษะนักเรียน คือการให้พวกเขาได้ค้นพบความถนัดและความสนใจของตัวเอง ผ่านกิจกรรมหลากหลายรูปแบบที่เราออกแบบขึ้น กิจกรรมเหล่านี้ไม่เพียงแค่พัฒนาทักษะเฉพาะด้านของนักเรียน แต่ยังช่วยฝึกให้พวกเขามีวินัยในตนเอง รู้จักการบริหารเวลา มีความรับผิดชอบต่อนตนเองและผู้อื่น ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างวินัยเชิงบวก...”

ครูแนะแนวโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

ด้านคุณลักษณะนิสัย

“...นักเรียนได้รับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ผ่านกิจกรรมสร้างสัมพันธ์ชุมชน (จิตอาสา, กีฬา และงานประจำปี) ทำให้นักเรียนมีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดีขึ้น ผ่านโครงการต่างๆ เช่น กิจกรรมสร้างสัมพันธ์ชุมชน (จิตอาสา, กีฬา และงานประจำปี) ซึ่งไม่เพียงแค่ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้การให้ความสำคัญกับการทำความดีและการช่วยเหลือผู้อื่น แต่ยังเสริมสร้างทักษะในการดูแลสุขภาพกายและจิตใจได้ดีขึ้นอีกด้วย นักเรียนจะได้มีโอกาสทำกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สร้างความรู้สึกมีคุณค่าของตนเอง และการมีส่วนร่วมในสังคม ซึ่งทั้งหมดนี้ทำให้พวกเขามีสุขภาพจิตที่ดีและพัฒนาคุณลักษณะที่ดีทั้งในด้านความรับผิดชอบและการเอื้ออาทรต่อผู้อื่น...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

“...สำหรับด้านคุณลักษณะนิสัย โรงเรียนของเราเน้นการปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่ดีให้กับนักเรียน การมีจิตใจที่ดีจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืน ดังนั้น เราจึงจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ช่วยเสริมสร้างนิสัยที่ดี เช่น กิจกรรมจิตอาสา ซึ่งจะให้นักเรียนได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมที่ไม่เพียงแต่ช่วยให้พวกเขาได้ฝึกความรับผิดชอบ แต่ยังสร้างความสุขในการทำดี เพื่อให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตัวเอง เมื่อทำสิ่งดีๆ ทั้งในโรงเรียนและในชุมชน ซึ่งจะทำให้พวกเขาเป็นคนที่มีความดีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข...”

ครูแนะแนวโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

2.2 สารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

2.2.1 ขั้นตอน กระบวนการสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนและกระบวนการในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก พบว่า โรงเรียนมีระบบสารสนเทศที่ช่วยให้บริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถติดตามและพัฒนาคุณภาพนักเรียนได้เป็นระบบ ลดภาระงานครู และส่งเสริมให้ครูมุ่งเน้นการสอนและดูแลนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...สารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญในการ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ซึ่งโรงเรียนของเรามีระบบสารสนเทศที่จำเป็นต่อการบริหารจัดการ ดังนี้: ระบบสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา ใช้จัดเก็บข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน เช่น ระบบ DMC ที่จัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ – เช่น SchoolMIS ที่ใช้จัดการผลการเรียน ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ เช่น CCT สำหรับติดตามปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจน นอกจากนี้ โรงเรียนยังใช้ Q-Info (Quality Learning Information System) เพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาและพัฒนานักเรียน โดยสามารถทำได้ดังนี้ ติดตามข้อมูลนักเรียนรายบุคคล เช่น การเข้าเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แจ้งเตือนนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ทั้งด้านพฤติกรรม เศรษฐกิจ สุขภาพ และสังคม ลดภาระของครู โดยช่วยจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลการเรียนรู้ได้สะดวกขึ้นใช้ข้อมูลในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน (Evidence-based Planning) Q-Info ยังช่วยลดภาระของงานธุรการ เช่น: ครูผู้สอน สามารถบันทึกและพิมพ์เอกสาร ปพ.5, ปพ.5.1 ได้โดยตรงจากระบบ ครูทะเบียนและวัดผล สามารถสรุปผลการเรียน เช่น ปพ.1, ปพ.2, ปพ.3, ปพ.6 และ ปพ.7 ได้ง่ายขึ้น...”

“...โรงเรียนของเรามีระบบสารสนเทศที่ช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ โดยดิฉัน สามารถ เรียกดูรายงานสำคัญต่าง ๆ เพื่อใช้ในการ วางแผนพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ได้ครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ โรงเรียนของเราสามารถติดตามและพัฒนาคุณภาพนักเรียนได้อย่างเป็นระบบ และลดภาระงานของครู ทำให้สามารถมุ่งเน้นไปที่การสอนและการดูแลนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

2.2.2 เทคนิคและวิธีการการจัดทำและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ เทคนิคและวิธีการการจัดทำและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) ของโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก พบว่าโรงเรียนมีระบบสารสนเทศที่รวบรวมและประมวลผลข้อมูลอย่างเป็นระบบ ช่วยให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะ Q-Info ที่สามารถติดตามการมาเรียนของนักเรียนแบบเรียลไทม์ และช่วยให้ครูดูแลแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...โรงเรียนของเรามีระบบสารสนเทศที่สามารถรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร อย่างเป็นระบบ ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นได้อย่างครบถ้วน นอกจากนี้ ระบบยังสามารถ ประมวลผลข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ สนับสนุนการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร รวมถึงช่วยให้ผู้บริหารสามารถวางแผนและตัดสินใจในการบริหารโรงเรียนได้อย่างแม่นยำและรวดเร็ว...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

“...โรงเรียนของเราสามารถ เพิ่มระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) เข้าไปในระบบได้ตลอดเวลา ทั้งในรูปแบบ ออนไลน์ และ เอกสารที่จัดเก็บเป็นแฟ้ม เพื่อให้การบริหารข้อมูลมีความครบถ้วนและเป็นระบบสำหรับ Q-Info ครูประจำชั้นสามารถ เพิ่มข้อมูลการเช็คชื่อนักเรียนแต่ละวัน ผ่านแอปพลิเคชันในโทรศัพท์มือถือได้ทันที ทำให้สามารถ ติดตามอัตราการขาดเรียนของนักเรียนแบบเรียลไทม์ และหากพบว่านักเรียนมีการขาดเรียนผิดปกติ ระบบจะช่วยให้โรงเรียนสามารถ แก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว และดูแลนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

ครูแนะแนวโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

2.3 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า โรงเรียนบ้านวัดปากฟิงตะวันตกให้ความสำคัญกับการใช้ระบบสารสนเทศในการติดตามพฤติกรรมและพัฒนานักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยจัดเก็บข้อมูลจากหลายแหล่ง เช่น การเข้าเรียน การประเมิน SDQ/EQ การสังเกต การสัมภาษณ์ และการเยี่ยมบ้าน

เพื่อวิเคราะห์รายบุคคล แบ่งกลุ่มนักเรียน และวางแผนส่งเสริมวินัยเชิงบวกได้ตรงจุด ทำให้การดูแลนักเรียนมีประสิทธิภาพและยั่งยืน.

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...โรงเรียนของเราให้ความสำคัญกับการใช้ระบบสารสนเทศในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก เพราะเราเชื่อว่าข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา จะช่วยให้เราดูแลนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เราจัดเก็บข้อมูลพฤติกรรม การเข้าเรียน การเยี่ยมบ้าน และผลการประเมินแบบ SDQ และ EQ เพื่อนำมาวิเคราะห์และวางแผนการช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนที่เรียนดี มีปัญหา หรือกลุ่มเสี่ยง ระบบนี้ช่วยให้เราทำงานเชิงรุก ติดตาม และประเมินผลได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้การส่งเสริมวินัยเชิงบวกเป็นไปอย่างมีทิศทางและยั่งยืน”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านวัดปากฟิงตะวันตก(วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

“...เราใช้ข้อมูลจากหลายแหล่ง ทั้งจากการสังเกตในห้องเรียน แบบประเมินพฤติกรรม การสัมภาษณ์ และการเยี่ยมบ้าน เพื่อนำมาบันทึกและวิเคราะห์ผ่านระบบสารสนเทศของโรงเรียน เช่น โปรแกรม ก.ค.ศ. และแฟ้มสะสมงานพฤติกรรมของนักเรียน สิ่งสำคัญคือเราทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล วิเคราะห์พฤติกรรม และจัดกลุ่มตามลักษณะ เช่น นักเรียนที่มีพฤติกรรมดีต่อเนื่อง นักเรียนที่ต้องการการดูแล หรือกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยง จากนั้นจึงวางแผนส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่เหมาะสมกับแต่ละคน...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านวัดปากฟิงตะวันตก(วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

2.3 การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning)

2.3.1 ขั้นตอน กระบวนการการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่าโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตกส่งเสริมวินัยเชิงบวกโดยบูรณาการในการเรียนการสอนทุกวิชา ผ่านการสร้างข้อตกลงในชั้นเรียน ส่งเสริมความรับผิดชอบ และใช้การชื่นชมแทนการลงโทษ ครูเป็นแบบอย่างที่ดี สนับสนุนนักเรียนให้เติบโตอย่างมีวินัย ขณะเดียวกันโรงเรียนยังทำงานร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน วางนโยบาย พัฒนาครู และปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...การเรียนการสอนในโรงเรียนของเรา ได้ส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการวินัยเข้าไปในแผนการสอน เช่น การสร้างข้อตกลงในชั้นเรียน การส่งเสริมความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และการทำงานร่วมกัน ครูเป็นแบบอย่างที่ดี ใช้การชื่นชมและการให้โอกาสแทนการลงโทษ เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้การควบคุมตนเองและเคารพกฎระเบียบโดยสมัครใจ...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านวัดปากฟิงตะวันตก
(วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

“...นักเรียนทุกคน การเรียนรู้ในห้องเรียนของเราไม่ได้มีแค่ความรู้ทางวิชาการเท่านั้น แต่ยังเป็นโอกาสให้ทุกคนได้ฝึกวินัยในชีวิตประจำวัน ครูอยากให้ทุกคนเริ่มจากสิ่งง่ายๆ เช่น การตรงต่อเวลา รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย เคารพกฎระเบียบของห้องเรียน และให้ความร่วมมือกับเพื่อนๆ...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองกุกา
(วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

“...ในการสร้างโรงเรียนที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก ครูและโรงเรียนต้องร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน กำหนดนโยบาย จัดทำแผนพัฒนา และเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ครูทุกคนจะได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการบริหารจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรมและวินัย นอกจากนี้ โรงเรียนจะปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และพาไปศึกษาดูงานจากโรงเรียนต้นแบบ เพื่อให้ทุกคนได้เห็นแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน นักเรียนทุกคนร่วมมือกัน ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และช่วยกันสร้างบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน เพื่อให้ที่นี่เป็นสถานที่ที่เราทุกคนภาคภูมิใจ...”

ครูแนะแนวโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

2.3.2 เทคนิคกระบวนการการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองกุกาใช้จิตศึกษาและ PLC พัฒนานักเรียนให้มีสติ ควบคุมอารมณ์ และเรียนรู้ด้วยจิตเชิงบวก ส่วนโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก ส่งเสริมวินัยผ่านกิจกรรมข้อตกลงห้องเรียน สมุดบันทึกความดี และจิตอาสา เพื่อปลูกฝังวินัยอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...เรานำกระบวนการจิตศึกษามาใช้เพื่อพัฒนาสมองส่วนหน้าของนักเรียน ให้ฝึกคิด ไตร่ตรองในทางที่ถูกต้อง ผ่านกิจกรรมสนามพลังบวก ใช้น้ำเสียงที่นุ่มนวล ให้เด็กฝึกตั้งใจ ฟัง เรียนรู้การควบคุมอารมณ์ และซึมซับวินัยจากภายใน ครูทุกท่านต้องใช้จิตเชิงบวก ทั้งใน และนอกกระบวนการเรียนการสอนอย่างเข้มข้นและจริงจัง เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุดกับ นักเรียน นอกจากนี้ เรายังใช้กระบวนการ PLC เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนรู้และ แก้ไขปัญหาร่วมกัน ครูสามารถนำปัญหาที่พบมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมกันหา แนวทางปรับปรุง ซึ่งช่วยให้เกิดการพัฒนาทั้งในระดับนักเรียนและครูเอง อีกทั้งเรายังใช้ วิธีการเล่านิทานสั้น ๆ ที่กระตุ้นให้เด็กคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจด้วยสติ โดยไม่เน้นการ ลงโทษ แต่เป็นการสอนให้เด็กมีเหตุผลในการกระทำของตนเอง...”

ครูแนะแนวโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

“...การส่งเสริมวินัยเชิงบวกในโรงเรียนสามารถดำเนินการผ่านกิจกรรมและโครงการ ต่าง ๆ ที่ช่วยเหลือหล่อหลอมพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม โดยกิจกรรม ที่มีบทบาทสำคัญ ได้แก่ กิจกรรมจิตศึกษา เป็นกระบวนการที่ช่วยให้นักเรียนฝึกฝนการใช้ สติ ควบคุมอารมณ์ และพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ผ่านการฝึกสมาธิ การใช้สนามพลังบวก และการใช้เสียงที่อ่อนโยน เพื่อส่งเสริมความสงบและการคิดเชิงบวก กิจกรรมสร้างข้อตกลง การปฏิบัติของห้องเรียน เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด กฎเกณฑ์ของห้องเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและยอมรับร่วมกัน ส่งผลให้นักเรียนปฏิบัติ ตามกฎระเบียบด้วยความเต็มใจ กิจกรรมจัดทำสมุดบันทึกความดี เป็นการส่งเสริมให้ นักเรียนจดบันทึกพฤติกรรมที่ดีของตนเอง สร้างแรงจูงใจให้มีความมุ่งมั่นในการพัฒนา ตนเอง และสะท้อนให้เห็นถึงความก้าวหน้าในการสร้างวินัยของแต่ละบุคคล กิจกรรมจิต อาสาในห้องเรียน เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังจิตสำนึกแห่งความรับผิดชอบและการช่วยเหลือ ผู้อื่น ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคม ...”

ครูแนะแนวโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

2.3.3 แนวปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกพบว่า โรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก ใช้ตัวชี้วัดที่ชัดเจน

ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก เช่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ค่านิยม 12 ประการ และจิตศึกษา โดยบูรณาการในทุกวิชา ผ่านการสร้างข้อตกลง การใช้คำชม การสะท้อนคิด และ PLC ครูใช้แบบสังเกตแบบประเมินตนเอง และระบบ Q-info เพื่อติดตามพฤติกรรมรายวัน ประเมินวินัยเชิงบวกอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดวินัยจากภายในและนำไปใช้ในชีวิตจริง

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...ในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) มีตัวชี้วัดในการส่งเสริมวินัย อย่างชัดเจน ได้แก่ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เน้น ความมีวินัย ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์ ค่านิยมของคนไทย 12 ประการ ที่ปลูกฝัง ความมีระเบียบวินัย เคารพกติกา และความเป็นพลเมืองที่ดี ตัวชี้วัดจิตศึกษา ด้านวินัย ที่มุ่งเน้น การฝึกควบคุมตนเอง มีสติ และปฏิบัติตามกฎระเบียบโดยสมัครใจ...”

“...ครูนำตัวชี้วัดเหล่านี้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ทั้งในกระบวนการสอน การทำกิจกรรม และการประเมินพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม...”

ครูแนะแนวโรงเรียนวัดปากพิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

2.4 กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community)

2.4.1 ขั้นตอน กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกพบว่า โรงเรียนบ้านหนองกู่ลา ใช้กระบวนการ PLC อย่างต่อเนื่อง ทั้งระดับโรงเรียนและกลุ่มงาน เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แก้ปัญหานักเรียน และพัฒนาการสอนอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการใช้เทคนิค PBL, Active Learning และจิตศึกษา ช่วยลดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ และพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้เอื้อต่อวินัยเชิงบวก ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนทั้งครู นักเรียน และโรงเรียน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...ขั้นตอนกระบวนการ PLC ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก "เรามาร่วมกันพัฒนาการเรียนการสอนของเรา ผ่านกระบวนการ Professional Learning Community : PLC ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง สนับสนุนซึ่งกันและกัน และช่วยให้ทุกคนได้เติบโตไปพร้อมกัน โดยเราจะดำเนินการตามขั้นตอนที่สำคัญดังนี้ เตรียมสภาวะจิต – เราเริ่มต้นด้วยกิจกรรมที่ช่วยให้ทุกคนจดจ่อ เปิดใจรับฟัง และพร้อมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ครูต้นเรื่อง) – ครูที่มีประสบการณ์หรือพบแนวทางที่น่าสนใจจะเป็นผู้แบ่งปันประสบการณ์การสอน เทคนิคการจัดการห้องเรียน หรือปัญหาที่ต้องการร่วมกันแก้ไข Reflection (สะท้อนคิด) – ทุกคนมีโอกาสดูความคิดเห็นสะท้อนมุมมอง และเสนอแนวทางในการพัฒนา อภิปรายแก้ไขปัญหา – นำปัญหาที่พบจากการสอนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หาทางแก้ไขร่วมกัน เพื่อพัฒนาการสอนให้ดียิ่งขึ้น...”

“...ระดับกิจกรรม PLC ในโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก ดำเนินการในหลายระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน สายชั้น หรือวง PLC เล็กๆ ภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเน้นการแลกเปลี่ยนแนวทางการสอน การถอดบทเรียนจากประสบการณ์จริง และการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับชั้นเรียน...”

ครูแนะแนวโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

“...นอกจากนี้ เรายังให้ความสำคัญกับการสร้าง ชุมชนสนามพลังบวก ที่เปิดกว้าง และไว้วางใจกัน เพื่อให้เกิดสังคมที่รับฟังความคิดเห็นทั้งในแง่ดีและแง่ลบอย่างสร้างสรรค์ เราต้องช่วยกันสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร ลดช่องว่างระหว่างกัน ทำให้บรรยากาศการทำงานอบอุ่นและปลอดภัย ไม่มีการบูลลี่หรือดูถูกกัน เพื่อให้ทุกคนสามารถเติบโตไปด้วยกันในวัฒนธรรมขององค์กรที่เข้มแข็ง...”

ครูแนะแนวโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

“...เราร่วมกันพัฒนาการเรียนการสอนผ่านกระบวนการ PLC ซึ่งช่วยให้เราแลกเปลี่ยนแนวทางการสอน ถอดบทเรียน และแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ขั้นตอนสำคัญเริ่มจากการเตรียมสภาวะจิต เปิดใจเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น สะท้อนปัญหา และสรุปแนวทางพัฒนานวัตกรรม การสอน เพื่อนำไปใช้จริง เราสร้าง ชุมชนสนามพลังบวก ที่ให้ทุกคนรู้สึกปลอดภัย ไว้วางใจ ลดช่องว่าง และทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ไม่มีการบูลลี่หรือดูถูกกัน เพื่อให้โรงเรียนของเราเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ขอให้ทุกคนใช้โอกาสนี้พัฒนาไปด้วยกัน...”

ครูแนะแนวโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

2.4.2 เทคนิคและวิธีการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก ใช้กระบวนการ PLC เป็นสนามพลังบวกในการพัฒนาครู นักเรียน และโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยจัด PLC สัปดาห์ละ 2-3 ชั่วโมง เพื่อให้ครูและผู้บริหาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แก้ปัญหานักเรียน และปรับการสอน เช่น PBL, Active Learning และจิตศึกษา ช่วยลดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียน เพิ่มผลสัมฤทธิ์ และสร้างห้องเรียนที่อบอุ่น ส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้⁴

“...โรงเรียนของเราใช้ PLC เป็นสนามพลังบวก ที่ช่วยให้ครู แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แก้ปัญหานักเรียน และพัฒนาการสอน อย่างเป็นระบบ เรามีทั้ง PLC ระดับโรงเรียน และ PLC เฉพาะกลุ่มงาน เพื่อให้ครูทุกคนได้ร่วมมือกัน ลดช่องว่างระหว่างรุ่น และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน การเปิดใจและร่วมกันหาทางออก ทำให้การแก้ปัญหานักเรียนมีหลายทางเลือก ช่วยลดอัตราการขาดเรียน ปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ และสร้างบรรยากาศห้องเรียนที่ดีขึ้น...”

“...แนวทางสำคัญในการพัฒนา พัฒนาครูผู้สอน – ใช้ PBL, Active Learning, จิตศึกษา ปรับการสอนให้เหมาะกับนักเรียน พัฒนาผู้เรียน – ส่งเสริมวินัย ลดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เช่น ขาดเรียน ติดโทรศัพท์ และขาดความรับผิดชอบ พัฒนาสถานศึกษา – ปรับปรุงสื่อการสอน เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน...”

“...PLC ไม่เพียงช่วยพัฒนาครูและนักเรียน แต่ยังทำให้โรงเรียนของเราเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและยั่งยืนค่ะ/ครับ” *โรงเรียนของเราดำเนินกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) อย่างต่อเนื่อง โดยจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง วันพุธ และวันพฤหัสบดี เวลา 16.00 - 17.00 น. (ครั้งละ 1 ชั่วโมง) ในช่วงเวลานี้ ครูและผู้บริหารจะได้ร่วมกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ สะท้อนแนวทางการสอน แก้ไขปัญหานักเรียน และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอน เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และส่งเสริมวินัยเชิงบวกในห้องเรียนอย่างเป็นรูปธรรม...”

ครูแนะแนวโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

“...โรงเรียนของเรามุ่งเน้น การพัฒนาครูและผู้บริหาร ผ่านกระบวนการ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดให้มีการดำเนิน PLC สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดการดำเนิน PLC ทุกวันอังคาร วันพุธ และวันพฤหัสบดี เวลา 15.30 - 16.30 น. (ครึ่งละ 1 ชั่วโมง) การมี PLC อย่างสม่ำเสมอช่วยให้ครูสามารถ สะท้อนการสอน แก้ไขปัญหานักเรียน และพัฒนาวิธีการเรียนรู้ ได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวม...”

ครูแนะแนวโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

2.3.2 แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า ใช้กระบวนการ PLC อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาครูและผู้บริหารในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมแก้ปัญหาพฤติกรรมนักเรียน เช่น การจัดเก็บของเล่นในเด็กเล็ก และการลดการใช้โทรศัพท์ในห้องเรียน ใช้แนวทางจิตศึกษา การเสริมแรงทางบวก และการสะท้อนคิดผ่าน Lesson Study และ Reflection ส่งผลให้ครูพัฒนาการสอน นักเรียนมีวินัยในตนเอง และเกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่นและยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...โรงเรียนของเราดำเนินกระบวนการ PLC เพื่อพัฒนาครูและผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการ แก้ปัญหาเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน แนวทางการดำเนินงาน พัฒนาวินัยในตนเอง ผ่านกิจกรรม จัดเก็บของเล่น สำหรับเด็กปฐมวัย แก้ปัญหาการใช้โทรศัพท์มือถือในห้องเรียน โดยใช้ PLC วางแผน ค้นหาสาเหตุ และออกแบบกิจกรรมเชิงบวก สะท้อนปัญหาและปรับปรุงแนวทาง ผ่าน Reflection & Lesson Study ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ PLC ไม่เพียงช่วยแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน แต่ยังเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างครู พัฒนาแนวทางการสอน และสร้างบรรยากาศโรงเรียนที่ดีขึ้นค่ะ...”

ครูแนะแนวโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

“...โรงเรียนของเราให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูและผู้บริหารผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยมุ่งเน้นให้เกิด วินัยเชิงบวก ทั้งกับนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนแนวทางปฏิบัติที่สำคัญ ได้แก่ สร้างสนามพลังบวกใน PLC – เปิดพื้นที่ให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้วยความเคารพ รั้งฟังกัน อย่างเปิดใจ เพื่อช่วยกันพัฒนาแนวทางการสอนที่ส่งเสริมวินัยของนักเรียน ออกแบบการเรียนการสอนให้ส่งเสริมวินัยเชิงบวก – PLC ช่วยให้ครูสามารถร่วมกัน ออกแบบแผนการสอน กิจกรรม และสื่อการเรียนรู้ ที่ช่วยปลูกฝังวินัยให้นักเรียนได้อย่างเป็นธรรมชาติ...”

“... แก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนผ่าน PLC ร่วมกัน วิเคราะห์พฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล ค้นหาสาเหตุ และเลือกใช้มาตรการที่เหมาะสม เช่น การใช้แรงเสริมทางบวก แทนการลงโทษที่รุนแรง PLC กับการพัฒนาครูเป็นต้นแบบวินัยเชิงบวก ช่วยให้ครูฝึกฝนการเป็นโค้ช (Coaching) และที่ปรึกษาให้นักเรียน โดยใช้ จิตวิทยาเชิงบวกในการสื่อสารและบริหารชั้นเรียน ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ใช้ Lesson Study, Action Research, และ Reflection เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงาน และพัฒนาแนวทางให้ดียิ่งขึ้น ด้วยแนวปฏิบัติเหล่านี้ PLC ไม่ใช่แค่การประชุม แต่เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูและนักเรียนพัฒนาไปพร้อมกัน ส่งเสริมวินัยจากภายใน และสร้างโรงเรียนที่เต็มไปด้วยบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ...”

ครูแนะแนวโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

2.5 กระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network)

2.5.1 ขั้นตอน กระบวนการกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองกุลาและโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตกมีเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง เช่น พระสงฆ์ ตำรวจ ผู้ปกครอง มหาวิทยาลัย และหน่วยงานภายนอก ร่วมกันสนับสนุนการปลูกฝังวินัยเชิงบวก ผ่านกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม ความปลอดภัย และการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ทำให้โรงเรียนสามารถพัฒนานักเรียนได้อย่างรอบด้านและยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...การมีเครือข่ายความร่วมมือ (School Network) เป็นแนวทางสำคัญในการ ชี้นำ และหนุนเสริม การดำเนินงานของโรงเรียน ช่วยพัฒนางานในทุกด้าน ตามบริบทของโรงเรียนให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น เครือข่ายเหล่านี้ เช่น พระ ตำรวจ เครือข่ายโรงเรียน

และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีบทบาทสำคัญในการให้ความช่วยเหลือ ผู้บริหารและทีมวิชาการ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนอย่างเป็นระบบ การมีเครือข่ายที่เข้มแข็ง ทำให้โรงเรียนสามารถ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดำเนินโครงการร่วมกัน และสร้างต้นแบบการพัฒนา ที่ส่งผลดี ต่อครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งช่วยให้การขับเคลื่อนโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและ บรรลุเป้าหมายที่วางไว้...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

“...โรงเรียนของเรามีเครือข่ายความร่วมมือ (School Network) ที่ทำงานร่วมกัน เพื่อพัฒนานักเรียนในทุกด้าน โดยแต่ละเครือข่ายมีบทบาทสำคัญ ดังนี้ พระสงฆ์ ช่วยฝึกสมาธิ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และส่งเสริมการทำกิจกรรม ทางศาสนา ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียน พัฒนาสถานศึกษา และร่วมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็ก ดำรงไว้ให้ความรู้เรื่องวินัยจราจร การใช้สื่ออย่างปลอดภัย และป้องกันปัญหาเสพติด คณะกรรมการสถานศึกษาสนับสนุนการพัฒนาครู นักเรียน และโรงเรียน รวมถึงช่วยแก้ไข ปัญหาพฤติกรรมนักเรียน มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นที่ปรึกษาด้านการศึกษาและนำนวัตกรรม เช่น จิตศึกษา และจิตวิทยาเชิงบวกมาส่งเสริมการเรียนรู้ กองทุนเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) สนับสนุนโครงการพัฒนาโรงเรียนและให้คำแนะนำด้านการศึกษา "เครือข่ายเหล่านี้ช่วยให้โรงเรียนของเรา พัฒนานักเรียนให้มีวินัยและเติบโตอย่างมีคุณภาพ ผ่านความร่วมมือจากทุกภาคส่วน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

2.4.2 เทคนิคและวิธี การมีเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธี การมีเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านมาบกระเปา ส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านความร่วมมือจากเครือข่ายภายนอก เช่น ผู้ปกครอง พระสงฆ์ และตำรวจ โดยผู้ปกครองช่วยดูแลและเสริมสร้างวินัยจากที่บ้าน พระสงฆ์ปลูกฝังคุณธรรมผ่านกิจกรรมทางศาสนา และตำรวจให้ความรู้เรื่องวินัยจราจร ยาเสพติด และสื่อปลอดภัย การทำงานร่วมกันนี้ช่วยให้นักเรียนมีวินัยจากความเข้าใจ ไม่ใช่จากความกลัว และเติบโตเป็นคนดีของสังคมอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ผ่านความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ เช่น ผู้ปกครอง และพระสงฆ์ ที่ช่วยดูแลและปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีให้กับนักเรียน บทบาทของผู้ปกครอง ให้ความรัก ความอบอุ่น และมองเห็นคุณค่าของลูกตนเอง ใช้เหตุและผลในการสอน และแก้ปัญหาโดยปราศจากความรุนแรง สร้างความตระหนักเรื่องวินัยตั้งแต่ระดับอนุบาล ให้โอกาสให้อิสระ และส่งเสริมให้เด็กตัดสินใจเอง ฝึกให้เด็กเข้าใจผลของการกระทำและรู้จักปรับตัว บทบาทของพระสงฆ์ ช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทำงานร่วมกับโรงเรียนเพื่อส่งเสริมวินัย ผ่านกิจกรรมทางศาสนาและการอบรม ใช้จิตวิทยาเชิงบวกและสร้างสัมพันธ์เชิงบวกกับนักเรียน ร่วมวางแผนกฎระเบียบ ข้อตกลงร่วมกัน เพื่อให้ นักเรียนปฏิบัติตามอย่างสมัครใจ ให้ความยุติธรรม เท่าเทียม และไม่เลือกปฏิบัติ "เครือข่ายเหล่านี้ช่วยให้โรงเรียนสามารถส่งเสริมวินัยนักเรียนได้อย่างเป็นระบบ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อให้ นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีระเบียบวินัย รับผิดชอบ และพร้อมเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

“...โรงเรียนของเราใช้เครือข่ายความร่วมมือ (School Network) เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยมีเทคนิคดังนี้ สร้างความร่วมมือ จัดตั้งเครือข่าย พระ ตำรวจ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานภายนอก เพื่อร่วมพัฒนานักเรียน ออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมวินัย เช่น จิตศึกษา ฝึกสมาธิ วินัยจราจร ป้องกันยาเสพติด และการอบรมวินัยในครอบครัวใช้ PLC และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิเคราะห์ปัญหา สะท้อนแนวทาง และแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียนร่วมกัน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

2.4.3 แนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตกส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านความร่วมมือจากเครือข่ายทั้งในบ้านและโรงเรียน

ผู้ปกครองปลูกฝังวินัยด้วยความรักและการมีส่วนร่วม คณะกรรมการสถานศึกษาและพระสงฆ์ช่วยเสริมสร้างคุณธรรมในโรงเรียน กิจกรรมร่วม เช่น จิตศึกษา และ PLC ช่วยพัฒนานักเรียนให้มีวินัยและความรับผิดชอบอย่างยั่งยืน

“...โรงเรียนของเราได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายต่างๆ ในการ ส่งเสริมการจัดการศึกษา ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างรอบด้าน ดังนี้ ที่บ้าน บทบาทของผู้ปกครอง ให้ความรัก ความอบอุ่น และความปลอดภัย ผ่านการกอดและให้กำลังใจ ฝึกวินัยและความรับผิดชอบ เช่น ให้ช่วยงานบ้าน และกำหนดข้อตกลงร่วมกันส่งเสริมอิสระทางความคิด ให้ลูกได้ตัดสินใจและไตร่ตรองก่อนทำสิ่งต่างๆ สร้างสนามพลังบวก ผ่านคำชมและการให้กำลังใจ ที่โรงเรียน บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาและพระสงฆ์ คณะกรรมการสถานศึกษา ช่วยดูแลพฤติกรรมนักเรียนและปลูกฝังระเบียบวินัย พระสงฆ์เป็นต้นแบบด้านศีลธรรม จริยธรรม และช่วยขัดเกลาพฤติกรรมที่ดี ความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน ทำให้เกิดการพัฒนา ทั้งด้านวินัย คุณธรรม และความรับผิดชอบของนักเรียน อย่างเป็นระบบและยั่งยืน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

“...โรงเรียนของเราใช้ เครือข่ายความร่วมมือ (School Network) เป็นกลไกสำคัญในการ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยมีแนวปฏิบัติที่ดี ดังนี้ สร้างความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน ผู้ปกครองร่วมมือกับโรงเรียนในการอบรมวินัยที่บ้าน คณะกรรมการสถานศึกษา พระ ตำรวจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมออกแบบกิจกรรมส่งเสริมวินัยร่วมกัน กิจกรรม จิตศึกษา ฝึกสมาธิ วินัยจราจร การป้องกันยาเสพติด และการพัฒนาคุณธรรม จัด โครงการอบรมให้ความรู้ด้านวินัยและพฤติกรรมเชิงบวก ใช้ PLC และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันสะท้อนปัญหา วิเคราะห์แนวทาง และปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

2.6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

2.6.1 ขั้นตอน กระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก ใช้แนวทางการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่เริ่มจากการปรับทัศนคติ เชื่อมโยงความเข้าใจของครู นักเรียน และผู้ปกครอง โดยมีขั้นตอนที่ชัดเจน

ตั้งแต่การจุดประกาย การสร้างพื้นที่ปลอดภัย การขยายผลผ่านครูต้นแบบ และการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ นับเป็นแนวปฏิบัติที่สะท้อน “ความลึกซึ้งของการเปลี่ยนผ่านวัฒนธรรมวินัยในโรงเรียน” ได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก ไม่ได้เริ่มจากการเปลี่ยนแปลงระบบหรือโครงสร้าง แต่เริ่มจากการ “สร้างความเชื่อมั่นในหัวใจของครู” ว่าเด็กทุกคนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ถ้ามีโอกาส ได้รับความเข้าใจ และการดูแลที่เหมาะสม ผู้อำนวยการได้กำหนด 4 ขั้นตอนหลัก ในกระบวนการเปลี่ยนแปลง ดังนี้ จุดประกายทัศนคติใหม่ โดยการสื่อสารวิสัยทัศน์ผ่านการประชุมโรงเรียนและกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้ครูเห็นภาพของโรงเรียนที่ใช้วินัยเชิงบวกเป็นเครื่องมือสร้างคน ลงมือสร้างพื้นที่ปลอดภัย ส่งเสริมให้ห้องเรียนเป็นพื้นที่ที่นักเรียนกล้าพูด กล้าคิด และกล้าเปลี่ยน โดยไม่กลัวการถูกลงโทษ ผลักดันการเปลี่ยนแปลงจากครูต้นแบบ เลือกรุ่นแกนนำที่มีทักษะด้านการสื่อสาร การออกแบบกิจกรรม และการใช้จิตวิทยาเชิงบวก มาเป็นแบบอย่างเพื่อขยายผลสู่ครูคนอื่น ติดตามและสะท้อนผลอย่างมีระบบ ...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

“...ในระดับห้องเรียน ครูมีบทบาทเป็น “ผู้ชี้ทาง ไม่ใช่ผู้ควบคุม” การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนต้องใช้ความอดทนและความตั้งใจจริง โดยเริ่มจากการปรับกิจวัตรในห้องเรียน เช่น การตั้งเวลาเริ่มต้นชั้นเรียนด้วยกิจกรรมโฟกัสใจ (เช่น สมาธิสั้น ๆ หรือ Brain Gym) การให้โอกาสนักเรียนเสนอ “กติกในห้องเรียน” ร่วมกัน และการประเมินพฤติกรรมรายบุคคลโดยให้เพื่อนร่วมประเมินร่วมด้วยอย่างสร้างสรรค์ ครูยังเน้นว่าการเปลี่ยนแปลงไม่ควรเร่งรัด แต่ควร “สม่ำเสมอและมั่นคง” ผ่านการพูดคุยรายวัน การสะท้อนผลผ่านสมุดพฤติกรรม และการเชิญผู้ปกครองมาเป็น “พาร์ตเนอร์ในการพัฒนา” นักเรียน ไม่ใช่เพียงผู้รับข้อมูลเท่านั้น...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

2.6.2 เทคนิคและวิธีการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า ผู้อำนวยการและครูโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก ใช้เทคนิคการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่เน้นการเข้าใจรากของปัญหา สร้างระบบความร่วมมือ และให้ความสำคัญกับความรู้สึก

ของนักเรียน ใช้ข้อมูลอย่างเป็นระบบ และสื่อสารเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง ทำให้การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ไม่ใช่เพียงนโยบาย แต่เป็นวัฒนธรรมของการเรียนรู้ร่วมกันทั้งโรงเรียน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...การสร้างควมไว้วางใจและเปิดพื้นที่การเรียนรู้ร่วมกันในโรงเรียน โดยเฉพาะการใช้กระบวนการ PLC เพื่อให้ครูทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนแนวคิดและร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาเด็กแบบรายกรณี พร้อมใช้ ข้อมูลจากระบบสารสนเทศ และ ผลการเยี่ยมบ้าน มาวางแผนช่วยเหลืออย่างตรงจุด อีกทั้งยังเน้น “การเป็นแบบอย่าง” ในการใช้ภาษาที่สร้างแรงบันดาลใจและการจัดการความขัดแย้งโดยไม่ใช้ความรุนแรง เพื่อให้ครูและบุคลากรเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นไปได้และเกิดผลจริง...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 เดือนมีนาคม 2567)

“...เน้นเทคนิคในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนผ่านการ สื่อสารด้วยความเข้าใจ และการใช้ “คำชมอย่างจริงใจ” แทนคำตำหนิ โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การทำข้อตกลงร่วมกันในห้องเรียน การฝึกสติโดยจิตศึกษา และการใช้สมุดบันทึกความดีเพื่อสะท้อนพฤติกรรมของนักเรียน ครูยังกล่าวว่าการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนเกิดจาก “การฟังนักเรียนให้มากขึ้น” และ “เชื่อมั่นว่าเด็กทุกคนเปลี่ยนแปลงได้หากมีผู้ใหญ่ที่เข้าใจและคอยสนับสนุน...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียน วัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 มีนาคม 2567)

2.6.3 แนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า แนวปฏิบัติของโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตกในกระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก สะท้อนการบริหารที่เปิดโอกาสให้ครูได้คิด ทดลอง เรียนรู้ และพัฒนาร่วมกับนักเรียนและผู้ปกครอง โดยเน้นการเรียนรู้เชิงประจักษ์จากบริบทจริง และการสร้างระบบการสะท้อนร่วมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยให้ “วินัย” กลายเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มาจากความเข้าใจ ไม่ใช่แค่การควบคุมหรือบดทอนโทษ

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...แนวปฏิบัติที่ดีในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงคือ การสร้างระบบการเรียนรู้ร่วมกันจากประสบการณ์จริง โดยไม่เน้นเพียงการอบรมหรือสั่งการจากบนลงล่าง แต่สร้าง

กระบวนการที่ครูได้ทดลองและเรียนรู้จากสถานการณ์จริงในห้องเรียน ผู้อำนวยการจึงริเริ่ม “โครงการครูทดลองแนวทาง” ซึ่งเปิดโอกาสให้ครูแต่ละคนออกแบบกิจกรรมส่งเสริมวินัย ตามบริบทของนักเรียนตนเอง และนำผลลัพธ์มาแลกเปลี่ยนกันทุกสัปดาห์ผ่านวง PLC พร้อมกับการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดที่ควรปรับ และแนวทางต่อยอด นอกจากนี้ ยังสนับสนุน การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ทั้งในทีมงานและกับผู้ปกครอง โดยจัดเวที “ฟังเสียงจาก ห้องเรียน” ซึ่งเชิญผู้ปกครองมาร่วมสะท้อนความคิดเห็นและรับรู้พัฒนาการของลูกจาก มุมมองครูและเพื่อนนักเรียน เป้าหมายของแนวปฏิบัตินี้คือการสร้างวัฒนธรรมโรงเรียนที่ยึด นักเรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง โดยมีครูเป็นผู้นำการเรียนรู้ร่วม ไม่ใช่ผู้ควบคุม...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 มีนาคม 2567)

“...ครูในโรงเรียนใช้หลักการ “เรียนรู้จากความเป็นจริง” โดยเน้นการสังเกต พฤติกรรมของนักเรียนในบริบทจริง และใช้ความเข้าใจเฉพาะบุคคลในการออกแบบการ ส่งเสริมวินัย ไม่ใช่ใช้แนวทางเดียวกับทุกคน ตัวอย่างเช่น การใช้ “บันทึกบทสนทนา” หลัง เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนสะท้อนความคิดตนเอง และครูใช้เป็นฐานข้อมูล ในการออกแบบการดูแลและขยาย อีกหนึ่งแนวปฏิบัติสำคัญ คือการให้ นักเรียนมีบทบาท เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงร่วมกับครู เช่น การให้นักเรียนเสนอแนะข้อตกลงในชั้นเรียน การ ประเมินพฤติกรรมกันเองด้วยความจริงใจ และการสื่อสารเชิงบวกต่อเพื่อนในกิจกรรมกลุ่ม ครูกล่าวว่า “เด็กจะมีวินัยจากข้างใน เมื่อเขารู้ว่าเสียงของเขามีคุณค่า และเขาเลือกจะทำสิ่ง ดีด้วยตนเอง ไม่ใช่เพราะถูกบังคับ...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียน วัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 23 มีนาคม 2567)

โรงเรียนบ้านมาบกระเปา อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

1. บริบทของโรงเรียน

โรงเรียนบ้านมาบกระเปา เปิดทำการสอนตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2516 โรงเรียน โดย เริ่มต้นเมื่อ ปี พ.ศ. 2513 นำโดย ผู้ใหญ่พา ผังดี , นายสอน มารารด , นายพร มีผล โดย ได้ร่วมมือกับ ประชาชนในหมู่บ้าน ก่อสร้างอาคารเรียนชั่วคราวชั้น 1 หลัง มีความยาว 20 เมตร ความกว้าง 10 เมตร เสาไม้แก่น หลังคาสังกะสี และจัดหาที่ดินเป็นของโรงเรียนไว้ 15 ไร่ 2 งาน 40 ตารางวา สิ้นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานดังนี้ จำนวน 20,000 บาท การดำเนินการได้แล้วเสร็จในปี 2516 พ.ศ. 2521 โรงเรียนได้รับงบประมาณก่อสร้างโรงเรียนเป็นอาคารเรียนแบบ ป.1ข จำนวน 1 หลัง 4 ห้องเรียน ใช้งบประมาณในการก่อสร้าง 320,000 บาท พ.ศ. 2525 โรงเรียนได้รับงบประมาณ ก่อสร้างต่อเติมด้านล่างแบบ ป.1ข จำนวน 2 ห้องเรียน พ.ศ. 2526 โรงเรียนได้รับงบประมาณ ใน

การก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์ จำนวน 1 หลัง แบบ สปช. 202/26 กว้าง 10 เมตร ยาว 12 เมตร โดยใช้งบประมาณก่อสร้างทั้งสิ้น 180,000 บาทปัจจุบันใช้เป็นห้องสมุดโรงเรียน พ.ศ. 2529 ได้เปิดชั้นเรียนในระดับอนุบาล 1 และได้รับเงินก่อสร้างดังนี้ 1) ได้รับงบประมาณก่อสร้างเพิ่มเติมด้านล่างอาคารแบบ ป.1ข จำนวน 2 ห้องเรียน 2) ได้รับอนุญาตจาก สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติให้รื้ออาคารเรียนชั่วคราวที่ชำรุดไปและได้ดำเนินการก่อสร้างเรือนเพาะชำของโรงเรียน ในการก่อสร้างเรือนเพาะชำดังกล่าวทางโรงเรียนได้ร่วมมือกับประชาชนในหมู่บ้านก่อสร้างโดยไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ คิดเป็นมูลค่า จำนวน 12,000 บาท พ.ศ. 2531 โรงเรียนได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารแบบ สปช 105/29 จำนวน 1 หลัง 6 ห้องเรียน พ.ศ. 2536 โรงเรียนได้รับอนุมัติให้เป็นโรงเรียนขยายโอกาส เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 – 3 พ.ศ. 2539 โรงเรียนได้รับงบประมาณก่อสร้างสนามบาสเกตบอล งบประมาณก่อสร้างทั้งสิ้น 120,000 บาท พ.ศ. 2543 โรงเรียนได้รับงบประมาณก่อสร้างลานกีฬาเอนกประสงค์งบประมาณก่อสร้าง 100,000 บาท พ.ศ. 2550 โรงเรียนได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารแบบ สปช 105/29 จำนวน 1 หลัง 4 ห้องเรียน พ.ศ. 2552 โรงเรียนได้รับงบประมาณก่อสร้างส้วม แบบ สปช 605/41 จำนวน 1 หลัง 4 ที่นั่ง พ.ศ. 2560 โรงเรียนได้รับงบประมาณก่อสร้างบ้านพักครู แบบ 205/26 จำนวน 1 หลัง งบประมาณก่อสร้าง 710,000 บาท พ.ศ. 2561 โรงเรียนได้รับงบประมาณก่อสร้างลานกีฬาเอนกประสงค์งบประมาณก่อสร้าง 100,000 บาท พ.ศ. 2564 โรงเรียนได้รับการอนุญาตให้รื้อถอนบ้านพักครูเสื่อมจำนวน 1 หลัง พ.ศ. 2564 โรงเรียนได้รับงบประมาณในการก่อสร้างส้วมนักเรียนชาย แบบ 4 ที่/49 งบประมาณก่อสร้าง 410,000 บาท พ.ศ. 2565 โรงเรียนได้รับงบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งก่อสร้างอื่น (ซ่อมแซมอาคารเรียน ป.1ข) จำนวน 298,000 บาท พ.ศ. 2566 โรงเรียนได้ระดมงบประมาณจากการทอดผ้าป่าเพื่อสร้างต่อเติมรั้วโรงเรียน จำนวนเงิน 87,000 บาท และ พ.ศ. 2567 โรงเรียนได้ระดมงบประมาณจากการทอดผ้าป่าเพื่อสร้างต่อเติมรั้วโรงเรียน จำนวนเงิน 134,000 บาท จนถึงปัจจุบัน

1.1 ทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา

วิสัยทัศน์ “ส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สืบสานวัฒนธรรมไทย ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง”

พันธกิจ

1. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาปฐมวัย ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ ตรงตามความจำเป็นและความต้องการของผู้เรียน ชุมชนท้องถิ่น และสังคม และสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2551 และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีพุทธศักราช 2560

2. พัฒนานักเรียนระดับชั้นปฐมวัย ให้มีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างมีคุณภาพ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตามวัย ได้รับการส่งเสริมด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย และการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning

3. ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนดี มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตร ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และปลอดจากสิ่งเสพติด

4. พัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาเข้าสู่คุณภาพระดับสากล โดยนักเรียนระดับชั้น ป.1-ม.3 สามารถอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น มีทักษะสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และการจัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding)

5. ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ ในด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ และส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู เป็นครูมืออาชีพ ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพครู

6. พัฒนาการบริหารจัดการด้วยระบบวงจรคุณภาพเป็นฐาน (PDCA) เพื่อการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ให้เกิดคุณภาพสู่ผู้เรียน และสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา

7. พัฒนาและส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีในการจัดการศึกษาสู่การเป็นสังคมแห่งการ

8. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น ในการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์

1. โรงเรียนบ้านมาบกระเปา มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาปฐมวัย ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ ตรงตามความจำเป็นและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม และสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2551 และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีพุทธศักราช 2560

2. นักเรียนระดับชั้นปฐมวัย ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างมีคุณภาพ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตามวัย

ได้รับการส่งเสริมด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย และการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning

3. โรงเรียนบ้านมาบกระเปา มีการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนดี มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตร ได้รับปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และปลอดภัยจากสิ่งเสพติด

4. โรงเรียนบ้านมาบกระเปา มีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาเข้าสู่คุณภาพระดับสากล โดยนักเรียนระดับชั้น ป.1-ม.3 สามารถอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น มีทักษะสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และการจัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding)

5. โรงเรียนบ้านมาบกระเปา มีการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ ในด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ และส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู เป็นครูมืออาชีพ ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของวิชาชีพครู

6. โรงเรียนบ้านมาบกระเปา มีการพัฒนาด้านการบริหารจัดการด้วยระบบวงจรคุณภาพเป็นฐาน (PDCA) มีการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ให้เกิดคุณภาพสู่ผู้เรียน และสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา

7. โรงเรียนบ้านมาบกระเปา มีการพัฒนาและส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีในการจัดการศึกษาสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

8. โรงเรียนบ้านมาบกระเปา มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นในการจัดการศึกษา

เอกลักษณ์ของโรงเรียน (School Unique) : การส่งเสริมความเป็นเลิศด้านกรีฑา

อัตลักษณ์(Identity)ของนักเรียน : การส่งเสริมผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง ประหยัดอดออม

ปรัชญาของโรงเรียน (School Philosophy) : “ปัญญา โลกัสมิ ปชโชโต” ปัญญา เป็นแสงสว่างในโลก

คำขวัญโรงเรียน : ส่งเสริมคนดี สามัคคีเป็นเลิศ เชิดชูสถาบัน

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ทำให้ได้ข้อมูลอันนำมาสู่การวิเคราะห์และอธิบายถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคต่างๆ ของโรงเรียนบ้านมาบกระเปา ส่งผลให้โรงเรียน

ได้รับรางวัลต่างๆ ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลจากการเก็บข้อมูล ทั้งการสัมภาษณ์บุคลากรหลัก และ การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่เป็น เลิศ ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว 2) ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้ แนวทาง 3) ด้านการเข้าใจและความรู้สึกของเด็ก 4) ด้านการแก้ปัญหา 5) ด้านการตอบสนองวินัยเชิง บวก และ 6) ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ดังนี้

2.1 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal)

2.1.1 ขั้นตอน กระบวนการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal)

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal) มีขั้นตอนและกระบวนการในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของโรงเรียนบ้านมาบกระเปา โดยกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนไว้ชัดเจน ว่า “ส่งเสริมสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ มุ่งพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน สืบสานวัฒนธรรมไทย ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง”

โดยมีวัตถุประสงค์ในการขับเคลื่อน มีดังนี้

(1) มุ่งส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนดี มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญของ ผู้เรียนตามหลักสูตร ได้รับปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และปลอดจากสิ่งเสพติด

(2) โรงเรียนบ้านมาบกระเปา ได้นำนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความปลอดภัย 2) ด้านโอกาส 3) ด้านคุณภาพ และ 4) ด้านประสิทธิภาพ มาใช้เป็นแนวทาง หลักในการดำเนินงานส่งเสริมวินัยนักเรียนและเสริมสร้างความปลอดภัยในโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียน ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผ่านการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

(3) มุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ หน่วยงานอื่นในการจัดการศึกษา

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...โรงเรียนได้มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา สถานศึกษา นักเรียน และบุคลากร ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน คือ “เราส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีระเบียบวินัยและคุณธรรมจริยธรรม ตาม ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ พร้อมทั้งพัฒนาให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยเน้นการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ความสำนึก ในความเป็นชาติไทย และการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เราจึง

มุ่งเน้นการสร้างเสริมให้เด็กๆ “เรียนดี มีวินัย ใฝ่คุณธรรม” เพื่อเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคมในอนาคต...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

“...โรงเรียนของเรามีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เรามุ่งมั่นที่จะส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนดี มีระเบียบวินัย และมีคุณธรรมจริยธรรมตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เราให้ความสำคัญกับการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์และการเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรที่กำหนด โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านจิตใจและคุณธรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนจะได้เติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ ทั้งทางด้านวิชาการและจิตใจ รวมถึงการปลอดจากสิ่งเสพติด เพื่อสร้างสังคมที่เข้มแข็งและสุขสงบในอนาคต...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

2.2.2 เทคนิคและวิธีการในการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการในการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของ โรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก พบว่า โรงเรียนบ้านมาบกระเปาเน้นความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ใช้การสื่อสารเชิงบวก คำชม และกิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วม ครูประสานงานผ่านช่องทางออนไลน์ พร้อมส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ รับผิดชอบ และเรียนรู้จากข้อผิดพลาดของตนเอง

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...โรงเรียนของเรามุ่งเน้น การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ผ่านความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยมีแนวทางดังนี้: จัดประชุมผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อแจ้งแนวทางพัฒนานักเรียนและแก้ไขปัญหาร่วมกัน แก้ไขปัญหาพฤติกรรมโดยไม่ใช้ความรุนแรง สนับสนุนการอบรมด้วยคำพูดเชิงบวกและให้กำลังใจ ให้ครูประจำชั้นเป็นสื่อกลาง ใช้กลุ่มไลน์หรือเฟซบุ๊กในการสื่อสารกับนักเรียนและผู้ปกครอง ส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านกิจกรรมและการเรียนการสอน เช่น การกอด ให้คำชม และให้รางวัลตามวัยของนักเรียน เข้าใจความรู้สึกของเด็ก ใช้ความเป็นกันเอง พูดคุย ถามไถ่ และสนับสนุนด้านจิตเจตนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผล เพื่อนำมาพัฒนาแนวทางที่เหมาะสม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาและแนวทางแก้ไข เพื่อปรับปรุงและนำไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพจนพฤติกรรม

ของนักเรียนดีขึ้น เมื่อทุกฝ่ายร่วมมือกัน เราจะสามารถ สร้างวินัยเชิงบวกให้กับนักเรียน และพัฒนาโรงเรียนของเราให้เป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่อบอุ่นและปลอดภัย...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

2.3 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโรงเรียนบ้านมาบกระเปาส่งเสริมวินัยเชิงบวกควบคู่กับการพัฒนาความรู้และทักษะของนักเรียน โดยเน้นการดูแลที่เหมาะสม ลดปัจจัยกีดกัน และส่งเสริมการเรียนรู้ตามความถนัด ผ่านกิจกรรมหลากหลาย เช่น ค่ายทักษะชีวิต ฟาร์มเห็ด เวิร์กช็อป และโรงเรียนวิถีพุทธ ช่วยให้นักเรียนมีระเบียบวินัย รับผิดชอบ และเติบโตอย่างมีคุณภาพ

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

ด้านความรู้

“...นักเรียนได้รับการพัฒนาและแก้ปัญหาต่างๆ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น สอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้ นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องผ่านการแก้ปัญหาที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของพวกเขา เมื่อไม่มีปัจจัยที่มารบกวนหรือสร้างความเครียดให้นักเรียน สิ่งที่เกิดขึ้นคือพวกเขามีสมาธิในการเรียนและสามารถคิดได้อย่างชัดเจนและมีวิจารณ์ญาณที่ดี การได้รับการสนับสนุนและการดูแลในทิศทางที่เหมาะสม ทำให้พวกเขาสามารถพัฒนาศักยภาพที่แท้จริงของตนเอง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน สอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักที่กล่าวว่า “เมื่อเด็กไม่ถูกกีดกันจากปัจจัยภายนอก เขาจะสามารถมุ่งเน้นการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ และนั่นก็ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนดีขึ้น...”

ครูแนะแนวโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

ด้านทักษะ

“...นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะตามแนวคิดพหุปัญญา โดยเน้นให้เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจส่วนบุคคล เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความสุขและแสดงศักยภาพเต็มที่ ผ่านโครงการและกิจกรรมต่างๆ เช่น Open House และกิจกรรมเสริมทักษะอาชีพ ทักษะการป้องกันอันตราย ซึ่งยังรวมถึงการพัฒนาสมรรถนะสำคัญ เช่น การจัดการตนเอง การสื่อสาร และการทำงานเป็นทีม เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการรับผิดชอบและอยู่ร่วมกัน

ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้ ในด้านทักษะ การส่งเสริมวินัยเชิงบวกไม่เพียงแต่ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ แต่ยังช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะที่สำคัญทั้งในด้านอาชีพและทักษะชีวิต โดยเราเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของตนเองผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น ค่ายอบรมหรือกิจกรรมที่เสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม และการจัดการตนเอง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่เพียงช่วยเสริมสร้างทักษะในตัวนักเรียน แต่ยังช่วยให้พวกเขาเป็นคนที่ระเบียบวินัย รู้จักรับผิดชอบในตัวเองและสังคมรอบข้างได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

“...สิ่งแรกที่เราทำคือให้เด็กได้เรียนรู้ตามความถนัดของตัวเอง ทำให้เขามีความสุขในการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุปัญญา ซึ่งช่วยให้เด็กพัฒนาตนเองได้เต็มที่ ทักษะที่เราพัฒนาอย่างมากคือทักษะอาชีพและทักษะที่จำเป็นในชีวิต เช่น ทักษะการป้องกันอันตราย โดยการเชิญวิทยากรภายนอกมาสอนและจัดค่ายอบรมให้กับนักเรียน เพื่อเสริมสร้างทักษะในด้านต่างๆ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมดนตรี กีฬา และกิจกรรมอื่นๆ ที่ช่วยเสริมทักษะที่สำคัญเพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมในทุกๆ ด้านและสามารถรับมือกับการใช้ชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

“...โรงเรียนดำเนินกิจกรรมและโครงการที่ช่วยส่งเสริมวินัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1. กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทายยามเช้า – ส่งเสริมมารยาทและความสัมพันธ์ที่ดี
2. กิจกรรมยามเช้า – เคารพธงชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
3. กิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธ – ปลูกฝังคุณธรรมตามหลักพุทธศาสนา
4. กิจกรรมโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. – ส่งเสริมจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรม
5. กิจกรรมสถานักเรียน – ฝึกภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ
6. กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน – ส่งเสริมความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์และการออม
7. กิจกรรมการออมทรัพย์ – ปลูกฝังนิสัยการเก็บออม
8. กิจกรรมครูพระสอนศีลธรรม – ให้ความรู้ด้านศีลธรรมและจริยธรรม
9. กิจกรรมครู D.A.R.E – ป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน
10. กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ – สนับสนุนการเรียนรู้ที่หลากหลาย
11. กิจกรรมชุมนุม – ส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสนใจ

12. กิจกรรมโรงเรียนสีขาว – ป้องกันปัญหายาเสพติดและสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี
13. กิจกรรมฟาร์มเห็ดและปลูกผักเศรษฐกิจพอเพียง – ฝึกทักษะอาชีพและพึ่งพาตนเอง
14. กิจกรรมมัคนายกน้อย – ส่งเสริมคุณธรรมผ่านบทบาททางศาสนา
15. กิจกรรมวันสำคัญชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ – เสริมสร้างจิตสำนึกและความรักชาติ
16. กิจกรรมเวรสัรับผิดชอบทำความสะอาดโรงเรียน – ปลูกฝังวินัยและความรับผิดชอบทุกกิจกรรมมุ่งเน้นการพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีวินัย คุณธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

2.2 สารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

2.2.1 ขั้นตอน กระบวนการสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนและกระบวนการในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของโรงเรียนบ้านมาบกระเปา พบว่า โรงเรียนได้ยึด หลักการในการขับเคลื่อนโรงเรียนบ้านมาบกระเปา โดยมีระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...โรงเรียน มีการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) อยู่ในรูปแบบของการจัดเก็บเป็นเอกสาร ที่อยู่ในรูปแบบแฟ้ม และนำเอกสารมาเก็บไว้ในตู้เก็บเอกสารของแต่ละงาน - โรงเรียน การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) อยู่ในรูปแบบของการจัดเก็บเป็นระบบออนไลน์ เป็นโปรแกรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับการบริหารทั้ง 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารงานทั่วไป โดยโปรแกรมต่าง ๆ จะใช้โปรแกรมที่หน่วยงานต้นสังกัดได้กำหนดมาให้จัดเก็บระบบสารสนเทศ..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

"...โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลทั้งในระบบออนไลน์และเอกสารแฟ้ม เพื่ออำนวยความสะดวกในการสืบค้นและพัฒนาในอนาคต ด้านการพัฒนาบุคลากร จัดเก็บข้อมูลใน DPA และเอกสารแฟ้ม เช่น การประเมินเงินเดือน วิทยฐานะ การอบรม สัมมนา เกียรติบัตร และ กพ.7 ด้านการบริหารงานวิชาการ ใช้ระบบออนไลน์ เช่น School MIS, ระบบจัดการผลการ

เรียน, Data Management Center, ปพ.3 ออนไลน์ เก็บเอกสารแฟ้ม เช่น ปพ.ต่างๆ, สมุดพก, ข้อมูลนักเรียน, ผลการเรียน, งานระเบียบวินัย, การเยี่ยมบ้าน และผลวิเคราะห์ผู้เรียนด้านการบริหารงานงบประมาณใช้ระบบออนไลน์ เช่น ระบบหน่วยรับบริจาค, รายงานงบประมาณรายจ่าย, ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเก็บเอกสารแฟ้ม เช่น การเงิน, บัญชี, พัสดุ, จัดซื้อจัดจ้าง และเอกสารเบิกจ่ายงบประมาณ ข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้ช่วยให้โรงเรียนสามารถจัดการข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ สะดวกต่อการสืบค้น และสนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ..."

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

2.2 สารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

2.2.1 ขั้นตอน กระบวนการสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนและกระบวนการในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของโรงเรียนบ้านมาบกระเปา พบว่า โรงเรียนมีระบบสารสนเทศที่จัดเก็บทั้งแบบเอกสารแฟ้มและระบบออนไลน์ ครอบคลุมการบริหาร 4 กลุ่มงานหลัก โดยใช้โปรแกรมที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด ช่วยให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...โรงเรียน มีการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) อยู่ในรูปแบบของการจัดเก็บเป็นเอกสาร ที่อยู่ในรูปแบบแฟ้ม และนำเอกสารมาเก็บไว้ในตู้เก็บเอกสารของแต่ละงาน - โรงเรียน การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) อยู่ในรูปแบบของการจัดเก็บเป็นระบบออนไลน์ เป็นโปรแกรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับการบริหารทั้ง 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารงานทั่วไป โดยโปรแกรมต่าง ๆ จะใช้โปรแกรมที่หน่วยงานต้นสังกัดได้กำหนดมาให้จัดเก็บระบบสารสนเทศ..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

"...โรงเรียนมีการจัดเก็บข้อมูลทั้งในระบบออนไลน์และเอกสารแฟ้ม เพื่ออำนวยความสะดวกในการสืบค้นและพัฒนาในอนาคต ด้านการพัฒนาบุคลากร จัดเก็บข้อมูลใน DPA และเอกสารแฟ้ม เช่น การประเมินเงินเดือน วิทยฐานะ การอบรม สัมมนา เกียรติบัตร และ

กพ.7 ด้านการบริหารงานวิชาการ ใช้ระบบออนไลน์ เช่น School MIS, ระบบจัดการผลการเรียน, Data Management Center, ปพ.3 ออนไลน์ เก็บเอกสารแฟ้ม เช่น ปพ.ต่างๆ, สมุดพก, ข้อมูลนักเรียน, ผลการเรียน, งานระเบียบวินัย, การเยี่ยมบ้าน และผลวิเคราะห์ผู้เรียน ด้านการบริหารงานงบประมาณใช้ระบบออนไลน์ เช่น ระบบหน่วยรับบริจาค, รายงานงบประมาณรายจ่าย, ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เก็บเอกสารแฟ้ม เช่น การเงิน, บัญชี, พัสดุ, จัดซื้อจัดจ้าง และเอกสารเบิกจ่ายงบประมาณ ข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้ช่วยให้โรงเรียนสามารถจัดการข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ สะดวกต่อการสืบค้น และสนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ..."

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

2.2.3 เทคนิคและวิธีการการจัดทำและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการการจัดทำและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) ของโรงเรียนบ้านมาบกระเปา พบว่าโรงเรียนพัฒนาระบบสารสนเทศอย่างเป็นระบบทั้งด้านการรวบรวมและประมวลผลข้อมูล โดยมีขั้นตอนชัดเจน ตั้งแต่การวางแผน ออกแบบ เก็บข้อมูล ไปจนถึงการนำไปใช้ ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและสนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...โรงเรียนของเรามุ่งเน้นการพัฒนาระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีบทบาทสำคัญ 2 ประการ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกอย่างเป็นระบบ และ การประมวลผลข้อมูลเพื่อสนับสนุนการบริหารงาน โดยมีวิธีการดำเนินงานดังนี้ กำหนดเป้าหมายการรวบรวมข้อมูล ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือปัญหาที่ต้องการแก้ไข ออกแบบเครื่องมือที่เหมาะสม สำหรับการเก็บข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ ระบุกลุ่มตัวอย่าง แหล่งข้อมูล และจำนวนการสำรวจ อย่างชัดเจน จัดทำแผนการเก็บข้อมูล โดยกำหนดวัน เวลา ทีมงาน และระยะเวลาให้เหมาะสม จัดหาทีมสำรวจและประชุมชี้แจง เพื่อให้มีความเข้าใจในวิธีการเก็บข้อมูลที่ถูกต้อง ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection) ทั้งในรูปแบบแฟ้มเอกสารและระบบออนไลน์..."

"...ระบบสารสนเทศที่ดี จะช่วยให้โรงเรียนสามารถจัดการข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ สนับสนุนการบริหารจัดการ และช่วยให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เรามุ่งหวังให้ทุก

หน่วยงานร่วมมือกันในการจัดเก็บและใช้ประโยชน์จากข้อมูล เพื่อให้การบริหารโรงเรียนของเรามีประสิทธิภาพสูงสุด...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

“...โรงเรียนของเรา มีเทคนิคและวิธีพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ

1. วางแผนและกำหนดเป้าหมาย – วิเคราะห์ความต้องการและกำหนดวัตถุประสงค์
2. ออกแบบระบบ – จัดเก็บข้อมูลในรูปแบบ เอกสารและออนไลน์ ให้เหมาะสม
3. เก็บรวบรวมข้อมูล – ใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ
4. ประมวลผลและสรุปผล – ตรวจสอบความถูกต้อง และแปลงข้อมูลให้เข้าใจง่าย
5. นำไปใช้และพัฒนาต่อเนื่อง – ปรับปรุงระบบให้ทันสมัยและรองรับการบริหาร

จัดการระบบสารสนเทศที่ดีช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและพัฒนาองค์กรได้อย่างยั่งยืน...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

2.2.3 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยาย

โอกาสทางการศึกษา

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า โรงเรียนบ้านมาบกระเปาใช้ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพในการรวบรวม วิเคราะห์ และใช้ข้อมูลพฤติกรรม การเข้าเรียน การเยี่ยมบ้าน และแบบประเมิน SDQ/EQ เพื่อวางแผนดูแลนักเรียนรายบุคคลอย่างตรงจุด ครุ่นาข้อมูลไปจัดกลุ่มนักเรียนตามลักษณะความต้องการ และออกแบบกิจกรรมส่งเสริมวินัยที่เหมาะสม ส่งผลให้การดูแลนักเรียนเป็นไปอย่างรอบด้านและยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...ในฐานะผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เราเล็งเห็นว่า ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพคือเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก เพราะช่วยให้เรารู้เท่าทันสถานการณ์ของนักเรียนอย่างรอบด้าน เราเก็บข้อมูลการเข้าเรียน พฤติกรรมในชั้นเรียน ผลการเรียน ข้อมูลจากการเยี่ยมบ้าน และแบบประเมิน SDQ และ EQ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ช่วยให้ครูวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลอย่างแม่นยำ และสามารถวางแผนดูแล ช่วยเหลือ หรือเสริมแรงเชิงบวกได้ตรงจุด เป็นการบริหารเชิงรุกที่สร้างผลลัพธ์ชัดเจน ทั้งในด้านพฤติกรรม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน..."

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

"...การส่งเสริมวินัยเชิงบวกในโรงเรียนของเรา เริ่มต้นจากการรู้จักนักเรียนอย่างลึกซึ้งผ่านระบบข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลจากการสังเกตในห้องเรียน แบบประเมินพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน หรือการบันทึกพฤติกรรมลงในระบบของโรงเรียน เช่น โปรแกรม ก.ค.ศ. และแฟ้มสะสมงานพฤติกรรม เรานำข้อมูลเหล่านี้มาวิเคราะห์เพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียน เช่น นักเรียนที่ต้องการเสริมแรง นักเรียนที่ต้องการดูแลใกล้ชิด หรือกลุ่มเสี่ยง และจากนั้นจึงออกแบบกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของแต่ละกลุ่ม ทำให้การส่งเสริมวินัยไม่ใช่เรื่องของการควบคุม แต่เป็นการพัฒนาและดูแลแบบองค์รวม..."

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

2.3 การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning)

2.3.1 ขั้นตอน กระบวนการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า โรงเรียนบ้านมาบกระเปาส่งเสริมวินัยเชิงบวกในทุกวิชา โดยครูออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วม และการสื่อสารเชิงบวก ใช้กิจกรรมกลุ่ม การตั้งกติกา และการสะท้อนตนเอง พร้อมบูรณาการวินัยในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ โฮมรูม และสวดมนต์ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...โรงเรียนมีการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก คือ บูรณาการวินัยเชิงบวกในทุกวิชา ส่งเสริมวินัยผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นความ รับผิดชอบ การมีส่วนร่วม และความเคารพซึ่งกันและกัน ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแผนการสอน ใช้แนวทางที่ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) และการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จัดกิจกรรมในชั้นเรียนที่สนับสนุนการพัฒนาวินัย เช่น การกำหนดกติกาในห้องเรียน การให้รางวัลเชิงบวก และการสะท้อนคิด (Reflection) สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ใช้การสื่อสารเชิงบวก ให้คำชม และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวปฏิบัติในชั้นเรียน เมื่อการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมวินัยเชิงบวก นักเรียนจะเกิดความตระหนัก มีความรับผิดชอบ และสามารถพัฒนาพฤติกรรมที่ดีได้อย่างยั่งยืน..."

” ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา(วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

"...โรงเรียนของเรามีการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกโดย บุคลากรวินัยเชิงบวกในทุกวิชา เพื่อให้นักเรียน เรียนรู้และพัฒนาตนเองทั้งด้านวิชาการและพฤติกรรมที่เหมาะสม สร้างข้อตกลงในชั้นเรียน ร่วมกัน ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกติกา และฝึกความรับผิดชอบ ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมวินัย เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การบริหารเวลา และการสะท้อนพฤติกรรม เน้นการให้คำชมและแรงเสริมเชิงบวก ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยบรรยากาศที่สนับสนุนและ สร้างแรงจูงใจ เมื่อวินัยเชิงบวกเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ นักเรียนจะสามารถพัฒนา ทักษะชีวิต มีความรับผิดชอบ และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างยั่งยืน..."

"...โรงเรียนของเราส่งเสริม วินัยเชิงบวกผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมสวดมนต์วันศุกร์ กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์ และกิจกรรมแนะแนว โดยบุคลากรแนวคิดวินัยเชิงบวกเข้าไปในทุกกิจกรรม กิจกรรมสวดมนต์ ไหว้พระ และไหว้ครูทุกเช้า – ครูจะใช้ช่วงเวลานี้ในการสอนวินัยเชิงบวก โดยใช้เหตุและผล ให้คำแนะนำด้วยถ้อยคำที่สุภาพ ไม่ใช้ความรุนแรง พร้อมทั้งให้คำชม รางวัล และเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี – แทรกการฝึกวินัยในทุกขั้นตอน ทั้งการเปิด-ปิดกองลูกเสือ การเล่นกีฬา การเล่นเกม และ บทบาทสมมุติ นักเรียนจะได้ฝึกวินัย ควบคุมตนเอง และเข้าใจการอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยไม่ ละเมิดสิทธิของผู้อื่น การฝึกวินัยต้องทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ค่อยเป็นค่อยไป และ ยึดหยุ่นตามสภาพของนักเรียน เพื่อให้พวกเขาเข้าใจเหตุผลของกฎระเบียบ และสามารถ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างแท้จริง..."

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

2.3.2 เทคนิคและวิธีการการจัดทำและพัฒนาสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มี ประสิทธิภาพ (Information System)

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการการจัดทำและพัฒนาสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) พบว่า โรงเรียนบ้านมาบกระเปาส่งเสริมวินัย เชิงบวกผ่านกิจกรรมหลากหลาย ทั้งในชั้นเรียนและกิจกรรมเสริม เช่น การชมคลิปคุณธรรม การ พุดคุยเชิงบวก กิจกรรมยืมหัวใจ เคารพธงชาติ ทำความสะอาด แบ่งเวร และโครงการเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการมีแบบอย่างที่ดี การฝึกทักษะชีวิต และการประเมินพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียน เติบโตเป็นผู้มีวินัย รับผิดชอบ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีคุณภาพ..."

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...โรงเรียนของเราส่งเสริม วินัยเชิงบวก ผ่านกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้ซึมซับพฤติกรรมที่ดีและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เปิดคลิปปุณธรรมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น นักเรียนได้รับชมสื่อที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เหมาะสม พร้อมแสดงความคิดเห็น ขณะที่ครูเวรช่วยสรุปประเด็นสำคัญทุกเช้า พูดคุยกับนักเรียนที่มีปัญหาเป็นการส่วนตัว โดยมี ผู้บริหาร ครูประจำชั้น และครูแนะแนว ร่วมช่วยกันหาแนวทางแก้ไข ให้คำแนะนำ เสริมสร้างกำลังใจ และดูแลอย่างใกล้ชิดเหมือนเป็นเพื่อน สร้างประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้วินัยเชิงบวก ผ่านกิจกรรมหรือต้นแบบบุคคล เพื่อให้นักเรียนเห็นแบบอย่างที่ดีและเรียนรู้จากสถานการณ์จริง ใช้สื่อการเรียนรู้ที่กระตุ้นจิตสำนึก สอดแทรกแนวคิดวินัยเชิงบวกในบทเรียน และสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนเข้าใจความสำคัญของระเบียบวินัย ประเมินและพัฒนากิจกรรมอย่างต่อเนื่อง วัดผลความพึงพอใจของนักเรียน และปรับปรุงกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒनावินัยเชิงบวก เมื่อเราช่วยกันส่งเสริมวินัยเชิงบวก นักเรียนจะค่อย ๆ เรียนรู้ ปรับตัว และเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ และสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ ..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

"...โรงเรียนของเราส่งเสริม วินัยเชิงบวก ผ่านกิจกรรมและโครงการที่หลากหลาย ซึ่งช่วยหล่อหลอมพฤติกรรมที่ดีของนักเรียนให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม กิจกรรมที่เน้นความมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ เช่น กิจกรรมยิ้มไหว้ทักทายยามเช้า ปลูกฝังมารยาทและความเคารพ กิจกรรมเคารพธงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สร้างความรักชาติและความมีระเบียบวินัย กิจกรรมแบ่งเวรทำความสะอาดโรงเรียน ส่งเสริมความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วม กิจกรรมที่เสริมสร้างคุณธรรมและการใช้เหตุผล เช่น กิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธ และ ครูพระสอนศีลธรรม สร้างจิตสำนึกที่ดีผ่านหลักธรรม กิจกรรมมัคนายกน้อย และ วันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ปลูกฝังจิตสำนึกทางศาสนาและคุณค่าทางวัฒนธรรม กิจกรรมสถานักเรียน ฝึกความเป็นผู้นำและส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน..."

"...กิจกรรมที่พัฒนาทักษะชีวิตและเศรษฐกิจพอเพียง เช่น กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน และการออมทรัพย์ สอนการบริหารเงินและความอดทน กิจกรรมฟาร์มเห็ดและปลูกผัก เศรษฐกิจพอเพียง ฝึกทักษะอาชีพและการพึ่งพาตนเอง กิจกรรมเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยเสริมสร้างวินัยเชิงบวก แต่ยังพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบ รู้จักเหตุและผล และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ..."

ครูแนะแนวนักเรียนโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

2.3.3 แนวปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกพบว่า โรงเรียนบ้านมาบกระเปาส่งเสริมวินัยเชิงบวก ผ่านการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์และค่านิยม 12 ประการ โดยใช้กิจกรรมเชิงบวก เช่น การทำงานกลุ่ม การสะท้อนตนเอง และการให้กำลังใจ พร้อมทั้งประเมินพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง ด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนมีการอบรมครู วางนโยบายร่วมกัน วางแผนอย่างเป็นระบบ และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อวินัยเชิงบวกอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...โรงเรียนของเราส่งเสริมวินัยเชิงบวก และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และ ค่านิยม 12 ประการของคนไทย ผ่านแนวปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) โดยมุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนในทางที่ดีขึ้น ออกแบบการสอนที่ส่งเสริมวินัยและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ บูรณาการแนวคิดเรื่องความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย และความซื่อสัตย์เข้าไปในบทเรียนทุกวิชาใช้กิจกรรมเชิงบวกในการจัดการเรียนรู้ เช่น การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การทำงานเป็นกลุ่ม การระดมความคิด และการฝึกสะท้อนตนเอง สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่อบอุ่นและปลอดภัย ให้แนะนำด้วยภาษาที่สร้างสรรค์ ใช้การให้กำลังใจ และหลีกเลี่ยงการลงโทษเชิงลบ ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านค่านิยม 12 ประการ เช่น การเคารพพ่อแม่ ครูอาจารย์ ความกตัญญู ความซื่อสัตย์ และการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประเมินพฤติกรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ใช้แบบสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง และการสะท้อนคิด เพื่อปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการสอนแนวปฏิบัติที่ดีเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนมีวินัย รู้จักหน้าที่ มีความรับผิดชอบ และเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

"...โรงเรียนของเรามุ่งเน้น การส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยเริ่มจาก การเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจให้กับคณะครู ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ทุกคนมีแนวทางที่ชัดเจนในการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนพฤติกรรมที่ดีของนักเรียน การพัฒนาครูเพื่อขับเคลื่อนวินัยเชิงบวกประชุมกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติร่วมกัน ให้ครูแต่

ละกลุ่มแสดงความคิดเห็น และกำหนด ตัวชี้วัดความสำเร็จ วางแผนแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ตั้งเป้าหมายการนำวินัยเชิงบวกไปใช้จริงในห้องเรียนจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน กำหนด กิจกรรมส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้เป็นระบบ กำหนดเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินงานมีความต่อเนื่อง จัดกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนในด้านวินัยเชิงบวก ให้ครู และนักเรียนมีส่วนร่วม การประเมินผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นิเทศและติดตามผล ตรวจสอบความก้าวหน้าและแก้ไขปัญหที่พบ รายงานและปรับปรุงแนวทาง นำผลที่ได้มาพัฒนาให้ดีขึ้น เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ทั้งครู ผู้ปกครอง และนักเรียน แลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างเพื่อนครู เพื่อแบ่งปันประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดี เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ แจ้งความคืบหน้าการดำเนินงานให้ทุกฝ่ายรับทราบ เมื่อนโยบาย วางแผน ปฏิบัติ และ ประเมินผลสอดคล้องกัน เราจะสามารถสร้างโรงเรียนที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนานักเรียนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ...”

2.4 กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community)

2.4.1 ขั้นตอน กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหาร ด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกพบว่า โรงเรียนบ้านมาบกระเปาใช้กระบวนการ PLC สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง เพื่อพัฒนาครูในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยเริ่มจากการรวมกลุ่มครูที่มีเป้าหมายร่วมกัน วิเคราะห์ปัญหานักเรียน ออกแบบแนวทางแก้ไข ทดลองใช้ในห้องเรียน สะท้อนผล และขยายผลต่อไป การดำเนินการนี้ช่วยให้ครูดูแลนักเรียนด้วยความเข้าใจ ใช้การเสริมแรงทางบวกแทนการลงโทษ สร้างวินัยอย่างยั่งยืน และพัฒนานักเรียนได้อย่างรอบด้าน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...โรงเรียนของเราได้นำกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) มาใช้เพื่อพัฒนาครูและผู้บริหาร ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยดำเนินการ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ทุกวันอังคาร พุธ และพฤหัสบดี เวลา 15.30 - 16.30 น.ขั้นตอนการดำเนินงาน คือ การรวมกลุ่ม PLC – ครูที่มีปัญหา/เป้าหมายร่วมกันเกี่ยวกับวินัยเชิงบวกรวมกลุ่ม ตั้งกลุ่มไลน์เพื่อสื่อสาร วิเคราะห์ปัญหา ร่วมกันระบุพฤติกรรมของนักเรียนที่ต้องการพัฒนา และ จัดลำดับความสำคัญ ออกแบบแนวทางแก้ไข ศึกษาตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ

แลกเปลี่ยนวิธีการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและเคารพซึ่งกันและกัน นำไปปฏิบัติ ทดลองใช้กิจกรรมและเทคนิควินัยเชิงบวก พร้อมให้ครูสังเกตการสอนและให้ข้อเสนอแนะ สะท้อนผล วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน อภิปราย และเสนอแนวทางปรับปรุงรายงานผล สรุปและเผยแพร่แนวทางที่ได้ผล เพื่อขยายผลในโรงเรียน การใช้ PLC เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก ช่วยให้ครูพัฒนาวิธีการดูแลนักเรียนอย่างเข้าใจและสร้างสรรค์ ส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีโดยไม่ใช้การลงโทษ ทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียนทั้งด้านวินัย...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา(วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

“...โรงเรียนของเราใช้ PLC (Professional Learning Community) เป็นเครื่องมือในการพัฒนาครูและส่งเสริม วินัยเชิงบวก โดยกำหนดให้มีการดำเนินการ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ทุกวันอังคาร พุธ และพฤหัสบดี เวลา 15.30 - 16.30 น. กระบวนการเริ่มจาก การรวมกลุ่มครูที่มีเป้าหมายร่วมกัน เพื่อแลกเปลี่ยนปัญหา วิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียน และกำหนดเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา จากนั้นร่วมกัน ออกแบบแนวทางแก้ไข โดยศึกษาตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ เช่น การใช้คำพูดเชิงบวก การสร้างกติกาห้องเรียน และการเสริมแรงทางบวก เมื่อได้แนวทางแล้ว ครูจะ นำไปทดลองใช้ ในห้องเรียน พร้อมให้เพื่อนครูช่วยสังเกตและให้ข้อเสนอแนะ หลังจากนั้นจะมีการ สะท้อนผล เพื่อปรับปรุงแนวทางให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สุดท้าย สรุปและรายงานผล เพื่อขยายผลและพัฒนาต่อไป PLC ทำให้ครูสามารถสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ นักเรียนเข้าใจและปฏิบัติตามกฎระเบียบโดยไม่ต้องใช้การบังคับ ส่งผลให้เกิด วินัยที่ยั่งยืนและพัฒนานักเรียนอย่างแท้จริง...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา(วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

2.4.2 เทคนิคและวิธีการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน เทคนิคและวิธีการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านมาบกระเปานำกระบวนการ PLC มาใช้พัฒนาครูและผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง โดยจัดสัปดาห์ละ 3 ครั้ง เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ วางแผนจัดการพฤติกรรม และทดลองแนวทางส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ส่งเสริมการใช้คำพูดเชิงบวก การสร้างกติกาห้องเรียนร่วมกัน และลดการลงโทษ ครูทำงานเป็นทีม มีเป้าหมายร่วมในการพัฒนา

นักเรียนทั้งด้านพฤติกรรมและการเรียนรู้ ทำให้ห้องเรียนอบอุ่น และเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนทั้งในตัวนักเรียนและครู

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...ที่โรงเรียนของเรา เรามุ่งมั่นพัฒนาครูและผู้บริหารผ่านกระบวนการ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและต่อยอดสู่การส่งเสริม วินัยเชิงบวก ในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ เราเชื่อว่าการพัฒนานักเรียนให้มีวินัย ไม่ใช่การควบคุมหรือการลงโทษ แต่เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้พวกเขาเรียนรู้ที่จะรับผิดชอบ เคารพกฎ และพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน..."

"...โรงเรียนของเราดำเนินการ PLC สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ในวันอังคาร พุธ และพฤหัสบดี เวลา 15.30 - 16.30 น. โดยใช้กระบวนการทำงานเป็นทีม ครูและผู้บริหารจะได้ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาในชั้นเรียน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และออกแบบแนวทางการจัดการพฤติกรรมของนักเรียนผ่านวิธีที่สร้างสรรค์และเป็นมิตร เราส่งเสริมให้ครูใช้ คำพูดเชิงบวก สร้าง กติกาห้องเรียนที่นักเรียนมีส่วนร่วม และใช้ การเสริมแรงทางบวกแทนการลงโทษ เพื่อให้ให้นักเรียนมีวินัยด้วยความเข้าใจ ไม่ใช่ด้วยความหวาดกลัว จากนั้นเรานำแนวทางที่ออกแบบมาทดลองใช้จริงในห้องเรียน โดยมีการสังเกต วิเคราะห์ และสะท้อนผลร่วมกัน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนของเรา สุดท้าย เราจะสรุปและเผยแพร่แนวทางที่ได้ผลดีให้ครูทุกคนได้นำไปใช้ เพื่อขยายผลและสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง..."

"...PLC ไม่เพียงแต่ช่วยพัฒนาศักยภาพของครู แต่ยังเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างโรงเรียนที่อบอุ่น ปลอดภัย และเต็มไปด้วยความเข้าใจ เราเชื่อว่าการส่งเสริม วินัย เชิงบวก ผ่านการเรียนรู้ร่วมกันของครูและผู้บริหารจะทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน ทั้งต่อตัวนักเรียน ครู และโรงเรียนโดยรวม เราต้องการให้โรงเรียนของเราเป็นสถานที่ที่นักเรียนรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของ เคารพกฎระเบียบอย่างเต็มใจ และพัฒนาไปสู่ความสำเร็จในอนาคต..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา(วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

"การพัฒนาครูผ่านกระบวนการ PLC ช่วยให้เราไม่เพียงแต่พัฒนาการสอน แต่ยังสร้างความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจของโรงเรียน เราได้เรียนรู้ร่วมกัน แลกเปลี่ยนแนวทางแก้ปัญหา เช่น เมื่อนักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ หรือจำสูตรคูณไม่ได้ เราจะช่วยกันหาวิธีการที่ดีที่สุดเพื่อให้นักเรียนเข้าใจและพัฒนาอย่างแท้จริง..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา(วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

"...กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ช่วยให้ครูอย่างเราได้พัฒนาแนวทางการสอน และร่วมมือกันแก้ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในเรื่องของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ PLC ทำให้เราสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เรียนรู้วิธีการใหม่ๆ และร่วมกันหาแนวทางส่งเสริมวินัยของนักเรียนโดยไม่ต้องใช้การลงโทษ ครูแต่ละคนสามารถนำปัญหาที่พบ เช่น นักเรียนมาสาย ไม่ตั้งใจเรียน หรือขาดความรับผิดชอบ มาร่วมวิเคราะห์และออกแบบกิจกรรมที่ช่วยปรับพฤติกรรมของนักเรียนให้ดีขึ้น นอกจากนี้ PLC ยังช่วยให้เราลดความรู้สึกโดดเดี่ยวในการสอน เพราะเราได้ทำงานเป็นทีม มีเป้าหมายร่วมกัน และร่วมกันรับผิดชอบต่อพัฒนาการของนักเรียน สิ่งนี้ช่วยสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาการเรียนการสอน และส่งผลให้นักเรียนมีวินัยที่เกิดจากความเข้าใจและความตระหนักรู้ของตัวเอง ไม่ใช่จากการบังคับ สุดท้าย การพัฒนาวินัยเชิงบวกผ่าน PLC ไม่เพียงช่วยนักเรียน แต่ยังช่วยให้ครูมีความกระตือรือร้นในการทำงาน เห็นคุณค่าในบทบาทของตัวเอง และสามารถสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่สนับสนุนกันและกันภายในโรงเรียนได้อย่างแท้จริง..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

2.3.2 แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านมาบกระเปาใช้กระบวนการ PLC เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการรวมกลุ่มครู วิเคราะห์ปัญหา ออกแบบกิจกรรมที่เน้นการใช้จิตวิทยาเชิงบวก และทดลองใช้จริงในห้องเรียน จากนั้นสะท้อนผลและขยายผลแนวปฏิบัติที่ดี นอกจากนี้ยังมีบทบาทของครูแต่ละคนใน PLC เช่น Model Teacher, Buddy Teacher, Mentor และผู้บริหาร ที่ช่วยกันออกแบบการเรียนรู้และดูแลนักเรียนอย่างเข้าใจ ทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่น และพัฒนาวินัยนักเรียนจากภายในอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...การพัฒนาวินัยของนักเรียนเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องอาศัยความร่วมมือของครูทุกคน โรงเรียนของเราได้ใช้กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ในการทำงานร่วมกัน เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนที่ขาดวินัย และส่งเสริม วินัยเชิงบวก

อย่างเป็นระบบ เราดำเนินการ 6 ขั้นตอนหลัก โดยเริ่มจากการ รวมกลุ่ม PLC เพื่อสร้างทีม ครูที่มีบทบาทชัดเจน และร่วมกัน วิเคราะห์ปัญหา ว่าทำไมนักเรียนขาดวินัย พร้อมทั้งระดมสมองหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม เมื่อได้ข้อสรุปแล้ว เราจึงร่วมกัน ออกแบบกิจกรรม ที่จะช่วยปรับพฤติกรรมของนักเรียน โดยใช้จิตวิทยาเชิงบวก เช่น การให้กำลังใจ การเสริมแรงเชิงบวก การรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน และการสร้างข้อตกลงร่วมกัน จากนั้น เราจะนำแผนไปทดลองใช้จริง ผ่านการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และโครงการเสริมคุณธรรมจริยธรรม พร้อมทั้งมีการสังเกตผลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เมื่อดำเนินการเสร็จ เราจะ สะท้อนผล วิเคราะห์ว่านักเรียนมีวินัยดีขึ้นหรือไม่ และปรับปรุงแนวทางให้เหมาะสมที่สุด สุดท้าย เราจะ สรุปและรายงานผล เพื่อนำแนวปฏิบัติที่ดีไปขยายผลในโรงเรียน กระบวนการ PLC ทำให้ครูไม่ต้องเผชิญปัญหาคนเดียว แต่สามารถร่วมมือกันเพื่อพัฒนาทั้งตัวนักเรียนและตนเองไปพร้อมกัน เราเชื่อว่าเมื่อครูทำงานเป็นทีม นักเรียนก็จะได้รับการดูแลที่ดีขึ้น และสามารถพัฒนาวินัยด้วยความเข้าใจ ไม่ใช่จากการบังคับหรือการลงโทษ...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา(วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

“...การส่งเสริมวินัยเชิงบวกในโรงเรียนของเรา ไม่ใช่เพียงแค่การกำหนดกฎระเบียบให้นักเรียนปฏิบัติตาม แต่คือการสร้างสภาพแวดล้อมที่ช่วยให้นักเรียน เข้าใจและเคารพวินัยด้วยตัวเอง กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้ครูและผู้บริหารสามารถพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกได้อย่างเป็นระบบ ในกลุ่ม PLC เรามีสมาชิก 4-8 คน ที่ทำงานร่วมกันโดยแต่ละคนมีบทบาทสำคัญ Model Teacher (MT) หรือ ครูผู้สอน เป็นผู้ ออกแบบและปรับปรุงแผนการสอน ให้สอดคล้องกับการสร้างวินัยเชิงบวก เช่น การใช้คำพูดเชิงบวกในห้องเรียน Buddy Teacher (BT) ช่วยให้ข้อเสนอแนะและสะท้อนผลการสอนเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น Mentor หรือ หัวหน้ากลุ่มสาระ/ฝ่ายวิชาการ ดูแลและให้คำแนะนำในการดำเนินงาน Administrator หรือผู้บริหาร มีบทบาทสำคัญในการกำหนดแนวทางและขับเคลื่อนให้ PLC ทำงานอย่างต่อเนื่อง Expert หรือผู้เชี่ยวชาญ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดการชั้นเรียนและพฤติกรรมของนักเรียน FA ทำหน้าที่ดำเนินรายการประชุม และ Note เป็นผู้บันทึกข้อมูลสำคัญ ด้วยการทำงานร่วมกันของ PLC เราสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก เช่น การให้คำชมแทนการตำหนิ การสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนรับผิดชอบตนเอง การเคารพศักดิ์ศรีของนักเรียน และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน สิ่งเหล่านี้ทำให้ห้องเรียนกลายเป็นพื้นที่แห่งความเข้าใจ นักเรียนรู้สึกถึงคุณค่า

ของตนเอง และพร้อมที่จะเรียนรู้และเติบโตไปในทิศทางที่ดี PLC ไม่เพียงช่วยพัฒนาครู แต่ยังช่วยให้เราร่วมกันสร้างโรงเรียนที่อบอุ่นและปลอดภัย เป็นสถานที่ที่นักเรียนได้รับการดูแลอย่างเข้าใจ และสามารถ พัฒนาวินัยจากภายในตนเอง ไม่ใช่เพราะถูกบังคับ นี่คือหัวใจของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่เราทุกคนร่วมกันสร้างขึ้นในโรงเรียนของเรา...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา(วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

2.5 กระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network)

2.5.1 ขั้นตอน กระบวนการกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านมาบกระเปามีเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง ทั้งผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรภายนอก เช่น พระสงฆ์ โรงพยาบาล ตำรวจ และหน่วยงานอาชีพ ร่วมกันส่งเสริมวินัย คุณธรรม และการเรียนรู้อย่างรอบด้าน ช่วยให้การพัฒนานักเรียนมีคุณภาพและยั่งยืน พร้อมต่อการใช้ชีวิตและอนาคต

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ไม่สามารถเกิดขึ้นได้จากโรงเรียนเพียงลำพัง แต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้ง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรภายนอก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับบริบทของสังคม เครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและภาคีเครือข่ายมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและเสริมสร้างการเรียนรู้ของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็น การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนานักเรียน การนำทรัพยากรจากชุมชนมาใช้ในการเรียนการสอน หรือการเชื่อมโยงกับองค์กรภายนอกเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษา สิ่งเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จริง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การสร้างเครือข่ายยังช่วยให้โรงเรียนมีระบบสนับสนุนที่แข็งแกร่ง เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ความช่วยเหลือ และการพัฒนาร่วมกัน ทำให้สถานศึกษาของเราเติบโตในลักษณะของการพัฒนาแบบองค์รวม ดังนั้น เครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาไม่ใช่เพียงแค่แนวคิด แต่เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ คู่คุณธรรม และพร้อมเผชิญกับโลกอนาคต ผมขอเชิญชวนทุกท่านมาร่วมมือกัน เพื่อให้โรงเรียนของเราเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน และสร้างอนาคตที่ดีให้กับนักเรียนของเราทุกคน...”

ผู้อำนวยการนักเรียนโรงเรียนบ้านมาบกระเปา(วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

"...การพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ คู่คุณธรรม และมีวินัย ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โรงเรียนของเรามีเครือข่ายที่เข้มแข็ง ทั้ง พระสงฆ์ โรงพยาบาล ตำรวจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานด้านอาชีพ เครือข่ายโรงเรียน และผู้ปกครอง ที่ร่วมสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาพระสงฆ์ ช่วยปลูกฝังคุณธรรมและวินัยผ่านการสอนพุทธศาสนา โรงพยาบาลและสาธารณสุข ดูแลสุขภาพนักเรียน ตำรวจและโครงการ D.A.R.E. ให้ความรู้ด้านภัยยาเสพติดและความปลอดภัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนงบประมาณและโครงการพัฒนาต่างๆ สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน แนะนำอาชีพให้นักเรียนมีทางเลือกที่เหมาะสม เครือข่ายโรงเรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน และ ผู้ปกครองเป็นกำลังสำคัญในการร่วมสร้างวินัยให้เด็กทั้งในโรงเรียนและที่บ้าน ด้วยเครือข่ายเหล่านี้ โรงเรียนของเราสามารถพัฒนาเด็กให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ผมขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่ร่วมมือกัน และหวังว่าเราจะเดินหน้าสร้างอนาคตที่ดีไปด้วยกัน..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

2.4.2 เทคนิคและวิธี การมีเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการกระบวนการเครือข่าย การทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยเฉพาะผู้ปกครองและพระสงฆ์ ที่ร่วมกันปลูกฝังคุณธรรมและระเบียบวินัยให้นักเรียนตั้งแต่วัยเยาว์ ผู้ปกครองดูแลด้วยความรัก ใช้เหตุผล และให้โอกาสเด็กตัดสินใจ ขณะที่พระสงฆ์ช่วยสอนธรรมะ ฝึกสมาธิ และสร้างแรงบันดาลใจในการประพฤติดี นอกจากนี้ตำรวจยังเข้ามาเสริมความรู้เรื่องภัยสังคมและพฤติกรรมที่เหมาะสม การทำงานร่วมกันของเครือข่ายเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนมีวินัยจากความเข้าใจ ไม่ใช่จากความกลัว และเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ผ่านความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ เช่น ผู้ปกครองและพระสงฆ์ ที่ช่วยดูแลและปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีให้กับนักเรียน บทบาทของผู้ปกครอง ให้ความรัก ความอบอุ่น และมองเห็นคุณค่าของลูกตนเอง ใช้เหตุผลและผลในการสอน และแก้ปัญหาโดยปราศจากความรุนแรง สร้างความตระหนักเรื่องวินัยตั้งแต่ระดับอนุบาล ให้โอกาส ให้อิสระ และส่งเสริมให้เด็กตัดสินใจเอง ฝึกให้เด็กเข้าใจผลของการกระทำและรู้จัก

ปรับตัว บทบาทของพระสงฆ์ ช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทำงานร่วมกับโรงเรียนเพื่อส่งเสริมวินัย ผ่านกิจกรรมทางศาสนาและการอบรม ใช้จิตวิทยาเชิงบวกและสร้างสัมพันธ์เชิงบวกกับ นักเรียน ร่วมวางแผนกฎระเบียบ ข้อตกลงร่วมกัน เพื่อให้ นักเรียนปฏิบัติตามอย่างสมัครใจ ให้ความยุติธรรม เท่าเทียม และไม่เลือกปฏิบัติ "เครือข่ายเหล่านี้ช่วยให้โรงเรียนสามารถ ส่งเสริมวินัยนักเรียนได้อย่างเป็นระบบ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อให้ นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีระเบียบวินัย รับผิดชอบ และพร้อมเป็นพลเมืองที่ดีของ สังคม..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา(วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

"...การส่งเสริมวินัยเชิงบวกเป็นสิ่งสำคัญที่โรงเรียนของเราให้ความสำคัญ และ เครือข่ายความร่วมมือจากภายนอก เช่น พระสงฆ์ และตำรวจ มีบทบาทสำคัญในการช่วย ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และวินัยที่ดีให้กับนักเรียน พระสงฆ์ สอนนักเรียนให้เข้าใจ ศีล 5 โดยเฉพาะ ศีลข้อ 4 ที่เน้นเรื่องการไม่พูดคำหยาบ การควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรม พระ ยังใช้ นิทานคุณธรรม ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้การลำดับความสำคัญของสิ่งที่ต้องทำ รวมถึง การฝึก สมาธิและสติ ผ่านการสวดมนต์และปฏิบัติธรรม ซึ่งช่วยให้นักเรียนรู้จักไตร่ตรอง ก่อนตัดสินใจ มีความอดทน และเข้าใจผลของการกระทำของตน ตำรวจ ภายใต้โครงการ D.A.R.E. เป็นอีกหนึ่งเครือข่ายสำคัญที่ช่วยให้ความรู้ด้าน ภัยยาเสพติด การใช้สื่ออย่าง ปลอดภัย และการขับขี่ยานยนต์ ตำรวจเข้ามาให้ความรู้ในโรงเรียนโดยสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร ใช้การสื่อสารที่เข้าใจง่าย สบตากับนักเรียนโดยตรง ให้คำแนะนำ ดักเตือน และ ส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีผ่าน การชื่นชมและให้รางวัล ความร่วมมือจากทั้งพระสงฆ์และตำรวจ ช่วยให้นักเรียนของเรามีวินัย จากความเข้าใจ ไม่ใช่จากความกลัว นักเรียนเรียนรู้ว่า การ ควบคุมตนเองและเคารพผู้อื่น เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องปลูกฝังตั้งแต่วันนี้ เพื่อให้พวกเขาเติบโต เป็นพลเมืองที่ดีในอนาคต ผมขอขอบคุณทุกเครือข่ายที่ร่วมกันสนับสนุน และหวังว่าเราจะ ทำงานร่วมกันต่อไปเพื่อสร้างสังคมการเรียนรู้ที่ยั่งยืน..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา(วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

2.4.3 แนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเครือข่ายการทำงาน ร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกพบว่า

โรงเรียนบ้านมาบกระเปาส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง ทั้งพระสงฆ์ ตำรวจ โรงพยาบาล ผู้ปกครอง และชุมชน โดยแต่ละภาคส่วนมีบทบาทในการปลูกฝังคุณธรรม ให้ความรู้ และดูแลสุขภาพกายใจของนักเรียน โรงเรียนทำหน้าที่ประสานและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ นักเรียนมีวินัยจากความเข้าใจและเติบโตอย่างมีคุณภาพ

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...การส่งเสริมวินัยเชิงบวก มีเครือข่ายความร่วมมือ ทั้งจากพระสงฆ์ ตำรวจ โรงพยาบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานประกอบการ เครือข่ายโรงเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน พระสงฆ์ สอนคุณธรรมและฝึกสมาธิ ตำรวจ ให้ความรู้เรื่องภัยยาเสพติดและวินัยจราจร โรงพยาบาล ดูแลสุขภาพกายและจิต องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนโครงการพัฒนาเด็ก สถานประกอบการ แนะนำอาชีพ และ ผู้ปกครอง ร่วมปลูกฝังวินัยในชีวิตประจำวัน โรงเรียน เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน จัดกิจกรรม อบรม และติดตามผล เพื่อให้การพัฒนา เป็นไปอย่างต่อเนื่อง เครือข่ายที่เข้มแข็งจะช่วยสร้างนักเรียนที่มีระเบียบวินัย เข้าใจตนเอง และเติบโตอย่างมีคุณภาพในสังคม..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

"...การส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้กับนักเรียนเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ไม่เพียงแต่โรงเรียนเท่านั้น แต่ยังรวมถึง ครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ที่มีบทบาทสำคัญในการหล่อหลอมพฤติกรรมของเด็ก โรงเรียนจึงต้องทำงานร่วมกับเครือข่ายเหล่านี้ เพื่อให้เกิดแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนานักเรียนให้มีวินัยจากความเข้าใจ และการสนับสนุน มากกว่าการใช้การบังคับหรือการลงโทษ ครอบครัว เป็นพื้นฐานสำคัญในการปลูกฝังวินัยให้กับเด็กตั้งแต่เล็ก ผู้ปกครองต้องเป็นแบบอย่างที่ดี และใช้แนวทางที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก เช่น การกำหนดข้อตกลงร่วมกัน การให้เหตุผลแทนการบังคับ และการส่งเสริมความรับผิดชอบ ตัวอย่างเช่น หากเด็กใช้โทรศัพท์เกินเวลา ผู้ปกครองควรพูดคุยและหาทางออกร่วมกัน ไม่ใช่เพียงแค่สั่งห้าม นอกจากนี้ การให้กำลังใจด้วยการแสดงความรัก เช่น การกอด หรือคำพูดเชิงบวก ช่วยให้เด็กมีความมั่นใจในตัวเองและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบด้วยความเต็มใจ โรงเรียน ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงเครือข่ายต่างๆ และส่งเสริมวินัยของนักเรียนอย่างเป็นระบบ พระสงฆ์ เป็นเครือข่ายสำคัญที่ช่วยขัดเกลาศีลธรรมและจริยธรรมของเด็กผ่านหลักคำสอนทางศาสนา..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

"...การส่งเสริมวินัยเชิงบวกต้องอาศัย เครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน โรงเรียนต้อง สร้างความเข้าใจและเป้าหมายร่วมกัน กับเครือข่าย ต่างๆ เช่น พระสงฆ์ ตำรวจ หน่วยงานสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ผู้ปกครอง กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมวินัย เช่น พระสงฆ์ สอนศีลธรรมและฝึกสมาธิ ตำรวจ อบรมภัยยาเสพติดและวินัยจราจร หน่วยงานสาธารณสุข ดูแลสุขภาพกายและจิต และ ผู้ปกครอง สร้างระเบียบวินัยที่บ้าน การสื่อสารและติดตามผล เป็นสิ่งสำคัญ โรงเรียนควรใช้ ช่องทางออนไลน์และเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อติดตามพฤติกรรมของนักเรียนและปรับปรุง แนวทางการทำงานร่วมกัน การทำงานของเครือข่ายต้องมีความ ยั่งยืนและขยายผล ผ่าน การพัฒนา โรงเรียนต้นแบบและคู่มือแนวปฏิบัติที่ดี..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา(วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

2.6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

2.6.1 ขั้นตอน กระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัย เชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านมาบกระเปาใช้กระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงอย่างมีระบบ เริ่ม จากระดับนโยบายสู่ระดับชั้นเรียน โดยผู้อำนวยการสร้างทิศทางและวางระบบสนับสนุน ส่วนครูเป็นผู้ ขับเคลื่อนด้วยการปรับบทบาทและสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกในทุกวันเรียน ส่งผล ให้นักเรียนมีวินัยจากการเข้าใจ ไม่ใช่จากการถูกควบคุม และเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกเริ่มจาก “การสร้าง วิสัยทัศน์ร่วม” กับคณะครู โดยเน้นว่า “วินัยเชิงบวกไม่ใช่การควบคุม แต่คือการพัฒนา” จากนั้นจึงวางแผนขับเคลื่อนร่วมกันอย่างเป็นขั้นตอน ได้แก่ สร้างความเข้าใจผ่านการอบรม และเวที PLC สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่ปลูกฝังวินัยจากภายใน เช่น การใช้จิตศึกษาใช้ ข้อมูลจากการสังเกตและการเยี่ยมบ้านเพื่อช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล ประเมินผลและ สะท้อนกลับเพื่อปรับปรุงกระบวนการผู้อำนวยการย้ำว่า หัวใจสำคัญคือ “การเปิดใจรับฟัง ทุกเสียง และสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

"...ขั้นตอนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงของครูเริ่มจาก “การเปลี่ยนแนวคิดของ ตนเอง” ก่อนเป็นอันดับแรก โดยเชื่อว่าเด็กทุกคนมีศักยภาพและสามารถพัฒนาได้ด้วยแรง

สนับสนุนที่เหมาะสม จากนั้นจึงสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับนักเรียน ใช้กิจกรรมโฮมรูม และจิตศึกษาเพื่อฝึกสติและการควบคุมอารมณ์ ร่วมวางข้อตกลงในชั้นเรียนอย่างมีส่วนร่วม ใช้คำชมและการสะท้อนคิดแทนการตำหนิ ทำงานร่วมกับเพื่อนครูในวง PLC เพื่อแลกเปลี่ยนและขยายผลแนวปฏิบัติที่ดี ครูสรุปว่า “การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ไม่ได้หมายถึงการอยู่ข้างหน้าเสมอ แต่คือการยืนเคียงข้างนักเรียน และช่วยให้เขาเติบโตอย่างมีวินัยและมีความสุขในแบบของเขาเอง...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

2.6.2 เทคนิคและวิธีการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า ผู้อำนวยการและครูโรงเรียนบ้านมาบกระเปาใช้เทคนิคการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่เน้นการเข้าใจรากของปัญหา สร้างระบบความร่วมมือ และให้ความสำคัญกับความรู้สึกของนักเรียน ใช้ข้อมูลอย่างเป็นระบบ และสื่อสารเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง ทำให้การส่งเสริมวินัยเชิงบวกไม่ใช่เพียงนโยบาย แต่เป็นวัฒนธรรมของการเรียนรู้ร่วมกันทั้งโรงเรียน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...การสร้างความไว้วางใจและเปิดพื้นที่การเรียนรู้ร่วมกันในโรงเรียน โดยเฉพาะการใช้กระบวนการ PLC เพื่อให้ครูทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนแนวคิดและร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาเด็กแบบรายกรณี พร้อมใช้ ข้อมูลจากระบบสารสนเทศ และ ผลการเยี่ยมบ้าน มาวางแผนช่วยเหลืออย่างตรงจุด อีกทั้งยังเน้น “การเป็นแบบอย่าง” ในการใช้ภาษาที่สร้างแรงบันดาลใจและการจัดการความขัดแย้งโดยไม่ใช้ความรุนแรง เพื่อให้ครูและบุคลากรเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นไปได้และเกิดผลจริง...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

“...เน้นเทคนิคในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนผ่านการ สื่อสารด้วยความเข้าใจ และการใช้ “คำชมอย่างจริงใจ” แทนคำตำหนิ โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การทำข้อตกลงร่วมกันในห้องเรียน การฝึกสติโดยจิตศึกษา และการใช้สมุดบันทึกความดีเพื่อสะท้อนพฤติกรรมของนักเรียน ครูยังกล่าวว่าการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนเกิดจาก “การฟังนักเรียนให้มากขึ้น” และ “เชื่อมั่นว่าเด็กทุกคนเปลี่ยนแปลงได้หากมีผู้ใหญ่ที่เข้าใจและคอยสนับสนุน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา(วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

2.6.3 แนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัย

เชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า แนวปฏิบัติของโรงเรียนบ้านมาบกระเปาสะท้อนรูปแบบของการนำการเปลี่ยนแปลงแบบองค์รวม (Holistic Leadership) ที่ผู้อำนวยการและครูไม่เพียงแต่ทำหน้าที่สนับสนุน แต่ยังออกแบบระบบและเครื่องมือที่สร้าง “วัฒนธรรมวินัยเชิงบวก” ให้เกิดขึ้นจริงในทุกห้องเรียน โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครองอย่างสมดุลและยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...แนวปฏิบัติที่ดีในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก คือการสร้างระบบที่ทำให้ครูและนักเรียนรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันในกระบวนการพัฒนา โดยเริ่มจากการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมในโรงเรียน ผ่านการออกแบบกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้รายสัปดาห์ในรูปแบบ “PLC เชิงรุก” ที่ทุกครูต้องสะท้อนการสอนและผลพฤติกรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังได้ บูรณาการการพัฒนานวัตกรรมด้านวินัยเชิงบวกเข้ากับโครงการหลักของโรงเรียน..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 เดือนมีนาคม 2567)

"...ครูทุกคนในโรงเรียนมีบทบาท “ร่วมเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง” โดยการใช้ เทคนิคการตั้งคำถามปลายเปิดในชั้นเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกคิด ไตร่ตรอง และเข้าใจผลลัพธ์ของการกระทำตนเอง ซึ่งเป็นการฝึกวินัยจากภายในไม่ใช่จากการบังคับ ครูยังใช้ “สมุดบันทึกพฤติกรรมรายวัน” ควบคู่กับการพูดคุยเชิงลึกหลังเลิกเรียนกับนักเรียนรายกรณีที่ต้องการการดูแลเฉพาะ แนวปฏิบัติอีกประการหนึ่งที่ครูให้ความสำคัญ คือ การออกแบบกิจกรรมบูรณาการวินัยเข้ากับการเรียนรู้ในวิชาหลัก..."

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านมาบกระเปา (วันที่ 24 มีนาคม 2567)

โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

1. บริบทของโรงเรียน

โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก เริ่มก่อสร้างเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2514 โดยมีนายรวมสิงห์วี นายทอง รอดทาหอย นายสัมฤทธิ์ สิงห์เรืองและนายโพธิ์ ชุ่มชอบ ได้ร่วมกับประชาชนใน

หมู่บ้านโดยนาย ประพันธ์ ศรีชาและนายไพบูลย์ หุ้มทอง มอบที่ดินจำนวน 10 ไร่ให้เป็นที่ตั้งสร้างโรงเรียน ซึ่งสร้างเป็นอาคาร เรียนชั่วคราว ขนาด 2 ห้องเรียน เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 4 โดยเปิดทำการอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2514 และภายหลังเห็นว่าบริเวณที่ตั้งของโรงเรียนมีความคับแคบ มีป่ารกทึบ จึงย้าย โรงเรียนจากที่เดิมไปตั้งที่แห่งใหม่ซึ่งอยู่ติดกับวัดหนองหัวปลวก เมื่อปี พ.ศ. 2516 โดยนายสมฤทธิ์ สิงห์เรือง และนายประพันธ์ ศรีชา ได้มอบที่ดินจำนวน 15 ไร่ 16.2 ตารางวาให้เป็นที่ตั้งโรงเรียนจนถึงปัจจุบัน

1.1 ทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา

วิสัยทัศน์ของโรงเรียน : โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวกส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี คุณธรรมจริยธรรม สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น ชุมชนร่วมสร้างสรรค์ พัฒนา น้อมนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง

พันธกิจ : ส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมท้องถิ่น การบริหารแบบมีส่วนร่วม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

อัตลักษณ์ เป็นเด็กดี มีระเบียบวินัย

เอกลักษณ์ วัฒนธรรมไทยทรงดำตามเป้าประสงค์

ปรัชญาของโรงเรียน เอตทคค วุฑฒิน ยถิท ปัญญา วุฑฒิ ความเจริญด้วยปัญญา ยอดกว่าความเจริญทั้งปวง

คำขวัญของโรงเรียน พัฒนาวิชาการ ประสานสุนทรีย์ วิถีพอเพียง เคียงคู่คุณธรรม

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ทำให้ได้ข้อมูลอันนำมาสู่การวิเคราะห์และอธิบายถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคต่างๆ ของโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก ส่งผลให้โรงเรียนได้รับรางวัลต่างๆ ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลจากการเก็บข้อมูล ทั้งการสัมภาษณ์บุคลากรหลัก และการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่เป็นเลิศ ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว 2) ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง 3) ด้านการเข้าใจและความรู้สึกของเด็ก 4) ด้านการแก้ปัญหา 5) ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก และ 6) ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ดังนี้

2.1 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal)

2.1.1 ขั้นตอน กระบวนการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal)

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal) มีขั้นตอนและกระบวนการในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของโรงเรียนบ้านหนองหัว

ปลวก พบว่า โรงเรียนได้ยึด เป้าหมายในการขับเคลื่อนโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวกโดยกำหนด วิสัยทัศน์ของโรงเรียนไว้ชัดเจน ว่า “โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวกส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี คุณธรรมจริยธรรม สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น ชุมชนร่วมสร้างสรรค์พัฒนา น้อมนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงฯ” อัตลักษณ์โรงเรียนคือ เป็นเด็กดี มีระเบียบวินัย ดังนี้

โดยมีวัตถุประสงค์ในการขับเคลื่อน มีดังนี้

(1) โรงเรียนตระหนักและให้ความสำคัญกับส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ควบคู่กับการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม และการสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น และได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนให้เติบโตอย่าง มั่นคงและยั่งยืน สอดคล้องกับดำเนินการตามนโยบายสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ มุ่งเน้นการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพทั้งด้าน ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้คู่คุณธรรม มีระเบียบวินัย และพัฒนา ทักษะชีวิตอย่างเหมาะสม มาตรฐานที่ 2 กระบวนการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และการปลูกฝังวินัยจากภายใน มาตรฐานที่ 3 การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพ สนับสนุนระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

(2) มุ่งมั่นให้นักเรียนเป็น "เด็กดี มีระเบียบวินัย" ด้วยการส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่ยั่งยืน เพื่อให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม สอดคล้องกับสอดคล้องกับ ดำเนินการตามนโยบายในโครงการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโครงการ “โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"... เป้าหมายของ การดูแลนักเรียนให้เป็นคนดี คือการ สร้างโอกาสให้เด็ก เพราะเด็ก แต่ละคนมีต้นทุนที่ไม่เท่ากัน ผมเชื่อว่าหากครูทุกคนเข้าถึงข้อมูลและเข้าใจเด็ก เราจะ สามารถช่วยเหลือพวกเขาได้การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ไม่ใช่การบังคับ แต่เป็นการช่วยให้เด็ก เข้าใจเหตุผลของกฎ เคารพผู้อื่น และมีความรับผิดชอบ ครูต้องให้การสื่อสารที่ดี ให้ คำแนะนำอย่างมีเหตุผล และเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมหากเราทุกคนร่วมมือกัน เด็กทุก คนจะได้รับโอกาสที่เหมาะสม และสามารถเติบโตไปอย่าง มีคุณภาพ..."

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

"...เด็กทุกคนต้องได้รับการดูแลและสนับสนุนให้เติบโตอย่างมีวินัยและทักษะชีวิตที่ จำเป็น ไม่ใช่แค่เรียนจบ แต่ต้องสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีเป้าหมาย ซึ่งเชื่อมโยงกับ วิสัยทัศน์ของโรงเรียน ที่มุ่งเน้นให้เด็กเป็น เด็กดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย การสร้างวินัย เชิงบวก เป็นหัวใจสำคัญที่ช่วยให้เด็ก มีความรับผิดชอบ ตระหนักในบทบาทของตนเอง

และสามารถพัฒนาทักษะทั้งในด้านวิชาการและอาชีพ เราเน้นให้เด็ก เข้าใจเหตุผลของกฎระเบียบ เคารพข้อตกลง และมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของตนเอง มากกว่าการบังคับให้ทำตาม จากแนวคิดนี้ เราจึง ปรับหลักสูตร เพื่อให้เด็กได้ฝึกทักษะอาชีพควบคู่ไปกับการเรียนรู้วินัยในสถานที่ทำงานจริง เด็กจะได้เรียนรู้ว่าความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความตรงต่อเวลา และการมีระเบียบวินัยเป็นสิ่งที่นำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต โรงเรียนของเรา ไม่เพียงสอนให้เด็กเรียนเก่ง แต่ต้องให้เขาเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ รู้จักปรับตัว และพร้อมเผชิญกับอนาคต เราจะไม่หยุดพัฒนาแนวทางการสอน และจะทำให้ดีที่สุดเพื่อให้เด็กทุกคนได้รับโอกาสที่ดีที่สุดในการเติบโตไปเป็นกำลังสำคัญของสังคม..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

2.2.3 เทคนิคและวิธีการในการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการในการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก พบว่า โรงเรียนส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่าย ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร จัดกิจกรรมกีฬา โครงการงานคุณธรรม และบทบาทผู้นำนักเรียน ครูใช้แรงเสริมทางบวก เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมสร้างกฎระเบียบ พร้อมระบบติดตามและประเมินผลต่อเนื่อง เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีวินัยและเป็นพลเมืองดี

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้⁴

"...โรงเรียนของเรามุ่งเน้น การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ผ่านความร่วมมือจาก ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายโรงเรียน เราจัดประชุมผู้ปกครอง สร้างเครือข่ายสนับสนุน และใช้เทคโนโลยี เช่น กลุ่มไลน์และเฟซบุ๊ก ในการสื่อสารและแก้ไขปัญหาทันที กิจกรรมกีฬา และผู้นำนักเรียน ถูกนำมาใช้เพื่อฝึกระเบียบวินัยและสร้างพฤติกรรมที่ดี ครูส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่าน การให้คำชม การสร้างแรงจูงใจ และการฝึกให้นักเรียนคิดอย่างมีเหตุผล โรงเรียนยังมี โครงการงานคุณธรรมในทุกห้องเรียน พร้อมระบบ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล เพื่อปรับปรุงแนวทางอย่างต่อเนื่อง เป้าหมายของเราคือ สร้างนักเรียนที่มีวินัย เข้าใจตนเอง และพร้อมเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

"...การประชุมผู้ปกครอง เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ความเข้าใจและความร่วมมือในการดูแลนักเรียน ขณะที่ เทคโนโลยี ถูกนำมาใช้เพื่อให้การสื่อสารและการแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ กิจกรรมกีฬาและผู้นำนักเรียน ช่วยเสริมสร้าง

ระเบียบวินัยผ่านการฝึกซ้อมและความรับผิดชอบ ครูใช้แนวทาง ให้คำชม เสริมแรงบวก และสร้างแรงจูงใจ ให้นักเรียนซึมซับวินัยจากการปฏิบัติจริง ทุกห้องเรียนมี โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม พร้อมระบบ ติดตามและประเมินผล เพื่อพัฒนาแนวทางให้ดียิ่งขึ้น เราเชื่อมั่นให้ วินัยเป็นส่วนหนึ่งของการเติบโตของนักเรียน เพื่อให้พวกเขาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบ และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมั่นใจ กฎเกณฑ์ในชั้นเรียนไม่ได้มาจากครูฝ่ายเดียว แต่เราจะร่วมกันสร้าง นักเรียนจะได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ เพื่อให้เข้าใจถึงผลของการกระทำของตัวเอง และนำไปสู่การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เหล่านั้นอย่างมีวินัย..."

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก
(วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

2.3 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่าโรงเรียนส่งเสริมวินัยเชิงบวกโดยเน้นการพัฒนานักเรียนแบบองค์รวม ทั้งด้านความรู้ ร่างกาย และจิตใจ นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านวิชาการและทักษะชีวิตอย่างต่อเนื่อง มีสุขภาพแข็งแรงจากการออกกำลังกาย และมีคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงพฤติกรรมที่เหมาะสม ผ่านกิจกรรมหลากหลายที่ส่งเสริมวินัย ความสำเร็จและความรับผิดชอบ และการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

ด้านความรู้

โรงเรียนให้ความสำคัญกับ การส่งเสริมวินัยเชิงบวกด้านความรู้ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนจบการศึกษาตามเป้าหมายของหลักสูตร และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น นักเรียนได้รับความรู้ที่ถูกต้องและพัฒนาอย่างเหมาะสมผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ ฝ่ายกิจการนักเรียนทำหน้าที่ ประสานงานกับครูที่ปรึกษา เพื่อกำกับติดตาม การดำเนินงานระบบการส่งเสริมวินัยนักเรียน อย่างใกล้ชิด กิจกรรมสำคัญที่ช่วยสนับสนุนวินัยด้านการเรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมโฮมรูม ซึ่งเปิดโอกาสให้ครูที่ปรึกษาได้พูดคุย ติดตามพฤติกรรม และให้คำแนะนำแก่นักเรียนทุกเช้าการเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อเข้าใจบริบทการใช้ชีวิตของนักเรียน และหาแนวทางช่วยเหลือที่เหมาะสม การประชุมผู้ปกครอง เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและครอบครัวในการส่งเสริมการเรียนรู้และพฤติกรรมที่ดี การดำเนินงานทั้งหมดนี้ช่วยสร้าง สภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการศึกษา มีวินัยในการเรียน และได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมทั้งจากโรงเรียนและ

ครอบครัว นำไปสู่การพัฒนาที่ครบทุกด้านและสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรสอดคล้องกับ คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...โรงเรียนของเรามุ่งเน้น การส่งเสริมวินัยเชิงบวกด้านความรู้ โดยให้แน่ใจว่านักเรียนสามารถ จบการศึกษาตามเป้าหมายของหลักสูตร และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น เราใช้ระบบ ดูแลส่งเสริมวินัยนักเรียนอย่างเข้มแข็ง โดยให้ฝ่ายกิจการนักเรียนเป็นผู้ประสานไปยัง ครูที่ปรึกษา เพื่อกำกับติดตามการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียน ผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้และวินัย เช่น โฮมรูมในช่วงเช้า ซึ่งเปิดโอกาสให้ครูที่ปรึกษาได้พูดคุยและให้คำแนะนำแก่นักเรียนเป็นประจำ นอกจากนี้ โรงเรียนยังให้ความสำคัญกับ การเยี่ยมบ้านและการประชุมผู้ปกครอง เพื่ออัปเดตข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตนักเรียนทั้งในโรงเรียนและที่บ้าน สร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและครอบครัวให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...เราไม่ได้มุ่งเน้นเพียงแค่การเรียนตามหลักสูตร แต่ยังมุ่งเน้น ทักษะอาชีพ ที่เป็นจุดเด่นของโรงเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความรู้ที่นำไปใช้ได้จริงและสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพเมื่อโรงเรียนมีระบบดูแลช่วยเหลือที่เข้มแข็ง นักเรียนได้รับความรู้ที่ถูกต้อง มีความรับผิดชอบในตนเอง และเติบโตขึ้นอย่างมีวินัยและคุณภาพ ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของเรา ...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

ด้านคุณลักษณะนิสัย

“...โรงเรียนให้ความสำคัญกับ การพัฒนาคุณลักษณะนิสัยของนักเรียน โดยปลูกฝังความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย และคุณธรรมจริยธรรม ผ่านการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมต่างๆ นักเรียนได้รับการพัฒนาผ่าน รายวิชาหน้าที่พลเมือง เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ สิทธิ หน้าที่ และการปฏิบัติตามกฎหมาย นอกจากนี้ โรงเรียนยังมีกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรมทุกวันศุกร์ เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และโครงการคุณธรรม จริยธรรม ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และจัดทำสรุปรายงานประจำเดือน เพื่อฝึกความรับผิดชอบในชีวิตประจำวัน อีกหนึ่งโครงการสำคัญคือ ค่ายพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียน ที่ช่วยให้นักเรียนตระหนักถึง ความสำคัญของวินัยและหน้าที่ของตนเอง ทั้งในโรงเรียนและที่บ้าน ส่งผลให้นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น การ

ดำเนินกิจกรรมเหล่านี้เป็นแนวทางสำคัญในการ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก ทำให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่ดี ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบอย่างเข้าใจ และเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ...”

“...โรงเรียนโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก ให้ความสำคัญกับ การพัฒนาคุณลักษณะนิสัยของนักเรียน ผ่านการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมที่ช่วยปลูกฝัง ความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย และคุณธรรมจริยธรรม หนึ่งในแนวทางสำคัญคือ รายวิชาหน้าที่พลเมือง ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับ สิทธิ หน้าที่ และการปฏิบัติตามกฎหมาย อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ โรงเรียนยังมี กิจกรรมคุณธรรมจริยธรรมทุกวันพฤหัสบดี ในคาบเรียนที่ 1 เพื่อให้ นักเรียนซึมซับและคุ้นชินกับหลักคุณธรรมและจริยธรรม รวมถึง กิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่จัดขึ้นตลอดปีเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้และปฏิบัติตามหลักศาสนา...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก
(วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...อีกหนึ่งโครงการสำคัญคือ โครงการสถานศึกษาสีขาว ซึ่งมี ตัวชี้วัดด้านวินัย โดยกำหนดให้นักเรียน ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายและจัดทำบันทึกสรุปลงทุกเดือน เพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบและระเบียบวินัยในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ โรงเรียนยังจัด ค่ายพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียนเป็นประจำทุกปี เพื่อช่วยสร้างความตระหนักถึง ความสำคัญของระเบียบวินัยและหน้าที่ของนักเรียน ทั้งในด้านการเรียนและการดำเนินชีวิต ส่งผลให้พฤติกรรมของนักเรียนพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น แนวทางทั้งหมดนี้ช่วยให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่ดี เคารพกฎระเบียบ และเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นเป้าหมายของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในโรงเรียน...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก
(วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

ด้านสุขภาพ

โรงเรียนให้ความสำคัญกับการพัฒนานักเรียนให้มีวินัยด้านสุขภาพและความปลอดภัย ผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน นักเรียนได้รับการดูแลสุขภาพอย่างต่อเนื่อง ผ่านกิจกรรมตรวจสุขภาพนักเรียน ซึ่งดำเนินการร่วมกับ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเพื่อให้มั่นใจว่านักเรียนมีสุขภาพที่ดีและสามารถดูแลตนเองได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ โรงเรียนยังส่งเสริม การเตรียมความพร้อมด้านความปลอดภัย เพื่อให้ นักเรียนเรียนรู้แนวทางการเอาตัวรอดและการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน อีกหนึ่งประเด็นสำคัญคือ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในโรงเรียน โดยมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ ลด ละ เลิกบุหรี่ ควบคู่ไปกับการเฝ้า

ระวางจุดเสียงภายในโรงเรียน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกด้านสุขภาพที่ดี แนวทางทั้งหมดนี้ช่วยให้นักเรียนมีวินัยในการดูแลสุขภาพ ปฏิบัติตนอย่างปลอดภัย และตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในโรงเรียน สอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...โรงเรียนให้ความสำคัญกับ การพัฒนาคุณลักษณะนิสัยของนักเรียน โดยเน้นการปลูกฝัง ความรับผิดชอบต่อ ความมีระเบียบวินัย และคุณธรรมจริยธรรม ผ่านการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหนึ่งในแนวทางสำคัญคือ รายวิชาหน้าที่พลเมือง ในการจัดอบรมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ สิทธิ หน้าที่ และการปฏิบัติตามกฎหมาย...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก
(วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

2.2 ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

2.2.1 ขั้นตอน กระบวนการสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนและกระบวนการในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวกพบว่า โรงเรียนโรงเรียนมีระบบสารสนเทศที่ครอบคลุมทั้งด้านนักเรียน ครู งบประมาณ และการบริหารทั่วไป ช่วยให้การบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญในการ บริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทั้ง 4 กลุ่มงานหลัก ได้แก่ กลุ่มบริหารงานวิชาการ – ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พัฒนาแผนการเรียนรู้ และประเมินคุณภาพการศึกษา กลุ่มบริหารงานงบประมาณ – ใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนงบประมาณ ติดตามการใช้จ่าย และตรวจสอบความโปร่งใสในการจัดสรรทรัพยากร กลุ่มบริหารงานบุคคล – จัดเก็บข้อมูลบุคลากร การพัฒนาครูและบุคลากร รวมถึงการประเมินผลการปฏิบัติงาน กลุ่มบริหารงานทั่วไป – ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนงานธุรการ การดูแลสุขภาพแวดล้อมของโรงเรียน และการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอก...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก
(วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...ข้อมูลระบบสารสนเทศที่สำคัญ ได้แก่ ข้อมูลนักเรียน เช่น ข้อมูลทะเบียนนักเรียน ผลการเรียนรู้ พฤติกรรม วินัย และประวัติสุขภาพ ข้อมูลครูและบุคลากร เช่น ข้อมูลประวัติการทำงาน แผนพัฒนาวิชาชีพ และผลการประเมินการสอน ข้อมูลการบริหารงานงบประมาณ เช่น การจัดสรรงบประมาณ การใช้จ่าย และแผนการเงินของโรงเรียน ข้อมูลการบริหารจัดการทั่วไป เช่น ระบบงานสารบรรณ การจัดการสถานที่ และการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก การมีระบบสารสนเทศที่ครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้โรงเรียนสามารถ บริหารจัดการ พัฒนาผู้เรียน ครู บุคลากร และระบบบริหารโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การพัฒนาการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

2.2.2 เทคนิคและวิธีการการจัดทำและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ มีเทคนิคและวิธีการการจัดทำและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) ของโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก พบว่า โรงเรียนพัฒนาระบบสารสนเทศด้วยการผสมผสานทั้งเอกสารและระบบดิจิทัล โดยจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นหมวดหมู่ ใช้เทคโนโลยี เช่น Cloud และระบบสำรองข้อมูล เพื่อให้เข้าถึงง่าย ปลอดภัย และอัปเดตได้ตลอดเวลา ส่งผลให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพและสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...การจัดทำและพัฒนาระบบ สารสนเทศเพื่อการพัฒนา (Information System) เป็นสิ่งสำคัญในการบริหารจัดการข้อมูลของโรงเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเข้าถึงและปรับปรุงข้อมูลได้ง่าย โดยอาจใช้ทั้ง ระบบเอกสาร และ ระบบดิจิทัล ควบคู่กัน การจัดเก็บสารสนเทศในรูปแบบเอกสาร สามารถทำได้โดยการจัดหมวดหมู่ข้อมูล เช่น ข้อมูลนักเรียน ครู บุคลากร และบริหารงานโรงเรียน โดยเก็บใน แฟ้มเอกสาร และกำหนดระบบเลขที่เอกสารเพื่อให้ค้นหาได้สะดวก สามารถเพิ่มเติมข้อมูลใหม่ได้ตลอดเวลา และมีการสำเนาเอกสารเพื่อป้องกันการสูญหาย...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก

(วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...การใช้ระบบดิจิทัล ช่วยให้การจัดเก็บข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีความปลอดภัยมากขึ้น สามารถใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ Cloud Storage เช่น Google Drive หรือ Microsoft OneDrive ในการบันทึกข้อมูล ทั้งยังสามารถพัฒนา ฐานข้อมูลออนไลน์ ที่อัปเดตได้แบบเรียลไทม์ และมีระบบสำรองข้อมูลอัตโนมัติ (Auto Backup) เพื่อลดความเสี่ยงในการสูญหายของข้อมูล...”

ครูที่รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก

(วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...การจัดทำสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพควรผสมผสาน เอกสารและระบบดิจิทัล โดยกำหนดมาตรฐานการอัปเดตข้อมูลให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การใช้ QR Code หรือไฟล์สแกน เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลจากเอกสารเข้าสู่ระบบออนไลน์ การพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดีต้องสามารถ อัปเดตได้ตลอดเวลา ย่อยต่อการเข้าถึง และมีความปลอดภัย ซึ่งจะช่วยให้อาคารเรียนสามารถ บริหารจัดการข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาที่มีคุณภาพและยั่งยืน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...การเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศต้องคำนึงถึงความต้องการการนำไปใช้จริง โดยใช้เทคโนโลยีทันสมัยและแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ทั้งในและนอกโรงเรียน ซึ่งต้องมีการกำหนดบุคลากรรับผิดชอบที่ชัดเจน พร้อมทั้งระบุรายการข้อมูลที่ต้องเก็บและวิธีการจัดเก็บให้เหมาะสมกับลักษณะข้อมูลและแหล่งที่มาการตรวจสอบข้อมูลก่อนนำไปประมวลผลต้องมีความถูกต้อง แม่นยำ และตรงกับความต้องการ หลังจากนั้นข้อมูลจะถูกจัดเก็บในรูปแบบที่สะดวกต่อการสืบค้นและใช้ประโยชน์ได้ง่าย เช่น ผ่านระบบคอมพิวเตอร์และ E-Filing ในขั้นตอนการนำข้อมูลไปใช้ ต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลให้เหมาะสมกับการตัดสินใจและการวางแผนการทำงาน โดยข้อมูลจะถูกนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เอกสาร, แผ่นพับ หรือผ่านระบบออนไลน์ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...การพัฒนาสารสนเทศเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก ควรเริ่มจากการเข้าใจ วัตถุประสงค์และเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมในการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล เช่น การประเมิน พฤติกรรมและกิจกรรมที่สนับสนุนวินัย ระบบควรใช้งานง่ายและสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ สะดวก เพื่อให้ผู้เรียนหรือบุคลากรสามารถพัฒนาตนเองได้ การประเมินและติดตามผล อย่างต่อเนื่องจะช่วยปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

2.2.3 แนวปฏิบัติที่ดีในระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มี ประสิทธิภาพ มีแนวปฏิบัติที่ดีในระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองกู่ลาใช้ ระบบสารสนเทศร่วมกับการเยี่ยมบ้าน การประเมินพฤติกรรม และการประชุม PLC เพื่อวางแผน ส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างเหมาะสมรายบุคคล สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง และพัฒนานักเรียนให้มี วินัยอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมวินัยเชิง บวก ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการช่วยพัฒนานักเรียนและเสริมสร้างพฤติกรรมที่ดีในต้ว นักเรียน โดยเฉพาะในเรื่องการเยี่ยมบ้าน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการเยี่ยมบ้านสามารถนำมา ประมวลผลและใช้ในการวางแผนการช่วยเหลือนักเรียนให้มีพฤติกรรมที่ดีขึ้นได้...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...นอกจากนี้ ระบบสารสนเทศยังสามารถรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของนักเรียนได้อย่างครบถ้วน เช่น ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความร่วมมือ ซึ่ง ช่วยให้เราเห็นว่า นักเรียนแต่ละคนต้องการการส่งเสริมในด้านใดบ้าง และครูสามารถออกแบบ กิจกรรมหรือแนวทางในการส่งเสริมคุณลักษณะเหล่านี้ให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล อีกทั้ง การมีสารสนเทศจากข้อมูลของผู้ปกครองผ่านการสื่อสารกับครูประจำชั้น ก็เป็นสิ่งที่สำคัญ มาก เพราะข้อมูลเหล่านี้ช่วยให้ครูได้รู้จักนักเรียนในมุมที่หลากหลาย ทั้งในเรื่องของ พฤติกรรมภายนอกห้องเรียน และปัญหาหรือความท้าทายที่นักเรียนอาจเผชิญอยู่ ซึ่งครู

สามารถนำข้อมูลเหล่านี้มาปรับใช้ในการออกแบบวิธีการส่งเสริมวินัยเชิงบวก และสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนให้ดียิ่งขึ้น...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...การส่งเสริมวินัยเชิงบวกในนักเรียนด้วยการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ เป็นวิธีการที่ช่วยให้ครูสามารถพัฒนาพฤติกรรมที่ดีในนักเรียนได้อย่างมีระเบียบและมีประสิทธิผล โดยเริ่มจากการจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC (Professional Learning Community) ร่วมกับครูและผู้ปกครอง เพื่อชี้แจงปัญหาพฤติกรรมนักเรียนที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขและหาวิธีการที่เหมาะสมในการร่วมมือกันพัฒนา นอกจากนี้ ครูยังต้องวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศในการประเมินและทำความเข้าใจกับนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อเข้าใจพฤติกรรมและจุดที่ต้องเสริมสร้าง รวมถึงการใช้เครื่องมือในการประเมินพฤติกรรมนักเรียน เช่น แบบประเมิน SDQ, แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (E.Q.) และแบบสัมภาษณ์นักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อให้ครูได้รับข้อมูลที่ครบถ้วนในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...อีกหนึ่งวิธีที่สำคัญคือการเยี่ยมบ้านนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ครูได้รับข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่นักเรียนอาศัยอยู่ และช่วยในการวางแผนส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีในนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งการพูดคุยกับครูประจำชั้นเก่าและใหม่เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้การส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การส่งเสริมวินัยเชิงบวกในนักเรียนยังสามารถทำได้ผ่านการให้คำชมเชย การให้รางวัล หรือการใช้คำพูดเชิงบวก เมื่อเด็กทำผิดพลาด โดยครูจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในวิธีคิดและความรู้สึกของนักเรียน เพื่อให้เด็กเข้าใจและเรียนรู้จากการกระทำของตนเอง...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...สุดท้าย การบันทึกข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากกระบวนการทั้งหมดจะช่วยให้ครูสามารถติดตามและประเมินผลการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง โดยการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC จะช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงวิธีการส่งเสริมวินัยให้ดียิ่งขึ้น และสามารถลดปัญหาการขาดวินัยของนักเรียนได้ในที่สุด การใช้ระบบสารสนเทศในการ

ส่งเสริมวินัยเชิงบวกจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนานักเรียนให้มีวินัยที่ดี และเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพในสังคม...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

2.3 การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning)

2.3.1 ขั้นตอน กระบวนการการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก พบว่า โรงเรียนส่งเสริมวินัยเชิงบวกในห้องเรียนผ่านทุกขั้นตอน ตั้งแต่การอบรมครู การวางแผนการสอน การสร้างบรรยากาศเชิงบวกในห้องเรียน การใช้กิจกรรมที่ส่งเสริมความรับผิดชอบและการเคารพกัน รวมถึงการประเมินพฤติกรรมและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีวินัยอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...การส่งเสริมวินัยเชิงบวกในห้องเรียนเป็นกระบวนการที่ครูต้องดำเนินการในทุกขั้นตอนของการเรียนการสอน เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาวินัยของนักเรียนขั้นตอนแรกคือ การวางแผนการสอน โดยครูต้องออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพฤติกรรมดีๆ ของนักเรียน เช่น การตั้งกฎระเบียบที่เคารพซึ่งกันและกัน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน ถัดมา คือ การสร้างบรรยากาศในห้องเรียน ที่เป็นมิตรและสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น การใช้คำพูดเชิงบวก และการให้กำลังใจเมื่อนักเรียนทำได้ดี กิจกรรมกลุ่ม เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมการทำงานร่วมกันและพัฒนาทักษะการฟัง การพูด และการแก้ปัญหา การทำงานร่วมกันช่วยเสริมสร้างความรับผิดชอบและการเคารพผู้อื่น...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...การประเมินพฤติกรรมที่ดี เป็นการให้คำชมเชยและรางวัลเมื่อมีพฤติกรรมที่ดี ซึ่งช่วยกระตุ้นให้นักเรียนทำพฤติกรรมเชิงบวกมากขึ้น การติดตามผลและให้ข้อเสนอแนะ เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนปรับปรุงพฤติกรรมผ่านการให้คำแนะนำที่สร้างสรรค์และการให้กำลังใจ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ก็สำคัญ เพราะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...สุดท้าย, การประเมินและปรับปรุงกระบวนการสอน ช่วยให้ครูสามารถพัฒนาวิธีการส่งเสริมวินัยเชิงบวกได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบและทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในห้องเรียน เราจะเริ่มจาก การเตรียมความพร้อมและสร้างความรู้ความเข้าใจก่อน โดยจะมีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับคณะครู เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการเป็นโรงเรียนที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยการอบรมนี้จะช่วยให้ครูทุกคนเข้าใจแนวทางและวิธีการในการส่งเสริมวินัยให้กับนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ หลังจากนั้นเราจะดำเนินการพัฒนาครู ด้วยการประชุมกำหนดนโยบายและข้อปฏิบัติที่ทุกคนในกลุ่มต้องร่วมกันแสดงความคิดเห็นที่จะปฏิบัติ โดยครูจะร่วมกันกำหนดอัตลักษณ์ของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ซึ่งจะเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของเราในระยะยาว...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...ต่อจากนั้น เราจะ ร่วมกันวางแผนและกำหนดกรอบแนวทางการนำวินัยเชิงบวกสู่การปฏิบัติ โดยตั้งเป้าหมายทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้ทุกคนมีทิศทางเดียวกันในการพัฒนาโรงเรียนให้มีวินัยเชิงบวก การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนก็จะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยเสริมสร้างวินัยในนักเรียนให้เกิดขึ้นจริง ในการ ประเมินผลและการพัฒนา เราจะ นิเทศ ติดตาม ความก้าวหน้าในการดำเนินกิจกรรมนี้อย่างต่อเนื่อง โดยการรายงานผลการดำเนินงานให้ทุกคนทราบและเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังจะมีการ ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเพื่อนครู เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...สุดท้าย เราจะเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบ เพื่อให้การส่งเสริมวินัยเชิงบวกในโรงเรียนสามารถพัฒนาไปอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม....”

ครูแนะแนวโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

2.3.2 เทคนิคในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning)

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวกส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านโครงการหลากหลาย เช่น โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ความเป็นเลิศทางวิชาการ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พัฒนาศักยภาพด้านกีฬาและคุณธรรม รวมถึงกิจกรรมสำคัญต่าง ๆ เพื่อพัฒนานักเรียนทั้งด้านวิชาการ วินัย คุณธรรม และทักษะชีวิต ให้เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคต

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...การเรียนการสอนที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกในระดับชั้นเรียนมีหลายปัจจัยที่สำคัญในการสร้างบรรยากาศที่ดีและเอื้อต่อการพัฒนานักเรียนอย่างเต็มที่ ปัจจัยเหล่านี้ประกอบไปด้วยโครงการต่างๆ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านต่างๆ เพื่อสร้างทักษะที่สำคัญทั้งในด้านวิชาการและการมีวินัยที่ดีในชีวิตประจำวัน หนึ่งในปัจจัยหลักคือ โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยให้ครูมีการออกแบบการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมและตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ โครงการนี้ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการพัฒนาวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง...”

ครูแนะแนวโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...นอกจากนี้ยังมี โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ที่ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะและความรู้ในระดับสูง รวมถึง โครงการพัฒนาศักยภาพด้วยกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งช่วยเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพในสังคม โครงการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย เป็นโครงการที่เน้นการพัฒนาเด็กในช่วงวัยเรียนรู้ ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ในอนาคต โดยมีการจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมทั้งด้านสติปัญญา และอารมณ์ โครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ก็มีความสำคัญในการช่วยดูแลนักเรียนในทุกด้าน ทั้งในเรื่องของการเรียนและพฤติกรรม รวมถึงการช่วยเหลือด้านอารมณ์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการเสริมสร้างวินัยให้กับนักเรียน การ พัฒนาศักยภาพด้านกีฬา ก็เป็นปัจจัยที่ช่วยเสริมสร้างวินัยให้กับนักเรียน โดยการเรียนรู้การมีระเบียบวินัย การทำงานเป็นทีม และการเคารพกติกา ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นทักษะที่สำคัญในการพัฒนาความสามารถของนักเรียนในทุกด้าน...”

ครูแนะแนวโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...นอกจากนี้ยังมี โครงการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และ โครงการเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ซึ่งช่วยสร้างจิตสำนึกให้กับนักเรียนในการเคารพในสถาบันหลัก ของชาติ และการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน โครงการต่างๆ เช่น โครงการโรงเรียนคุณธรรม, โครงการโรงเรียนสีขาว, และ โครงการธนาคารโรงเรียน ก็ช่วย เสริมสร้างความรับผิดชอบในนักเรียน ทั้งในด้านการทำงานร่วมกัน การบริหารจัดการ และ การมีจิตสำนึกในการรักษาความสะอาดและความมีระเบียบ กิจกรรมวันไหว้ครู, กิจกรรมวัน เด็ก, และ กิจกรรมถวายเทียนพรรษา เป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างวินัยและคุณธรรมให้กับ นักเรียน โดยให้นักเรียนได้แสดงความเคารพและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สำคัญ ซึ่งเป็นส่วน หนึ่งของการพัฒนาทักษะชีวิตและการมีจิตใจดี โดยรวมแล้ว โครงการและกิจกรรมทั้งหมด นี้จะช่วยเสริมสร้างทั้งทักษะวิชาการและคุณลักษณะที่ดีให้กับนักเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ ที่มีวินัยเชิงบวก ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ในสังคมและประเทศชาติในอนาคต....”.

ครูแนะแนวโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

2.3.3 แนวปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก ส่งเสริมวินัยเชิงบวกในห้องเรียนโดยเน้นการสร้างบรรยากาศที่ ปลอดภัยและเป็นมิตร การยกตัวอย่างบุคคลต้นแบบ การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการกำหนดกฎ การ พูดคุยอย่างเข้าใจ และการใช้การเสริมแรงเชิงบวก เช่น การชมเชยและการให้รางวัล รวมถึงการ สะท้อนคิดอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนเกิดจิตสำนึก มีวินัยจากภายใน และพัฒนาเป็นคนดีของสังคม

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในห้องเรียน เราควรเริ่มต้นจากการ ยกตัวอย่างคนที่มี วินัยและคุณธรรม ให้นักเรียนออกมาแสดงความคิดเห็น และทุกเช้าผู้ครูเวรจะสรุปความ คิดเห็นเหล่านั้นในกิจกรรมยามเช้า เพื่อเป็นการเสริมสร้างจิตสำนึกของนักเรียนในเรื่องการ มีวินัยและคุณธรรม นอกจากนี้ เราควร ทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง และพูดคุยกับนักเรียน เมื่อพบปัญหาส่วนตัว ซึ่งจะมีผู้บริหาร ครูประจำชั้น และครูแนะแนวร่วมพูดคุยเพื่อหา วิธีแก้ไขปัญหาด้วยกัน การพูดคุยแบบนี้ไม่ใช่แค่การช่วยแก้ไขปัญหาพฤติกรรม แต่ยังเป็น

การให้ความรักและความอบอุ่น ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างวินัยเชิงบวกให้กับนักเรียนในทุกๆ ด้าน การให้ ผู้เรียนได้ค้นพบวินัยเชิงบวกจากประสบการณ์ตรง ก็เป็นสิ่งสำคัญ เราสามารถทำให้พวกเขาเห็นตัวอย่างที่ดีจากเนื้อหาของกิจกรรมหรือตัวบุคคลต้นแบบ ที่พวกเขาสามารถเรียนรู้และนำไปใช้ในชีวิตจริงได้....”.

ครูแนะแนวโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...นอกจากนี้ การสอดแทรกการสอนในวิชาอื่นๆ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับการสร้างจิตสำนึกที่ดี ถือเป็นการเรียนรู้ที่มีความต่อเนื่อง เพราะในทุกวิชาที่เราสอน เราควรมีการเชื่อมโยงไปสู่การส่งเสริมคุณธรรมและวินัยให้กับนักเรียนอย่างหลากหลาย สุดท้าย เราควรส่งเสริมวินัยเชิงบวกในชั้นเรียน โดยใช้ เทคนิคต่างๆ ทั้งการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการสอน การสร้างบรรยากาศที่ปลอดภัย และไม่เน้นการแข่งขันมากเกินไป ทำให้การเรียนรู้ในห้องเรียนเป็นแบบร่วมมือและมีการเสริมแรงให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะช่วยให้เด็กเรียนรู้ถึงความสำคัญของการพัฒนาวินัยและการทำความดี” แนวปฏิบัติเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยสร้างวินัยเชิงบวกในตัวนักเรียน แต่ยังช่วยให้พวกเขาเติบโตขึ้นเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม และพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน....”.

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในห้องเรียน ครูถือเป็นส่วนสำคัญในการปลูกฝังและพัฒนาคุณลักษณะต่างๆ ที่ทำให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ และความเคารพต่อผู้อื่น ซึ่งวินัยเชิงบวกไม่ได้หมายถึงแค่การทำตามกฎระเบียบเท่านั้น แต่ยังหมายถึงการสร้างความเข้าใจและการมีจิตสำนึกที่ดีในการกระทำสิ่งที่ถูกต้อง...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...เริ่มจากการสร้าง บรรยากาศที่เป็นมิตร และปลอดภัยในห้องเรียน นักเรียนจะสามารถแสดงออกได้อย่างเปิดเผยและรู้สึกสบายใจในการเรียนรู้ เมื่อรู้สึกได้รับการยอมรับและเข้าใจ พวกเขาจะมีความตั้งใจในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียนอย่างธรรมชาติ การยกตัวอย่างสิ่งที่ดี เป็นหนึ่งในวิธีการสำคัญในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก เมื่อครูนำเสนอคนที่มีความดีและวินัยที่ดีให้กับนักเรียนดู เช่น บุคคลในประวัติศาสตร์ หรือแม้แต่ตัวครูเอง นักเรียนจะได้เห็นถึงความสำคัญของการมีวินัยในการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติที่ถูกต้อง...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...อีกวิธีหนึ่งคือการ ส่งเสริมให้เด็กได้มีส่วนร่วม ในการตัดสินใจเกี่ยวกับกฎระเบียบในห้องเรียน ซึ่งทำให้เด็กเข้าใจถึงเหตุผลในการปฏิบัติ และเกิดความรับผิดชอบในการรักษากฎเหล่านั้น เมื่อเด็กมีส่วนร่วมในการสร้างกฎเกณฑ์ พวกเขาจะรู้สึกว่าการเป็นสิ่งที่พวกเขามีส่วนร่วมในการกำหนด และจะมีความยินดีในการปฏิบัติตาม การใช้ การเสริมแรงเชิงบวก ก็เป็นสิ่งสำคัญ เช่น การชมเชยหรือให้รางวัลนักเรียนที่มีพฤติกรรมดี ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างพฤติกรรมที่ดีขึ้นต่อไปได้ เมื่อเด็กได้รับการยกย่องจากความพยายามของตัวเอง พวกเขาจะมีแรงจูงใจในการรักษาพฤติกรรมดีๆ และพัฒนาไปในทิศทางที่ดี...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...สุดท้าย การ มีการพูดคุยและสะท้อนผล เป็นระยะเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ดีและการปรับปรุงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ในการพูดคุยเหล่านี้ ครูต้องใช้ความเป็นกันเองและความเข้าใจ โดยไม่ใช้วิธีการลงโทษที่ทำให้นักเรียนรู้สึกด้อยค่า แต่จะเน้นการให้โอกาสในการปรับปรุงพฤติกรรม การส่งเสริมวินัยเชิงบวกในห้องเรียนไม่เพียงแต่การจัดระเบียบหรือควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน แต่ยังเป็นการสร้างพลังบวกและสภาพแวดล้อมที่นักเรียนสามารถเรียนรู้และเติบโตไปในทิศทางที่ดี ทั้งด้านวิชาการและคุณธรรม...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...การส่งเสริมวินัยเชิงบวกในชั้นเรียนเริ่มจากการ สังเกตพฤติกรรมนักเรียน ที่แสดงถึงความมีวินัย เช่น การตรงต่อเวลา การทำการบ้าน หรือการเคารพกฎระเบียบ ครูควรชมเชยหรือให้รางวัลทันทีเมื่อเห็นพฤติกรรมดีๆ เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมที่ดี...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

2.4 กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community)

2.4.1 ขั้นตอน กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวกใช้กระบวนการ PLC พัฒนาครูและผู้บริหารอย่างเป็นระบบ โดยตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน วางแผน ร่วมวิเคราะห์ปัญหา ออกแบบกิจกรรม และสะท้อนผลการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกในนักเรียน PLC ยังช่วยให้ครูปรับปรุงการสอน พัฒนาสื่อ

ใช้เทคโนโลยี และสะท้อนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทั้งครู นักเรียน และโรงเรียนอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...การพัฒนาครูและผู้บริหารในสถานศึกษาด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ วิชาชีพ (PLC) เป็นแนวทางที่สำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาวินัยเชิงบวกใน นักเรียน โดยเริ่มต้นจากการตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน PLC ประกอบด้วยผู้อำนวยการ สถานศึกษา, หัวหน้าฝ่ายวิชาการ, ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจะมีการกำหนด แผนงานการขับเคลื่อน PLC เช่น การสร้างทีมงาน PLC, การให้ความรู้แก่บุคลากรใน สถานศึกษา และการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่นๆ ในขั้นตอนการขับเคลื่อน PLC ผู้การ ปฏิบัติ ครูและผู้บริหารจะร่วมกันค้นหาปัญหา, วิเคราะห์สาเหตุ, และออกแบบกิจกรรมที่ เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และวินัยเชิงบวก จากนั้นนำไปสู่การปฏิบัติจริง พร้อมทั้ง บันทึกและสะท้อนผลการดำเนินการกระบวนการนี้ยังรวมถึงการกำกับติดตามและ ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพ และสุดท้ายจะมีการจัด กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและบุคลากร รวมถึงการยกย่องครูที่มีผลงานดี เพื่อ เสริมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและวินัยเชิงบวกในนักเรียน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...การพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) เป็น กระบวนการที่ช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงการสอนและแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนได้ โดยการทำงานร่วมกันในกลุ่มครู ผ่านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิธีการแก้ไขปัญหา ต่าง ๆ เช่น การพัฒนากลยุทธ์การสอนใหม่ ๆ การใช้สื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ และการ กระตุ้นให้ครูเข้าใจเนื้อหาการสอนได้ดียิ่งขึ้น...”

ครูแนะแนวโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...PLC ยังช่วยให้ครูสามารถสะท้อนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เช่น คะแนนการ ทดสอบ O-NET และประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยัง ช่วยในการพัฒนาสถานศึกษาโดยการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและเหมาะสม รวมทั้งใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้ด้วยตนเอง สุดท้าย PLC ส่งเสริมการทำงาน ร่วมกันเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ในโรงเรียน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

2.4.2 เทคนิคและวิธีการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก ใช้กระบวนการ PLC ในการพัฒนาครูและผู้บริหารเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยมีบทบาทหลากหลาย เช่น Model Teacher, Buddy, Mentor, Expert และผู้บริหารที่สนับสนุนร่วมกัน ใช้เทคนิคสำคัญ เช่น การสังเกต การให้ข้อเสนอแนะ การสะท้อนผลผ่าน PLC Journal และการใช้ Role Model เป็นตัวอย่างที่ดี ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทั้งครู นักเรียน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อวินัยอย่างยั่งยืน โรงเรียนบ้านหนองกุลใช้กระบวนการ PLC ในการพัฒนาครูและผู้บริหารเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยมีบทบาทหลากหลาย เช่น Model Teacher, Buddy, Mentor, Expert และผู้บริหารที่สนับสนุนร่วมกัน ใช้เทคนิคสำคัญ เช่น การสังเกต การให้ข้อเสนอแนะ การสะท้อนผลผ่าน PLC Journal และการใช้ Role Model เป็นตัวอย่างที่ดี ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทั้งครู นักเรียน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อวินัยอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...PLC พัฒนาครูและผู้บริหารให้ส่งเสริมวินัยเชิงบวก ดำเนินการสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง (พุธ-ศุกร์) ผ่านการแลกเปลี่ยนแนวคิด ศึกษาวิธีปฏิบัติ และทดลองปฏิบัติ ใช้เทคนิค สังเกต-ให้ข้อเสนอแนะ สะท้อนผลผ่าน PLC Journal และ Role Model ช่วยพัฒนาห้องเรียนและสร้างวินัยเชิงบวกให้นักเรียนอย่างยั่งยืน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...การพัฒนาครูและผู้บริหารเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างวินัยเชิงบวกในโรงเรียน กระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เป็นแนวทางที่ช่วยให้ครูสามารถพัฒนาทักษะ แลกเปลี่ยนแนวคิด และปรับปรุงแนวปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลผ่านแนวทางที่สร้างแรงจูงใจและความเข้าใจ มากกว่าการใช้การลงโทษ...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...การดำเนินการ PLC อาศัยความร่วมมือของบุคคลในโรงเรียนที่มีบทบาทแตกต่างกัน Model Teacher เป็นครูผู้สอนที่นำเสนอแนวทางและปัญหาที่พบในการจัดการชั้นเรียนเพื่อรับข้อเสนอแนะ Buddy Teacher เป็นครูที่ร่วมสังเกตและให้คำแนะนำเพื่อ

พัฒนาการสอน Mentor หรือหัวหน้าระดับชั้นและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและแนวทางปรับปรุง Expert เป็นผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความรู้และแนวคิดที่สามารถนำไปปรับใช้ได้ Administrator หรือผู้บริหารโรงเรียน สนับสนุนและส่งเสริมวัฒนธรรมของวินัยเชิงบวกในโรงเรียน Recorder ทำหน้าที่บันทึกและสรุปข้อมูลเพื่อนำไปใช้ต่อยอดเทคนิคสำคัญที่ใช้ใน PLC ได้แก่ การสังเกตและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อช่วยครูพัฒนาการสอน การสะท้อนผลผ่าน PLC Journal เพื่อติดตามการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ การใช้ Role Model เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติ เมื่อทุกคนร่วมมือกันในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนจะสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนวินัยเชิงบวกอย่างยั่งยืน นักเรียนจะได้รับการดูแลด้วยความเข้าใจ ส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสม และพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญต่อไป...”

” ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

2.3.2 แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกพบว่า โรงเรียนบ้านหนองกุดใช้กระบวนการ PLC เพื่อพัฒนาครูและผู้บริหารในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างเป็นระบบ โดยเน้นบทบาทชัดเจนของครู เช่น Model Teacher, Buddy, Mentor และ Expert รวมถึงการใช้เทคนิคการสะท้อนผล การให้ข้อเสนอแนะ และการจัดกิจกรรมแก้ไขพฤติกรรมเฉพาะ เช่น ปัญหาการวางรองเท้าไม่เป็นระเบียบ ผ่านวิธีเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมโฮมรูม และเวรประจำวัน การดำเนินการที่มีระบบติดตามและการประเมินผลช่วยให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี นักเรียนมีวินัยจากภายใน และโรงเรียนพัฒนาอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...การส่งเสริมวินัยเชิงบวกในโรงเรียนต้องเริ่มจากการพัฒนาครูและผู้บริหารให้มีความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาการสอนผ่านการสะท้อนผลและการเรียนรู้ร่วมกัน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...PLC ที่มีประสิทธิภาพต้องมีการกำหนดบทบาทที่ชัดเจน Model Teacher เป็นผู้ถ่ายทอดแนวทางการสอนและรับฟังข้อเสนอแนะ Buddy Teacher ทำหน้าที่สังเกตและให้

คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ Mentor คอยให้คำปรึกษาและสนับสนุนการพัฒนา Expert ให้แนวคิดเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ Administrator สนับสนุนนโยบายและสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ Recorder บันทึกข้อมูลเพื่อการพัฒนาต่อไป การดำเนินการ PLC ควรเป็นระบบ โดยแบ่งการเรียนรู้เป็น การแลกเปลี่ยนแนวคิด การ สังเกตการสอนและให้ข้อเสนอแนะ และการ ทดลองปฏิบัติและสะท้อนผล เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การใช้เทคนิค การสังเกตและให้ข้อเสนอแนะ การ สะท้อนผลผ่าน PLC Journal และ การใช้ Role Model เป็นตัวอย่างที่ดีจะช่วยให้ครูสามารถนำแนวทางวินัยเชิงบวกไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อทุกฝ่ายร่วมมือกัน โรงเรียนจะสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อวินัยเชิงบวก นักเรียนจะได้รับการดูแลผ่านแนวทางที่สร้างแรงจูงใจมากกว่าการลงโทษ ส่งผลให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีและยั่งยืน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...การพัฒนาครูและผู้บริหารถือเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้เกิดขึ้นในโรงเรียน กระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เป็นแนวทางที่ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาการสอน รวมถึงช่วยแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การดำเนินการ PLC ในระดับสถานศึกษาต้องเริ่มจากการ แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน เพื่อกำกับดูแล และวางแผนแนวทางการดำเนินงาน จากนั้นต้องจัดทำ แผนงานการขับเคลื่อน ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และนำแผนนั้นไปสู่การปฏิบัติจริง โดยสร้างทีมงานที่เหมาะสม...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...หนึ่งในปัญหาที่พบในโรงเรียนคือ นักเรียนขาดระเบียบวินัยในการจัดวางรองเท้า ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาทางพฤติกรรมที่ลึกซึ้ง เช่น การขาดความรับผิดชอบ ขาดการตระหนักรู้ และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ กระบวนการ PLC จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการแก้ไข โดยเริ่มจากการศึกษาสาเหตุของปัญหา ซึ่งพบว่านักเรียนมัก วางรองเท้าไม่เป็นระเบียบ เพราะไม่ได้ให้ความสำคัญกับระเบียบวินัย และมักหว่านเล่นหรือพูดคุยกับเพื่อนจนละเลย...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...การแก้ปัญหาจำเป็นต้องใช้แนวทางที่ช่วย ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ของนักเรียนอย่างเป็นขั้นตอน เริ่มจากการ ศึกษาพฤติกรรมรายบุคคล และใช้วิธีที่เหมาะสม เช่น วิธีเพื่อนช่วยเพื่อน การให้หัวหน้าห้องช่วยดูแล และการออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการตระหนักรู้

เกี่ยวกับระเบียบวินัย นอกจากนี้ ควร ฝึกนักเรียนให้เป็นผู้นำ เพื่อสร้างความรับผิดชอบและส่งเสริมทักษะความเป็นผู้นำ รวมถึงสอนให้เข้าใจถึง กฎระเบียบของโรงเรียน และการอยู่ร่วมกันในสังคม...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...การดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกต้องมีความหลากหลาย เช่น การมอบหมายหน้าที่ให้แต่ละห้องเรียน โดยกำหนดหัวหน้ากลุ่มและผู้ช่วยดูแลระเบียบ การใช้กิจกรรมโฮมรูม เพื่อสอนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และ จัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัย เช่น กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมจิตอาสา และการเวรประจำวัน ซึ่งทั้งหมดช่วยให้เกิดการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...นอกจากนี้ ครูควรให้ คำชมและรางวัล เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของพฤติกรรมที่ดี และควรให้ครูทุกคนมีบทบาทร่วมกันในการดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่เพียงแค่ครูประจำชั้นเท่านั้น สิ่งสำคัญคือต้องสร้างความร่วมมือระหว่าง ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดการพัฒนาวินัยเชิงบวกอย่างยั่งยืน สุดท้าย โรงเรียนต้องมีระบบ การกำกับติดตามและประเมินผล โดยการจัดทำแผนติดตามผล จัดตั้ง คณะกรรมการกำกับดูแล และมีการถอดบทเรียนเป็นระยะ การสรุปผลและการยกย่องเชิดชู ผู้ที่มีผลการดำเนินงานดี จะช่วยกระตุ้นให้บุคลากรมีแรงจูงใจในการพัฒนาต่อไป...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...กระบวนการ PLC ไม่เพียงช่วยพัฒนาครูและผู้บริหาร แต่ยังเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนอย่างเป็นระบบ เมื่อทุกฝ่ายมีบทบาทร่วมกัน โรงเรียนจะสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาวินัยเชิงบวก ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ดี...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

2.5 กระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network)

2.5.1 ขั้นตอน กระบวนการกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก เน้นการส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านความร่วมมือจากเครือข่าย เช่น ผู้ปกครอง พระสงฆ์ ตำรวจ คณะกรรมการสถานศึกษา และกลุ่มโรงเรียน โดยเครือข่ายเหล่านี้มีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม ให้คำแนะนำ และร่วมดูแลพฤติกรรมของนักเรียน เมื่อทุกฝ่ายทำงานร่วมกันอย่างเข้มแข็ง นักเรียนจะเติบโตเป็นคนดี มีวินัย และอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุขและยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...การสร้างวินัยเชิงบวกในโรงเรียนไม่ได้เกิดขึ้นจากครูเพียงอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากเครือข่ายภายนอก เช่น ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ผ่านกระบวนการ เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการศึกษา เครือข่ายโรงเรียนช่วยสนับสนุนกิจกรรมและระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือด้านงบประมาณ อุปกรณ์การเรียน หรือการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีของนักเรียน นอกจากนี้ยังช่วย สร้างสายใยความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...อีกบทบาทสำคัญคือ การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เช่น การอบรมครูเรื่องการจัดการชั้นเรียนเชิงบวก และการปรับปรุงสถานที่ให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ รวมถึง การให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาโรงเรียนให้ตอบโจทย์ความต้องการของนักเรียนมากขึ้น เมื่อโรงเรียนและเครือข่ายทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด นักเรียนจะได้รับการปลูกฝังวินัยเชิงบวกในทุกด้าน ทั้งด้านพฤติกรรม การเรียนรู้ และความรับผิดชอบ ซึ่งจะช่วยให้พวกเขาเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพและสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีระเบียบวินัย...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...การพัฒนาโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและส่งเสริมวินัยเชิงบวก จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากเครือข่ายภายนอก เช่น ชุมชน ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และองค์กรต่าง ๆ ผ่านกระบวนการ เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ซึ่งช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนานักเรียนให้มีพฤติกรรมที่ดี เครือข่ายโรงเรียนช่วย ขยายความสัมพันธ์และสร้างการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ เช่น ภูมิปัญญา

ท้องถิ่นและแนวทางการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ ยังเป็นช่องทางในการ แลกเปลี่ยนผลประโยชน์และช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทั้งด้านทรัพยากรและองค์ความรู้ อีกทั้งยังช่วยเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารระหว่างโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้ทุกฝ่ายรับรู้และมีส่วนร่วมในการพัฒนา...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...นอกจากนี้ เครือข่ายยังเป็น แหล่งสนับสนุนโครงการทางการศึกษา ช่วยส่งเสริมกิจกรรมวินัยเชิงบวก และเป็น เวทีปฏิบัติงานร่วมกัน ระหว่างโรงเรียนและชุมชน เพื่อระบุปัญหาและหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน เมื่อเครือข่ายมีการทำงานอย่างเข้มแข็ง โรงเรียนจะสามารถส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...การส่งเสริมวินัยเชิงบวกในโรงเรียนไม่สามารถทำได้เพียงลำพัง แต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งวัด ผู้ปกครอง หน่วยงานด้านสุขภาพ ตำรวจ และผู้นำชุมชน ซึ่งแต่ละภาคส่วนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและดูแลนักเรียนให้เติบโตเป็นผู้มีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ วัดและพระสงฆ์ช่วยปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนผ่านการ สอนหลักธรรม ฟังสมาธิ และสนับสนุนโรงเรียนวิถีพุทธ ให้เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน ขณะที่ ผู้ปกครองมีบทบาทในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน รวมถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...ด้านสุขภาพ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพช่วยดูแล สุขภาพนักเรียนผ่านการตรวจร่างกาย การฉีดวัคซีน และการรักษาพยาบาล ส่วนตำรวจมีหน้าที่ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจร การป้องกันยาเสพติด และดูแลความปลอดภัยของนักเรียน ผู้นำชุมชน เช่น กำนันและผู้ใหญ่บ้าน ช่วยพัฒนาโรงเรียน สนับสนุนกิจกรรม และดูแลความเป็นอยู่ของนักเรียนและครอบครัวเมื่อทุกภาคส่วนทำงานร่วมกัน โรงเรียนจะสามารถส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนจะเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม มีวินัย และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

2.4.2 เทคนิคและวิธี การมีเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธี การมีเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านความร่วมมือจากผู้ปกครอง พระสงฆ์ ผู้นำชุมชน หน่วยงานสุขภาพ และตำรวจ ผู้ปกครองปลูกฝังวินัยจากที่บ้าน พระสงฆ์ช่วยสอนหลักธรรมและฝึกสมาธิ ส่วนหน่วยงานอื่น ๆ สนับสนุนกิจกรรมและดูแลนักเรียนอย่างรอบด้าน โรงเรียนยังเปิดโอกาสให้เครือข่ายมีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอ พร้อมติดตามผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนเติบโตอย่างมีวินัยและคุณภาพ

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) มีบทบาทสำคัญในการ ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ผ่านความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ เช่น ผู้ปกครอง และพระสงฆ์ ที่ช่วยดูแลและปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีให้กับนักเรียน บทบาทของผู้ปกครอง ให้ความรัก ความอบอุ่น และมองเห็นคุณค่าของลูกตนเอง ใช้เหตุและผลในการสอน และแก้ปัญหาโดยปราศจากความรุนแรง สร้างความตระหนักเรื่องวินัยตั้งแต่ระดับอนุบาล ให้โอกาส ให้อิสระ และส่งเสริมให้เด็กตัดสินใจเอง ฝึกให้เด็กเข้าใจผลของการกระทำและรู้จักปรับตัว บทบาทของพระสงฆ์ ช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัย ทำงานร่วมกับโรงเรียนเพื่อส่งเสริมวินัย ผ่านกิจกรรมทางศาสนาและการอบรม ใช้จิตวิทยาเชิงบวก และสร้างสัมพันธ์เชิงบวกกับนักเรียน ร่วมวางแผนกฎระเบียบ ข้อตกลงร่วมกัน เพื่อให้ นักเรียนปฏิบัติตามอย่างสมัครใจ ให้ความยุติธรรม เท่าเทียม และไม่เลือกปฏิบัติ "เครือข่ายเหล่านี้ช่วยให้โรงเรียนสามารถ ส่งเสริมวินัยนักเรียนได้อย่างเป็นระบบ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อให้ นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีระเบียบวินัย รับผิดชอบ และพร้อมเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...การสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) เป็นแนวทางสำคัญในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ซึ่งช่วยให้โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งวัด ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน หน่วยงานด้านสุขภาพ และตำรวจ การทำงานร่วมกันของเครือข่ายเหล่านี้ช่วยให้การปลูกฝังวินัยแก่นักเรียนมีประสิทธิภาพและยั่งยืน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...เทคนิคที่สำคัญในการพัฒนาเครือข่ายคือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับเครือข่ายภายนอก โดยเปิดโอกาสให้เครือข่ายมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน เช่น การจัดอบรมธรรมะ กิจกรรมจิตอาสา และการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน นอกจากนี้ควรมีช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น การจัดประชุมประจำปี การส่งข่าวสารผ่านสื่อออนไลน์ และการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสม่ำเสมอ เครือข่ายที่มีบทบาทสำคัญ ได้แก่ วัดและพระสงฆ์ ที่ช่วยสอนหลักธรรม ฝึกสมาธิ และส่งเสริมการพัฒนาศีลสมาธิ ปัญญาของนักเรียน ผู้ปกครอง ทำหน้าที่เป็นต้นแบบที่ดี สร้างความสัมพันธ์ที่อบอุ่น และส่งเสริมวินัยผ่านการปลูกฝังพฤติกรรมที่เหมาะสม กำนันและผู้ใหญ่บ้าน ช่วยดูแลความเป็นอยู่ของนักเรียน เฝ้าระวังพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ และปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่นักเรียน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...นอกจากนี้ โรงเรียนควร บูรณาการเครือข่ายเข้ากับระบบการเรียนรู้ โดยนำหลักธรรมเข้าสู่หลักสูตรการศึกษา รวมถึงเปิดโอกาสให้เครือข่ายภายนอกเข้ามามีบทบาทในการจัดกิจกรรม เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ให้ความรู้เกี่ยวกับสุขอนามัยและการดูแลสุขภาพของนักเรียน สุดท้าย โรงเรียนควรมี การติดตามและประเมินผล อย่างต่อเนื่อง โดยจัดประชุมพบทวนแนวทางการดำเนินงาน และถอดบทเรียนเพื่อนำไปปรับปรุงให้เหมาะสม การมีเครือข่ายที่เข้มแข็งช่วยให้โรงเรียนสามารถส่งเสริมวินัยเชิงบวกได้อย่างยั่งยืน นักเรียนจะได้รับการดูแลและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างสังคมที่มีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

2.4.3 แนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่าแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก คือการทำงานร่วมกันของเครือข่าย ทั้งผู้ปกครอง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และพระสงฆ์ โดยผู้ปกครองปลูกฝังวินัยผ่านการดูแลด้วยความรักและให้โอกาสในการตัดสินใจ พระสงฆ์สอนหลักธรรมและฝึกสมาธิ ส่วนผู้นำชุมชนช่วยดูแลและสนับสนุนกิจกรรม เมื่อทุกฝ่ายร่วมมือกันอย่างเป็นระบบ นักเรียนจะมีวินัยจากความเข้าใจ เต็มใจอย่างรับผิดชอบและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...การส่งเสริมวินัยเชิงบวกในโรงเรียนต้องอาศัยความร่วมมือจากเครือข่ายภายนอก ทั้งครอบครัว ชุมชน และสถาบันทางศาสนา โดยแต่ละภาคส่วนมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีให้กับนักเรียน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...ผู้ปกครอง เป็นแบบอย่างที่ดีและปลูกฝังวินัยให้กับลูกผ่านการฝึกความรับผิดชอบ การกำหนดกติการ่วมกัน และการให้กำลังใจผ่านการสัมผัส เช่น การกอดและคำชื่นชม ซึ่งช่วยเสริมสร้างความมั่นใจให้กับเด็ก นอกจากนี้ การเปิดโอกาสให้ลูกมีอิสระทางความคิด และรับฟังความคิดเห็นของพวกเขาก็จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ที่จะตัดสินใจอย่างมีเหตุผล...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...กำนันและผู้ใหญ่บ้าน มีบทบาทในการดูแลนักเรียนและครอบครัว โดยช่วยพัฒนาโรงเรียน สนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา และดูแลความเป็นอยู่ของนักเรียน นอกจากนี้ ยังช่วยปลูกฝังจิตสำนึกและส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมในชุมชน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...พระสงฆ์ เป็นผู้ขัดเกลาจิตใจนักเรียนผ่านการสอนหลักธรรม ศีลธรรม และจริยธรรม โดยเน้นการทำความดี ละเว้นความชั่ว และรักษาศีล 5 รวมถึงการฝึกสมาธิและการสวดมนต์ ซึ่งช่วยให้นักเรียนมีวินัยและสามารถควบคุมตนเองได้ เมื่อทุกฝ่ายทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ โรงเรียนจะสามารถส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบ เคารพกฎระเบียบ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณค่า...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

2.6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

2.6.1 ขั้นตอน กระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวกใช้ กระบวนการมีส่วนร่วม การสะท้อนคิด และข้อมูลสารสนเทศ เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง โดยเน้นการพัฒนา “ผู้นำที่เข้าใจเด็ก” ทั้งในระดับผู้บริหารและครู เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

บทบาทของ “ผู้นำการเปลี่ยนแปลง” ว่าต้องเริ่มต้นจากการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมด้าน วินัยเชิงบวกกับครูและบุคลากร โดยใช้ การประชุม PLC และเวทีสะท้อนคิด เป็นเครื่องมือหลัก พร้อมวางเป้าหมายเชิงพฤติกรรมร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน อีกทั้งยังสนับสนุน การใช้ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรม การเยี่ยมบ้าน และแบบประเมิน SDQ/EQ เพื่อนำไป วิเคราะห์และวางแผนการพัฒนารายบุคคล ส่งเสริมให้ครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้ควบคุมเป็นผู้ เข้าใจและสนับสนุนเด็ก...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในห้องเรียนเริ่มจากการ “เปลี่ยนวิธีคิด” โดยครูต้อง เรียนรู้ที่จะฟังนักเรียนอย่างตั้งใจ ให้โอกาสเด็กได้อธิบายความรู้สึก ใช้เทคนิคจิตศึกษาและ กิจกรรมสะท้อนตนเองเพื่อให้เด็กเกิดวินัยจากภายใน พร้อมทั้งร่วมมือกับเพื่อนครูในวง PLC เพื่อออกแบบกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกที่เหมาะสมกับแต่ละบริบท...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

2.6.2 เทคนิคและวิธีการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวกมีแนวทางการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ ชัดเจน โดยผู้อำนวยการเน้นการวางระบบเชิงโครงสร้างผ่าน PLC และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ สนับสนุนวินัยเชิงบวก ส่วนครูเน้นการลงมือปฏิบัติในห้องเรียน ด้วยความเข้าใจ เข้าถึง และใช้เทคนิค ทางจิตวิทยาเพื่อปลูกฝังวินัยอย่างลึกซึ้งและยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่า ต้องเริ่มจาก “การสร้างความเข้าใจร่วมกันใน องค์กร” โดยใช้ การประชุม PLC และ เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นเครื่องมือสำคัญในการ เปิดพื้นที่ ให้ครูได้เสนอปัญหาและร่วมออกแบบแนวทางแก้ไข พร้อมส่งเสริมให้ครูทุกคนมี “ทัศนคติเชิงบวก” ต่อการดูแลนักเรียน สนับสนุนการใช้ จิตวิทยาเชิงบวก การพูดคุยอย่าง มีเหตุผล และการชื่นชมพฤติกรรมดี เพื่อปลูกฝังวินัยที่เกิดจากความภาคภูมิใจ ไม่ใช่จาก ความกลัว...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 มีนาคม 2567)

“...การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับชั้นเรียน ต้องใช้ เทคนิคที่สร้างความไว้วางใจระหว่างครูกับนักเรียน เช่น การพูดคุยรายบุคคล การตั้งข้อตกลงร่วม และการใช้ “คำชมที่มีความหมาย” เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก ครูยังกล่าวถึงการใช้ กิจกรรมสะท้อนคิด และ การเสริมแรงทางบวก เป็นเครื่องมือในการพัฒนานักเรียนอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งเน้นว่าครูทุกคนต้องกล้าเปิดใจ ปรับวิธีการสื่อสาร และยอมรับความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

2.6.3 แนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวกมีแนวปฏิบัติที่ดีในการขับเคลื่อนวินัยเชิงบวกผ่านภาวะผู้นำแบบร่วมมือ โดยผู้อำนวยการสร้างระบบสนับสนุนระดับนโยบาย ส่วนครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในห้องเรียนที่ลงมือปฏิบัติจริงด้วยความเข้าใจเด็ก ส่งผลให้การปลูกฝังวินัยเกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ มีความยั่งยืน และสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสอย่างแท้จริง

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนั้น ต้องเริ่มจากการสร้าง “ความเข้าใจร่วม” ในหมู่ครู บุคลากร และผู้ปกครอง โดยใช้หลัก “การเป็นแบบอย่าง” และการสื่อสารเชิงบวกเป็นหัวใจสำคัญ ท่านเน้นการส่งเสริมให้ครูใช้เหตุผลแทนการลงโทษ และเปิดพื้นที่พูดคุยผ่านกระบวนการ PLC เพื่อร่วมกันสะท้อนปัญหาและสร้างนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ที่ปลูกฝังวินัยภายใน นอกจากนี้ ท่านยังผลักดันให้มีการใช้ข้อมูลจากระบบสารสนเทศควบคู่กับการเยี่ยมบ้าน เพื่อวางแผนช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคลอย่างเป็นระบบ...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุ่ม (วันที่ 22 มีนาคม 2567)

“...แนวปฏิบัติที่ดีของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในห้องเรียน คือ การเปลี่ยนบทบาทจาก “ผู้สั่งการ” เป็น “ผู้สนับสนุน” และ “ผู้เข้าใจ” นักเรียน โดยใช้เทคนิคการพูดคุยรายบุคคล การตั้งข้อตกลงร่วมกัน และการเสริมแรงทางบวก เช่น การให้คำชมเชิงพฤติกรรม และการสะท้อนคิดในกิจกรรมจิตศึกษา ครูยังเล่าถึงการใช้ กิจกรรมโฮมรูมและ

บทบาทนักเรียนจิตอาสา ในการสร้างวินัยเชิงบวกร่วมกับเพื่อนนักเรียน และการทำงานเป็นทีมของครูในวง PLC ที่ช่วยแลกเปลี่ยนวิธีการสอนและสร้างความเปลี่ยนแปลงได้จริง...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

“...การเป็นครูสมัยนี้ เราไม่ได้มองตัวเองเป็นแค่ ‘คนสั่ง’ อีกต่อไปแล้วนะคะ แต่เราเปลี่ยนมาเป็นเหมือน ‘ผู้สนับสนุน’ และ ‘คนที่เข้าใจเด็ก’ มากขึ้นค่ะ เราพยายามพูดคุยกับนักเรียนรายบุคคล ทำข้อตกลงร่วมกันกับเด็กแทนที่จะสั่งการ และใช้คำชมเชิงบวก เพื่อให้ นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจในตัวเองเรายังใช้กิจกรรมโฮมรูมทุกเช้าเพื่อสร้างพื้นที่ปลอดภัยให้เด็กพูดคุย และมีกิจกรรมจิตศึกษาที่ช่วยให้เด็กได้สะท้อนความคิดของตัวเอง ครูหลายคนในโรงเรียนก็ร่วมกันทำงานในวง PLC เพื่อแลกเปลี่ยนวิธีการสอน ส่งผลให้เราสามารถสร้างวินัยเชิงบวกในห้องเรียนได้จริง และที่สำคัญ...เด็กเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น...”

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก (วันที่ 25 เดือนมีนาคม 2567)

โรงเรียนวัดป่ามะคาบ (สามัคคีพิทยาคาร) อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

1. บริบทของโรงเรียน

โรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จัดตั้งเมื่อ พ.ศ.2469 โดยอาศัยศาลาวัดป่ามะคาบเป็นสถานที่ให้การศึกษา ปี พ.ศ. 2482 คณะครู กำนัน ผู้ใหญ่บ้านพร้อมด้วยประชาชน ได้ร่วมใจกันบริจาคเงิน แรงงาน และเงินงบประมาณจากทางราชการได้สร้าง อาคารเรียนขึ้นใหม่ ในที่ดินของวัดป่ามะคาบ ซึ่งยกที่ดินให้กับทางโรงเรียน โดยมีที่ดินแปลงที่ 74 รวมทั้งสิ้น 11 ไร่ 3 งาน 7 ตารางวา ซ้ำด้านหลังเพิ่ม (ไม่มีโฉนด) อีก 2 งาน และได้รับการบริจาคที่ดินจากคุณพิจิตรา เผ่าสวัสดิ์ จำนวน 3 ไร่ 66 ตารางวา ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านสระสาส์ได้เป็นสาขา ปี 2561 ได้ยุบโรงเรียนคลองอุดมเป็นสาขา จนถึงปัจจุบัน ของโรงเรียนวัดป่ามะคาบ (สามัคคีพิทยาคาร) ปัจจุบันมี นายสมัย ศรีระวัตร ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน

1.1 ทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา

วิสัยทัศน์มุ่งเน้นการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สู่วิถีอนาคต วิถีคุณภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล

พันธกิจ

- 1.จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 2.จัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม มีคุณภาพ
- 3.พัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะการปฏิบัติงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4.ประสานส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่เป้าหมายคุณภาพสู่วิถีนาค
- 5.พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล และขับเคลื่อนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ

เป้าประสงค์

- 1.ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสในการพัฒนา มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมืองเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะชีวิต ทักษะอาชีพและมีคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี
- 2.ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีจิตวิญญาณความเป็นครู รู้ทันโลก มีสมรรถนะ ตามมาตรฐานวิชาชีพเป็นผู้เชี่ยวชาญและนวัตกรรม ทำหน้าที่ที่ปรึกษา สามารถสร้างสถานการณ์ และร่วมพัฒนาการเรียนรู้ เป็นผู้นำแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียน
- 3.สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
- 4.สถานศึกษามีห้องเรียนคุณภาพ จัดการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ (Active learning) การใช้ STEAM ศึกษา และส่งเสริมความสามารถด้านดิจิทัล ตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียน ชุมชนสังคมไทยและสังคมโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5.สถานศึกษาขับเคลื่อนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล สู่ความเป็นเลิศด้วยฐานวิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยีผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาปรับปรุง การจัดการเรียนรู้-พัฒนาผู้เรียน

เอกลักษณ์ของโรงเรียน (School Unique) : มีวินัย มีความรับผิดชอบ และจิตอาสา

อัตลักษณ์ (Identity) ของนักเรียน : การส่งเสริมผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง ประหยัดอดออม

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ทำให้ได้ข้อมูลอันนำมาสู่การวิเคราะห์และอธิบายถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคต่างๆ ของโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) ส่งผลให้โรงเรียน ได้รับรางวัลต่างๆ ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลจากการเก็บข้อมูล ทั้งการสัมภาษณ์บุคลากรหลักและการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่เป็นเลิศ ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว 2) ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง 3) ด้านการเข้าใจและความรู้สึกของเด็ก 4) ด้านการแก้ปัญหา 5) ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก และ 6) ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ดังนี้

2.1 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal)

2.1.1 ขั้นตอน กระบวนการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal)

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal) มีขั้นตอนและกระบวนการในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) พบว่า โรงเรียนได้ยึดการขับเคลื่อนโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) โดยกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนไว้ชัดเจน ว่า “มุ่งเน้นการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สู่วิถีนาค วิถีคุณภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล” โดยมีเอกลักษณ์ของโรงเรียน (School Unique) ในการขับเคลื่อน มีดังนี้ มีวินัย มีความรับผิดชอบ และจิตอาสา

โดยมีวัตถุประสงค์ในการขับเคลื่อน มีดังนี้

(1) โรงเรียนตระหนักและให้ความสำคัญกับการส่งเสริมผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และสามารถปรับตัวเข้าสู่อนาคตได้อย่างมั่นคง โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โปร่งใส และมีธรรมาภิบาล ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ และจิตอาสา พร้อมเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมสอดคล้องกับดำเนินการตามนโยบายในโครงการของนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education, Thailand) ในโครงการ “โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.”” และ โครงการโรงเรียนคุณภาพ

(2) โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มี วินัย ความรับผิดชอบ และจิตอาสา ผ่านการปลูกฝังคุณธรรมและวินัยเชิงบวก เพื่อพัฒนาตนเองและเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

“...โรงเรียนของเราได้กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพสูงสุด สำหรับนักเรียนทุกคน โดยมุ่งเน้นไปที่การสร้างทักษะที่หลากหลายให้กับนักเรียน ผ่านการเรียนการสอนที่ทันสมัยและตอบโต้ภัยกับการเปลี่ยนแปลงของโลกใน

ปัจจุบัน วิสัยทัศน์ของเราคือมุ่งเน้นการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สู่
 วิถีอนาคต วิถีคุณภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล เอกลักษณ์ของโรงเรียน (School Unique)
 คือ มีวินัย มีความรับผิดชอบ และจิตอาสา โรงเรียนของเรา มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มี
 วินัย ความสำเร็จ และจิตอาสา ผ่านการปลูกฝังคุณธรรมและวินัยเชิงบวก เพื่อพัฒนา
 ตนเองอย่างมีคุณภาพและเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...โรงเรียนของเรา มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการ
 พัฒนาการเรียนการสอนและเสริมสร้างคุณภาพของนักเรียนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ กล
 ยุทธ์ และพันธกิจของโรงเรียน โดยเรามีแนวคิดที่ว่า นักเรียนทุกคนที่นี้ต้องได้รับการ
 สนับสนุนและโอกาสในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นโอกาสทางการศึกษา การพัฒนาด้านตนเอง และ
 การสร้างพฤติกรรมที่ดี เพื่อให้พวกเขาสามารถเติบโตและพัฒนาไปในทิศทางที่ดี..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...การกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเราได้มาจากการมีส่วนร่วมใน
 กระบวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษา โดยเริ่มจาก
 การที่ผู้บริหารและครูทุกท่านมาประชุมร่วมกันที่ห้องประชุมของโรงเรียน ในการประชุมนี้
 เราได้ดำเนินการวิเคราะห์ SWOT ซึ่งมีการนำข้อมูลจากภาคี 4 ฝ่าย มาร่วมกันพิจารณา
 และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อให้ได้ข้อมูล
 ที่ครบถ้วนและเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาโรงเรียนในอนาคต..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

2.2.2 เทคนิคและวิธีการในการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน
 (School Goal) มีเทคนิคและวิธีการในการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของโรงเรียนวัด
 ป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) พบว่า โรงเรียนส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านการพัฒนานักเรียนทั้งด้าน
 ความรู้ คุณลักษณะนิสัย และสุขภาพ โดยเน้นให้นักเรียนจบการศึกษาตามเป้าหมาย มีผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนดีขึ้น ผ่านกิจกรรมโฮมรูม เยี่ยมบ้าน และประชุมผู้ปกครอง ด้านคุณลักษณะนิสัย ส่งเสริม
 ความรับผิดชอบและจริยธรรมผ่านวิชาหน้าที่พลเมือง กิจกรรมคุณธรรม และค่ายวินัย ส่วนด้าน
 สุขภาพ โรงเรียนร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในการตรวจสุขภาพนักเรียน จัดกิจกรรม

ความปลอดภัย และรณรงค์ดิสบูทรี ส่งผลให้นักเรียนมีวินัยในตนเองและพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างรอบด้าน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...การกำหนดเป้าหมายในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนา นักเรียนให้มีความรับผิดชอบ รู้จักควบคุมตนเอง และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม โรงเรียนมุ่งเน้นให้ผู้เรียน “มีวินัย มีความรับผิดชอบ และจิตอาสา” ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเป็นพลเมืองที่ดี เป้าหมายจึงต้องมุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง ฝึกฝนการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การส่งเสริมวินัยเชิงบวกต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมความร่วมมือ การเรียนรู้จากความผิดพลาด และการฝึกทักษะชีวิตอย่างเป็นระบบ เมื่อนักเรียนเข้าใจและซึมซับวินัยจากภายใน พวกเขาจะสามารถกำกับตนเอง เคารพกฎระเบียบ และมีจิตสำนึกต่อสังคมอย่างแท้จริง ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นบุคคลที่มีคุณภาพและพร้อมเผชิญกับอนาคตได้อย่างมั่นใจ..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

2.3 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal) มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) พบว่า โรงเรียนส่งเสริมวินัยเชิงบวกโดยเน้นการพัฒนา นักเรียนแบบองค์รวม ทั้งด้านความรู้ ร่างกาย และจิตใจ นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านวิชาการและทักษะชีวิตอย่างต่อเนื่อง มีสุขภาพแข็งแรงจากการออกกำลังกาย และมีคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงพฤติกรรมที่เหมาะสม ผ่านกิจกรรมหลากหลายที่ส่งเสริมวินัย ความรับผิดชอบ และการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

(1) ด้านความรู้ นักเรียนได้รับการพัฒนาในด้านวิชาการ และทักษะอาชีพ เพื่อเสริมสร้าง ทักษะ ความรู้ และความสามารถในการพัฒนาตนเอง ซึ่งช่วยให้นักเรียนนำไปใช้ต่อยอดในการศึกษาขั้นสูง หรือใช้ในชีวิตจริงได้

(2) ด้านร่างกาย เราให้ความสำคัญกับ สุขภาพของนักเรียน โดยมีการคัดกรองสุขภาพ เป็นรายบุคคล ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง และทดสอบสมรรถภาพทางกาย รวมถึงสนับสนุน โภชนาการที่เหมาะสม และการเข้าถึงน้ำดื่มที่สะอาด นอกจากนี้ โรงเรียนยังส่งเสริมการออกกำลังกายและเล่นกีฬา ส่งผลให้นักเรียนของเราประสบความสำเร็จ

(3) ด้านจิตใจและพฤติกรรม เราเน้นการพัฒนานักเรียนให้ มีคุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมที่เหมาะสม ผ่านกิจกรรมสวดมนต์ อบรมคุณธรรมจริยธรรม และโครงการฝึกทักษะอาชีพ นอกจากนี้ นักเรียนของเรายังแสดงออกถึงความ ซื่อสัตย์และมีน้ำใจ โดยเก็บเงินหรือของมีค่าแล้วนำส่งคืนเจ้าของ ทั้งในและนอกโรงเรียน สิ่งเหล่านี้เป็นผลลัพธ์ของการส่งเสริมวินัยนักเรียนที่เข้มแข็งและการส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง ขอให้เราทุกคนร่วมมือกันเพื่อพัฒนานักเรียนของเราให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพต่อไป จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

การพัฒนาด้านความรู้ของนักเรียน เป็นสิ่งที่โรงเรียนของเราให้ความสำคัญมาโดยตลอด เราเน้นการเรียนและงานวิชาการเป็นหลัก เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วนใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ นอกจากนี้ เราได้เสริมสร้างการเรียนรู้ผ่าน กิจกรรม ชุมนุม และชมรมต่างๆ ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติมตามความสนใจ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถเลือกเส้นทางที่เหมาะสมกับตนเอง และนำความรู้ไปใช้ในอนาคตได้

ดังที่เคยกล่าวไว้ว่า "...ด้านความรู้ นักเรียนของเราได้รับการพัฒนาอยู่แล้ว เพราะเราให้ความสำคัญกับการเรียน งานวิชาการเป็นหลัก ต้องพัฒนาด้านความรู้ของนักเรียนให้ครบ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และยังมีสิ่งที่เราพัฒนาเพิ่มเติมนอกเหนือจากสาระหลัก เช่น กิจกรรม ชุมนุม ชมรมต่างๆ สิ่งเหล่านี้ช่วยส่งเสริม วินัยเชิงบวก โดยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะที่สำคัญสำหรับอนาคต ขอให้เราทุกคนร่วมกันสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนต่อไป..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

2.2 สารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

2.2.1 ขั้นตอน กระบวนการสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนและกระบวนการในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของโรงเรียนบ้านหนองกู่ลา พบว่าโรงเรียนบ้านหนองกู่ลาได้จัดระบบสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ทั้งแฟ้มเอกสารและระบบ DMC (Data Management Center) เพื่อเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคลในรอบปี 2 ช่วง คือ 10 มิ.ย.,

10 พ.ย. ข้อมูลครอบคลุมทั้งพื้นฐานนักเรียน สวัสดิการ การเคลื่อนย้าย และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ซึ่งช่วยให้การบริหารจัดการ การวางแผน และการพัฒนาการศึกษาเป็นไปอย่างเป็นระบบ แม่นยำ และตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนได้อย่างตรงจุด

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...โรงเรียนมีการจัดระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนการบริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบ แฟ้มเอกสารและระบบสารสนเทศ ซึ่งรวมถึง ระบบการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (DMC - Data Management Center) ที่ช่วยให้สามารถวางแผนและบริหารจัดการข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ การจัดเก็บข้อมูลในระบบ DMC ดำเนินการ 3 ช่วง ได้แก่ 10 มิถุนายน, 10 พฤศจิกายน และ 30 เมษายน เพื่ออัปเดตข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลที่จัดเก็บครอบคลุม ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน นักเรียนรายบุคคล สถานภาพการศึกษา และสวัสดิการนักเรียน การมีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพช่วยให้โรงเรียนสามารถใช้ข้อมูลในการวางแผน ตัดสินใจ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างแม่นยำ ซึ่งนำไปสู่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...โรงเรียนมีการจัดเก็บและบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาและบริหารจัดการด้านการศึกษาอย่างเป็นระบบ ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป เช่น สังกัดโรงเรียน ที่อยู่ และข้อมูลทางภูมิศาสตร์ ข้อมูลโครงสร้างโรงเรียน เช่น สถานะของโรงเรียน การเข้าร่วมโครงการสำคัญ และระดับชั้นที่เปิดสอน นอกจากนี้ ยังมี ข้อมูลพื้นที่และสิ่งแวดล้อม เช่น เขตบริการโรงเรียน สภาพแวดล้อม และอาคารเรียน ข้อมูลเทคโนโลยี ได้แก่ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย และการพัฒนาบุคลากรด้านไอที รวมถึง ข้อมูลสาธารณูปโภค เช่น ระบบไฟฟ้าและแหล่งน้ำ ข้อมูลนักเรียน เป็นอีกส่วนสำคัญ ครอบคลุมจำนวนนักเรียน ระบบการจัดเก็บข้อมูล (DMC) และการเคลื่อนย้ายของนักเรียน การจัดระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพช่วยให้โรงเรียนสามารถวางแผน พัฒนา และบริหารจัดการการศึกษาได้อย่างแม่นยำ ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนโดยตรง..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

2.2.2 เทคนิคและวิธีการการจัดทำและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนและกระบวนการในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของโรงเรียนบ้านหนองกุลา พบว่าโรงเรียนพัฒนาระบบสารสนเทศอย่างเป็นขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย ออกแบบเครื่องมือ เก็บรวบรวมและตรวจสอบข้อมูล โดยใช้ทั้งเอกสารและระบบดิจิทัล เพื่อให้สามารถจัดการข้อมูลได้อย่างแม่นยำ สนับสนุนการวางแผนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...ระบบสารสนเทศของโรงเรียนเราได้มาจาก 2 แหล่งหลัก คือ ข้อมูลจากภายในโรงเรียน และ ข้อมูลจากภายนอกองค์กร เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สามารถสนับสนุนการดำเนินงานและการตัดสินใจของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เรามีวิธีการดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้ กำหนดเป้าหมายในการรวบรวมข้อมูล ว่าต้องการใช้ข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ใด ออกแบบเครื่องมือที่เหมาะสม สำหรับการเก็บข้อมูลให้ครอบคลุมและถูกต้อง กำหนดกลุ่มตัวอย่าง ที่จะใช้ในการสำรวจข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นตัวแทนที่ถูกต้อง จัดทำแผนรวบรวมข้อมูล ให้มีความเป็นระบบ จัดหาทีมสำรวจข้อมูล ที่มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเก็บข้อมูล ดำเนินการรวบรวมข้อมูล (Data Collection) ตามแผนที่วางไว้..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...การพัฒนาระบบ สารสนเทศ (Information System) เป็นสิ่งสำคัญในการบริหารจัดการข้อมูลของโรงเรียนให้เป็นระบบและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว โดยมีแนวทางหลักดังนี้ การเพิ่มระบบสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง ช่วยให้สามารถปรับปรุงและอัปเดตข้อมูล เช่น ข้อมูลการลงทะเบียนนักเรียนและประวัติบุคลากร ได้ตลอดเวลา ทั้งในรูปแบบเอกสารและระบบคอมพิวเตอร์ การจัดเก็บข้อมูลให้เป็นระบบ ควรแยกหมวดหมู่ข้อมูลอย่างชัดเจน และใช้ ซอฟต์แวร์จัดการฐานข้อมูล เพื่อให้สามารถค้นหาและเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เป็นสิ่งจำเป็น ข้อมูลที่นำเข้าไปในระบบต้อง เชื่อถือได้ หากพบข้อผิดพลาดต้องสามารถแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพช่วยให้โรงเรียน บริหารจัดการข้อมูลได้อย่างแม่นยำ สนับสนุนการวางแผน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

2.2.3 แนวปฏิบัติที่ดีในระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ แนวปฏิบัติที่ดีในระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของโรงเรียนบ้านหนองกู่ลา พบว่า การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้ประสบความสำเร็จ ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โดยผู้บริหารสนับสนุนนโยบายและทรัพยากร ครูรวบรวมและใช้ข้อมูลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองร่วมติดตามพฤติกรรม ข้อมูลต้องถูกต้อง ทันสมัย และมีเทคโนโลยีที่รองรับ เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน.

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้เกิดผลอย่างแท้จริงนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ในฐานะผู้บริหาร เรามีหน้าที่ สนับสนุนนโยบายและทรัพยากรที่จำเป็น ทั้งในด้านบุคลากร เทคโนโลยี และงบประมาณ เพื่อให้ระบบสารสนเทศดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...ในฐานะครู เรามีบทบาทสำคัญในการ รวบรวม บันทึก และใช้ข้อมูลของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรม ผลการเรียนรู้ หรือบริบทรอบครัว ล้วนเป็นหัวใจสำคัญในการเข้าใจนักเรียนและวางแผนส่งเสริมวินัยเชิงบวกได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ การสื่อสารกับผู้ปกครองเป็นอีกส่วนสำคัญที่ช่วยให้เรามองเห็นภาพนักเรียนรอบด้านมากขึ้น ซึ่งทั้งหมดนี้จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็ต่อเมื่อเรามีระบบสารสนเทศที่ดีและการร่วมมือที่แข็งแกร่งจากทุกภาคส่วน..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร)

(วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

2.3 การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning)

2.3.1 ขั้นตอน กระบวนการการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) พบว่า โรงเรียนส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านการออกแบบการสอนในทุกวิชา โดยเน้นการมีส่วนร่วม การฝึกวินัย ความรับผิดชอบ และการทำงานร่วมกัน ใช้กิจกรรมกลุ่ม สถานการณ์

จำลอง และแนะแนวช่วยพัฒนาทักษะชีวิต พร้อมการประเมินที่รวมพฤติกรรมเชิงบวก เพื่อให้นักเรียนเติบโตอย่างมีคุณธรรมและมีวินัยในชีวิตประจำวัน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...การส่งเสริม วินัยเชิงบวก ควรแทรกอยู่ในทุกวิชาและทุกกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งทางด้านวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา และการทำงานร่วมกัน กระบวนการออกแบบการสอนที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก ควรเริ่มจาก การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ที่เน้นการปลูกฝังระเบียบวินัย เช่น การสร้างความมีวินัยผ่านการทำงานเป็นทีม และการเคารพกฎกติกาของโรงเรียน นอกจากนี้ การใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ก็เป็นปัจจัยสำคัญ เช่น การส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ผ่านการอภิปราย การทำงานกลุ่ม และการเรียนรู้ผ่านสถานการณ์จำลอง..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...การออกแบบการสอนควร บูรณาการวินัยเชิงบวกในทุกวิชา เช่น การฝึกคิดอย่างเป็นระบบในวิชาคณิตศาสตร์ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมผ่านวิชาสังคมศึกษา หรือการส่งเสริมความรับผิดชอบผ่านการเรียนรู้แบบโครงงานในวิชาวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี ก็มีความสำคัญ ครูสามารถใช้คำชมเชย การเสริมแรงทางบวก และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบในชั้นเรียนสุดท้าย การประเมินผลที่สะท้อนวินัยเชิงบวก ต้องไม่เน้นเฉพาะด้านวิชาการเท่านั้น แต่ควรมีการวัดผลด้านพฤติกรรม ความรับผิดชอบ และการมีระเบียบวินัยของนักเรียนด้วย เมื่อโรงเรียนสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกได้อย่างเป็นระบบ นักเรียนจะเติบโตเป็นคนที่มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีวินัยและความรับผิดชอบ..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...การส่งเสริม วินัยเชิงบวก ในห้องเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยพัฒนานักเรียนทั้งด้านความคิด พฤติกรรม และทักษะชีวิต หนึ่งในแนวทางที่มีประสิทธิภาพคือการใช้ กิจกรรมแนะแนว ซึ่งช่วยให้นักเรียน รู้จักตนเอง เห็นคุณค่าในตนเอง และสามารถคิดวิเคราะห์ตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม กิจกรรมแนะแนว มีบทบาทในการ ส่งเสริมความเข้าใจตนเอง และผู้อื่น ฝึกให้นักเรียนสามารถ ปรับตัว แก้ไขปัญหา และใช้ข้อมูลสารสนเทศอย่างถูกต้อง

นอกจากนี้ยังช่วยให้ ครูสามารถเข้าใจนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น และสามารถให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล เมื่อเรานำกระบวนการแนะแนวมาใช้ในห้องเรียน จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะชีวิต คิดเป็น วางแผนชีวิตได้ และมีวินัยในการดำเนินชีวิต รวมถึงช่วยสร้างความร่วมมือระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง ในการดูแลและส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

2.3.2 เทคนิคในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning)

ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) พบว่าการส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านกิจกรรมนักเรียน ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และโครงการคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ห้องเรียนมีวินัย คำพูดสวย รวยเสน่ห์ รวมถึงกิจกรรมสวดมนต์และแบ่งเวรทำความสะอาด โดยเน้นการฝึกความรับผิดชอบ ทักษะชีวิต และการมีคุณธรรม เพื่อหล่อหลอมให้นักเรียนเติบโตเป็นพลเมืองดีในสังคม

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...โรงเรียนของเรามุ่งมั่นที่จะส่งเสริม วินัยเชิงบวก ผ่านการจัดการเรียนการสอนและ กิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีของนักเรียน ซึ่งหนึ่งใน ปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือการใช้ กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นเครื่องมือในการพัฒนา ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ และทักษะชีวิต กิจกรรมนักเรียน เป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี รู้จัก ทำงานร่วมกัน คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และตัดสินใจอย่างเหมาะสม ตลอดจนปลูกฝัง ความมีเหตุผล ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความสามัคคี โดยโรงเรียนออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสม เพื่อให้พวกเขาได้เรียนรู้และฝึกฝนด้วยตนเอง..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นอีกหนึ่งแนวทาง ที่ช่วยส่งเสริม ความมีวินัย ความรับผิดชอบ และความเสียสละ ผ่านกิจกรรมที่พัฒนานักเรียนในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็น ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นรากฐานสำคัญที่จะทำให้เด็กเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ เราสามารถส่งเสริม การเรียนการสอนและกิจกรรมที่หล่อหลอมวินัยเชิงบวก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียน

ของเราจะไม่เพียงแต่ประสบความสำเร็จด้านการศึกษา แต่ยังเป็น บุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม และพร้อมเป็นกำลังสำคัญของสังคมในอนาคต..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...โรงเรียนของเรามุ่งมั่นส่งเสริม วินัยเชิงบวก ผ่านการจัดการเรียนการสอนที่หล่อหลอมคุณธรรมและความรับผิดชอบในนักเรียน โดยหนึ่งใน ปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือ โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและวินัย ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โครงการที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก เช่น โครงการนบรอยเท้า สร้างวินัย และโครงการห้องเรียนมีวินัย ที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้การมีระเบียบวินัยในชีวิตประจำวัน โครงการคุณธรรม ห้องเรียนสะอาด บรรยากาศน่าเรียน และ โครงการทิ้งขยะถูกที่ ชีวิตปลอดภัย ที่ส่งเสริมการรักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อม โครงการคำพูดสวย รวยเสน่ห์ โครงการคุณธรรมอนุบาลพูดจาไพเราะ มารยาทดี ที่ช่วยพัฒนานิสัยที่ดีในการสื่อสาร..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและวินัย เช่น กิจกรรมสวดมนต์ อบรมคุณธรรมทุกวัน ศุกร์ และ กิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ที่ช่วยปลูกฝังศีลธรรมในนักเรียน กิจกรรมแบ่งเวรสัรับผิดชอบทำความสะอาดโรงเรียน ที่ส่งเสริมความรับผิดชอบและการทำงานเป็นทีมกิจกรรมครอบครัวคุณธรรม ที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียน ครอบครัว และโรงเรียนเมื่อเรานำโครงการและกิจกรรมเหล่านี้มาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ในห้องเรียน จะช่วยพัฒนานักเรียนให้มี ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ และความเป็นพลเมืองที่ดี ทั้งในโรงเรียนและสังคม..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

2.3.3 แนวปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) พบว่าการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในห้องเรียนโดยยึดหลัก P-M-K และแนวทางตามหลักสูตรและค่านิยม 12 ประการ เน้นการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การบูรณาการวินัยในทุกวิชา การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิต และการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ พร้อมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่น โดยใช้การสื่อสารเชิงบวกและแบบอย่างที่ดี เพื่อให้นักเรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ และเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...การส่งเสริม วินัยเชิงบวก ในห้องเรียนสามารถดำเนินการตามแนวทาง P-M-K ซึ่งเป็นหลักสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรมและความรับผิดชอบ P = Persuasiveness (ชั้นสร้างแรงจูงใจ)สร้างความเข้าใจและแรงจูงใจให้กับนักเรียน ครู และบุคลากรในการเสริมสร้างคุณธรรมและวินัย M = Morality (ชั้นสร้างคุณธรรม) ปลุกฝังวินัย ความรับผิดชอบ และจิตอาสา ผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ K = Knowledge Management (ชั้นจัดการความรู้) พัฒนาแนวทางการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมวินัยและคุณธรรมของนักเรียนอย่างเป็นระบบ เมื่อใช้แนวปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้นักเรียนมี พฤติกรรมที่ดี มีความรับผิดชอบ และพร้อมเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคต..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริม วินัยเชิงบวก ควรมุ่งเน้นการพัฒนานักเรียนให้มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตาม หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และยึดตาม ค่านิยม 12 ประการของคนไทย เพื่อปลุกฝังพฤติกรรมที่ดีและเสริมสร้างคุณธรรมในชีวิตประจำวัน แนวปฏิบัติที่ดีประกอบด้วย ปลุกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ เสียสละ และมีจิตสาธารณะ ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หล่อหลอมพฤติกรรมที่ดี บูรณาการค่านิยม 12 ประการในการเรียนการสอน โดยสอดแทรกในทุกวิชาและกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนซึมซับและนำไปใช้ในชีวิตจริง จัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยเชิงบวก เช่น การทำงานเป็นทีม การเรียนรู้ผ่านโครงงาน และการพัฒนาทักษะชีวิต เพื่อให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและเคารพกฎระเบียบ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรม โดยครูเป็นแบบอย่างที่ดี ใช้คำพูดเชิงบวก และให้รางวัลทางพฤติกรรม..."

ครูแนะแนวโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก (วันที่ 22 เดือนมีนาคม 2567)

"...การส่งเสริม วินัยเชิงบวก ในห้องเรียนเป็นกระบวนการที่ต้องมีการวางแผนและดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยต้องอาศัยการ เตรียมความพร้อมของครู การพัฒนาแนวทางปฏิบัติ และการจัดกิจกรรมที่ช่วยปลุกฝังวินัยให้กับนักเรียน ขั้นแรกคือการเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจ โดยโรงเรียนต้องจัด อบรมเชิงปฏิบัติการให้กับครู เพื่อสร้างความเข้าใจในแนวคิดวินัยเชิงบวก รวมถึงการส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่

เน้นพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ ครูทุกคนต้องมีแนวคิดและทักษะที่เหมาะสมในการดูแลและพัฒนา นักเรียน ต่อมาคือการพัฒนาครูให้สามารถนำวินัยเชิงบวกไปใช้ในการสอน โดยเริ่มจากการประชุมกำหนดนโยบายและข้อปฏิบัติ ที่ทุกคนมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดแนวทางที่เป็นรูปธรรม จากนั้นร่วมกัน วางแผนการนำวินัยเชิงบวกไปปฏิบัติ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว พร้อมทั้งกำหนด ปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อให้แนวทางการดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้โรงเรียนยังต้องจัด กิจกรรมพัฒนาโรงเรียนให้ส่งเสริมวินัยเชิงบวก เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ช่วยให้นักเรียนซึมซับพฤติกรรมที่ดี การดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก เป็นอีกหนึ่งแนวทางสำคัญ เช่น การจัดกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้การทำงานร่วมกัน ความรับผิดชอบ และความมีระเบียบวินัย ไม่ว่าจะเป็นโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หรือกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างทักษะชีวิต ครูต้องเป็น แบบอย่างที่ดี โดยใช้การสื่อสารเชิงบวก เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสม หากโรงเรียนดำเนินการตามแนวปฏิบัตินี้ จะช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกได้อย่างยั่งยืน ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดี มีความรับผิดชอบ และสามารถนำวินัยไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

2.4 กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community)

2.4.1 ขั้นตอน กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของโรงเรียนบ้านหนองกุลา พบว่า โรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร)ใช้กระบวนการ PLC อย่างเป็นระบบ โดยประชุมสัปดาห์ละ 3 ครั้ง เพื่อพัฒนาการสอนและส่งเสริมวินัยเชิงบวก ผ่าน 5 ขั้นตอน คือ การสร้างทีม กำหนดปัญหา วางแผน แก้ไขปัญหา และสะท้อนผลการดำเนินงาน ครูได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับการสอนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้นักเรียนมีวินัย รับผิดชอบ และพัฒนาอย่างรอบด้านในบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีและยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...การพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและส่งเสริม วินัยเชิงบวก จำเป็นต้องอาศัยการทำงานร่วมกันของครูและบุคลากรทางการศึกษา ชุมชนการเรียนรู้ทาง

วิชาชีพ (Professional Learning Community - PLC) เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ปรับปรุงแนวทางการสอน และพัฒนานักเรียนให้เติบโตอย่างมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ โรงเรียนได้ดำเนินการประชุม PLC สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ในทุกวัน จันทร์ พุธ และพฤหัสบดี เวลา 15.30-16.30 น. โดยมีขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 คือ การสร้างทีม ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินงาน ครูสามารถเลือกกลุ่มเองตามความเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็น ครูในกลุ่มสาระเดียวกันหรือครูที่มีเป้าหมายร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและความร่วมมือในกระบวนการพัฒนา

ขั้นที่ 2 คือ การกำหนดปัญหาที่แท้จริง โดยเริ่มจากปัญหาเล็ก ๆ ที่สามารถแก้ไขได้ภายใน 1 ภาคเรียน ซึ่งปัญหาที่เลือกควรสอดคล้องกับ พฤติกรรมและสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักเรียน เช่น ปัญหาด้านวินัย การมีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 คือ การวางแผนการแก้ไขและกระบวนการ ครูจะร่วมกันกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา ผ่านการประชุม วิเคราะห์ สะท้อนคิด และออกแบบแผนกิจกรรม โดยเน้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และเปิดใจพัฒนาแนวทางการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียน

ขั้นที่ 4 คือ การลงมือปฏิบัติตามแผน ครูจะนำแผนที่ออกแบบไว้มาใช้ในการสอนจริง และเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น พฤติกรรมของนักเรียน การตอบสนองต่อการสอน และประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้สามารถประเมินผลและปรับปรุงแนวทางการสอนได้อย่างตรงจุด

ขั้นที่ 5 คือ การสนทนาและสะท้อนผลหลังปฏิบัติ หลังจากดำเนินการสอนแล้ว ครูและสมาชิกในทีมจะร่วมกัน สรุปผลการดำเนินงาน ตั้งคำถามสะท้อนคิด และบันทึกข้อมูล เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาในการดำเนินงานรอบถัดไป การนำ PLC มาใช้ในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ จะช่วยให้ ครูสามารถพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน รวมถึงส่งเสริม วินัยเชิงบวก อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community - PLC) เป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาครูและผู้บริหาร ให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

กระบวนการเริ่มจาก การสร้างทีมและกำหนดเป้าหมาย โดยให้ครูรวมกลุ่มตามความสนใจ และร่วมกันกำหนดปัญหาที่ต้องแก้ไข เช่น พฤติกรรมของนักเรียน หรือการพัฒนาวิธีการสอน จากนั้น วางแผนและออกแบบแนวทางพัฒนา ผ่านการประชุมและการวิเคราะห์แนวทางที่เหมาะสมเมื่อได้แผนงานแล้ว ครูจะนำไป ทดลองปฏิบัติจริงและเก็บข้อมูล เพื่อติดตามผล เช่น พฤติกรรมของนักเรียน การมีวินัย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สุดท้ายคือการสะท้อนผลและปรับปรุงแนวทาง เพื่อพัฒนาและขยายผลให้เกิดประโยชน์สูงสุด การดำเนินการ PLC อย่างเป็นระบบช่วยให้ ครูพัฒนาทักษะการสอน ผู้บริหาร สนับสนุนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน นำไปสู่การเรียนรู้ที่มีคุณภาพและยั่งยืน..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

2.4.2 เทคนิคและวิธีการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวกของผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) พบว่า ใช้กระบวนการ PLC ร่วมกับวงจร PDCA เพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของนักเรียน โดยเริ่มจากการวางแผนกิจกรรมที่ส่งเสริมความรับผิดชอบ ดำเนินงานผ่านการอบรมและการให้คำชม ตรวจสอบผลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงด้วยการยกย่องนักเรียนที่เป็นแบบอย่าง นอกจากนี้ ยังจัดให้ครูมีบทบาทสำคัญในวง PLC เช่น Mentor, Buddy, Expert และ Administrator เพื่อให้การเรียนรู้ร่วมกันมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมวินัยเชิงบวกได้อย่างเป็นระบบและยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

การพัฒนาวินัยในตนเองของนักเรียนเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างพฤติกรรมที่ดี โรงเรียนจึงนำกระบวนการ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาใช้เพื่อให้ครูและผู้บริหารสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับปรุงแนวทางการส่งเสริมวินัยของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

"...กระบวนการพัฒนาใช้ วงจร PDCA เริ่มจาก ขั้นตอนการวางแผน (Plan) โดยแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน PLC และออกแบบกิจกรรม เช่น การจัดเก็บของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อฝึกความรับผิดชอบ ขั้นตอนการดำเนินงาน (Do) มุ่งเน้นการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีผ่าน การอบรม การให้คำชมแทนการลงโทษ และการพัฒนาผู้นำนักเรียน พร้อมทั้งให้ครูดูแลนักเรียนด้วยความรักและความเข้าใจ ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check)

โรงเรียนมีการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และขั้นตอนการปรับปรุง (Act) มีการปรับแนวทางพัฒนา รวมถึงการยกย่องนักเรียนที่มีพฤติกรรมดีเพื่อเป็นแบบอย่าง กระบวนการ PLC ทำให้นักเรียนมีวินัยในตนเองมากขึ้น ครูพัฒนาการสอนได้ดีขึ้น และโรงเรียนมีแนวทางพัฒนาที่เป็นระบบและยั่งยืน..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

โรงเรียนของเราให้ความสำคัญกับ การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ผ่านกระบวนการ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยกำหนดให้มีการดำเนินการ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ในทุกวัน พุธ พฤหัสบดี และศุกร์ เวลา 15.30-16.30 น. เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียน ในการดำเนินงาน PLC ทุกคนมีบทบาทสำคัญ เช่น Model Teacher คือครูผู้สอนที่ได้รับการนิเทศ Buddy Teacher คือครูคู่คิดที่ช่วยสนับสนุนกัน Mentor คือหัวหน้ากลุ่มสาระที่ให้คำแนะนำ Expert คือผู้เชี่ยวชาญที่คอยให้คำปรึกษา Administrator คือผู้บริหารที่สนับสนุนการดำเนินงาน และ Recorder คือผู้บันทึกข้อมูลการประชุม ทั้งหมดนี้ช่วยให้กระบวนการเรียนรู้ของเราเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ

แม้จะไม่มี FA (ผู้ดำเนินรายการ) แต่การประชุมของเรายังคงเปิดกว้างสำหรับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างอิสระ ทุกท่านสามารถมีส่วนร่วมในการหาแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนและปลูกฝังวินัยเชิงบวก ให้กับนักเรียนได้อย่างเต็มที่ การร่วมมือกันนำแนวทาง PLC ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อสร้างนักเรียนที่มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และพร้อมเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

2.3.2 แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) ใช้กระบวนการ PLC อย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาครูและผู้บริหารในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยจัดประชุม PLC สัปดาห์ละ 3 ครั้ง พร้อมกำหนดบทบาทผู้มีส่วนร่วม เช่น Model Teacher, Buddy และ Recorder มีการใช้ Lesson Study และแอปพลิเคชันติดตามพฤติกรรม รวมถึงการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ส่งผลให้การสอนมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีวินัยจากภายใน และโรงเรียนพัฒนาอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...แนวปฏิบัติที่ดีเริ่มจาก การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ให้สอดคล้องกับการปลูกฝัง วินัยในนักเรียน จากนั้น สร้างทีมที่มีประสิทธิภาพ โดยแต่งตั้ง Model Teacher, Buddy Teacher, Mentor และ Expert เพื่อช่วยกันพัฒนาแนวทางการสอน โรงเรียนจัดให้มี PLC สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ในวันพุธ พฤหัสบดี และศุกร์ เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ปรับปรุงกระบวนการสอน Recorder จะเป็นผู้บันทึกผลการประชุมเพื่อนำข้อมูลไปพัฒนา ต่อ สุดท้าย โรงเรียนต้องมี การติดตามผลและปรับปรุงแนวทางการสอน เพื่อให้ PLC เป็น เครื่องมือที่ช่วยให้ครูและผู้บริหารสามารถส่งเสริม วินัยเชิงบวก ได้อย่างต่อเนื่องและมี ประสิทธิภาพ..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...การพัฒนาครูและผู้บริหารให้สามารถส่งเสริม วินัยเชิงบวก จำเป็นต้องมีแนวทางที่ เป็นระบบ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาวิธีการสอนที่เหมาะสม โรงเรียนจึงนำแนวปฏิบัติใหม่มาใช้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้นแนวทางหนึ่งคือ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกัน โดย เปิดโอกาสให้ครูแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในรูปแบบที่ยืดหยุ่น เช่น PLC นอกจากนี้ การใช้ Lesson Study ควบคู่กับ PLC ช่วยให้ครูสามารถสังเกตชั้นเรียนจริง และนำผลที่ได้มา ปรับปรุงการสอนเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียน

อีกแนวทางที่สำคัญคือ การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาวินัย เช่น โครงการนักเรียนต้นแบบวินัยดี หรือการร่วมออกแบบกิจกรรมเกี่ยวกับระเบียบวินัยใน โรงเรียน นอกจากนี้ ควรนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ เช่น แอปพลิเคชันติดตามพฤติกรรมนักเรียน เพื่อช่วยให้ครูสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที การบูรณาการ วินัยเชิง บวกเข้ากับแผนพัฒนาวิชาชีพของครู ก็เป็นอีกแนวทางที่ช่วยให้เกิดผลลัพธ์ที่ยั่งยืน โดยการ ฝึกอบรมเกี่ยวกับ จิตวิทยาพฤติกรรม การสื่อสารเชิงบวก และเทคนิคการสร้างแรงจูงใจ จะ ช่วยให้ผู้ครูมีเครื่องมือที่เหมาะสมในการพัฒนานักเรียน สุดท้าย การประเมินผลต้องมีความ เป็นรูปธรรม โดยให้มี Coaching & Mentoring และเปิดโอกาสให้นักเรียนและผู้ปกครองมี ส่วนร่วมในการสะท้อนผล..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

2.5 กระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network)

2.5.1 ขั้นตอน กระบวนการกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) ใช้กระบวนการ PLC อย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาครูและผู้บริหารในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยจัดประชุม PLC สัปดาห์ละ 3 ครั้ง พร้อมกำหนดบทบาทผู้มีส่วนร่วม เช่น Model Teacher, Buddy และ Recorder มีการใช้ Lesson Study และแอปพลิเคชันติดตามพฤติกรรม รวมถึงการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ส่งผลให้การสอนมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีวินัยจากภายใน และโรงเรียนพัฒนาอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...การส่งเสริม วินัยเชิงบวก ไม่ใช่เพียงหน้าที่ของโรงเรียนเท่านั้น แต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อให้การปลูกฝังวินัยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และช่วยพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียนมีบทบาทสำคัญใน 4 ด้านหลัก ได้แก่ การสนับสนุนกิจกรรมและทรัพยากร ที่ช่วยปลูกฝังวินัย เช่น โครงการจิตอาสา การพัฒนาโรงเรียนให้เป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ รวมถึงการสนับสนุนอุปกรณ์และสื่อการสอนที่ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...การสร้างสายสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ผ่านกิจกรรมหรือโครงการที่ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี นอกจากนี้ การพัฒนาการเรียนการสอนและสถานศึกษา โดยการสนับสนุนแนวทางที่เน้น วินัยเชิงบวก เช่น การอบรมครูหรือการร่วมพัฒนาแนวทางการสอน จะช่วยให้ครูสามารถนำไปใช้ในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...สุดท้ายคือ การให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ซึ่งจะช่วยให้โรงเรียนสามารถปรับปรุงแนวทางส่งเสริมวินัยให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน เมื่อทุกฝ่ายร่วมมือกันอย่างเข้มแข็ง โรงเรียนจะสามารถพัฒนาวินัยเชิงบวกในนักเรียนได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ และช่วยให้พวกเขาเติบโตเป็นบุคคลที่มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...โรงเรียนมีการพัฒนาวินัยเชิงบวกของนักเรียนต้องอาศัยความร่วมมือจากเครือข่ายสำคัญ ได้แก่ พระสงฆ์ ผู้ปกครอง ตำรวจ คณะกรรมการสถานศึกษา และเครือข่ายกลุ่มโรงเรียน โดยพระสงฆ์ ช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และวินัยผ่านหลักธรรมและกิจกรรมทางศาสนาผู้ปกครอง ดูแลพฤติกรรม ติดตามผลการเรียน และร่วมพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนตำรวจ ให้ความรู้ด้านระเบียบวินัย การป้องกันปัญหาสังคม และความปลอดภัยของนักเรียนคณะกรรมการสถานศึกษา ช่วยให้คำแนะนำและเสนอแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมโดยไม่ใช้ความรุนแรงเครือข่ายกลุ่มโรงเรียน แลกเปลี่ยนแนวทางการศึกษา และแก้ไขปัญหาาร่วมกัน เมื่อเครือข่ายเหล่านี้ร่วมมือกัน โรงเรียนสามารถ ส่งเสริมวินัยเชิงบวกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีระเบียบวินัย และอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างเหมาะสม..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

2.4.2 เทคนิคและวิธี การมีเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธี การมีเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า การส่งเสริมวินัยเชิงบวกต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ปกครองและเครือข่ายต่าง ๆ ที่มีบทบาทในการปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีให้กับนักเรียน ผู้ปกครองควรเป็นแบบอย่าง ใช้การสื่อสารเชิงบวก และให้เด็กมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ขณะที่ชุมชน ตำรวจ และคณะกรรมการสถานศึกษานับสนับสนุนกิจกรรมสร้างวินัยและคุณธรรม เมื่อทุกฝ่ายร่วมมือกัน โรงเรียนจะสามารถพัฒนานักเรียนให้มีวินัยและความรับผิดชอบได้อย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...การส่งเสริม วินัยเชิงบวก ต้องอาศัยความร่วมมือจาก ผู้ปกครอง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีให้กับนักเรียนตั้งแต่ระดับครอบครัว เทคนิคสำคัญ ได้แก่ การสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลและช่วยเหลือนักเรียน เป็นแบบอย่างที่ดี ในเรื่องวินัย ความรับผิดชอบ และการสื่อสารเชิงบวก ปลูกฝังวินัยตั้งแต่วัยเด็ก และ รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจและความรับผิดชอบ นอกจากนี้ การใช้การสื่อสารเชิงบวก หลีกเลี่ยงการตะโกน และ ให้เด็กมีส่วน

ร่วมในกิจกรรมครอบครัว จะช่วยพัฒนาความรับผิดชอบและวินัยในตนเอง เมื่อโรงเรียนและผู้ปกครองร่วมมือกัน นักเรียนจะได้รับการส่งเสริมให้ มีวินัย พฤติกรรมที่พึงประสงค์ และเติบโตเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบในสังคม..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ในโรงเรียนต้องอาศัยความร่วมมือจากเครือข่ายต่าง ๆ เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน ตำรวจ คณะกรรมการสถานศึกษา และเครือข่ายโรงเรียน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมระเบียบวินัยและความรับผิดชอบของนักเรียน ผู้ปกครอง มีบทบาทสำคัญในการเป็นแบบอย่าง ฝึกฝนระเบียบวินัย และใช้การสื่อสารเชิงบวกกับบุตรหลาน ชุมชนและองค์กรภายนอก สนับสนุนกิจกรรมทางศาสนาและจิตอาสาเพื่อปลูกฝังคุณธรรม ตำรวจ ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎจราจร การป้องกันยาเสพติด และความปลอดภัยของนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ให้คำแนะนำและสนับสนุนการพัฒนาวินัยเชิงบวกโดยไม่ใช้ความรุนแรง เครือข่ายโรงเรียน แลกเปลี่ยนแนวทางที่ประสบความสำเร็จและร่วมพัฒนากิจกรรมส่งเสริมระเบียบวินัยเมื่อทุกฝ่ายร่วมมือกันอย่างเข้มแข็ง โรงเรียนสามารถส่งเสริมวินัยเชิงบวกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนานักเรียนให้มีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อสังคม..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

2.4.3 แนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเป็นเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) เน้นการส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านความร่วมมือจากเครือข่าย เช่น ผู้ปกครอง พระสงฆ์ ตำรวจ คณะกรรมการสถานศึกษา และกลุ่มโรงเรียน โดยเครือข่ายเหล่านี้มีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรม ปลูกฝังคุณธรรม ให้คำแนะนำ และร่วมดูแลพฤติกรรมของนักเรียน เมื่อทุกฝ่ายทำงานร่วมกันอย่างเข้มแข็ง นักเรียนจะเติบโตเป็นคนดี มีวินัย และอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุขและยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของโรงเรียน (School Network) เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้มีระเบียบวินัยในตนเอง สามารถอยู่ร่วมกับ

ผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ และช่วยให้โรงเรียนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการบริหารจัดการวินัยที่มีประสิทธิภาพ แนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานเครือข่ายโรงเรียนเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกสามารถแบ่งออกเป็นห้าด้านหลัก ได้แก่ การสร้างเครือข่ายและโครงสร้างการบริหารจัดการ การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร การส่งเสริมวัฒนธรรมโรงเรียนที่สนับสนุนวินัยเชิงบวก การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน และการติดตามและประเมินผล..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...การสร้างเครือข่ายและโครงสร้างการบริหารจัดการ เป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญในการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจร่วมกันของเครือข่ายโรงเรียนในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โรงเรียนในเครือข่ายควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และภาคีเครือข่ายภายนอก เพื่อทำงานร่วมกันในการกำหนดแนวทางพัฒนา นอกจากนี้ ควรมีระบบข้อมูลกลางที่สามารถใช้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนในเครือข่าย เพื่อให้สามารถติดตามและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...การสร้างวินัยเชิงบวกให้กับเด็กต้องอาศัยความร่วมมือจากครอบครัว โรงเรียน และชุมชนในครอบครัว ผู้ปกครองควรแสดงความรัก ความอบอุ่น และให้เด็กมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ร่วมกัน ส่งเสริมการบริหารเวลา ฝึกทักษะชีวิต เช่น ความรับผิดชอบและความมีระเบียบวินัย เพื่อพัฒนาเด็กให้เป็นผู้ที่มีความมั่นใจและสามารถจัดการตนเองได้ ในชุมชน ดำรงมีบทบาทในการป้องกันปัญหาเสพติด ให้ความรู้ด้านวินัยจราจร และเสริมสร้างความปลอดภัย ขณะที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วยดูแลพฤติกรรมเด็กโดยไม่ใช้ความรุนแรง สนับสนุนแนวทางพัฒนาเด็กอย่างเหมาะสมในโรงเรียน ครูและบุคคลในชุมชน เช่น พระสงฆ์ มีส่วนในการปลูกฝังคุณธรรมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ พร้อมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมระเบียบวินัยและการเรียนรู้ วินัยเชิงบวกเกิดขึ้นจากการร่วมมือของทุกฝ่าย เมื่อเด็กได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม พวกเขาจะเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีระเบียบวินัย และรับผิดชอบต่อสังคมได้อย่างดี..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

2.6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

2.6.1 ขั้นตอน กระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน กระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า "ผู้นำการเปลี่ยนแปลง" ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างเป็นระบบ โดยผู้อำนวยการเน้นการสร้างวัฒนธรรมใหม่ภายในโรงเรียนผ่านการเปลี่ยนวิถีคิดของครูและการมีส่วนร่วม

ร่วมของทุกภาคส่วน ส่วนครุมองว่าการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามารถเริ่มต้นได้จากห้องเรียน ด้วยการใช้แรงเสริมทางบวกและสร้างพื้นที่ปลอดภัยให้นักเรียนเรียนรู้จากความผิดพลาด เพื่อปลูกฝังวินัยจากภายในอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...ในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดิฉันมองว่า การส่งเสริมวินัยเชิงบวกไม่ใช่แค่เรื่องของ การแก้ปัญหาพฤติกรรม แต่เป็นการสร้างวัฒนธรรมใหม่ในโรงเรียน เราต้องเริ่มจากการเปลี่ยนวิธีคิดของครู ให้เข้าใจเด็กอย่างลึกซึ้ง ใช้เหตุผลแทนการลงโทษ สร้างแรงจูงใจแทน คำตำหนิ และสร้างระบบที่ทุกคนมีส่วนร่วม ทั้งครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้วินัยเติบโตจากภายในของนักเรียนอย่างแท้จริง..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...ในมุมมองของครู ดิฉันเชื่อว่าผู้นำการเปลี่ยนแปลงไม่ได้หมายถึงแค่ผู้บริหาร แต่หมายถึงครูทุกคนที่พร้อมจะเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย ให้กำลังใจ และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้จากความผิดพลาดอย่างสร้างสรรค์ ดิฉันเลือกใช้วิธีเสริมแรงทางบวก เช่น การให้คำชม การพูดคุยอย่างเข้าใจ และการตั้งข้อตกลงร่วมกัน เพื่อสร้างวินัยอย่างยั่งยืน และลดการใช้คำสั่งหรือลงโทษที่ทำลายความรู้สึกของเด็ก..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

2.6.2 เทคนิคและวิธีการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า “ผู้นำการเปลี่ยนแปลง” ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างเป็นระบบ โดยผู้อำนวยการเน้นการสร้างวัฒนธรรมใหม่ภายในโรงเรียนผ่านการเปลี่ยนวิธีคิดของครูและ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ส่วนครุมองว่าการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามารถเริ่มต้นได้จากห้องเรียน ด้วยการใช้แรงเสริมทางบวกและสร้างพื้นที่ปลอดภัยให้นักเรียนเรียนรู้จากความผิดพลาด เพื่อปลูกฝังวินัยจากภายในอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนั้น สิ่งสำคัญที่สุดคือการ ‘เริ่มต้นจากตัวเอง’ ข้าพเจ้าใช้เทคนิคการฟังอย่างตั้งใจ สื่อสารอย่างเข้าใจ และเป็นแบบอย่างในการให้เกียรติและใช้เหตุผลกับทั้งครูและนักเรียน ดิฉันส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรม PLC ภายในโรงเรียน เปิดพื้นที่ให้ครูได้พูดคุยสะท้อนปัญหา และร่วมกันออกแบบกิจกรรมที่

เน้นการเสริมแรงทางบวก เราไม่มุ่งควบคุมพฤติกรรม แต่เน้นพัฒนา ‘รากของวินัย’ ผ่านความเข้าใจและแรงจูงใจจากภายใน เพื่อให้ครูและนักเรียนเติบโตไปด้วยกันอย่างยั่งยืน..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงไม่ใช่แค่การสั่งหรือเขียนนโยบาย แต่ต้องทำให้ครูรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงนั้นจริงๆ ผู้บริหารได้ใช้วิธีชวนครูมาร่วมคิด ร่วมวางแผนผ่านเวที PLC เปิดโอกาสให้แต่ละคนเสนอวิธีการจัดการวินัยในแบบที่ไม่ใช้ความรุนแรง แล้วเราก็มานั่งแลกเปลี่ยนกันว่าอะไรได้ผล อะไรต้องปรับ ผมเองก็พยายามลงพื้นที่ เข้าไปในห้องเรียน พูดคุยกับนักเรียน ทำกิจกรรมกับเด็ก ให้เขารู้ว่าผู้บริหารไม่ได้อยู่บนเวที แต่เป็นส่วนหนึ่งของห้องเรียนด้วย เทคนิคเหล่านี้ทำให้ครูและนักเรียนค่อยๆ ปรับวิธีคิด และวินัยเชิงบวกก็เริ่มหยั่งรากลึกในโรงเรียน..."

ครูโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

2.6.3 แนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัย

เชิงบวก

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบว่า สะท้อนให้เห็นถึงแนวปฏิบัติที่ดีในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยผู้อำนวยการมุ่งเน้นการเป็นแบบอย่างที่ดี การใช้ข้อมูลสารสนเทศประกอบการตัดสินใจ และสร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้ร่วมกันผ่าน PLC เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและเกิดความไว้วางใจ ส่วนครูเน้นการเปลี่ยนบทบาทตนเองจากผู้สั่งสอนเป็นผู้เข้าใจ ใช้จิตศึกษา และกิจกรรมร่วมคิดร่วมทำเพื่อปลูกฝังวินัยจากภายใน ทั้งสองบทบาทล้วนชี้ให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงเริ่มต้นจากความเข้าใจ ความร่วมมือ และความตั้งใจพัฒนาเด็กอย่างมีคุณค่าและยั่งยืน

จากผลการศึกษาเอกสารสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

"...ในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับการเป็นแบบอย่างในการใช้วินัยเชิงบวก ไม่ใช่แค่กับนักเรียน แต่รวมถึงกับครูและผู้ปกครองด้วย แนวปฏิบัติที่ดีฉันใช้คือการรับฟังอย่างเข้าใจ ใช้ข้อมูลจากระบบสารสนเทศในการวางแผนการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล และสร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้ร่วมกันผ่าน PLC ให้ครูได้สะท้อนปัญหาและร่วมออกแบบแนวทางแก้ไข โดยเน้นการสื่อสารเชิงบวก ความไว้วางใจ และการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย เพราะฉันเชื่อว่า ‘การเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นได้ ต้องเริ่มจากผู้นำที่กล้าเปิดใจและเชื่อมั่นในพลังของความเข้าใจ..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"...แนวปฏิบัติที่ดีในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงของดิฉัน คือการเปลี่ยนบทบาทจากผู้สั่งการ เป็นผู้เข้าใจ และผู้สนับสนุนให้นักเรียนเติบโต ดิฉันใช้กระบวนการจิตศึกษาในการเตรียมสภาพจิตใจนักเรียน ใช้กิจกรรมร่วมคิดร่วมทำในการสร้างกติกาในห้องเรียน และเสริมแรงทางบวกเพื่อให้เด็กเห็นคุณค่าของตัวเอง ดิฉันยังร่วมวง PLC กับครูในโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนวิธีการสอน พัฒนากิจกรรม และสะท้อนการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ช่วยสร้างความเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน และทำให้เด็กมีวินัยจากความภาคภูมิใจ ไม่ใช่จากการถูกบังคับค่ะ..."

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

"เมื่อก่อนเราคิดว่าวินัยคือการควบคุม แต่ตอนนี้เราเปลี่ยนมาเน้น ‘การเข้าใจ’ เราเริ่มจากฟังเด็กมากขึ้น ชวนเด็กตั้งกติกาห้องเรียนด้วยกัน และสร้างบรรยากาศให้เขารู้สึกว่า ‘ครูอยู่ข้างเขา’"

"คำชมแบบเจาะจงเป็นเทคนิคเล็กๆ ที่เปลี่ยนบรรยากาศห้องเรียนได้เลยค่ะ เช่นบอกว่า ‘ครูเห็นนะ วันนี้หนูยอมฟังเพื่อนจนจบ’ เด็กจะยิ้มและพยายามทำต่ออีกครั้ง เราไม่ทำคนเดียว ทุกเช้าเรามีวง PLC ขนาดย่อม พูดคุยกันเรื่องเด็ก แห้ววิธีรับมือกับพฤติกรรมบางอย่าง มันช่วยให้เราไม่รู้สึกเหนื่อยล้า และยิ่งเห็นเด็กเปลี่ยน เราก็รู้สึกว่าการกำลังทำสิ่งที่ถูกต้อง"

ครูโรงเรียนวัดป่ามะคาบ(สามัคคีพิทยาคาร) (วันที่ 26 เดือนมีนาคม 2567)

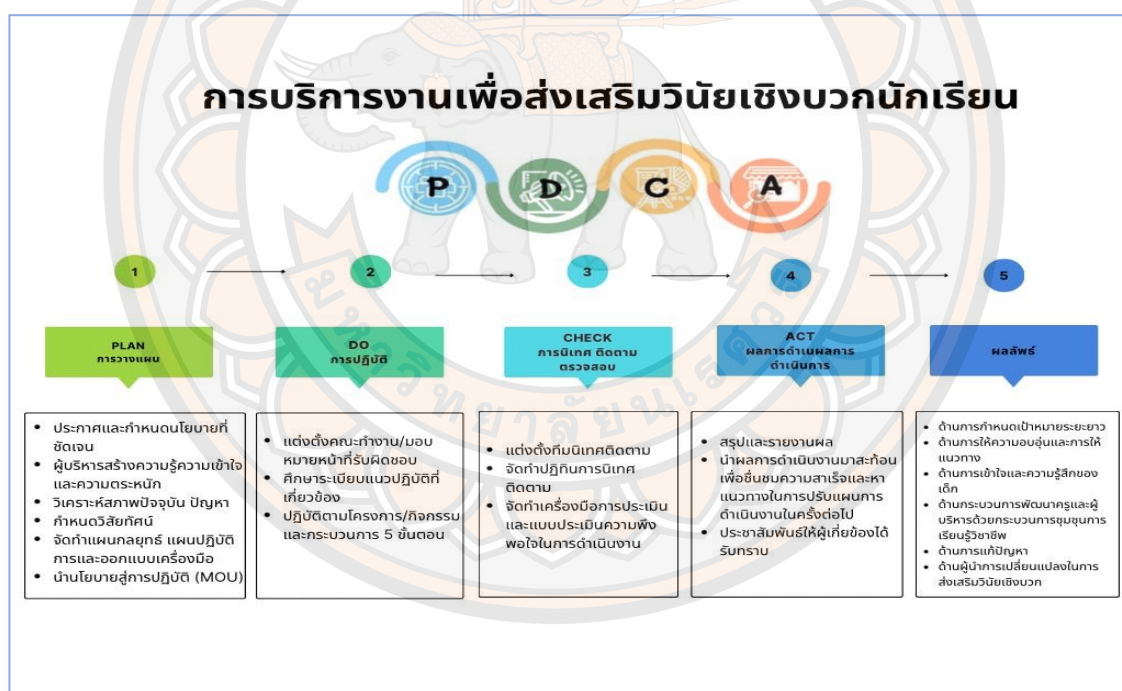
1.2 ผลการสร้างร่างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1.2.1 ผลการยกร่างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยได้จากการศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

จากผลการศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านหนองกุลา อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โรงเรียนบ้านมาบกระเปา อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โรงเรียนบ้านหนองหัว

ปลวก อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 และ โรงเรียนวัดป่ามะคาบ (สามัคคีพิทยาคาร) อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยมีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ได้แก่ ด้านการกำหนด เป้าหมายของโรงเรียน (Shcool Goal) ด้านระบบสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) ด้านการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ด้าน กระบวนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ด้านเครือข่ายการทำงานร่วมกัน ของโรงเรียน (School Network) และด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in promoting positive discipline)

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปและนำเสนอผลการศึกษาริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียน ทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) รายละเอียดดังภาพ 14



ภาพ 14 แนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ

เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

จากผลการศึกษาริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice จำนวน 5 โรงเรียน มีรายละเอียด ดังนี้ แนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรนำวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้เป็น กระบวนการบริหาร จะสามารถขับเคลื่อนงานได้อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง ประกอบด้วย

1. ขั้นการวางแผน (Plan) ได้แก่ 1.1) กำหนดแนวทางและนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน พร้อมประกาศเผยแพร่ให้ทุกฝ่ายรับทราบ 1.2) ผู้บริหารจัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจให้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดการตระหนักรู้และยอมรับในแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน 1.3) ดำเนินการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา รวมถึงพฤติกรรมของนักเรียนในหลากหลายด้าน เพื่อค้นหาประเด็นปัญหาและโอกาสในการพัฒนา 1.4) วางกรอบวิสัยทัศน์ที่เน้นความสำคัญของการดำเนินงานระบบการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนในมิติต่าง ๆ เพื่อเป็นเข็มทิศในการดำเนินงาน 1.5) ออกแบบแผนพัฒนา แผนปฏิบัติงาน และกำหนดโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ พร้อมจัดทำเครื่องมือที่มีคุณภาพเพื่อใช้สนับสนุนกระบวนการดำเนินงาน 1.6) จัดให้มีการทำข้อตกลงร่วม (MOU) ระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม)

2. ขั้นดำเนินการ (Do) 2.1) จัดตั้งทีมงานเพื่อขับเคลื่อนระบบงานการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน พร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคลอย่างชัดเจน 2.2) ทีมงานดำเนินการศึกษาข้อกำหนด ระเบียบ และแนวทางการปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ 2.3) ลงมือดำเนินงานตามกิจกรรมหรือโครงการที่วางแผนไว้

3. ขั้นติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล (Check) 3.1) วางแผนปฏิทินการติดตามและนิเทศงานอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี 3.2) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่นิเทศ กำกับ และตรวจสอบการดำเนินงาน 3.3) พัฒนาเครื่องมือประเมินผลและแบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลสะท้อนผลของการดำเนินการ

4. ขั้นพัฒนาและปรับปรุง (Act) 4.1) สรุปผลการดำเนินงาน และจัดทำรายงานนำเสนอผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง 4.2) นำผลลัพธ์ที่ได้มาเป็นข้อมูลสะท้อนเพื่อยกย่องความสำเร็จ พร้อมทั้งหาหรือแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงแผนในรอบถัดไป 4.3) สื่อสารผลการดำเนินงานและแนวทางพัฒนาให้แก่บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างทั่วถึง

5. ผลลัพธ์ของนักเรียน ควรประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว 2) ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง 3) ด้านการเข้าใจและความรู้สึกรักของเด็ก และ 4) ด้านกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ 5) ด้านการแก้ปัญหา 6) ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

1.2.2 ผลการสร้างร่างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยได้จากศึกษาเอกสารและ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ทฤษฎีระบบ (System Theory) และการประเมินแบบพัฒนา (Developmental Evaluation : DE)

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบ ทฤษฎีระบบ (System Theory) แนวคิดหลักการ ทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (whole school approach-WSA) และการประเมินแบบพัฒนา (Developmental Evaluation : DE) แล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อนำมาสร้างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยประกอบด้วยทิศทางของรูปแบบ ระบบและกลไกการดำเนินการ ผลลัพธ์ของรูปแบบ ดังตาราง 29

ตาราง 29 แนวคิดทฤษฎี และผลการวิจัยที่นำมาใช้ออกแบบและยกย่องรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

องค์ประกอบของรูปแบบ (การสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ)	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)			ผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1	
	ผลการศึกษา กระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ และการประเมินเชิงพัฒนา (1)	ผลการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน (2)	ผลการศึกษา แนวคิด เกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (3)	1.1 ผล การศึกษา แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่ได้จากการศึกษา เอกสาร (4)	1.2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารที่เป็นเลิศ (Best Practice) (5)
1. ทิศทางของรูปแบบ					
1.1 หลักการ ธีระ รุญเจริญ (2550) ; สุรพล พิมพ์สอน (2557); สมศรี สุ่มมาตร (2557) ; กมลพรรณ เกาโพธิ์ (2558) และ พล เหลืองรังสี (2564)	หลักการเปลี่ยนแปลงโรงเรียน ทั้งระบบ (Whole School Approach) เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย 1. โรงเรียนมีเป้าหมาย (School Goal) 2. โรงเรียนมีระบบสารสนเทศ	- หลักการประสานพลัง (Synergy) : ความสำเร็จของงาน ต้องอาศัยการ มีส่วนร่วมทั้งการ ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วม ทำของทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ ว่า จะเป็นบุคลากร	- หลักการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) : เป็นการ พัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อ ยกระดับ การศึกษาอย่าง	- โรงเรียนมีแนวทางการดำเนินการที่เป็นระบบ มีการ แต่งตั้งคณะทำงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบองค์รวม	- โรงเรียนมีแนวทางการดำเนินการที่เป็นระบบ มีการ แต่งตั้งคณะทำงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบองค์รวม

องค์ประกอบของ รูปแบบ (การสังเคราะห์ แนวคิดเกี่ยวกับ รูปแบบ)	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)			ผลการศึกษจากขั้นตอนที่ 1	
	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	1.1 ผล การศึกษา แนว ทางการ การ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกที่ได้จาก การศึกษา เอกสาร (4)	1.2 ผลการศึกษาแนว ทางการบริหารที่เป็น เลิศ (Best Practice) (5)
	กระบวนการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ และ การประเมินเชิง พัฒนา (1)	ผลการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกนักเรียน (2)	ผลการศึกษา แนวคิด เกี่ยวกับการ พัฒนาโรงเรียน ขยายโอกาส ทางการศึกษา (3)		
	((Information System) 3.โรงเรียนมีการจัดการ เรียนการสอนระดับชั้น เรียน (Classroom	โรงเรียนในทุก ระดับ ผู้ปกครอง หรือชุมชน (กรม สุขภาพจิต, 2554) - แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการ ส่งเสริมวินัย เชิง บวกนักเรียน		ต่อเนื่อง ทั้ง ด้านการบริหาร จัดการโรงเรียน และด้านการ จัดการเรียนการ สอน เพื่อให้ นักเรียนเกิด ทักษะการ เรียนรู้ สอดคล้องกับ ศตวรรษที่ 21 และผลสัมฤทธิ์	สารสนเทศ และการ ประชาสัมพันธ์ ความสำเร็จ
1. ทิศทางของรูปแบบ					
	4. โรงเรียนมีการใช้ชุมชน เรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) 5. โรงเรียนมีเครือข่าย (School Network) (กองทุนเพื่อความเสมอ ภาคทางการศึกษา (กส ศ.),2562-2565) หลักการประเมิน เพื่อ พัฒนา (Formative Evaluation for development) : การประเมินที่มุ่งเน้น ให้ เกิดการเรียนรู้ ร่วมกัน และมี เป้าหมาย เพื่อ	ระบุหลักสำคัญ สำหรับการสร้าง สำหรับการสร้าง วินัยเชิงบวกให้ เด็กไว้ 5 ประการ 1. การ ระบุเป้าหมาย ระยะยาว 2. การให้ความ อบอุ่นและการให้ แนวทาง 3. การ เข้าใจวิธีคิดและ ความรู้สึกของ เด็ก 4. การแก้ปัญหา 5. การ ตอบสนองกับ วินัยเชิงบวก	ทางการเรียน สูงขึ้น โรงเรียน มีการพัฒนา และขับเคลื่อน ด้วยตัวเองทั้ง โรงเรียน โดย การสนับสนุน จากทีมโค้ช (coach)มี รูปแบบการ บริหารจัดการ ตนเองทั้ง โรงเรียน ด้วย การกำหนด เป้าหมาย (school goal) ชัดเจน เพื่อยกระดับ	- ประเมินผลแบบ พัฒนา (Formative Evaluation) โดย เน้นการสะท้อนผล และปรับปรุงแผน อย่างต่อเนื่องจาก ข้อมูลจริงที่เกิดขึ้นใน โรงเรียน	

องค์ประกอบของ	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)			ผลการศึกษจากขั้นตอนที่ 1	
รูปแบบ	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	1.1 ผล	1.2 ผลการศึกษาแนว
(การสังเคราะห์	กระบวนการพัฒนา	แนวคิด ทฤษฎี	แนวคิด	การศึกษา แนว	ทางการบริหารที่เป็น
แนวคิดเกี่ยวกับ	โรงเรียนทั้งระบบ และ	เกี่ยวกับการ	เกี่ยวกับการ	ทางการ การ	เลิศ (Best
รูปแบบ)	การประเมินเชิง พัฒนา	ส่งเสริมวินัยเชิง	พัฒนาโรงเรียน	ส่งเสริมวินัยเชิง	Practice)
	(1)	บวกนักเรียน	ขยายโอกาส	บวกที่ได้จาก	(5)
		(2)	ทางการศึกษา	การศึกษา	
			(3)	เอกสาร (4)	
ค้นหา คู่มือทางสู่การ	(Durant	การเรียนรู้ของ		ผู้เรียนที่	
เปลี่ยนแปลงร่วมกัน	,2010)	- แนวคิดวินัยเชิง		สอดคล้องกับ	
	บวก (Positive			ทักษะการ	
	Discipline:			เรียนรู้ใน	
	Durrant,			ศตวรรษที่ 21	
	2013)			มีระบบ	
1. ทิศทางของรูปแบบ					
ของผู้เกี่ยวข้อง เป็นการ	- แนวคิด	สาร ส น เท ศ			
ประเมินเพื่อใช้	PDCA และ	(Info) ที่ มี			
ประโยชน์ และเป็น	PAR เพื่อใช้ใน	ประสิทธิภาพ			
เครื่องมือที่ใช้สำหรับ	การวางแผน	สำหรับครูและ			
ขับเคลื่อนพัฒนาการ	ดำเนินการ	ผู้บริหาร เพื่อใช้			
เชิงระบบของระบบที่มี	ประเมิน และ	ในการบริหาร			
ความซับซ้อนและ เป็น	ปรับปรุงอย่าง	จัด ก า ร มี			
พลวัต	ต่อเนื่อง	กระบวนการ			
ComplexAdaptive	- แนวคิด	ชุมชน การ			
Systems) (วิจารณ์	Whole	เรียนรู้วิชาชีพ			
พานิช, 2563)	School	(PLC) เป็ น			
- หลักการประสาน	Approach	ชุมชน			
พลัง (Synergy) :	- แนวคิดการ	แลกเปลี่ยน			
ระดมสรรพกำลังหรือ	เปลี่ยนแปลงเชิง	เรียนรู้ของครู			
รวมพลัง (Synergy)	ระบบ และ	มี อ อ ำ ชี พ			
ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ภาวะผู้นำเพื่อ	รวมถึง การ			
มาร่วมดำเนินการ ต่างๆ	การเปลี่ยนแปลง	พัฒนาการเรียน			
เช่น กำหนด ทิศทาง		การสอนของครู			
		ใน ชั น เรี ย น			

องค์ประกอบของ รูปแบบ (การสังเคราะห์ แนวคิดเกี่ยวกับ รูปแบบ)	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)			ผลการศึกษจากขั้นตอนที่ 1	
	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	1.1 ผล	1.2 ผลการศึกษาแนว
	กระบวนการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ และ การประเมินเชิง พัฒนา (1)	แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกนักเรียน (2)	แนวคิด เกี่ยวกับการ พัฒนาโรงเรียน ขยายโอกาส ทางการศึกษา (3)	1.1 ผล การศึกษา แนว ทางการ การ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกที่ได้จาก การศึกษา เอกสาร (4)	1.2 ผลการศึกษาแนว ทางการบริหารที่เป็น เลิศ (Best Practice) (5)
	วิเคราะห์ ความซับซ้อน ร่วม แลกเปลี่ยน รับฟัง สร้างวิสัยทัศน์ และ สร้างจุดเปลี่ยน ร่วมกัน ในลักษณะที่	(Leadership for Chang - แนวคิด PLC (Professional Learning Community) และ การมีส่วนร่วม ร่วมของชุมชน		ที่มี คุณ ภาพ (classroom) ที่เป็นการ เรียนรู้เชิงรุก (active learning) ใน รูปแบบต่างๆ	
1. ทิศทางของรูปแบบ					
	ถักทอเข้าด้วยกัน พึ่งพาต่อกันและกัน เพื่อให้ทุกคน กลายเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการสร้าง การเปลี่ยนแปลง (วิจารณ์ พานิช, 2563) การประสานกลมกลืน กันของแผน กระบวนการ สารสนเทศ การ จัดสรรทรัพยากร การ ปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อ สนับสนุนเป้าประสงค์ ที่สำคัญของสถาบัน (Organization- wide Goal) การบูร			กำหนดใน 4 กระบวนการ ได้แก่ 1) การ จัดการเรียนรู้ที่ ยืดหยุ่น 2) การ ดูแลผู้เรียนอย่าง ทั่วถึงและเท่า เทียม 3) การ พัฒนาครูให้รู้ ใจผู้เรียนเป็นครูมือ อาชีพ และ 4) การสร้างศรัทธา ให้เกิดการมีส่วน ร่วมของชุมชน โดยมีเป้าหมาย ผลลัพธ์ การ เรียนรู้ที่ตัวผู้เรียน	

องค์ประกอบของ	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)			ผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1	
รูปแบบ	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	1.1 ผล	1.2 ผลการศึกษาแนว
(การสังเคราะห์	กระบวนการพัฒนา	แนวคิด ทฤษฎี	แนวคิด	การศึกษา แนว	ทางการบริหารที่เป็น
แนวคิดเกี่ยวกับ	โรงเรียนทั้งระบบ และ	เกี่ยวกับการ	เกี่ยวกับการ	ทางการ การ	เลิศ (Best
รูปแบบ)	การประเมินเชิง พัฒนา	ส่งเสริมวินัยเชิง	พัฒนาโรงเรียน	ส่งเสริมวินัยเชิง	Practice)
	(1)	บวักนักเรียน	ขยายโอกาส	บวักที่ได้จาก	(5)
		(2)	ทางการศึกษา	การศึกษา	
			(3)	เอกสาร (4)	
ณาการที่มีประสิทธิผล				(	core
เป็นมากกว่าความ				learning	
สอดคล้องไปใน				outcomes)	
แนวทางเดียวกัน				กองทุนเพื่อความ	
(Alignment) ซึ่ง				เสมอภาคทาง	
การด าเนินการของ				การศึกษา	
แต่ละองค์ประกอบ				(2562, น.5)	
ภายใน ระบบการ					
จัดการ ผลการด าเนิน					
การมีความ เชื่อมโยง					
1. ทิศทางของรูปแบบ					
กันเป็นหนึ่งเดียวอย่าง					
สมบูรณ์					
(คณะกรรมการการ					
อุดมศึกษา, 2557,					
หน้า 35)					
หลักการบูรณาการ					
(Integration)					
การผสมกลมกลืนของ					
แผน กระบวนการ					
สารสนเทศ การ					
จัดสรร ทรัพยากร					
การปฏิบัติการ					
ผลลัพธ์ และการ					
วิเคราะห์ เพื่อ					
สนับสนุนเป้าประสงค์					
ที่สำคัญของสถาบัน					
(organization-					

องค์ประกอบของ รูปแบบ (การสังเคราะห์ แนวคิดเกี่ยวกับ รูปแบบ)	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)			ผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1	
	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	1.1 ผล การศึกษา แนว ทางการ การ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกที่ได้จาก การศึกษา เอกสาร (4)	1.2 ผลการศึกษาแนว ทางการบริหารที่เป็น เลิศ (Best Practice) (5)
	กระบวนการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ และ การประเมินเชิง พัฒนา (1)	แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกนักเรียน (2)	แนวคิด เกี่ยวกับการ พัฒนาโรงเรียน ขยายโอกาส ทางการศึกษา (3)		

wide goal) การบูร
ณาการที่มีประสิทธิผล
เป็นมากกว่าความ
สอดคล้องไปใน
แนวทางเดียวกัน
(alignment) ซึ่ง
การ ดำเนินการของ
แต่ละองค์ประกอบ
ภายในระบบการ
จัดการ ผลการ
ดำเนินการมีความ
เชื่อมโยงกันเป็นหนึ่ง
เดียวอย่างสมบูรณ์

1. ทิศทางของรูปแบบ

1.2 วัตถุประสงค์ Ivancevich et al. (1989); สมาน อัสวภูมิ (2547); ชีระ รุญ เจริญ (2550); สุ รพล พิมพ์สอน (2557); บุญญพัฒน์ สิงห์ จารย์ (2564) และ พล เหลือง รังสี (2564)	- ทีมเกิด กระบวนการเรียน รู้ ร่วมกัน (มูลนิธิสยาม กัมมา จล, 2564)	- นักเรียนทุกคน ได้รับการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไข ปัญหาอย่างเต็ม ศักยภาพ (สำนัก วิชาการและ มาตรฐาน การศึกษา, 2552	- แนวคิดของ Ivancevich et al. (1989) ที่มองการพัฒนา รูปแบบเป็น ระบบซึ่งมี ปัจจัย นำเข้า – กระบวนการ – ผลผลิต เพื่อให้ การจัดการ โรงเรียนมีแบบ แผน สามารถ บริหารจัดการทุก มิติได้อย่างมี ประสิทธิภาพ - แนวคิด WSA เป็นการบริหาร

องค์ประกอบของ	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)			ผลการศึกษาก่อนขั้นตอนที่ 1	
รูปแบบ	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	1.1 ผล	1.2 ผลการศึกษาแนว
(การสังเคราะห์	กระบวนการพัฒนา	แนวคิด ทฤษฎี	แนวคิด	การศึกษา แนว	ทางการบริหารที่เป็น
แนวคิดเกี่ยวกับ	โรงเรียนทั้งระบบ และ	เกี่ยวกับการ	เกี่ยวกับการ	ทางการ การ	เลิศ (Best
รูปแบบ)	การประเมินเชิง พัฒนา	ส่งเสริมวินัยเชิง	พัฒนาโรงเรียน	ส่งเสริมวินัยเชิง	Practice)
	(1)	บอกนักเรียน	ขยายโอกาส	บอกที่ได้จาก	(5)
		(2)	ทางการศึกษา	การศึกษา	
			(3)	เอกสาร (4)	
			จัดการที่มุ่ง		
			พัฒนาทั้งระบบ		

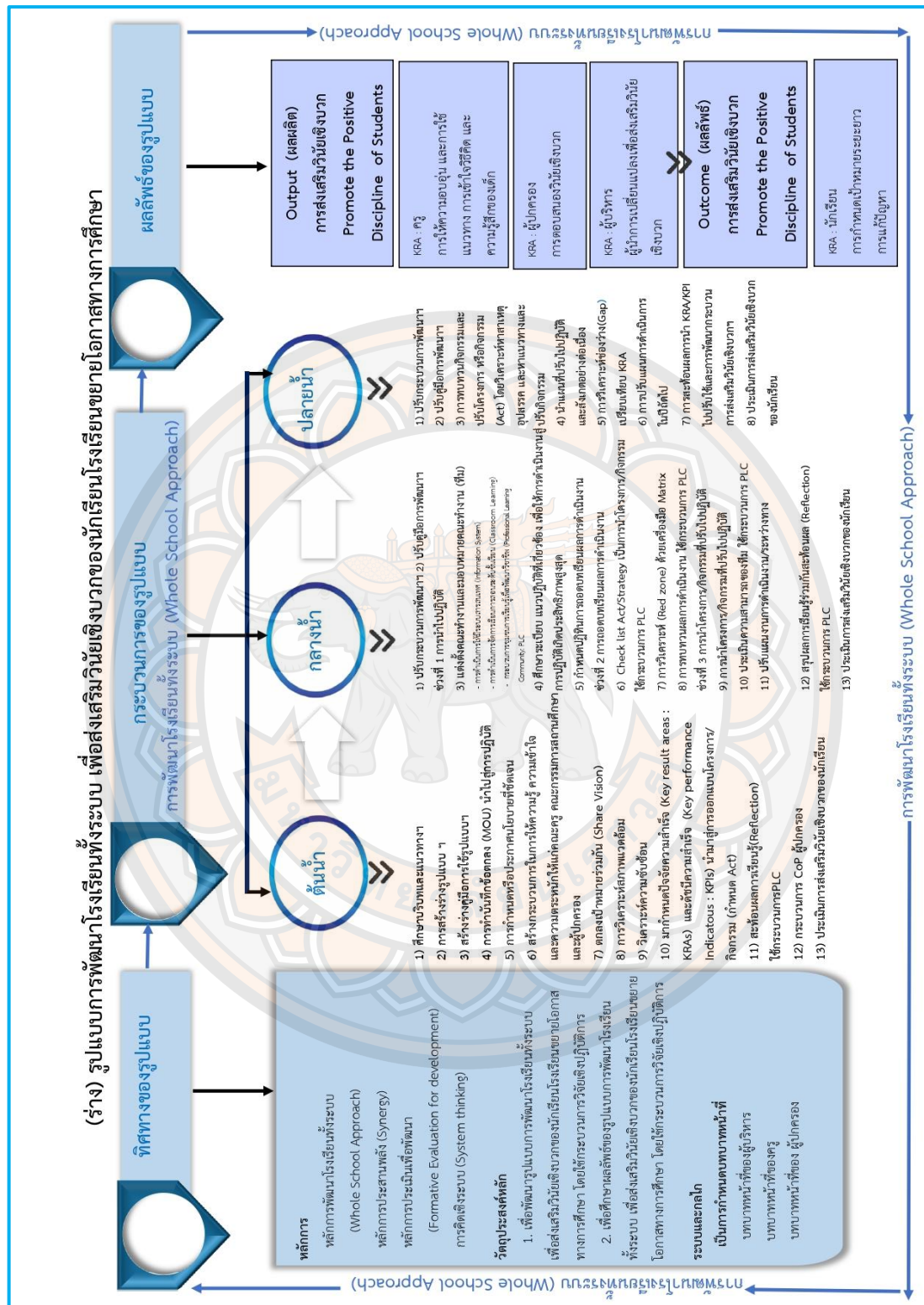
2. ระบบและกลไกการดำเนินการ

2.1 บทบาทหน้าที่	- บทบาทหน้าที่	- บทบาท
Ivancevich et al.	ของสถานศึกษา	หน้าที่ของ
(1989); สมาน อิศว	ประกอบด้วย	สถานศึกษา
ภูมิ (2547);	1) ผู้บริหาร 2) ครู	และผู้ที่มีส่วน
ธีระ รุญเจริญ	3) นักเรียน 4)	เกี่ยวข้อง
(2550); สุรพล	เครือข่าย	- การกำหนด
พิมพ์สอน (2557);	- บทบาทหน้าที่	และ แต่งตั้ง
บุญญพัฒน์ สิงห์	ของผู้ปกครอง และ	บุคคลปฏิบัติ
จารย์ (2564) และ	ชุมชน (สำนักงาน	หน้าที่
พล เหลืองรังสี	คณะกรรมการ	
(2564)	การศึกษาชั้น	
	พื้นฐาน, 2551)	
	- โรงเรียนจะ	
	ดำเนินการให้เป็น	
	รูปธรรม	
	จำเป็นต้องมีการ	
	กำหนดบทบาท	
	หน้าที่ความ	
	รับผิดชอบใน	
	ชัดเจน จึง	
	กำหนดให้มี	
	คณะกรรมการ	
	รับผิดชอบการ	
	ส่งเสริมวินัยเชิง	
	บอกของนักเรียน	
	ตามกระบวนการ	
	และ ขั้นตอน	
	จำนวน 3 คณะ	
	ประกอบด้วย	

องค์ประกอบของ รูปแบบ (การสังเคราะห์ แนวคิดเกี่ยวกับ รูปแบบ)	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)			ผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1	
	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	1.1 ผล	1.2 ผลการศึกษาแนว
	กระบวนการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ และ การประเมินเชิง พัฒนา (1)	แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกนักเรียน (2)	แนวคิด เกี่ยวกับการ พัฒนาโรงเรียน ขยายโอกาส ทางการศึกษา (3)	การศึกษา แนว ทางการ การ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกที่ได้จาก การศึกษา เอกสาร (4)	ทางการบริหารที่เป็น เลิศ (Best Practice) (5)
1) คณะกรรมการ อำนวยการ (ทีมหน้า) 2) คณะกรรมการ ดำเนินการ (ทีมทำ) และ 3) คณะกรรมการ ประสานงาน (ทีม ประสาน) (สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาชั้น พื้นฐาน, 2559)					
3. กระบวนการ ของรูปแบบ					
3.1 กระบวนการ ของรูปแบบ สมาน อัสวภูมิ (2547); สุรพล พิมพ์สอน (2557); อีระ รุณ เจริญ (2550); บุญญพัฒน์ สิงห์ จารย์ (2564) และ พล เหลือง รังสี (2564) vancevich et al. (1989); สมาน อัสวภูมิ (2547); อีระ รุณ เจริญ (2550); สุ รพล พิมพ์สอน	- การประเมิน เชิง พัฒนา (Developmental Evaluation) เพื่อ ใช้เป็นกระบวนการ ในการส่งเสริมวินัย นักเรียน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน 1) การวาง แผนพัฒนา (ช่วงต้น น้ำ) 2) การ นำ กระบวนการไปปฏิบัติ (ช่วงกลางน้ำ) และ 3) การควบคุมและ ประเมินพัฒนา (ช่วง ปลายน้ำ) Wheelen et al., (2018);	- กระบวนการ ส่งเสริมวินัย นักเรียน 6 1) ด้านการกำหนด เป้าหมายระยะยาว 2) ด้านการให้ความ อบอุ่นและการให้ แนวทาง 3) ด้าน การเข้าใจและ ความรู้สึกของเด็ก และ 4) ด้าน กระบวนการพัฒนา ครูและผู้บริหาร ด้วยกระบวนการ ชุมชนการเรียนรู้ วิชาชีพ 5) ด้านการ แก้ปัญหา 6) ด้าน ผู้นำการ	- ผลการศึกษา แนวทางการ การ ส่งเสริมวินัย นักเรียนและ คุณลักษณะอันถึง ประสงค์ นักเรียน สถานศึกษา สังกัด สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาชั้น พื้นฐาน	- ผลการ สังเคราะห์ แนวทางการ ส่งเสริมวินัย เชิงบวกที่เป็น เลิศ (Best Practice)	

องค์ประกอบของ	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)			ผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1	
รูปแบบ	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	1.1 ผล	1.2 ผลการศึกษาแนว
(การสังเคราะห์	กระบวนการพัฒนา	แนวคิด ทฤษฎี	แนวคิด	การศึกษา แนว	ทางการบริหารที่เป็น
แนวคิดเกี่ยวกับ	โรงเรียนทั้งระบบ และ	เกี่ยวกับการ	เกี่ยวกับการ	ทางการ การ	เลิศ (Best
รูปแบบ)	การประเมินเชิง พัฒนา	ส่งเสริมวินัยเชิง	พัฒนาโรงเรียน	ส่งเสริมวินัยเชิง	Practice)
	(1)	บวักนักเรียน	ขยายโอกาส	บวักที่ได้จาก	(5)
		(2)	ทางการศึกษา	เอกสาร (4)	
			(3)		
(2557);	Kim &	เปลี่ยนแปลงในการ			
บุญญพัฒน์ สิงห์	Mauborgne	ส่งเสริมวินัยเชิง			
จารย์ (2564)	(2015); จารุจรรย์	บวัก			
และพล เหลืองรังสี	คงมีสุข (2561);				
(2564)	วิจารณ์ พานิช(2563)				
	และ มูลนิธิ สยามกัม				
	มาจล (2564)				
	วางแผนพัฒนา (ช่วง				
	ต้นน้ำ) 2) การ นำ				
3. กระบวนการ ของรูปแบบ					
	กระบวนการไปปฏิบัติ	Whole School			
	(ช่วงกลางน้ำ) และ 3)	Approach ของ			
	การควบคุมและ	Eadaoin K.P.			
	ประเมินการพัฒนา	Hui (2002)			
	(ช่วงปลายน้ำ)	(Durrant			
	Wheelen et al.,	(2013),			
	(2018); Kim &				
	Mauborgne				
	(2015); จารุจรรย์				
	คงมีสุข (2561);				
	วิจารณ์ พานิช				
	(2563) และ มูลนิธิ				
	สยามกัมมาจล				
	(2564)				
4. ผลลัพธ์ของรูปแบบ					

องค์ประกอบของ รูปแบบ (การสังเคราะห์ แนวคิดเกี่ยวกับ รูปแบบ)	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)			ผลการศึกษาก่อนขั้นตอนที่ 1	
	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	1.1 ผล การศึกษา แนว ทางการ การ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกที่ได้จาก การศึกษา เอกสาร (4)	1.2 ผลการศึกษาแนว ทางการบริหารที่เป็น เลิศ (Best Practice) (5)
	กระบวนการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ และ การประเมินเชิง พัฒนา (1)	แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกนักเรียน (2)	แนวคิด เกี่ยวกับการ พัฒนาโรงเรียน ขยายโอกาส ทางการศึกษา (3)		
ผลลัพธ์ของ รูปแบบ Ivancevich et al. (1989); สมาน อัสวภูมิ (2547); ธีระ รุณ เจริญ (2550); สุ รพล พิมพ์สอน (2557); บุญญพัฒน์ สิงห์ จารย์ (2564) และพล เหลืองรังสี (2564)	- นักเรียนมีวินัย ในตนเองเพิ่มขึ้น มี ความรับผิดชอบ เคารพกติกา ไม่ใช่ ความรุนแรง และ สามารถอยู่ร่วมกับ ผู้อื่น ได้อย่าง เหมาะสม นักเรียนมีแรงจูงใจ ภายในในการ ปรับเปลี่ยน พฤติกรรม และ เห็นคุณค่าของ ตนเอง				



ภาพ 15 ร่างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

จากภาพ 15 ร่างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ส่วน ได้แก่

1.2.1 ส่วนที่ 1 ทิศทางของรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ และระบบ กลไกของรูปแบบ

1.2.2 ส่วนที่ 2 กระบวนการพัฒนา 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขั้นการวางแผน (Planning)
- 2) ขั้นการปฏิบัติการ (Action)
- 3) ขั้นการสังเกต (Observation)
- 4) ขั้นการสะท้อนผล (Reflection)

1.2.3 ส่วนที่ 3 ผลผลิต (Output) การส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน มีดังนี้

1) KRA2 ครู ประกอบด้วย ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง และด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก

2) KRA3 ผู้ปกครอง ประกอบด้วย ด้านการตอบสนองกับวินัยเชิงบวก

3) KRA4 ผู้บริหาร ประกอบด้วย ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

1.2.4 ส่วนที่ 4 ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (Outcome) KRA1 นักเรียน ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะ และด้านการแก้ปัญหา

1.3 ผลการสร้างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ผลการสร้างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 บทนำ เหตุผล และความจำเป็น วัตถุประสงค์ของคู่มือ ประโยชน์ของการนำคู่มือไปใช้ ส่วนที่ 2 รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ความเป็นมาของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ หลักการของรูปแบบ ระบบและกลไกของรูปแบบ กระบวนการของรูปแบบ ผลลัพธ์ของรูปแบบ กรอบแนวคิดของรูปแบบ ส่วนที่ 3 แนวทางการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เทคนิค/เครื่องมือที่ใช้ในแต่ละขั้นตอน ส่วนที่ 4 แผนการดำเนินงานการใช้คู่มือรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

แผนผังแสดงการพัฒนาหรือลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับเวลา แผนการดำเนินงานการใช้มือ/ตารางแสดง รายละเอียดของกระบวนการใช้คู่มือ มีรายละเอียด ดังนี้

1.3.1 ส่วนที่ 1 บทนำ

- 1) เหตุผลและความจำเป็น
- 2) วัตถุประสงค์ของคู่มือ
- 3) ประโยชน์ของการนำคู่มือไปใช้

1.3.2 ส่วนที่ 2 รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

- 1) ความเป็นมาของรูปแบบ
- 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ
- 3) หลักการของรูปแบบ
- 4) ระบบและกลไกของรูปแบบ
- 5) กระบวนการของรูปแบบ
- 6) ผลลัพธ์ของรูปแบบ
- 7) กรอบแนวคิด

1.3.3 ส่วนที่ 3 แนวทางการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีดังนี้ เทคนิค/เครื่องมือที่ใช้ในแต่ละขั้นตอน

1.3.4 ส่วนที่ 4 แผนการดำเนินงานการใช้คู่มือรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

- 1) แผนผังแสดงการพัฒนาหรือลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับเวลา
- 2) แผนการดำเนินงานการใช้มือ/ตารางแสดงรายละเอียดของกระบวนการใช้คู่มือ

1.4 ผลการทํำบันทึกข้อตกลง (MOU) นำไปสู่การปฏิบัติ

โรงเรียนบ้านสุขสำราญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ได้จัดทำ “บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ” (MOU) ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีวินัย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และค่านิยมที่ดีงาม สอดคล้องกับระเบียบข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการและของโรงเรียน ทั้งนี้ โรงเรียนเล็งเห็นถึงความสำคัญของบทบาทครอบครัวในการร่วมมือกับสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม

โดยมีสาระสำคัญของบันทึกข้อตกลงนี้ คือ แนวปฏิบัติหลัก 8 ข้อที่นักเรียนต้องปฏิบัติตาม ได้แก่ การมาโรงเรียนก่อนเวลา 08.00 น. การแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบ การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยง และการร่วมมือกับครูเมื่อมีการติดต่อจากโรงเรียน รวมถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับการยึด

ของผิกระเปียบและการสุมตรวจสารเสพติดโดยไม่แจ้งล่วงหน้า นอกจากนี้ ยังมีการระบุรายชื่อผู้ปกครองสำรองเพื่อเป็นช่องทางการติดต่อเพิ่มเติมในกรณีฉุกเฉินที่สำคัญ โรงเรียนยังได้กำหนดเกณฑ์การลงโทษนักเรียนที่ฝ่าฝืนระเบียบ โดยเฉพาะในด้านการตัดคะแนนความประพฤติ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยเริ่มตั้งแต่การว่ากล่าวตักเตือน การทำทัณฑ์บน การทำกิจกรรมปรับพฤติกรรม ไปจนถึงการพิจารณาส่งนักเรียนไปศึกษาต่อในสถานศึกษาที่เหมาะสมมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการปัญหาพฤติกรรมมีกรอบที่ชัดเจน โปร่งใส และส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และปรับเปลี่ยนตนเอง

ผู้ปกครองที่ลงนามในบันทึกข้อตกลงฉบับนี้จะต้องรับทราบและยินยอมให้โรงเรียนดำเนินการตามระเบียบดังกล่าว โดยมีการลงลายมือชื่อของผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษา หัวหน้างานส่งเสริมวินัยนักเรียน ประธานกรรมการสถานศึกษา และผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อเป็นหลักฐานในการแสดงเจตจำนงร่วมกันของทุกฝ่ายในการร่วมสร้างนักเรียนให้เป็นผู้มีวินัย มีความรับผิดชอบ และเจริญเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

บันทึกข้อตกลงนี้จึงไม่ใช่เพียงเครื่องมือในการกำกับดูแลพฤติกรรมของนักเรียนเท่านั้น แต่ยังเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับครอบครัว เพื่อร่วมกันพัฒนาและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีแก่เยาวชนอย่างยั่งยืน การทำบันทึกข้อตกลง (MOU) เป็นกระบวนการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และนักเรียน เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน การดำเนินการเป็นไปตามกำหนดการของขั้นตอน ได้แก่ การวางแผนและเตรียมการทำบันทึกข้อตกลง (MOU) การลงนามและประกาศใช้บันทึกข้อตกลง (MOU)

1.5 ผลการกำหนดหรือประกาศนโยบายที่ชัดเจน

โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตและพฤติกรรมของนักเรียนและบุคลากรภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมั่นว่าการส่งเสริมวินัยเชิงบวกเป็นเครื่องมือสำคัญในการปลูกฝังคุณลักษณะที่ดี เสริมสร้างทักษะชีวิต พัฒนาการคิดอย่างมีเหตุผล และการเคารพในสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ดังนั้น โรงเรียนจึงได้ประกาศนโยบายอย่างเป็นทางการว่า โรงเรียนบ้านสุขสำราญเป็น “โรงเรียนที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างพฤติกรรมที่ดี สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และระบบการจัดการพฤติกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน

แนวนโยบายนี้มีผลที่คาดหวังอย่างชัดเจน ได้แก่ การที่นักเรียนและบุคลากรมีพฤติกรรมที่เหมาะสมมากขึ้น มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สถานศึกษามีบรรยากาศที่ปลอดภัย เป็นมิตร และส่งเสริมการเรียนรู้้อย่างยั่งยืน รวมถึงระบบวินัยของโรงเรียนที่สามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของผู้เรียน

โดยมีข้อปฏิบัติ 8 ประการ ดังนี้

1. ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ใช้แนวทางการเสริมสร้างพฤติกรรมที่ดีผ่านการให้คำแนะนำและการให้กำลังใจ
2. ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ส่งเสริมการแก้ไขพฤติกรรมผิดปกติด้วยวิธีที่ไม่ใช้การลงโทษแบบรุนแรง แต่เน้นการให้โอกาสในการปรับปรุง
3. ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง สร้างกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม
4. ผู้บริหาร จัดให้มีการฝึกอบรมและการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการจัดการพฤติกรรมในเชิงบวกแก่ครู บุคลากร ผู้ปกครอง
5. ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง จัดให้มีการประเมินและติดตามผลการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนานโยบายอย่างต่อเนื่อง
6. ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง สนับสนุนและการส่งเสริมจัดให้มีการประชุมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในเรื่องการจัดการพฤติกรรมและการเสริมสร้างวินัย
7. ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ให้การสนับสนุนทั้งทางด้านทรัพยากรและกำลังใจในการดำเนินการ
8. ผู้บริหาร ครู พัฒนาเครื่องมือในการประเมินและติดตามผลการปฏิบัติตามนโยบาย

1.6 ผลการสร้างกระบวนการในการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจและความตระหนักให้แก่คณะครู คณะกรรมการ สถานศึกษาและผู้ปกครอง ได้แก่

โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ได้มีการพัฒนาบุคลากรในการจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากร ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ พบว่า

3.2.1 โรงเรียนที่ร่วมทดลองใช้คู่มือการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ได้ทำการศึกษาและทำความเข้าใจรายละเอียดของคู่มือการใช้คู่มือการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ก่อนที่จะทำไปปฏิบัติจริง โดยเริ่มศึกษารายละเอียดของคู่มือการใช้คู่มือการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ส่วนที่ 3 แนวทางการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และส่วนที่ 4 แผนการดำเนินงานการใช้คู่มือรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามลำดับ

โรงเรียนที่เข้าร่วมทดลองได้รับการพัฒนาบุคลากรในการจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน และครู บุคลากร จำนวน 14 คน ผู้ปกครอง 24 คน และมีการให้ทุกคนทำหน้าที่เป็นผู้สาธิตในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ จนกระทั่งการประเมินประเมินผล การพัฒนาบุคลากรในการจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากร ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ร่วมพัฒนาทักษะตามกระบวนการของคู่มือที่ได้ออกแบบไว้ ซึ่งผลการพัฒนาทักษะการพัฒนาบุคลากรในการจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากร ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ทั้ง 6 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการคิดเชิงบวกและจิตวิทยาเชิงบวก 2) ทักษะการสร้างคุณค่าในตนเองและศักยภาพของผู้อื่น 3) ทักษะการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก 4) ทักษะการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน 5) ทักษะการฟังและการให้คำปรึกษา 6) ทักษะการทำงานร่วมกับผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์ โดยมีรายละเอียด ดังตาราง 30

ตาราง 30 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติ การจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม

ด้าน	$\bar{x}$ (n=15)	S.D. (n=15)	แปลผล
1. ทักษะการคิดเชิงบวกและจิตวิทยาเชิงบวก	3.70	0.19	มากที่สุด
2. ทักษะการสร้างคุณค่าในตนเองและศักยภาพของผู้อื่น	3.74	0.20	มากที่สุด
3. ทักษะการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก	3.88	0.13	มากที่สุด
4. ทักษะการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน	3.88	0.13	มากที่สุด
5. ทักษะการฟังและการให้คำปรึกษา	3.73	0.31	มากที่สุด
6. ทักษะการทำงานร่วมกับผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์	3.69	0.22	มากที่สุด

จากตาราง 30 พบว่า ระดับปฏิบัติของการจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ทักษะการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.13) ทักษะการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.13) รองลงมาได้แก่ ทักษะการสร้างคุณค่าในตนเองและศักยภาพของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.74$, S.D.= 0.20) และทักษะการฟังและการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.73$, S.D.= 0.31) ตามลำดับ

ตาราง 31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติ การจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม ด้านทักษะการคิดเชิงบวกและจิตวิทยาเชิงบวก

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านสามารถอธิบายหลักการเบื้องต้นของ “จิตวิทยาเชิงบวก” ได้	3.80	0.56	มากที่สุด
2. ท่านสามารถสื่อสารเชิงบวกกับนักเรียนหรือผู้อื่น แม้ในสถานการณ์ที่มีปัญหาการวิเคราะห์ สร้างสรรค์	4.00	0.00	มากที่สุด
3. ท่านสามารถใช้จิตวิทยาเชิงบวกช่วยส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีของนักเรียนได้	3.66	0.48	มากที่สุด
4. ท่านสามารถใช้การคิดเชิงบวกมาใช้ในการสื่อสารและจัดการกับนักเรียน	3.13	0.74	มาก
5. ท่านสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้จากความผิดพลาด โดยไม่ใช้คำตำหนิ	3.66	0.48	มากที่สุด
6. ท่านสามารถนำหลักจิตวิทยาเชิงบวกไปปรับใช้ในห้องเรียน หรือชีวิตประจำวันให้มากขึ้น	3.93	0.25	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.70	0.19	มากที่สุด

จากตาราง 31 พบว่า ระดับปฏิบัติของการจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม ด้านทักษะการคิดเชิงบวกและจิตวิทยาเชิงบวก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.70$, S.D.= 0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ามีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ รายการท่านสามารถสื่อสารเชิงบวกกับนักเรียนหรือผู้อื่น แม้ในสถานการณ์ที่มีปัญหาการวิเคราะห์ สร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.00$, S.D.= 0.00) รองลงมาได้แก่ ท่านสามารถนำหลักจิตวิทยาเชิงบวกไปปรับใช้ในห้องเรียนหรือชีวิตประจำวันให้มากขึ้น ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.25) และรายการท่านสามารถอธิบายหลักการเบื้องต้นของจิตวิทยาเชิงบวกได้ ($\bar{X} = 3.80$, S.D.= 0.56) ตามลำดับ

ตาราง 32 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติ การจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม ด้านทักษะการสร้างคุณค่าในตนเองและศักยภาพของผู้อื่น

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านเข้าใจความหมายของการ “เห็นคุณค่าในตนเอง” และศักยภาพของผู้อื่นอย่างแท้จริง	3.60	0.63	มากที่สุด
2. ท่านสามารถให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้อื่นในเชิงบวก โดยไม่ทำลายความมั่นใจของเขา	3.86	0.35	มากที่สุด
3. ท่านสามารถสร้างคุณค่าในตนเองเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาพฤติกรรมและการเรียนรู้	3.86	0.35	มากที่สุด
4. ท่านสามารถโอกาสนักเรียนหรือเพื่อนร่วมงานในการแสดงศักยภาพที่แท้จริง	3.53	0.63	มากที่สุด
5. ท่านสามารถสนับสนุนให้ผู้อื่นมองเห็นคุณค่าของตนเอง แม้จะยังไม่ประสบความสำเร็จ	3.86	0.35	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.74	0.20	มากที่สุด

จากตาราง 32 พบว่า ระดับปฏิบัติของการจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม ด้านทักษะการสร้างคุณค่าในตนเองและศักยภาพของผู้อื่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.74$, S.D.= 0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ามีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ รายการท่านสามารถให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้อื่นในเชิงบวก โดยไม่ทำลายความมั่นใจของเขา ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.35) ท่านสามารถสร้างคุณค่าในตนเองเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาพฤติกรรมและการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.35) ท่านสามารถสนับสนุนให้ผู้อื่นมองเห็นคุณค่าของตนเอง แม้จะยังไม่ประสบความสำเร็จ ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.35) รองลงมาได้แก่ รายการท่านเข้าใจความหมายของการ “เห็นคุณค่าในตนเอง” และศักยภาพของผู้อื่นอย่างแท้จริง ($\bar{X} = 3.60$, S.D.= 0.63) และท่านสามารถโอกาสนักเรียนหรือเพื่อนร่วมงานในการแสดงศักยภาพที่แท้จริง ($\bar{X} = 3.53$, S.D.= 0.63) ตามลำดับ

ตาราง 33 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติ การจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม ด้านทักษะการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านสามารถสร้างความไว้วางใจในความสัมพันธ์กับนักเรียนหรือผู้อื่นได้	3.73	0.59	มากที่สุด
2. ท่านมีทักษะในการสื่อสารอย่างเคารพและฟังอย่างตั้งใจ (Active Listening)	3.93	0.25	มากที่สุด
3. ท่านสามารถจัดการความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ โดยไม่ใช้การตำหนิหรือกล่าวโทษ	3.93	0.25	มากที่สุด
4. ท่านสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน	3.80	0.41	มากที่สุด
5. ท่านสามารถใช้คำพูดหรือพฤติกรรมที่สนับสนุนและให้กำลังใจคนรอบข้าง	3.93	0.25	มากที่สุด
6. ท่านสามารถสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น ปลอดภัย และเป็นมิตรในห้องเรียนหรือที่ทำงาน	4.00	0.00	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.88	0.13	มากที่สุด

จากตาราง 33 พบว่า ระดับปฏิบัติของการจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม ด้านทักษะการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ามีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ท่านสามารถสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น ปลอดภัย และเป็นมิตรในห้องเรียนหรือที่ทำงาน ($\bar{X} = 4.00$, S.D.= 0.00) รองลงมาได้แก่ รายการท่านสามารถใช้คำพูดหรือพฤติกรรมที่สนับสนุนและให้กำลังใจคนรอบข้าง ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.25) ท่านมีทักษะในการสื่อสารอย่างเคารพและฟังอย่างตั้งใจ (Active Listening) ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.25) ท่านสามารถจัดการความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ โดยไม่ใช้การตำหนิหรือกล่าวโทษ ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.25) และท่านสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน ($\bar{X} = 3.80$, S.D.= 0.41) ตามลำดับ

ตาราง 34 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติ การจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม ด้านทักษะการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านสามารถใช้วิธีการตั้งคำถามหรือกระตุ้นความคิดที่ทำให้นักเรียนรู้สึกสนใจ	3.86	0.35	มากที่สุด
2. ท่านสามารถเชื่อมโยงบทเรียนกับชีวิตจริงของนักเรียนเพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการเรียน	3.93	0.25	มากที่สุด
3. ท่านสามารถแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียนจะเพิ่มขึ้นหากรู้เป้าหมายของนักเรียนชัดเจน	3.86	0.35	มากที่สุด
4. ท่านสามารถตั้งคำถามปลายเปิดเพื่อกระตุ้นให้เด็กคิดและอยากค้นหาคำตอบด้วยตนเอง	3.86	0.35	มากที่สุด
5. ท่านสามารถช่วยให้นักเรียนเห็นว่าการเรียนรู้มีความหมายต่อตัวเขาและชีวิตจริง	3.86	0.35	มากที่สุด
6. ท่านสามารถใช้คำพูดหรือภาษากายที่ส่งพลังบวกให้นักเรียนรู้สึกมีคุณค่า	3.93	0.25	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.88	0.13	มากที่สุด

จากตาราง 34 พบว่า ระดับปฏิบัติของการจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม ด้านทักษะการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ามีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รายการท่านสามารถใช้คำพูดหรือภาษากายที่ส่งพลังบวกให้นักเรียนรู้สึกมีคุณค่า ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.25) ท่านสามารถเชื่อมโยงบทเรียนกับชีวิตจริงของนักเรียนเพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการเรียน ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.25) รองลงมาได้แก่ ท่านสามารถตั้งคำถามปลายเปิดเพื่อกระตุ้นให้เด็กคิดและอยากค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.35) ท่านสามารถช่วยให้นักเรียนเห็นว่าการเรียนรู้มีความหมายต่อตัวเขาและชีวิตจริง ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.35) และรายการท่านสามารถใช้วิธีการตั้งคำถามหรือกระตุ้นความคิดที่ทำให้นักเรียนรู้สึกสนใจ ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.35) ท่านสามารถแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียนจะเพิ่มขึ้นหากรู้เป้าหมายของนักเรียนชัดเจน ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.35) ตามลำดับ

ตาราง 35 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติ การจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม ด้านทักษะการฟังและการให้คำปรึกษา

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับการฟังอย่างลึกซึ้ง (Deep Listening) คือการตั้งใจฟังโดยไม่ตัดสินหรือขัดจังหวะ	3.80	0.41	มากที่สุด
2. ท่านสามารถแยกแยะได้ว่าควร “ฟัง” หรือ “ให้คำแนะนำ” ในแต่ละสถานการณ์	3.73	0.45	มากที่สุด
3. ท่านมีทักษะในการตั้งคำถามปลายเปิดเพื่อช่วยให้ผู้อื่นสะท้อนความคิดของตนเอง	3.80	0.41	มากที่สุด
4. ท่านสามารถให้คำปรึกษาอย่างไม่ตัดสิน ไม่ใช้อารมณ์ และเคารพความรู้สึกของอีกฝ่าย	3.66	0.48	มากที่สุด
5. ท่านสามารถช่วยให้นักเรียนหรือเพื่อนร่วมงานตัดสินใจเรื่องสำคัญได้จากการฟังและพูดคุยร่วมกัน	3.66	0.48	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.73	0.31	มากที่สุด

จากตาราง 35 พบว่า ระดับปฏิบัติของการจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม ด้านทักษะการฟังและการให้คำปรึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.73$, S.D.= 0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ามีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับการฟังอย่างลึกซึ้ง (Deep Listening) คือการตั้งใจฟังโดยไม่ตัดสินหรือขัดจังหวะ ($\bar{X} = 3.80$, S.D.= 0.41) รายการท่านมีทักษะในการตั้งคำถามปลายเปิดเพื่อช่วยให้ผู้อื่นสะท้อนความคิดของตนเอง ($\bar{X} = 3.80$, S.D.= 0.41) รองลงมาได้แก่ ท่านสามารถแยกแยะได้ว่าควร “ฟัง” หรือ “ให้คำแนะนำ” ในแต่ละสถานการณ์ ($\bar{X} = 3.73$, S.D.= .45) และรายการท่านสามารถให้คำปรึกษาอย่างไม่ตัดสิน ไม่ใช้อารมณ์ และเคารพความรู้สึกของอีกฝ่าย ($\bar{X} = 3.66$, S.D.= 0.48) ท่านสามารถช่วยให้นักเรียนหรือเพื่อนร่วมงานตัดสินใจเรื่องสำคัญได้จากการฟังและพูดคุยร่วมกัน ($\bar{X} = 3.66$, S.D.= 0.48) ตามลำดับ

ตาราง 36 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติ การจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านสามารถเข้าใจความคาดหวังและบริบทของครอบครัวนักเรียนที่แตกต่างกัน	3.86	0.35	มากที่สุด
2. ท่านสามารถให้ข้อมูลนักเรียนแก่ผู้ปกครองอย่างชัดเจน ตรงไปตรงมา และถนอมน้ำใจ	3.93	0.25	มากที่สุด
3. ท่านสามารถใช้ทักษะเจรจาและการประนีประนอมในการจัดการความขัดแย้งกับผู้ปกครอง	3.66	0.48	มากที่สุด
4. ท่านสามารถส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีบทบาทในการสนับสนุนพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียนที่บ้าน	3.53	0.51	มากที่สุด
5. ท่านสามารถสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองจะส่งผลต่อพัฒนาการของนักเรียนในระยะยาว	3.46	0.63	มาก
รวมเฉลี่ย	3.69	0.22	มากที่สุด

จากตาราง 36 พบว่า ระดับปฏิบัติของการจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.69$, S.D.= 0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ามีระดับปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รายการท่านสามารถให้ข้อมูลนักเรียนแก่ผู้ปกครองอย่างชัดเจน ตรงไปตรงมา และถนอมน้ำใจ ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.25) รองลงมาได้แก่ รายการท่านสามารถเข้าใจความคาดหวังและบริบทของครอบครัวนักเรียนที่แตกต่างกัน ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.35) และรายการท่านสามารถใช้ทักษะเจรจาและการประนีประนอม ในการจัดการความขัดแย้งกับผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.66$, S.D.= 0.48) ตามลำดับ

1.7 ผลการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Share Vision)

พบว่า โรงเรียนบ้านสุขสำราญ มีการจัดประชุม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู และบุคลากร เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจและร่วมในการกำหนดแรงบันดาลใจ (Aspiration) ผลลัพธ์ (Result) และวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อหาจุดฝันร่วมกัน ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ร่วมกันเป็นการหาเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยโรงเรียนดำเนินการจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากร เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการกำหนด แรงบันดาลใจ (Aspiration) ผลลัพธ์ที่ต้องการ (Result) และวิสัยทัศน์ (Vision) อันนำไปสู่การตกลง เป้าหมายร่วม (Shared Vision) ที่ชัดเจนในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ทั้งนี้เพื่อให้ทุกฝ่ายมีแนวทางและเป้าหมายเดียวกันในการพัฒนาโรงเรียนอย่างยั่งยืนในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2567 ณ โรงเรียนบ้านสุขสำราญ อำเภอสว่าง จังหวัดพิจิตร การเข้าร่วมกระบวนการในครั้งนี้ ผลการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายไว้ ดังนี้

“โรงเรียนบ้านสุขสำราญ มีการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย อบอุ่น และเคารพซึ่งกันและกัน ผ่านความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความตระหนักรู้ และเห็นคุณค่า มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบต่อการเรียนและการกระทำของตนเอง มีทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ครูเป็นผู้นำทางด้านวิชาการและเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตด้วยวินัยเชิงบวก ผู้ปกครองเป็นผู้สนับสนุนและร่วมมือในการส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน และผู้บริหารมีบทบาทในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน สู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน”

1.8 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาต้องพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน โดยเฉพาะด้านการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ วิเคราะห์สภาพแวดล้อม ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน สภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน ปัจจัยทางการศึกษา การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอน การติดตามและประเมินผล พบว่า

สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน โรงเรียนส่งเสริมค่านิยมด้านความเสมอภาคและการเรียนรู้ร่วมกัน เน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน ใช้วิธีสอนเชิงบวก และจัดอบรมครูเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการวินัยอย่างสร้างสรรค์ พร้อมจัดสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน นักเรียนส่วนหนึ่งมาจากครอบครัวยากจน ซึ่งอาจ

ส่งผลต่อพฤติกรรม โรงเรียนจึงเน้นความเข้าใจรายบุคคล และส่งเสริมความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และวินัยอย่างยั่งยืน หลักสูตรและการเรียนการสอน วินัยเชิงบวกถูกบูรณาการในหลักสูตร ผ่านการฝึกทักษะชีวิต การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา ครูได้รับการอบรมเพื่อเข้าใจนักเรียน และใช้แนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมวินัย นโยบายและการสนับสนุน แม้จะมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ โรงเรียนยังคงขับเคลื่อนกิจกรรมโดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ท้องถิ่น และภาคเอกชน และเทคโนโลยีและ กิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อดิจิทัลช่วยติดตามพฤติกรรมนักเรียนและส่งเสริมการมีส่วนร่วม ขณะที่ กิจกรรมกลุ่มและการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ ช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมและสร้างวินัยจากภายใน การติดตาม และประเมินผล และการส่งเสริมวินัยเชิงบวกควรมีการติดตามและประเมินผลพฤติกรรมของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง โดยใช้การให้คำแนะนำ การชมเชย และการเสริมแรงเชิงบวก เพื่อกระตุ้นพฤติกรรมที่ดี อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ผ่านการประชุม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อร่วมกันประเมินและปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างแท้จริง ดังตาราง 37

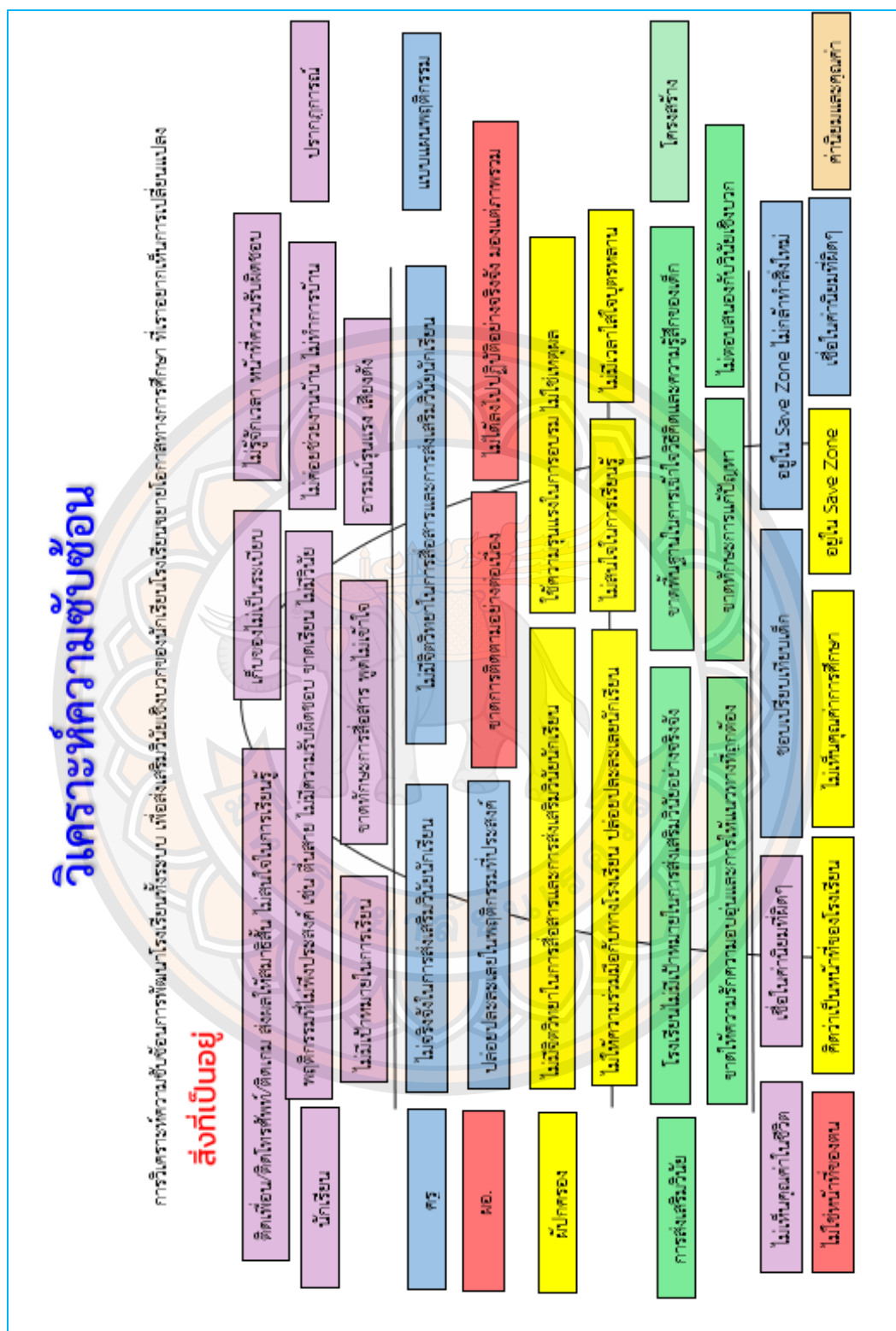
ตาราง 37 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT)

ปัจจัย	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
1. สภาพแวดล้อมภายใน โรงเรียน	1.1 ค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร โรงเรียนส่งเสริมการเรียนรู้และความเสมอภาค นักเรียนมาจากหลากหลายพื้นฐาน สภาพแวดล้อมในโรงเรียนควรส่งเสริมความเคารพซึ่งกันและกัน การพัฒนาวินัยเชิงบวก ควรมีการสร้างค่านิยมในการยอมรับความแตกต่าง และเน้นการเรียนรู้ร่วมกัน 1.2 การสนับสนุนจากครูและผู้บริหาร ครูและผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยการใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม และการให้คำแนะนำที่สร้างสรรค์ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนช่วยให้พวกเขาารู้สึกเคารพและปฏิบัติตามระเบียบวินัยได้ง่ายขึ้น โรงเรียนพบว่าครูบางส่วนยังขาดความรู้และทักษะในการใช้แนวทางวินัยเชิงบวก โรงเรียนจึงได้จัดอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง 1.3 ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก ควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม เช่น ห้องเรียนที่เหมาะสมกับการเรียนรู้และ กิจกรรมเสริมทักษะต่าง ๆ จะช่วยเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในการเรียนและพัฒนาวินัย

ปัจจัย	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
2. สภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน	2.1 สภาพสังคมและเศรษฐกิจ นักเรียนของโรงเรียนมีปัญหาทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ นักเรียนบางส่วนอาจมาจากครอบครัวที่มีความยากจน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมและความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ ดังนั้น การส่งเสริมวินัยเชิงบวกจะต้องมีการให้ความสำคัญกับการเข้าใจสถานการณ์ของนักเรียนแต่ละคน และช่วยให้พวกเขามีความภาคภูมิใจในตนเอง 2.2 การสนับสนุนจากชุมชนและผู้ปกครอง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกมีความสำคัญ ผู้ปกครองควรได้รับการสนับสนุนในการเข้าใจและส่งเสริมให้ลูกเรียนรู้ที่จะเคารพกฎระเบียบของโรงเรียน และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาเด็กในทางที่ดีขึ้น โรงเรียนพบว่าผู้ปกครองบางส่วนยังขาดความเข้าใจในหลักการวินัยเชิงบวก และใช้วิธีการอบรมสั่งสอนแบบเดิมที่อาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของนักเรียน โรงเรียนจึงจัดกิจกรรมอบรมผู้ปกครองเกี่ยวกับแนวทางวินัยเชิงบวก พร้อมทั้งเปิดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อสร้างความร่วมมือในการดูแลนักเรียน
3. ปัจจัยทางการศึกษา	3.1 หลักสูตรและวิธีการสอน การส่งเสริมวินัยเชิงบวกจะต้องเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการเรียนการสอน โดยการเน้นการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะการตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาผ่านการสอนที่ส่งเสริมการคิดเชิงบวก นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนในการแก้ไขปัญหาด้วยตัวเอง แทนที่จะใช้วิธีการลงโทษที่รุนแรง 3.2 การฝึกอบรมครูและบุคลากร ครูและบุคลากรต้องได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้วิธีการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก โดยใช้การสอนที่มีความเข้าใจนักเรียนอย่างลึกซึ้งและการให้การสนับสนุนที่เหมาะสม 3.3 นโยบายและการสนับสนุนจากภาครัฐ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนงบประมาณบางส่วนสำหรับการจัดกิจกรรมส่งเสริมวินัยเชิงบวก แต่ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของทรัพยากรที่ไม่เพียงพอ โรงเรียนจึงได้ประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่นและองค์กรเอกชน เพื่อขอการสนับสนุนเพิ่มเติม

ปัจจัย	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
‘4. การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอน	4.1 การใช้สื่อดิจิทัล โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามักมีทรัพยากรจำกัด ดังนั้น การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอนดิจิทัลสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และส่งเสริมวินัยเชิงบวก เช่น การสร้างแอปพลิเคชันหรือโปรแกรมที่ช่วยในการติดตามและประเมินผลพฤติกรรมของนักเรียน 4.2 การเรียนรู้ผ่านกิจกรรม: การจัดกิจกรรมที่เน้นการทำงานเป็นทีม การแก้ไขปัญหา และการส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ช่วยเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในการพัฒनावินัยเชิงบวก
5. การติดตามและประเมินผล	5.1 การประเมินพฤติกรรม ควรมีการติดตามและประเมินผลพฤติกรรมของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เช่น การใช้การให้คำแนะนำ การให้รางวัล และการเสริมพฤติกรรมที่ดีเพื่อส่งเสริมวินัย 5.2 การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ควรมีการประชุมและร่วมมือกับครู ผู้ปกครอง และนักเรียนเพื่อประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก และปรับปรุงวิธีการให้ดียิ่งขึ้น

1.9 ผลการวิเคราะห์ความซับซ้อน (Systems Thinking) พบว่า โรงเรียนได้มีการนำเครื่องมือวิเคราะห์ความซับซ้อนเข้ามาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันที่พบในการดำเนินงานในด้าน การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ด้วย Systems Thinking โดยการวิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรค ปัจจัยไม่สามารถบรรลุได้ตามเป้าหมายจากการดำเนินงานที่ผ่านมาของสถานศึกษา และเพื่อสร้างแนวทางที่อยากให้เกิดขึ้นเพื่อนำไปสู่การกำหนดเป้าหมาย (Vision) ให้นักเรียนมีวินัย



ภาพ 16 แสดงผลการวิเคราะห์ความซับซ้อน (Systems Thinking)

สิ่งที่เป็นอย่างของโรงเรียนบ้านสุขสำราญ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

จากภาพ 16 ปัญหาอุปสรรค/สิ่งที่เป็นอยู่ และแนวทางที่อยากให้เกิดขึ้นของโรงเรียนบ้านสุขสำราญ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ซึ่งจะเป็นการวิเคราะห์และการเลือกปัญหาอุปสรรคที่ชัดเจน และมุ่งแก้ไขในระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยสรุปได้ดังนี้

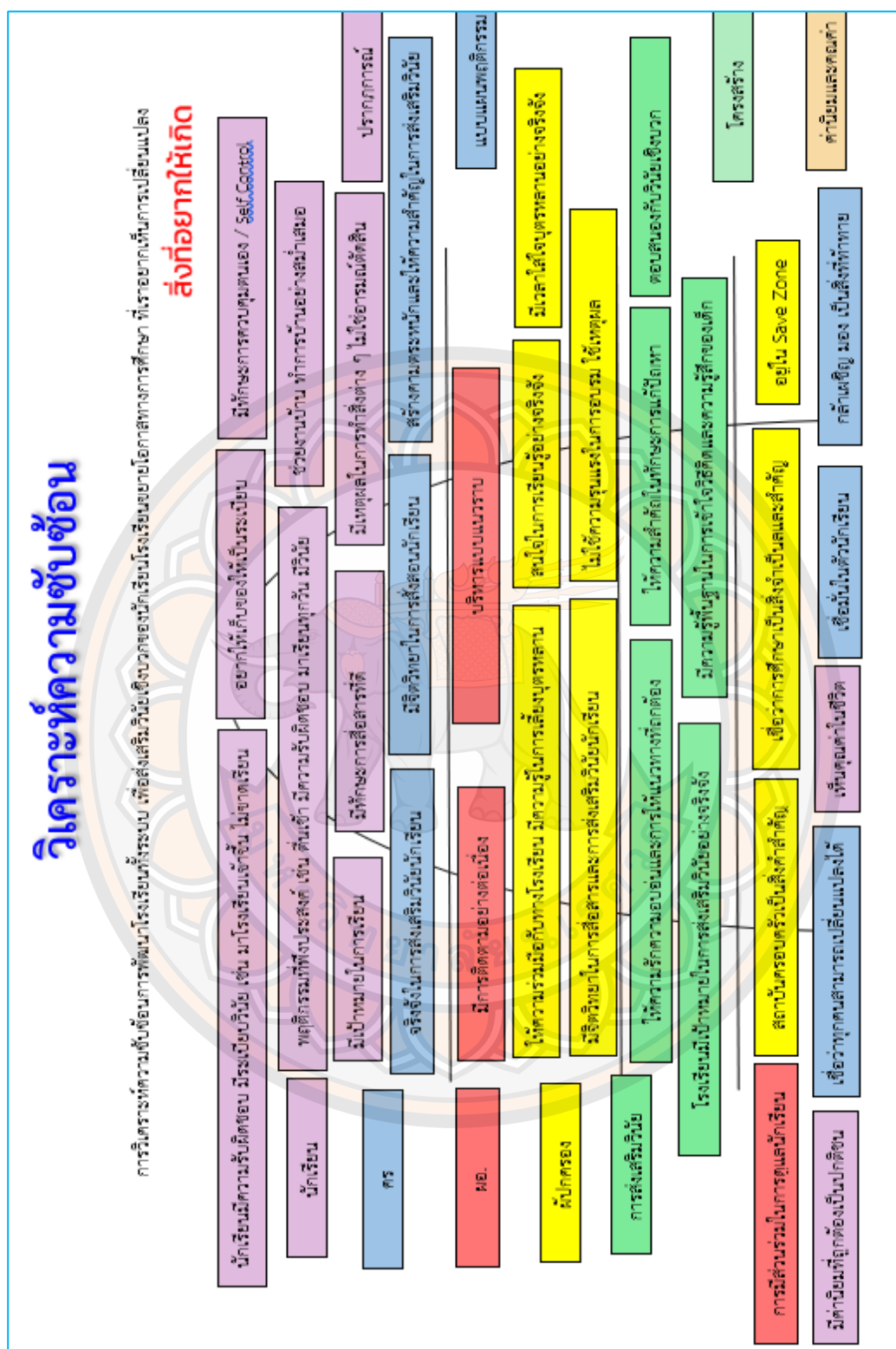
ปัญหาอุปสรรค/สิ่งที่เป็นอยู่

ปรากฏการณ์ พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของโรงเรียนบ้านสุขสำราญ คือ ด้านนักเรียน เช่น ติดเพื่อน/ติดโทรศัพท์/ติดเกม ส่งผลให้สมาธิสั้น ไม่สนใจในการเรียนรู้ เก็บของไม่เป็นระเบียบ ไม่รู้จักเวลา หน้าที่ความรับผิดชอบ มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ตื่นสาย ไม่มีความรับผิดชอบ ขาดเรียน ไม่มีวินัย ไม่ค่อยช่วยงานบ้าน ไม่ทำการบ้าน ไม่มีเป้าหมายในการเรียน ขาดทักษะการสื่อสาร พูดไม่เข้าใจ อารมณ์รุนแรงเสียงดัง

แบบแผนพฤติกรรม พบว่า โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ได้ทำการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค พบปัญหาคือ ครู ไม่จริงจังในการส่งเสริมวินัยนักเรียน ไม่มีจิตวิทยาในการสื่อสารและการส่งเสริมวินัยนักเรียน ปล่อยปละละเลยในพฤติกรรมที่ประสงค์ ผู้บริหาร ขาดการติดตามอย่างต่อเนื่อง ไม่ได้ลงไปปฏิบัติอย่างจริงจัง มองแต่ภาพรวม ผู้ปกครอง ไม่มีจิตวิทยาในการสื่อสารและการส่งเสริมวินัยนักเรียน ใช้ความรุนแรงในการอบรม ไม่ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา ใช้ความรุนแรง ไม่ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน ปล่อยปละละเลยนักเรียน ไม่สนใจในการเรียนรู้ ไม่มีเวลาใส่ใจบุตรหลาน

โครงสร้าง พบว่า โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ได้ทำการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค เกี่ยวกับโครงสร้างของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก พบปัญหาส่วนใหญ่ คือ โรงเรียนไม่มีเป้าหมายในการส่งเสริมวินัยอย่างยั่งยืน ขาดพื้นฐานในการเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก ขาดการให้ความรักความอบอุ่นและการให้แนวทางที่ถูกต้อง ขาดทักษะการแก้ปัญหา และไม่ตอบสนองกับวินัยเชิงบวก

ค่านิยม และคุณค่า พบว่า โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ได้ทำการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับค่านิยมและคุณค่าของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่ พบว่า นักเรียนไม่เห็นคุณค่าในชีวิต เชื่อในค่านิยมที่ผิดๆ ครูชอบเปรียบเทียบกับเด็ก อยู่ใน Save Zone ไม่กล้าทำสิ่งใหม่ๆ เชื่อในค่านิยมที่ผิดๆ ผู้บริหาร มองว่าไม่ใช่หน้าที่ของตนเป็นหน้าที่ของครู ผู้ปกครอง คิดว่าเป็นหน้าที่ของโรงเรียน ไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา อยู่ใน Save Zone



ภาพ 17 แสดงผลการวิเคราะห์ความซับซ้อน (Systems Thinking) สิ่งที่ยอยากให้เกิด
ของโรงเรียนบ้านสุขสำราญ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

จากภาพ 17 ปัญหาอุปสรรค/สิ่งที่อยากให้เกิดขึ้น และแนวทางที่อยากให้เกิดขึ้นของโรงเรียนบ้านสุขสำราญ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ซึ่งจะเป็นการวิเคราะห์และการเลือกปัญหาอุปสรรคที่ชัดเจนและมุ่งแก้ไขในระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยสรุปได้ดังนี้

แนวทางที่อยากให้เกิดขึ้น

ปรากฏการณ์ พบว่า ปรากฏการณ์หรือสิ่งที่อยากให้เกิดขึ้นของโรงเรียนบ้านสุขสำราญ คือ นักเรียนมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย เช่น มาเรียนเช้าขึ้น ไม่ขาดเรียน อยากให้เก็บของให้เป็นระเบียบ มีทักษะในการควบคุมตนเอง / Self Control พฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น ตื่นเช้า มีความรับผิดชอบ ตื่นเช้าทุกวัน มีวินัย ช่วยงานบ้าน ทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอ มีเป้าหมายในการเรียน มีทักษะการสื่อสารที่ดี มีเหตุผลในการทำสิ่งต่าง ๆ ไม่ใช่อารมณ์ตัดสินใจ

แบบแผนพฤติกรรม พบว่า โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ได้ทำการวิเคราะห์แนวทางที่อยากให้เกิดขึ้นเกี่ยวกับ ผู้บริหารและครู ผู้ปกครอง พบคือ ครู จริงจังในการส่งเสริมวินัยนักเรียน มีจิตวิทยาในการสอนนักเรียน สร้างความตระหนักและให้ความสำคัญในการส่งเสริมวินัย ผู้บริหาร มีการติดตามอย่างต่อเนื่อง บริหารงานแบบแนวราบ ผู้ปกครอง ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน มีความรู้ในการเลี้ยงบุตรหลาน สนใจในการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างจริงจัง มีเวลาใส่ใจบุตรหลานอย่างจริงจัง มีจิตวิทยาในการสื่อสารและการส่งเสริมวินัย ไม่ใช่ความรุนแรงในการอบรม ใช้เหตุผล

โครงสร้าง พบว่า โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ได้ทำการวิเคราะห์แนวทางที่อยากให้เกิดขึ้นเกี่ยวกับโครงสร้าง คือ ครูให้ความรักความอบอุ่นและการให้แนวทางที่ถูกต้อง ให้ความสำคัญในทักษะการแก้ปัญหา โรงเรียนมีเป้าหมายในการส่งเสริมวินัยอย่างจริงจัง ครูมีความรู้พื้นฐานในการเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก มีการตอบสนองวินัยเชิงบวก

ค่านิยม และคุณค่า พบว่า โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ได้ทำการวิเคราะห์ค่านิยมและคุณค่าของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นสิ่งที่คาดหวังอยากให้เป็น คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียน ผู้ปกครองมองสถาบันครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญ เชื่อว่าการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ อยู่ใน Save Zone นักเรียนมีค่านิยมที่ถูกต้อง เห็นคุณค่าในชีวิต ครูเชื่อว่าทุกคนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เชื่อมั่นในตัวนักเรียน กล้าเผชิญ มอง เป็นสิ่งที่ท้าทาย

1.10 ผลการกำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัด (KRA : Key Result Area, KPI : Key Performance Indicator) ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

พบว่า โรงเรียนมีการกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ หรือตัวชี้วัด (KPI) เป็นการกำหนดร่วมกันในส่วนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Key Result Area: KRA) ในโรงเรียนประกอบด้วย นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้บริหาร ซึ่งประกอบด้วย

1.10.1 ผลผลิต (Output) คือ การส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

ประกอบด้วย 1) KRA ครู มี 20 ตัวชี้วัด (KPI 1.1 – 1.20) 2) KRA นักเรียน มี 39 ตัวชี้วัด (KPI 2.1 – 2.39) 3) KRA ผู้ปกครอง มี 6 ตัวชี้วัด (KPI 3.1 – 3.6) 4) KRA ผู้บริหาร มี 10 ตัวชี้วัด (KPI 4.1 – 4.10) รายละเอียดดังนี้

1) KRA ครู

ตัวชี้วัด

- 1.1) ครูมีอารมณ์เสมอดันเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์)
- 1.2) ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข
- 1.3) ครูเคารพระดับพัฒนาการของเด็ก
- 1.4) ครูแสดงความรักที่แสดงออกมาทางกายและคำพูด
- 1.5) ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก
- 1.6) ครูให้กำลังใจนักเรียน
- 1.7) ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน
- 1.8) ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน
- 1.9) ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน
- 1.10) ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น
- 1.11) ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง
- 1.12) ครูไม่ปล่อยปละเลย
- 1.13) ครูให้ความปลอดภัยกับเด็ก
- 1.14) ครูเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก
- 1.15) ครูส่งเสริมความต้องการเป็นอิสระของเด็กต้องการเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต
- 1.16) ครูรับรู้สนใจคอยและเคารพความเป็นตัวตนของเด็ก
- 1.17) ครูเข้าใจความต้องการของเด็ก เข้าใจความรู้สึกของเด็ก
- 1.18) ครูเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก
- 1.19) ครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.20) ครูเข้าใจในการเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก

2) KRA ผู้บริหาร

ตัวชี้วัด

- 2.1) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว
- 2.2) ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ
- 2.3) ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 2.4) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการ

ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ

- 2.5) ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี
- 2.6) ผู้บริหารมีวิธีและเทคนิค มีวิธีและเทคนิค แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก แนวทางในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆอย่างถูกต้อง

- 2.7) ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง
- 2.8) ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี
- 2.9) ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี
- 2.10) ผู้บริหารมีติดตาม ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง

3) KRA ผู้ปกครอง

ตัวชี้วัด

- 3.1) ผู้ปกครองมุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก
- 3.2) ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก
- 3.3) ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม
- 3.4) ผู้ปกครองให้เด็กได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง
- 3.5) ผู้ปกครองช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี
- 3.6) ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ

1.10.2 ผลลัพธ์ (Outcome) คือ คุณภาพนักเรียน มี 39 ตัวชี้วัด (KPI 4.1 –

4.39) รายละเอียด ดังนี้

KRA นักเรียน

ตัวชี้วัด

- 4.1) นักเรียนมีการคิดอย่างสร้างสรรค์

- 4.2) นักเรียนเป็นผู้รอบคอบ
- 4.3) นักเรียนเป็นคนสุภาพ
- 4.4) นักเรียนเป็นคนที่ซื่อสัตย์และไวใจได้
- 4.5) นักเรียนเป็นคนที่ตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด
- 4.6) นักเรียนเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง
- 4.7) นักเรียนเป็นคนที่คอยห่วงใย
- 4.8) นักเรียนปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน
- 4.9) นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน
- 4.10) นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
- 4.11) นักเรียนแต่งกายและทรงผมตามระเบียบ
- 4.12) นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน
- 4.13) นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/
- ยานพาหนะ
- 4.14) นักเรียนขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้าน ก่อนเวลา
- เลิกเรียน เพื่อความปลอดภัย
- 4.15) นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วย และการรักษาความ
- สะอาด
- 4.16) นักเรียนการปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว
- 4.17) นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน
- 4.18) นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ
- 4.19) นักเรียนมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว
- 4.20) นักเรียนมีมารยาทในการพูด
- 4.21) นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น
- 4.22) นักเรียนมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง
- 4.23) นักเรียนมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม
- 4.24) นักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร
- 4.25) นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น
- 4.26) นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว
- 4.27) นักเรียนเคารพเวลาและความเป็นระเบียบ
- 4.28) นักเรียนแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น
- 4.29) นักเรียนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน

- 4.30) นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง
- 4.31) นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว
- 4.32) นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- 4.33) นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนักเรียน
- 4.34) นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น
- 4.35) นักเรียนมีวิธีการจัดการความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ
- 4.36) นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต
- 4.37) นักเรียนแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา)
- 4.38) นักเรียนมีความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น
- 4.39) นักเรียนมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย

1.10.3 ผลการออกแบบโครงการ/กิจกรรม (Action Plan) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยโรงเรียนได้นำผลจากข้อ 1.10.1 - 1.10.2 การกำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัด (KRA : Key Result Area, KPI : Key Performance Indicator) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน จากการกำหนดผลผลิต หรือพฤติกรรมบ่งชี้ (KPI) ในส่วนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Key Result Area: KRA) ในโรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ซึ่งประกอบด้วย 1) KRA ครู มีพฤติกรรมบ่งชี้ (KPI 1.1 – 1.20 2) KRA ผู้บริหาร มีพฤติกรรมบ่งชี้ (KPI 2.1 – 2.10 3) KRA ผู้ปกครอง มีพฤติกรรมบ่งชี้ (KPI 3.1 – 3.6) และผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ KRA นักเรียน มีพฤติกรรมบ่งชี้ (KPI 4.1 – 1.-39) เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบโครงการ / กิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานให้บรรลุตัวชี้วัด โดยผู้บริหาร ครูและบุคลากร ร่วมกันกำหนดตัวชี้วัด ดังนี้

1. KRA ครู ตามตัวชี้วัด KPI 1.1 – 1.20 ได้โครงการและกิจกรรมในการดำเนินงานจำนวน 4 โครงการ 6 กิจกรรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 1.1 โครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อเป็นส่งเสริมวินัยเชิงบวก
- 1.2 โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบอินเทอร์เน็ต
- 1.3 โครงการสร้างบรรยากาศที่ปลอดภัยและน่าเรียนรู้
- 1.4 โครงการสอดแทรกความรู้ทฤษฎี
- 1.5 กิจกรรมการปรับโครงสร้างเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก
- 1.6 กิจกรรมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อการขับเคลื่อนการส่งเสริมวินัยเชิงบวก
- 1.7 กิจกรรมการสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

- 1.8 กิจกรรม มองมุมกลับ กลับมุมมอง
- 1.9 กิจกรรม ฝึกทักษะการสร้างความรักและวินัยเชิงบวก
- 1.10 กิจกรรม สะท้อนความรู้สึก ประสพการณ์ และพัฒนาการของตนเองในฐานะ “ผู้เข้าใจเด็ก”

2. KRA ผู้บริหาร ตามตัวชี้วัด KPI 2.1 – 2.10 ได้โครงการและกิจกรรมในการดำเนินงาน จำนวน 2 โครงการ 4 กิจกรรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 2.1 โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา
- 2.2 โครงการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบการส่งเสริมวินัยเชิงบวก
- 2.3 กิจกรรมการพัฒนาตนเองด้านการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก
- 2.4 กิจกรรมนิเทศ ติดตามตนเองด้านการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกสู่การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ
- 2.5 กิจกรรมฝึกการนำวินัยเชิงบวกสู่ระบบงาน การตัดสินใจ การควบคุมอารมณ์ และการสร้างวัฒนธรรมองค์กร
- 2.6 กิจกรรมกระบวนการ PLC สร้างพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริหารและครู ในการส่งเสริมการเรียนรู้และวินัยเชิงบวก

3. KRA ผู้ปกครอง ตามตัวชี้วัด KPI 3.1 – 3.6 ได้โครงการและกิจกรรมในการดำเนินงาน จำนวน 1 โครงการ 4 กิจกรรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 3.1 โครงการฝึกทักษะการฟังเชิงลึก (Empathic Listening) เข้าใจความคิด ความรู้สึก และมุมมองของเด็ก
- 3.2 กิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเลี้ยงดูเด็กแบบไม่ใช้ความรุนแรง สร้างวินัยอย่างมีเหตุผล
- 3.3 กิจกรรมสัมพันธ์กับลูก เช่น ศิลปะ ดนตรี เกม ส่งเสริมความผูกพันและความเข้าใจ
- 3.4 กิจกรรมชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice : CoP)
- 3.5 กิจกรรมจำลองที่ส่งเสริมให้เด็กได้ลองผิด ลองถูก ฝึกคิดและตัดสินใจ

4. KRA นักเรียน ตามตัวชี้วัด KPI 4.1 – 4.39 ได้โครงการและกิจกรรมในการดำเนินงาน จำนวน 3 โครงการ 3 กิจกรรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 4.1 โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก

4.2 โครงการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนให้มีทักษะและสมรรถนะในศตวรรษที่ 21

4.3 โครงการนักเรียนต้นแบบพฤติกรรมดี พฤติกรรมต้นแบบของนักเรียนที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างดี

4.4 กิจกรรมชุมนุม ชมรมสร้างสรรค์การเป็นคนดี การมีจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนร่วม

4.5 กิจกรรม ต้นกล้าคุณธรรม เพื่อบ่มเพาะคุณธรรม เช่น ความสุภาพ ความซื่อสัตย์ การมีวินัย การช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น

4.6 กิจกรรมวินัยสู่ความสำเร็จ ผ่านการตั้งกฎเกณฑ์และการสร้างแรงจูงใจเชิงบวก

1.11 ผลการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) โดยใช้กระบวนการ PLC

การสะท้อนผลการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน เป็นการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) ใน 3 ประเด็น โดยใช้กระบวนการ PLC ได้แก่ ประเด็นที่ 1 ความรู้สึกที่เกิดขึ้น/ความงอแง ประเด็นที่ 2 การเรียนรู้ใหม่และความเข้าใจใหม่ และประเด็นที่ 3 การดำเนินการตามกระบวนการพัฒนา โดยมีผู้ตั้งประเด็นคำถามจะเป็น Facilitator คือ ผู้อำนวยการ และมีผู้จัดประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บันทึกและสรุปประเด็นแบบภาพรวม ซึ่งในกระบวนการสะท้อนผลการดำเนินงาน ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ได้ร่วมวงในการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) ร่วมกับผู้บริหาร คณะครู เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ (Coach) ในการทดลองรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีการพูดคุยประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ความรู้สึก/ความงอแงที่เกิดขึ้น พบว่า

ด้านนักเรียน นักเรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง เข้าใจว่าตนกำลังทำอะไร มีสติและอยู่กับปัจจุบัน สนใจและมีสมาธิในการทำกิจกรรมตรงหน้า รู้จักแยกแยะสิ่งที่ถูกและไม่เหมาะสมในการทำของตน กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ แสดงบทบาทของตนเองได้อย่างเหมาะสม เข้าใจการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีพัฒนาการด้านความคิดเชิงตรรกะ โดยเฉพาะในระบบเลขฐานสองและฐานสิบได้ดีขึ้น นักเรียนใช้ถ้อยคำในการสื่อสารได้เหมาะสมมากขึ้น ลดการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมลง แสดงออกด้วยความอ่อนโยนต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว การแต่งกายผิดระเบียบลดลง มีพฤติกรรมพัฒนาตนเองอย่างสร้างสรรค์ เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นและตนเอง ยอมรับและให้อภัยทั้งตนเองและผู้อื่น เปิดใจยอมรับการเปลี่ยนแปลง และให้เกียรติบุคคลรอบข้าง นักเรียนมีจิตสำนึกในการรับผิดชอบ รู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติได้โดยไม่ต้องเตือนบ่อยครั้ง มีความพยายามในการทำงานร่วมมือกับผู้อื่นเพื่อผ่านอุปสรรค แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีจิตสาธารณะ

ช่วยเหลือและแบ่งปันแก่ผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ใจเพื่อน เคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง มีความสงบนิ่งมากขึ้น แสดงออกถึงการมีวินัยในตนเองอย่างชัดเจน มีเจตคติทางบวกต่อสิ่งรอบตัว มีความตั้งใจและจดจ่อในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น รู้จักเห็นคุณค่าในตนเอง กล้าแสดงความคิด กล้าแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ มีพัฒนาการด้านสติและสมาธิที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ด้านครู ครูมีความเข้าใจในตัวนักเรียนลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น เกิดความคุ้นเคยและสัมพันธ์ทางใจที่ดีต่อกัน มีสติในการสื่อสาร พูดคุยด้วยความนุ่มนวลและมีเหตุผล ไม่ใช้อารมณ์เหนือเหตุผล สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นมิตรกับนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนไว้วางใจและกล้าเปิดใจมากขึ้น ครูสามารถมองเห็นปัญหาของนักเรียนได้อย่างรวดเร็ว และให้ความช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที ช่วยลดความเครียดและความกังวลของนักเรียน มีมุมมองที่หลากหลายในการให้คำปรึกษา ครูมีจิตใจที่เมตตา อ่อนโยน ใจเย็น และเกิดความสงบภายในจิตใจมากขึ้น ครูมีความรับผิดชอบต่อนตนเอง มีระเบียบวินัยตรงต่อเวลา กล้าปรับเปลี่ยนและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง พูดจาไพเราะ ใช้น้ำเสียงอ่อนโยนกับนักเรียน สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี เข้าใจในความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน เห็นคุณค่าและความสำคัญของนักเรียนเป็นหลัก ครูสามารถเข้าถึงนักเรียนรายบุคคลได้มากขึ้น มองเห็นทัศนคติ ความคิด ความรู้สึกของนักเรียนแต่ละคน และนำความเข้าใจเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ครูยังมีการใคร่ครวญและสะท้อนการปฏิบัติงานของตนเองอยู่เสมอ สามารถทบทวนสิ่งที่ได้ทำและสิ่งที่อาจมองข้ามไป เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น ครูมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน มีความสามัคคีในหมู่คณะ มีแนวคิดเชิงบวก กล้าตั้งคำถามและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีความอ่อนโยนทั้งทางความคิดและการกระทำ

ด้านผู้บริหาร ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารจัดการเวลาได้อย่างเหมาะสม กำหนดบทบาทหน้าที่ของตนเองและบุคลากรให้สอดคล้องกับบริบทของการเปลี่ยนแปลง มีภาวะผู้นำในการขับเคลื่อนแนวทางและแนวคิดสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วม และบริหารจัดการด้วยเหตุผล มีความยุติธรรม โปร่งใส และมุ่งพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถดึงศักยภาพของครูออกมาใช้ได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้ครูมีทักษะในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ภายในเวลาจำกัด สนับสนุนการใช้เวลาอย่างมีคุณค่าในการพัฒนาครูและนักเรียน โดยเฉพาะด้านจิตศึกษา เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาอย่างลึกซึ้งจากภายใน ผู้บริหารมีความเข้าใจและเอื้ออาทรต่อครู รับฟังความคิดเห็น มีจิตใจงดงาม ใจเย็น อ่อนโยน ใช้น้ำเสียงที่สุภาพ ใช้น้ำเสียงที่สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน สามารถให้คำแนะนำแก่ครูได้อย่างชัดเจนในเชิงบวก เห็นความสำคัญของภาระงานของครู และมีแนวทางในการบริหารจัดการที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แสดงออกถึงความกล้าในการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาองค์กร มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการทำงาน มอบหมายงานได้อย่างเหมาะสม เป็นที่ปรึกษาให้กับครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมนุษยสัมพันธ์

ที่ดีกับทั้งครูและนักเรียน สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งผลให้โรงเรียนมีความมั่นคง และครู นักเรียนมีความสุขในการอยู่ร่วมกัน นอกจากนี้ ผู้บริหารยังมีมุมมองเชิงบวก และสามารถแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยความรอบคอบและมีวิจารณญาณในการตัดสินใจ

ด้านผู้ปกครอง ผู้ปกครองมีความเข้าใจและเห็นคุณค่าในตัวบุตรหลานมากยิ่งขึ้น ตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีและการเรียนรู้ของนักเรียน มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุตรหลานมากขึ้น ใส่ใจและใช้เวลาในการเรียนรู้และพูดคุยกับนักเรียนมากขึ้น ส่งผลให้บรรยากาศในครอบครัวดีขึ้น มีความสุขเมื่อเห็นพฤติกรรมของบุตรหลานเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ผู้ปกครองมีความเข้าใจในตัวนักเรียนมากยิ่งขึ้น รับฟังปัญหา ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น และพร้อมปรับตัว เพื่อสนับสนุนพัฒนาการของบุตรหลาน สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคุณครู และนำแนวทางที่ได้รับไปปรับใช้ในการอบรมเลี้ยงดูที่บ้านอย่างเหมาะสม มีการมีส่วนร่วมกับโรงเรียนมากยิ่งขึ้น ทั้งในการดูแลนักเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม และการให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ซึ่งช่วยลดช่องว่างระหว่างบ้านกับโรงเรียน ผู้ปกครองเกิดความเชื่อมั่นและไว้วางใจในคณะครูและโรงเรียนมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็น และเปิดใจเรียนรู้ร่วมกับครูและผู้ปกครองท่านอื่น นอกจากนี้ ผู้ปกครองยังให้ความสำคัญกับพฤติกรรมของนักเรียน เข้าใจพัฒนาการตามวัย รับรู้ปัญหาเฉพาะช่วงวัย และสามารถเตรียมพร้อมในการแก้ไขอย่างเหมาะสม สนับสนุนให้นักเรียนได้แสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ในทางที่เหมาะสม มีการสะท้อนพฤติกรรมของนักเรียนร่วมกับครู เพื่อร่วมกันแก้ไข พัฒนา และส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี ที่สำคัญ ผู้ปกครองเกิดการเรียนรู้และกล้าเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่สอดคล้องกับพฤติกรรมใหม่ของบุตรหลาน ทำให้เกิดความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรมระหว่างครอบครัว และโรงเรียน ส่งผลดีต่อการพัฒนาทั้งด้านพฤติกรรมและการเรียนรู้ของนักเรียน

ประเด็นที่ 2 การเรียนรู้ใหม่และความเข้าใจใหม่ พบว่า ครูและบุคลากรได้การสะท้อน ประเด็นของกระบวนการไปใน 2 มุมมอง คือ

มุมมองทางบวก จากการดำเนินกิจกรรมและกระบวนการพัฒนา พบว่า หนึ่งในกระบวนการที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ คือ "กระบวนการวิเคราะห์ความซับซ้อนด้วยโมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model)" ซึ่งเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง รวมถึงภาคีเครือข่ายในชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ และสะท้อนภาพรวมของปัญหาที่เกิดขึ้นในเชิงลึก กระบวนการนี้ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันอย่างแท้จริง โดยไม่เพียงแต่มองเห็นเพียงพฤติกรรมที่ปรากฏภายนอก (เช่น นักเรียนไม่ทำตามกฎระเบียบหรือขาดวินัย) แต่ยังทำให้ทุกฝ่ายสามารถมองลึกไปถึงรากของปัญหา ไม่ว่าจะเป็นค่านิยมที่แฝงอยู่ โครงสร้าง ระบบ หรือความเชื่อที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน การใช้โมเดลภูเขาน้ำแข็งเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รู้จัก "ตนเอง"

และ "โรงเรียน" มากขึ้น มองเห็นสภาพปัจจุบันอย่างตรงไปตรงมา ร่วมกันสะท้อนว่าโรงเรียนกำลังเผชิญกับปัญหาใดบ้างในด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ทั้งในมิติของพฤติกรรม การสื่อสารความสัมพันธ์ และแนวทางการดำเนินงานที่มีอยู่ กระบวนการนี้ยังสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันในการแก้ไขปัญหา และกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือที่มีความหมาย ทั้งในแง่ของการออกแบบแนวทางการพัฒนา การปรับเปลี่ยนวิธีคิด และการวางแผนการจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนมากยิ่งขึ้น

สิ่งที่อยากให้เกิดขึ้น จากการดำเนินงาน พบว่า

ด้านนักเรียน นักเรียนมีพัฒนาการด้านวินัยและความรับผิดชอบมากยิ่งขึ้น มีความกล้าในการแสดงออกเชิงสร้างสรรค์ แสดงออกทางความคิดอย่างเหมาะสม รู้จักควบคุมตนเอง และมีความตระหนักรู้ในพฤติกรรมของตนทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน นักเรียนสามารถแยกแยะความถูกต้องและความไม่เหมาะสมของการกระทำได้ดีขึ้น มีความเข้าอกเข้าใจผู้อื่น ไม่บูลลี่ ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน มีความสามารถในการตั้งเป้าหมายรายวัน และวางแผนเพื่อพัฒนาตนเองด้านการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน ให้ความสำคัญกับสิ่งที่จำเป็น มีจิตสำนึกในการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม เห็นคุณค่าในตนเอง และกล้าพูด กล้าแสดงออกในประเด็นที่เหมาะสม นักเรียนส่วนใหญ่มีวินัยในการเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยบางห้องมีการเข้าเรียนครบ 100 เปอร์เซ็นต์ มีความตั้งใจและมีสมาธิในการเรียนมากขึ้น สามารถจับใจความสำคัญของบทเรียนได้ และตอบคำถามได้ตรงประเด็น อย่างไรก็ตาม ยังมีนักเรียนบางกลุ่มที่มีสมาธิสั้น ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น หรือไม่กล้าตอบคำถามในชั้นเรียน ซึ่งสะท้อนถึงความต้องการการส่งเสริมเพิ่มเติมด้านความมั่นใจและการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม ขณะเดียวกันนักเรียนบางคนเริ่มมีจุดยืนทางความคิด กล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์ และมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น

ด้านครู มีพบว่า ครูเกิดการเรียนรู้ใหม่และความเข้าใจที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้และด้านทัศนคติ ครูสามารถจัดสรรเวลาในการสอนได้มากขึ้น แม้จะมีภาระงานจำนวนมาก แต่สามารถบริหารจัดการเวลาได้อย่างเหมาะสม และให้เวลากับนักเรียนได้อย่างเต็มที่ ครูมีพัฒนาการในการควบคุมอารมณ์และสติของตนเองดีขึ้น มีความใจเย็น ไม่รีบด่วนตัดสิน เปิดใจยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้น ทั้งจากผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน นักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน มีมุมมองและทัศนคติที่เปลี่ยนไปในทางบวกมากขึ้น ทำให้บรรยากาศในการทำงานและการเรียนรู้ร่วมกันเป็นไปอย่างราบรื่น ครูเริ่มนำแนวคิดที่ได้รับจากการอบรมหรือกระบวนการพัฒนาไปสอดแทรกในแผนการจัดการเรียนรู้และรายวิชาต่าง ๆ ได้อย่างเป็นธรรมชาติ สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรมและทักษะของนักเรียนอย่างสอดคล้องกับบริบทของชั้นเรียน ครูบางท่านยังคงเผชิญกับความท้าทายในการจัดการอารมณ์ตนเองในบางสถานการณ์ แต่สามารถสะท้อนคิดและเรียนรู้เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องได้ดี มีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นและสื่อสารเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่าง

เปิดเผยมากขึ้น คิดนอกกรอบมากขึ้น และมีการตั้งคำถามที่หลากหลาย ส่งผลให้การเรียนการสอนมีความน่าสนใจและกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารมีพัฒนาการด้านการบริหารจัดการที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องของการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษาได้อย่างตรงจุด ผู้บริหารสามารถบริหารเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เปิดใจรับฟังความคิดเห็นจากครู นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเท่าเทียม เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และปรึกษาหารือกับบุคลากรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการสื่อสารแบบเปิดกว้าง มีการแสดงออกทางอารมณ์ที่ดีขึ้น ใจเย็น มีรอยยิ้ม และมีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารยังให้ความสำคัญกับการส่งเสริมศักยภาพของครูและบุคลากรในทุกมิติ สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถ และมุ่งเน้นการทำงานร่วมกับชุมชน หน่วยงานภายนอก และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างใกล้ชิดมากขึ้น เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างยั่งยืน

ด้านผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองมีการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะในด้านการมีส่วนร่วมและการเปิดใจรับฟังความคิดเห็นจากครูมากขึ้น สามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างตรงไปตรงมา โดยสะท้อนจากสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันของบุตรหลาน แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในพฤติกรรมของนักเรียนอย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ผู้ปกครองหลายท่านเริ่มเห็นความสำคัญของปัญหาในเชิงพฤติกรรมและสภาพจิตใจของนักเรียน และให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง รวมถึงมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น วงประชุมเชิงปฏิบัติการ (COP) อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยมีอัตราการเข้าร่วมถึง 100 เปอร์เซ็นต์ในหลายกรณี นอกจากนี้ ผู้ปกครองมีการปรับเปลี่ยนวิธีการพูดคุยกับนักเรียนเมื่อลูกหลานทำผิด โดยใช้วิธีที่นุ่มนวล เข้าใจ และเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความรู้สึกมากขึ้น มีเวลาในการพูดคุยกับนักเรียนเมื่ออยู่ที่บ้านมากขึ้น สร้างความใกล้ชิดและความไว้วางใจภายในครอบครัว ผู้ปกครองบางส่วนยังแสดงความต้องการให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการช่วยดูแลนักเรียนในช่วงเวลาที่ไม่ได้อยู่ในโรงเรียน เช่น วันหยุด หรือช่วงเย็น เพื่อเสริมความต่อเนื่องของการดูแลจากโรงเรียนสู่ครอบครัวและชุมชน อย่างไรก็ตาม ยังคงมีผู้ปกครองบางส่วนที่ยังไม่สามารถให้ความร่วมมือได้อย่างเต็มที่ในทุกด้าน ซึ่งเป็นโอกาสในการส่งเสริมความเข้าใจ และสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยภาพรวม ผู้ปกครองมีทัศนคติที่เปิดกว้าง ยอมรับพฤติกรรมของนักเรียนตามความเป็นจริง พร้อมทั้งให้เวลา พูดคุย ใกล้ชิดกับบุตรหลานมากขึ้น กล้าเข้ามาปรึกษาครูในเรื่องที่เห็นสมควร และร่วมมือกับโรงเรียนในการดูแลและพัฒนาเด็กนักเรียนทั้งในด้านพฤติกรรมและอารมณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ประเด็นที่ 3 การดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการอย่างจริงจัง ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวกที่สำคัญ และแตกต่างจากการดำเนินงานในรูปแบบเดิมที่เคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยครูหลายท่านได้สะท้อนความคิดเห็นตรงกันว่า กระบวนการนี้ช่วยส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครู ผู้บริหาร และผู้ปกครอง ในลักษณะที่มีเป้าหมายร่วมกัน ช่วยสร้างวัฒนธรรมของการเรียนรู้ร่วมและการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง สิ่งที่เป็นจุดเด่นของกระบวนการ คือ การมีส่วนร่วมของครู ผู้บริหาร และผู้ปกครอง ในการกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ และเป้าหมายของโรงเรียน ร่วมกับผู้บริหาร รวมถึงการวางแผนและออกแบบแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ เช่น การกำหนดผลลัพธ์หลัก (KRA) ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI) และการออกแบบโครงการหรือกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายอย่างเป็นระบบ ครูจำนวนมากรู้สึกว่าคุณภาพที่ชัดเจน มีความรับผิดชอบร่วมกัน และรู้สึกเป็นเจ้าของในกระบวนการพัฒนาโรงเรียน ซึ่งส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกันมากขึ้นในระดับองค์กร อย่างไรก็ตาม กระบวนการดังกล่าวยังคงมีจุดที่ต้องพัฒนาและปรับปรุง โดยเฉพาะในส่วนของการวิเคราะห์ความซับซ้อนด้วยเครื่องมือ "ภูเขาน้ำแข็ง" (Iceberg Model) ซึ่งครูบางส่วนยังรู้สึกว่ายากต่อการเข้าใจในระยะเริ่มต้น เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาในการเรียนรู้ ผึกฝน และลงลึกในรายละเอียด ส่งผลให้เกิดความสับสนในการเชื่อมโยงปัญหากับรากเหง้าของสาเหตุอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ยังมีความท้าทายในการกำหนด KRA และ KPI ที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย และการออกแบบโครงการหรือกิจกรรมที่สามารถตอบโจทย์ตัวชี้วัดได้อย่างแท้จริง ครูบางท่านยังมีความไม่มั่นใจในการแปลเป้าหมายสู่การปฏิบัติในรูปแบบกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นในการเสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาศักยภาพครูในด้านการวางแผน การวิเคราะห์เชิงระบบ และการประเมินผลตามกรอบคิดของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ แม้จะมีข้อท้าทายบางประการ แต่กระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบในครั้งนี้ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการสร้างวัฒนธรรมของการมีส่วนร่วม การเรียนรู้ร่วมกัน และการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งสามารถต่อยอดสู่การบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีคุณภาพในระยะยาวได้อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ (Coach) ในการทดลองรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ พบว่า ควรเน้นการพัฒนา บทบาทของครูในฐานะผู้สร้างแรงบันดาลใจ แก่นักเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และใช้เครื่องมือสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflective Tools) ร่วมกับนักเรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน

1.12 ผลการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) โดยใช้กระบวนการ PLC กระบวนการ CoP ผู้ปกครอง

กระบวนการ CoP ผู้ปกครอง เป็นเครื่องมือทำงานร่วมกับผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครอง สะท้อนผลการปฏิบัติทั้งระบบและต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายหลักคือ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอน นำไปสู่เป้าหมายร่วมกัน คือ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของนักเรียน

ประเด็นที่ 1 ความรู้สึก/ความงอกงามที่เกิดขึ้น พบว่า

ด้านผู้ปกครอง ผู้ปกครองได้นำแนวทางจิตวิทยาเชิงบวกมาใช้ในการดูแลและอบรมบุตรหลาน ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัว และส่งผลดีต่อพฤติกรรมของเด็กอย่างชัดเจน โดยมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการพูดคุยและสื่อสารกับนักเรียนให้สอดคล้องกับแนวทางการเสริมแรงทางบวก เช่น การสร้างข้อตกลงร่วมกันกับบุตรหลาน พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลอย่างชัดเจนว่าหากไม่ปฏิบัติตามจะมีผลเสียอย่างไร เพื่อให้เด็กเข้าใจถึงผลของการกระทำของตนเอง ผู้ปกครองใช้ภาษาที่นุ่มนวลและน้ำเสียงที่อ่อนโยนในการสื่อสารกับนักเรียน โดยเน้นการให้กำลังใจ การกล่าวคำชม และการสร้างแรงจูงใจเชิงบวก เช่น หากเด็กทำงานหรือทำภารกิจเสร็จในเวลาที่กำหนด จะสามารถไปทำกิจกรรมที่ตนเองชอบ หรือได้รับรางวัล เช่น การพาไปสถานที่ที่อยากไป หรือได้รับคำชมเชยจากพ่อแม่ นอกจากนี้ ผู้ปกครองยังให้ความสำคัญกับการช่วยให้เด็กเรียนรู้ที่จะรับรู้อารมณ์ของตนเอง โดยการถอด ปลอบโยน และพูดคุยอย่างใกล้ชิด ก่อนอธิบายเหตุผล และกำหนดข้อแลกเปลี่ยนร่วมกันอย่างมีเหตุผล พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม แสดงความคิดเห็น และพูดคุยเกี่ยวกับปัญหาที่เผชิญ เพื่อให้รู้สึกว่าได้รับการยอมรับและดูแล ผู้ปกครองบางท่านยังเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ เช่น นิทาน คุณธรรม เพื่อปลูกฝังเรื่องมารยาท ความสุภาพ และคำพูดที่ไพเราะ เช่น การใช้นิทานประกอบการเล่า นิทานก่อนนอน เพื่อให้เด็กเกิดความเข้าใจและซึมซับคุณธรรมในชีวิตประจำวัน โดยรวม การใช้แนวทางจิตวิทยาเชิงบวกของผู้ปกครองแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในวิธีการเลี้ยงดูที่เน้นความเข้าใจ ความใกล้ชิด และการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนและบรรยากาศในครอบครัวอย่างเป็นรูปธรรม

ด้านนักเรียน พบว่า จากการที่ผู้ปกครองนำแนวทางจิตวิทยาเชิงบวกมาใช้ในการอบรมเลี้ยงดูนักเรียน พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านพฤติกรรม อารมณ์ และความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด นักเรียนมีความเข้าใจในตนเองมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการรับรู้อารมณ์ของตนเอง และสามารถควบคุมพฤติกรรมได้ดีขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ นักเรียนเรียนรู้ที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกับผู้ปกครองมากขึ้น เข้าใจเหตุผลของสิ่งที่พ่อแม่คาดหวัง และตระหนักถึงผลที่ตามมาหากไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความรับผิดชอบและวินัยในตนเอง นักเรียนรู้สึกปลอดภัยและไว้วางใจที่จะพูดคุยกับผู้ปกครองมากขึ้น กล้าบอกเล่าปัญหา กล้าแสดงความคิดเห็น และกล้าขอความ

ช่วยเหลือเมื่อต้องเผชิญกับความยากลำบาก การได้รับคำชม คำให้กำลังใจ หรือรางวัลเล็ก ๆ เช่น การพาไปสถานที่โปรด หรือได้ทำกิจกรรมที่ชอบ เมื่อทำสิ่งดี ๆ ได้สำเร็จ ช่วยให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการทำพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อเนื่อง รู้สึกภูมิใจในตนเอง และเกิดความมั่นใจมากขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนยังซึมซับคุณธรรมพื้นฐานจากการเล่านิทานคุณธรรมในครอบครัว เช่น ความสุภาพ การใช้ถ้อยคำไพเราะ การเห็นใจผู้อื่น และการเคารพกติกา ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนในชีวิตประจำวัน ทั้งที่บ้านและในโรงเรียน โดยรวม นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง มีอารมณ์ที่มั่นคงมากขึ้น มีพฤติกรรมที่เหมาะสม รู้จักยับยั้งชั่งใจ เข้าใจผู้อื่น และมีพัฒนาการด้านทักษะชีวิตที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นที่ 2 การเรียนรู้ใหม่และความเข้าใจใหม่ พบว่า ผู้ปกครองได้การสะท้อนประเด็นของกระบวนการไปใน 2 มุมมอง คือ

มุมมองทางบวก พบว่า ผู้ปกครองสะท้อนว่ากระบวนการที่โรงเรียนใช้ โดยเฉพาะแนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวกและการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม เช่น การเข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประชุมกลุ่มย่อย หรือกระบวนการ COP เป็นแนวทางที่ทำให้ผู้ปกครองรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนานักเรียนและโรงเรียนอย่างแท้จริง ผู้ปกครองหลายท่านให้ความเห็นว่าคุณเองได้เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมและพัฒนาการของนักเรียน เข้าใจแนวทางในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่เน้นการใช้เหตุผล ความเข้าใจ และการเสริมแรงในเชิงบวกมากขึ้น มีทักษะในการพูดคุยกับบุตรหลานอย่างสร้างสรรค์ เช่น การสร้างข้อตกลงร่วม การอธิบายเหตุผลด้วยน้ำเสียงที่อ่อนโยน การให้คำชมเชย และการรับฟังอย่างตั้งใจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้นำไปสู่ความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นมากขึ้นในครอบครัว นอกจากนี้ ผู้ปกครองยังให้ความร่วมมือกับโรงเรียนมากขึ้น ทั้งในการเข้าร่วมกิจกรรมและในการติดตามพฤติกรรมของบุตรหลานอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งสะท้อนว่าโรงเรียนมีการสื่อสารที่เปิดกว้าง ทำให้สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่างตรงไปตรงมาและเกิดความไว้วางใจในการทำงานร่วมกันระหว่างบ้านและโรงเรียน โดยรวม ผู้ปกครองเห็นว่ากระบวนการที่ดำเนินการส่งผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมนักเรียน ความสัมพันธ์ในครอบครัว และความร่วมมือกับโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

สิ่งที่อยากให้เกิดขึ้น จากการดำเนินงาน พบว่า

ด้านนักเรียน จากกระบวนการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่านักเรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นในหลายด้าน ทั้งด้านวินัย ความรับผิดชอบ ความกล้าแสดงออก และความเข้าใจตนเอง แต่ยังมีจุดที่ควรส่งเสริมเพิ่มเติม เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยสิ่งที่อยากให้เกิดขึ้นในด้านนักเรียน มีดังนี้ นักเรียนสามารถควบคุมอารมณ์และเข้าใจตนเองได้ดีขึ้น ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้การจัดการอารมณ์ ผูกสติ และเข้าใจความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นอย่างลึกซึ้ง เพื่อสร้างความมั่นคงทางอารมณ์ มีความกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น อยากให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นใน

เชิงเหตุผล ยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น มีวินัยในตนเองอย่างต่อเนื่อง อยากให้นักเรียนสามารถรักษาพฤติกรรมเชิงวินัยได้ด้วยตนเอง ทั้งในเรื่องการตรงต่อเวลา การปฏิบัติตามข้อตกลง และการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น อยากให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตัวเอง เข้าใจศักยภาพของตน และให้เกียรติคนรอบข้าง ซึ่งเป็นรากฐานของการอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุขมีทักษะชีวิตในการแก้ไขปัญหาและอยู่ร่วมกับผู้อื่น อยากให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในด้านนักเรียน คือ การพัฒนาแบบองค์รวมทั้งด้านพฤติกรรม อารมณ์ ความคิด และสังคม เพื่อให้ นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีจิตใจงดงาม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ และมีความสุข

ด้านผู้ปกครอง พบว่า จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าผู้ปกครองมีความตื่นตัวและให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น เริ่มเปิดใจ ยอมรับความคิดเห็นของครู และให้ความสำคัญกับพฤติกรรมและพัฒนาการของบุตรหลานมากขึ้น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในด้านผู้ปกครอง มีดังนี้ ผู้ปกครองมีความรู้และความเข้าใจเรื่องวินัยเชิงบวกมากขึ้น อยากให้ผู้ปกครองสามารถนำแนวคิดวินัยเชิงบวกไปปรับใช้ที่บ้านได้อย่างเหมาะสม เช่น การพูดคุยเชิงบวก การเสริมแรงทางบวก การตั้งข้อตกลงร่วมกับบุตรหลาน มีความร่วมมือกับโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ อยากให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ไม่เพียงแต่เฉพาะเวลามีปัญหา แต่ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีของนักเรียนตั้งแต่นั้น มีทักษะในการสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุตรหลาน อยากให้ผู้ปกครองสามารถพูดคุยกับบุตรหลานได้อย่างเข้าใจ ใช้ภาษาที่อ่อนโยน เปิดใจรับฟัง และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ โดยไม่ใช้อารมณ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครองคนอื่น อยากให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ของผู้ปกครอง มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเลี้ยงดู และแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีบทบาทร่วมกับชุมชนในการดูแลนักเรียน อยากให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับชุมชนในการช่วยดูแล สังเกต และให้การสนับสนุนเด็ก ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่เด็กไม่ได้อยู่ในโรงเรียน สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในด้านผู้ปกครอง คือ การเสริมสร้างความร่วมมือ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมที่แท้จริงในการดูแล ส่งเสริม และพัฒนานักเรียนทั้งในบ้าน โรงเรียน และชุมชนอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

ประเด็นที่ 3 การดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ

พบว่า ผู้ปกครองรู้สึกชัดเจนว่าการดำเนินงานครั้งนี้เปิดพื้นที่ให้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ไม่ใช่แค่รับฟัง แต่ได้ “ร่วมคิด ร่วมกำหนดทิศทาง” ร่วมกับครูและผู้บริหาร เห็นถึงความตั้งใจของโรงเรียนในการพัฒนาเชิงระบบที่ไม่ใช่แค่เรื่องผลการเรียน แต่รวมถึงพฤติกรรมและคุณลักษณะของนักเรียนด้วยการมีส่วนร่วมในกระบวนการ เช่น การพูดคุยในวง CoP หรือกิจกรรมวิเคราะห์ร่วม ทำให้

ผู้ปกครองเข้าใจบริบทโรงเรียนมากขึ้น และเห็นว่าทุกฝ่ายกำลังเดินไปในเป้าหมายเดียวกัน แม้บางส่วนจะยังมีความท้าทาย เช่น เรื่องการวางตัวชีวิตหรือการใช้เครื่องมืออย่าง “ภูเขาน้ำแข็ง” ที่ยังต้องอาศัยเวลาและการเรียนรู้ แต่ผู้ปกครองมองว่าการเริ่มต้นที่ดีครั้งนี้ เป็นสัญญาณบวกที่สะท้อนว่าโรงเรียนพร้อมจะฟัง และเปลี่ยนแปลงไปด้วยกัน



1.13 ผลการประเมินการวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ระยะต้นน้ำ

ตาราง 38 แสดงผล ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาวโดยผู้บริหารประเมินครู

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการต้นน้ำ ผู้บริหารประเมินครู			
1. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น	3.43	0.67	มาก
2. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้รอบคอบ	2.85	0.89	มาก
3. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนสุภาพ	3.31	0.70	มาก
4. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนที่มีซื่อสัตย์และไว้วางใจได้	3.00	0.91	มาก
5. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนที่มีทัศนคติดีได้อย่าง ชาญฉลาด	2.98	0.92	มาก
6. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความ รุนแรง	3.03	0.86	มาก
7. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนที่มีค้อยห่วงใย	2.95	0.85	มาก
8. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎของ โรงเรียน	3.00	0.86	มาก
9. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้ สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน	3.06	0.84	มาก
10. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	3.06	0.83	มาก
11. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนแต่งกายและทรงผมตาม ระเบียบ	3.08	0.90	มาก
12. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบใน โรงเรียน	3.24	0.81	มาก
13. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบการใช้ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/ยานพาหนะ	3.22	0.89	มาก

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
14. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้าน ก่อนเวลาเลิกเรียนเพื่อความปลอดภัย	3.50	0.77	มากที่สุด
15. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วย และการรักษาความสะอาด	3.26	0.90	มาก
16. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนการปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว	3.11	0.97	มาก
17. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน	3.21	0.87	มาก
18. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ	3.41	0.89	มาก
19. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว	3.36	0.90	มาก
20. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการพูด	3.33	0.88	มาก
21. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น	3.34	0.87	มาก
22. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง	3.42	0.90	มาก
23. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม	3.50	0.81	มากที่สุด
24. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร	3.52	0.79	มากที่สุด
25. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น	3.50	0.87	มากที่สุด
26. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว	3.55	0.74	มากที่สุด
27. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเคารพเวลาและความเป็นระเบียบ	3.44	0.83	มาก
28. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น	3.39	0.86	มาก

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
29. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน	3.39	0.86	มาก
30. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานตนเอง	3.44	0.87	มาก
31. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว	3.45	0.86	มาก
32. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานสังคม	3.26	0.92	มาก
33. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	3.21	0.95	มาก
34. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น	3.37	0.77	มาก
รวมเฉลี่ย	3.27	0.59	มาก

จากตาราง 38 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว (KRA นักเรียน) ในกระบวนการต้นน้ำ ผู้บริหารประเมินครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.27$, S.D.= 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.55$, S.D.= 0.74) รองลงมา ได้แก่ นักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.52$, S.D.= 0.79) และนักเรียนมีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D.= 0.87)

ตาราง 39 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาวโดยครูประเมินนักเรียน

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการต้นน้ำ ครูประเมินนักเรียน			
1. นักเรียนมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น	2.74	0.79	มาก
2. นักเรียนเป็นผู้รอบคอบ	2.60	0.72	มาก
3. นักเรียนเป็นคนสุภาพ	2.97	0.78	มาก
4. นักเรียนเป็นคนที่ซื่อสัตย์และไว้วางใจได้	2.85	0.87	มาก
5. นักเรียนเป็นคนที่ตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด	2.63	0.79	มาก
6. นักเรียนเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง	2.66	0.77	มาก
7. นักเรียนเป็นคนที่คอยห่วงใย	2.72	0.76	มาก
8. นักเรียนปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	2.70	0.77	มาก
9. นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน	2.71	0.76	มาก
10. นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	2.78	0.73	มาก
11. นักเรียนแต่งกายและทรงผมตามระเบียบ	2.64	0.76	มาก
12. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน	2.64	0.76	มาก
13. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/ยานพาหนะ	2.66	0.76	มาก
14. นักเรียนขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้าน ก่อนเวลาเลิกเรียนเพื่อความปลอดภัย	2.82	0.80	มาก
15. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วย และการรักษาความสะอาด	2.61	0.77	มาก
16. นักเรียนการปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว	2.56	0.78	มาก
17. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน	2.69	0.75	มาก
18. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ	2.72	0.85	มาก
19. นักเรียนมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว	2.68	0.83	มาก
20. นักเรียนมีมารยาทในการพูด	2.69	0.83	มาก

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
21. นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น	2.76	0.81	มาก
22. นักเรียนมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง	2.68	0.89	มาก
23. นักเรียนมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม	2.73	0.82	มาก
24. นักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร	2.77	0.82	มาก
25. นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น	2.78	0.87	มาก
26. นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว	2.74	0.81	มาก
27. นักเรียนเคารพเวลาและความเป็นระเบียบ	2.72	0.83	มาก
28. นักเรียนแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น	2.69	0.83	มาก
29. นักเรียนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน	2.73	0.82	มาก
30. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง	2.77	0.86	มาก
31. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว	2.77	0.86	มาก
32. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม	2.66	0.82	มาก
33. นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	2.71	0.85	มาก
34. นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น	2.77	0.80	มาก
รวมเฉลี่ย	2.72	0.69	มาก

จากตาราง 39 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว (KRA นักเรียน) ในกระบวนการต้นน้ำ ครูประเมินนักเรียน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.72$, S.D.= 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักเรียนเป็นคนสุภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.97$, S.D.= 0.87) รองลงมา ได้แก่ นักเรียนเป็นคนที่ซื่อสัตย์และไว้วางใจได้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.85$, S.D.= 0.80) และนักเรียนขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้าน ก่อนเวลาเลิกเรียนเพื่อความปลอดภัย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.82$, S.D.= 0.80)

ตาราง 40 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาวโดยนักเรียนประเมินตนเอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการต้นน้ำ นักเรียนประเมินตนเอง			
1. ฉันมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น	3.18	0.76	มาก
2. ฉันเป็นผู้รอบคอบ	2.78	0.93	มาก
3. ฉันเป็นคนสุภาพ	2.96	0.98	มาก
4. ฉันเป็นคนที่มีชื่อเสียงและไว้วางใจได้	3.28	0.86	มาก
5. ฉันเป็นคนที่ตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด	3.03	0.96	มาก
6. ฉันเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง	3.39	0.85	มาก
7. ฉันเป็นคนที่คอยห่วงใย	2.77	0.84	มาก
8. ฉันปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	2.77	0.85	มาก
9. ฉันปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน	2.82	0.84	มาก
10. ฉันปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	2.66	0.87	มาก
11. ฉันแต่งกายและทรงผมตามระเบียบ	2.65	0.89	มาก
12. ฉันปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน	2.79	0.84	มาก
13. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/ยานพาหนะ	2.66	0.89	มาก
14. ฉันขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้าน ก่อนเวลาเลิกเรียนเพื่อความปลอดภัย	3.06	0.92	มาก
15. ฉันปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วย และการรักษาความสะอาด	2.50	0.83	มาก
16. ฉันการปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว	2.36	0.83	น้อย
17. ฉันปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน	2.36	0.80	น้อย
18. ฉันปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ	2.38	0.80	น้อย
19. ฉันมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว	2.47	0.88	น้อย
20. ฉันมีมารยาทในการพูด	2.47	0.88	น้อย

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
21. ฉันมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น	2.97	1.00	มาก
22. ฉันมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง	3.00	1.00	มาก
23. ฉันมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม	2.46	0.86	น้อย
24. ฉันมีมารยาทในการรับประทานอาหาร	2.47	0.87	น้อย
25. ฉันมีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น	2.46	0.92	น้อย
26. ฉันเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว	2.69	0.84	มาก
27. ฉันเคารพเวลาและความเป็นระเบียบ	2.57	0.87	มาก
28. ฉันแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น	2.51	0.87	มาก
29. ฉันปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน	2.52	0.86	มาก
30. ฉันมีความรับผิดชอบต่อตนเอง	2.52	0.86	มาก
31. ฉันมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว	2.49	0.84	น้อย
32. ฉันมีความรับผิดชอบต่อสังคม	2.50	0.86	มาก
33. ฉันตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	2.49	0.95	น้อย
34. ฉันตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น	2.68	0.86	มาก
รวมเฉลี่ย	2.70	0.65	มาก

จากตาราง 40 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว (KRA นักเรียน) ในกระบวนการต้นน้ำ นักเรียนประเมินตนเอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.70$, S.D.= 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ฉันเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.39$, S.D.= 0.85) รองลงมา ได้แก่ ฉันเป็นคนที่มีชื่อเสียงและไว้วางใจได้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.28$, S.D.= 0.86) และฉันมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.18$, S.D.= 0.76)

ตาราง 41 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทางโดยผู้บริหารประเมินครู

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการต้นน้ำ ผู้บริหารประเมินครู			
1. ครูมีอารมณ์สมอตันเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์)	3.27	0.87	มาก
2. ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข	3.41	0.75	มาก
3. ครูเคารพระดับพัฒนาของเด็ก	3.27	0.91	มาก
4. ครูแสดงความรักทางกายและคำพูด	3.24	0.89	มาก
5. ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	3.29	0.79	มาก
6. ครูให้กำลังใจนักเรียน	3.20	0.90	มาก
7. ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	3.22	0.83	มาก
8. ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน	3.22	0.90	มาก
9. ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน	3.30	0.82	มาก
10. ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น	3.24	0.87	มาก
11. ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง	3.20	0.95	มาก
12. ครูไม่ปล่อยปะละเลย	3.48	0.70	มาก
รวมเฉลี่ย	3.28	0.60	มาก

จากตาราง 41 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (KRA ครู) ในกระบวนการต้นน้ำ ผู้บริหารประเมินครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.28$, S.D.= 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ครูไม่ปล่อยปะละเลย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$, S.D.= 0.70) รองลงมา ได้แก่ ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.41$, S.D.= 0.75) และครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.30$, S.D.= 0.82)

ตาราง 42 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทางโดยนักเรียนประเมินครู

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการต้นน้ำ นักเรียนประเมินครู			
1. ครูมีอารมณ์สมอต้นเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์)	2.36	0.68	มาก
2. ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข	2.64	0.59	มาก
3. ครูเคารพระดับพัฒนาของเด็ก	2.45	0.69	มาก
4. ครูแสดงความรักทางกายและคำพูด	2.46	0.67	มาก
5. ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	2.42	0.69	มาก
6. ครูให้กำลังใจนักเรียน	2.44	0.69	มาก
7. ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	2.36	0.68	มาก
8. ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน	2.40	0.69	มาก
9. ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน	2.40	0.68	มาก
10. ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น	2.37	0.68	มาก
11. ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง	2.47	0.70	มาก
12. ครูไม่ปล่อยปะละเลย	2.50	0.70	มาก
รวมเฉลี่ย	2.44	0.56	มาก

จากตาราง 42 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (KRA ครู) ในกระบวนการต้นน้ำ นักเรียนประเมินครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.44$, S.D.= 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.64$, S.D.= 0.59) รองลงมา ได้แก่ ครูไม่ปล่อยปะละเลย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.50$, S.D.= 0.70) และครูรู้จักการเจรจาต่อรอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.47$, S.D.= 0.70)

ตาราง 43 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทางโดยครูประเมินตนเอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการต้นน้ำ ครูประเมินตนเอง			
1. ครูมีอารมณ์สมอต้นเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์)	3.20	0.41	มาก
2. ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข	3.46	0.51	มาก
3. ครูเคารพระดับพัฒนาของเด็ก	3.20	0.77	มาก
4. ครูแสดงความรักทางกายและคำพูด	3.86	0.51	มากที่สุด
5. ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	2.80	0.77	มาก
6. ครูให้กำลังใจนักเรียน	2.60	0.50	มาก
7. ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	2.53	0.91	มาก
8. ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน	3.40	0.63	มาก
9. ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน	2.80	1.01	มาก
10. ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น	2.80	1.01	มาก
11. ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง	3.20	0.77	มาก
12. ครูไม่ปล่อยปละเลย	3.26	0.70	มาก
รวมเฉลี่ย	3.09	0.50	มาก

จากตาราง 43 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (KRA ครู) ในกระบวนการต้นน้ำ ครูประเมินตนเอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.09$, S.D.= 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูแสดงความรักทางกายและคำพูด มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.51) รองลงมา ได้แก่ ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$, S.D.= 0.51) และครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.40$, S.D.= 0.63)

ตาราง 44 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็กโดยผู้บริหารประเมินครู

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการต้นน้ำ ผู้บริหารประเมินครู			
1. ครูสามารถให้ความปลอดภัยกับเด็ก	3.00	0.90	มาก
2. ครูสามารถเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก	3.36	0.82	มาก
3. ครูสามารถให้ความต้องการเป็นอิสระของเด็ก ต้องการเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต	3.28	0.86	มาก
4. ครูสามารถให้นักเรียนรับรู้นิสัยใจคอและเคารพความเป็นตัวตนของเด็ก	3.22	0.90	มาก
5. ครูสามารถเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	3.27	0.85	มาก
6. ครูสามารถเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก	3.26	0.85	มาก
7. ครูสามารถเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.33	0.84	มาก
8. ครูสามารถเข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก	3.36	0.82	มาก
รวมเฉลี่ย	3.26	0.71	มาก

จากตาราง 44 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก (KRA ครู) ในกระบวนการต้นน้ำ ผู้บริหารประเมินครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.26$, S.D.= 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากัน ได้แก่ เข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.36$, S.D.= 0.82) และการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก ($\bar{X} = 3.36$, S.D.= 0.82) รองลงมา ได้แก่ เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.33$, S.D.= 0.84) และความต้องการเป็นอิสระของเด็ก ต้องการเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.28$, S.D.= 0.86)

ตาราง 45 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก โดยนักเรียนประเมินครู

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการต้นน้ำ นักเรียนประเมินครู			
1. ครูให้ความปลอดภัยกับเด็ก	2.50	0.75	มาก
2. ครูเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก	2.43	0.69	น้อย
3. ครูส่งเสริมความต้องการเป็นอิสระของเด็ก ต้องการเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต	2.38	0.62	น้อย
4. ครูรับรู้นิสัยใจคอและเคารพความเป็นตัวตนของเด็ก	2.33	0.66	น้อย
5. ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	2.33	0.66	น้อย
6. ครูเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก	2.38	0.67	น้อย
7. ครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล	2.42	0.68	น้อย
8. ครูเข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก	2.46	0.67	น้อย
รวมเฉลี่ย	2.40	0.62	น้อย

จากตาราง 45 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก (KRA ครู) ในกระบวนการต้นน้ำ นักเรียนประเมินครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.40$, S.D.= 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูให้ความปลอดภัยกับเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.50$, S.D.= 0.75) รองลงมา ได้แก่ ครูเข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$, S.D.= 0.67) และครูเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.43$, S.D.= 0.69)

ตาราง 46 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก โดยครูประเมินตนเอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการต้นน้ำ ครูประเมินตนเอง			
1. ฉันสร้างความปลอดภัยกับเด็ก	3.46	0.91	มาก
2. ฉันเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก	3.06	0.88	มาก
3. ฉันส่งเสริมความต้องการเป็นอิสระของเด็กการเรียนรู้และฝึกทักษะชีวิต	3.06	0.88	มาก
4. ฉันรับรู้นิสัยใจคอและคาบความเป็นตัวตนของเด็ก	2.80	1.01	มาก
5. ฉันเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	2.80	1.01	มาก
6. ฉันเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมของเด็ก	3.20	0.56	มาก
7. ฉันเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.13	0.51	มาก
8. ฉันเข้าใจในการเรียนรู้ที่จะจัดการด้วยตนเองของเด็ก	3.26	0.59	มาก
รวมเฉลี่ย	3.10	0.64	มาก

จากตาราง 46 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก (KRA ครู) ในกระบวนการต้นน้ำ ครูประเมินตนเอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.10$, S.D.= 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ฉันสร้างความปลอดภัยกับเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$, S.D.= 0.91) รองลงมา ได้แก่ ฉันเข้าใจในการเรียนรู้ที่จะจัดการด้วยตนเองของเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.26$, S.D.= 0.59) และฉันเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมของเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.20$, S.D.= 0.56)

ตาราง 47 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา โดยผู้บริหารประเมินครู

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการต้นน้ำ ผู้บริหารประเมินครู			
1. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนรู้วิธีการจัดการความคั่งข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ	3.38	0.78	มาก
2. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต	3.33	0.83	มาก
3. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา)	3.48	0.75	มาก
4. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	3.09	0.88	มาก
5. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย	3.38	0.79	มาก
รวมเฉลี่ย	3.33	0.59	มาก

จากตาราง 47 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา (KRA นักเรียน) ในกระบวนการต้นน้ำ ผู้บริหารประเมินครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.33$, S.D.= 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$, S.D.= 0.75) รองลงมา ได้แก่ ความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.38$, S.D.= 0.79) และวิธีการจัดการความคั่งข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.38$, S.D.= 0.78)

ตาราง 48 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา โดยครูประเมินนักเรียน

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการต้นน้ำ ครูประเมินนักเรียน			
1. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีวิธีการจัดความค้ำข้องใจหรือความขัดแย้งและความโกรธ	2.74	0.81	มาก
2. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต	2.88	0.82	มาก
3. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา)	2.82	0.89	มาก
4. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	2.82	0.85	มาก
5. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย	2.94	0.86	มาก
รวมเฉลี่ย	2.84	0.79	มาก

จากตาราง 48 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา (KRA นักเรียน) ในกระบวนการต้นน้ำ ครูประเมินนักเรียน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.84$, S.D.= 0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.94$, S.D.= 0.86) รองลงมา ได้แก่ ให้เด็กมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.88$, S.D.= 0.82) และการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.82$, S.D.= 0.89)

ตาราง 49 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหาโดยนักเรียนประเมินตนเอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการต้นน้ำ นักเรียนประเมินตนเอง			
1. นักเรียนมีวิธีการจัดการความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ	2.67	0.88	มาก
2. นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต	2.49	0.85	มาก
3. นักเรียนมีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา)	2.48	0.90	มาก
4. นักเรียนมีความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	2.69	0.84	มาก
5. นักเรียนมีความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย	2.57	0.87	มาก
รวมเฉลี่ย	2.58	0.81	มาก

จากตาราง 49 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา (KRA นักเรียน) ในกระบวนการต้นน้ำ นักเรียนประเมินตนเอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.58$, S.D.= 0.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ให้ความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 2.69$, S.D.= 0.84) รองลงมา ได้แก่ วิธีการจัดการความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.67$, S.D.= 0.88) และความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทายมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.57$, S.D.= 0.87)

ตาราง 50 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวกโดยผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการต้นน้ำ ผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง			
1. ผู้ปกครองมุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก	3.22	0.89	มาก
2. ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก	3.23	0.88	มาก
3. ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม	3.26	0.84	มาก
4. ผู้ปกครองให้นักเรียนได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง	3.25	0.85	มาก
5. ผู้ปกครองช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี	3.23	0.87	มาก
6. ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ	3.33	0.78	มาก
รวมเฉลี่ย	3.25	0.78	มาก

จากตาราง 50 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก (KRA ผู้ปกครอง) ในกระบวนการต้นน้ำ ผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.25$, S.D.= 0.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.33$, S.D.= 0.78) รองลงมา ได้แก่ เข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.26$, S.D.= 0.84) และให้เด็กได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.25$, S.D.= 0.85)

ตาราง 51 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวกโดยครูประเมินผู้ปกครอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการต้นน้ำ ครูประเมินผู้ปกครอง			
1. ผู้ปกครองมุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก	2.89	0.88	มาก
2. ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก	2.88	0.87	มาก
3. ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม	2.95	0.85	มาก
4. ผู้ปกครองให้นักเรียนได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง	2.92	0.85	มาก
5. ผู้ปกครองช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี	2.81	0.87	มาก
6. ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ	2.80	0.91	มาก
รวมเฉลี่ย	2.87	0.83	มาก

จากตาราง 51 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก (KRA ผู้ปกครอง) ในกระบวนการต้นน้ำ ครูประเมินผู้ปกครอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.87$, S.D.= 0.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.95$, S.D.= 0.85) รองลงมา ได้แก่ ให้เด็กได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.92$, S.D.= 0.85) และมุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.89$, S.D.= 0.88)

ตาราง 52 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวกโดยผู้ปกครองประเมินตนเอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการต้นน้ำ ผู้ปกครองประเมินตนเอง			
1. ผู้ปกครองมุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก	3.52	0.79	มากที่สุด
2. ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก	3.50	0.79	มากที่สุด
3. ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม	3.38	0.82	มาก
4. ผู้ปกครองให้นักเรียนได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง	3.34	0.82	มาก
5. ผู้ปกครองช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี	3.44	0.80	มาก
6. ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ	3.36	0.80	มาก
รวมเฉลี่ย	3.42	0.58	มาก

จากตาราง 52 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก (KRA ผู้ปกครอง) ในกระบวนการต้นน้ำ ผู้ปกครองประเมินตนเอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$, S.D.= 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.52$, S.D.= 0.79) รองลงมา ได้แก่ คำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D.= 0.79) และช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$, S.D.= 0.80)

ตาราง 53 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยครูประเมินผู้บริหาร

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการต้นน้ำ ครูประเมินผู้บริหาร			
1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว	3.20	0.41	มาก
2. ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ	3.46	0.51	มาก
3. ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ	3.20	0.77	มาก
4. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วย	3.86	0.51	มากที่สุด
กระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ			
5. ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี	2.80	0.77	มาก
6. ผู้บริหารมีวิธีและเทคนิค มีวิธีและเทคนิค แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก แนวทางในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆอย่างถูกต้อง	2.60	0.50	มาก
7. ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง	2.53	0.91	มาก
8. ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี	3.40	0.63	มาก
9. ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี	2.80	1.01	มาก
10. ผู้บริหารมีติดตาม ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง	2.80	1.01	มาก
รวมเฉลี่ย	3.74	0.42	มากที่สุด

จากตาราง 53 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของโรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก(KRA ผู้บริหาร) ในกระบวนการต้นน้ำ ครูประเมินผู้บริหาร โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.74$, S.D.= 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.51) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$, S.D.= 0.51) และผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.20$, S.D.= 0.77)

ตาราง 54 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการต้นน้ำ ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร			
1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว	3.59	0.69	มากที่สุด
2. ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ	3.16	0.92	มาก
3. ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ	3.51	0.74	มากที่สุด
4. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ	3.40	0.86	มาก
5. ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี	3.41	0.86	มาก
6. ผู้บริหารมีวิธีและเทคนิค มีวิธีและเทคนิค แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก แนวทางในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาต่างๆอย่างถูกต้อง	3.41	0.85	มาก
7. ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง	3.44	0.81	มาก
8. ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี	3.44	0.82	มาก
9. ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี	3.46	0.79	มาก
10. ผู้บริหารมีติดตาม ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง	3.47	0.78	มาก
รวมเฉลี่ย	3.08	0.62	มาก

จากตาราง 54 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของโรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (KRA ผู้บริหาร) ในกระบวนการต้นน้ำ ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.08$, S.D.= 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาวมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.59$, S.D.= 0.69) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.51$, S.D.= 0.74) และผู้บริหารมีติดตาม ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$, S.D.= 0.78)

ตาราง 55 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยผู้บริหารประเมินตนเอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการต้นน้ำ ผู้บริหารประเมินตนเอง			
1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว	3.20	0.41	มาก
2. ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ	3.46	0.51	มาก
3. ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ	3.20	0.77	มาก
4. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ	3.86	0.51	มากที่สุด
กระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ			
5. ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี	2.80	0.77	มาก
6. ผู้บริหารมีวิธีและเทคนิค มีวิธีและเทคนิค แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก แนวทางในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆอย่างถูกต้อง	2.60	0.50	มาก
7. ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง	2.53	0.91	มาก
8. ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี	3.40	0.63	มาก
9. ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี	3.80	1.01	มากที่สุด
10. ผู้บริหารติดตาม ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง	2.80	1.01	มาก
รวมเฉลี่ย	2.74	0.42	มาก

จากตาราง 55 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของโรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก(KRA ผู้บริหาร) ในกระบวนการต้นน้ำ ผู้บริหารประเมินตนเอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.74$, S.D.= 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.51) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.80$, S.D.= 1.01) และ ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$, S.D.= 0.51)

ตาราง 56 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมินระยะต้นน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว			
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.27	0.59	มาก
2. ครูประเมินนักเรียน	2.72	0.69	มาก
3. นักเรียนประเมินตนเอง	2.70	0.65	มาก

จากตาราง 56 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู ครูประเมินนักเรียน และนักเรียนประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.70 - 3.27$)

ตาราง 57 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมินระยะต้นน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง			
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.28	0.60	มาก
2. นักเรียนประเมินครู	2.44	0.56	มาก
3. ครูประเมินตนเอง	3.09	0.50	มาก

จากตาราง 57 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู นักเรียนประเมินครู และครูประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.44 - 3.28$)

ตาราง 58 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีชีวิตและความรู้สึกของเด็ก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมินระยะต้นน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการเข้าใจวิถีชีวิตและความรู้สึกของเด็ก			
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.26	0.71	มาก
2. นักเรียนประเมินครู	2.40	0.62	น้อย
3. ครูประเมินตนเอง	3.10	0.64	มาก

จากตาราง 58 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีชีวิตและความรู้สึกของเด็ก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู นักเรียนประเมินครู และค่าเฉลี่ยครูประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย - มาก ($\bar{X} = 2.44 - 3.26$)

ตาราง 59 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมินระยะต้นน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการแก้ปัญหา			
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.33	0.59	มาก
2. ครูประเมินนักเรียน	2.84	0.79	มาก
3. นักเรียนประเมินตนเอง	2.58	0.81	มาก

จากตาราง 59 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหาในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู ครูประเมินนักเรียน และนักเรียนประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.58 - 3.33$)

ตาราง 60 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวกในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมินระยะต้นน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก			
1. ผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง	3.25	0.78	มาก
2. ครูประเมินผู้ปกครอง	2.87	0.83	มาก
3. ผู้ปกครองประเมินตนเอง	3.42	0.58	มาก

จากตาราง 60 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง ค่าเฉลี่ยครูประเมินผู้ปกครอง และค่าเฉลี่ยผู้ปกครองประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.87- 3.42$)

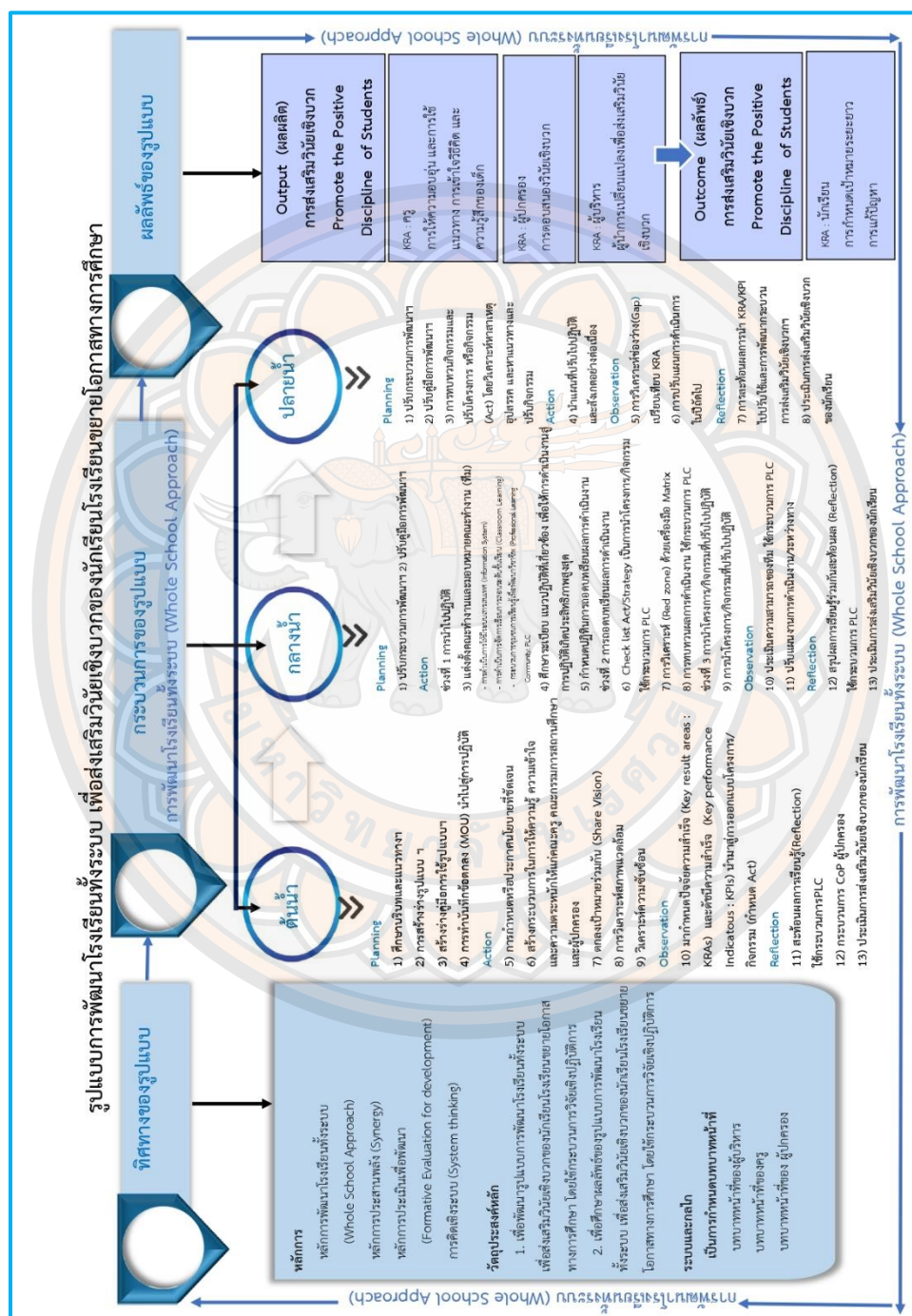
ตาราง 61 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมินระยะต้นน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก			
1. ครูประเมินผู้บริหาร	3.74	0.42	มากที่สุด
2. ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร	3.08	0.62	มาก
3. ผู้บริหารประเมินตนเอง	2.74	0.42	มาก

จากตาราง 61 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยครูประเมินผู้บริหาร ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร และผู้บริหารประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ($\bar{X} = 2.74- 3.74$)

ตอนที่ 2 ผลการดำเนินการระยะกลางน้ำ

2.1 ผลการปรับกระบวนการพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา



ภาพ 18 แสดงผลการปรับกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (ระยะกลางน้ำ)

จากภาพ 18 มีการปรับกระบวนการพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดังนี้

ผู้วิจัยได้นำผลการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) จากขั้นการสะท้อนผลการพัฒนา ซึ่งเป็นการดำเนินงานระยะต้นน้ำ ใน 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 ความรู้สึกที่เกิดขึ้น ประเด็นที่ 2 การเรียนรู้ใหม่และความเข้าใจใหม่ และประเด็นที่ 3 การดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ มาปรับกระบวนการพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและปรับคู่มือรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ปรับกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้มีการดำเนินงานสอดคล้องกับกระบวนการของการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ของกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ให้เป็นกระบวนการให้ชัดเจน โดยได้ระบุกระบวนการ 4 ขั้นตอน ทั้ง 3 วงรอบ (Cycle) ซึ่งได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning) ขั้นตอนที่ 2 ปฏิบัติการ (Action) ขั้นตอนที่ 3 สังเกต (Observation) และขั้นตอนที่ 4 การสะท้อนผล (Reflection) เพื่อให้การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบมีความชัดเจน เป็นระบบ และสามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน เพื่อมุ่งเน้นการส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างยั่งยืน ผ่านการดำเนินงานในลักษณะ “เรียนรู้ ลงมือทำ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง”

2.2 ผลการปรับคู่มือการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

จากการปรับปรุงคู่มือการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบฉบับล่าสุด มีการเพิ่มเติมเนื้อหาให้ครอบคลุมบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและภาคีที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนรูปแบบ Whole School Approach ให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทร่วมกำหนดนโยบายส่งเสริมการมีส่วนร่วม และติดตามประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแนวทางให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่วนผู้ปกครองและชุมชนทำหน้าที่สนับสนุนทั้งด้านพฤติกรรม การอบรม และการเป็นแบบอย่างที่ดี ร่วมมือกับโรงเรียนในการจัดกิจกรรม เสริมสร้างความเข้าใจ และสนับสนุนการพัฒนาทางอารมณ์และสังคมของนักเรียน

บทบาทหน้าที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีบทบาทในระดับนโยบายและการสนับสนุนโดยตรง ได้แก่ การกำหนดแนวทางพัฒนาวินัยเชิงบวก การอบรมบุคลากร การประสานงาน การติดตามและประเมินผล รวมถึงการจัดทำสื่อและเผยแพร่ความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในทุกภาคส่วน ทั้งนี้ยังมีการพัฒนานโยบายและปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์และปัญหาที่เปลี่ยนแปลงไป

2.3 ผลการแต่งตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียนและมอบหมายหน้าที่ รับผิดชอบให้ชัดเจน

จากการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านสุขสำราญ พบว่า โรงเรียนได้มีการวางแผนการขับเคลื่อนการส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการจัดโครงสร้างและแต่งตั้งคณะทำงานในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นทางการ พร้อมทั้งกำหนดบทบาทและหน้าที่อย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันของทุกฝ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

2.3.1 แต่งตั้งคณะทำงานระบบสารสนเทศ (Information System):มีหน้าที่ในการออกแบบ จัดเก็บ วิเคราะห์ และรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อให้สามารถติดตามความก้าวหน้า วางแผน และประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกได้อย่างเป็นระบบ โดยมีหน้าที่ในการดูแลเรื่องฐานข้อมูล SDQ, EQ, ข้อมูลการมาเรียน พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และผลการดำเนินกิจกรรมแก้ไขพฤติกรรม ตลอดจนประสานการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในเชิงบริหาร

2.3.2 แต่งตั้งคณะทำงานด้านการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) มีหน้าที่ ขับเคลื่อนการบูรณาการแนวคิดวินัยเชิงบวกเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาพฤติกรรมที่ดีของนักเรียนผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง และความเข้าใจตนเองและผู้อื่น รวมถึงการจัดกิจกรรมโฮมรูม จิตศึกษา และโครงการพัฒนาพฤติกรรมนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

2.3.3 แต่งตั้งคณะทำงานกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โรงเรียนได้จัดตั้งคณะทำงาน PLC ขึ้นเพื่อเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูในโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากรณีของนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรม วิเคราะห์สาเหตุ และออกแบบแนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในเชิงปฏิบัติ ตลอดจนส่งเสริมความรู้ ทักษะ และเจตคติของครูในการบริหารจัดการพฤติกรรมเชิงบวก โดยเน้นการพัฒนา ร่วมกันบนพื้นฐานของการสะท้อนคิด (reflection) และการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์

โรงเรียนได้มอบหมายให้ครูแต่ละคนมีบทบาทตามความถนัดและความเชี่ยวชาญ เช่น ครูที่มีทักษะด้านเทคโนโลยีรับผิดชอบฐานข้อมูลสารสนเทศ ครูแนะแนวรับผิดชอบออกแบบกิจกรรมพัฒนา EQ และ SEL ครูที่ปรึกษาดูแลการจัดกิจกรรมในระดับชั้นเรียน และครูผู้บริหารมีบทบาทใน

การประสานงาน วางแผนภาพรวม และติดตามผลการดำเนินงาน นอกจากนี้ โรงเรียนยังมีการประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ของแต่ละคณะทำงานอย่างรอบด้าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และสามารถดำเนินงานอย่างบูรณาการ เชื่อมโยงกันในทุกระดับ โดยยึดหลักการทำงานแบบมีส่วนร่วม (collaborative leadership) และความรับผิดชอบร่วมกัน (shared responsibility)

2.4 ผลการแต่งตั้งคณะทำงาน (ทีม) ศึกษาระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน เพื่อให้การดำเนินงานสู่การปฏิบัติเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จากการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านสุขสำราญ พบว่า โรงเรียนบ้านสุขสำราญได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจขึ้นเพื่อศึกษาระเบียบ กฎหมาย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นระบบในการดำเนินงาน และนำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพและเกิดผลอย่างยั่งยืนในระดับโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา และครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการดูแลพฤติกรรมของนักเรียน ดังนี้ ศึกษาระเบียบและแนวทางจากหน่วยงานต้นสังกัด เช่น ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการส่งเสริมวินัยนักเรียน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ และนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการใช้วินัยเชิงบวก เพื่อจัดทำแนวทางปฏิบัติในระดับโรงเรียนที่สามารถนำไปใช้ได้จริง โดยไม่ขัดต่อกฎหมายหรือแนวทางการปฏิบัติ พร้อมทั้งสามารถปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตลอดจนสรุปเป็นคู่มือหรือเอกสารแนวทางภายในโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางอ้างอิงสำหรับครู ผู้บริหาร และผู้ปกครอง ในการดำเนินการเกี่ยวกับวินัยนักเรียน เช่น ขั้นตอนการแก้ไขพฤติกรรม กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และวิธีการเสริมแรงทางบวก จัดประชุมเผยแพร่ผลการศึกษาให้บุคลากรทุกฝ่ายรับทราบ และรับฟังความคิดเห็นเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแนวทางให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยเน้นให้เกิดการปฏิบัติที่สอดคล้องกันทั้งระบบ

2.5 ผลการกำหนดปฏิทินการถอดบทเรียนผลการดำเนินงาน

โรงเรียนบ้านสุขสำราญได้ดำเนินการวางแผนและกำหนดปฏิทินการถอดบทเรียนผลการดำเนินงานส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และสะท้อนผลการดำเนินงานในแต่ละช่วงเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการสะท้อนความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง โดยได้กำหนดปฏิทินการถอดบทเรียนผลการดำเนินงาน ในวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2568

2.6 ผลการการตรวจสอบแผนงาน โครงการ และตัวชี้วัด (KPI) กิจกรรมหรือโครงการ (Act) ที่ปฏิบัติว่าบรรลุตามตัวชี้วัดหรือไม่

พบว่า โรงเรียนได้นำโครงการ/กิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้วตั้งแต่ระยะการวางแผนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (ต้นน้ำ) จนถึงปัจจุบันมาร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินการว่าโครงการใดบ้างที่ได้ดำเนินการไป แล้วบรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ ผลการตรวจสอบแผนงานโครงการ และตัวชี้วัด (KPI) ที่ปฏิบัติ ดังตาราง 62

ตาราง 62 แสดงผลการตรวจสอบแผนงาน โครงการ และตัวชี้วัด (KPI) ที่ปฏิบัติ

กลุ่มเป้าหมาย (KRA) ตัวชี้วัด (KPI)	โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ	โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่ยัง ไม่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ
KRA ครู	1. โครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อเป็น ส่งเสริมวินัยเชิงบวก	1. กิจกรรม การปรับเปลี่ยน มุมมองและทัศนคติที่มีต่อ
KPI1 ครูมีอารมณ์สมอต้นเสมอ ปลาย (มั่นคงทางอารมณ์)	2. โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยี สารสนเทศและระบบอินเทอร์เน็ต	สถานการณ์ต่าง ๆ
KPI2 ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข	3. โครงการสร้างบรรยากาศที่ ปลอดภัยและน่าเรียนรู้	
KPI3 ครูเคารพระดับพัฒนาของเด็ก	4. โครงการสอดแทรกความรู้ทุก วิชา	
KPI4 ครูแสดงความรักทางกายและ คำพูด	5. กิจกรรมการปรับโครงสร้างเพื่อ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก	
KPI5 ครูเข้าใจความต้องการและ ความรู้สึกของเด็ก	6. กิจกรรมการสร้างชุมชนแห่งการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อการ ขับเคลื่อนการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	
KPI6 ครูให้กำลังใจนักเรียน	7. กิจกรรมการสร้างเครือข่ายเพื่อ สนับสนุน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน การส่งเสริมวินัยเชิงบวก	
KPI7 ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	8. กิจกรรม การปรับเปลี่ยนมุมมอง และทัศนคติที่มีต่อสถานการณ์ ต่าง ๆ	
KPI8 ครูระบุความคาดหวังอย่าง ชัดเจน	9. กิจกรรม ฝึกทักษะการสร้าง ความรักและวินัยเชิงบวก	
KPI9 ครูอธิบายเหตุผลได้อย่าง ชัดเจน	10. กิจกรรม สะท้อนความรู้ ประสบการณ์ และพัฒนาการของ ตนเองในฐานะ “ผู้เข้าใจเด็ก”	
KPI10 ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้ เด็กคิดเป็น		
KPI11 ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง		
KPI12 ครูไม่ปล่อยปละละเลย		
KPI13 ครูให้ความปลอดภัยกับเด็ก		
KPI14 ครูการเสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและ เด็ก		

กลุ่มเป้าหมาย (KRA) ตัวชี้วัด (KPI)	โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ	โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่ยังไม่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ
KPI15 ครูส่งเสริมความต้องการเป็น อิสระของเด็กต้องการเรียนรู้ และ ฝึกทักษะชีวิต	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาการ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก	
KPI16 ครูรับรู้ในสัจใจคอและเคราพ ความเป็นตัวตนของเด็ก		
KPI17 ครูเข้าใจความต้องการของ เด็ก เข้าใจความรู้สึกของเด็ก		
KPI18 ครูเข้าใจในความเชื่อและ ค่านิยมในตัวเด็ก		
KPI19 ครูเข้าใจความแตกต่าง ระหว่างบุคคล		
KPI20 ครูเข้าใจในการเรียนรู้ที่จะ บริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก		
KRA ผู้บริหาร	1. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการ บริหารจัดการศึกษา	1.กิจกรรมการพัฒนาด้าน การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก
KPI1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว	2. โครงการศึกษาดูงานโรงเรียน ต้นแบบการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	
KPI2 ผู้บริหารมีการวางแผน ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่ มีประสิทธิภาพ	3. กิจกรรมการพัฒนาด้าน การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก	
KPI3 ผู้บริหารมีภาวะความเป็น ผู้นำทางวิชาการ	4. กิจกรรมนิเทศ ติดตามตนเอง ด้านการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกสู่การ เรียนรู้ที่มีคุณภาพ	
KPI4 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ กระบวนการพัฒนาครูและ ผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชน การเรียนรู้วิชาชีพ	5. กิจกรรมฝึกการนำวินัยเชิงบวกสู่ ระบบงาน การตัดสินใจ การควบคุม อารมณ์ และการสร้างวัฒนธรรม องค์กร	
KPI5 ผู้บริหารมีการสร้าง เครือข่ายการทำงานที่ดี	6. .กิจกรรมกระบวนการ PLC สร้าง พื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง ผู้บริหารและครู ในการส่งเสริมการ เรียนรู้และวินัยเชิงบวก	
KPI6 ผู้บริหารมีวิธีและเทคนิค มีวิธีและเทคนิค แนวทางการ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก แนวทางใน		

กลุ่มเป้าหมาย (KRA) ตัวชี้วัด (KPI)	โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ	โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่ยัง ไม่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ
การตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ อย่างถูกต้อง KPI7 ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของ เหตุผลและความถูกต้อง KPI8 ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการ สื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี KPI9 ผู้บริหารเป็นผู้มี ความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ ดี KPI10 ผู้บริหารมีติดตาม ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิง บวกอย่างต่อเนื่อง		
KRA ผู้ปกครอง		
KPI1 ผู้ปกครองมุ่งมั่นในการ สร้างความอบอุ่นและแนวทาง สำหรับเด็ก	1. โครงการฝึกทักษะการฟังเชิงลึก (Empathic Listening) เข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และมุมมอง ของเด็ก	1. โครงการฝึกทักษะการฟังเชิง ลึก (Empathic Listening) เข้าใจความคิด ความรู้สึก และ มุมมองของเด็ก
KPI2 ผู้ปกครองคำนึงถึง ความคิดและความรู้สึกของเด็ก	2. กิจกรรมแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การเลี้ยงดูเด็กแบบไม่ ใช้ความรุนแรง	
KPI3 ผู้ปกครองเข้าใจมุมมอง ของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม	สร้างวินัยอย่างมีเหตุผล	
KPI4 ผู้ปกครองให้เด็กได้ลองสิ่ง ใหม่ๆด้วยตนเอง	3. กิจกรรมสัมพันธ์กับลูก เช่น ศิลปะ ดนตรี เกม ส่งเสริมความ ผูกพันและ ความเข้าใจ	
KPI5 ผู้ปกครองช่วยเหลือและ ส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้าง ตัวเลือกที่ดี	4. กิจกรรมชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice : CoP)	
KPI6 ผู้ปกครองและครูต้องคอย ฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่าง สม่ำเสมอ	5. กิจกรรมจำลองที่ส่งเสริมให้เด็ก ได้ลองผิด ลองถูก ฝึกคิดและ ตัดสินใจ	

กลุ่มเป้าหมาย (KRA) ตัวชี้วัด (KPI)	โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ	โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่ยัง ไม่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ
KRA นักเรียน	1. โครงการส่งเสริมคุณธรรม	1. โครงการพัฒนาและเสริมสร้าง
KPI1 นักเรียนมีการคิดอย่าง	จริยธรรม เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก	ศักยภาพผู้เรียนให้มีทักษะและ
สร้างสรรค์	2. โครงการพัฒนาและเสริมสร้าง	สมรรถนะในศตวรรษที่ 21
KPI2 นักเรียนเป็นผู้รอบคอบ	ศักยภาพผู้เรียนให้มีทักษะและ	2. กิจกรรม ต้นกล้าคุณธรรม เพื่อ
KPI3 นักเรียนเป็นคนสุภาพ	สมรรถนะในศตวรรษที่ 21	บ่มเพาะคุณธรรม เช่น ความ
KPI4 นักเรียนเป็นคนที่มีซื่อสัตย์	3. โครงการนักเรียนต้นแบบ	สุภาพ ความซื่อสัตย์ การมีวินัย
และไว้วางใจได้	พฤติกรรมดี พฤติกรรมต้นแบบของ	การช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น
KPI5 นักเรียนเป็นคนที่ดีต่อนใจ	นักเรียนที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ	
ได้อย่างชาญฉลาด	อย่างดี	
KPI6 นักเรียนเป็นคนที่ไม่ชอบ	4. กิจกรรมชุมนุม ชมรมสร้างสรรค์	
ใช้ความรุนแรง	การเป็นคนดี การมีจิตอาสา	
KPI7 เป็นคนที่คอยห่วงใย	บำเพ็ญ	
KPI8 นักเรียนปฏิบัติตามกฎ	ประโยชน์เพื่อส่วนร่วม	
ของโรงเรียน	5. กิจกรรม ต้นกล้าคุณธรรม เพื่อ	
KPI9 นักเรียนปฏิบัติตามกฎ	บ่มเพาะคุณธรรม เช่น ความสุภาพ	
เกี่ยวกับการใช้สถานที่และ	ความซื่อสัตย์ การมีวินัย การ	
ทรัพย์สินของโรงเรียน	ช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น	
KPI10 นักเรียนปฏิบัติตามกฎ	6. กิจกรรมวินัยสู่ความสำเร็จ ผ่าน	
เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึง	การตั้งกฎเกณฑ์และการสร้าง	
ประสงค์	แรงจูงใจเชิงบวก	
KPI11 นักเรียนแต่งกายและ		
ทรงผมตามระเบียบ		
KPI12 นักเรียนปฏิบัติตาม		
ระเบียบในโรงเรียน		
KPI13 นักเรียนปฏิบัติตาม		
ระเบียบการใช้อุปกรณ์		
อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/		
ยานพาหนะ		

กลุ่มเป้าหมาย (KRA) ตัวชี้วัด (KPI)	โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ	โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่ยัง ไม่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ
KPI14 นักเรียนขออนุญาตออก นอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้าน ก่อนเวลาเลิกเรียน เพื่อ ความปลอดภัย		
KPI15 นักเรียนปฏิบัติตาม ระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วย และ การรักษาความสะอาด		
KPI16 นักเรียนการปฏิบัติตาม ข้อตกลงของครอบครัว		
KPI17 นักเรียนปฏิบัติตาม ข้อตกลงของโรงเรียน		
KPI18 นักเรียนปฏิบัติตาม ข้อตกลงในที่สาธารณะ		
KPI19 นักเรียนมีมารยาท เกี่ยวกับการแต่งกายและการ วางตัว		
KPI20 นักเรียนมีมารยาทในการ พูด		
KPI21 นักเรียนมีมารยาทในการ แสดงความเคารพและให้เกียรติ ผู้อื่น		
KPI22 นักเรียนมีมารยาทในการ ยืน เดิน นั่ง		
KPI23 นักเรียนมีมารยาทใน ห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม		
KPI24 นักเรียนมีมารยาทในการ รับประทานอาหาร		
KPI25 นักเรียนมีมารยาทในการ แสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น		

กลุ่มเป้าหมาย (KRA) ตัวชี้วัด (KPI)	โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ	โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่ยัง ไม่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ
KPI26 นักเรียนเคารพสิทธิ ส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว		
KPI27 นักเรียนเคารพเวลาและ ความเป็นระเบียบ		
KPI28 นักเรียนแสดงความ เคารพต่อความแตกต่างและ ความรู้สึกของผู้อื่น		
KPI29 นักเรียนปฏิบัติตามกฎ และข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่น เดือดร้อน		
KPI30 นักเรียนมีความ รับผิดชอบต่อตนเอง		
KPI31 นักเรียนมีความ รับผิดชอบต่อครอบครัว		
KPI32 นักเรียนมีความ รับผิดชอบต่อสังคม		
KPI33 นักเรียนตรงต่อเวลาใน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่อง ที่เกี่ยวกับนักเรียน		
KPI34 นักเรียนตรงต่อเวลาใน การทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น		
KPI35 นักเรียนมีวิธีการจัด ความคับข้องใจ หรือความ ขัดแย้งและ ความโกรธ		
KPI36 นักเรียนมีทักษะที่จำเป็น ในการดำรงชีวิต		

กลุ่มเป้าหมาย (KRA) ตัวชี้วัด (KPI)	โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ	โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่ยัง ไม่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ
KPI37 นักเรียนแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงใน การแก้ปัญหา)		
KPI38 นักเรียนความเคารพสิทธิ ของตนเองและผู้อื่น		
KPI39 นักเรียนมั่นใจในการรับมือ กับสถานการณ์ที่ท้าทาย		

2.7 ผลการวิเคราะห์ความซับซ้อน

พบว่า ผลการวิเคราะห์ความซับซ้อน โดยใช้เครื่องมือ Matrix เพื่อจัดลำดับความสำคัญ (Red Zone) เป็นการนำโครงการ/กิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้วมาจัดลำดับ และโครงการ/กิจกรรมที่ถูกจัดลำดับอยู่ในพื้นที่สีแดง (Red zone) มีความสำคัญที่ควรเร่งแก้ไข/ปรับเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ โดยมีประเด็น ดังนี้

ความไม่แน่นอน คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยคาดหมายไม่ได้มีสิ่งที่คุณควบคุมไม่ได้ เช่น มีกิจกรรมที่ซ้ำซ้อนกันของต้นสังกัด เกิดเหตุจำเป็นต้องปิดเรียนกระทันหัน

ความยุ่งยาก การดำเนินงานเกี่ยวข้องกับตัวแปรหลายด้านการจัดการที่ยุ่งยาก เช่น จำนวนคนมากเกินไป/ทีมครูไม่เพียงพอ/งบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม/กิจกรรมที่ต้องการผู้ที่เกี่ยวข้องเฉพาะ มีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง

ความเข้าใจเป้าหมายไม่ตรงกัน เช่น ทำให้มีหลายเป้า เกิดจุดเน้นคนละจุด มีวิธีการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายไม่ตรงกัน เกิดความขัดแย้งในทีม

ในการดำเนินงานได้มีการร่วมกัน วิเคราะห์และทบทวนกิจกรรม (Act) ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว โดยพิจารณาระดับความซับซ้อนของแต่ละกิจกรรมในมุมมองของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนตามระดับความซับซ้อน ดังนี้ สีแดง คือ มีความซับซ้อนมาก สีเหลือง คือ มีความซับซ้อนในระดับปานกลาง สีเขียว คือ มีความซับซ้อนไม่มาก (สามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่น) โดยในการให้คะแนนนั้น ผู้เข้าร่วมจะต้องระบุเหตุผลประกอบสำหรับแต่ละกิจกรรม เพื่อให้สามารถเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อความซับซ้อนของกิจกรรมนั้น ๆ ได้อย่างชัดเจน หลังจากให้คะแนนแล้ว จะนำผลลัพธ์มาจัดเรียงลงใน ตาราง Matrix เพื่อจำแนกระดับความสำคัญและความซับซ้อนของกิจกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากกิจกรรมใดได้รับการประเมินให้อยู่ใน "Red Zone" (สีแดง) จากหลายคน นั้นแสดงว่ากิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมที่มี ความสำคัญสูงและมีความซับซ้อนมาก ซึ่งควรได้รับการวางแผน

อย่างรอบคอบและมีการสนับสนุนเป็นพิเศษ ตัวอย่าง กิจกรรม Act 2: การปรับโครงสร้างการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ครูคนที่ 1 ประเมินว่าอยู่ในระดับ สีเหลือง ครูคนที่ 2, 3 และ 4 ประเมินว่าอยู่ในระดับ สีแดง โดยภาพรวมกิจกรรมนี้ถูกจัดให้อยู่ในระดับ สีแดง ซึ่งสะท้อนว่ามีความซับซ้อนสูง และอาจต้องมีการวางแผน สนับสนุน หรือปรับกระบวนการให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น สุดท้าย ได้นำคะแนนจากทุกกิจกรรมมาสรุปและวิเคราะห์เป็นภาพรวม เพื่อให้สมาชิกทุกคนในทีมสามารถเห็นภาพรวมของความสำเร็จ และใช้เป็นข้อมูลประกอบในการตัดสินใจวางแผนสำหรับขั้นตอนต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่ยังไม่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ จากขั้นตอน 3.1 ประกอบด้วย

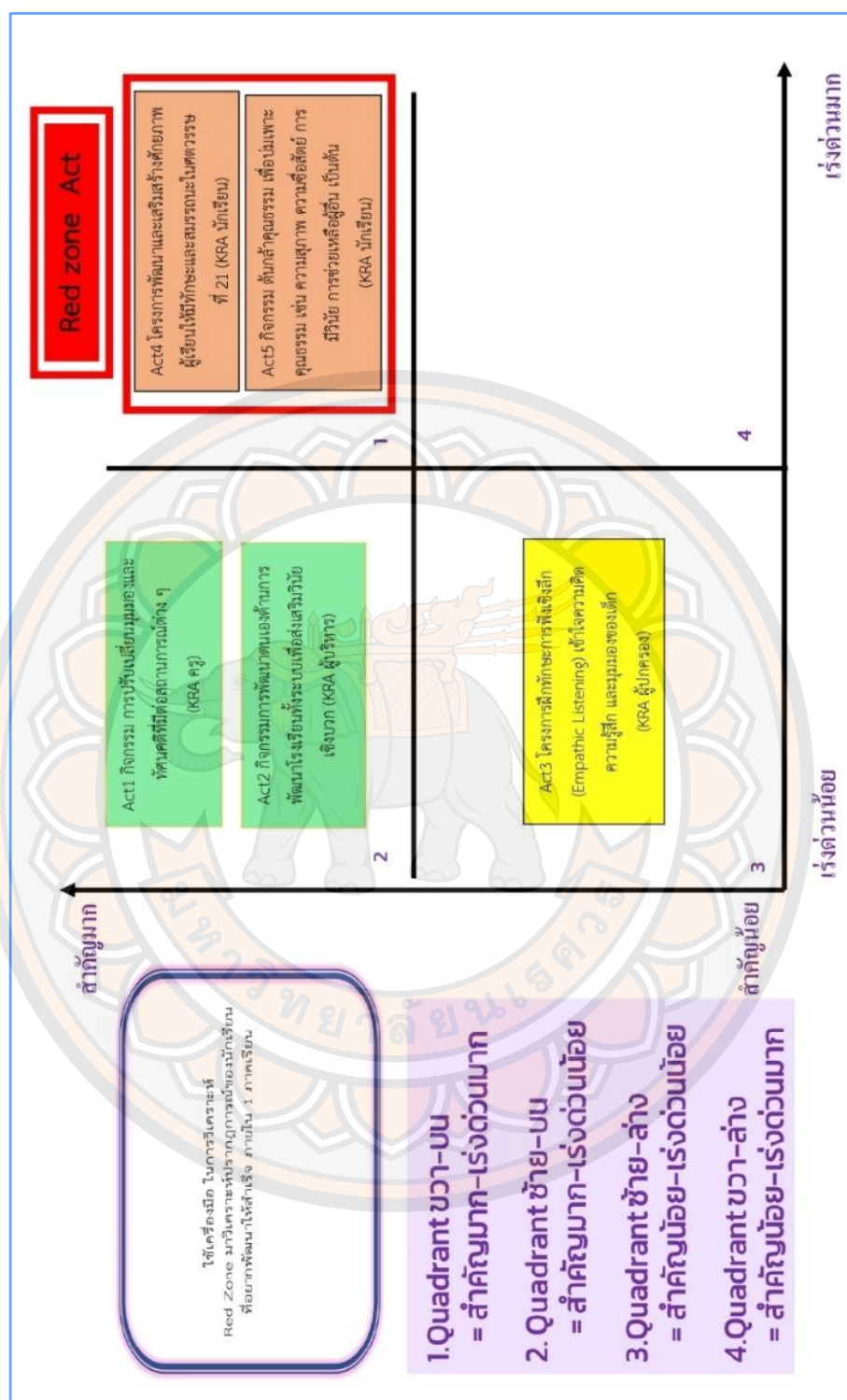
Act1 กิจกรรม การปรับเปลี่ยนมุมมองและทัศนคติที่มีต่อสถานการณ์ต่าง ๆ (KRA ครู)

Act2 กิจกรรมการพัฒนาตนเองด้านการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก (KRA ผู้บริหาร)

Act3 โครงการฝึกทักษะการฟังเชิงลึก (Empathic Listening) เข้าใจความคิด ความรู้สึก และมุมมองของเด็ก (KRA ผู้ปกครอง)

Act4 โครงการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนให้มีทักษะและสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 (KRA นักเรียน)

Act5 กิจกรรม ต้นกล้าคุณธรรม เพื่อบ่มเพาะคุณธรรม เช่น ความสุภาพ ความซื่อสัตย์ การมีวินัย การช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น (KRA นักเรียน)



ภาพ 19 แสดงผลของการวิเคราะห์ความซับซ้อนของโรงเรียน พบว่า โครงการ/กิจกรรมที่มี
ความสำคัญต่อเป้าหมายและความซับซ้อน คือ Act 4, Act 5 ซึ่งถูกกำหนดไว้ใน Red Zone
จำเป็นเร่งด่วนที่ต้องปรับเปลี่ยน เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์

2.8 ผลการทบทวน และปรับกิจกรรมหรือโครงการ (Act) ใช้กระบวนการ PLC

โรงเรียนนำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนจากการวิเคราะห์ความซับซ้อนของโรงเรียน ในขั้น 2.7 นำ Act ที่อยู่ใน Red Zone ได้แก่ Act 4, Act 5, หมายความว่ามีความสำคัญมากและซับซ้อนมาก มาให้สมาชิกทุกคนเห็นข้อมูลร่วมกัน พร้อมแสดงความคิดเห็นว่ายังไม่สำเร็จที่ส่วนใด ร่วมกันวิเคราะห์หาสาเหตุที่เป็นอุปสรรคที่ทำให้ไม่ได้ตามเป้าหมาย และหาแนวทางการปรับกิจกรรมที่ยังไม่ได้ดำเนินการให้ดีขึ้น หรือเพิ่มโครงการ/กิจกรรมเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ ผลการทบทวนและปรับกิจกรรมหรือโครงการ (Act) ดังตาราง 63

ตาราง 63 แสดงผลการทบทวน และปรับกิจกรรมหรือโครงการ (Act)

กลุ่มเป้าหมาย (KRA) และตัวชี้วัด (KPI) ที่ต้องการ เปลี่ยนแปลง	โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่สอดคล้อง	ผลการดำเนินงาน ที่ยังไม่สำเร็จได้ ตามตัวชี้วัด	ปัญหาและ อุปสรรคที่ทำให้ ไม่ได้ตามเป้าหมาย	แนวทางการปรับ โครงการ / กิจกรรม
KRA นักเรียน KPI36 นักเรียนมี ทักษะที่จำเป็นใน การดำรงชีวิต	Act4 โครงการ พัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพ ผู้เรียนให้มีทักษะ และสมรรถนะใน ศตวรรษที่ 21 (KRA นักเรียน)	นักเรียนบางกลุ่มยังไม่ สามารถแสดงออกถึง ทักษะที่จำเป็นใน ศตวรรษที่ 21 ได้อย่าง ชัดเจน	1. นักเรียนมีความ แตกต่างทาง พื้นฐานและบริบท การเรียนรู้ ทำให้ การพัฒนาไม่เป็นไป อย่างทั่วถึง 2. ทรัพยากรและสื่อ ประกอบกิจกรรมมี ความจำกัด ทำให้ขาด การต่อยอด หรือ เชื่อมโยงในรูปแบบ Active Learning	1. ปรับรูปแบบกิจกรรม ให้สอดคล้องกับบริบท ของนักเรียนแต่ละกลุ่ม มากขึ้นโดยเน้นความ ยืดหยุ่นและการ ประยุกต์ใช้กับ สถานการณ์จริง 2. สร้างคลังสื่อการ เรียนรู้และเครื่องมือ สนับสนุนที่เหมาะสม โดยเน้นการใช้ เทคโนโลยีที่เข้าถึงง่าย และมีประสิทธิภาพ 3. ติดตามและ ประเมินผลอย่าง ใกล้ชิด พร้อม สะท้อนผลลัพธ์ ร่วมกับนักเรียน เพื่อนำไปสู่การ

กลุ่มเป้าหมาย (KRA) และตัวชี้วัด (KPI) ที่ต้องการ เปลี่ยนแปลง	โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่สอดคล้อง	ผลการดำเนินงาน ที่ยังไม่สำเร็จได้ ตามตัวชี้วัด	ปัญหาและ อุปสรรคที่ทำให้ ไม่ได้ตามเป้าหมาย	แนวทางการปรับ โครงการ / กิจกรรม
KPI39 นักเรียน มั่นใจในการรับมือ กับสถานการณ์ที่ ท้าทาย	Act5 กิจกรรม ต้นกล้าคุณธรรม เพื่อบ่มเพาะ คุณธรรม เช่น ความสุภาพ ความซื่อสัตย์ การมีวินัย การ ช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น	นักเรียนบางกลุ่มยังไม่ สามารถแสดง พฤติกรรมที่สะท้อน คุณธรรมเป้าหมายได้ อย่างสม่ำเสมอ	1. ขาดการบูรณาการ เรื่องคุณธรรมลงใน รายวิชาและกิจกรรม ประจำวันอย่างเป็น ระบบ 2. นักเรียนบางส่วน ยังขาดแบบอย่างที่ดี ในชีวิตประจำวัน ทั้ง ในโรงเรียนและที่บ้าน	พัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง 1. บูรณาการ คุณธรรมเป้าหมาย เข้าสู่การจัดการ เรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ อย่างชัดเจน 2. ส่งเสริมการใช้ เทคนิคจิตวิทยาเชิง บวก เช่น การให้คำ ชม การมอบหมาย บทบาทผู้นำ หรือ การใช้ระบบสะสม คะแนนคุณธรรม
KRA ครู KPI20 ครูเข้าใจใน เรียนรู้ที่จะบริหารจัดการ ด้วยตนเองของเด็ก	Act1 กิจกรรม การปรับเปลี่ยน มุมมองและ ทัศนคติที่มีต่อ สถานการณ์ ต่าง ๆ	ครูมีทัศนคติในเชิง ลบต่อสถานการณ์ หรือบริบทที่ท้าทาย ยังไม่เปิดรับ ความคิดใหม่	1. ครูขาดทักษะใน การสะท้อนตนเอง หรือไม่มี ประสบการณ์ใน กิจกรรมลักษณะนี้ 2. ระยะเวลาในการ ดำเนินกิจกรรมมี จำกัด ทำให้ไม่ สามารถลงลึกถึง การเปลี่ยนแปลง ภายในได้อย่าง เต็มที่	1. ออกแบบ กิจกรรมให้ หลากหลายมากขึ้น เช่น ใช้สถานการณ์ จำลอง (Simulation) หรือ Case Study ที่ ใกล้เคียงกับชีวิต จริง 2. สนับสนุนให้ครู หรือผู้นำกิจกรรมมี บทบาทในการตั้ง คำถามปลายเปิด เพื่อกระตุ้นการคิด เชิงบวกและการ เปลี่ยนมุมมอง

กลุ่มเป้าหมาย (KRA) และตัวชี้วัด (KPI) ที่ต้องการ เปลี่ยนแปลง	โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่สอดคล้อง	ผลการดำเนินงาน ที่ยังไม่สำเร็จได้ ตามตัวชี้วัด	ปัญหาและ อุปสรรคที่ทำให้ ไม่ได้ตามเป้าหมาย	แนวทางการปรับ โครงการ / กิจกรรม
KRA ผู้บริหาร KPI6 ผู้บริหารมีวิธีและ เทคนิค แนวทางการ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก แนวทางในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาต่างๆอย่าง ถูกต้อง	Act2 กิจกรรมการ พัฒนาตนเองด้าน การพัฒนาโรงเรียน ทั้งระบบ เพื่อ ส่งเสริมวินัยเชิง บวก	ผู้บริหารจะมี บทบาทในการ ขับเคลื่อนการ พัฒนาโรงเรียนทั้ง ระบบ แต่ยังไม่ สามารถดำเนินการ ให้บรรลุผลตาม ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ ในบางประเด็น โดยเฉพาะเรื่องการ จัดระบบติดตาม ประเมินผล และ การสนับสนุนครู อย่างเป็นระบบ	ภาระงานในด้าน การบริหารทั่วไปมี จำนวนมาก ทำให้ ไม่มีเวลาพอสำหรับ การลงพื้นที่ในเทศ อย่างลึกซึ้ง	เข้าร่วมการอบรม หรือศึกษาดูงาน เกี่ยวกับการพัฒนา โรงเรียนเชิงระบบ ในบริบทของ โรงเรียนขยาย โอกาส เพื่อขยาย มุมมองและปรับใช้ ให้เหมาะสม
KRA ผู้ปกครอง KPI2 ผู้ปกครอง คำนึงถึงความคิด และความรู้สึกของ เด็ก	Act3 โครงการฝึก ทักษะการฟังเชิงลึก (Empathic Listening) เข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และมุมมองของเด็ก	ผู้ปกครองขาด ความรู้และทักษะ การฟังเชิงลึก (Empathic Listening) เข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และมุมมองของเด็ก	1. ขาดการ สนับสนุนและ ส่งเสริมการสร้างหรือ เพิ่มทักษะการฟัง เชิงลึก (Empathic Listening) เข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และมุมมองของเด็ก 2. ขาดเวลาในการ พูดคุยกับนักเรียน รายบุคคล เนื่องจากภาระงาน ที่มาก 3. ผู้ปกครองยังมี ทัศนคติหรือ รูปแบบการสื่อสาร	1. จัดอบรมเชิง ปฏิบัติการเพิ่มเติม โดยเน้นกิจกรรมฝึก ฟังจริงผ่าน สถานการณ์จำลอง และบทบาทสมมติ 2. ส่งเสริมให้ ผู้ปกครองมี ช่วงเวลาสั้น ๆ ใน แต่ละวันสำหรับ การฟังบุตรหลาน เช่น “5 นาทีเวลา ทานข้าวเย็น” หรือ “ช่วงก่อนเข้านอน” 3. เชิญนักเรียนมี บทบาทในกิจกรรม

กลุ่มเป้าหมาย (KRA) และตัวชี้วัด (KPI) ที่ต้องการ เปลี่ยนแปลง	โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่สอดคล้อง	ผลการดำเนินงาน ที่ยังไม่สำเร็จได้ ตามตัวชี้วัด	ปัญหาและ อุปสรรคที่ทำให้ ไม่ได้ตามเป้าหมาย	แนวทางการปรับ โครงการ / กิจกรรม
			แบบเดิม ที่เน้นการ สั่งการมากกว่าการ รับฟัง	เพื่อฝึกการ แลกเปลี่ยนมุมมอง อย่างปลอดภัย

2.9 ผลการนำโครงการ / กิจกรรม ที่ปรับไปปฏิบัติ

พบว่า จากการดำเนินการตามแผนพัฒนาการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของโรงเรียนบ้านสุขสำราญ พบว่าผู้รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรม ทั้งในส่วนของการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมพฤติกรรม และโครงการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ได้นำแนวทางที่ได้รับการพัฒนาหรืออบรมไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทินกิจกรรมของโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบส่วนใหญ่มีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับหลักการวินัยเชิงบวกมากยิ่งขึ้น มีการนำแนวคิดด้านการสื่อสารเชิงบวก การเสริมแรงทางพฤติกรรม การใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการสร้างความสัมพันธ์เชิงไว้วางใจมาใช้ในการจัดกิจกรรมในห้องเรียนและกิจกรรมนอกชั้นเรียนอย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น มีการใช้คำพูดให้กำลังใจแทนคำตำหนิ การจัดกิจกรรมสะท้อนคิดในรายวิชา การใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบร่วมกัน และการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมควบคู่ไปกับเนื้อหาวิชาการ ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีบทบาทในการนิเทศ ติดตาม และให้การช่วยเหลือครูอย่างใกล้ชิด โดยเมื่อพบปัญหาหรือข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน เช่น ความไม่เข้าใจในวิธีการจัดกิจกรรมเชิงบวก การวางแผนการเรียนรู้ที่ยังไม่ครอบคลุมด้านพฤติกรรม หรือการขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารจะเข้าไปให้คำแนะนำส่วนบุคคล ช่วยวางแผนแก้ไขการทำงาน และสร้างแรงจูงใจผ่านการชื่นชม ให้กำลังใจ และยกย่องความก้าวหน้าในการพัฒนาตนเองของครูแต่ละคน นอกจากนี้ยังมีการจัดเวทีสะท้อนผลเป็นระยะ เพื่อเปิดโอกาสให้ครูที่รับผิดชอบกิจกรรมแต่ละด้านได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ปัญหา และแนวทางการปรับปรุงร่วมกัน ส่งผลให้เกิดบรรยากาศของการเรียนรู้ร่วมกันในหมู่ครู และกระตุ้นให้เกิดพัฒนาการที่ต่อเนื่อง ทั้งในระดับบุคคลและระดับทีมงานที่สำคัญ ยังพบว่ามี การมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองและนักเรียนในหลายกิจกรรม เช่น การให้ข้อมูลร่วมกับครูที่ปรึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมวินัย การสะท้อนความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับบรรยากาศในห้องเรียน

และการร่วมออกแบบกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมร่วมกับครู ซึ่งสะท้อนถึงความสำเร็จของการทำงานแบบมีส่วนร่วม (participatory action) ตามหลักการของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ

2.10 ผลการประเมินความสามารถของทีม

เป็นการอธิบายถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ และล้มเหลวของการดำเนินงานส่งเสริมวินัยเชิงบวกแก่นักเรียนของทุกคนในทีม เพื่อนำไป ปรับเปลี่ยนแผนงาน กลไกการทำงาน และองค์ประกอบของทีมให้ดีขึ้น ใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยให้ผู้บริหาร คณะครู ร่วมกันประเมินความสามารถของทีม

ตาราง 64 แสดงผลการประเมินความสามารถของทีม

ประเมินความสามารถของทีม								
ให้สมาชิกแต่ละทีม ประเมินความสามารถของทีม คะแนน ดังนี้ 1 - 10								
10 หมายถึง ความสามารถมากที่สุด 1 หมายถึง ความสามารถน้อยที่สุด								
กิจกรรม	ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับความสำเร็จ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวมคะแนน	สรุปผล
1. โครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อเป็นส่งเสริมวินัยเชิงบวก	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	8	9	9	8	44	ความสามารถมากที่สุด
2. โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบอินเทอร์เน็ต	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	8	10	9	8	45	ความสามารถมากที่สุด
3. โครงการสร้างบรรยากาศที่ปลอดภัยและนำเรียนรู้	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	8	10	9	8	45	ความสามารถมากที่สุด
4. โครงการสอดแทรกความรู้ทฤษฎี	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	8	10	9	8	45	ความสามารถมากที่สุด
5. กิจกรรมการปรับโครงสร้างเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	10	10	10	8	48	ความสามารถมากที่สุด

ประเมินความสามารถของทีม

ให้สมาชิกแต่ละทีม ประเมินความสามารถของทีม คะแนน ดังนี้ 1 - 10

10 หมายถึง ความสามารถมากที่สุด 1 หมายถึง ความสามารถน้อยที่สุด

กิจกรรม	ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับความสำเร็จ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวมคะแนน	สรุปผล
6. กิจกรรมการสร้าง ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ (PLC) เพื่อการ ขับเคลื่อนการส่งเสริม วินัยเชิงบวก	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	10	10	9	8	47	ความสามารถ มากที่สุด
7. กิจกรรมการสร้าง เครือข่ายเพื่อสนับสนุน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน การส่งเสริมวินัยเชิงบวก	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	8	10	10	8	46	ความสามารถ มากที่สุด
8. กิจกรรม การ ปรับเปลี่ยนมุมมองและ ทัศนคติที่มีต่อ สถานการณ์ต่าง ๆ	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	6	7	7	6	7	33	ความสามารถ มาก
9. กิจกรรม ฝึกทักษะการ สร้างความรักและวินัยเชิง บวก	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	8	9	10	10	47	ความสามารถ มากที่สุด
10. กิจกรรม สะท้อน ความรู้สึกระสับการณ์ และพัฒนาการของตนเอง ในฐานะ “ผู้เข้าใจเด็ก” แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการ พัฒนาการส่งเสริมวินัย เชิงบวก	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	9	8	10	9	8	44	ความสามารถ ปานกลาง ที่สุด
11.โครงการพัฒนา ประสิทธิภาพการบริหาร จัดการศึกษา	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	8	9	9	8	44	ความสามารถ มากที่สุด
12.โครงการศึกษาดูงาน โรงเรียนต้นแบบการ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	8	9	9	8	44	ความสามารถ มากที่สุด

ประเมินความสามารถของทีม

ให้สมาชิกแต่ละทีม ประเมินความสามารถของทีม คะแนน ดังนี้ 1 - 10

10 หมายถึง ความสามารถมากที่สุด 1 หมายถึง ความสามารถน้อยที่สุด

กิจกรรม	ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับความสำเร็จ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวมคะแนน	สรุปผล
13. จรรยาบรรณพัฒนา ตนเองด้านการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบเพื่อ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	6	6	6	7	7	32	ความสามารถ มาก
14.กิจกรรมนิเทศ ติดตาม ตนเองด้านการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบเพื่อ ส่งเสริมวินัยเชิงบวกสู่การ เรียนรู้ที่มีคุณภาพ	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	8	9	9	8	44	ความสามารถ ปานกลาง ที่สุด
15. กิจกรรมฝึกการนำ วินัยเชิงบวกสู่ระบบงาน การตัดสินใจ การควบคุม อารมณ์ และการสร้าง วัฒนธรรมองค์กร	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	8	9	9	8	44	ความสามารถ มากที่สุด
16. กิจกรรมกระบวนการ PLC	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	8	9	9	8	44	ความสามารถ มากที่สุด
17. โครงการฝึกทักษะ การฟังเชิงลึก (Empathic Listening) เข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และ มุมมองของเด็ก	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	6	6	7	7	7	33	ความสามารถ มาก
18. กิจกรรมแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การเลี้ยงดู เด็กแบบไม่ใช้ความ รุนแรง สร้างวินัยอย่างมีเหตุผล	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	8	9	9	8	44	ความสามารถ ปานกลาง ที่สุด
19. กิจกรรมสัมพันธ์กับ ลูก เช่น ศิลปะ ดนตรี เกม ส่งเสริมความผูกพัน และความเข้าใจ	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	8	9	9	8	44	ความสามารถ มากที่สุด

ประเมินความสามารถของทีม

ให้สมาชิกแต่ละทีม ประเมินความสามารถของทีม คะแนน ดังนี้ 1 - 10

10 หมายถึง ความสามารถมากที่สุด 1 หมายถึง ความสามารถน้อยที่สุด

กิจกรรม	ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับความสำเร็จ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวมคะแนน	สรุปผล
20. กิจกรรมชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice : CoP) กิจกรรมจำลองที่ส่งเสริมให้เด็กได้ลองผิด ลองถูก ผึกคิดและตัดสินใจ	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	8	9	9	8	44	ความสามารถมากที่สุด
21. โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	8	9	9	8	44	ความสามารถมากที่สุด
22. โครงการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนให้มีทักษะและสมรรถนะในศตวรรษที่ 21	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	7	7	7	7	6	34	ความสามารถมาก
23. โครงการนักเรียนต้นแบบพฤติกรรมดี พฤติกรรมต้นแบบของนักเรียนที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างดี	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	6	6	7	7	7	33	ความสามารถมาก
24. กิจกรรมชุมนุมชมรมสร้างสรรค์การเป็นคนดี การมีจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนร่วม	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	8	9	9	8	44	ความสามารถปานกลางที่สุด
25. กิจกรรม ต้นกล้าคุณธรรม เพื่อบ่มเพาะคุณธรรม เช่น ความสุภาพ ความซื่อสัตย์ การมีวินัย การช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	8	9	9	8	44	ความสามารถมากที่สุด

ประเมินความสามารถของทีม

ให้สมาชิกแต่ละทีม ประเมินความสามารถของทีม คะแนน ดังนี้ 1 - 10

10 หมายถึง ความสามารถมากที่สุด 1 หมายถึง ความสามารถน้อยที่สุด

กิจกรรม	ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับความสำเร็จ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวมคะแนน	สรุปผล
26. กิจกรรมวินัยสู่ ความสำเร็จ ผ่านการตั้ง กฎเกณฑ์และการสร้าง แรงจูงใจเชิงบวก	งบประมาณ ความร่วมมือ การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน	10	8	9	9	8	44	ความสามารถ มากที่สุด

2.11 ผลการปรับแผนงานดำเนินงานระหว่างทาง

โรงเรียนได้มีการนำแนวทางการปรับแผนงานดำเนินงานระหว่างทาง พบว่า

2.11.1 โรงเรียนได้จัดตั้งคณะทำงานส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยพิจารณาคัดเลือกสมาชิกจากหลากหลายภาคส่วน ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ โดยพิจารณาตามความถนัดและความสนใจ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งกำหนดบทบาทและหน้าที่ของแต่ละฝ่ายไว้อย่างชัดเจน โดยคณะทำงานประกอบด้วย

1) คณะกรรมการบริหารในการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน

- 1.1) ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาฯ ประธาน
- 1.2) ผู้บริหารสถานศึกษา รองประธาน
- 1.3) ตัวแทน ชุมชน / ผู้ปกครองฯ กรรมการ
- 1.4) ตัวแทนครู กรรมการ
- 1.5) ครูฝ่ายวิชาการ เลขานุการ

บทบาทหน้าที่

- 1) กำหนดนโยบาย ทิศทาง ตัวชี้วัด และเป้าหมายในการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างยั่งยืน
- 2) ให้ข้อเสนอแนะ แนวทาง และทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานส่งเสริมวินัยเชิงบวก
- 3) สนับสนุนและจัดหาทรัพยากร รวมถึงการระดมงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก

4) กำกับ ติดตาม และประเมินผล พร้อมทั้งส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในสถานศึกษา

2) คณะกรรมการแกนนำการขับเคลื่อนในการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน ประกอบด้วย

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา ประธาน
- 2) ตัวแทนครูแกนนำ รองประธาน
- 3) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ กรรมการ
- 4) ครูแกนนำ กรรมการ
- 5) ตัวแทนนักเรียน กรรมการ
- 6) ผู้รับผิดชอบโครงการนวัตกรรม เลขานุการ

บทบาทหน้าที่

1) ศึกษาและทำความเข้าใจนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับนโยบายของต้นสังกัดและเป้าหมายของสถานศึกษา

2) ศึกษา วิเคราะห์ และทำความเข้าใจตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในบริบทของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

3) ทำหน้าที่เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านการบริหารจัดการ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

4) สร้างทีมและระบบการสื่อสารภายในสถานศึกษา เพื่อถ่ายทอดแนวคิด คุณค่า และความสำคัญของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก พร้อมสร้างความเข้าใจและเปิดโอกาสให้ครูทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

5) ดำเนินโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้สอดคล้องกับกรอบแนวทางและตัวชี้วัดของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ พร้อมทั้งติดตามผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

6) ทบทวน วิเคราะห์ และสะท้อนผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อปรับปรุงแนวทางการดำเนินงาน และส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมของวินัยเชิงบวกภายในสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

3) คณะกรรมการฝ่าย Coach การดำเนินงานขับเคลื่อนในการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน ประกอบด้วย

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา ประธาน
- 2) ตัวแทนผู้ประกอบการหรือสถาบัน หน่วยงานต่าง ๆ กรรมการ

3) ผู้ทรงคุณวุฒิ (ศึกษานิเทศก์ / ผู้ที่ประสบความสำเร็จ / ผู้บริหารสถานศึกษาที่เกษียณอายุราชการ / คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยฯ / บุคคลที่มีประสบการณ์ในด้านการส่งเสริมวินัยนักเรียน และในเขตพื้นที่) กรรมการ

4) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ กรรมการ

5) ครูผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมวินัยนักเรียนกรรมการ

บทบาทหน้าที่

1) ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ และหลักการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางและวิธีการที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทของสถานศึกษา

2) ให้คำแนะนำในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การวัด และการประเมินผลที่สอดคล้องกับแนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมทั้งด้านพฤติกรรมและทักษะชีวิต

3) สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรและนักเรียนโดยให้ความรู้ แนวทาง และคำแนะนำในการจัดกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้เกิดขึ้นในระดับบุคคล ห้องเรียน และทั้งระบบของสถานศึกษา

2.11.2 จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจด้านการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ โดยเน้นบทบาทของทีมงานแกนนำที่มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการขับเคลื่อนการส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีการจัดกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อย่างสม่ำเสมอ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา ให้คำปรึกษา และแลกเปลี่ยนข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

2.11.3 ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้นำองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวกไปประยุกต์ใช้ในการสร้างนวัตกรรมทางการเรียนรู้ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) โดยมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงพัฒนางานรายบุคคล (PA) เพื่อกำหนดเป้าหมายการพัฒนาทั้งระดับบุคคลและองค์กรอย่างต่อเนื่อง

2.11.4 ปรับรูปแบบการดำเนินโครงการ กิจกรรมอบรม สัมมนา หรือศึกษาดูงาน ให้เน้นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด วินัยเชิงบวก และการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อพฤติกรรมนักเรียน พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรได้รับโอกาสในการพัฒนาองค์ความรู้และเจตคติที่ดีต่อการออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ในบริบทของตนเอง

2.11.5 ผู้บริหารเข้ามามีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ โดยเฉพาะในด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ทั้งในฐานะผู้นำทางวิชาการและแบบอย่างที่ดีในการบริหารจัดการภายในโรงเรียน

2.11.6 ผู้บริหารทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา (Coach) และเป็นพี่เลี้ยง (Mentor) ให้กับครูในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวก พร้อมทั้งให้กำลังใจ เสริมแรง และกระตุ้นการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องในกระบวนการออกแบบและพัฒนาแนวทาง / นวัตกรรมส่งเสริมวินัยนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของนักเรียน

2.11.7 โรงเรียนจัดกระบวนการ PLC อย่างมีคุณภาพ โดยเปิดโอกาสให้ครูได้ร่วมกันวางแผน พูดคุย ปรึกษาหารือ และร่วมกันตัดสินใจในการดำเนินงานก่อนการปฏิบัติจริง เพื่อลดความผิดพลาดในการดำเนินงาน สร้างบรรยากาศการทำงานที่อบอุ่น เกิดความร่วมมือ และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทีมงานครู

2.11.8 จัดกิจกรรมชุมนุมหรือชมรมสร้างสรรค์ เช่น ชุมนุมสร้างวินัย สร้างสนามพลังบวกในการส่งเสริมวินัยนักเรียน เพื่อเปิดพื้นที่ให้นักเรียนได้พัฒนาแนวคิดและทักษะต่างๆ ที่กระตุ้นให้เกิดวินัย โดยเน้นกระบวนการที่ส่งเสริมพฤติกรรมดี เช่น การมีวินัย ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการคิดเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

2.11.9 จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ เหมาะสมกับโครงการ / กิจกรรม จำนวนผู้เรียน และระดับชั้น และกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีวินัยของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

2.11.10 ครูผู้สอนวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่ช่วยกระตุ้นกระบวนการคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตและวินัยเชิงบวกของนักเรียน

2.11.11 โรงเรียนจัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อ "การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก" โดยเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมาให้ความรู้ ถ่ายทอดประสบการณ์ และแนะแนวทางการออกแบบนวัตกรรมทางการเรียนรู้ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก รวมถึงการฝึกปฏิบัติการคิด วิเคราะห์ และพัฒนานวัตกรรมทางการเรียนรู้ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ในบริบทของโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

2.11.12 ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนานวัตกรรมรายบุคคล โดยครูสามารถลงมือคิดค้นออกแบบ และสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์การส่งเสริมวินัยเชิงบวกภายในห้องเรียนของตนเอง โดยมีศึกษานิเทศก์และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิจิตร ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษา สนับสนุน และติดตามความก้าวหน้าอย่างใกล้ชิด

2.11.13 จัดกิจกรรมแสดงผลงานของครูเพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างแรงบันดาลใจให้แก่บุคลากรในโรงเรียน โดยดำเนินการในรูปแบบของ “กิจกรรมเปิดชั้นเรียน” (Open Class) เพื่อเผยแพร่แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ให้ครูคนอื่น ๆ ได้

เรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดี และสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง สร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ร่วมกันภายในสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

2.12 ผลการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) โดยใช้กระบวนการ PLC

การสะท้อนผลการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน เป็นการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) ใน 3 ประเด็น โดยใช้กระบวนการ PLC ได้แก่ ประเด็นที่ 1 ความรู้สึกที่เกิดขึ้น/ความงอกงาม ประเด็นที่ 2 การเรียนรู้ใหม่และความเข้าใจใหม่ และประเด็นที่ 3 การดำเนินการตามกระบวนการพัฒนา โดยมีผู้ตั้งประเด็นคำถามจะเป็น Facilitator คือ ผู้อำนวยการ และมีผู้จัดประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บันทึกและสรุปประเด็นแบบภาพรวม ซึ่งในกระบวนการสะท้อนผลการดำเนินงาน ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ได้ร่วมวงในการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) ร่วมกับผู้บริหาร คณะครู เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ (Coach) ในการทดลองรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีการพูดคุยประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ความรู้สึก/ความงอกงามที่เกิดขึ้น พบว่า

ด้านนักเรียน นักเรียนมีความรู้สึกได้รับความเข้าใจ นักเรียนส่วนใหญ่สะท้อนว่า นักเรียนรู้สึก “ครูเปลี่ยนไป” ครูฟังมากขึ้น ตัดสินน้อยลง และให้โอกาสในการอธิบายตนเอง นักเรียนรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ไม่ถูกมองว่าเป็นคนผิดทันทีเมื่อทำพฤติกรรมไม่เหมาะสม การที่ครูใช้คำพูดเชิงบวก เช่น “ครูเชื่อว่าหนูทำได้” หรือ “เราลองคิดทางแก้ไขด้วยกันดีไหม” ทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจและอยากปรับปรุงตนเอง อีกทั้งนักเรียนความรู้สึกเป็นเจ้าของห้องเรียน นักเรียนมีความรู้สึกว่าได้มีส่วนร่วมในการสร้างกฎ ระเบียบ และวิธีการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน ผ่านกิจกรรมการตั้งข้อตกลงร่วม และการพูดคุยอย่างเสมอภาค สิ่งนี้ทำให้นักเรียนรู้สึกเป็นเจ้าของ และมีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเองมากขึ้น และนักเรียนมีความรู้สึกปลอดภัยและกล้าคิดกล้าทำ นักเรียนบางส่วนรู้สึกว่า มีพื้นที่ปลอดภัย (Safe Space) ที่จะพูดคุย แสดงออก หรือขอความช่วยเหลือ เช่น ห้องโฮมรูมที่เน้นการสะท้อนความรู้สึก การใช้กิจกรรมกลุ่มเล็ก หรือวงสนทนาแบบไม่ตัดสิน ทำให้พวกเขากล้าคิด กล้าทำ และกล้าเปลี่ยนแปลงตนเอง

ด้านครู ครูมีความรู้สึกภาคภูมิใจในบทบาทใหม่ ครูส่วนใหญ่สะท้อนความรู้สึกว่า ภายใต้การดำเนินงานส่งเสริมวินัยเชิงบวก ครูไม่ได้ทำหน้าที่เพียง “ผู้สอน” หรือ “ผู้ควบคุมพฤติกรรม” ของนักเรียนเหมือนในอดีต แต่กลายเป็น “ผู้ออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้” ที่มุ่งเน้นการสร้างสัมพันธภาพ ความเข้าใจ และการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน หลายคนรู้สึกภูมิใจที่ได้เป็นผู้นำกิจกรรมที่ส่งผลให้เด็กเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเชิงบวก เช่น การสื่อสารดีขึ้น การขอโทษและให้อภัยกัน การตั้งเป้าหมายส่วนตัว หรือการควบคุมอารมณ์ได้ดียิ่งขึ้น ครูมีความรู้สึกอบอุ่นและใกล้ชิดกับนักเรียน

ครูหลายท่านรู้สึกว่ บรรยากาศในห้องเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น จากห้องเรียนที่เต็มไปด้วยกฎระเบียบและความตึงเครียด กลายเป็นพื้นที่ปลอดภัยที่นักเรียนกล้าแสดงออก แสดงความคิดเห็น และเรียนรู้ร่วมกัน ครูรู้สึกได้ถึงสายสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นมากขึ้นเมื่อนักเรียนมาขอคำปรึกษา หรือแสดงความไว้วางใจ ครูบางคนถึงกับกล่าวว่า “การเรียนรู้ที่แท้จริงเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อครูกับนักเรียนไว้วางใจกัน” และครูมีความรู้สึกท้าทายและตื่นเต้น ในขณะเดียวกัน ครูบางคนสะท้อนความรู้สึกว่าการนำแนวทางวินัยเชิงบวกมาใช้ถือเป็น “ความท้าทาย” เพราะต้องเปลี่ยนวิธีคิด วิธีสอน และบริหารจัดการพฤติกรรมอย่างสิ้นเชิง โดยเฉพาะในช่วงแรกที่ยังไม่มั่นใจว่าจะได้ผลจริงหรือไม่ แต่เมื่อเห็นพัฒนาการของนักเรียน ก็เริ่มเกิดความมั่นใจมากขึ้น และมีแรงบันดาลใจที่จะเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง

ด้านผู้บริหาร มีความรู้สึกภาคภูมิใจในทีมงาน ผู้บริหารสะท้อนความรู้สึกชื่นชมในทีมงานครู ที่สามารถเปลี่ยนแปลงแนวคิดและวิธีการจัดการพฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างมีนวัตกรรม โดยเฉพาะเมื่อเห็นว่าครูสามารถเป็นผู้นำกิจกรรมโดยใช้หลักวินัยเชิงบวกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถถ่ายทอดไปสู่การเปลี่ยนแปลงของนักเรียนได้จริง ผู้บริหารมีความรู้สึกตระหนักในความจำเป็นของการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารบางท่านสะท้อนว่าการขับเคลื่อนวินัยเชิงบวกนั้นยังต้องการความต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านแผนงานที่ยังไม่สมบูรณ์ การจัดการภาระงานของครู และการเชื่อมโยงกับตัวชี้วัด KRA/KPI อย่างเป็นระบบ ซึ่งถือเป็นความท้าทายที่ต้องวางแผนแก้ไขร่วมกันอย่างจริงจัง และความรู้สึกเปิดรับและพร้อมสนับสนุน สุดท้าย ผู้บริหารสะท้อนว่าตนเองได้เรียนรู้ว่าบทบาทของผู้นำเชิงรุกนั้นไม่ใช่เพียงการสั่งการหรือประเมินผล แต่คือการ “อยู่เคียงข้าง” ทีมงาน สนับสนุนทั้งในด้านจิตใจและทรัพยากร และเป็นผู้ประสานให้ทุกฝ่ายในโรงเรียนทำงานสอดประสานกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านผู้ปกครอง ผู้ปกครองมีความรู้สึกภาคภูมิใจและเชื่อมั่นในโรงเรียน ผู้ปกครองที่มีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรม เช่น ประชุมผู้ปกครอง กิจกรรมพัฒนาครอบครัว หรือเวทีสะท้อนผล รู้สึกว่าตนเองได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่าในฐานะ “หุ้นส่วนการศึกษา” ไม่ใช่เพียงผู้เฝ้าสังเกตพฤติกรรมลูกเท่านั้น ผู้ปกครองมีความภูมิใจที่โรงเรียนให้ความสำคัญกับบทบาทของครอบครัวในการร่วมพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน อีกทั้งผู้ปกครองมีความรู้สึกดีใจที่ได้เห็นลูกเปลี่ยนแปลงผู้ปกครองส่วนใหญ่แสดงความรู้สึกชื่นใจเมื่อเห็นพฤติกรรมของบุตรหลานมีความรับผิดชอบ มีน้ำใจ และสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น บางครอบครัวสะท้อนว่าบุตรหลานเริ่มใช้คำพูดเชิงบวกกับตนเอง เช่น “ผมพยายามแล้ว” หรือ “วันนี้ผมใจเย็นกว่าวันก่อน” ซึ่งถือเป็นพัฒนาการที่เห็นได้ชัด

ประเด็นที่ 2 การเรียนรู้ใหม่และความเข้าใจใหม่

ด้านนักเรียน นักเรียนมีการเรียนรู้ใหม่และความเข้าใจใหม่ในกระบวนการส่งเสริมวินัยเชิงบวกได้เปิดโอกาสให้ นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงถึงความหมายของคำว่า “การรับผิดชอบ

ตนเอง” และ “การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเคารพและสร้างสรรค์” นักเรียนส่วนใหญ่ มีความตระหนักได้ว่า พฤติกรรมของตนมีผลกระทบต่อทั้งเพื่อนร่วมชั้น ครู และบรรยากาศการเรียนรู้โดยรวม การมีส่วนร่วมในการตั้งข้อตกลงห้องเรียน การได้รับฟังความคิดเห็นจากครูและเพื่อนอย่างเท่าเทียม และการมีโอกาเลือกแนวทางการแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดข้อขัดแย้ง เป็นบทเรียนชีวิตที่ทรงคุณค่าสำหรับพวกเขา นักเรียนส่วนใหญ่เรียนรู้ว่าความผิดพลาดไม่ใช่สิ่งที่ต้องหลบซ่อน แต่คือโอกาสในการเติบโต และการยอมรับความผิดของตนเองคือจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริง นอกจากนี้ นักเรียนยังได้ฝึกฝนทักษะชีวิตที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อาทิ ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ การเจรจาต่อรอง การตั้งเป้าหมายส่วนตัว และการสะท้อนผลตนเองหลังทำกิจกรรม ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้เหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยให้พวกเขาเป็นนักเรียนที่มีวินัยเท่านั้น แต่ยังเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคต

ด้านครู ครูมีความเข้าใจใหม่ในกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นไม่จำกัดเฉพาะการเข้าใจนิยามของ “วินัยเชิงบวก” เท่านั้น หากแต่เป็นการตระหนักในบทบาทของตนในฐานะ “ผู้อำนวยความสะดวกทางพฤติกรรม” มากกว่าผู้ควบคุม ครูส่วนใหญ่กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงภายในที่ลึกซึ้ง จากเดิมที่เน้นการควบคุมพฤติกรรมภายนอกของนักเรียนด้วยคำสั่งและบทลงโทษ กลายเป็นการเน้นการรับฟังอย่างลึกซึ้ง การสร้างพื้นที่แห่งความไว้วางใจในห้องเรียน และการมองเห็นศักยภาพของนักเรียนแต่ละคนในฐานะปัจเจกบุคคล ครูตระหนักว่าพฤติกรรมไม่เหมาะสมของนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นผลจากความดื้อรั้นหรือขาดวินัย หากแต่เป็นเสียงสะท้อนจากความต้องการบางประการที่ยังไม่ถูกเติมเต็ม เช่น ความรู้สึกไม่เป็นที่ยอมรับ ความไม่มั่นใจในตนเอง หรือประสบการณ์ความรุนแรงที่บ้าน การได้เรียนรู้ที่จะเข้าใจเบื้องหลังของพฤติกรรม ทำให้ครูสามารถตอบสนองอย่างมีความเมตตาและใช้กลยุทธ์การเสริมแรงในเชิงบวกอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ครูยังได้เรียนรู้วิธีการวางแผนการเรียนการสอนแบบใหม่ ที่บูรณาการทักษะทางอารมณ์และสังคมเข้ากับเนื้อหาวิชาการอย่างกลมกลืน เช่น การใช้วรรณกรรมเยาวชนเพื่อส่งเสริมความเข้าใจเรื่องความเห็นอกเห็นใจ การออกแบบกิจกรรมกลุ่มเพื่อฝึกการสื่อสารแบบไม่ใช้ความรุนแรง หรือแม้แต่การใช้กระบวนการตั้งคำถามเชิงจริยธรรมในวิชาสังคมศึกษา ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นผลลัพธ์ของการเรียนรู้ใหม่ที่ครูได้จากการทดลองปฏิบัติจริง

ด้านผู้บริหาร ผลจากการสะท้อนและการติดตามการดำเนินงาน ทำให้ผู้บริหารได้เรียนรู้ถึงบทบาทเชิงระบบที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก กล่าวคือ ผู้บริหารมิใช่เพียงผู้สนับสนุนด้านนโยบายหรือทรัพยากร แต่ต้องเป็นผู้นำเชิงเปลี่ยนแปลง (Transformational Leader) ที่สามารถเชื่อมโยงความคิดของบุคลากร กระตุ้นแรงบันดาลใจ และออกแบบโครงสร้างภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาพฤติกรรมอย่างเป็นองค์รวม ผู้บริหารได้เรียนรู้ว่าการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความเมตตา ความร่วมมือ และการเติบโตจากภายใน ต้องอาศัยการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ การให้คำแนะนำแบบไม่ตัดสิน และการให้โอกาสครูในการสะท้อนตนเองอย่างต่อเนื่อง

ด้านผู้ปกครอง ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวินัยเชิงบวกทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ในระดับครอบครัว ผู้ปกครองหลายท่านสะท้อนว่า ได้ทบทวนรูปแบบการเลี้ยงดูของตนเอง และเริ่มตระหนักว่าการใช้เสียงดัง การลงโทษทางร่างกาย หรือการเปรียบเทียบลูกกับผู้อื่น ล้วนเป็นรูปแบบที่ส่งผลต่อการพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็ก ผู้ปกครองได้เรียนรู้ทักษะการสื่อสารเชิงบวก เช่น การตั้งคำถามปลายเปิด การรับฟังโดยไม่แทรกแซง การให้คำชมในเชิงพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจง และการจัดสภาพแวดล้อมในบ้านให้สนับสนุนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ นอกจากนี้ ผู้ปกครองยังได้ตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกับโรงเรียนอย่างเป็นระบบ โดยเห็นว่าการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนจะสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยความร่วมมืออย่างจริงจังระหว่างบ้านกับโรงเรียน ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่สำคัญจากเดิมที่ผู้ปกครองมองว่าการจัดการพฤติกรรมเป็นหน้าที่ของครูเพียงฝ่ายเดียว

ประเด็นที่ 3 การดำเนินการตามกระบวนการพัฒนา

ด้านนักเรียน การสะท้อนผลแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมบางรายการยังไม่สามารถถ่ายทอด “เป้าหมาย” และ “ความหมาย” ที่ชัดเจนต่อผู้เรียนได้ เช่น การตั้งข้อตกลงในห้องเรียนที่มีลักษณะเป็นทางการเกินไป หรือการใช้ภาษาที่เด็กไม่เข้าใจ ส่งผลให้นักเรียนรับรู้ว่าจะต้อง “ทำตาม” มากกว่าการมีส่วนร่วมในการออกแบบพฤติกรรมของตนเอง บางกรณีพบว่าข้อตกลงที่ตั้งไว้ไม่มีการทบทวนร่วมกับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง นักเรียนจึงมองว่าเป็นสิ่งที่ “ครูบอกให้ทำ” มากกว่าการยึดถือร่วมกัน การขาดการติดตามผลพฤติกรรมในระดับรายบุคคลและการสะท้อนผลระหว่างการดำเนินกิจกรรม เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของกระบวนการพัฒนาในมิติของผู้เรียน

ด้านครู ครูสะท้อนว่าแม้จะมีเจตนาที่ชัดเจนและความตั้งใจสูงในการขับเคลื่อนกิจกรรมเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก แต่ในกระบวนการปฏิบัติงานจริงยังคงพบอุปสรรคบางประการ โดยเฉพาะในเรื่องของ “ข้อจำกัดด้านเวลา” ซึ่งครูหลายคนต้องปฏิบัติภารกิจประจำในแต่ละวันอย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นงานสอน งานธุรการ งานโครงการพิเศษ รวมถึงภารกิจด้านการประเมิน ทำให้บางกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังพบว่า การจัดลำดับความสำคัญ (Prioritization) ของกิจกรรมบางอย่างยังไม่เป็นระบบ ส่งผลให้บางกิจกรรมที่มีคุณค่าทางพฤติกรรมและสังคมสูง เช่น กิจกรรมสะท้อนตนเอง หรือกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน กลับไม่ได้รับการส่งเสริมอย่างต่อเนื่องเท่าที่ควร ครูบางคนสะท้อนว่า การขาดระบบติดตามและประเมินผลอย่างใกล้ชิดจากทีมบริหารในช่วงระหว่างดำเนินการ อาจทำให้กิจกรรมบางอย่างหลุดจากเป้าหมายหลักหรือไม่ได้ผลในระยะยาว

ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ได้สะท้อนในเวทีสะท้อนผลว่า แม้จะมีการวางแผนภาพรวมและแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดูแลกิจกรรมต่าง ๆ อย่างครบถ้วน แต่ยังพบว่า “จุดเสี่ยง” หรือกิจกรรมในกลุ่ม Red Zone ที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย ยังคงมีอยู่จำนวนหนึ่ง ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกสถานศึกษา เช่น ความไม่พร้อมของบุคลากรในบางระดับ ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในวัตถุประสงค์ของรูปแบบ การขาดเครื่องมือในการติดตามผลแบบ real-time ตลอดจนการขาดกลไกการสนับสนุนในระดับระบบ เช่น ทีมพี่เลี้ยง ผู้บริหารจึงมีแนวทางที่จะนำทีมครูกลับมาทบทวนกิจกรรมที่อยู่ใน Red Zone และดำเนินการออกแบบกิจกรรมใหม่ร่วมกัน โดยยึดเกณฑ์ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KRA/KPI) เป็นหลักในการกำหนดเป้าหมายพฤติกรรมที่สามารถวัดผลและประเมินได้จริง

ด้านผู้ปกครอง สะท้อนว่าบางโครงการที่โรงเรียนดำเนินการยังขาดการสื่อสารอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในเรื่อง “การมีส่วนร่วมในระดับครอบครัว” เช่น ไม่มีคู่มือหรือแนวทางที่ชัดเจนให้ผู้ปกครองเข้าใจว่าแต่ละกิจกรรมมีวัตถุประสงค์อย่างไร การมีแบบฟอร์มติดตามหรือช่องทางการสื่อสารสองทางระหว่างโรงเรียนและครอบครัวจึงยังเป็นเรื่องที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติมอย่างเร่งด่วน

ด้านผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ในการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก โรงเรียนได้รับคำแนะนำที่มีคุณค่าจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่เป็น “โค้ช” ซึ่งได้เสนอแนวทางสำคัญเพื่อการพัฒนาต่อไป ดังนี้ ควรเน้นการใช้ข้อมูลพฤติกรรมในเชิงวิเคราะห์ (Behavioral Analytics) ไม่ใช่เพียงบันทึกเชิงปริมาณ เช่น จำนวนนักเรียนที่กระทำผิดหรือเข้าร่วมกิจกรรม แต่ควรใช้การวิเคราะห์แนวโน้มเชิงลึก เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับบริบทในโรงเรียน ประเภทพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับปัจจัยครอบครัว เพื่อใช้ในการออกแบบกิจกรรมที่ตอบสนองต่อปัญหาเฉพาะเจาะจงได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดกิจกรรมในห้องเรียนควรมุ่งเน้นความปลอดภัยทางจิตใจ (Psychological Safety) ซึ่งเป็นรากฐานของการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่นักเรียนต้องแสดงความรู้สึก แสดงความคิดเห็น หรือเปิดเผยข้อผิดพลาดของตนเอง ครูควรได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะในการจัดการห้องเรียนแบบไม่ตัดสิน และสนับสนุนความหลากหลายของอารมณ์และพฤติกรรมของนักเรียน ส่งเสริมการจัดระบบ PLC อย่างต่อเนื่องและเป็นวาระของโรงเรียน ไม่ใช่การดำเนินงานแบบครั้งคราว โดยควรมีการวางแผนร่วมกันอย่างเป็นระบบ มีทีมอำนวยความสะดวก มีกรอบวิเคราะห์ประเด็นชัดเจน และจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ของเพื่อนครูในโรงเรียนเดียวกันหรือต่างโรงเรียน เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปรับปรุงแนวทางจัดการพฤติกรรมและการเรียนรู้ของนักเรียน สร้างกลไกการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอย่างเป็นระบบ เช่น การจัดเวทีผู้ปกครองในระดับชั้นเรียน การใช้แบบประเมินพฤติกรรมร่วมบ้าน-โรงเรียน การจัดอบรมผู้ปกครองเรื่องวินัยเชิงบวกในรูปแบบที่เข้าถึงง่าย และมีการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนที่บ้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การพัฒนาพฤติกรรมเกิดขึ้นในทุกบริบทชีวิตของเด็ก

2.13 ผลการประเมินการวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ระยะกลางน้ำ

ตาราง 65 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาวโดยผู้บริหารประเมินครู

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการกลางน้ำ ผู้บริหารประเมินครู			
1. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น	3.59	0.69	มากที่สุด
2. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้รอบคอบ	3.16	0.92	มาก
3. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนสุภาพ	3.51	0.74	มากที่สุด
4. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนที่มีชื่อเสียงและไว้วางใจได้	3.40	0.86	มาก
5. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนที่ดีดลใจได้อย่าง ชาญฉลาด	3.41	0.86	มาก
6. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง	3.41	0.85	มาก
7. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนที่มีไหวพริบ	3.44	0.81	มาก
8. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	3.44	0.82	มาก
9. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้ สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน	3.46	0.79	มาก
10. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรม ที่ไม่พึงประสงค์	3.47	0.78	มาก
11. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนแต่งกายและทรงผมตามระเบียบ	3.39	0.85	มาก
12. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน	3.44	0.80	มาก
13. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบการใช้ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/ยานพาหนะ	3.40	0.84	มาก
14. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนขออนุญาตออกนอกบริเวณ โรงเรียนหรือกลับบ้าน ก่อนเวลาเลิกเรียนเพื่อความปลอดภัย	3.58	0.73	มากที่สุด
15. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการ ลาป่วย และการรักษาความสะอาด	3.33	0.91	มาก

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
16. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนการปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว	3.18	0.99	มาก
17. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน	3.31	0.88	มาก
18. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ	3.59	0.81	มากที่สุด
19. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว	3.56	0.82	มากที่สุด
20. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการพูด	3.56	0.82	มากที่สุด
21. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น	3.59	0.78	มากที่สุด
22. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง	3.56	0.88	มากที่สุด
23. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม	3.61	0.75	มากที่สุด
24. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร	3.64	0.72	มากที่สุด
25. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น	3.61	0.82	มากที่สุด
26. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว	3.61	0.75	มากที่สุด
27. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเคารพเวลาและความเป็นระเบียบ	3.60	0.78	มากที่สุด
28. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น	3.56	0.82	มากที่สุด
29. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน	3.56	0.82	มากที่สุด
30. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง	3.65	0.75	มากที่สุด
31. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว	3.65	0.75	มากที่สุด
32. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.44	0.90	มาก

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
33. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	3.35	0.97	มาก
34. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น	3.57	0.74	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.49	0.68	มาก

จากตาราง 65 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว (KRA นักเรียน) ในกระบวนการกลางน้ำ ผู้บริหารประเมินครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$, S.D.= 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ได้แก่ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.75) และนักเรียนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.75) รองลงมา ได้แก่ นักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.64$, S.D.= 0.72) และนักเรียนมีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.61$, S.D.= 0.82)

ตาราง 66 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาวโดยครูประเมินนักเรียน

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการกลางน้ำ ครูประเมินนักเรียน			
1. นักเรียนมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น	3.59	0.69	มากที่สุด
2. นักเรียนเป็นผู้รอบคอบ	3.16	0.92	มาก
3. นักเรียนเป็นคนสุภาพ	3.51	0.74	มากที่สุด
4. นักเรียนเป็นคนที่ซื่อสัตย์และไว้วางใจได้	3.40	0.86	มาก
5. นักเรียนเป็นคนที่ตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด	3.41	0.86	มาก
6. นักเรียนเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง	3.41	0.85	มาก
7. นักเรียนเป็นคนที่คอยห่วงใย	3.44	0.81	มาก
8. นักเรียนปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	3.44	0.82	มาก
9. นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน	3.48	0.79	มาก
10. นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	3.47	0.78	มาก
11. นักเรียนแต่งกายและทรงผมตามระเบียบ	3.39	0.85	มาก
12. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน	3.44	0.80	มาก
13. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/ยานพาหนะ	3.40	0.84	มาก
14. นักเรียนขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้าน ก่อนเวลาเลิกเรียนเพื่อความปลอดภัย	3.56	0.73	มากที่สุด
15. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วยและการรักษาความสะอาด	3.33	0.91	มาก
16. นักเรียนการปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว	3.18	0.99	มาก
17. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน	3.31	0.88	มาก
18. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ	3.59	0.81	มากที่สุด
19. นักเรียนมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว	3.56	0.82	มากที่สุด
20. นักเรียนมีมารยาทในการพูด	3.56	0.82	มากที่สุด

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
21. นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น	3.59	0.78	มากที่สุด
22. นักเรียนมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง	3.56	0.88	มากที่สุด
23. นักเรียนมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม	3.61	0.75	มากที่สุด
24. นักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร	3.64	0.72	มากที่สุด
25. นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น	3.61	0.82	มากที่สุด
26. นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว	3.61	0.75	มากที่สุด
27. นักเรียนเคารพเวลาและความเป็นระเบียบ	3.60	0.78	มากที่สุด
28. นักเรียนแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น	3.56	0.82	มากที่สุด
29. นักเรียนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน	3.56	0.82	มากที่สุด
30. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง	3.65	0.75	มากที่สุด
31. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว	3.65	0.75	มากที่สุด
32. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.44	0.90	มาก
33. นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	3.35	0.97	มาก
34. นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น	3.57	0.74	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.49	0.68	มาก

จากตาราง 66 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว(KRA นักเรียน) ในกระบวนการกลางน้ำครูประเมินนักเรียน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$, S.D.= 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.75) และนักเรียนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.75) รองลงมา ได้แก่ นักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.64$, S.D.= 0.72) และนักเรียนมีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.61$, S.D.= 0.82)

ตาราง 67 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาวโดยนักเรียนประเมินตนเอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการกลางน้ำ นักเรียนประเมินตนเอง			
1. ฉันมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น	3.47	0.62	มาก
2. ฉันเป็นผู้รอบคอบ	3.55	0.60	มากที่สุด
3. ฉันเป็นคนสุภาพ	3.61	0.58	มากที่สุด
4. ฉันเป็นคนที่มีซื่อสัตย์และไว้วางใจได้	3.48	0.60	มาก
5. ฉันเป็นคนที่ตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด	3.51	0.62	มากที่สุด
6. ฉันเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง	3.52	0.62	มากที่สุด
7. ฉันเป็นคนที่คอยห่วงใย	3.70	0.55	มากที่สุด
8. ฉันปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	3.60	0.60	มากที่สุด
9. ฉันปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน	3.55	0.60	มากที่สุด
10. ฉันปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	3.59	0.60	มากที่สุด
11. ฉันแต่งกายและทรงผมตามระเบียบ	3.55	0.60	มากที่สุด
12. ฉันปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน	3.56	0.60	มากที่สุด
13. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/ยานพาหนะ	3.58	0.60	มากที่สุด
14. ฉันขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้าน ก่อนเวลาเลิกเรียนเพื่อความปลอดภัย	3.56	0.60	มากที่สุด
15. ฉันปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วย และการรักษาความสะอาด	3.55	0.60	มากที่สุด
16. ฉันการปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว	3.54	0.60	มากที่สุด
17. ฉันปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน	3.20	0.66	มาก
18. ฉันปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ	3.33	0.59	มาก
19. ฉันมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว	3.35	0.60	มาก
20. ฉันมีมารยาทในการพูด	3.27	0.59	มาก

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
21. ฉันมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น	3.27	0.59	มาก
22. ฉันมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง	3.24	0.58	มาก
23. ฉันมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม	3.22	0.57	มาก
24. ฉันมีมารยาทในการรับประทานอาหาร	3.31	0.59	มาก
25. ฉันมีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น	3.30	0.60	มาก
26. ฉันเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว	3.22	0.37	มาก
27. ฉันเคารพเวลาและความเป็นระเบียบ	3.24	0.58	มาก
28. ฉันแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น	3.21	0.56	มาก
29. ฉันปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน	3.38	0.61	มาก
30. ฉันมีความรับผิดชอบต่อตนเอง	3.37	0.61	มาก
31. ฉันมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว	3.38	0.31	มาก
32. ฉันมีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.42	0.61	มาก
33. ฉันตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	3.40	0.61	มาก
34. ฉันตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น	3.40	0.61	มาก
รวมเฉลี่ย	3.42	0.47	มาก

จากตาราง 67 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว (KRA นักเรียน) ในกระบวนการกลางน้ำ นักเรียนประเมินตนเอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$, S.D.= 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ฉันเป็นคนที่ยึดมั่นในตัวเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.70$, S.D.= 0.55) รองลงมา ได้แก่ ฉันเป็นคนสุภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D.= 0.58) และฉันปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D.= 0.60)

ตาราง 68 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทางโดยผู้บริหารประเมินครู

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการกลางน้ำ ผู้บริหารประเมินครู			
1. ครูมีอารมณ์เสมอต้นเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์)	3.54	0.80	มากที่สุด
2. ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข	3.75	0.58	มากที่สุด
3. ครูเคารพระดับพัฒนาของเด็ก	3.65	0.80	มากที่สุด
4. ครูแสดงความรักทางกายและคำพูด	3.70	0.68	มากที่สุด
5. ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	3.72	0.64	มากที่สุด
6. ครูให้กำลังใจนักเรียน	3.74	0.65	มากที่สุด
7. ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	3.72	0.67	มากที่สุด
8. ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน	3.77	0.60	มากที่สุด
9. ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน	3.77	0.59	มากที่สุด
10. ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น	3.66	0.75	มากที่สุด
11. ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง	3.65	0.80	มากที่สุด
12. ครูไม่ปล่อยปละเลย	3.59	0.69	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.69	0.57	มากที่สุด

จากตาราง 68 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (KRA ครู) ในกระบวนการกลางน้ำ ผู้บริหารประเมินครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.69$, S.D.= 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.77$, S.D.= 0.60) รองลงมา ได้แก่ ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.77$, S.D.= 0.59) และครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.75$, S.D.= 0.58)

ตาราง 69 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทางโดยนักเรียนประเมินครู

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการกลางน้ำ นักเรียนประเมินครู			
1. ครูมีอารมณ์สมอต้นเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์)	3.68	0.67	มากที่สุด
2. ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข	3.72	0.61	มากที่สุด
3. ครูเคารพระดับพัฒนาของเด็ก	3.74	0.60	มากที่สุด
4. ครูแสดงความรักทางกายและคำพูด	3.68	0.59	มากที่สุด
5. ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	3.66	0.68	มากที่สุด
6. ครูให้กำลังใจนักเรียน	3.58	0.74	มากที่สุด
7. ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	3.46	0.81	มาก
8. ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน	3.60	0.71	มากที่สุด
9. ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน	3.56	0.73	มากที่สุด
10. ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น	3.69	0.63	มากที่สุด
11. ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง	3.60	0.72	มากที่สุด
12. ครูไม่ปล่อยปะละเลย	3.55	0.74	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.63	0.50	มากที่สุด

จากตาราง 69 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (KRA ครู) ในกระบวนการกลางน้ำ นักเรียนประเมินครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.63$, S.D.= 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ครูเคารพระดับพัฒนาของเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.74$, S.D.= 0.60) รองลงมา ได้แก่ ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.72$, S.D.= 0.61) และครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.69$, S.D.= 0.63)

ตาราง 70 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทางโดยครูประเมินตนเอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการกลางน้ำ ครูประเมินตนเอง			
1. ครูมีอารมณ์เสมอต้นเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์)	3.73	0.45	มากที่สุด
2. ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข	3.80	0.41	มากที่สุด
3. ครูเคารพระดับพัฒนาของเด็ก	3.80	0.56	มากที่สุด
4. ครูแสดงความรักทางกายและคำพูด	3.86	0.51	มากที่สุด
5. ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	3.46	0.91	มาก
6. ครูให้กำลังใจนักเรียน	3.26	0.88	มาก
7. ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	3.60	0.82	มากที่สุด
8. ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน	3.72	0.45	มากที่สุด
9. ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน	3.73	0.70	มากที่สุด
10. ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น	3.86	0.51	มากที่สุด
11. ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง	3.93	0.25	มากที่สุด
12. ครูไม่ปล่อยปละเลย	3.80	0.41	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.71	0.35	มากที่สุด

จากตาราง 70 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (KRA ครู) ในกระบวนการกลางน้ำ ครูประเมินตนเอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.71$, S.D.= 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.25) รองลงมา ได้แก่ ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.51) ครูแสดงความรักทางกายและคำพูด มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.51) และครูเคารพระดับพัฒนาของเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.80$, S.D.= 0.56)

ตาราง 71 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก โดยผู้บริหารประเมินครู

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการกลางน้ำ ผู้บริหารประเมินครู			
1. ครูสามารถให้ความปลอดภัยกับเด็ก	3.16	0.92	มาก
2. ครูสามารถเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก	3.51	0.74	มากที่สุด
3. ครูสามารถให้ความต้องการเป็นอิสระของเด็ก ต้องการเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต	3.40	0.86	มาก
4. ครูสามารถให้นักเรียนรับรู้นิสัยใจคอและเคารพความเป็นตัวตนของเด็ก	3.41	0.86	มาก
5. ครูสามารถเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	3.41	0.85	มาก
6. ครูสามารถเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก	3.44	0.81	มาก
7. ครูสามารถเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.44	0.82	มาก
8. ครูสามารถเข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก	3.46	0.79	มาก
รวมเฉลี่ย	3.41	0.75	มาก

จากตาราง 71 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก (KRA ครู) ในกระบวนการกลางน้ำ ผู้บริหารประเมินครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.41$, S.D.= 0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.51$, S.D.= 0.74) รองลงมา ได้แก่ เข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$, S.D.= 0.79) และเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$, S.D.= 0.82)

ตาราง 72 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก โดยนักเรียนประเมินครู

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการกลางน้ำ นักเรียนประเมินครู			
1. ครูให้ความปลอดภัยกับเด็ก	3.50	0.78	มากที่สุด
2. ครูเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก	3.49	0.80	มาก
3. ครูส่งเสริมความต้องการเป็นอิสระของเด็ก ต้องการเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต	3.27	0.89	มาก
4. ครูรับรู้นิสัยใจคอและเคารพความเป็นตัวตนของเด็ก	3.48	0.81	มาก
5. ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	3.47	0.82	มาก
6. ครูเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก	3.66	0.69	มากที่สุด
7. ครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.91	0.35	มากที่สุด
8. ครูเข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก	3.96	0.25	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.59	0.57	มากที่สุด

จากตาราง 72 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก (KRA ครู) ในกระบวนการกลางน้ำ นักเรียนประเมินครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.59$, S.D.= 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ครูเข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.96$, S.D.= 0.25) รองลงมา ได้แก่ ครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.91$, S.D.= 0.35) และครูเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.66$, S.D.= 0.69)

ตาราง 73 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก โดยครูประเมินตนเอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการกลางน้ำ ครูประเมินตนเอง			
1. ฉันทสร้างความปลอดภัยกับเด็ก	3.86	0.35	มากที่สุด
2. ฉันทเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก	3.66	0.61	มากที่สุด
3. ฉันทส่งเสริมความต้องการเป็นอิสระของเด็กการเรียนรู้และฝึกทักษะชีวิต	3.46	0.83	มาก
4. ฉันทรับรู้นิสัยใจคอและคาบความเป็นตัวตนของเด็ก	3.73	0.70	มากที่สุด
5. ฉันทเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	3.86	0.51	มากที่สุด
6. ฉันทเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมของเด็ก	3.80	0.41	มากที่สุด
7. ฉันทเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.66	0.61	มากที่สุด
8. ฉันทเข้าใจในการเรียนรู้ที่จะจัดการด้วยตนเองของเด็ก	3.66	0.61	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.71	0.29	มากที่สุด

จากตาราง 73 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก (KRA ครู) ในกระบวนการกลางน้ำ ครูประเมินตนเอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.71$, S.D.= 0.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ฉันทเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.51) รองลงมา ได้แก่ ฉันทสร้างความปลอดภัยกับเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.35) และฉันทเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมของเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.80$, S.D.=0.41)

ตาราง 74 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา โดยผู้บริหารประเมินครู

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการกลางน้ำ ผู้บริหารประเมินครู			
1. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีวิธีการจัดการความ คับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ	3.47	0.78	มาก
2. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการ ดำรงชีวิต	3.39	0.85	มาก
3. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนการแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา)	3.59	0.69	มากที่สุด
4. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความเคารพสิทธิของ ตนเองและผู้อื่น	3.16	0.92	มาก
5. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความมั่นใจในการ รับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย	3.51	0.74	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.42	0.62	มาก

จากตาราง 74 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา (KRA นักเรียน) ในกระบวนการกลางน้ำ ผู้บริหารประเมินครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$, S.D.= 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.59$, S.D.= 0.69) รองลงมา ได้แก่ ความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.51$, S.D.= 0.74) และวิธีการจัดการความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$, S.D.= 0.78)

ตาราง 75 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหาโดยครูประเมินนักเรียน

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการกลางน้ำ ครูประเมินนักเรียน			
1. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีวิธีการจัดการความคับข้องใจหรือความขัดแย้งและความโกรธ	3.54	0.80	มากที่สุด
2. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต	3.75	0.58	มากที่สุด
3. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา)	3.65	0.80	มากที่สุด
4. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	3.70	0.68	มากที่สุด
5. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย	3.72	0.64	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.67	0.64	มากที่สุด

จากตาราง 75 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา (KRA นักเรียน) ในกระบวนการกลางน้ำ ครูประเมินนักเรียน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.67$, S.D.= 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ให้เด็กมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.75$, S.D.= 0.58) รองลงมา ได้แก่ ความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.72$, S.D.= 0.64) และให้ความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.70$, S.D.= 0.68)

ตาราง 76 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา โดยนักเรียนประเมินตนเอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการกลางน้ำ นักเรียนประเมินตนเอง			
1. นักเรียนมีวิธีการจัดการความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ	3.50	0.58	มากที่สุด
2. นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต	3.57	0.54	มากที่สุด
3. นักเรียนมีการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา)	3.56	0.56	มากที่สุด
4. นักเรียนมีความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	3.77	0.49	มากที่สุด
5. นักเรียนมีความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย	3.62	0.55	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.61	0.40	มากที่สุด

จากตาราง 76 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา (KRA นักเรียน) ในกระบวนการกลางน้ำ นักเรียนประเมินตนเอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.61$, S.D.= 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ให้ความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.77$, S.D.= 0.49) รองลงมา ได้แก่ ความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.62$, S.D.= 0.55) และให้เด็กมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.57$, S.D.= 0.54)

ตาราง 77 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวกโดยผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการกลางน้ำ ผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง			
1. ผู้ปกครองมุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก	3.40	0.86	มาก
2. ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก	3.41	0.86	มาก
3. ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม	3.41	0.85	มาก
4. ผู้ปกครองให้นักเรียนได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง	3.44	0.81	มาก
5. ผู้ปกครองช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี	3.44	0.82	มาก
6. ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ	3.46	0.79	มาก
รวมเฉลี่ย	3.43	0.78	มาก

จากตาราง 77 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก (KRA ผู้ปกครอง) ในกระบวนการกลางน้ำ ผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$, S.D.= 0.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$, S.D.= 0.79) รองลงมา ได้แก่ ช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดีที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$, S.D.= 0.82) และให้เด็กได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$, S.D.= 0.81)

ตาราง 78 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวกโดยครูประเมินผู้ปกครอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการกลางน้ำ ครูประเมินผู้ปกครอง			
1. ผู้ปกครองมุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก	3.74	0.65	มากที่สุด
2. ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก	3.72	0.67	มากที่สุด
3. ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม	3.77	0.60	มากที่สุด
4. ผู้ปกครองให้นักเรียนได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง	3.77	0.59	มากที่สุด
5. ผู้ปกครองช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี	3.66	0.75	มากที่สุด
6. ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ	3.65	0.80	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.72	0.64	มากที่สุด

จากตาราง 78 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก (KRA ผู้ปกครอง) ในกระบวนการกลางน้ำ ครูประเมินผู้ปกครอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.72$, S.D.= 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ เข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.77$, S.D.= 0.60) รองลงมา ได้แก่ ให้เด็กได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.77$, S.D.= 0.59) และมุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.74$, S.D.= 0.65)

ตาราง 79 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวกโดยผู้ปกครองประเมินตนเอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการกลางน้ำ ผู้ปกครองประเมินตนเอง			
1. ผู้ปกครองมุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก	3.54	0.75	มากที่สุด
2. ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก	3.43	0.75	มาก
3. ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม	3.38	0.81	มาก
4. ผู้ปกครองให้นักเรียนได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง	3.54	0.71	มาก
5. ผู้ปกครองช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี	3.59	0.70	มากที่สุด
6. ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ	3.33	0.80	มาก
รวมเฉลี่ย	3.47	0.50	มาก

จากตาราง 79 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก (KRA ผู้ปกครอง) ในกระบวนการกลางน้ำ ผู้ปกครองประเมินตนเอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$, S.D.= 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.59$, S.D.= 0.70) รองลงมา ได้แก่ มุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.54$, S.D.= 0.75) และให้เด็กได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.54$, S.D.= 0.71)

ตาราง 80 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยครูประเมินผู้บริหาร

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการกลางน้ำ ครูประเมินผู้บริหาร			
1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว	3.60	0.50	มากที่สุด
2. ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ	3.80	0.41	มากที่สุด
3. ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ	3.60	0.73	มากที่สุด
4. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ	4.00	0.00	มากที่สุด
5. ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี	3.33	0.81	มาก
6. ผู้บริหารมีวิธีและเทคนิค มีวิธีและเทคนิค แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก แนวทางการตัดสินใจ แก้ปัญหาต่างๆอย่างถูกต้อง	3.00	0.84	มาก
7. ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง	3.20	1.01	มาก
8. ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี	3.53	0.63	มากที่สุด
9. ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี	3.46	0.91	มาก
10. ผู้บริหารมีติดตาม ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง	3.46	0.91	มาก
รวมเฉลี่ย	3.14	0.42	มาก

จากตาราง 80 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก(KRA ผู้บริหาร) ในกระบวนการกลางน้ำ ครูประเมินบริหาร โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.14$, S.D.= 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.00$, S.D.= 0.00) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.80$, S.D.= 0.41) และผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.60$, S.D.= 0.50)

ตาราง 81 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการกลางน้ำ ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร			
1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว	3.69	0.66	มากที่สุด
2. ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ	3.36	0.87	มาก
3. ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ	3.63	0.72	มากที่สุด
4. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ	3.60	0.76	มากที่สุด
5. ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี	3.58	0.78	มากที่สุด
6. ผู้บริหารมีวิธีและเทคนิค มีวิธีและเทคนิค แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก แนวทางในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆอย่างถูกต้อง	3.56	0.60	มากที่สุด
7. ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง	3.61	0.72	มากที่สุด
8. ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี	3.56	0.78	มากที่สุด
9. ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี	3.56	0.77	มากที่สุด
10. ผู้บริหารมีติดตาม ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง	3.60	0.72	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.21	0.55	มาก

จากตาราง 81 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (KRA ผู้บริหาร) ในกระบวนการกลางน้ำ ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.21$, S.D.= 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.69$, S.D.= 0.66) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.63$, S.D.= 0.72) และผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.61$, S.D.= 0.72)

ตาราง 82 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยผู้บริหารประเมินตนเอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการกลางน้ำ ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร			
1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว	4.00	0.00	มากที่สุด
2. ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ	4.00	0.00	มากที่สุด
3. ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ	4.00	0.00	มากที่สุด
4. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ	4.00	0.00	มากที่สุด
5. ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี	4.00	0.00	มากที่สุด
6. ผู้บริหารมีวิธีและเทคนิค มีวิธีและเทคนิค แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก แนวทางในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างอย่างถูกต้อง	4.00	0.00	มากที่สุด
7. ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง	4.00	0.00	มากที่สุด
8. ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี	4.00	0.00	มากที่สุด
9. ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี	4.00	0.00	มากที่สุด
10. ผู้บริหารมีติดตาม ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง	3.00	3.00	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.50	0.00	มากที่สุด

จากตาราง 82 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (KRA ผู้บริหาร) ในกระบวนการกลางน้ำ ผู้บริหารประเมินตนเอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.00$, S.D.= 0.00) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดทุกรายการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.00$ S.D.= 0.00) และผู้บริหารมีติดตาม ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.50$, S.D.= 3.00)

ตาราง 83 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาวในกระบวนการระยะกลางน้ำ ในภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมินระยะกลางน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว			
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.56	0.82	มากที่สุด
2. ครูประเมินนักเรียน	3.49	0.68	มาก
3. นักเรียนประเมินตนเอง	3.42	0.47	มาก

จากตาราง 83 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว ในกระบวนการระยะกลางน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู ครูประเมินนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และนักเรียนประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ($\bar{X} = 3.42- 3.56$)

ตาราง 84 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง ในกระบวนการระยะกลางน้ำ ในภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมินระยะกลางน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง			
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.69	0.57	มากที่สุด
2. นักเรียนประเมินครู	3.63	0.50	มากที่สุด
3. ครูประเมินตนเอง	3.71	0.35	มากที่สุด

จากตาราง 84 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง ในกระบวนการระยะกลางน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู นักเรียนประเมินครู และครูประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.63- 3.71$)

ตาราง 85 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก ในกระบวนการระยะกลางน้ำ ในภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมินระยะกลางน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก			
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.41	0.75	มาก
2. นักเรียนประเมินครู	3.59	0.57	มากที่สุด
3. ครูประเมินตนเอง	3.71	0.29	มากที่สุด

จากตาราง 85 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก ในกระบวนการระยะกลางน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู นักเรียนประเมินครู และครูประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ($\bar{X} = 3.41- 3.71$)

ตาราง 86 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา ในกระบวนการระยะกลางน้ำ ในภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมินระยะกลางน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการแก้ปัญหา			
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.42	0.62	มาก
2. ครูประเมินนักเรียน	3.67	0.64	มากที่สุด
3. นักเรียนประเมินตนเอง	3.61	0.40	มากที่สุด

จากตาราง 86 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา ในกระบวนการระยะกลางน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู ครูประเมินนักเรียน และนักเรียนประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ($\bar{X} = 3.42 - 3.67$)

ตาราง 87 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวกในกระบวนการระยะกลางน้ำ ในภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมินระยะกลางน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก			
1. ผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง	3.43	0.78	มาก
2. ครูประเมินผู้ปกครอง	3.72	0.64	มากที่สุด
3. ผู้ปกครองประเมินตนเอง	3.47	0.50	มาก

จากตาราง 87 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะกลางน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง ครูประเมินผู้ปกครอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D.= 0.64) และผู้ปกครองประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ($\bar{X} = 3.43- 3.72$)

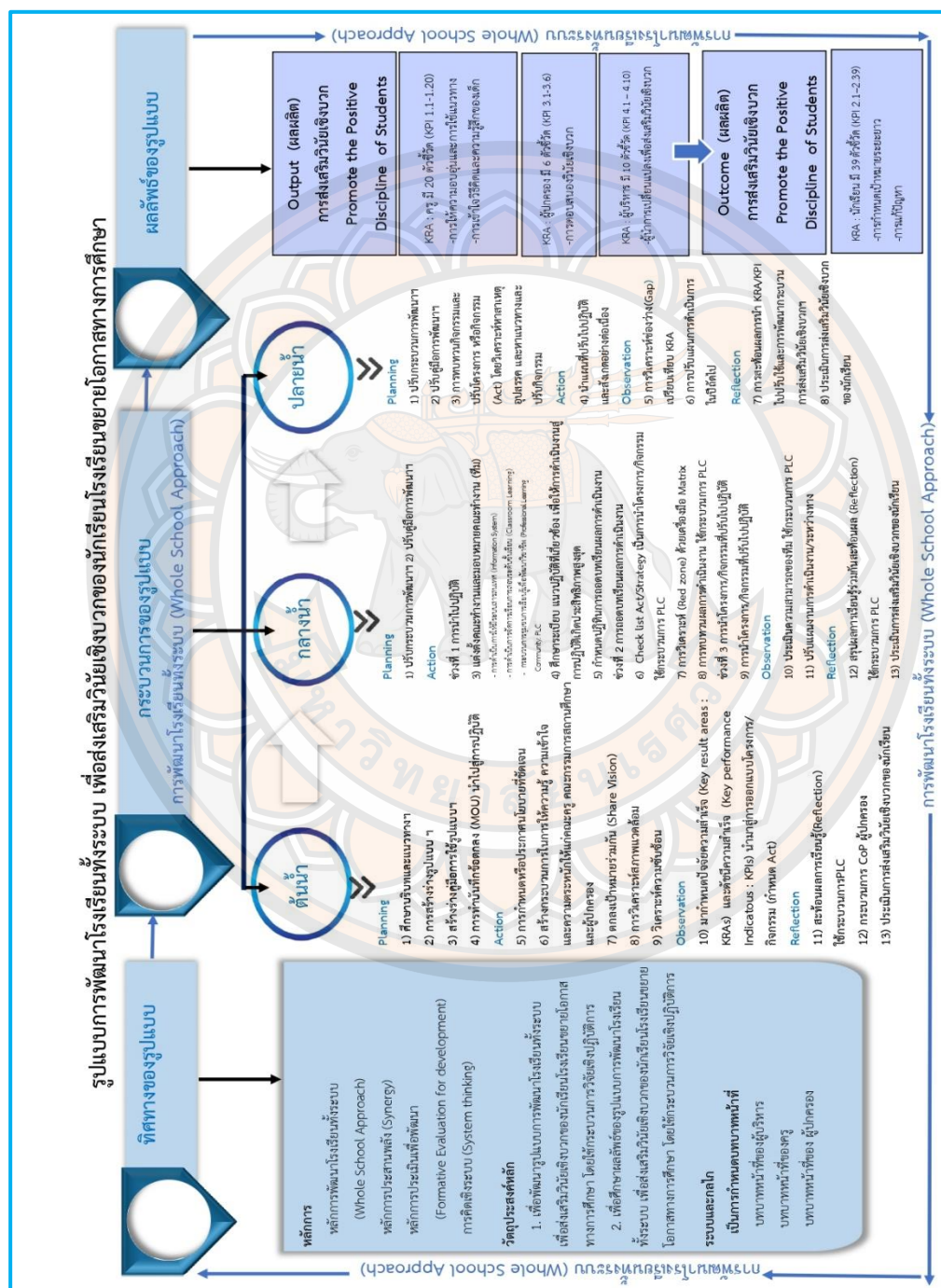
ตาราง 88 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะกลางน้ำ ในภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมินระยะกลางน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก			
1. ครูประเมินผู้บริหาร	3.14	0.42	มาก
2. ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร	3.21	0.55	มาก
3. ผู้บริหารประเมินตนเอง	3.50	0.00	มากที่สุด

จากตาราง 88 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของโรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะกลางน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยครูประเมินผู้บริหาร ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร และผู้บริหารประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ($\bar{X} = 3.14- 3.50$)

ตอนที่ 3 ผลการดำเนินการระยะปลายน้ำ

3.1 ผลการปรับกระบวนการพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา



ภาพ 20 แสดงผลการปรับกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (ระยะปลายน้ำ)

จากภาพ 20 มีการปรับกระบวนการพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดังนี้

ผู้วิจัยได้นำผลการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) จากขั้นการสะท้อนผลการพัฒนา ซึ่งเป็นการดำเนินงานระยะต้นน้ำ ใน 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 ความรู้สึกที่เกิดขึ้น ประเด็นที่ 2 การเรียนรู้ใหม่และความเข้าใจใหม่ และประเด็นที่ 3 การดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ มาปรับกระบวนการพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและปรับคู่มือรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ปรับกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้มีการดำเนินงานสอดคล้องกับกระบวนการของการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ของกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ให้เป็นกระบวนการให้ชัดเจน โดยได้ปรับรายละเอียดให้ชัดเจน ซึ่งได้แก่ ผลผลิต (Output) ตัวชี้วัด KRA ครู จำนวน 20 ตัวชี้วัด KRA ผู้บริหาร จำนวน 10 ตัวชี้วัด KRA ผู้ปกครอง จำนวน 6 ตัวชี้วัด และผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (Outcome) KRA นักเรียน จำนวน 39 ตัวชี้วัด

3.2 ผลการปรับคู่มือการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

จากการปรับปรุงคู่มือการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยโรงเรียนบ้านสุขสำราญได้ขยายขอบเขตของเนื้อหาให้ครอบคลุมบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและภาคีที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนอย่างรอบด้านมากยิ่งขึ้น โดยเพิ่มเติมประโยชน์ที่เกิดจากการนำคู่มือฉบับปรับปรุงไปใช้ มีดังต่อไปนี้

1. นักเรียนได้รับการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาอย่างเต็มศักยภาพและมีคุณภาพในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
2. ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมใช้คู่มือหรือได้รับ ผลกระทบจากการใช้คู่มือเกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน
3. ได้นวัตกรรมเชิงคุณค่าในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนที่เกิดจากกระบวนการ ของการใช้คู่มือในช่วงระหว่างกระบวนการหรือหลังสิ้นสุดกระบวนการ

3.3 ผลการทบทวนและปรับโครงการหรือกิจกรรม (Act)

โรงเรียนนำโครงการ/กิจกรรมที่ปฏิบัติแล้วในชั้น มาให้สมาชิกในทีมเห็นข้อมูลร่วมกัน ทบทวนและปรับโครงการหรือกิจกรรม (Act) พร้อมแสดงความคิดเห็นว่ายังไม่สำเร็จที่ส่วนใดร่วมกันวิเคราะห์ว่าสาเหตุที่เป็นอุปสรรคที่ทำให้ไม่ได้ตามเป้าหมาย ผลการทบทวนโครงการ / กิจกรรมหรือ (Act) ดังตาราง 89

ตาราง 89 แสดงผลการทบทวนและปรับโครงการหรือกิจกรรม (Act)

กลุ่มเป้าหมาย(KRA) และตัวชี้วัด (KPI) ที่ต้องการ เปลี่ยนแปลง	โครงการ / กิจกรรม (Act)	ผลการดำเนินงาน ที่ยังไม่สำเร็จได้ตามตัวชี้วัด	ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ไม่ได้ตามเป้าหมาย
KRA ครู KPI1.5 ครูเข้าใจความต้องการของเด็ก เข้าใจความรู้สึกของเด็ก	Act11 - กิจกรรมการปรับเปลี่ยนมุมมองและทัศนคติที่มีต่อสถานการณ์ต่างๆ	1.ครูบางท่านยังไม่สามารถเข้าใจและระบุความต้องการของเด็กได้ชัดเจน แม้จะมีการพยายามเปลี่ยนมุมมองในเรื่องของการรับรู้และเข้าใจเด็ก แต่ครูบางท่านอาจยังไม่สามารถแยกแยะหรือเข้าใจความต้องการที่แท้จริงของนักเรียนในหลากหลายมุมมอง เช่น ความรู้สึกที่ซ่อนเร้นหรือความต้องการที่เด็กไม่สามารถแสดงออกได้อย่างชัดเจน 2. การตอบสนองต่อความรู้สึกของเด็กยังไม่เหมาะสม ครูอาจยังไม่สามารถใช้วิธีการหรือเทคนิคในการเข้าถึงและตอบสนองต่อความรู้สึกของเด็กได้อย่างเหมาะสม เช่น เมื่อเด็กมีปัญหาทางอารมณ์หรือปัญหาครอบครัว ครูอาจไม่	1. การขาดทักษะในการอ่านอารมณ์และความรู้สึกของเด็ก ครูบางท่านอาจไม่มีทักษะในการอ่านอารมณ์หรือความรู้สึกของเด็กอย่างละเอียด ซึ่งทำให้ไม่สามารถระบุหรือเข้าใจความต้องการที่แท้จริงของเด็กได้ 2.ภาระงานมากเกินไป: ครูอาจมีภาระงานที่มากเกินไป จึงทำให้ไม่สามารถให้ความสนใจต่อความต้องการหรือความรู้สึกของเด็กได้อย่างเต็มที่ เพราะต้องแบ่งเวลาไปกับงานอื่นๆ ที่สำคัญ

กลุ่มเป้าหมาย(KRA) และตัวชี้วัด (KPI) ที่ต้องการ เปลี่ยนแปลง	โครงการ / กิจกรรม (Act)	ผลการดำเนินงาน ที่ยังไม่สำเร็จได้ตามตัวชี้วัด	ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ไม่ได้ตามเป้าหมาย
		สามารถเข้าใจและช่วยเหลือ เด็กได้ตามที่ควร 3. การสื่อสารที่ไม่ตรงกับ ความรู้สึกของเด็ก: แม้จะมี การพยายามปรับทัศนคติใน เรื่องการมองมุมกลับหรือ เปลี่ยนมุมมอง แต่การสื่อสาร หรือวิธีการที่ใช้ในห้องเรียน อาจยังไม่สะท้อนหรือไม่ได้ ตรงกับความรู้สึกของเด็ก อย่างแท้จริง	
KRA ผู้บริหาร KPI 3.1.4 : เป็น ผู้นำ กระบวนการพัฒนาครู และผู้บริหารด้วย กระบวนการชุมชนการ เรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community)	Act3 กิจกรรมการ พัฒนาตนเองด้านการ พัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก	ผู้บริหารมีบทบาทในการ สนับสนุนเชิงนโยบายและ ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาวินัย เชิงบวก แต่การขับเคลื่อน เชิงระบบยังไม่ต่อเนื่องใน ระดับห้องเรียน-	ขาดระบบติดตามผลที่ ชัดเจน, การมอบหมาย ภารกิจยังไม่ครอบคลุมทุก กลุ่มเป้าหมาย, และยังไม่ มีการโค้ชหรือสะท้อนผล อย่างสม่ำเสมอ-
KRA ผู้ปกครอง KPI 12 : ผู้ปกครอง คำนึงถึงความคิดและ ความรู้สึกของเด็ก	Act3 โครงการฝึกทักษะ การฟังเชิงลึก (Empathic Listening) เข้าใจความคิด ความรู้สึก และมุมมองของเด็ก	1.ผู้ปกครองไม่สามารถเข้าใจ มุมมองของเด็กเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม: บางครั้ง ผู้ปกครองอาจไม่ได้รับข้อมูล หรือไม่รู้จักรวธีการเข้าถึง มุมมองของเด็กเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม เช่น เด็กอาจ มองสิ่งแวดล้อมในมุมที่ แตกต่างจากผู้ใหญ่ หรือมี ความรู้สึกเกี่ยวกับการ	1. การขาดความรู้และการ ตระหนักถึงปัญหา สิ่งแวดล้อม: ผู้ปกครองบาง คนอาจยังไม่ตระหนักถึง ปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือไม่ เข้าใจถึงความสำคัญของ การให้ ความรู้ด้าน สิ่งแวดล้อมแก่เด็ก ทำให้ ไม่ให้ความสำคัญกับการ

กลุ่มเป้าหมาย(KRA) และตัวชี้วัด (KPI) ที่ต้องการ เปลี่ยนแปลง	โครงการ / กิจกรรม (Act)	ผลการดำเนินงาน ที่ยังไม่สำเร็จได้ตามตัวชี้วัด	ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ไม่ได้ตามเป้าหมาย
		ปกป้องสิ่งแวดล้อมในรูปแบบที่ผู้ปกครองไม่เข้าใจ	สร้างมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม 2. การขาดเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมกับเด็ก: ผู้ปกครองบางคนอาจมีภาระงานที่มากจนไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมหรือทำกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับเด็กได้ เช่น การร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นหรือการสร้างกิจกรรมทางสิ่งแวดล้อมในบ้าน
KRA นักเรียน			
KPI 1.1.5 นักเรียนเป็นคนที่ตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด KPI 1.1.23 : นักเรียนมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม KPI 1.2.5 : ความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย	Act6 กิจกรรมวินัยสู่ความสำเร็จ ผ่านการตั้งกฎเกณฑ์และการสร้างแรงจูงใจเชิงบวก	1. นักเรียนยังไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาดในสถานการณ์ต่าง ๆ นักเรียนบางคนอาจยังคงเลือกตัดสินใจโดยไม่พิจารณาถึงผลกระทบที่ตามมา หรือไม่สามารถพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบ 2. ขาดทักษะในการวิเคราะห์และประเมินผลการตัดสินใจ: นักเรียนอาจขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์และประเมินผลของการตัดสินใจ เช่น การคาดการณ์ผลลัพธ์ที่อาจเกิดขึ้นจากการตัดสินใจแต่ละครั้ง 3. นักเรียนบางคนอาจไม่ให้ความสำคัญกับมารยาท เช่น	1. ขาดทักษะการคิดวิเคราะห์และการวิเคราะห์นักเรียนบางคนอาจไม่มีทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณหรือวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียด ซึ่งทำให้ไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด 2. ขาดประสบการณ์ในการตัดสินใจ: นักเรียนที่ไม่มีโอกาสได้ฝึกฝนการตัดสินใจในสถานการณ์จริงอาจไม่รู้วิธีการพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุด หรืออาจขาดความมั่นใจในการตัดสินใจ 3. นักเรียนอาจไม่ได้รับการฝึกฝนเกี่ยวกับมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่

กลุ่มเป้าหมาย(KRA) และตัวชี้วัด (KPI) ที่ต้องการ เปลี่ยนแปลง	โครงการ / กิจกรรม (Act)	ผลการดำเนินงาน ที่ยังไม่สำเร็จได้ตามตัวชี้วัด	ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ไม่ได้ตามเป้าหมาย
		พูดเสียงดังในขณะเรียน หรือไม่ตั้งใจฟังผู้อื่นพูด 4. นักเรียนยังไม่สามารถรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทายได้อย่างมั่นใจ นักเรียนอาจไม่สามารถจัดการกับสถานการณ์ที่มีความกดดันหรือท้าทาย เช่น การสอบ การทำงานกลุ่ม หรือการพูดในที่สาธารณะ โดยที่ยังคงมีความวิตกกังวลสูง 5. การแสดงออกในสถานการณ์ที่ท้าทายยังไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง เมื่อเผชิญกับสถานการณ์ที่ยากลำบาก นักเรียนอาจยังแสดงออกในลักษณะที่ขาดความมั่นใจ เช่น หลีกเลี่ยง การแสดงความคิดเห็นหรือการตัดสินใจ 6. ขาดทักษะในการรับมือกับอารมณ์ในสถานการณ์ที่เครียดหรือท้าทาย นักเรียนอาจยังไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีเมื่อเจอสถานการณ์ท้าทาย เช่น การตอบสนองที่โกรธหรือเครียดเกินไปเมื่อเผชิญกับความท้าทาย	ประชุมอย่างเพียงพอ ซึ่งทำให้พวกเขาขาดความเข้าใจและทักษะในการปฏิบัติ 4. ขาดทักษะในการจัดการอารมณ์และความเครียด: นักเรียนบางคนอาจยังไม่มีทักษะในการรับมือกับอารมณ์หรือความเครียด เช่น การหายใจลึก ๆ หรือการคิดอย่างมีสติเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ท้าทาย 5. การขาดการสนับสนุนจากผู้ใหญ่หรือครู หากนักเรียนไม่ได้รับการสนับสนุนที่เพียงพอจากครูหรือผู้ปกครองในเรื่องของการสร้างความมั่นใจ หรือไม่มีการให้คำแนะนำในช่วงเวลาที่ต้องเผชิญกับความท้าทาย อาจทำให้พวกเขารู้สึกไม่มั่นใจและขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง

จากผลการประเมินความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้าน KRA ครู KRA ผู้บริหาร KRA ผู้ปกครอง และ KRA นักเรียน ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ของโรงเรียนบ้านสุขสำราญ สามารถสรุปการประเมินตามเป้าหมายของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โรงเรียนบ้านสุขสำราญว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ดังตาราง 90

ตาราง 90 แสดงผลสรุปการประเมินตามเป้าหมายของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ

รายการ	เป็นไปตาม เป้าหมาย	ไม่เป็นไปตาม เป้าหมาย
KRA ครู		
1. ครูมีอารมณ์เสมอดต้นเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์)	✓	
2. ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข	✓	
3. ครูเคารพระดับพัฒนาของเด็ก	✓	
4. ครูแสดงความรักทางกายและคำพูด	✓	
5. ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	✓	
6. ครูให้กำลังใจนักเรียน	✓	
7. ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	✓	
8. ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน	✓	
9. ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน	✓	
10. ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น	✓	
11. ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง	✓	
12. ครูไม่ปล่อยปละเลย	✓	
13. ครูให้ความปลอดภัยกับเด็ก	✓	
14. ครูการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก	✓	
15. ครูส่งเสริมความต้องการเป็นอิสระของเด็กต้องการเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต	✓	
16. ครูรับรู้สนใจคอและเคารพความเป็นตัวตนของเด็ก	✓	
17. ครูเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก	✓	
18. ครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล	✓	

รายการ	เป็นไปตาม เป้าหมาย	ไม่เป็นไปตาม เป้าหมาย
19. ครูเข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก	✓	
20. ครูเข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก	✓	
KRA ผู้ปกครอง		
1. ผู้ปกครองมุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก	✓	
2. ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก	✓	
3. ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม	✓	
4. ผู้ปกครองให้เด็กได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง	✓	
5. ผู้ปกครองช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี	✓	
6. ผู้ปกครองผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ	✓	
KRA ผู้บริหาร		
1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว	✓	
2. ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ	✓	
3. ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ	✓	
4. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ	✓	
5. ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี	✓	
6. ผู้บริหารมีวิธีและเทคนิค มีวิธีและเทคนิค แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก แนวทางในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆอย่างถูกต้อง	✓	
7. ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง	✓	
8. ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี	✓	
9. ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี	✓	
10. ผู้บริหารมีติดตาม ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง	✓	
KRA นักเรียน		
1. นักเรียนมีการคิดอย่างสร้างสรรค์	✓	
2. นักเรียนเป็นผู้รอบคอบ	✓	
3. นักเรียนเป็นคนสุภาพ	✓	
4. นักเรียนเป็นคนที่มีชื่อเสียงและไว้วางใจได้	✓	

รายการ	เป็นไปตาม เป้าหมาย	ไม่เป็นไปตาม เป้าหมาย
5. นักเรียนเป็นคนที่ตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด	✓	
6. นักเรียนเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง	✓	
7. นักเรียนเป็นคนที่คอยห่วงใย	✓	
8. นักเรียนปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	✓	
9. นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สิน ของโรงเรียน	✓	
10. นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	✓	
11. ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง	✓	
12. ครูไม่ปล่อยปะละเลย	✓	
13. ครูให้ความปลอดภัยกับเด็ก	✓	
14. ครูการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก	✓	
15. ครูส่งเสริมความต้องการเป็นอิสระของเด็กต้องการเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต	✓	
16. ครูรับรู้นิสัยใจคอและเคราพความเป็นตัวตนของเด็ก	✓	
17. ครูเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก	✓	
18. ครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล	✓	
19. ครูเข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก	✓	
20. ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	✓	
21. ครูให้กำลังใจนักเรียน	✓	
22. ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	✓	
23. ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน	✓	
24. ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน	✓	
25. ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น	✓	
26. ครูเข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก	✓	
27. ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	✓	
28. ครูให้กำลังใจนักเรียน	✓	
29. ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	✓	
30. ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน	✓	

รายการ	เป็นไปตาม เป้าหมาย	ไม่เป็นไปตาม เป้าหมาย
31. ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน	✓	
32. ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	✓	
33. ครูให้กำลังใจนักเรียน	✓	
34. ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	✓	
35. ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน	✓	
36. ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	✓	
37. ครูให้กำลังใจนักเรียน	✓	
38. ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	✓	
39. ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน	✓	

จากตาราง 90 แสดงผลสรุปการประเมินตามเป้าหมายการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โรงเรียนบ้านสุขสำราญ พบว่า การประเมินตามเป้าหมายของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โรงเรียนบ้านสุขสำราญ เป็นไปตามเป้าหมายทุกตัวชี้วัด

3.4 ผลการนำแผนที่ปรับปรุงปฏิบัติ และสังเกตอย่างต่อเนื่อง

พบว่า ผลการปฏิบัติงานของครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง นักเรียน (การสอน / กิจกรรม / โครงการที่รับผิดชอบ) พบว่า ผลการสังเกตการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมของครู/ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ในการปฏิบัติงานในการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (ครูรู้สึกว่าคุณเองยังมีกระบวนการส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่ดีขึ้นมาก และเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในตัวครู นักเรียน และผู้ปกครอง อย่างเป็นรูปธรรม และเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ รวมทั้งดำเนินการตามกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินที่กำหนดไว้

3.4.1 การปฏิบัติงานของผลที่เกิดกับครู ผลที่เกิดกับผู้บริหาร ผลที่เกิดกับผู้ปกครอง ผลที่เกิดกับนักเรียน ผลที่เกิดกับโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากร พบว่า เกิดการเปลี่ยนแปลงดังนี้

3.4.1.1 ผลที่เกิดกับครู

เมื่อมีการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในโรงเรียน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับครูจะมีหลายด้านที่สำคัญ ทั้งในแง่ของทักษะการสอน วิธีการบริหารชั้นเรียน และการทำงานร่วมกับนักเรียนและผู้ปกครอง ดังนี้

1) การปรับเปลี่ยนวิธีการสอนและการบริหารชั้นเรียน

- การใช้วิธีการที่เน้นความเข้าใจและการสนับสนุน ครูมีการปรับวิธีการสอนและการจัดการชั้นเรียนให้เน้นการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีของนักเรียน เช่น การใช้รางวัล การเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาด้วยการพูดคุย หรือการสื่อสารที่สร้างสรรค์มากกว่าการใช้บทลงโทษ
- การใช้การสอนที่มีส่วนร่วม ครูมีการพัฒนาทักษะในการสอนที่ให้โอกาสนักเรียนแสดงความคิดเห็น แก้ไขปัญหา และเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งจะช่วยพัฒนาทัศนคติของนักเรียนให้เป็นบวก

2) การพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารและความสัมพันธ์กับนักเรียน

- การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ครูมีการมุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและเชื่อมโยงกับนักเรียนมากขึ้น โดยการฟังความคิดเห็นของนักเรียน เข้าใจความรู้สึกและความต้องการของพวกเขา เพื่อช่วยให้การส่งเสริมวินัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- การใช้การสื่อสารเชิงบวก ครูได้รับการฝึกฝนในการใช้วิธีการสื่อสารที่เป็นบวกและสร้างแรงจูงใจ เช่น การชมเชยเมื่อมีพฤติกรรมที่ดี และการให้คำแนะนำในการปรับปรุงตัวเองแทนการลงโทษ

3) การเพิ่มบทบาทในการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง

- การร่วมมือกับผู้ปกครอง ครูมีบทบาทมากขึ้นในการติดต่อสื่อสารและร่วมมือกับผู้ปกครองในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยการสร้างเครือข่ายการสนับสนุนระหว่างโรงเรียนและบ้าน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีในระยะยาว
- การจัดกิจกรรมร่วมกัน ครูมีการจัดกิจกรรมหรือเวิร์กช็อปสำหรับผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการสร้างวินัยเชิงบวกและการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียน

4) การพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ของครู

- การพัฒนาทักษะการจัดการพฤติกรรม ครูได้รับการพัฒนาในด้านทักษะการจัดการพฤติกรรมที่เน้นการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน
- การมีความยืดหยุ่นในการปรับตัว การส่งเสริมวินัยเชิงบวกจะทำให้ครูต้องมีความยืดหยุ่นในการปรับตัวและปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนแต่ละคนมากขึ้น

5) การเปลี่ยนแปลงในทัศนคติของครู

- การมองพฤติกรรมที่ไม่ดีเป็นโอกาสในการพัฒนา ครูเริ่มมองพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนเป็นโอกาสในการพัฒนาและการเรียนรู้ แทนที่จะมองเป็นปัญหาหรือสิ่งที่ต้องได้รับการลงโทษ การเน้นการพัฒนาโดยรวม ครูเริ่มมุ่งเน้นการพัฒนานักเรียนในทุกด้าน ทั้งด้านวิชาการและพฤติกรรม ซึ่งช่วยให้ครูได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์ของนักเรียน

3.4.1.2 ผลที่เกิดกับผู้บริหาร

มีการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ส่งผลต่อหลายด้าน ทั้งในแง่ของวิธีการบริหาร การสร้างบรรยากาศในโรงเรียน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการเปลี่ยนแปลงดังนี้

1) การเปลี่ยนแปลงในวิธีการบริหารจัดการ

- จากการใช้บทลงโทษมาเป็นการส่งเสริมและให้โอกาส ผู้บริหารจะมีการปรับแนวทางจากการใช้บทลงโทษที่ ไปสู่การใช้วิธีการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีและการให้โอกาสนักเรียนในการปรับปรุงตัวเอง การสร้างระบบการเรียนรู้ที่เน้นพฤติกรรมที่ดี ผู้บริหารมีการปรับระบบการจัดการต่าง ๆ เช่น การให้รางวัล การประเมินผลที่เน้นพฤติกรรมที่สร้างสรรค์มากกว่าการลงโทษสำหรับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

2) การสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้

- การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในโรงเรียน ผู้บริหารจะมีการส่งเสริมบรรยากาศที่เปิดกว้างและเป็นมิตร ซึ่งช่วยให้นักเรียนรู้สึกปลอดภัยและมีความมั่นใจในการแสดงออก

- การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง การสื่อสารและการทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายต่าง ๆ จะเข้มข้นมากขึ้น เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและวินัยเชิงบวก

3) การพัฒนาทักษะและความสามารถของนักเรียน

- การพัฒนาทักษะทางสังคม ผู้บริหารส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะทางสังคม เช่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น การรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนพัฒนาเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม

- การส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหา ผู้บริหารมีการใช้วิธีการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนสามารถจัดการกับความท้าทายและการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) การเปลี่ยนแปลงในทัศนคติของผู้บริหาร

- การมุ่งเน้นการพัฒนาทั้งด้านวิชาการและพฤติกรรม ผู้บริหารเข้าใจถึงความสำคัญของการพัฒนาในทุกด้านของนักเรียน ไม่เพียงแต่ด้านวิชาการ แต่ยังรวมถึงการพัฒนาพฤติกรรมและทักษะทางสังคม

- การใช้แนวทางบวกในการแก้ไขปัญหา ผู้บริหารมองปัญหาวินัยเชิงลบในมุมที่เป็นโอกาสในการพัฒนานักเรียน และจะใช้วิธีการที่ไม่ทำให้เกิดความรู้สึกแค้นหรือผิดหวังกับนักเรียน

3.4.1.3 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้ปกครอง

เมื่อมีการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในโรงเรียน ผลที่เกิดขึ้นกับผู้ปกครองจะมีหลายด้านที่สำคัญ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงนี้ไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียน แต่ยังส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาของเด็กด้วย โดยมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญดังนี้

1) การเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

- การติดต่อสื่อสารที่ดีขึ้น ผู้ปกครองได้รับการติดต่อสื่อสารจากโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักเรียน ทั้งด้านพฤติกรรมและการเรียนรู้ ทำให้ผู้ปกครองมีข้อมูลและสามารถมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีของบุตรหลานได้

- การทำงานร่วมกับครูและโรงเรียน ผู้ปกครองมีบทบาทในการร่วมมือกับครูและโรงเรียนในการสนับสนุนการส่งเสริมวินัยเชิงบวก การจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและบ้านจะช่วยเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาของนักเรียน

2) การเปลี่ยนแปลงในทัศนคติและวิธีการดูแลบุตรหลาน

- การเน้นการสื่อสารเชิงบวกกับลูก ผู้ปกครองจะได้รับความรู้และทักษะในการใช้วิธีการสื่อสารเชิงบวก เช่น การให้คำแนะนำ การชมเชย และการใช้รางวัลในการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีแทนที่จะใช้วิธีการลงโทษ

- การเข้าใจพฤติกรรมของบุตรหลานมากขึ้น เมื่อโรงเรียนส่งเสริมวินัยเชิงบวก ผู้ปกครองจะมีความเข้าใจในพฤติกรรมของลูกมากขึ้น โดยรู้วิธีการจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและช่วยแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบ้านและโรงเรียน

- การสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน เมื่อโรงเรียนส่งเสริมวินัยเชิงบวก ผู้ปกครองจะรู้สึกว่าคุณค่าของโรงเรียนให้ความสำคัญกับการพัฒนาทั้งด้านวิชาการและพฤติกรรมของลูก ซึ่งส่งผลให้เกิดความไว้วางใจและความร่วมมือที่ดีระหว่างบ้านและโรงเรียน

- การร่วมมือในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรม: หากมีปัญหาพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ผู้ปกครองจะมีบทบาทในการช่วยแก้ไขปัญหาด้วยการสนับสนุนโรงเรียนและร่วมมือกับครูในการหาทางออกที่เหมาะสม

4) การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ดีในบ้าน

- การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้ปกครองมีการปรับวิธีการดูแลบุตรหลานในบ้าน เช่น การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เด็กมีการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางสังคมที่ดี ซึ่งเป็นการเสริมสร้างการพัฒนาในเชิงบวกให้กับนักเรียน

- การเป็นแบบอย่างที่ดี ผู้ปกครองมองเห็นถึงความสำคัญในการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุตรหลาน โดยการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่ดีและการจัดการกับความเครียดหรือความขัดแย้งในวิธีที่สร้างสรรค์

5) การพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์ของผู้ปกครอง

- การเรียนรู้วิธีการสร้างวินัยเชิงบวก ผู้ปกครองได้รับการฝึกอบรมหรือมีโอกาสเรียนรู้วิธีการในการสร้างวินัยเชิงบวก ซึ่งอาจช่วยให้ผู้ปกครองพัฒนาทักษะในการจัดการกับความท้าทายในการเลี้ยงดูบุตรหลาน

- การพัฒนาแนวคิดด้านการเลี้ยงดูที่มีประสิทธิภาพ เมื่อผู้ปกครองเห็นประโยชน์จากการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ผู้ปกครองจะเริ่มเข้าใจและนำแนวคิดนี้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ช่วยให้การเลี้ยงดูบุตรหลานเป็นไปในทางที่สร้างสรรค์และพัฒนา

3.4.1.4 ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

เมื่อมีการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในโรงเรียน ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจะมีการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน ทั้งในแง่ของพฤติกรรม การพัฒนาทักษะทางสังคม และการเรียนรู้ ซึ่งผลที่เกิดขึ้นได้ดังนี้

1) การพัฒนาพฤติกรรมที่ดี

- การแสดงออกถึงความรับผิดชอบ นักเรียนมีการแสดงออกถึงความรับผิดชอบในการกระทำของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการเรียน การปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลจากการได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนพฤติกรรมที่ดี

- การควบคุมอารมณ์และพฤติกรรม เมื่อได้รับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก นักเรียนจะสามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตัวเองได้ดีขึ้น เช่น การจัดการกับความโกรธหรือการแก้ไขปัญหภายในกลุ่มอย่างมีเหตุผล

2) การพัฒนาทักษะทางสังคม

- การทำงานร่วมกับผู้อื่น นักเรียนจะเรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นในลักษณะที่เป็นทีม โดยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการสนับสนุนซึ่งกันและกันในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้หรือกิจกรรมกลุ่ม

- การแสดงออกถึงความเห็นอกเห็นใจและการช่วยเหลือผู้อื่น การส่งเสริมวินัยเชิงบวกทำให้นักเรียนเรียนรู้การเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและสามารถแสดงออกถึงความรู้สึกดี ๆ ต่อเพื่อนร่วมชั้น ซึ่งจะช่วยสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและร่วมมือกันในห้องเรียน

3) การเพิ่มความมั่นใจในตัวเอง

- การได้รับการยอมรับและชมเชย การได้รับการชมเชยและการยอมรับเมื่อทำสิ่งที่ดี หรือแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมจะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในตัวเองของนักเรียน ทำให้นักเรียนรู้สึกภูมิใจและมีแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองต่อไป

- การรู้สึกปลอดภัยและมีคุณค่า เมื่อโรงเรียนสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ และพัฒนาอย่างบวก นักเรียนจะรู้สึกว่าตนเองมีค่าและได้รับการยอมรับจากครู เพื่อน และผู้ปกครอง

4) การเพิ่มทักษะในการแก้ไขปัญหา

- การเรียนรู้การจัดการกับความขัดแย้ง นักเรียนจะเรียนรู้วิธีการจัดการกับความขัดแย้ง และปัญหาต่าง ๆ โดยใช้วิธีการที่สร้างสรรค์และไม่ใช้ความรุนแรง เช่น การพูดคุยเพื่อหาทางออก หรือ การขอคำแนะนำจากผู้ใหญ่เมื่อมีปัญหาที่ซับซ้อน

- การรับมือกับความล้มเหลวอย่างมีสุขภาพจิตดี การเรียนรู้จากความผิดพลาดและการไม่ยอมแพ้จะช่วยให้เด็กพัฒนาความยืดหยุ่นทางจิตใจ (Resilience) ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในการรับมือกับความท้าทายในอนาคต

5) การพัฒนาการเรียนรู้และผลการศึกษา

- การมีสมาธิและการตั้งใจเรียน เมื่อพฤติกรรมที่ดีถูกส่งเสริมและยอมรับ นักเรียนจะรู้สึกมีความกระตือรือร้นในการเรียนและตั้งใจเรียนมากขึ้น เนื่องจากรู้สึกว่าการกระทำที่ดีของตนได้รับการยอมรับและส่งเสริม

- การรับผิดชอบต่อการเรียน การส่งเสริมวินัยเชิงบวกช่วยให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อ การเรียนและการทำที่บ้าน โดยไม่ต้องพึ่งพาการลงโทษหรือแรงกดดันจากผู้ใหญ่

3.4.1.5 ผลที่เกิดกับโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากร

1) ผู้บริหารมีทักษะในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และการส่งเสริมวินัยนักเรียน เพื่อให้การบริหารจัดการส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดย ผู้บริหารมี ทักษะที่สำคัญ ดังนี้

- ทักษะด้านภาวะผู้นำทางคุณธรรม (Moral Leadership Skills) เป็นแบบอย่างที่ดีใน ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่เน้นหลักคุณธรรม

2) ทักษะในการส่งเสริมวินัยนักเรียน (Discipline Promotion Skills) สร้างแนวทางการ พัฒนาวินัยนักเรียนที่สอดคล้องกับหลัก วินัยเชิงบวก บริหารจัดการระบบกฎระเบียบที่ชัดเจน ยุติธรรม และสอดคล้องกับพัฒนาการของนักเรียน สนับสนุนการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และ นักเรียนในการสร้างวินัยร่วมกัน

3) ทักษะการบริหารจัดการด้านคุณธรรมและวินัย (Ethical and Disciplinary Management Skills) วางระบบติดตามและประเมินผลการส่งเสริมคุณธรรมและวินัยอย่างต่อเนื่อง ใช้ การเสริมแรงทางบวก เพื่อกระตุ้นพฤติกรรมที่ดีในโรงเรียน ส่งเสริมกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรมและวินัย เช่น กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC)

4) ทักษะการสื่อสารและการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี (Communication and Organizational Culture Skills) ใช้การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมคุณธรรมและวินัย จัดเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาวินัยและคุณธรรม ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อพฤติกรรมที่ดีของนักเรียน การที่ผู้บริหารมีทักษะเหล่านี้ จะช่วยให้โรงเรียนสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวินัย ซึ่งส่งผลให้คุณภาพการจัดการศึกษาโดยรวมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างผลงานของผู้บริหาร ได้แก่

- 1) รางวัลบุคคลต้นแบบทางพระพุทธศาสนาที่ดั่งาม “เสาอศกผู้นำศีลธรรม” ประจำปีพุทธศักราช 2567 จากสมาคมผู้ทำคุณประโยชน์เพื่อพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย ร่วมกับศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย ในพระสังฆราชูปถัมภ์ และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- 2) การยกย่องเชิดชูเกียรติรางวัล “ครูชน คนคุณธรรม” ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประเภทผู้บริหารสถานศึกษา (ระดับดีมาก) ตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ประจำปี 2567
- 3) รางวัลเชิดชูเกียรติเป็น “ผู้บริหารเพชรดีเพชร” ระดับเหรียญทอง สายงานบริหาร เนื่องในโอกาสวันครู ครั้งที่ ๖๙ ประจำปี 2568
- 4) ได้รับคัดเลือกเป็น ศิษย์ปัจจุบันดีเด่น “รางวัลศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.พนัส หันนาคินทร์ จากมหาวิทยาลัยนเรศวร

5) ครูผู้สอนมีทักษะด้าน ภาวะผู้นำทางคุณธรรม (Moral Leadership Skills) ทักษะในการส่งเสริมวินัยนักเรียน (Discipline Promotion Skills โดยเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองที่ดี และหลักวินัยเชิงบวก การที่ครูผู้สอนมีทักษะด้านภาวะผู้นำทางคุณธรรม ทักษะในการส่งเสริมวินัยนักเรียน และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดี จะช่วยพัฒนานักเรียนให้เติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม มีจิตสำนึกแห่งความรับผิดชอบ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีคุณค่า ซึ่งจะส่งผลให้การศึกษารวมมีคุณภาพมากขึ้น

ตัวอย่างผลงานนวัตกรรมของครูและบุคลากร ได้แก่

- รางวัล ครูชนคนคุณธรรม ด้านครูผู้สอน “ระดับดีมาก” โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปี พ.ศ. 2567 (นางสาวเกศรา กาสา ตำแหน่ง ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านสุขสำราญ)

- การยกย่องเชิดชูเกียรติรางวัล “ครูชน คนคุณธรรม” ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประเภทผู้บริหารสถานศึกษา (ระดับดีมาก) ตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ประจำปี 2567 (นางสาวชนิสรา ยอดเถื่อน ตำแหน่ง ครู)

- การยกย่องเชิดชูเกียรติรางวัล “ครูชน คนคุณธรรม” ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประเภทผู้บริหารสถานศึกษา (ระดับดีมาก) ตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ประจำปี 2567 (นางสาวนันทภรณ์ จันทร์เชื้อ ตำแหน่ง ครู)

- วิทยากรอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาจริยคุณ ตามแนวทางการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. (นางสาวผลิดา เขียวปั้น ตำแหน่ง ครู)

6) การส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านกิจกรรม Open Class และการส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านกิจกรรม Classroom Meeting

7) การส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านกิจกรรม Open Class ซึ่งเป็นเวทีแสดงผลงานของครูส่งเสริมวินัยเชิงบวก ในโรงเรียนโดยสร้าง บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาและการสร้างสรรค์นวัตกรรม ครูได้มีโอกาส แลกเปลี่ยนแนวคิดและแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกในห้องเรียน และปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

ผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรม

- การเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดี ครูสามารถนำเสนอผลงานด้านการจัดการเรียนรู้เชิงบวก แสดงให้เห็นถึงวิธีการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี ของนักเรียนผ่านกิจกรรมและสื่อการสอนที่สร้างสรรค์

- การสร้างการยอมรับและความน่าเชื่อถือ ผลงานของครูได้รับการยอมรับ เป็นหลักฐานยืนยันว่านวัตกรรม และเทคนิค วิธีการ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก ส่งผลดีต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ครูคนอื่นสามารถนำไปใช้หรือปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพัฒนากลยุทธ์ร่วมกัน หลังการเปิดชั้นเรียน มีการประชุมกลุ่มเพื่อสะท้อนผลการสอน ช่วยให้ครูได้รับข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ สามารถพัฒนาเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครู (PLC) ครูได้รับโอกาสในการ พัฒนาแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียนผ่านการร่วมมือและแลกเปลี่ยนแนวคิด ทำให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง

- การสร้างความร่วมมือระหว่างครูผ่านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการประชุมกลุ่ม หลังการเปิดชั้นเรียน เปิดโอกาสให้ครูได้สะท้อนผลการสอน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และรับ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ซึ่งนำไปสู่การปรับปรุงกลยุทธ์การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

- การยกระดับคุณภาพการสอนบนพื้นฐานของวินัยเชิงบวกด้วยการเน้นกระบวนการ เรียนรู้ที่ส่งเสริม ความรับผิดชอบ การเคารพซึ่งกันและกัน และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ ปลอดภัย กิจกรรมนี้ช่วยให้ครูพัฒนาแนวทางการสอนที่ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียนได้อย่าง เป็นระบบ

- การส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านกิจกรรม Open Class ที่เต็มไปด้วยวินัยเชิงบวก กิจกรรม Open Class ไม่เพียงแต่พัฒนาศักยภาพของครูเท่านั้น แต่ยังช่วยสร้าง สภาพแวดล้อมแห่ง การเรียนรู้ที่อบอุ่น ส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีของนักเรียนผ่านการสนับสนุน แรงเสริมเชิงบวก และโอกาส ในการเรียนรู้ แทนการลงโทษ เป็นอีกหนึ่งแนวทางที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถสร้างวัฒนธรรมแห่งวินัย เชิงบวกได้อย่างยั่งยืน

ผลลัพธ์จากการดำเนินกิจกรรม

- นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกติกา และตระหนักในความรับผิดชอบของตนเอง นักเรียนไม่ได้รับกฎระเบียบจากครูเพียงฝ่ายเดียว แต่ มีโอกาสได้เสนอความคิดเห็น ปรับเปลี่ยน และ ตกลงร่วมกัน เมื่อนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการกำหนดกติกา พวกเขาจะมีความตระหนักใน ความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามอย่างเต็มใจ การให้โอกาสนักเรียนแสดงความคิดเห็นช่วยเสริมสร้าง ความเป็นเจ้าของกติกา (Ownership) ทำให้พวกเขารู้สึกว่าตนเองมีบทบาทสำคัญในห้องเรียน

- ส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีและลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การประชุมช่วยให้ นักเรียนมี พื้นที่ปลอดภัยในการพูดคุยถึงปัญหาและแนวทางแก้ไข นักเรียนสามารถ สะท้อนพฤติกรรมของตนเอง และของเพื่อน ทำให้เกิดการปรับปรุงตนเองโดยไม่ต้องใช้การลงโทษ ช่วยลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การทะเลาะเบาะแว้ง ความขัดแย้ง หรือการไม่เคารพกฎของห้องเรียน เพราะทุกคนมีโอกาสดแสดง ความรู้สึกและหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

- สร้างวัฒนธรรมการเคารพซึ่งกันและกัน นักเรียน เรียนรู้การฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ฝึกการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ และไม่ตัดสินผู้อื่น บรรยากาศของการประชุมช่วยสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง ครูและนักเรียน และ นักเรียนกับเพื่อนในห้อง นักเรียนได้ฝึก การสื่อสารที่ดี การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy) และการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี

- ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาด้วยเหตุผลและความร่วมมือ เมื่อเกิดความขัดแย้งระหว่าง นักเรียน กิจกรรม Classroom Meeting ช่วยให้พวกเขาได้พูดคุยและหาทางออกโดยใช้เหตุผลแทน การใช้ความรุนแรง นักเรียนได้ฝึกทักษะการเจรจาและการประนีประนอม ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการ

ใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น การแก้ไขปัญหาาร่วมกันช่วยให้เกิด บรรยากาศของความเป็นทีม และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในห้องเรียน

- ส่งเสริมแรงเสริมเชิงบวก และการให้โอกาสในการพัฒนา นักเรียนได้รับ คำชมและแรงเสริมเชิงบวก เมื่อพวกเขาแสดงพฤติกรรมที่ดี เช่น การรับผิดชอบ การช่วยเหลือเพื่อน หรือการทำตามกติกา นักเรียนที่เคยมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ได้รับโอกาสในการปรับปรุงตนเอง แทนที่จะถูกลงโทษโดยตรง Classroom Meeting เป็นพื้นที่ที่ครูสามารถใช้เทคนิคการเสริมแรงเชิงบวก เช่น การสะท้อนคำพูด (Reflective Listening), การใช้คำพูดเชิงบวก (Positive Language), และการให้กำลังใจ

- ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยและทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ Classroom Meeting เป็นเวทีให้ นักเรียนฝึกการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และเคารพความแตกต่างทางความคิด นักเรียนได้ฝึก การคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) และการตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง ส่งเสริมให้ นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และเข้าใจหลักการอยู่ร่วมกันในสังคม

กิจกรรม Classroom Meeting เป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยสร้างสภาพแวดล้อมที่ สนับสนุนการเรียนรู้ การรับผิดชอบตนเอง การเคารพซึ่งกันและกัน และการใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา นักเรียนสามารถ เติบโตเป็นบุคคลที่มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ ครูเองก็สามารถใช้กระบวนการนี้เป็นแนวทางในการจัดการห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพและสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนได้อย่างยั่งยืน

8) โรงเรียนบ้านสุขสำราญให้ความสำคัญกับ แนวทางวินัยเชิงบวก โดยใช้หลักในการพัฒนานักเรียนให้มี ระเบียบวินัย รับผิดชอบ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ผ่านการให้กำลังใจ เสริมแรงเชิงบวก และการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ มากกว่าการใช้การลงโทษ ด้วยผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมและชัดเจน โรงเรียนบ้านสุขสำราญได้รับ รางวัลและการยอมรับในระดับต่างๆ ซึ่งเป็นเครื่องยืนยันถึง ความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนโดยใช้แนวทางวินัยเชิงบวก ที่เน้นการสร้างพฤติกรรมที่ดีผ่านการสนับสนุนและการให้โอกาส มากกว่าการลงโทษ

ตัวอย่างผลงานโรงเรียน ได้แก่

- โรงเรียนบ้านสุขสำราญ เป็นสถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนได้คะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) รายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- โรงเรียนบ้านสุขสำราญ เป็นสถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนได้คะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) รายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ได้รับรางวัล “สุชาติ มีความสุข” รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2 ระดับ 5 ดาว ระดับกลุ่มโรงเรียน

9) ครูใช้แนวทางในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก เป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีระเบียบวินัย รับผิดชอบ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยเน้นการให้กำลังใจ เสริมแรงเชิงบวก และใช้แนวทางที่เข้าใจนักเรียนมากกว่าการลงโทษ ครูใช้แนวทางดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น นักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น เข้าใจถึงความสำคัญของระเบียบวินัย และสามารถควบคุมตนเองได้ดีขึ้น บรรยากาศภายในโรงเรียนจึงเต็มไปด้วยความร่วมมือและความเคารพซึ่งกันและกัน ครูได้พัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

ด้วยผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมและชัดเจนนี้ ครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านสุขสำราญได้รับรางวัลต่างๆ ซึ่งเป็นการยืนยันถึงความสำเร็จของแนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่เน้นการให้กำลังใจ และการสนับสนุนพฤติกรรมที่ดีมากกว่าการลงโทษ ด้วยความมุ่งมั่นของครูและการมีส่วนร่วมของนักเรียน โรงเรียนสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของเด็กทุกคน และได้รับรางวัลต่าง ๆ ได้แก่

- รางวัลระดับเหรียญทอง ชนะเลิศ กิจกรรมประกวดเพลงคุณธรรมระดับชั้น ม.1-ม.3 ระดับสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (นางสาวผลิตา เขียวปั้น)

- รางวัลระดับเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับ 1 กิจกรรมประกวดเพลงคุณธรรมระดับชั้น ป.4-ป.6 ระดับสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (นางสาวผลิตา เขียวปั้น)

- รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2 การแข่งขันหุ่นยนต์บังคับมือขั้นพื้นฐาน ประเภท หุ่นยนต์เลี้ยงแกะ ระดับประถมศึกษา โครงการแข่งขันหุ่นยนต์และกีฬาอีสปอร์ต ระดับอาเซียน ชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี (CPU'2stASEAN GRAND PRIX YOUTH ROBOTIC & ESPORTS COMPETITION 2024) (นายณเบศ ก้านดอกไม้)

- รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 3 การแข่งขันหุ่นยนต์ถ้วยรางวัลเกียรติยศ ประเภท หุ่นยนต์อัตโนมัติ Wall Line Track ระดับประถมศึกษา โครงการแข่งขันหุ่นยนต์และกีฬาอีสปอร์ต ระดับอาเซียน ชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี(CPU'2stASEAN GRAND PRIX YOUTH ROBOTIC & ESPORTS COMPETITION 2024) (นายธนดล ทองย้อย)

- รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 3 การแข่งขันหุ่นยนต์ถ้วยรางวัลเกียรติยศ ประเภท หุ่นยนต์อัตโนมัติ Wall Line Track ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โครงการแข่งขันหุ่นยนต์และกีฬาอีสปอร์ต

สปอร์ต ระดับอาเซียน ซึ่งถ้วยพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (CPU'2st ASEAN GRAND PRIX YOUTH ROBOTIC & ESPORTS COMPETITION 2024) (นายนฤเบศ ก้านดอกไม้)

- รางวัลระดับเหรียญทอง การแข่งขันหุ่นยนต์ด้วยรางวัลเกียรติยศ ประเภทหุ่นยนต์อัตโนมัติ Wall Line Track ระดับไม่เกินมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. โครงการแข่งขันหุ่นยนต์และกีฬาอีสปอร์ต ระดับอาเซียน ซึ่งถ้วยพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (CPU'2st ASEAN GRAND PRIX YOUTH ROBOTIC & ESPORTS COMPETITION 2024) (นายนฤเบศ ก้านดอกไม้)

- รางวัลระดับเหรียญทอง การแข่งขันหุ่นยนต์ด้วยรางวัลเกียรติยศ ประเภทหุ่นยนต์อัตโนมัติ Wall Line Track ระดับไม่เกินมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. โครงการแข่งขันหุ่นยนต์และกีฬาอีสปอร์ต ระดับอาเซียน ซึ่งถ้วยพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (CPU'2st ASEAN GRAND PRIX YOUTH ROBOTIC & ESPORTS COMPETITION 2024) (นายพัศกร คำผานาง)

- การคัดเลือกวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประเภทครูผู้สอน ปีงบประมาณ 2567 ระดับเหรียญทอง ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (นายนฤเบศ ก้านดอกไม้)

- รางวัลทองแดง การประกวดผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านผ่านห้องสมุดมีชีวิต ประเภทครูผู้สอน ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (นางสาวชนิสรา ยอดเดือน)

10) ครูได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และวินัยเชิงบวก ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ซึ่งส่งผลให้

- แนวปฏิบัติที่ดีได้รับการเผยแพร่และนำไปประยุกต์ใช้ ในบริบทที่แตกต่างกัน ส่งเสริมให้เกิดมาตรฐานร่วมในการพัฒนานักเรียน

- ครูได้รับมุมมองใหม่ๆ และแนวทางที่หลากหลาย ในการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนพฤติกรรมเชิงบวก

- เกิดความร่วมมือและเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน ทำให้สามารถพัฒนาแนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

- นักเรียนได้รับประโยชน์จากแนวทางที่พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และวินัยที่เข้มแข็ง

3.5 ผลการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap) เปรียบเทียบ KRA

ผลการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap) เป็นการสะท้อนผลการพัฒนาของโครงการ / กิจกรรม ต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ และเปรียบเทียบเพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าของการพัฒนาการของแต่ละ KRA แต่ละตัวชี้วัด (KPI) ผลการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap) ดังตาราง 91

ตาราง 91 แสดงผลการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap)

กลุ่มเป้าหมายที่ ต้องการเปลี่ยนแปลง ในโครงการ / กิจกรรม (KRA)	คะแนน (1-4)	สิ่งที่สำเร็จ	สิ่งที่ไม่สำเร็จ (Gap)	แนวทางการพัฒนา
KRA นักเรียน KPI 1 ผู้เรียนมีการคิด อย่างสร้างสรรค์ KPI 2 นักเรียนเป็นผู้ รอบคอบ KPI3 นักเรียนเป็นคน สุภาพ KPI4 นักเรียนเป็นคน ที่ซื่อสัตย์และไวใจได้ KPI5นักเรียนเป็นคน ที่ตัดสินใจได้ อย่างชาญฉลาด KPI6 นักเรียนเป็น คนที่ไม่ชอบใช้ ความรุนแรง KPI7นักเรียนเป็นคน ที่คอยห่วงใย KPI8 นักเรียน ปฏิบัติตนตามกฎ ของโรงเรียน	4	KPI 1 ผู้เรียนมีการคิด อย่างสร้างสรรค์ KPI 2 นักเรียนเป็นผู้ รอบคอบ KPI3 นักเรียนเป็นคน สุภาพ KPI4 นักเรียนเป็นคน ที่ซื่อสัตย์และไวใจได้ KPI6 นักเรียนเป็นคน ที่ไม่ชอบใช้ความ รุนแรง KPI7นักเรียนเป็นคน ที่คอยห่วงใย KPI8 นักเรียนปฏิบัติ ตนตามกฎของ โรงเรียน KPI9 นักเรียนปฏิบัติ ตามกฎเกี่ยวกับการ ใช้สถานที่และ ทรัพย์สินของโรงเรียน	KPI5นักเรียนเป็นคนที่ ตัดสินใจได้ อย่างชาญฉลาด KPI3 ผู้เรียนมีความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์คิด อย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และ แก้ปัญหา	1. โรงเรียนควร ส่งเสริมให้นักเรียน เข้าใจกระบวนการ ตัดสินใจและคิด วิเคราะห์อย่างเป็น ระบบ การสอนให้ นักเรียนใช้โมเดลการ ตัดสินใจ เช่น DECIDE Model(Define, Explore, Consider, Identify, Decide, Evaluate) 2 โรงเรียนควรจัด สถานการณ์จำลอง และกรณีศึกษาในการ ฝึกตัดสินใจและคิด วิเคราะห์ การเรียนรู้ผ่าน สถานการณ์จำลอง (Simulation) และ กรณีศึกษา (Case Study) เป็นเครื่องมือ

กลุ่มเป้าหมายที่ ต้องการเปลี่ยนแปลง ในโครงการ / กิจกรรม (KRA)	คะแนน (1-4)	สิ่งที่สำเร็จ	สิ่งที่ไม่สำเร็จ (Gap)	แนวทางการพัฒนา
KPI9 นักเรียน ปฏิบัติตามกฎ เกี่ยวกับการใช้ สถานที่และ ทรัพย์สินของ โรงเรียน		KPI 10 นักเรียนปฏิบัติ ตามกฎเกี่ยวกับ พฤติกรรมที่ไม่พึง ประสงค์		ที่ช่วยให้นักเรียนฝึก คิดและตัดสินใจอย่าง เป็นเหตุเป็นผล 3. จัดกิจกรรมที่เปิด โอกาสให้นักเรียนได้ การฝึกอภิปราย แลกเปลี่ยนความ คิดเห็นและการใช้ เหตุผลสนับสนุน ข้อเสนองานของตนเอง การเปิดโอกาสให้ นักเรียนอภิปรายและ แลกเปลี่ยนความ คิดเห็นกับผู้อื่น เช่น การจัดกิจกรรม โต้วาที (Debate) หรือ อภิปรายกลุ่ม (Group Discussion)
KPI 10 นักเรียน ปฏิบัติตามกฎ เกี่ยวกับพฤติกรรม ที่ไม่พึงประสงค์		KPI11 นักเรียนแต่ง กายและทรงผมตาม ระเบียบ		4. จัดกิจกรรมที่ พัฒนาให้มีทักษะใน การแก้ปัญหาเชิง สร้างสรรค์ เช่น Design Thinking หรือ Problem- Based Learning (PBL)
KPI11 นักเรียนแต่ง กายและทรงผม ตามระเบียบ		KPI12นักเรียนปฏิบัติ ตามระเบียบใน โรงเรียน		5. โรงเรียนควรสอนให้ นักเรียนเข้าใจค่านิยมและ จริยธรรมในการตัดสินใจ เช่น จัดกิจกรรมอภิปราย เกี่ยวกับค่านิยมศีลธรรม
KPI 12 นั ก เ รี ย น ปฏิบัติตามระเบียบ ในโรงเรียน		KPI14นักเรียนรขอ อนุญาตออกนอก บริเวณโรงเรียนหรือ กลับบ้าน ก่อนเวลา เลิกเรียน เพื่อความ ปลอดภัย		
KPI13 นักเรียน ปฏิบัติตามระเบียบ การใช้อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ใน โรงเรียน/ ยานพาหนะ		KPI15 นักเรียนปฏิบัติ ตามระเบียบเกี่ยวกับ การลาป่วย และการ รักษาความสะอาด		
KPI14นักเรียนรขอ อนุญาตออกนอก บริเวณโรงเรียน หรือกลับบ้าน ก่อน		KPI16 นั ก เ รี ย น การ ปฏิบัติตามข้อตกลง ของครอบครัว		
		KPI17นักเรียนปฏิบัติ ตามข้อตกลงของ โรงเรียน		

กลุ่มเป้าหมายที่ ต้องการเปลี่ยนแปลง ในโครงการ / กิจกรรม (KRA)	คะแนน (1-4)	สิ่งที่สำเร็จ	สิ่งที่ไม่สำเร็จ (Gap)	แนวทางการพัฒนา
เวลาเลิกเรียน เพื่อ ความปลอดภัย KP15 นักเรียน ปฏิบัติตามระเบียบ เกี่ยวกับการลา ป่วย และการ รักษาความสะอาด		KP18 นักเรียนปฏิบัติ ตามข้อตกลงในที่ สาธารณะ KP19 นั ก เ รี ย น มี มารยาทเกี่ยวกับการ แต่งกายและการ วางตัว		และผลกระทบของการ ตัดสินใจ 6. โรงเรียนควรใช้ เทคนิคการตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นการคิด วิเคราะห์ ครูสามารถใช้เทคนิค การตั้งคำถาม เช่น Socratic Questioning แล ะ คำถามปลายเปิดเพื่อ ฝึกการคิดอย่างลึกซึ้ง
KP16นักเรียนการ ป ฏิ บั ติ ต ำ ม ข ้อ ต ก ล ง ข อ ง ครอบครัว KP17นักเรียน ปฏิบัติตาม ข้อตกลงของ โรงเรียน		KP20 นักเรียนมี มารยาทในการพูด และการแสดง ความรู้สึก KP21 นักเรียนมี มารยาทในการแสดง ความเคารพและให้ เกียรติผู้อื่น		7. โรงเรียนควรมีการ ฝึก ให้ นั ก เ รี ย น สามารถมองปัญหา จากหลายมุมมอง การฝึกให้นักเรียน สามารถมองเห็น ปัญหาจากหลาย มุมมองจะช่วยให้พวก เขาคิดอย่างรอบคอบ และไม่ด่วนตัดสินใจ
KP18 นักเรียน ปฏิบัติตาม ข้อตกลงในที่ สาธารณะ KP19 นั ก เ รี ย น มี มารยาทเกี่ยวกับ การแต่งกายและ การวางตัว KP20 นักเรียนมี มารยาทในการพูด KP21 นักเรียนมี มารยาทในการ		KP22นักเรียนมี มารยาทในการยืน เดิน นั่ง KP23 นักเรียนมี มารยาทในห้องเรียน หรือสถานที่ประชุม KP24นักเรียนมี มารยาทในการ รับประทานอาหาร KP25นักเรียนมี มารยาทในการพูด		เช่น การจัด กั จ ก ร ร ม Perspective-Taking 8. โรงเรียนควรใช้ เทคโนโลยีช่วยเสริม การคิดวิเคราะห์ ใช้ Mind Mapping Software และ Fact- Checking Tools

กลุ่มเป้าหมายที่ ต้องการเปลี่ยนแปลง ในโครงการ / กิจกรรม (KRA)	คะแนน (1-4)	สิ่งที่สำเร็จ	สิ่งที่ไม่สำเร็จ (Gap)	แนวทางการพัฒนา
แสดงความเคารพ และให้เกียรติผู้อื่น KP22 นักเรียนมี มารยาทในการยืน เดิน นั่ง KP23 นักเรียนมี มารยาทใน ห้องเรียนหรือ สถานที่ประชุม KP24 นักเรียนมี มารยาทในการ รับประทานอาหาร KP25 นักเรียนมี มารยาทในการ แสดงความรู้สึกต่อ ผู้อื่น KP26 นักเรียน เคารพสิทธิส่วนตัว และความเป็น ส่วนตัว KPI27 นักเรียน เคารพเวลาและ ความเป็นระเบียบ KP28 นักเรียนแสดง ความเคารพต่อ ความแตกต่างและ ความรู้สึกของผู้อื่น		และการแสดง ความรู้สึก KP26 นักเรียนเคารพ สิทธิส่วนตัวและความ เป็นส่วนตัว KP27 นักเรียนเคารพ เวลาและความเป็น ระเบียบ KP28 นักเรียนแสดง ความเคารพต่อความ แตกต่าง และ ความรู้สึกของผู้อื่น KP29 นักเรียนปฏิบัติ ตามกฎหมายและข้อบังคับ เพื่อไม่ให้ผู้อื่น เดือดร้อน KP30 นักเรียนมีความ รับผิดชอบต่อตนเอง ระเบียบ KP31 นักเรียนมีความ รับผิดชอบต่อ ครอบครัว KP32 นักเรียนมีความ รับผิดชอบต่อสังคม KP33 นักเรียนตรงต่อ เวลาในการทำ กิจกรรมต่าง ๆ ในทุก		เพื่อฝึกการคิดเป็น ระบบ 9. โรงเรียน ควร ส่งเสริมวัฒนธรรมที่ สนับสนุนให้นักเรียน คิดเชิงวิเคราะห์และ ตัดสินใจได้อย่างมี เหตุผล เช่น การเปิด โอกาสให้พวกเขา เสนอความคิดเห็นใน เรื่องสำคัญๆ ภายใน โรงเรียน หรือการ สร้างกิจกรรมที่ กระตุ้นให้พวกเขาคิด และตัดสินใจด้วย ตนเอง 10. ครูและผู้ปกครอง ควรเป็นตัวอย่างของ การคิดอย่างมีเหตุผล มีวิจารณญาณ และมี ความรับผิดชอบใน การตัดสินใจ การให้ คำแนะนำ และ สะท้อนแนวคิดของ พวกเขาอย่างเป็น ระบบ จะ ช่วย เสริมสร้างทักษะ เหล่านี้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมายที่ ต้องการเปลี่ยนแปลง ในโครงการ / กิจกรรม (KRA)	คะแนน (1-4)	สิ่งที่สำเร็จ	สิ่งที่ไม่สำเร็จ (Gap)	แนวทางการพัฒนา
KP29 นักเรียนปฏิบัติ ตามกฎและ ข้อบังคับเพื่อไม่ให้ ผู้อื่นเดือดร้อน KP30 นักเรียนมี ความรับผิดชอบต่อ ตนเอง		เรื่องที่เกี่ยวข้องกับ นักเรียน KP34 นักเรียนตรงต่อ เวลาในการทำภารกิจ ที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น		
KP31 นักเรียนมี ความรับผิดชอบต่อ ครอบครัว				
KP32 นักเรียนมี ความรับผิดชอบต่อ สังคม KP33 นักเรียน ตรงต่อเวลาในการ ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกระเบียงที่ เกี่ยวกับนักเรียน				
KP34 นักเรียนตรง ต่อเวลาในการทำ ภารกิจที่เกี่ยวข้อง กับผู้อื่น				
KP35 นักเรียนมีวิธีการ จัดการความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและ ความโกรธ				
KP36 นักเรียนมีทักษะที่ จำเป็นในการ ดำรงชีวิต				

กลุ่มเป้าหมายที่ ต้องการเปลี่ยนแปลง ในโครงการ / กิจกรรม (KRA)	คะแนน (1-4)	สิ่งที่สำเร็จ	สิ่งที่ไม่สำเร็จ (Gap)	แนวทางการพัฒนา
KPI37นักเรียนแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงใน การแก้ปัญหา)				
KPI38นักเรียนความ เคารพสิทธิของตนเอง และผู้อื่น				
KPI39นักเรียนมั่นใจใน การรับมือกับ สถานการณ์ที่ท้าทาย				
KRA ครู	4	KPI1 ครูมีอารมณ์เสมอ ต้นเสมอปลาย (มั่นคง ทางอารมณ์) KPI2ครูให้ความรักที่ไม่มี เงื่อนไข KPI3 ครูเคารพระดับ พัฒนาของเด็ก KPI4 ครูแสดงความ รักทางกายและคำพูด KPI5ครูเข้าใจความ ต้องการและความรู้สึก ของเด็ก KPI6ครูให้กำลังใจ นักเรียน KPI7ครูกำหนด ขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน KPI8ครูระบุความ คาดหวังอย่างชัดเจน	KPI17 ครูเข้าใจใน ความเชื่อและค่านิยมใน ตัวเด็ก	1. ส่งเสริมให้ครู พัฒนาความรู้และ ทัศนคติของครู เช่น จัดอบรมและเวิร์ก ช็อป เกี่ยวกับ จิตวิทยาพัฒนาการ เด็ก วัฒนธรรม ความ เชื่อ และค่านิยมที่ แตกต่างกันของ นักเรียน 2. ส่งเสริมให้ครูมี ปฏิสัมพันธ์กับ นักเรียนเป็น รายบุคคล ผ่าน กิจกรรมสนทนา เช่น Circle Time หรือเวที แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น ให้ครูใช้ วิธีการสื่อสารเชิงบวก เช่น Active

กลุ่มเป้าหมายที่ ต้องการเปลี่ยนแปลง ในโครงการ / กิจกรรม (KRA)	คะแนน (1-4)	สิ่งที่สำเร็จ	สิ่งที่ไม่สำเร็จ (Gap)	แนวทางการพัฒนา
KPI9ครูอธิบายเหตุ ผลได้อย่างชัดเจน		KPI10ครูสนับสนุนและ ส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น		Listening และการตั้ง คำถามเชิงสร้างสรรค์
KPI10ครูสนับสนุน และส่งเสริมให้เด็กคิด เป็น		KPI11ครูรู้จักการเจรจา ต่อรอง		3. ส่งเสริมให้ครู สะท้อนการ ปฏิบัติงานของตนเอง ผ่านการเขียน
KPI11ครูรู้จักการ เจรจาต่อรอง		KPI12ครูไม่ปล่อยปะ ละเลย		Reflection หรือการ ประชุมแลกเปลี่ยน
KPI12ครูไม่ปล่อยปะ ละเลย		KPI13 ครูการให้ความ ปลอดภัยกับเด็ก		ประสบการณ์
KPI13 ครูให้ความ ปลอดภัยกับเด็ก		KPI14 ครูการเสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่าง		4. โรงเรียนจัดทำ แบบสอบถามหรือ สัมภาษณ์นักเรียน เพื่อประเมินว่าครู สามารถเข้าใจและ เคารพความเชื่อของ เด็กได้หรือไม่
KPI14 ครูการ เสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ปกครองและเด็ก		KPI15 ครูความต้องการ เป็นอิสระของเด็ก		5. โรงเรียนส่งเสริมให้ มีระบบ Coaching หรือ Mentoring โดย มีผู้บริหารหรือครู ต้นแบบคอยให้ คำแนะนำ
KPI15 ครูส่งเสริม ความต้องการเป็น อิสระของเด็ก		KPI16 ครูรับรู้นิสัยใจคอ และเคารพความเป็น ตัวตนของเด็ก		
KPI16 ครูรับรู้นิสัยใจ คอและเคารพความ เป็นตัวตนของเด็ก		KPI17 ครูเข้าใจความ ต้องการของเด็ก เข้าใจ ความรู้สึกของเด็ก		
KPI17 ครูเข้าใจใน ความเชื่อและค่านิยม ในตัวเด็ก		KPI18 ครูเข้าใจในความ เชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก		
KPI18 ครูเข้าใจความ แตกต่างระหว่าง บุคคล		KPI19 ครูเข้าใจความ แตกต่างระหว่างบุคคล		
		KPI20 ครูเข้าใจใน เรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วย ตนเองของเด็ก		

กลุ่มเป้าหมายที่ ต้องการเปลี่ยนแปลง ในโครงการ / กิจกรรม (KRA)	คะแนน (1-4)	สิ่งที่สำเร็จ	สิ่งที่ไม่สำเร็จ (Gap)	แนวทางการพัฒนา
KPI19 ครูเข้าใจใน เรียนรู้ที่จะบริหารจัดการ ด้วยตนเองของเด็ก				
KPI20 ครูเข้าใจใน เรียนรู้ที่จะบริหารจัดการ ด้วยตนเองของเด็ก				
KRA ผู้ปกครอง	4	KRA ผู้ปกครอง	KPI4 ผู้ปกครองให้เด็ก	1. ผู้ปกครองควรเปิด
KPI1 ผู้ปกครอง มุ่งมั่นในการสร้าง ความอบอุ่นและ แนวทางสำหรับเด็ก		KPI1 ผู้ปกครองมุ่งมั่นใน การสร้างความอบอุ่น และแนวทางสำหรับเด็ก	ได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วย ตนเอง	โอกาสให้เด็ก เรียนรู้ ผ่านการลงมือทำ (Hands-on Learning) และไม จำกัด ความ คิ ด สร้างสรรค์ของเด็ก เช่น ให้เด็กช่วย ทำอาหาร ทดลอง ปลูกพืช เล่นดนตรี หรือฝึกทักษะที่ไม่เคย ทำมาก่อน
KPI2 ผู้ปกครอง คำนึงถึงความคิดและ ความรู้สึกของเด็ก		KPI2 ผู้ปกครองคำนึงถึง ความคิดและความรู้สึก ของเด็ก		2. ผู้ปกครองควร ปลูกฝังแนวคิดที่ "ความผิดพลาดเป็น ส่วนหนึ่งของการ เรียนรู้" โดยไม่ตำหนิ หรือดุด่าเมื่อเด็กทำ ผิดพลาด แต่ให้ คำแนะนำและให้ โอกาสแก้ไข
KPI3 ผู้ปกครอง เข้าใจมุมมองของเด็ก ต่อสิ่งแวดล้อม		KPI3 ผู้ปกครองเข้าใจ มุมมองของเด็กต่อ สิ่งแวดล้อม		3. ผู้ปกครองควรพา นักเรียนพาเด็กไป เรี ย น รู้ จ า ก ประสบการณ์จริง
KPI4 ผู้ปกครองให้ เด็กได้ลองสิ่งใหม่ๆ ด้วยตนเอง		KPI5 ผู้ปกครอง ช่วยเหลือและส่งเสริม เด็กให้สามารถสร้าง ตัวเลือกที่ดี		
KPI5 ผู้ปกครอง ช่วยเหลือและส่งเสริม เด็กให้สามารถสร้าง ตัวเลือกที่ดี		KPI6 ผู้ ป ก ร อ ง ผู้ปกครองและครูต้อง คอยฝึกฝนการสร้างวินัย เชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ		
KPI6 ผู้ ป ก ร อ ง ผู้ปกครองและครูต้อง คอยฝึกฝนการสร้าง วินัยเชิงบวกอย่าง สม่ำเสมอ				

กลุ่มเป้าหมายที่ ต้องการเปลี่ยนแปลง ในโครงการ / กิจกรรม (KRA)	คะแนน (1-4)	สิ่งที่สำเร็จ	สิ่งที่ไม่สำเร็จ (Gap)	แนวทางการพัฒนา
				เช่น เยี่ยมชม พิพิธภัณฑ์ ทัศนศึกษา หรือเข้าร่วมกิจกรรม ชุมชน เพื่อเปิดโลก การเรียนรู้และสร้าง แรงบันดาลใจ 4. ให้คำชมและให้ กำลังใจเมื่อเด็ก พยายามทำสิ่งใหม่ๆ เช่น แม้ว่าเด็กจะยัง ไม่สามารถเล่นเครื่อง ดนตรีได้ดีในครั้งแรก แต่ควรชื่นชมความ พยายาม และให้ กำลังใจให้ลองต่อไป
KRA ผู้บริหาร KPI1 ผู้บริหารมี วิสัยทัศน์ไกล มอง เป้าหมายระยะยาว KPI2 ผู้บริหารมีการ วางแผนระบบ สารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มี ประสิทธิภาพ (Information System) KPI3 ผู้บริหารมีภาวะ ความเป็นผู้นำทาง วิชาการ KPI4 ผู้บริหารมีภาวะ ผู้นำ	4	KPI1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ไกล มองเป้าหมายระยะ ยาว KPI2 ผู้บริหารมีการ วางแผนระบบสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาที่มี ประสิทธิภาพ (Information System) KPI3 ผู้บริหารมีภาวะ ความเป็นผู้นำทาง วิชาการ KPI4 ผู้บริหารมีภาวะ ผู้นำกระบวนการพัฒนา ครูและผู้บริหารด้วย กระบวนการชุมชนการ เรียนรู้วิชาชีพ	KPI5 ผู้บริหารมีการ สร้างเครือข่ายการ ทำงานที่ดี	1. ผู้บริหารควรสร้าง ความร่วมมือกับ โรงเรียนในเครือข่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงหน่วยงานด้าน การศึกษา เพื่อให้เกิด การแลกเปลี่ยนแนว ทางการพัฒนาและ การนำทรัพยากรมา สนับสนุนโรงเรียน 2. ผู้บริหารควรใช้ แพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น Facebook Groups, LINE OpenChat, Zoom หรือ Google Meet

กลุ่มเป้าหมายที่ ต้องการเปลี่ยนแปลง ในโครงการ / กิจกรรม (KRA)	คะแนน (1-4)	สิ่งที่สำเร็จ	สิ่งที่ไม่สำเร็จ (Gap)	แนวทางการพัฒนา
กระบวนการพัฒนา ครูและผู้บริหารด้วย กระบวนการชุมชน การเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) KPI5 ผู้บริหารมีการ สร้างเครือข่ายการ ทำงานที่ดี KPI6 ผู้บริหารมีวิธี และเทคนิค มีวิธีและ เทคนิค แนวทางการ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก แนวทางในการ ตัดสินใจและ แก้ปัญหาต่างๆอย่าง ถูกต้อง KPI7 ผู้บริหารอยู่บน พื้นฐานของเหตุผล และความถูกต้อง KPI8 ผู้บริหารมีการ ส่งเสริมวิธีการสื่อสาร และการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดี KPI9 ผู้บริหารเป็นผู้มี ความสามารถควบคุม อารมณ์ได้ดี KPI10 ผู้บริหารมี ติดตาม ประเมินผล		(Professional Learning Community) KPI5 ผู้บริหารมีการสร้าง เครือข่ายการทำงานที่ดี KPI6 ผู้บริหารมีวิธีและ เทคนิค มีวิธีและเทคนิค แนวทางการส่งเสริมวินัย เชิงบวก แนวทางในการ ตัดสินใจและแก้ปัญหา ต่างๆอย่างถูกต้อง KPI7 ผู้บริหารอยู่บน พื้นฐานของเหตุผลและ ความถูกต้อง KPI8 ผู้บริหารมีการ ส่งเสริมวิธีการสื่อสาร และการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดี KPI9 ผู้บริหารเป็นผู้มี ความสามารถควบคุม อารมณ์ได้ดี KPI10 ผู้บริหารมีการ ติดตาม ประเมินผล การ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก อย่างต่อเนื่อง		เพื่อสร้างช่องทาง สื่อสาร และ แลกเปลี่ยนข้อมูลกับ เครือข่ายได้อย่าง รวดเร็ว และมี ประสิทธิภาพ 3. ผู้บริหารควรมี ระบบ ติดตามและ ประเมินผลเครือข่าย เพื่อให้สามารถ ปรับปรุงและพัฒนา แนวทางความร่วมมือ ได้อย่างต่อเนื่อง เช่น การประชุมสรุปผล โครงการ การสำรวจ ความคิดเห็นของ เครือข่าย และการ กำหนดเป้าหมาย ระยะยาว

กลุ่มเป้าหมายที่		สิ่งที่สำเร็จ	สิ่งที่ไม่สำเร็จ (Gap)	แนวทางการพัฒนา
ต้องการเปลี่ยนแปลง ในโครงการ / กิจกรรม (KRA)	คะแนน (1-4)			
การส่งเสริมวินัยเชิง บวกอย่างต่อเนื่อง				

3.6 ผลการปรับแผนการดำเนินการ

การปรับแผนการดำเนินการ ผู้บริหารและครูนำวิสัยทัศน์ (Vision) และผลการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap) ตัวชี้วัด (KPI) ทั้งหมดมาวิเคราะห์และร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินงาน และปรับวิสัยทัศน์ (Share Vision) เพื่อเป็นทิศทางในการดำเนินงานต่อไป พบว่า ควรปรับวิสัยทัศน์ โดยเพิ่มข้อความ “มีความตระหนักรู้ และเห็นคุณค่า” เหตุผลคือ ถ้านักเรียนมีความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในการสร้างวินัย นักเรียนจะสามารถควบคุมตนเอง ปฏิบัติตามกฎระเบียบโดยไม่ต้องถูกบังคับ และมีความรับผิดชอบต่อการเรียนและการกระทำของตนเอง วินัยไม่ได้เป็นเพียงแค่การทำตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียน แต่ยังช่วยให้นักเรียนสามารถจัดการเวลา วางแผนชีวิต และพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ วินัยยังส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม นักเรียนที่มีวินัยจะรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น มีน้ำใจ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น เมื่อวินัยกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต นักเรียนจะเกิดความมั่นใจและภาคภูมิใจในตนเอง เพราะนักเรียนสามารถควบคุมพฤติกรรมและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นรากฐานของการเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีในอนาคต สร้างบุคคลที่มีคุณภาพและสามารถดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และได้กำหนดระยะเวลา เพื่อให้ไปถึงเป้าหมายที่ได้วางไว้ จึงปรับวิสัยทัศน์เป็นดังนี้

“ภายในปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย อบอุ่น และเคารพซึ่งกันและกัน ผ่านความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ให้นักเรียนมีความตระหนักรู้ และเห็นคุณค่า มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบต่อการเรียนและการกระทำของตนเอง มีทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ครูเป็นผู้นำทางด้านวิชาการและเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต ผู้ปกครองเป็นผู้สนับสนุนและร่วมมือในการส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน และผู้บริหารมีบทบาทในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนสู่การเป็นสังคมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน”

3.7 การสะท้อนผลการนำ KRA/KPI ไปปรับใช้และการพัฒนากระบวนการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

การสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) เป็นการสะท้อนผลการเรียนรู้ ตั้งแต่เข้าร่วมกระบวนการ จนจบกระบวนการ ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมทดลองใช้การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งในกระบวนการสะท้อนผลการดำเนินงาน ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ได้ร่วมวงในการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ (Coach) ในการทดลองรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยร่วมกันนำผลลัพธ์และตัวชี้วัด (KRA : Key Result Area, KPI : Key Performance Indicator) ที่พัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่จะนำไปปรับใช้ในครั้งต่อไป และการสะท้อนผลการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ นำไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ต่อไป พบว่า

3.7.1 ผลการกำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัด (KRA : Key Result Area, KPI : Key Performance Indicator) เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อจะนำไปปรับใช้ในครั้งต่อไป พบว่า โรงเรียนมีการกำหนดในส่วนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Key Result Area: KRA) ในโรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง รายละเอียดดังนี้

3.7.1.1 ผลผลิต (Output) คือ การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ประกอบด้วย

1) KRA ครู มี 18 ตัวชี้วัด (KPI 1.1 – 1.18) โดยตัดตัวชี้วัด “1.16 ครูรับรู้นิสัยใจคอและเคราพความเป็นตัวตนของเด็ก ” ออก และตัดตัวชี้วัด 1.20) ครูเข้าใจในการเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก เนื่องจากมีความซ้ำซ้อนกับ KPI1.19 ครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล แต่ตัวชี้วัดอื่น ๆ ยังคงไว้ เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีทักษะการพัฒนานวัตกรรม และส่งเสริมให้ครูมีโอกาสได้เข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่าง ๆ ส่งผลให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพต่อไปด้วย ดังนั้น KRA ครู มี 18 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

- 1.1) ครูมีอารมณ์เสมอต้นเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์)
- 1.2) ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข
- 1.3) ครูเคารพระดับพัฒนาการของเด็ก
- 1.4) ครูแสดงความรักที่แสดงออกมาทางกายและคำพูด
- 1.5) ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก
- 1.6) ครูให้กำลังใจนักเรียน
- 1.7) ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน

- 1.8) ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน
- 1.9) ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน
- 1.10) ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น
- 1.11) ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง
- 1.12) ครูไม่ปล่อยปละละเลย
- 1.13) ครูให้ความปลอดภัยกับเด็ก
- 1.14) ครูเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก
- 1.15) ครูส่งเสริมความต้องการเป็นอิสระของเด็กต้องการเรียนรู้ และ

ฝึกทักษะชีวิต

- 1.16) ครูเข้าใจความต้องการของเด็ก เข้าใจความรู้สึกของเด็ก
- 1.17) ครูเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก
- 1.18) ครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล

2) KRA ผู้ปกครอง มี 6 ตัวชี้วัด (KPI 2.1 – 2.6) โดยปรับตัวชี้วัด “KPI2.1

มุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก” เป็น “มุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็กผ่านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ที่ดี” แต่ตัวชี้วัดอื่น ๆ ยังคงไว้ เพราะเป็นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เป็นองค์ประกอบสำคัญในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ซึ่งต้องอาศัยทั้งความเข้าใจ ทศนคติ และแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกันระหว่างบ้านและโรงเรียน ที่จะทำให้ผู้ปกครองมีแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการสนับสนุนเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น KRA ผู้ปกครอง มี 6 ตัวชี้วัดประกอบด้วย

2.1) มุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็กผ่านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ที่ดี

- 2.2) คำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก
- 2.3) เข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม
- 2.4) ให้เด็กได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง
- 2.5) ช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี
- 2.6) ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ

3) KRA ผู้บริหาร มี 10 ตัวชี้วัด (KPI 3.1 – 3.10) โดยปรับตัวชี้วัด KPI 3.8

“ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี” เป็น “ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก ระหว่าง ครู นักเรียน และผู้ปกครอง” นอกนั้นยังคงไว้ทั้งหมด เพราะผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน ผ่านการกำหนด แนวทาง นโยบาย และการสนับสนุนบุคลากร ให้สามารถพัฒนานักเรียนในทุกมิติ ด้วย

แนวทางที่เน้นความเข้าใจ การสื่อสารเชิงบวก และการสร้างร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ดังนั้น KRA ผู้บริหาร มี 10 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

- 3.1) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว
- 3.2) ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)
- 3.3) ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 3.4) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community)
- 3.5) ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี
- 3.6) ผู้บริหารมีวิธีและเทคนิค มีวิธีและเทคนิค แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก แนวทางในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆอย่างถูกต้อง
- 3.7) ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง
- 3.8) ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก ระหว่าง ครู นักเรียน และผู้ปกครอง
- 3.9) ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี
- 3.10) ผู้บริหารมีติดตาม ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง

3.7.1.2 ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (Outcome) คือ นักเรียน มี 38 ตัวชี้วัด (KPI 4.1 – 4.38) โดยตัดตัวชี้วัด “KPI 4.27 นักเรียนเคารพเวลาและความเป็นระเบียบ” ออกไป เนื่องจากมีความซ้ำซ้อนกับ KPI 4.33 นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องเกี่ยวกับนักเรียน และ KPI 4.34 นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น ซึ่งคล้ายคลึงกัน ส่วนตัวชี้วัดอื่น ๆ ยังคงไว้เพื่อให้การส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนยังมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น KRA นักเรียน มี 38 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

- 4.1) นักเรียนมีการคิดอย่างสร้างสรรค์
- 4.2) นักเรียนเป็นผู้รอบคอบ
- 4.3) นักเรียนเป็นคนสุภาพ
- 4.4) นักเรียนเป็นคนที่มีซื่อสัตย์และไวใจได้
- 4.5) นักเรียนเป็นคนที่ดีตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด
- 4.6) นักเรียนเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง
- 4.7) นักเรียนเป็นคนที่ไม่ค่อยหว่านไย
- 4.8) นักเรียนปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน
- 4.9) นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน

4.10) นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

4.11) นักเรียนแต่งกายและทรงผมตามระเบียบ

4.12) นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน

4.13) นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/

ยานพาหนะ

4.14) นักเรียนขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้าน ก่อนเวลาเลิกเรียน เพื่อความปลอดภัย

4.15) นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วย และการรักษาความสะอาด

4.16) นักเรียนการปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว

4.17) นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน

4.18) นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ

4.19) นักเรียนมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว

4.20) นักเรียนมีมารยาทในการพูด

4.21) นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น

4.22) นักเรียนมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง

4.23) นักเรียนมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม

4.24) นักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร

4.25) นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น

4.26) นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว

4.27) นักเรียนแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น

4.28) นักเรียนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน

4.29) นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง

4.30) นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว

4.31) นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม

4.32) นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

4.33) นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น

4.34) นักเรียนมีวิธีการจัดการกับความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ

4.35) นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต

4.36) นักเรียนแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา)

4.37) นักเรียนเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

4.38) นักเรียนมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย

3.8 ผลการประเมินการวินัยเชิงบวกของนักเรียน ระยะปลายน้ำ

ตาราง 92 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาวโดยผู้บริหารประเมินครู

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการปลายน้ำ ผู้บริหารประเมินครู			
1. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น	3.87	0.46	มากที่สุด
2. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้รอบคอบ	3.86	0.39	มากที่สุด
3. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนสุภาพ	3.86	0.45	มากที่สุด
4. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนที่มีสัตย์และไว้วางใจได้	3.88	0.38	มากที่สุด
5. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนที่ตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด	3.83	0.50	มากที่สุด
6. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง	3.77	0.58	มากที่สุด
7. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนที่คอยห่วงใย	3.77	0.60	มากที่สุด
8. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	3.83	0.49	มากที่สุด
9. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน	3.82	0.48	มากที่สุด
10. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	3.80	0.52	มากที่สุด
11. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนแต่งกายและทรงผมตามระเบียบ	3.80	0.52	มากที่สุด
12. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน	3.81	0.50	มากที่สุด
13. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/ยานพาหนะ	3.71	0.64	มากที่สุด
14. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้าน ก่อนเวลาเลิกเรียนเพื่อความปลอดภัย	3.83	0.51	มากที่สุด
15. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วย และการรักษาความสะอาด	3.50	0.86	มากที่สุด
16. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนการปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว	3.40	0.91	มาก
17. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน	3.50	0.80	มากที่สุด

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
18. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ	3.72	0.64	มากที่สุด
19. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว	3.67	0.73	มากที่สุด
20. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการพูด	3.67	0.73	มากที่สุด
21. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น	3.67	0.73	มากที่สุด
22. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง	3.68	0.78	มากที่สุด
23. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม	3.70	0.69	มากที่สุด
24. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร	3.71	0.69	มากที่สุด
25. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น	3.74	0.65	มากที่สุด
26. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว	3.73	0.63	มากที่สุด
27. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเคารพเวลาและความเป็นระเบียบ	3.71	0.69	มากที่สุด
28. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น	3.67	0.73	มากที่สุด
29. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน	3.67	0.73	มากที่สุด
30. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง	3.76	0.64	มากที่สุด
31. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว	3.76	0.64	มากที่สุด
32. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.64	0.76	มากที่สุด
33. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	3.58	0.80	มากที่สุด
34. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น	3.75	0.58	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.73	0.47	มากที่สุด

จากตาราง 92 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว(KRA นักเรียน) ในกระบวนการปลายน้ำ ผู้บริหารประเมินครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.73$, S.D.= 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ นักเรียนเป็นคนที่ซื่อสัตย์และไว้วางใจได้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.38) รองลงมา ได้แก่ นักเรียนมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.87$, S.D.= 0.46) และนักเรียนเป็นคนสุภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.45)

ตาราง 93 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว โดยครูประเมินนักเรียน

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการปลายน้ำ ครูประเมินนักเรียน			
1. นักเรียนมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น	3.98	0.12	มากที่สุด
2. นักเรียนเป็นผู้รอบคอบ	3.96	0.18	มากที่สุด
3. นักเรียนเป็นคนสุภาพ	3.95	0.20	มากที่สุด
4. นักเรียนเป็นคนที่ซื่อสัตย์และไว้วางใจได้	3.96	0.18	มากที่สุด
5. นักเรียนเป็นคนที่ตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด	3.94	0.22	มากที่สุด
6. นักเรียนเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง	3.95	0.20	มากที่สุด
7. นักเรียนเป็นคนที่คอยห่วงใย	3.92	0.26	มากที่สุด
8. นักเรียนปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	3.93	0.25	มากที่สุด
9. นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน	3.93	0.25	มากที่สุด
10. นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	3.93	0.25	มากที่สุด
11. นักเรียนแต่งกายและทรงผมตามระเบียบ	3.94	0.23	มากที่สุด
12. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน	3.93	0.25	มากที่สุด
13. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/ยานพาหนะ	3.93	0.33	มากที่สุด

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
14. นักเรียนขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้าน ก่อนเวลาเลิกเรียนเพื่อความปลอดภัย	3.91	0.27	มากที่สุด
15. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วย และการ รักษาความสะอาด	3.73	0.48	มากที่สุด
16. นักเรียนการปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว	3.85	0.35	มากที่สุด
17. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน	3.89	0.30	มากที่สุด
18. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ	3.88	0.32	มากที่สุด
19. นักเรียนมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว	3.89	0.30	มากที่สุด
20. นักเรียนมีมารยาทในการพูด	3.94	0.22	มากที่สุด
21. นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น	3.93	0.25	มากที่สุด
22. นักเรียนมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง	3.91	0.27	มากที่สุด
23. นักเรียนมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม	3.91	0.27	มากที่สุด
24. นักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร	3.94	0.27	มากที่สุด
25. นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น	3.97	0.20	มากที่สุด
26. นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว	3.95	0.20	มากที่สุด
27. นักเรียนเคารพเวลาและความเป็นระเบียบ	3.94	0.27	มากที่สุด
28. นักเรียนแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและ ความรู้สึกของผู้อื่น	3.98	0.12	มากที่สุด
29. นักเรียนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่น เดือดร้อน	3.88	0.42	มากที่สุด
30. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง	3.98	0.18	มากที่สุด
31. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว	3.88	0.37	มากที่สุด
32. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.79	0.42	มากที่สุด
33. นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่อง ที่เกี่ยวกับนักเรียน	3.72	0.51	มากที่สุด
34. นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น	3.77	0.49	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.91	0.13	มากที่สุด

จากตาราง 93 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว (KRA นักเรียน) ในกระบวนการปลายน้ำ ครูประเมินนักเรียน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.91$, S.D.= 0.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.98$, S.D.= 0.18) รองลงมา ได้แก่ นักเรียนแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.98$, S.D.= 0.12) นักเรียนมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.98$, S.D.= 0.12) และนักเรียนมีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 0.20)

ตาราง 94 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว โดยนักเรียนประเมินตนเอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการปลายน้ำ นักเรียนประเมินตนเอง			
1. ฉันมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น	3.97	0.15	มากที่สุด
2. ฉันเป็นผู้รอบคอบ	3.94	0.23	มากที่สุด
3. ฉันเป็นคนสุภาพ	3.93	0.25	มากที่สุด
4. ฉันเป็นคนที่มีชื่อเสียงและไว้วางใจได้	3.91	0.27	มากที่สุด
5. ฉันเป็นคนที่ตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด	3.89	0.30	มากที่สุด
6. ฉันเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง	3.90	0.29	มากที่สุด
7. ฉันเป็นคนที่คอยห่วงใย	3.97	0.15	มากที่สุด
8. ฉันปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	3.95	0.20	มากที่สุด
9. ฉันปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน	3.96	0.18	มากที่สุด
10. ฉันปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	3.96	0.18	มากที่สุด
11. ฉันแต่งกายและทรงผมตามระเบียบ	3.94	0.22	มากที่สุด
12. ฉันปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน	3.95	0.20	มากที่สุด

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
13. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/ยานพาหนะ	3.94	0.23	มากที่สุด
14. ฉันขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้าน ก่อนเวลาเลิกเรียนเพื่อความปลอดภัย	3.92	0.26	มากที่สุด
15. ฉันปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วย และการรักษาความสะอาด	3.90	0.29	มากที่สุด
16. ฉันการปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว	3.98	0.12	มากที่สุด
17. ฉันปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน	3.91	0.27	มากที่สุด
18. ฉันปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ	3.94	0.22	มากที่สุด
19. ฉันมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว	3.97	0.15	มากที่สุด
20. ฉันมีมารยาทในการพูด	3.90	0.29	มากที่สุด
21. ฉันมีมารยาทในการแสดงความเคารพให้เกียรติผู้อื่น	3.92	0.26	มากที่สุด
22. ฉันมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง	3.94	0.22	มากที่สุด
23. ฉันมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม	3.94	0.22	มากที่สุด
24. ฉันมีมารยาทในการรับประทานอาหาร	3.93	0.25	มากที่สุด
25. ฉันมีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น	3.97	0.15	มากที่สุด
26. ฉันเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว	3.97	0.15	มากที่สุด
27. ฉันเคารพเวลาและความเป็นระเบียบ	3.97	0.15	มากที่สุด
28. ฉันแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น	3.99	0.09	มากที่สุด
29. ฉันปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน	3.90	0.29	มากที่สุด
30. ฉันมีความรับผิดชอบต่อตนเอง	3.97	0.15	มากที่สุด
31. ฉันมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว	3.94	0.23	มากที่สุด
32. ฉันมีความรับผิดชอบต่อสังคม	3.93	0.25	มากที่สุด
33. ฉันตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่อง ที่เกี่ยวกับนักเรียน	3.92	0.26	มากที่สุด
34. ฉันตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น	3.95	0.20	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.94	0.07	มากที่สุด

จากตาราง 94 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว (KRA นักเรียน) ในกระบวนการปลายน้ำ นักเรียนประเมินตนเอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.94$, S.D.= 0.07) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ฉันแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.99$, S.D.= 0.09) รองลงมา ได้แก่ ฉันการปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.98$, S.D.= 0.12) และนักเรียนมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 0.15) ฉันเป็นคนที่ยิ้มแย้ม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 0.15) ฉันมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 0.15) ฉันมีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 0.15) ฉันเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 0.15) ฉันเคารพเวลาและความเป็นระเบียบ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 0.15) ฉันมีความรับผิดชอบต่องาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 0.15)

ตาราง 95 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทางโดยผู้บริหารประเมินครู

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการปลายน้ำ ผู้บริหารประเมินครู			
1. ครูมีอารมณ์เสมอกันเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์)	3.72	0.66	มากที่สุด
2. ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข	3.81	0.55	มากที่สุด
3. ครูเคารพระดับพัฒนาของเด็ก	3.77	0.62	มากที่สุด
4. ครูแสดงความรักทางกายและคำพูด	3.80	0.57	มากที่สุด
5. ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	3.80	0.58	มากที่สุด
6. ครูให้กำลังใจนักเรียน	3.84	0.51	มากที่สุด
7. ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	3.83	0.55	มากที่สุด
8. ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน	3.87	0.44	มากที่สุด
9. ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน	3.87	0.44	มากที่สุด
10. ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น	3.77	0.62	มากที่สุด
11. ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง	3.77	0.62	มากที่สุด
12. ครูไม่ปล่อยปละเลย	3.68	0.63	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.79	0.48	มากที่สุด

จากตาราง 95 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (KRA ครู) ในกระบวนการปลายน้ำ ผู้บริหารประเมินครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.79$, S.D.= 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.87$, S.D.= 0.44) ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.87$, S.D.= 0.44) รองลงมา ได้แก่ ครูให้กำลังใจนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.84$, S.D.= 0.51) และครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.83$, S.D.= 0.55)

ตาราง 96 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทางโดยนักเรียนประเมินครู

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการปลายน้ำ นักเรียนประเมินครู			
1. ครูมีอารมณ์เสมอต้นเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์)	3.89	0.33	มากที่สุด
2. ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข	3.92	0.29	มากที่สุด
3. ครูเคารพระดับพัฒนาของเด็ก	3.94	0.25	มากที่สุด
4. ครูแสดงความรักทางกายและคำพูด	3.93	0.25	มากที่สุด
5. ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	3.97	0.15	มากที่สุด
6. ครูให้กำลังใจนักเรียน	3.94	0.22	มากที่สุด
7. ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	3.91	0.35	มากที่สุด
8. ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน	3.94	0.23	มากที่สุด
9. ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน	3.94	0.23	มากที่สุด
10. ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น	3.96	0.18	มากที่สุด
11. ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง	3.95	0.20	มากที่สุด
12. ครูไม่ปล่อยปละละเลย	3.97	0.15	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.94	0.13	มากที่สุด

จากตาราง 96 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (KRA ครู) ในกระบวนการปลายน้ำ นักเรียนประเมินครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.94$, S.D.= 0.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 0.15) ครูไม่ปล่อยปละละเลย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 0.15) รองลงมา ได้แก่ ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.96$, S.D.= 0.18) และครูรู้จักการเจรจาต่อรอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.95$, S.D.= 0.20)

ตาราง 97 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทางโดยครูประเมินตนเอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการปลายน้ำ ครูประเมินตนเอง			
1. ครูมีอารมณ์สมอต้นเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์)	3.93	0.25	มากที่สุด
2. ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข	3.93	0.25	มากที่สุด
3. ครูเคารพระดับพัฒนาของเด็ก	3.93	0.25	มากที่สุด
4. ครูแสดงความรักทางกายและคำพูด	3.86	0.51	มากที่สุด
5. ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	3.80	0.41	มากที่สุด
6. ครูให้กำลังใจนักเรียน	3.80	0.41	มากที่สุด
7. ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	3.80	0.41	มากที่สุด
8. ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน	3.80	0.41	มากที่สุด
9. ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน	3.93	0.25	มากที่สุด
10. ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น	3.93	0.25	มากที่สุด
11. ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง	3.93	0.25	มากที่สุด
12. ครูไม่ปล่อยปละเลย	3.86	0.35	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.87	0.16	มากที่สุด

จากตาราง 97 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (KRA ครู) ในกระบวนการปลายน้ำ ครูประเมินตนเอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.87$, S.D.= 0.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ครูมีอารมณ์สมอต้นเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.25) ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.25) ครูเคารพระดับพัฒนาของเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.25) ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.25) ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.25) ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.25) รองลงมา ได้แก่ ครูแสดงความรักทางกายและคำพูด มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.51) และครูไม่ปล่อยปละเลย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.35)

ตาราง 98 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก โดยผู้บริหารประเมินครู

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการปลายน้ำ ผู้บริหารประเมินครู			
1. ครูสามารถให้ความปลอดภัยกับเด็ก	3.43	0.82	มาก
2. ครูสามารถเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก	3.68	0.66	มากที่สุด
3. ครูสามารถให้ความต้องการเป็นอิสระของเด็ก ต้องการเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต	3.64	0.67	มากที่สุด
4. ครูสามารถให้นักเรียนรับรู้นิสัยใจคอและเคารพความเป็นตัวตนของเด็ก	3.61	0.72	มากที่สุด
5. ครูสามารถเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	3.50	0.77	มากที่สุด
6. ครูสามารถเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก	3.54	0.79	มากที่สุด
7. ครูสามารถเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.61	0.69	มากที่สุด
8. ครูสามารถเข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก	3.60	0.70	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.58	0.63	มากที่สุด

จากตาราง 98 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก (KRA ครู) ในกระบวนการปลายน้ำ ผู้บริหารประเมินครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.58$, S.D.= 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.68$, S.D.= 0.66) รองลงมา ได้แก่ ความต้องการเป็นอิสระของเด็ก ต้องการเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.64$, S.D.= 0.67) และรับรู้นิสัยใจคอและเคารพความเป็นตัวตนของเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.61$, S.D.= 0.72)

ตาราง 99 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก โดยนักเรียนประเมินครู

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการปลายน้ำ นักเรียนประเมินครู			
1. ครูให้ความปลอดภัยกับเด็ก	3.97	0.15	มากที่สุด
2. ครูเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก	3.94	0.25	มากที่สุด
3. ครูส่งเสริมความต้องการเป็นอิสระของเด็ก ต้องการเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต	3.93	0.25	มากที่สุด
4. ครูรับรู้นิสัยใจคอและเคารพความเป็นตัวตนของเด็ก	3.91	0.30	มากที่สุด
5. ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	3.83	0.91	มากที่สุด
6. ครูเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก	3.98	0.12	มากที่สุด
7. ครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.96	0.18	มากที่สุด
8. ครูเข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก	3.96	0.18	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.94	0.16	มากที่สุด

จากตาราง 99 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก (KRA ครู) ในกระบวนการปลายน้ำ นักเรียนประเมินครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.94$, S.D.= 0.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ครูเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.98$, S.D.= 0.12) รองลงมา ได้แก่ ครูให้ความปลอดภัยกับเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 0.15) และครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.96$, S.D.= 0.18) ครูเข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.96$, S.D.= 0.18)

ตาราง 100 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก โดยครูประเมินตนเอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการกลางน้ำ ครูประเมินตนเอง			
1. ฉันทสร้างความปลอดภัยกับเด็ก	3.86	0.35	มากที่สุด
2. ฉันทเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก	3.66	0.61	มากที่สุด
3. ฉันทส่งเสริมความต้องการเป็นอิสระของเด็กการเรียนรู้และฝึกทักษะชีวิต	3.46	0.83	มากที่สุด
4. ฉันทรับรู้นิสัยใจคอและคาบความเป็นตัวตนของเด็ก	3.86	0.35	มากที่สุด
5. ฉันทเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	3.93	0.25	มากที่สุด
6. ฉันทเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมของเด็ก	3.86	0.35	มากที่สุด
7. ฉันทเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.80	0.41	มากที่สุด
8. ฉันทเข้าใจในการเรียนรู้ที่จะจัดการด้วยตนเองของเด็ก	3.86	0.35	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.79	0.24	มากที่สุด

จากตาราง 100 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก (KRA ครู) ในกระบวนการปลายน้ำ ครูประเมินตนเอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.79$, S.D.= 0.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ฉันทเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.25) รองลงมา ได้แก่ ฉันทสร้างความปลอดภัยกับเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.35) ฉันทรับรู้นิสัยใจคอและคาบความเป็นตัวตนของเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.35) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.35) ฉันทเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมของเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.35) และฉันทเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.80$, S.D.= 0.41)

ตาราง 101 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา โดยผู้บริหารประเมินครู

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการปลายน้ำ ผู้บริหารประเมินครู			
1. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีวิธีการจัดการความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ	3.61	0.67	มากที่สุด
2. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต	3.55	0.76	มากที่สุด
3. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา)	3.71	0.60	มากที่สุด
4. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	3.58	0.75	มากที่สุด
5. ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย	3.72	0.64	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.63	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 101 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา (KRA นักเรียน) ในกระบวนการปลายน้ำ ผู้บริหารประเมินครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.63$, S.D.= 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ . ความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.72$, S.D.= 0.64) รองลงมา ได้แก่ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.71$, S.D.= 0.60) และวิธีการจัดการความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.61$, S.D.= 0.67)

ตาราง 102 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา โดยครูประเมินนักเรียน

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการปลายน้ำ ครูประเมินนักเรียน			
1. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีวิธีการจัดการความคับข้องใจหรือความขัดแย้งและความโกรธ	3.85	0.43	มากที่สุด
2. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต	3.94	0.27	มากที่สุด
3. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา)	3.90	0.41	มากที่สุด
4. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	3.89	0.42	มากที่สุด
5. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย	3.90	0.41	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.90	0.33	มากที่สุด

จากตาราง 102 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา (KRA นักเรียน) ในกระบวนการปลายน้ำ ครูประเมินนักเรียน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.90$, S.D.= 0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ให้เด็กมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.94$, S.D.= 0.27) รองลงมา ได้แก่ การแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.90$, S.D.= 0.41) และความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทายมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.90$, S.D.= 0.41)

ตาราง 103 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา โดยนักเรียนประเมินตนเอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการปลายน้ำ นักเรียนประเมินตนเอง			
1. นักเรียนมีวิธีการจัดการความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ	3.94	0.22	มากที่สุด
2. นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต	3.98	0.12	มากที่สุด
3. นักเรียนมีการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา)	3.93	0.25	มากที่สุด
4. นักเรียนมีความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	3.94	0.23	มากที่สุด
5. นักเรียนมีความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย	3.74	0.50	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.91	0.14	มากที่สุด

จากตาราง 103 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา (KRA นักเรียน) ในกระบวนการปลายน้ำ นักเรียนประเมินตนเอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.91$, S.D.= 0.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ให้เด็กมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.98$, S.D.= 0.12) รองลงมา ได้แก่ ให้ความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น ($\bar{X} = 3.94$, S.D.= 0.23) และวิธีการจัดการความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.94$, S.D.= 0.22)

ตาราง 104 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวกโดยผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการปลายน้ำ ผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง			
1. ผู้ปกครองมุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก	3.72	0.65	มากที่สุด
2. ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก	3.64	0.72	มากที่สุด
3. ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม	3.54	0.76	มากที่สุด
4. ผู้ปกครองให้นักเรียนได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง	3.53	0.79	มากที่สุด
5. ผู้ปกครองช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี	3.61	0.69	มากที่สุด
6. ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ	3.59	0.70	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.60	0.67	มากที่สุด

จากตาราง 104 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก (KRA ผู้ปกครอง) ในกระบวนการปลายน้ำ ผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.60$, S.D.= 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.72$, S.D.= 0.65) รองลงมา ได้แก่ คำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.64$, S.D.= 0.72) และช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.61$, S.D.= 0.69)

ตาราง 105 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวกโดยครูประเมินผู้ปกครอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการปลายน้ำ ครูประเมินผู้ปกครอง			
1. ผู้ปกครองมุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก	3.90	0.41	มากที่สุด
2. ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก	3.89	0.42	มากที่สุด
3. ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม	3.92	0.32	มากที่สุด
4. ผู้ปกครองให้นักเรียนได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง	3.94	0.22	มากที่สุด
5. ผู้ปกครองช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี	3.98	0.18	มากที่สุด
6. ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ	3.98	0.18	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.94	0.24	มากที่สุด

จากตาราง 105 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก (KRA ผู้ปกครอง) ในกระบวนการปลายน้ำ ครูประเมินผู้ปกครอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.94$, S.D.= 0.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.98$, S.D.= 0.18) ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.98$, S.D.= 0.18) รองลงมา ได้แก่ ให้เด็กได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.94$, S.D.= 0.22) และเข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.92$, S.D.= 0.32)

ตาราง 106 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวกโดยผู้ปกครองประเมินตนเอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการปลายน้ำ ผู้ปกครองประเมินตนเอง			
1. ผู้ปกครองมุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก	3.97	0.20	มากที่สุด
2. ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก	3.90	0.29	มากที่สุด
3. ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม	3.93	0.28	มากที่สุด
4. ผู้ปกครองให้นักเรียนได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง	3.93	0.25	มากที่สุด
5. ผู้ปกครองช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี	3.89	0.35	มากที่สุด
6. ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ	3.94	0.23	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.93	0.13	มากที่สุด

จากตาราง 106 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก (KRA ผู้ปกครอง) ในกระบวนการปลายน้ำ ผู้ปกครองประเมินตนเอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ มุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 0.20) รองลงมา ได้แก่ ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.94$, S.D.= 0.23) และเข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.28)

ตาราง 107 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยครูประเมินผู้บริหาร

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการปลายน้ำ ครูประเมินผู้บริหาร			
1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว	3.93	0.25	มากที่สุด
2. ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ	3.93	0.25	มากที่สุด
3. ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ	4.00	0.00	มากที่สุด
4. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ	3.86	0.51	มากที่สุด
5. ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี	3.80	0.56	มากที่สุด
6. ผู้บริหารมีวิธีและเทคนิค มีวิธีและเทคนิค แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก แนวทางในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆอย่างถูกต้อง	3.53	0.83	มากที่สุด
7. ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง	4.00	0.00	มากที่สุด
8. ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี	3.66	0.61	มากที่สุด
9. ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี	3.80	0.56	มากที่สุด
10. ผู้บริหารติดตาม ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง	3.73	0.45	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.42	0.13	มาก

จากตาราง 107 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (KRA ผู้บริหาร) ในกระบวนการปลายน้ำ ครูประเมินผู้บริหาร โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$, S.D.= 0.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.00$, S.D.= 0.00) ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.00$,

S.D.= 0.00) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.25) ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.25) และผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครู และผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.86$, S.D.= 0.51)

ตาราง 108 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการปลายน้ำ ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร			
1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว	3.83	0.53	มากที่สุด
2. ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ	3.88	0.42	มากที่สุด
3. ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ	3.92	0.34	มากที่สุด
4. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ	3.88	0.44	มากที่สุด
5. ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี	3.87	0.44	มากที่สุด
6. ผู้บริหารมีวิธีและเทคนิค มีวิธีและเทคนิค แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก แนวทางในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆอย่างถูกต้อง	3.89	0.44	มากที่สุด
7. ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง	3.89	0.44	มากที่สุด
8. ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี	3.92	0.37	มากที่สุด
9. ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี	3.74	0.64	มากที่สุด
10. ผู้บริหารมีติดตาม ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง	3.73	0.65	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.46	0.31	มาก

จากตาราง 108 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (KRA ผู้บริหาร) ในกระบวนการปลายน้ำ ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$, S.D.= 0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.92$, S.D.= 0.37) รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.92$, S.D.= 0.34) และผู้บริหารมีวิธีและเทคนิค มีวิธีและเทคนิค แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก แนวทางในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างถูกต้องมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.89$, S.D.= 0.44) ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.89$, S.D.= 0.44)

ตาราง 109 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยผู้บริหารประเมินตนเอง

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
กระบวนการปลายน้ำ ผู้บริหารประเมินตนเอง			
1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว	4.00	0.00	มากที่สุด
2. ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ	4.00	0.00	มากที่สุด
3. ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ	4.00	0.00	มากที่สุด
4. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ	4.00	0.00	มากที่สุด
5. ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี	4.00	0.00	มากที่สุด
6. ผู้บริหารมีวิธีและเทคนิค มีวิธีและเทคนิค แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก แนวทางในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างถูกต้อง	4.00	0.00	มากที่สุด
7. ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง	4.00	0.00	มากที่สุด
8. ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี	4.00	0.00	มากที่สุด

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
9. ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี	4.00	0.00	มากที่สุด
10. ผู้บริหารมีติดตาม ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง	4.00	0.00	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.00	0.00	มากที่สุด

จากตาราง 109 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (KRA ผู้บริหาร) ในกระบวนการปลายน้ำ ผู้บริหารประเมินตนเอง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.00$, S.D.= 0.00) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ ทุกรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.00$, S.D.= 0.00)

ตาราง 110 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว ในกระบวนการระยะปลายน้ำ ในภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมินระยะปลายน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว			
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.73	0.47	มากที่สุด
2. ครูประเมินนักเรียน	3.91	0.13	มากที่สุด
3. นักเรียนประเมินตนเอง	3.94	0.07	มากที่สุด

จากตาราง 110 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว ในกระบวนการระยะปลายน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู ครูประเมินนักเรียน และนักเรียนประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.73 - 3.94$)

ตาราง 111 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง ในกระบวนการระยะปลายน้ำ ในภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมินระยะปลายน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง			
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.79	0.48	มากที่สุด
2. นักเรียนประเมินครู	3.94	0.13	มากที่สุด
3. ครูประเมินตนเอง	3.87	0.16	มากที่สุด

จากตาราง 111 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง ในกระบวนการระยะปลายน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู นักเรียนประเมินครู และครูประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.79 - 3.94$)

ตาราง 112 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีชีวิตและความรู้สึกของเด็ก ในกระบวนการระยะปลายน้ำ ในภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมินระยะปลายน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการเข้าใจวิถีชีวิตและความรู้สึกของเด็ก			
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.58	0.63	มากที่สุด
2. นักเรียนประเมินครู	3.94	0.16	มากที่สุด
3. ครูประเมินตนเอง	3.79	0.24	มากที่สุด

จากตาราง 112 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีชีวิตและความรู้สึกของเด็ก ในกระบวนการระยะปลายน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู นักเรียนประเมินครู และครูประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.58 - 3.94$)

ตาราง 113 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา ในกระบวนการระยะปลายน้ำ ในภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมินระยะปลายน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการแก้ปัญหา			
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.63	0.53	มากที่สุด
2. ครูประเมินนักเรียน	3.90	0.33	มากที่สุด
3. นักเรียนประเมินตนเอง	3.91	0.14	มากที่สุด

จากตาราง 113 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา ในกระบวนการระยะปลายน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู ครูประเมินนักเรียน และนักเรียนประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.63 - 3.91$)

ตาราง 114 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวกในกระบวนการระยะปลายน้ำ ในภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมินระยะปลายน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก			
1. ผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง	3.60	0.67	มากที่สุด
2. ครูประเมินผู้ปกครอง	3.94	0.24	มากที่สุด
3. ผู้ปกครองประเมินตนเอง	3.93	0.13	มากที่สุด

จากตาราง 114 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะปลายน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง ครูประเมินผู้ปกครอง และผู้ปกครองประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60 - 3.94$)

ตาราง 115 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริม วินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะปลายน้ำ ในภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมินระยะปลายน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก			
1. ครูประเมินผู้บริหาร	3.42	0.13	มาก
2. ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร	3.46	0.31	มาก
3. ผู้บริหารประเมินตนเอง	3.60	0.00	มากที่สุด

จากตาราง 115 พบว่า ระดับของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะปลายน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยครูประเมินผู้บริหาร ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร และผู้บริหารประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ($\bar{X} = 3.42 - 3.60$)

ตาราง 116 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง ด้านการเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก ด้านการแก้ปัญหา ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในภาพรวม

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมิน 3 ระยะ								
	ต้นน้ำ			กลางน้ำ			ปลายน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปล	$\bar{x}$	S.D.	แปล	$\bar{x}$	S.D.	แปล
	ผล			ผล			ผล		
ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว									
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.27	0.59	มาก	3.56	0.82	มากที่สุด	3.73	0.47	มากที่สุด
2. ครูประเมินนักเรียน	2.72	0.69	มาก	3.49	0.68	มาก	3.91	0.13	มากที่สุด
3. นักเรียนประเมินตนเอง	2.70	0.65	มาก	3.42	0.47	มาก	3.94	0.07	มากที่สุด
ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง									
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.28	0.60	มาก	3.69	0.57	มากที่สุด	3.79	0.48	มากที่สุด
2. นักเรียนประเมินครู	2.44	0.56	มาก	3.63	0.50	มากที่สุด	3.94	0.13	มากที่สุด
3. ครูประเมินตนเอง	3.09	0.50	มาก	3.71	0.35	มากที่สุด	3.87	0.16	มากที่สุด
ด้านการเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก									
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.26	0.71	มาก	3.41	0.75	มาก	3.58	0.63	มากที่สุด
2. นักเรียนประเมินครู	2.40	0.62	น้อย	3.59	0.57	มากที่สุด	3.94	0.16	มากที่สุด
3. ครูประเมินตนเอง	3.10	0.64	มาก	3.71	0.29	มากที่สุด	3.79	0.24	มากที่สุด

ด้านการแก้ปัญหา									
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.33	0.59	มาก	3.42	0.62	มาก	3.63	0.53	มากที่สุด
2. ครูประเมินนักเรียน	2.84	0.79	มาก	3.67	0.64	มากที่สุด	3.90	0.33	มากที่สุด
3. นักเรียนประเมินตนเอง	2.58	0.81	มาก	3.61	0.40	มากที่สุด	3.91	0.14	มากที่สุด
ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก									
1. ผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง	3.25	0.78	มาก	3.43	0.78	มาก	3.60	0.67	มากที่สุด
2. ครูประเมินผู้ปกครอง	2.87	0.83	มาก	3.72	0.64	มากที่สุด	3.94	0.24	มากที่สุด
3. ผู้ปกครองประเมินตนเอง	3.42	0.58	มาก	3.47	0.50	มาก	3.93	0.13	มากที่สุด
ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก									
1. ครูประเมินผู้บริหาร	3.74	0.42	มากที่สุด	3.14	0.42	มาก	3.42	0.13	มาก
2. ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร	3.08	0.62	มาก	3.21	0.55	มาก	3.46	0.31	มาก
3. ผู้บริหารประเมินตนเอง	2.74	0.42	มาก	3.50	0.00	มากที่สุด	3.60	0.00	มากที่สุด

ตาราง 117 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในภาพรวม ดังนี้

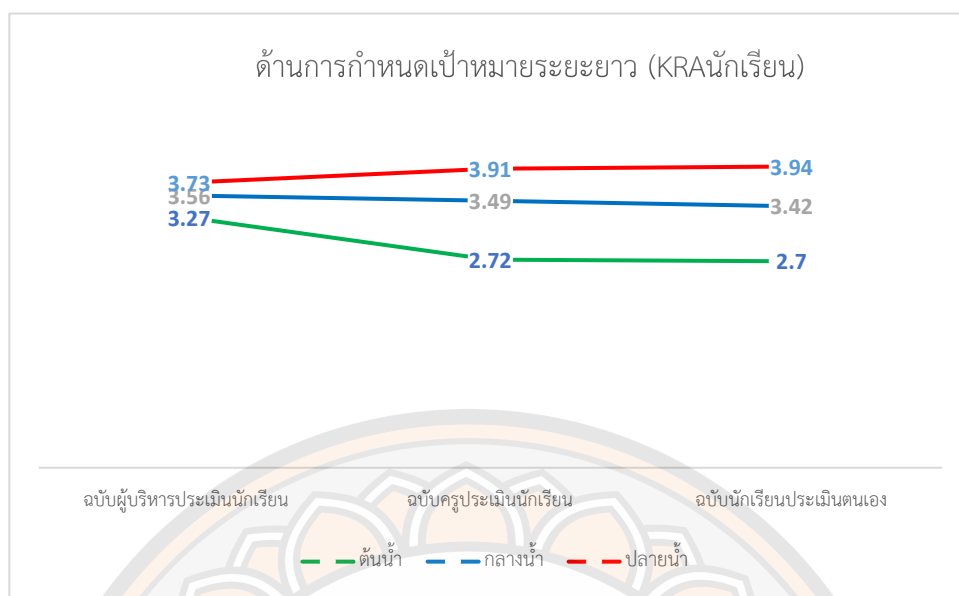
องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมิน 3 ระยะ								
	ต้นน้ำ			กลางน้ำ			ปลายน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปล	$\bar{x}$	S.D.	แปล	$\bar{x}$	S.D.	แปล
	ผล			ผล			ผล		
ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว									
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.27	0.59	มาก	3.56	0.82	มากที่สุด	3.73	0.47	มากที่สุด
2. ครูประเมินนักเรียน	2.72	0.69	มาก	3.49	0.68	มาก	3.91	0.13	มากที่สุด
3. นักเรียนประเมินตนเอง	2.70	0.65	มาก	3.42	0.47	มาก	3.94	0.07	มากที่สุด

จากตาราง 117 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในภาพรวม ดังนี้

ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู ครูประเมินนักเรียน และนักเรียนประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.70 - 3.27$)

ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว ในกระบวนการระยะกลางน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู ครูประเมินนักเรียน และนักเรียนประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ($\bar{X} = 3.42 - 3.56$)

ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว ในกระบวนการระยะปลายน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู ครูประเมินนักเรียน และนักเรียนประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.73 - 3.94$)



ภาพ 201 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและโดยการเปรียบเทียบระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะยาว ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

พบว่า ผลการประเมินวินัยเชิงบวกของนักเรียนจากสามกลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน สะท้อนแนวโน้มของพฤติกรรมเชิงบวกที่พัฒนาอย่างต่อเนื่องตามลำดับระยะของกระบวนการดำเนินงาน นับตั้งแต่ระยะต้นน้ำไปจนถึงระยะปลายน้ำ ซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิภาพของแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบที่มุ่งเน้นการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในทุกระดับ

ระยะต้นน้ำ ซึ่งเป็นช่วงของการริเริ่มและสร้างความเข้าใจแนวคิดวินัยเชิงบวก พบว่าค่าการประเมินเฉลี่ยจากผู้บริหารอยู่ที่ 3.27 ขณะที่ครูและนักเรียนให้ค่าคะแนนเฉลี่ยเพียง 2.72 และ 2.70 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการรับรู้และพฤติกรรมวินัยเชิงบวกในช่วงแรกยังไม่มั่นคง โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนซึ่งยังไม่สามารถสะท้อนคุณลักษณะเชิงบวกได้อย่างชัดเจน อันเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านประสบการณ์ตรงและความคุ้นชินต่อกระบวนการใหม่ที่กำลังเริ่มต้น

ระยะกลางน้ำ ซึ่งเป็นระยะของการนำแนวคิดไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง ผลการประเมินจากทั้งสามกลุ่มปรับตัวสูงขึ้น โดยผู้บริหารให้ค่าเฉลี่ย 3.56 ครู 3.49 และนักเรียน 3.42 แสดงถึงการตอบสนองของครูและนักเรียนต่อกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมวินัยเชิงบวก อันเป็นผลจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลัก Active Learning และการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นกลไกในการพัฒนา

ระยะปลายน้ำ ผลการประเมินแสดงถึงความก้าวหน้าสูงสุด โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่ให้ค่าคะแนนเฉลี่ยถึง 3.94 ครู 3.91 และผู้บริหาร 3.73 สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเชิงวินัยที่เกิดขึ้นจากภายในของผู้เรียน โดยแสดงออกทั้งในรูปแบบของการควบคุมตนเอง ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ในกิจกรรมของโรงเรียน ซึ่งแสดงถึงผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมของการพัฒนาทั้งระบบ

สรุปได้ว่า กราฟแสดงแนวโน้มการพัฒนาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบที่เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ผลการประเมินในแต่ละระยะสะท้อนความสำเร็จของแนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่มีรากฐานอยู่บนความเข้าใจ ความต่อเนื่อง และการบูรณาการเชิงนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับห้องเรียนอย่างแท้จริง

ตาราง 118 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในภาพรวม ดังนี้

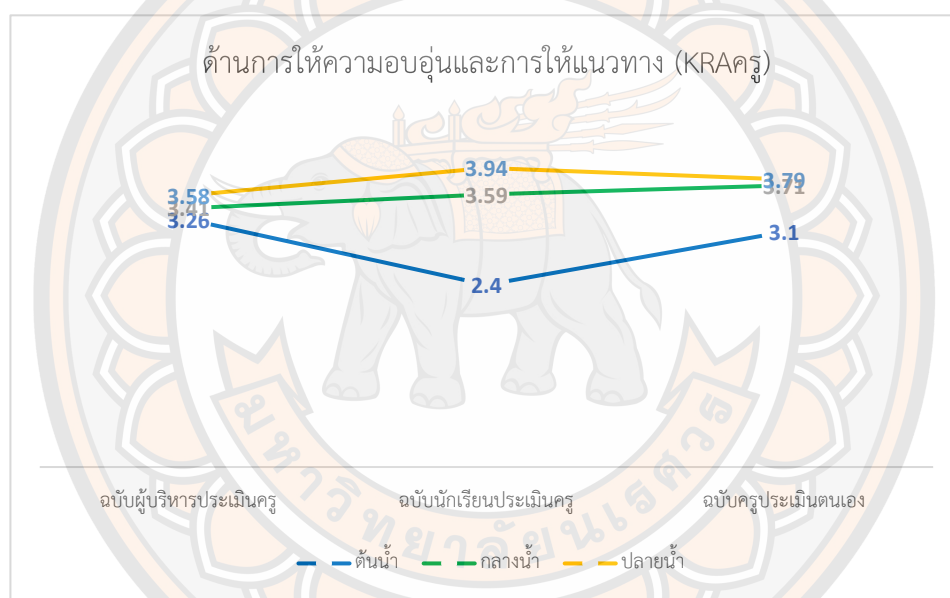
องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมิน 3 ระยะ								
	ต้นน้ำ			กลางน้ำ			ปลายน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง									
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.28	0.60	มาก	3.69	0.57	มากที่สุด	3.79	0.48	มากที่สุด
2. นักเรียนประเมินครู	2.44	0.56	มาก	3.63	0.50	มากที่สุด	3.94	0.13	มากที่สุด
3. ครูประเมินตนเอง	3.09	0.50	มาก	3.71	0.35	มากที่สุด	3.87	0.16	มากที่สุด

จากตาราง 118 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในภาพรวม ดังนี้

ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง ในกระบวนการระยะต้นน้ำในภาพรวมได้ ดังนี้ ผู้บริหารประเมินครู นักเรียนประเมินครู และครูประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.44 - 3.28$)

ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง ในกระบวนการระยะกลางน้ำในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู นักเรียนประเมินครู และครูประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.63 - 3.71$)

ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง ในกระบวนการระยะปลายน้ำในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู นักเรียนประเมินครู และครูประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.79 - 3.94$)



ภาพ 22 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและโดยการเปรียบเทียบระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

พบว่า ผลการประเมินวินัยเชิงบวกของครูในแต่ละช่วงเวลาแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการที่มีลักษณะเป็นลำดับขั้นและเป็นผลสืบเนื่องจากการดำเนินงานตามกรอบแนวคิด Whole School Approach ที่เน้นความร่วมมือแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู และนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านกระบวนการเรียนรู้และการบริหารจัดการเชิงระบบ

ระยะต้นน้ำ ค่าประเมินของผู้บริหารอยู่ที่ 3.28 ครูประเมินตนเองที่ 3.09 ขณะที่นักเรียนให้ค่าประเมินต่ำที่สุดที่ 2.44 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการรับรู้ของนักเรียนต่อพฤติกรรมวินัยเชิงบวกของครูยังไม่ปรากฏชัด อันเป็นผลจากการที่กระบวนการเรียนรู้ยังอยู่ในช่วงเริ่มต้น และการสร้างความเข้าใจในระดับห้องเรียนยังไม่ทั่วถึงและต่อเนื่อง

ระยะกลางน้ำ ค่าประเมินจากทั้งสามกลุ่มเพิ่มสูงขึ้น โดยนักเรียนประเมินครูที่ 3.63 ซึ่งสะท้อนถึงความเปลี่ยนแปลงในเชิงพฤติกรรมของครูที่สามารถส่งผ่านแนวคิดวินัยเชิงบวกไปยังผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม ส่วนผู้บริหารและครูประเมินอยู่ที่ 3.69 และ 3.71 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่นำไปสู่การมีส่วนร่วมของครูและนักเรียนเริ่มส่งผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมร่วมกันภายในห้องเรียน

ระยะปลายน้ำ ค่าประเมินจากนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเป็น 3.94 สูงที่สุดในทั้งสามกลุ่ม และสูงกว่าค่าประเมินจากผู้บริหาร (3.79) และครู (3.87) แสดงให้เห็นว่าครูสามารถปฏิบัติและสื่อสารแนวคิดวินัยเชิงบวกสู่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย และเห็นคุณค่าในความสัมพันธ์เชิงบวกกับครูมากยิ่งขึ้น ซึ่งสะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ของกระบวนการพัฒนาทั้งระบบที่ครอบคลุมทั้งด้านนโยบาย พฤติกรรม และบริบทของโรงเรียน

สรุปได้ว่า พัฒนาการของค่าประเมินจากระยะต้นน้ำถึงปลายน้ำสอดคล้องกับหลักการพัฒนาระบบที่ใช้วิธีการเรียนรู้แบบวนซ้ำ (Iterative Learning Process) ที่ส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงเชิงพฤติกรรมผ่านการสะท้อนผล (Reflection), การมีส่วนร่วม (Participation), และการพัฒนาต่อเนื่อง (Sustainability) ทั้งในระดับบุคคลและองค์กร ซึ่งสะท้อนถึงศักยภาพของการใช้วินัยเชิงบวกเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนวัฒนธรรมโรงเรียนในระยะยาวได้อย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 119 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในภาพรวม ดังนี้

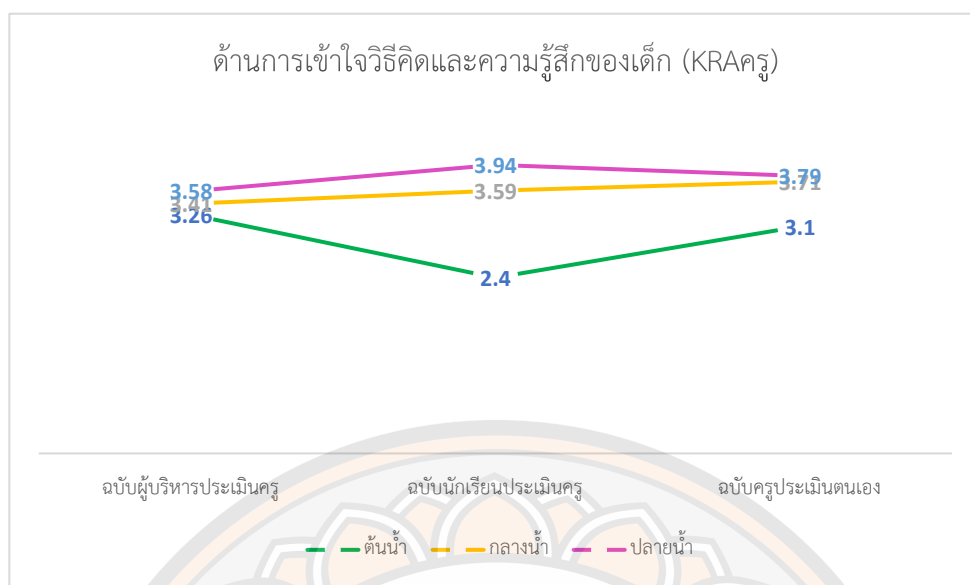
องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมิน 3 ระยะ								
	ต้นน้ำ			กลางน้ำ			ปลายน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก									
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.26	0.71	มาก	3.41	0.75	มาก	3.58	0.63	มากที่สุด
2. นักเรียนประเมินครู	2.40	0.62	น้อย	3.59	0.57	มากที่สุด	3.94	0.16	มากที่สุด
3. ครูประเมินตนเอง	3.10	0.64	มาก	3.71	0.29	มากที่สุด	3.79	0.24	มากที่สุด

จากตาราง 119 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในภาพรวม ดังนี้

ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู นักเรียนประเมินครู และครูประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย - มาก ($\bar{X} = 2.40 - 3.26$)

ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก ในกระบวนการระยะกลางน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู นักเรียนประเมินครู และครูประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ($\bar{X} = 3.41 - 3.71$)

ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก ในกระบวนการระยะปลายน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู นักเรียนประเมินครู และครูประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.79 - 3.94$)



ภาพ 21 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและโดยการเปรียบเทียบระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

พบว่า ผลการประเมินวินัยเชิงบวกของครูในแต่ละระยะ ได้แก่ ระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ จากกลุ่มผู้ประเมินสามกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการที่มีทิศทางเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง สะท้อนความสำเร็จของการดำเนินงานภายใต้กรอบแนวคิด “การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก” ซึ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ระยะต้นน้ำ ซึ่งเป็นช่วงของการเตรียมความพร้อมและสร้างความตระหนัก พบว่าค่าการประเมินจากนักเรียนอยู่ในระดับต่ำที่สุดที่ 2.40 เมื่อเทียบกับผู้บริหาร (3.26) และครูผู้ประเมินตนเอง (3.10) ซึ่งให้เห็นว่าการรับรู้ของผู้เรียนต่อบทบาทของครูในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกยังไม่ชัดเจน และยังไม่ได้รับการแสดงออกอย่างเป็นรูปธรรมในระดับห้องเรียน อันเนื่องมาจากครูส่วนใหญ่ยังอยู่ในช่วงของการเรียนรู้แนวคิดและการปรับทัศนคติ

ระยะกลางน้ำ ซึ่งเป็นระยะของการนำไปสู่การปฏิบัติจริง การเปลี่ยนแปลงในระดับพฤติกรรมเริ่มปรากฏชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมุมมองของนักเรียนที่ประเมินครูเพิ่มขึ้นเป็น 3.59 สูงกว่าค่าประเมินของผู้บริหาร (3.41) และครู (3.71) แสดงให้เห็นว่าครูสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เน้นความปลอดภัยทางอารมณ์ ความเข้าใจ และความไว้วางใจ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของวินัยเชิงบวก ตามแนวคิดของ Nelsen (2006) และ Durrant (2013)

ระยะปลายน้ำ ซึ่งเป็นช่วงของการสะท้อนผลและสรุปบทเรียน ค่าประเมินของนักเรียนเพิ่มขึ้นสูงสุดที่ 3.94 ซึ่งไม่เพียงแต่แสดงถึงความเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมของครูเท่านั้น หากยัง

ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงบวกที่มั่นคงระหว่างครูกับผู้เรียน และความสามารถของครูในการประยุกต์ใช้แนวทางวินัยเชิงบวกอย่างสอดคล้องกับบริบทของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การเปลี่ยนแปลงของค่าการประเมินในแต่ละระยะจึงเป็นดัชนีสำคัญที่สะท้อนความสำเร็จเชิงระบบ ซึ่งเกิดจากการออกแบบกระบวนการพัฒนาที่ครอบคลุมทั้งระดับนโยบาย (ผู้นำ), การปฏิบัติ (ครู), และผลลัพธ์ต่อผู้เรียน โดยเฉพาะการสร้าง "ห้องเรียนที่มีความหมาย" ซึ่งส่งเสริมทั้งความรู้ ความสัมพันธ์ และคุณลักษณะเชิงบวกของนักเรียนได้อย่างเป็นองค์รวม

ตาราง 120 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในภาพรวม ดังนี้

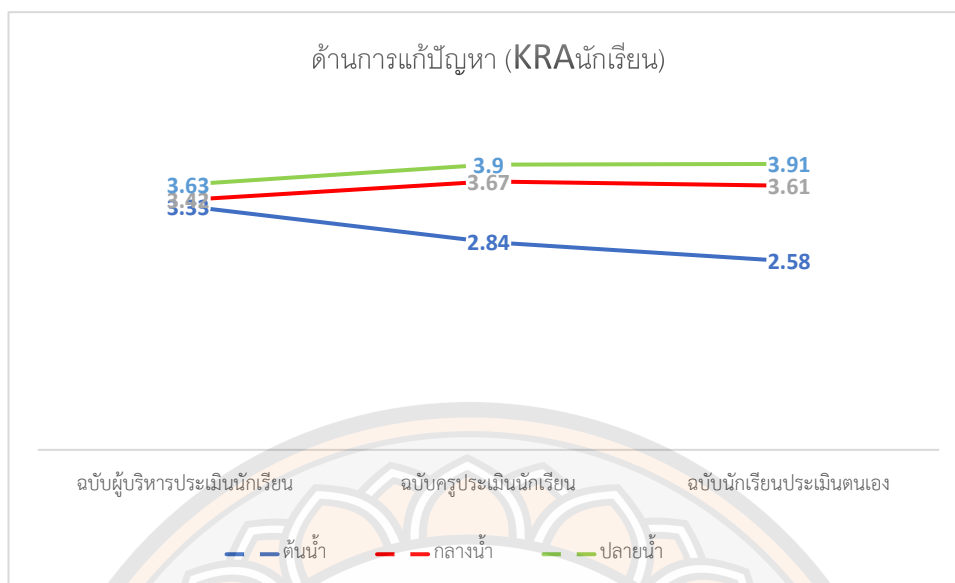
องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมิน 3 ระยะ								
	ต้นน้ำ			กลางน้ำ			ปลายน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการแก้ปัญหา									
1. ผู้บริหารประเมินครู	3.33	0.59	มาก	3.42	0.62	มาก	3.63	0.53	มากที่สุด
2. ครูประเมินนักเรียน	2.84	0.79	มาก	3.67	0.64	มากที่สุด	3.90	0.33	มากที่สุด
3. นักเรียนประเมินตนเอง	2.58	0.81	มาก	3.61	0.40	มากที่สุด	3.91	0.14	มากที่สุด

จากตาราง 120 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหา ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในภาพรวม ดังนี้

ด้านการแก้ปัญหา ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู ครูประเมินนักเรียน และนักเรียนประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.58 - 3.33$)

ด้านการแก้ปัญหา ในกระบวนการระยะกลางน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู ครูประเมินนักเรียน และนักเรียนประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ($\bar{X} = 3.42 - 3.67$)

ด้านการแก้ปัญหา ในกระบวนการระยะปลายน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินครู ครูประเมินนักเรียน และนักเรียนประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.63, S.D.= 3.91$)



ภาพ 22 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและโดยการเปรียบเทียบระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการแก้ปัญหาในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

พบว่า ผลการประเมินในแต่ละระยะสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการที่มีทิศทางเชิงบวก ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินงานตามกรอบแนวคิดการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) ที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในกระบวนการสร้างวินัยเชิงบวก

ระยะต้นน้ำ ค่าประเมินเฉลี่ยจากผู้บริหาร ครู และนักเรียนอยู่ที่ 3.33, 2.84 และ 2.58 ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนว่าในช่วงเริ่มต้น ผู้เรียนยังมีระดับการรับรู้และประสบการณ์ตรงต่อวินัยเชิงบวกค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียนที่ประเมินตนเองต่ำที่สุด อันอาจเป็นผลจากบริบทของการเรียนรู้ที่ยังขาดความชัดเจนในด้านความสัมพันธ์เชิงบวก การมีส่วนร่วม และการจัดการตนเอง

ระยะกลางน้ำ ผลการประเมินจากทุกกลุ่มปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะครู และนักเรียนที่ประเมินนักเรียนในระดับ 3.67 และ 3.61 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการนำแนวทางวินัยเชิงบวกไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และกิจกรรมสร้างวินัยแบบไม่ใช้การลงโทษ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของผู้เรียนในเชิงบวก

ระยะปลายน้ำ ผลการประเมินยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่ประเมินตนเองสูงถึง 3.91 แสดงให้เห็นถึงการตระหนักรู้ในตนเอง ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม และการเข้าใจคุณค่าของกติกาและความสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมีความหมาย ขณะที่ครูและผู้บริหารประเมินอยู่ที่ 3.90 และ 3.63 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นความสอดคล้องในการรับรู้ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

สะท้อนถึงความสำเร็จของกระบวนการพัฒนาที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์ ความไว้วางใจ และการมีส่วนร่วม

สรุปได้ว่า จากแนวโน้มในกราฟแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในระดับพฤติกรรมและการรับรู้ของนักเรียนที่มีลักษณะต่อเนื่องและยกระดับขึ้นในแต่ละระยะ ซึ่งสะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ของกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบที่ออกแบบให้เชื่อมโยงระหว่างนโยบาย ภาวะผู้นำทางการศึกษา การจัดการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยเฉพาะการออกแบบกิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถประเมินตนเอง มีบทบาทเชิงรุก และเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง อันเป็นหลักการสำคัญของวินัยเชิงบวก (Positive Discipline)

ตาราง 121 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในภาพรวม ดังนี้

องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมิน 3 ระยะ								
	ต้นน้ำ			กลางน้ำ			ปลายน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก									
1. ผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง	3.25	0.78	มาก	3.43	0.78	มาก	3.60	0.67	มากที่สุด
2. ครูประเมินผู้ปกครอง	2.87	0.83	มาก	3.72	0.64	มากที่สุด	3.94	0.24	มากที่สุด
3. ผู้ปกครองประเมินตนเอง	3.42	0.58	มาก	3.47	0.50	มาก	3.93	0.13	มากที่สุด

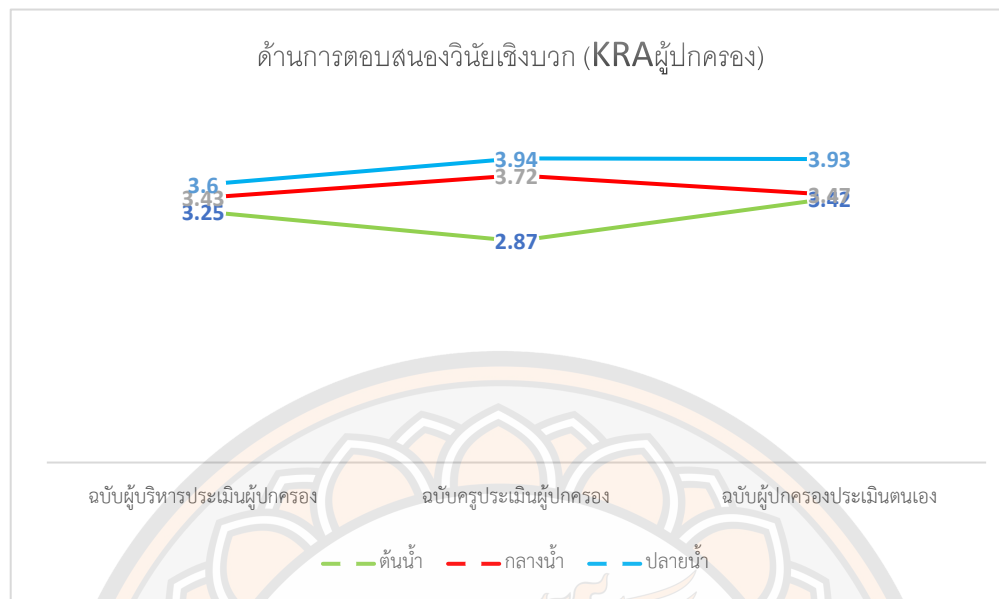
จากตาราง 121 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในภาพรวม ดังนี้

ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง ครูประเมินผู้ปกครอง และผู้ปกครองประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.87 - 3.42$)

ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะกลางน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้
ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง ครูประเมินผู้ปกครอง และผู้ปกครองประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ($\bar{X} = 3.43 - 3.47$)

ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะปลายน้ำ ในภาพรวม ได้ดังนี้
ค่าเฉลี่ยผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง ครูประเมินผู้ปกครอง และผู้ปกครองประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.60 - 3.94$)



ภาพ 23 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและโดยการเปรียบเทียบระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านการตอบสนองวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

พบว่า ผลการประเมินวินัยเชิงบวกของผู้ปกครองในแต่ละระยะสะท้อนพัฒนาการของการมีส่วนร่วมอย่างชัดเจน โดยแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติและพฤติกรรมเชิงบวกที่เกิดจากการส่งเสริมผ่านกลไกของโรงเรียนทั้งระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเชิงระบบ (Whole School Approach) ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในกระบวนการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ระยะต้นน้ำ ผู้บริหารประเมินผู้ปกครองเฉลี่ยที่ 3.25 ขณะที่ครูประเมินผู้ปกครองเพียง 2.87 และผู้ปกครองประเมินตนเองที่ 3.42 โดยแม้ค่าประเมินของผู้ปกครองจะอยู่ในระดับมาก แต่การรับรู้จากครูยังต่ำกว่ากลุ่มอื่น แสดงให้เห็นถึงความไม่สมดุลในมุมมองของครูต่อบทบาทของผู้ปกครองในช่วงเริ่มต้นของการดำเนินงาน ซึ่งอาจเป็นผลจากการที่ครูยังไม่สามารถเข้าถึงหรือเห็นบทบาทของผู้ปกครองในกระบวนการสนับสนุนวินัยเชิงบวกได้อย่างชัดเจน

ระยะกลางน้ำ ค่าประเมินจากทุกกลุ่มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะครูที่ประเมินผู้ปกครองสูงขึ้นเป็น 3.72 ซึ่งสะท้อนว่าผู้ปกครองมีบทบาทเชิงรุกมากขึ้นในการสนับสนุนการเรียนรู้และพฤติกรรมของบุตรหลาน ครูเริ่มรับรู้ถึงความร่วมมือในด้านการสร้างวินัย และมองเห็นผู้ปกครองในฐานะ “หุ้นส่วนทางการเรียนรู้” อย่างแท้จริง

ระยะปลายน้ำ ค่าประเมินของทุกกลุ่มอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะครูและผู้ปกครองที่ประเมินเฉลี่ยใกล้เคียงกันที่ 3.94 และ 3.93 ตามลำดับ ขณะที่ผู้บริหารประเมินอยู่ที่ 3.60 แสดงถึงการยกระดับบทบาทของผู้ปกครองจาก “ผู้ตาม” สู่ “ผู้มีส่วนร่วม” และเกิดการรับรู้ร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครองในลักษณะที่สอดคล้องกันมากขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการสร้างพื้นที่ในการสื่อสาร การประชุม Classroom Meeting การให้คำปรึกษา และการกำหนดเป้าหมายร่วมที่ชัดเจน

สรุปได้ว่า พัฒนาการของค่าการประเมินในแต่ละระยะสะท้อนผลสัมฤทธิ์ของการออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกโดยมีผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ ไม่ใช่เพียงผู้สนับสนุนภายนอก แต่เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างแรงเสริมทางบวก การพูดคุยกับบุตรหลานอย่างเข้าใจ และการสื่อสารกับโรงเรียนอย่างมีคุณภาพ ผลที่เกิดขึ้นแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของแนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่ไม่จำกัดอยู่ในบริบทโรงเรียนเท่านั้น แต่ขยายออกสู่ครอบครัวและชุมชนอย่างยั่งยืน

ตาราง 122 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในภาพรวม

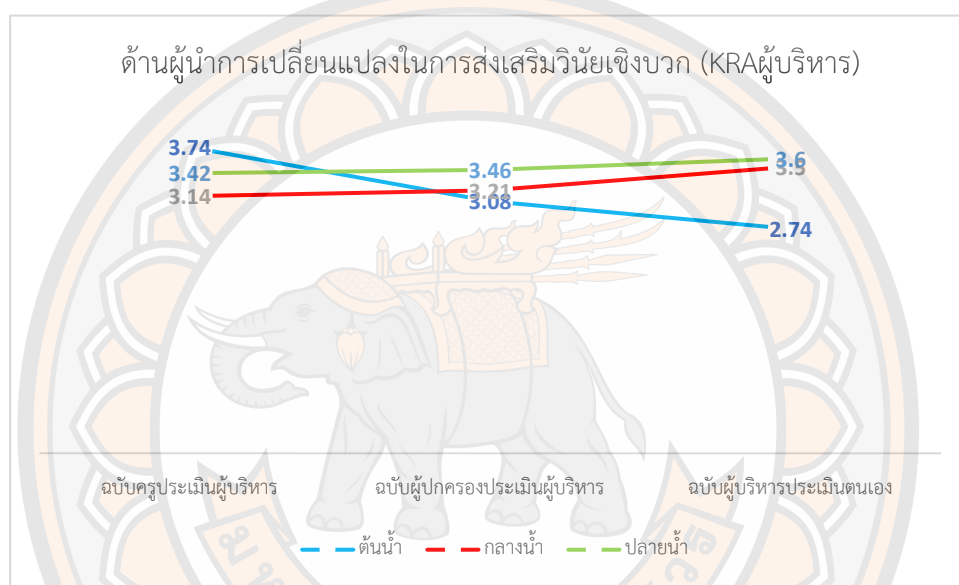
องค์ประกอบการประเมิน	ผลการประเมิน 3 ระยะ								
	ต้นน้ำ			กลางน้ำ			ปลายน้ำ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก									
1. ครูประเมินผู้บริหาร	3.14	0.42	มาก	3.14	0.42	มาก	3.42	0.13	มาก
2. ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร	3.08	0.62	มาก	3.21	0.55	มาก	3.46	0.31	มาก
3. ผู้บริหารประเมินตนเอง	2.74	0.42	มาก	3.50	0.00	มากที่สุด	3.60	0.00	มากที่สุด

จากตาราง 122 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในภาพรวม ดังนี้

ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ ค่าเฉลี่ยครูประเมินผู้บริหาร ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร มี และผู้บริหารประเมินตนเอง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.74 - 3.14$)

ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะกลางน้ำ ค่าเฉลี่ยครูประเมินผู้บริหาร ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร และผู้บริหารประเมินตนเอง มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ($\bar{X} = 3.14 - 3.50$)

ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะปลาย ค่าเฉลี่ยครูประเมินผู้บริหาร ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร และผู้บริหารประเมินตนเอง มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด ($\bar{X} = 3.42 - 3.60$)



ภาพ 26 แสดงผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและโดยการเปรียบเทียบระดับของความเหมาะสมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ในกระบวนการระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

พบว่า ผลการประเมินวินัยเชิงบวกของผู้บริหารจาก 3 กลุ่ม ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง และผู้บริหารตนเอง สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการที่เป็นระบบและต่อเนื่องตามกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ โดยมีแนวโน้มเชิงบวกชัดเจนจากระยะต้นน้ำสู่ระยะปลายน้ำ

ระยะต้นน้ำ การประเมินจากครูอยู่ที่ค่าเฉลี่ย 3.14, ผู้ปกครอง 3.08, และผู้บริหารตนเองเพียง 2.74 ซึ่งชี้ให้เห็นว่ายังมีช่องว่างในระดับการรับรู้ของผู้บริหารตนเองต่อบทบาทของตนในการขับเคลื่อนวินัยเชิงบวก อันอาจเกิดจากการขาดระบบสะท้อนตนเองหรือยังไม่มีโอกาสประเมินตนเองผ่านมุมมองแบบองค์รวม ในขณะที่ครูและผู้ปกครองมองว่าผู้บริหารมีบทบาทสนับสนุนในระดับหนึ่งแล้ว

ระยะกลางน้ำ ซึ่งเป็นช่วงที่ผู้บริหารเริ่มนำแนวคิดไปสู่การปฏิบัติจริง ค่าประเมินของทุกกลุ่มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะผู้บริหารที่ประเมินตนเองเพิ่มขึ้นเป็น 3.50 แสดงถึงการตระหนักรู้ต่อภารกิจของตนมากขึ้น และเริ่มสามารถสะท้อนบทบาทผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน ขณะเดียวกัน ผู้ปกครองให้คะแนนเพิ่มเป็น 3.21 สะท้อนถึงการรับรู้ที่ดีขึ้นในเรื่องความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนที่เกิดจากการบริหารจัดการอย่างมียุทธศาสตร์

ระยะปลายน้ำ ค่าประเมินสูงสุดในทั้งสามกลุ่ม โดยเฉพาะผู้บริหารที่ประเมินตนเองเพิ่มขึ้นเป็น 3.60 สะท้อนถึงการพัฒนาในระดับความมั่นใจ ความชัดเจนของบทบาท และการยึดมั่นในภาวะผู้นำทางวิชาการเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก ส่วนครูและผู้ปกครองประเมินที่ 3.42 และ 3.46 ตามลำดับ แสดงให้เห็นการรับรู้ที่สอดคล้องกันมากขึ้นในภาพรวมขององค์กร ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินการอย่างเป็นระบบ สม่าเสมอ และสื่อสารอย่างมีคุณภาพ

สรุปได้ว่า พัฒนาการของค่าประเมินในแต่ละระยะ สะท้อนให้เห็นว่าแนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในระดับผู้นำนั้นมีใช่เพียงการบริหารจัดการตามหน้าที่ แต่เป็นการ "นำทางการเปลี่ยนแปลง" (Change Leadership) อย่างแท้จริง โดยเฉพาะเมื่อผู้นำสามารถประเมินตนเองอย่างตรงไปตรงมา และขับเคลื่อนแนวคิดไปสู่ภาคปฏิบัติที่สร้างผลลัพธ์ได้ในระดับครู นักเรียน และผู้ปกครอง การยกระดับของผลการประเมินนี้จึงสามารถสรุปได้ว่า ผู้บริหารได้เปลี่ยนบทบาทจากผู้วางแผน มาเป็น” ซึ่งมีอิทธิพลโดยตรงต่อการสร้างวัฒนธรรมโรงเรียนที่ปลอดภัย สนับสนุน และส่งเสริมวินัยอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน

จากภาพ 27 มีการปรับกระบวนการพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดังนี้

ผู้วิจัยได้นำผลการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) จากขั้นการสะท้อนผลการพัฒนา ซึ่งเป็นการดำเนินงานระยะต้นน้ำ ใน 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 ความรู้สึกที่เกิดขึ้น ประเด็นที่ 2 การเรียนรู้ใหม่และความเข้าใจใหม่ และประเด็นที่ 3 การดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ มาปรับกระบวนการพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและปรับคู่มือรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1. ปรับกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้มีการดำเนินงานสอดคล้องกับกระบวนการของการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ของกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ให้เป็นกระบวนการให้ชัดเจน โดยได้ปรับรายละเอียดให้ชัดเจน ซึ่งได้แก่ ผลผลิต (Output) ตัวชี้วัด KRA ครู จำนวน 18 ตัวชี้วัด KRA ผู้บริหาร จำนวน 10 ตัวชี้วัด KRA ผู้ปกครอง จำนวน 6 ตัวชี้วัด และผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (Outcome) KRA นักเรียน จำนวน 38 ตัวชี้วัด ดังนี้

1.1 ผลผลิต (Output)

1.1.1 KRA ครู มี 18 ตัวชี้วัด (KPI 1.1 – 1.18) โดยตัดตัวชี้วัด “1.16 ครูรับรู้นิสัยใจคอและเคารพความเป็นตัวตนของเด็ก ” ออก และตัดตัวชี้วัด 1.20) ครูเข้าใจในการเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก เนื่องจากมีความซ้ำซ้อนกับ KPI 1.19 ครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล แต่ตัวชี้วัดอื่น ๆ ยังคงไว้ เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีทักษะการพัฒนานวัตกรรม และส่งเสริมให้ครูมีโอกาสได้เข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่าง ๆ ส่งผลให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพต่อไป ด้วย ดังนั้น KRA ครู มี 18 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

- 1.1) ครูมีอารมณ์สมอต้นเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์)
- 1.2) ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข
- 1.3) ครูเคารพระดับพัฒนาการของเด็ก
- 1.4) ครูแสดงความรักที่แสดงออกมาทางกายและคำพูด
- 1.5) ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก
- 1.6) ครูให้กำลังใจนักเรียน
- 1.7) ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน
- 1.8) ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน

- 1.9) ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน
- 1.10) ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น
- 1.11) ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง
- 1.12) ครูไม่ปล่อยปะละเลย
- 1.13) ครูให้ความปลอดภัยกับเด็ก
- 1.14) ครูเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก
- 1.15) ครูส่งเสริมความต้องการเป็นอิสระของเด็กต้องการเรียนรู้ และ

ฝึกทักษะชีวิต

- 1.16) ครูเข้าใจความต้องการของเด็ก เข้าใจความรู้สึกของเด็ก
- 1.17) ครูเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก
- 1.18) ครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.1.2 KRA ผู้ปกครอง มี 6 ตัวชี้วัด (KPI 2.1 – 2.6) โดยปรับตัวชี้วัด “KPI 2.1 มุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก” เป็น “มุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็กผ่านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ที่ดี” แต่ตัวชี้วัดอื่น ๆ ยังคงไว้ เพราะเป็นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เป็นองค์ประกอบสำคัญในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ซึ่งต้องอาศัยทั้งความเข้าใจ ทศนคติ และแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกันระหว่างบ้านและโรงเรียน ที่จะทำให้ผู้ปกครองมีแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการสนับสนุนเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น KRA ผู้ปกครอง มี 6 ตัวชี้วัดประกอบด้วย

2.1) มุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็กผ่านการสื่อสาร
และปฏิสัมพันธ์ที่ดี

- 2.2) คำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก
- 2.3) เข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม
- 2.4) ให้เด็กได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง
- 2.5) ช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี
- 2.6) ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ

1.1.3 KRA ผู้บริหาร มี 10 ตัวชี้วัด (KPI 3.1 – 3.10) โดยปรับตัวชี้วัด KPI 3.8 “ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี” เป็น “ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก ระหว่าง ครู นักเรียน และผู้ปกครอง” นอกนั้นยังคงไว้ทั้งหมด เพราะผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการสร้างวินัยเชิงบวกของนักเรียน ผ่านการกำหนด แนวทาง นโยบาย และการสนับสนุนบุคลากร ให้สามารถพัฒนานักเรียนในทุกมิติ ด้วย

แนวทางที่เน้นความเข้าใจ การสื่อสารเชิงบวก และการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ดังนั้น KRA ผู้บริหาร มี 10 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

- 3.1) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว
- 3.2) ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)
- 3.3) ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 3.4) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community)
- 3.5) ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี
- 3.6) ผู้บริหารมีวิธีและเทคนิค มีวิธีและเทคนิค แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก แนวทางในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆอย่างถูกต้อง
- 3.7) ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง
- 3.8) ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก ระหว่าง ครู นักเรียน และผู้ปกครอง
- 3.9) ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี
- 3.10) ผู้บริหารมีติดตาม ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง

2) ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (Outcome) คือ นักเรียน มี 38 ตัวชี้วัด (KPI 2.1 – 2.38) โดยตัดตัวชี้วัด “KPI 2.27 นักเรียนเคารพเวลาและความเป็นระเบียบ” ออกไป เนื่องจากมีความซ้ำซ้อนกับ KPI 2.33 นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องเกี่ยวกับนักเรียน และ KPI 2.34 นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น ซึ่งคล้ายคลึงกัน ส่วนตัวชี้วัดอื่น ๆ ยังคงไว้เพื่อให้การส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนยังมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น KRA นักเรียน มี 38 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

- 2.1) นักเรียนมีการคิดอย่างสร้างสรรค์
- 2.2) นักเรียนเป็นผู้รอบคอบ
- 2.3) นักเรียนเป็นคนสุภาพ
- 2.4) นักเรียนเป็นคนที่ซื่อสัตย์และไวใจได้
- 2.5) นักเรียนเป็นคนที่ตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด
- 2.6) นักเรียนเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง
- 2.7) นักเรียนเป็นคนที่คอยห่วงใย
- 2.8) นักเรียนปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน
- 2.9) นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน

- 2.10) นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
- 2.11) นักเรียนแต่งกายและทรงผมตามระเบียบ
- 2.12) นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน
- 2.13) นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/

ยานพาหนะ

2.14) นักเรียนขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้าน ก่อนเวลาเลิกเรียน เพื่อความปลอดภัย

- 2.15) นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วย และการรักษาความสะอาด
- 2.16) นักเรียนการปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว
- 2.17) นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน
- 2.18) นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ
- 2.19) นักเรียนมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว
- 2.20) นักเรียนมีมารยาทในการพูด
- 2.21) นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น
- 2.22) นักเรียนมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง
- 2.23) นักเรียนมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม
- 2.24) นักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร
- 2.25) นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น
- 2.26) นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว
- 2.27) นักเรียนแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น
- 2.28) นักเรียนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน
- 2.29) นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง
- 2.30) นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว
- 2.31) นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- 2.32) นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน
- 2.33) นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น
- 2.34) นักเรียนมีวิธีการจัดการความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ
- 2.35) นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต
- 2.36) นักเรียนแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา)
- 2.37) นักเรียนเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น
- 2.38) นักเรียนมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย

2. ผลการปรับคู่มือการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

จากการปรับปรุงคู่มือการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบฉบับล่าสุด โรงเรียนบ้านสุขสำราญได้ขยายขอบเขตของเนื้อหาโดยได้เพิ่มเติมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังต่อไปนี้ เครื่องมือและตัวอย่างการใช้เครื่องมือบันทึกข้อตกลง (MOU) เครื่องมือการตกลงเป้าหมาย มากำหนดวิสัยทัศน์ความซับซ้อน เครื่องมือการออกแบบกิจกรรม ระบุเป้าหมายในการทำโครงการ/กิจกรรมหลักว่า จะส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเป้าหมายใด (KPA) และตัวชี้วัดใด (KPI) เครื่องมือในการวิเคราะห์ Red Zone การทบทวนผลการดำเนินงาน การประเมินความสามารถของทีม การปรับแผนงานการดำเนินงาน



บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัย “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และเพื่อศึกษาผลลัพธ์ของรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งสามารถสรุปผลอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยและพัฒนา เรื่อง รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาและรายงานตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ระยะต้นน้ำ

1.1 ผลการศึกษาโรงเรียนที่มีบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

จากการศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในพื้นที่ชนบท สะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่มีความเป็นระบบ สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของบริบทโรงเรียน และสามารถปรับประยุกต์แนวคิดวินัยเชิงบวกให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยสรุปผลการวิจัยที่สำคัญได้ ดังนี้ โรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดกลางในพื้นที่ชนบท ประสบกับข้อจำกัดด้านทรัพยากร ความพร้อมของผู้ปกครอง และลักษณะของนักเรียนที่มีความหลากหลายทางพฤติกรรม อย่างไรก็ตาม โรงเรียนมีจุดแข็งด้านความสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียน และชุมชนที่ใกล้ชิด ซึ่งเอื้อต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมวินัยเชิงบวกแบบมีส่วนร่วม โดยผู้นำสถานศึกษามีบทบาทเชิงรุกในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม พัฒนาระบบการบริหารและเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายเพื่อสนับสนุนกระบวนการเปลี่ยนแปลง แนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ โรงเรียนได้พัฒนาแนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในลักษณะของ Whole School Development อย่างมีระบบ โดยมีองค์ประกอบหลัก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดเป้าหมายของ

โรงเรียน (Shcool Goal) ด้านระบบสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) ด้านการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classrom Learning) ด้านกระบวนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ด้านเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) และด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in promoting positive discipline) เพื่อสนับสนุนและขยายผลการพัฒนานักเรียนในมิติต่าง ๆ ความเชื่อมโยงระหว่างบริบทกับแนวทางการพัฒนา โรงเรียนสามารถพัฒนาแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทของตนเอง โดยใช้ทรัพยากรทางสังคม วัฒนธรรม และทุนมนุษย์ในพื้นที่เป็นกลไกขับเคลื่อน เช่น การเชิญพระสงฆ์มาร่วมจัดกิจกรรม การประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อดูแลนักเรียนรายกรณี การประยุกต์แนวทางวินัยเชิงบวกให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของนักเรียนและครอบครัว ส่งผลให้โรงเรียนสามารถสร้างระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เน้นความเข้าใจ เห็นคุณค่า และการเปลี่ยนแปลงจากภายในได้อย่างแท้จริง ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกสามารถเกิดผลอย่างยั่งยืนได้ เมื่อโรงเรียนมีความเข้าใจบริบทของตนเอง มีผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่เข้มแข็ง และสามารถสร้างระบบที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม การเรียนรู้ร่วม และการพัฒนานักเรียนอย่างรอบด้าน ทั้งทางวิชาการ อารมณ์ และสังคม

1.2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

การสร้างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จากการศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 5 โรงเรียน และได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่นำมาใช้นำมา ยกร่างการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยประกอบด้วย ทฤษฎีระบบ (System Theory) แนวคิด หลักการ ทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (whole school approach-WSA) และการประเมินแบบพัฒนา (Developmental Evaluation : DE)

จากนั้นสร้างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและคู่มือรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาการนำรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ฯ ไปทดลองใช้ และประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อเป็นการเตรียมการพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า

1.1.1 รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นแนวทางการพัฒนา องค์ประกอบ และขั้นตอนรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งมี ส่วนประกอบ 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1) ทิศทางของรูปแบบ ส่วนที่ 2) กระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ส่วนที่ 3) ผลผลิต (Output) และ ส่วนที่ 4) ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (Outcome) รายละเอียดส่วนประกอบ มีดังนี้

1.1.1.1 ส่วนที่1 ทิศทางของรูปแบบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ระบบกลไก รูปแบบ

1.1.1.2 ส่วนที่ 2 กระบวนการพัฒนา 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขั้นการวางแผน (Planning)
- 2) ขั้นปฏิบัติการ (Action)
- 3) ขั้นการสังเกต (Observation)
- 4) ขั้นการสะท้อนผล (Reflection)

1.1.1.3 ส่วนที่ 3 ผลผลิต (Output) การส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน มีดังนี้

- 1) KRA2 ครู ประกอบด้วย ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง และด้านการเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก
- 2) KRA3 ผู้ปกครอง ประกอบด้วย ด้านการตอบสนองกับวินัยเชิงบวก
- 3) KRA4 ผู้บริหาร ประกอบด้วย ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

1.1.1.4 ส่วนที่ 4 ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (Outcome) KRA1 นักเรียน ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะ และด้านการแก้ปัญหา

1.3 ผลการสร้างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ส่วนที่ 3 แนวทางการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เทคนิค/เครื่องมือที่ใช้ในแต่ละขั้นตอน ส่วนที่ 4 แผนการดำเนินงานการใช้คู่มือรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1.3.1 ส่วนที่ 1 บทนำ

- 1) เหตุผลและความจำเป็น
- 2) วัตถุประสงค์ของคู่มือ
- 3) ประโยชน์ของการนำคู่มือไปใช้

1.3.2 ส่วนที่ 2 รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

- 1) ความเป็นมาของรูปแบบ
- 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ
- 3) หลักการของรูปแบบ
- 4) ระบบและกลไกของรูปแบบ
- 5) กระบวนการของรูปแบบ
- 6) ผลลัพธ์ของรูปแบบ
- 7) กรอบแนวคิด

1.3.3 ส่วนที่ 3 แนวทางการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีดังนี้ เทคนิค/เครื่องมือที่ใช้ในแต่ละขั้นตอน

1.3.4 ส่วนที่ 4 แผนการดำเนินงานการใช้คู่มือรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

- 1) แผนผังแสดงการพัฒนาหรือลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับเวลา
- 2) แผนการดำเนินงานการใช้คู่มือ/ตารางแสดง รายละเอียดของกระบวนการใช้คู่มือ

1.4 ผลการใช้การทำบันทึกข้อตกลง (MOU)

โรงเรียนบ้านสุขสำราญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีวินัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยกำหนดแนวปฏิบัติหลัก 8 ข้อ เช่น การมาโรงเรียนตรงเวลา การแต่งกายถูกระเบียบ และการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยง พร้อมกำหนดแนวทางการลงโทษเชิงพัฒนา แบ่งเป็น 5 ระดับ และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องลงนามร่วมกันเป็นหลักฐาน การทำ MOU นี้จึงเป็นทั้งเครื่องมือกำกับดูแลพฤติกรรม และกลไกความร่วมมือในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างยั่งยืน

1.5 ผลการตกลงเป้าหมายร่วมกัน (Share Vision)

โรงเรียนได้สร้างตกลงเป้าหมายร่วมกัน (Share Vision) ร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ดังนี้

“โรงเรียนบ้านสุขสำราญ มีการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย อบอุ่น และเคร่งขรึมซึ่งกันและกัน ผ่านความ

ร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง เพื่อให้นักเรียนมีความตระหนักรู้ และเห็นคุณค่า มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบต่อการเรียนและการกระทำของตนเอง มีทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ครู เป็นผู้นำทางด้านวิชาการและเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตด้วยวินัยเชิงบวก ผู้ปกครองเป็นผู้สนับสนุนและร่วมมือในการส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน และผู้บริหารมีบทบาทในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน สู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน”

1.6 ผลการกำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัด (KRA : Key Result Area, KPI : Key Performance Indicator) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน

ผลการกำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัด (KRA : Key Result Area, KPI : Key Performance Indicator) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน พบว่า โรงเรียนมีการกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ หรือ ตัวชี้วัด (KPI) เป็นการกำหนดร่วมกันในส่วนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Key Result Area: KRA) ในโรงเรียน ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง ผู้บริหาร และนักเรียน มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ผลผลิต (Output) คือ การส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน ประกอบด้วย 1) KRA2 ครู มี 20 ตัวชี้วัด (KPI 2.1 – 2.20) 2) KRA3 ผู้ปกครอง มี 6 ตัวชี้วัด (KPI 3.1 – 3.6) 3) KRA4 ผู้บริหาร มี 10 ตัวชี้วัด (KPI 4.1 – 4.10) และ 4) ผลลัพธ์ (Outcome) คือ KRA1 คุณภาพนักเรียน มี 39 ตัวชี้วัด (KPI 1.1 – 1. 39)

1.7 ผลการออกแบบโครงการ/กิจกรรม (Action Plan) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

ผลการกำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัด (KRA : Key Result Area, KPI : Key Performance Indicator) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน ประกอบด้วย 1) KRA ครู ตามตัวชี้วัด KPI 2.1 – 2.20 ได้โครงการและกิจกรรมในการดำเนินงาน จำนวน 4 โครงการ 6 กิจกรรม 2) KRA ผู้ปกครอง KPI 3.1 – 3.6 ได้โครงการและกิจกรรมในการดำเนินงาน จำนวน 1 โครงการ 4 กิจกรรม 3) KRA ผู้บริหาร ตามตัวชี้วัด KPI 4.1 – 4.10 ได้โครงการและกิจกรรมในการดำเนินงาน จำนวน 2 โครงการ 4 กิจกรรม และ 4) KRA นักเรียน ตามตัวชี้วัด KPI 1.1 – 1. 39 ได้โครงการและกิจกรรมในการดำเนินงาน จำนวน 3 โครงการ 3 กิจกรรม

1.8 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยใช้ SWOT

สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน โรงเรียนส่งเสริมค่านิยมด้านความเสมอภาคและการเรียนรู้ร่วมกัน เน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน ใช้วิธีสอนเชิงบวก และจัดอบรมครูเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการวินัยอย่างสร้างสรรค์ พร้อมจัดสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน นักเรียนส่วนหนึ่งมาจากครอบครัวยากจน ซึ่งอาจส่งผลต่อพฤติกรรม โรงเรียนจึงเน้นความเข้าใจรายบุคคล และส่งเสริมความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และวินัยอย่างยั่งยืน หลักสูตรและการเรียนการสอนวินัยเชิงบวกถูกบูรณาการในหลักสูตร ผ่านการฝึกทักษะชีวิต การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา ครูได้รับการอบรมเพื่อเข้าใจนักเรียนและใช้แนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมวินัย นโยบายและการสนับสนุน แม้จะมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ โรงเรียนยังคงขับเคลื่อนกิจกรรมโดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ท้องถิ่น และภาคเอกชน และเทคโนโลยีและกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อดิจิทัลช่วยติดตามพฤติกรรมนักเรียนและส่งเสริมการมีส่วนร่วม ขณะที่กิจกรรมกลุ่มและการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ ช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมและสร้างวินัยจากภายใน

1.9 ผลการวิเคราะห์ความซับซ้อน (Systems Thinking)

โรงเรียนได้มีการนำเครื่องมือวิเคราะห์ความซับซ้อนเข้ามาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันที่พบในการดำเนินงานในด้าน การส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน ด้วย Systems Thinking โดยการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค ปัจจุบันไม่สามารถบรรลุได้ตามเป้าหมายจากการดำเนินงานที่ผ่านมาของสถานศึกษา และเพื่อสร้างแนวทางที่อยากให้เกิดขึ้นเพื่อนำไปสู่การกำหนดเป้าหมาย (Vision) การส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน โดยได้วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค/สิ่งที่เป็นอยู่ ได้แก่ ปรากฏการณ์ แบบแผนพฤติกรรม โครงสร้าง ค่านิยม และคุณค่า และแนวทางที่อยากให้เกิดขึ้น ได้แก่ ปรากฏการณ์ แบบแผนพฤติกรรม โครงสร้าง ค่านิยม และคุณค่า

1.10 ผลการสร้างกระบวนการในการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจและความตระหนักให้แก่คณะครู ผู้ปกครอง

โดยโรงเรียนได้พัฒนาบุคลากรในการจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.87) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับ

มากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ทักษะการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.13) ทักษะการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.13) รองลงมา ได้แก่ ทักษะการสร้างคุณค่าในตนเองและศักยภาพของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.74$, S.D.= 0.27) และทักษะการฟังและการให้คำปรึกษา ($\bar{X} = 3.73$, S.D.= 0.31) ตามลำดับ

1.11 ผลการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection)

โรงเรียนได้ดำเนินการสะท้อนผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวินัยเชิงบวกใน 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ ความรู้สึกและความงอกงาม การเรียนรู้ใหม่ และการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ โดยใช้กระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ มีผู้อำนวยการเป็นผู้ตั้งคำถาม และครูร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในบรรยากาศที่เปิดกว้างในด้านนักเรียน พบว่ามีพัฒนาการทางวินัย ความรับผิดชอบ และความเข้าใจตนเองมากขึ้น กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม มีสติ สมาน และทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ ขณะที่ครูมีความเข้าใจนักเรียนลึกซึ้งขึ้น ใส่ใจการสื่อสาร ใช้สื่อสารเชิงบวก และสามารถปรับการสอนได้เหมาะสมกับผู้เรียนมากขึ้น ส่วนผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ยืดหยุ่น และบริหารจัดการด้วยความเข้าใจ ส่วนผู้ปกครองเกิดความตระหนัก มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุตรหลาน เปิดใจร่วมมือกับโรงเรียนมากขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ในด้านการเรียนรู้ใหม่ โรงเรียนได้นำ “โมเดลภูเขาน้ำแข็ง” มาใช้วิเคราะห์ปัญหาอย่างลึกซึ้ง ทำให้เข้าใจพฤติกรรมและรากเหง้าของปัญหา ช่วยให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการออกแบบแนวทางแก้ไขร่วมกัน ส่วนกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ พบว่าครูมีบทบาทมากขึ้นในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย และออกแบบกิจกรรมเชิงระบบ แม้จะยังมีความท้าทายในการวิเคราะห์และถอดบทเรียน แต่ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกัน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในทุกระดับอย่างยั่งยืน

1.12 ผลกระบวนการ CoP ผู้ปกครอง

ผู้ปกครองได้เรียนรู้และนำแนวทางจิตวิทยาเชิงบวกไปปรับใช้ในการเลี้ยงดูบุตรหลาน เช่น การใช้คำพูดที่นุ่มนวล การให้กำลังใจ และการสร้างข้อตกลงร่วม ซึ่งช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจตนเอง มีความรับผิดชอบ และมีความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ดีขึ้น เด็กกล้าแสดงออก ควบคุมอารมณ์ได้ดี และมีแรงจูงใจในการปรับพฤติกรรมเชิงบวกมากขึ้น ในกระบวนการสะท้อนผล ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม ทั้งในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และกิจกรรมของโรงเรียน เกิดความเข้าใจใหม่เกี่ยวกับพฤติกรรมเด็ก และเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงในตนเอง โดยเฉพาะด้านการสื่อสารกับลูกอย่างสร้างสรรค์ สิ่งที่ยากให้เกิดขึ้นต่อไปคือ การส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความรู้และทักษะด้าน

วินัยเชิงบวกมากขึ้น มีบทบาทต่อเนื่องกับโรงเรียน และร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาเด็ก ทั้งในบ้าน โรงเรียน และชุมชน นอกจากนี้ ผู้ปกครองยังชื่นชมกระบวนการ CoP ว่าเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง โดยไม่ใช่เพียงรับฟัง แต่ได้ร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ซึ่งเป็นก้าวสำคัญของการเปลี่ยนแปลงร่วมกัน

2. ระยะกลางน้ำ

2.1 ผลการปรับกระบวนการพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ผู้วิจัยได้นำผลการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) ระยะต้นน้ำใน 3 ประเด็น ได้แก่ ความรู้สึกที่เกิดขึ้น การเรียนรู้ใหม่ และการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนา มาปรับกระบวนการและคู่มือการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้ชัดเจนและเป็นระบบมากขึ้น โดยยึดกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) 4 ขั้นตอน คือ วางแผน (Planning) ปฏิบัติการ (Action) สังเกต (Observation) และสะท้อนผล (Reflection) ครอบคลุมทั้ง 3 วงรอบ เพื่อให้สามารถพัฒนาโรงเรียนอย่างมีส่วนร่วม วัดผลได้จริง และสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

2.2 ผลการปรับคู่มือการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบโดยใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

คู่มือฉบับปรับปรุง ได้เพิ่มเติมบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยเน้นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และติดตามผล ส่วนผู้ปกครองและชุมชนมีบทบาทสนับสนุนพฤติกรรมและพัฒนาการของนักเรียน ขณะที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินบทบาทด้านนโยบาย การอบรม ติดตาม และเผยแพร่ความรู้ เพื่อขับเคลื่อนรูปแบบ Whole School Approach อย่างยั่งยืนและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน.

2.3 ผลการวิเคราะห์ความซับซ้อน โดยใช้เครื่องมือ Matrix เพื่อจัดลำดับความสำคัญ (Red Zone)

โดยใช้เครื่องมือ Matrix เพื่อจัดลำดับความสำคัญ (Red Zone) พบว่า โครงการ / กิจกรรม (Act) ที่ยังไม่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ ถูกจัดลำดับอยู่ในพื้นที่สีแดง (Red zone) มีความสำคัญที่ควรเร่งแก้ไข/ปรับ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ ประกอบด้วย Act4โครงการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนให้มีทักษะและสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 (KRA นักเรียน) , Act5 กิจกรรมต้นกล้าคุณธรรม เพื่อบ่มเพาะคุณธรรม เช่น ความสุภาพ ความซื่อสัตย์ การมีวินัย การช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น (KRA นักเรียน)

2.4 ผลการตรวจสอบโครงการ / กิจกรรม (Act) และตัวชี้วัด (KPI) ที่ปฏิบัติ พบว่า

3.2.1 KRA ครู มีโครงการ / กิจกรรม (Act) ที่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ จำนวน 4 โครงการ 6 กิจกรรม และมีโครงการ / กิจกรรม (Act) ที่ยังไม่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ จำนวน 1 กิจกรรม

3.2.2 KRA ผู้ปกครอง มีโครงการ / กิจกรรม (Act) ที่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ จำนวน 1 โครงการ 4 กิจกรรม และมีโครงการ / กิจกรรม (Act) ที่ยังไม่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ จำนวน 1 โครงการ

3.2.3 KRA ผู้บริหาร มีโครงการ / กิจกรรม (Act) ที่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ จำนวน 2 โครงการ 4 กิจกรรม และมีโครงการ / กิจกรรม (Act) ที่ยังไม่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ จำนวน 1 กิจกรรม

3.2.4 KRA นักเรียน มีโครงการ / กิจกรรม (Act) ที่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ จำนวน 3 โครงการ 3 กิจกรรม และมีโครงการ / กิจกรรม (Act) ที่ยังไม่บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ 1 โครงการ จำนวน 1 กิจกรรม

3. ระยะเวลา

3.1 ผลการทบทวนและปรับโครงการ / กิจกรรม (Act)

โรงเรียนร่วมกันวิเคราะห์ว่าสาเหตุที่เป็นอุปสรรคที่ทำให้ผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรม ไม่ได้ตามเป้าหมาย และหาแนวทางการปรับ หรือ เพิ่มกิจกรรมหรือโครงการ (Act) กิจกรรมที่ยังไม่ได้ดำเนินการให้ดีขึ้น เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ มีดังนี้ KRA นักเรียน Act4 โครงการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนให้มีทักษะและสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 (KRA นักเรียน) มีแนวทางการปรับโครงการ / กิจกรรม ดังนี้ 1) ปรับรูปแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทของนักเรียนแต่ละกลุ่มมากขึ้น โดยเน้นความยืดหยุ่นและการประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง 2) สร้างคลังสื่อการเรียนรู้และเครื่องมือสนับสนุนที่เหมาะสม โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีที่เข้าถึงง่ายและมีประสิทธิภาพ 3) ติดตามและประเมินผลอย่างใกล้ชิด พร้อมสะท้อนผลลัพธ์ร่วมกับนักเรียน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง KRA นักเรียน Act5 กิจกรรม ตักกล้าคุณธรรม เพื่อบ่มเพาะคุณธรรม เช่น ความสุภาพ ความซื่อสัตย์ การมีวินัย การช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น มีแนวทางการปรับโครงการ / กิจกรรม ดังนี้ 1) บูรณาการคุณธรรมเป้าหมายเข้าสู่การจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระอย่างชัดเจน 2) ส่งเสริมการใช้เทคนิคจิตวิทยาเชิงบวก เช่น การให้คำชม การมอบหมายบทบาทผู้นำ หรือการใช้ระบบสะสมคะแนนคุณธรรม

3.2 ผลการนำแนวทางการปรับโครงการ / กิจกรรม ไปปฏิบัติ

โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับนวัตกรรมที่ประกอบด้วยสมาชิกจากหลายฝ่ายที่มีความรู้ และความเชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ ตามความถนัดและความสนใจของบุคลากร และกำหนดบทบาทหน้าที่และมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้ชัดเจน ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการบริหารในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน 2) คณะกรรมการแกนนำการขับเคลื่อนในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน และ 3) คณะกรรมการฝ่าย Coach การดำเนินงานขับเคลื่อนการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ในส่วนของผู้บริหารได้มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการใหม่ๆ เพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนได้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง โดยใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ และการพัฒนาทักษะที่นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมในห้องเรียน โดยได้จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน” เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของครูในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสร้างสรรค์ ผลที่เกิดขึ้นทำให้ครูสามารถพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของผู้เรียน นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวกในชั้นเรียน ทั้งด้านพฤติกรรมของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสะท้อนถึงความสำเร็จของการบูรณาการวินัยเชิงบวกเข้ากับนวัตกรรมทางการเรียนรู้อย่างยิ่งย่น

3.3 ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (Outcome)

ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (Outcome) พบว่า คุณภาพนักเรียน มี 38 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย KRA นักเรียน KPI1 นักเรียนมีการคิดอย่างสร้างสรรค์ KPI2 นักเรียนเป็นผู้รอบคอบ KPI3 นักเรียนเป็นคนสุภาพ KPI4 นักเรียนเป็นคนที่มีซื่อสัตย์และไว้วางใจได้ KPI5 นักเรียนเป็นคนที่มีทัศนคติดี KPI6 นักเรียนเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง KPI7 เป็นคนที่มีคourage KPI8 นักเรียนปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน KPI9 นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน KPI10 นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ KPI11 นักเรียนแต่งกายและทรงผมตามระเบียบ KPI12 นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน KPI13 นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/ยานพาหนะ KPI14 นักเรียนขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้าน ก่อนเวลาเลิกเรียน เพื่อความปลอดภัย KPI15 นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วย และการรักษาความสะอาด KPI16 นักเรียนการปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว KPI17 นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน KPI18 นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ KPI19 นักเรียนมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว KPI20 นักเรียนมีมารยาทในการพูด KPI21 นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น KPI22

นักเรียนมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง KPI23 นักเรียนมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม KPI24 นักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร KPI25 นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น KPI26 นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว KPI27 นักเรียนแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น KPI28 นักเรียนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน KPI29 นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนตนเอง KPI30 นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว KPI31 นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม KPI32 นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน KPI33 นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น KPI34 นักเรียนมีวิธีการจัดการความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ KPI35 นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต KPI36 นักเรียนแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา) KPI37 นักเรียนความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น KPI38 นักเรียนมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

การสร้างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดำเนินการโดยการศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านหนองกุลา อำเภอมือง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โรงเรียนวัดปากพิง ตะวันตก อำเภอมือง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โรงเรียนบ้านมาบกระเปา อำเภอมือง จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก อำเภอมือง จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 และโรงเรียนวัดป่ามะคาบ (สามัคคีพิทยาคาร) อำเภอมือง จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยมีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ได้แก่ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (Shcool Goal) ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) ด้านการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classrom Learning) ด้านกระบวนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ด้านเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) และด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in promoting positive discipline) โดยได้แนวทางในการดำเนินการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบตามกระบวนการบริหารจัดการภายใต้กรอบวงจรคุณภาพ PDCA

ได้แก่ การวางแผน (Plan) การดำเนินการ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงพัฒนา (Act) ซึ่งช่วยให้โรงเรียนสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง มีทิศทางที่ชัดเจน และมีการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ภายหลังจากการศึกษาข้อมูลเชิงบริบท ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่นำมาใช้ออกแบบและยกร่างการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยประกอบด้วย แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบ ทฤษฎีระบบ (System Theory) แนวคิดหลักการ ทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (whole school approach-WSA) และการประเมินแบบพัฒนา (Developmental Evaluation : DE) จากองค์ความรู้ทั้งในภาคสนามและทางทฤษฎี ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นร่างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นแนวทางการพัฒนา องค์ประกอบ และขั้นตอนรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งมีส่วนประกอบ 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1) ทิศทางของรูปแบบ ส่วนที่ 2) กระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ส่วนที่ 3) ผลผลิต (Output) และ ส่วนที่ 4) ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (Outcome) รายละเอียดส่วนประกอบ มีดังนี้

ส่วนที่ 1 ทิศทางของรูปแบบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ระบบกลไกรูปแบบ

ส่วนที่ 2 กระบวนการพัฒนา 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขั้นการวางแผน (Planing)
- 2) ขั้นปฏิบัติการ (Action)
- 3) ขั้นการสังเกต (Observation)
- 4) ขั้นการสะท้อนผล (Reflection)

ส่วนที่ 3 ผลผลิต (Output) การส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน มีดังนี้

1) KRA2 ครู ประกอบด้วย ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง และด้านการเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก

2) KRA3 ผู้ปกครอง ประกอบด้วย ด้านการตอบสนองกบวินัยเชิงบวก

3) KRA4 ผู้บริหาร ประกอบด้วย ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ส่วนที่ 4 ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (Outcome) KRA1 นักเรียน ด้านการกำหนดเป้าหมายระยะ และด้านการแก้ปัญหา

ในการยกร่างแนวทางดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาบริบทและแนวปฏิบัติที่ดีมาวิเคราะห์และเพิ่มเติมรายละเอียดในแต่ละประเด็นย่อยขององค์ประกอบ เพื่อให้รูปแบบมีความ

ครอบคลุมทั้งในด้านแนวคิด หลักการ วิธีการดำเนินงาน และการวัดผล โดยมุ่งให้เกิดความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในประเทศไทย ทั้งในด้านทรัพยากร บุคลากร และเงื่อนไขเชิงระบบที่เป็นจริงในสถานศึกษา จากนั้น ผู้วิจัยได้นำร่างรูปแบบที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อรับคำแนะนำ ข้อเสนอแนะ และการตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องของเนื้อหาและการใช้ภาษา ตลอดจนพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งหลังจากได้รับข้อเสนอแนะแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงและแก้ไขรูปแบบจนมีความสมบูรณ์ โดยรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่พัฒนาขึ้นจากการศึกษานี้ เป็นผลลัพธ์ของกระบวนการวิจัยเชิงพัฒนาที่มีความครอบคลุมทั้งในด้านบริบท ทฤษฎี และแนวปฏิบัติที่เหมาะสมกับโรงเรียนที่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากรและความหลากหลายทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม รูปแบบดังกล่าวมีจุดเด่นสำคัญคือความเป็นระบบ มีโครงสร้างชัดเจน และเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในหลายระดับของการจัดการศึกษา อาทิ รูปแบบดังกล่าวเน้นส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ตลอดจนชุมชนในท้องถิ่น โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายไว้อย่างชัดเจน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมของทุกภาคส่วน ส่งผลให้เกิดความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ตลอดจนรูปแบบนี้สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะด้านการเข้าใจเด็ก การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้ควบคุมมาเป็นผู้อำนวยการเรียนรู้และผู้สร้างแรงบันดาลใจอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งรูปแบบดังกล่าวสามารถใช้เป็นกรอบในการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนในด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยมีการกำหนดผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (Outcome) อย่างชัดเจน ครอบคลุมทั้งกลุ่มครู ผู้ปกครอง ผู้บริหาร และนักเรียน ทำให้สามารถใช้เป็นเกณฑ์ในการติดตามความก้าวหน้าและประเมินคุณภาพการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม รูปแบบนี้สามารถใช้เป็นต้นแบบในการขยายผลไปยังโรงเรียนขยายโอกาสอื่น ๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกัน หรือแม้แต่โรงเรียนทั่วไปที่มีความสนใจในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน เนื่องจากโครงสร้างของรูปแบบสามารถปรับประยุกต์ได้ตามบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง และรูปแบบยังสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้เป็นต้นแบบเชิงนโยบายในการส่งเสริมวินัยของนักเรียนผ่านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและการบริหารจัดการเชิงระบบ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในเรื่องการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับทฤษฎีระบบ (Systems Theory) ของ Bertalanffy (1968) ซึ่งมองว่าโรงเรียนเป็นระบบที่มีองค์ประกอบย่อยหลายส่วน เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งเชื่อมโยงกันอย่าง

ซับซ้อนและส่งผลต่อกันในเชิงโครงสร้างและพฤติกรรม การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบจึงต้องอาศัยความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเหล่านี้ เพื่อสร้างกลไกที่ส่งเสริมการทำงานอย่างมีเอกภาพและเป็นองค์รวม สอดคล้องกับแนวคิดจาก Whole School Approach (WSA) ซึ่ง Galloway (1994) และ Hui (2002) อธิบายว่าเป็นแนวทางที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในโรงเรียนในการกำหนดเป้าหมาย พัฒนาแผนงาน และดำเนินกิจกรรมอย่างสอดคล้องกัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการ จิตสังคม และพฤติกรรมของนักเรียนอย่างยั่งยืน แนวคิด WSA มีความเหมาะสมอย่างยิ่งกับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่ต้องการยกระดับคุณภาพทั้งระบบโดยอาศัยการมีส่วนร่วมเป็นฐาน และการประเมินแบบพัฒนา (Developmental Evaluation: DE) ตามแนวของ Patton (2011) ซึ่งเน้นการพัฒนาและปรับปรุงนวัตกรรมระหว่างดำเนินการ โดยใช้ข้อมูลจริงในบริบท (real-time data) มาเป็นเครื่องมือในการสะท้อนผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เหมาะสมกับรูปแบบที่ต้องการความยืดหยุ่น การตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2 ผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ด้านผู้บริหาร จากการนำรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกไปใช้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงในเชิงพฤติกรรม บทบาท และมีผู้นำอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในด้าน “ผู้นำการเปลี่ยนแปลง” ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ภายใต้กรอบแนวคิด Whole School Approach (WSA) และการบริหารจัดการเชิงระบบ (System Theory) ผู้บริหารที่เคยมีบทบาทในลักษณะควบคุมและสั่งการ ได้พัฒนาไปสู่การเป็นผู้นำที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกผ่านการมีส่วนร่วม การวางแผนอย่างมียุทธศาสตร์ และการใช้ข้อมูลเป็นฐานในการตัดสินใจ ผู้บริหารมีการพัฒนาวิสัยทัศน์และความสามารถในการกำหนดเป้าหมายระยะยาวอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในมิติของการพัฒนาเด็กให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข แนวคิดดังกล่าวไม่ได้เน้นเพียงแค่การควบคุมพฤติกรรมภายนอกของนักเรียน แต่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนา “วินัยภายใน” (internal discipline) ตามแนวทางของวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) นอกจากนี้ ผู้บริหารยังมีการออกแบบระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยสามารถเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน การจัดกิจกรรมวินัย การสื่อสารกับผู้ปกครอง ตลอดจนการประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถติดตามปัญหา วิเคราะห์สาเหตุ และวางแผนแนวทางการพัฒนาได้อย่างแม่นยำ และทันที่ ทั้งยังมีการใช้ข้อมูลในการสะท้อนผล และรายงานผลการดำเนินงานให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนได้อย่างโปร่งใส ในด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสามารถส่งเสริมและเป็นพี่เลี้ยงให้แก่ครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักวินัยเชิงบวก เช่น

การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์ การตั้งคำถามที่กระตุ้นการคิด การเสริมแรงเชิงบวก และการพูดคุยเชิงสร้างสรรค์แทนการตำหนิ ซึ่งส่งผลให้ครูเกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติและวิธีการสอนอย่างเห็นได้ชัด ในขณะเดียวกัน ผู้บริหารยังมีบทบาทในการพัฒนาครูและบุคลากรผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อย่างต่อเนื่อง มีการจัดประชุมสะท้อนผล การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพครูในเชิงจิตวิทยาและการบริหารชั้นเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียน ผู้บริหารยังแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น หน่วยงานทางสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ประกอบการ เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เกิดการประสานความร่วมมือที่ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมเด็กในทุกมิติ ทั้งในและนอกโรงเรียน ในภาพรวม การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่เกิดจากการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบนั้น ไม่ได้ส่งผลเฉพาะต่อบทบาทของผู้บริหารเองเท่านั้น แต่ยังส่งผลเชิงบวกต่อครู นักเรียน และผู้ประกอบการอย่างเป็นลูกโซ่ กล่าวคือ ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้ และผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนมากขึ้น ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง สอดคล้องกับแนวคิดของ Fullan (2001) ที่เสนอว่า ความเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนในสถานศึกษาจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อผู้บริหารสามารถขับเคลื่อนการเรียนรู้ของทั้งองค์กร โดยสร้างระบบที่ส่งเสริมการเติบโตของครูและนักเรียนไปพร้อมกัน ในส่วนของครู พบว่า ครูมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนนโยบายไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน โดยครูที่เข้าใจหลักวินัยเชิงบวกสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสม สร้างข้อตกลงร่วมกับนักเรียน และใช้การสะท้อนผลเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบในตนเองของผู้เรียน ทั้งนี้ กระบวนการพัฒนาครูผ่าน ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีส่วนช่วยอย่างมากในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ปรับปรุงวิธีการสอน และยกระดับความเข้าใจต่อพฤติกรรมเด็ก สอดคล้องกับแนวคิดของ DuFour, DuFour, & Eaker (2008) ที่ระบุว่า PLC คือ เครื่องมือสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในระดับโรงเรียน ในด้านของผู้ปกครอง พบว่าเมื่อโรงเรียนเปิดพื้นที่ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบของชุมชนแห่งการปฏิบัติ (Community of Practice: CoP) เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสะท้อนพฤติกรรมร่วมกัน ผู้ปกครองมีแนวโน้มที่จะเข้าใจแนวคิดวินัยเชิงบวกมากขึ้น ลดการใช้การลงโทษที่รุนแรงในครอบครัว และสามารถทำงานร่วมกับครูในการดูแลบุตรหลานอย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดนี้สอดคล้องกับทฤษฎีของ Wenger (1998) ที่อธิบายว่า CoP เป็นพื้นที่ที่ผู้มีความสนใจร่วมกันสามารถเรียนรู้ แลกเปลี่ยน และพัฒนาแนวทางปฏิบัติที่มีคุณภาพร่วมกันได้ การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง หากขาดการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง การสร้างพื้นที่การเรียนรู้

ร่วม การสื่อสารแบบมีเป้าหมายร่วม และการเคารพในบทบาทของกันและกัน ถือเป็นแกนหลักที่ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงไปสู่การสร้างวินัยที่พัฒนาจากภายในของนักเรียนอย่างยั่งยืน

ด้านครู จากการนำรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบมาใช้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน พบว่า ครูซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในระดับห้องเรียน มีพฤติกรรม ทักษะ และบทบาทที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในด้านการให้ความอบอุ่น การให้แนวทาง และการเข้าใจวิธีคิด ความรู้สึก และความต้องการของนักเรียน ซึ่งเป็นหัวใจของการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างแท้จริง ครูมีการพัฒนาทางด้านจิตวิทยาความเข้าใจเด็กมากขึ้น จากเดิมที่เน้นการควบคุมพฤติกรรมและการใช้คำสั่ง กลับเปลี่ยนมาเป็นการให้ความรัก ความเข้าใจ และการส่งเสริมพฤติกรรมในเชิงบวก ครูสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้อย่างมั่นคงมากขึ้น แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ และลดการใช้อารมณ์ในการจัดการกับพฤติกรรมของนักเรียน ส่งผลให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย (Safe Classroom Climate) ทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ นักเรียนรู้สึกไว้วางใจ เปิดใจ และกล้าร่วมกิจกรรมกับครูมากขึ้น นอกจากนี้ ครูยังมีพัฒนาการด้านการให้แนวทางที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของนักเรียน โดยการตั้งความคาดหวังที่ชัดเจน อธิบายเหตุผลอย่างเข้าใจง่าย และกำหนดขอบเขตที่สมเหตุสมผลระหว่างวินัยและความเมตตา ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนคิดเป็น กล้าตัดสินใจ และเรียนรู้จากความผิดพลาดด้วยตนเองโดยไม่ใช้การลงโทษแบบทำให้เด็กเกิดความอับอายหรือกลัว ในขณะเดียวกัน ครูยังทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุน (Facilitator) ที่คอยให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ ช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าในตนเองและอยากพัฒนานตนเองจากภายใน ที่สำคัญ ครูมีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนมากยิ่งขึ้น สามารถปรับวิธีการจัดการเรียนรู้ และการดูแลพฤติกรรมให้สอดคล้องกับนิสัย ความสนใจ ความเชื่อ และบริบททางครอบครัวของแต่ละคน ครูเรียนรู้ที่จะไม่ตัดสินเด็กจากพฤติกรรมภายนอกเพียงอย่างเดียว แต่ใช้การสังเกต การพูดคุย และการสะท้อนความรู้สึก (Reflective Dialogue) เพื่อเข้าถึงมุมมอง ความคิด และอารมณ์ภายในของนักเรียน และใช้ความเข้าใจนั้นเป็นพื้นฐานในการดูแลและให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม การเปลี่ยนแปลงของครูดังกล่าวเกิดขึ้นจากการที่โรงเรียนได้นำรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบมาใช้ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ซึ่งไม่เพียงแค่นำมาเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างหรือแนวนโยบายในระดับองค์กร แต่ยังเปิดพื้นที่แห่งการเรียนรู้ร่วมกันให้กับครูในระดับห้องเรียน ผ่านกระบวนการที่เรียกว่า “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” หรือ Professional Learning Community (PLC) โดยเน้นให้ครูได้มีโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์จริง พัฒนาความรู้ใหม่จากการปฏิบัติจริง แลกเปลี่ยนความคิดในลักษณะของการมีส่วนร่วม และร่วมกันสะท้อนผล (Reflection) อย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและนำไปสู่การปรับปรุงวิธีปฏิบัติอย่างยั่งยืน ในกระบวนการ PLC ครูได้มีโอกาสรวมกลุ่มเพื่อหารือถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

แลกเปลี่ยนแนวทางการจัดการพฤติกรรมของนักเรียน และร่วมกันวางแผนพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ครูสามารถสะท้อนการจัดการเรียนการสอนของตนเองทั้งในเชิงความสำเร็จและข้อจำกัด โดยการมีเพื่อนร่วมวิชาชีพทำหน้าที่เป็น “กระจกสะท้อน” ช่วยให้ครูเห็นตนเองในมุมใหม่และเกิดการเรียนรู้จากมุมมองที่หลากหลาย การสะท้อนผลนี้มีได้เกิดขึ้นเพียงครั้งคราว แต่เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Schön (1983) ที่กล่าวถึง “การสะท้อนจากการปฏิบัติ (Reflection-on-action)” และ “การสะท้อนระหว่างการปฏิบัติ (Reflection-in-action)” ว่าเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ผู้ปฏิบัติพัฒนาความรู้เชิงปฏิบัติ (practical knowledge) และนำไปสู่การเป็นผู้เชี่ยวชาญที่แท้จริง การที่โรงเรียนเปิดพื้นที่สำหรับการสะท้อนผลอย่างเป็นระบบ ยังเอื้อต่อการสร้างวัฒนธรรมของการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Culture) ซึ่งไม่ใช่เพียงแค่การแลกเปลี่ยนข้อมูล แต่เป็นการร่วมมือกันเพื่อสร้างเป้าหมายร่วมด้านพัฒนาการของนักเรียน โดยมี “พฤติกรรมของครู” เป็นตัวกลางสำคัญในการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ DuFour และ Eaker (1998) ที่เห็นว่า PLC คือกระบวนการที่โรงเรียนจัดระบบเพื่อให้ครูมีการทำงานร่วมกันอย่างเป็นทีม โดยมีเป้าหมายร่วมคือการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องผ่านการใช้ข้อมูล สะท้อนผล และการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ภายใต้บริบทของโรงเรียนขยายโอกาส กระบวนการ PLC จึงมิได้เป็นเพียงเครื่องมือสำหรับการพัฒนาครู แต่ยังเป็นพื้นที่ทางวิชาชีพที่ส่งเสริมให้ครูรู้สึกมีคุณค่า ได้รับการยอมรับ และมีกำลังใจในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ครูที่ได้มีโอกาสสะท้อนตนเองและเรียนรู้จากเพื่อนร่วมงานจะเกิดความตระหนักในบทบาทที่ตนมีต่อการพัฒนาเด็กในระยะยาวมากยิ่งขึ้น และสามารถเชื่อมโยงความรู้เชิงทฤษฎีเข้ากับสถานการณ์ในห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างยั่งยืน

ด้านนักเรียน จากการนำรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบมาใช้ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างชัดเจนในด้านพฤติกรรม ความคิด ความรับผิดชอบ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ซึ่งเป็นผลลัพธ์สำคัญของการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่เน้นกระบวนการส่งเสริมวินัยจากภายใน (internal discipline) โดยไม่ใช้วิธีลงโทษแบบเดิม นักเรียนมีพฤติกรรมที่สะท้อนถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มมากขึ้น ได้แก่ การมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น ความสุภาพ ความรอบคอบ ความซื่อสัตย์ และความสามารถในการตัดสินใจอย่างชาญฉลาด รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา และแสดงออกถึงความห่วงใยต่อเพื่อน ครู และบุคคลรอบข้าง ความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เกิดจากการที่นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครู ได้รับการส่งเสริมให้คิดวิเคราะห์ และเรียนรู้จากความผิดพลาด โดยไม่ถูกตำหนิหรือลงโทษแบบทำให้เกิดความกลัว

นอกจากนี้ นักเรียนยังมีความสามารถในการปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างมีวินัย เช่น การแต่งกายตามระเบียบ การใช้ทรัพย์สินของโรงเรียนอย่างรับผิดชอบ การไม่ละเมิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การใช้โทรศัพท์อย่างเหมาะสม การขออนุญาตเมื่อจำเป็นต้องออกนอกบริเวณโรงเรียนก่อนเวลาเลิกเรียน และการรักษาความสะอาดในบริเวณโรงเรียน พฤติกรรมเหล่านี้บ่งชี้ว่านักเรียนเริ่มมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และสามารถควบคุมตนเองได้ดียิ่งขึ้น ในด้านมารยาททางสังคม นักเรียนมีพัฒนาการในด้านการพูดจา การวางตัว การแสดงออก การแสดงความเคารพ การฟัง การนั่ง การยืน และการรับประทานอาหารอย่างเหมาะสม รวมถึงความสามารถในการเคารพความเป็นส่วนตัวของผู้อื่น รู้จักเคารพเวลา และเข้าใจความแตกต่างทางความคิดเห็น วัฒนธรรม และอารมณ์ของผู้อื่น พฤติกรรมเหล่านี้เป็นผลจากกระบวนการปลูกฝังที่ครอบคลุมทั้งในห้องเรียน ผ่าน “จิตศึกษา” (Consciousness-Based Education) ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ทำให้นักเรียนได้รู้ตนเองตลอดเวลา ระลึกสิ่งที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ ถือเป็นการระเบิดจากภายในสู่ภายนอกอย่างแท้จริง และการเป็นแบบอย่างที่ดีของครู และผู้บริหาร อีกหนึ่งประเด็นสำคัญคือ นักเรียนมีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม เช่น มีความตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรม การส่งงาน และการมีส่วนร่วมในงานของส่วนรวม ซึ่งบ่งชี้ถึงความสามารถในการวางแผนเป้าหมายระยะยาว และการบริหารจัดการตนเองที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ การเปลี่ยนแปลงในด้านนักเรียนดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่ดำเนินการในระดับโรงเรียนทั้งระบบมีประสิทธิภาพในเชิงพฤติกรรมและจิตพิสัย โดยอาศัยกระบวนการที่เน้นความเข้าใจ เห็นคุณค่า สื่อสารเชิงบวก และการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และชุมชน ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนอย่างยั่งยืน จากภายในโดยไม่ต้องใช้วิธีการบังคับหรือควบคุม สอดคล้องกับแนวคิดของ Senge (2006) ว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืนในองค์กรการศึกษาจะต้องอาศัยการเรียนรู้ทั้งองค์กร (organizational learning) ซึ่งเกิดจากการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร และการสะท้อนผลเพื่อปรับตัวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้โรงเรียนที่มีการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโดยใช้แนวคิด Whole School Approach (WSA) อย่างต่อเนื่องจะสามารถพัฒนาโครงสร้าง วัฒนธรรม และกระบวนการทำงานที่รองรับวินัยเชิงบวกได้อย่างเป็นระบบ ในการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัย “เวลา” และ “ความต่อเนื่อง” จึงจะเกิดผลลัพธ์ที่แท้จริงและยั่งยืน แนวทางการดำเนินงานดังกล่าวมิใช่การใช้มาตรการหรือกิจกรรมแบบชั่วคราว หากแต่เป็นกระบวนการที่แทรกซึมอยู่ในวิถีชีวิตของโรงเรียน โดยใช้หลักการของ “ระบบซึมซับ” (embedded systemic model) ซึ่งเมื่อดำเนินการอย่างต่อเนื่องจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงวัฒนธรรม (cultural transformation) ภายในโรงเรียนอย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ ยังพบว่า ความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบนั้น ขึ้นอยู่กับการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

โดยเฉพาะผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่เป็น “ผู้นำการเปลี่ยนแปลง” ตามแนวคิดของ Fullan (2001) ที่เน้นว่าการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาจะเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริงเมื่อผู้นำสามารถสร้างความเข้าใจ สร้างแรงบันดาลใจ และสร้างระบบติดตามประเมินผลที่เน้นพัฒนาไม่ใช่ควบคุม จากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณในโรงเรียนขยายโอกาสที่ดำเนินการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ พบว่า เมื่อโรงเรียนวางรากฐานของวินัยเชิงบวกไว้ในทุกมิติ เช่น การจัดการเรียนรู้ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน การพัฒนาบุคลากร และการมีส่วนร่วมของชุมชน ส่งผลให้พฤติกรรมของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านการมีวินัยในตนเอง การเคารพกฎระเบียบ และความร่วมมือในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

และผลการวิจัยพบว่า “จิตศึกษา” (Consciousness-Based Education) เป็นกระบวนการที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งต้องการแนวทางที่ไม่ใช่การควบคุมด้วยอำนาจหรือการลงโทษ แต่เป็นการสร้างภาวะภายในให้เด็กเกิดการตระหนักรู้และพัฒนาตนเองจากภายใน จิตศึกษาเป็นแนวทางที่เน้นการปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิด “ความสงบภายใน” เช่น การนั่งสมาธิ สวดมนต์ การฟังเพลงบำบัด หรือการใช้เรื่องเล่าที่มีคุณธรรม (moral stories) ซึ่งช่วยให้เด็กสามารถเชื่อมโยงกับคุณค่าภายใน เช่น ความเมตตา ความมีวินัยในตนเอง ความอดทน และความรับผิดชอบ โดยแนวทางนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ พลเดช ปิ่นประทีป (2556) และ นพ.ประเวศ วะสี (2548) ซึ่งเน้นว่าการพัฒนาจิตใจของเด็กเป็นรากฐานของการเรียนรู้ และการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีคุณภาพ ในด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวก “จิตศึกษา” มีบทบาทในการลดพฤติกรรมก้าวร้าว กระตุ้นการรับรู้ผลของการกระทำ และส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมผ่านการตัดสินใจเชิงจริยธรรมที่เกิดจากภายในตนเอง ผลการเก็บข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการประเมินพฤติกรรมนักเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมจิตศึกษา พบว่า นักเรียนมีแนวโน้มในการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เหมาะสมมากขึ้น ได้แก่ ความมีน้ำใจ ความสุภาพ การอดกลั้น และการเคารพกฎระเบียบของโรงเรียน ซึ่งสะท้อนถึงพัฒนาการด้านวินัยในเชิงบวกอย่างเป็นรูปธรรม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Marilyn Watson และ Ruth Charney ที่เน้นการสร้างวินัยภายใน (internal discipline) ผ่านการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม (social-emotional learning) โดยให้ความสำคัญกับ “ความสัมพันธ์” และ “ความเข้าใจ” ระหว่างครูกับนักเรียน มากกว่าการควบคุมพฤติกรรมภายนอก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สิริพร กุ่ยกระโทก (2557) ที่กล่าวว่า การอบรมสั่งสอนและการปลูกฝังวินัยเชิงบวก ควรเน้นที่พฤติกรรมที่เด็กจำเป็นต้องเรียนรู้ โดยไม่ใช้การลงโทษที่ทำให้เด็กเกิดความกลัว แต่ควรใช้วิธีที่ทำให้เด็กเกิดแรงจูงใจจากความเข้าใจตนเอง

ด้านผู้ปกครอง จากการดำเนินงานตามรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองมีการเปลี่ยนแปลงในด้านบทบาททัศนคติ และพฤติกรรมในการเลี้ยงดูและดูแลบุตรหลานอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในด้านการมีส่วนร่วมกับโรงเรียนและการสร้างวินัยในตนเองให้แก่เด็กผ่านกระบวนการที่สอดคล้องกับแนวทางของวินัยเชิงบวก ผู้ปกครองมีความตระหนักมากขึ้นในบทบาทของตนที่ไม่ใช่เพียงผู้รับข้อมูลจากโรงเรียน แต่เป็น “ผู้ร่วมสร้าง” วินัยเชิงบวกให้กับเด็ก ทั้งในบ้านและที่โรงเรียน การสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับครูมีความใกล้ชิดและเป็นระบบมากขึ้น ผู้ปกครองพร้อมเปิดใจรับฟังคำแนะนำ และให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของนักเรียนจากบริบทภายในครอบครัว เพื่อให้โรงเรียนสามารถเข้าใจนักเรียนได้ในมิติเชิงลึก ในด้านพฤติกรรมการเลี้ยงดู พบว่า ผู้ปกครองมีแนวโน้มลดการใช้อารมณ์หรือการลงโทษแบบรุนแรง แต่หันมาใช้ในการพูดคุย การตั้งข้อตกลง และการสะท้อนผลร่วมกับเด็กมากขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการที่โรงเรียนจัดกิจกรรมให้ความรู้และอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองเรียนรู้ที่จะให้โอกาสเด็กในการแสดงออกทางความคิด เข้าใจความรู้สึกของเด็ก และสนับสนุนให้เด็กฝึกการตัดสินใจด้วยตนเองภายใต้ขอบเขตที่ปลอดภัย นอกจากนี้ ผู้ปกครองเริ่มเข้าใจว่าเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งด้านพฤติกรรม ความสามารถ และอารมณ์ ซึ่งต้องใช้วิธีการดูแลที่หลากหลายและปรับเปลี่ยนตามบริบทของตนเอง ความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลนี้ช่วยให้ผู้ปกครองลดการเปรียบเทียบกับผู้อื่น และหันมาให้กำลังใจลูกมากกว่าการตำหนิ ที่สำคัญ ผู้ปกครองเริ่มมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนมากขึ้น ทั้งการเข้าร่วมประชุม การทำข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) การเข้าร่วมเวทีสะท้อนผล และการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียนในระดับชั้นเรียนและทั้งโรงเรียน การมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องผ่านชุมชนแห่งการปฏิบัติ (Community of Practice: CoP) ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ และรับรู้ว่ามีผู้ใหญ่รอบตัวให้ความสำคัญกับพฤติกรรมและพัฒนาการของตนอย่างจริงจัง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในด้านผู้ปกครอง จากการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองมีพฤติกรรมที่ตอบสนองกับวินัยเชิงบวกได้อย่างมีคุณภาพมากขึ้น พร้อมทั้งมีบทบาทเชิงรุกในการร่วมมือกับโรงเรียนในการปลูกฝังวินัยในตนเองให้กับบุตรหลาน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาเด็กอย่างยั่งยืนทั้งในด้านพฤติกรรม ความสัมพันธ์ และคุณภาพชีวิตในระยะยาว สอดคล้องกับแนวคิดของ Wenger (1998) ระบุว่า CoP เป็นพื้นที่ของการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการมีส่วนร่วมในบริบทจริง และเมื่อมีผู้ปกครองเข้าร่วมในกระบวนการนี้ จะเกิดความเข้าใจในบทบาทของตนในการสนับสนุนการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในรูปแบบของ ชุมชนแห่งการปฏิบัติ (Community of Practice: CoP) เป็นกลยุทธ์สำคัญในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยเฉพาะในโรงเรียนขยายโอกาสที่ต้องอาศัยพลังของชุมชนในการสร้างบรรยากาศที่สนับสนุน

พฤติกรรมที่เหมาะสมของนักเรียนทั้งในและนอกสถานศึกษา การรวมกลุ่มของผู้ปกครองร่วมกับครูในลักษณะของ CoP ส่งผลให้เกิด “ความเข้าใจร่วม” เกี่ยวกับเป้าหมายของการพัฒนานักเรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ และแนวทางการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุตรหลาน ซึ่งช่วยเสริมสร้างแนวทางในการดูแลนักเรียนแบบสอดคล้องระหว่างบ้านกับโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า ข้อมูลที่ได้รับสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนานโยบายหรือแนวทางปฏิบัติได้ในหลายระดับ จึงขอเสนอแนะแนวทางสำหรับผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องทั้งในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ และส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม

นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดการต่อยอดทางวิชาการและการวิจัยในประเด็นนี้อย่างลึกซึ้งและครอบคลุมยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะแนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต อันจะช่วยส่งเสริมความเข้าใจในระดับเชิงนโยบายและการปฏิบัติ รวมทั้งพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความหลากหลายของบริบทโรงเรียนในแต่ละพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ระยะต้นน้ำ

1) การพัฒนาทักษะในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ผู้บริหารและครูที่ได้เข้าร่วมพัฒนาทักษะตั้งแต่กระบวนการเริ่มต้นที่ฝึกทักษะ เพื่อนำไปปฏิบัติจริงจนถึงกระบวนการประเมินขั้นตอนสุดท้าย ทำให้มีทักษะสูงขึ้น ทั้ง 6 ทักษะ และควรมีการขยายระยะเวลาทักษะในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ มากขึ้น

2) คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก สำหรับนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นเครื่องมือที่ชัดเจนในการนำไปแนวทางการ

พัฒนาโรงเรียน ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติในขั้นตอนต่าง ๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรม

3) กระบวนการวิเคราะห์ความซับซ้อนด้วยเครื่องมือ “ภูเขาน้ำแข็ง” (Iceberg Analysis) เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำความเข้าใจปัญหาในระดับเชิงระบบ โดยไม่หยุดอยู่แค่พฤติกรรมที่ปรากฏภายนอก แต่ลงลึกถึงค่านิยม โครงสร้าง และความเชื่อที่อยู่เบื้องหลัง กระบวนการนี้มีลักษณะที่ซับซ้อนและต้องอาศัยความร่วมมืออย่างใกล้ชิดจากครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน การดำเนินงานจำเป็นต้องใช้เวลาในการศึกษา วิเคราะห์บริบท แนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เปรียบเทียบกับผลลัพธ์ที่คาดหวัง ตลอดจนการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) ซึ่งควรเป็นเป้าหมายที่สะท้อนความต้องการร่วมกันของทุกฝ่าย ไม่ใช่เป็นการกำหนดโดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ดังนั้น ควรมีการจัดสรรเวลาเพิ่มเติมสำหรับการระดมความคิดเห็นและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันอย่างแท้จริง และนำไปสู่การพัฒนาอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

1.2 ระยะกลางน้ำ

1) กระบวนการถอดบทเรียนและการสะท้อนผลการดำเนินงานระหว่างทาง ถือเป็นขั้นตอนสำคัญในกระบวนการนิเทศและติดตามผลการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพ โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกในทีมทุกคนมีส่วนร่วมในการทบทวนผลการดำเนินงานของโครงการหรือกิจกรรมที่ได้ดำเนินไปแล้ว เพื่อพิจารณาว่าส่วนใดบรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ และส่วนใดที่ยังต้องพัฒนาเพิ่มเติม กระบวนการนี้ยังเป็นเวทีในการเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการใช้เครื่องมืออย่าง Matrix Analysis เพื่อจัดลำดับความซับซ้อนและความสำคัญของปัญหา ทั้งในช่วงก่อนและหลังการดำเนินงาน อีกทั้งยังช่วยให้แต่ละบุคคลได้ประเมินตนเองอย่างตรงไปตรงมา เห็นจุดแข็ง จุดที่ควรปรับปรุง และลำดับความสำคัญของประเด็นที่ควรเร่งพัฒนา เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ก้าวสู่เป้าหมายตามวิสัยทัศน์ขององค์กรอย่างมีทิศทางและยั่งยืน

2) การนำแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่ได้รับการปรับปรุงไปสู่การปฏิบัติจริง เป็นช่วงที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ หลังจากที่ได้มีการทบทวน วิเคราะห์ และปรับแผนให้สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ปัจจุบัน การนำนโยบายหรือกิจกรรมไปปฏิบัติในภาคสนามจึงมีความเป็นไปได้สูงขึ้น และสามารถตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาที่แท้จริงได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ กระบวนการดังกล่าวยังช่วยให้ผลการดำเนินงานสามารถสะท้อนความก้าวหน้าและความสำเร็จตามตัวชี้วัด (Indicators) ที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน เป็นระบบ และตรวจสอบได้

3) การประเมินความสามารถของทีม เป็นการอธิบายถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ และล้มเหลวของการดำเนินงานส่งเสริมวินัยเชิงบวกแก่นักเรียนของทุกคนในทีม เพื่อนำไปปรับเปลี่ยนแผนงาน กลไกการทำงาน และองค์ประกอบของทีมให้ดีขึ้น ใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยให้ผู้บริหาร คณะครู ร่วมกันประเมินความสามารถของทีม เมื่อมีการพัฒนาทีมแล้ว ควรจัดให้มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง ในรอบถัดไป เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการของทีม และวางแผนพัฒนาที่มีลักษณะต่อเนื่อง เป็นระบบ และนำไปสู่การเรียนรู้ร่วมกันอย่างยั่งยืน

1.3 ระยะเวลา

1) การวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap) เป็นการสะท้อนผลการพัฒนาของโครงการ / กิจกรรมต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ และเปรียบเทียบเพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าของการพัฒนาการของแต่ละ KRA แต่ละตัวชี้วัด (KPI) เมื่อมีข้อมูลที่ชัดเจนจาก Gap Analysis โรงเรียนสามารถทบทวนและปรับวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ หรือแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับความสามารถในการดำเนินการจริง และตอบสนองต่อบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ

2) การทบทวน และปรับโครงการ หรือกิจกรรม (Act) เป็นกระบวนการสำคัญในการทบทวนและประเมินความก้าวหน้าของแผนงาน กิจกรรม หรือโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกในทีมได้ร่วมกันพิจารณาข้อมูลอย่างเป็นระบบ รับรู้ร่วมกันว่าในส่วนใดที่ยังไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และร่วมกันวิเคราะห์ถึงสาเหตุหรืออุปสรรคที่ส่งผลต่อความล่าช้า หรือข้อจำกัดในการดำเนินงาน นำไปสู่การหาวิธีเพื่อปรับแนวทาง เพิ่มเติมหรือพัฒนากิจกรรมให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีส่วนช่วยให้การดำเนินงานสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กรได้อย่างเป็นรูปธรรม จากการสะท้อนความคิดเห็นของสมาชิกในทีม พบว่าบางส่วนเห็นว่าขั้นตอนการทบทวนกิจกรรมในลักษณะนี้สามารถตัดทอนหรือควบรวมกับขั้นตอนถัดไปได้ เนื่องจากในช่วงต่อไปจะมีการดำเนินการประเมินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ซึ่งครอบคลุมการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) และการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานในแต่ละ KRA ตามตัวชี้วัดอยู่แล้ว ดังนั้น การประเมินผลในขั้นตอนนี้อาจพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการวิเคราะห์ภาพรวมการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลได้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3) ผลการปรับแผนการดำเนินการ การปรับแผนการดำเนินการเป็นผลจากกระบวนการสะท้อนผลร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู โดยใช้วิสัยทัศน์เดิมประกอบกับผลการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) ของตัวชี้วัด (KPI) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างเป้าหมายกับผลการดำเนินงานจริง กระบวนการนี้ทำให้เห็นประเด็นที่ควรปรับปรุงอย่างชัดเจน และนำไปสู่การ

ปรับทิศทางของแผนงานในปีถัดไปให้มีความเหมาะสมและตอบโจทย์บริบทของสถานศึกษาได้ดียิ่งขึ้น ควรกำหนดเป้าหมายการพัฒนาในระดับห้องเรียนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ใหม่ โดยส่งเสริมให้ครู ออกแบบแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างวินัยเชิงบวก และการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ระยะต้นน้ำ

2.1.1 การวิจัยเชิงต่อยอดจากผลการวิจัยนี้ โดยวิจัยและพัฒนาแบบแผนการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.2 การวิจัยการพัฒนารูปแบบในครั้งนี้อาจกำหนดโรงเรียนที่ร่วมทดลอง 1 โรงเรียน เท่านั้น ดังนั้น ควรขยายพื้นที่การวิจัยให้ครอบคลุมโรงเรียนที่มีความหลากหลายมากขึ้นเพื่อให้ได้ ข้อค้นพบที่สามารถเปรียบเทียบบริบทและลักษณะเฉพาะของแต่ละโรงเรียน เช่น โรงเรียนในเขตเมือง เขตชนบท หรือโรงเรียนขนาดเล็ก-ขนาดใหญ่ ซึ่งจะช่วยให้แบบแผนการพัฒนามีความยืดหยุ่นและ เหมาะสมต่อการประยุกต์ใช้ในระดับนโยบาย

2.2 ระยะกลางน้ำ

2.2.1 ผลการตรวจสอบแผนงาน โครงการ และตัวชี้วัด (KPI) ที่ปฏิบัติ การทำวิจัย ควรเสนอแนวทางให้โรงเรียนสามารถรวมกระบวนการติดตาม KPI ที่ได้จากโครงการไว้ในระบบ ประเมินภายในโรงเรียน เช่น ระบบนิเทศ ระบบ SAR หรือ PLC อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดความ ต่อเนื่องหลังสิ้นสุดโครงการวิจัย

2.2.2 การสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้ทีม พัฒนาสามารถทบทวนและเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่เกิดขึ้นจริง ควรแต่งตั้งผู้ดำเนินการ (Facilitator) เพื่อกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนอย่างเปิดใจ และผู้บันทึก (Note-taker) เพื่อสรุป ประเด็นสำคัญ ซึ่งจะช่วยให้ข้อมูลที่ได้จากการสะท้อนผลสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์และปรับปรุง แผนงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3. ระยะปลายน้ำ

2.3.1 การวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap) ควรเพิ่มตัวชี้วัดเชิงคุณภาพเพื่อวิเคราะห์เชิง ลึก การใช้เฉพาะข้อมูลเชิงปริมาณอาจไม่เพียงพอในการอธิบายช่องว่างที่เกิดขึ้น ควรเพิ่มตัวชี้วัดเชิง พฤติกรรม ความรู้สึก หรือแรงจูงใจ โดยใช้การสัมภาษณ์ การสะท้อนผล หรือแบบสำรวจคุณภาพ

2.3.2 ควรศึกษานวัตกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก เช่น การใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ผ่านโครงการ (Project-based learning) หรือการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาแนวทางจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การควบคุมตนเอง และการรับผิดชอบในตัวของนักเรียน ต่อไป





บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก ข เนลเซนเจน (2549). วินัยเชิงบวก..สืบค้นเมื่อ 23 ตุลาคม 2566
จาก https://hmong.in.th/wiki/Positive_discipline
- กนกพร คำมีมูล. (2552). การใช้วินัยเชิงบวกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนบุญโญภิรมย์ จังหวัดลำพูน. เชียงใหม่ :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กมลรัตน์ แก่นจันทร์. (2560). การพัฒนารูปแบบการนิเทศเชิงสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของครู
ในโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กรกมล สมผุด. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่
ประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ดุษฎีบัณฑิต). ขอนแก่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กวิณพัฒน์ ขวัญแนน (2567). กระบวนการนิเทศแบบประเมินพัฒนาเพื่อส่งเสริมสถานศึกษาสู่องค์กร
นวัตกรรม (ปริญญาโทปริญญาดุษฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กมลพรรณ เภาโพธิ์. (2558). รูปแบบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 .สกลนคร:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ. กรุงเทพฯ: ดี เอ็มเพอเรียร์ พี
กรู๊ป.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). รายงานผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). ระเบียบว่าด้วยการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550.
กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). คู่มือการบริหารสถานศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจ.
กรุงเทพฯ: สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). คู่มือการอบรมคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC
(Professional Learning Community) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สถานศึกษา ระดับ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (2562). *โครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับ
การศึกษา อย่างต่อเนื่อง*. กรุงเทพฯ: กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา.
- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (2564). *รายงานผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนการ
ประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation: DE) ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา*.
กรุงเทพฯ: กสศ.
- คุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ. (2558). *การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด
โรงเรียนมัธยมศึกษา เทศบาล 3 “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนคร
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ*. (2541). *แผนปฏิบัติการโครงการ
ขยายโอกาสทางการศึกษา*.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 10 และ 11*.
- คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ. (2561). *การส่งเสริมคุณธรรม พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา
สร้างคนดีสู่สังคม* กรุงเทพฯ: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.
- ชญาภา ไชยรักษา. (2564). *การศึกษาสภาพการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล
นคร สมุทรสาคร อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ธนบุรี.
วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*. ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน
2564.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2545). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ชุมศิริ ดันติธรา. (2561). *ผลการใช้โปรแกรมการสร้างวินัยเชิงบวกที่มีต่อการทำงานของสมอง
ด้านการจัดการของเด็กปฐมวัย (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2558). *การพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา*. *วารสารครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 17(2), 65–72.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2560). *การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน*. *วารสารมนุษยศาสตร์
สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 10 (2), 1342-1354.
- ชีรวัดน์ นิเจนตร. (2560). *การวิจัยพัฒนารูปแบบทางสังคมศาสตร์และการศึกษา (ฉบับ
อิเล็กทรอนิกส์)*. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 4(2). สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2566 จาก
file:///C:/Users/CP- COMP/Downloads/123081-Article.

- เจ็ด คำปลิว. (2565). การเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบที่ส่งเสริมการพัฒนากรอบความคิดทาง
วิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก (ปริญญาณิพนธ์ปริญญาคุณ
บัณฑิต) พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ณปภัช จิงแยมปิ่น. (2558). ผลการใช้กระบวนการให้การศึกษาผู้ปกครองแบบกลุ่มที่มีต่อการส่งเสริม
วินัยในตนเองแก่เด็กวัยอนุบาล (ปริญญาณิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ณัทธลิตา บุตรติวงษ์. (2561). การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา
ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนแสนสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 (ปริญญาณิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- ทิตานาถ ขุนนาถ. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวทางการ
จัดการเชิงกลยุทธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุณบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทิตานา ขัมมณี, นักวิจัย, เลขา ปิยะอัจฉริยะ, นักวิจัย, พิมพันธ์ เดชะคุปต์, นักวิจัย และ ดวงเดือน
อ่อนน่วม, นักวิจัย (2547). การวิจัยและพัฒนารูปแบบการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน:
รายงานการวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- ทิตานา ขัมมณี, และภาสิต ประมวลศิลป์ชัย. (2547). ประสบการณ์และกลยุทธ์ของผู้บริหารในการ
ปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน. กรุงเทพฯ: เมธีทิปส์.
- ธัญพร ทองพุ่ม. (2561). การพัฒนา PLC เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียน. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธิตินา ถาวรรัตน์. (2559). การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หน้า 149
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานของสถานศึกษาเอกชนในประเทศไทย.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นพดล ครสหาย. (2558). การเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนต่างอย
พัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วารสารการบริหาร
การศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.4(14), 87-96.
- นพพรพรรณ ญาณโกมุท และคณะ. (2558). แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม
แนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- นรรัชต์ ฝันเชียร. (2562). เทคนิคการสอนให้ผู้เรียนรู้จักการบริหาร. ค้นเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2566
จาก <https://www.truelookpanya.com/blog/content/72372/-blog-teamet->

- นริศรา ตาปราบ. (2562). รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน จังหวัดชัยภูมิ. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*. 6(3), กรกฎาคม - กันยายน.
- นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล. (2563). *10 เทคนิคแสนง่าย วิธีสร้างวินัยเชิงบวกโดยไม่ให้ลูกต่อต้าน*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- นันทิยาภรณ์ หงส์เวียงจันทร์. (2559). การพัฒนารูปแบบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. *วารสารการศึกษา มศว*. 16(30), 36-49.
- นิศากร หวลจิตร. (2564). *การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจังหวัดจันทบุรี*.ทุนสนับสนุนจากงบกองทุนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- บุญศรี แสงศรี. (2557). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาล ของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญเลิศ คณาธนาสาร. (2558). "คิดเป็นระบบ สบายทุกปัญหา" บทที่ 2.สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2566 จาก <https://www.nairienroo.com>
- เบญจภรณ์ จิรมหาศาล. (2563). *แนวทางการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- เบญจภรณ์ จิรมหาศาล (2563). *องค์ประกอบ 9 ด้านแห่งการพัฒนาและการปฏิรูปโรงเรียนทั้งระบบ. เชิงใหม่ การศึกษาหลักสูตร (ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต) สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร: มูลนิธิโรงเรียนสตาร์ฟิชคันทรีโฮม.*
- เบญญาภา หลวงราช (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ปริญญามหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ปนัดดา ธนเศรษฐกร (2558). *101 เคล็ดลับวิธี สร้างเด็กดี มีความสุข*. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2566 จาก <https://www.thaihealth.or.th/Content.html>.
- ปนัดดา ธนเศรษฐกร. (2561). *วินัยเชิงบวก ทักษะสร้างความสุขและภูมิคุ้มกันทางความคิดเด็กยุคใหม่*. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2566 จาก <https://op.mahidol.ac.th/ga/posttoday->
- ปนัดดา ธนเศรษฐกร. (2561). *เลี้ยงลูกถึงใจ ด้วยวินัยเชิงบวก* ค้นเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2566 จาก <https://thepotential.org/knowledge/positive-discipline>

- ปนัดดา ธนเศรษฐกร. (2564). วินัยเชิงบวก พักชะสร้างความสุขและภูมิคุ้มกันทางความคิดเด็กยุคใหม่. สืบค้นสืบค้นเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2566
จาก <https://op.mahidol.ac.th/ga/posttoday-11/>
- ประกิต วิทย์สัมพันธ์. (2561). รูปแบบการพัฒนาจริยธรรมด้านการมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารช่อพะยอม. 29(1), 225-235.
- ประยูรศรี กวานปท รัชชา. (2559). การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านกอกวิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 3(2), 173-174.
- ประวีณ ณ นคร. (2558). วินัย : หลักและวิธีการรักษาวินัย. กรุงเทพฯ : กลุ่มโรงพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการ ก.พ.
- ประเวศ วะสี. (2548). การปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
- ประสิทธิ์ ฉิมบุญมา. (2564). รูปแบบการถ่ายทอดอาชีพการทำปานซอยในจังหวัดแม่ฮ่องสอน. จากกองทุนวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563.
- ปองทิพย์ เทพอารีย์ และมารุต พัฒนา. (2557). ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 15(1), 47-56.
- ปิยวลี ธนเศรษฐกร. (2559). อ้างถึงใน หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์, 10 เทคนิคของการสร้างวินัย เชิงบวก, [ออนไลน์], ค้นเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2566 จาก <https://www.thaihealth.or.th>
- บุญญพัฒน์ สิงห์จารย์. (2564). การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พรทิพย์ โกกิลรัตน์. (2561). การพัฒนาวินัยนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 (ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พรพรรณ ภูมิภู. (2558). การคิดเชิงระบบในการจัดการศึกษา. วารสารวิชาการสถาบันวิจัยระบบการศึกษา, 12(1), 45-52.
- พระมหาสุวัฒน์กิตติเมธี. (2565). บทบาทครูในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุข. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตขอนแก่น.
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546.
- พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545

- พล เหลืองรังษี. (2564). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาครู
ในสังคมพหุวัฒนธรรม จังหวัดชายแดนใต้: การวิจัยอิงการออกแบบ (วิทยานิพนธ์ปรัชญา
ดุซงญอบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พลเดช ปิ่นประทีป. (2556). จิตศึกษา: การพัฒนามนุษย์ในกระบวนการเรียนรู้. นครปฐม: มูลนิธิ
ธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทยฯ.
- พัชรี วรรณทิว. (2558). การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนระดับประถมศึกษาโดยการ
มีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บุรีรัมย์.
- พัฒนา พรหมมณี. (2560). แนวคิดการสร้างและพัฒนารูปแบบเพื่อใช้ในการดำเนินงาน ด้านการ
สาธารณสุข สำหรับนักสาธารณสุข (ฉบับอิเล็กทรอนิกส์). วารสารสมาคม
สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตน
ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 6(2).
- พิณสุตา สิริรังสี. (2563). ติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับ
คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: DPU Coolprint
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พิมพ์พันธ์ เฉลิมคุปต์. (2550). ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน
แบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิรดา มาลาม. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรดุษฎี). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เพิ่มพูน ร่มศรี. (2558). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร
ธุรกิจ). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เพิ่มพูน สานิชวรรณกุล. (2560). สืบค้น เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2566
จาก <https://www.psy.chula.ac.th/th/feature-articles/children-with-special-needs>
- ภัทรกร ปุยสุวรรณ (2557) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมในการบริหาร
จัดการ สถานศึกษาของสมาคมผู้ปกครองและครูของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- มูลนิธิล่ำลายมาศพัฒนา. (2562). โครงการสนับสนุนการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพ
การศึกษาอย่างต่อเนื่อง: มูลนิธิล่ำลายมาศพัฒนา. บุรีรัมย์: มูลนิธิล่ำลายมาศพัฒนา.

- มูลนิธิศึกษาธิการ. (2563). การประเมินตนเองของโรงเรียน โครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อ
ยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง: หลังเข้าร่วมโครงการ (รายงานผลการศึกษา).
กรุงเทพฯ: DPU Coolprint มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- มูลนิธิสยามกัมมาจล. (2564). การประเมินเชิงพัฒนา: จากแนวคิดสู่การปฏิบัติในพื้นที่การเรียนรู้.
กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- มูลนิธิสยามกัมมาจล. (2565). การประชุมการอบรมการประเมินเชิงพัฒนา Developmental
Evaluation. กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์
และการสื่อสาร, 5(2), 5-12.
- มูลนิธิเพื่อทักษะแห่งอนาคต. (2563). มูลนิธิเพื่อทักษะแห่งอนาคต. สืบค้นจาก
<https://www.futureskillfoundation.org/>
- มูลนิธิโรงเรียนสตาร์ฟิชคันทรีโฮม. (2563). องค์ประกอบ 9 ด้านแห่งการพัฒนาและการปฏิรูป
โรงเรียนทั้งระบบ - เชียงใหม่ บริษัท ชีโน พับลิชชิง แอนด์ แพคเกจจิ้ง จำกัด.
- เมธา สีหามาต. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สู่มาตรฐานสากล. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.
- ยุทธพร เทพรักษ์. (2559). ค้นเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2566
จาก <http://www.acn.ac.th/articles/mod/forum/discuss.php?d=227>
- เยาวนารถ พันธุ์เพ็ง. (2565). การประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation: DE) ช่วงต้นน้ำ
เพื่อพัฒนาเป้าหมายโรงเรียน. วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร, 5(2), 5-12.
- รัชนิกร อินทเชื้อ. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนผู้สูงอายุ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. กรุงเทพฯ:
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. กรุงเทพฯ: สำนัก
การพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ
ที่ 2) พ.ศ. 2545, (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2561). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ -
๒๕๖๔ กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี.

- รุ่งอรุณ เขียวพุ่มพวง. (2557). *กิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของเด็ก*. กรุงเทพฯ: กลุ่มนันทนาการเด็กและเยาวชน สำนักนันทนาการ กรมพลศึกษา.
- เรณู จันทพันธ์. (2557). *การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 22 ตุลาคม 2566, จาก <http://www.gotoknow.org/posts/168679>.
- เรณู ชัยเชาวรัตน์, (2558). *กระบวนการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาปฏิบัติการวิชาชีพครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ: การวิจัยกรณีศึกษา* (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนรุ่งอรุณ. (2539). *เอกสารนำเสนอแนวทางการจัดการศึกษาทางเลือกเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต*. กรุงเทพฯ: โรงเรียนรุ่งอรุณ.
- วิจารณ์ พานิช. (2562). *การเรียนรู้แบบเชิงรุก: Active learning*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสถาบันส่งเสริมการเรียนรู้เพื่ออนาคตไทย.
- วิจารณ์ พานิช. (2563). *กระบวนการทัศน์ใหม่เพื่อการเรียนรู้เชิงรุก*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มูลนิธิสถาบันส่งเสริมการเรียนรู้เพื่ออนาคต.
- วิชัย วงใหญ่ และมารุต วัฒนผล. (2567). *แนวทางการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภาส ทองสุทธิ . (2560). รูปแบบการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. 11(2), 150-164.
- วรสิทธิ์ ศรศรีวิชัย. (2565). *แนวคิดการประเมินเชิงพัฒนาเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- วรินทร์ วุจดิ์ และคณะ. 2562. *การสร้างคนคุณภาพแบบญี่ปุ่น Japanese ways of molding quality people*.e. สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2566, จาก <https://thematter.co/science-tech/japanese-ways-of-molding-quality-people/71399>
- วรี จันทะงาม. (2557). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนขนาดกลาง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วิรัชดา ทานิล. (2561). *การพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นแนวทางในการสร้างวัฒนธรรมองค์กร*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 41(1), 9-18.
- วิวัฒน์ อ้นน่วม. (2557). *รูปแบบการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต) พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- วีระยุทธ์ ชาตะกาญจน์. (2558). *หลักการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา ทองทวีชัยศ. (2560). การพัฒนาครูโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นฐาน. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 9(2), 20–30.
- ศุภศิริ สุวรรณธนู. 2563, *บทบาทของนักสังคมสงเคราะห์กับการสร้างวินัยเชิงบวกในสถานรองรับเด็กสังกัดกรมกิจการเด็กและเยาวชน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน). (2562.). *1 ทศวรรษ สร้างสังคมคุณธรรม : วินัยคน สะท้อนวินัยชาติ*. (เอกสารประกอบการประชุมสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 10 ณ ห้องประชุมในเอนกประสงค์ ชั้น 1 ณ ห้องประชุมวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย).
- ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน). (2562). *เอกสารประกอบการประชุมสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 10 วันที่ 2–3 กรกฎาคม 2562 ณ ห้องประชุมวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ชั้น 1 อาคารเอนกประสงค์ กระทรวงวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน).
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2554). *แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554–2556*. กรุงเทพมหานคร.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2538). *จิตวิทยาพัฒนาการ: วัยรุ่นถึงวัยผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธรรมสาร.
- ศรีวงศ์พานิช, น., & เพ็ญพ, อ. (2554). การสร้างเสริมวินัยเชิงบวก. ใน ท. ทรราชคุณชัย (บ.ก.), *พัฒนาการและพฤติกรรมเด็กสำหรับเวชปฏิบัติทั่วไป* (หน้า 209–227). กรุงเทพฯ: ปิยอนด์เอ็นเตอร์ไพรส์.
- ศรสุวรรณค์ เพชรมี. (2558). *การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิริพร กุ่ยกระโทก. (2557). *แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในสถานศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิริพร ดิน้อย. (2562). *การพัฒนารูปแบบการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). อุดรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- สุจินวดี ธัญญะอุดม. (2565). *แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุพรทิพย์ ธรภัทรโชติวดี. (2557). *การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะครูในทศวรรษที่ 21*. มหาวิทยาลัยนเรศวร

- สุรินทร์ แก้วมณี. (2558). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมขององค์กรคณะบุคคลเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุริยา ห้าวหาญ. (2558). รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา (ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- สมบัติ ตาปัญญา. (2558). เลี้ยงลูกให้ถูกวิธี ไม่ดีก็ได้. กรุงเทพฯ: องค์การยูนิเซฟแห่งประเทศไทย.
- สมศรี สุ่มมาตย์. (2557). รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2557). การประกันคุณภาพการศึกษาแนวใหม่. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สมาน อัครภูมิ. (2547). ที คิว เอ็ม: การบริหารทั่วทั้งองค์กรในองค์การทางการศึกษา. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- สยาม กัมมาจล. (2553). การประเมินเพื่อพัฒนาองค์กรการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล
- สุชาติ ทังสธิ์สม. (2561). รูปแบบการสอนรายวันเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยนักเรียนโรงเรียน สาธิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายประถม ตามแนวคิดการสร้างวินัย เชิงบวกด้วยทฤษฎี ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม – ธันวาคม ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัยวิทยาเขตอีสาน.
- สุดใจ ทศพร. (2528). วิธีการสร้างวินัยในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: สารพัฒนาหลักสูตร. ม.ป.ท : ม.ป.พ
- สุธาสนี ก้อนใจ. (2563). กระบวนการเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โรงเรียนเวียงแหงวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ (การค้นคว้าแบบอิสระมหาบัณฑิต) เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุธาสนี ก้อนใจ. (2563). การสร้างชุมชนแห่งการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างบ้านกับ โรงเรียน. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุธิดา การิณี. (2562). การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 18(2), 13–22.
- สรชัย อินสม. (2553). การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุรีย์มาศ สุขกลี. (2559). รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กองทุนวิจัย จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- สุวิมล ว่องวาณิช. (2557). *การวิจัยประเมินผลเพื่อพัฒนาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมาคมวิจัยและพัฒนาวิชาชีพบุคลากร. (2560). *รายงานการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. หน้า 222.
- สโรชา เอิบโชคชัย. (2564). ค้นเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2566
จาก <https://iamkru.com/2021/04/28/wsa/>
- เสถียร วัชรนิมิต. (2562). *รูปแบบการบริหารงานด้านการพัฒนาสมรรถนะครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2563). *การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตตั้ง
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). *รายงานการประเมินผลหนึ่งทศวรรษโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สปช.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *แนวทางการบริหารโรงเรียนในพื้นที่พิเศษ*. กรุงเทพฯ: สพฐ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ. หน้า 41.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553*. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2559. *คู่มือบริหารจัดการ เวลาเรียนลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ปีการศึกษา 2559*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *แนวทางการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)*. กรุงเทพฯ: สพฐ. หน้า 3-5.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา: แนวทางการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). รายงานประจำปี 2562: สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). คู่มือการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.
สืบค้นจาก <https://www.cpn2.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). นโยบายการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะ
อาชีพในโรงเรียนขยายโอกาส. กรุงเทพฯ: สพฐ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวกใน
สถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชนฯ. (2562). คู่มือส่งเสริมวินัยเชิงบวกสำหรับครู
และผู้บริหาร. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561–2580).
กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. (2566). นโยบายและจุดเน้น สพฐ. สืบค้นจาก
<https://nb2.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). นโยบายเร่งด่วน Quick Win เรื่องการพัฒนา
ทักษะอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส. กรุงเทพฯ: สพฐ.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (ม.ป.ป.). แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อเด็กด้อยโอกาส. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). สุนทรพจน์ของเลขาธิการ กพฐ.
ในการประชุมผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส. (อ้างถึงภายในรายงานการประชุม,
7 กรกฎาคม 2564)
- สำนักงานเลขาธิการสภา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579.
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพฯ: พิมพ์ครั้งที่ 2.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). การวิจัยและพัฒนา รูปแบบ กลไกการเสริมสร้างวินัย
นักเรียนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความรับผิดชอบและการตรงต่อเวลา.
กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2561).คู่มือการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานด้านความรับผิดชอบและการตรงต่อเวลา. กรุงเทพฯ : 2561:
บริษัทพริกหวานจำกัด.
- สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ม.ป.ป.). *คู่มือแนวทางการดำเนินงานชุมชนการ
เรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)*. กรุงเทพฯ: สพฐ. หน้า 7.
- สำนักงานเลขาธิการสภา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579.
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพฯ: พิมพ์ครั้งที่ 2.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *คู่มือการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในสถานศึกษาระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความ รับผิดชอบและตรงต่อเวลา*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวาน
กราฟฟิค จำกัด.
- หลุยส์ อนุสรราชกิจ. (2560). *การพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน
เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี โครงการวิจัยนี้
ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดิน*. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- หมดจต วิจารณ์. (2550). กระบวนทัศน์ใหม่ของการประเมินผลเพื่อการเรียนรู้. *วารสารการ
ประเมินผลการศึกษา*, 13(1), 17–28.
- องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย. (2560). *แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้วินัยเชิงบวก*. กรุงเทพฯ:
องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2548). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการ*. ใน เอกสารประกอบการบรรยาย.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. หน้า 335.
- อติเจต มงคลโสฬศ. (2566). ค้นเมื่อวันที่ 2 มกราคม 2568
จาก <https://www.thaipbs.or.th/now/content/413>
- อรรถพงษ์ อินตะวงศ์. (2565). *รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนทั้งระบบ
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปริญญานิพนธ์ปริญญาคุุฎี
บัณฑิต)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อรุณรัตน์ สมบูรณ์. (2557). *การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อารี การ์มี. (2543). *การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุดม วงษ์สิงห์ (2565) ค้นเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2566
จาก <https://www.eef.or.th/tsqp-tsqm-301122/>

- Abbott, L. (2014). *Professional learning communities and teacher efficacy: A mixed-methods study* (Doctoral dissertation). Liberty University.
- Agcol, M. (2016). *Issues in Classroom Learning* Retrieved October 23, 2023 from <https://www.studocu.com/ph/document/filamer-christian-university/education/issues-in-classroom-learning/11030493>
- Agranoff, R. and McGuire, M., After the network is formed: process, power and performance, In *Getting Results Through Collaboration: Networks and Network Structures for Public Policy and Management*, Mandell, M. P., Ed., Quorum Publishers, Westport, CT, 2001b.
- Bandura, A. (1986). *Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive Theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall. 393–395.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. New York: Freeman.
- Bertalanffy, L. von. (1968). *General system theory: Foundations, development, applications*. New York: George Braziller.
- Bronfenbrenner, U. (1979). *The Ecology of Human Development: Experiments by Nature and Design*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Brookfield, S. D., & Preskill, S. (1995). *Discussion as a way of teaching: Tools and techniques for democratic classrooms*. Jossey-Bass.
- Bryk, A., Camburn, E., and Louise, K.S. (1999). *Professional learning in Chicago Elementary School : Facilitating Factors and Organizational Consequences*. *Educational Administration Quarterly*. 35 supplement (1999): 751-781.
- Bulkley, K. E. and Hicks, J. (2005). *Managing Community: Professional Community in Charter Schools operated by Educational Management Organization*.
- Burns, A. (2010). *Doing action research in English language teaching :A guide for Practitioners* *Educational Administration Quarterly*. Vol. 41, No. 2 (April 2005): 306-348.
- Centers for Disease Control and Prevention. (2005). *Youth violence: A report of the Surgeon General – Social-Ecological Model*. U.S. Department of Health and Human Services.
- Charney, R. (2002). *Teaching Children to Care: Classroom Management for Ethical and Academic Growth, K–8*. Northeast Foundation for Children.

- Coghlan, D., & Brannick, T. (2001). *Doing Action Research in Your Own Organization* (1st ed.). London: SAGE Publications. (p.19)
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2000). *Research Methods in Education* (5th ed.). London: Routledge.
- Cumming, T.G., & Worley, C.G. (2013). *Organization development and change* (10th ed.). USA.: Cengage Learning.
- Darling-Hammond, L. (1999). *Teacher Quality and Student Achievement. A Review of State Policy Evidence*. Education Policy Analysis Archives, 8, 1-44.
- DuFour, R., & Eaker, R. (1998). *Professional Learning Communities at Work: Best Practices for Enhancing Student Achievement*. Bloomington, IN: National Education Service.
- DuFour, R. (2007). *Professional learning communities: A bandwagon, an idea worth considering, or our best hope for high levels of learning? Middle School Journal*, 39(1), 4–8.
- DuFour, R., DuFour, R., & Eaker, R. (2008). *Revisiting Professional Learning Communities at Work. Solution Tree*.
- Durrant, J. E. (2010). *Positive Discipline in Everyday Teaching: A guide for educators*. Bangkok: Save the Children.
- Durrant, J. (2013). *Positive Discipline in Everyday Teaching: Guidelines for Educators*. Bangkok: UNESCO.
- Education Improvement Commission. (2000). *The road ahead III: A report on the role of school councils*. Toronto, Ontario: Queen's Printer for Ontario.
- Eisner, E. (1976). *Education Connoisseurship and Criticism: Their Form and Function in Education Evaluation*. Journal of Aesthetic Education.
- Erin, M. (2007). Professional learning communities: A model for change in teacher professional development. *Teacher Education Quarterly*, 34(2), 1079–1094.
- Ferrance, E. (2000). *Action research*. Providence, RI: Northeast and Islands Regional Educational Laboratory at Brown University.
- Fullan, M. (2001; 2007). *Leading in a Culture of Change* (2001), *The New Meaning of Educational Change* (2007). San Francisco: Jossey-Bass.

- Galloway, D. (1994). *Bullying: The importance of a whole school approach. Therapeutic Care & Education*, 3(1), 19–26.
- Glasser, W. (1998). *Choice Theory in the Classroom*. New York: HarperCollins.
- Goicoechea, P. (2005). *A comparative analysis of physical and humiliating punishment patterns. Love, power and violence*. Spain : Save the Children Spain.
- Hakur, Kalpna, (2017). *Fostering a positive environment in schools using positive discipline*. Summer-Hill Shimla: Department of Psychology, Himachal Pradesh University.
- Hargreaves, A., & Fullan, M. (2012). *Professional Capital: Transforming Teaching in Every School*. Teachers College Press.
- HealthSystemsDDLabs. (2558). คัดกรบ คัดล็ก คัดยว ชุดเครื่องมือของนักคิดเชิงระบบ. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2566 จาก <http://systemsdd.co/author/ddlabs/>
- Histofun Deluxe. 2563. *Why do Japanese people have so much discipline and responsibility?* Retrieved on November 10 , 2023 from <https://www.blockdit.com/posts/5fe5c46aa4af380ca3702549>
- Hord, S. (1997). *Professional Learning Communities: Communities of continuous Inquiry and Improvement*. Southwest Educational Development Laboratory, Austin, TX. Retrieved on May 17, 2023 from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED410659.pdf>
- Hord, S. M. (1997). *Professional Learning Communities: Communities of Continuous inquiry and improvement (Internet)*. Southwest Educational Development Laboratory. Retrieved on May 17, 2023 from <http://www.sedl.org/sidl.org/siss/plccredit.html>
- Hord, S. M. (2009). *Professional learning communities: Educators work together toward a shared purpose – improved student learning*. Journal of Staff Development.
- Hough, John B. and Duncan, James K. (1970). *Teaching description and analysis*. Addison– Westlu.
- Hui, E. K. P. (2002). A whole school approach to guidance: Hong Kong teachers' perceptions. *British Journal of Guidance & Counselling*, 30(1), 63–80.

- Husman, P., & Husman, K. (2002). *Networking between occupational health services, Client enterprises and other experts: Difficulties, supporting factors and benefits*. *International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health*, 15(2), 139–145
- Indigo. (2012). *Positive discipline: An overview*. Retrieved from <https://www.indigotraining.com/positive-discipline-overview>
- Ivancevich, J. M., Lorenzi, P., Skinner, S. J., & Crosby, P. B. (1989). *Management: Quality and competitiveness*. Irwin.
- Johnson, A. P. (2008). *A Short Guide to Action Research* (3rd ed.). Boston: Pearson Education.
- Liftmatter. (n.d.). *Positive discipline: A respectful, encouraging approach to teaching and parenting*. Retrieved from <https://www.liftmatter.com/positive-discipline>
- Kariuki, P. (2000). *Current challenges facing the sugar industry sub-sectors*.
- Karkara, R. (2007). *A toolkit on positive discipline with particular emphasis on south and central asia*. Kathmandu, Format Printing Press.
- Keeves, P.J. (1997). *Educational research methodology and measurement: An international handbook*. Oxford, England: Pergamon.
- Keeves, P.J. (1988). *Model and model building education research, methodology and measurement: An international handbook*. Oxford, England: Pergamon.
- Kemmis, S., & McTaggart, R. (1988). *The action research planner* (3rd ed., p. 15). Geelong, Australia: Deakin University Press.
- Kim, D. H. (1999). *Introduction to systems thinking*. Waltham, MA: Pegasus Communications.
- Kronowitz, E. L. (1996). *The teacher's guide to success*. Boston: Allyn and Bacon.
- Kurt Lewin. (1946). Action Research and Minority Problems. *Journal of Social Issues*, 2(4), 34–46.
- Laelin. (1999). อ้างอิงใน Ferrance, E. (2000). *Action Research*. Providence, RI: Brown University.

- Lewin, K. (1988). *Resolving social conflicts & Field theory in social science* (Original work published 1948). American Psychological Association. Lewin, K. (1988). *Resolving social conflicts & Field theory in social science* (Original work published 1948). American Psychological Association.
- Luthans, F., Youssef, C. M., & Avolio, B. J. (2007). *Psychological Capital: Developing the Human Competitive Edge*. Oxford: Oxford University Press. p. 3.
- Marshall Rosenberg. (2003). *Nonviolent Communication: A Language of Life*. PuddleDancer Press.
- Martinson, D. (1991). *Behavior management practices of principals and discipline officers in schools: A study on student self-discipline and school culture*.
- Maslow, Abraham H. (1970). *Motivation Personality*. New York : Harper & Row.
- Masten, A. S. (2001). *Ordinary magic: Resilience processes in development*. *American Psychologist*, 56(3), 227–238. p. 228.
- McNiff, J. (1988). *Action Research: Principles and Practice*. London: Routledge.
- Murphy, C., & Dale, P. (2005). *Creating professional learning communities*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press. p.10.
- Nelsen, J. (2006). *Positive Discipline*. New York: Ballantine Books.
- Nelsen J, Erwin C, Duffy R. *Positive Discipline for Preschoolers*. New York: A Penguin Random House Cogmpany; 2007.
- Nelsen J, Lott L., and Glenn,S 2000. *Positive discipline in the classroom : developing Mutual respect, cooperation, and responsibility in your classroom* United States : Three Rivers Press.
- O'Connor, A. B. (1982). Ingredients for Successful Networking. *JONA: The Journal of Nursing Administration*, 12(12), 36-40
- Padwad, A; & Dixit, K.K. (2008). “*Impact of Professional Learning Community Participation on Teachers’ Thinking about Classroom Problems,*” *Test – Ej*. 12(3) : 3 – 4.
- Patton, M. Q. (2008). *Utilization-Focused Evaluation (4th ed.)*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Patton, M. Q. (2011). **Developmental evaluation: Applying complexity concepts to enhance innovation and use**. Guilford Press

- Power, F. Clark & Hart, Stuart N. (อ้างใน UNESCO. (2006). *Positive Discipline in Everyday Teaching: A Guide for Educators*. Bangkok: UNESCO.)
- RAPCAN. (2008). *A teacher's guide to positive discipline*. Cape Town, South Africa: Resources Aimed at the Prevention of Child Abuse and Neglect (RAPCAN).
- Richmond, B. (1987). *The thinking in systems thinking: How can we make it easier to master?* The Systems Thinker, 8(2).
- Roussin, J. L., & Sommer, M. C. (2009). *Effective professional learning communities: 5 key dimensions*. National Staff Development Council, 30(6), 6–8.
- Samonte & Bulat-ag. (2017). *Issues in Classroom Learning* Retrieved October 23, 2023 from <https://www.studocu.com/ph/document/filamer-christian-university/education/issues-in-classroom-learning/11030493>
- Schön, D. A. (1983). *The reflective practitioner: How professionals think in action*. New York: Basic Books.
- Scriven, M. (1967). *The methodology of evaluation*. In Tyler, R. W., Gagné, R. M., & Scriven, M. (Eds.), *Perspectives of Curriculum Evaluation*. Chicago: Rand McNally.
- Senge, P. (1990). *The Fifth Discipline: The Art and Practice of the Learning Organization*. New York: Doubleday/Currency.
- Senge, P. M. (2006). *The Fifth Discipline: The Art and Practice of the Learning Organization*. Doubleday.
- Seligman, M. E. P. (1998). *Learned Optimism*. New York: Pocket Books.
- Seligman, M. E. P. (2002). *Authentic Happiness: Using the New Positive Psychology to Realize Your Potential for Lasting Fulfillment*. New York: Free Press. หน้า 3.
- Seligman, M. E. P. (2011). *Flourish: A visionary new understanding of happiness and well-being*. Free Press.
- Seligman, M. E. P. (2011). *Flourish: A Visionary New Understanding of Happiness and Well-being*. New York: Free Press.
- Sergiovanni, T.J. (1991). *The Principal ship : A Reflective Practice Perspective*. 2nd ed. Needham Heights : Alyn and Bacon.
- Sergiovanni, T. J. (1994). *Building community in schools*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.

- Singh, Surinder Pal, (2008), *An Insight Into The Emergence Of Women-owned Businesses As An Economic Force In India*, presented at Special Conference of The Strategic Management Society, December 12-14, 2008, Indian School of Business, Hyderabad
- Smith, R.H. (1980). *Management: Making organization perform*. New York: MacMillan.
- Sriwongpanit N, Feungfu A. *Common behavioral problems in early childhood and positive discipline*. In Hunsakunachai T, editors. *Developmental textbooks and child behavior for general practice*. 1st ed. Bangkok: Beyond Enterprise; 2011. p.209-27.
- Snyder, C. R. (2002). *Hope theory: Rainbows in the mind*. *Psychological Inquiry*, 13(4), 249–275. p. 254.
- Snyder, C. R., & Lopez, S. J. (2007). *Positive Psychology: The scientific and practical explorations of human strengths*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Starkey, P. (1996). *Networking for Sustainable Agriculture: Lessons from Animal Traction Development*. Retrieved October 23, 2023 from <https://www.animaltraction.com/StarkeyPapers/Starkey-IIED- Gatekeeper-96>.
- Starfish Academy. (2564). *Develop your child's thinking skills with positive discipline*. Retrieved October 23, 2023 from <https://www.starfishlabz.com/blog/242>
- Steiner, V. John and Keeves, J.P. (1988). *Self-directed Learning Oriented Assessments in the Asia-Pacific*. New York London : Springer Dordrecht Heidelberg.
- Strobel Education. (n.d.). *Creating a positive classroom culture*. Retrieved April 23, 2025, from <https://strobeleducation.com>
- Stoll, L. et al. (2006). *Professional Learning Communities: A Review of the Literature*. Journal of Educational Change.
- Stoll, L., & Louis, K. S. (2007). *Professional learning communities: Divergence, depth and dilemmas*. Maidenhead: Open University Press.
- Stringer, E. T. (1999). *Action Research* (2nd ed.). California: SAGE Publications.
- Stufflebeam, D.L., Madaus, G. F. and Scriven, M. S. *Evaluation Model : Viewpoints on Education and Human Services Evaluation*. Norwell, MA : Kluwer Academic, 2000. Subir Clowdbury, 2000: 280.

- Stufflebeam, D. L., & Shinkfield, A. J. (2007). *Evaluation theory, models, and applications*. Jossey-Bass.
- Thanasetkorn P. The impact of The 101s: *A Guide to Positive Discipline teacher training on teacher interaction practices, teacher-child relationship quality, school adjustment, and academic outcomes in kindergarten classrooms in Bangkok, Thailand*. Old Dominion University, Norfolk, VA. 2009.
- The Ministry of Foreign Affairs and Trade, New Zealand, (2016), *Positive Discipline Manual*, [Online], Retrieved September 1, 2023
from [http://www. savethechildren.org](http://www.savethechildren.org)
- The National Commission on Teaching and America's Future. (2010). *Team up for 21st century teaching and learning: What research and practice reveal about professional learning*. Washington, DC: NCTAF.
- Thompson, S. C., Gregg, L., & Niska, J. M. (2004). *Professional learning communities, leadership, and student learning*. Research in Middle Level Education Online, 28(1), 1340–1347.
- UNICEF (1989) *The Invisible Adjustment: Poor Women and the Economic Crisis, Second revised edition*, UNICEF the Americas and the Caribbean Programme.
- Wagnild, G. M., & Young, H. M. (1993). *Development and psychometric evaluation of the Resilience Scale*.
- Watson, M. (2003). *Learning to Trust: Transforming Difficult Elementary Classrooms through Developmental Discipline*. Jossey-Bass.
- Wenger, E. (1998). *Communities of Practice: Learning, Meaning, and Identity*. Cambridge University Press.
- Willers, D. (1986). *Scientific Sociology: Theory and Method*. Englewood Cliff, NJ: Prentice-Hall.

ภาคผนวก



ภาคผนวก ก

**รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือ
ในระยะต้นน้ำ**

1. ดร.พิทยา แสงสว่าง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดภาควิชาบริหาร
วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

2. ดร.ณัฐ รัตนศิรินิชกุล อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดภาควิชา
บริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

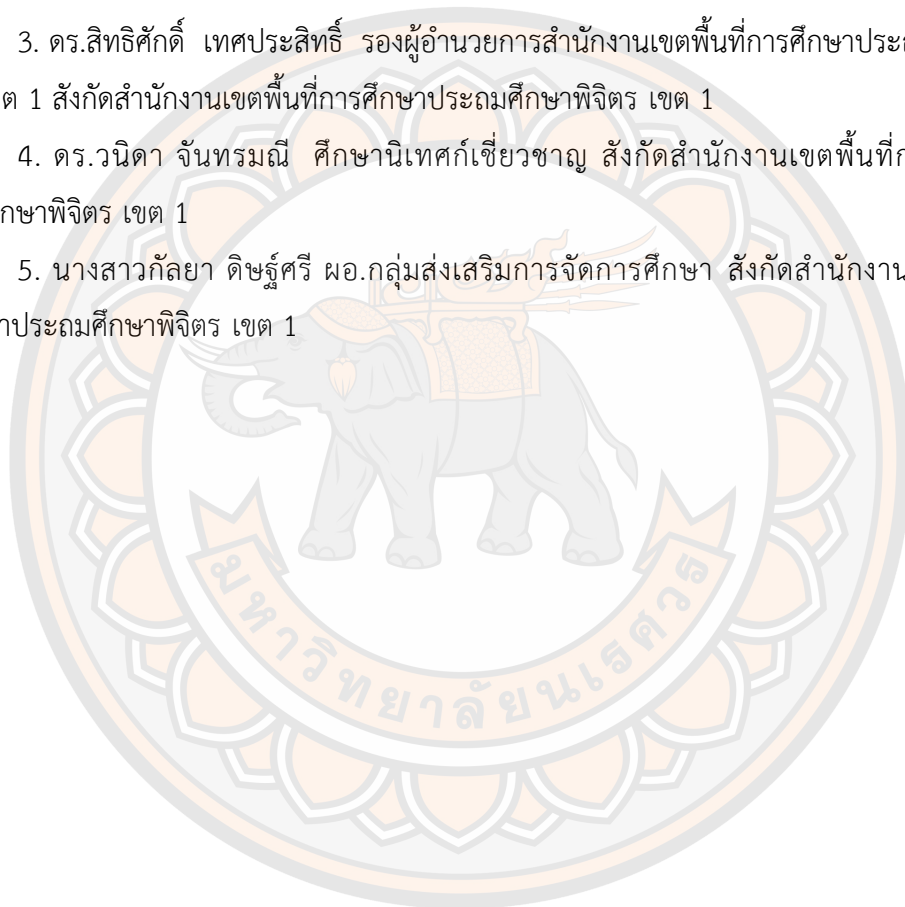
3. นายธงชัย จันแะ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

4. ดร.สิทธิศักดิ์ เทพประสิทธิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาพิจิตร เขต
1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

5. ดร.บุญครอง กุลดี รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

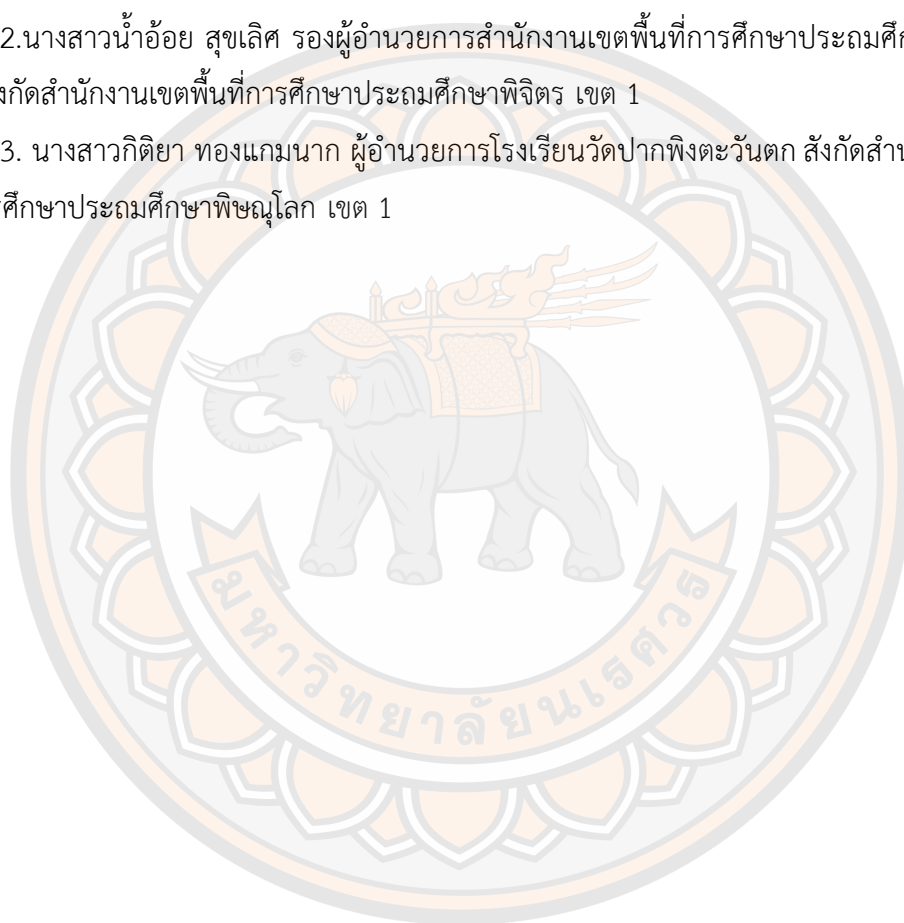
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือ
ในระยะต้นน้ำ

1. ดร. พิทยา แสงสว่าง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดภาควิชา
บริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ดร.ณัฐ รัตนศิริณิษฐกุล อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดภาควิชา
บริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พิจิตร เขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
4. ดร.วนิดา จันทรมณี ศึกษาพิเศษเชี่ยวชาญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
5. นางสาวกัลยา ดิษฐ์ศรี ผอ.กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1



รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ (Coach) ในการทดลองรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของ นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการทดลองใช้รูปแบบฯ ระยะต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ

1. ดร. พิทยา แสงสว่าง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. นางสาวน้ำอ้อย สุขเลิศ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
3. นางสาวกิตติยา ทองแกมมาก ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1



รายชื่อโรงเรียนที่ให้ความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงพื้นที่

ผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานการส่งเสริมวินัยนักเรียนหรือครูผู้สอนที่รับผิดชอบกลุ่ม บริหารงานการส่งเสริมวินัยนักเรียน ครูประจำชั้นนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

1. โรงเรียนบ้านหนองกุลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้บริหารโรงเรียน คือ ดร.วรรณรักษ์ หงษ์ทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุลา
2. โรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผู้บริหารโรงเรียน คือ นางสาวกิตติยา ทองแกมนาก ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก
3. โรงเรียนบ้านมาบกระเปา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้บริหารโรงเรียน คือ นางสาวจันทิมา อังเพชร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา
4. โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้บริหารโรงเรียน คือ นายภิญโญ แก้วแดง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก
5. โรงเรียนวัดป่ามะคาบ (สามัคคีพิทยาคาร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้บริหารโรงเรียน คือ นายสมัย ศรีระวัตร ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ (สามัคคีพิทยาคาร)

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๒๘

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๘๐๗

วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.พิทยา แสงสว่าง

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังที่แนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๒๘

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๐๗

วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ณัฐ รัตนศิริขกุล

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังที่แนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย



ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๐๗

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน คุณธงชัย จันแฉ่

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๔-๖๐๘๔

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย



ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๐๗

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.บุญครอง กุลดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาอุดม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๕-๖๐๘๔

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๐๗



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๔-๖๐๘๔

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๒๘

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๒๗๔๐

วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.พิทยา แสงสว่าง

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปรณ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังที่แนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พันธ์ กิจสนาโยธิน)

รองคณบดีฝ่ายบริหาร ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๒๘

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๒๗๔๐

วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ณัฐ รัตนศิริณกุล

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังที่แนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์


 (รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พันธ์ กิจสนาโยธิน)
 รองคณบดีฝ่ายบริหาร ปฏิบัติราชการแทน
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ ว ๒๓๕๐



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.สิทธิศักดิ์ เทศประสิทธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๔๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พันธ์ กิจสนาโยธิน)

รองคณบดีฝ่ายบริหาร ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๐๔-๖๐๘๔

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๒๗๔๐



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.วนิดา จันทรมณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๔๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พันธ์ กิจสนาโยธิน)

รองคณบดีฝ่ายบริหาร ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๔๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๔๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๐๔-๖๐๘๔

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๒๗๔๐



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.วนิดา จันทรมณี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พันธ์ กิจสนาโยธิน)

รองคณบดีฝ่ายบริหาร ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๐๔-๖๐๘๔

หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๐๘



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....๑.....ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๔-๖๐๘๔

หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย



ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ครูประจำชั้นนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองกุลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....๑.....ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ



(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอูตม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๐๘

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๔-๖๐๘๔

หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย



ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๕๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองกู่ลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....๑.....ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๕๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๕-๖๐๘๔

หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ ว ๐๙๐๘



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากพิงตะวันตก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปรณ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๕-๖๐๘๔

หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๕๐๘



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ครูประจำชั้นนักเรียน โรงเรียนวัดปากพิงตะวันตก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....๑.....ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปริญญาตรี โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๕-๖๐๘๔

หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย



ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๕๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมวินัยนักเรียน โรงเรียนวัดปากพิงตะวันตก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....๑.....ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๔๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๕-๖๐๘๔

หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย



ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....๑.....ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุฎบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๔-๖๐๘๔

หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย



ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๕๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ครูประจำชั้นนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....๑.....ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๒

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๕-๖๐๘๔

หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย



ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองหัวปลวก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปริญญาตรี โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ



(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๕-๖๐๘๔

หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๕๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านมาบกระเปา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๕๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาต่อขั้นบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปรกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๕-๖๐๘๔

หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ ๖ ๐๙๐๘



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ครูประจำชั้นนักเรียน โรงเรียนบ้านมาบกระเปา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....๑.....ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาต่อระดับบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๔-๖๐๘๔

หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย



ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมวินัยนักเรียน โรงเรียนบ้านมาบกระเปา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาอุดม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๕-๖๐๘๔

หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย



ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๕๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่ามะคาบ (สามัคคีพิทยาคาร)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....๑.....ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๕-๖๐๘๔

หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ ว ๐๙๐๘



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ครูประจำชั้นนักเรียน โรงเรียนวัดป่ามะคาบ (สามัคคีพิทยาคาร)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาฯ ภูมิลำเนา โดยมีความศรัทธาจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๕-๖๐๘๔

หนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ ๖ ๐๙๐๘



บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมวินัยนักเรียน โรงเรียนวัดป่ามะคาบ (สามัคคีพิทยาคาร)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย รหัสประจำตัว ๖๕๐๓๐๙๒๗ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขุฎิบัณฑิต โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.ปรกรณ์ ประจันบาน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

โทร ๐๘-๐๕๔-๖๐๘๔

หนังสือตอบรับการจากผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ
เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ (Coach) เพื่อการวิจัย

แบบตอบรับ

ข้าพเจ้า ดร.พิทยา แสงสว่าง อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

☒ มีความยินดีเป็นโค้ช (Coach)

☐ ไม่ยินดีเป็นโค้ช (Coach)

ให้กับ นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย นิสิตระดับปริญญาเอก หลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ในการให้คำปรึกษาการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนา
โรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ลงชื่อ

(ดร.พิทยา แสงสว่าง)

อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร



หนังสือตอบรับจากผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ
เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ (Coach) เพื่อการวิจัย

แบบตอบรับ

ข้าพเจ้า นางสาวน้ำอ้อย สุขเลิศ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

☒ มีความยินดีเป็นโค้ช (Coach)

☐ ไม่ยินดีเป็นโค้ช (Coach)

ให้กับ นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย นิสิตระดับปริญญาเอก หลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ในการให้คำปรึกษาการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนา
โรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ลงชื่อ

(นางสาวน้ำอ้อย สุขเลิศ)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต ๑



หนังสือตอบรับการจากผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ
เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ (Coach) เพื่อการวิจัย

แบบตอบรับ

ข้าพเจ้า นางสาวกิตติยา ทองแถมมาก ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก

☒ มีความยินดีเป็นโค้ช (Coach)

☐ ไม่ยินดีเป็นโค้ช (Coach)

ให้กับ นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย นิสิตระดับปริญญาเอก หลักสูตรการศึกษาดุขุภัณฑ์บัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ในการให้คำปรึกษาการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนา
โรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ลงชื่อ

(นางสาวกิตติยา ทองแถมมาก)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก



ภาคผนวก ข รูปแบบการพัฒนาทั้งระบบ เพื่อการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา



รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัย
เชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา

The Model of Whole School Approach to
Promote the Positive Discipline of Students in
Educational Opportunity Extension School

ชื่อนิสิต

นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

รหัสประจำตัว

65030927

ปริญญา

การศึกษาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ศ.ดร.ปกรณ์ ประจันบาน

กรรมการที่ปรึกษา

ผศ.ดร.อนุชา กอนพ่วง

วิทยานิพนธ์

กรรมการที่ปรึกษา

ผศ.ดร.ทวีศักดิ์ สว่างเมฆ

วิทยานิพนธ์

ปีการศึกษา

พ.ศ. 2567

รายละเอียดและที่มาของ

รายละเอียดและที่มาของการออกแบบและสร้างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นการนำผลการศึกษาริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในสถานศึกษาที่มีการ

บริหารการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ และผลการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาออกแบบ “รูปแบบการพัฒนาทั้งระบบ เพื่อการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” นำที่มายกร่าง “รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” ตามลำดับ

การออกแบบรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้วิจัยออกแบบโดยนำผลการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง 3 ส่วน คือ 1) ผลการศึกษากระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ และการประเมินเชิงพัฒนา 2) ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก และ 3) ผลการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มาออกแบบองค์ประกอบของ รูปแบบในเบื้องต้น ซึ่งผลการออกแบบรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ทำให้ได้ประเด็นสำคัญขององค์ประกอบของรูปแบบ และได้รายละเอียดในบางประเด็นย่อย

สำหรับการยกร่างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้วิจัยนำผลจากการผลการศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในสถานศึกษาที่มีการบริหารการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ มาเพิ่มเติมในประเด็นย่อยของ องค์ประกอบของรูปแบบ ซึ่งการออกแบบและยกร่างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่สัมพันธ์กับข้อมูลสำคัญข้างต้น

ตาราง 29 แนวคิดทฤษฎี และผลการวิจัยที่นำมาใช้ออกแบบและยกย่องรูปแบบการพัฒนาโรงเรียน
ทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

องค์ประกอบ ของ รูปแบบ (การ สังเคราะห์ แนวคิด เกี่ยวกับ รูปแบบ)	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)	ผลการศึกษาค้นตอนที่ 1	ผลการศึกษาค้นตอนที่ 1	ผลการศึกษาค้นตอนที่ 1	ผลการศึกษาค้นตอนที่ 1
	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	1.1 ผล	1.2 ผล
	กระบวนการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ และ การประเมิน เชิง พัฒนา	แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกนักเรียน	แนวคิด เกี่ยวกับการ พัฒนา โรงเรียน ขยายโอกาส ทางการศึกษา(3)	การศึกษา แนวทางการ การส่งเสริม วินัยเชิงบวกที่ ได้จาก การศึกษา เอกสาร (4)	การศึกษา แนวทางการ บริหารที่ เป็นเลิศ (Best Practice) (5)
	(1)	(2)			
1. ทิศทางของรูปแบบ					
1.1 หลักการ ธีระ รุญเจริญ (2550) ; สุรพล พิมพ์ สอน (2557); สมศรี สุ่มมาตร (2557) ; กมลพรรณ เกาโพธิ์ (2558) และ พล เหลืองรังสี (2564)	หลักการ เปลี่ยนแปลง โรงเรียน ทั้งระบบ (Whole School Approach) เพื่อ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา ประกอบด้วย 1. โรงเรียนมี เป้าหมาย (School Goal) 2. โรงเรียนมีระบบ สารสนเทศ (Information System) 3.โรงเรียนมีการ จัดการเรียนการสอน ระดับชั้นเรียน (Classroom	- หลักการ ประสานพลัง (Synergy) : ความสำเร็จของ งาน ต้องอาศัย การ มีส่วนร่วม ทั้งการ ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วม ทำ ของทุกคนที่มี ส่วนเกี่ยวข้องไม่ ว่าจะเป็น บุคลากร โรงเรียนในทุก ระดับ ผู้ปกครอง หรือชุมชน (กรม สุขภาพจิต, 2554) - แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการ ส่งเสริมวินัย เชิง บวกนักเรียน	- หลักการ เปลี่ยนแปลง โรงเรียนทั้ง ระบบ (Whole School Approach) : เป็นการ พัฒนาครูและ โรงเรียนเพื่อ ยกระดับ การศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง ทั้ง ด้านการบริหาร จัดการโรงเรียน และด้านการ จัดการเรียน การสอน เพื่อให้นักเรียน เกิดทักษะการ เรียนรู้ สอดคล้องกับ ศตวรรษที่ 21 และผลสัมฤทธิ์	- โรงเรียนมี แนวทางการ ดำเนินการที่ เป็นระบบ มี การแต่งตั้ง คณะกรรมการที่ ชัดเจน สอดคล้องกับ แนวทางการ ดูแลช่วยเหลือ นักเรียนแบบ องค์รวม - ใช้ กระบวนการมี ส่วนร่วมของ ทุกภาคส่วน ทั้งการจัดทำ MOU การใช้ ระบบ สารสนเทศ และการ ประชาสัมพันธ์ ความสำเร็จ	
1. ทิศทางของรูปแบบ					
	4. โรงเรียนมีการใช้ ชุมชนเรียนรู้เพื่อ พัฒนาวิชาชีพ	ระบุหลักสำคัญ สำหรับการสร้าง	ทางการเรียน สูงขึ้น โรงเรียน มีการพัฒนา	- ประเมินผล แบบพัฒนา	

องค์ประกอบ ของ รูปแบบ (การ สังเคราะห์ แนวคิด เกี่ยวกับ รูปแบบ)	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)			ผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1	
	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	1.1 ผล	1.2 ผล
	กระบวนการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ และ การประเมิน เชิง พัฒนา (1)	แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกนักเรียน (2)	แนวคิด เกี่ยวกับการ พัฒนา โรงเรียน ขยายโอกาส ทาง การศึกษา(3)	การศึกษา แนวทางการ การส่งเสริม วินัยเชิงบวกที่ ได้จาก การศึกษา เอกสาร (4)	การศึกษา แนวทางการ บริหารที่ เป็นเลิศ (Best Practice) (5)
	(Professional Learning Community: PLC) 5. โรงเรียนมีเครือข่าย (School Network) (กองทุนเพื่อความ เสมอภาคทาง การศึกษา (กสศ.), 2562-2565) หลักการประเมิน เพื่อพัฒนา (Formative Evaluation for development) : การ ประเมินที่มุ่งเน้น ให้ เกิดการเรียนรู้ ร่วมกันและมี เป้าหมาย เพื่อค้นหา สู่ทางสู่การ เปลี่ยนแปลงร่วมกัน	สำหรับการสร้าง วินัยเชิงบวกให้ เด็กไว้ 5 ประการ 1. การ ระบุเป้าหมาย ระยะยาว 2. การ ให้ความอบอุ่น และการให้ แนวทาง 3. การ เข้าใจวิธีคิดและ ความรู้สึกของ เด็ก 4. การแก้ปัญหา 5. การ ตอบสนองกับ วินัยเชิงบวก (Durant ,2010) - แนวคิดวินัยเชิง บวก (Positive Discipline: Durrant, 2013)	และขับเคลื่อน ด้วยตัวเองทั้ง โรงเรียน โดย การสนับสนุน จากทีมโค้ช (coach)มี รูปแบบการ บริหารจัดการ ตนเองทั้ง โรงเรียน ด้วย การกำหนด เป้าหมาย (school goal) ชัดเจนเพื่อ ยกระดับการ เรียนรู้ของ ผู้เรียนที่ สอดคล้องกับ ทักษะการ เรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 มีระบบ	(Formative Evaluation) โดยเน้นการ สะท้อนผล และ ปรับปรุง แผนอย่าง ต่อเนื่องจาก ข้อมูลจริงที่ เกิดขึ้นใน โรงเรียน	
1. ทิศทางของรูปแบบ					
	ของผู้เกี่ยวข้อง เป็น การประเมินเพื่อใช้ ประโยชน์ และเป็น เครื่องมือที่ใช้สำหรับ ขับเคลื่อนพัฒนาการ เชิงระบบของระบบ ที่มีความซับซ้อน และ เป็นพลวัต ComplexAdaptive	- แนวคิด PDCA และ PAR เพื่อใช้ ในการวางแผน ดำเนินการ ประเมิน และ ปรับปรุงอย่าง ต่อเนื่อง	สารสนเทศ (Info) ที่ มี ประสิทธิภาพ สำหรับครูและ ผู้บริหาร เพื่อ ใช้ ใน ก า ร บริหารจัดการ มีกระบวนการ		

องค์ประกอบ ของ รูปแบบ (การ สังเคราะห์ แนวคิด เกี่ยวกับ รูปแบบ)	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)			ผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1	
	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	1.1 ผล	1.2 ผล
	กระบวนการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ และ การประเมิน เชิง พัฒนา (1)	แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกนักเรียน (2)	แนวคิด เกี่ยวกับการ พัฒนา โรงเรียน ขยายโอกาส ทางการศึกษา(3)	การศึกษา แนวทางการ การส่งเสริม วินัยเชิงบวกที่ ได้จาก การศึกษา เอกสาร (4)	การศึกษา แนวทางการ บริหารที่ เป็นเลิศ (Best Practice) (5)
	Systems) (วิจารณ์ พานิช, 2563) - หลักการประสาน พลัง (Synergy) : ระดมสรรพกำลัง หรือ รวมพลัง (Synergy) ของผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย มาร่วมดำเนินการ ต่างๆ เช่น กำหนด ทิศทาง วิเคราะห์ ความซับซ้อน ร่วม แลกเปลี่ยน รับฟัง สร้างวิสัยทัศน์ และ สร้างจุดเปลี่ยน ร่วมกัน ในลักษณะที่	- แนวคิด Whole School Approach - แนวคิดการ เปลี่ยนแปลงเชิง ระบบ และ ภาวะผู้นำเพื่อ การเปลี่ยนแปลง (Leadership for Chang - แนวคิด PLC (Professional Learning Community) และ การมีส่วน ร่วมของชุมชน	ชุมชน การ เรียนรู้วิชาชีพ (PLC)เป็นชุมชน แลกเปลี่ยน เรียนรู้ของครู มี อ อ า ชี พ รวมถึง การ พัฒนา การ เรียนการสอน ของครูในชั้น เรียน ที่ มี คุณ ภา พ (classroom) ที่เป็นการ เรียนรู้เชิงรุก (active learning) ใน รูปแบบต่างๆ		
1. ทิศทางของรูปแบบ					
	ชักชวนเข้าด้วยกัน พึ่งพาต่อกันและกัน เพื่อให้ทุกคน กลายเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการ สร้าง การ เปลี่ยนแปลง (วิจารณ์ พานิช, 2563) การประสาน กลมกลืนกันของ แผนกระบวนการ สารสนเทศ การ	กำหนดใน 4 กระบวนการ ได้แก่ 1) การ จัดการเรียนรู้ที่ ยืดหยุ่น2) การ ดูแลผู้เรียนอย่าง ทั่วถึงและเท่า เทียม 3) การ พัฒนาครูให้ใฝ่รู้ใฝ่ เรียนเป็นครูมี อาชีพ และ4) การ สร้างศรัทธาให้ เกิดการมีส่วนร่วม ของชุมชน โดยมี เป้าหมายผลลัพธ์			

องค์ประกอบ ของ รูปแบบ (การ สังเคราะห์ แนวคิด เกี่ยวกับ รูปแบบ)	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)			ผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1	
	ผลการศึกษา กระบวนการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ และ การประเมิน เชิง พัฒนา (1)	ผลการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกนักเรียน (2)	ผลการศึกษา แนวคิด เกี่ยวกับการ พัฒนา โรงเรียน ขยายโอกาส ทางการศึกษา(3)	1.1 ผล การศึกษา แนวทางการ การส่งเสริม วินัยเชิงบวกที่ ได้จาก การศึกษา เอกสาร (4)	1.2 ผล การศึกษา แนวทางการ บริหารที่ เป็นเลิศ (Best Practice) (5)
	จัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการ วิเคราะห์ เพื่อ สนับสนุน เป้าประสงค์ที่สำคัญ ของสถาบัน (Organization-wide Goal) การบูรณาการ ที่มีประสิทธิผลเป็น มากกว่าความ			การเรียนรู้ที่ตัว ผู้เรียน (core learning outcomes) กองทุนเพื่อความ เสมอภาคทาง การศึกษา (2562, น.5)	
1. ทิศทางของรูปแบบ					
	สอดคล้องไปใน แนวทางเดียวกัน (Alignment) ซึ่งการด เนินการของแต่ละ องค์ประกอบภายใน ระบบการจัดการ ผล การด เนินการมี ความ เชื่อมโยงกัน เป็นหนึ่งเดียวอย่าง สมบูรณ์ (คณะกรรมการการ อุดมศึกษา, 2557, หน้า 35) หลักการบูรณาการ (Integration) การผสมกลมกลืน ของแผน กระบวนการ สารสนเทศ การ				

องค์ประกอบ ของ รูปแบบ (การ สังเคราะห์ แนวคิด เกี่ยวกับ รูปแบบ)	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)			ผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1	
	ผลการศึกษา กระบวนการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ และ การประเมิน เชิง พัฒนา (1)	ผลการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกนักเรียน (2)	ผลการศึกษา แนวคิด เกี่ยวกับการ พัฒนา โรงเรียน ขยายโอกาส ทางการศึกษา(3)	1.1 ผล การศึกษา แนวทางการ การส่งเสริม วินัยเชิงบวกที่ ได้จาก การศึกษา เอกสาร (4)	1.2 ผล การศึกษา แนวทางการ บริหารที่ เป็นเลิศ (Best Practice) (5)
จัดสรร ทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการ					
1. ทิศทางของรูปแบบ					
วิเคราะห์ เพื่อ สนับสนุน เป้าประสงค์ที่ สำคัญของสถาบัน (organization- wide goal) การบูร ณาการที่มี ประสิทธิผล เป็น มากกว่าความ สอดคล้องไปใน แนวทางเดียวกัน (alignment) ซึ่ง การ ดำเนินการ ของแต่ละ องค์ประกอบ ภายในระบบการ จัดการ ผลการ ดำเนินการมีความ เชื่อมโยงกันเป็น หนึ่งเดียวอย่าง สมบูรณ์					

องค์ประกอบ ของ รูปแบบ (การ สังเคราะห์ แนวคิด เกี่ยวกับ รูปแบบ)	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)			ผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1	
	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	ผลการศึกษา	1.1 ผล	1.2 ผล
	กระบวนการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ และ การประเมิน เชิง พัฒนา (1)	แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกนักเรียน (2)	แนวคิด เกี่ยวกับการ พัฒนา โรงเรียน ขยายโอกาส ทางการศึกษา(3)	การศึกษา แนวทางการ การส่งเสริม วินัยเชิงบวกที่ ได้จาก การศึกษา เอกสาร (4)	การศึกษา แนวทางการ บริหารที่ เป็นเลิศ (Best Practice) (5)
1. ทิศทางของรูปแบบ					
1.2 วัตถุประสงค์ Ivancevich et al. (1989); สมาน อัครภูมิ (2547); อีระ รุญ เจริญ (2550); สุ รพล พิมพ์สอน (2557); บุญญพัฒน์ สิงห์ จารย์ (2564) และ พล เหลือง รังสี (2564)	- ทีมเกิด กระบวนการเรียน รู้ร่วมกัน (มูลนิธิ สยามกัมมา จล, 2564)	- นักเรียนทุก คน ได้รับการ ส่งเสริม พัฒนา และแก้ไข ปัญหาอย่าง เต็ม ศักยภาพ (สำนัก วิชาการ และ มาตรฐาน การศึกษา, 2552	- แนวคิดของ Ivancevich et al. (1989) ที่ มองการ พัฒนา รูปแบบเป็น ระบบซึ่งมี ปัจจัยนำเข้า - กระบวนการ - ผลผลิต เพื่อให้การ จัดการ โรงเรียนมี แบบแผน สามารถ บริหารจัดการ ทุกมิติได้อย่าง มี ประสิทธิภาพ - แนวคิด WSA เป็นการ บริหารจัดการ ที่มุ่งพัฒนาทั้ง ระบบ		
2. ระบบและกลไกการดำเนินการ					
2.1 บทบาท หน้าที่ Ivancevich et al. (1989);		- บทบาทหน้าที่ ของสถานศึกษา ประกอบด้วย			- บทบาท หน้าที่ของ สถานศึกษา และผู้ที่มี

องค์ประกอบ ของ รูปแบบ (การ สังเคราะห์ แนวคิด เกี่ยวกับ รูปแบบ)	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)			ผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1	
	ผลการศึกษา กระบวนการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ และ การประเมิน เชิง พัฒนา (1)	ผลการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกนักเรียน (2)	ผลการศึกษา แนวคิด เกี่ยวกับการ พัฒนา โรงเรียน ขยายโอกาส ทางการศึกษา(3)	1.1 ผล การศึกษา แนวทางการ การส่งเสริม วินัยเชิงบวกที่ ได้จาก การศึกษา เอกสาร (4)	1.2 ผล การศึกษา แนวทางการ บริหารที่ เป็นเลิศ (Best Practice) (5)
สมาน อัสวภูมิ (2547); ธีระ รุญเจริญ (2550); สุรพล พิมพ์สอน (2557); บุญญพัฒน์ สิงห์ จารย์ (2564) และ พล เหลือง รังสี (2564)		1) ผู้บริหาร 2) ครู 3) นักเรียน 4) เครือข่าย - บทบาทหน้าที่ ของผู้ปกครอง และ ชุมชน (สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน, 2551) - โรงเรียนจะ ดำเนินการให้ เป็น รูปธรรม จำเป็นต้องมีการ กำหนดบทบาท หน้าที่ความ รับผิดชอบใน ชัดเจน จึง			ส่วน เกี่ยวข้อง - การ กำหนดและ แต่งตั้ง บุคคล ปฏิบัติ หน้าที่

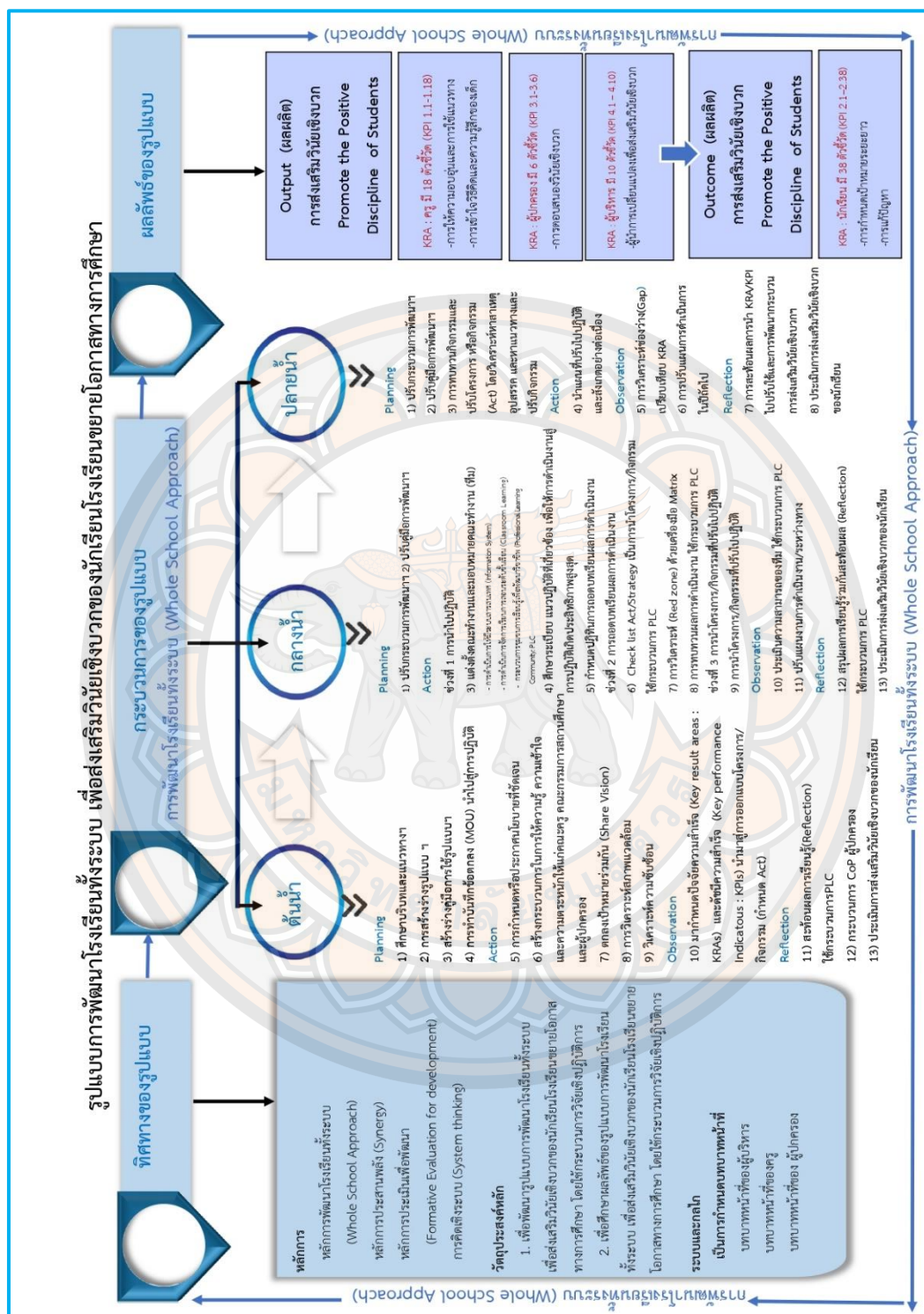
2. ระบบและกลไกการดำเนินการ

กำหนดให้มี
คณะกรรมการ
รับผิดชอบการ
ส่งเสริมวินัยเชิง
บวกของนักเรียน
ตามกระบวนการ
และ ขั้นตอน
จำนวน 3 คณะ
ประกอบด้วย
1) คณะกรรมการ
อำนวยการ (ทีมนำ)
2) คณะกรรมการ
ดำเนินการ (ทีมทำ)

องค์ประกอบ ของ รูปแบบ (การ สังเคราะห์ แนวคิด เกี่ยวกับ รูปแบบ)	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)			ผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1	
	ผลการศึกษา กระบวนการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ และ การประเมิน เชิง พัฒนา (1)	ผลการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกนักเรียน (2)	ผลการศึกษา แนวคิด เกี่ยวกับการ พัฒนา โรงเรียน ขยายโอกาส ทาง การศึกษา(3)	1.1 ผล การศึกษา แนวทางการ การส่งเสริม วินัยเชิงบวกที่ ได้จาก การศึกษา เอกสาร (4)	1.2 ผล การศึกษา แนวทางการ บริหารที่ เป็นเลิศ (Best Practice) (5)
และ 3) คณะกรรมการ ประสานงาน (ทีม ประสาน) (สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน, 2559)					
3. กระบวนการ ของรูปแบบ					
3.1 กระบวนการ ของรูปแบบ สมาน อัครภูมิ (2547); สุรพล พิมพ์สอน (2557); อีระ รุญเจริญ (2550); บุญญพัฒน์ สิงห์ จารย์ (2564) และ พล เหลืองรังสี (2564) vancevich et al. (1989); สมาน อัครภูมิ (2547); อีระ รุญเจริญ (2550); สุรพล พิมพ์สอน (2557);	- การประเมิน เชิง พัฒนา (Developmental Evaluation) เพื่อ ใช้เป็น กระบวนการ ใน การส่งเสริมวินัย นักเรียน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน 1) การวาง แผนพัฒนา (ช่วง ต้นน้ำ) 2) การ นำ กระบวนการไปปฏิบัติ (ช่วงกลางน้ำ) และ 3) การควบคุมและ ประเมินพัฒนา (ช่วงปลายน้ำ)	- กระบวนการ ส่งเสริมวินัย นักเรียน 6 1) ด้าน การกำหนด เป้าหมายระยะยาว 2) ด้านการให้ ความอบอุ่นและ การให้แนวทาง 3) ด้านการเข้าใจและ ความรู้สึกลูกของเด็ก และ 4) ด้าน กระบวนการพัฒนา ครูและผู้บริหาร ด้วยกระบวนการ ชุมชนการเรียนรู้ วิชาชีพ 5) ด้านการ แก้ปัญหา 6) ด้าน ผู้นำการ เปลี่ยนแปลงในการ ส่งเสริมวินัยเชิง บวก	- ผลการศึกษา แนวทางการ การส่งเสริม วินัยนักเรียน และ คุณลักษณะ อันถึงประสงค์ นักเรียน สถานศึกษา สังกัด สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน	- ผลการ สังเคราะห์ แนว ทางการ ส่งเสริม วินัยเชิง บวกที่เป็น เลิศ (Best Practice)	

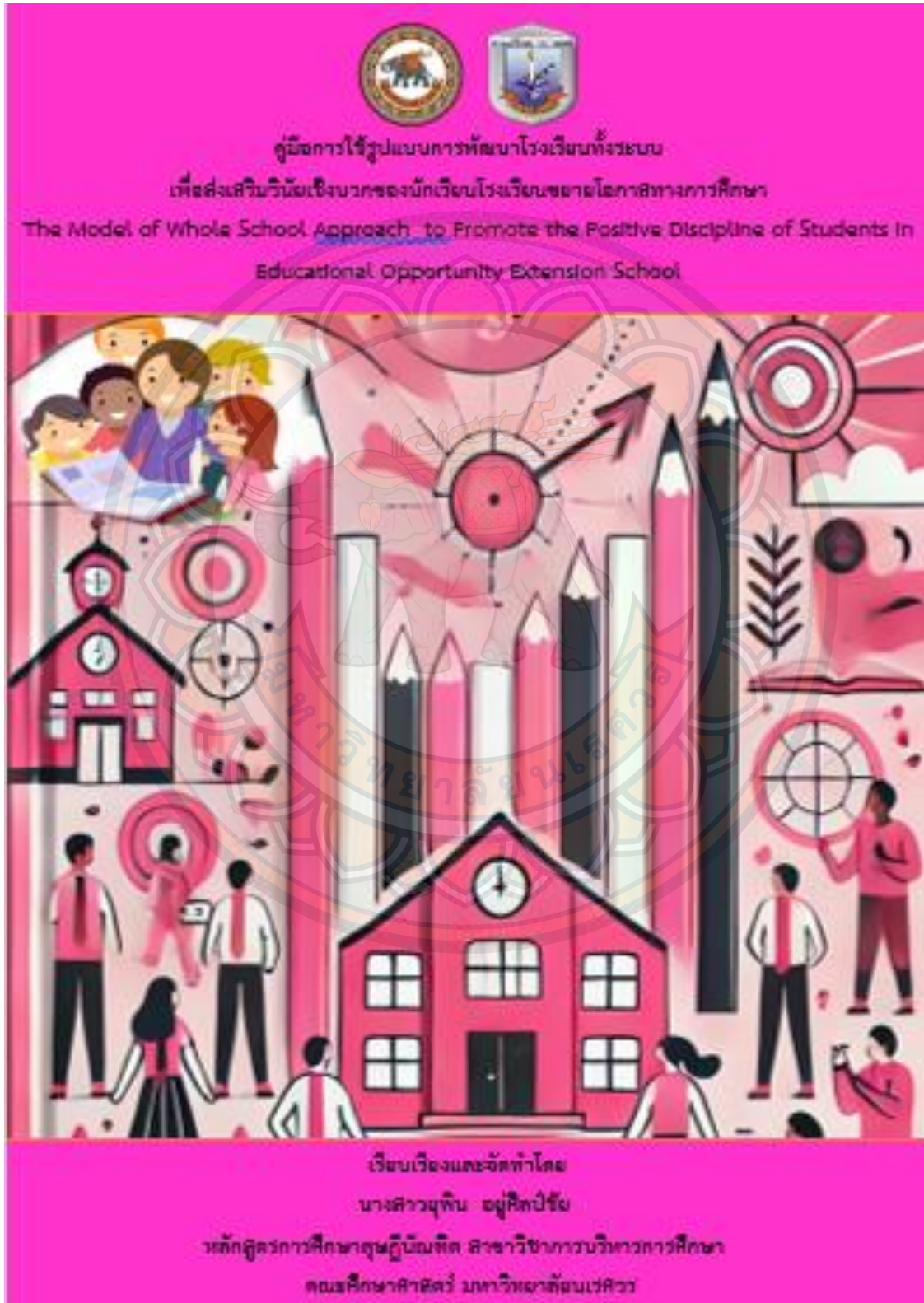
องค์ประกอบ ของ รูปแบบ (การ สังเคราะห์ แนวคิด เกี่ยวกับ รูปแบบ)	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)			ผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1	
	ผลการศึกษา กระบวนการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ และ การประเมิน เชิง พัฒนา (1)	ผลการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกนักเรียน (2)	ผลการศึกษา แนวคิด เกี่ยวกับการ พัฒนา โรงเรียน ขยายโอกาส ทางการศึกษา(3)	1.1 ผล การศึกษา แนวทางการ การส่งเสริม วินัยเชิงบวกที่ ได้จาก การศึกษา เอกสาร (4)	1.2 ผล การศึกษา แนวทางการ บริหารที่ เป็นเลิศ (Best Practice) (5)
บุญญพัฒน์ สิงห์จารย์ (2564) และพล เหลือรังสี (2564)					
3. กระบวนการ ของรูปแบบ					
Wheelen et al., (2018); Kim & Mauborgne (2015); จารุจรรย์ คงมีสุข (2561); วิจารณ์ พานิช (2563) และ มูลนิธิ สยามกัมมา จล (2564) Whole School Approach ของ Eadaoin K.P. Hui (2002) (Durrant (2013), วางแผนพัฒนา (ช่วง ต้นน้ำ) 2) การ นำ กระบวนการไปปฏิบัติ (ช่วงกลางน้ำ) และ 3) การควบคุมและ ประเมินการพัฒนา (ช่วงปลายน้ำ) Wheelen et al., (2018); Kim & Mauborgne (2015); จารุจรรย์ คงมีสุข (2561); วิจารณ์ พานิช (2563) และ มูลนิธิ สยามกัมมา จล (2564)					
4. ผลลัพธ์ของรูปแบบ					

องค์ประกอบ ของ รูปแบบ (การ สังเคราะห์ แนวคิด เกี่ยวกับ รูปแบบ)	แนวคิดทฤษฎี จากการทบทวนวรรณกรรม (บทที่ 2)			ผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1	
	ผลการศึกษา กระบวนการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ และ การประเมิน เชิง พัฒนา (1)	ผลการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการ ส่งเสริมวินัยเชิง บวกนักเรียน (2)	ผลการศึกษา แนวคิด เกี่ยวกับการ พัฒนา โรงเรียน ขยายโอกาส ทางการศึกษา(3)	1.1 ผล การศึกษา แนวทางการ การส่งเสริม วินัยเชิงบวกที่ ได้จาก การศึกษา เอกสาร (4)	1.2 ผล การศึกษา แนวทางการ บริหารที่ เป็นเลิศ (Best Practice) (5)
ผลลัพธ์ของ รูปแบบ Ivancevich et al. (1989); สมาน อัครภูมิ (2547); อีระ รุญ เจริญ (2550); สุรพล พิมพ์สอน (2557); บุญญพัฒน์ สิงห์ จารย์ (2564) และพล เหลือง รังสี (2564)	นักเรียนมีวินัย ใน ตน เอง เพิ่ม ขึ้น มี ค ว า ม รับผิดชอบ เคารพกติกา ไม่ใช้ความ รุนแรง และ สามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่น ได้ อ ย่ า ง เหมาะสม นักเรียนมี แรง จูงใจ ภายในในการ ปรับเปลี่ยน พฤติกรรม แ ล ะ ห ึ น ค ุ ณ ค ่า ข อ ง ตนเอง				



รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ภาคผนวก ค คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา



คำนำ

ในยุคที่การศึกษาเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาเยาวชน การสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะชีวิตที่จำเป็น จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งหนึ่งในแนวทางที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาคือครอบคลุมทั้งด้านวิชาการและพฤติกรรมของนักเรียน คือการใช้ "วินัยเชิงบวก" ซึ่งเน้นการให้กำลังใจ ส่งเสริมความรับผิดชอบและการตัดสินใจที่ดีของนักเรียน มากกว่าการลงโทษด้วยความรุนแรง

คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษานี้ ถูกจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้แก่ครูและผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายในการสร้างโรงเรียนที่มีความเป็นมิตรและปลอดภัยสำหรับนักเรียนทุกคน คู่มือนี้จะช่วยให้ครูและผู้บริหารเข้าใจถึงวิธีการที่สามารถปรับใช้ได้จริงในบริบทของโรงเรียน และสามารถพัฒนาระบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

สาระสำคัญของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเล่มนี้ ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 บทนำ เหตุผลและความจำเป็น วัตถุประสงค์ของคู่มือ ประโยชน์ของการนำคู่มือไปใช้ ส่วนที่ 2 รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ความเป็นมาของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ หลักการของรูปแบบ ระบบและกลไกของรูปแบบ กระบวนการของรูปแบบ ผลลัพธ์ของรูปแบบ กรอบแนวคิดของรูปแบบ ส่วนที่ 3 แนวทางการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เทคนิค/เครื่องมือที่ใช้ในแต่ละขั้นตอน ส่วนที่ 4 แผนการดำเนินงานการใช้คู่มือรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แผนผังแสดงการพัฒนาหรือลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับเวลา แผนการดำเนินงานการใช้คู่มือ/ตารางแสดง รายละเอียดของกระบวนการใช้คู่มือ

เราหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้เป็นสถานที่ที่นักเรียนทุกคนรู้สึกมั่นใจ มีความสุขในการเรียนรู้ และพัฒนาไปสู่การเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในสังคม

นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ส่วนที่ 1 บทนำ

เหตุผลและความจำเป็น

จากข้อค้นพบของการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ทำให้ได้รูปแบบฯ เพื่อใช้ในส่งเสริมวินัยเชิงบวก เสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณภาพ ซึ่งมีองค์ประกอบของรูปแบบ แบ่ง ออกเป็น 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทิศทาง 2) กระบวนการพัฒนา 3) ผลผลิต (Output) 4) ผลลัพธ์ (Outcome) แต่อย่างไรก็ดี การที่จะนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมนั้น จำเป็นต้องมีคู่มือการใช้ รูปแบบ ซึ่งคู่มือฉบับนี้ ได้รวบรวมวิธีการ ขั้นตอนในการนำรูปแบบฯ สู่การปฏิบัติ สามารถนำไปใช้ได้จริงและเห็นกระบวนการอย่างเป็นรูปธรรม โดยคู่มือฯ แบ่งออกเป็น 3 ส่วนที่สำคัญ ได้แก่ ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 รูปแบบการบริหารพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบฯ และส่วนที่ 3 แนวทางการใช้รูปแบบฯ ส่วนที่ 4 แผนการดำเนินงานการใช้คู่มือ/ตารางแสดงรายละเอียดของกระบวนการใช้คู่มือ

วัตถุประสงค์ของคู่มือ

1. เพื่อให้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจน และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงเป็นรูปธรรม
2. เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งรัฐและเอกชน สามารถนำคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาอย่าง เต็มศักยภาพ และเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกแก่นักเรียน

ประโยชน์ของการนำคู่มือไปใช้

1. นักเรียนได้รับการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาอย่างเต็มศักยภาพและมีคุณภาพในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
2. ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้ร่วมใช้คู่มือหรือได้รับ ผลกระทบจากการใช้คู่มือเกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน
3. ได้นวัตกรรมเชิงคุณค่าในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนที่เกิดจากกระบวนการ ของการใช้คู่มือในช่วงระหว่างกระบวนการหรือหลังสิ้นสุดกระบวนการ

ส่วนที่ 2

รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ

เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ความเป็นมาของรูปแบบ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 กำหนดว่า รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการพัฒนาคนไทยให้เป็นคนเก่ง คนดี มีวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในทุกมิติ และทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ “คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัยมีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21” โดยมุ่งเน้นพัฒนาคนในเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ปลุกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ให้มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นวิถีในการดำเนินชีวิต ส่งเสริมให้ครอบครัวอบอุ่น ดำเนินชีวิต โดยยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม มัธยัสถ์ อดออม ซื่อสัตย์และแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บูรณาการความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรมในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา, 2561) และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) ซึ่งเป็นแผนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ได้กำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายเกี่ยวกับการพัฒนาคนไว้ เพื่อเป็นการวางรากฐานคนไทยให้เป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบ วินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ คนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพ ที่เหมาะสมกับช่วงวัยมีภูมิคุ้มกัน และมีคุณธรรมจริยธรรม และในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มีความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษาโดยเน้นการสอนผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ รวมทั้งปลุกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ได้กำหนดวิสัยทัศน์พัฒนาไว้ดังนี้ เพื่อให้
ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย
และพลโลก เมื่อจบการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของ
ตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนเองนับถือ นอกจากนี้ยังมุ่ง
พัฒนาผู้เรียนให้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ (1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (2) ซื่อสัตย์สุจริต (3)
มีวินัย (4) ใฝ่เรียนรู้ (5) อยู่อย่างพอเพียง (6) มุ่งมั่นในการทำงาน (7) รักความเป็นไทย (8) มีจิต
สาธารณะ โดยกำหนดให้คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ และการ
ประเมินผู้เรียน เพื่อให้ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนดทุกระดับการศึกษา และสามารถปฏิบัติงาน
ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ระบบการศึกษาไทยที่ผ่านมาประสบปัญหาด้านคุณภาพอย่างมาก แม้ว่าสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีพันธกิจที่มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคน
ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ และพัฒนาระบบบริหารจัดการ
ที่เน้นการมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษาและบูรณาการการจัด
การศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, หน้า 82) ซึ่งโรงเรียนขยายโอกาส
เป็นแนวทางหนึ่งในการที่จะพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้พื้นฐานของประชาชนให้สูงขึ้นเพื่อให้สามารถ
พัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ การเมืองสิ่งแวดล้อมและสังคมไทยโดยจัด
ให้แก่กลุ่มนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาได้มีโอกาสศึกษาต่อใน
ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น การดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย
โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาคุณภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้
ความรู้และประสบการณ์ ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพควบคู่กันไป ทั้งนี้เพื่อที่จะให้นักเรียนได้มี
ความรู้คู่คุณธรรมและทักษะในการประกอบอาชีพเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัย พบว่าโรงเรียน
มัธยมศึกษา ซึ่งเป็นสถาบันหนึ่งที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนวิทยาการต่าง ๆ และยังทำหน้าที่ในการ
ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่สมาชิกในสังคมด้วย เด็กนักเรียนที่เข้ารับการศึกษารวมทั้งในโรงเรียน
มัธยมศึกษาจะมีอายุอยู่ในช่วง 12 – 18 ปี ซึ่งกำลังอยู่ในวัยรุ่นที่มีลักษณะพัฒนาการทางอารมณ์
สังคม แตกต่างจากวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ ได้แก่ ความต้องการเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเองต้องการ
ความรู้สึกมั่นคงอบอุ่น ปลอดภัย ต้องการให้ผู้อื่นชื่นชม ต้องการความเด่นในหมู่เพื่อนการเล่นแบบ
ผู้อื่น ต้องการแสวงหาประสบการณ์ แปลกใหม่ ต้องการคบเพื่อนต่างเพศ (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2538)
วัยรุ่นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อแห่งการปรับตัว เป็นช่วงวิกฤติของบุคคล ในแง่การเลือกในการวางแผน
เป้าหมาย และอุดมคติ ทั้งที่เกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ ครอบครัว คุณธรรมจริยธรรมจึงมีผลต่อการ

ตัดสินใจ ถ้าเด็กในวัยนี้ไม่รู้จักเลือกสิ่งที่เหมาะสมให้กับตนเองแล้ว ก็จะเป็นปัญหาในการดำเนินชีวิตตลอดไป (อารี การิมิ. 2543) ฉะนั้นโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงเป็นสถาบันที่มีอิทธิพล ต่อเด็กวัยรุ่นโดยตรงและมีความสำคัญต่อการปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมเป็นอย่างยิ่ง

จากผลการศึกษาสถานการณ์คุณธรรมของสังคมไทย ประจำปี 2562 ที่ดำเนินการสำรวจโดย ศูนย์คุณธรรม กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสังคมไทยในปัจจุบันผู้คนมีคุณธรรมในระดับปานกลางมากที่สุด ร้อยละ 52 และในระดับน้อยสูงถึง ร้อยละ 32.50 และคิดว่าในอนาคตสังคมไทยจะมีคุณธรรมลดลงสูงถึงร้อยละ 59.10 โดยสาเหตุของการขาดคุณธรรมในสังคมไทยเกิดจากปัญหาการที่คนในสังคมไม่มีวินัย ร้อยละ 59.70 รองลงมาคือการคำนึงถึงแต่ประโยชน์ส่วนตัว ขาดความซื่อสัตย์สุจริต การไม่รู้จักพอเพียง การที่ผู้ใหญ่ในบ้านเมืองเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีการที่คนส่วนใหญ่ขาดความรับผิดชอบ ขาดความสามัคคีอันก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคม ความก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยี ร้อยละ 57.90, 51.10, 45.60, 35.80, 32.00, 31.30 ,27.30 ตามลำดับ และเห็นว่าการมีจิตสำนึกที่ดีและการมีวินัย เป็นประเด็นคุณธรรมที่รัฐบาลควรส่งเสริมให้กับประชาชน ร้อยละ 60.30 และ 57.00 และคนรุ่นใหม่ ควรได้รับการปลูกฝังคุณธรรมสูงสุด 5 ลำดับแรก คือ 1) ความมีวินัย 2) ความมีน้ำใจต่อกันและกัน 3) ความซื่อสัตย์สุจริต 4) การคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม 5) การมีจิตสำนึกที่ดี และจากการสัมภาษณ์คุณธรรมใน 4 ภูมิภาค พบว่าประเด็นวินัยเป็นประเด็นที่ภาคีเครือข่ายให้ความสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง โดยมีประเด็นย่อย ได้แก่ ประเด็นด้านการจัดการขยะ วินัยจราจร วินัยการออม และวินัยในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (ศูนย์คุณธรรม (องค์กรมหาชน) , “1 ทศวรรษ สร้างสังคมคุณธรรม : วินัยคนสะท้อน วินัยชาติ” (เอกสารประกอบการประชุมสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 10 ณ ห้องประชุมเอนกประสงค์ ชั้น 1 ณ ห้องประชุมวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย, 2-3 กรกฎาคม 2562) , 6.) เพราะฉะนั้นการมีวินัยเป็นคุณสมบัติสำคัญประจำตัวของทุกคน การสร้างวินัยให้เกิดขึ้นกับนักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนของชาติ จะมีส่วนช่วยสร้างวัฒนธรรมที่ดีงาม ส่งผลให้สังคมเป็นสังคมที่น่าอยู่ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สงบสุข ร่มเย็น

สอดคล้องกับแนวคิด ของประเทศญี่ปุ่น ชาวญี่ปุ่นเป็นเชื้อชาติที่มีวินัยในทุก ๆ สิ่งที่ทำ ตั้งแต่เรื่องความตรงต่อเวลา หรือการรักษาความสะอาด แต่วินัยเหล่านี้ ก็คงไม่ได้จะเกิดขึ้นในทันทีทันใด แต่เป็นผลมาจากการบ่มเพาะในหัวใจมาเป็นเวลานาน จน ‘วินัย’ กลายเป็นเข้าหลอมสำคัญของการสร้างคนญี่ปุ่น (วรินทร์ ววงค์ และคณะ.2562) ชาวญี่ปุ่นมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบที่สูงส่งมากมายจนกลายเป็นอัตลักษณ์สำคัญที่ติดตัวไปกับชาวญี่ปุ่นทุกคน โดยสามารถแบ่งสาเหตุสำคัญ ออกได้เป็น 2 ข้อใหญ่ ๆ ด้วยกัน คือ 1) ชาวญี่ปุ่นได้รับการปลูกฝังมาเป็นเวลาช้านานว่า จะต้องคำนึงถึงผู้อื่นเป็นหลักสำคัญ ค่านิยมนี้ ถูกถ่ายทอดมาสู่จิตใจของชาวญี่ปุ่น ด้วยเหตุนี้ชาวญี่ปุ่นจึงมีความเคารพต่อผู้อื่น และรักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้เป็นอย่างมาก นอกจากการคำนึงและเอาใจใส่ผู้อื่นแล้ว ความมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และการเคารพต่อผู้ที่อาวุโสกว่า ก็เป็นสิ่งที่ชาวญี่ปุ่น

ได้รับการปลูกฝังมาเช่นเดียวกัน ชาวญี่ปุ่นมีทัศนคติในการรับผิดชอบร่วมกัน การไม่รักษาสัญญาที่ให้ไว้ ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่อาจให้อภัยได้ เชื่อกันว่าสิ่งสำคัญที่ทำให้ชาวญี่ปุ่น อุตลักษณ์ที่สำคัญเหล่านี้ อาจเป็นผลพวงจากหลักคำสอนของศาสนาชินโต (Shinto) อันเป็นหลักความเชื่อโบราณ ที่ชาวญี่ปุ่นให้ความนับถือมาเป็นเวลาหลายพันปีแล้ว และความเชื่อต่าง ๆ เหล่านี้ ก็ได้ถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมญี่ปุ่น อย่างปฏิเสธไม่ได้ 2) ผลพวงจากการที่ชาวญี่ปุ่นพบเจอกับความเลวร้ายต่าง ๆ ตลอดประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา พบว่าชาวญี่ปุ่นได้ประสบพบเจอกับความเลวร้ายและความทุกข์โหดต่าง ๆ นานา ทั้งภัยจากสงคราม รวมไปถึงภัยจากทางธรรมชาติ ด้วยสภาพแวดล้อมที่ยากลำบาก ส่งผลให้ชาวญี่ปุ่นกระตุ้นจิตสำนึกของควมมีระเบียบ เพราะชาวญี่ปุ่นมีความเชื่อว่าความมีระเบียบวินัย คือ ปัจจัยสำคัญที่สุด ที่จะทำให้พวกเขาสามารถเอาชีวิตรอดจากความโหดร้ายต่าง ๆ นี้ได้ ตัวอย่างสำคัญที่แสดงให้เห็นว่า ความมีระเบียบวินัยของชาวญี่ปุ่น สามารถช่วยให้ผ่านพ้นจากสภาวะอันโหดร้ายได้ ก็คือหลังจากที่สงครามโลกครั้งที่ 2 ได้สิ้นสุดลง ญี่ปุ่นเกิดความย่อยยับอย่างรุนแรงหลังจากที่สงครามโลกครั้งที่ 2 แต่สุดท้ายชาวญี่ปุ่นก็ได้ใช้อุตลักษณ์สำคัญที่ติดตัวผู้เขาในพื้นที่ฟูและพัฒนาประเทศ ชาวญี่ปุ่นได้ใช้ระเบียบวินัยที่เข้มแข็ง ในการผ่านพ้นจากช่วงเวลาที่ยากลำบาก และเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการฟื้นฟูประเทศ นำพาให้ญี่ปุ่นมีความเจริญรุ่งเรืองแบบในทุกวันนี้ได้ และทั้งหมดนี้ เป็นความเป็นมาและสาเหตุสำคัญ ที่ทำให้ชาวญี่ปุ่นมีความเป็นระเบียบวินัยและมีความรับผิดชอบที่สูงมาก เพราะสิ่งต่าง ๆ ได้ถูกปลูกฝังและสร้างทัศนคติให้กับชาวญี่ปุ่นมาเป็นเวลาหลายพันปี (Histofun Deluxe.2563)

การสร้างวินัยให้เด็กกับเด็กในเบื้องต้นนั้น เป็นหน้าที่ของบ้านและโรงเรียน ถ้าเด็กมีวินัยมาจากบ้านยังไม่เพียงพอ ครูก็มีหน้าที่ต้องช่วยกันเสริมสร้างวินัยให้เกิดแก่เด็ก การสร้างความสำนึกในสิ่งใดให้เกิดแก่เด็ก ก็คือการสร้างวินัยในสิ่งนั้นให้เกิดแก่เด็ก เรียกว่าวินัยในตนเอง โรงเรียนควรสอนให้นักเรียนมีวินัยในด้าน การเข้าแถวเคารพธงชาติ วินัยในการรักษาความสะอาด วินัยในการทำความเคารพ เป็นต้น (สุดใจ ทศพร,2528: 48-49) การสร้างวินัยให้นักเรียน ควรเริ่มต้นในการสร้างวินัยเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากที่บ้าน ที่โรงเรียน สู่สังคมและประเทศชาติ จึงจะเกิดเปลี่ยนแปลงทั้งหมด หรือเกิดพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA) ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่มีความสำคัญอันจะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและยกระดับคุณภาพทางการเรียนรู้จากทุกองค์ประกอบของโรงเรียน เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียน รวมถึงผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งของกลไกการพัฒนาในการส่งเสริมวินัยของนักเรียนได้ โดยมีองค์ประกอบเป็นส่วนที่ทำให้โรงเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งองค์กร สำหรับการดำเนินงานขึ้นทั้งหมด 5 อย่าง ได้แก่ 1. การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน 2. การพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชน 3. การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีคุณภาพ (Info) 4. การพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียน 5. การสร้างเครือข่ายการดำเนินการร่วมกัน โดยหัวใจสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ผู้บริหารโรงเรียน

คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน เครือข่าย จะต้องร่วมกันเพื่อให้เกิดวินัยของนักเรียน

การสร้างวินัยเชิงบวก เป็นวิธีการสมัยใหม่ที่มีประสิทธิภาพ ที่ไม่ใช้การคุมพฤติกรรมโดยการลงโทษ แต่สอนทักษะชีวิตและทักษะทางสังคมอย่างเห็นคุณค่า ให้เด็กมีส่วนร่วม โดยผู้สอนต้องเลือกวิธีการสื่อสารที่ชัดเจนกับการคาดหวัง กฎ และข้อจำกัด สอนด้วยจิตใจที่อ่อนโยน จริงจัง แก้ปัญหาได้อย่างปราศจากความรุนแรง คำนึงถึงพัฒนาการของเด็ก สร้างความสัมพันธ์อย่างให้เกียรติซึ่งกันและกัน เคารพในสิทธิของเด็กที่พึงได้รับ (Durrant, 2013; Nelsen, Erwin, and Duffy, 2007) ซึ่งเป็นวิธีการที่ตอบสนองความต้องการของเด็ก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งและมีความสำคัญ ถ้าเด็กได้รับการเติมเต็มส่วนนี้ จะทำให้รู้สึกปลอดภัย และมีความเคารพผู้อื่น ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง ให้เด็กได้ลองพบประสบการณ์ด้วยตนเองแล้วประสบความสำเร็จ จะทำให้พวกเขารู้ว่าตนมีความสามารถอย่างไรบ้าง ด้านการเป็นตัวของตัวเอง ให้เด็กได้ใช้พลังในทางที่ถูกต้อง เรียนรู้การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และสุดท้ายด้านทักษะทางสังคมและชีวิต การให้เด็กได้เรียนรู้ความรับผิดชอบทักษะที่ใช้ในชีวิตประจำวัน จะนำไปสู่ความภูมิใจในตนเอง (Nelsen et al., 2007) ซึ่งสอดคล้องกับ Indigo (2012) และ Liftmatter (n.d) วินัยเชิงบวกมีพื้นฐานมาจากแนวคิดของ แอดเลอร์ และจูดอล์ฟ โดยเด็กเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีความเท่าเทียมและควรได้รับการเคารพสิทธิเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ ในการเลี้ยงดูเด็กควรใช้หลักประชาธิปไตยไม่ใช้การลงโทษ เพราะประชาธิปไตยเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เด็กมีความสุขและเกิดความรับผิดชอบ โดยวินัยเชิงบวกเป็นวิธีการหนึ่งในการอบรมเลี้ยงดูที่สามารถแก้ไขปัญหายุทธกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็ก เป็นวิธีการที่ปราศจากการใช้ความรุนแรง ในการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีให้กับเด็ก และสร้างการเคารพซึ่งกันและกัน ส่งผลที่ดีต่อความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยความรักการเอาใจใส่ดูแล ซึ่งช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จ และเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ดังนั้นการสร้างวินัย จึงต้องอาศัยทุกฝ่ายร่วมกัน จึงจะเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ (Whole-school Approach : WSA) สอดคล้องกับการศึกษาของประเทศแคนาดา ซึ่งมีผลการจัดอันดับคุณภาพการศึกษาของแคนาดาสูงกว่าของสหรัฐอเมริกา คืออยู่ใน 10 อันดับแรกของโลก ที่ได้มีการปฏิรูปการศึกษาที่ยึดหยุ่นตามบริบทของพื้นที่นั้น ๆ มีเป้าหมายพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ทุกด้าน พัฒนาทั้งระบบ รัฐออนแทรีโอ เน้นเฉพาะผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านการอ่านและคณิตศาสตร์ และลด drop-out rate แนวทางที่ถูกต้องคือการดำเนินการเชิงบวก สร้างพื้นที่ให้ครูและภาคีอื่น ๆ ในพื้นที่เข้ามาร่วมกันคิด วางเป้าหมาย วางยุทธศาสตร์ดำเนินการ และวัดผล หัวใจของการพัฒนาคือต้องพัฒนาสมรรถนะในระดับโรงเรียน เน้นสนับสนุนให้โรงเรียนดำเนินการเอง โดยมีตัวช่วยหรือกลไกช่วยเหลือที่เหมาะสม ตามบริบทของโรงเรียนนั้น ความช่วยเหลือเน้นที่การช่วยสร้างขีดความสามารถหรือสมรรถนะหลักของครู และผู้อำนวยการโรงเรียน โดยโรงเรียนต้องเป็นผู้ตั้งเป้าหมายพัฒนาและกำหนดมาตรการบรรลุเป้าด้วยตนเอง คือเน้น

การพัฒนาจากล่าง ไม่ใช้จากบนลงล่าง เน้นความเป็นตัวของตัวเองของโรงเรียน ในการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียน (วิจารณ์ พานิช. 2562) และการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ในการสร้างวินัยเชิงบวก กับการจัดการห้องเรียน โรงเรียนในแอฟริกาใต้พึ่งพาการลงโทษทางร่างกายเป็นอย่างมาก เพื่อรักษาวินัย และนักการศึกษาหลายคนพบว่า วิธีการลงโทษเป็นสิ่งยากที่ทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงได้ การส่งเสริมวินัยเชิงบวกเป็นการเพิ่มศักยภาพให้กับผู้บริหาร นักการศึกษา หน่วยงานที่กำกับดูแลโรงเรียนและผู้มีส่วนร่วมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเริ่มส่งเสริมวินัยเชิงบวกจากการสนับสนุนสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีระเบียบวินัย ในขณะเดียวกันก็เคารพสิทธิของผู้เรียนและนักการศึกษาด้วย การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการนำระเบียบวินัยเชิงบวกไปปฏิบัติทั้งโรงเรียน การพัฒนาทั้งโรงเรียนเพื่อสร้างวินัยเชิงบวกมีความสำคัญ โดยสมาชิกทุกคนในชุมชน โรงเรียนทำงานร่วมกัน เพื่อทบทวนนโยบายและขั้นตอนการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนและเรียนรู้ในการสร้างวินัยเชิงบวก (การศึกษาขั้นพื้นฐาน สาธารณรัฐแอฟริกาใต้. 2555) สอดคล้องกับเว็บไซต์ Strobel Education ได้กล่าวว่า วิธีแก้ไขปัญหาวินัยอย่างมีประสิทธิภาพและเชิงบวกที่ Strobel Education เชื่อว่า การสร้างสภาพแวดล้อมแห่งความเคารพ ความเห็นอกเห็นใจ และการเรียนรู้เชิงบวกสำหรับนักเรียน หากโรงเรียนมุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนหลักปฏิบัติด้านระเบียบวินัย แนวทางวินัยเชิงบวก เช่น ความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ โปรแกรมการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ และกลยุทธ์การเสริมกำลังเชิงบวก สามารถช่วยส่งเสริมความรู้สึกเป็นชุมชน ระหว่างนักเรียน ในขณะเดียวกันก็สร้างบรรยากาศที่ผู้เรียนทุกคนรู้สึกปลอดภัยและได้รับความเคารพ โรงเรียนให้การสนับสนุนที่จำเป็นแก่นักเรียนเพื่อให้ประสบความสำเร็จ เชิญครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนเข้าร่วม โดยใช้ทรัพยากรและร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ในชุมชนท้องถิ่น เมื่อเกิดร่วมมือกันสามารถรับประกันได้ว่านักเรียนทุกคนจะสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยปราศจากความกลัวหรืออันตราย จะแก้ไขปัญหาวินัยของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนต้องเปลี่ยนการมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาแบบองค์รวมมากขึ้นที่เน้นการสอนมากกว่าการลงโทษ (Strobel Education.2566)

ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทยให้เป็น “คนดี คนเก่ง และมีความสุข” ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) โดยเฉพาะการสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ไม่ใช้ความรุนแรง และเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตร่วมกับคุณธรรมจริยธรรม รัฐบาลสนับสนุนให้โรงเรียนพัฒนาผู้เรียนบนพื้นฐานของความเข้าใจและการให้ออกาส ไม่เน้นการลงโทษหรือบังคับ แต่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ในการสร้างวินัยที่ยั่งยืนจากภายใน ทั้งนี้แนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ก็สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลผ่านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและแนวทางการ “จับคู่” ที่เน้นการชื่นชมพฤติกรรมดี ส่งผลให้นักเรียนเติบโตอย่างมีวินัยและรับผิดชอบต่อสังคม

ทั้งยังสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนเรียนรู้ที่จะควบคุมตนเอง มีวินัยจากภายใน ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเข้าใจ เมตตา และการสร้างแรงจูงใจ มากกว่าการลงโทษ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) แนวทางนี้เน้นให้ครูใช้วิธี “จับถูก” หรือการชื่นชมพฤติกรรมที่ดีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างแรงเสริมทางบวก นโยบายดังกล่าวถูกนำไปใช้ผ่านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีหลักการ 7 ประการ เช่น การเคารพศักดิ์ศรีของเด็ก การส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสม และการเข้าใจแรงจูงใจของผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2, 2566) โรงเรียนจึงมีบทบาทในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะที่ดี เช่น การจัดชุมนุม สภานักเรียน และชั่วโมงโฮมรูม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงบวก

สอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560–2579) ซึ่งกำหนดให้การจัดการศึกษาต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งด้านวินัย ความรับผิดชอบ ความมีเมตตา และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสันติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) การพัฒนาวินัยเชิงบวกจึงเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่ตอบโจทย์เป้าหมายของแผน คือ การพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีทักษะชีวิต และมีจิตสาธารณะ โดยหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงหรือการลงโทษ แต่เน้นการเรียนรู้ผ่านกระบวนการที่สร้างความเข้าใจ ส่งเสริมความมั่นใจในตนเอง และการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ของผู้เรียน ดังนั้น การดำเนินนโยบายวินัยเชิงบวกในสถานศึกษา จึงเป็นการแปลงแผนการศึกษาระดับชาติมาสู่การปฏิบัติจริงที่ชัดเจนและยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชน

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและยกระดับคุณภาพทางการเรียนรู้จากทุกองค์ประกอบของโรงเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียน รวมถึงผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งของกลไกการพัฒนา เพื่อให้เกิดผลที่คาดหวังตามเป้าหมาย โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการซึ่งถือว่าเป็นศูนย์กลางขององค์กรในการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก เป็นวิธีการหนึ่งที่มีส่วนสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างพฤติกรรมที่ดีให้กับเด็ก โดยปราศจากความรุนแรง สร้างความเชื่อมั่น และก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับเด็ก โดยมุ่งให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างเต็มที่ และมีการพัฒนาไปพร้อม ๆ กันอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยหลักความเป็นอิสระ หลักการมีส่วนร่วม หลักการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวมและต่อเนื่อง ดังนั้น จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา และการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งผลการศึกษาวินัย

ใน ครั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลสู่ความสำเร็จของการขับเคลื่อนคุณภาพสถานศึกษา คุณภาพของผู้เรียนตามความมุ่งหวังของสังคม ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพขององค์การสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้พัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
2. เพื่อศึกษาผลลัพธ์ของรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

หลักการของรูปแบบ

รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีหลักการในการดำเนินการ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) หมายถึง การดำเนินการปรับปรุงและหรือเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดผลกับสถานศึกษาผ่านกระบวนการ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal) องค์ประกอบที่ 2 ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) องค์ประกอบที่ 3 การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหาร ด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) องค์ประกอบที่ 5 เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) องค์ประกอบที่ 6 ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline) เพื่อให้เกิดผลที่คาดหวังตามเป้าหมาย โดยดำเนินการอย่างครอบคลุมทุกองค์ประกอบของโรงเรียนในทุกขั้นตอนของกระบวนการ และอาศัยการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2. หลักการประสานพลัง (Synergy) หมายถึง การนำความสามารถและทักษะของแต่ละบุคคลมาผสมผสานกัน เพื่อสร้างการทำงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด การทำงานของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน ทั้งความคิดสร้างสรรค์ ความรู้ และทักษะทางเทคนิค จะเสริมกันและช่วยให้งานสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาร่วมดำเนินการต่างๆ อาทิ กำหนดทิศทาง วิเคราะห์ความซับซ้อน ร่วมแลกเปลี่ยนรับฟัง สร้างวิสัยทัศน์ และสร้างจุดเปลี่ยนร่วมกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานร่วมกันสามารถสร้างความรวดเร็วและลดข้อผิดพลาดในการทำงานได้ เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันมักนำไปสู่การสร้างสรรค์ไอเดียใหม่ เกิดการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้แต่ละบุคคลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลง

3. หลักการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Evaluation for Development) หมายถึง การประเมินเพื่อพัฒนาเป็นการประเมินที่ดำเนินการระหว่างกิจกรรมหรือโครงการเพื่อให้ข้อมูลสำหรับการพัฒนาหรือปรับปรุง หลักการประเมินเพื่อพัฒนาเน้นการให้ข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปใช้ปรับปรุง

การดำเนินงานได้ทันที นอกจากนี้ การประเมินเพื่อพัฒนายังสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Evaluation) มีหลักการสำคัญดังต่อไปนี้

3.1 การประเมินอย่างต่อเนื่อง: การประเมินจะต้องเกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม เพื่อให้มีข้อมูลและข้อเสนอแนะที่ทันเวลา สามารถปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงสิ่งที่กำลังทำอยู่ได้ทันที

3.2 การให้ข้อเสนอแนะที่ชัดเจนและตรงจุด: ข้อเสนอแนะจากการประเมินต้องมีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสามารถนำไปปรับใช้ได้จริง เพื่อปรับปรุงกระบวนการหรือวิธีการทำงาน

3.3 การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง: การประเมินนี้ส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งในขั้นตอนการประเมิน การแสดงความคิดเห็น และการนำข้อเสนอแนะไปปรับใช้

3.4 การประเมินตามบริบทและความต้องการ: การประเมินเพื่อพัฒนาจะต้องคำนึงถึงบริบทเฉพาะของโครงการหรืองานที่กำลังดำเนินอยู่ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้นจริง

3.5 การสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง: เป้าหมายของการประเมินนี้ คือ เพื่อสร้างโอกาสในการเรียนรู้และปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ ไม่ใช่เพื่อการตัดสินหรือวิจารณ์

4. หลักการคิดเชิงระบบ (System thinking) หมายถึง การคิดที่มีความเข้าใจ เชื่อมโยง มุ่งเน้นในการมองภาพรวม มองให้เห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ แทนที่จะมองแต่สิ่งใดสิ่งหนึ่ง มองให้เห็นรูปแบบการเปลี่ยนแปลงแทนที่จะมองเฉพาะจุด

ระบบและกลไกของรูปแบบ

ระบบและกลไกของรูปแบบ หมายถึง กลไกในการดำเนินงานของรูปแบบ เช่น การจัดโครงสร้างองค์กร การแต่งตั้งคณะกรรมการ และคณะทำงานต่าง ๆ เป็นต้น พร้อมกับ การกำหนดบทบาทหน้าที่ความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกันของระบบเหล่านั้น เพื่อการบรรลุ วัตถุประสงค์ของรูปแบบที่กำหนดไว้

ตามกระบวนการของรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาประกอบด้วย

1. การกำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

บทบาท หน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อน ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และบุคลากรอื่นๆ ดังต่อไปนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

ในฐานะที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำสูงสุดในสถานศึกษา สามารถบริหารจัดการ และให้ความสำคัญในการดำเนินงานส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนให้ประสบ ความสำเร็จ จึงควรมีบทบาทหน้าที่และแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. บริหารจัดการให้มีการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ของสถานศึกษาให้ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ

2) ประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจเชิงลึกกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในกระบวนการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

3) ประชุมเพื่อระดมสมองเพื่อในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคต่อการเสริมสร้างวินัยของโรงเรียน

4) ร่วมวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยภายในของโรงเรียน ได้แก่ จุดแข็ง (ปัจจัยส่งเสริมการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้มีคุณภาพ) และจุดอ่อนหรือข้อด้อยของโรงเรียน รวมทั้ง วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส (สภาพภายนอก ทั้งที่เอื้อและเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ)

5) สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนและบุคคลที่เกี่ยวข้องเห็นคุณค่าและความจำเป็นของงานส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

6) กำหนดโครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างงานส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนให้เหมาะสมกับสถานศึกษา

7) แต่งตั้งคณะทำงานและมอบหมายงานให้รับผิดชอบ ในการวางแผน การลงมือปฏิบัติ การประเมินผลและ การปรับปรุงแผนจนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

8) ส่งเสริมให้ครูทุกคนและบุคคลที่เกี่ยวข้องได้รับความรู้เพิ่มเติมมีทักษะเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง

9) สนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรในการใช้เทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการใช้วินัยเชิงบวก โดยการจัดการอบรม การฝึกทักษะใหม่ๆ และการเรียนรู้จากแนวปฏิบัติที่ดีในสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

10) จัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเสริมสร้างวินัยนักเรียน

11) สนับสนุนให้ครู และนักเรียนการดำเนินงานในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

12) ประสานงานระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงาน และบุคคลภายนอก เช่น ผู้ปกครอง เครือข่าย ผู้ปกครอง สาธารณสุข โรงพยาบาล สถานีตำรวจ โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

1) เชิญร่วมเป็นวิทยากรในการให้ความรู้ และสร้างเครือข่ายในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

2) ประชุมปรึกษาหารือและขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

3) ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล สนับสนุนและให้ขวัญกำลังใจ

4) กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน

5) นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และ

6) ยกย่องให้รางวัลเผยแพร่ผลงานการดำเนินงานในโอกาสต่างๆ

13) นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และให้ข้อมูลย้อนกลับ

1.2 ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา

บทบาทและหน้าที่ของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาในกระบวนการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

ของนักเรียนมีความสำคัญ เนื่องจากครูเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด การส่งเสริมวินัยเชิงบวกไม่เพียงแต่ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมการเรียนรู้ ยังช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์ของนักเรียนอีกด้วย หน้าที่ของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนั้น จึงควรมีบทบาทหน้าที่และแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) ร่วมประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจเชิงลึกกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
- 2) ร่วมประชุมเพื่อระดมสมองเพื่อในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
- 3) วิเคราะห์ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะของตนเองในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
- 4) จัดการเรียนการสอนที่บูรณาการในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
- 5) ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในการทำกิจกรรม/โครงการในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
- 6) ร่วมโครงการ/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
- 7) การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาควรมีความเข้าใจนักเรียนในระดับบุคคล พูดคุยและฟังความเห็นของนักเรียนอย่างเปิดกว้างเพื่อสร้างความไว้วางใจและความเคารพซึ่งกันและกัน เช่น การจัดกิจกรรมทำความรู้จัก การพบปะพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ และการเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหรือแสดงออกในชั้นเรียน
- 8) การระบุและเข้าใจปัญหาทางวินัยของนักเรียน ครูประจำชั้นควรเฝ้าสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อเข้าใจสาเหตุของพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม โดยไม่เน้นการตำหนิตัวแต่ใช้วิธีการวิเคราะห์เพื่อเข้าใจความรู้สึกและสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน โดยการสังเกตพฤติกรรมรายวัน การจดบันทึกเกี่ยวกับเหตุการณ์ และการสอบถามนักเรียนในบางสถานการณ์
- 9) การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก ครูควรเน้นการเสริมสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมด้วยการใช้คำชมเชยและกำลังใจ รวมถึงการสร้างโอกาสให้นักเรียนได้แสดงศักยภาพในเชิงบวก โดยไม่เน้นการลงโทษที่เป็นการทำร้ายจิตใจหรือการบังคับ อาทิ การจัดกิจกรรมกลุ่มที่เน้นความร่วมมือ การให้คำชมเมื่อนักเรียนทำพฤติกรรมที่ดี และการให้รางวัลเล็ก ๆ เพื่อสร้างแรงจูงใจ
- 10) การจัดการปัญหาด้วยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ครูที่ปรึกษาควรใช้การสื่อสารที่เน้นการฟังและเข้าใจความรู้สึกของนักเรียน รวมถึงการชี้แจงเหตุผลในการปฏิบัติเพื่อสร้างการเรียนรู้และความรับผิดชอบในตนเอง เช่น การเจรจาสองฝ่าย การให้คำแนะนำอย่างสุภาพ และการให้โอกาสนักเรียนในการอธิบายพฤติกรรมหรือความรู้สึกของตนเอง
- 11) การทำงานร่วมกับผู้ปกครองและบุคลากรอื่น ๆ การสื่อสารระหว่างครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองและครูคนอื่น ๆ มีความสำคัญในการสร้างความร่วมมือและความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับพฤติกรรมและการพัฒนาของนักเรียน เช่น การจัดประชุมผู้ปกครอง การอัปเดต

สถานการณ์การเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียนผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น แชนหรือจดหมาย และการจัดเวิร์กช็อปร่วมกันระหว่างครูและผู้ปกครอง

12) ติดตาม การประเมินผล ปรับปรุงแผนการส่งเสริมวินัย และการให้ข้อมูลย้อนกลับ ครูควรมีการประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตรวจสอบความสำเร็จของกระบวนการและปรับปรุงแนวทางที่ใช้ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและสถานการณ์ของนักเรียนแต่ละคน อาทิ การทบทวนพฤติกรรมของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ การประชุมทีมครูเพื่อปรึกษาแนวทางที่ได้ผล และการปรับแผนการทำงานตามความเหมาะสม

1.3 ครูประจำวิชา/ครูทั่วไป

ครูทุกคนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้ บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน จึงควรมีบทบาทหน้าที่ และแนวทางในการดำเนินงานในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ดังนี้

1) ศึกษา สังเกต ดูแล รวบรวมข้อมูล ประเมินพฤติกรรมเบื้องต้น ครูควรสังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนเป็นประจำ เพื่อประเมินว่ามีปัญหาด้านวินัยหรือไม่ และพฤติกรรมเหล่านั้นเกิดขึ้นในสถานการณ์ใดบ้าง ครูสามารถพูดคุยกับนักเรียนแต่ละคนเพื่อทำความเข้าใจสาเหตุของพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เพื่อให้การแก้ไขมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของนักเรียน

2) ประสานงานกับครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา เพื่อส่งเสริมป้องกันแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน

3) การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนับสนุนวินัยเชิงบวก การสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรและปลอดภัย การสร้างสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่ทำให้นักเรียนรู้สึกถึงความปลอดภัยและเป็นส่วนหนึ่ง จะช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้และปฏิบัติตามกฎระเบียบ การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น นักเรียนควรรู้สึกว่ามีเสียงและมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์บรรยากาศในห้องเรียน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเคารพกฎระเบียบมากยิ่งขึ้น

4) จัดกิจกรรมส่งเสริม ป้องกัน แก้ไข เพื่อพัฒนานักเรียน

5) การติดตามผลและประเมินพฤติกรรมร่วมกับครูประจำชั้น ในกรณีที่โรงเรียนใดไม่มีครูประจำวิชา ให้ครูที่ทำหน้าที่ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ครูประจำวิชา

1.5 ครูแนะแนว

บทบาทและหน้าที่ของครูแนะแนวในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากครูแนะแนวเป็นบุคคลที่ช่วยให้นักเรียนพัฒนาตนเองทั้งในด้านพฤติกรรมและการเรียนรู้ผ่านการสร้างเสริมวินัยในลักษณะที่ไม่ใช่การลงโทษแต่เป็นการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาทางจิตใจและสังคม ดังนั้นบทบาทและแนวทางดำเนินงานของครูแนะแนวในกระบวนการส่งเสริมวินัยเชิงบวกสามารถอธิบายได้ตามขั้นตอนต่อไปนี้:

1) การวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียน ครูแนะแนวต้องเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน โดยอาจใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากครูประจำชั้น ผู้ปกครอง หรือ

นักเรียนเอง เพื่อตรวจสอบว่ามีปัญหาด้านวินัยหรือพฤติกรรมใดที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ ข้อมูลที่ได้ควรใช้เพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมที่มีปัญหาและค้นหาปัจจัยหรือสาเหตุที่แท้จริง ซึ่งอาจจะเป็นปัจจัยทางครอบครัว สังคม หรือสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

2) การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ครูแนะแนวควรเริ่มด้วยการสร้างความสัมพันธ์ที่ไว้วางใจได้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณครูพร้อมรับฟังและเข้าใจปัญหาของตนเอง ความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนจะช่วยให้ครูสามารถสนับสนุนวินัยเชิงบวกได้ง่ายขึ้น เนื่องจากนักเรียนรู้สึกปลอดภัยและได้รับการสนับสนุนทางอารมณ์

3) การสร้างกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนและยืดหยุ่น ครูแนะแนวควรทำงานร่วมกับครูและนักเรียนในการสร้างกฎเกณฑ์และระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจนและยืดหยุ่น กฎเกณฑ์เหล่านี้ควรเน้นที่การเสริมสร้างพฤติกรรมที่ดีแทนที่จะเน้นการลงโทษ การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการตั้งกฎจะช่วยให้ นักเรียนรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของและมีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเองมากขึ้น

4) การส่งเสริมการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ครูแนะแนวควรสอนนักเรียนให้สื่อสารความรู้สึกและความต้องการของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนพัฒนาทักษะในการควบคุมอารมณ์และการตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีขึ้น การสื่อสารในลักษณะนี้จะช่วยลดความขัดแย้งและเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนและครู รวมถึงเพื่อนร่วมชั้น

5) การสร้างแรงเสริมในเชิงบวก ครูแนะแนวสามารถใช้การเสริมแรงเชิงบวก (Positive Reinforcement) เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎและแสดงพฤติกรรมที่ดี เช่น การชมเชย การมอบรางวัล หรือการให้คำปรึกษาอย่างสร้างสรรค์ การเสริมแรงเชิงบวกช่วยให้นักเรียนรู้สึกมีคุณค่าและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาตนเองในทิศทางที่ดี

6) การสนับสนุนการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม (SEL) ครูแนะแนวควรส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาทักษะทางอารมณ์และสังคม เช่น การเข้าใจตนเองและผู้อื่น การมีความรับผิดชอบ และการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการสร้างวินัยเชิงบวก โปรแกรมการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคมจะช่วยให้ นักเรียนมีเครื่องมือในการจัดการกับอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองได้ดีขึ้น

7) การให้คำปรึกษาและการติดตามผล เมื่อมีการสร้างแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนในการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน ครูแนะแนวควรติดตามผลการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ โดยให้คำปรึกษาและการสนับสนุนตามความจำเป็น การติดตามผลช่วยให้ครูแนะแนวสามารถปรับแผนได้หากมีความจำเป็นและช่วยนักเรียนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

8) การทำงานร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ครูแนะแนวควรมีการสื่อสารและร่วมมือกับผู้ปกครองในการสนับสนุนพฤติกรรมของนักเรียนที่บ้าน การทำงานร่วมกับชุมชนเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนพฤติกรรมเชิงบวกจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และพฤติกรรมที่ดีในระยะยาว

1.6 ครูหัวหนาระดับชั้น

บทบาทหน้าที่ของครูหัวหน้าระดับชั้นในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความเข้าใจในแนวทางที่เน้นการสร้างสรรคและการเสริมสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสมของนักเรียนแทนการลงโทษ ต่อไปนี้เป็นรายละเอียดของกระบวนการต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบ:

1) การสร้างบรรยากาศเชิงบวกในห้องเรียน ครูหัวหน้าระดับชั้นต้องสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและปลอดภัยในห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนรู้สึกสบายใจและเต็มใจที่จะมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศเชิงบวกสามารถเริ่มต้นได้จากการให้ความเคารพ ความเข้าใจ และการสนับสนุนซึ่งกันและกันระหว่างครูและนักเรียน รวมถึงการมี การพูดคุยที่สร้างสรรค์และเปิดใจรับฟังความเห็นของนักเรียน

2) การกำหนดกฎระเบียบและความคาดหวังที่ชัดเจน ครูต้องกำหนดกฎระเบียบในห้องเรียนที่ชัดเจนและสมเหตุสมผลร่วมกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนรู้ถึงพฤติกรรมที่คาดหวังจากพวกเขา การให้ออกาสนักเรียนมีส่วนร่วมในการตั้งกฎระเบียบจะช่วยให้พวกเขารู้สึกมีส่วนร่วมและเต็มใจที่จะปฏิบัติตาม

3) การให้คำชมและเสริมแรงเชิงบวก การชมเชยและการให้กำลังใจเมื่อนักเรียนทำพฤติกรรมที่ดีเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างแรงจูงใจ ครูควรสังเกตและยกย่องพฤติกรรมที่เหมาะสมทันทีที่เกิดขึ้น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทำพฤติกรรมนั้นต่อไป การเสริมแรงเชิงบวกอาจมาในรูปแบบของคำพูดชื่นชม การให้คะแนนพิเศษ หรือรางวัลย่อย ๆ

4) การสอนและฝึกฝนทักษะการแก้ปัญหา เมื่อเกิดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ครูหัวหน้าระดับชั้นควรใช้โอกาสนี้ในการสอนนักเรียนเกี่ยวกับทักษะการแก้ปัญหา เช่น การหาทางออกที่สร้างสรรค์ การสื่อสารอย่างเหมาะสม การควบคุมอารมณ์ และการประนีประนอม การให้ออกาสนักเรียนได้ลองคิดหาวิธีแก้ไขปัญหาด้วยตนเองจะช่วยให้พวกเขาเรียนรู้การจัดการสถานการณ์ในอนาคต

5) การประชุมร่วมกับผู้ปกครองและครูร่วม หากนักเรียนมีปัญหาพฤติกรรมที่รุนแรงหรือเกิดขึ้นซ้ำซาก ครูหัวหน้าระดับชั้นควรทำการประชุมกับผู้ปกครองและครูท่านอื่น ๆ เพื่อพูดคุยถึงแนวทางการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การมีการสื่อสารที่เปิดเผยและเป็นบวกกับผู้ปกครองจะช่วยให้การแก้ไขปัญหามีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

6) การทบทวนและประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ครูควรมีการทบทวนและประเมินผลกระบวนการส่งเสริมวินัยเชิงบวกเป็นระยะ โดยใช้ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง และครูท่านอื่น การประเมินผลนี้จะช่วยให้ครูปรับปรุงแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีได้อย่างต่อเนื่อง

7) การใช้เทคนิคการฟื้นฟูความสัมพันธ์ (Restorative Practices) การใช้เทคนิคการฟื้นฟูความสัมพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างวินัยเชิงบวก เพื่อให้นักเรียนที่กระทำผิดได้มีโอกาสดำเนินการแก้ไขกับผลกระทบที่เกิดขึ้นและแก้ไขพฤติกรรมของตนเอง ครูควรสนับสนุนให้นักเรียนเข้าใจถึงผลกระทบของการกระทำของตน และหาวิธีการฟื้นฟูความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นหรือบุคคลที่ได้รับผลกระทบ

1.7 นักเรียน

นักเรียนเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง เป็นผู้รับการช่วยเหลือ และให้ความช่วยเหลือแก่สถานศึกษาในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีบทบาทหน้าที่และแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

1.7.1 บทบาทของนักเรียนในฐานะผู้รับการช่วยเหลือ

1) การรับความช่วยเหลือจากครูและบุคลากร นักเรียนควรเปิดใจรับความช่วยเหลือจากครู บุคลากร หรือทีมงานที่ดูแลช่วยเหลือ เพื่อให้คำแนะนำและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพการปฏิบัติตามคำแนะนำ นักเรียนควรปฏิบัติตามคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะที่ได้รับเพื่อพัฒนาตนเองทั้งในด้านการเรียนและพฤติกรรม

2) การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น นักเรียนควรพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีกับครูและผู้ปกครอง เพื่อให้สามารถรับการช่วยเหลือและคำแนะนำที่เหมาะสมได้ง่ายขึ้น

3) การแสดงความรับผิดชอบต่อตนเอง นักเรียนควรรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงตนเองเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น และไม่หนีปัญหา

1.7.2 บทบาทของนักเรียนในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

1) การเป็นตัวอย่างที่ดี นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ดีสามารถเป็นตัวอย่างแก่เพื่อนๆ และส่งเสริมให้ผู้อื่นทำตาม ซึ่งช่วยลดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในโรงเรียน

2) การช่วยเหลือเพื่อนนักเรียน นักเรียนสามารถช่วยเหลือเพื่อนในด้านต่างๆ เช่น การสนับสนุนทางด้านจิตใจหรือการให้คำแนะนำเมื่อเพื่อนมีปัญหา

3) การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมวินัย นักเรียนควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริม วินัยเชิงบวกในโรงเรียน เช่น การอบรม การทำกิจกรรมกลุ่ม หรือการประกวดที่เกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรม

4) การให้ข้อมูลแก่ครูและบุคลากร เมื่อเห็นพฤติกรรมที่อาจเป็นปัญหา นักเรียนสามารถแจ้งครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อรับการช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที

5) ประสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับบ้าน

1.8 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นคณะบุคคลที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาในระดับพื้นฐาน โดยมีหน้าที่หลายด้านรวมถึงการสนับสนุนและส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน กระบวนการในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนดังนี้

1) ให้คำปรึกษาในการดำเนินงานในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

2) การกำหนดนโยบายและแนวทาง คณะกรรมการจะร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา ในการสร้างนโยบายที่เน้นการสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแนวทางในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้กับโรงเรียน โดยมุ่งเน้น การพัฒนานักเรียนให้มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะ ทำงานร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนในการสนับสนุนการพัฒนาวินัยเชิงบวกของนักเรียน ผู้ปกครองจะ ได้รับการแจ้งให้ทราบถึงนโยบายและแนวทางของโรงเรียนในเรื่องของวินัยเชิงบวก รวมถึงการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครอบครัวและโรงเรียน ชุมชนจะถูกเชิญชวนให้ เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีของนักเรียน

4) การติดตามและประเมินผล คณะกรรมการจะมีการติดตามการดำเนินงาน เกี่ยวกับวินัยเชิงบวกในโรงเรียน รวมถึงการประเมินผลความสำเร็จของนโยบายและกิจกรรมที่ได้จัดทำ ขึ้น การประเมินนี้จะเป็นการตรวจสอบว่าการใช้นโยบายวินัยเชิงบวกนั้นมีผลกระทบที่ดีต่อนักเรียน หรือไม่ รวมถึงความพึงพอใจของครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

5) เสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

6) ติดต่อขอความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรต่างๆ ในการส่งเสริมพัฒนา

7) อำนวยความสะดวกในการประสานงานเมื่อสถานศึกษาต้องการช่วยเหลือ

8) การปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หากพบว่านโยบายหรือวิธีการบางอย่างยังไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง คณะกรรมการจะทำการปรับปรุงแนวทางเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ เปลี่ยนไป การรับฟังความคิดเห็นจากครู นักเรียน และผู้ปกครองจะเป็นส่วนสำคัญในการปรับปรุง นโยบาย

1.9 บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง และชุมชน

บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองและชุมชนในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกสามารถแบ่ง ออกเป็นข้อ ๆ ตามขั้นตอนของกระบวนการได้ดังนี้:

1) การสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับวินัยเชิงบวก ผู้ปกครองและชุมชนควรเริ่มต้น ด้วยการศึกษาค้นคว้าทำความเข้าใจแนวคิดของวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) ซึ่งเป็นแนวทางที่ มุ่งเน้นการเสริมสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้ใหญ่และนักเรียน เพื่อให้เกิดการปรับพฤติกรรมที่ ดีด้วยความรักและความเคารพแทนการลงโทษที่ใช้ความรุนแรง

- หน้าที่ของผู้ปกครอง ศึกษาแนวคิดและแนวทางการใช้วินัยเชิงบวกเพื่อให้ สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

- หน้าที่ของชุมชน สนับสนุนการอบรมหรือการแลกเปลี่ยนความรู้ในชุมชน เพื่อให้ ทุกฝ่ายมีความเข้าใจตรงกัน

2) การเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนเป็นคนที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด จึงมีบทบาทสำคัญในการเป็นแบบอย่างทางพฤติกรรมที่ดี ทั้งในเรื่องของการควบคุมอารมณ์ การจัดการปัญหา และการปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเคารพ

- หน้าที่ของผู้ปกครอง ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการแก้ไขปัญหาด้วยความสงบ และใช้วิธีการสื่อสารเชิงบวก

- หน้าที่ของชุมชน สร้างสภาพแวดล้อมในชุมชนที่ส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี เช่น การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมที่เน้นการทำงานร่วมกัน

3) การมีส่วนร่วมในการจัดการพฤติกรรม ผู้ปกครองและเครือข่ายผู้ปกครองมีบทบาทในการช่วยเหลือครูและโรงเรียนในการจัดการพฤติกรรมของนักเรียน ผ่านการให้คำแนะนำ หรือการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์

- หน้าที่ของผู้ปกครอง เข้าร่วมการประชุมหรือกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อพูดคุย และรับฟังแนวทางในการจัดการพฤติกรรมที่โรงเรียนกำหนด

- หน้าที่ของชุมชน สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรม เช่น กลุ่มสนับสนุนทางสังคมหรือชมรมที่ช่วยให้คำปรึกษาการสนับสนุนการใช้เทคนิคการแก้ไขปัญหาที่ไม่ใช้ความรุนแรง ผู้ปกครองและชุมชนควรสนับสนุนการใช้เทคนิคการแก้ไขปัญหามุ่งเน้นการพูดคุย สร้างความเข้าใจ และการส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยไม่ใช้วิธีการลงโทษที่รุนแรง

- หน้าที่ของผู้ปกครอง ฝึกใช้เทคนิคเช่นการเจรจา การให้ทางเลือก และการสร้างแรงจูงใจในเชิงบวก

- หน้าที่ของชุมชน จัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้หรือการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครอบครัวเพื่อพัฒนาวิธีการจัดการปัญหาที่เหมาะสม

4) การสนับสนุนการพัฒนาทางสังคมและอารมณ์ การส่งเสริมวินัยเชิงบวกไม่ใช่แค่การแก้ไขพฤติกรรมในเชิงลบ แต่ยังเป็นการสนับสนุนการพัฒนาทางสังคมและอารมณ์ของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนควรมีบทบาทในการสร้างโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย

- หน้าที่ของผู้ปกครอง สนับสนุนให้นักเรียนมีโอกาสดูแลแสดงออกถึงความรู้สึก และความต้องการ และช่วยเหลือในการพัฒนาทักษะทางอารมณ์

- หน้าที่ของชุมชน จัดกิจกรรมในชุมชนที่เน้นการทำงานร่วมกัน การเข้าใจผู้อื่น และการพัฒนาทักษะทางสังคม เช่น การเล่นเกมหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

5) การประเมินและติดตามผล หลังจากมีการดำเนินงานส่งเสริมวินัยเชิงบวก ผู้ปกครองและชุมชนควรมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงของนักเรียน และหารือร่วมกับโรงเรียนเพื่อปรับปรุงแนวทางตามความจำเป็น

- หน้าที่ของผู้ปกครอง ติดตามพฤติกรรมของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และแจ้งข้อมูลให้กับครูหรือที่ปรึกษาเมื่อมีความเปลี่ยนแปลง

- หน้าที่ของชุมชน ให้ข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนในชุมชน เช่น การประพฤติตัวในเวลานอกโรงเรียน

1.10 บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนให้ดีขึ้น โดยไม่ใช้วิธีการลงโทษที่รุนแรงหรือก่อให้เกิดความรุนแรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในประเทศไทยมีหน้าที่ในการจัดการและประสานงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนในสังกัดตามแนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ขั้นตอนการดำเนินงานสามารถแบ่งออกเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

1) การวางแผนและกำหนดนโยบาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยมีการประชุมร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินการ ซึ่งนโยบายนี้ควรสอดคล้องกับแผนการศึกษาชาติและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยการดำเนินการ ดังนี้ กำหนดนโยบายและเป้าหมายในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก วางแผนและจัดทำเอกสารแนวทางการดำเนินงาน จัดตั้งคณะทำงานที่รับผิดชอบในการดำเนินงาน

2) การอบรมและพัฒนาบุคลากร หลังจากกำหนดนโยบายแล้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะจัดการอบรมและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความรู้และทักษะในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกแก่ครูและบุคลากรในโรงเรียน โดยเน้นการใช้เทคนิคที่สร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน โดยการดำเนินการ จัดการอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับวินัยเชิงบวก พัฒนาหลักสูตรการอบรมที่เน้นทักษะในการจัดการพฤติกรรมเชิงบวก ติดตามผลการพัฒนาทักษะของบุคลากรหลังการอบรม

3) การประสานงานและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการประสานงานระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียน และชุมชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก รวมถึงการสนับสนุนโรงเรียนในเรื่องของงบประมาณ อุปกรณ์ และทรัพยากรที่จำเป็นในการดำเนินงาน โดยการดำเนินการ ดังนี้ ประสานงานกับโรงเรียนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดสรรทรัพยากรสนับสนุนให้แก่โรงเรียนในสังกัด สร้างความร่วมมือกับชุมชนในการสนับสนุนนักเรียน

4) การติดตามและประเมินผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนในด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยการประเมินผลนี้จะต้องทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าโรงเรียนดำเนินการตามนโยบายและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการดำเนินการ ดังนี้ ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นระยะ จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและเสนอแนวทางปรับปรุง ประเมินผลการดำเนินงานในระยะยาวและจัดทำแผนพัฒนาเพิ่มเติม

5) การให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังมีบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่โรงเรียนในกรณีที่พบปัญหาหรือความยากลำบากในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

รวมถึงการสนับสนุนการจัดหาผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาหรือการศึกษาเพื่อให้คำปรึกษาและแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน โดยการดำเนินการ ดังนี้ ให้คำปรึกษาแก่โรงเรียนในกรณีที่พบปัญหาการดำเนินงาน ส่งเสริมการใช้เทคนิคใหม่ๆ ในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรม จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนที่ประสบปัญหา

6) การจัดทำสื่อและเผยแพร่ข้อมูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ในการจัดทำสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ทั้งในรูปแบบเอกสาร สื่อออนไลน์ หรือสื่อการสอน เพื่อเผยแพร่ให้กับครู นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยการดำเนินการ ดังนี้ จัดทำสื่อการสอนและเผยแพร่ข้อมูลแก่โรงเรียนและชุมชน จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับวินัยเชิงบวก สร้างแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์

7) การพัฒนานโยบายเพิ่มเติมและการปรับปรุงกระบวนการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะพัฒนานโยบายและปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานตามผลการประเมินและข้อเสนอแนะจากโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้การดำเนินงานส่งเสริมวินัยเชิงบวกมีประสิทธิภาพมากขึ้นและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยการดำเนินการ ดังนี้ รวบรวมข้อเสนอแนะจากการติดตามและประเมินผล ปรับปรุงนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน พัฒนานโยบายเพิ่มเติมที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการใหม่ๆ

กระบวนการของรูปแบบฯ

กระบวนการของรูปแบบฯ หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการที่เน้นการทำงานร่วมกันของทุกฝ่ายในโรงเรียน ทั้งผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาและปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นระบบที่เชื่อมโยงทุกส่วนเข้าด้วยกัน ซึ่งวิธีการนี้ไม่ใช่เพียงการมุ่งเน้นพัฒนาในด้านใดด้านหนึ่ง แต่เป็นการมุ่งเน้นการพัฒนาทุกด้านอย่างบูรณาการ ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารทรัพยากร การมีส่วนร่วมของชุมชน และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ โดยการพัฒนาใดๆ ต้องอาศัยการทำงานร่วมกันของทุกองค์ประกอบอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนและโรงเรียนโดยรวม ที่เกิดจากกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) และการประเมินเชิงพัฒนา (Development Evaluation) และการศึกษาแนวทางการบริหารที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อใช้ขับเคลื่อนในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ในการกำหนดเป้าหมาย แนวทางในการดำเนินงาน และการควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตาม แนวทางที่วางไว้ และเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาให้นักเรียนมีคุณภาพ ตามเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน และในกระบวนการสะท้อนผลการดำเนินงาน ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ได้ร่วมวงในการสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) ร่วมกับผู้บริหาร คณะครู เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ (Coach) ในการ

ทดลองรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ดังนี้

1. ดร. พิทยา แสงสว่าง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. นางสาวน้ำอ้อย สุขเลิศ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
3. นางสาวกิตติยา ทองแกมมาก ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากฟิงตะวันตก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย

1. ระยะต้นน้ำ หมายถึง ระยะเริ่มต้นของกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยเน้นการวางแผนตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการของ Kemmis และ McTaggart (1988) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) ขึ้นวางแผน เริ่มจากการศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน เพื่อร่างรูปแบบและคู่มือการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทจริง พร้อมจัดทำ MOU เพื่อกำหนดความร่วมมือเชิงนโยบาย ขึ้นปฏิบัติ ดำเนินการตามแผนผ่านการประกาศนโยบาย การสร้างกระบวนการให้ความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักให้แก่คณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การกำหนดเป้าหมายร่วม (Shared Vision) และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและความซับซ้อนของระบบ ขึ้นสังเกตการณ์ มีการกำหนด KRAs และ KPIs เพื่อใช้เป็นแนวทางออกแบบกิจกรรมและประเมินผลเชิงพฤติกรรม ขึ้นสะท้อนผลดำเนินการผ่าน PLC สำหรับครู CoP สำหรับผู้ปกครอง และการประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับปรุงรูปแบบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1) การศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2) ร่างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

3) ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

4) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูและบุคลากรทางการศึกษา นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยการทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ในด้านการส่งเสริมวินัยนักเรียน ระหว่าง นักเรียน ผู้ปกครอง ครู ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อประสานความร่วมมือ ในการดูแลและเฝ้าระวัง สร้างเสริมความรับผิดชอบมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับระเบียบข้อบังคับ ของ

กระทรวงศึกษาธิการและระเบียบของโรงเรียน โดยผู้ปกครองตกลงให้ความร่วมมือในการดูแลระเบียบวินัย

5) การประกาศหรือการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน ในเรื่อง การส่งเสริมวินัยเชิงบวก นักเรียน โดยผู้บริหารประกาศนโยบายในการขับเคลื่อน ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ

6) ผู้บริหารสร้างกระบวนการในการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจและความตระหนัก ให้แก่คณะครู คณะกรรมการ สถานศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อรับทราบนโยบาย เกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน

7) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน เป็นการกำหนด school Gool เพื่อหาจุดฝันร่วมกัน ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ร่วมกันเป็นการหาเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

8) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ด้วยเครื่องมือ SWOT

9) การวิเคราะห์ความซับซ้อน ด้วยเครื่องมือการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking) เป็นการนำผลการวิเคราะห์ความซับซ้อน ด้วย System thinking เป็นการนำผลการคิดของนักเรียน การประเมินนักเรียนโดยผู้ปกครอง ครู หรือการประชุมผู้ปกครอง การประชุมครู เพื่อร่วมกัน วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคที่พบในการดำเนินงานการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของผู้เกี่ยวข้อง ในโรงเรียนที่ทำให้ไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้

10) นำ Vision วิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ มากำหนดปัจจัยความสำเร็จ (Key result areas : KRAs) และดัชนีความสำเร็จ (Key performance Indicatous : KPIs) เป็นการกำหนดผลลัพธ์ของการดำเนินงาน การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ต้องเห็นหลังจากดำเนินการเสร็จสิ้น ยกตัวอย่าง KRAs คือ ใครบ้าง และต้องเป็นอย่างไร/อะไรบ้างที่ต้องเปลี่ยน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น 1) ผู้บริหาร 2) ครู 3) ผู้ปกครองนักเรียน 4) และเครือข่าย ในส่วนของ KPIs คือ ผลลัพธ์ที่อยากให้เกิดขึ้นในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่ต้องตั้งไว้ เช่น นักเรียนมีคุณภาพ ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัย จากนั้นก็นำมาการออกแบบโครงการ/กิจกรรม (กำหนด Act) ซึ่งเป็นการนำการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบสู่การกำหนดการจัดภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยการปรับหลักสูตรสถานศึกษา ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) การเขียนแผนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในแผนการสอน/ ออกแบบ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม (Action Plan) โดยครอบคลุมกระบวนการทำงานของงานการส่งเสริมวินัยเชิงบวกทั้ง 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การกำหนดเป้าหมายระยะยาว 2) การให้ความอบอุ่น และการให้แนวทาง 3) การเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกรักของเด็ก 4) การแก้ปัญหา และ 5) การตอบสนองกับวินัยเชิงบวก

11) สะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) เป็นการสะท้อนผลการดำเนินงานในช่วงแรก เพื่อสะท้อนให้เกิดการพัฒนากระบวนการ/แนวทางปฏิบัติใหม่ๆ และเป็นการประเมินกระบวนการ และผลความพึงพอใจของทุกคน และมีการประสานความร่วมมือกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) สัปดาห์ละ 2 ครั้งทุกเย็นวันอังคารและ วันศุกร์ เวลา 15.30 - 16.30 น..

12) กระบวนการ CoP ผู้ปกครอง เป็นเครื่องมือทำงานร่วมกับผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองสะท้อนผลการปฏิบัติทั้งระบบและต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายหลักคือ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอน นำไปสู่เป้าหมายร่วมกัน คือ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

13) การประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

2. ระยะกลางน้ำ หมายถึง หมายถึง ระยะของการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจริง (Strategic Implementation) ซึ่งเป็นกระบวนการขับเคลื่อนรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยอิงตามวงจรของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) ขึ้นวางแผน เริ่มจากการปรับกระบวนการพัฒนาฯ และปรับคู่มือการพัฒนาฯ ขึ้นปฏิบัติ มีการแต่งตั้งคณะทำงาน กำหนดหน้าที่ในการขับเคลื่อนระบบสารสนเทศ การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และการจัดกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ศึกษากระบวนการที่เกี่ยวข้อง กำหนดปฏิทินการสะท้อนผล เพื่อให้การดำเนินงานมีความพร้อมและเป็นระบบ การสะท้อนผลและปรับปรุงแนวทาง โดยมีกระบวนการใช้เครื่องมือวิเคราะห์ (เช่น Matrix เพื่อจัดลำดับ Red Zone) ใช้ PLC ในการวิเคราะห์โครงการ (Act) ทบทวนผลการดำเนินงาน ขึ้นสังเกตการณ์ มีการประเมินความสามารถของทีมงาน ปรับแผนงานระหว่างทาง ขึ้นสะท้อนผล มีกระบวนการสะท้อนผล (Reflection) และการประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยมีการดำเนินการ 3 ระยะ ดังนี้

1) การปรับกระบวนการพัฒนาฯ

2) การปรับคู่มือการพัฒนาฯ

ช่วงที่ 1 การนำไปปฏิบัติ เป็นการกำหนดตารางเวลาการปฏิบัติการ การมอบหมายหรือแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ และนำไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย

3) แต่งตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมวินัย เชิงบวกนักเรียน และมอบหมายหน้าที่ รับผิดชอบให้ชัดเจน ได้แก่

- แต่งตั้งคณะทำงานในการดำเนินการให้มีระบบสารสนเทศ (Information System) โดยมีการแต่งตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการดำเนินการ เพื่อขับเคลื่อนระบบสารสนเทศ ในโรงเรียน ประกอบด้วย ครูผู้ควบคุมดูแลระบบ และคุณครูประจำชั้นทุกชั้นเรียน และคณะทำงาน ต้องศึกษาแนวปฏิบัติในการใช้โปรแกรม ซึ่งใช้โปรแกรม Q-infro หรือ ระบบเพิ่มคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพนักเรียน Quality learning Information System (Q-info) จะรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ เวลาการมาเรียนของนักเรียน ทั้งแบบรายวัน รายวิชา น้ำหนักส่วนสูง ผลการสอบ คะแนนกิจกรรม คะแนนสอบรายวิชา คะแนนเก็บรายตัวชี้วัด คะแนน คุณลักษณะ คะแนนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งวิชาแนะแนว ลูกเสือ ชุมนุม ซึ่งเอาไว้สำหรับประเมินเพื่อออกรายงานว่านักเรียนคนไหนผ่านไม่ผ่าน

โดยข้อมูลทั้งหมดเพื่อนำไปประเมินผลเพื่อสามารถนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงนักเรียนให้ดีขึ้น และ ข้อมูลที่ได้นำมาใช้เพื่อให้สอดคล้องกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

- แต่งตั้งคณะทำงานในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกทั้งระบบ โดยเริ่มตั้งแต่

1. ด้านหลักสูตร (Curriculum) มีการปรับปรุงหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมวินัยเชิงบวกทุกระดับชั้นเรียน เพื่อให้มีจุดมุ่งหมายของการศึกษา ความเข้าใจในจุดประสงค์ รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนการเลือกเนื้อหาที่เหมาะสม

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการจัดการ เรียนรู้ที่เหมาะสม ส่งเสริมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การ เรียนรู้ที่วางไว้ในส่งเสริมวินัยเชิงบวก

3. ด้านการวัดผล (Measuring) เลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ ผลได้ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluating) ความสามารถในการ ประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก

- แต่งตั้งคณะทำงานกระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)) เพื่อร่วมกันแก้ไขและส่งเสริมวินัยเชิงบวกทั้งระบบ

4) คณะทำงาน (ทีม) ศึกษาระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ การ ส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน เพื่อให้การดำเนินงานสู่การปฏิบัติเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5) กำหนดปฏิทินการถอดบทเรียนผลการดำเนินงาน

ช่วงที่ 2 การถอดบทเรียนผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย

6) Check list Act/Strategy เป็นการนำโครงการ/กิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้วตั้งแต่ ช่วงการวางแผน (ต้นน้ำ) จนถึงปัจจุบัน มาสะท้อนผลการดำเนินการว่ากิจกรรมเกี่ยวกับการ ดำเนินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน นักเรียนใดบ้างที่ได้ดำเนินการไปแล้วบรรลุตามตัวชี้วัด ความสำเร็จ ต่อกลุ่มเป้าหมายใด ใน KRA และตัวชี้วัด KPI และนำมาจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม ใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยให้ ผู้บริหาร คณะครู ร่วมกันถอดบทเรียนผลการดำเนินงาน เป็นการ Check list Act/Strategy เป็นการ นำโครงการ/กิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้วตั้งแต่ ช่วงการวางแผน (ต้นน้ำ)

7) การวิเคราะห์(Red zone) ด้วยเครื่องมือ Matrix เป็นการนำโครงการ/กิจกรรมของ งานเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน ที่ได้ดำเนินการไปแล้วมาจัดลำดับ และ โครงการ/กิจกรรมที่ ถูกจัดลำดับอยู่ในพื้นที่สีแดง (Red zone) มีความสำคัญที่ควรเร่งแก้ไข/ปรับ เพื่อให้ออกมาสู่พื้นที่สีอื่น ภายใน 1 ภาคเรียน โดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ Red Zone ดังนี้ 1. Quadrant ขวา-บน สำคัญมาก-เร่งด่วนมาก 2. Quadrant ซ้าย-บน สำคัญมาก-เร่งด่วนน้อย 3. Quadrant ซ้าย-ล่าง สำคัญน้อย-เร่งด่วนน้อย 4. Quadrant ขวา-ล่าง สำคัญน้อย-เร่งด่วนมาก

8) การทบทวนผลการดำเนินงาน เป็นการทบทวนเอกสารผลการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน ที่ผ่านมา เพื่อให้สมาชิกในทีมเห็นข้อมูลร่วมกัน พร้อม แสดงความคิดเห็นว่า “ทำสำเร็จที่ส่วนใด และยังไม่สำเร็จที่ส่วนใด” ซึ่งจะต้องทำต่อ (ผลที่ ออกมาใช้

เครื่องมืออะไรวัด) และวิเคราะห์หาสาเหตุ อุปสรรค อะไรที่ทำให้ยังไม่สำเร็จ (โดยนำผลจาก การวิเคราะห์ความซับซ้อนมาร่วมวิเคราะห์ด้วย) ใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยให้ผู้บริหาร คณะครู ร่วมกันทบทวนผลการดำเนินงาน โครงการ/ กิจกรรมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน

9) ประเมินความสามารถของทีม เป็นการอธิบายถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ และล้มเหลวของการดำเนินงานส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียนของทุกคนในทีม เพื่อนำไป ปรับเปลี่ยน แผนงาน กลไกการทำงาน และองค์ประกอบของทีมให้ดีขึ้น ใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยให้ผู้บริหาร คณะครู ร่วมกันประเมินความสามารถของทีม

10) ปรับแผนงานการดำเนินงาน/ระหว่างทาง เป็นการนำปัจจัยทั้งหมดที่วิเคราะห์มา พิจารณาร่วมกัน และหาแนวทางการปรับกิจกรรมที่ยังไม่ได้ดำเนินการให้ดีขึ้น หรือเพิ่มโครงการ/ กิจกรรม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์

11) สรุปผลการเรียนรู้ร่วมกันสะท้อนผล (Reflection) โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยให้ผู้บริหาร คณะครู ร่วมกัน สรุปผลการเรียนรู้ร่วมกันสะท้อนผล (Reflection)

ช่วงที่ 3 การนำแผน โครงการ/กิจกรรมไปปฏิบัติ

12) การนำแผน โครงการ/กิจกรรมไปปฏิบัติ

13) การประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

3. ระยะปลายน้ำ หมายถึง ระยะของการควบคุม ติดตาม และประเมินผลการพัฒนา (Developmental Evaluation) ซึ่งเป็นช่วงท้ายของกระบวนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความก้าวหน้า ปรับปรุงกระบวนการ และพัฒนารูปแบบให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ภายใต้กรอบแนวคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) ขึ้นวางแผน เริ่มจากการปรับกระบวนการพัฒนาฯ และปรับคู่มือการพัฒนาฯ ทบทวนและปรับปรุงโครงการหรือกิจกรรม (Act) โดยวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงาน และค้นหาแนวทางแก้ไข พร้อมทั้งออกแบบกิจกรรมใหม่ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทจริง ขั้นการปฏิบัติ เป็นการนำนวัตกรรมหรือแผนที่ได้รับการปรับปรุงไปปฏิบัติจริง พร้อมสังเกตการณ์อย่างต่อเนื่องเพื่อเก็บข้อมูลสะท้อนผล ขั้นการสังเกตการณ์ มีการวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap Analysis) ระหว่างผลที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ พร้อมปรับแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ขั้นการสะท้อนผล คือ การจัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะครู ผู้บริหาร และผู้ปกครอง เพื่อถอดบทเรียน ปรับใช้ข้อมูล พัฒนารูปแบบให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นในรอบการพัฒนาต่อไป และการประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- 1) การปรับกระบวนการพัฒนาฯ
- 2) การปรับคู่มือการพัฒนาฯ
- 3) การทบทวนกิจกรรม เป็นนำโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียนที่ได้ดำเนินการทั้งหมด มาสะท้อนผลตาม Timeline ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อทบทวน การทำงาน
- 4) สะท้อนผลการดำเนินงาน เป็นการทบทวนผลลัพธ์ของกิจกรรมที่ได้ดำเนินการ ทั้งหมด
- 5) การวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap) เป็นการนำผลที่ได้จากการสะท้อนผลการดำเนินงานมาเปรียบเทียบ เพื่อให้ทราบถึงการพัฒนาการของกลุ่มเป้าหมาย โดยแบ่งการประเมินตาม KRA ต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบสองวงจร (Double loop learning)
- 6) การปรับแผนการดำเนินการในปีถัดไป เป็นการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ (Vision) ที่เขียนไว้ตั้งแต่ต้น เพื่อประเมินว่าจุดไหนมีความก้าวหน้า และจุดไหนที่ต้องให้ความสำคัญมากขึ้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับแผนการดำเนินงานในปีถัดไป
- 7.) การสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) เป็นการสะท้อนผลการเรียนรู้ ตั้งแต่เข้าร่วมกระบวนการจนจบกระบวนการ
- 8) การประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

ผลลัพธ์ของรูปแบบ

ผลลัพธ์ของรูปแบบ หมายถึง ผลที่เกิดจากกระบวนการของการนำรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาไปใช้แล้ว เกิดผลดังนี้

1. ผลจากการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่ส่งผลให้นักเรียนได้รับการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาย่างเต็มศักยภาพและมีคุณภาพ ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ที่ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าหมายระยะยาว

- 1.1) นักเรียนมีการคิดอย่างสร้างสรรค์
- 1.2) นักเรียนเป็นผู้รอบคอบ
- 1.3) นักเรียนเป็นคนสุภาพ
- 1.4) นักเรียนเป็นคนที่ซื่อสัตย์และไว้วางใจได้
- 1.5) นักเรียนเป็นคนที่ตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด
- 1.6) นักเรียนเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง
- 1.7) นักเรียนเป็นคนที่คอยห่วงใย
- 1.8) นักเรียนปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน
- 1.9) นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน

- 1.10) นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
- 1.11) นักเรียนแต่งกายและทรงผมตามระเบียบ
- 1.12) นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน
- 1.13) นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/

ยานพาหนะ

1.14) นักเรียนขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้าน ก่อนเวลาเลิกเรียน เพื่อความปลอดภัย

1.15) นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วย และการรักษาความสะอาด

- 1.16) นักเรียนการปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว
- 1.17) นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน
- 1.18) นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ
- 1.19) นักเรียนมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว
- 1.20) นักเรียนมีมารยาทในการพูด
- 1.21) นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น
- 1.22) นักเรียนมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง
- 1.23) นักเรียนมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม
- 1.24) นักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร
- 1.25) นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น
- 1.26) นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว
- 1.27) นักเรียนแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น
- 1.28) นักเรียนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน
- 1.29) นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง
- 1.30) นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว
- 1.31) นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- 1.32) นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน
- 1.33) นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น
- 1.34) นักเรียนมีวิธีการจัดการความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ
- 1.35) นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต
- 1.36) นักเรียนแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา)
- 1.37) นักเรียนเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

1.38) นักเรียนมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย

ด้านที่ 2 การให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง

- 2.1) ครูมีอารมณ์เสมอต้นเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์)
- 2.2) ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข
- 2.3) ครูเคารพระดับพัฒนาการของเด็ก
- 2.4) ครูแสดงความรักที่แสดงออกมาทางกายและคำพูด
- 2.5) ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก
- 2.6) ครูให้กำลังใจนักเรียน
- 2.7) ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน
- 2.8) ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน
- 2.9) ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน
- 2.10) ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น
- 2.11) ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง
- 2.12) ครูไม่ปล่อยปละละเลย

ด้านที่ 3 การเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก

- 2.13) ครูให้ความปลอดภัยกับเด็ก
- 2.14) ครูเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก
- 2.15) ครูส่งเสริมความต้องการเป็นอิสระของเด็กต้องการเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต
- 2.16) ครูเข้าใจความต้องการของเด็ก เข้าใจความรู้สึกของเด็ก
- 2.17) ครูเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก
- 2.18) ครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล

ด้านที่ 4 การแก้ปัญหา

- 4.1 : วิธีการจัดการความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ
- 4.2 : ให้เด็กมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต
- 4.3 : การแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา)
- 4.4 : ให้ความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น
- 4.5 : ความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย

ด้านที่ 5 การตอบสนองกับวินัยเชิงบวก

5.1) มุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็กผ่านการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ที่ดี

5.2) คำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก

5.3) เข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม

5.4) ให้เด็กได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง

5.5) ช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี

5.6) ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ

ด้านที่ 6 ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

6.1) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว

6.2) ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

6.3) ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ

6.4) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community)

6.5) ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี

6.6) ผู้บริหารมีวิธีและเทคนิค มีวิธีและเทคนิค แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก แนวทางในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆอย่างถูกต้อง

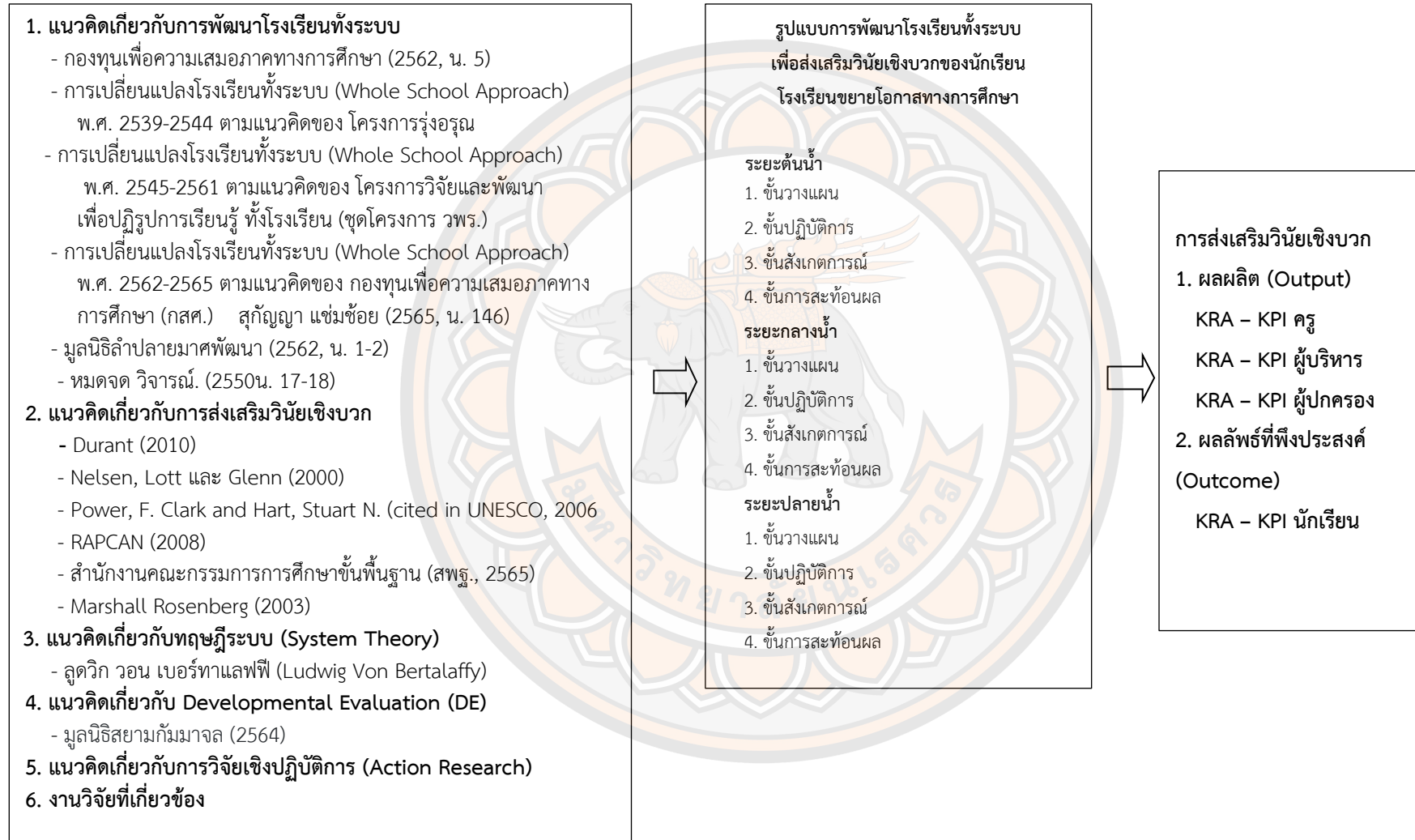
6.7) ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง

6.8) ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก ระหว่าง ครู นักเรียน และผู้ปกครอง

6.9) ผู้บริหารเป็นผู้มีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี

6.10) ผู้บริหารมีติดตาม ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง

กรอบแนวคิดในการวิจัย



**ส่วนที่ 3 แนวทางการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ
เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา**

เทคนิค/เครื่องมือที่ใช้ในแต่ละขั้นตอน

เทคนิค / เครื่องมือ : ระยะต้นน้ำ						
ทิศทางของรูปแบบ			วิธีการ/กระบวนการ			ผลลัพธ์
หลักการ	วัตถุประสงค์	ระบบและกลไก	องค์ประกอบ Whole School Approach (WSA)	ขั้นตอน Developmental Evaluation (DE)	ขั้นตอนการวิจัย (WSA) + (DE)	
หลักการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) หลักการประสานพลัง (Synergy) หลักการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Evaluation for development) การคิดเชิงระบบ	วัตถุประสงค์หลัก เพื่อใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา วัตถุประสงค์รอง 1) เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส 2) เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยกระบวนการพัฒนาทั้งระบบ	- บทบาทผู้บริหาร 1. ผู้บริหารต้องเป็นผู้ริเริ่มในการนำเสนอและประสานงานกับทุกฝ่าย (ครู, ผู้ปกครอง, นักเรียน, คณะกรรมการสถานศึกษา) โดยทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ที่ชัดเจน เพื่อสร้างความร่วมมือในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติตามอย่างจริงจัง 2. ผู้บริหารต้องประกาศนโยบายในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ รวมถึงนักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้าใจแนวทางการปฏิบัติและยึดถือเป็นแนวทางเดียวกัน	1. การศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 2. ร่างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 3. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 4. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย (School Goal) ของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก - การทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ในด้านการส่งเสริมวินัยนักเรียน ระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง ครู ผู้ปกครอง ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อประสานความร่วมมือในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับระเบียบข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการและระเบียบของโรงเรียน โดยผู้ปกครองตกลง	1. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูและบุคลากรทางการศึกษา นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยการทำบันทึกข้อตกลง (MOU) 2. การประกาศหรือการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในเรื่อง การส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน โดยผู้บริหารประกาศนโยบายในการขับเคลื่อน ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ 3. ผู้บริหารสร้างกระบวนการในการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจและความตระหนักให้แก่คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อรับทราบนโยบาย เกี่ยวกับการดำเนินการ การส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน	เป็นการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์ รายละเอียดของทิศทาง การพัฒนาโรงเรียน กิจกรรม โครงการ หรือรูปแบบการดำเนินงาน การส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้ 1. การศึกษาบริบทและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 2. ร่างรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 3. ร่างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 4. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูและบุคลากรทางการศึกษา นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยการทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ในด้านการส่งเสริมวินัยนักเรียน ระหว่าง นักเรียน ผู้ปกครอง ครู ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อประสานความร่วมมือ ในการดูแลและเบี่ยงวินัย สร้างเสริมความรับผิดชอบมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับระเบียบข้อบังคับ ของกระทรวงศึกษาธิการและระเบียบของโรงเรียน โดยผู้ปกครองตกลงให้ความร่วมมือในการดูแล ระเบียบวินัย 5. การประกาศหรือการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในเรื่อง การส่งเสริมวินัย เชิงบวกนักเรียน โดยผู้บริหารประกาศนโยบายในการขับเคลื่อน ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ	เป้าหมายของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าหมายระยะยาว ด้านที่ 4 การแก้ปัญหา KRA : นักเรียน มี 39 ตัวชี้วัด (KPI 2.1–2.39) ด้านที่ 6 ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก KRA : ผู้บริหาร มี 10 ตัวชี้วัด (KPI 4.1 – 4.10)

เทคนิค / เครื่องมือ : ระยะต้นน้ำ						
ทิศทางของรูปแบบ			วิธีการ/กระบวนการ			ผลลัพธ์
หลักการ	วัตถุประสงค์	ระบบและกลไก	องค์ประกอบ Whole School Approach (WSA)	ขั้นตอน Developmental Evaluation (DE)	ขั้นตอนการวิจัย (WSA) + (DE)	
		3. ผู้บริหารต้องสร้างกระบวนการให้ความรู้แก่ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจในนโยบายและแนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน 4. ผู้บริหารจะต้องนำทีมครูและผู้ปกครองในการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกันในเรื่องการส่งเสริมวินัยเชิงบวก 5. ผู้บริหารต้องนำทีมครูและผู้ปกครองในการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยใช้เครื่องมือการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking) 6. ผู้บริหารต้องกำหนดและประสานงานในการออกแบบโครงการหรือกิจกรรมที่เอื้อต่อการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ทั้งการปรับหลักสูตร	- การประกาศหรือการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน ในเรื่องการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน โดยผู้บริหารประกาศนโยบายในการขับเคลื่อน ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ - ผู้บริหารสร้างกระบวนการในการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจและความตระหนักให้แก่คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อรับทราบนโยบาย เกี่ยวกับการดำเนินการ การส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน - การสร้างเป้าหมายร่วมกัน school Gool เพื่อหาจุดผืนร่วมกัน ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ร่วมกันเป็นการหาเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน	4. การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน เป็นการกำหนด school Gool เพื่อหาจุดผืนร่วมกัน ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน ร่วมกัน เป็นการกำหนดเป้าหมาย (School Goal) ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน 5. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 6. การวิเคราะห์ความซับซ้อน ด้วยเครื่องมือการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking) เป็นการนำผลการวิเคราะห์ความซับซ้อน ด้วย System thinking	6. ผู้บริหารสร้างกระบวนการในการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจและความตระหนักให้แก่คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อรับทราบนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน 7. การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน เป็นการกำหนด school Gool เพื่อหาจุดผืนร่วมกัน ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ร่วมกันเป็นการหาเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน 8. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 9. การวิเคราะห์ความซับซ้อน ด้วยเครื่องมือการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking) เป็นการนำผลการวิเคราะห์ความซับซ้อน ด้วย System thinking เป็นการนำผลการคัดกรองนักเรียน การประเมินนักเรียนโดยผู้ปกครอง ครู หรือการประชุมผู้ปกครอง การประชุมครู เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคที่พบในการดำเนินงานการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของผู้เกี่ยวข้อง ในโรงเรียนที่ทำให้ไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้	เป้าหมายของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าหมายระยะยาว ด้านที่ 4 การแก้ปัญหา KRA : นักเรียน มี 39 ตัวชี้วัด (KPI 2.1-2.39) ด้านที่ 6 ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก KRA : ผู้บริหาร มี 10 ตัวชี้วัด (KPI 4.1 - 4.10)

เทคนิค / เครื่องมือ : ระยะต้นน้ำ						
ทิศทางของรูปแบบ			วิธีการ/กระบวนการ			ผลลัพธ์
หลักการ	วัตถุประสงค์	ระบบและกลไก	องค์ประกอบ Whole School Approach (WSA)	ขั้นตอน Developmental Evaluation (DE)	ขั้นตอนการวิจัย (WSA) + (DE)	
		การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน และการเขียนแผนการสอน 7. ผู้บริหารต้องจัดการประเมินผลการดำเนินงาน และสะท้อนผลการเรียนรู้ เพื่อ นำ ไป ปรับปรุง กระบวนการและแนวทางปฏิบัติให้ดีขึ้น 8. ผู้บริหาร ทำหน้าที่ เชื่อมโยงและสร้างกลไกในการให้ผู้ปกครองร่วมมือในการสะท้อนผลการปฏิบัติ และพัฒนาหลักสูตร - บทบาทครู 1. ครูต้องปฏิบัติตามนโยบายที่ผู้บริหารกำหนด และ บันทึก ข้อตกลง (MOU) ที่ทำร่วมกับผู้ปกครองและนักเรียน 2. ครูต้องออกแบบแผนการสอนที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยให้ความอบอุ่นและแนวทางในการแก้ปัญหาให้นักเรียน	- การจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยการปรับหลักสูตรสถานศึกษา ตลอดจน มีการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) การเขียนแผนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในแผนการสอน 2. เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) เป็นเครือข่ายความร่วมมือ ของผู้ปกครอง ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด Vision วิสัยทัศน์ ร่วมกับผู้บริหาร คณะครู ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก และเครือข่ายผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ Crop ผู้ปกครอง เพื่อนำไปสู่จุดหมายเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้ผู้ปกครองสะท้อนผลการปฏิบัติทั้งระบบและต่อเนื่องในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก 3. การจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวกทั้งระบบ	7. นำ Vision วิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ มากำหนดปัจจัยความสำเร็จ (Key result areas : KRAs) และดัชนีความสำเร็จ (Key performance Indicatus : KPIs) และการออกแบบโครงการ/กิจกรรม (กำหนด Act) 8. สะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) 9. การประเมินผล	10. นำ Vision วิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ มากำหนดปัจจัยความสำเร็จ (Key result areas : KRAs) และดัชนีความสำเร็จ (Key performance Indicatus : KPIs) เป็นการกำหนดผลลัพธ์ของการดำเนินงาน การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ต้องเห็นผลหลังจากดำเนินการเสร็จสิ้น ยกตัวอย่าง KRAs คือ ใครง้าง และต้องเป็นอย่างไร/อะไรบ้างที่ต้องเปลี่ยน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น 1) ผู้บริหาร 2) ครู 3) ผู้ปกครองนักเรียน 4) และเครือข่าย ในส่วนของ KPIs คือ ผลลัพธ์ที่อยากให้เกิดขึ้นในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่ตั้งไว้ เช่น นักเรียนมีคุณภาพ ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีวินัย จากนั้นก็นำมาการออกแบบโครงการ/กิจกรรม (กำหนด Act) ซึ่งเป็นการนำการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบสู่การกำหนดการจัดภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยการปรับหลักสูตรสถานศึกษา ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) การเขียนแผนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมวินัยเชิงบวกในแผนการสอน/ ออกแบบแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม (Action Plan) โดยครอบคลุมกระบวนการทำงานของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกทั้ง 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การกำหนดเป้าหมายระยะยาว 2) การให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง 3) การเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก 4) การแก้ปัญหา และ 5) การตอบสนองกับวินัยเชิงบวก	เป้าหมายของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าหมายระยะยาว ด้านที่ 4 การแก้ปัญหา KRA : นักเรียน มี 39 ตัวชี้วัด (KPI 2.1-2.39) ด้านที่ 6 ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก KRA : ผู้บริหาร มี 10 ตัวชี้วัด (KPI 4.1 – 4.10)

เทคนิค / เครื่องมือ : ระยะต้นน้ำ						
ทิศทางของรูปแบบ			วิธีการ/กระบวนการ			ผลลัพธ์
หลักการ	วัตถุประสงค์	ระบบและกลไก	องค์ประกอบ Whole School Approach (WSA)	ขั้นตอน Developmental Evaluation (DE)	ขั้นตอนการวิจัย (WSA) + (DE)	
		3. ครูจะต้องติดตามสังเกตพฤติกรรมและความก้าวหน้าของนักเรียนพร้อมรายงานและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับผู้ปกครองและผู้บริหาร - บทบาทผู้ปกครอง 1. ผู้ปกครองต้องให้ความร่วมมือในการบันทึกข้อตกลงกับโรงเรียนในเรื่องวินัยเชิงบวกของนักเรียนโดยมีส่วนร่วมในการดูแลพฤติกรรมของนักเรียนทั้งในบ้านและโรงเรียน 2. ผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมในการสะท้อนผลการปฏิบัติของนักเรียนและให้ข้อเสนอแนะร่วมกับครูและผู้บริหาร 3. ผู้ปกครองต้องเข้าร่วมกิจกรรมอบรมหรือเวิร์คช็อปที่โรงเรียนจัดเพื่อให้เข้าใจแนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวกและวิธีการช่วยเหลือนักเรียน	4. กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) สัปดาห์ละ ๒ ครั้ง ทุกเย็นวันอังคารและ วันศุกร์ เวลา ๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. เพื่อร่วมมือร่วมพลังเรียนรู้ร่วมกันและสะท้อนผลการปฏิบัติทั้งระบบและต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายหลักคือ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนการสอน ที่สอดคล้องการส่งเสริมวินัยเชิงบวก นำไปสู่เป้าหมายร่วมกันคือ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน 5. กระบวนการ Crop ผู้ปกครองเพื่อให้ผู้ปกครองสะท้อนผลการปฏิบัติทั้งระบบและต่อเนื่อง 6. การดำเนินการให้มีระบบสารสนเทศ (Information System)		11. สะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) เป็นการสะท้อนผลการดำเนินงานในช่วงแรก เพื่อสะท้อนให้เกิดการพัฒนากระบวนการ/แนวทางปฏิบัติใหม่ๆ และเป็นการประเมินกระบวนการ และผลความพึงพอใจของทุกคน และมีการประสานความร่วมมือกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) สัปดาห์ละ ๒ ครั้ง ทุกเย็นวันอังคารและ วันศุกร์ เวลา ๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. 12. กระบวนการ CoP ผู้ปกครองเป็นเครื่องมือทำงานร่วมกับผู้ปกครองเพื่อให้ผู้ปกครองสะท้อนผลการปฏิบัติทั้งระบบและต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายหลักคือ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอน นำไปสู่เป้าหมายร่วมกัน คือ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน 13. การประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน	เป้าหมายของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าหมายระยะยาว ด้านที่ 4 การแก้ปัญหา KRA : นักเรียน มี 39 ตัวชี้วัด (KPI 2.1 – 2.39) ด้านที่ 6 ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก KRA : ผู้บริหาร มี 10 ตัวชี้วัด (KPI 4.1 – 4.10)

เทคนิค / เครื่องมือ : ระยะกลางน้ำ						
ทิศทางของรูปแบบ			วิธีการ/กระบวนการ			ผลลัพธ์
หลักการ	วัตถุประสงค์	ระบบและกลไก	องค์ประกอบ Whole School Approach (WSA)	ขั้นตอน Developmental Evaluation (DE)	ขั้นตอนการวิจัย (WSA) + (DE)	
หลักการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) หลักการประสานพลัง (Synergy) หลักการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Evaluation for development) การคิดเชิงระบบ	วัตถุประสงค์หลัก เพื่อใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา วัตถุประสงค์รอง 1) เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน 2) เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยกระบวนการพัฒนาทั้งระบบ	- บทบาทผู้บริหาร 1. ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่แต่งตั้งคณะทำงานที่รับผิดชอบการดำเนินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยแต่งตั้งครูผู้ควบคุมดูแลระบบสารสนเทศ (Information System) และครูประจำชั้นทุกชั้นเรียน เพื่อรับผิดชอบในการรวบรวมและประมวลผลข้อมูลนักเรียน 2. ผู้บริหารมีหน้าที่กำหนดตารางเวลาการปฏิบัติการ โดยการจัดประชุมคณะทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อทบทวนและติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการ 3. ผู้บริหารต้องมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยมีความชัดเจนในบทบาทของแต่ละคน เช่น ครูผู้ควบคุมระบบสารสนเทศจะต้องรับผิดชอบในการบันทึกและประมวลผลข้อมูลนักเรียน ส่วนครูประจำชั้นจะรับผิดชอบในการติดตามพฤติกรรมและการพัฒนาของนักเรียน	1. การดำเนินการให้มีระบบสารสนเทศ (Information System) โดยมีการแต่งตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการดำเนินการ เพื่อขับเคลื่อนระบบสารสนเทศ ในโรงเรียนประกอบด้วย ครูผู้ควบคุมดูแลระบบ และคุณครูประจำชั้นทุกชั้นเรียน และคณะทำงาน ต้องศึกษาแนวปฏิบัติในการใช้โปรแกรม ซึ่งใช้โปรแกรม Q-info หรือ ระบบเพิ่มคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพนักเรียน Quality learning Information System (Q-info) จะรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ เวลาการมาเรียนของนักเรียน ทั้งแบบรายวัน รายวิชา น้าหนักส่วนสูง ผลการสอบ คะแนนกิจกรรม คะแนนสอบรายวิชา คะแนนเก็บรายตัวชี้วัด คะแนนคุณลักษณะ คะแนนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งวิชาและแนว ลูกเสือ ชุมนุม ซึ่งเอาไว้สำหรับประเมินเพื่อออกรายงานว่านักเรียนคนไหนผ่าน ไม่ผ่าน โดยข้อมูลทั้งหมดเพื่อนำไปประเมินผล เพื่อสามารถนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงนักเรียนให้ดีขึ้น และข้อมูลที่ได้นำมาใช้เพื่อให้สอดคล้องกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	ช่วงที่ 1 การนำไปปฏิบัติ 1. แต่งตั้งคณะทำงาน และมอบหมายคณะทำงาน (ทีม) 2. ศึกษาเรียบเรียง แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานสู่การปฏิบัติเกิดประสิทธิภาพสูงสุด 3. กำหนดปฏิทินการถอดบทเรียนผลการดำเนินงาน ช่วงที่ 2 การถอดบทเรียน 1. Check list Act/Strategy เป็นการนำโครงการ/กิจกรรมเป็นการนำโครงการ/กิจกรรม 2. การวิเคราะห์ความซับซ้อนด้วยเครื่องมือ Matrix 3. การทบทวนผลการดำเนินงาน 4. ประเมินความสามารถของทีม 5. ปรับแผนงานการดำเนินงาน/ระหว่างทาง 6. สรุปผลการเรียนรู้ร่วมกันสะท้อนผล ช่วงที่ 3 การนำแผนโครงการ/กิจกรรมไปปฏิบัติ 7) การนำแผน โครงการ/กิจกรรมไปปฏิบัติ 8. การประเมินผล	เป็นการนำวิธีการเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน ที่ถูกกำหนดขึ้นไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม การโดยมีการกำหนดตารางเวลาปฏิบัติการ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ รวมถึงนำผลการดำเนินงานตามโครงการ/ กิจกรรมเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียนมาทบทวน เพื่อให้เห็นสถานการณ์ปัญหา และ ความก้าวหน้า เพื่อสามารถปรับแผนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เพื่อให้การดำเนินงาน ช่วงหลังมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยนำผลการดำเนินงานที่ทำได้แล้วมาวิเคราะห์ความซับซ้อนและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ และล้มเหลว เพื่อให้เห็นว่าตรงไหนสำเร็จ หรือตรงไหนไม่สำเร็จ เพื่อนำไปปรับเปลี่ยนแผนงาน กลไกการทำงาน และองค์ประกอบของทีมให้ดีขึ้น โดยมีการดำเนินการ 3 ระยะ ดังนี้	เป้าหมายของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ด้านที่ 2 การให้ความอบอุ่น และการให้แนวทาง ด้านที่ 3 การเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก KRA : ครู มี 20 ตัวชี้วัด (KPI 1.1-1.20) ด้านที่ 6 ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก KRA : ผู้บริหาร มี 10 ตัวชี้วัด (KPI 4.1 – 4.10)

เทคนิค / เครื่องมือ : ระยะกลางน้ำ						
ทิศทางของรูปแบบ			วิธีการ/กระบวนการ			ผลลัพธ์
หลักการ	วัตถุประสงค์	ระบบและกลไก	Whole School Approach (WSA)	Developmental Evaluation (DE)	(WSA) + (DE)	
		4. ผู้บริหารต้องกำหนดพฤติกรรมการถอดบทเรียนผลการดำเนินงาน โดยกำหนดการประชุมร่วมกันเป็นระยะ เช่น ทุกเดือนหรือสัปดาห์เรียน เพื่อให้คณะทำงานสามารถนำผลการดำเนินงานมาประเมินและวางแผนพัฒนาต่อไป - บทบาทครู 1. ครูต้องรับผิดชอบในการใช้งานโปรแกรม Q-info เพื่อบันทึกข้อมูลนักเรียน เช่น การเข้าเรียน คะแนนพฤติกรรม คะแนนสอบ และข้อมูลด้านพัฒนาการของนักเรียน 2. ครูต้องปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก โดยการปรับเนื้อหาการเรียนรู้อ และการเลือกใช้วิธีการสอนที่สนับสนุนการพัฒนาพฤติกรรมเชิงบวก 3. ครูต้องเลือกวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมในการติดตามผลการพัฒนาของนักเรียน ทั้งในด้านพฤติกรรมและผลการเรียน	2. การจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวกทั้งระบบ โดยเริ่มตั้งแต่ - ด้านหลักสูตร (Curriculum) - ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) - ด้านการวัดผล (Measuring) - ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluating)		1. การปรับกระบวนการพัฒนา 2. การปรับคู่มือการพัฒนา ระยะที่ 1 การนำไปปฏิบัติ เป็นการกำหนดตารางเวลาการปฏิบัติการ การมอบหมายหรือแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ และนำไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 3. แต่งตั้งคณะทำงาน เกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมวินัย เชิงบวกนักเรียน และมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้ชัดเจน ได้แก่ - แต่งตั้งคณะทำงานในการดำเนินการให้มีระบบสารสนเทศ (Information System) โดยมีการแต่งตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการดำเนินการ เพื่อขับเคลื่อนระบบสารสนเทศ ในโรงเรียน ประกอบด้วย ครูผู้ควบคุมดูแลระบบ และคุณครูประจำชั้นทุกชั้นเรียน และคณะทำงาน ต้องศึกษาแนวปฏิบัติในการใช้โปรแกรม ซึ่งใช้โปรแกรม Q-info หรือ ระบบเพิ่มคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพนักเรียน Quality Learning Information System (Q-info) จะรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ เวลาการมาเรียนของนักเรียน ทั้งแบบรายวัน รายวิชา น้ำหนักส่วนสูง ผลการสอบ คะแนนกิจกรรม คะแนนสอบรายวิชา คะแนนเก็บรายตัวชี้วัด คะแนน คุณลักษณะ คะแนนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้ง วิชาแนะแนว ลูกเสือ ชุมนุม ซึ่งเอาไว้สำหรับประเมินเพื่อออกรายงานว่านักเรียนคนไหนผ่านไม่ผ่าน โดยข้อมูลทั้งหมดเพื่อนำไปประเมินผลเพื่อสามารถนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงนักเรียนให้ดีขึ้น และข้อมูลที่ได้นำมาใช้เพื่อให้สอดคล้องกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	เป้าหมายของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ด้านที่ 2 การให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง ด้านที่ 3 การเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก KRA : ครู มี 20 ตัวชี้วัด (KPI 1.1-1.20) ด้านที่ 6 ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก KRA : ผู้บริหาร มี 10 ตัวชี้วัด (KPI 4.1 – 4.10)

เทคนิค / เครื่องมือ : ระยะกลางน้ำ						
ทิศทางของรูปแบบ			วิธีการ/กระบวนการ			ผลลัพธ์
หลักการ	วัตถุประสงค์	ระบบและกลไก	Whole School Approach (WSA)	Developmental Evaluation (DE)	(WSA) + (DE)	
		4. ครูทุกคนต้องร่วมมือกันในกระบวนการ PLC เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ไขปัญหา และส่งเสริมการเรียนรู้เชิงบวกในนักเรียน - บทบาทผู้ปกครอง 1. ผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมในการติดตามข้อมูลนักเรียนผ่านระบบ Q-info โดยรับรู้พฤติกรรมและผลการเรียนของนักเรียน รวมถึงการสื่อสารกับครูในเรื่องการพัฒนานักเรียน 2. ผู้ปกครองต้องสนับสนุนการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนที่บ้าน โดยปฏิบัติตามคำแนะนำของครู และสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการพัฒนาวินัยของนักเรียนในชีวิตประจำวัน 3. ผู้ปกครองต้องเข้าร่วมกิจกรรมและประชุมที่โรงเรียนจัดขึ้นเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก และมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมและพัฒนาการของนักเรียน	3. กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)		- แต่งตั้งคณะทำงานในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกทั้งระบบ โดยเริ่มตั้งแต่ 1. ด้านหลักสูตร (Curriculum) มีการปรับปรุงหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกทุกระดับชั้นเรียน เพื่อให้มีจุดมุ่งหมายของการศึกษา ความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชาและการจัดจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนการเลือกเนื้อหาได้เหมาะสม 2. ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ส่งเสริมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้ในส่งเสริมวินัยเชิงบวก 3. ด้านการวัดผล (Measuring) เลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก 4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluating) ความสามารถในการประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวก - แต่งตั้งคณะทำงานกระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เพื่อร่วมกันแก้ไขและส่งเสริมวินัยเชิงบวกทั้งระบบ 4. คณะทำงาน (ทีม) ศึกษาระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน เพื่อให้การดำเนินงานสู่การปฏิบัติเกิดประสิทธิภาพสูงสุด 5. กำหนดปฏิบัติการสะท้อนผล (Reflection) การดำเนินงาน	เป้าหมายของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ด้านที่ 2 การให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง ด้านที่ 3 การเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก KRA : ครู มี 20 ตัวชี้วัด (KPI 1.1-1.20) ด้านที่ 6 ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก KRA : ผู้บริหาร มี 10 ตัวชี้วัด (KPI 4.1 – 4.10)

เทคนิค / เครื่องมือ : ระยะกลางน้ำ						
ทิศทางของรูปแบบ			วิธีการ/กระบวนการ			ผลลัพธ์
หลักการ	วัตถุประสงค์	ระบบและกลไก	Whole School Approach (WSA)	Developmental Evaluation (DE)	(WSA) + (DE)	
หลักการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) หลักการประสานพลัง (Synergy) หลักการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Evaluation for development) การคิดเชิงระบบ	วัตถุประสงค์หลัก เพื่อใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา วัตถุประสงค์รอง 1) เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส 2) เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยกระบวนการพัฒนาทั้งระบบ	- บทบาทผู้บริหาร 1. ผู้บริหารทำหน้าที่เป็นผู้นำกระบวนการ Check list Act/Strategy โดยนำโครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการไปแล้ว มาตรวจสอบความสำเร็จ และประเมินว่าตรงตามตัวชี้วัด (KPI) ที่กำหนดไว้หรือไม่ รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรมโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (PLC) 2. ผู้บริหารนำกระบวนการวิเคราะห์ Red Zone เพื่อระบุโครงการ/กิจกรรมที่ต้องเร่งปรับปรุง โดยใช้เครื่องมือ Matrix แบ่งเป็น 4 Quadrants เพื่อวิเคราะห์ความสำคัญและความเร่งด่วนของโครงการ/กิจกรรม และให้แนวทางการปรับปรุงให้บรรลุเป้าหมายในภาคเรียนนี้ 3. ผู้บริหารทำหน้าที่ เรียกประชุมคณะทำงาน เพื่อทบทวนเอกสารผลการดำเนินงานของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่ผ่านมา โดยเน้น	1. กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) 2. เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) เป็นเครือข่ายความร่วมมือ ของผู้ปกครอง ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ		ช่วงที่ 2 การสะท้อนผล (Reflection) ผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย 6. Check list Act/Strategy เป็นการนำโครงการ/กิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ตั้งแต่ ช่วงการวางแผน (ต้นน้ำ) จนถึงปัจจุบัน มาสะท้อนผลการดำเนินการว่ากิจกรรมเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน นักเรียนใดบ้างที่ได้ดำเนินการไปแล้วบรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จ ต่อกลุ่มเป้าหมายใด ใน KRA และตัวชี้วัด KPI และนำมาจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม ใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยให้ผู้บริหาร คณะครู ร่วมกันการสะท้อนผล (Reflection) ผลการดำเนินงาน เป็นการนำ Check list Act/Strategy เป็นการนำโครงการ/กิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ตั้งแต่ ช่วงการวางแผน (ต้นน้ำ)	เป้าหมายของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ด้านที่ 2 การให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง ด้านที่ 3 การเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก KRA : ครู มี 20 ตัวชี้วัด (KPI 1.1-1.20) ด้านที่ 6 ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก KRA : ผู้บริหาร มี 10 ตัวชี้วัด (KPI 4.1 – 4.10) -

เทคนิค / เครื่องมือ : ระยะกลางน้ำ						
ทิศทางของรูปแบบ			วิธีการ/กระบวนการ			ผลลัพธ์
หลักการ	วัตถุประสงค์	ระบบและกลไก	Whole School Approach (WSA)	Developmental Evaluation (DE)	(WSA) + (DE)	
		การสะท้อนผลการดำเนินงานร่วมกัน วิเคราะห์จุดสำเร็จ และจุดที่ยังต้องพัฒนา พร้อมประเมินความซับซ้อนและปัญหาที่เกิดขึ้น 4. ผู้บริหารต้องประเมินความสามารถของทีม โดยวิเคราะห์ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ พร้อมนำเสนอแนวทางปรับเปลี่ยนกลไกการทำงานและบทบาทของแต่ละคนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น 5. ผู้บริหารทำหน้าที่ นำปัจจัยทั้งหมดที่วิเคราะห์มาเพื่อวางแผนและปรับปรุงโครงการ/กิจกรรมที่ยังไม่ได้บรรลุผล โดยปรับแผนงานหรือเพิ่มกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ 6. ผู้บริหารมีหน้าที่ สรุปผลการเรียนรู้และสะท้อนผล โดยใช้กระบวนการ PLC เพื่อให้			7. การวิเคราะห์(Red zone) ด้วยเครื่องมือ Matrix เป็นการนำโครงการ/กิจกรรมของ งานเกี่ยวกับการดำเนินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน ที่ได้ดำเนินการไปแล้วมาจัดลำดับ และโครงการ/กิจกรรมที่ ถูกจัดลำดับอยู่ในพื้นที่สีแดง (Red zone) มีความสำคัญที่ควรเร่งแก้ไข/ปรับ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ ภายใน 1 ภาคเรียน โดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ Red Zone ดังนี้ 1. Quadrant ขวา-บน สำคัญมาก-เร่งด่วนมาก 2. Quadrant ซ้าย-บน สำคัญมาก-เร่งด่วนน้อย 3. Quadrant ซ้าย-ล่าง สำคัญน้อย-เร่งด่วนน้อย 4. Quadrant ขวา-ล่าง สำคัญน้อย-เร่งด่วนมาก 8. การทบทวนผลการดำเนินงาน เป็นการทบทวนเอกสารผลการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน ที่ผ่านมา เพื่อให้สมาชิกในทีมเห็นข้อมูลร่วมกัน พร้อมแสดงความคิดเห็นว่า “ทำสำเร็จที่ส่วนใด และยังไม่สำเร็จที่ส่วนใด” ซึ่งจะต้องทำต่อ (ผลที่ออกมาใช้เครื่องมืออะไรวัด) และวิเคราะห์หาสาเหตุ อุปสรรค อะไรที่ทำให้ยังไม่สำเร็จ (โดยนำผลจาก การวิเคราะห์ความซับซ้อนมาร่วมวิเคราะห์ด้วย) ใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยให้ผู้บริหาร คณะครู ร่วมกันทบทวนผลการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน	เป้าหมายของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าหมายระยะยาว ด้านที่ 4 การแก้ปัญหา KRA : นักเรียน มี 39 ตัวชี้วัด (KPI 2.1–2.39) ด้านที่ 6 ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก KRA : ผู้บริหาร มี 10 ตัวชี้วัด (KPI 4.1 – 4.10)

เทคนิค / เครื่องมือ : ระยะกลางน้ำ						
ทิศทางของรูปแบบ			วิธีการ/กระบวนการ			ผลลัพธ์
หลักการ	วัตถุประสงค์	ระบบและกลไก	Whole School Approach (WSA)	Developmental Evaluation (DE)	(WSA) + (DE)	
		ทุกฝ่ายเข้าใจภาพรวมการดำเนินงาน และสามารถนำแนวคิดที่ได้มาปรับใช้ในการพัฒนาต่อไป - บทบาทครู 1. ครูต้องร่วมมือกับผู้บริหารและเพื่อนครูในกระบวนการ Check list Act/Strategy โดยตรวจสอบโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการมาแล้ว พร้อมสะท้อนผลการดำเนินงานว่ากิจกรรมใดบรรลุตามเป้าหมาย และกิจกรรมใดยังต้องปรับปรุง 2. ครูต้องร่วมกับผู้บริหารในการวิเคราะห์กิจกรรมที่อยู่ใน Red Zone โดยใช้เครื่องมือ Matrix เพื่อจัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของโครงการที่ต้องแก้ไข 3. ครูต้องทบทวนเอกสารและรายงานผลการดำเนินงานของนักเรียน รวมถึงการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของตนเอง โดยประเมินว่าผลลัพธ์การดำเนินงานเป็นไปตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้หรือไม่ พร้อมร่วมสะท้อนความเห็นในที่ประชุม			9. ประเมินความสามารถของทีม เป็นการอธิบายถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ และล้มเหลวของการดำเนินงานส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียนของทุกคนในทีม เพื่อนำไปปรับเปลี่ยนแผนงาน กลไกการทำงาน และองค์ประกอบของทีมให้ดีขึ้น ใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยให้ผู้บริหาร คณะครู ร่วมกันประเมินความสามารถของทีม 10. ปรับแผนงานการดำเนินงาน/ระหว่างทางเป็นการนำปัจจัยทั้งหมดที่วิเคราะห์มา พิจารณาร่วมกัน และหาแนวทางการปรับกิจกรรมที่ยังไม่ได้ดำเนินการให้ดีขึ้น หรือเพิ่มโครงการ/กิจกรรม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ 11. สรุปผลการเรียนรู้ร่วมกันสะท้อนผล (Reflection) โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) โดยให้ผู้บริหาร คณะครู ร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้ร่วมกันสะท้อนผล (Reflection) ช่วงที่ 3 การนำแผน โครงการ/กิจกรรมไปปฏิบัติ 12. การนำแผน โครงการ/กิจกรรมไปปฏิบัติ 13. การประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน	

เทคนิค / เครื่องมือ : ระยะกลางน้ำ						
ทิศทางของรูปแบบ			วิธีการ/กระบวนการ			ผลลัพธ์
หลักการ	วัตถุประสงค์	ระบบและกลไก	องค์ประกอบ Whole School Approach (WSA)	ขั้นตอน Developmental Evaluation (DE)	ขั้นตอนการวิจัย (WSA) + (DE)	
		4. ครูต้องร่วมมือในการประเมินผลความสามารถของทีมงานในด้านการงานส่งเสริมวินัยเชิงบวก เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้สำเร็จหรือล้มเหลว และเสนอแนวทางปรับปรุงกลไกการทำงานร่วมกัน 5. ครูต้องร่วมกันพิจารณาและเสนอแนวทางปรับแผนงานเพื่อปรับปรุงโครงการหรือกิจกรรมที่ยังไม่ได้ดำเนินการให้สอดคล้องกับเป้าหมาย หรือเสนอวิธีการเพิ่มเติมที่จะช่วยให้บรรลุผลตามวิสัยทัศน์ 6. ครูต้องเข้าร่วมในกระบวนการ PLC เพื่อสรุปผลการเรียนรู้และสะท้อนผลที่ได้จากการดำเนินงานที่ผ่านมา โดยมีการเสนอแนะวิธีการที่สามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินงานต่อไป - บทบาทผู้ปกครอง 1. ผู้ปกครองมีบทบาทในการให้ข้อมูลและสะท้อนพฤติกรรมของนักเรียนจากการดำเนินกิจกรรมส่งเสริม				

เทคนิค / เครื่องมือ : ระยะกลางน้ำ						
ทิศทางของรูปแบบ			วิธีการ/กระบวนการ			ผลลัพธ์
หลักการ	วัตถุประสงค์	ระบบและกลไก	องค์ประกอบ Whole School Approach (WSA)	ขั้นตอน Developmental Evaluation (DE)	ขั้นตอนการวิจัย (WSA) + (DE)	
		วินัยเชิงบวก โดยร่วมกับครูในการตรวจสอบว่าการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนบรรลุตามตัวชี้วัดหรือไม่ 2. ผู้ปกครองสามารถมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการวิเคราะห์ Red Zone โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนที่บ้าน และให้คำแนะนำในการปรับปรุงกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก 3. ผู้ปกครองต้องร่วมกับครูในการทบทวนผลการดำเนินงานของนักเรียนในเรื่องวินัยเชิงบวก โดยให้ข้อมูลเพิ่มเติมจากการสังเกตพฤติกรรมที่บ้าน 4. ผู้ปกครองสามารถมีส่วนในการประเมินความสามารถของทีมครูและนักเรียนโดยให้ข้อเสนอแนะที่ช่วยพัฒนาการทำงานร่วมกันในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก				

เทคนิค / เครื่องมือ : ระยะกลางน้ำ						
ทิศทางของรูปแบบ			วิธีการ/กระบวนการ			ผลลัพธ์
หลักการ	วัตถุประสงค์	ระบบและกลไก	องค์ประกอบ Whole School Approach (WSA)	ขั้นตอน Developmental Evaluation (DE)	ขั้นตอนการวิจัย (WSA) + (DE)	
		5. ผู้ปกครองร่วมมือกับครูในการปรับแผนพัฒนานักเรียน โดยการสนับสนุนกิจกรรมที่บ้านที่สอดคล้องกับแผนงานของโรงเรียน 6. ผู้ปกครองต้องร่วมสรุปผลการเรียนรู้ร่วมกันกับครูและนักเรียน เพื่อให้เกิดการปรับปรุงพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียนทั้งในบ้านและโรงเรียน				

เทคนิค / เครื่องมือ : ระยะปลายน้ำ						
ทิศทางของรูปแบบ			วิธีการ/กระบวนการ			ผลลัพธ์
หลักการ	วัตถุประสงค์	ระบบและกลไก	องค์ประกอบ Whole School Approach (WSA)	ขั้นตอน Developmental Evaluation (DE)	ขั้นตอนการวิจัย (WSA) + (DE)	
หลักการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) หลักการประสานพลัง (Synergy) หลักการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Evaluation for development) การคิดเชิงระบบ	วัตถุประสงค์หลัก เพื่อใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา วัตถุประสงค์รอง 1) เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส 2) เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยกระบวนการพัฒนาทั้งระบบ	- บทบาทผู้บริหาร 1. ผู้บริหารต้องจัดประชุมเพื่อนำโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวกที่ได้ดำเนินการทั้งหมด มาทบทวนและสะท้อนผลตาม Timeline ที่ได้กำหนดไว้ โดยการประชุมนี้จะเน้นการรวบรวมข้อมูลจากทีมครูและผู้บริหาร เพื่อให้เห็นภาพรวมของกิจกรรมที่ผ่านมา 2. ผู้บริหารเป็นผู้ดำเนินการประชุม ทบทวนผลลัพธ์ของกิจกรรมที่ได้ดำเนินการทั้งหมด เพื่อประเมินว่ากิจกรรมต่าง ๆ บรรลุผลตามที่ตั้งเป้าหมายหรือไม่ โดยใช้ข้อมูลจากการประเมินผลลัพธ์ของครูและผู้บริหาร 3. ผู้บริหารนำผลจากการสะท้อนผลการดำเนินงานมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ตาม Key Result Areas (KRA) และ Key Performance Indicators (KPI) เพื่อวิเคราะห์ช่องว่างที่ยังไม่ได้รับการเติมเต็ม โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบสองวงจร (Double loop learning) เพื่อให้เข้าใจปัญหาเชิงลึกและหาทางปรับปรุงในอนาคต	1. กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) 2. เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) เป็นเครือข่ายความร่วมมือของผู้ปกครอง ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ	เป็นการถอดบทเรียนสะท้อนผลการประเมิน ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานระบบการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน ตั้งแต่ช่วงแรก จนถึงช่วงสุดท้าย โดยนำข้อมูลผลลัพธ์จากการดำเนินงานมาสะท้อน เพื่อให้เห็นความสำเร็จ หรือ ความสำเร็จ เพื่อความไม่สำเร็จ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินการครั้งต่อไป โดยใช้ข้อมูลในการวางแผนการดำเนินการครั้งนี้ มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้ 1. การทบทวนกิจกรรม เป็นนำโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน ที่ได้ดำเนินการทั้งหมด มาสะท้อนผลตาม Timeline ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อทบทวน การทำงาน 2. สะท้อนผลการดำเนินงาน เป็นการทบทวนผลลัพธ์ของกิจกรรมที่ได้ดำเนินการ ทั้งหมด 3. การวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap) เป็นการนำผลที่ได้จากการสะท้อนผลการดำเนินงานมา เปรียบเทียบเพื่อให้ทราบถึงการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมาย โดยแบ่งการประเมินตาม KRA ต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบสองวงจร (Double loop learning)	เป็นการถอดบทเรียนสะท้อนผลการประเมิน ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานระบบการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน ตั้งแต่ช่วงแรก จนถึงช่วงสุดท้าย โดยนำข้อมูลผลลัพธ์จากการดำเนินงานมาสะท้อน เพื่อให้เห็นความสำเร็จ หรือ ความสำเร็จ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินการครั้งต่อไป โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้ 1. การปรับกระบวนการพัฒนา 2. การปรับคู่มือการพัฒนา 3. การทบทวนกิจกรรม เป็นนำโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน ที่ได้ดำเนินการทั้งหมด มาสะท้อนผลตาม Timeline ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อทบทวน การทำงาน 4. สะท้อนผลการดำเนินงาน เป็นการทบทวนผลลัพธ์ของกิจกรรมที่ได้ดำเนินการ ทั้งหมด 5. การวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap) เป็นการนำผลที่ได้จากการสะท้อนผลการดำเนินงานมา เปรียบเทียบ เพื่อให้ทราบถึงการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมาย โดยแบ่งการประเมินตาม KRA ต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบสองวงจร (Double loop learning)	เป้าหมายของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ด้านที่ 5 การตอบสนองกับวินัยเชิงบวก KPA : ผู้ปกครอง มี 6 ตัวชี้วัด (KPI 3.1-3.6) ด้านที่ 6 ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก KPA : ผู้บริหาร มี 10 ตัวชี้วัด (KPI 4.1 – 4.10)

เทคนิค / เครื่องมือ : ระยะเวลาสั้น						
ทิศทางของรูปแบบ			วิธีการ/กระบวนการ			ผลลัพธ์
หลักการ	วัตถุประสงค์	ระบบและกลไก	องค์ประกอบ Whole School Approach (WSA)	ขั้นตอน Developmental Evaluation (DE)	ขั้นตอนการวิจัย (WSA) + (DE)	
		4. ผู้บริหารมีหน้าที่ประเมินและปรับแผนการดำเนินการในปีถัดไป โดยการนำผลจากการวิเคราะห์ Vision ที่ตั้งไว้ตั้งแต่เริ่มต้นมาเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานเพื่อหาจุดที่ก้าวหน้าและจุดที่ต้องปรับปรุงมากขึ้น 5. ผู้บริหารจะเป็นผู้นำการสรุปผลการเรียนรู้ทั้งหมดตั้งแต่เริ่มกระบวนการจนถึงจบกระบวนการ โดยเน้นการใช้กระบวนการ Reflection เพื่อสะท้อนแนวคิดที่ได้รับและสิ่งที่ต้องปรับปรุงในการดำเนินงานต่อไป		4. การปรับแผนการดำเนินการในปีถัดไป เป็นการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ (Vision) ที่เขียนไว้ ตั้งแต่ต้น เพื่อประเมินว่าจุดไหนมีความก้าวหน้า และจุดไหนที่ต้องให้ความสำคัญมากขึ้น เพื่อใช้เป็น ข้อมูลในการปรับแผนการดำเนินงานในปีถัดไป 5. การสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) เป็นการสะท้อนผลการเรียนรู้ ตั้งแต่เข้าร่วมกระบวนการจนจบกระบวนการ 6. การประเมินผล	6. การปรับแผนการดำเนินการในปีถัดไป เป็นการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ (Vision) ที่เขียนไว้ ตั้งแต่ต้น เพื่อประเมินว่าจุดไหนมีความก้าวหน้า และจุดไหนที่ต้องให้ความสำคัญมากขึ้น เพื่อใช้เป็น ข้อมูลในการปรับแผนการดำเนินงานในปีถัดไป 7. การสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) เป็นการสะท้อนผลการเรียนรู้ ตั้งแต่เข้าร่วมกระบวนการจนจบกระบวนการ 8. การประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน	

เทคนิค / เครื่องมือ : ระยะเวลาสั้น						
ทิศทางของรูปแบบ			วิธีการ/กระบวนการ			ผลลัพธ์
หลักการ	วัตถุประสงค์	ระบบและกลไก	องค์ประกอบ Whole School Approach (WSA)	ขั้นตอน Developmental Evaluation (DE)	ขั้นตอนการวิจัย (WSA) + (DE)	
		- บทบาทครู 1. ครูต้องร่วมกับผู้บริหารในการทบทวนกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว โดยการสะท้อนผลการดำเนินงานตาม Timeline ที่กำหนดไว้ ครูต้องแสดงข้อมูลที่รวบรวมจากห้องเรียน เช่น พฤติกรรมของนักเรียน ผลการเรียนรู้ และความก้าวหน้าของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก 2. ครูต้องรายงานผลลัพธ์ของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียนในเรื่องวินัยเชิงบวก ครูต้องวิเคราะห์และแสดงผลการพัฒนาของนักเรียนตามที่ได้ดำเนินการในห้องเรียน รวมถึงสะท้อนปัญหาและความสำเร็จที่เกิดขึ้น 3. ครูจะทำการเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้รับกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อหาช่องว่างในการพัฒนาของนักเรียน โดยครูจะประเมินผลตาม KRA ที่กำหนดไว้ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในที่ประชุมร่วมกับผู้บริหารและผู้ปกครอง				

เทคนิค / เครื่องมือ : ระยะเวลาสั้น						
ทิศทางของรูปแบบ			วิธีการ/กระบวนการ			ผลลัพธ์
หลักการ	วัตถุประสงค์	ระบบและกลไก	องค์ประกอบ Whole School Approach (WSA)	ขั้นตอน Developmental Evaluation (DE)	ขั้นตอนการวิจัย (WSA) + (DE)	
		4. ครูต้องเสนอแนวทางการปรับปรุงแผนการดำเนินงานในปีถัดไป โดยการเสนอแผนการเรียนรู้ใหม่หรือวิธีการสอนที่สามารถพัฒนานักเรียนได้ดีขึ้น และทำให้บรรลุเป้าหมายด้านวินัยเชิงบวกที่ชัดเจนกว่าเดิม 5. ครูต้องร่วมในกระบวนการสะท้อนผลการเรียนรู้ โดยสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ตั้งแต่การเข้าร่วมกระบวนการจนถึงการประเมินผลสุดท้าย รวมถึงเสนอแนวทางที่จะนำไปปรับใช้ในปีถัดไป - บทบาทผู้ปกครอง 1. ผู้ปกครองต้องเข้าร่วมการทบทวนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดยสะท้อนผลการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนที่บ้าน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมของโรงเรียน 2. ผู้ปกครองต้องรายงานผลลัพธ์ที่สังเกตเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนที่บ้าน ว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาจากกิจกรรมของโรงเรียนหรือไม่ พร้อมแสดงความคิดเห็นว่าโรงเรียนสามารถช่วยพัฒनावินัยเชิงบวกในตัวนักเรียนได้อย่างไร				

เทคนิค / เครื่องมือ : ระยะเวลาสั้น						
ทิศทางของรูปแบบ			วิธีการ/กระบวนการ			ผลลัพธ์
หลักการ	วัตถุประสงค์	ระบบและกลไก	องค์ประกอบ Whole School Approach (WSA)	ขั้นตอน Developmental Evaluation (DE)	ขั้นตอนการวิจัย (WSA) + (DE)	
		3. ผู้ปกครองต้องให้ข้อเสนอแนะในการวิเคราะห์ช่องว่างระหว่างเป้าหมายที่ตั้งไว้กับพฤติกรรมจริงของนักเรียนที่บ้าน เพื่อให้ทีมงานของโรงเรียนเข้าใจปัญหาจากมุมมองของผู้ปกครอง และสามารถปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น 4. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสนอแนะทางการปรับปรุงแผนงานของโรงเรียน โดยการเสนอความต้องการหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมและการพัฒนาของนักเรียนที่เห็นว่าควรให้ความสำคัญมากขึ้นในปีถัดไป 5. ผู้ปกครองร่วมสะท้อนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ได้ร่วมกับโรงเรียนและครู ในการสนับสนุนพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียนที่บ้าน รวมถึงแสดงความเห็นถึงสิ่งที่ต้องปรับปรุงในการดำเนินงานต่อไป				

เครื่องมือและตัวอย่างการใช้เครื่องมือ

บันทึกข้อตกลง (MOU) ระหว่างโรงเรียนบ้านสุขสำราญกับผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านสุขสำราญ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ข้าพเจ้า (นาย / นาง / นางสาว).....

มีความสัมพันธ์กับนักเรียน คือ.....หมายเลขโทรศัพท์.....

ผู้ปกครองนักเรียนชื่อ (ด.ช. / ด.ญ. / นาย / นางสาว)

ชั้น.....ปีการศึกษา.....ขอทำบันทึกข้อตกลง กับโรงเรียนบ้านสุขสำราญ เพื่อเป็น

การส่งเสริมนักเรียนโรงเรียนบ้านสุขสำราญให้เป็นผู้ที่มีวินัย มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และคำนึงอันดีงาม
สอดคล้องกับระเบียบข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ และของโรงเรียนบ้านสุขสำราญ

โรงเรียนบ้านสุขสำราญจึงขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนต้องมาถึงโรงเรียนก่อนเวลา 08.00 น. เพื่อร่วมกิจกรรมตามที่โรงเรียนกำหนด หากนักเรียน
มาถึงโรงเรียนหลังจากเวลาที่กำหนด ถือว่ามาสาย

2. นักเรียนต้องแต่งกายถูกต้องตามระเบียบและข้อกำหนดของโรงเรียน ได้แก่ ชุดนักเรียน, ชุดพลศึกษา,
ชุดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน, ทรงผม, กระเป๋า, รองเท้า, โบว์ผูกผม ฯลฯ

3. นักเรียนต้องไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ เสพหรือจำหน่ายสิ่งเสพติดทุกประเภท, งดบุหรี่, ดื่มสุรา หรือ
ของมีเมา, ชู้สาว, มาสายเป็นประจำ, แต่งกายผิดระเบียบบ่อยครั้ง, หนีเรียน, ทะเลาะวิวาท. มีอาวุธไว้ใน
ครอบครอง, เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน ครูและบุคคลอื่นอันก่อให้เกิดความเสียหาย

4. โทษที่จะลงโทษแก่นักเรียนที่กระทำความผิดมี ๔ สถาน ดังนี้

4.1 ว่ากล่าวตักเตือน

4.2 ทำทัณฑ์บน

4.3 ตัดคะแนนความประพฤติ

4.4 ทำกิจกรรมเพื่อให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

5. เมื่อได้รับการติดต่อจากโรงเรียน ผู้ปกครองต้องให้ความร่วมมือเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาพฤติกรรมของ
นักเรียน

6. หากนักเรียนนำสิ่งของที่ผิดระเบียบมาโรงเรียน จะถูกยึดไว้ 1 ภาคเรียน และส่งคืนเมื่อหมดภาคเรียน
โดยให้ผู้ปกครองเป็นผู้มาติดต่อขอรับคืน เมื่อพ้นกำหนดเวลาผู้ปกครองยินยอมให้ทางโรงเรียนบริจาคสิ่งของนั้น

7. โรงเรียนสามารถสุ่มตรวจสารเสพติด และสิ่งผิดกฎหมาย โดยไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้าได้

8. ข้อมูลผู้ปกครองเพิ่มเติม (ในกรณีที่ติดต่อผู้ปกครองหลักไม่ได้)

(นาย / นาง / นางสาว)

มีความสัมพันธ์กับนักเรียน คือ.....หมายเลขโทรศัพท์.....

เกณฑ์การลงโทษการตัดคะแนนความประพฤติ

(1) นักเรียนที่ถูกตัดคะแนนความประพฤติรวม 50 คะแนน ให้ทำทัณฑ์บนครั้งที่ 1 พร้อมทั้งเชิญครูที่ปรึกษาและผู้ปกครอง มารับทราบเป็นลายลักษณ์อักษร (ตักเตือน)

(2) นักเรียนที่ถูกตัดคะแนนความประพฤติรวม 60 คะแนน ให้ทำทัณฑ์บนครั้งที่ 2 พร้อมทั้งเชิญครูที่ปรึกษาและผู้ปกครอง มารับรองเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อรับทราบการทำกิจกรรม เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียน

(3) นักเรียนที่ถูกตัดคะแนนความประพฤติรวม 80 คะแนน ผู้ปกครองและนักเรียนต้องให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา เพื่อจัดหารูปแบบการเรียนและการซ่อมเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับนักเรียนในกรอบเวลาที่กำหนด

(4) นักเรียนที่ถูกตัดคะแนนความประพฤติรวม 100 คะแนน ผู้ปกครองยินยอมให้ทางโรงเรียน ดำเนินการส่งต่อนักเรียนไปยังสถานศึกษาอื่นที่เหมาะสมกับนักเรียนต่อไป

(5) นักเรียนที่ถูกลงโทษตามข้อ 1 - 3 จะนำคะแนนความประพฤติไปสะสมในปีการศึกษาต่อไป บันทึกข้อตกลงนี้ข้าพเจ้าได้อ่านทำความเข้าใจตามข้อตกลงโดยละเอียดแล้ว ยินดีให้โรงเรียนดำเนินการตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนต่อไป จึงได้ลงลายมือไว้เป็นสำคัญ

ลงชื่อ.....

(ตัวบรรจง)

ผู้ปกครอง

ลงชื่อ.....

(.....)

ครูที่ปรึกษาชั้น.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ครูที่ปรึกษาชั้น.....

ลงชื่อ.....

(.....)

หัวหน้างานการส่งเสริมวินัยนักเรียน

ลงชื่อ.....

(.....)

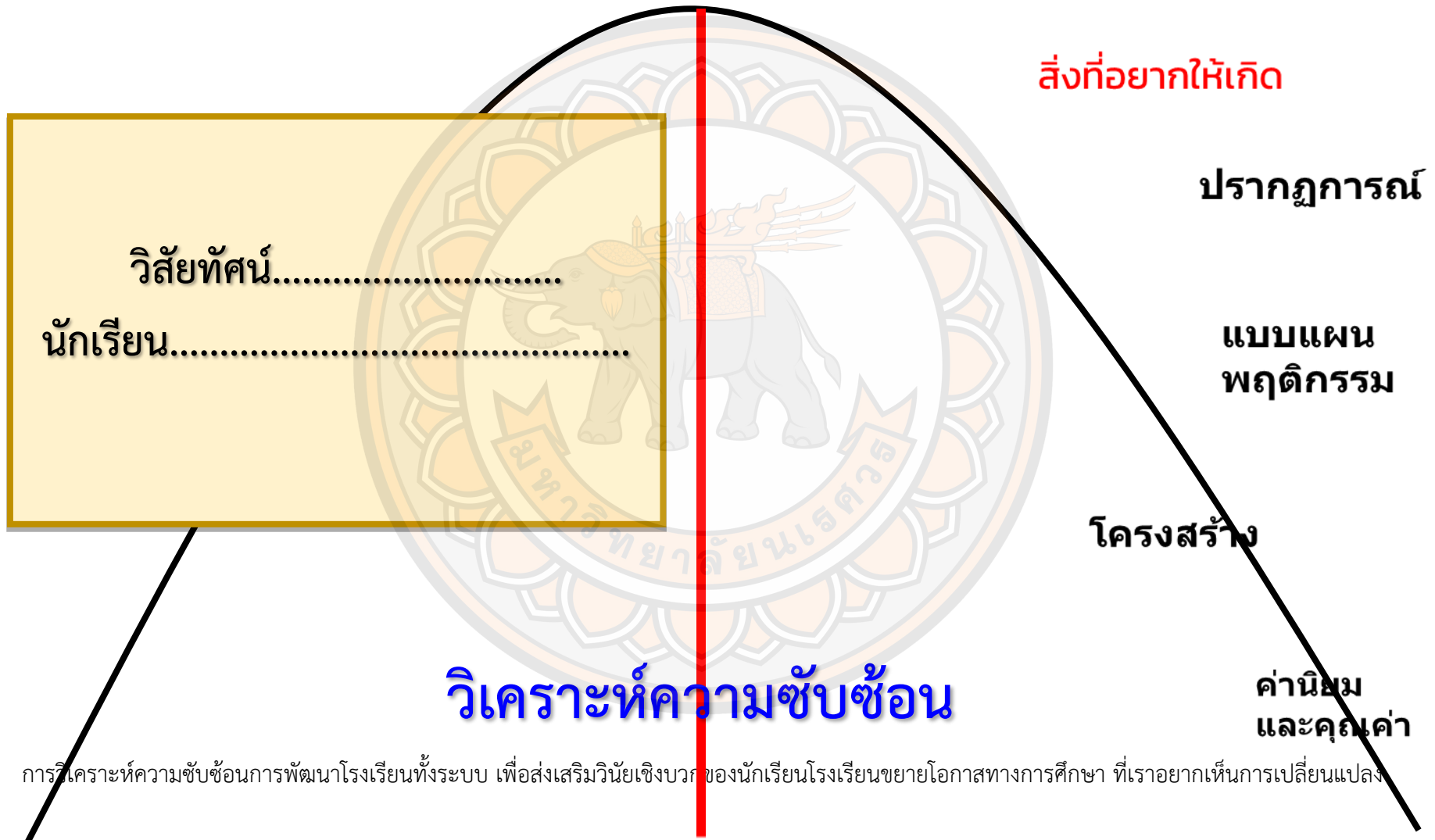
ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านสุขสำราญ

ลงชื่อ.....

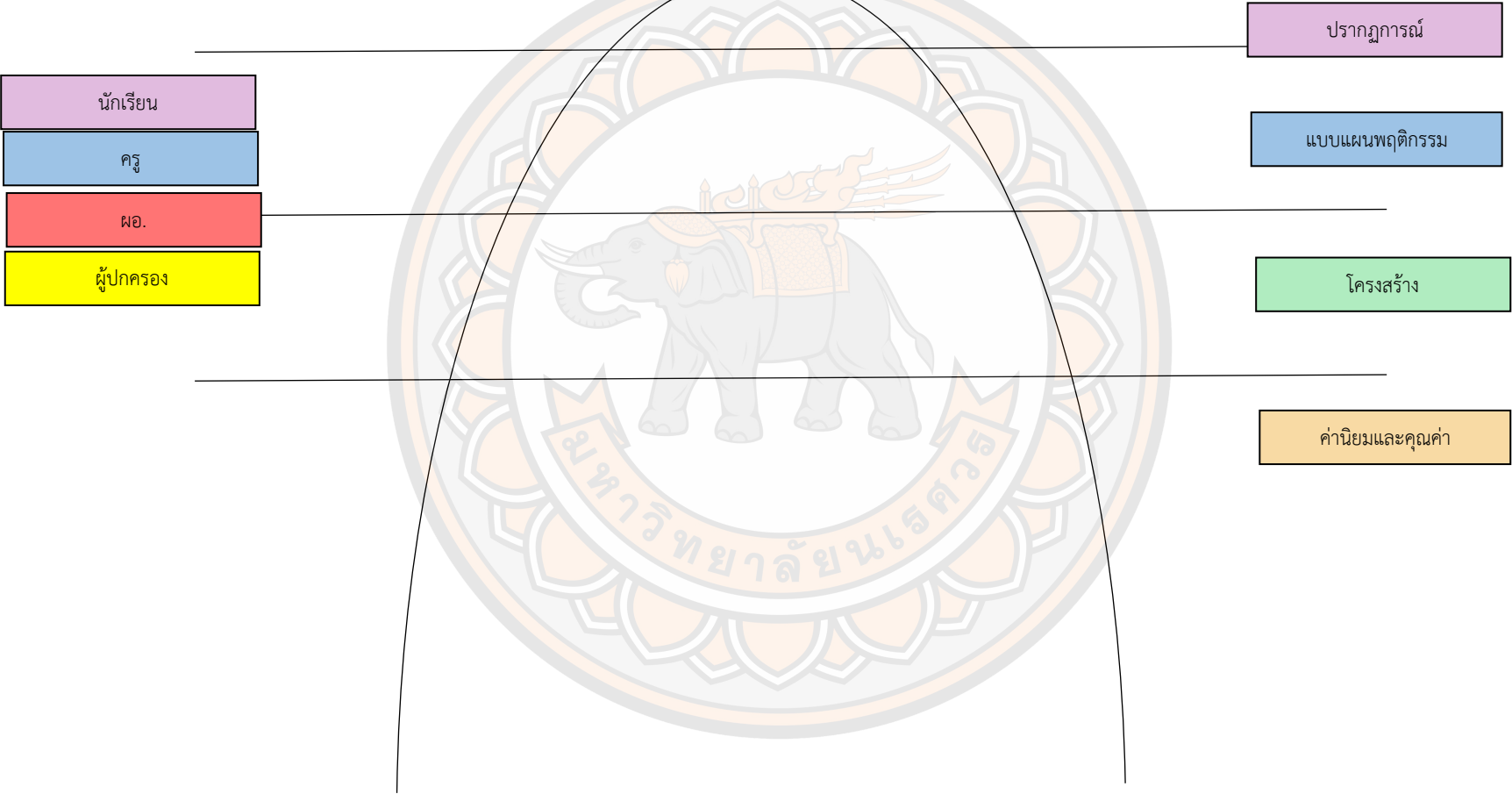
(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสุขสำราญ

การตกลงเป้าหมายร่วมกัน มากำหนดวิสัยทัศน์



สถานการณ์ ปัญหา ของนักเรียนด้านชาตินัย



KRA ปัจจัย ความสำเร็จ	KRA ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ และพฤติกรรมบ่งชี้	ของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA)
1. นักเรียน	KRA 1 : นักเรียน KPI 1.1 : การกำหนดเป้าหมายระยะยาว KPI 1.1.1 : นักเรียนมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น KPI 1.1.2 : นักเรียนเป็นผู้รอบคอบ KPI 1.1.3 : นักเรียนเป็นคนสุภาพ KPI 1.1.4 : นักเรียนเป็นคนที่มีชื่อเสียงและไว้วางใจได้ KPI 1.1.5 : นักเรียนเป็นคนที่ตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด KPI 1.1.6 : นักเรียนเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง KPI 1.1.7 : นักเรียนเป็นคนที่คอยห่วงใย KPI 1.1.8 : นักเรียนปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน KPI 1.1.9 : นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน KPI 1.1.10 : นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ KPI 1.1.11 : นักเรียนแต่งกายและทรงผมตามระเบียบ KPI 1.1.12 : นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน KPI 1.1.13 : นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/ยานพาหนะ KPI 1.1.14 : นักเรียนรออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้าน ก่อนเวลาเลิกเรียน เพื่อความปลอดภัย KPI 1.1.15 : นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วย และการรักษาความสะอาด	1.โรงเรียนมีเป้าหมาย (School Goal)
1. นักเรียน (ต่อ)	KPI 1.1.16 : นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว KPI 1.1.17 : นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน KPI 1.1.18 : นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ	

KRA ปัจจัยความสำเร็จ	KRA ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ และพฤติกรรมบ่งชี้	ของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA)
	KPI 1.1.19 : นักเรียนมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว KPI 1.1.20 : นักเรียนมีมารยาทในการพูดและการแสดงความรู้สึก KPI 1.1.21 : นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น KPI 1.1.22 : นักเรียนมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง KPI 1.1.23 : นักเรียนมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม KPI 1.1.24 : นักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร KPI 1.1.25 : นักเรียนฟังและการพูดอย่างมีมารยาท KPI 1.1.26 : นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว KPI 1.1.27 : นักเรียนเคารพเวลาและความเป็นระเบียบ KPI 1.1.28 : นักเรียนแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น KPI 1.1.29 : นักเรียนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน KPI 1.1.30 : นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง KPI 1.1.31 : นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว KPI 1.1.32 : นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม KPI 1.1.33 : นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน KPI 1.1.34 : นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น	
2. ครู	KRA 2 : ครู KPI 2.1 : การให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง KPI 2.1.1 : ครูมีอารมณ์เสมอต้นเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์) KPI 2.2.2 : ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข KPI 2.1.3 : ครูเคารพระดับพัฒนาของเด็ก	2) ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) 3) การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning)

KRA ปัจจัยความสำเร็จ	KRA ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ และพฤติกรรมบ่งชี้	ของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA)
	KPI 2.1.4 : ครูความรักที่แสดงออกมาทางกายและคำพูด KPI 2.1.5 : ครูเข้าใจความต้องการของเด็ก เข้าใจความรู้สึกของเด็ก KPI 2.1.6 : ครูให้กำลังใจนักเรียน KPI 2.1.7 : ครูการกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน KPI 2.1.8 : ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน KPI 2.1.9 : ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน KPI 2.1.10 : ครูมีการสนับสนุนที่ส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จส่งเสริมความคิดที่เป็นอิสระของเด็ก (ส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น) KPI 2.1.11 : ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง KPI 2.1.12 : ครูไม่ปล่อยปะละเลย	4) กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วย กระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) 5) เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) 6) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)

KRA ปัจจัยความสำเร็จ	KRA ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ และพฤติกรรมบ่งชี้	ของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA)
2. ครู (ต่อ)	KRA 2 : ครู KPI: 2.2 การเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก KPI 2.2.1 : ครูให้ความปลอดภัยกับเด็ก KPI 2.2.2 : ครูการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก KPI 2.2.3 : ครูส่งเสริมความต้องการเป็นอิสระของเด็ก ต้องการเรียนรู้และฝึกทักษะชีวิต KPI 2.2.4 : ครูรับรู้นิสัยใจคอและสภาพความเป็นตัวตนของเด็ก KPI 2.2.5 : ครูเข้าใจความต้องการของเด็ก เข้าใจความรู้สึกของเด็ก KPI 2.2.6 : ครูเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก KPI 2.2.7 : ครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล KPI 2.2.8 : ครูเข้าใจในการเรียนรู้ที่จะจัดการด้วยตนเองของเด็ก	2) ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) 3) การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) 4) กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) 5) เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) 6) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)
3. นักเรียน	KRA 1 : นักเรียน KPI 1.2 : การแก้ปัญหา KPI 1.2.1 : นักเรียนมีวิธีการจัดการความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ KPI 1.2.2 : นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต KPI 1.2.3 : นักเรียนแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา) KPI 1.2.4 : นักเรียนมีความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	2) ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) 3) การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning)

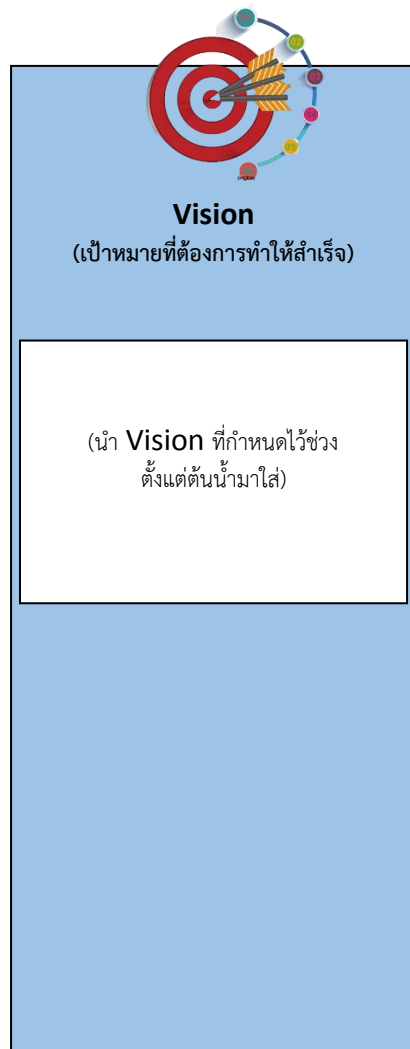
KRA ปัจจัยความสำเร็จ	KRA ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ และพฤติกรรมบ่งชี้	ของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA)
	KPI 1.2.5 : นักเรียนมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย	4) กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ
4. เครือข่าย (ผู้ปกครอง)	KRA 3 : KPI 3.1 : การตอบสนองกับวินัยเชิงบวก KPI 3.1.1 : มุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก KPI 3.1.2 : คำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก KPI 3.1.3 : เข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม KPI 3.1.4 : ให้เด็กได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง KPI 3.1.5 : ช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี KPI 3.1.6 : ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ	(Professional Learning Community) 5) เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) 6) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)
5. ผู้บริหาร	KRA 4 : ผู้บริหาร KPI 4.1: ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก KPI 4.1.1 : ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว KPI 4.1.2 : ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ KPI 4.1.3 : ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ KPI 4.1.4 : ผู้บริหารมีภาวะผู้นำกระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ KPI 4.1.5 : ผู้บริหารมีการสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี	1. โรงเรียนมีเป้าหมาย (School Goal) 2) ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System) 3) การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) 4) กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) 5) เครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network)

KRA ปัจจัย ความสำเร็จ	KRA ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ และพฤติกรรมบ่งชี้	ของการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach: WSA)
	KPI 4.1.6 : ผู้บริหารมีวิธีและเทคนิค มีวิธีและเทคนิค แนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก แนวทางในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆอย่างถูกต้อง KPI 4.1.7 : ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง KPI 4.1.8 : ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี KPI 4.1.9 : เป็นผู้มีความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี KPI 4.1.10 : ผู้บริหารมีติดตาม ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง	6) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)

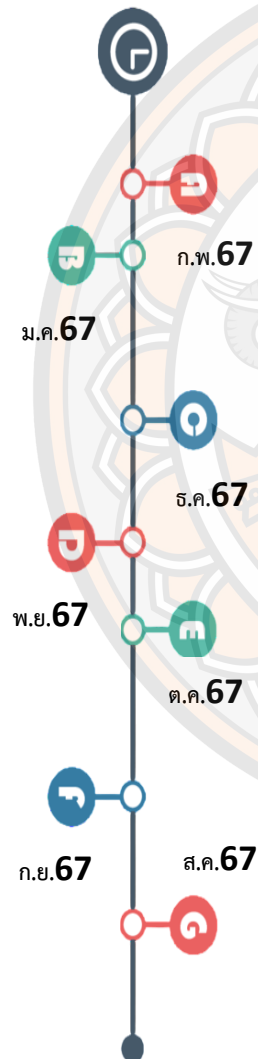
การออกแบบกิจกรรม

<u>KRA</u>	<u>KPI</u>	<u>แผนงาน กิจกรรม (ACT)</u>	<u>เก็บข้อมูลอะไร ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลง</u>
		Act KRA Act KRA	

ระบุเป้าหมายในการทำโครงการ/กิจกรรมหลักว่า จะส่งผลต่อความสำเร็จ
ของกลุ่มเป้าหมายใด (KPA) และตัวชี้วัดใด (KPI)

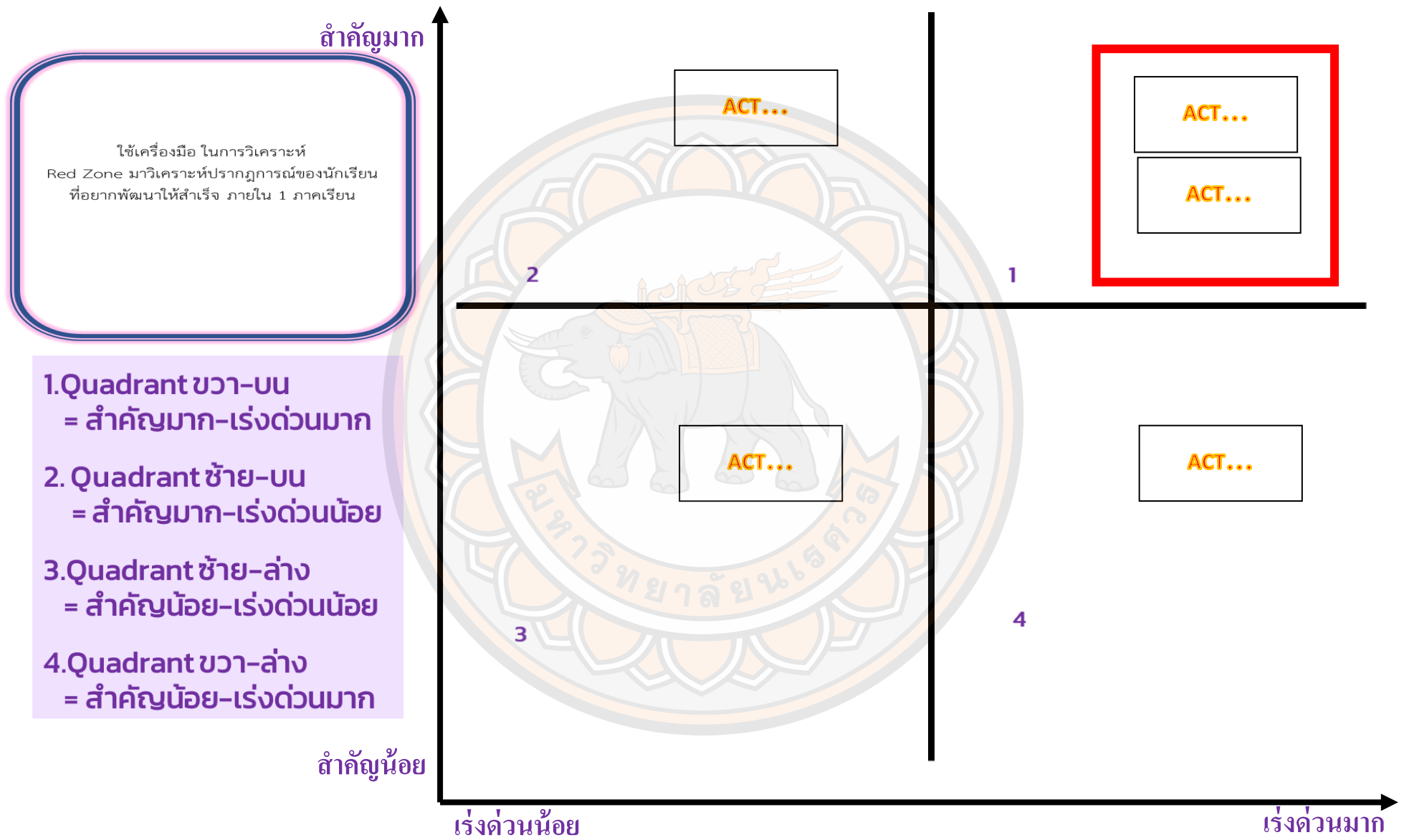


Timeline กิจกรรม



ACT	กลุ่มเป้าหมาย (KPA)	เป้าหมายการดำเนินกิจกรรมต้องการบรรลุอะไรที่สอดคล้องกับ (KPI)
1. กิจกรรมประชุมภาคีเครือข่าย	KPA	KPI
2. กิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน	KPA	KPI
3. กิจกรรมประชุมครูและบุคลากร	KPA	KPI
4. กิจกรรมโฮมรูม	KPA	KPI
5. กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน	KPA	KPI
6. กิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม		

Red zone Act



การออกแบบตารางการวิเคราะห์ Red Zone

โดยละเอียดสามารถช่วยจัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

โดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ Red Zone แบ่งออกเป็น 4 Quadrants (สำคัญ-เร่งด่วน)

เพื่อทำการวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินการปรับปรุงให้บรรลุเป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด

ตารางการวิเคราะห์ Red Zone

ลำดับ	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	รายละเอียดโครงการ/กิจกรรม	ความสำคัญ (High/Low)	ความเร่งด่วน (High/Low)	Quadrant	สาเหตุที่อยู่ใน Red Zone	แผนการดำเนินการปรับปรุง	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาในการปรับปรุง
1	โครงการแก้ไขปัญห ความรุนแรงใน ห้องเรียน	ปัญหานักเรียนมีพฤติกรรม รุนแรงในห้องเรียน	High	High	Quadrant 1: ขวา-บน	มีผลกระทบต่องาน นักเรียนอย่างมีนัยสำคัญและต้อง แก้ไขทันที	ดำเนินการจัดการฝึกอบรมครู และให้นักจิตวิทยาเข้ามาช่วย	ครูประจำชั้น, ฝ่ายจิตวิทยา	1 เดือน
2	กิจกรรมพัฒนาทักษะ การสื่อสารเชิงบวก	ฝึกครูในการสื่อสารเชิงบวกกับ นักเรียน	High	Low	Quadrant 2: ซ้าย-บน	มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะระยะยาว แต่ไม่มีความเร่งด่วนในปัจจุบัน	วางแผนจัดการอบรมครู ในช่วงปิดเทอม	ผู้บริหารฝ่าย ฝึกอบรม	1 เดือน
3	โครงการกิจกรรมเสริม พิเศษ	การจัดกิจกรรมพิเศษ นอก หลักสูตรเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมที่ ดี	Low	Low	Quadrant 3: ซ้าย-ล่าง	ไม่มีผลกระทบเชิงลึกต่อ พฤติกรรมหลักของนักเรียน	เลื่อนโครงการออกไปจนกว่า กิจกรรมสำคัญอื่นเสร็จสิ้น	ผู้ช่วยฝ่าย กิจกรรม	1 เดือน
4	รายงานผลการ ดำเนินงานประจำ เดือน	รายงานผลการดำเนินงานเชิง ปฏิบัติการของโครงการ	Low	High	Quadrant 4: ขวา-ล่าง	เป็นงานที่เร่งด่วนแต่ไม่สำคัญ มาก	ดำเนินการให้เสร็จโดยไม่ใช้ เวลานาน	ฝ่ายรายงานและ ติดตามผล	1 สัปดาห์



การทบทวนผลการดำเนินงาน

การทบทวนผลการดำเนินงาน

เป็นการทบทวนเอกสารผลการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมของการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียนที่ผ่านมา เพื่อให้สมาชิกในทีมเห็นข้อมูลร่วมกัน พร้อมแสดงความคิดเห็นว่า “ทำสำเร็จที่ส่วนใด และยังไม่สำเร็จที่ส่วนใด” ซึ่งจะต้องทำต่อ (ผลที่ ออกมาใช้เครื่องมืออะไรไว้) และวิเคราะห์หาสาเหตุ อุปสรรค อะไรที่ทำให้ยังไม่สำเร็จ (โดยนำผลจาก การวิเคราะห์ความซับซ้อนมาร่วมวิเคราะห์ด้วย)

วิเคราะห์หาสาเหตุ อุปสรรค อะไรที่ทำให้ยังไม่สำเร็จ (โดยนำผลจาก การวิเคราะห์ความซับซ้อนมาร่วมวิเคราะห์ด้วย)

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเปลี่ยนแปลง ในโครงการ (KRA)	ตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มเป้าหมายที่เห็นมีการ เปลี่ยนแปลง KPI)	ผลการดำเนินงานที่ได้ตามตัวชี้วัด	ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ ไม่ได้ตามเป้าหมาย
KRA ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง			
KRA ครู	KPI 2 : การให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง KPI 2.1 : ครูมีอารมณ์สมอดันเสมอปลาย (มั่นคง ทางอารมณ์)	ระบุการเปลี่ยนแปลงที่ ครู ที่วัดได้ตามตัวชี้วัดที่ กำหนด (ปริมาณคุณภาพ)	
KRA นักเรียน			
KRA เครือข่ายผู้ปกครอง			

การประเมินความสามารถของทีม



การประเมินความสามารถของทีม

เป็นการอธิบายถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ และล้มเหลวของการดำเนินงานส่งเสริมวินัย เชิงบวกนักเรียน ของทุกคนในทีม เพื่อนำไป ปรับเปลี่ยนแผนงาน กลไกการทำงาน และองค์ประกอบของทีมให้ดีขึ้น

- งบประมาณ : เช่น งบประมาณในการจัดกิจกรรมเพียงพอ หรือไม่ เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลหรือไม่
- ความร่วมมือ : เช่น ความร่วมมือจากเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียนมีส่วนร่วมหรือไม่ มากน้อยเพียงใด
- การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน : อาทิ ผู้บริหารคอยให้กำลังใจ และให้การสนับสนุนการดำเนิน ให้คำปรึกษา เมื่อเกิดอุปสรรค ปัญหาและให้คำแนะนำ จนสำเร็จ

ให้สมาชิกแต่ละทีม ประเมินความสามารถของทีม คะแนน ดังนี้ 1 - 10

10 หมายถึง ความสามารถมากที่สุด

1 หมายถึง ความสามารถน้อยที่สุด

กิจกรรม	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ	ผู้ประเมิน ความสามารถของ ทีม คนที่ 1	ผู้ประเมิน ความสามารถของ ทีม คนที่ 2	ผู้ประเมิน ความสามารถของ ทีม คนที่ 3	ผู้ประเมิน ความสามารถของ ทีม คนที่ 4	ผู้ประเมิน ความสามารถของ ทีม คนที่ 5	สรุปผล
1. กิจกรรมภาคี เครือข่าย	- งบประมาณ - ความร่วมมือ - การนิเทศ ติดตาม และสนับสนุน						
2. กิจกรรม.....							
3. กิจกรรม.....							



การปรับแผนงานการดำเนินงาน

ปรับแผนงานการดำเนินงาน/ระหว่างทาง เป็นการนำปัจจัยทั้งหมดที่วิเคราะห์มา พิจารณาร่วมกัน และหาแนวทางการปรับกิจกรรมที่ยังไม่ได้ดำเนินการให้ดีขึ้น หรือเพิ่มโครงการ/ กิจกรรม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์

ให้วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

1. กิจกรรมที่ดำเนินสำเร็จแล้ว ควรจะปรับปรุงอย่างไร

กิจกรรม	เวลาเหมาะสมของการดำเนินงานของกิจกรรม	ทักษะความรู้ความสามารถ และความเข้าใจด้านจิตวิทยาเชิงบวก จิตศึกษา	บุคลากร	เครื่องมือ/สื่อเทคโนโลยี ที่ดำเนินกิจกรรม	การวัดและประเมินผล	หมายเหตุ
1.	กำหนด Timeline	ควรอบรม /พัฒนาด้านใด	หาบุคลากรมาให้พอ	ขาดเครื่องมือ สื่อด้านใด	มีการวัดผลอย่างไร	
2.						
3.						
4.						



การปรับแผนงานดำเนินงาน

การปรับแผนงานการดำเนินงาน

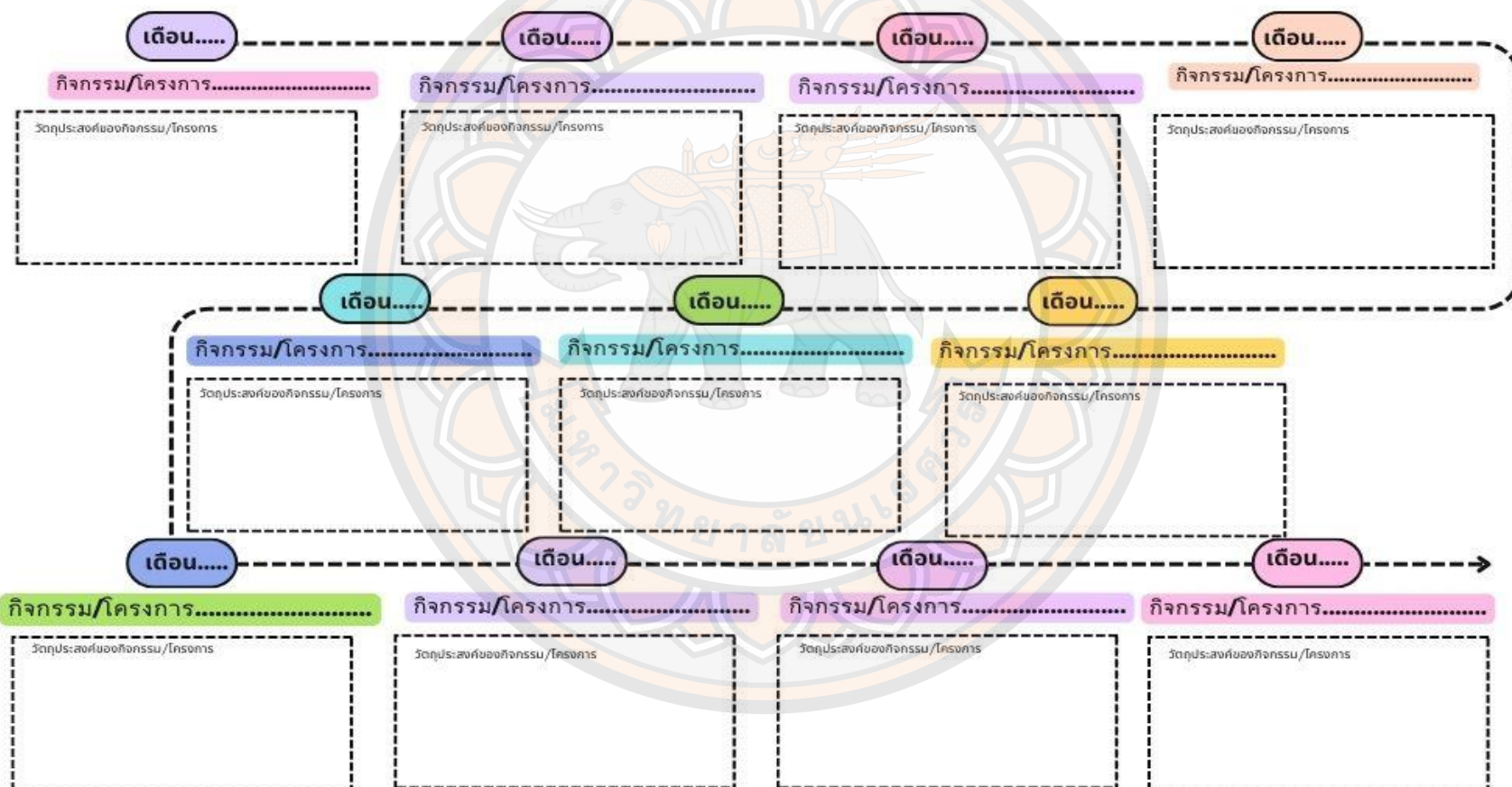
ปรับแผนงานการดำเนินงาน/ระหว่างทาง เป็นการนำปัจจัยทั้งหมดที่วิเคราะห์มา พิจารณาร่วมกัน และหาแนวทางการปรับกิจกรรมที่ยังไม่ได้ดำเนินการให้ดีขึ้น หรือเพิ่มโครงการ/ กิจกรรม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์

ให้วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

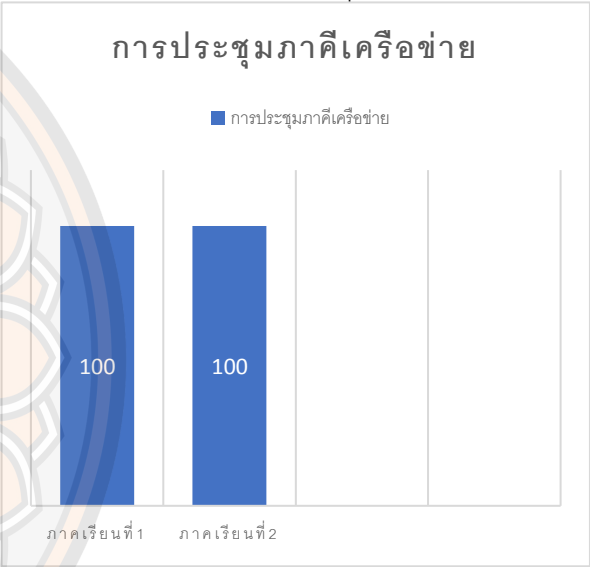
2. กิจกรรมที่ดำเนินการ ควรจะเพิ่มเติม เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

กิจกรรม	เวลาเหมาะสมของการดำเนินงานของกิจกรรม	ทักษะความรู้ความสามารถและความเข้าใจด้านจิตวิทยาเชิงบวก จิตศึกษา	บุคลากร	เครื่องมือ/สื่อเทคโนโลยีที่ดำเนินกิจกรรม	การวัดและประเมินผล	หมายเหตุ
ปรับพฤติกรรมนักเรียนที่ขาดวินัย ช่วงพักกลางวัน	ช่วงเวลาพักกลางวัน	เพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการใช้คำปรึกษาครูที่ทำให้หน้าที่ครูฝ่ายวินัยนักเรียน	การดูแลนักเรียนที่ขาดวินัย ควรแบ่งครู 1 คน ต่อนักเรียน 3-5 คน	สมุดบันทึกพฤติกรรมการณ์วินัย	เครื่องมือวัดพฤติกรรมการณ์วินัย ก่อนและหลัง	

Timeline กิจกรรม



ตัวอย่าง ผลการดำเนินงาน เป็นการทบทวนผลลัพธ์ของกิจกรรมที่ได้ดำเนินการ ทั้งหมด

กิจกรรม Workshop	วัตถุประสงค์ ของกิจกรรม Workshop	ผู้ทำกิจกรรม	ผลลัพธ์
1. กิจกรรมประชุมภาคีเครือข่าย	1. เพื่อสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกโดยการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ 2. เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน 3. เพื่อให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน	คณะกรรมการสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้นำชุมชน ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้แทนองค์ศาสนา ผู้แทนผู้ประกอบการ นักเรียน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	ผลการดำเนินการกิจกรรมประชุมภาคีเครือข่าย  ภาคเรียนที่ 1 การประชุมภาคีเครือข่าย ร้อยละ 100 เข้าร่วมประชุม ภาคเรียนที่ 2 การประชุมภาคีเครือข่าย ร้อยละ 100 เข้าร่วมประชุม ผลลัพธ์จากกิจกรรมการประชุมภาคีเครือข่าย 1. คณะกรรมการสถานศึกษา มีความร่วมมืออันดีในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน 2. คณะกรรมการสถานศึกษา เข้าร่วมประชุม ร้อยละ 100 3. นักเรียนได้รับการดูแลในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน

ตัวอย่าง การพัฒนาการของกลุ่มเป้าหมาย โดยแบ่งการประเมินตาม KRA ต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้

KPA	สิ่งที่สำเร็จ	สิ่งที่ไม่สำเร็จ (GAP)	สิ่งที่ต้องพัฒนา	เครื่องมือ/เทคนิค/วิธีการ
ผู้บริหาร				
ครู				
ผู้ปกครอง				
เครือข่าย				

ส่วนที่ 4 แผนการดำเนินงานการใช้คู่มือรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ
เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา



เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
ระยะต้นน้ำ						
9.00 - 12.00 น.	ทบทวนคู่มือ และวางแผนการดำเนินงาน	เพื่อเป็นเตรียมความพร้อม และทำความเข้าใจ กระบวนการใช้คู่มือรูปแบบ การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของ นักเรียนโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา ก่อน นำไปทดลองใช้จริง	1. ให้ครูผู้สอน, ผู้บริหาร, เจ้าหน้าที่ ฝ่ายสนับสนุนศึกษาคู่มือการนำ รูปแบบไปใช้ และ Template กระบวนการและขั้นตอนต่างๆ ที่เป็นรายละเอียดในคู่มือฯ 2. ผู้วิจัยอธิบายภาพรวม กระบวนการของรูปแบบ และขั้นตอนต่างๆ ในคู่มือฯ 3. ผู้วิจัยอธิบายขั้นตอนการ ดำเนินการในแต่ละ Template อย่างละเอียด รวมถึงข้อควรระวัง ต่างๆ 4. อภิปรายกลุ่มย่อยเกี่ยวกับ วิธีการใช้คู่มือในการส่งเสริมวินัยเชิง บวก 4. ถาม-ตอบ กรณีที่ไม่เข้าใจ	- คู่มือการใช้คู่มือการพัฒนา โรงเรียนทั้งระบบ เพื่อ ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของ นักเรียนโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา - Template/ เครื่องมือ ในแต่ละขั้นตอน	- สังเกต พฤติกรรม - สอบถามความเข้าใจของ ครูและบุคลากรผ่านการ ทดสอบสั้นๆ และกิจกรรม ถาม-ตอบ	- ผู้วิจัย - ผู้เข้าร่วม กระบวนการ ได้แก่ ครูผู้สอน, ผู้บริหาร

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
13.00 - 13.30 น.	Check in	เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการมีส่วนร่วมและความไว้วางใจระหว่างผู้เข้าร่วมก่อนเข้าสู่การอบรม	- ให้ผู้เข้าร่วมแต่ละคนแนะนำตนเองพร้อมบอก “1 คำ” ที่สะท้อนความรู้สึกเกี่ยวกับ “การอบรม” หรือ “การร่วมสร้างวินัยเชิงบวก” - จับคู่แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานกับนักเรียนที่ประสบความสำเร็จ (Success Story)	- กระดาษเขียนคำ - ป้ายชื่อ - เพลงเบา ๆ สร้างบรรยากาศ	การมีส่วนร่วม	- ผู้บริหาร - ครูและบุคลากรทางการศึกษา - ผู้ปกครอง
13.30 - 16.30 น.	การฝึกทักษะการสร้างกระบวนการในการให้ความรู้สร้างความเข้าใจและความตระหนักให้แก่คณะกรรมการ สถานศึกษา และผู้ปกครอง	เพื่อเตรียมความพร้อม และตรวจ ความรู้เกี่ยวกับ การสร้างกระบวนการในการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจและความตระหนักให้แก่คณะกรรมการ สถานศึกษา และผู้ปกครอง การเป็น Fa ในสถานการณ์ที่ซับซ้อนขึ้น	1. พิธีเปิดโดยผู้บริหารสถานศึกษา 2. การบรรยายหัวข้อ “วินัยเชิงบวกคืออะไร และทำไมต้องเปลี่ยนจากการลงโทษเป็นการพัฒนา” โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ 3. เวิร์กช็อปย่อย: วิเคราะห์สถานการณ์จริงจากโรงเรียน และสะท้อนแนวทางการสื่อสารกับนักเรียนอย่างสร้างสรรค์ 4. เสวนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ “ผู้ปกครอง-ครู-คณะกรรมการสถานศึกษา: บทบาทและความร่วมมือในการสร้างวินัยเชิงบวก” 5. ระดมความคิดเห็นและเขียนข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียน 6. สรุปผลการเรียนรู้และพิธีปิด 5. Fa และ Note สรุปผลการฝึกทักษะและให้ ฟีดแบ็กเพิ่มเติมกับสมาชิก พร้อมเสนอแนวทางในการพัฒนาทักษะต่อไป	- สไลด์ประกอบการบรรยาย - แผ่นพับแนวทางวินัยเชิงบวก - บัตรสถานการณ์จำลอง (Role Play Cards) - เอกสารประเมินผลก่อน - กระดาษแสดงความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ - เอกสารประเมินผลหลังการอบรม	- แบบทดสอบก่อน-หลังการอบรม (Pre-Post Test) - แบบสอบถามสะท้อนความเข้าใจและความพึงพอใจ - การสังเกตการมีส่วนร่วมในเวิร์กช็อป - การวิเคราะห์เนื้อหาข้อเสนอแนะ	- ผู้บริหารโรงเรียน: เป็นผู้อำนวยการจัดกิจกรรม สร้างแรงจูงใจ และสรุปแนวทางขับเคลื่อน - วิทยากร/โค้ช: ถ่ายทอดองค์ความรู้และกำกับกิจกรรมกลุ่ม - ครู: เข้าร่วมกิจกรรมด้วยทัศนคติเชิงบวก มีส่วนร่วมในเวิร์กช็อปและอภิปราย - ผู้ปกครอง/คณะกรรมการสถานศึกษา: แลกเปลี่ยนประสบการณ์ มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางสนับสนุน - นักวิจัย/ผู้ประเมิน: เก็บข้อมูลเพื่อประเมินผลกิจกรรมและนำไปสังเคราะห์เป็นข้อเสนอเชิงนโยบาย

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
9.00-12.00 น. (อาจทำในวัน ประชุม ผู้ปกครอง)	การทำบันทึกข้อตกลง (MOU)	1. เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของ MOU 2. เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการ มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ เพื่อให้ ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการส่งเสริม วินัยเชิงบวก 3. กำหนดข้อตกลงที่ครอบคลุม 4. เพื่อส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์และความร่วมมือ 5. เพื่อสรุปและรับรองข้อตกลงที่ ได้จากกระบวนการคิด 6. เพื่อสร้างความผูกพันในการ ปฏิบัติตาม MOU	1. ผู้บริหารกล่าวเปิดการประชุม 2. ชี้แจงวัตถุประสงค์และ ความสำคัญของ MOU ในการ ส่งเสริมวินัยเชิงบวก 3. Fa กระตุ้นความสนใจด้วย คำถามเปิดในการส่งเสริมวินัยเชิง บวก 4. Fa แบ่งกลุ่มย่อยเพื่อระดม ความคิดในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก 5. Note จัดบันทึกข้อเสนอแนะของ แต่ละกลุ่ม และนำเสนอ ข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมใหญ่ 6. Note รวบรวมข้อเสนอแนะและ จัดทำ MOU ฉบับร่าง และ เปิดให้ ผู้เข้าร่วมเสนอแก้ไขเพิ่มเติม 7. ดำเนินการลงนามใน MOU	- สไลด์นำเสนอวัตถุประสงค์ - ระบบเสียงและไมโครโฟน - กระดาษฟลิปชาร์ตและ ปากกาเมจิก - สติกเกอร์หรือโพสต์อิท สำหรับ ติดข้อเสนอแนะ - เอกสาร MOU ฉบับร่าง - โปรเจคเตอร์สำหรับแสดง MOU - ปากกาสำหรับลงนาม	- สังเกตการตอบสนองของ ผู้เข้าร่วม - ใช้คำถามเพื่อประเมินความ เข้าใจ - ประเมินความครบถ้วนของ ข้อเสนอแนะ - สังเกตการมีส่วนร่วมของ สมาชิกในกลุ่ม - ตรวจสอบความพึงพอใจ ของผู้เข้าร่วมต่อ MOU - สังเกตการลงนามและความ มุ่งมั่น	- ผู้บริหาร - ครูและบุคลากรทาง การศึกษา - ผู้ปกครอง - Facilitator (Fa) และ Note Taker
	ประกาศและ กำหนด นโยบาย	เพื่อสร้างความตระหนักและเห็น พ้องในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกใน โรงเรียน	1. ผู้บริหารจัดประชุม ผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย คณะครูและบุคลากร ทุกฝ่าย · ประกาศนโยบายในการ ขับเคลื่อนในการส่งเสริมวินัยเชิง บวกในโรงเรียนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้รับทราบ	- ประกาศ/ คำสั่ง - PowerPoint, เอกสาร ประกอบ	การมีส่วนร่วมของ ผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย คณะครูและ บุคลากรทุกฝ่าย	- ผู้บริหารโรงเรียน, ครู, บุคลากร, คณะกรรมการ โรงเรียน - ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
ระยะต้นน้ำ						
9.00-12.00 น.	สร้างความรู้ สร้างความเข้าใจและความตระหนัก	1. การอบรมสร้างความเข้าใจให้แก่ครูเกี่ยวกับการส่งเสริม วินัยเชิงบวก จิตศึกษา การเรียนรู้ตามหลักการพัฒนาสมอง (Brain-Based Learning : BBL) การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก 2. เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การเรียนรู้ตามหลักการพัฒนาสมอง (Brain-Based Learning : BBL) การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก มีความตระหนัก และวิธีการนำไปใช้ในชั้นเรียนและนอกห้องเรียน 3. เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถส่งเสริมวินัยเชิงบวก ตามบทบาทหน้าที่ของ ตนเอง	การบรรยายเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักการของการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา การเรียนรู้ตามหลักการพัฒนาสมอง (Brain-Based Learning : BBL) การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ	เอกสารประกอบการอบรม	ประเมินความรู้ด้วยแบบทดสอบหลังการอบรม	- ผู้บริหารโรงเรียน - วิทยากร - คณะครู - ผู้ปกครองนักเรียน - ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
13.00 - 13.30 น.	การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (School Goal)	1. เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน 2. เพื่อกระตุ้น passion ของผู้ร่วมในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	1. ประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน เพื่อหารือวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2. Fa พูดถึงการกำหนด Vision (วิสัยทัศน์) ขั้นแรกคือการระบุวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน โดยต้องสะท้อนเป้าหมายในอนาคตที่องค์กรหรือกลุ่มต้องการให้เกิดขึ้น ตัวอย่าง Vision: "สร้างโรงเรียนที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก สร้างพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ยั่งยืน และการพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม ความรับผิดชอบ และความเป็นเลิศทางการศึกษา" 3. FA ตั้งคำถามว่า อยากเห็นการเปลี่ยนแปลงอะไรเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก?" 4. ผู้เข้าร่วมกระบวนการระดมความคิดหาแนวทางและเป้าหมาย ที่ต้องการให้เกิดขึ้น ในกระบวนการแชร์ความรู้สึกของแต่ละคนบน โปรแกรม Mentimeter 5. FA ให้สมาชิกทุกคนร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ หมายเหตุ : วิสัยทัศน์ (Vision) ต้องเป็น เป้าหมายที่เป็น Vision ร่วมกัน ของทุกฝ่าย ไม่ใช่ของคนใดคนหนึ่ง 6. Note Taker สรุปวิสัยทัศน์ที่ได้	- นำเสนอด้วย โปรแกรม Mentimeter	- การสรุปผลวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยทีมงานที่เข้าร่วมประชุม การตรวจสอบความเข้าใจตรงกันของผู้เข้าร่วม - สังเกต พฤติกรรม	-ผู้บริหาร คณะครู - คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง - นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น - Facilitator (Fa) และ Note Taker

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
13.30 – 14.00 น.	การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม	เพื่อศึกษาสภาพ ปัจจุบันของการ ดำเนินการในการส่งเสริมวินัย เชิงบวก	1. Fa เปิดกิจกรรมด้วยการแชร์ passion หรือ แรงบันดาลใจเกี่ยวกับการส่งเสริมวินัยใน นักเรียน โดยถามผู้เข้าร่วมว่า “ตอนนี้การ ส่งเสริมวินัยของเราเป็นอย่างไรบ้าง?” และ “คุณภาพนักเรียนเป็นอย่างไร?” เพื่อ กระตุ้นให้ ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้าง บรรยากาศเปิดกว้าง 2. FA แบ่งผู้เข้าร่วมเป็น 4 กลุ่มย่อย ให้ แต่ละกลุ่มวิเคราะห์ Stakeholder ของ กลุ่มเป้าหมายต่างๆ (ครู, นักเรียน, ผู้ปกครอง, ผู้บริหาร) หัวข้อในการวิเคราะห์: บทบาท: กลุ่มนี้มี บทบาทอย่างไรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก? ความคาดหวัง: สิ่งที่ Stakeholder กลุ่มนี้ คาดหวังในกระบวนการนี้คืออะไร? อิทธิพล: Stakeholder นี้มีอิทธิพลอย่างไรต่อ กระบวนการส่งเสริมวินัย? 3. FA ให้ตัวแทนกลุ่มย่อยนำเสนอผลการ วิเคราะห์ Stakeholder ของกลุ่มตนเองใน 3 ประเด็น (บทบาท, ความคาดหวัง, อิทธิพล) เพื่อสะท้อนให้เห็นบทบาทและมุมมองของ แต่ละ Stakeholder ต่อการส่งเสริมวินัยเชิงบวก มุมมองของแต่ละ Stakeholder ต่อการส่งเสริม วินัยเชิงบวก 5. Fa สรุปประเด็นสำคัญจากการวิเคราะห์ พร้อมชวนผู้เข้าร่วมเสนอแนวทางปรับปรุงการ ส่งเสริมวินัยเชิงบวกในอนาคต โดยให้ ทุกกลุ่มเสนอ 1-2 แนวทาง 6. Note Taker บันทึกประเด็นสำคัญ	- Post-it - กระดาษ A3 สำหรับกลุ่ม ย่อยเขียนประเด็น หรือ กระดาน whiteboard ออนไลน์ (เช่น Miro)	- สังเกต พฤติกรรม - พิจารณา สารที่เขียนลง ในกระดาษ post-it - พิจารณา สารที่เขียนลง ในกระดาษวิเคราะห์ผู้มีส่วน ได้เสีย (Stakeholder Analysis)	- Fa โยน คำถามและ ชวน สมาชิก วิเคราะห์ สภาพ ปัจจุบันของ การ ดำเนินงาน ในการส่งเสริม วินัยเชิงบวกของนักเรียน - Fa และ สมาชิก ร่วมกัน วิเคราะห์ สาเหตุ (Gaps) ที่ผ่านมา

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
14.00 - 14.30 น.	การวิเคราะห์ความซับซ้อน ด้วยเครื่องมือการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)	1. ผู้เข้าร่วมสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของนักเรียนผ่านแนวคิดภูเขาน้ำแข็งได้ 2. ผู้เข้าร่วมสามารถวางแผนหาวิธีแก้ไขปัญหาพฤติกรรมโดยเน้นการปรับโครงสร้างและทัศนคติที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก	1. Fa อธิบายและเปิดวิถีต่อการบรรยาย แนวคิดภูเขาน้ำแข็ง ซึ่งมี 4 ระดับ ได้แก่ เหตุการณ์ (Events), รูปแบบ (Patterns), โครงสร้าง (Structure), และทัศนคติ (Mental Models) โดยเน้นที่ใช้แนวคิดนี้ในการวิเคราะห์พฤติกรรมและปัญหาวินัยในโรงเรียน ตัวอย่าง: นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าว (Events) สังเกตว่าพฤติกรรมนี้เกิดขึ้นในช่วงเวลาและสถานการณ์ที่คล้ายกัน (Patterns) ปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมนี้เกิดขึ้นอาจมาจากความไม่เข้าใจกฎ หรือการไม่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว (Structure) และทัศนคติของนักเรียน ครู หรือผู้ปกครองต่อความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎ (Mental Models) 2. Fa แบ่งกลุ่มนักเรียน/ครูเพื่อทำกิจกรรม แบ่งผู้เข้าร่วมออกเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มมีนักเรียนหรือครู 3-5 คน ให้แต่ละกลุ่มเลือกปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนที่ต้องการวิเคราะห์ เช่น ความก้าวร้าว การไม่ปฏิบัติตามกฎ หรือการขาดความสนใจในบทเรียน	- เอกสารสรุปแนวคิดภูเขาน้ำแข็ง: อธิบายแต่ละขั้นตอนของภูเขาน้ำแข็ง (Events, Patterns, Structure, Mental Models) พร้อมตัวอย่าง - แผนภูมิหรือโปสเตอร์ภูเขาน้ำแข็ง: สำหรับแต่ละกลุ่มใช้ในการวิเคราะห์ - กระดาษโน้ตหรือกระดานเขียน: สำหรับการเขียนวิเคราะห์แต่ละขั้นตอนของปัญหาและการวางแผนแนว - PowerPoint/วิดีโอการบรรยาย: อธิบายขั้นตอนและแนวคิดภูเขาน้ำแข็งสำหรับการเสริมสร้างวินัยเชิงบวก	- ความสามารถในการระบุและแยกแยะปัญหาออกเป็น Events, Patterns, Structure, และ Mental Models - การระดมความคิดและเสนอแนวทางแก้ไขที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์ปัญหา - การทำงานร่วมกันของกลุ่มและการมีส่วนร่วมในการระดมความคิด - ความชัดเจนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์และแผนการแก้ไข	ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนหรือผู้นำกิจกรรม นักเรียน/ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ผู้ปกครอง/ที่ปรึกษา

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
			3. Fa ชวนวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดภูเขาน้ำแข็ง ให้แต่ละกลุ่มทำการวิเคราะห์ปัญหาที่เลือกโดยใช้แนวคิดภูเขาน้ำแข็งตามลำดับขั้นตอนนี้: - Events (เหตุการณ์): ระบุเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เช่น "นักเรียนไม่ส่งการบ้าน" หรือ "นักเรียนทะเลาะกับเพื่อน" - Patterns (รูปแบบ): สังเกตว่าพฤติกรรมนี้เกิดขึ้นซ้ำในสถานการณ์ไหนบ้าง เช่น "นักเรียนคนนี้ไม่ส่งการบ้านในวิชาคณิตศาสตร์เสมอ" หรือ "เกิดความขัดแย้งระหว่างนักเรียนในช่วงพักเที่ยง" - Structure (โครงสร้าง): วิเคราะห์ปัจจัยหรือโครงสร้างที่สนับสนุนพฤติกรรม เช่น "ระบบการให้คะแนนที่อาจสร้างความกดดัน" หรือ "ไม่มีการสนับสนุนด้านจิตใจจากผู้ปกครอง" - Mental Models (ทัศนคติ): สำรวจความเชื่อและค่านิยมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น "นักเรียนเชื่อว่าการทำการบ้านไม่มีความสำคัญ" หรือ "ครูให้ความสำคัญกับการลงโทษมากกว่าการให้คำปรึกษา"			

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
			4. Fa ชวนกำหนดจุดคานงัดและแนวทางการแก้ไข หลังจากทำการวิเคราะห์แล้ว ให้แต่ละกลุ่มระดมความคิดเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไข ปัญหาจากมุมมอง "ภูเขาน้ำแข็งฝั่งขวา" (สิ่งที่อยากให้เกิดขึ้น): - กำหนด เป้าหมาย ที่ต้องการ เช่น "อยากให้นักเรียนทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอ" หรือ "ลดความขัดแย้งระหว่างนักเรียน" -วางแผนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง เช่น "การสร้างระบบการให้รางวัลที่เน้นการสนับสนุนมากกว่าการลงโทษ" หรือ "การจัดเวลาสำหรับกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ในกลุ่มนักเรียน" -สำรวจวิธีการปรับเปลี่ยนทัศนคติ เช่น "ให้การอบรมเกี่ยวกับการมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน" หรือ "สร้างบรรยากาศที่เน้นการสนับสนุนแทนการลงโทษ" 5. Fa ชวนสรุปและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์และแนวทางการแก้ไข เปิดโอกาสให้กลุ่มอื่นๆ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือให้คำแนะนำเพิ่มเติม 6. Note Taker บันทึกประเด็นสำคัญ			

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
14.30 - 15.30 น.	การกำหนด ปัจจัยความสำเร็จ (Key Result Areas: KRAs) และดัชนีบ่งชี้ ความสำเร็จ (Key Performance Indicators: KPIs)	เพื่อกำหนดปัจจัย ความสำเร็จ และ พฤติกรรมตัวบ่งชี้ ความสำเร็จของงาน ระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	1. Fa ให้สมาชิกทุกคน กำหนดปัจจัย ความสำเร็จ (Key Result Areas: KRAs) KRAs คือปัจจัยหลักหรือพื้นที่ สำคัญที่จำเป็นต่อความสำเร็จของ วิสัยทัศน์ โดย KRAs มักเกี่ยวข้องกับการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่ต้องการ ให้บรรลุเป้าหมาย ตัวอย่าง KRAs: - การส่งเสริมวินัยเชิงบวก: การลด พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และส่งเสริม พฤติกรรมที่สร้างสรรค์ในนักเรียน - การพัฒนาความเป็นเลิศทางการศึกษา: เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของ นักเรียน - การสนับสนุนสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดี: การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและ มีความสุข - การมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และ ชุมชน: การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการพัฒนา นักเรียน 2. Fa ให้สมาชิกทุกคน การกำหนด ดัชนีความสำเร็จ (Key Performance Indicators: KPIs) KPIs คือดัชนีที่ใช้วัด ความสำเร็จของ KRAs เป็นตัวบ่งชี้ที่ สามารถวัดและประเมินได้อย่างชัดเจน ว่าผลลัพธ์ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ หรือไม่ ตัวอย่าง KPIs สำหรับแต่ละ KRA:	- Template ตารางการ กำหนด KRA/KPI	- สังเกต พฤติกรรม - พิจารณา สารที่เขียนลงใน Template ตารางกำหนด KRA/KPI	- Fa โยน คำถามและ ชวน สมาชิก กำหนด KRA/KPI - สมาชิกทุก คนร่วมกัน กำหนด KRA/KPI - Note Taker สรุป และ นำเสนอ KRA/KPI แต่ละ ด้าน

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
			KRA 1: การส่งเสริมวินัยเชิงบวก KPI 1.1: ลดจำนวนเหตุการณ์ที่นักเรียนกระทำผิดกฎโรงเรียนลง 20% ภายใน 1 ปี KPI 1.2: เพิ่มจำนวนกิจกรรมเชิงบวกที่นักเรียนเข้าร่วมมากขึ้น 15% ภายใน 6 เดือน KRA 2: การพัฒนาความเป็นเลิศทางการศึกษา KPI 2.1: คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 10% ภายในปีการศึกษาหน้า KPI 2.2: นักเรียน 90% มีความก้าวหน้าในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตนเอง KRA 3: การสนับสนุนสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดี KPI 3.1: สัดส่วนของนักเรียนที่รายงานว่ารู้สึกปลอดภัยและมีความสุขในโรงเรียนเพิ่มขึ้นเป็น 95% 3. Fa ชวนออกแบบโครงการ/กิจกรรม (Act) การออกแบบโครงการหรือกิจกรรมควรเน้นการทำให้ KRAs และ KPIs เป็นจริง โดยกำหนดแผนงานหรือกิจกรรมที่ชัดเจนเพื่อบรรลุเป้าหมาย ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรมตาม KRAs: KRA 1: การส่งเสริมวินัยเชิงบวก - กิจกรรม: โครงการ “วินัยเชิงบวกผ่านกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์” ส่งเสริม			

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
			พฤติกรรมที่ดีของนักเรียนผ่านการจัดกิจกรรมทิมเวิร์ค การให้คำปรึกษา และกิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจ - เป้าหมาย: ลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียน KRA 2: การพัฒนาความเป็นเลิศทางการศึกษา - กิจกรรม: โครงการ “ตัวเสริมศักยภาพการเรียนรู้” จัดตัวเสริมให้นักเรียนในวิชาที่เป็นปัญหา เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา - เป้าหมาย: ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนดีขึ้น KRA 3: การสนับสนุนสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดี -กิจกรรม: โครงการ “ห้องเรียนสบายใจ” ปรับปรุงห้องเรียนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ เพิ่มกิจกรรมผ่อนคลายความเครียด เช่น โยคะหรือสมาธิ -เป้าหมาย: เพิ่มความสุขและความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียน 5. . Fa ขวนสรุป KRA และ KPI ร่วมกันในแต่ละด้านว่าครอบคลุมหรือยังปรับและเติมเต็มให้ครอบคลุมถึงวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ 6. Note Taker บันทึกประเด็นสำคัญ			

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
15.30 - 16.00 น.	สะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection)	เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานในช่วงแรก พัฒนาการกระบวนการ/แนวทางปฏิบัติใหม่ๆ และประเมินความพึงพอใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	1. Fa ให้สมาชิกทุกคน - แร่ผลการดำเนินงานหรือการสอน ในแต่ละช่วง - การสะท้อนปัญหาและแนวทางปรับปรุงร่วมกัน - การเสนอแนะแนวทางหรือวิธีการใหม่ๆ - การแบ่งปันเครื่องมือหรือเทคนิคที่ใช้ได้ผล โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) 2. Note Taker บันทึกประเด็นสำคัญ การสรุปผลการเรียนรู้ร่วมกัน	- แบบฟอร์มสะท้อนผล (Reflection Form): ใช้เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสะท้อนถึงประสบการณ์และสิ่งที่ได้เรียนรู้ - เครื่องมือการระดมความคิด (Brainstorming Tools) เช่น กระดานไวท์บอร์ดออนไลน์ (Miro, Jamboard) หรือโปรแกรมนำเสนอผลงานออนไลน์ (Google Slides)	- แบบสอบถามความพึงพอใจ: สำรวจความพึงพอใจต่อกิจกรรมและกระบวนการ PLC - การประเมินตนเองและเพื่อนร่วมงาน: แบบฟอร์มสำหรับให้ผู้เข้าร่วมประเมินการพัฒนาและผลการปฏิบัติงานของตนเองและผู้อื่น - ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน: การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นข้อมูลเพิ่มเติมที่สะท้อนความสำเร็จของการใช้วิธีการหรือเทคนิคที่ได้จากการสะท้อน	- Fa โยน คำถามและ ขวนสมาชิก สะท้อนผล (Reflection) - สมาชิกทุก คนร่วมกันสะท้อนผล (Reflection) - Note Taker สรุป และสะท้อนผล (Reflection)
16.00 - 16.30 น.	กระบวนการ CoP ผู้ปกครอง	เพื่อวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นและปรับปรุงกระบวนการร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	1. Fa ผู้ปกครองและครูร่วมกันสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาของนักเรียน และร่วมกันวางแผนการปรับปรุงพฤติกรรมและการเรียนรู้ในอนาคต - การนำเสนอข้อมูลการพัฒนาของนักเรียน การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการวางแผนการดำเนินการต่อในอนาคต - จัดทำแบบสอบถาม 2. Note Taker บันทึกประเด็นสำคัญ	- แบบสอบถามเพื่อดูความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและวินัยของนักเรียน - แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อประเมินผลลัพธ์ของวินัยเชิงบวกที่เกิดขึ้น	- การรวบรวมและวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามเพื่อดูความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและวินัยของนักเรียน - ใช้การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อประเมินผลลัพธ์ของวินัยเชิงบวกที่เกิดขึ้น	- Fa โยน คำถามและ ขวนสมาชิก กระบวนการ CROP ผู้ปกครอง - สมาชิกทุก คนร่วมกันกระบวนการ "CROP ผู้ปกครอง- Note Taker สรุป และกระบวนการ CROP ผู้ปกครอง แต่ละด้าน
15.30 - 16.00 น.	ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวก	เพื่อประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	การประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน	แบบประเมิน ผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	- การรวบรวมและวิเคราะห์ผลแบบประเมินการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
ระยะกลางน้ำ						
9.00-9.05-น.	กิจกรรม Check-in	เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มกระบวนการสามารถทำได้ตามขั้นตอน	1. Fa โยนคำถามง่าย ๆ ให้ผู้เข้าร่วมกระบวนการ เช่น "ถ้าอารมณ์วันนี้ของคุณเป็นสีหนึ่งสี คุณจะคิดว่ามันจะเป็นสีอะไร?" คำถามนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้สะท้อนอารมณ์ ความรู้สึก หรือสถานการณ์ของตัวเองในช่วงเวลานั้น เพื่อสร้างบรรยากาศเปิดกว้างและเป็นมิตรในการทำกิจกรรมร่วมกัน 2. แชร่ความรู้สึกบนโปรแกรม Mentimeter: ผู้เข้าร่วมกระบวนการใช้โทรศัพท์มือถือหรืออุปกรณ์อื่น ๆ เข้าสู่โปรแกรม Mentimeter (เป็นเครื่องมือออนไลน์ที่ใช้ในการโต้ตอบระหว่างผู้ดำเนินกิจกรรมและผู้เข้าร่วม) และพิมพ์คำตอบหรือความรู้สึกของตนลงในช่องที่กำหนด คำตอบเหล่านี้สามารถแสดงผลในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เข้าร่วมกระบวนการมีโอกาสเชื่อมต่อกันในระดับอารมณ์ สร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย และเตรียมตัวก่อนเข้าสู่เนื้อหาหลักของกระบวนการ	- นำเสนอด้วย โปรแกรม Mentimeter	- สังเกต พฤติกรรม และการตอบ คำถาม	- Fa โยน คำถาม - สมาชิกทุก คนร่วมกันสะท้อน ความรู้สึก
9.00-9.30-น.	กิจกรรมปรับกระบวนการฯและคู่มือการใช้รูปแบบฯ	เพื่อปรับกระบวนการฯและคู่มือการใช้รูปแบบฯ	1.ปรับกระบวนการฯ 2. คู่มือการใช้รูปแบบฯ	1.กระบวนการฯ 2. คู่มือการใช้รูปแบบฯ	- สังเกต พฤติกรรม และการตอบ คำถาม	- สมาชิกทุกคนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
9.30-12.00 น.	การนำไปปฏิบัติ - แต่งตั้งคณะทำงาน - ฝึกอบรมการใช้โปรแกรม Q-info - การรวบรวมข้อมูลนักเรียน - การประเมินผลข้อมูลที่รวบรวมได้ - การนำผลประเมินไปสู่การพัฒนาการเรียน	1. เพื่อจัดตั้งทีมงานในการขับเคลื่อนการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนและการใช้ระบบ Q-info 2. เพื่อให้คณะทำงานมีความเข้าใจและสามารถใช้งานระบบ Q-info 3. เพื่อใช้ข้อมูลนักเรียนในการปรับปรุงพฤติกรรมและการส่งเสริมวินัยเชิงบวก 4. เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมและการพัฒนาตัวนักเรียน	1. เปิดกิจกรรมการใช้โปรแกรม Q-info โดยผู้บริหาร/ครูที่รับผิดชอบ แต่งตั้งคณะทำงานหรือกลุ่มผู้รับผิดชอบในการใช้โปรแกรม Q-info ในการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของคณะทำงาน เช่น ผู้จัดการข้อมูล, ผู้วิเคราะห์ข้อมูล, ผู้ประเมินผล 2. การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในการใช้โปรแกรม Q-info สำหรับครูและคณะทำงาน การสาธิตวิธีการใช้งาน เช่น การลงทะเบียนนักเรียน การบันทึกข้อมูลพฤติกรรม การวิเคราะห์ข้อมูล 3. ให้ครูและผู้เกี่ยวข้องลองใช้โปรแกรม Q-info เพื่อบันทึกและรวบรวมข้อมูลนักเรียนในกลุ่มเป้าหมาย เช่น ข้อมูลพฤติกรรม การเข้าเรียน และผลการเรียน 4. ประเมินข้อมูลที่รวบรวมจากโปรแกรม Q-info โดยวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมและผลการเรียนของนักเรียน การแบ่งกลุ่มเพื่อหาวิธีการพัฒนานักเรียนจากข้อมูลที่ได้ เช่น การปรับแผนการเรียนรู้ส่วนบุคคล (Individualized Education Plan - IEP)	- เอกสารแต่งตั้งคณะทำงาน - คู่มือการใช้งาน Q-info, สไลด์ประกอบการสอนระบบ Q-info, แบบฟอร์มข้อมูลนักเรียน - ปากกาสำหรับลงนาม - รายงานการประเมินผลจากระบบ Q-info แผนการพัฒนาการเรียน	- ตรวจสอบรายชื่อคณะทำงานและการยอมรับหน้าที่ - การประเมินผ่านแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม - การตรวจสอบข้อมูลที่กรอกในระบบว่าครบถ้วนหรือไม่ - การตรวจสอบความถูกต้องของรายงาน และการประชุมสรุปผล - การติดตามผลการปรับพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล	- ผู้บริหารโรงเรียน - ครูผู้ควบคุมระบบ - ครูประจำชั้น - วิทยากรผู้เชี่ยวชาญระบบ Q-info

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
13.00-14.30 น.	แต่งตั้งคณะทำงานในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) - ประชุมเปิดตัวโครงการ - ปรับปรุงหลักสูตร - การจัดการเรียนรู้ - การวัดผล - การประเมินผลการเรียนรู้ - การประชุม PLC	1. ชี้แจงแนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวกทั้งระบบ 2. สร้างหลักสูตรที่สอดคล้องเน้นการพัฒนาวินัยเชิงบวก 3. สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก เลือกวิธีวัดผลที่เหมาะสม 4. ประเมินผลการเรียนรู้ที่ส่งเสริมวินัย 5. ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	1. การบรรยายแนวทางการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ 2. Fa แบ่งกลุ่มปรับปรุงแผนการสอน ตามระดับชั้น Workshop วิธีการสอนและเทคนิคการเรียนรู้ 3. การวางแผนวัดผลที่สะท้อนการพัฒนาวินัยเชิงบวก 4. ประเมินผลการสอนและการวัดผลจากกิจกรรมที่จัดทำ 5. Fa ชวนแบ่งกลุ่มย่อยแลกเปลี่ยนแนวคิด 6. Note Taker บันทึกประเด็นสำคัญ	- PowerPoint, - คู่มือการส่งเสริมวินัยตัวอย่างแผนการสอน - วิดีโอการสอนตัวอย่าง - แบบทดสอบตัวอย่าง - แบบประเมินการสอน - สรุปและเสนอแนวทางพัฒนา	- แบบสอบถามหลังการประชุม - การทบทวนเนื้อหาแผนการสอน - การประเมินโดยผู้บริหาร เพื่อน นักเรียน ผู้ปกครอง	- ผู้บริหาร - คณะครูทุกกลุ่มสาระ - ครูผู้สอน - Facilitator (Fa) และ Note Taker
14.30-15.30 น.	ศึกษาระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน	เพื่อให้การดำเนินงานสู่การปฏิบัติเกิดประสิทธิภาพสูงสุด	1. ศึกษาระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวินัยเชิงบวก รวมถึงกฎระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับมาตรฐานและแนวทางที่กำหนดไว้ 2. กำหนดแนวปฏิบัติที่เหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในโรงเรียน ทั้งในด้านการจัดกิจกรรม การส่งเสริมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของนักเรียน และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน 3. สร้างระบบติดตามและประเมินผล เพื่อวัดผลการดำเนินการว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะหรือผลการประเมิน 4. ให้คำปรึกษาและสนับสนุน โรงเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในการนำแนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวกไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน 5. พัฒนาแผนการอบรมและพัฒนา บุคลากร ให้มีความเข้าใจในแนวทางการส่งเสริมวินัยเชิงบวก เพื่อให้สามารถถ่ายทอดและดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	- คู่มือการส่งเสริมวินัย	- แบบทดสอบหลังการศึกษาระเบียบ ฯ	- ผู้บริหาร - ครู, - คณะทำงานโครงการ - ผู้ปกครอง

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
15.30-16.30 น.	กำหนดปฏิทินการสะท้อนผล (Reflection) การดำเนินงาน	1. ทบทวนการดำเนินงานตั้งแต่ ช่วงการวางแผน 2. ตรวจสอบความสำเร็จตามตัวชี้วัดของโครงการ 3. การสะท้อนผล (Reflection) การดำเนินงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 4. วางแนวทางการปรับปรุงโครงการในอนาคต	1. Fa ให้ผู้เข้าร่วมแบ่งปันประสบการณ์และความเห็น ในแต่ละขั้นตอน 2. Fa ให้ผู้เข้าร่วมนำเสนอข้อมูลเชิงสถิติเกี่ยวกับนักเรียนและการสะท้อนผล (Reflection) การดำเนินงาน 3. Fa สนทนาและการระดมความคิดเห็น (PLC) 4. Fa ชวนครูเสนอแนวทางการพัฒนาและการวางแผนต่อไป 5. Note Taker บันทึกประเด็นสำคัญ	- แผนผังการดำเนินงาน, โปสเตอร์สำหรับเขียนความคิดเห็น - ตารางเปรียบเทียบ KRA/KPI, ข้อมูลการสะท้อนผล (Reflection) การดำเนินงาน - บอร์ดเขียนแสดงความคิดเห็น, เครื่องมือออนไลน์ - แผนพัฒนาโครงการ, สไลด์นำเสนอ	- ประเมินการมีส่วนร่วมและข้อมูลที่ได้รับ - วัดความสำเร็จจากข้อมูล เชิงสถิติและคุณภาพ - การวัดผลจากการมีส่วนร่วมในการอภิปราย - ประเมินผลจากแผนการพัฒนาที่เสนอ	- ครู, - ผู้บริหาร - คณะทำงานโครงการ - ผู้รับผิดชอบในการวัดผล - ผู้ปกครอง - Facilitator (Fa) และ Note Taker
9.00-9.30-น.	Check list Act/Strategy การสะท้อนผล (Reflection) การดำเนินงาน	เพื่อทบทวนผลการ ดำเนินงานที่ผ่านมา และสะท้อนประสิทธิภาพการ ดำเนินงาน	1. Fa (Facilitator) โยนโจทย์ให้สมาชิก เพื่อระบุเป้าหมายในการทำกิจกรรมหลัก ว่า กิจกรรมเหล่านี้จะส่งผลต่อกลุ่มเป้าหมายใด (KRA) และตัวชี้วัดใด (KPI) ที่ใช้วัดความสำเร็จ 2. Fa (Facilitator) ให้สมาชิก สะท้อนผลการดำเนินการโครงการ/กิจกรรม ที่ได้ทำไปแล้ว ตั้งแต่ช่วงต้นน้ำ (การวางแผน) จนถึงปัจจุบัน และระบุว่าวินัยเชิงบวกใดที่ได้ดำเนินการแล้ว 3. สมาชิก นำโครงการ/กิจกรรมมาประเมิน น้ำหนักความสำคัญ โดยให้คะแนนจาก 1 ถึง 3 (3 = สำคัญมาก, 2 = สำคัญปานกลาง, 1 = สำคัญน้อย) พร้อมให้เหตุผลว่าทำไมกิจกรรมดังกล่าวจึงมีความสำคัญต่อเป้าหมาย 4. นำคะแนนที่ได้มารวมและจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมจากคะแนนสูงสุดไปจนถึงต่ำสุด 5. สรุปผลการจัดลำดับความสำคัญ ของกิจกรรม และวางแผนการดำเนินการต่อไปโดยเน้นกิจกรรมที่มีความสำคัญสูงสุดตามลำดับ	- เอกสารสรุปโครงการ/ กิจกรรมที่ดำเนินการไปแล้ว - φόρμสรุปผลการดำเนินการQuadrants Chart): - φόρμประเมินน้ำหนักความสำคัญของกิจกรรม (Weigh Form) - สไลด์แสดงภาพรวมของกิจกรรมต่าง ๆ - ตารางรวมคะแนนและจัดลำดับกิจกรรม - สรุปรายงานผลการจัดลำดับ - แผนดำเนินการต่อไป	- วัดจากความครบถ้วนของโครงการที่ถูกนำมาสะท้อนผล - การให้คะแนนโดยสมาชิกแต่ละคน - วิเคราะห์เหตุผลประกอบการให้คะแนน - วัดจากความถูกต้องของการรวมคะแนนและการจัดลำดับ - วัดผลจากการดำเนินการที่สอดคล้องกับเป้าหมายและตัวชี้วัด	- ครู, - ผู้บริหาร - คณะทำงานโครงการ - ผู้รับผิดชอบในการวัดผล - Facilitator (Fa) และ Note Taker

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
9.30-12.00 น.	การวิเคราะห์ (Red zone) โดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ Red Zone	เพื่อจัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของโครงการหรือกิจกรรมในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน	1. รวบรวมข้อมูลกิจกรรมทั้งหมด รวมกิจกรรมหรือโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วและที่ยังอยู่ในกระบวนการ 2.. Fa ขวนพุดคุย และร่วมกันจัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนวิเคราะห์แต่ละโครงการหรือกิจกรรมและจัดให้อยู่ใน Quadrant ที่เหมาะสม Quadrant 1: ขว-บน (สำคัญมาก - เร่งด่วนมาก) โครงการหรือกิจกรรมที่อยู่ในพื้นที่นี้: เป็นกิจกรรมที่มี - ความสำคัญสูงต่อการส่งเสริมวินัยเชิงบวก และต้องการเร่งดำเนินการในทันทีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายภายในภาคเรียน ลักษณะงานที่พบในพื้นที่นี้: ปัญหาที่ส่งผลต่อความประพฤติของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญและมีความจำเป็นต้องแก้ไขทันที โครงการที่ยังไม่บรรลุตัวชี้วัด (KPI) ที่กำหนดไว้ และมีผลต่อความสำเร็จของโครงการหลัก Quadrant 2: ข้าย-บน (สำคัญมาก - เร่งด่วนน้อย)โครงการหรือกิจกรรมที่อยู่ในพื้นที่นี้: เป็นกิจกรรมที่มี - ความสำคัญแต่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการในทันที อาจสามารถวางแผนและดำเนินการในระยะต่อไปลักษณะงานที่พบในพื้นที่นี้: กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างวัฒนธรรมและความยั่งยืนในระยะยาว การพัฒนาความสามารถของนักเรียนในระยะยาว แต่ไม่เร่งด่วนในขณะนี้ Quadrant 3: ข้าย-ล่าง (สำคัญน้อย - เร่งด่วนน้อย)	- การวิเคราะห์ (Red zone) โดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ Red Zone	- สังเกต พฤติกรรม - พิจารณา สารระที่เขียนลงในกรวิเคราะห์ (Red zone) โดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ Red Zone	- Fa โยน คำถาม - สมาชิกทุกคนนำ Act ที่ได้ดำเนินการ ไว้มาวางบนเครื่องมือในการวิเคราะห์ Red Zone และช่วยกันสะท้อนผล การ ดำเนินงานที่ ผ่านมา - Note Taker จด บันทึก/สรุปและนำเสนอ ประเด็น ภาพรวม

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
			- โครงการหรือกิจกรรมที่อยู่ในพื้นที่นี้: กิจกรรมที่ไม่สำคัญและไม่เร่งด่วน ควรพิจารณาลดหรือเลื่อนการดำเนินการออกไป ลักษณะงานที่พบในพื้นที่นี้: งานที่ส่งผลกระทบน้อยต่อนักเรียนและไม่เร่งด่วนต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ Quadrant 4: ขวา-ล่าง (สำคัญน้อย - เร่งด่วนมาก) - โครงการหรือกิจกรรมที่อยู่ในพื้นที่นี้: กิจกรรมที่มีความเร่งด่วนแต่ไม่ได้มีความสำคัญสูงมาก ควรพิจารณาดำเนินการให้เสร็จแต่ไม่จำเป็นต้องลงทุนทรัพยากรมาก ลักษณะงานที่พบในพื้นที่นี้: งานที่เร่งด่วนเพราะเป็นขั้นตอนที่จำเป็นต่อกระบวนการ แต่ไม่ได้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงหรือความสำเร็จของโครงการหลัก 3. Fa ขวนพุดคุย และร่วมกันกำหนดการดำเนินการสำหรับกิจกรรมในแต่ละ Quadrant: สำหรับกิจกรรมที่อยู่ใน Quadrant 1 (Red Zone): ต้องเร่งรัดการดำเนินการและจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอ สำหรับ Quadrant อื่นๆ: ดำเนินการตามความเหมาะสม และวางแผนจัดลำดับต่อไป 4. Fa ขวนพุดคุย และร่วมกันกำหนดการติดตามผลการดำเนินงานตามลำดับที่จัดไว้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในระยะเวลาที่กำหนด 5. Note Taker จด บันทึก/สรุปและนำเสนอ ประเด็น ภาพรวม			

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
13.00-16.30 น.	การทบทวนผล การดำเนินงาน	1. เพื่อให้ผู้รับผิดชอบโครงการ/ กิจกรรมนำเสนอผลการ ดำเนินงานที่ได้ทำมาและแบ่งปัน ข้อมูลให้ทีม 2. เพื่อให้ทีมสมาชิกแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์สิ่งที่ทำสำเร็จ และไม่สำเร็จในโครงการ เพื่อ วิเคราะห์สาเหตุของความไม่ สำเร็จในโครงการ โดยใช้ข้อมูล จากการวิเคราะห์ความซับซ้อน และปัจจัยอื่นๆร่วมด้วย 3. เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา โครงการ และปรับปรุงการ ดำเนินงานในอนาคต 4. เพื่อสรุปผลการประชุมและ ชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงานต่อไป	1. นำเสนอข้อมูลผลการดำเนินงาน ในรูปแบบของสไลด์หรือเอกสาร สรุปผลลัพธ์ที่สำเร็จและที่ยังไม่ สำเร็จ สมาชิกทีมแสดงความคิดเห็นอย่าง อิสระ แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น เกี่ยวกับสิ่งที่ทำสำเร็จ/ไม่สำเร็จ และเสนอแนะแนวทางแก้ไข 2. Fa ขวนพุดคุย และร่วมกัน วิเคราะห์ปัญหาที่พบในโครงการ พร้อมกับการใช้ข้อมูลการวิเคราะห์ ความซับซ้อนช่วยในการตัดสินใจ 3. Fa ขวนพุดคุย และร่วมกัน รวบรวมข้อมูลจากการวิเคราะห์ และทำการสรุปแนวทางการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงกำหนด แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน 4. Fa ขวนพุดคุย และร่วมกันหา แนวทางและขั้นตอนถัดไป พร้อมทั้ง ให้คำแนะนำในการปรับปรุงงาน 5. Note Taker จด บันทึก/สรุป และนำเสนอ ประเด็น ภาพรวม	- เอกสารวัตถุประสงค์และ เป้าหมายของการประชุม - สไลด์นำเสนอ ข้อมูลสถิติ การดำเนินงาน แบบสอบถาม และผลการประเมินที่ เกี่ยวข้อง - กระดานบันทึกข้อคิดเห็น หรือเครื่องมือดิจิทัลในการ รวบรวมความคิดเห็นของ สมาชิก - เอกสารข้อมูลการวิเคราะห์ ปัญหา โมเดลการวิเคราะห์ ความซับซ้อน - แผนงานใหม่ แผนการ ดำเนินงานที่ปรับปรุงแล้ว และแนวทางการปฏิบัติตาม ขั้นตอน - เอกสารสรุปผลการประชุม และขั้นตอนปฏิบัติถัดไป	- สรุปเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้ ทีมเข้าใจตรงกัน - คะแนนหรือผลการ ประเมินผลจากตัวชี้วัด และ เอกสารสรุปที่ชัดเจน - รวบรวมความคิดเห็นที่ได้ จากการอภิปราย และบันทึก ไว้เพื่อการทบทวนภายหลัง - ผลการวิเคราะห์ปัญหาและ อุปสรรคที่ชัดเจน บันทึก ข้อสรุปเพื่อนำไปปรับใช้ใน ครั้งถัดไป - วัดจากแผนงานใหม่ที่ เกิดขึ้น และการปฏิบัติตาม แนวทางที่ตกลงร่วมกัน - วัดผลจากความชัดเจนของ แนวทาง และความพึงพอใจ ของผู้เข้าร่วมประชุม	- ผู้บริหาร - ครู, - คณะทำงานโครงการ - Facilitator (Fa) และ Note Taker

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
08.00-16.30 น.	การนำโครงการ/กิจกรรมที่ปรับไปปฏิบัติ	เพื่อนำโครงการ/กิจกรรมที่ปรับไปปฏิบัติ	1. Fa ขวนพุดคุย เพื่อนำโครงการ/กิจกรรมที่ปรับไปปฏิบัติ 2. ผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง นักเรียน นำโครงการ/กิจกรรมที่ปรับไปปฏิบัติ 3. Note Taker จด บันทึก/สรุปและนำเสนอ ประเด็น ภาพรวม	ผลการนำโครงการ/กิจกรรมที่ปรับไปปฏิบัติ	- ประเมินจากนำโครงการ/กิจกรรมที่ปรับไปปฏิบัติ	- ผู้บริหาร - ครู, - คณะทำงานโครงการ - Facilitator (Fa) และ Note Taker
13.00-14.30 น.	ประเมินความสามารถของทีม	1. เพื่อให้ทีมระบุปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จและล้มเหลวในการส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน 2. เพื่อประเมินความสามารถของทีมในการทำงานร่วมกัน ปรับตัว และวางแผนดำเนินงานส่งเสริมวินัยเชิงบวกได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3. เพื่อสรุปผลการประเมินและวางแผนทางการปรับปรุงแผนงานและกลไกการทำงานให้ดีขึ้น	1. Fa ขวนพุดคุย และแบ่งกลุ่มย่อย ระดมสมองวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้ การดำเนินงานสำเร็จหรือล้มเหลวใช้แบบฟอร์มประเมินความสามารถของทีม 2. ผู้บริหารสรุปผลการประเมินวางแผนทางการปรับปรุงแผนงานและองค์ประกอบของทีม 3. Note Taker จด บันทึก/สรุปและนำเสนอ ประเด็น ภาพรวม	- กระดาษฟลิปชาร์ต ปากกา เมจิก และแผ่นบันทึกความคิดเห็นของกลุ่ม - แบบฟอร์ม ประเมินศักยภาพทีม - เอกสารสรุปผลการประเมิน และแผนงานที่ปรับปรุง	- ประเมินจากปัจจัยที่รวบรวมได้ วิเคราะห์ความครอบคลุมและความสัมพันธ์กับการดำเนินงานจริง - ประเมินจากผลลัพธ์ที่ได้จากแบบฟอร์มประเมิน วัดทักษะการทำงานร่วมกันและความสามารถในการปรับตัว - ประเมินจากความชัดเจนของแผนงานที่ปรับปรุงและการตอบรับของทีมต่อข้อเสนอแนะ	- ผู้บริหาร - ครู, - คณะทำงานโครงการ - Facilitator (Fa) และ Note Taker
14.30-15.30 น.	ปรับแผนงานการดำเนินงาน/ระหว่างทาง	1. เพื่อให้ทีมพิจารณาปัจจัยที่ต้องปรับแก้หรือปรับปรุงในการดำเนินงานส่งเสริมวินัยเชิงบวกนักเรียน 2. เพื่อวางแผนปรับปรุงหรือเพิ่มเติมกิจกรรมและโครงการที่ยังไม่สมบูรณ์หรือยังไม่ดำเนินการ เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ 3. เพื่อให้ทีมร่วมกับตรวจสอบและทบทวนแผนงานที่ได้มีการปรับปรุงเพื่อความเข้าใจตรงกันและความสมบูรณ์ของแผนงาน	1. Fa ขวนพุดคุย และแบ่งกลุ่มย่อย เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ต้องปรับแก้ในกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ 2. ผู้เข้าร่วม ช่วยกันระดมความคิดในทีมเพื่อออกแบบกิจกรรมใหม่หรือปรับปรุงกิจกรรมที่มีอยู่ 3. ผู้เข้าร่วมการนำเสนอแผนงานที่ปรับปรุงแล้วจากแต่ละกลุ่ม พร้อมรับข้อเสนอแนะจากสมาชิกคนอื่นๆ	- กระดาษฟลิปชาร์ต แผ่นบันทึกความคิดเห็นของกลุ่ม - กระดาษแผนงาน - สไลด์นำเสนอแผนงานที่ปรับปรุงแล้ว หรือเอกสารแผนงานฉบับแก้ไข	- ประเมินจากความครอบคลุมและความแม่นยำของปัจจัยที่ถูกระบุ - ประเมินจากการสร้างแผนงานที่ชัดเจนและมีขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นไปได้ - ประเมินจากความชัดเจนและความเป็นไปได้ของแผนงานที่เสนอ และการตอบสนองต่อข้อเสนอแนะ	- ผู้บริหาร - ครู, - คณะทำงานโครงการ - Facilitator (Fa) และ Note Taker

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
15.30-16.30 น.	สรุปผลการเรียนรู้ร่วมกัน สะท้อนผล (Reflection)	1. เพื่อสรุปผลการเรียนรู้ร่วมกัน และสะท้อนผลผ่านมุมมองและ ความรู้สึกของผู้บริหารและคณะ ครู 2. เพื่อกำหนด Timeline สำหรับ การควบคุมและประเมินการ ดำเนินงานในระยะถัดไป	1. Fa โยนคำถามเพื่อให้สมาชิกสะท้อนผล การเรียนรู้ Fa (Facilitator) จะเริ่ม กิจกรรมโดยการถามคำถามเพื่อให้สมาชิก ในทีมได้สะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection) ในประเด็นสำคัญ ดังนี้: - ประเด็นที่ 1: อะไรคือสิ่งที่ทำให้คุณรู้สึก พอใจหรือไม่พอใจในกระบวนการนี้? - ประเด็นที่ 2: มีสิ่งใดที่คุณค้นพบว่ามี ความสำคัญหรือมีคุณค่าในการทำงานใน กระบวนการนี้? 2. สมาชิกทุกคนร่วมกันสะท้อนความ คิดเห็น หลังจาก Fa โยนคำถาม สมาชิก แต่ละคนจะมีโอกาสสะท้อนผลการเรียนรู้ และแสดงความคิดเห็นจากประสบการณ์ ของตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องเป็นตามลำดับ ใด ๆ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิด อย่างเป็นอิสระ 3. Fa ขวนสมาชิกกำหนด Timeline สำหรับช่วงการควบคุมและประเมิน หลังจากการสะท้อนผลการเรียนรู้ Fa จะ ชวนสมาชิกในการกำหนดแผนการ ดำเนินงานและ Timeline สำหรับช่วง ปลายน้ำ (ช่วงการควบคุมและประเมิน)	- แบบ สะท้อนผล การเรียนรู้ (AAR)	- สังเกต พฤติกรรม - การสะท้อนผล การเรียนรู้ AAR	- สมาชิกทุกคนร่วมกัน สะท้อนผล การเรียนรู้ - Facilitator (Fa) และ Note Taker

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
			- กำหนดขั้นตอนหลักที่ต้องดำเนินการในช่วงปลายน้ำ - ระบุทรัพยากรที่ต้องใช้ และความรับผิดชอบของแต่ละคน 4. สมาชิกทุกคนร่วมกันกำหนด Timeline สมาชิกแต่ละคนจะร่วมกันเสนอแนวคิดและช่วยกันกำหนด Timeline ที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินการในระยะปลายน้ำ - ต้องตรวจสอบความสอดคล้องของแผนงานกับเป้าหมายหลัก - ต้องมีการแบ่งหน้าที่และช่วงเวลาชัดเจน 5. Note Taker นำเสนอ Timeline เพื่อให้เข้าใจตรงกัน หลังจากสมาชิกตกลง Timeline กันเรียบร้อยแล้ว Note Taker จะนำเสนอสรุป Timeline ที่กำหนดไว้เพื่อให้ทุกคนมีความเข้าใจตรงกัน และสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้			
15.30 - 16.00 น.	ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวก	เพื่อประเมิน ผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	การประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ของนักเรียน โดย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน	แบบประเมิน ผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	- การรวบรวมและวิเคราะห์ผลแบบ ประเมินการส่งเสริม วินัยเชิงบวก	ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และ นักเรียน

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
ระยะปลายน้ำ						
9.00-9.30-น.	กิจกรรมปรับกระบวนการ และคู่มือการใช้รูปแบบ ฯ	เพื่อปรับกระบวนการฯ และคู่มือการใช้รูปแบบฯ	1.ปรับกระบวนการฯ 2. คู่มือการใช้รูปแบบฯ	1.กระบวนการฯ 2. คู่มือการใช้รูปแบบฯ	- สังเกต พฤติกรรม และการ ตอบ คำถาม	- สมาชิกทุกคนร่วมกัน แสดงความคิดเห็น
9.00-9.20 น.	Check in	1. เพื่อเตรียมความพร้อมก่อน เริ่ม กระบวนการ 2. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรมได้สะท้อนความรู้สึกและ แบ่งปันความคิดเห็นเกี่ยวกับ ประสบการณ์ในการเรียนรู้ร่วมกัน 3. เพื่อใช้เครื่องมือดิจิทัลในการ เก็บและนำเสนอข้อมูลแบบ เรียลไทม์เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ของผู้เข้าร่วม	1. Fa โยนคำถามเพื่อให้สมาชิกสะท้อน ความรู้สึก Fa (Facilitator) จะเริ่ม กิจกรรมด้วยการถามคำถามเพื่อให้ สมาชิกได้สะท้อนความรู้สึกในขณะนั้น โดยคำถาม อาจประกอบไปด้วย:"อะไร คือสิ่งที่คุณประทับใจจากการทำงาน ร่วมกัน?" หรือ "มีความท้าทายอะไรที่ คุณเผชิญในวันนี้?" 2. ผู้เข้าร่วมกระบวนการแชร์ความรู้สึก ผ่าน Mentimeter ผู้เข้าร่วมทุกคนจะได้รับลิงก์หรือโค้ด สำหรับเข้าร่วมผ่านโปรแกรม Mentimeter 3. เมื่อทุกคนแชร์ความรู้สึกแล้ว Fa จะ เปิดการอภิปรายโดยการดูผลลัพธ์ที่ ปรากฏบน Mentimeter Fa ชวน สมาชิกอภิปรายความรู้สึกที่แสดงบน หน้าจอ ว่ามีคำตอบใดที่น่าสนใจหรือ สะท้อนให้เห็นถึงประสบการณ์ของทีม โดยรวม 4. Fa สรุปการสะท้อนความรู้สึกจาก คำตอบและการอภิปราย โดยเน้นถึง ข้อคิดสำคัญและความรู้สึกที่ปรากฏ เด่นชัดในทีม	- นำเสนอ ด้วย โปรแกรม Mentimeter	- สังเกต พฤติกรรม และ การตอบคำถาม - การสะท้อนผล การเรียนรู้ AAR	- สมาชิกทุก คนร่วมกัน สะท้อน ความรู้สึก - Facilitator (Fa) และ Note Taker

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
9.20-10.00 น.	การทบทวนกิจกรรม	1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมแชร์ความรู้สึกและประสบการณ์จากการดำเนินโครงการส่งเสริมวินัยเชิงบวก 2. เพื่อสะท้อนผลการดำเนินโครงการตามแผนที่ได้กำหนดไว้ 3. เพื่อระบุปัญหาและความท้าทายที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินโครงการ 4. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินโครงการในระยะถัดไป 5. เพื่อสรุปการอภิปรายและแนวทางพัฒนาต่อไป	1. Fa ชวนคุยว่า ตั้งแต่ช่วง ต้นน้ำ มาจนถึงปลายน้ำ เราได้ดำเนินการอะไรไปบ้าง? ใช้โปรแกรม Mentimeter ให้ผู้เข้าร่วมแชร์ความรู้สึก และอภิปรายผลรวมที่ได้ 2. Fa แบ่งการอภิปรายเป็นช่วงตาม Timeline ว่าโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ได้วางแผน เพื่อทบทวนการทำงานและให้เห็นภาพตรงกัน ว่าที่ผ่านมาเราได้ดำเนินการ อะไรไปบ้าง 3. Fa ชวนสมาชิกช่วยกันระบุปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไข 4. Fa ชวนพูดคุย และแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อเสนอแนวทางพัฒนาและปรับปรุงโครงการ Fa สรุป ข้อคิดเห็นและนำเสนอสรุปจากทุกกลุ่ม 5. Note Taker นำเสนอ ภาพรวม และให้สมาชิกทุกคน เช็คว่า Act ที่ได้ดำเนินการไป ทั้งหมดครบถ้วนหรือยัง	- Mentimeter แสดง Word Cloud หรือกราฟแสดงข้อมูล - แผน Timeline โครงการ กระดานสำหรับบันทึก - แผ่นกระดานบันทึกปัญหาและแนวทางแก้ไข - กระดาษหรือบอร์ดเพื่อบันทึกแนวคิด - PowerPoint หรือเอกสารสรุป	- การตอบกลับใน Mentimeter และการแสดงความคิดเห็น - ความสมบูรณ์ของการดำเนินการตามแผนที่ได้จากการอภิปราย - ข้อเสนอที่ได้จากแต่ละกลุ่ม - ความเข้าใจและข้อสรุปจากที่ประชุม	- สมาชิกทุกคนร่วมแชร์ประสบการณ์ - Fa นำการอภิปรายและสมาชิกให้ข้อมูล - สมาชิกทุกคนร่วมวิเคราะห์ปัญหา - สมาชิกแบ่งกลุ่มทำงาน Fa สรุปและปิดประชุม - Note Taker
08.00-16.30 น.	การนำแผนที่ปรับไปปฏิบัติ และสังเกตอย่างต่อเนื่อง	เพื่อการนำแผนที่ปรับไปปฏิบัติ และสังเกตอย่างต่อเนื่อง	1. Fa ชวนพูดคุย เพื่อการนำแผนที่ปรับไปปฏิบัติ และสังเกตอย่างต่อเนื่อง 2. ผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง นักเรียน การนำแผนที่ปรับไปปฏิบัติ และสังเกตอย่างต่อเนื่อง 3. Note Taker จด บันทึก/สรุปและนำเสนอประเด็น ภาพรวม	ผลการนำแผนที่ปรับไปปฏิบัติ และสังเกตอย่างต่อเนื่อง	- ประเมินจากการนำแผนที่ปรับไปปฏิบัติ และสังเกตอย่างต่อเนื่อง	- ผู้บริหาร - ครู, - คณะทำงานโครงการ - Facilitator (Fa) และ Note Taker

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
10.00-12.00 น.	สะท้อนผลการดำเนินงาน	- เพื่อให้สมาชิกนำเสนอสรุปผลลัพธ์ของแต่ละ Act พร้อมอธิบายผลที่เกิดขึ้นและเชื่อมโยงกับกลยุทธ์ที่ใช้ - เพื่อให้สมาชิกนำเสนอสรุปผลลัพธ์ของแต่ละ Act พร้อมอธิบายผลที่เกิดขึ้นและเชื่อมโยงกับกลยุทธ์ที่ใช้ - เพื่อรวบรวมและสรุปผลการดำเนินงานจากการสะท้อนและนำเสนอของสมาชิก	- สมาชิกนำเสนอโครงการ/กิจกรรมที่รับผิดชอบ โดยอธิบายผ่านกราฟ ตาราง หรือสรุปเชิงคุณภาพ ผลลัพธ์ ที่เกิดขึ้นและผลกระทบต่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ - Note Taker นำเสนอภาพรวมของผลลัพธ์ทั้งหมด สรุปข้อมูลสำคัญในเชิงกราฟหรือแผนภูมิ - สมาชิกทุกคนร่วมกันอภิปรายผลและแนวทางพัฒนาในอนาคต - Fa สรุปข้อเสนอแนะและผลการวิเคราะห์จากการอภิปราย พร้อมกำหนดขั้นตอนถัดไป	- PowerPoint, เอกสารสรุปผลลัพธ์, กราฟ, ตาราง หรือสื่อภาพ - บอร์ดเขียนความคิดเห็นหรือการรวบรวมคำตอบแบบสดผ่านเครื่องมือออนไลน์กระดานสำหรับบันทึก	- ประเมินจากความชัดเจนในการเชื่อมโยงผลลัพธ์กับการพัฒนาการนำเสนอและการอภิปรายร่วมกัน - ประเมินจากการมีส่วนร่วมและแนวคิดใหม่ๆ ที่เสนอ	- สมาชิกทุกคนในทีม - Facilitator (Fa) และ Note Taker
13.00-14.00 น.	การวิเคราะห์ช่องว่าง (Gap)	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมแบ่งปันผลการดำเนินงานตาม KRA ที่กำหนดและเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ - เพื่อระบุช่องว่างระหว่างผลลัพธ์ปัจจุบันกับเป้าหมายที่ต้องการตามแต่ละ KRA - เพื่อให้ผู้เข้าร่วมทบทวนกระบวนการและพิจารณา - ปรับเปลี่ยนในการดำเนินงานเพื่อสรุปผลการวิเคราะห์และแนวทางปรับปรุงการพัฒนา - เพื่อสรุปผลการวิเคราะห์และแนวทางปรับปรุงการพัฒนา	- Fa ชวนพูดคุย สมาชิก แต่ละคน แบ่งปันผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินงานของตน และสะท้อนปัญหาหรือความท้าทายที่พบ - สมาชิกช่วยกันวิเคราะห์ผลลัพธ์โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ในแต่ละ KRA และระบุช่องว่างที่เกิดขึ้น - Fa ชวนสมาชิกวิเคราะห์ว่าช่องว่างเหล่านั้นเกิดจากปัจจัยใดบ้าง และเสนอวิธีการปรับปรุงกลยุทธ์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบสองวงจร - Fa ชวนสมาชิกวิเคราะห์ว่าช่องว่างเหล่านั้นเกิดจากปัจจัยใดบ้าง และเสนอวิธีการปรับปรุงกลยุทธ์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบสองวงจร - Fa สรุปข้อเสนอแนะและแนวทางที่ได้จากการวิเคราะห์ช่องว่าง - Note Taker บันทึกผลสรุป	- เอกสาร KRA, กราฟ, ตาราง เปรียบเทียบ - กระดานสำหรับบันทึกข้อเสนอและการปรับปรุง - เอกสารสรุปผลและแนวทางการปรับปรุง	- เปรียบเทียบระหว่างผลที่ได้และเป้าหมายที่ตั้งไว้ในแต่ละ KRA - การมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางการปรับปรุงและการปรับการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ - ประเมินจากความชัดเจนของแนวทางปรับปรุงที่สรุปได้	- สมาชิกแต่ละคนร่วมวิเคราะห์สะท้อนผลของตนเอง - Facilitator (Fa) และ Note Taker

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
14.00-15.00 น.	การปรับแผนการดำเนินงาน	1. เพื่อประเมินว่าจุดใดที่มีความก้าวหน้า และจุดใดที่ต้องให้ความสำคัญมากขึ้นตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด 2. เพื่อระบุจุดที่ยังต้องพัฒนาเพิ่มเติมหรือให้ความสำคัญมากขึ้นในการดำเนินงานปีถัดไป	1. Fa ขวนสมาชิกทุกคนทบทวนวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ตั้งแต่ต้น และเปรียบเทียบกับความก้าวหน้าที่เกิดขึ้น โดยแต่ละเป้าหมายจะถูกตรวจสอบเพื่อดูว่ามีจุดใดที่ก้าวหน้าไปได้ดี และจุดใดที่ยังต้องการการพัฒนาเพิ่มเติม เพื่อให้เห็นภาพรวมของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น 2. Fa ขวนพูดคุย และแบ่งเป็นกลุ่มเล็ก เพื่อวิเคราะห์จุดที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม โดยเน้นไปที่จุดในวิสัยทัศน์ที่ยังไม่บรรลุผลเต็มที่ หลังจากนั้นแต่ละกลุ่มจะเสนอแนวทางการพัฒนาเพื่อให้เกิดการปรับปรุงในปีถัดไป 3. ผลจากการวิเคราะห์จะถูกสรุปและนำมาใช้ในการปรับแผนการดำเนินงานในปีถัดไป โดยจะใช้ข้อมูลที่ได้จากการอภิปรายของกลุ่ม และการสะท้อนผลเพื่อสร้างแผนที่ชัดเจนและตอบใจทยเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ 4. Note Taker บันทึกผลสรุป	- เอกสารวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ตั้งแต่ต้น, ตารางเปรียบเทียบความก้าวหน้า - กระดาษฟลิปชาร์ตหรือบอร์ดสำหรับบันทึกความคิดเห็น - เอกสารสรุปวิสัยทัศน์, บอร์ดบันทึกแนวทางการปรับแผน	- เปรียบเทียบความก้าวหน้าของแต่ละเป้าหมายกับวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ - การระบุชัดเจนถึงจุดที่ควรพัฒนาในแต่ละเป้าหมาย - การสรุปแนวทางการปรับปรุงที่ชัดเจนและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์	- สมาชิกทุกคนร่วมสะท้อนผลลัพธ์และเสนอความคิดเห็น ร่วมกันเพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุง - Facilitator (Fa) และ Note Taker

เวลา	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	สื่อ/ชิ้นงาน	การวัด ประเมินผล	บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง
15.00-16.30 น.	การสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection)	1. เพื่อให้สมาชิกสะท้อนผลลัพธ์ในแต่ละช่วงของกระบวนการ ตั้งแต่เริ่มต้น (ต้นน้ำ) การดำเนินงาน (กลางน้ำ) และสรุปผล (ปลายน้ำ) 2. เพื่อสะท้อนความพึงพอใจและการเรียนรู้ร่วมกันของทีม ว่ามีการสนับสนุนและทำงานร่วมกัน 3. เพื่อสร้างข้อคิดและแนวทางการปรับปรุงกระบวนการหรือการทำงานร่วมกันในอนาคต 4. เพื่อสรุปผลการสะท้อนและข้อเสนอแนะจากการสะท้อนผลการเรียนรู้	1. Fa ชวนสมาชิกแต่ละคนสะท้อนผล ในแต่ละช่วงโดยการเล่าเรื่องราว หรือเขียนลงบนกระดาษแผ่นใหญ่ 2. ใช้เครื่องมือ Mentimeter หรือการโหวตเพื่อแสดงระดับความพึงพอใจ จากนั้นให้สมาชิกอธิบายเพิ่มเติมถึงประสบการณ์และการทำงานร่วมกัน 3. Fa ชวนสมาชิกร่วมกันเสนอแนวทางหรือข้อคิดในการพัฒนากระบวนการในอนาคต ผ่านการทำงานกลุ่มย่อยหรือใช้บอร์ดสำหรับบันทึกข้อเสนอ 4. Fa สรุปข้อคิดเห็นสำคัญและแนวทางปรับปรุงที่ได้จากการสะท้อนร่วมกัน พร้อมกับขอบคุณสมาชิกที่ร่วมกันสะท้อน 5. Note Taker บันทึกผลสรุป	- กระดาษแผ่นใหญ่, ปากกา - หากลีส, Mentimeter (หากใช้การสะท้อนออนไลน์) - กระดาษฟลิปชาร์ต, ปากกา - กระดานหรือบอร์ดออนไลน์ - เอกสารสรุปผลการสะท้อนผล, กราฟสรุปผลการโหวต	- การสะท้อนความคิดเห็นและประสบการณ์ในแต่ละช่วง โดยวัดจากการแบ่งปันที่ครอบคลุมทั้ง 3 ช่วง - การสะท้อนความคิดเห็นเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความพึงพอใจและการทำงานร่วมกัน - การประเมินจากความชัดเจนของข้อสรุปและความเข้าใจของทุกฝ่าย	- สมาชิกทุกคนร่วมสะท้อนผลจากประสบการณ์ของตนเอง ร่วมสะท้อนและอภิปรายร่วมกัน - Facilitator (Fa) และ Note Taker
15.30 - 16.00 น.	ประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวก	เพื่อประเมิน ผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	การประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน โดย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน	แบบประเมิน ผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	- การรวบรวมและวิเคราะห์ผลแบบประเมินการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย



เอกสารตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ
เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

(ภาษาไทย)

รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัย
เชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา

(ภาษาอังกฤษ)

The Model of Whole School Approach to
Promote the Positive Discipline of Students in
Educational Opportunity Extension School

ชื่อนิสิต

รหัสประจำตัว

ปริญญา

สาขาวิชา

ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ปีการศึกษา

นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย
65030927

การศึกษาดุษฎีบัณฑิต

การบริหารการศึกษา

ศ.ดร.ปกรณ์ ประจันบาน

ผศ.ดร.อนุชา กอนพวง

ผศ.ดร.ทวีศักดิ์ สว่างเมฆ

พ.ศ. 2566



แบบประเมินความสอดคล้องของตัวชี้วัดกับพฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบ
วินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้ มุ่งตรวจสอบความสอดคล้องตัวบ่งชี้กับพฤติกรรมบ่งชี้ของวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พร้อมทั้งตรวจสอบความตรง และครอบคลุมด้านเนื้อหาของแบบประเมิน (Content Validity)

2. แบบประเมินฉบับนี้ มุ่งศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้วินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 6 ตอน

ตอนที่ 1 ศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)

ตอนที่ 2 ศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (Providing warmth and Providing structure)

ตอนที่ 3 ศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก (Understanding how children think and feel)

ตอนที่ 4 ศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการแก้ปัญหา (Problem solving)

ตอนที่ 5 ศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline)

ตอนที่ 6 ศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)

3. ขอความกรุณาผู้เชี่ยวชาญพิจารณาคำจำกัดความของตัวบ่งชี้ และพฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แล้วทำการประเมินความสอดคล้องของตัวบ่งชี้ กับพฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยใส่เครื่องหมาย ☐ ลงในช่องความสอดคล้อง รวมถึงชี้แนะแนวทางในการปรับปรุง และแก้ไขลงในช่องข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่ามีความสอดคล้องกันระหว่างตัวบ่งชี้ กับ พฤติกรรมบ่งชี้
- 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกันระหว่างตัวบ่งชี้ กับ พฤติกรรมบ่งชี้
- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องกันระหว่างตัวบ่งชี้ กับ พฤติกรรมบ่งชี้

3. ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยเขียนความคิดเห็นเพิ่มเติมด้านท้ายข้อความนั้น ๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

หลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร



ตอนที่ 1 ศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)

โดยประเมินความสามารถและพฤติกรรมของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ออกเป็น 3 ส่วน:

- 1) สำหรับผู้บริหารประเมินครู
- 2) สำหรับครูประเมินนักเรียน
- 3) สำหรับนักเรียนประเมินตนเอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การระบุเป้าหมายระยะยาว หมายถึง การสร้างทักษะและพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองของเด็กในระยะยาว เป็นการมองเห็นอนาคตที่เราต้องการให้เด็กพัฒนาไปถึง ซึ่งเป็นการมากกว่าการแก้ปัญหาพฤติกรรมเฉพาะหน้า โดยการตั้งเป้าหมายที่เน้นการเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยไม่ใช้การลงโทษที่รุนแรง แต่เน้นการให้คำแนะนำและเสริมแรงในเชิงบวก เพื่อให้เด็กเข้าใจและปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง โดยมีตัวบ่งชี้ จำนวน 34 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. นักเรียนมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น หมายถึง นักเรียนมีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความสามารถในการทำให้สังคมรอบตัวดีขึ้นด้วยการแบ่งปัน การช่วยเหลือ และการแสดงออกถึงความเมตตาโดยไม่มีเงื่อนไข
2. นักเรียนเป็นผู้รอบคอบ หมายถึง นักเรียนมีความสามารถในการพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนก่อนที่จะตัดสินใจ หรือกระทำการใด ๆ เพื่อลดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น
3. นักเรียนเป็นคนสุภาพ หมายถึง นักเรียนมีการแสดงออกด้วยท่าทีและคำพูดที่สุภาพ อ่อนน้อมต่อผู้อื่น ไม่ใช่คำหยาบคายหรือแสดงพฤติกรรมที่หยาบกระด้าง
4. นักเรียนเป็นคนที่มีซื่อสัตย์และไว้วางใจได้ หมายถึง นักเรียนมีความซื่อสัตย์ในคำพูดและการกระทำ ไม่มีการโกหก หลอกลวง หรือบิดเบือนความจริง รักษาสัญญาและความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ได้รับมอบหมาย
5. นักเรียนเป็นคนที่มีตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด หมายถึง นักเรียนสามารถตัดสินใจโดยอาศัยเหตุผลและการพิจารณาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ได้ทางเลือกที่ดีที่สุด โดยคิดถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นและประโยชน์ที่ได้รับจากการตัดสินใจนั้น
6. นักเรียนเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง หมายถึง นักเรียนสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดี และใช้การสื่อสารอย่างสันติแทนการใช้ความรุนแรงทั้งทางคำพูดและการกระทำ ไม่ยอมรับการกระทำที่เป็นการทำร้ายผู้อื่น
7. นักเรียนเป็นคนที่มีคourage หมายถึง นักเรียนมีความเอาใจใส่และห่วงใยต่อความรู้สึกและความเป็นอยู่ของผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจและพร้อมที่จะช่วยเหลือเมื่อเห็นผู้อื่นประสบปัญหา
8. นักเรียนปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน หมายถึง นักเรียนทำตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ
9. นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน หมายถึง นักเรียนใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียนด้วยความระมัดระวังและรับผิดชอบ

10. นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หมายถึง นักเรียนหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น การใช้ความรุนแรงหรือการละเมิดผู้อื่น

11. นักเรียนแต่งกายและทรงผมตามระเบียบ หมายถึง นักเรียนแต่งกายและทรงผมถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน

12. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตามกติกาและแนวปฏิบัติในชีวิตประจำวันของโรงเรียน

13. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/ยานพาหนะ หมายถึง นักเรียนใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ตามระเบียบ เช่น ไม่ใช้ในเวลาที่ inappropriate และไม่ใช้ในรถโดยไม่จำเป็น

14. นักเรียนขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้านก่อนเวลาเลิกเรียน เพื่อความปลอดภัย หมายถึง นักเรียนขออนุญาตครูก่อนออกนอกโรงเรียนหรือกลับบ้านก่อนเวลา เพื่อความปลอดภัย

15. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วย และการรักษาความสะอาด หมายถึง นักเรียนแจ้งเหตุลาป่วยอย่างเหมาะสม และรักษาความสะอาดของตนเองและพื้นที่ส่วนรวม

16. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว เช่น เวลาเรียน พักผ่อน และช่วยงานบ้าน

17. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน หมายถึง นักเรียนทำตามกฎโรงเรียน เช่น การแต่งกาย ตรงต่อเวลา และวินัยในกิจกรรม

18. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ หมายถึง นักเรียนเคารพกฎในที่สาธารณะ เช่น ไม่ทิ้งขยะ ไม่ส่งเสียงดัง และวางตัวเหมาะสม

19. นักเรียนมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว หมายถึง นักเรียนแต่งกายเรียบร้อย เหมาะสม และวางตัวสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ

20. นักเรียนมีมารยาทในการพูดและการแสดงความรู้สึก หมายถึง นักเรียนพูดด้วยถ้อยคำสุภาพ แสดงความรู้สึกอย่างเหมาะสม ไม่หยาบคาย

21. นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น หมายถึง นักเรียนแสดงความเคารพผู้ใหญ่ ครู และเพื่อน เช่น ไหว้ พุดจาให้เกียรติ

22. นักเรียนมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง หมายถึง นักเรียนยืน เดิน นั่ง อย่างสุภาพ ไม่รบกวนผู้อื่น และเหมาะสมกับสถานที่

23. นักเรียนมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม หมายถึง นักเรียนวางตัวเหมาะสมในห้องเรียน/ที่ประชุม เช่น ไม่พูดแทรก ไม่เล่นระหว่างกิจกรรม

24. นักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร หมายถึง นักเรียนรับประทานอาหารสุภาพ ไม่แสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสม เช่น ไม่คุยเสียงดัง

25. นักเรียนฟังและการพูดอย่างมีมารยาท หมายถึง นักเรียนฟังผู้อื่นด้วยความตั้งใจ ไม่พูดแทรก และพูดอย่างสุภาพ

26. นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว หมายถึง นักเรียนเคารพสิทธิของผู้อื่น เช่น ไม่ล่วงละเมิดความเป็นส่วนตัว ไม่เปิดดูของไม่ใช่ของตน
27. นักเรียนเคารพเวลาและความเป็นระเบียบ หมายถึง นักเรียนจัดสรรเวลาอย่างเหมาะสม ตรงต่อเวลา และรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย
28. นักเรียนแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น หมายถึง นักเรียนเคารพความคิด ความเชื่อ และความรู้สึกของผู้อื่นโดยไม่ดูถูกหรือล้อเลียน
29. นักเรียนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้อื่นเดือดร้อน หมายถึง นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบเพื่อไม่รบกวนหรือสร้างปัญหาให้ผู้อื่น
30. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนตนเอง หมายถึง นักเรียนดูแลหน้าที่ของตนเอง เช่น การเรียน การบ้าน และวินัยส่วนตัว
31. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หมายถึง นักเรียนช่วยเหลือ แสดงความกตัญญู และรับผิดชอบต่อหน้าที่ในครอบครัว
32. นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง นักเรียนร่วมกิจกรรมเพื่อสังคม เคารพกติกาสังคม และมีจิตสาธารณะ
33. นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน หมายถึง นักเรียนมาตรงเวลาทุกกิจกรรม เช่น เข้าเรียน ประชุม หรือร่วมกิจกรรมโรงเรียน
34. นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น หมายถึง นักเรียนรักษาเวลาเมื่อต้องทำงานหรือพบปะผู้อื่น เช่น ไม่ให้อื่นรอหรือล่าช้า

1) สำหรับผู้บริหารประเมินครู

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.1 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมอย่างจริงจังและสร้างสรรค์ ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม				
1.2 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้รอบคอบ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมอย่างเป็นระบบให้นักเรียนรอบคอบ และระมัดระวัง ระดับ 3 (ดี) : ครูมีวิธีส่งเสริมให้นักเรียนรอบคอบ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมเพียงบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริมให้คิดรอบคอบ				
1.3 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนสุภาพ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนสุภาพอย่างเป็นรูปธรรม ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมความสุภาพอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมเฉพาะบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริมมารยาท				
1.4 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนที่มีนิสัยดีและไว้วางใจได้	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูมีวิธีการส่งเสริมให้นักเรียนซื่อสัตย์และไว้วางใจได้ ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม				
1.5 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนที่มีตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูมีวิธีการส่งเสริมให้นักเรียนตัดสินใจอย่างชาญฉลาดระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนตัดสินใจ เลือกทางเลือกที่ดีอย่างมีเหตุผล ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริมการตัดสินใจ				
1.6 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูมีแนวทางการส่งเสริมการไม่ใช้ความรุนแรงอย่างเป็นระบบ ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมความสงบสุข ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมเฉพาะบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม				
1.7 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนที่คอยห่วงใย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมอย่างต่อเนื่องและชัดเจน ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมการแสดงความห่วงใยต่อเพื่อน ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.8 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสอนกฎระเบียบอย่างสร้างสรรค์และชัดเจน ระดับ 3 (ดี) : ครูสอนกฎระเบียบให้นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนกฎระเบียบเพียงบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการสอนกฎระเบียบให้นักเรียน				
1.9 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูมีแนวทางการสอนอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนใช้อย่างเหมาะสม ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนเฉพาะบางโอกาสเกี่ยวกับการใช้สถานที่/ทรัพย์สิน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นความสำคัญของการใช้สถานที่และทรัพย์สินอย่างเหมาะสม				
1.10 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูมีวิธีการที่ชัดเจนและสร้างสรรค์ในการจัดการพฤติกรรม ระดับ 3 (ดี) : ครูแก้ไขพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนเฉพาะบางโอกาสเกี่ยวกับการแก้ไขพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการแก้ไขพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียน				
1.11 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนแต่งกายและทรงผมตามระเบียบ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมและเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้ปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม				
1.12 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมและสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติตาม ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมการปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมเป็นบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.13 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนนักเรียนปฏิบัติตามระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/ยานพาหนะ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นตัวอย่างในการดูแลรักษาทรัพย์สิน ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมการดูแลอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม				
1.14 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนนักเรียนขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้าน ก่อนเวลาเลิกเรียน เพื่อความปลอดภัย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมแนวทางการขออนุญาตที่ปลอดภัยและชัดเจน ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมการขออนุญาตเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม				
1.15 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนนักเรียนปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วย และการรักษาความสะอาด	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นตัวอย่างที่ดีในการรักษาความสะอาดและให้ปฏิบัติตามระเบียบการลาป่วย ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม				
1.16 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนนักเรียนการปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมและเป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมข้อตกลงในครอบครัว ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจและปฏิบัติตาม ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นหรือส่งเสริมเรื่องนี้				
1.17 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนนักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามข้อตกลง ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมและสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติตาม ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมเรื่องนี้เป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ชี้แนะให้นักเรียนปฏิบัติตาม				
1.18 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนนักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและสนับสนุนมารยาทที่ดีต่อส่วนรวม ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในที่สาธารณะ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องมารยาทในที่สาธารณะ				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.19 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างในการแต่งกายและการวางตัวที่ดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : ครูมีการแต่งกายและการวางตัวที่ดีและเหมาะสม ระดับ 2 (พอใช้) : ครูใส่ใจในการแต่งกายและการวางตัวที่พอใช้ แต่ไม่คงที่ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ใส่ใจในเรื่องการแต่งกายหรือการวางตัว				
1.20 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการพูดและการแสดงความรู้สึก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและสนับสนุนการมีมารยาทในการพูดและการแสดงความรู้สึก ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการพูดและการแสดงความรู้สึก ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องมารยาทในการพูดและการแสดงความรู้สึก				
1.21 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและสนับสนุนการมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น				
1.22 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและสนับสนุนการมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องมารยาทในการยืน เดิน นั่ง				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.23 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนนักเรียนมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสอนให้นักเรียนมีมารยาทและเป็นตัวอย่างที่ดีในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม ระดับ 3 (ดี) : ครูสอนให้นักเรียนมีมารยาทที่ดีในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนให้นักเรียนมีมารยาทบางครั้ง แต่ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สอนให้นักเรียนมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม				
1.24 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนนักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสอนการมีมารยาทและเป็นตัวอย่างที่ดีในการรับประทานอาหาร ระดับ 3 (ดี) : ครูสอนการมีมารยาทที่ดีในการรับประทานอาหารระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนการมีมารยาทบางครั้ง แต่ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สอนมารยาทในการรับประทานอาหาร				
1.25 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนนักเรียนฟังและการพูดอย่างมีมารยาท	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสอนฟังและการพูดอย่างมีมารยาท และเป็นตัวอย่างที่ดีในฟังและการพูดอย่างมีมารยาท ระดับ 3 (ดี) : ครูสอนฟังและการพูดอย่างมีมารยาทอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนเรื่องฟังและการพูดอย่างมีมารยาทบางครั้ง แต่ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สอนเรื่องฟังและการพูดอย่างมีมารยาท				
1.26 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนนักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและสนับสนุนการเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัวอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.27 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนนักเรียนเคารพเวลาและความเป็นระเบียบ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสอนเคารพเวลาและรักษาระเบียบอย่างดีเยี่ยมและเป็นแบบอย่างที่ดี ระดับ 3 (ดี) : ครูสอนเคารพเวลาและรักษาระเบียบได้อย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนเคารพเวลาและระเบียบบางครั้งแต่ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สอนให้นักเรียนเวลาและไม่มีการจัดระเบียบที่ดี				
1.28 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสอนการแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่นในทุกสถานการณ์อย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : ครูสอนการแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่นได้อย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนการแสดงความเคารพต่อความแตกต่างบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สอนการแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น				
1.29 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนนักเรียนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสอนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับอย่างดีเยี่ยมและเป็นตัวอย่างที่ดี ระดับ 3 (ดี) : ครูสอนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อนอย่างดี ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนปฏิบัติตามกฎบ้าง แต่บางครั้งนักเรียนไม่สามารถป้องกันปัญหาจากผู้อื่นได้ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สอนการปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับ				
1.30 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและสนับสนุนความรับผิดชอบต่อตนเอง ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องความรับผิดชอบต่อตนเอง				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.31 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและสนับสนุนความรับผิดชอบต่อครอบครัว ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องความรับผิดชอบต่อครอบครัว				
1.32 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและสนับสนุนความรับผิดชอบต่อสังคม ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม				
1.33 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและสนับสนุนการตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนการตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องการตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน				
1.34 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและสนับสนุนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น				

2) สำหรับครูประเมินนักเรียน

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.1 นักเรียนมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ช่วยเหลืออย่างจริงจังและเต็มใจ ระดับ 3 (ดี) : ช่วยเหลือเพื่อนร่วมชั้นเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ช่วยเหลือบ้างในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่แสดงออก				
1.2 นักเรียนเป็นผู้รอบคอบ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : รอบคอบในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : รอบคอบในเรื่องเกี่ยวกับการเรียน ระดับ 2 (พอใช้) : รอบคอบในบางเรื่อง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ขาดความรอบคอบ				
1.3 นักเรียนเป็นคนสุภาพ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ทำทางอ่อนน้อมใช้คำพูดสุภาพกับทุกคนเสมอ ระดับ 3 (ดี) : สุภาพเสมอในบทบาททั่วไป ระดับ 2 (พอใช้) : สุภาพในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่แสดงความสุภาพ				
1.4 นักเรียนเป็นคนที่มีชื่อเสียงและไว้วางใจได้	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ชื่อสัตย์เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจได้อย่างแท้จริง ระดับ 3 (ดี) : ชื่อสัตย์ในทุกเรื่อง ระดับ 2 (พอใช้) : ชื่อสัตย์บ้างในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่แสดงความชื่อสัตย์				
1.5 นักเรียนเป็นคนที่มีสติปัญญาดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ตัดสินใจอย่างชาญฉลาดในทุกเรื่อง ระดับ 3 (ดี) : ตัดสินใจอย่างรอบคอบ ระดับ 2 (พอใช้) : ตัดสินใจได้บ้างในบางเรื่อง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ตัดสินใจผิดพลาด				
1.6 นักเรียนเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ส่งเสริมความสงบสุขและไม่ใช้ความรุนแรง ระดับ 3 (ดี) : ไม่ใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่น ระดับ 2 (พอใช้) : มีการใช้ความรุนแรงน้อยลง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : มีการใช้ความรุนแรงบ้าง				
1.7 นักเรียนเป็นคนที่มีไหวพริบดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ห่วงใยความรู้สึกของเพื่อนอย่างจริงจังและมีน้ำใจ พร้อมให้ความช่วยเหลือเมื่อเห็นผู้อื่นประสบปัญหา ระดับ 3 (ดี) : ห่วงใยเพื่อนร่วมชั้นเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : แสดงความห่วงใยบ้าง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่แสดงความห่วงใย				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.8 นักเรียนปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนปฏิบัติตามกฎอย่างเป็นแบบอย่างที่ดี ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนปฏิบัติตามกฎอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนปฏิบัติตามกฎบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎโรงเรียน				
1.9 นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนดูแลรักษาสถานที่/ทรัพย์สินอย่างดีและมีระเบียบวินัย ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนใช้สถานที่/ทรัพย์สินอย่างเหมาะสมเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนบางครั้งทำลายหรือใช้สถานที่/ทรัพย์สินไม่เหมาะสม ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่รักษาสถานที่/ทรัพย์สินของโรงเรียน				
1.10 นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนควบคุมพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนบางครั้งมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์บ่อยครั้ง				
1.11 นักเรียนแต่งกายและทรงผมตามระเบียบ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบอย่างดีและเหมาะสม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนปฏิบัติตามเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่ปฏิบัติตามระเบียบเลย				
1.12 นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างดีและมีวินัย ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบเป็นประจำ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนปฏิบัติตามบ้างบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.13 นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/ยานพาหนะ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนใช้ทรัพย์สินและยานพาหนะอย่างมีความรับผิดชอบ ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนใช้และรักษาทรัพย์สินอย่างดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนใช้และรักษาอุปกรณ์ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่รักษาทรัพย์สิน				
1.14 นักเรียนขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้านก่อนเวลาเลิกเรียน เพื่อความปลอดภัย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนปฏิบัติตามกฎอย่างเคร่งครัด ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนปฏิบัติตามบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎ				
1.15 นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วย และการรักษาความสะอาด	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนปฏิบัติตามสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนปฏิบัติตามเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนละเลยการปฏิบัติตาม				
1.16 นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนปฏิบัติตามอย่างดี และช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในครอบครัว ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนปฏิบัติตามบางครั้ง แต่ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่ปฏิบัติตามหรือละเลยความรับผิดชอบ				
1.17 นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนปฏิบัติตามอย่างดีเยี่ยมและเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้อื่น ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนปฏิบัติตามบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน				

806 ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.18 นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนปฏิบัติตามและเคารพมารยาทอย่างเคร่งครัดในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนปฏิบัติตามอย่างดีในที่สาธารณะ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนปฏิบัติตามมารยาทในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่รักษามารยาทในที่สาธารณะ				
1.19 นักเรียนมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนแต่งกายและวางตัวได้ดีเยี่ยม และเป็นแบบอย่างที่ดี ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนแต่งกายและวางตัวได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนแต่งกายและวางตัวเหมาะสมบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่มีการแต่งกายและการวางตัวที่เหมาะสม				
1.20 นักเรียนมีมารยาทในการพูดและการแสดงความรู้สึก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนพูดและแสดงความรู้สึกสุภาพและเข้าใจผู้อื่นได้ดี ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนพูดและแสดงความรู้สึกสุภาพและเหมาะสม ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนพูดและแสดงความรู้สึกสุภาพบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนพูดหรือแสดงความรู้สึกไม่สุภาพ				
1.21 นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่นในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่นได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนแสดงความเคารพบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่แสดงความเคารพหรือให้เกียรติผู้อื่น				
1.22 นักเรียนมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนมีท่าทางที่เหมาะสมและเป็นตัวอย่างที่ดี ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมีท่าทางที่เหมาะสมในการยืน เดิน และนั่ง ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนมีท่าทางที่เหมาะสมบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนมีท่าทางไม่เหมาะสมในการยืน เดิน และนั่ง				
1.23 นักเรียนมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนเป็นตัวอย่างที่ดีในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมีมารยาทที่ดีในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนมีมารยาทบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่มีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.24 นักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนเป็นตัวอย่างที่ดีในการรับประทานอาหาร ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมีมารยาทที่ดีในการรับประทานอาหาร ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนมีมารยาทบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่มีมารยาทในการรับประทานอาหาร				
1.25 นักเรียนฟังและการพูดอย่างมีมารยาท	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนฟังและพูดด้วยมารยาทและมีการแสดงออกที่เหมาะสม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนฟังและพูดด้วยมารยาทที่ดีในเกือบทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนฟังและพูดบ้างแต่บางครั้งอาจขาดมารยาท ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่ให้ความสำคัญกับการฟังและการพูดมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม				
1.26 นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัวในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวบางครั้ง แต่ไม่สมบูรณ์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่เคารพสิทธิส่วนตัวของผู้อื่น				
1.27 นักเรียนเคารพเวลาและความเป็นระเบียบ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนเคารพเวลาและรักษาระเบียบอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนเคารพเวลาและรักษาระเบียบได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนเคารพเวลาและระเบียบบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่เคารพเวลาและไม่มีระเบียบ				
1.28 นักเรียนแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่นอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่นได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนแสดงความเคารพบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่แสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.29 นักเรียนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนปฏิบัติตามกฎบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับ				
1.30 นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) :นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อตนเองอย่างดีเยี่ยมและเป็นแบบอย่างให้กับเพื่อน ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อตนเองได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อตนเองบางเรื่อง แต่ยังขาดความต่อเนื่อง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง):นักเรียนไม่แสดงความรับผิดชอบต่อตนเอง เช่น ไม่เตรียมตัวหรือไม่ดูแล				
1.31 นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวและทำหน้าที่ในครอบครัวได้ดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อครอบครัวได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อครอบครัวในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่สามารถแบ่งเวลาให้กับครอบครัวหรือทำหน้าที่ในครอบครัว				
1.32 นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคม				
1.33 นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมทุกกิจกรรมได้อย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนตรงต่อเวลาในบางกิจกรรม แต่ยังมี การล่าช้าในบางครั้ง ระดับ1(ต้องปรับปรุง) :นักเรียนไม่ตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.34 นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่ตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น				



ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.1 ฉันมีน้ำใจและช่วยเหลือผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เมื่อเห็นผู้อื่นประสบความเดือดร้อน เข้าให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มความสามารถด้วยความเต็มใจ ระดับ 3 (ดี) : ช่วยเหลือเพื่อนร่วมชั้นทุกคนอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ช่วยเหลือเพื่อนร่วมชั้นบางคนบ้าง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่เคยช่วยเหลือ				
1.2 ฉันเป็นผู้รอบคอบ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : รอบคอบในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : รอบคอบในบางเรื่อง ระดับ 2 (พอใช้) : รอบคอบบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่รอบคอบ				
1.3 ฉันเป็นคนสุภาพ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : สุภาพอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ ระดับ 3 (ดี) : สุภาพเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : สุภาพบ้าง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่สุภาพ				
1.4 ฉันเป็นคนที่มีชื่อเสียงและไว้วางใจได้	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ชื่อสัตย์และไว้วางใจได้อย่างแท้จริง ระดับ 3 (ดี) : ชื่อสัตย์เสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ชื่อสัตย์บ้าง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ชื่อสัตย์				
1.5 ฉันเป็นคนที่มีทัศนคติได้อย่างชาญฉลาด	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาดในทุกเรื่อง ระดับ 3 (ดี) : ตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ ระดับ 2 (พอใช้) : ตัดสินใจได้บ้าง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ตัดสินใจผิดพลาด				
1.6 ฉันเป็นคนที่ไม่ชอบใช้ความรุนแรง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ส่งเสริมสันติภาพและไม่ใช้ความรุนแรง ระดับ 3 (ดี) : ไม่ใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่น ระดับ 2 (พอใช้) : ไม่ค่อยใช้ความรุนแรง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ใช้ความรุนแรงบ้าง				
1.7 ฉันเป็นคนที่มีคourage	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ห่วงใยเพื่อนอย่างจริงจังและมีน้ำใจ พร้อมให้ความช่วยเหลือเมื่อเห็นผู้อื่นประสบปัญหา ระดับ 3 (ดี) : ห่วงใยเพื่อนเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ห่วงใยบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่แสดงความห่วงใย				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.8 ฉันทปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเป็นแบบอย่างที่ดี ระดับ 3 (ดี) : ปฏิบัติตามกฎหมายสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ปฏิบัติตามกฎหมายบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน				
1.9 ฉันทปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ดูแลรักษาสถานที่/ทรัพย์สินอย่างดีและมีระเบียบวินัย ระดับ 3 (ดี) : ใช้สถานที่/ทรัพย์สินอย่างเหมาะสมเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : บางครั้งทำลายหรือใช้สถานที่/ทรัพย์สินไม่เหมาะสม ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่รักษาสถานที่/ทรัพย์สินของโรงเรียน				
1.10 ฉันทปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีพฤติกรรมที่เหมาะสมและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น ระดับ 3 (ดี) : ควบคุมพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : บางครั้งมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : แสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์บ่อยครั้ง				
1.11 ฉันทแต่งกายและทรงผมตามระเบียบ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ปฏิบัติตามอย่างดีเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ปฏิบัติตามสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ปฏิบัติตามเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ปฏิบัติตามระเบียบเลย				
1.12 ฉันทปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ตรงเวลาทุกครั้งและมีวินัยดี ระดับ 3 (ดี) : มาตรงเวลาสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : มาบางครั้งตรงเวลา ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : มาสายหรือไม่มาเรียนบ่อย				
1.13 ฉันทปฏิบัติตามระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/ยานพาหนะ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ดูแลอุปกรณ์และยานพาหนะอย่างเหมาะสม ระดับ 3 (ดี) : ดูแลอุปกรณ์อย่างดี ระดับ 2 (พอใช้) : ดูแลบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ดูแลอุปกรณ์				
1.14 ฉันทขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้านก่อนเวลาเลิกเรียนเพื่อความปลอดภัย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ระดับ 3 (ดี) : ปฏิบัติตามสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ปฏิบัติบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ปฏิบัติตามกฎ				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.15 ฉันทปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วย และการรักษาความสะอาด	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ปฏิบัติตามอย่างดีเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ปฏิบัติตามสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ปฏิบัติตามบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ปฏิบัติตามกฎ				
1.16 ฉันทปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ปฏิบัติตามอย่างดี เสริมสร้างบรรยากาศครอบครัว ระดับ 3 (ดี) : ปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ปฏิบัติบางครั้ง แต่ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ปฏิบัติตามหรือละเลยความรับผิดชอบ				
1.17 ฉันทปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ปฏิบัติตามอย่างดีเยี่ยมและเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้อื่น ระดับ 3 (ดี) : ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของโรงเรียนอย่างดี ระดับ 2 (พอใช้) : ปฏิบัติตามบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน				
1.18 ฉันทปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ปฏิบัติตามและเคารพมารยาทอย่างเคร่งครัดในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : ปฏิบัติตามอย่างดีในที่สาธารณะ ระดับ 2 (พอใช้) : ปฏิบัติตามมารยาทในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่รักษามารยาทในที่สาธารณะ				
1.19 ฉันทมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : แต่งกายและวางตัวได้ดีเยี่ยมและเป็นแบบอย่างที่ดี ระดับ 3 (ดี) : แต่งกายและวางตัวได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : แต่งกายและวางตัวเหมาะสมบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : แต่งกายและวางตัวเหมาะสมบางครั้ง				
1.20 ฉันทมีมารยาทในการพูดและการแสดงความรู้สึก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : พูดและแสดงความรู้สึกสุภาพและเข้าใจผู้อื่นได้ดี ระดับ 3 (ดี) : พูดและแสดงความรู้สึกสุภาพและเหมาะสม ระดับ 2 (พอใช้) : พูดและแสดงความรู้สึกสุภาพบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : พูดและแสดงความรู้สึกไม่สุภาพ				
1.21 ฉันทมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : แสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่นในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : แสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่นได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : แสดงความเคารพบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่แสดงความเคารพหรือให้เกียรติผู้อื่น				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.22 ฉันทิ มารยาทในการยืน เดิน นั่ง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีท่าทางที่เหมาะสมและเป็นตัวอย่างที่ดี ระดับ 3 (ดี) : มีท่าทางที่เหมาะสมในการยืน เดิน และนั่ง ระดับ 2 (พอใช้) : มีท่าทางที่เหมาะสมบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : มีท่าทางไม่เหมาะสมในการยืน เดิน และนั่ง				
1.23 ฉันทิ มารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เป็นตัวอย่างที่ดีในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม ระดับ 3 (ดี) : มีมารยาทที่ดีในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม ระดับ 2 (พอใช้) : มีมารยาทบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม				
1.24 ฉันทิ มารยาทในการรับประทานอาหาร	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เป็นตัวอย่างที่ดีในการรับประทานอาหาร ระดับ 3 (ดี) : มีมารยาทที่ดีในการรับประทานอาหาร ระดับ 2 (พอใช้) : มีมารยาทบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีมารยาทในการรับประทานอาหาร				
1.25 ฉันทิ ฟังและการพูดอย่างมีมารยาท	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ฟังและพูดด้วยมารยาทที่ดีเยี่ยมและเหมาะสมในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : ฟังและพูดด้วยมารยาทที่ดีในทุกสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ฟังและพูดบางครั้งแต่ขาดมารยาทบางอย่าง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ฟังและพูดไม่สุภาพ หรือไม่เหมาะสม				
1.26 ฉันทิ เคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัวในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : เคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัวได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : เคารพสิทธิส่วนตัวบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่เคารพสิทธิส่วนตัวของผู้อื่น				
1.27 ฉันทิ เคารพเวลาและความเป็นระเบียบ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เคารพเวลาและรักษาระเบียบอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : เคารพเวลาและรักษาระเบียบได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : เคารพเวลาและระเบียบบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่เคารพเวลาและไม่มีการจัดระเบียบที่ดี				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.28 ฉันทแสดง ความเคารพต่อ ความแตกต่างและ ความรู้สึกของผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : แสดงความเคารพต่อความแตกต่างและ ความรู้สึกของผู้อื่นในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : แสดงความเคารพต่อความแตกต่างและ ความรู้สึกของผู้อื่นได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : แสดงความเคารพต่อความแตกต่าง บางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่แสดงความเคารพต่อความ แตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น				
1.29 ฉันทปฏิบัติ ตามกฎและ ข้อบังคับเพื่อไม่ให้ ผู้อื่นเดือดร้อน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : ปฏิบัติตามกฎหมายบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับ				
1.30 ฉันทมีความ รับผิดชอบต่อ ตนเอง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีความรับผิดชอบต่อตนเองอย่างดีเยี่ยม ในทุกด้าน ระดับ 3 (ดี) : มีความรับผิดชอบต่อตนเองในด้านการเรียน และชีวิตส่วนตัวได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : มีความรับผิดชอบต่อตนเองบ้าง แต่ยังไม่ ต่อเนื่อง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการรับผิดชอบต่อตนเอง เช่น ไม่ดูแลการเรียนหรือสุขภาพ				
1.31 ฉันทมีความ รับผิดชอบต่อ ครอบครัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : แสดงความรับผิดชอบต่อครอบครัวอย่าง ดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : แสดงความรับผิดชอบต่อครอบครัวได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : แสดงความรับผิดชอบต่อครอบครัว บางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการแสดงความรับผิดชอบต่อ ตนเองหรือครอบครัว				
1.32 ฉันทมีความ รับผิดชอบต่อ สังคม	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม อย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมใน บางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่แสดงความรับผิดชอบต่อ สังคม				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)					
1.33 ฉันทรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมทุกกิจกรรมได้อย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : ตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : ตรงต่อเวลาในบางกิจกรรม แต่ยังมีการล่าช้าในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ				
1.34 ฉันทรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : ตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : ตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น				

ตอนที่ 2 ศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (Providing warmth and Providing structure)

โดยประเมินความสามารถและพฤติกรรมของครูในด้านต่าง ๆ ออกเป็น 3 ส่วน

- 1) สำหรับผู้บริหารประเมินครู
- 2) สำหรับนักเรียนประเมินครู
- 3) สำหรับครูประเมินตนเอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง หมายถึง ครูให้การเอาใจใส่ คอยดูแลอย่างใกล้ชิดด้วยความรัก ให้ความเข้าใจนักเรียน และสร้างความสัมพันธ์ที่อันดีระหว่างครูกับนักเรียน โดยครูจะทำหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม และชี้แนะแนวทางการประพฤติที่ถูกต้องให้กับนักเรียน โดยไม่ใช้วิธีการลงโทษทางร่างกายหรือการทำให้นักเรียนเกิดความกลัว แต่จะเน้นการพูดคุย การสอนด้วยเหตุผล มีความอดทนต่อพฤติกรรมนักเรียน ครูให้ความอบอุ่น ความเอาใจใส่ และการยอมรับในความรู้สึกและความต้องการของนักเรียน ซึ่งช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในตนเองและพัฒนาทักษะการจัดการอารมณ์และพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยมีตัวบ่งชี้ จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. ครูมีอารมณ์เสมอต้นเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์) หมายถึง ครูควรมีอารมณ์ที่เสมอต้นเสมอปลาย ไม่แปรปรวนง่าย ซึ่งจะทำให้เด็กเรียนรู้สึกมั่นคงและปลอดภัยในการเรียนรู้
2. ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข หมายถึง การแสดงความรักและความเอาใจใส่ต่อนักเรียนโดยไม่คำนึงถึงพฤติกรรมหรือความสามารถของนักเรียน ครูให้ความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ของนักเรียนทุกคน
3. ครูเคารพระดับพัฒนาของเด็ก หมายถึง ครูควรเข้าใจและยอมรับระดับการพัฒนาของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งนักเรียนมีความสามารถและความพร้อมที่แตกต่างกัน
4. ครูแสดงความรักทางกายและคำพูด หมายถึง ครูควรแสดงความรักและความห่วงใยต่อนักเรียนผ่านการกระทำและคำพูดอย่างสม่ำเสมอ
5. ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก หมายถึง ครูควรใส่ใจและเข้าใจถึงความต้องการและความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน ซึ่งช่วยให้ครูสามารถตอบสนองความต้องการทางอารมณ์ของนักเรียนได้ดีขึ้น
6. ครูให้กำลังใจนักเรียน หมายถึง การที่ครูให้กำลังใจและสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนเพื่อให้เด็กเรียนรู้สึกมีคุณค่าและมีพลังที่จะเรียนรู้ต่อไป
7. ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ และกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน หมายถึง การกำหนดกฎเกณฑ์และขอบเขตที่ชัดเจนให้กับนักเรียนเพื่อให้พวกเขารู้ว่าจะปฏิบัติตนอย่างไรในสังคมและในห้องเรียน
8. ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน หมายถึง ครูควรบอกถึงความคาดหวังที่ชัดเจนต่อนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมและการเรียนรู้
9. ครูอธิบายเหตุผลได้ชัดเจน หมายถึง ครูควรอธิบายเหตุผลของการกระทำหรือกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนอย่างชัดเจนและเป็นที่เข้าใจ

10. ครูสนับสนุนการคิดอย่างอิสระของนักเรียน หมายถึง การส่งเสริมให้นักเรียนคิดอย่างอิสระและกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างมั่นใจ

11. ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง หมายถึง ครูควรมีทักษะในการเจรจาต่อรองกับนักเรียนในสถานการณ์ที่ต้องการความยืดหยุ่น เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน

12. ครูไม่ปล่อยปละละเลย หมายถึง ครูควรให้ความสำคัญและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ไม่ละเลยหรือปล่อยให้อาจารย์สะสม

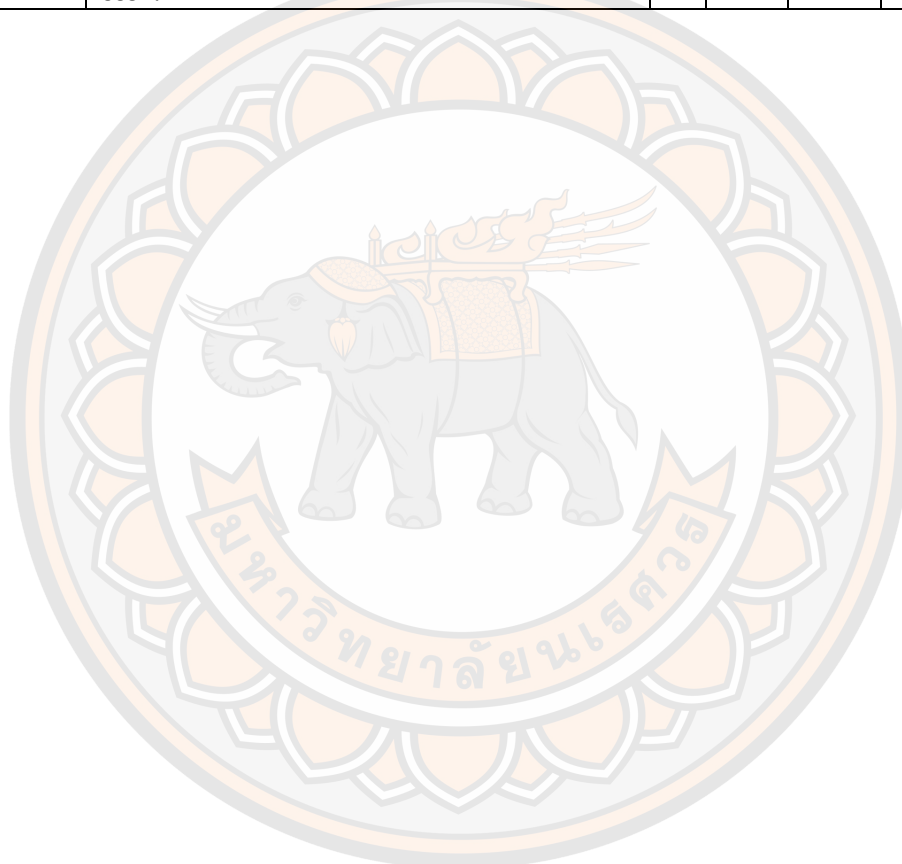


1) สำหรับผู้บริหารประเมินครู

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (Providing warmth and Providing structure)					
2.1 ครูมีอารมณ์ เสื่อต้นเสมอ ปลาย(มั่นคงทาง อารมณ์)	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูมีอารมณ์มั่นคง เสมอดันเสมอปลาย ตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูมีอารมณ์เสื่อต้นเสมอปลายเกือบตลอดเวลา ระดับ 2 (พอใช้) : ครูพยายามรักษาอารมณ์เสื่อต้นเสมอ ปลาย แต่ยังมีบางช่วงไม่คงที่ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูมีอารมณ์ไม่คงที่และแสดงออกให้ เห็นชัดเจน				
2.2 ครูให้ความรัก ที่ไม่มีเงื่อนไข	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไขต่อเด็กเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไขเกือบตลอดเวลา ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเริ่มปรับพฤติกรรมให้ความรักที่ไม่มี เงื่อนไข ในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูให้ความรักแบบมีเงื่อนไขต่อเด็ก				
2.3 ครูเคารพ ระดับพัฒนาการ ของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเข้าใจและยอมรับความสามารถใน ความพร้อมของพัฒนาการของนักเรียนที่แตกต่างกัน ระดับ 3 (ดี) : ครูเคารพระดับพัฒนาของเด็กเกือบตลอดเวลา ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเริ่มตระหนักและพยายามเคารพระดับ พัฒนาการของเด็ก ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สนใจความแตกต่างของระดับ พัฒนา ของเด็ก				
2.4 ครูแสดงความ รักทางกายและ คำพูด	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูแสดงความรักและห่วงใยอย่าง สม่ำเสมอ ทั้งผ่านการกระทำและคำพูด ระดับ 3 (ดี) : ครูแสดงความรักผ่านการกระทำและคำพูดเกือบ ทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูแสดงความรักผ่านการกระทำและคำพูด บางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่แสดงความรักผ่านการกระทำ และคำพูด				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (Providing warmth and Providing structure)					
2.5 ครูเข้าใจความต้องการและ ความรู้สึกของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก ทุก ครั้ง ระดับ 3 (ดี) : ครูเข้าใจความต้องการและรู้สึกของเด็กเกือบทุก ครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูพยายามทำความเข้าใจความต้องการและ ความรู้สึกของเด็กบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เข้าใจความต้องการและรู้สึกของ เด็ก				
2.6 ครูให้กำลังใจ นักเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสนับสนุนหรือพูดให้กำลังใจนักเรียนเสมอและ เป็นแรงผลักดันให้นักเรียนประสบความสำเร็จเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ครูให้กำลังใจนักเรียนเกือบทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเริ่มให้กำลังใจนักเรียนบ้างในบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ให้กำลังใจนักเรียน				
2.7 ครูกำหนด ขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูกำหนดขอบเขตและกฎเกณฑ์ชัดเจนเสมอทุก ครั้ง ระดับ 3 (ดี) : ครูกำหนดขอบเขตและกฎเกณฑ์ชัดเจนเกือบทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูพยายามกำหนดขอบเขตและกฎเกณฑ์ใน บางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่กำหนดขอบเขตหรือกฎเกณฑ์ชัดเจน				
2.8 ครูระบุความ คาดหวังอย่าง ชัดเจน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูระบุความคาดหวังชัดเจนเสมอทุกครั้ง ระดับ 3 (ดี) : ครูระบุความคาดหวังชัดเจนเกือบทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูพยายามระบุความคาดหวังในบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ระบุความคาดหวังที่ชัดเจน				
2.9 ครูอธิบายเหตุ ผลได้อย่างชัดเจน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูอธิบายเหตุผลได้ชัดเจนเสมอทุกครั้ง ระดับ 3 (ดี) : ครูอธิบายเหตุผลได้ชัดเจนเกือบทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูพยายามอธิบายเหตุผลในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่อธิบายเหตุผลอย่างชัดเจน				
2.10 ครูสนับสนุน และส่งเสริมให้เด็ก คิดเป็น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสนับสนุนและส่งเสริมการคิดอิสระเสมอทุกครั้ง ระดับ 3 (ดี) : ครูสนับสนุนและส่งเสริมการคิดอิสระเกือบทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเริ่มสนับสนุนการคิดอิสระในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สนับสนุนการคิดอิสระ				
2.11 ครูรู้จักการ เจรจาต่อรอง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเจรจาต่อรองอย่างมีประสิทธิภาพเสมอทุกครั้ง ระดับ 3 (ดี) : ครูเจรจาต่อรองเกือบทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูพยายามเจรจาต่อรองในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ยอมเจรจาต่อรองกับเด็ก				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (Providing warmth and Providing structure)					
2.12 ครูไม่ปล่อยปะละเลย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูดูแลนักเรียนอย่างใส่ใจเสมอทุกครั้ง ระดับ 3 (ดี) : ครูไม่ละเลยนักเรียนเกือบทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูมีความพยายามไม่ละเลยแต่ยังมีบางครั้งที่ขาดการดูแล ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูปล่อยปะละเลยการดูแลเด็กบ่อยครั้ง				



2) สำหรับนักเรียนประเมินครู

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (Providing warmth and Providing structure)					
2.1 ครูมีอารมณ์เสมอต้นเสมอปลาย(มั่นคงทางอารมณ์)	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูมีอารมณ์มั่นคงตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูมีอารมณ์มั่นคงเกือบตลอดเวลา ระดับ 2 (พอใช้) : ครูมีอารมณ์ไม่คงที่เป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูแสดงความไม่มั่นคงทางอารมณ์อย่างชัดเจน				
2.2 ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูให้ความรักโดยไม่จำกัดตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูให้ความรักอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูแสดงความรักในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูแสดงความรักที่มีเงื่อนไขหรือจำกัด				
2.3 ครูเคารพระดับพัฒนาการของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเข้าใจและเคารพพัฒนาการทุกกรณี ระดับ 3 (ดี) : ครูเข้าใจและเคารพพัฒนาการส่วนใหญ่ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเคารพพัฒนาการเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่คำนึงถึงระดับพัฒนาการของเด็ก				
2.4 ครูแสดงความรักทางกายและคำพูด	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูแสดงออกทั้งทางกายและคำพูดตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูแสดงออกอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูแสดงออกในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่แสดงออกทางกายหรือคำพูด				
2.5 ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเข้าใจและรับรู้ถึงทุกความต้องการและความรู้สึกของเด็กทุกกรณี ระดับ 3 (ดี) : ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็กในหลายกรณี ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็กเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เข้าใจความต้องการหรือความรู้สึกของเด็ก				
2.6 ครูให้กำลังใจนักเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูให้กำลังใจเด็กทุกโอกาส ระดับ 3 (ดี) : ครูให้กำลังใจเด็กอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูให้กำลังใจเด็กเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ให้กำลังใจเด็กเลย				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (Providing warmth and Providing structure)					
2.7 ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูกำหนดขอบเขตและกฎเกณฑ์อย่างชัดเจน ทุกกรณี ระดับ 3 (ดี) : ครูกำหนดขอบเขตและกฎเกณฑ์ชัดเจนในหลายกรณี ระดับ 2 (พอใช้) : ครูมีขอบเขตและกฎเกณฑ์ไม่ชัดเจน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่กำหนดขอบเขตหรือกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน				
2.8 ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจนทุกกรณี ระดับ 3 (ดี) : ครูระบุความคาดหวังชัดเจนในหลายกรณี ระดับ 2 (พอใช้) : ครูระบุความคาดหวังบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ระบุความคาดหวัง				
2.9 ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูอธิบายเหตุผลได้ชัดเจนและครอบคลุมทุกกรณี ระดับ 3 (ดี) : ครูอธิบายเหตุผลชัดเจนในหลายกรณี ระดับ 2 (พอใช้) : ครูอธิบายเหตุผลในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่อธิบายเหตุผลหรือไม่ชัดเจน				
2.10 ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมให้เด็กคิดเองอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้เด็กคิดเองบ่อยครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมให้คิดเองบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ส่งเสริมให้เด็กคิดเอง				
2.11 ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเจรจาต่อรองอย่างมีประสิทธิภาพทุกกรณี ระดับ 3 (ดี) : ครูเจรจาต่อรองเกือบทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเจรจาต่อรองได้บางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถเจรจาต่อรองได้				
2.12 ครูไม่ปล่อยปละเลย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูใส่ใจและดูแลเด็กอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ครูใส่ใจเด็กในหลายกรณี ระดับ 2 (พอใช้) : ครูใส่ใจเด็กบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูปล่อยปละละเลยหรือไม่ใส่ใจเด็ก				

3) สำหรับครูประเมินตนเอง

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (Providing warmth and Providing structure)					
2.1 ครูมีอารมณ์เสมอต้นเสมอปลาย (มั่นคงทางอารมณ์)	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : อารมณ์มั่นคงสม่ำเสมอไม่ว่าในสถานการณ์ใด ระดับ 3 (ดี) : อารมณ์มั่นคงในสถานการณ์ส่วนใหญ่ ระดับ 2 (พอใช้) : อารมณ์มั่นคงในบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : แสดงอารมณ์ที่ไม่มั่นคงบ่อยครั้ง				
2.2 ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไข	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูให้ความรักและดูแลเด็กทุกคนอย่างไม่มีเงื่อนไขเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ครูแสดงความรักต่อเด็กทุกคน ระดับ 2 (พอใช้) : ครูให้ความรักต่อเด็กในบางสถานการณ์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูมีเงื่อนไขในการแสดงความรักต่อเด็ก				
2.3 ครูเคารพระดับพัฒนาการของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เคารพและเข้าใจลึกซึ้งและส่งเสริมพัฒนาการตามแต่ละบุคคล ระดับ 3 (ดี) : เคารพและเข้าใจพัฒนาการของเด็ก ระดับ 2 (พอใช้) : คำนึงถึงพัฒนาการของเด็กในบางกรณี ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่คำนึงถึงความแตกต่างด้านพัฒนาการ				
2.4 ครูแสดงความรักทางกายและคำพูด	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : แสดงความรักทั้งทางกายและคำพูดอย่างเหมาะสมและชัดเจนในทุกโอกาส ระดับ 3 (ดี) : แสดงความรักอย่างสม่ำเสมอทางกายและคำพูด ระดับ 2 (พอใช้) : แสดงออกทางกายและคำพูดบ้าง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : แสดงออกทางกายและคำพูดน้อยมาก				
2.5 ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เข้าใจลึกซึ้งและตอบสนองต่อความต้องการและความรู้สึกอย่างเหมาะสม ระดับ 3 (ดี) : เข้าใจความต้องการและความรู้สึกในระดับดี ระดับ 2 (พอใช้) : เข้าใจบางส่วน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่เข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก				
2.6 ครูให้กำลังใจนักเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ให้กำลังใจและสนับสนุนนักเรียนอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ระดับ 3 (ดี) : ให้กำลังใจและสนับสนุนนักเรียนในหลายโอกาส ระดับ 2 (พอใช้) : ให้กำลังใจนักเรียนในบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ขาดการให้กำลังใจหรือสนับสนุนนักเรียน				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (Providing warmth and Providing structure)					
2.7 ครูกำหนดขอบเขต ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : กำหนดขอบเขตที่ชัดเจนและเหมาะสมกับสถานการณ์เสมอ ระดับ 3 (ดี) : กำหนดขอบเขตที่ชัดเจนในหลายกรณี ระดับ 2 (พอใช้) : กำหนดขอบเขตในบางกรณี ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่กำหนดขอบเขตหรือกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน				
2.8 ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ระบุความคาดหวังอย่างชัดเจนและเหมาะสมเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ระบุความคาดหวังอย่างชัดเจนในหลายโอกาส ระดับ 2 (พอใช้) : ระบุความคาดหวังในบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ระบุความคาดหวังหรือระบุไม่ชัดเจน				
2.9 ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : อธิบายเหตุผลชัดเจนและเหมาะสมเสมอ ระดับ 3 (ดี) : อธิบายเหตุผลชัดเจนในหลายโอกาส ระดับ 2 (พอใช้) : อธิบายเหตุผลในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่อธิบายเหตุผลหรืออธิบายไม่ชัดเจน				
2.10 ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ส่งเสริมความคิดอิสระและพัฒนาการของเด็กเสมอ ระดับ 3 (ดี) : สนับสนุนการพัฒนาความคิดอิสระในหลายโอกาส ระดับ 2 (พอใช้) : สนับสนุนในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่สนับสนุนหรือปล่อยให้เด็กทำตามข้อจำกัด				
2.11 ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีทักษะเจรจาต่อรองที่ดีและเหมาะสมเสมอ ระดับ 3 (ดี) : เจรจาต่อรองได้ดีในหลายโอกาส ระดับ 2 (พอใช้) : เจรจาต่อรองได้ในบางกรณี ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่สามารถเจรจาต่อรองได้ดี				
2.12 ครูไม่ปล่อยปละเลย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ใส่ใจและไม่ปล่อยปละละเลยในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : คอยดูแลไม่ปล่อยปละละเลยในหลายโอกาส ระดับ 2 (พอใช้) : ปล่อยปละละเลยในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ปล่อยปละละเลยต่อสถานการณ์				

ตอนที่ 3 ศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก (Understanding how children think and feel)

โดยประเมินความสามารถและพฤติกรรมของครูในด้านต่าง ๆ ออกเป็น 3 ส่วน

- 1) สำหรับผู้บริหารประเมินครู
- 2) สำหรับนักเรียนประเมินครู
- 3) สำหรับครูประเมินตนเอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก หมายถึง การรับรู้พฤติกรรมของเด็กมักมีที่มาจากความต้องการภายใน ไม่ว่าจะเป็นความต้องการความสนใจ ความรัก หรือการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ที่เกิดขึ้นรอบตัว ดังนั้นการตอบสนองความต้องการเหล่านี้ควรเป็นไปอย่างมีความเมตตาและเอาใจใส่โดยไม่ใช้การลงโทษที่มีความรุนแรงหรือทำให้เด็กเกิดความทุกข์ใจ แต่ควรใช้วิธีการที่สร้างสรรค์ เช่น การสื่อสารที่ชัดเจนและสร้างความเข้าใจในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ได้แก่ การให้ความปลอดภัยกับเด็ก การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก ความต้องการเป็นอิสระของเด็ก ต้องการเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต รับรู้นิสัยใจคอและเคารพความเป็นตัวตนของเด็ก เข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก การเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล เข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก โดยมีตัวบ่งชี้ จำนวน 8 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. ครูการให้ความปลอดภัยกับเด็ก หมายถึง การสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยทั้งทางกายภาพและจิตใจให้กับเด็ก เพื่อให้เด็กสามารถเติบโตและพัฒนาได้อย่างเต็มที่
2. ครูการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก หมายถึง การส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาและสนับสนุนการเรียนรู้และพฤติกรรมของเด็ก
3. ครูความต้องการเป็นอิสระของเด็ก ต้องการเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต หมายถึง การสนับสนุนให้เด็กมีความเป็นอิสระในการคิดและการเรียนรู้ รวมถึงการฝึกทักษะชีวิตเพื่อให้สามารถดูแลตนเองได้
4. ครูรับรู้นิสัยใจคอและเคารพความเป็นตัวตนของเด็ก หมายถึง การเข้าใจและยอมรับลักษณะเฉพาะตัวของเด็กแต่ละคน และเคารพในความเป็นตัวตนที่ไม่เหมือนใคร
5. ครูเข้าใจความต้องการของเด็ก เข้าใจความรู้สึกของเด็ก หมายถึง การรับรู้และเข้าใจว่าตอนนี้เด็กต้องการอะไร และมีความรู้สึกอย่างไรในสถานการณ์ต่างๆ
6. ครูเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมในตัวเด็ก หมายถึง การยอมรับและเคารพความเชื่อ ค่านิยม หรือทัศนคติที่เด็กได้รับจากครอบครัวและสังคมรอบตัว
7. ครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล หมายถึง การรับรู้และยอมรับความแตกต่างทั้งทางกายภาพ จิตใจ และสังคมที่เด็กแต่ละคนมี
8. ครูเข้าใจในเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการด้วยตนเองของเด็ก หมายถึง การสนับสนุนให้เด็กมีทักษะในการแก้ปัญหาและดูแลตนเองได้เมื่อเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ

1) สำหรับผู้บริหารประเมินครู

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก (Understanding how children think and feel)					
3.1 ครูสามารถให้ความปลอดภัยกับเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสามารถให้ความปลอดภัยทั้งทางกายและใจอย่างครบถ้วนตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : มีการให้ความปลอดภัยแต่ขาดการสังเกตความต้องการด้านจิตใจของเด็กอย่างต่อเนื่อง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูให้ความปลอดภัยในระดับที่เพียงพอ แต่ยังมีบางส่วนที่ต้องปรับปรุง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถให้ความปลอดภัยหรือไม่สังเกตความเสี่ยงของเด็ก				
3.2 ครูสามารถให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูประสานงานและสนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็กได้อย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : ครูพยายามสร้างความสัมพันธ์ แต่ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงผู้ปกครอง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูมีความร่วมมือกับผู้ปกครองอย่างดี แต่ยังขาด การสื่อสารอย่างต่อเนื่อง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่มีบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก				
3.3 ครูสามารถให้ความต้องการเป็นอิสระของเด็กการเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสเรียนรู้และฝึกทักษะชีวิตอย่างเต็มที่ ระดับ 3 (ดี) : ครูมีความพยายามแต่ไม่สม่ำเสมอในการส่งเสริมทักษะชีวิตของเด็ก ระดับ 2 (พอใช้) : ครูให้การสนับสนุน แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกด้านของการฝึกทักษะชีวิต ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ได้ให้โอกาสในการฝึกทักษะชีวิตหรือการเรียนรู้เป็นอิสระของเด็ก				
3.4 ครูสามารถรับรู้นิสัยใจคอและเคารพความเป็นตัวตนของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเข้าใจและยอมรับในตัวตนและนิสัยของเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียม ระดับ 3 (ดี) : ครูพยายามเข้าใจ แต่ยังมีการประเมินและตัดสินจากมุมมองตนเอง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูรับรู้นิสัยใจคอของเด็ก แต่ยังขาดการเคารพความเป็นตัวตนบางส่วน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เข้าใจและไม่เคารพนิสัยใจคอของเด็ก				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก (Understanding how children think and feel)					
3.5 ครูสามารถเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสามารถเข้าใจและตอบสนองต่อความต้องการและความรู้สึกของเด็กได้ทันที ระดับ 3 (ดี) : ครูพยายามเข้าใจ แต่ยังไม่สามารถเข้าถึงความรู้สึกของเด็กในบางสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเข้าใจความรู้สึกของเด็กแต่ยังไม่สามารถตอบสนองได้ทั้งหมด ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถเข้าใจความต้องการหรือความรู้สึกของเด็ก				
3.6 ครูสามารถเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูยอมรับและส่งเสริมความเชื่อและค่านิยมของเด็กทุกคนโดยไม่มีการตัดสิน ระดับ 3 (ดี) : ครูรับรู้ความเชื่อของเด็ก แต่ยังไม่มีการส่งเสริมชัดเจน ระดับ 2 (พอใช้) : ครูมีความเข้าใจในความเชื่อของเด็ก แต่ยังขาดการสนับสนุนบางส่วน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สนใจหรือไม่ยอมรับความเชื่อและค่านิยมของเด็ก				
3.7 ครูสามารถเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสามารถปรับการสอนให้สอดคล้องกับความแตกต่างของเด็กแต่ละคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระดับ 3 (ดี) : ครูพยายามปรับตัวแต่ยังมีข้อจำกัดในการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ระดับ 2 (พอใช้) : ครูปรับการสอนให้เหมาะสมกับเด็กส่วนใหญ่ แต่ยังมีบางส่วนที่ขาดความเข้าใจ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถปรับตัวหรือยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก				
3.8 ครูสามารถเข้าใจในการเรียนรู้ที่จะจัดการด้วยตนเองของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสนับสนุนให้เด็กจัดการปัญหาและสถานการณ์ด้วยตนเองอย่างเต็มที่ ระดับ 3 (ดี) : ครูพยายามสนับสนุน แต่ยังไม่สามารถปล่อยให้เด็กจัดการเองในบางส่วน ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสนับสนุนให้เด็กพึ่งพาตนเอง แต่ยังมีบางสถานการณ์ที่ครูจัดการแทน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สนับสนุนหรือไม่ให้โอกาสเด็กจัดการตนเอง				

2) สำหรับนักเรียนประเมินครู

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			หมายเหตุเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก (Understanding how children think and feel)					
3.1 ครูให้ความปลอดภัยกับเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูทำให้เด็กรู้สึกปลอดภัยตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูสร้างบรรยากาศปลอดภัยส่วนใหญ่ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสร้างบรรยากาศปลอดภัยในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถสร้างความรู้สึกปลอดภัยให้กับเด็ก				
3.2 ครูเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสร้างโอกาสให้ผู้ปกครองและเด็กมีความสัมพันธ์ที่ดีตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูสนับสนุนให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็กบ่อยครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็กเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก				
3.3 ครูส่งเสริมความต้องการเป็นอิสระของเด็กการเรียนรู้และฝึกทักษะชีวิต	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้ตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้บางสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้บางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้				
3.4 ครูรับรู้นิสัยใจคอและคาบความเป็นตัวตนของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเข้าใจและเคารพนิสัยใจคอของเด็กตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูเข้าใจนิสัยใจคอของเด็กและเคารพเป็นบางครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเริ่มสนใจแต่ยังไม่สามารถเข้าใจได้ดี ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สนใจนิสัยใจคอของเด็ก				
3.5 ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็กอย่างต่อเนื่อง ระดับ 3 (ดี) : ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็กในบางสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกบางส่วน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก (Understanding how children think and feel)					
3.6 ครูเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูคำนึงและเคารพในความเชื่อและค่านิยมของเด็กตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูคำนึงถึงความเชื่อและค่านิยมของเด็กในหลายสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูคำนึงถึงความเชื่อและค่านิยมของเด็กในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่คำนึงถึงความเชื่อและค่านิยมของเด็ก				
3.7 ครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเคารพและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในหลายสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล				
3.8 ครูเข้าใจในการเรียนรู้ที่จะจัดการด้วยตนเองของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการด้วยตนเอง ของเด็กตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูสนับสนุนการจัดการด้วยตนเองของเด็กในหลายสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสนับสนุนการจัดการด้วยตนเองในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สนับสนุนให้เด็กจัดการด้วยตนเอง				

3) สำหรับครูประเมินตนเอง

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก (Understanding how children think and feel)					
3.1 ฉันทสร้างความปลอดภัยกับเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมบรรยากาศที่ทำให้เด็กปลอดภัยทุกครั้ง ระดับ 3 (ดี) : ครูพยายามส่งเสริมบรรยากาศปลอดภัยได้ในหลายสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมบรรยากาศความปลอดภัยให้กับเด็กได้ในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถส่งเสริมความปลอดภัยให้กับเด็ก				
3.2 ฉันทเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีอย่างต่อเนื่อง ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็กบ่อยครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์บางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ได้เน้นการส่งเสริมความสัมพันธ์				
3.3 ฉันทส่งเสริมความต้องการเป็นอิสระของเด็กการเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมอิสระให้เด็กเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้อย่างเป็นอิสระในหลายสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมความเป็นอิสระของเด็กได้ในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ส่งเสริมความเป็นอิสระของเด็ก				
3.4 ฉันทรับรู้ใส่ใจใจคอและเคารพความเป็นตัวตนของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเคารพและเข้าใจนิสัยใจคอและเคารพความเป็นตัวตนของเด็กตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูเคารพและเข้าใจนิสัยใจคอของเด็กบ่อยครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเริ่มสนใจนิสัยใจคอของเด็กในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สนใจนิสัยใจคอของเด็กและตัวตนของเด็ก				
3.5 ฉันทเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็กเป็นอย่างดีเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็กบ่อยครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็กบางส่วนในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก (Understanding how children think and feel)					
3.6 ฉันท้เข้าใจในความเชื่อและค่านิยมของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูคำนึงและเคารพความเชื่อและค่านิยมของเด็กตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูคำนึงถึงความเชื่อและค่านิยมในหลายสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูคำนึงถึงในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่คำนึงถึงความเชื่อและค่านิยมของเด็ก				
3.7 ฉันท้เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเคารพและคำนึงถึงความแตกต่างของเด็กตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลบ่อยครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูคำนึงถึงความแตกต่างในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่คำนึงถึงความแตกต่างของเด็ก				
3.8 ฉันท้เข้าใจในการเรียนรู้ที่จะจัดการด้วยตนเองของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการตนเองของเด็กเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ครูสนับสนุนการจัดการตนเองบ่อยครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสนับสนุนบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สนับสนุนให้เด็กจัดการตนเอง				

ตอนที่ 4 ศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้ขององค์ประกอบวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการแก้ปัญหา (Problem solving)

โดยประเมินความสามารถและพฤติกรรมของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ออกเป็น 3 ส่วน

- 1) สำหรับผู้บริหารประเมินครู
- 2) สำหรับครูประเมินนักเรียน
- 3) สำหรับนักเรียนประเมินตนเอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การแก้ปัญหา (Problem solving) หมายถึง การแก้ปัญหาพฤติกรรมของเด็กหรือบุคคลโดยใช้แนวทางที่สร้างสรรค์และให้ความเคารพ ไม่ใช่การลงโทษที่รุนแรงหรือสร้างความเจ็บปวด เป้าหมายหลัก ของวินัยเชิงบวกคือการพัฒนาความเข้าใจ ความรับผิดชอบ และการเรียนรู้จากข้อผิดพลาด โดยมุ่งเน้นที่การเสริมสร้างพฤติกรรมที่ดี และลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในรูปแบบที่ไม่ทำร้ายจิตใจหรือร่างกาย โดยมีตัวบ่งชี้ จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. วิธีการจัดการความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ หมายถึง เป็นการสอนให้เด็กเรียนรู้วิธีการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง เช่น ความโกรธ ความคับข้องใจ หรือความไม่พอใจ โดยใช้วิธีที่เหมาะสมและไม่สร้างความเสียหายต่อผู้อื่นหรือสถานการณ์
2. ให้เด็กมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต หมายถึง การเตรียมความพร้อมให้เด็กมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต เช่น การจัดการกับสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน การตัดสินใจ และการสื่อสารกับผู้อื่น
3. การแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา) หมายถึง การสอนให้เด็กคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์ โดยหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงทั้งทางคำพูดและการกระทำ
4. ให้ความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น หมายถึง การให้เด็กเข้าใจถึงความสำคัญของสิทธิทั้งของตนเองและผู้อื่น รวมถึงการเคารพในความคิดเห็นและความรู้สึกของผู้อื่น
5. ความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย หมายถึง การให้เด็กมีความมั่นใจในการแก้ไขปัญหาหรือจัดการกับสถานการณ์ที่ยากลำบาก โดยใช้ทักษะที่มีและวิธีการที่สร้างสรรค์

1) สำหรับผู้บริหารประเมินครู

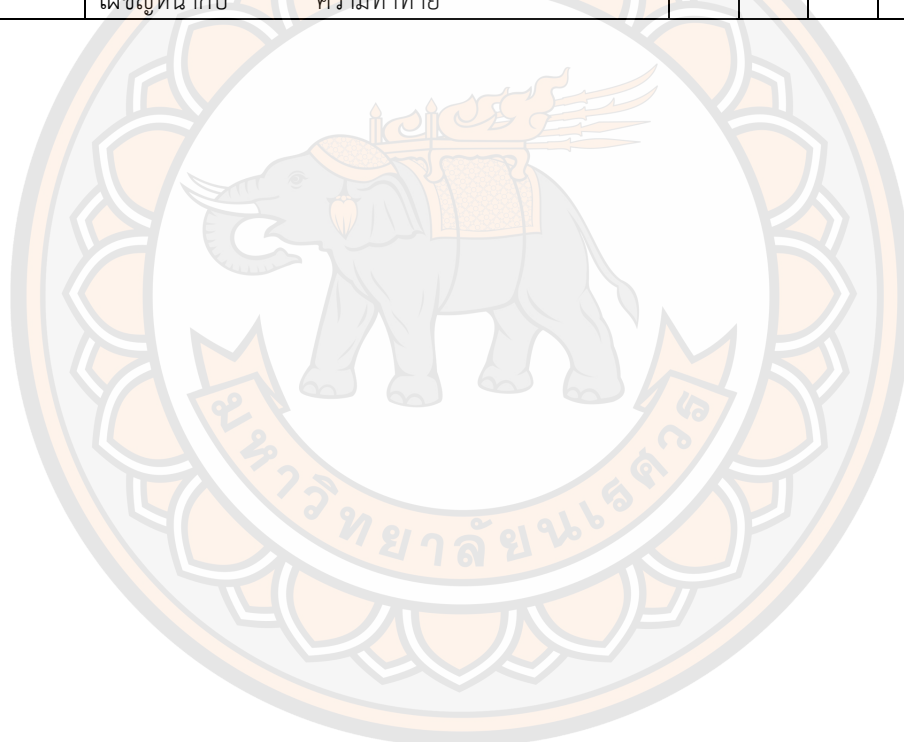
ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 4 ด้านการแก้ปัญหา (Problem solving)					
4.1 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีวิธีการจัดการความคับข้องใจหรือความขัดแย้งและความโกรธ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์และสงบ ระดับ 3 (ดี) : ครูใช้วิธีการจัดการความคับข้องใจและความโกรธอย่างมีระบบและเหมาะสม ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสามารถให้คำแนะนำเบื้องต้นในการจัดการความคับข้องใจและความโกรธ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถช่วยนักเรียนในการจัดการความคับข้องใจและวิธีการจัดการความขัดแย้งได้				
4.2 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูช่วยนักเรียนสร้างทักษะชีวิตที่หลากหลาย และตอบสนองต่อความท้าทาย ระดับ 3 (ดี) : ครูสอนทักษะการแก้ปัญหาที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในระดับดี ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนทักษะชีวิตที่พื้นฐานเท่านั้น ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ได้ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต				
4.3 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา)	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์และเคารพสิทธิผู้อื่น ระดับ 3 (ดี) : ครูสอนให้นักเรียนเข้าใจแนวทางการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูช่วยนักเรียนระบุแนวทางการแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์แต่ยังไม่ครบถ้วน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ได้ส่งเสริมการแก้ปัญหาด้วยวิธีการสร้างสรรค์				
4.4 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสร้างวัฒนธรรมในชั้นเรียนที่เคารพสิทธิของทุกคนอย่างชัดเจน ระดับ 3 (ดี) : ครูช่วยให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นในบางสถานการณ์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ส่งเสริมให้เด็กเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความ สอดคล้อง			ความ คิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 4 ด้านการแก้ปัญหา (Problem solving)					
4.5 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนมี ความมั่นใจใน การรับมือกับ สถานการณ์ ที่ท้าทาย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเสริมสร้างความมั่นใจให้ นักเรียนในทุกสถานการณ์ ที่ท้าทาย ระดับ 3 (ดี) : ครูสนับสนุนให้นักเรียนกล้าเผชิญหน้า กับความท้าทาย ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสามารถสร้างความมั่นใจในบาง สถานการณ์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถช่วยให้ นักเรียนมีความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้า ทายได้				

2) สำหรับครูประเมินนักเรียน

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 4 ด้านการแก้ปัญหา (Problem solving)					
4.1 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนรู้วิธีการจัดการความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนจัดการความคับข้องใจและความขัดแย้งอย่างมีประสิทธิภาพและไม่เกิดความรุนแรง ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนสามารถจัดการความคับข้องใจและความโกรธได้ในระดับดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนสามารถระบุปัญหาได้แต่ไม่สามารถแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่สามารถช่วยตนเองในการระบุความคับข้องใจและวิธีการจัดการความขัดแย้งได้				
4.2 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนมีทักษะชีวิตที่ครบถ้วนและสามารถรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทายได้อย่างเหมาะสม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมีทักษะชีวิตที่สามารถนำไปปรับใช้ได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนมีทักษะชีวิตพื้นฐาน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่มีทักษะในการดำรงชีวิตที่จำเป็น				
4.3 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา)	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนใช้วิธีแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอและสามารถเป็นตัวอย่างให้กับผู้อื่นได้ ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมีวิธีแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และเคารพผู้อื่น ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนมีวิธีแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์ในบางสถานการณ์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนใช้วิธีแก้ปัญหาด้วยความรุนแรง				
4.4 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ และชัดเจน ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมีการแสดงความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นในระดับดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนแสดงความเคารพในบางสถานการณ์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น				

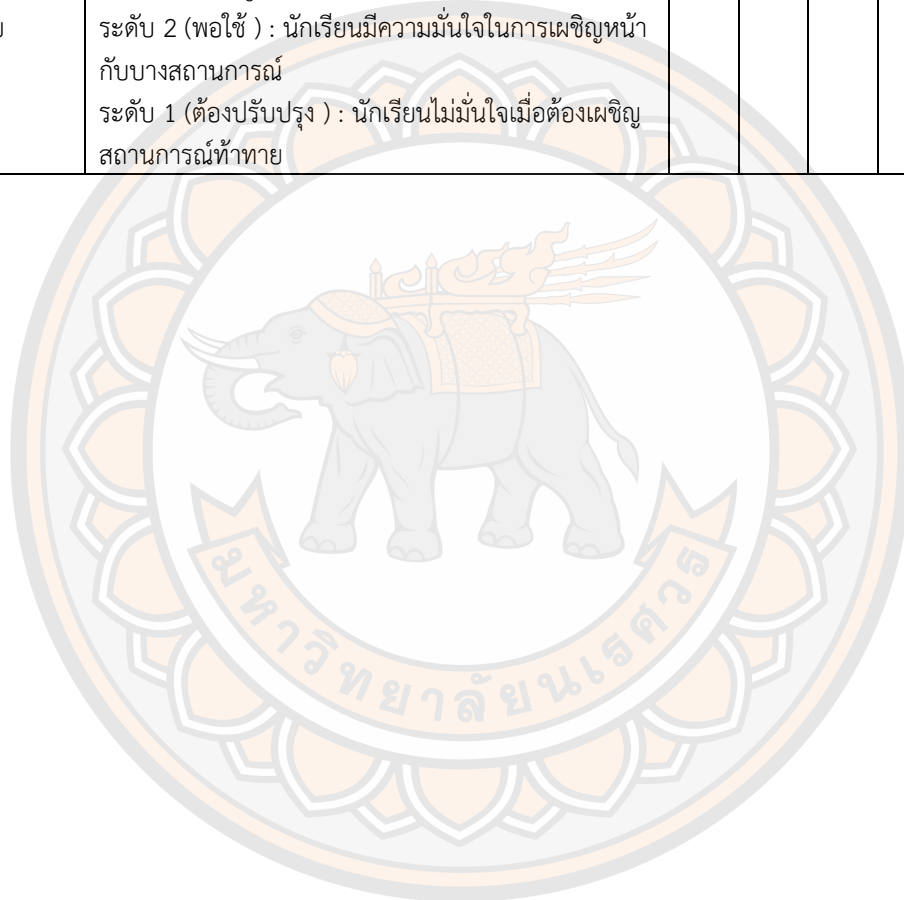
ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 4 ด้านการแก้ปัญหา (Problem solving)					
4.5 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนเผชิญหน้ากับสถานการณ์ท้าทายด้วยความมั่นใจและเป็นตัวอย่างที่ดี ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมีความมั่นใจในการเผชิญหน้ากับสถานการณ์ที่ท้าทายส่วนใหญ่ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนสามารถรับมือกับสถานการณ์ท้าทายในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนขาดความมั่นใจในการเผชิญหน้ากับความท้าทาย				



3) สำหรับนักเรียนประเมินตนเอง

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 4 ด้านการแก้ปัญหา (Problem solving)					
4.1 นักเรียนมีวิธีการจัดการความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนสามารถจัดการกับความคับข้องใจได้ดีและไม่เกิดความขัดแย้ง ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนสามารถจัดการความคับข้องใจได้บ้าง ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนพยายามจัดการกับความคับข้องใจแต่ยังไม่ได้ผลดี ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่สามารถจัดการกับความคับข้องใจหรือความโกรธได้				
4.2 นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนมีทักษะชีวิต 10 ทักษะ ตามการจำแนกขององค์การอนามัยโลกได้อย่างครบถ้วนและสามารถรับมือกับความท้าทายได้ ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมีทักษะชีวิต 10 ทักษะ ตามการจำแนกขององค์การอนามัยโลก ที่ใช้ได้หลายสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนมีทักษะชีวิต 10 ทักษะ ตามการจำแนกขององค์การอนามัยโลก เป็นพื้นฐาน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนขาดทักษะชีวิต 10 ทักษะ ตามการจำแนกขององค์การอนามัยโลก ที่จำเป็น				
4.3 นักเรียนมีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา)	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนมักจะแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์และเคารพสิทธิของผู้อื่น ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนสามารถแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และไม่เกิดความรุนแรง ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนสามารถหาวิธีแก้ปัญหาที่ไม่ใช้ความรุนแรงได้บ้าง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา				
4.4 นักเรียนเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนเคารพสิทธิของทุกคนในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมีการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นในหลายสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนพยายามเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 4 ด้านการแก้ปัญหา (Problem solving)					
4.5 นักเรียนมีความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนมั่นใจในการเผชิญหน้ากับทุกสถานการณ์ที่ท้าทาย ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทายส่วนใหญ่ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนมีความมั่นใจในการเผชิญหน้ากับบางสถานการณ์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่มั่นใจเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ที่ท้าทาย				



ตอนที่ 5 ศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้องค์ประกอบวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline)

โดยประเมินความสามารถและพฤติกรรมของผู้ปกครองด้านต่าง ๆ ออกเป็น 3 ส่วน:

- 1) สำหรับผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง
- 2) หารับครูประเมินผู้ปกครอง
- 3) สำหรับผู้ปกครองประเมินตนเอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline) หมายถึง การจัดการพฤติกรรมของเด็กในทางที่สร้างสรรค์และเป็นบวก โดยมุ่งเน้นการสร้างความเข้าใจในพฤติกรรมที่เหมาะสมผ่านการสอน การสนับสนุน และการให้โอกาสเด็กเรียนรู้จากประสบการณ์โดยไม่ใช้การลงโทษหรือการบังคับ ความสำคัญของวินัยเชิงบวกคือการเคารพในศักดิ์ศรีของเด็ก ช่วยให้เด็กเกิดการพัฒนาทางด้านอารมณ์ สังคม และทักษะชีวิตที่ดีขึ้น โดยมีตัวบ่งชี้ จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. มุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก หมายถึง การที่ครูหรือผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นและมีความเข้าใจ ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีความมั่นใจในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่

2. คำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก หมายถึง การให้ความสำคัญกับการรับฟังและเข้าใจในความคิดและความรู้สึกของเด็ก ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่

3. เข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม หมายถึง การมองและเข้าใจโลกในแบบที่เด็กมองเห็น ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใหญ่สามารถตอบสนองต่อความต้องการและพฤติกรรมของเด็กได้อย่างเหมาะสม

4. ให้เด็กได้ลองสิ่งใหม่ๆ ด้วยตนเอง หมายถึง การเปิดโอกาสให้เด็กได้ลองผิดลองถูก ได้สำรวจและเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นวิธีการที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและการพัฒนาทักษะต่าง ๆ

5. ช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี หมายถึง การให้คำแนะนำและช่วยเหลือเด็กในการตัดสินใจเลือกทางที่เหมาะสมและดีต่อการพัฒนาตนเอง โดยไม่บังคับหรือกดดัน

6. ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ หมายถึง การที่ผู้ปกครองและครูต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในการใช้วินัยเชิงบวก เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และพฤติกรรมที่ดีของเด็ก

1) สำหรับผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 5 ด้านการตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline)					
5.1 ผู้ปกครอง มุ่งมั่นในการ สร้างความ อบอุ่นและ แนวทางสำหรับ เด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและ ปลอดภัย พร้อมทั้งแนวทางที่ชัดเจนและสม่ำเสมอ ระดับ 3 (ดี) : สร้างความอบอุ่นให้เด็กบ้าง มีแนวทางที่ ชัดเจน ระดับ 2 (พอใช้) : มีความพยายามในการสร้างความ อบอุ่นแต่ยังไม่เพียงพอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการสร้างความอบอุ่น หรือ แนวทางสำหรับเด็ก				
5.2 ผู้ปกครอง คำนึงถึง ความคิดและ ความรู้สึกของ เด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ให้ความสำคัญกับความคิดและ ความรู้สึกของเด็กเสมอ พร้อมเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ระดับ 3 (ดี) : คำนึงถึงและฟังความคิดและความรู้สึกของ เด็ก ระดับ 2 (พอใช้) : คำนึงถึงบ้าง แต่ไม่เป็นประจำ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่คำนึงถึงหรือเพิกเฉยต่อ ความคิดและความรู้สึกของเด็ก				
5.3 ผู้ปกครอง เข้าใจมุมมอง ของเด็กต่อ สิ่งแวดล้อม	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เข้าใจมุมมองของเด็กอย่างถ่องแท้ และนำมาใช้ในการปรับปรุงสิ่งแวดล้อม ระดับ 3 (ดี) : เข้าใจมุมมองของเด็กและรับฟังบ้าง ระดับ 2 (พอใช้) : เข้าใจบ้างในบางครั้ง แต่ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่พยายามเข้าใจมุมมองของ เด็ก				
5.4 ผู้ปกครอง ได้ลองสิ่งใหม่ๆ ด้วยตนเอง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : สนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กได้ลอง ทำสิ่งใหม่ๆ อย่างมั่นใจและปลอดภัย ระดับ 3 (ดี) : ให้เด็กได้ลองทำสิ่งใหม่ด้วยตนเอง ระดับ 2 (พอใช้) : ให้โอกาสเด็กได้ลองแต่ไม่เพียงพอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ให้โอกาสเด็กได้ลองสิ่งใหม่				
5.5 ผู้ปกครอง ช่วยเหลือและ ส่งเสริมเด็กให้ สามารถสร้าง ตัวเลือกที่ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ให้คำแนะนำที่สร้างสรรค์และช่วยให้ เด็กสามารถสร้างตัวเลือกที่ดีอย่างมั่นใจ ระดับ 3 (ดี) : ช่วยเหลือและให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม ระดับ 2 (พอใช้) : ให้คำแนะนำบ้าง แต่ไม่ครบถ้วน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำ				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความ คิดเห็น เพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 5 ด้านการตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline)					
5.6 ผู้ปกครอง และครูต้องคอย ฝึกฝนการสร้าง วินัยเชิงบวก อย่างสม่ำเสมอ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีการฝึกฝนและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอด้วยแนวทางที่เป็นระบบ ระดับ 3 (ดี) : ฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกได้อย่างต่อเนื่อง ระดับ 2 (พอใช้) : ฝึกฝนเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการฝึกฝนหรือสม่ำเสมอ				



2) สำหรับครูประเมินผู้ปกครอง

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 5 ด้านการตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline)					
5.1 ผู้ปกครองมุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นมากและมีแนวทางที่ชัดเจนอย่างต่อเนื่อง ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและชัดเจนอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นได้บ้างแต่ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองขาดการสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นหรือแนวทางที่ชัดเจนสำหรับเด็ก				
5.2 ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็กอย่างลึกซึ้งและละเอียดอ่อน ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็กอยู่เสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็กในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองไม่คำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก				
5.3 ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กอย่างเต็มที่และสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กอย่างดี ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองพยายามเข้าใจมุมมองของเด็กแต่ไม่เพียงพอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองไม่พยายามทำความเข้าใจมุมมองของเด็ก				
5.4 ผู้ปกครองให้นักเรียนได้ลองสิ่งใหม่ๆ ด้วยตนเอง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองให้เด็กได้ลองสิ่งใหม่ๆ อย่างต่อเนื่องและสนับสนุนทุกด้าน ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองสนับสนุนเด็กให้ลองสิ่งใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองสนับสนุนเด็กแต่ไม่บ่อยครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้เด็กลองสิ่งใหม่ๆ				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 5 ด้านการตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline)					
5.5 ผู้ปกครองช่วยเหลือและส่งเสริมนักเรียนให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองสนับสนุนอย่างดีเยี่ยมในการสร้างตัวเลือกที่ดีทุกครั้ง ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองช่วยเหลือเด็กในการสร้างตัวเลือกที่ดีเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองส่งเสริมการตัดสินใจของเด็กในบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองไม่ส่งเสริมการตัดสินใจของเด็ก				
5.6 ผู้ปกครองและครูต้องคอยฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองปฏิบัติตามการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกบ้างในบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองไม่สอดคล้องกับการสร้างวินัยเชิงบวก				

3) สำหรับผู้ปกครองประเมินตนเอง

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 5 ด้านการตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline)					
5.1 ผู้ปกครองมุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นมากและมีแนวทางสำหรับเด็กที่ชัดเจนอย่างต่อเนื่อง ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและชัดเจนอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นได้บ้างแต่ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองขาดการสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นหรือแนวทางที่ชัดเจนสำหรับเด็ก				
5.2 ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็กอย่างลึกซึ้งและละเอียดอ่อน ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็กอยู่เสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก ในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองไม่คำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก				
5.3 ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของนักเรียนต่อสิ่งแวดล้อม	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กอย่างเต็มที่และสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กอย่างดี ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองพยายามเข้าใจมุมมองของเด็กแต่ไม่เพียงพอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองไม่พยายามทำความเข้าใจมุมมองของเด็ก				
5.4 ผู้ปกครองให้นักเรียนได้ลองสิ่งใหม่ๆด้วยตนเอง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองให้เด็กได้ลองสิ่งใหม่ๆอย่างต่อเนื่องและสนับสนุนทุกด้าน ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองสนับสนุนเด็กให้ลองสิ่งใหม่ๆอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองสนับสนุนเด็กแต่ไม่บ่อยครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้เด็กลองสิ่งใหม่ๆ				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 5 ด้านการตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline)					
5.5 ผู้ปกครองช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองช่วยเหลือและส่งเสริมสนับสนุนอย่างดีเยี่ยมในการสร้างตัวเลือกที่ดีทุกครั้ง ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองช่วยเหลือเด็กในการสร้างตัวเลือกที่ดีเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองส่งเสริมการตัดสินใจของเด็กในบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองไม่ส่งเสริมการตัดสินใจของเด็ก				
5.6 ผู้ปกครองฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกตามแนวคิดของ Durrant อย่างสม่ำเสมอ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองฝึกฝนและปฏิบัติตามการสร้างวินัยเชิงบวกอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกบ้างในบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองไม่ฝึกฝนสอดคล้องกับการสร้างวินัยเชิงบวก				

ตอนที่ 6 ศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้องค์ประกอบวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)

โดยประเมินความสามารถและพฤติกรรมของผู้ปกครองด้านต่าง ๆ ออกเป็น 3 ส่วน

- 1) สำหรับครูประเมินผู้บริหาร
- 2) สำหรับผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร
- 3) สำหรับผู้บริหารประเมินตนเอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกของผู้เรียน ผ่านกระบวนการบริหารจัดการที่เป็นระบบ มีเป้าหมายชัดเจน และใช้แนวทางวินัยเชิงบวกเป็นฐานในการดำเนินงาน แสดงบทบาทในการกำหนดวิสัยทัศน์ เชื่อมโยงพันธกิจของสถานศึกษากับการพัฒนานักเรียนอย่างรอบด้าน สนับสนุนการมีส่วนร่วมของครู บุคลากร ผู้ปกครอง ส่งเสริมการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ และพัฒนาวัฒนธรรมโรงเรียนให้เป็นพื้นที่แห่งความเข้าใจ ความเคารพ และการเรียนรู้ร่วมกันอย่างยั่งยืนโดยมีตัวบ่งชี้ จำนวน 10 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว หมายถึง ผู้บริหารมองการณ์ไกล กำหนดเป้าหมายพัฒนาโรงเรียนในระยะยาวอย่างมีทิศทาง
2. ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง วางระบบจัดเก็บ วิเคราะห์ และใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการตัดสินใจ
3. ภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง
4. ผู้นำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) หมายถึง เป็นผู้นำในการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของครูผ่าน PLC
5. ผู้บริหารสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี หมายถึง สร้างความร่วมมือกับหน่วยงาน เครือข่าย และชุมชน เพื่อพัฒนางานอย่างยั่งยืน
6. ผู้บริหารมีเทคนิคการส่งเสริมวินัยเชิงบวก และการตัดสินใจ หมายถึง ใช้เทคนิคที่เหมาะสมในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก และตัดสินใจอย่างรอบคอบ
7. ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง หมายถึง ดำเนินงานโดยอิงหลักเหตุผล ความถูกต้อง และความยุติธรรม
8. ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หมายถึง สนับสนุนการสื่อสารที่ชัดเจน สร้างสัมพันธ์ที่ดีภายในและภายนอกองค์กร
9. ผู้บริหารควบคุมอารมณ์ได้ดี หมายถึง แสดงออกอย่างเหมาะสม ควบคุมอารมณ์ในทุกสถานการณ์ได้ดี
10. ผู้บริหารติดตามประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก หมายถึง สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งกับหน่วยงานต่าง ๆ

1) สำหรับครูประเมินผู้บริหาร

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)					
6.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มองภาพอนาคตชัดเจน สื่อสารเป้าหมายให้ทุกคนเข้าใจและร่วมขับเคลื่อน ระดับ 3 (ดี) : มีเป้าหมายระยะยาวชัดเจน และถ่ายทอดให้คณะทำงานรับรู้ ระดับ 2 (พอใช้) : มีเป้าหมายแต่ยังไม่ชัดเจน หรือไม่ได้สื่อสารให้ครอบคลุม ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ขาดเป้าหมายระยะยาวหรือไม่มีการสื่อสารเลย				
6.2 ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีระบบข้อมูลสนับสนุนการพัฒนาโรงเรียน และใช้ข้อมูลในการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ ระดับ 3 (ดี) : มีระบบสารสนเทศและใช้ข้อมูลบางส่วนในการพัฒนา ระดับ 2 (พอใช้) : เริ่มต้นจัดเก็บข้อมูล แต่ยังไม่เป็นระบบหรือไม่นำมาใช้จริง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีระบบหรือไม่ใช้ข้อมูลในการพัฒนาเลย				
6.3 ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมวิชาการ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง ระดับ 3 (ดี) : สนับสนุนกิจกรรมทางวิชาการให้เกิดขึ้นในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : มีบทบาทจำกัดในกิจกรรมวิชาการ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่สนับสนุนหรือไม่แสดงบทบาทด้านวิชาการเลย				
6.4 ผู้บริหารนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ส่งเสริมและเป็นผู้ดำเนินการสร้าง PLC อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ระดับ 3 (ดี) : ร่วมขับเคลื่อน PLC อย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : การจัด PLC แต่ยังไม่ชัดเจนต่อเนื่อง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการดำเนินการหรือไม่สนับสนุนเลย				
6.5 ผู้บริหารสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีเครือข่ายหลากหลายระดับ ทั้งในและนอกโรงเรียน และใช้เป็นประโยชน์จริง ระดับ 3 (ดี) : มีเครือข่ายบางส่วน และใช้เชิงประโยชน์ร่วมกันบ้าง ระดับ 2 (พอใช้) : เริ่มสร้างเครือข่าย แต่ยังไม่ชัดเจน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่สร้างเครือข่ายหรือไม่ร่วมมือกับใคร				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)					
6.6 ผู้บริหารมีเทคนิคการส่งเสริมวินัยเชิงบวก และการตัดสินใจ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ใช้เทคนิควินัยเชิงบวกอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ระดับ 3 (ดี) : ใช้วินัยเชิงบวกและตัดสินใจตามหลักการ ระดับ 2 (พอใช้) : มีความพยายามแต่ยังขาดความชัดเจนหรือเหตุผล ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีแนวทางที่ชัดเจน ขาดการใช้เหตุผลในการตัดสินใจ				
6.7 ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผล และความถูกต้อง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ตัดสินใจทุกเรื่องบนหลักฐาน เหตุผล และยึดความยุติธรรม ระดับ 3 (ดี) : พยายามใช้เหตุผลและข้อมูลในกระบวนการตัดสินใจ ระดับ 2 (พอใช้) : ตัดสินใจจากประสบการณ์ส่วนตัวมากกว่าข้อมูล ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ตัดสินใจตามอารมณ์หรือความลำเอียง				
6.8 ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ส่งเสริมการสื่อสารอย่างเปิดเผย เป็นระบบ สร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับทุกฝ่าย ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ระดับ 3 (ดี) : สนับสนุนให้มีช่องทางสื่อสารที่ดี และมีความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ระดับ 2 (พอใช้) : มีความพยายามในการสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ แต่ยังขาดความสม่ำเสมอหรือวิธีการที่ชัดเจน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ขาดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และไม่ใส่ใจต่อการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น				
6.9 ผู้บริหารควบคุมอารมณ์ได้ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : แสดงความนิ่ง สุขุม รับมือทุกสถานการณ์อย่างมีสติ ระดับ 3 (ดี) : ควบคุมอารมณ์ได้ดีในสถานการณ์ทั่วไป ระดับ 2 (พอใช้) : บางครั้งแสดงอารมณ์หรือควบคุมไม่ได้ในสถานการณ์ตึงเครียด ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : มักแสดงอารมณ์ ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้				
6.10 ผู้บริหารติดตามประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีระบบติดตามและประเมินผลต่อเนื่อง นำผลไปใช้พัฒนาจริง ระดับ 3 (ดี) : มีการติดตามและประเมินอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : มีการประเมินแต่ยังไม่ต่อเนื่อง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ประเมินหรือติดตามเลย				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)					
6.8 ผู้บริหารมีเทคนิคการส่งเสริมวินัยเชิงบวก และองค์ประกอบที่ 6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีแนวทางส่งเสริมวินัยเชิงบวก และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ส่งผลดีต่อเด็ก				เพิ่มเติม
	ระดับ 3 (ดี) : มีการส่งเสริมวินัยเชิงบวก และตัดสินใจโดยทั่วไปใช้เหตุผล ระดับ 2 (พอใช้) : ยังไม่ชัดเจนในวิธีการส่งเสริมวินัย และอธิบายเหตุผล ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีแนวทางส่งเสริมวินัยชัดเจน และตัดสินใจโดยใช้อารมณ์	+1	0	-1	
6.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้บริหารมีเป้าหมายชัดเจนและสามารถอธิบายให้ผู้ปกครองเข้าใจได้ ระดับ 3 (ดี) : มีเป้าหมายแต่ยังไม่ชัดเจน หรือยังไม่เคยอธิบายให้ผู้ปกครองเข้าใจ ระดับ 2 (พอใช้) : มีเป้าหมายแต่ยังไม่ชัดเจน หรือยังไม่เคยสื่อสารให้ผู้ปกครองเข้าใจ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีเป้าหมายชัดเจน และไม่เคยสื่อสารให้ผู้ปกครองเข้าใจ				
6.7 ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ตัดสินใจเรื่องด้วยความยุติธรรมและชี้แจงให้ผู้ปกครองเข้าใจได้ ระดับ 3 (ดี) : ตัดสินใจโดยอธิบายเหตุผลให้ผู้ปกครองทราบบ้าง ระดับ 2 (พอใช้) : มีเป้าหมายแต่ยังไม่ชัดเจน หรือยังไม่เคยอธิบายให้ผู้ปกครองเข้าใจ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีเป้าหมายชัดเจน และไม่เคยสื่อสารให้ผู้ปกครองเข้าใจ				
6.2 ผู้บริหารมีการวางแผนระบบการสื่อสารเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศในการสื่อสารและให้ผล ระดับ 3 (ดี) : มีการวางแผนระบบสารสนเทศและใช้ในการติดต่อสื่อสารเป็นมิตรและสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : มีการพูดคุยหรือแจ้งข่าวสารกับผู้ปกครองเป็นระยะ ๆ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการใช้ข้อมูลหรือระบบสารสนเทศในการสื่อสารกับผู้ปกครอง				
6.3 ภาวะความเป็นผู้นำเชิงวิชาการ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้นำด้านวิชาการที่ส่งผลต่อผู้ปกครอง ระดับ 3 (ดี) : ภาวะความเป็นผู้นำด้านวิชาการยังไม่ชัดเจน ไม่แสดงความโกรธหรือใช้อารมณ์ในการแก้ปัญหา ระดับ 2 (พอใช้) : มีบทบาทส่งเสริมด้านวิชาการที่ส่งผลดีในระดับหนึ่ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีความพยายามสนับสนุนครูแต่ยังไม่ส่งผลต่อผู้ปกครอง				
6.4 ผู้บริหารนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ภาวะความเป็นผู้นำด้านวิชาการยังไม่ชัดเจน ไม่แสดงความโกรธหรือใช้อารมณ์ในการแก้ปัญหา ระดับ 3 (ดี) : มีบทบาทส่งเสริมด้านวิชาการที่ส่งผลดีในระดับหนึ่ง ระดับ 2 (พอใช้) : ภาวะความเป็นผู้นำด้านวิชาการยังไม่ชัดเจน ไม่แสดงความโกรธหรือใช้อารมณ์ในการแก้ปัญหา ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีความพยายามสนับสนุนครูแต่ยังไม่ส่งผลต่อผู้ปกครอง				
6.5 ผู้บริหารสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนได้อย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : สนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนและการเรียนรู้ของนักเรียนพอใช้ ระดับ 2 (พอใช้) : มีการติดตามนักเรียนและแจ้งให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะสนับสนุนครู ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่เคยติดตามหรือแจ้งพัฒนาการของนักเรียน				
	ระดับ 2 (พอใช้) : เริ่มสร้างเครือข่าย แต่ยังไม่ได้ประโยชน์มากนักกับ				
	ผู้ปกครอง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการสร้างเครือข่ายหรือไม่ร่วมมือกับผู้ปกครอง/ชุมชน				

2) สำหรับผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร

3) สำหรับผู้บริหารประเมินตนเอง

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)					
6.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : กำหนดเป้าหมายระยะยาวที่ชัดเจน พร้อมกลยุทธ์และแผนงานที่สอดคล้องกันอย่างมีระบบ ระดับ 3 (ดี) : มีเป้าหมายระยะยาวที่ชัดเจน และมีการวางแผนพัฒนาในระยะยาวอย่างเหมาะสม ระดับ 2 (พอใช้) : มีเป้าหมายแต่ยังไม่ชัดเจน หรือยังขาดแผนระยะยาวที่สอดคล้อง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ขาดเป้าหมายระยะยาว และไม่มีแผนพัฒนาที่ชัดเจน				
6.2 ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : วางแผนและใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ตัดสินใจ ระดับ 3 (ดี) : มีการใช้ระบบข้อมูลเพื่อการวางแผนและตัดสินใจในบางส่วน ระดับ 2 (พอใช้) : มีการจัดเก็บข้อมูลแต่ยังขาดการวิเคราะห์เชิงลึกเพื่อพัฒนา ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการวางแผนหรือใช้ข้อมูลในการพัฒนาโรงเรียน				
6.3 ภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เป็นผู้นำทางวิชาการอย่างชัดเจน มีบทบาทในการผลักดันการเรียนรู้และนวัตกรรม ระดับ 3 (ดี) : สนับสนุนการเรียนรู้และมีบทบาทในการขับเคลื่อนวิชาการในโรงเรียน ระดับ 2 (พอใช้) : มีบทบาทในวิชาการแต่ยังไม่ต่อเนื่องหรือขาดการผลักดันที่ชัดเจน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ขาดบทบาทในด้านวิชาการ หรือไม่สนับสนุนการเรียนรู้				
6.4 ผู้บริหารนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC)	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นำกระบวนการ PLC อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูและผู้บริหาร ระดับ 3 (ดี) : มีการจัดกระบวนการ PLC อย่างสม่ำเสมอ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดับ 2 (พอใช้) : มีการเริ่มต้นจัด PLC แต่ยังขาดความต่อเนื่องและเป้าหมายที่ชัดเจน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการจัด PLC หรือไม่มีการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้				
6.5 ผู้บริหารสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : สร้างเครือข่ายภายในและภายนอกโรงเรียนที่ส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนอย่างยั่งยืน ระดับ 3 (ดี) : สร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับหนึ่ง และใช้ประโยชน์ร่วมกัน ระดับ 2 (พอใช้) : เริ่มสร้างเครือข่ายแต่ยังไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ที่เป็นรูปธรรม ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่สร้างเครือข่าย หรือไม่ใช้เครือข่ายที่มีให้เกิดประโยชน์				

ตัวชี้วัด (Item)	พฤติกรรมบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)					
6.6 ผู้บริหารมีเทคนิคการส่งเสริมวินัยเชิงบวก และการตัดสินใจ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ใช้เทคนิควินัยเชิงบวกอย่างเหมาะสม มีแนวทางแก้ไข ปัญหาที่สร้างสรรค์และเป็นธรรม ระดับ 3 (ดี) : มีแนวทางส่งเสริมวินัยเชิงบวกและตัดสินใจโดยใช้เหตุผล ในสถานการณ์ทั่วไป ระดับ 2 (พอใช้) : มีการส่งเสริมวินัยเชิงบวกแต่ยังไม่สม่ำเสมอ และบาง กรณีตัดสินใจตามประสบการณ์ส่วนตัว ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีแนวทางชัดเจนในการส่งเสริมวินัย และตัดสินใจตามอารมณ์				
6.7 ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ใช้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และเหตุผลในการตัดสินใจทุกเรื่อง พร้อมอธิบายให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจ ระดับ 3 (ดี) : ตัดสินใจด้วยเหตุผลในสถานการณ์ทั่วไป และมีการอธิบาย แก่ผู้เกี่ยวข้องบางส่วน ระดับ 2 (พอใช้) : มีตัดสินใจจากประสบการณ์โดยไม่อ้างอิงข้อมูล หรือขาดการอธิบาย ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ตัดสินใจโดยขาดเหตุผลและไม่สามารถอธิบายได้				
6.8 ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ส่งเสริมการสื่อสารภายในองค์กรอย่างสร้างสรรค์ และสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับทุกฝ่าย ระดับ 3 (ดี) : ส่งเสริมการสื่อสารและพยายามสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร ระดับ 2 (พอใช้) : พยายามสื่อสารกับบุคลากรแต่ยังไม่ทั่วถึงหรือไม่ต่อเนื่อง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้บริหารไม่มีการส่งเสริมการสื่อสาร และไม่มี ความสัมพันธ์ในองค์กร				
6.9 ผู้บริหารควบคุมอารมณ์ได้ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์ที่กดดันได้ดี แสดง ความเป็นมืออาชีพ ระดับ 3 (ดี) : ควบคุมอารมณ์ได้ดีในสถานการณ์ส่วนใหญ่ ระดับ 2 (พอใช้) : ควบคุมอารมณ์ได้ในบางสถานการณ์เท่านั้น ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้				
6.10 ผู้บริหารติดตามประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลไปพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ระดับ 3 (ดี) : มีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในบางช่วงเวลา ระดับ 2 (พอใช้) : มีการประเมินแต่ยังไม่ต่อเนื่อง หรือไม่ได้นำผลไปใช้พัฒนาจริง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการติดตามประเมินผลหรือไม่ได้นำผลไปใช้				

การหาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญ

1) สำหรับผู้บริหารประเมินครู

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)									
1.1 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนมี น้ำใจและ ช่วยเหลือผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมอย่างจริงจังและ สร้างสรรค์ ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.2 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนเป็นผู้ รอบคอบ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมอย่างเป็นระบบให้ นักเรียนรอบคอบและระมัดระวัง ระดับ 3 (ดี) : ครูมีวิธีส่งเสริมให้นักเรียน รอบคอบ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมเพียงบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.3 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนเป็น คนสุภาพ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและส่งเสริม ให้นักเรียน เป็นคนสุภาพอย่างเป็นรูปธรรม ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมความสุภาพอย่าง สม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมเฉพาะบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.4 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนเป็น คนที่ซื่อสัตย์ และ ไว้วางใจได้	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูมีวิธีการส่งเสริมให้ นักเรียนซื่อสัตย์ และไว้วางใจได้ ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.5 ครูสามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนเป็นคนที่ ตัดสินใจได้อย่าง ชาญฉลาด	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูมีวิธีการส่งเสริมให้นักเรียน ตัดสินใจ อย่างชาญฉลาด ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนตัดสินใจ เลือก ทางเลือกที่ดีอย่างมีเหตุผล ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริมการ ตัดสินใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.6 ครูสามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนเป็นคนที่ ไม่ชอบใช้ความ รุนแรง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูมีแนวทางการส่งเสริมการไม่ใช้ ความรุนแรงอย่างเป็นระบบ ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมความสงบสุข ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมเฉพาะบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.7 ครูสามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนเป็นคนที่ คอยห่วงใย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมอย่างต่อเนื่องและชัดเจน ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมการแสดงความห่วงใยต่อเพื่อน ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)									
1.8 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียน ปฏิบัติตาม กฎของ โรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสอนกฎระเบียบอย่าง สร้างสรรค์และชัดเจน ระดับ 3 (ดี) : ครูสอนกฎระเบียบให้นักเรียน อย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนกฎระเบียบเพียง บางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการสอน กฎระเบียบให้นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.9 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียน ปฏิบัติตามกฎ เกี่ยวกับการ ใช้สถานที่และ ทรัพย์สินของ โรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูมีแนวทางการสอนอย่าง เป็นระบบและสร้างสรรค์ ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนใช้อย่าง เหมาะสม ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนเฉพาะบางโอกาส เกี่ยวกับการใช้สถานที่/ทรัพย์สิน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้น ความสำคัญของการใช้สถานที่และทรัพย์สิน อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.10 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียน ปฏิบัติตามกฎ เกี่ยวกับ พฤติกรรมที่ ไม่พึงประสงค์	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูมีวิธีการที่ชัดเจนและ สร้างสรรค์ในการจัดการพฤติกรรม ระดับ 3 (ดี) : ครูแก้ไขพฤติกรรมอย่าง สม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนเฉพาะบางโอกาส เกี่ยวกับการแก้ไขพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการแก้ไข พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.11 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนแต่ง กายและทรงผม ตามระเบียบ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมและเป็นแบบอย่าง ที่ดีอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้ปฏิบัติตามอย่าง สม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.12 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนปฏิบัติ ตามระเบียบใน โรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมและสร้าง บรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติตาม ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมการปฏิบัติตามอย่าง สม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมเป็นบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)									
1.13 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียน ปฏิบัติตาม ระเบียบการ ใช้อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ ในโรงเรียน/ ยานพาหนะ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นตัวอย่างในการดูแลรักษาทรัพย์สิน ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมการดูแลอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.14 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนรออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้านก่อนเวลาเลิกเรียน เพื่อความปลอดภัย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมแนวทางการขออนุญาตที่ปลอดภัยและชัดเจน ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมการขออนุญาตเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.15 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียน ปฏิบัติตาม ระเบียบ เกี่ยวกับการ ลาป่วย และ การรักษา ความปลอดภัย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นตัวอย่างที่ดีในการรักษาความปลอดภัย และให้ปฏิบัติตามระเบียบการลาป่วย ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นการส่งเสริม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.16 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนการ ปฏิบัติตาม	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมและเป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมข้อตกลงในครอบครัว ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจและปฏิบัติตาม ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมเป็นบางครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

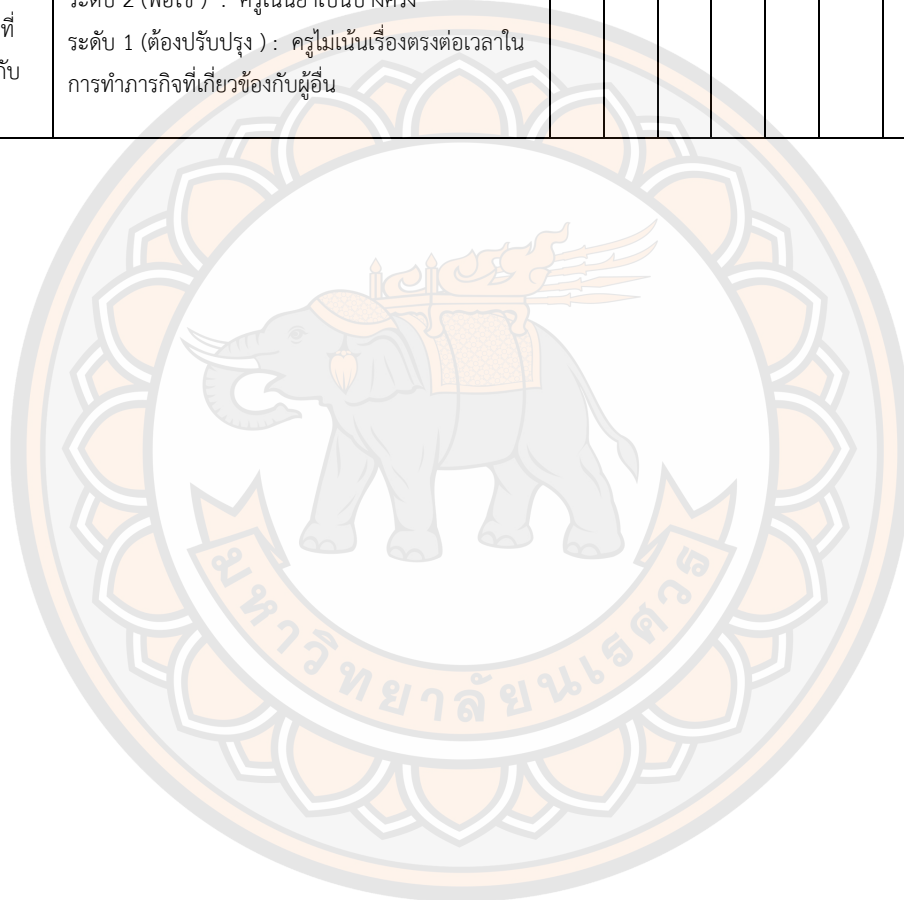
ข้อตกลงของครอบครัว	ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นหรือส่งเสริมเรื่องนี้								
1.17 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามข้อตกลง ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมและสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติตาม ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมเรื่องนี้เป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ชี้แนะให้นักเรียนปฏิบัติตาม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.18 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและสนับสนุนมารยาทที่ดีต่อส่วนรวม ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในที่สาธารณะ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องมารยาทในที่สาธารณะ								
1.19 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างในการแต่งกายและการวางตัวที่ดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : ครูมีการแต่งกายและการวางตัวที่ดีและเหมาะสม ระดับ 2 (พอใช้) : ครูใส่ใจในการแต่งกายและการวางตัวที่พอใช้ แต่ไม่คงที่ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ใส่ใจในเรื่องการแต่งกายหรือการวางตัว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.20 นักเรียนมีมารยาทในการพูดและการแสดงความรู้สึก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและสนับสนุนการมีมารยาทในการพูดและการแสดงความรู้สึก ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการพูดและการแสดงความรู้สึก ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องมารยาทในการพูดและการแสดงความรู้สึก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)									
1.21 ครูสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการแสดง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและสนับสนุนการมีมารยาทในการแสดงเคารพและให้เกียรติผู้อื่น ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการแสดงเคารพและให้เกียรติผู้อื่น ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ความเคารพ และให้เกียรติ ผู้อื่น	ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น								
1.22 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนมี มารยาทใน การยืน เดิน นั่ง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและสนับสนุนการมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องมารยาทในการยืน เดิน นั่ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.23 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนมี มารยาทใน ห้องเรียนหรือ สถานที่ ประชุม	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสอนให้นักเรียนมีมารยาทและเป็นตัวอย่างที่ดีในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม ระดับ 3 (ดี) : ครูสอนให้นักเรียนมีมารยาทที่ดีในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนให้นักเรียนมีมารยาทบางครั้ง แต่ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สอนให้นักเรียนมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.24 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนมี มารยาทใน การ รับประทานอาหาร	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสอนการมีมารยาทและเป็นตัวอย่างที่ดีในการรับประทานอาหาร ระดับ 3 (ดี) : ครูสอนการมีมารยาทที่ดีในการรับประทานอาหารระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนการมีมารยาทบางครั้ง แต่ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สอนมารยาทในการรับประทานอาหาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.25 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนฟัง และการพูด อย่างมี มารยาท	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสอนฟังและการพูดอย่างมีมารยาท และเป็นตัวอย่างที่ดีในฟังและการพูดอย่างมีมารยาท ระดับ 3 (ดี) : ครูสอนฟังและการพูดอย่างมีมารยาทอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนเรื่องฟังและการพูดอย่างมีมารยาทบางครั้ง แต่ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สอนเรื่องฟังและการพูดอย่างมีมารยาท	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)									
1.26 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียน เคารพสิทธิ ส่วนตัวและ ความเป็น ส่วนตัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและสนับสนุน การเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัว และความเป็นส่วนตัวอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องเคารพสิทธิ ส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.27 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียน เคารพเวลา และความเป็น ระเบียบ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสอนเคารพเวลาและรักษา ระเบียบอย่างดีเยี่ยมและเป็นแบบอย่างที่ดี ระดับ 3 (ดี) : ครูสอนเคารพเวลาและรักษาระเบียบได้ ดีอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนเคารพเวลาและระเบียบ บางครั้ง แต่ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สอนให้นักเรียน เวลาและไม่มีการจัดระเบียบที่ดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.28 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนแสดง ความเคารพ ต่อความ แตกต่างและ ความรู้สึกของ ผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสอนการแสดงความเคารพต่อ ความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่นในทุกสถานการณ์ อย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : ครูสอนการแสดงความเคารพต่อความ แตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่นได้ดีอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนการแสดงความเคารพต่อ ความแตกต่างบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สอนการแสดงความ เคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.29 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียน ปฏิบัติตามกฎ และข้อบังคับ เพื่อไม่ให้ผู้อื่น เดือดร้อน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสอนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับ อย่างดีเยี่ยมและเป็นตัวอย่างที่ดี ระดับ 3 (ดี) : ครูสอนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อ ไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อนอย่างดี ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนปฏิบัติตามกฎบ้าง แต่บางครั้ง นักเรียนไม่สามารถป้องกันปัญหาจากผู้อื่นได้ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สอนการปฏิบัติตามกฎ และข้อบังคับ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)									
1.30 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนมี ความ รับผิดชอบ ต่อตนเอง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและ สนับสนุนความรับผิดชอบต่อตนเอง ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความ รับผิดชอบต่อตนเองอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องความ รับผิดชอบต่อตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.31 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนมี ความ รับผิดชอบ ต่อ ครอบครัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและ สนับสนุนความรับผิดชอบต่อครอบครัว ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความ รับผิดชอบต่อครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องความ รับผิดชอบต่อครอบครัว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.32 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนมี ความ รับผิดชอบต่อ สังคม	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและสนับสนุน ความรับผิดชอบต่อสังคม ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องความ รับผิดชอบต่อสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.33 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนตรง ต่อเวลาใน การทำ กิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่อง ที่เกี่ยวกับ นักเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและสนับสนุน การตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนการตรงต่อเวลา ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องการตรงต่อ เวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)									
1.34 ครู สามารถ ส่งเสริมให้ นักเรียนตรง ต่อเวลาในการ ทำภารกิจที่ เกี่ยวข้องกับ ผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเป็นแบบอย่างและสนับสนุนตรง ต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้นักเรียนตรงต่อเวลาในการ ทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเน้นย้ำเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เน้นเรื่องตรงต่อเวลาใน การทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้



2) สำหรับครูประเมินนักเรียน

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)									
1.1 นักเรียนมี น้ำใจและ ช่วยเหลือผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ช่วยเหลืออย่างจริงจังและเต็มใจ ระดับ 3 (ดี) : ช่วยเหลือเพื่อนร่วมชั้นเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ช่วยเหลือบ้างในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่แสดงออก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.2 นักเรียน เป็นผู้ รอบคอบ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : รอบคอบในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : รอบคอบในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียน ระดับ 2 (พอใช้) : รอบคอบในบางเรื่อง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ขาดความรอบคอบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.3 นักเรียน เป็นคนสุภาพ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ทำทางอ่อนน้อมใช้คำพูดสุภาพกับ ทุกคนเสมอ ระดับ 3 (ดี) : สุภาพเสมอในบทบาททั่วไป ระดับ 2 (พอใช้) : สุภาพในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่แสดงความสุภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.4 นักเรียน เป็นคนที่ ซื่อสัตย์และ ไว้วางใจได้	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ซื่อสัตย์เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจได้ อย่างแท้จริง ระดับ 3 (ดี) : ซื่อสัตย์ในทุกเรื่อง ระดับ 2 (พอใช้) : ซื่อสัตย์บ้างในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่แสดงความซื่อสัตย์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.5 นักเรียน เป็นคนที่ ตัดสินใจได้ อย่างชาญ ฉลาด	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ตัดสินใจอย่างชาญฉลาดในทุกเรื่อง ระดับ 3 (ดี) : ตัดสินใจอย่างรอบคอบ ระดับ 2 (พอใช้) : ตัดสินใจได้บ้างในบางเรื่อง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ตัดสินใจผิดพลาด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.6 นักเรียน เป็นคนที่ไม่ ชอบใช้ความ รุนแรง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ส่งเสริมความสงบสุขและไม่ใช้ ความรุนแรง ระดับ 3 (ดี) : ไม่ใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่น ระดับ 2 (พอใช้) : มีการใช้ความรุนแรงน้อยลง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : มีการใช้ความรุนแรงบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.7 นักเรียน เป็นคนที่คอย ห่วงใย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ห่วงใยเพื่อนอย่างจริงจังและมี น้ำใจ พร้อมให้ความช่วยเหลือเมื่อเห็นผู้อื่น ประสบปัญหา ระดับ 3 (ดี) : ห่วงใยเพื่อนร่วมชั้นเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : แสดงความห่วงใยบ้าง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่แสดงความห่วงใย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

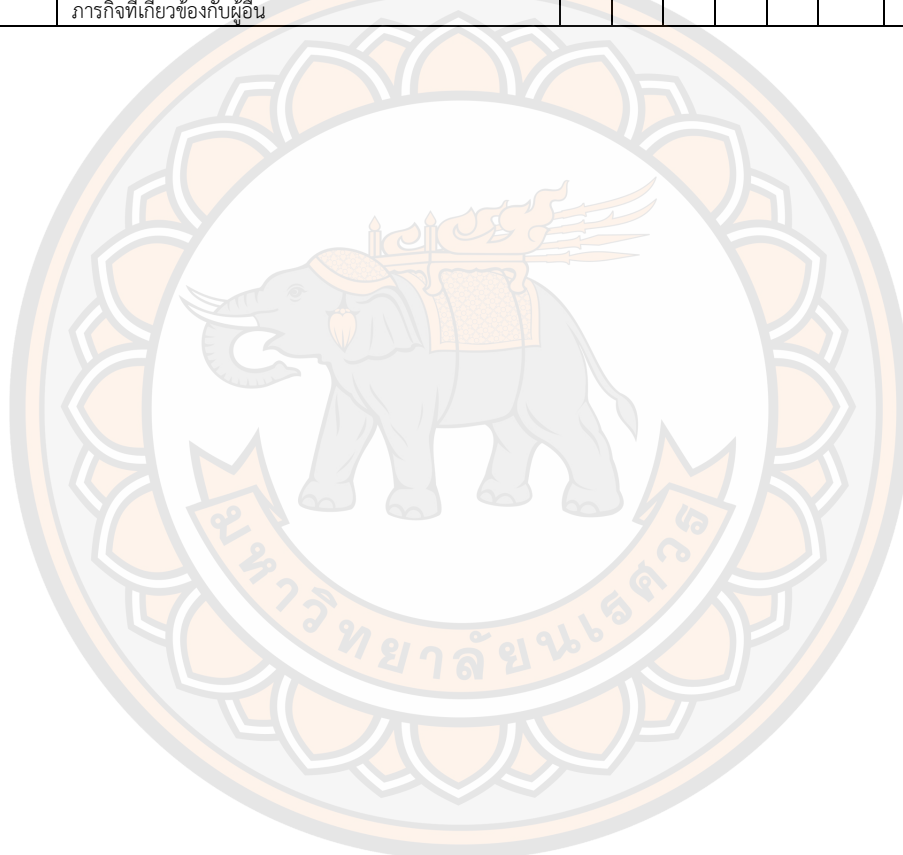
ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)									
1.8 นักเรียนปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนปฏิบัติตามกฎอย่างเป็นแบบอย่างที่ดี ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนปฏิบัติตามกฎอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนปฏิบัติตามกฎบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.9 นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับการใช้สถานที่และทรัพย์สินของโรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนดูแลรักษาสถานที่/ทรัพย์สินอย่างดีและมีระเบียบวินัย ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนใช้สถานที่/ทรัพย์สินอย่างเหมาะสมเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนบางครั้งทำลายหรือใช้สถานที่/ทรัพย์สินไม่เหมาะสม ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่รักษาสถานที่/ทรัพย์สินของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.10 นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนควบคุมพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนบางครั้งมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์บ่อยครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.11 นักเรียนแต่งกายและทรงผมตามระเบียบ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบอย่างดีและเหมาะสม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนปฏิบัติตามเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่ปฏิบัติตามระเบียบเลย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.12 นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบในโรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างดีและมีวินัย ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบเป็นประจำ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนปฏิบัติบ้างบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.13 นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียน/ยานพาหนะ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนใช้ทรัพย์สินและยานพาหนะอย่างมีความรับผิดชอบ ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนใช้และรักษาทรัพย์สินอย่างดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนใช้และรักษาอุปกรณ์ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่รักษาทรัพย์สิน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.14 นักเรียนขออนุญาตออกนอกบริเวณโรงเรียนหรือกลับบ้านก่อนเวลาเลิกเรียนเพื่อความปลอดภัย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนปฏิบัติตามกฎอย่างเคร่งครัด ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนปฏิบัติตามบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)									
1.15 นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วย และการรักษาความสะอาด	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนปฏิบัติตามสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนปฏิบัติตามเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนละเลยการปฏิบัติตาม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.16 นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนปฏิบัติตามอย่างดี และช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในครอบครัว ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนปฏิบัติตามบ้างครั้ง แต่ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่ปฏิบัติตามหรือละเลยความรับผิดชอบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.17 นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนปฏิบัติตามอย่างดีเยี่ยมและเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้อื่น ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนปฏิบัติตามบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.18 นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนปฏิบัติตามและเคารพมารยาทอย่างเคร่งครัดในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนปฏิบัติตามอย่างดีในที่สาธารณะ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนปฏิบัติตามมารยาทในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่รักษามารยาทในที่สาธารณะ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.19 นักเรียนมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนแต่งกายและวางตัวได้ดีเยี่ยมและเป็นแบบอย่างที่ดี ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนแต่งกายและวางตัวได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนแต่งกายและวางตัวเหมาะสมบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่มีการแต่งกายและการวางตัวที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.20 นักเรียนมีมารยาทในการพูดและการแสดงความรู้สึก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนพูดและแสดงความรู้สึกสุภาพและเข้าใจผู้อื่นได้ดี ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนพูดและแสดงความรู้สึกสุภาพและเหมาะสม ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนพูดและแสดงความรู้สึกสุภาพบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนพูดหรือแสดงความรู้สึกไม่สุภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล	
		1	2	3	4	5				
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)										
1.21	นักเรียนมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่นในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่นได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนแสดงความเคารพบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่แสดงความเคารพหรือให้เกียรติผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.22	นักเรียนมีมารยาทในการยืน เดิน นั่ง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนมีท่าทางที่เหมาะสมและเป็นตัวอย่างที่ดี ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมีท่าทางที่เหมาะสมในการยืน เดิน และนั่ง ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนมีท่าทางที่เหมาะสมบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนมีท่าทางไม่เหมาะสมในการยืน เดิน และนั่ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.23	นักเรียนมีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนเป็นตัวอย่างที่ดีในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมีมารยาทที่ดีในห้องเรียนหรือสถานที่ที่ประชุม ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนมีมารยาทบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่มีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.24	นักเรียนมีมารยาทในการรับประทานอาหาร	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนเป็นตัวอย่างที่ดีในการรับประทานอาหาร ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมีมารยาทที่ดีในการรับประทานอาหาร ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนมีมารยาทบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่มีมารยาทในการรับประทานอาหาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.25	นักเรียนฟังและการพูดอย่างมีมารยาท	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนฟังและพูดด้วยมารยาทและมีการแสดงออกที่เหมาะสม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนฟังและพูดด้วยมารยาทที่ดีในเกือบทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนฟังและพูดบ้างแต่บางครั้งอาจขาดมารยาท ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่ให้ความสำคัญกับการฟังและการพูดมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.26	นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัวในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนเคารพสิทธิส่วนตัวบางครั้ง แต่ไม่สมบูรณ์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่เคารพสิทธิส่วนตัวของผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.27	นักเรียนเคารพเวลาและระเบียบ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนเคารพเวลาและรักษาระเบียบอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนเคารพเวลาและรักษาระเบียบได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนเคารพเวลาและระเบียบบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่เคารพเวลาและไม่มีระเบียบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)									
1.28 นักเรียน แสดงความ เคารพต่อความ แตกต่างและ ความรู้สึกของ ผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนแสดงความเคารพต่อความ แตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่นอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนแสดงความเคารพต่อความแตกต่างและ ความรู้สึกของผู้อื่นได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนแสดงความเคารพบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่แสดงความเคารพต่อ ความแตกต่างและความรู้สึกของผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.29 นักเรียน ปฏิบัติตามกฎ และข้อบังคับ เพื่อไม่ให้ผู้อื่น เดือดร้อน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับอย่างดี เยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนปฏิบัติตามกฎบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่ปฏิบัติตามกฎและ ข้อบังคับ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.30 นักเรียนมี ความรับผิดชอบ ต่อตนเอง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) :นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อตนเอง อย่างดีเยี่ยมและเป็นแบบอย่างให้กับเพื่อน ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อตนเองได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อตนเอง บางเรื่อง แต่ยังขาดความต่อเนื่อง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) :นักเรียนไม่แสดงความรับผิดชอบต่อ ตนเอง เช่น ไม่เตรียมตัวหรือไม่ดูแล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.31 นักเรียนมี ความรับผิดชอบ ต่อครอบครัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว และทำหน้าที่ในครอบครัวได้ดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อครอบครัวได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อครอบครัว ในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่สามารถแบ่งเวลาให้กับ ครอบครัวหรือทำหน้าที่ในครอบครัว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.32 นักเรียนมี ความรับผิดชอบ ต่อสังคม	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม อย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมใน บางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่แสดงความรับผิดชอบต่อ สังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.33 นักเรียน ตรงต่อเวลาใน การทำกิจกรรม ต่าง ๆ ในทุก เรื่องเกี่ยวกับ นักเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมทุก กิจกรรมได้อย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนตรงต่อเวลาในบางกิจกรรม แต่ยังมี การล่าช้าในบางครั้ง ระดับ1(ต้องปรับปรุง) :นักเรียนไม่ตรงต่อเวลาในการทำ กิจกรรมต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)									
1.34 นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนตรงต่อเวลาในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่ตรงต่อเวลาในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้



3) สำหรับนักเรียนประเมินตนเอง

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)									
1.1 ฉันมีน้ำใจ และช่วยเหลือ ผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มองภาพอนาคตชัดเจน สื่อสาร เป้าหมายให้ทุกคนเข้าใจและร่วมขับเคลื่อน ระดับ 3 (ดี) : ช่วยเหลือเพื่อนร่วมชั้นทุกคนอย่าง สม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ช่วยเหลือเพื่อนร่วมชั้นบางคนบ้าง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่เคยช่วยเหลือ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.2 ฉันเป็นผู้ รอบคอบ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : รอบคอบในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : รอบคอบในบางเรื่อง ระดับ 2 (พอใช้) : รอบคอบบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่รอบคอบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.3 ฉันเป็น คนสุภาพ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : สุภาพอย่างจริงจังและ สม่ำเสมอ ระดับ 3 (ดี) : สุภาพเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : สุภาพบ้าง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่สุภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.4 ฉันเป็น คนที่ซื่อสัตย์ และไว้วางใจได้	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ซื่อสัตย์และไว้วางใจได้ อย่างแท้จริง ระดับ 3 (ดี) : ซื่อสัตย์เสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ซื่อสัตย์บ้าง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ซื่อสัตย์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.5 ฉันเป็น คนที่ ตัดสินใจได้ อย่างชาญ ฉลาด	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด ในทุกเรื่อง ระดับ 3 (ดี) : ตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ ระดับ 2 (พอใช้) : ตัดสินใจได้บ้าง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ตัดสินใจผิดพลาด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.6 ฉันเป็น คนที่ ไม่ชอบใช้ ความรุนแรง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ส่งเสริมสันติภาพและไม่ใช้ ความรุนแรง ระดับ 3 (ดี) : ไม่ใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่น ระดับ 2 (พอใช้) : ไม่ค่อยใช้ความรุนแรง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ใช้ความรุนแรงบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.7 ฉันเป็น คนที่คอย ห่วงใย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ห่วงใยเพื่อนอย่างจริงจัง และมีน้ำใจ พร้อมให้ความช่วยเหลือเมื่อเห็นผู้อื่น ประสบปัญหา ระดับ 3 (ดี) : ห่วงใยเพื่อนเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ห่วงใยบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่แสดงความห่วงใย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)									
1.8 ฉันทปฏิบัติ ตนตามกฎของ โรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเป็นแบบอย่างที่ดี ระดับ 3 (ดี) : ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ปฏิบัติตามกฎหมายบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.9 ฉันทปฏิบัติ ตามกฎเกี่ยวกับ การใช้สถานที่ และทรัพย์สิน ของโรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ดูแลรักษาสถานที่/ทรัพย์สินอย่างดีและมีระเบียบวินัย ระดับ 3 (ดี) : ใช้สถานที่/ทรัพย์สินอย่างเหมาะสมเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : บางครั้งทำลายหรือใช้สถานที่/ทรัพย์สินไม่เหมาะสม ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่รักษาสถานที่/ทรัพย์สินของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.10 ฉันทปฏิบัติ ตามกฎเกี่ยวกับ พฤติกรรมที่ไม่ พึงประสงค์	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีพฤติกรรมที่เหมาะสมและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น ระดับ 3 (ดี) : ควบคุมพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : บางครั้งมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : แสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์บ่อยครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.11 ฉันทแต่ง กายและทรงผม ตามระเบียบ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ปฏิบัติตามอย่างดีเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ปฏิบัติตามสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ปฏิบัติตามเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ปฏิบัติตามระเบียบเลย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.12 ฉันทปฏิบัติ ตามระเบียบใน โรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ตรงเวลาทุกครั้งและมีวินัยดี ระดับ 3 (ดี) : มาตรงเวลาสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : มาบางครั้งตรงเวลา ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : มาสายหรือไม่มาเรียนบ่อย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.13 ฉันทปฏิบัติ ตามระเบียบ การใช้อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ ในโรงเรียน/ ยานพาหนะ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ดูแลอุปกรณ์และยานพาหนะอย่างเหมาะสม ระดับ 3 (ดี) : ดูแลอุปกรณ์อย่างดี ระดับ 2 (พอใช้) : ดูแลบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ดูแลอุปกรณ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.14 ฉันทขอ อนุญาตออก นอกบริเวณ โรงเรียนหรือ กลับบ้าน ก่อน เวลาเลิกเรียน เพื่อความ ปลอดภัย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ระดับ 3 (ดี) : ปฏิบัติตามสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ปฏิบัติบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ปฏิบัติตามกฎ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)									
1.15 ฉันทนปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาป่วยการรักษาความสะอาด	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ปฏิบัติตามอย่างดีเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ปฏิบัติตามสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ปฏิบัติตามบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ปฏิบัติตามกฎ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.16 ฉันทนปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ปฏิบัติตามอย่างดี และช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในครอบครัว ระดับ 3 (ดี) : ปฏิบัติตามข้อตกลงของครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ปฏิบัติบางครั้ง แต่ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ปฏิบัติตามหรือละเลยความรับผิดชอบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.17 ฉันทนปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ปฏิบัติตามอย่างดีเยี่ยมและเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้อื่น ระดับ 3 (ดี) : ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของโรงเรียนอย่างดี ระดับ 2 (พอใช้) : ปฏิบัติตามบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.18 ฉันทนปฏิบัติตามข้อตกลงในที่สาธารณะ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ปฏิบัติตามและเคารพมารยาทอย่างเคร่งครัดในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : ปฏิบัติตามอย่างดีในที่สาธารณะ ระดับ 2 (พอใช้) : ปฏิบัติตามมารยาทในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่รักษามารยาทในที่สาธารณะ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.19 ฉันทนมีมารยาทเกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : แต่งกายและวางตัวได้ดีเยี่ยมและเป็นแบบอย่างที่ดี ระดับ 3 (ดี) : แต่งกายและวางตัวได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : แต่งกายและวางตัวเหมาะสมบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : แต่งกายและวางตัวเหมาะสมบางครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.20 ฉันทนมีมารยาทในการพูดและการแสดงความรู้สึก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : พูดและแสดงความรู้สึกสุภาพและเข้าใจผู้อื่นได้ดี ระดับ 3 (ดี) : พูดและแสดงความรู้สึกสุภาพและเหมาะสม ระดับ 2 (พอใช้) : พูดและแสดงความรู้สึกสุภาพบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : พูดและแสดงความรู้สึกไม่สุภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.21 ฉันทนมีมารยาทในการแสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : แสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่นในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : แสดงความเคารพและให้เกียรติผู้อื่นได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : แสดงความเคารพบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่แสดงความเคารพหรือให้เกียรติผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)									
1.22 ฉันทิ มารยาทใน การยืน เดิน นั่ง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีท่าทางที่เหมาะสมและเป็นตัวอย่างที่ดี ระดับ 3 (ดี) : มีท่าทางที่เหมาะสมในการยืน เดิน และนั่ง ระดับ 2 (พอใช้) : มีท่าทางที่เหมาะสมบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : มีท่าทางไม่เหมาะสมในการยืน เดิน และ นั่ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.23 ฉันทิ มารยาทใน ห้องเรียนหรือ สถานที่ ประชุม	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เป็นตัวอย่างที่ดีในห้องเรียนหรือสถานที่ ประชุม ระดับ 3 (ดี) : มีมารยาทที่ดีในห้องเรียนหรือสถานที่ประชุม ระดับ 2 (พอใช้) : มีมารยาทบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีมารยาทในห้องเรียนหรือสถานที่ ประชุม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.24 ฉันทิ มารยาทใน การ รับประทานอาหาร	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เป็นตัวอย่างที่ดีในการรับประทานอาหาร ระดับ 3 (ดี) : มีมารยาทที่ดีในการรับประทานอาหาร ระดับ 2 (พอใช้) : มีมารยาทบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีมารยาทในการรับประทานอาหาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.25 ฉันทิ และการพูด อย่างมี มารยาท	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ฟังและพูดด้วยมารยาทที่ดีเยี่ยมและเหมาะสม ในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : ฟังและพูดด้วยมารยาทที่ดีในทุกสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ฟังและพูดบางครั้งแต่ขาดมารยาทบางอย่าง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ฟังและพูดไม่สุภาพ หรือไม่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.26 ฉันทิ เคารพสิทธิ ส่วนตัวและ ความเป็น ส่วนตัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัวในทุก สถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : เคารพสิทธิส่วนตัวและความเป็นส่วนตัวได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : เคารพสิทธิส่วนตัวบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่เคารพสิทธิส่วนตัวของผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.27 ฉันทิ เคารพเวลา และความเป็น ระเบียบ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เคารพเวลาและรักษาระเบียบอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : เคารพเวลาและรักษาระเบียบได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : เคารพเวลาและระเบียบบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่เคารพเวลาและไม่มีการจัดระเบียบที่ดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.28 ฉันทิ แสดง ความเคารพ ต่อความ แตกต่างและ ความรู้สึกของ ผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : แสดงความเคารพต่อความแตกต่างและ ความรู้สึกของผู้อื่นในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : แสดงความเคารพต่อความแตกต่างและความรู้สึกของ ผู้อื่นได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : แสดงความเคารพต่อความแตกต่างบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่แสดงความเคารพต่อความแตกต่าง และความรู้สึกของผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการระบุเป้าหมายระยะยาว (Identifying long-term goals)									
1.29 ฉันทปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : ปฏิบัติตามกฎหมายบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.30 ฉันทมีความรับผิดชอบต่อตนเอง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีความรับผิดชอบต่อตนเองอย่างดีเยี่ยมในทุกด้าน ระดับ 3 (ดี) : มีความรับผิดชอบต่อตนเองในด้านการเรียนและชีวิตส่วนตัวได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : มีความรับผิดชอบต่อตนเองบ้าง แต่ยังไม่ต่อเนื่อง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการรับผิดชอบต่อตนเอง เช่น ไม่ดูแลการเรียนหรือสุขภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.31 ฉันทมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : แสดงความรับผิดชอบต่อครอบครัวอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : แสดงความรับผิดชอบต่อครอบครัวได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : แสดงความรับผิดชอบต่อครอบครัวบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการแสดงความรับผิดชอบต่อตนเองหรือครอบครัว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.32 ฉันทมีความรับผิดชอบต่อสังคม	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.33 ฉันทตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมทุกกิจกรรมได้อย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : ตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : ตรงต่อเวลาในบางกิจกรรม แต่ยังมีการล่าช้าในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
1.34 ฉันทตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : ตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : ตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

1) สำหรับผู้บริหารประเมินครู

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (Providing warmth and Providing structure)									
2.1 ครูมี อารมณ์เสมอ ต้นเสมอปลาย (มั่นคงทาง อารมณ์)	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูมีอารมณ์มั่นคง เสมอต้นเสมอ ปลายตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูมีอารมณ์เสมอต้นเสมอปลายเกือบ ตลอดเวลา ระดับ 2 (พอใช้) : ครูพยายามรักษาอารมณ์เสมอต้น เสมอปลาย แต่ยังมีความกังวลไม่คงที่ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูมีอารมณ์ไม่คงที่และ แสดงออกให้ เห็นชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.2 ครูให้ ความรักที่ไม่มี เงื่อนไข	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไขต่อเด็ก เสมอ ระดับ 3 (ดี) : ครูให้ความรักที่ไม่มีเงื่อนไขเกือบ ตลอดเวลา ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเริ่มปรับพฤติกรรมให้ความรักที่ไม่มี เงื่อนไข ในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูให้ความรักแบบมีเงื่อนไข ต่อเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.3 ครูเคารพ ระดับ พัฒนาการ ของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเข้าใจและยอมรับความสามารถ ใน ความพร้อมของพัฒนาการของนักเรียนที่ แตกต่างกัน ระดับ 3 (ดี) : ครูเคารพระดับพัฒนาของเด็กเกือบ ตลอดเวลา ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเริ่มตระหนักและพยายามเคารพ ระดับพัฒนาการของเด็ก ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สนใจความแตกต่างของ ระดับพัฒนา ของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.4 ครูแสดง ความรักทาง กายและคำพูด	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูแสดงความรักและห่วงใยอย่าง สม่ำเสมอ ทั้งผ่านการกระทำและคำพูด ระดับ 3 (ดี) : ครูแสดงความรักผ่านการกระทำและคำพูด เกือบ ทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูแสดงความรักผ่านการกระทำและ คำพูดบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่แสดงความรักผ่านการ กระทำและคำพูด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.5 ครูเข้าใจ ใจความ ต้องการและ ความรู้สึกของ เด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเข้าใจความต้องการและ ความรู้สึกของเด็ก ทุกครั้ง ระดับ 3 (ดี) : ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของ เด็กเกือบทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูพยายามทำความเข้าใจความ ต้องการและความรู้สึกของเด็กบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เข้าใจความต้องการและ ความรู้สึกของเด็ก	0	+1	+1	+1	+1	4	.08	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (Providing warmth and Providing structure)									
2.6 ครูให้กำลังใจนักเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสนับสนุนหรือพูดให้กำลังใจนักเรียนเสมอและเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนประสบความสำเร็จเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ครูให้กำลังใจนักเรียนเกือบทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเริ่มให้กำลังใจนักเรียนบ้างในบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ให้กำลังใจนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.7 ครูกำหนดขอบเขตระเบียบกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูกำหนดขอบเขตและกฎเกณฑ์ชัดเจนเสมอทุกครั้ง ระดับ 3 (ดี) : ครูกำหนดขอบเขตและกฎเกณฑ์ชัดเจนเกือบทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูพยายามกำหนดขอบเขตและกฎเกณฑ์ ในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่กำหนดขอบเขตหรือกฎเกณฑ์ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.8 ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูระบุความคาดหวังชัดเจนเสมอทุกครั้ง ระดับ 3 (ดี) : ครูระบุความคาดหวังชัดเจนเกือบทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูพยายามระบุความคาดหวังในบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ระบุความคาดหวังที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.9 ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูอธิบายเหตุผลได้ชัดเจนเสมอทุกครั้ง ระดับ 3 (ดี) : ครูอธิบายเหตุผลได้ชัดเจนเกือบทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูพยายามอธิบายเหตุผลในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่อธิบายเหตุผลอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.10 ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสนับสนุนและส่งเสริมการคิดอิสระเสมอทุกครั้ง ระดับ 3 (ดี) : ครูสนับสนุนและส่งเสริมการคิดอิสระเกือบทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเริ่มสนับสนุนการคิดอิสระในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สนับสนุนการคิดอิสระ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.11 ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเจรจาต่อรองอย่างมีประสิทธิภาพเสมอ ทุกครั้ง ระดับ 3 (ดี) : ครูเจรจาต่อรองเกือบทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูพยายามเจรจาต่อรองในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ยอมเจรจาต่อรองกับเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.12 ครูไม่ปล่อยปะละเลย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูดูแลนักเรียนอย่างใส่ใจเสมอทุกครั้ง ระดับ 3 (ดี) : ครูไม่ละเลยนักเรียนเกือบทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูมีความพยายามไม่ละเลยแต่ยังมีบางครั้งที่ขาดการดูแล ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูปล่อยปะละเลยการดูแลเด็กบ่อยครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

2) สำหรับนักเรียนประเมินครู

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (Providing warmth and Providing structure)									
2.1 ครูมี อารมณ์เสมอ ต้นเสมอปลาย (มั่นคงทาง อารมณ์)	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูมีอารมณ์มั่นคงตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูมีอารมณ์มั่นคงเกือบตลอดเวลา ระดับ 2 (พอใช้) : ครูมีอารมณ์ไม่คงที่เป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูแสดงอารมณ์ไม่มั่นคงทาง อารมณ์อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.2 ครูให้ ความรักที่ไม่มี เงื่อนไข	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูให้ความรักโดยไม่จำกัด ตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูให้ความรักอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูแสดงความรักในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูแสดงความรักที่มีเงื่อนไข หรือจำกัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.3 ครูเคารพ ระดับ พัฒนาการ ของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเข้าใจและเคารพพัฒนาการทุก กรณี ระดับ 3 (ดี) : ครูเข้าใจและเคารพพัฒนาการส่วนใหญ่ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเคารพพัฒนาการเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่คำนึงถึงระดับ พัฒนาการของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.4 ครูแสดง ความรักทาง กายและคำพูด	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูแสดงออกทั้งทางกายและคำพูด ตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูแสดงออกอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูแสดงออกในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่แสดงออกทางกายหรือ คำพูด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.5 ครูเข้าใจ ความต้องการและ ความรู้สึกของ เด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเข้าใจและรับรู้ถึงทุกความ ต้องการและความรู้สึกของเด็กทุกกรณี ระดับ 3 (ดี) : ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของ เด็ก ในหลายกรณี ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเข้าใจความต้องการและ ความรู้สึกของเด็ก เป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เข้าใจความต้องการหรือ ความรู้สึกของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.6 ครูให้ กำลังใจนักเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูให้กำลังใจเด็กทุกโอกาส ระดับ 3 (ดี) : ครูให้กำลังใจเด็กอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูให้กำลังใจเด็กเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ให้กำลังใจเด็กเลย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (Providing warmth and Providing structure)									
2.7 ครูกำหนดขอบเขตระเบียบกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูกำหนดขอบเขตและกฎเกณฑ์อย่างชัดเจนทุกกรณี ระดับ 3 (ดี) : ครูกำหนดขอบเขตและกฎเกณฑ์ชัดเจนในหลายกรณี ระดับ 2 (พอใช้) : ครูมีขอบเขตและกฎเกณฑ์ไม่ชัดเจน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่กำหนดขอบเขตหรือกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.8 ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจนทุกกรณี ระดับ 3 (ดี) : ครูระบุความคาดหวังชัดเจนในหลายกรณี ระดับ 2 (พอใช้) : ครูระบุความคาดหวังบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ระบุความคาดหวัง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.9 ครูอธิบายเหตุผลได้ชัดเจน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูอธิบายเหตุผลได้ชัดเจนและครอบคลุมทุกกรณี ระดับ 3 (ดี) : ครูอธิบายเหตุผลชัดเจนในหลายกรณี ระดับ 2 (พอใช้) : ครูอธิบายเหตุผลในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่อธิบายเหตุผลหรือไม่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.10 ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมให้เด็กคิดเองอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้เด็กคิดเองบ่อยครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมให้คิดเองบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ส่งเสริมให้เด็กคิดเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.11 ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเจรจาต่อรองอย่างมีประสิทธิภาพทุกกรณี ระดับ 3 (ดี) : ครูเจรจาต่อรองเกือบทุกครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเจรจาต่อรองได้บางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถเจรจาต่อรองได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.12 ครูไม่ปล่อยปละละเลย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูใส่ใจและดูแลเด็กอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ครูใส่ใจเด็กในหลายกรณี ระดับ 2 (พอใช้) : ครูใส่ใจเด็กบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูปล่อยปละละเลยหรือไม่ใส่ใจเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

3) สำหรับครูประเมินตนเอง

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (Providing warmth and Providing structure)									
2.1 ครูมี อารมณ์เสมอ ต้นเสมอปลาย (มั่นคงทาง อารมณ์)	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : อารมณ์มั่นคงสม่ำเสมอไม่ว่าใน สถานการณ์ใด ระดับ 3 (ดี) : อารมณ์มั่นคงในสถานการณ์ส่วนใหญ่ ระดับ 2 (พอใช้) : อารมณ์มั่นคงในบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : แสดงอารมณ์ที่ไม่มั่นคง บ่อยครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.2 ครูให้ ความรักที่ไม่มี เงื่อนไข	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูให้ความรักและดูแลเด็กทุกคน อย่างไม่มีเงื่อนไขเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ครูแสดงความรักต่อเด็กทุกคน ระดับ 2 (พอใช้) : ครูให้ความรักต่อเด็กในบาง สถานการณ์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูมีเงื่อนไขในการแสดงความ รักต่อเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.3 ครูเคารพ ระดับ พัฒนาการ ของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เคารพและเข้าใจลึกซึ้งและส่งเสริม พัฒนาการตามแต่ละบุคคล ระดับ 3 (ดี) : เคารพและเข้าใจพัฒนาการของเด็ก ระดับ 2 (พอใช้) : คำนึงถึงพัฒนาการของเด็กในบาง กรณี ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่คำนึงถึงความแตกต่างด้าน พัฒนาการของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.4 ครูแสดง ความรักทาง กายและคำพูด	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : แสดงความรักทั้งทางกายและ คำพูด อย่างเหมาะสมและชัดเจนในทุกโอกาส ระดับ 3 (ดี) : แสดงความรักอย่างสม่ำเสมอทางกายและ คำพูด ระดับ 2 (พอใช้) : แสดงออกทางกายและคำพูดบ้าง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : แสดงออกทางกายและคำพูด น้อยมาก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.5 ครูเข้าใจ ความต้องการและ ความรู้สึกของ เด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เข้าใจลึกซึ้งและตอบสนองต่อ ความต้องการและความรู้สึกอย่างเหมาะสม ระดับ 3 (ดี) : เข้าใจความต้องการและความรู้สึกใน ระดับดี ระดับ 2 (พอใช้) : เข้าใจบางส่วน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่เข้าใจความต้องการและ ความรู้สึกของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.6 ครูให้ กำลังใจนักเรียน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ให้กำลังใจและสนับสนุนนักเรียน อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ระดับ 3 (ดี) : ให้กำลังใจและสนับสนุนนักเรียนในหลาย โอกาส ระดับ 2 (พอใช้) : ให้กำลังใจนักเรียนในบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ขาดการให้กำลังใจหรือ สนับสนุนนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 2 ด้านการให้ความอบอุ่นและการให้แนวทาง (Providing warmth and Providing structure)									
2.7 ครูกำหนดขอบเขตระเบียบกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : กำหนดขอบเขตที่ชัดเจนและเหมาะสมกับสถานการณ์เสมอ ระดับ 3 (ดี) : กำหนดขอบเขตที่ชัดเจนในหลายกรณี ระดับ 2 (พอใช้) : กำหนดขอบเขตในบางกรณี ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่กำหนดขอบเขตหรือกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.8 ครูระบุความคาดหวังอย่างชัดเจน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ระบุความคาดหวังอย่างชัดเจนและเหมาะสมเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ระบุความคาดหวังอย่างชัดเจนในหลายโอกาส ระดับ 2 (พอใช้) : ระบุความคาดหวังในบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ระบุความคาดหวังหรือระบุไม่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.9 ครูอธิบายเหตุผลได้อย่างชัดเจน	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : อธิบายเหตุผลชัดเจนและเหมาะสมเสมอ ระดับ 3 (ดี) : อธิบายเหตุผลชัดเจนในหลายโอกาส ระดับ 2 (พอใช้) : อธิบายเหตุผลในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่อธิบายเหตุผลหรืออธิบายไม่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.10 ครูสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ส่งเสริมความคิดอิสระและพัฒนาการของเด็กเสมอ ระดับ 3 (ดี) : สนับสนุนการพัฒนาความคิดอิสระในหลายโอกาส ระดับ 2 (พอใช้) : สนับสนุนในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่สนับสนุนหรือปล่อยให้เด็กทำตามข้อจำกัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.11 ครูรู้จักการเจรจาต่อรอง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีทักษะเจรจาต่อรองที่ดีและเหมาะสมเสมอ ระดับ 3 (ดี) : เจรจาต่อรองได้ดีในหลายโอกาส ระดับ 2 (พอใช้) : เจรจาต่อรองได้ในบางกรณี ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่สามารถเจรจาต่อรองได้ดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2.12 ครูไม่ปล่อยปะละเลย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ใส่ใจและไม่ปล่อยปะละเลยในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : คอยดูแลไม่ปล่อยปะละเลยในหลายโอกาส ระดับ 2 (พอใช้) : ปล่อยปะละเลยในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ปล่อยปะละเลยต่อสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

1) สำหรับผู้บริหารประเมินครู

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ					รวม	IOC	ผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก (Understanding how children think and feel)									
3.1 ครูสามารถให้ความปลอดภัยกับเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสามารถให้ความปลอดภัยทั้งทางกาย และใจอย่างครบถ้วนตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : มีการให้ความปลอดภัยแต่ขาดการสังเกตความต้องการด้านจิตใจของเด็กอย่างต่อเนื่อง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูให้ความปลอดภัยในระดับที่เพียงพอ แต่ยังมีบางส่วนที่ต้องปรับปรุง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถให้ความปลอดภัยหรือไม่สังเกตความเสี่ยงของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.2 ครูสามารถให้การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูประสานงานและสนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็กได้อย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : ครูพยายามสร้างความสัมพันธ์ แต่ยังมีข้อจำกัด ในการเข้าถึงผู้ปกครอง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูมีความร่วมมือกับผู้ปกครองอย่างดี แต่ยังขาดการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่มีบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.3 ครูสามารถให้ความต้องการเป็นอิสระของเด็กการเรียนรู้และฝึกทักษะชีวิต	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสนับสนุนให้เด็กมีโอกาการเรียนรู้และฝึกทักษะชีวิตอย่างเต็มที่ ระดับ 3 (ดี) : ครูมีความพยายามแต่ไม่สม่ำเสมอในการส่งเสริมทักษะชีวิตของเด็ก ระดับ 2 (พอใช้) : ครูให้การสนับสนุน แต่ยังไม่ครอบคลุม ทุกด้านของการฝึกทักษะชีวิต ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ได้ให้โอกาสในการฝึกทักษะชีวิต หรือการเรียนรู้เป็นอิสระของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.4 ครูสามารถรับรู้นิสัยใจคอและเคารพความเป็นตัวตนของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเข้าใจและยอมรับในตัวตนและนิสัย ของเด็กทุกคนอย่างเท่าเทียม ระดับ 3 (ดี) : ครูพยายามเข้าใจ แต่ยังมี การประเมิน และตัดสินจากมุมมองตนเอง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูรับรู้นิสัยใจคอของเด็ก แต่ยังขาดการเคารพความเป็นตัวตนบางส่วน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่เข้าใจและไม่เคารพนิสัยใจคอ ของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก (Understanding how children think and feel)									
3.5 ครูสามารถเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสามารถเข้าใจและตอบสนองต่อความต้องการ และความรู้สึกของเด็กได้ทันที ระดับ 3 (ดี) : ครูพยายามเข้าใจ แต่ยังไม่สามารถเข้าถึงความรู้สึกของเด็กในบางสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเข้าใจความรู้สึกของเด็กแต่ยังไม่สามารถตอบสนองได้ทั้งหมด ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถเข้าใจความต้องการหรือความรู้สึกของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.6 ครูสามารถเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูยอมรับและส่งเสริมความเชื่อและค่านิยมของเด็กทุกคนโดยไม่มีการตัดสิน ระดับ 3 (ดี) : ครูรับรู้ความเชื่อของเด็ก แต่ยังไม่มีการส่งเสริมอย่างชัดเจน ระดับ 2 (พอใช้) : ครูมีความเข้าใจในความเชื่อของเด็ก แต่ยังขาดการสนับสนุนบางส่วน การสนับสนุนบางส่วน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สนใจหรือไม่ยอมรับความเชื่อและค่านิยมของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.7 ครูสามารถเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสามารถปรับการสอนให้สอดคล้องกับความแตกต่างของเด็กแต่ละคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระดับ 3 (ดี) : ครูพยายามปรับตัวแต่ยังมีข้อจำกัดในการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ระดับ 2 (พอใช้) : ครูปรับการสอนให้เหมาะสมกับเด็กส่วนใหญ่ แต่ยังมีบางส่วนที่ขาดความเข้าใจ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถปรับตัวหรือยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.8 ครูสามารถเข้าใจในการเรียนรู้ที่จะจัดการด้วยตนเองของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสนับสนุนให้เด็กจัดการปัญหาและสถานการณ์ด้วยตนเองอย่างเต็มที่ ระดับ 3 (ดี) : ครูพยายามสนับสนุน แต่ยังไม่สามารถปล่อยให้เด็กจัดการเองในบางส่วน ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสนับสนุนให้เด็กพึ่งพาตนเอง แต่ยังมีบางสถานการณ์ที่ครูจัดการแทน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สนับสนุนหรือไม่ให้โอกาสเด็กจัดการตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

2) สำหรับนักเรียนประเมินครู

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก (Understanding how children think and feel)									
3.1 ครูให้ความปลอดภัยกับเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูทำให้เด็กรู้สึกปลอดภัยตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูสร้างบรรยากาศปลอดภัยส่วนใหญ่ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสร้างบรรยากาศปลอดภัยในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถสร้างความรู้สึกปลอดภัยให้กับเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.2 ครูเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสร้างโอกาสให้ผู้ปกครองและเด็กมีความสัมพันธ์ที่ดีตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูสนับสนุนให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็กบ่อยครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็กเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.3 ครูส่งเสริมความต้องการเป็นอิสระของเด็ก การเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้ตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้บางสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้บางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.4 ครูรับรู้นิสัยใจคอและคาบความเป็นตัวตนของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเข้าใจและเคารพนิสัยใจคอของเด็กตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูเข้าใจนิสัยใจคอของเด็กและเคารพเป็นบางครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเริ่มสนใจแต่ยังไม่สามารถเข้าใจได้ดี ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สนใจนิสัยใจคอของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.5 ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็กอย่างต่อเนื่อง ระดับ 3 (ดี) : ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็กในบางสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกบางส่วน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก (Understanding how children think and feel)									
3.6 ครูเข้าใจในความเชื่อและค่านิยมของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูคำนึงและเคารพในความเชื่อและค่านิยมของเด็กตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูคำนึงถึงความเชื่อและค่านิยมของเด็กในหลายสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูคำนึงถึงความเชื่อและค่านิยมของเด็กในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่คำนึงถึงความเชื่อและค่านิยมของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.7 ครูเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเคารพและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในหลายสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.8 ครูเข้าใจในการเรียนรู้ที่จะจัดการด้วยตนเองของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการด้วยตนเอง ของเด็กตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูสนับสนุนการจัดการด้วยตนเองของเด็กในหลายสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสนับสนุนการจัดการด้วยตนเองในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สนับสนุนให้เด็กจัดการด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

3) สำหรับครูประเมินตนเอง

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ					รวม	IOC	ผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการเข้าใจวิธีคิดและความรู้สึกของเด็ก (Understanding how children think and feel)									
3.1 ฉันทสร้างความปลอดภัยกับเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมบรรยากาศที่ทำให้เด็กปลอดภัย ทุกครั้ง ระดับ 3 (ดี) : ครูพยายามส่งเสริมบรรยากาศปลอดภัยได้ใน หลายสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมบรรยากาศความปลอดภัยให้กับเด็ก ได้ในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถส่งเสริมความปลอดภัยให้กับเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.2 ฉันทเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับผู้ปกครองกับเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดความสัมพันธ์ ที่ดียิ่งขึ้น ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็กบ่อยครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ บางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ได้เน้นการส่งเสริมความสัมพันธ์นี้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.3 ฉันทส่งเสริมความต้องการเป็นอิสระของเด็ก การเรียนรู้ และฝึกทักษะชีวิต	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูส่งเสริมอิสระให้เด็กเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ระดับ 3 (ดี) : ครูส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้อย่างเป็นอิสระในหลายสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมความเป็นอิสระของเด็กได้ในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ส่งเสริมความเป็นอิสระของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.4 ฉันทรับรู้ นิสัยใจคอและเคารพความเป็นตัวตนของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเคารพและเข้าใจนิสัยใจคอและเคารพความเป็นตัวตนของเด็กตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูเคารพและเข้าใจนิสัยใจคอของเด็กบ่อยครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเริ่มสนใจนิสัยใจคอของเด็กในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สนใจนิสัยใจคอของเด็กและตัวตนของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.5 ฉันทเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็กเป็นอย่างดีเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็กบ่อยครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็กบางส่วนในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการเข้าใจวิถีคิดและความรู้สึกของเด็ก (Understanding how children think and feel)									
3.6 ฉับ เข้าใจใน ความเชื่อ และ ค่านิยม ของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูคำนึงและเคารพ ความเชื่อและค่านิยมของเด็กตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูคำนึงถึงความเชื่อและ ค่านิยมในหลายสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูคำนึงถึงในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่คำนึงถึงความ เชื่อและค่านิยมของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.7 ฉับ เข้าใจความ แตกต่าง ระหว่าง บุคคล	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเคารพและคำนึงถึง ความแตกต่างของเด็กตลอดเวลา ระดับ 3 (ดี) : ครูคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคลบ่อยครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูคำนึงถึงความแตกต่าง ในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่คำนึงถึงความ แตกต่างของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3.8 ฉับ เข้าใจใน การเรียนรู้ ที่จะ จัดการ ด้วย ตนเอง ของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสนับสนุนและส่งเสริม การจัดการตนเอง ของเด็กเสมอ ระดับ 3 (ดี) : ครูสนับสนุนการจัดการตนเอง บ่อยครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสนับสนุนบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สนับสนุนให้ เด็กจัดการตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

1) สำหรับผู้บริหารประเมินครู

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 4 ด้านการแก้ปัญหา (Problem solving)									
4.1 ครู สามารถ ส่งเสริม นักเรียนให้มี วิธีการจัด ความคืบ ข้องใจ หรือ ความขัดแย้ง และความ โกรธ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการ แก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์และสงบ ระดับ 3 (ดี) : ครูใช้วิธีการจัดความคืบข้องใจและความ โกรธ อย่างมีระบบและเหมาะสม ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสามารถให้คำแนะนำเบื้องต้นในการ ความคืบข้องใจและความโกรธ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถช่วยนักเรียนใน การระงับความคืบข้องใจและวิธีการจัดความ ขัดแย้งได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4.2 ครู สามารถ ส่งเสริม นักเรียนให้มี ทักษะที่ จำเป็นใน การ ดำรงชีวิต	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูช่วยนักเรียนสร้างทักษะชีวิตที่ หลากหลาย และตอบสนองต่อความท้าทาย ระดับ 3 (ดี) : ครูสอนทักษะการแก้ปัญหาที่จำเป็นต่อการ ดำรงชีวิตในระดับดี ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสอนทักษะชีวิตที่พื้นฐานเท่านั้น ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ได้ส่งเสริมทักษะที่จำเป็น ในการดำรงชีวิต	0	+1	+1	+1	+1	4	.08	ใช้ได้
4.3 ครู สามารถ ส่งเสริม นักเรียนให้มี การ แก้ปัญหา อย่าง สร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความ รุนแรงใน การ แก้ปัญหา)	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเลือกใช้ วิธีการแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์และเคารพสิทธิผู้อื่น ระดับ 3 (ดี) : ครูสอนให้นักเรียนเข้าใจแนวทางการ แก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ ระดับ 2 (พอใช้) : ครูช่วยนักเรียนระบุแนวทางการ แก้ปัญหาที่สร้างสรรค์แต่ยังไม่ครบถ้วน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ได้ส่งเสริมการแก้ปัญหา ด้วยวิธีการสร้างสรรค์	0	+1	+1	+1	+1	4	.08	ใช้ได้
4.4 ครู สามารถ ส่งเสริม นักเรียนมี ความเคารพ สิทธิของ ตนเองและ ผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูสร้างวัฒนธรรมในชั้นเรียนที่ เคารพสิทธิของทุกคนอย่างชัดเจน ระดับ 3 (ดี) : ครูช่วยให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญ ของการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น ระดับ 2 (พอใช้) : ครูส่งเสริมการเคารพสิทธิของตนเอง และผู้อื่นในบางสถานการณ์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่ส่งเสริมให้เด็กเคารพสิทธิ ของตนเองและผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 4 ด้านการแก้ปัญหา (Problem solving)									
4.5 ครู สามารถ ส่งเสริม นักเรียนให้มี ความมั่นใจ ในการรับมือ กับ สถานการณ์ ที่ท้าทาย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ครูเสริมสร้างความมั่นใจให้นักเรียนใน ทุกสถานการณ์ที่ท้าทาย ระดับ 3 (ดี) : ครูสนับสนุนให้นักเรียนกล้าเผชิญหน้ากับ ความท้าทาย ระดับ 2 (พอใช้) : ครูสามารถสร้างความมั่นใจในบาง สถานการณ์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ครูไม่สามารถช่วยให้นักเรียนมี ความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทายได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้



2) สำหรับครูประเมินนักเรียน

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 4 ด้านการแก้ปัญหา (Problem solving)									
4.1 ครู สามารถ ส่งเสริม นักเรียนให้มี วิธีการจัด ความคับข้อง ใจ หรือความ ขัดแย้งและ ความโกรธ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนจัดความคับข้องใจและความ ขัดแย้งอย่างมีประสิทธิภาพและไม่เกิดความรุนแรง ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนสามารถจัดความคับข้องใจและความ โกรธได้ในระดับดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนสามารถระบุปัญหาได้แต่ไม่สามารถ แก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่สามารถช่วยตนเองในการ ความคับข้องใจและวิธีการจัดความขัดแย้งได้ ระบุ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4.2 ครู สามารถ ส่งเสริม นักเรียนให้มี ทักษะที่จำเป็น ในการ ดำรงชีวิต	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนมีทักษะชีวิตที่ครบถ้วนและ สามารถรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทายได้อย่างเหมาะสม ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมีทักษะชีวิตที่สามารถนำไปปรับใช้ได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนมีทักษะชีวิตพื้นฐาน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่มีทักษะในการดำรงชีวิตที่ จำเป็น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4.3 ครู สามารถ ส่งเสริม นักเรียนให้มี การแก้ปัญหา อย่าง สร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความ รุนแรงในการ แก้ปัญหา)	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนใช้วิธีแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์อย่าง สม่ำเสมอและสามารถเป็นตัวอย่างให้กับผู้อื่นได้ ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมีวิธีแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และเคารพ ผู้อื่น ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนมีวิธีแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์ในบาง สถานการณ์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนใช้วิธีแก้ปัญหาวด้วยความ รุนแรง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4.4 ครู สามารถ ส่งเสริม นักเรียนให้มี ความเคารพ สิทธิของ ตนเองและ ผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น อย่างสม่ำเสมอ และชัดเจน ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมีการแสดงความเคารพสิทธิของตนเอง และผู้อื่น ในระดับดี ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนแสดงความเคารพในบาง สถานการณ์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่เคารพสิทธิของตนเองและ ผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4.5 ครู สามารถ ส่งเสริม นักเรียนให้มี ความมั่นใจใน การรับมือกับ สถานการณ์ ที่ท้าทาย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนเผชิญหน้ากับสถานการณ์ท้าทาย ด้วยความมั่นใจและเป็นตัวอย่างที่ดี ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมีความมั่นใจในการเผชิญหน้ากับ สถานการณ์ที่ท้าทายส่วนใหญ่ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนสามารถรับมือกับสถานการณ์ท้าทาย ในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนขาดความมั่นใจในการ เผชิญหน้ากับความท้าทาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

3) สำหรับนักเรียนประเมินตนเอง

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 4 ด้านการแก้ปัญหา (Problem solving)									
4.1 นักเรียนมีวิธีการจัดความคับข้องใจ หรือความขัดแย้งและความโกรธ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนสามารถจัดการกับความคับข้องใจได้ดีและไม่เกิดความขัดแย้ง ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนสามารถจัดการความคับข้องใจได้บ้าง ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนพยายามจัดการกับความคับข้องใจแต่ยังไม่ได้ผลดี ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่สามารถจัดการกับความคับข้องใจหรือความโกรธได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4.2 นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนมีทักษะชีวิต 10 ทักษะ ตามการจำแนกขององค์การอนามัยโลกได้อย่างครบถ้วนและสามารถรับมือกับความท้าทายได้ ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมีทักษะชีวิต 10 ทักษะ ตามการจำแนกขององค์การอนามัยโลก ที่ใช้ได้หลายสถานการณ์ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนมีทักษะชีวิต 10 ทักษะ ตามการจำแนกขององค์การอนามัยโลก เป็นพื้นฐาน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนขาดทักษะชีวิต 10 ทักษะ ตามการจำแนกขององค์การอนามัยโลก ที่จำเป็น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4.3 นักเรียนมีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหา)	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนมักจะแก้ปัญหาได้ อย่างสร้างสรรค์และเคารพสิทธิของผู้อื่น ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนสามารถแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์และไม่เกิดความรุนแรง ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนสามารถหาวิธีแก้ปัญหาที่ไม่ใช้ความรุนแรงได้บ้าง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4.4 นักเรียนมีความเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนเคารพสิทธิของทุกคนในทุกสถานการณ์ ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมีการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นในหลายสถานการณ์ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนพยายามเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 4 ด้านการแก้ปัญหา (Problem solving)									
4.5 นักเรียนมีความมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทาย	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นักเรียนมั่นใจในการเผชิญหน้ากับทุกสถานการณ์ที่ท้าทาย ระดับ 3 (ดี) : นักเรียนมั่นใจในการรับมือกับสถานการณ์ที่ท้าทายส่วนใหญ่ ระดับ 2 (พอใช้) : นักเรียนมีความมั่นใจในการเผชิญหน้ากับบางสถานการณ์ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : นักเรียนไม่มั่นใจเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ที่ท้าทาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้



1) สำหรับผู้บริหารประเมินผู้ปกครอง

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 5 ด้านการตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline)									
5.1 ผู้ปกครอง มุ่งมั่นในการ สร้างความ อบอุ่นและ แนวทาง สำหรับเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและปลอดภัย พร้อมทั้งแนวทางที่ชัดเจนและสม่ำเสมอ ระดับ 3 (ดี) : สร้างความอบอุ่นให้เด็กบ้าง มีแนวทางที่ ชัดเจน ระดับ 2 (พอใช้) : มีความพยายามในการสร้างความอบอุ่น แต่ยังไม่เพียงพอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการสร้างความอบอุ่น หรือ แนวทางสำหรับเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5.2 ผู้ปกครอง คำนึงถึง ความคิด และ ความรู้สึก ของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ให้ความสำคัญกับความคิดและ ความรู้สึกของเด็กเสมอ พร้อมเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ระดับ 3 (ดี) : คำนึงถึงและฟังความคิดและความรู้สึกของ เด็ก ระดับ 2 (พอใช้) : คำนึงถึงบ้าง แต่ไม่เป็นประจำ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่คำนึงถึงหรือเพิกเฉยต่อ ความคิดและความรู้สึกของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5.3 ผู้ปกครอง เข้าใจ มุมมองของ เด็กต่อ สิ่งแวดล้อม	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เข้าใจมุมมองของเด็กอย่างถ่องแท้ และนำมาใช้ในการปรับปรุงสิ่งแวดล้อม ระดับ 3 (ดี) : เข้าใจมุมมองของเด็กและรับฟังบ้าง ระดับ 2 (พอใช้) : เข้าใจบ้างในบางครั้ง แต่ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่พยายามเข้าใจมุมมองของเด็ก สิ่งแวดล้อม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5.4 ผู้ปกครองให้ นักเรียนได้ ลองสิ่งใหม่ๆ ด้วยตนเอง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : สนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กได้ลอง ทำสิ่งใหม่ๆ อย่างมั่นใจและปลอดภัย ระดับ 3 (ดี) : ให้เด็กได้ลองทำสิ่งใหม่ด้วยตนเอง ระดับ 2 (พอใช้) : ให้โอกาสเด็กได้ลองแต่ไม่เพียงพอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ให้โอกาสเด็กได้ลองสิ่งใหม่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5.5 ผู้ปกครอง ช่วยเหลือ และส่งเสริม เด็กให้ สามารถ สร้าง ตัวเลือกที่ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ให้คำแนะนำที่สร้างสรรค์และช่วยให้ เด็กสามารถสร้างตัวเลือกที่ดีอย่างมั่นใจ ระดับ 3 (ดี) : ช่วยเหลือและให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม ระดับ 2 (พอใช้) : ให้คำแนะนำบ้าง แต่ไม่ครบถ้วน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5.6 ผู้ปกครอง และครูต้อง คอยฝึกฝน การสร้างวินัย เชิงบวกอย่าง สม่ำเสมอ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีการฝึกฝนและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ ด้วยแนวทางที่เป็นระบบ ระดับ 3 (ดี) : ฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวกได้อย่างต่อเนื่อง ระดับ 2 (พอใช้) : ฝึกฝนเป็นบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการฝึกฝนหรือสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

2) สำหรับครูประเมินผู้ปกครอง

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ					รวม	IOC	ผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 5 ด้านการตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline)									
5.1 ผู้ปกครองมุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นมากและมีแนวทางที่ชัดเจนอย่างต่อเนื่อง ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและชัดเจน อย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นได้บ้าง แต่ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองขาดการสร้างบรรยากาศ ที่อบอุ่นหรือแนวทางที่ชัดเจนสำหรับเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5.2 ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็กอย่างลึกซึ้งและละเอียดอ่อน ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็กอยู่เสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็กในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองไม่คำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5.3 ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กต่อสิ่งแวดล้อม	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กอย่างเต็มที่และสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กอย่างดี ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองพยายามเข้าใจมุมมองของเด็ก แต่ไม่เพียงพอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองไม่พยายามทำความเข้าใจมุมมองของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5.4 ผู้ปกครองให้นักเรียนได้ลองสิ่งใหม่ๆ ด้วยตนเอง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองให้เด็กได้ลองสิ่งใหม่ๆ อย่างต่อเนื่องและสนับสนุนทุกด้าน ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองสนับสนุนเด็กให้ลองสิ่งใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองสนับสนุนเด็กแต่ไม่บ่อยครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้เด็กลองสิ่งใหม่ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5.5 ผู้ปกครองช่วยเหลือและส่งเสริมเด็กให้สามารถสร้างตัวเลือกที่ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองสนับสนุนอย่างเต็มที่ในการสร้างตัวเลือกที่ดีทุกครั้ง ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองช่วยเหลือเด็กในการสร้างตัวเลือกที่ดีเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองส่งเสริมการตัดสินใจของเด็กในบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองไม่ส่งเสริมการตัดสินใจของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

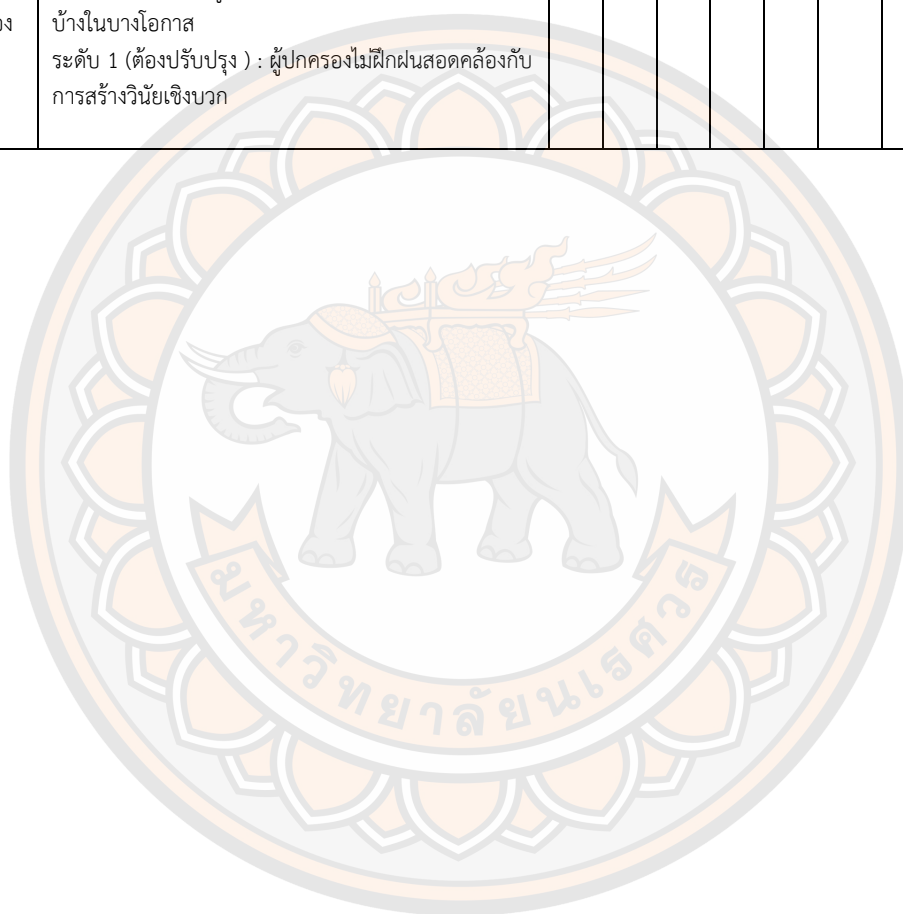
ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 5 ด้านการตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline)									
5.6 ผู้ปกครอง ฝึกฝนการ สร้างวินัย เชิงบวกตาม แนวคิดของ Durrant อย่าง สม่ำเสมอ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองฝึกฝนและปฏิบัติตามการ สร้างวินัยเชิงบวกอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวก สม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวก บ้างในบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองไม่ฝึกฝนสอดคล้องกับ การสร้างวินัยเชิงบวก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้



3) สำหรับผู้ปกครองประเมินตนเอง

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 5 ด้านการตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline)									
5.1 ผู้ปกครองมุ่งมั่นในการสร้างความอบอุ่นและแนวทางสำหรับเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นมาก และมีแนวทางสำหรับเด็กที่ชัดเจนอย่างต่อเนื่อง ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและชัดเจน อย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นได้บ้าง แต่ไม่สม่ำเสมอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองขาดการสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นหรือแนวทางที่ชัดเจนสำหรับเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5.2 ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็กอย่างลึกซึ้งและละเอียดอ่อน ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็กอยู่เสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองคำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็กในบางครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองไม่คำนึงถึงความคิดและความรู้สึกของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5.3 ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของนักเรียนต่อสิ่งแวดล้อม	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กอย่างเต็มที่และสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองเข้าใจมุมมองของเด็กอย่างดี ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองพยายามเข้าใจมุมมองของเด็ก แต่ไม่เพียงพอ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองไม่พยายามทำความเข้าใจมุมมองของเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5.4 ผู้ปกครองให้นักเรียนได้ลองสิ่งใหม่ๆ ด้วยตนเอง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองให้เด็กได้ลองสิ่งใหม่ๆ อย่างต่อเนื่องและสนับสนุนทุกด้าน ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองสนับสนุนเด็กให้ลองสิ่งใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองสนับสนุนเด็กแต่ไม่บ่อยครั้ง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้เด็กลองสิ่งใหม่ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 5 ด้านการตอบสนองกับวินัยเชิงบวก (Responding with positive discipline)									
5.6 ผู้ปกครอง ฝึกฝนการ สร้างวินัย เชิงบวกตาม แนวคิดของ Durrant อย่าง สม่ำเสมอ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้ปกครองฝึกฝนและปฏิบัติตามการ สร้างวินัยเชิงบวกอย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : ผู้ปกครองฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวก สม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : ผู้ปกครองฝึกฝนการสร้างวินัยเชิงบวก บ้างในบางโอกาส ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้ปกครองไม่ฝึกฝนสอดคล้องกับ การสร้างวินัยเชิงบวก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้



1) สำหรับครูประเมินผู้บริหาร

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)									
6.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มองภาพอนาคตชัดเจน สื่อสารเป้าหมายให้ทุกคนเข้าใจและร่วมขับเคลื่อน ระดับ 3 (ดี) : มีเป้าหมายระยะยาวชัดเจน และถ่ายทอดให้คณะทำงานรับรู้ ระดับ 2 (พอใช้) : มีเป้าหมายแต่ยังไม่ชัดเจน หรือไม่ได้สื่อสารให้ครอบคลุม ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ขาดเป้าหมายระยะยาวหรือไม่มีการสื่อสารเลย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.2 ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีระบบข้อมูลสนับสนุนการพัฒนาโรงเรียน และใช้ข้อมูลในการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ ระดับ 3 (ดี) : มีระบบสารสนเทศและใช้ข้อมูลบางส่วนในการพัฒนา ระดับ 2 (พอใช้) : เริ่มต้นจัดเก็บข้อมูล แต่ยังไม่เป็นระบบหรือไม่นำมาใช้จริง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีระบบหรือไม่ใช้ข้อมูลในการพัฒนาเลย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.3 ภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมวิชาการ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง ระดับ 3 (ดี) : สนับสนุนกิจกรรมทางวิชาการให้เกิดขึ้นในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : มีบทบาทจำกัดในกิจกรรมวิชาการ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่สนับสนุนหรือไม่แสดงบทบาทด้านวิชาการเลย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.4 ผู้นำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC)	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ส่งเสริมและเป็นผู้นำในการสร้าง PLC อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ระดับ 3 (ดี) : ร่วมขับเคลื่อน PLC อย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : การจัด PLC แต่ยังขาดความต่อเนื่อง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการดำเนินการหรือไม่สนับสนุนเลย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.5 ผู้บริหารสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีเครือข่ายหลากหลายระดับ ทั้งในและนอกโรงเรียน และใช้เป็นประโยชน์จริง ระดับ 3 (ดี) : มีเครือข่ายบางส่วน และใช้เชิงประโยชน์ร่วมกันบ้าง ระดับ 2 (พอใช้) : เริ่มสร้างเครือข่าย แต่ยังไม่ชัดเจน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่สร้างเครือข่ายหรือไม่ร่วมมือกับใคร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)									
6.6 ผู้บริหารมีเทคนิคการส่งเสริมวินัยเชิงบวก และการตัดสินใจ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ใช้เทคนิควินัยเชิงบวกอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ระดับ 3 (ดี) : ใช้วินัยเชิงบวกและตัดสินใจตามหลักการ ระดับ 2 (พอใช้) : มีความพยายามแต่ยังขาดความชัดเจนหรือเหตุผล ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีแนวทางที่ชัดเจน ขาดการใช้เหตุผลในการตัดสินใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.7 ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ตัดสินใจทุกเรื่องบนหลักฐาน เหตุผล และยึดความยุติธรรม ระดับ 3 (ดี) : พยายามใช้เหตุผลและข้อมูลในกระบวนการตัดสินใจ ระดับ 2 (พอใช้) : ตัดสินใจจากประสบการณ์ส่วนตัวมากกว่าข้อมูล ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ตัดสินใจตามอารมณ์หรือความลำเอียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.8 ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ส่งเสริมการสื่อสารอย่างเปิดเผย เป็นระบบ สร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับทุกฝ่าย ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ระดับ 3 (ดี) : สนับสนุนให้มีช่องทางสื่อสารที่ดี และมีความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ระดับ 2 (พอใช้) : มีความพยายามในการสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ แต่ยังขาดความสม่ำเสมอหรือวิธีการที่ชัดเจน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ขาดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและไม่ใส่ใจต่อการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.9 ผู้บริหารควบคุมอารมณ์ได้ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : แสดงความนิ่ง สุขุม รับมือทุกสถานการณ์อย่างมีสติ ระดับ 3 (ดี) : ควบคุมอารมณ์ได้ดีในสถานการณ์ทั่วไป ระดับ 2 (พอใช้) : บางครั้งแสดงอารมณ์หรือควบคุมไม่ได้ในสถานการณ์ตึงเครียด ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : มักแสดงอารมณ์ ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.10 ผู้บริหารติดตามประเมินผล การส่งเสริมวินัยเชิงบวก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีระบบติดตามและประเมินผลต่อเนื่อง นำผลไปใช้พัฒนาจริง ระดับ 3 (ดี) : มีการติดตามและประเมินอย่างสม่ำเสมอ ระดับ 2 (พอใช้) : มีการประเมินแต่ยังไม่ต่อเนื่อง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่ประเมินหรือติดตามเลย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

2) สำหรับผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)									
6.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ผู้บริหารมีเป้าหมายชัดเจนและสามารถอธิบายวิสัยทัศน์ให้ผู้ปกครองเข้าใจและมีส่วนร่วม ระดับ 3 (ดี) : ผู้บริหารมีเป้าหมายระยะยาว และอธิบายให้ผู้ปกครองเข้าใจเป็นบางครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : มีเป้าหมายแต่ยังไม่ชัดเจน หรือยังไม่เคยอธิบายให้ผู้ปกครองเข้าใจ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจน และไม่เคยสื่อสารให้ผู้ปกครองเข้าใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.2 ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศในการสื่อสารและพัฒนาระบบโรงเรียนอย่างชัดเจน ระดับ 3 (ดี) : มีการวางแผนระบบสารสนเทศและใช้ในการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองเป็นบางครั้ง ระดับ 2 (พอใช้) : มีระบบข้อมูลแต่ยังไม่เห็นการใช้จริงกับผู้ปกครองระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการใช้ข้อมูลหรือระบบสารสนเทศในการสื่อสารกับผู้ปกครอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.3 ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้นำด้านวิชาการที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของบุตรหลานอย่างชัดเจน ระดับ 3 (ดี) : มีบทบาทส่งเสริมด้านวิชาการที่ส่งผลดีในระดับหนึ่ง ระดับ 2 (พอใช้) : บทบาทด้านวิชาการยังไม่ชัดเจนกับผลต่อนักเรียน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีบทบาทด้านวิชาการที่ส่งผลกับนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.4 ผู้บริหารนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC)	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีบทบาทในการพัฒนาโรงเรียนผ่านการทำงานร่วมกับครู ส่งผลถึงบุตรหลาน ระดับ 3 (ดี) : สนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนและการเรียนรู้ของนักเรียน ระดับ 2 (พอใช้) : มีความพยายามสนับสนุนครูแต่ยังไม่มีผลต่อบุตรหลานโดยตรง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนหรือไม่สนับสนุนครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.5 ผู้บริหารสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนได้อย่างดีเยี่ยม ระดับ 3 (ดี) : มีเครือข่ายความร่วมมือที่ดีในบางส่วนกับผู้ปกครองหรือชุมชน ระดับ 2 (พอใช้) : เริ่มต้นสร้างเครือข่าย แต่ยังไม่ได้ประโยชน์มากนักกับผู้ปกครอง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการสร้างเครือข่ายหรือไม่ร่วมมือกับผู้ปกครอง/ชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)									
6.6 ผู้บริหารมีเทคนิคการส่งเสริมวินัยเชิงบวก และการตัดสินใจ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : มีแนวทางส่งเสริมวินัยเชิงบวก และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ส่งผลดีต่อเด็ก ระดับ 3 (ดี) : มีการส่งเสริมวินัยเชิงบวก และตัดสินใจโดยทั่วไปใช้เหตุผล ระดับ 2 (พอใช้) : ยังไม่ชัดเจนในวิธีการส่งเสริมวินัย และอธิบายเหตุผลไม่ครบถ้วน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีแนวทางส่งเสริมวินัยชัดเจน และตัดสินใจโดยใช้อารมณ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.7 ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ตัดสินใจทุกเรื่องด้วยความยุติธรรมและชี้แจงให้ผู้ปกครองเข้าใจได้ ระดับ 3 (ดี) : ตัดสินใจโดยอธิบายเหตุผลให้ผู้ปกครองทราบบ้าง ระดับ 2 (พอใช้) : ตัดสินใจโดยไม่ค่อยได้อธิบายเหตุผลกับผู้ปกครอง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ตัดสินใจโดยไม่อธิบาย ไม่ชี้แจง และขาดเหตุผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.8 ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและสื่อสารอย่างเป็นมิตรและสม่ำเสมอ ระดับ 3 (ดี) : มีการพูดคุยหรือแจ้งข่าวสารกับผู้ปกครองเป็นระยะ ๆ ระดับ 2 (พอใช้) : มีการสื่อสารกับผู้ปกครองบ้าง แต่ยังไม่ต่อเนื่องหรือไม่ทั่วถึง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ขาดการสื่อสารหรือมีแต่การสื่อสารเชิงลบกับผู้ปกครอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.9 ผู้บริหารควบคุมอารมณ์ได้ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ควบคุมอารมณ์ดี ไม่แสดงความโกรธหรือใช้อารมณ์ในการแก้ปัญหา ระดับ 3 (ดี) : โดยทั่วไปควบคุมอารมณ์ได้ดี ระดับ 2 (พอใช้) : ควบคุมอารมณ์ได้บ้าง แต่ยังมีบางครั้งที่ใช้ความรู้สึกในการตัดสินใจ ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : มักใช้อารมณ์ในการตัดสินใจหรือแสดงความไม่พอใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.10 ผู้บริหารติดตามประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ติดตามและประเมินผลการดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการแจ้งผลกับผู้ปกครอง ระดับ 3 (ดี) : มีการติดตามนักเรียนและแจ้งให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ระดับ 2 (พอใช้) : มีการติดตามนักเรียนแต่ไม่สม่ำเสมอ หรือไม่แจ้งผู้ปกครอง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่เคยติดตามหรือแจ้งพัฒนาการของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

3) สำหรับผู้บริหารประเมินตนเอง

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)									
6.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ไกล มองเป้าหมายระยะยาว	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : กำหนดเป้าหมายระยะยาวที่ชัดเจน พร้อมกลยุทธ์และแผนงานที่สอดคล้องกันอย่างมีระบบ ระดับ 3 (ดี) : มีเป้าหมายระยะยาวที่ชัดเจน และมีการวางแผนพัฒนาในระยะยาวอย่างเหมาะสม ระดับ 2 (พอใช้) : มีเป้าหมายแต่ยังไม่ชัดเจน หรือยังขาดแผนระยะยาวที่สอดคล้อง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ขาดเป้าหมายระยะยาว และไม่มีแผนพัฒนาที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.2 ผู้บริหารมีการวางแผนระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : วางแผนและใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ตัดสินใจ ระดับ 3 (ดี) : มีการใช้ระบบข้อมูลเพื่อการวางแผนและตัดสินใจในบางส่วน ระดับ 2 (พอใช้) : มีการจัดเก็บข้อมูลแต่ยังขาดการวิเคราะห์เชิงลึกเพื่อพัฒนา ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการวางแผนหรือใช้ข้อมูลในการพัฒนาโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.3 ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำทางวิชาการ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : เป็นผู้นำทางวิชาการอย่างชัดเจน มีบทบาทในการผลักดันการเรียนรู้และนวัตกรรม ระดับ 3 (ดี) : สนับสนุนการเรียนรู้และมีบทบาทในการขับเคลื่อนวิชาการในโรงเรียน ระดับ 2 (พอใช้) : มีบทบาทในวิชาการแต่ยังไม่ต่อเนื่องหรือขาดการผลักดันที่ชัดเจน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ขาดบทบาทในด้านวิชาการ หรือไม่สนับสนุนการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.4 ผู้บริหารนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC)	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : นำกระบวนการ PLC อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูและผู้บริหาร ระดับ 3 (ดี) : มีการจัดกระบวนการ PLC อย่างสม่ำเสมอ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดับ 2 (พอใช้) : มีการเริ่มต้นจัด PLC แต่ยังขาดความต่อเนื่องและเป้าหมายที่ชัดเจน ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการจัด PLC หรือไม่มีการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.5 ผู้บริหารสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : สร้างเครือข่ายภายในและภายนอกโรงเรียนที่ส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนอย่างยั่งยืน ระดับ 3 (ดี) : สร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับหนึ่ง และใช้ประโยชน์ร่วมกัน ระดับ 2 (พอใช้) : เริ่มสร้างเครือข่ายแต่ยังไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ที่เป็นรูปธรรม ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่สร้างเครือข่าย หรือไม่ใช้เครือข่ายที่มีให้เกิดประโยชน์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
องค์ประกอบที่ 6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)									
6.6 ผู้บริหารมีเทคนิคการส่งเสริมวินัยเชิงบวก และการตัดสินใจ	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ใช้เทคนิควินัยเชิงบวกอย่างเหมาะสม มีแนวทางแก้ไขปัญหาที่สร้างสรรค์และเป็นธรรม ระดับ 3 (ดี) : มีแนวทางส่งเสริมวินัยเชิงบวกและตัดสินใจโดยใช้เหตุผลในสถานการณ์ทั่วไป ระดับ 2 (พอใช้) : มีการส่งเสริมวินัยเชิงบวกแต่ยังไม่สม่ำเสมอและบางกรณีตัดสินใจตามประสบการณ์ส่วนตัว ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีแนวทางชัดเจนในการส่งเสริมวินัยและตัดสินใจตามอารมณ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.7 ผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ใช้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และเหตุผลในการตัดสินใจทุกระดับ พร้อมอธิบายให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจ ระดับ 3 (ดี) : ตัดสินใจด้วยเหตุผลในสถานการณ์ทั่วไป และมีการอธิบายแก่ผู้เกี่ยวข้องบางส่วน ระดับ 2 (พอใช้) : มีตัดสินใจจากประสบการณ์โดยไม่อ้างอิงข้อมูล หรือขาดการอธิบาย ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ตัดสินใจโดยขาดเหตุผลและไม่สามารถอธิบายได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.8 ผู้บริหารมีการส่งเสริมวิธีการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ส่งเสริมการสื่อสารภายในองค์กรอย่างสร้างสรรค์ และสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับทุกฝ่าย ระดับ 3 (ดี) : ส่งเสริมการสื่อสารและพยายามสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร ระดับ 2 (พอใช้) : พยายามสื่อสารกับบุคลากรแต่ยังไม่ทั่วถึงหรือไม่ต่อเนื่อง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ผู้บริหารไม่มีการส่งเสริมการสื่อสารและไม่มีความสัมพันธ์ในองค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.9 ผู้บริหารควบคุมอารมณ์ได้ดี	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์ที่กดดันได้ดี แสดงความเป็นมืออาชีพ ระดับ 3 (ดี) : ควบคุมอารมณ์ได้ดีในสถานการณ์ส่วนใหญ่ ระดับ 2 (พอใช้) : ควบคุมอารมณ์ได้ในบางสถานการณ์เท่านั้น ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6.10 ผู้บริหารติดตามประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	ระดับ 4 (ดีเยี่ยม) : ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลไปพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ระดับ 3 (ดี) : มีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องในบางช่วงเวลา ระดับ 2 (พอใช้) : มีการประเมินแต่ยังไม่ต่อเนื่อง หรือไม่ได้นำผลไปใช้พัฒนาจริง ระดับ 1 (ต้องปรับปรุง) : ไม่มีการติดตามประเมินผลหรือไม่ได้นำผลไปใช้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้



เอกสารตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
แบบสัมภาษณ์ ศึกษาบริบทและแนวทางการบริหารที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

(ภาษาไทย)

รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัย
เชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา

(ภาษาอังกฤษ)

The Model of Whole School Approach to
Promote the Positive Discipline of Students in
Educational Opportunity Extension School

ชื่อนิสิต

นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

รหัสประจำตัว

65030927

ปริญญา

การศึกษาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ศ.ดร.ปกรณ์ ประจันบาน

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.อนุชา กอนพ่วง

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.ทวีศักดิ์ สว่างเมฆ

ปีการศึกษา

พ.ศ. 2566

ตอบแบบสอบถาม

ในวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ณ.....

แบบประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามในการสัมภาษณ์
แบบสอบถาม เรื่อง รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

แบบประเมินความสอดคล้องฉบับนี้ เป็นแบบประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับ
 นิยามศัพท์เฉพาะ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน
 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา นิสิตรระดับปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา คณะ
 ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งมี ศาสตราจารย์ ดร. ปกรณ์ ประจัญบาน เป็นอาจารย์ ที่
 ปรึกษา โดยขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย
 นิสิตรระดับปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1.	การศึกษาบริบทเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน				
	1.1 การศึกษาบริบทของโรงเรียน				
	1.2 ทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา				
	1.3 เป้าหมายโรงเรียน (School Goal)				
2.	แนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน				
	2.1 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal) หมายถึง				
	2.1.1 ขั้นตอนกระบวนการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal)				
	2.1.2 เทคนิคและวิธีการในการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมวินัยเชิงบวก				
	2.1.3 .แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน				
	2.2 สารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)				
	2.2.1 ขั้นตอน กระบวนการสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)				
	2.2.2 เทคนิคและวิธีการการจัดทำและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)				
	.2.2.3 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา				
	2.3 การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning)				
	2.3.1 ขั้นตอน กระบวนการการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก				
	2.3.2 เทคนิคในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก				
	2.3.3 แนวปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก				

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
2.4 กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community)					
	2.4.1 ขั้นตอน กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก				
	2.4.2 ขั้นตอน กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก				
	2.4.3 ขั้นตอน กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก				
2.5 กระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network)					
	2.5.1 ขั้นตอน กระบวนการกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก				
	2.5.2 เทคนิคและวิธี การมีเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก				
	2.5.3 แนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่การส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก				
2.6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)					
	2.6.1 ขั้นตอน กระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)				
	2.6.2 เทคนิคและวิธีการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)				
	2.6.3 แนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก(Change Leader in Promoting Positive Discipline)				

แบบสัมภาษณ์ แนวทางการบริหารที่เป็นเลิศ (Best Practice)

สถานศึกษาที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ นาย/นาง/นางสาว นามสกุล.....
อายุ
2. ตำแหน่ง/บทบาทหน้าที่
☐ ผู้อำนวยการโรงเรียน
☐ หัวหน้ากลุ่มงานการส่งเสริมวินัยนักเรียน
☐ ครูประจำชั้นนักเรียน
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด
4. วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ สถานที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 บริบทของโรงเรียน

2.1 บริบทของโรงเรียน

.....

.....

2.2 ทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา

.....

.....

2.3 เป้าหมายโรงเรียน (School Goal)

.....

.....

ตอนที่ 3 แนวทางการบริหารงานการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

3.1 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal)

3.1.1 ขั้นตอนกระบวนการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal)

.....

.....

3.1.2 เทคนิคและวิธีการในการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมวินัยเชิงบวก

.....

.....

3.1.3 .แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

3.2 สารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

3.2.1 ขั้นตอน กระบวนการสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

3.2.2 เทคนิคและวิธีการการจัดทำและพัฒนารสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)

3.2.3 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

3.3 การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning)

3.3.1 ขั้นตอน กระบวนการการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

3.3.2 เทคนิคในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

3.3.3 แนวปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

3.4 กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community)

3.4.1 ขั้นตอน กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

3.4.2 เทคนิคและวิธีการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

3.3.3 แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

3.5 กระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network)

3.5.1 ขั้นตอน กระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

3.5.2 เทคนิคและวิธี การมีเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

3.5.3 แนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก

3.6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)

3.6.1 ขั้นตอน กระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก
(Change Leader in Promoting Positive Discipline)

.....

3.6.2 เทคนิคและวิธีการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)

.....

3.6.3 แนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก(Change Leader in Promoting Positive Discipline)

.....



การหาค่า IOC ของแบบแผนสัมภาษณ์ แนวทางการบริหารที่เป็นเลิศ (Best Practice)

สถานศึกษาที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน

รายการตรวจสอบ/ข้อคำถาม	ค่า IOC	สรุป
1. การศึกษาบริบทเพื่อส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน		
1.1 การศึกษาบริบทของโรงเรียน	+1	ใช้ได้
1.2 ทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา	+1	ใช้ได้
1.3 เป้าหมายโรงเรียน (School Goal)	+1	ใช้ได้
2.1 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal)		
2.1.1 ขั้นตอนกระบวนการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal)	+1	ใช้ได้
2.1.2 เทคนิคและวิธีการในการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมวินัยเชิงบวก	+1	ใช้ได้
2.1.3 .แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียน	+1	ใช้ได้
2.2 สารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)		
2.2.1 ขั้นตอน กระบวนการสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)	+1	ใช้ได้
2.2.2 เทคนิคและวิธีการการจัดทำและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ (Information System)	+1	ใช้ได้
2.2.3 แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมวินัยเชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	+1	ใช้ได้
2.3 การเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning)		
2.3.1 ขั้นตอน กระบวนการการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก	+1	ใช้ได้
2.3.2 เทคนิคในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก	+1	ใช้ได้
2.3.3 แนวปฏิบัติที่ดีในการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom Learning) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก	+1	ใช้ได้

รายการตรวจสอบ/ข้อคำถาม	ค่า IOC	สรุป
2.4 กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community)		
2.4.1 ขั้นตอน กระบวนการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก	+1	ใช้ได้
2.4.2 เทคนิคและวิธีการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก	+1	ใช้ได้
2.4.3 แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาครูและผู้บริหารด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก	+1	ใช้ได้
2.5 กระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network)		
2.5.1 ขั้นตอน กระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก	+1	ใช้ได้
2.5.2 เทคนิคและวิธี การมีเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก	+1	ใช้ได้
2.5.3 แนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเครือข่ายการทำงานร่วมกันของโรงเรียน (School Network) ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ส่งเสริมวินัยเชิงบวก	+1	ใช้ได้
2.6 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)		
2.6.1 ขั้นตอน กระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)	+1	ใช้ได้
2.6.2 เทคนิคและวิธีการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก (Change Leader in Promoting Positive Discipline)	+1	ใช้ได้
2.6.3 แนวปฏิบัติที่ดีในกระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก(Change Leader in Promoting Positive Discipline)	+1	ใช้ได้



เอกสารตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

แบบประเมินการจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก
จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก
การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

(ภาษาไทย)

รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ เพื่อส่งเสริมวินัย
เชิงบวกของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา

(ภาษาอังกฤษ)

The Model of Whole School Approach to
Promote the Positive Discipline of Students in
Educational Opportunity Extension School

ชื่อนิสิต

รหัสประจำตัว

ปริญญา

สาขาวิชา

ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

กรรมการที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์

กรรมการที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์

ปีการศึกษา

นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

65030927

การศึกษาดุษฎีบัณฑิต

การบริหารการศึกษา

ศ.ดร.ปกรณ์ ประจันบาน

ผศ.ดร.อนุชา กอนพ่วง

ผศ.ดร.ทวีศักดิ์ สว่างเมฆ

พ.ศ. 2566

ตอบแบบสอบถาม

ในวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ณ.....



แบบประเมินการจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการส่งเสริม
วินัยเชิงบวก จิตศึกษา การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก
การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะ
จากการจัดอบรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการส่งเสริมวินัยเชิงบวก จิตศึกษา
การพัฒนาปัญญาภายใน การสร้างสนามพลังบวก จิตวิทยาเชิงบวก การคิดเชิงบวก เพื่อการพัฒนา
โรงเรียนทั้งระบบ หลังการอบรม โดยระดับการประเมิน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีพฤติกรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีพฤติกรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีพฤติกรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีพฤติกรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีพฤติกรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

นางสาวยุพิน อยู่ศิลป์ชัย

นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรม / ปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านทักษะการคิดเชิงบวกและจิตวิทยาเชิงบวก					
1. ท่านสามารถอธิบายหลักการเบื้องต้นของ“จิตวิทยาเชิงบวก”ได้					
2. ท่านสามารถสื่อสารเชิงบวกกับนักเรียนหรือผู้อื่น แม้ในสถานการณ์ที่มีปัญหาการวิเคราะห์ สร้างสรรค์					
3. ท่านสามารถใช้จิตวิทยาเชิงบวกช่วยส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีของนักเรียนได้					
4. ท่านสามารถใช้การคิดเชิงบวกมาใช้ในการสื่อสารและจัดการกับนักเรียน					
5. ท่านสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้จากความผิดพลาดโดยไม่ใช้คำตำหนิ					
6. ท่านสามารถนำหลักจิตวิทยาเชิงบวกไปปรับใช้ในห้องเรียน หรือชีวิตประจำวันให้มากขึ้น					
ด้านทักษะการสร้างคุณค่าในตนเองและศักยภาพของผู้อื่น					
7. ท่านเข้าใจความหมายของการ “เห็นคุณค่าในตนเอง” และ ศักยภาพของผู้อื่นอย่างแท้จริง					
8. ท่านสามารถให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้อื่นในเชิงบวก โดยไม่ทำลายความมั่นใจของเขา					
9. ท่านสามารถสร้างคุณค่าในตนเองเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาพฤติกรรมและการเรียนรู้					
10. ท่านสามารถโอกาสนักเรียนหรือเพื่อนร่วมงานในการแสดง ศักยภาพที่แท้จริง					
11.ท่านสามารถสนับสนุนให้ผู้อื่นมองเห็นคุณค่าของตนเอง แม้จะยังไม่ประสบความสำเร็จ					
ด้านทักษะการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก					
12. ท่านสามารถสร้างความไว้วางใจในความสัมพันธ์กับนักเรียน หรือผู้อื่นได้					
13. ท่านมีทักษะในการสื่อสารอย่างเคารพและฟังอย่างตั้งใจ (Active Listening)					
14. ท่านสามารถจัดการความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ โดยไม่ใช้การตำหนิหรือกล่าวโทษ					

รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรม / ปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15. ท่านสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน					
16. ท่านสามารถใช้คำพูดหรือพฤติกรรมที่สนับสนุนและให้กำลังใจคนรอบข้าง					
17. ท่านสามารถสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น ปลอดภัย และเป็นมิตรในห้องเรียนหรือที่ทำงาน					
ด้านทักษะการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน					
18. ท่านสามารถใช้วิธีการตั้งคำถามหรือกระตุ้นความคิดที่ทำให้นักเรียนรู้สึกสนใจ					
19. ท่านสามารถเชื่อมโยงบทเรียนกับชีวิตจริงของนักเรียนเพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการเรียน					
20. ท่านสามารถแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียนจะเพิ่มขึ้นหากรู้เป้าหมายของนักเรียนชัดเจน					
21. ท่านสามารถตั้งคำถามปลายเปิดเพื่อกระตุ้นให้เด็กคิดและอยากค้นหาคำตอบด้วยตนเอง					
22. ท่านสามารถช่วยให้นักเรียนเห็นว่าการเรียนรู้มีความหมายต่อตัวเขาและชีวิตจริง					
23. ท่านสามารถใช้คำพูดหรือภาษากายที่ส่งพลังบวกให้นักเรียนรู้สึกมีคุณค่า					
ด้านทักษะการฟังและการให้คำปรึกษา					
24. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับการฟังอย่างลึกซึ้ง (Deep Listening) คือการตั้งใจฟังโดยไม่ตัดสินหรือขัดจังหวะ					
25. ท่านสามารถแยกแยะได้ว่าควร “ฟัง” หรือ “ให้คำแนะนำ” ในแต่ละสถานการณ์					
26. ท่านมีทักษะในการตั้งคำถามปลายเปิดเพื่อช่วยให้ผู้อื่นสะท้อนความคิดของตนเอง					
27. ท่านสามารถให้คำปรึกษาอย่างไม่ตัดสิน ไม่ใช้อารมณ์ และเคารพความรู้สึกของอีกฝ่าย					
28. ท่านสามารถช่วยให้นักเรียนหรือเพื่อนร่วมงานตัดสินใจเรื่องสำคัญได้จากการฟังและพูดคุยร่วมกัน					

รายการประเมิน	ระดับพฤติกรรม / ปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์					
29. ท่านสามารถเข้าใจความคาดหวังและบริบทของครอบครัวนักเรียนที่แตกต่างกัน					
30. ท่านสามารถให้ข้อมูลนักเรียนแก่ผู้ปกครองอย่างชัดเจน ตรงไปตรงมา และถนอมน้ำใจ					
31. ท่านสามารถใช้ทักษะเจรจาและการประนีประนอมในการจัดการความขัดแย้งกับผู้ปกครอง					
32. ท่านสามารถส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีบทบาทในการสนับสนุนพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียนที่บ้าน					
33. ท่านสามารถสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองจะส่งผลต่อพัฒนาการของนักเรียนในระยะยาว					

การทดลองใช้เครื่องมือ (Try-out) ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 160 คน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง กลุ่มละ 40 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินผลการส่งเสริมวินัยเชิงบวก ที่ได้จากการคำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

นักเรียนประเมินตนเอง

Case Processing Summary

	N	%
Cases Valid	40	100.0
Excluded ^a	0	.0
Total	40	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.946	39

ครูประเมินนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้บริหาร

Case Processing Summary

	N	%
Cases Valid	40	100.0
Excluded ^a	0	.0
Total	40	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.990	55

ผู้บริหารประเมินครู

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	40	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	40	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.987	65

นักเรียนประเมินครู

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	40	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	40	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.916	20

ครูประเมินตนเอง

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	40	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	40	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.928	20

ผู้ปกครองประเมินตนเอง

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	40	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	40	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.862	6

ผู้ปกครองประเมินผู้บริหาร

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	40	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	40	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.967	10

ผู้บริหารประเมินตนเอง

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	40	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	40	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.917	10